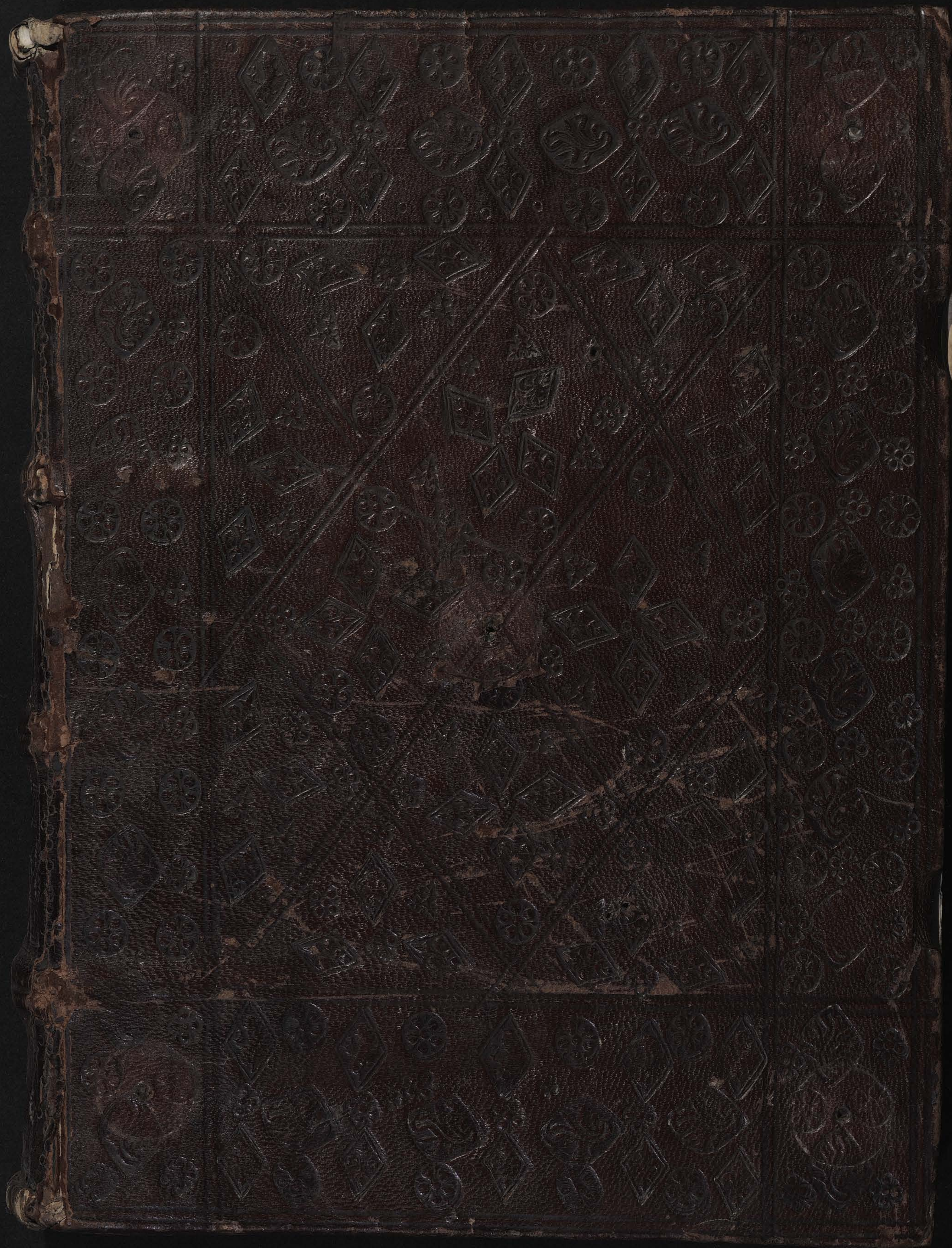

Bertrandus sup quadrali

1467

Mgr petrus de Brzezin prepositus przemisliensis canonicus Sand et Regiarum capellarum mgr Serenissimi principis dni kazimiri dei gra Regis polonie magnidicus litwanie Russie prussie dux et heres hunc librum donavit pro libraria Universitatis Collegii Artistarum orate pro eo

Bertrandi Quadragesimale.

N. Inv. 1243

In nomine domini amen Sub anno Nativitatis eiusdem Millesimo [illegible]
Indiccione ultima Pontificatus Sanctissimi in cristo Patris et domini nostri domini Nicolai [illegible]
sexto die vero vicesimaoctava mensis Augusti hora terciarum vel quasi in domo Capitulari Ec[clesie]
vir dominus Johannes de Elgoth decretorum doctor Scolasticus et Cantor Cracovien[sis] inhabit[ator]
in mei Imperiali auctoritate Notarii testiumque infrascriptorum ad hoc vocatorum specialiter et rogator[um]
Honorabilis vir dominus Nicolaus de Pyerzne Custos Ecclesie Collegiate sancte Marie Kyelcien[sis] et
Cracovia et apud sanctum Jacobum in Kazimiria extra muros Cracovien[ses] sanus mente
non compulsus nec coactus sed deliberato animo et amicorum suorum consilio adhibito [illegible]
te et nichil incercius hora mortis unde intestatus decedere nolens Testamentum sue
rebus suis sibi in hac vita a deo collatis omnibus melioribus modo via Jure stilo cau[sa]
efficacius potuit et debuit fecit condidit disposuit et plenarie ordinavit in hunc q[ui]
animam suam peccatricem postquam ipsam de corpore miserabili migrare contigerit omnipotenti [deo]
totique Curie celesti licet indignus comendavit Demum bona sua et res ita deduxit de [illegible]
paratis quam in debitis In paratis enim dixit se habere triginta octo florenos et duas [illegible]
Item in debitis dixit sibi teneri et obligari Venerabilem dominum Swanthoslaum Prepositum
Monasterii Swezzinicien[sis] extra muros Cracovien[ses] in viginti florenis Hungaricalibus [illegible]
dominus Swanthoslaus cum Conventu obligaverunt se soluturos apud Acta vicar[ii] in [illegible]
sue Custodie Kyelcien[sis] anni proxime preteriti dixit fuisse venditas per Stanislaum [illegible]
Comisso suo In Kyelcze pro viginti marcis In Krayno pro quatuordecim marcis In Szand[illegible]
In Wloszowicze heredi Zamissio pro undecim marcis dedit sex idem Zamissius et adhuc [illegible]
duas marcas finem eidem dimitti comisit dominus testator quia dicit se in eadem perdi[disse]
Alias villas dixit fuisse venditas per eundem Stanislaum Czarkam pro quibusdam m[arcis]
slao Czarka earundem decimarum venditore dixit et recognovit se idem dominus Testator
pecuniis recepisse primo decem marcas secundo quatuordecim marcas et ultra dixit se [illegible]
eodem Stanislao recepisset Sed si ipse Stanislaus dixit plus sibi dedisse et legittime
ostenderit committendum sue consciencie fecit Et nichilominus finem peculiarum pro eisdem dec[imis]
prout dudum easdem sibi dare debuit et promisit Item decimas anni presentis eiusdem
tor ad se tantum deservitas spectare dixit quas eciam ita taxavit decimam in Kyel[cze]
Krayno ad quatuordecim in Szandzimowicze hodie [illegible] Item in Cyssow[illegible]
Nidzieza ad quatuordecim marcas in Wloszowicze ad undecim vel ad duodecim marcas
omnes sanctos medietatem aliarum vero Rata temporis dixit ad se tantum deservita per[tinere]
latorum grossorum quas decem marcas domini consules de Zathor ad festum sancti [illegible]
ratha seu medietate et alias decem marcas ad festum sancti Stanislai in Krakow pro alia ratha
Jacobum dixit sibi tantum deservitum venire que omnia exigenda et recipienda per duos executores comi[sit]
denominavit dixit se habere duo pallia unum brunatici coloris aliud nigri duo caputia unum nigri ali[ud]
novi coloris vulpibus subductam tres plumaticas duas de pennis subtilibus tertiam de pennis gros[sioribus]
lectum magnum unus de pennis subtilibus dixit eciam in Wilczasse se habere duas plumaticas preter [illegible]
et aliam de grossioribus et unum tussinum magnum que lectisternia omnia vendenda comisit de pec[unia]
mandavit dare quinque marcas pecunie communis pro altari suo ad omnes sanctos in vim recompense quinque
a domino altaristis sancte Marie in Crac[ovia] ex concordia pro missali pro quibus quinque [marcis] ad altare predictum
emendum comisit et non successori ad manus dandas nisi talis esset cuius merito sibi in hoc fides
ipsius altaris committeret Supplicavit eciam ipse dominus testator et habere voluit ut vigilie defunctorum nov[em lectionum]
predicti sui altaris in ecclesia omnium sanctorum decantari convenirent per Executores quia [illegible] se ill[illegible]
dixit se teneri domino Henrico plebano in Pyskowicze unum linthiame et unum tussinum que eciam da[ri]
lectisterniis predictis Item quinque marcas de bonis suis pro tricesimis pro anima sua exponendas et [illegible]
hospitalibus videlicet in Cracovia in florencia ad sanctam Hedwigim et extra Kazimiria dandas [illegible]
Thome Vacz bene noto suo viaticum pallium et caputium nigri coloris pani Johanni vero Czegr[illegible]
pallium novi coloris et caputium flaver coloris legavit et assignavit pallium vero brunatici coloris [illegible]
vendere mandavit Item Crispino fratri suo equum suum quem habet se in domo habere dixit unum pa[illegible]
loribus que sunt in Wilczaze dedit et assignavit Item viaticum quem sibi pro memoria domini Scol[astici]
Cracovien[sis] in testato assignavit vendendum comisit Item dixit et recognovit se idem dominus Testator
hereditatem suam in Pyerszne habuit cum effectu vendidisse Nobilibus domino Johanni Loss et Johann[i]
in Pyerszne pro centum quinquaginta marcis latorum grossorum et quinquaginta mediorum quas dixit et recognovit se recep[isse]
hereditate ab eodem domino Johanne quinquaginta duas marcas cum octo scotis mediorum quas et decem marcas latorum quas [illegible]
marcarum Et adhuc dixit sibi obligari eundem dominum Johannem Loss in quadraginta marcis latorum quas defalcatis [illegible]
quas vero quidem quadraginta marcas seu finem eiusdem debiti legavit et assignavit fratribus suis patruelibus
et Jacobo alterius patrui filio a predicto domino Johanne Loss per ipsos recipiendas et inter se equaliter [illegible]
executoribus easdem quadraginta seu finem eiusdem debiti a dicto Johanne Loss tollendas et pro anima sua et suorum [illegible]
celam que [illegible]

Incipit tabula notabilium sermonum in collationibus feriarum dominicarum quadragesimae ... Bertrandi de Turri episcopi Tusculani cardinalis sanctae Romanae ecclesiae ordinis fratrum minorum

quarta temporum mensis Septembris
Glorificationem dei conduit R. in parte 3 coll. sabbati
iiii temporum mensis Septembris
c/12 Habere debemus R. i sa parte coll. iiii dnica ...
c/90 Habuit Xps quatuor R. i sa parte coll. fer. vi. do. de quadr. X
Hec ymago vere R. i parte sa coll. do. xxiiii post pent
c/33 Hic de Xpo mutat quarto R. i parte coll. fer. 3 do. i xl. ff X
Homo adorat Xps R. i parte p. coll. do. ii post pent
Hoc refert dilectionem dei R. i p. parte coll. do. xii post pent
Humilitas est custos virtutum R. i parte ii coll. do. x post pent
Humiliant proceres R. i parte prima cum de coll.
Hostium est Xps R. i parte p. colloris feria 3 post pent
Hora venit spiritus Xpi R. i parte sa collois vigilie ascens.
Ihesus est salvator et liberator R. i p. parte coll. do. ff
ff/ infra octauas epiphanie Item i sa parte coll. feria iiii
c/33 do. prime xl. Item in i parte coll. 3 do. post pent
Ihs est multa regere in sa parte coll. do. i post pascha
Item i p. parte coll. ascensionis domini Item i p. parte collois
do. xiii post pent
Ieiunium deo acceptum R. i parte p. coll. die cinerum ff 107
Ieiunium orationem R. in parte 3 coll. feria iiii iiii
temporum mensis decembris Septembris
Ignis infernalis habet quatuor R. i parte 3 coll. do. c post pent
c/80 Inuenit de rubi R. i parte ii coll. do. infra octauas epiphanie
Inflammavit se ihesus R. i parte coll. veniente sa R. ... pasche
Inflammat caritate R. i sa parte coll. do. i de aduentu domini ff 11
Incarnationis Xpi privilegia R. i sa parte coll. vigilie
Natalis domini ff 36
Infirmus spiritualis est R. i parte 3 coll. fer. vi post pent
In inferno sunt R. i parte ii coll. x do. post pent
c/29 Inimicus est fugiendus R. i parte 3 coll. fer. v. do. 3 xl
Imparauit dominus R. i parte i coll. fer. vi 3 do. xl ff c/68
c/86 Infirmitas spiritualis R. i 3 parte coll. fer. vi do. i xl
c/27 Inueniunt peccatores R. i parte 3 coll. fer. quarta post pasca
Intrat per hostium R. i parte sa coll. fer. iii post pent
Ire debet quisque R. i 3 parte coll. vigilie epiphanie Item ff 61
in sa parte coll. sabbati do. fer. xl ff c/12
Ab inimicis liberant multa R. i parte sa coll. do.
infra octauas epiphaniam ff 98 ...
Iusticia consistit R. i parte 3 coll. do. xiii post pent
Iusticia Xpianorum R. i p. parte coll. do. v post pent
Iusticia cultura R. i p. parte coll. septuagesime ff 98
Laborantibus est R. i parte sa coll. 2 do. post pent
Lapide revolutum in debent R. i parte quarta coll.
sabbati in albis
c/86 Lauacra ... R. i parte coll. cinerum ff 107
Lepra metalis R. i parte ii coll. do. 3 post epiphaniam
Leuiatan ... R. i parte i coll. do. ii post epiphaniam ff 82
... R. i parte 3 coll. do. vi
post pent
c/88 Lume sunt ... R. i parte i coll. sabbati 2 do. xl
c/23 Manducationem sacri R. i parte 3 coll. fer. iii septuagesime
Magister est Xps R. i p. parte coll. fer. 3 do. xl
ff c/37

Mandata dei sunt quatuor R. i parte coll. fer. 2 do. 3 xl ff c/69
Mandata dei observant R. i 3 parte coll. 2 do. de aduentu ff 32
Manu multiplex patuit R. i 2 parte coll. 4 do. post pasca
Manuum imposicio debet R. i p. parte coll. sabbati 4 temporum
mensis Septembris
Manet nobiscum dominus R. i sa parte coll. fer. 3 post pasca ff c/91
Maria quadruplex ... R. i parte sa coll. sabbati ...
Mediator pacis R. i parte p. coll. 4 dnice de aduentu ff 18
Medius fuit ihs R. i parte 3 coll. fer. 2 do. 3 xl ff c/78
Meruit in Xpo R. i parte 3 coll. octaue ascensionis
Mons humana est templum dei R. i parte i coll. do. de passione ff c/20
Misit nobis filium deus R. i parte i coll. fer. do. de aduentu ff 17
Misericordia domini apparet R. i parte 3 coll. fer. v. do. i xl ff c/31
Misit deus filium suum R. i parte i coll. fer. ii fer. do. xl ff c/70
Mirari debemus de miraculis R. i parte i coll. fer. 3 do. 2 xl ff c/19
Milites Xpi habent statum insigne R. i parte i coll.
sabbati prime dnice xl ff c/10
Misericordia que consistit R. i parte i coll. do. p. post pent
Misit deus R. i parte i coll. do. vi post pent
Mittere in ignem R. i parte 3 coll. do. i post pent
Milites ... habent multa conformia R. i
parte sa coll. dnice xxiiii post pent
Mons dei statum perfectoris R. i parte sa coll. fer. do.
Mons est horrenda R. i parte ii coll. fer. v. do. ii xl ff c/...
Mons Xpi ... R. i parte 3 coll. feria vi do.
de passione domini ff c/20
Modicum quod post R. i parte multa R. i parte p. coll. do. 3
post pascha
Mortuus filius R. i 2 parte coll. do. xvi post pent
Mortui sunt multa R. i sa parte coll. do. xxiii post
pent
Mundatorum faciunt R. i sa parte coll. do. fer. post epiphaniam ff 80
Mundus mortem ... R. i parte i coll. feria vi dnice
3 xl ff c/68 c/68
Mundus continet mala multa R. i parte sa coll. cene domini ff c/...
Natiuitatis Xpi beneficia R. i sa parte coll. prime misse
natiuitatis domini ff x 91
Nazareus ... R. i parte 2 coll. fer.
dnice i xl ff c/33
Necessarium ... R. i parte 3 coll. do. 3 de
aduentu ff 21
Nec ... R. i sa parte coll. fer. 2 post pent
Nobiscum dominus R. i 3 parte coll. vigilie natiuitatis domini ff c/38
Item in sa parte coll. fer. vi post pascha
Nomen Iohannis est R. i parte 3 coll. ascensionis domini ff 61
Item i parte 3 coll. do. c post pascha
Nolite agere quatuor R. i parte sa coll. fer. vi do. xl ff c
Non est dominus cum petro R. i 3 parte coll. pasche
Nobiscum est dominus R. i p. parte coll. fer. ii post pascha
Nox peccati efficit R. i parte i coll. do. 2 post pent
Non habet homo de se quatuor bona R. i parte sa coll. vi do.
post pent

h^e 42

Nota xpm regere in sa pte coll. Ephie ff. 68
No e mortua puella Re i sa pte coll. do xxiiij pt pent
Nichil efficiunt pirates Re i 3 pte coll. do 9 pt pent
Nubes i que filii ho Re i 3 pte coll ~~fie 2 do p xl~~
do pme de adventu ff 11 hic Re 6 p
Obedia p e Re i pte 3 coll fie 2 do fie xl ff c/87
Odor quadrup Re i sa pte coll fie fie do fie ff c/83
Oportuit xpm pati Re i p pte coll fie 2 pt pascha
Oportet multa fate Re i p pte coll. sabbti infra octavas pent
Oro accepta deo e Re i pte sa coll fie 2 do transfigurat ff c/42
Orone 2 ieiu sunt 9 Re i pte 3 coll fie 9 q tpm mesis septebris
Ostedit nob deus Re i 3 pte coll. fie misse natal dni
Ostiue xps Re i p pte coll fie 2 pt pent
Oues dni sunt Re i pte p coll fie 9 do pa dni
Parare debz ho via dni Re i pte i coll 9 do h p de adventu ff 32
Patris celestis caritas Re i pte 4 coll. sabbti fie do xl ff c/12
Pennis qui 3 osiderat gna pietatis Re i pte 4 coll dnice 9 xl ff c/12
Paschale sacrum Re i pte sa coll fie 9 do transfig
Pati oportuit xpm Re i p pte coll fie 2 pt pascha
Pastor e xps Re i pte sa coll. do fie pt pascha
Pater audit filium suum ihm Re i pte i ingr asce dni
Pater celestis dat multa Re i pte sa coll. do p pet
Passio xpi e utilis Re i 9 pte coll. fie 9 ebdomade sce
Pater celestis e Re i 3 pte coll. do 2 pt pascha
Pacem dns diligentib se Re i pte 3 coll do xix pt pet
Perfecto vite 9 req Re i pte sa coll fie 6 do qui me ff c/8
Peccat qs i frem suum Re i pte sa coll fie 2 do 3 xl
Pena e ta malorum Re i 3 pte coll. sabbti do 3 xl ff c/10
Pom 9 mala fac Re i pte p coll. fie qnte pt do de passione
Penitentes dni piu Re i pte p coll. do 9 xl ff c/12
Pettos debz hre 9 Re i pte i coll. letanie maioris
Pedes aie affectus sunt Re i p pte coll fie 6 pt pent
Peccatores elongati a miltis Re i p pte coll. 3 do pt pent
Pina e loc Re i sa pte coll sabbti pt pima do xl ff c/90
Prima fruct Re i 4 pte coll. eodem ff viii c
Persone dnice sunt cu vigle Re i 3 pte coll 9 fie 9 q tpm de adventu ff 22
Penam mor ligat Re i p pte coll. do vi pt pent
Peccatores hnt gradus sepsi Re i 3 pte coll do xiij pt pat
Porare p multis debem Re i pte 3 coll. fie 6 pt pas
Prophia fuit ihs Re i 3 pte coll. fie 2 pt pima do xl
Preceptor ei hs Re i sa pte coll. do xiij pt pent
Prosperita pnt multa Re i pte ii coll. fie 2 pt do de pa
Predicatio vite eterne opat Re i pte p coll. fie 9 p pas
Plurimis exuitur debz Re i sa pte coll. fie 6 pt pent
Pradiu multip Re i sa pte coll. do xix pt pent

Quid e hic 9 Re i pte i coll. fie 9 pt do 3 xl ff c/6
Queud e xps Re i 3 pte coll. do p octas Ephia ff
Querere xpm debe Re i sa pte 9 de coll. passe
Querere debe dnm Re i p pte coll. sabbti fie
Querentes dnm debet advertere Re i p pte coll. do xiiij pt pent
Qm 9 ut demulieris Re i p pte coll. do xxiij pt pet
Questiones de xpo 9 Re i pte 3 coll. xvij pt pent
Resuscitatio 9 dicit Re i pte sa coll. do i octas nativitatis dni ff 98
Regnum xpi ht 9 Re i 3 pte coll fie fie pt pima dnica xl ff c/31
Remedium culpe noscet Re i 3 pte coll. fie vi pt pima do xl ff c/38
Remittunt pcca Re i sa pte coll fie 6 pt do de pa
Rex e xps p 9 Re i p pte coll. do palmarum ff
Resurge oportuit xpm Re i pte p coll. fie iij pt pasca
Regnum dei cuidage opz Re i pte ii coll sabbti pt pent
Regnum celorum 9 sit Re i 3 pte coll do xiiij pt pent
Religiosa aia petit Re i pte i coll. do xxiiij pt pent
Rethe Re i p pte coll. fie iiij pt pascha ff c/81
Regnum multip Re i p pte coll. 3 sabbti pt pent
Recedite Re i p pte coll. do xxiij pt pent
Rogat xps prem Re i 3 pte coll. do 5 pt pascha
Rogare debe prem Re i p pte coll. vigilie pent
Rogare dnm eunte Re i 3 pte coll. do xx pt pent
Ruina a xpo menit Re i pte p coll. do inf octas nat dni
Sanat xps Re i pte 3 coll. fie 6 pt qinqua ma ff 108
Salvatorem xps Re i pte sa coll. fie vi pt do 3 xl c/
Sagis xpi ht Re i sa pte coll. sabbti pt do de paine ff
Salude 9 intrat p hostiu Re i 3 pte coll. fie 2 pt pet
Sacrim altaris ut e multa Re i pte 3 coll. sabbti pt dnica de paine ff c/A
Sanat xps Re i pte i coll. fie vi pt pima do c/38 xl Item iii pte coll. fie vi pt pent
Seruite i e se Re i 3 pte coll. 9 dnice de adventu ff
Seruat xps 2 dyas Re i pte 3 coll. v do pt Ephiam ff
Seruiendu e dno Re i sa pte coll. p do xl c/26
Seruu noq e Re i pte p coll do xxi pt pent
Seruiendu e soli deo Re i 3 pte eiusde
Sequi debe xpm Re i p pte coll. sabbti pt 9 do xl c/
Sedet xps a dextris dei Re i pte 3 coll. ascensionis dni
Sede debem seus via multiplic Re i pte 3 coll. dnice quinquagesime ff x 103
Signum e xps Re i pte 3 coll. do i octas nat dni ff
Signum appuit i xpo Re i ii pte coll. fie 9 pt pima do xl
Signum e a solo xpo qrendu Re i pte 3 coll fie 9 pt pima dnica xl Re 2 coll. in fine
Sic quadruplici ondit forma Re i pte 3 coll. fie sexta pt dnica xl quinquagesime
Solutio petri qt petrus argvit Re i pte ii coll. do pt pent
Septa ondit ihm ee Re i pte i coll. p dnice pt pasca

ff cc 93
ff 26
ff c
ff c/23
ff c/6
ff c
ff c/90
ff cc 91
c/33
cc/81
cc/81
ff 4
ff 63
ff 62
xl
ff 81
ff 41
c/64

Sebio 2 phariseis qmiat deus ve ff i ij pte coll. do^e v^te pt penth
Spus sctus c ff i p^e pte coll. octac asceñ dni Jtem in pte 2ª coll. vigilie penth
Spus sctus testiom phib3 ff i pte ij coll. octac ascensionis dni
Spus scs dat ff i ij pte coll. vigilie penth
Spus scs mittit ff i ij pte coll. penth
Spus scs cur dr scs ff i p^e pte coll. p missa
Sps sci dona ff i pte 2ª coll. penth.
Sps scs venit ff i p^e pte coll. 4te dnice pt pascha
Sps scs cultus ff i p^e pte coll. fie vi pt penth
Sps xpi ff i 3 pte coll. venis sci ff c/32
ff 24 Steti ihs p nobis ff i pte ij coll. 3^e do de aduent
Stella viderunt magi ff i p^e pte coll. Ephie ff 66
ff c 66 Stat dns sup viam ff i ij pte coll. fie v^e pt 3 do xl
ff 62 Surge debe^s ff i p^e pte coll. vigi^e Ephie Jtem ff i pma pte coll. xviij^e do pt penth nc hic
Surgit dns ff i p^e pte coll. do^e 4te pt Ephiam ff 86
Surge debet peccores ff i p^e pte coll. sabbti pt fiam dolcam xl^e ff 7/12
Subdita debet fuac ff i pte ij coll. fie 3 pt scdam dnicam xl ff c/29
Sustinere debem^s ff i 3 pte coll. do vij pt penth
Sup ff i 3 pte coll. do^e xvij^e pt penth
Surrexit xps ff in ij pte coll Pasche ff cc 32
87 Transire debe^s ff i pte p^e coll. misse ij natal do
Tranquillitas ff i 3 pte coll. do 4 pt Ephiam ff 88
Transfiguat se xpc ff i 3 pte coll. do^e ij^e xl ff c/83
Trasire debet ff i p^e pte coll fie ij^e pt do^ca iij xl c/18
Transgressus c ff i pte collis ij venis sci cc 31 a 33
Traxit xps vel pat mltipli ff i 3 pte collois fie 4te pt penth
89 Tract dne lituris ff i ij pte coll. fie v pt 4 do xl
Tabnacla celestia ff i 3 pte coll. do^e viij pt penth
Tange debem^s ff i pte 1 coll. do^e xv^e pt penth
Teplu dissoluit 2 excitat ff i pte ij 2 coll. fie scde pt 4ta dnica xl c/11 ff
Teplu dei c ff i p^e pte coll dnice de passione dni ff c/70
Tenebre spuales cant ff i ij pte coll sabbti pt q^ta dnica xl ff c/88
Temptaco multiplex ff i 3 pte coll. fie iij pt dnica Ramispalmaru ff cc 23
Testiom phibet sps scs ff i ij pte coll. octac asceñ do
Trinitas vel tdnu mltipl ff i pte 3 coll. do vj p penth
Tulit xps ff i 3 pte Ramispalmaru ff cc pp popa 13
Tercia dies ff i 3 pte coll. fie 3^e pt pascha cc 23
ff 21 Tenetes statu pstois ff i pte 3 coll. fie v pt ij dnica xl ff c/21
Time no debet ff i p^e pte coll sabbti pt dnica xl xl^e ff c/38
67 Vades ff i pte 3 coll. vigilie Ephie Jtem i sa pte coll. sabbti pt 3 dnica xl ff c/10
Vade i domu tua ff i 3 pte coll. do^e xviij pt penth
Ve qdrupl. ff i p^e pte coll. c fie q^e tam de aduentu
ff 22 finis cuius manu

3

Verbi dni ppetuite ff i p^e pte coll misse 3^e natal dni ff 21
Verbu mltipl. ff i sa pte coll. do^e 4^e pt Ephiam ff 88
Verbu xpi c efficax ff i sa pte coll. fie v^te pt do^ca xl ff c/31
Verbu dei c audiedu ff i p^e pte coll. do^e 3^e xl ff c 79
Verte dic xps ff i pte sa coll. fie ij^e pt p^a do^ca xl ff c/31
Veniant ad xpm ff i sa pte coll. Ephie ff 68
Vere quasi ptat ff i pte p^e coll vj^e fie pt 3 do^ca xl ff c/68
Vespe ff i ij pte coll. fie ij^e pt pascha ff cc 21
Venire debem^s a multis ff i pte ij^a coll. sabbti i albis
Venire ad xpm c arduu ff i pte p^e coll. fie 4^e pt penth
Visio spualis c corlis fferunt ea ff i p^e pte coll. c do^e de aduentu ff 11
Via xpi multipl ff i 3 pte coll. do^e ij^e de aduentu dni ff 18
Virgo fuit exaltata ff i p^e pte coll fie vj^te q^r temp de aduc ff 26
Virgis pudegia ff i pte sa coll. vigi^e natalis dni fo 32
Vide debem^s xpi nativitate q^oz ff i ij^a pte coll. ij^e misse natalis dni ff 29
Vnica ff i pte ij^a coll. dnice lxx^e ff 27 c. 28 ff ff c
Via mltiplex ff i 3^a pte coll. do^e s ff
Vitare debem^s pcta ff i pte 3 coll. sabbti pt 3 do^ca xl ff c
Vigilare debem^s ff i pte i coll. fie 3^e pt dnica Ramispal cc 2
Viderunt iusti q^a magna ff i ij^a pte coll. do^e 3^e pt pascha
Virtus sps scus ff i pte p^e coll fie vj^e pt penth
Vide debem^s q^oz ff i pte coll. p^e ix^e do^e pt penth
Vita mltipl 2 vincet ff i pte 3 coll xij^e do^e pt penth
Vnctio mltiplex ff i sa pte coll. cinex ff
Vnguentu ff i 3^a pte coll. ij^e fie pt dnica Ramispal ff c/17
Vnus ff i pte ij^a coll vj^e fie pt dnica de passione ff c/71
Vox doctoris catholici ff i pte i coll. sabbti q^r temp de aduent ff 20
Voluntatis dei c ff i sa pte coll. fie 4^e pt iij do^ca xl ff c/32
Vox dni ff i sa pte coll fie 4te pt dnica de passione ff c/71
Vocacio dnica ff i pte 3 coll. do^e ij^e pt penth ff c/91
Vos ff i pte p^e coll. fie 3^e pt dnica de passione Jtem i sa pte coll. do^e xvij^e pt penth
Vbi xps tacuit ff i pte 3 coll. do^e xxiiij^e pt penth
Xps e mlta ff i pte ij^a coll. do^e Sexagesie. ff 78
Ymago quadrupl. Require in pma pte collois do nunice xxij^e post Penthecoste

H de notatis & q^o ozis istius volumis. Ab aduentu dni vsq ad 6 ff. q^r pascha. Ad h^c 3 q^u alius volumen cum tabula & calculo 28 hic ptinet.

4

Incipit sermo in die ciner(um)

Tu autem cum ieiunas vnge caput tuum oleo et faciem tuam laua. Math. vi. In hys verbis tria ostendit nobis dominus scilicet abstinencia(m) ma(n)ducat(?) et mundiciam primum supponit tempus notorium cum dicit Tu autem cum ieiunas. Secundum papuit(?) tempus meritorium cum dicit Unge caput tuum oleo. Tercium consulit tempus necessarium cum dicit Et faciem tuam laua. Primo ergo dicit Tu cum ieiunas tempus notorium quasi dicat ieiunia ieiunat propter laudem humanam scilicet ypocrite sed certe non in lutu auro ypocrite sunt similes ymaginibus cuiusque(?) exterius auro et lapidibus preciosis sunt ornate sed intus de ligno putrido. Ipsi sunt similes corporibus que exterius ornata ut similitudo templi i. ymagines que sunt figuratos et similes corporum et non sunt sed ipsi sunt sicut falsa moneta que habet ymaginem boni monete sed valorem non habet et in die iudicii tempore mundus a domino reprobatur quia omnia scit et cognoscit. Unde fatuis virginibus dixit Math. xxv. Nescio vos. Quales sunt similes ligno putrido quod de nocte lucet et non in die et aliquas homines decipit et dicit .i. vide quod sic ypocrite decipiunt homines huius mundi non deum quia sunt ante conspectum humanum lucidi ante deum vero tenebrosi. Bonus .i. aurifaber non accipit auricalcum pro auro nec stagnum pro argento sic nec deus tale que fuit ypocrita in conspectu hominum [illegible] dicit non deus quia deus omnia cognoscit scilicet bonus cambiator non decipitur in falsa moneta sed simpliciter. Deus autem cibauit nos aurum pro omni humilitate oleum gaudii pro luctu depictis et pallium laudis pro spiritu meroris .i. pro contricione cordis. Ysa. lxi. Sed in verbo domini qui ieiunat de non ficte sed ut a melius [illegible] ecquis bene inpugnat vocalatum et sic contempnit sed famelicus et macie atenuatus libet sumitur et humiliter portat simul terra et omnia bona et propter hoc dicit Judicum ii. Humiliauerunt filii israel animas suas ieiuniis. Secundum quod dyabolus ieiunantes conspicit ieiunium non dicit esse solum quod fugat ergo. Math. iiii. Cum autem cum ieiunasset xl diebus et xl noctibus postea esuriit accedens temptator dyabolus et cetera. Pe(?) sed non vadit securus inter latrones solus et ideo ieiunium debet habere bonos comites scilicet .i. non inuadit pessimum quod vide hec bonum conductum Ista comites sunt oracio et elemosina Thob. xii. Bona est oracio cum ieiunio et elemosina. Unde sunt isti duo non est in tuto locum oracio fugat dyabolum scilicet clamor pastoris lupum. Elemosina iuuatur suffragium pauperum ad clamandum. Ieiunium fugat dyabolum scilicet fames facit exire lupum de nemore et ideo dicit Math. xvii. Hoc genus demoniorum non eicitur nisi in oracione et ieiunio. Et non quod ieiunium debet concomitari contricionis anxietas confessionis integritas satisfaccionis assiduitas et quantitas racionis intensitas. Primo ieiunium debet concomitari contricionis anxietas. Nam non bene placent carnes que non sunt bulite vel non bene cocte. Sed ieiunium non mundum et tu de illa parte est et ego sic et feruentum ieiunium deo placet quod cor lotum est aqua contricionis et coctum igne doloris et contricionis. Joelis ii. Conuertimini ad me in toto corde vestro. Quia non vult in eodem hospicio cum suo hoste manere satis magis est deus ad tantum hospicium possidendum non vult deus quia in vna parte sit putredo et in alia parte sit lutum scilicet in quadam quod vnum peccatum dicitur et aliud dimittit. Et addit in ieiunio et fletu et planctu Ieiunium est quod caro quam propter eam flectitur contra concupiscentia oculorum planctus contra superbia vite. Sed carnales nesciunt ieiunare cupidi lugere superbi plangere nisi quis amissionem pecunie. Et sequitur Scindite corda vestra et non vestimenta vestra scilicet sicut iudei quasi dicit Scissa sit decima Judeorum et paganorum dolore contricio est dicit Math. dolore cordium et vestimentorum et propter hoc determinat quod vehemens debet esse dolor contricionis vsque ad scissionem cordis ut contricio fuit in peccato delectacio tanta sit in penitencia contricio Scissionem cordis [illegible] quo bene derogat sibi ieiunium ut sit placabile et sapidum deo tanto magis. Contritum et humiliatum deus non despicies. Dolor autem contricionis ostendit Hester xiiii. Cumque deposuisset hester abiecit vestes regales fletibus et luctui apta indumenta suscepit et corpus suum humiliauit ieiuniis omnia quibus loca in quibus ante letari consueuerat crinium laceracione compleuit Ecce signum doloris vehementis sic multi in die ploracionis capillos lacerare scilicet sicut in morte parentis sui has vestimenta mutare qui vetustate quasi dissipare ... corporis et cum grandis iniectus contra nichilum dissolutus pueris suspendum in cordi uel in patibulo visitare quod fiet in vero ieiunii finem sed in die vere sancta. In quicies et ideo qui videmus iudicem nostrum exsolatum pro nobis vestibus et miseriis et sustinere et nos propterea bene equum et gratum hoc est corpus nostrum delicate habere cum videmus Regem regum capite distracto et quare propter hoc debemus omnes laceare hoc est in immundas cogitaciones et affecciones a cordibus nostris amouere. Tercio ieiunium nostrum debet fieri integritas confessionis. Ysa. lviii. Hoc est ieiunium quod elegi dissolue colligaciones inpietatis solue fasciculos deprimentes. Colligaciones inpietatis vocat peccata mortalia que peccatorem colligit et in eorum seruicio sui vigoris inquam cum dyabolus ligauit scilicet priorum sui vel sicut cum fere ... peccatis sui inficiendum. Iste colligaciones soluuntur in confessione que post contricionem

Finis.

Dni ottonis de Kyssyn quondam can. war
qui mortuus sto ded(it) capitulo eiusdem ecclesie

Jo. voluit unctum ligne secundum 1a Jo. xx. Voluit eciam
intrante abire scilicet de lago. Pasitos deprimentes
vocat castitatis agnuatos scilicet ordo pro hanc
quam scilicet mortalia quia venialia intrant animam quantacum-
que non sunt quos honerant pulveres scilicet luto arena sicut
lapides magnos intra sicque de venialia scilicet ad maius
peccatum vel ad eius dispositio et propter hoc solvenda sunt per
Gre. confessorem propter hoc dicit Gregorius. Levitasti grandia caue
ne subruaris arena id est venialia dampnum scilicet disponencia
ad maiorem casum. Tercio dicitur sic in aspectus
Math. satisfactoris Jona capitulo 3o. Ieiunauit in die
illa et induerunt se ciliciis et asperserunt cinere
capita sua. In alias nota aspectus satisfactoris
In cinere mediante resolucionis. Inter non vestimenta ali-
quod indumentum asperum cum quo dicitur mortalis quomodo
quod peccato fit dicitur egenus et afflicta sicut dicitur Judith
Judith. x. Iungens super humeros suos cilicium et reuelabat
cum dies in abstinencia et gemitu tempore in ueste
aliena quanto magis de hac facie nostra. Vir robus-
tus et fortis secundum in vitis quod noluit modo portare mo-
dicum cilicium libenter portabit in die iudicii mo-
tes ut colles oppriment secundum 1o Apo. vi. Et
dicent montibus cadite super nos et petris et abscon-
dite nos a facie sedentis super thronum et ab ira agni
quia venit dies magnus ire ipsorum et quis po-
Jo. terit stare. Joel. 1o. Accingite vos cilicio et plan-
gite in cinere vigilantes fit planctum amarum coram domino
deo uestro quia repente veniet vastator super nos dicit
dominus. Sicut autem per cilicium intelligitur asperitas satisfactoris
sic in cinere intelligitur mediante resolucionis quam sibi dicitur esse in
capite hoc est in pectore et corde. In cuius signum hoc posuit
super capita nostra ut recognoscamus quia cineres
Job omnia nostra revertentur. Job 27. Deficiet
omnis caro simul et omnis homo in cinerem redigetur quando morie-
tur. Vix eciam est pulvis et cinis cito modico vento dispergitur sic
subito dum non spirat in minimo flatu Deus nec uestrum
Job corpus in cinerem convertet. Job 30. Comparatus sum
luto et assimilatus sum fauille et cineri. Eciam vento
velociter fauille mobiles leuius omnem viliis. In
quo nobis datur intelligitur quod dicere vivimus tanquam vero.
facilem et vilem vitam quod exposite est nostra notabiliter sic
omnis in uentum dispersus non potest ultimus congregari. Et
Eccli. 10. Quid superbis terra et cinis. Hic qui
tunc vita vivus hodie rex est cras morietur. Et propter
Jo. hoc dicebat illis magistris rex in opere. Ego
autem cum in molestia essent scilicet de peccatis resoluti

cor eius mederando induebar cilicio quod adhuc op-
tima armatura contra hostem in malis non domat
carnem et expellit dyabolum. Quia ei non libenter vadit
predicatam contra eum pungas aculeatas sicut vulpes
cerem per asperitatem pilorum secundum porcus vadit pullum
et armatum tunc melioribus indutum fit dyabolus et propter
hoc dicitur in prosa. Opus in ieiunio animam meam
Jeiunium est et oppressum omnimentum quoniam compuncti carnis
Opus ei immundus libenter non hospitatur in loco
mundo sed sicut porcus in luto vel in fimo. Et ei sicut
tamen quod libenter erit in cogina quam in camera ad-
orna sed ita ei ceasserunt. Unde multe que se operie-
runt sacco et ieiunauerunt. Quarto Jeiunium nam dicitur
sicut aliter ceremonie quia tanta propter eum perdet dicentem
ipsum non custodiet eam usque in fine et ideo in signum
Christus ieiunauit xl diebus et xl noctibus secundum dicit Ezechiel quomodo
Quadragesima ei totam animam ceram et propter hoc
diliget esse vestienda tempore corporis domina aliis non
dicitur uacua solet mundam in possessionibus suis a
peccatis et corporibus refitiendis et per pessime est totum
quod sibi expediunt non tamen in illa sed ei in suuas
dyabolis et propter hoc vult deus quod tamen habet quod sibi exhibe-
at sic ei a carnalibus desideriis abstinuerunt nus
tantis audius carnis agnum in macellum scilicet necessa-
rios corporis sunt sapientes et legatos abstinere solet
qui ad mensam ferentes uenias se sciunt ubi bona
temporalia misterant et propter hoc abstinendum est per xl in
ista ut sancti et deliciati accedamus ad mensam
in resurrectione et hoc signum 3o Reg. 19. Ubi dicit quod cum ieiunasset
Helias xl diebus et xl noctibus venit ad montem dei
Oreb et propter hoc dicit. Judit 4o. Exaudiet
deus preces vestras si permanseritis in ieiuniis uestris
dominus non facit sicut magnum si aliquis laborat adiectum
vel xl animus libenter vacat in locis sua pau-
pes ieiunantes. Hester 4. Ieiunabo cum
ancillis meis et ingrediar ad regem. Quinto
quod reparet tempore meritorum nota est dicit. Unge caput
tuum oleo. Per oleum misericordia designatur. Sicut non vult
deus quod faciamus suauem de passione de corde quod
sit per ieiunium et abstinentiam sicut ad deum et ita vult
ut faciamus suauem de passione ad hoc non dedit
nobis corpus et possessiones ut ei de ipsis suauem habe-
remus hoc sit per misericordiam et caritatem largitorum unde dicit
Eccli. Unge caput tuum oleo ut delectacionis odor
flagrantes in operibus tuis sicut oleum non liquoribus ceteris
super natat sicut opera misericordie aliis operibus pe-
rimunt et placent deo. Unde dicit Eccli. 35.

Unctonis oleo ostebas ut sit sca scorp. q. d. Illa
sanctorum reputat opa q pcedut ex gra
sincta. Et no q vngit ho xpisti. s. a deo a se
ipso 2 a pxio. Pri. vngit ho a deo p gra
cia ut sublimet ut reges epi 2 sacdotes sic
2 nos ut sim reges celoz i futo. ii. Chor.
i. Unxit nos deus 2 signavit 2 dedit pign
spus in cordibus nris. Unxit nos ds Glo. In
reges 2 sacdotes ut dig. hca 2 deb. dedit
nobis bo pign. Sm glo. Illa e sci reg em
ut epos qui m vngit ct e de Reg. ut spatu
hndo n p ipm steat du. hct ctc. de hndo
reg. bono ut de bo passioe s. sig. 2 gagio. s.
gram e sigillo regis signatu dedit n. nb
ds sig bo. sue s. ymagiacois cordibus nris
ipssa p9. Signatu e sup nos lume vul
tus tui dne. 2 bo pign s. sua gra custo
dierimus reg pmissu no hebim 2 pp h. ait
Aplis. Da nobis incoruale. Ephe. i.
Signati estis spu pmissiois sco q e pign hre
ditatis nre. Et Ro. qz est sig. huius
vnctois p q p. osa si ho ht gram dei vnc
com ista. Pri. si madata dei suat 2 in
plet. Ligna ei 2 licitima oleo vncta igs sco
cit ment i. Jo. i. Unctio q accepistis a do
i vob manet Glo. Que ad obsua da ma
data dei adipleda cor iplet 2 iflamat.
Sedo si maim dyab i. gtem 2 teptatoes
eius tolit. Inuadit pugil cui bn vnctus no diu
tenet 2
curet. Eccl. xx. Qui vngit reges ad
pmam 2 pphas fac. successores p9 te.
Ter. si lucide de reb iudicz 2 iudicat. res
ei ucti vncta lucidior e sic aia vncta gre
clare 2 lucide 2 ue iudicat de mudais. i.
Jo. ii. Et nos vnctoes hetis a deo 2 nostis
oia Glo. Ro e op9 ut doceamini vn h vnctio
docz nos q. s. teneda st 2 q no. Ita. Si bo
dei ut paup tes 2 i firm tes 2 h9 pati. Sic m mue
portat. Quadriga bn vncta fn strepe e.
Eccl. xxx. Curas ds mitigabit dolore et
vnguetari9 faciet pigmta suauit. 2 osua
bit opa ei9. affligedo n. curat 2 gram osfe
redo dolore mitigat ut cirurgicus pla
ga vngedo vnguetu pigue q amaz
2 insipidu e sapidu facit sit s. ebulacs.

h9 mudi q amae st sidas fac. Apli a.
Vngeto 2 vadijs odozib delectat cor. Prima
q loai vnctu inuadut musce 2 iqnat 2 pug
gut sic demoes qs iudigt h. gram dei intu
et inqnae pmus cogitat 2 opib 2 ipac
fac i adiusitat. Eccl. x. Musce morie
tes pdut suaui. vngetorp h. n. tepta oes
demo ipuine pdut odorifera pmam
vi sa sm i. Jo. q. Scd. vngit qs a se
ipo q prima ne rupat ut cor9 ntu
Judit. Lauit cor9 2 vnxit se mirra optia
Mo udit ofites i. pcites mirra i. pacia prima
q sic mirra ama e 2 gsuat cor9 a putfcoe
ut amai do. salis cares a vmb e. n. prima
vtus si. ucheniia f. sois i ue vmes inficit.
2 malas h bas esse no sinit. Eccl. xj.
Malicia ore vm oblimone fac luxurie
mag. nilto plus malicia mlti qus sic ci
vna infirmitas a. expulsit ut tiriaca q i ta
na ex ex pulsioe sic ces do. cor. is aie infirm. te
Ipo Imple faaes corp is prima 2 qret no
tam do. h. aut mirra i. prima d. bo qui
mirat in vbo Can. iij. Labia ei9 sal
lacia mirra pma. Melior qui mirat
in fco Can. v. Man9 mee distillauit
mirra digita mea pleni mirra pbatissia
Opria qui miant in fco. ut sit ab fetore i
mudicie ul' i locutoe ul' in gustacoe Eccl.
xij. Qui mirra electa dedi sua te odois. i.
odoife gustacois. Et no q d. Lauit cor9
sui. f. ecta n. ture se i mudo oblata n.
prima n. prima i pco mor. fca no placet
deo Ruth. Sa9 po macem ad Ruth.
Lauae 2 vnge te qui p lapuua ut pauus
immud9 lapuua at fit ex aq 2 cine q cicu
recordacoe peccoz lacmas effudit lapa
ua fac. q aia lauat q ho. s. q cines aq
vnda aspsus hoib dat. Hest. cuat ap
iudeos icum ullulat 2 flet magn9 sacce
2 cine vtetes sic qs vngit. a se ipo. Sc.
vngit qs a pxio ut paupes a dital p
etiam ut corp penuria 2 dolor mitiget.
Luc. vij. Q pedes ihu cepit rigare lacmis
2 capillis sue ceteres 2 osculare 2 vngeto
vngebat. Mala i. mae amarp h e ue
pcites ee mortuu ciaces 2 oc iuiui

Thessa. retinebitis. Thessa. v. que bona est tenete ab omni spe-
cie mala abstinete vos. sed pedes hec per duo domini pe-
des quos pauperes ue in hoc mundo / quos per quos intelliguntur
corpus eius. quia humilior et vilior homo non potest quod calce
in luto ut lapide ubi non potest digitum bene decet
sed vos in omnibus eius potest pauperes quos habet cur-
ores plus quam divites. 1. aliquos per unum ut rapi-
na opprimentes quos. divites ponunt pauperes sub su-
os pedes in ubilibet locis vel affligens ut in labori-
osis opera eos opprimunt exponunt quod non licet in sa-
lute vos tui pedes sunt. Item pedes corporis deferunt
sed pauperes in hoc mundo corpus venantes generunt ad
hospicia divitum clamantes date panem per domini hoc.
est dicite nobis panem et nos dabimus vobis dominum Isti pe-
Ap. des de quibus dicitur ad Reg. 1. Item pedes sanctorum suorum ser-
vabit .1. pauperes qui sunt suffusi et impii in tenebris
conticescent quia 2ª. non pauperem deum venantes dese-
rit Ecc. Ecc. Est quod faciunt quod magna nam
mense ... sicut per pedibus obsequii prestare / ore
consolabatur. quod sit pauperi aliquid mittere. quod facit
manu portat / ore dicit leprosus sunt candela quam cum
mane laboriose accendit modico flatu ores
Ecc. extinguitur. Ecc. Item Consolacionem pauperum affabi-
lem te facito Item Lacrimis rigabat quod sunt compassio
/ super eum et maxime ... liquefacit et interius plus cor-
da hominum ut canticum / qui videt miserias pauperum
Job Job. 30. Flebam quondam super eos qui afflicti erant et anima
mea compaciebatur pauperi Item Capillis suis tergebat
1. cum domos de facultatibus illorum tollebat non alicuius quam
non ... regi si filium darem ei ad commedendum
gratis non reputaret quod faciunt quod per a. pauperibus fac ex-
Eccl. torsionem et aliis per eciam dicit Item Qui offert sa-
crificium de substancia pauperis q. qui victimat filium suum in
conspectu patris suum de suis non de alienis est faciendum
eciam Item Vnguento ungebat 1. eciam dabat manu
.n. non dedignatur spinas de pede eicere vel lutum
tergere / sed dives non debet dedignari si manum pauperes
Prov. tangunt et eis propria manu elemosinas tribuit Item Prov.
ultimo. Manum suam aperuit inopi et palmas su-
as extendit ad pauperes Item Sed quod consulit Christus
nostrum nobis cum dicit. Et facite ista lava. sed non
vult ei deus quod similiter ei de corpore quod nobis dedit per
abstinenciam et de possessionibus per elemosinam. ita vult
quod similiter ei de anima per interiorem mundiciam faciens
hominis et mentis nostre reddentes ymaginem dei. qui sit
puria sic et mundi sit est a deo gratia eius 2 ph

Gen. dicitur de Joseph Gen. 43. Item Qui lotam faciem exiisset
et ad fratres suos. debemus quod caput et manus lavare
Item Et nota quod ipse est immundicia. Est enim luxurie avaricie
et superbie Item Pedes inquinat lutum hoc est luxuria
manus argento hoc est avaricia. caput publice quam vento
Jo. agitatur hoc est superbia Jo. Item Qui lotus est non indiget nisi
ut pedes lavet 3ª. Item Primo enim debemus lavare pedes a
Lev. luto luxurie per carnis mortificacionem Lev. Item
Et fiet holocaustum de aliis sed intestina vero
et pedes lavabunt aqua. que est in eo. corpus suum domino
sacrificat / debet pedes 1. affectus cum quibus anima vadit ad
corpus cum pedibus et intestina 1. luxuriam quam ab mem-
bris carnis vere lavare in aqua penitencie sed quo sit iste
in eodem non sufficit vincere venenum et medicina sed
in carne de carne non oritur. per carnis de eadem
Job affligendo et vincendo hec est medicina hoc Job Job
Item Lavabo pedes meos 1. affectus butiro. bu-
tirum enim est pinguedo a carne extracta et impinguat
qui de carne sua pinguedinem ieiuniis et afflictionibus
extrahit butirum extrahit 1. luxuriam extinguitur. Prov.
Prov. Item Qui fortiter premit ubera exprimit butirum / et qui
Jo. vehementer emungit elicit sanguinem et ideo hoc. dicit Christus
Jo. discipulis Jo. 13. Item Qui lotus est non indiget
nisi ut pedes lavet. 1. voluntates et affectus et cetera mundus
totus sed non sufficit quod se lavat exterius 1. actu peccandi
desinit voluntate interius remanente. unde ait
Jo. vendatur sunt herba quam siccata radice remanente. quod quoddam
Jer. 1. Item Ecce constitui te super gentes et regna ut evel-
las affectus et voluntates peccandi et destruas peccatum ... quam
qui lavat hos pedes fugit et a temptacione dyaboli quod dyabolus
Tho. considerat spadmodum ut magnus detinet aliquid in possessione
capere non permittit quod signatur Tho. 6. Item Ubi dicitur quod ex-
ivit Thobias ut lavaret pedes suos et ecce piscis
1. dyabolus voluit eum deglutire et propter hoc qui lavit aquam
penitencie pedes suos 1. affectiones inquinare non debet ex
quo sibi dyabolus insidiari videt Can. v. Item Lavi
Can. pedes meos quomodo inquinabo illos Item 2º. debemus
lavare manus ab argento avaricie per restitucionem iniur-
iarum et aliorum largicionem ut eius quoniam gravis avaricie.
Luc. Luc. 11. Date elemosinam et omnia munda sunt vobis 1. omnia
peccata dimissa / sed videmus quod alicui eundo per viam
aliquid mali ei accidisse in omnibus ego eadem sed nunc
quod hoc accidit eundo per avariciam 1. per viam avaricie.
Jud. Jo. Item Letabitur iustus cum viderit vindictam manus
suas lavabit in sanguine peccatoris unde sed dixit ...
ut avari videntes penam aliorum a peccato resiliunt
Ja. dicitur enim Ja. 5. Item Erugo divitiarum comedet carnes

carnes corp(or)is h(abe)t. e(st) iusta ultio dei ut q(ui) alios co(m)me
dit et ip(s)e co(m)medat(ur) s(ecundu)m luc(as) q(ui) co(m)medit ad pisces et
i(n)fic ip(s)e co(m)medit(ur). Ysa. ¶ Sic q(uod) p(re)dixi nonne
et ip(s)e p(re)dabiris ¶ Sic iter(um) debe(mus) laudare cap(u)t a p(ro)p(ri)e
sup(er)bie p(ro) cordib(us) humil(ibus). 4. Reg. 5. ¶ Dix(it) helise(us)
ad Naama uade et laude sep(ties) i(n) Jordane et indig
tus abiit Naama in(n)ug(n)i(?) de cor(de) uel p(ro)pulsu(m)
et sup(er)b(us) q(ui) se reputat pl(us) q(uam) alios p(r)incipes dic(e)r(e)
i(n) Syria i. i(n) sublim(ita)te. ¶ Unica n(on) m(er)adit caput
n(on) pedes sic sup(er)bia mag(is) no(n) humiles d(omi)n(u)s i(n) celo
t(er)r(a)e i(n) sublim(ita)te. orta e(st) i(n) a(n)gelis s(ecundu)m i(n) mag(is). ¶ Et
n(on) q(uod) Naama indig(n)atus abiit q(ui) se reputat pl(us)
q(uam) alios indig(n)a(n)t(ur) de p(re)dicac(i)o(n)e humil(itatis). et gaudet
de adulac(i)o(n)e d(omi)n(u)s s(ecundu)m s(an)c(tu)m s(an)c(t)i studiosi p(ro)pi(us) q(uam) pl(us) uolut
audire meorum de bona cosa i. de adulac(i)o(n)e q(uam)
de p(ro)p(ri)is recudib(us) i. p(re)dicac(i)o(n)ib(us) humilitat(is) q(ui)b(us) d(icitu)r
3. Reg. 19. ¶ Dis(ce)d(it)e a me no(n) cons(ilium) h(abe)t. S(ed) q(uod) mitis
sit et humilis corde. ¶ Isaie 11. ¶ Nisi q(ui)s(?) s(ic)ut fuit(is)
et efficiam(ini) s(icu)t p(ar)uuli no(n) intrabit(is) in reg(num) celor(um)

Et n(on) q(uod) lauat(ur) pedes q(ui) mittu(n)t(ur) ad lectu(m) et
man(us) q(ui) uadit ad co(m)mededu(m) caput q(ui) e(st) mag(is)
festu(m) ¶ Jer(emias) pedes q(ui) intrat ad lectu(m) no(n)
n(on) decet hoie(m) lectu(m) pedib(us) i(n)q(ui)nat(is) i. no(n) decet
hoie(m) ee(?) in p(e)cc(at)o usq(ue) ad uesp(er)am. Ps(alm)o. ¶ La
uabo p(er) singlas noctes lectu(m) meu(m) i. (con)sc(ienci)a(m)
mea(m) p(er) singla p(e)cc(at)a. ¶ Se(cundo) man(us) q(ui) mittu(n)t(ur)
ad co(m)mededu(m). turpe n(on) e(st) co(m)medere manib(us) illo
tis q(uan)to plus corp(us) (christ)i cu(m) p(e)cc(at)is suscip(er)e ¶ Jer.
qd(?) ante te q(uas)i asta (con)stituit(ur). Leui. 2(?). ¶ Lu
sauit carne(m) sua(m) aq(ua). s(ecundu)m (con)me a p(e)cc(at)o tu(m) ueste.
s(an)c(t)ificat(us) q(uod) ab illis e(st) et p(er) h(ec) d(icitu)r in p(s)(alm)o. ¶ La
uabo p(er) i(n)noctes i. in t(em)p(or)a n(ost)ra(?) l(ac)rim(is) stas largi
ma(n)(us) meas et c(etera) q. tu. d. ¶ Ter(ci)o cap(u)t q(ui) est
mag(is) festu(m) a pub(li)ce sup(er)bie et p(er) h(oc) d(icitu)r. hu(m)ilitat(is)
facie(m) tua(m) laua aliog(in) n(on) co(m)medet cu(m) eo de
i(n) die pasche. Ps(alm)o. ¶ Sup(er)bo ocl(?)o et i(n)saciabili
corde cu(m) h(oc) n(on) edebam q(uod) s(ecundu)m d(icitu)r. alit(er) i(n) p(s)(alm)o ¶ Oculi
mei ad fideles t(er)re ut sedeant mecu(m) s(cilicet) i(n) reg(no)
meo. Ad q(uod) reg(num) nos p(er)ducat c(etera).

V(ir)tus dei e(st) in salutem. Ro(manos). 1(?). ¶ Ta
dox(?) q(uod) ad aliq(uos) fac adiutoriu(m) debe(t) alter(ius)
p(ro)uocari et facil(ius) mouet(ur) q(ui) h(abe)t ¶ Pri(m)o celsitudine(m)
i(n)sup(er)abilis p(otes)tat(is). Ex hac n(on) cu(m) i(n)uitabat sapiens
adiutoriu(m) sap(iencie). Eccl(esiastic)i 24 d(icitu)r. ¶ Mune(?) ho(?) audiet cu(m)
q(uod) nu(m)q(ua)m p(re)sens(?) sapien(tia) q(uia) s(ecundu)m d(icitu)r sap(iencie) 18. ¶ Om(n)ipote(n)
c(i)a et sapi(enci)a q(ui) h(abe)t ¶ S(ecundo) dulcedine(m) i(n)estabilis
iocundit(atis) ex q(ua) cu(m) i(n)uitabat Eccl(esiastic)i. ¶ Tra(n)site ad
me et c(etera) q(ui) h(abe)t ¶ Ter(ci)o certitudine(m) i(n)refragabil(is)

i(n)uitat(ur) ex h(oc) cu(m) i(n)uitabat sap(iencie) p(ro)u(erbiorum) 8 d(icitu)r
Audite me q(ui) de reb(us) mag(nis) locuta su(m) ut(?) ¶ medi
tabit(ur) guttur meu(m) ¶ Q(ua)rto q(ui) h(abe)t (com)plet(io)ne(m) i(n)co(m)parabilis bo(ni)t(atis).
Ex h(oc) cu(m) i(n)uitabat sap(ient)es adiutoriu(m) sap(iencie) p(ro)u(erbiorum) 4
d(icitu)r. ¶ Posside sapie(n)ciam q(uia) possidere s(ecundu)m d(icitu)r. arripe illa(m)
et exaltabit te glorificaberis ab ea cu(m) ea fu(er)is am
plexat(us) dabit capiti tuo augm(en)ta g(ra)c(iaru)m et cor(ona)
inclita p(ro)teget te et uo(?) c(etera). Ter(ci)o(?) ge(?) beatus e(st) q(ui) homo
audit a(?) deo q(uia) (con)t(ra) p(ro)lac(i)o(n)is auctorem s(ecundu)m hoies p(re)side
tes sic audierunt filij Isr(ae)l. Moysen dicentes Exo.
20. ¶ Loq(ue)re tu nob(is) et audiem(us) et ille Samuel Heli
dicens 1 Reg. 3. ¶ Loq(ue)re d(omi)ne q(uia) audit s(er)u(us) tuus q(uia) e(st)
audit al(iu)m p(ro)p(ter) locuc(i)o(n)is suauit(ate)m s(ecundu)m hoies eloq(ue)ntes.
Ex h(oc) uolebat audire sp(o)nsus u(er)ba sp(o)nse Ca(n)t. 2 d(icitu)r ¶
Sonet uox tua i(n) aurib(us) meis uox en(im) tua dulcis
et facies tua decora ¶ Ter(ci)o(?) fac me audire uoce(m) tua(m). Ca(n)t. 8. e(st) au
dit alios p(ro)p(ter) aff(ecti)o(n)is ui(rtu)tem s(ecundu)m ho(min)es sapi(en)tes. Ex h(oc) ue(nit)
Regina Sabba a finib(us) t(er)re audire sap(ien)tiam Salo(moni)s
Math. 12. 3 Reg. 10. Quarto e(st) audit a(?) deo p(ro)p(ter) nar
rac(i)o(n)is ueri(tatem) s(ecundu)m ho(min)es p(ro)ph(et)as. ex h(oc) induxit
Jer(emias) regem Sedechiam ut audiret eu(m) Jer(emias) 38 d(icitu)r.
Audi q(uia) uoce(m) q(ua)m ego loq(uo)r ad te et bene e(st) tibi et uiuet
a(nim)a tua sic e(st) p(ro)p(ter) i(n) q(uo) ho(mo) q(ui) a(?) deo audit ut p(ro)batu(m)
e(st) q(uod) Sumpsi(?) ho(mo) incitat(ur) facil(ius) et p(ro)uocat(ur) liberi(us)
ad adiutoriu(m) q(ui) h(abe)t ¶ Celsitudine(m) i(n)sup(er)abilis p(otes)tat(is)
¶ Dulcedine(m) i(n)estabilis iocundit(atis) ¶ Certitudine(m)
i(n)refragabilis ue(ritatis) ¶ Plen(itudi)ne(m) i(n)co(m)parabilis bonitatis
¶ Q(ua)drup(li)ci(?) ut exp(re)ss(er)unt u(er)ba p(ro)posita sacra sc(r)ipt(ur)a e(st) q(uia)
p(ri)mo a(u)c(tori)tate celsior cuncta t(ra)nscedens et cuncta (con)spiciens
p(otes)tate ex(?) d(ici)t(ur) i(n) p(s)al(mo) 18 ¶ Lu(?) d(omi)narie in
manu tua v(ir)t(us) et p(otenci)a in manu tua mag(nitu)do. et ip(s)a
sap(iencie) a. ¶ Lu sit una o(mn)ia p(otes)t et c(etera) ¶ Unde ip(s)a de se ip(s)a
d(icitu)r. p(ro)u(erbiorum) 8. ¶ Mea e(st) forti(tu)do p(er) me reges regnat
et legu(m) doctores iusta decernunt p(er) me (con)ditores(?)
imp(er)ant et potentes discernunt iusticiam ¶ Aug(ustinus)
18. in 2 p(ar)te ii(?). dicit o(mn)em sc(ienci)am atq(ue) doctrina(m)
sac(ra) sc(r)ipt(ur)a sine aliq(ua) (com)parac(i)o(n)e t(ra)nscendit. Et
Richard(us) l(ibro) de xii. patriarchis c(apitulo) 11. ¶ Ad hui(us)
(con)templac(i)o(n)is celsitudine(m) q(ua)lis t(ra)ctuar(um?) (?) q(uanto) a(?) de
q(uam) t(er)ra ad celu(m) q(uam) ce(lo)r(um) ad to(tu)m celi ambitu(m)
Et subdit o(mn)i(u)m mundanaru(m) sc(ienci)aru(m) cacu(m)i(n)a inc(?)
ista t(ra)nscendit o(mn)em philosophiam o(mn)es mundi sc(ienci)am
ab alto despicit q(ui) n(on) t(ra)ct(?) ar(?) q(uod) plato i(n)uenit q(ua)
tanta philosophor(um) turba potuit i(n)uenire q(ui) d(e) i(n)uenit(?) Jer(onimus)
Je(ronimus) in ep(isto)la ad Paulinu(m) c(apitulo) 11(?). ¶ Hoc docti plato
i(n)uestiuit h(oc) Demostenes eloq(ue)ns ignorauit. Et Job
1(?) d(icitu)r. ¶ Alto e(st) sup(er) t(er)ra q(ue) q(ui) e(st) ¶ Ps(alm)o d(icitu)r p(s)(alm)o 18.
Pro d(omi)n(u)m u(er)bum(?) d(omi)ni i(n) mag(nitudine) et sic p(ro)pr(ie) (?)
¶ Sec(un)do e(st) q(uod) sac(ra) sc(r)iptura e(st) suauitate dul(cior)

Jero. ciuitas excedens et cuncta retinens iocunditate. Unde Jero.
in epistola ad marcellam que intitulatur de gnexibus litterarum
et c in [illegible] epistolarum parte 2a c. 36o dicit sic
Oro te quid sanctius sacro quid hoc sacramento voluptate io-
cundius quid [illegible] melle sit dulciora quam dei sapientiam discere
et inaudita eius intueri et sensum creatoris inspicere et sermones
domini dei tui qui ab huius mundi sapientibus deridentur plenius
dicere sapientia spirituali habeant sibi ceteri suas opes gemma
bibat sputum rideat plausum populi delectetur et per varias
voluptates suas diuicias mente negat nostre diuicie
sint in lege domini meditari die ac nocte pulsare ad
ianuam non patentem panes trinitatis accipere et seculi fluctus
Jero. domino precunte calcare. Et 10 dicit ps. 158. Quam dulcia
faucibus meis eloquia tua super mel. Unde Richardus
Rich. de sancto victore super [illegible] 2o dicit. O quam dulcis quam iocundus [illegible]
procul mentis ad summe sapientie contemplacionem erigere
q.d. [illegible] mirabiles de
[illegible] Eth. [illegible] Christo
Jero. maiores habet [illegible] suprema philosophia que non est ut cetere accepta
ab hominibus sed a deo promulgata non per ora philosophorum sed
per ora apostolorum et angelorum pronunciata non a [illegible] sed
a prophetis eius documenta non solum ut cetere pre-
stant extrinsecus hominem sed intrinsecus non solum dirigunt inferius
verum superius non solum ordinant hominem bene ad mundum
verum ad celum non solum ad proximum verum ad deum cuius sunt
non solum ventrem saciat verum mentem que numquam prius fuit
sed sic dulcescit que et mortem [illegible] et ad vitam
producit non immerito ergo sit suauiter dulcior cuncta
excedens et cuncta retinens iocunditate. Et 10 dicit ciuitas
non [illegible] sed dei sed [illegible] dei q.d. [illegible]
[illegible] sed deum [illegible] iocundissima
Sap. et delectabilissima. Et 10 de ea dicit Sap. A. Sapiencia est
virtus dei et emanacio quedam claritatis omnipotentis dei sin-
cera et constanti [illegible] attingit ergo a fine usque
ad finem fortiter et disponit omnia suauiter et [illegible] annunciat
[illegible] Dico 3o quod sacra scriptura est firmitate
firmior ciuitas [illegible] et cuncta reuelans [illegible]
Aug. [illegible] Aug. xi. contra faustum Excellit
auctoritas scripturarum noui et veteris testamenti que apostolorum
confirmata temporibus per successiones episcoporum et propagaciones
ecclesiarum q.d. Sede quodammodo constituta sublimiter
[illegible] omnis fidelis [illegible] subseruiat intellectus
ibi siquid absurdum non inueniet [illegible] liceat dicere
auctor huius [illegible] non tenuit veritatem sed aut codex mendo-
sus est aut interpretes errauit aut tu non intelligis
Hugo Et Hugo de sancto victore [illegible] c. 1. dicit sic Diuina elo-
quia sola sic alica a [illegible] inueniretur ut
[illegible] Et 10 dicit [illegible]

Hec omnia liber vite et testamentum altissimi. Eccl. 24o
[illegible] Jero autem quod [illegible] sacra habet [illegible] firmitate et cunctis [illegible]
[illegible] quod de [illegible] est [illegible] Jero.
[illegible] Veritas autem sacre scripture est inexpugnabilis
omnia [illegible] vicerunt ut dicit Aug. [illegible] super [illegible] c. ultimo Aug.
Quicquid philosophi de natura rerum [illegible] documentis demonstrare
potuerunt [illegible] aut
de [illegible] suis [illegible]
aut in facultate [illegible] aut nulla dubitacione [illegible]
esse firmissimum atque ita teneamus mediatorem in quo
in quo sunt omnes thezauri sapiencie et sciencie absconditi ut
nec falsitate philosophie loquacitate seducamur nec falsitate religionis
superstitione terreamur. Non immerito ergo sit firmitate firmior
[illegible] ciuitas et cuncta reuelans [illegible] Esdre 3o Esdre
Omnis clamauit et dixerunt magna est veritas et
preualuit. Dico 4o quod sacra scriptura est bonitate fecun-
dior ciuitas replens et cunctas faciens felicitate
quia in salute [illegible] bonitatis est quicquid
promittit felicitatis est, sicut dicit Hugo li. 3o de [illegible] Hugo
de scriptura dicebat [illegible] 8. Beatus homo qui audit me
et qui vigilat ad fores meas cotidie et obseruat
ad postes hostii mei qui me inuenerit inueniet vitam
et hauriat salutem a domino sicut ergo ad sacre adiutorium
debemus facilius [illegible] et liberari [illegible] quia habet
celestitudine insuperabilis [illegible] Dulcedinem testimonium
iocunditatis [illegible] in
comparabilis bonitatis. Est n. sacra scriptura ut [illegible] probatum
est [illegible] ciuitas [illegible]
[illegible] Suauitate dulcior ciuitas ex-
cedens iocunditate [illegible] firmitate firmior
ciuitas [illegible] et cuncta [illegible]
est [illegible] fecundior ciuitas replens [illegible]
[illegible] felicitate [illegible] in salute. [illegible] thema [illegible]
testa [illegible] ad ipsius adiutorium debemus liberari [illegible]
[illegible] et facilius [illegible] quia [illegible] caritate [illegible] Sap.
[illegible] dicit [illegible] dei est in salute q.d.d.
[illegible] ad sacre scripture adiutorium quia [illegible]
insuperabilis [illegible] sublimatum. [illegible]
inestimabilis [illegible] dulcedine [illegible]
dei [illegible] solidatum. [illegible]
[illegible] laureata. [illegible] in salute
[illegible] Sap. [illegible] et sapiencie [illegible]
[illegible] Sap. 8. [illegible] amaui et exquisiui a iuuentute
mea quesiui in sponsam assumere et amator factus sum
[illegible] glorificat [illegible] dei.
[illegible] Fundata n. est super firmam petram
[illegible] custodiet [illegible] salutem a protegit
[illegible] dei in salute in
[illegible] sacre scripture [illegible]

sitis que est commedium ¶ Sco. quia probz muni.ta. respug.nate
q. infestacionis dya.ce tempta.ta / Virtus ps. c. i.
¶ Dabit uoci sue uo.ce 2 forti.ne q.lebs sue bndes de
¶ Ti.o quia probz obla.ta in desid.le ad contemplacionis de
ifice doct.ta / Ca ult. deu e. cap. 8. ¶ Doctr.e dis
ciplie dei e ¶ Sco. quia probz fulcimentu inuabile
q. cauillacionis sophis.t argu.ta quia no solu appz
ut sufficiens ita s. ut exastat. Ca est dem. ult.
¶ Qlur. e edificat sup eu ppugn.a argetea ¶ Q.o
Ca probz cople.ta desidera.le ad firmacionis benefic
cdimeta Ca e m salm. Qn sibi dicte posse
i. Cor. xi. ¶ Calis mra i manu tua e ¶ Pri.m
ht a forma seu pducedi mo quo sit edict. q
i ea colligit oia spualis miliae munimetu
quia Virtus / Ps. lxi. ¶ Dabit uoci sue uoce
uir.tus ¶ Sa.m ht ama. seu sbo quia in ea consistit
ois spualis sive omnimu munimetu ornametu / Ca
dei i. Chor. i.o ¶ Ps q salu sit i. nob uirtus dei
e ¶ 3.m ht ab origi.te p.n.o aq.o q in ea p spua.
ois singlis pmane.e firma.ta Ca e. cap. 6.
¶ Clavi e 2 q mig.o marcesat sup.a ¶ q.m ht
a fine seu tio aq.o fine pficiat quia ex ea req.r ois
etnalis glie cplemetu. Ca e m salm. i. ps. c.
i.c. ¶ Exultabit leticia i enarrabili 2 glo
rificata reportacs fine fidei uire salm aiaz vra
ru q nob ccedat 2c. Explic cap.m sup theo.am

¶ Elige tibi uiros. i. Ad Ex. xvi. Carissimi
dni sm q d. C. l. li. de c. a.d sebes ad cu
semiu ppm o.nis qles debeat ee buri in caplis e
lig.d fit d. Eligedi mq sit uiri q no sit discoli s.
modesti becudi 2 immoati putez tunctes nut
alia sit a deo spirantes s q institutu corpori / unde
quat ad obediendu masueti / ad pacientiam sus
gesti / ad disciplina rigidi / ad consulta catho.ca / ad
fide fideles / ad dispesacoem concordes / ad pacem
i mc. ra / consilio prudi / in ueredo discreti / in
una veri si / alienie rei no cupidi / sue q no prodi
gi / cibus in oibz circuspecti / q no auez s scripte.
q vulgos no spernat s doceat / diuites n pal
pet s arceat / paupes no grauet s foueat / qui
sciat pace tractare / cu regibz lege dare / barbaris
etias disciplina / redde deo ppm accep.tu 2 bo
noz om sectatore ¶ Sbit. Gen Ex qbz ubis
luculeter elic it q mh. ca.o 2 mq cuiq a. clig.d
dz ee uiri putatus presidio Solidi firmitat
psidio ¶ Placidi caritat nubilo ¶ Floridi
veri eloquio ¶ Progredit 2 cedit ac auda
cia ¶ Aggredit 2 qqdit cu prude.a ¶ Cedit.

regdit cu uictoria ¶ De p.o elig.d dz ee solidi
tu n.o rei testimoniu Joab elegit uiros fortis
simos de Isrl. i. Reg. xv. ¶ Cu ergo p.t ee q solidi
sit eis n. merito dz eligi ¶ De sed. epla i.a
Int hoies optim antiquoz victoria aiaz fortis
simi q mor eligit summa nag felicitas e som
um tame Incip. cap.m sup firmat bonu

Ascedes in naucula transfretauit et uenit
in ciuitatem suam. Mt. ix. c. ¶ Verbu i.d i
elleuan. dict et dinice scriptu pt iu. aut mo silogis.
meditu ¶ Doctor i. Petr Lubar. doctor ep
imis Parys. cps ¶ Scli tabnacula 2 dnia tati
bula q.u penetrauit ¶ Productoz spectacla 2
mudana predicta docedo reseruauit ¶ Qui vbi
2 carnis oscita vedeptois mirada supplete com
dauit ¶ Qui sac. rei signacla qbz p gratu
macla succedo consituit ¶ Qui ut uoluntas
auita ascedes in naucula uenit 2 transfretauit

¶ Eo.tu penetrauit celoz tabnacla ¶ Predicedo
reseruauit productoz spectacla ¶ Supplete come
dauit vbi 2 carnis oscita ¶ Succedendo constituit
sac. rei signacla ¶ Uenit 2 transfretauit
ascedes in nauiculam ¶ Primo ppo.to probat q.o id
q.e sunt pticis. nam p.o penetrauit celoz tabnacla
q. ht ascende q not p ps thet ¶ Jo. reseruans
productoz spectacla In nauicula mudialis nam
machina nauicule ppe coparat sic n. nauis e ex
diuisis copaginata postibz 2 i continuo fluxu
sic machina mudialis copaginat ex diuis
itatibz q uiro.a mutabili.ta 2 fluxibili.ta sb
iacet 2 subdue. ¶ Fo. pdicans vbi 2 carnis
oscita cedendo de incarnacoe ht. q. transfretac
de diuini.te ad huam.te 2c. ¶ Q.o consituis sa
cre rei sigcla discurit p ui q pucit ad ci
uitatem suam / clara q e maior / mior seatu probz.
na ui sensibili cu.tu penetrauit celoz tabnacla
i p.o li. reseruauit productoz spectacla in 2.o
pdicauit redeptoz miracla / in 3.o plus constituit
sac. rei sigcla In 4.o 2 sit p. to mior probz
in tap.r cu.tu penetrauit celoz tabnacla 2c. 2 p
oms clara e 9c. q m.r ascedes in nauiculam
ue.t 2 transfretauit put asserit vba thet
plibati ¶ In qbz ubis ondit glie in cap.r
Secn tectp nouat latibilin sup me.tua
Jo e ascedes ¶ In p.o sursu erigit ¶ In 2.o
dectat mudi e cetn qi mais uehicm tracta
do de cat vbi e q. inauiculam ¶ In 3.o
ne transit speculum monstrans nexu et

et virginum caros et dei ibi fuit contristatio. In quo per mi
tipus sagittam currat ad tabernaculum ire felix. et venit
in aulam suam. In primo 8o visitat alto domina erunt
celsa ruinat ascendes. In 7o sub deo videt qui
mundus ypongiat. In naviculam. In 3o ubi ubi di
mi ta crucem e clave testat. et contristavit. In quo
quotiens via veram sacrorum finis mirat. venit in ma-
tua. Tractando de statione vel per dicta que tangit h.
evangelium atque sublimacionem per contemplacionem divinorum
ascendes quo ad primum librum. productorum plabili.
et fluctuacionem cetorum et in naviculam. quo ad 2m.
electorum actiue. et libacionem captiuorum et contristavit
quo ad tertium. beatorum felicitate et expiacionem peccatorum quo ho
venit in matrem suam. quo ad quartum. et quantum primus liber extitit an
magice et contemplatus. et ascendes. In 1o et claritate et his
toriis atque discipulis ad modum navicule. In 2o allego
rias evangelii et ymitacione et homo habet contristatio. In 3o
salutifer expolone et multitate et veniat in matrem suam
In primo ad primum librum tangit evangelium eternum que communiter video
tangit. altissime te produceret se erigens per se
ascendes. altissime te subiacet ut contineret sicut
navicula. Gratitudine te distinguet ut distinctus
quod contristavit. plenitudine te finiet perficiet quo
venire in matrem suam. Prosequendo autem ista diccionem
ultimam tangit singularitatem primum librum quod dixi primo quod continet
evangelium altissime te produceret scilicet in quantum fuit altissimus
et subtilis maxime in primo libro cum dicitur ascendes. Ubi ad
intendum primum et primus ascendit. Ad tractum dominum cor eius
inspirans. Ad motum fidei a Christo possuat. Ad sta
tum varii doctorum supportatur. Ad pulsum primo
ceptus conceptatis. Et in clarius continet. in ubo pat
cepto ascendes in naviculam contristavit et venit
in matrem suam. Ubi quotiens cum videre quod ascendit
magis in primo libro. primus fuit totus dominus cor eius ele
vatur per modum adamatur. et in nominum fuit ascendes
Luc. 19. Amice ascende superius. Tertia fuit lapsus
veritatis fidei vacillat habitat vita plus perat quo mac
i. uos navicula. 6o. turba que erat ultra
mare vidit quod in non erat navicula nisi una scilicet sydes
Secunda fuit status auctis doctorum conspirantis per modum
navigatus et dicitur quod contristavit. i. Mach. 5o. Contri
sctavit Eufraten flumine et ambulabat supiores
regiones. Quarta fuit pulsus agilis contus in altitatis
quo modo saltatur et dicitur quod venit in matrem suam. quia
.vi. Eum te forcius ascendit sapientius ascendit Jo
natas 2o et iiii. Act. 12o. petrus ascendit petrus
in superiora domus Actuum. 10. Secundo dixi 2o quod dest
bit altissime te subiacet et dicitur quod operat ea navicule
et mito in nave. Cum navicula elevata undibus
terrorum dominorum et fabricata postibus sacrorum scripturarum

conspirata vel constata flatibus ligatorum diversorum
collocata quibus scriptorum Ut philosophus quarto dicit ac
cedat in illam theologie. ascendes in naviculam et cetera. Ubi
tangitur quoniam maior ma cuius libri primum concluendo. om-
nia que colligit quae a philosophis proferatur. digitorum natura dei numinis
inate et dicitur ascendes. In psalmo. Ascendit super cherubin
et volavit super pennas ventorum et conclamat
verborum scriptura sanctorum sophismate et dicitur navicula quod dicit
ce forti et sine foramine ad libandum utilis ut
3o dixi ut navicula sibi desinet propter ea ne con
met cum dedat vaciori laurat et perdiote et contri
stavit. Translata est sua ab veteri perdiote ad alia
psalmo. 23. Contristates mare scilicet ista doctrina re
pleverunt te aquas multis. Statuat in regali sancte
tua sub solis climate et venit in matrem suam Eccl. 19.
In navicula sapienti sibi requiem et cetera. Dixi 3o quod ta
lit evangelium gratitudine te distinguet seu forcius scilicet mo
agendique et discursus quia et dicitur quod contristavit. Ubi
videre habet quoniam contristacionem scilicet Dicitur a dei fir
mamentum ymaginibus reperi ut patet in 3a distinctione.
et ab antiquo ad novum testamentum utrisque operacione
gracie et ut patet in 1a dist. Et supra ad mundi
pavimentum in figuris aquarum missione ut patet in 11
et 22 et 21. Et primo decimo quoniam accedat id est assumptum
theologice ascendes in naviculam et cetera. Ubi videre
quoniam indiget de vestigio atque ymagine et
dicitur ascendes. Ab infirmum est ad supremum 3. Reg. 6.
Pro cortea ista scilicet doctrina ascendebat in medium
scilicet a vestigio ad ymaginem et a medio in 3m scilicet deum
Conspirat lex evangelium naturalis in ista contra gracie et operis
ostendit. Una navicula et de i. navicula magis se
des docebat turbas Luc. 4. Adest mare fla
me cum collegio sacerdotum. In naviculam et dicitur quod contristavit.
Baruch 3o. Transfretavit mare et venit ista
et attulit super aurum electum. Ad mare de iusto
vero libamine qualiter scilicet quia venit in matrem suam bo
na vel mala. psalmo. 29. In bonis iustorum exal
tabitur civitas et perdicione impiorum erit laudatio et cetera.
Dixi quartum et ultimum quod tangit plenitudine te finiet perficiet.
cum dicitur venit in civitatem suam. Ubi advertendum quod nisi
quoniam conditionem operis cantus requirit finis quoniam hic liber
Apocalypsis est quod exaltata conditorum quia civitas exaltata. Ad 9.
est collationem illorum quia civitas peccata. Ad est quoniam quo
... quia civitas reparata. Ad 9 est possessio electorum
quia civitas perornata. Ut philosophus omnibus theologie vero
refulat ascendes in naviculam et cetera. Ubi innue
videt quod liber ... est ... Ad incitandum sydus

claroza. Ad attingendu etiam altiora. Ipsa optime
quod hoc ascendat ps. 119. In actu ascendam sup
ast. celi 2 equal. sa. m. ascenda sup al. m. 2c.
Ad sustinendu honera leviora. Ad gtinendum
munda potiora. q. m. diusas gtines mtes
stuo. Impleuint abas naucitas s. 9 ceptu
2 essem ad dimit. du quodea gaudia. Ad fugi du
cepa uhida. io ht tristitie. Luc. 8. Ascedit in
nauiculam ipse 2 discipuli ei 2 aut ad illos tristi
tem? tristitiagnu. Ad appetendu fedu dulc
iora. Ad optinendu supa dign. Ver ta te
sua hebr. 13. No hem hic ciu te s; futurum in
quirim? ad qua nos pducat 2c.

Incipit sermo de Nativitate beate virginis marie.

Fons ascendebat de terra irrigans vniuersa
sup faciem terre. Gen. 2. Tanta e dignitas virgis
gloriose qui ei laude deficiunt oms lingue. Et io scriptura
loquens de ipsa gol. qu. cetera gpat ea rebz inferiorib; ut
hic fonti radiu. cetera mundus ut pluuie mybi
cetera supiorib; ut lune stellis soli. Et q2 rebz
inferiorib; no e figura gtepetoz quia ad ei nativitate
ad mo? fit figura fonti q de hrc gfudissime vnusa
bus nasciti. io nativitas ei sub methaphora fonti
orient 2 ascedente nobis ondit in verbis
pmissis 2c. In qbz spualit intellc ea ondit
pmo. virgis marie reuchtissima nativitas cu d. Asce
debat. 2o. exellentissima dignitas cu sb dit
fons. 3o. eius hmam gen fructuosissima vti litas
cu d. Irrigans. Nativitas e reuchdi dignitas
metuenda vtilitas diligenda. tangen qo nativitas
cu d. Ascedebat. Circa qo e sci qo nativitas v
gis marie fuit Inchoata lete.
Fortuna gsitme amicitie. Ista fugauit
tulsia. Impetuit gem. Et plicavit dina ei
tiam. Pmo. q fuit eius nativitas inchoata
lete. c. n. i nobis leta ppter opssiom q euam
no potuit don. 1a. nativitas q sine pecco exsti
tit h dat e virgo ma. io in figura dic. angelis
i q hmam genus Gen. Dimitte me ia n.
aurora ascendit. detinebat n. humanu gen a pec
cato oppssu io dimitti se postulabat in ei
nativitate qui sine pecco exstitit. cu d. Ja n. ascedit
aurora. i. nascat virgo maria q d. aurora qua sicut
aurora d. t ei noctis 2 ciu diei sic virgo ma
ei ei pecca 2 gste 2 ciu grt 2 s. in aurora q
vit latibula latrones sm i. Job xii. Ita ma
agit odit luce. sic i nativitate vgis fugavit

demones gfudit hostes 2 ppellit teptatores
Job. Subito apparuit aurora arbitrabat
umbra mortis. Job d. Ipsa sic estimet
hostes uisibiles ceterum castrorum acie copiosa
vt facit acie ppter tes mai uobilin eius
pridem. Cant. Et ipsa sicut fluuii 2 ipeunt sd. eca
a facie ignis ubiq ueneni aciem hs no.
mudicum. Ipsa recipte reuocem solicitat re
mediacom. e n. virgo mai demonib; sic bel.
qui n? audet ingredi q ea fidelit ucliti nouie
Can. Queren q ps dit q. aurora gsur
gens 2c. ubiq acies ordinata. Aurora incipiente
lua igusa cocte sol. In ascesione eius ut cas
trorum acies ordinata in decoru delectose. Hec
ciu tinnauit esta? q nullam in se habuit culpam
sta. Job. Expectet diem 2 no uideat lu
cem nec ortu surgentis aurore na pecam origi
no uidit luce i. diuin nrm ihm xpm n. surge
te aurora i. virgi gloriosa qm in uo mris ab
origi 2 ingcep. fily ab actuali ut n. uel
alit n. mor potuit peccare. Bar. Ipsa
Puto q copiosior. ds descedit i maria q no
solu ortu purgauit s; ipsum deinceps ab oms
peccato custodiet i murie. Tertio ei nativitas fuit
inchoata leta. io q2 admirat angeli Can.
Que e i q ascendit de deserto delicys affluens
desertu uot messaz humane ne q ppter peccatum ptho
plausti fuit agri desta 2 acliua in hitaten
de q ascedit virgo mai no tm alig? uitata
io d. delicys affluens s. dons 2 virtutib; qbz ia
mundu letificat vniusu d. n. Jo. Eccles
tm dat ds. s; ma. eo se infudit gre pleni
has delicias humano gen aspiraunt 2 eu bos
intos suo gaudio letificauit ut sibi
gpetat d. Judith. Tu gloria Jerlm qz ad
stos q s in pace dina q exultabat omem
ssm Tu leti. Jerlm qz ad uiatores infros
q p dina celeste glam gtepletur. Tu hono
rificetia ppli ni qz ad infres qs ab obj pbria
liberauit io cantat ecclia. Nativitas tua dei genitrix
virgo g. a d. mudo me ds s. ptoz p mdo ei
toz p 2 mudo bonoz. sd. n. gaudz auis ad
veniente bo dina sit letat 2 e mudy nascete
virgie gloria. Eccl. 43. Ibi. oriens mundo in
altissimis dei sic hoc mris sps iornament
tu domus sue. ma ornat domu no solu mili
tatis ecclie s; et triuphat ... aut tata

Job — Vel actualis lectica scilicet quam ea senciat, sed carnalis
pociuis delatant scilicet non autem male fecerunt et equali
tatem in rebus pessimis. Job. Cum enim habet le
ticia pariter vult dicere, carnis prosperitas fuge et appetitu
aliter ad hanc letitiam pervenire. Ideo dicitur de talibus Cant.
Cant. — Que est ista que ascendit scilicet virgula fumi ex aromati
bus et cetera usque ad pigmentarii. Non est tenelis et sic
ata distinctus extenuata, sed est scilicet fumus ad resp
sionem et odoris in fama et scilicet mirra mortifica
cio et scilicet thus in oratione assidua et scilicet plumis
pigmentarii in mortallo pa... altera dicit esse tus
assimilavi virgulis in assimilacione mortificatione
confessionibus in assidua oratione et moribus a pa...one per
uc... in pigmentalo et pulvere. Item tercia eius nati
Ps. — tas est reformacio prima amicicie quod Ps.
Ecce nubecula parva quasi vestigium hominis ascendebat
de mari. Mare vocat humana naturam in primis propter
propter peccatum amaricatam, de hac ascendit virgo Maria
que dicitur nubecula propter plurimas graciarum copias sed propter
Salomon — ua propter humilitatis excellenciam, sed similis homini propter fortitudinem
et gratia. Unde in ewangelio Salomon vocat se filium hominis
et inito virgo Maria nubes dicitur. Que est nubes ar
dore solis refrigerat sic virgo Maria inter nos
et deum media ignem summum iudicii et solis iusticie
mitigavit. Ideo inito... Hester est figurata et dicitur
Hest — Hester. Item. Quis vis Hester regina, et que est peticio
tua, etiam si dimidia regni mei parte petieris
impetrabis. Dicit scilicet partes regni scilicet misericordia et iusticia
retinuit sibi Salomon iusticiam et dedit regine
scilicet misericordiam ut que offensor foret iusticie
recurrat ad scilicet unde sic consulit Apostolus Heb.
Apls — 6. Item. Adeamus cum fiducia ad thronum gracie eius ut
misericordiam inveniamus hoc non eque nulli claudit misericordiam
Bern — ecce que Bernardus dicit. Unde Bernardus et humanum
dimisisti et pariter ponit in malam gracie, ut sicut
species sic gracie in nobis novus redundat omnibus
esse ut de plenitudine eius accipiat dimissis...
tus recreacionem, captivus liberacionem, peccator veniam
iustus graciam et angelus leticiam, denique tota trinitas
gloriam, persona filii carnis substanciam, et sic non sit qui se
abscondat a calore eius. Item secunda et tercia est
eius excellentissima puritas. Fons fons est clausus
propter claustrum scilicet cecissimus emanacionem gra
ciarum, sic virgo Maria clausa per castitatem clausa
per humilitatem et mundicia per perfectissima obediencia
dei voluntatem castitas reddebat eam hominibus pro

cam humilitas divinis aspectibus graciosam, conmutatis
bonis personis oposiam. Item. Iterum figuris est fons claritate
prospicuus sic virgo Maria per castitatem fons virginitatis ideo
Hest — dicit Hester. Item. Parvus fons crevit in magnum fluvium
et in lucem solis conversus est et in aquas plurimas
Pu — redundabit. Item fons ista est virgo Maria que erat per humi
litatem fluvium magnum per graciarum copiositatem et conversa
est in lucem per virginitatis puritatem, que est candor lucis eterne
Sap — et speculum sine macula. Sapiencie. Item. Et fons de aquis
ascensionis honestate in aquas pulcherrimas redunda
bit per suce gracie ad peccatores continabilitatem. Vel dicitur
conversa in lucem quantum ad virginitatem in mente et in sole
quantum ad medietatem in corpore non fuit virgo Maria
in mente et prima in carne per quod per Mardocheus
Cant — eam amavit et in eam tortis fervavit. Unde subditur
Judith — in Cant. Tota pulchra es amica mea et cetera. Et
ut tota pulchra es et macula non est in te, his vocat eam pulcherrimam
propter duplicem mundiciam et ideo gentilissima erat ut
Hes — dominus summi Assueri melior erat dimissis. Item
Aug — Unde Anshelmus. Decebat ut illius hominis concep
cio de matre puritate ea puritate qua maior sub
Hes — deo nequit intelligi, ut quod de ipsa dicitur Hester.
Item. Erat Hester formosa valde et incredibili pul
chritudine omnium oculis graciosa et amabilis videbatur
et ut omnium oculis scilicet divinis et angelicis et huma
Pu — nis. Non non caveat de gracia scilicet forma quia dicit Pu.
Item. Quia gracie fatuorum considerat non de pul
chritudine corporalis, quia dicit Pu. 21. Item fallax est gracia
et vana est pulchritudo et cetera. Quia hodie
habet pulchritudinem virginis et puritatem, committet perfecte
sed procaus corrumpit et si non corpore tamen mente ut
Pu — est in vetere de quibus dicitur Pu. 22. Item. Fons tercia
est per pede quantum ad essem in timore et uena cor
rupta quantum ad castitatem exteriorem. Item. Fons est
clausiore secretissimus sic virgo Maria fuit clau
Ca — sa et secreta per humilitatem. Ideo sibi competit Cant.
4. Item. Ortus conclusus soror mea ortus conclu
sus fons signatus, ortus fuit virgo Maria delecta
Ca — bilis consitus virtutibus scilicet ipse dicit Cant. Item Di
lectus meus descendit in ortum suum ad arre
olam aromatum, id est ad congregacionem diversarum
Sub — virtutum. Ortus iste fuit bonis odoribus deum traxit
et ignem virgo habuit, sed dicitur ortus conclusus
propter duplicem clausionem scilicet interiorem in mente et exte
riorem in carne. Sed dicitur soror propter conformitatem in voluntate
et excellentia in carne. Sed fons signatus propter excellentiam
sua in humilitate et scilicet certe virgines humiles inveniant.

h ēt sup oms qr cū eligeret ad mrem dei scā alta
hultē noiaunt dices Luc. 1. Ecce ācilla dō.
mini n. ēsta omn p̄a q sefet omn nouissia ut
d. ps qui se mg hūiliat mg exaltabit z qr
max māy. s ipa maxe se humiliauit maxe
debuit exaltari/ bn g. d. orti) gcluss qz h
clausa in diusoio morabat. Fontes sic fāciut
oms infires in tpre de q̄ d. ps. qui emittis
vagas icto ipacies no voles in domo pedi
bz gsistere sub 2c. oz. ut ymitem ea ī hūilite
pfassia z no ficta ut fote ymitam ī gsta se
qrēna z nō infudet g. s qr no facim° e° g
aā no optme° qr supbis resistit hūilib3 at
dat grām Jo d. Gen. 8. Clausi st oms fo
tes abyssi iac z phibite st pluuie no e ves
tata. n tu hui. recuram° ad fote gre ex°
gedeois de q̄ d. Judith. 8. Gedeon de nocte
surrexit ue. ad fote/ p nocte n. s hūilit. de
iecto sn q mgr gram optimes. II. fōs est
emanacō ctinua sic ugo maia p boīs opib° g
tinuatom Gen. 2. Fos oriebat e terra irrigans ūniuersam superficiem
uetam q. f. ipe de h. Virgo mai d. fos ortor
f. bonoz gstanc z moz ppiusboz s potu aqs vi
ue ad drām pctoz p alti. ne qtēplacois sed
aqs uiuentu ad drām pctoz q gtinet aqs
mortuas vcoz maloz opm aq aut iste st gre
f. vgis maie fluebat ycetu p ca fuore ta
to n. cetu tau. sebat q deu uite in u. psetit
excellebat n. gfessores in fide angelos in gtepla
tocē apłos in tau. mres in pa°. virgies in mite
pui. Ilons g. i. gtinz fide articulz z o bs
uaca pcep. n g. restat a. n ut ad hūt retra
z ibi nos ūtutib3 rplcam°. ex° filioz Isl de q
d. Exodi. 14. Venerūt filij Isl in elim ubi
erāt. 12. fotes. lxx. palme. Helym intpi. exa
t) forti. mo h e ugo maia fortis q oia adusa gtı
ht at. xij. fotes. s. 12. articli fidei ab ipa ī tota
ecc. inmlitate vedūdites sed. z ubi. lxx. palme
palma uictoia desigt. lxx aut q gstat ex
septies. x. p xx aut desigt. x. pcep. decalogi
s q septe. o. ū. tes. cardi. les. z iij. theologa
les p hab g. ta rob suantia pcep. het uicto
via maioz q oia fuit in glosa bg. z qda
st fotes sicci q no sunt in bois opib3 exti de
q d. Judith. Hy fotes sn aq z nebule
turbinib3 agitate mouet. n. poci ad malu
q ad bonu. Io stati st tenebraz caligo res
uat. T Secq. z ī qm. s. huam grms ſoca
ditate aud. z. ō. mltsa irrigas sup facie tre.

Ecce ex e no. q fos ualet e ad tria. s. ad lauacp ad
potu z ad fomentu tre nascēciu/ Vn e p̄gants/
potatis/ psuatis/ sic ugo maia e p̄gans ptem
do ueiam/ potatis in fudedo gram/ pseruatis
deducedo ad glam. I. P̄rim° d°. q ugo mai. est
fos p̄gans impetrdo ueiam to Jochis. c. fo
tes de domo dni egdiebant z irrigabat tor
retes spinaz. s. ipos pctores spinosos p pctā.
pctores tres p qm lauata culpa. sic d. Zaza.
13°. Erit fos pates domus dd. in ablucone
pctoris. h est ugo ma. q nos lauit a culpa z
ipetrauit ueiam q g. sordidi) e recurrit ad fotem
ime ut lauet a crime ex° Judith. 12. Exibat
Judith singlis noctib3 qr p singlis pccis do
ledue. Ps. Lauabo p singlas noctes 2c.
II Scd° e potatis sic ugo ma. in fudedo gram
Job. 1. Dat pluuia sup facie tre z irrigat
aqs vniusa/ Vn ugo mai sua g aias ardetes
replet z saciat. e n. g aple. n. sibi minuit g m
aiqs in fudat debe° g sic facē s. ceruu q ardore
solis calefā ad fote recurrit z refrigerat z ibi
cornua atiq deponit Ps. Sicut ceru° desiderat
ad fotes aqz 2c. Sz qdā insaciabili malicia
antequā gram ūniā aut tp stulu z insēsata
to desiderio amplexāt. Ec. Sicut uiator
siacs ad fote apit os sun z ab oi aq bibet
Ito n. sufficiat eis lapaua/ audi/ gula/ 2c. s
iomib3 uicijs se ponit z se. 29. palu sedeb
t nos. in po bn expandi no sic facied sz siqs
sitit ueiat ad glosam vg. malam z bibz ex°
xpi de q. d. Jo. 4. Ihc fatigat° ex itinere sede
bat sup fotem hō aut erat q. vij. ī ardore s. ait.
z dix. mltri samaritane i. vg p a. da m
bibe. mq. nos docuit q ab ipa vg gram
reqram° Jo d. Nu. 20. Dne ds apri the
sauz tuu fonte aq uiue. III. Tercio e fos p
tu) ad fructificadu to d. Ec. 2. Extrui m
piscinas aqz ut irrigare silua lignoz gnam.
i. uistoz bn operanciu tres n. fructificat p grā
don. videat deu deoz in syon. Ysa. 18. Erit
qi ortus irrigu° z s. fos aqz cui° no deficiut
aq/ q g. bibeit ex aq hat fiet in eo fos aque
salientis in uita etna ad q nos 2c.
Explicit smo de Natiuitate bte ugins

Fratem° dno glose em honorificat° est. Exo.
15°. Solet captiui

eiu capiutur ab hostib3 includūtur carceribus affligūt doloribus	Et rex aliqs fortis obtineat libēacom sua mltis desiderijs postulāt

Joel

Zaza

Judith

Ps

Job

Ps

Ec

Jo

Nu

Ec

Ysa

s; si uiciat tirphu de hostib; tuc seceti liberant/ in
clusi reserat/ dolentes reformet/ lugentes consolat
/na pro uictoria q restat n spolia rethedu/ Cu
g victor rex reddit ad terra sua oms cives et
alij occurrut/ z leti vultib;/ culti vestib;/ gra canta
tib; q uana [illegible] tam celebre z utile gla in col
laudantes/ sic h. Moyses & iudees in spu quo dei
fili9 mouedo/ ~~Sic victor ab inferis hodie resurg~~

morte supauit	Sic victor ab inferis hodie
hoste consumauit	resurrexit. omem xpm xianu i
gete liberauit	uitat ad hac tam nobilem vic
pace condonauit	toria collaudandam/ letician

demirandam/ Justiciam imitandam/ ac glam expe
tanda dicens/ Cantem9 etc. Tang mihi vbo re
surrectois solepatis z ro h. considera quo solepnitas
celebrata nost in xo

ptate singlare	plurat	supato demois. dno
vic. triuphale		libato hois. mag9
formositate eternale		resurrecto cor. glose
afactate festiuale		despato cirimis. cante

Dico p. q notat in xo ptate singlare q p
supatio demois cu d. Dno dns q etc x q fuit
de9 fortis z potens in plio. Ps. Iste g. do9 q
f. in carne humili/ mete alacri/ etc humili/ morte
celebri/ cu hoste pugnauit/ z hoste strauit/ mor
te consumauit/ Infernu expoliauit/ z pctm expu
gnauit/ ut oia machinamta z a. demois sint to
supata Jo d. Exo. xv. Dns. q. vir pugnator opt
no e9 currus pharaonis z exercitu9 p i ma. E
lecti principes ei9 sb mersi i mari rubro. q. vir
pugnator do9 fuit q no admo9 aliorum ipe pugnat
q no p contumacia/ s; p obediam/ no p resistenciam
s; p paciam/ no p pom s; p pdencia/ no p
malicia s; p iusticiam fuit h9 bellu actur9. io. de
q. vir pugnator opt. no e9 q in suis actib; no
potuit repdiri Jo redempcom hois plac pfec
. ob h. currus pharaonis pcipitat i mare z exe. e9
p pharaone hic dyab9 demitat q in egypto
i. i mudo regnat p uiciarum pcta. z exitus e9 st
demones p hoc g. z exitus e9 pcipitati st i mari q
p pasione x. apruit manu demois atthe
te ad infirmu z debilitauit manu impllente
ad pctm q tm ipe uto suo illustrauit intellcm
/ inflamauit intellcm affecm/ compescuit dyam
na p. dya9 nocte ut arca potat z faciebat
s; et currus pcipitat i mare io d. Abn hoc z.
sup Can. Curr9 p hois i. dyali e Mordes
malicia/ fetes supbia. ar des audacia. luges

supbia Tribus aut dei ta assignat Abn. rotas Abn
z eqs malicia hic pma rota sentia ham in
paciam/ zam audacia/ qa inpdencia. Valde
aut Abn Est i. currus velox ad effundendu sag
ne q nec innoccia suscipit/ nec paciam retu
dat/ n. amore refrnat/ n. pudde inhibet.//
Hic aut duos eqs s. terrena pom z scelarem
popa etc Trahit malicia ad pctm cu duo9
auriis s. timore q. agit popa z liuore q pac
tiea/ Luxuria eq hic duas quadrigas s. ueles
inestimuem/ coit9 libidine/ mollitie vestiu/
deliciis sapors q resolucom eq. atsi psitas uite
z rex hundacia qb; psidet duo gnanic cor
por z infida securitas Avaricia hic pusillanim Avaricia
tate contemptu dei z mortis oblivione eq tenacitas
tas z rapacitas z hijs s. d. ide Abn Vn9 au Ab.
riga psidz ~~duos~~ ab oib; . s. amor mundi sola
q de auaricia qm concludit plures no capit. bno
contecto e simitude i. st etc cir9 pharaois qs do9 di
misit z pcipitat i mari. Quo opponit g malicia
carietas/ g superbia castitas/ contra audacia quies/ g sup
bia humilitas. q oia in xo claruerut Jo uere do9
q. vir pugnator currus pharaois z exe. etc.
Secundo d. q notat in xo uic. triuphale q p libaco
hois io d. Magnificus e q apud nos fecit mirabilia
inscrutabilia Job Quo uere magnificus est Job
q du vicit demonem redemit hoies

terrestria humiliant	Ve magnificus e i mor
celestia famulant	te in rone de q d. i.
demonia consumant	R. i. Magnificus e dne
Infernalia reserant	de q no e similis tui n.
collegia liberant	e de extra te q e aut gens

R

nec p alia sic q uoluit de ut redimeret
ea sibi in pplim z poneret sibi nom z faceret eis
magnalia z horribilia sup terras q omni neqs
io vere magnificus e/ nam in deo e scia infallibilis
pio Irresistibilis clemencia inpetrabilis iusticia
inobligibilis/ cu g i sint nec ad op9 ma solus
e de q magnificus e q potuit magna z mira opari
no si hoies q uis dicat/ Lingua nram magni Ps
ficabim9 labia nra a nob sunt. ps. 6. Ita isti
iactat se ligwis suis z de sapia/ z de pio/ z de
industria/ z de diuicijs/ z de dilicijs/ cu sit teas in
pdere indeserui. inpo infaci iusti/ iopatoe
z inopia in defectioe/ Recte g de solo deo d.
Magnificus es dne de q no e similis tui n. e de
extra te. h. e x. de in q e om cu quo z sine quo

quia sicut hec magnificentia facta est super nos scilicet ad nostram redemptionem
quia magis venit Christus super nos non secundum suum ideo ad hoc bene agitur
Exultaverunt gentes et populus Israel. scilicet sepe deum est intueri videbis
deum vel principes cum deo et in ecclesia gentes yana quod Christus
suo sanguine mundavit / suo lumine illustravit / suo numine
roboravit / suo culmine honoravit ut videret hic
deum per fidem postea per speciem et esset princeps cum deo in
eternum / et ideo propter hoc venit dominus ut redimeret eam
sibi in populum / quo venit non in egyptum quo prius tanto
missus dicitur quia ibi singularia operatus / sed venit quia morte
venit in infernum ad spolia que ibi acquisierat detinenda
ut populum suorum inde eriperet quod ab hoste iniuste tene
batur. ut redimeret / sic magis sibi populum suum et faceret
et faceret magnalia et horribilia super terram magis fecerat
antequam fecerat virginem concipere / virginem parere / virgine
remanere esse deum et hominem / et cecos illuminare / et paraliticos
curare / contractos solidare / infirmos sanare / mortuos
suscitare / sed horribilia fecit in morte / horribilia magis
hostia terribilia demonibus frangere solem obscurari quia
fuit contra naturam eclipsis. cum sol esset usque occidentem prope
luna in oriente terram agitare / scindi lapides / et se
pulchra surgere mortuos et resurgere. horribilia fecit in
inferno cum anima descendit ad inferos / Ideo venit

Dotata impassibilitate	venit dominus ut redimeret sibi
Comitata divinitate	populum / et faceret magnalia et hor
Exaltata in maiestate	ribilia et non solum super terram
Vigorata in potestate	quia est subtus terram et haec
Concussit infernum	magnificentia dicitur ipse dominus deus
Deiecit dyabolum	in psalmo / domine deus magni
Exspoliavit limbum	ficatus es vehementer et de
Et eduxit in collegium sanctorum	cor induisti. lucem

Vestimento ut magnificus est in se ipso quia amictus
lucem sicut vestimento / et hoc erat in propria anima que natura ipsius
facta eterne lucis esse possidebat semper intuita divinitatis / sed
confessionem et decorem induit cum sanctos tam decoros eius
lucis compares de limbo in comitatu suo susceptos
ducebat et cordibus et vocibus cum collaudantes pro
munere redemptionis eius in stabili et mirum condonata
Hoc autem fecit deus in ut poneret sibi nomen istud eternum.
Et ut sit rex regum et dominus dominantium natura quod fuit
ipso natura divinitatis hoc per passionem obtinuit in humanitate
ut habeat nomen super omne nomen et in nomine Ihesu flectatur omne
genu celestium. terrestrium et infernorum. Quarto dicitur gloriosa formositate sua
principali quia post resurrectionem corporis ideo dicitur gloriose. quarto dicitur gloriosa
magnitudo est dominus in maiestate ante passionem / facta dolorosa. per dolorem
tunc moriendo sed gloriose magnitudinis est cum victor
dyabolo spoliato inferno Hec glossa. quarto hic gloriose
magnitudinis est / cum confirmatis hostibus nobis in inferni /

humilibus at exaltatis fuit omnibus gloriosus in gloriosa cor
poris resurrectione. De qua gloria dicitur Ysaia .34. Gloria libani data
est ei decor carmeli et saron et ipsi videbunt gloriam
et decorem dei mei / Libanus interpretatur candidatio / Car
melus autem sacerdotis circumcisionem decore sed circumcisionis prius
habuit caro que in passionis tempore fuit pugnis allidi
limita / sputis illata / spinis coronata / flagellis
laceratam / clavis perforata quia facta est impassibilis ut ulterius
nullatenus pateretur / fuit ergo sacerdotis circumcisionem eo quod per
dei potentiam omnis laceratio / omnis deturpatio / omnis infirmitas
omnis impassibilitas ab eo tolle est ablata et in eterna
de dotibus corporis exceptis vulneribus corporis et exceptis
vulneribus manuum pedum et lateris remansit in
testimonium veritatis ut ostenderet quod ipsa caro que prius fuit
crucifixa illa fuit eadem nunc immortalis suscitata
et eadem vulneribus veritatis fidei discipulis confirma
ta illa apparebit in die iudicii sicut est dicitur Bern.
libro 6. super intra ad laceracionem corporis et ad confusi
onem iniquorum et super corpora ut videant quem crucifixerunt
et quem pupugerunt et confundantur / post impassibilitatem datur
gloria claritatis gloria magis libani data est ei Libanus
candorem claritatis sed quod ipsa caro hodie fuit quod oculus
non vidit nec quod oculis humanus aliquid intueri sicut
nec quod potest in vota sua / sed hanc claritatem a videntibus
discipulis abscondit sicut dicit beatus Augustinus. 17. de trinitate
c. 19. ea non sustinentes humanus quin caput a suis ita
debebat attendi ut possit confessa / Baron ...
principes mecum et sedet cum super omnia deum est / quod sit fratris
principes mecum scilicet Rex regum et dominus angelorum et totius
creature ut que erat divinitate sit est humanitate / Data
est itaque in magis est omnis potestas in celo et in terra. Matthei
28. Glossa. Non de eterna et prius dicitur. sed de assump
ta humanitate magis in maior angelis in qua gloria et honore
coronatus est et omnibus suppositis / quia discipuli quasi de morte
eius fuerunt contristati. quando erant desperati / voluit eos
dominus consolari / et eius fidei veritatis in fine asserere avi
dius / ideo de apostolis eius fratribus subdit propheta Ipsi
videbunt gloriam dei et decorem dei mei. hanc
glossam prima omnium Mater eius virgo videt
sicut pie creditur quod ait et mitterent beatus Ysidorus.
de officio misse libro 9. c. pe. Nam hoc primum
mater debet secundum legem / et ita que plus doluit
prius eius debuit consolari / Viderunt est disci
puli quia prima die quando eis apparuit et postea alijs vicibus
et multis argumentis probavit Quarto dicitur et ultimo potestate
alacritate festivitate quod probat festivacio decantata.

cirimus io dr. cantem9. Cantcu istud e vox lau
du qd debe9 xo solue tmesas gras agetes p
tatis 2 innabilib9 2 iestiabilib9 gratijs a xo dno
nob datis q p nob st. ¶ Pro hijs ete debem9
Carne assuere | cantic 2 laudes debitas
Sagne fude | redde saluatori sd p mt
Morte suscipe | toria Moyses mq cante
Hoste ostingere | dno glose cu magficiey
Hoiem redime | mq ste fute vrmus spe
nobis dedit grit 2 ex ut sicem9 in fine sati
Nos sitr q au xo sre resum9 corpalit resurret
turos/ sz ad laude dm st multa nec. sd ad forn
dam uote corte ptiman n. nec/ ¶ Ista ete in
Codicois humilitas | structis optie
Intecois simplicitas | fort vox laudu
Mortificacois mundicias | 2 ete cantu cantant
Dilcois nobilitas | sa cora agno Apo. 1o.
Apo. Oromis suauitas | vbi dr qz cu apuiss ag
nus libz q. alia 2 q. semoces ceciderut cora
agno hntes singli citaras/ 2 fialas aureas
plenas odoramentorz q st oroes scorz 2 cantabant
canticu nouu/ Agn9 ete libz apuit cu illa q de
eo pnunciata st. uoluit adimple q st e9 incar
nacio e9 natitas e9 bapti9 2e9 pdicao 2e9 pa 2e9
Aug. vi. e9 ascao 2 sci spc missio sicut s. dr. Aug9 gt
Faustu 18. Det quiqz in lege veteri ul verbis ges
tis ul scorz celebracoib9 ul locucom figurate
pphata st in xo 2 ete opplet. p tatis q binfiis
qb9 ho saluat e. q. alia 2 q. semoces ceciderut
cora agno p q. alia intelligut. corp In hoie
sapia. In leone ostam. In boue mortificacio
Aug. In aqla otemplacio. sm Aug9 sup Apo. p 24
semoces intelligut pres veteris 2 noui testa.
q2a p q. st patriarche in qb9 oms alij includut
& 12. st apli in qb9 ee accipi9 oms scos osequtes
p qs fides trini e in 4or mudi ptib9 pdicata.
na q ta aut ter. q. fant 12. Semoces aut dm
no p etate sz p maturitate/ 1a aut se pparent
Ant. ad cantadu cu dr. Ceciderut cora agno Ecce qdi
cois humilitas cu dr Ceciderut/ quo ubi In facie
Glo. es suas Glo. i. humilia de se sesceurt/ Sicut ait
dr. Greg li. 1. omelia q. sup Ezechiele In fac.
e cadim9 qz ex malis erubescim9 q nos inuen9
impetrasse. Ibi n. cadit ho ubi ofudit2 2 sin
eudem Numerz 24. Sa in facie cadut/ sz
nuqz retrorsu/ qz in facie cade e ulterius ad
pias inspiure q ose/ cadesz petendo deficere
ret aut cade e qo hac luci repete descedere
2. ad q supplicia ducatr igndare lz. t. sz ibi ca
dut cora agno 2 hic e intecois simplicitas
qz cora agno no cora mudo/ qz no ad mudi glaz
sz ad xo soli/ cadut ete/ cora mudo cadut q gra
diligut mudanorz dnorz Cora dya aut qui
pecunias diligut ut aias pdat 2 audiut dyam
h dabo si cadens adoraueris me Mt. 4. Ista ete | Mt.
st q canut tuba ante se Mt. 6. Ista ee st qui | Mt.
cantat cora uitulo aureo de q Exo. 32. De | Exo.
quo/ Moyses voces cantanti audio 2 cu appi
quasst ad castra uidit uitulos 2 choros ecce
ulas mortificacois mudicias cu dr hntes
singli cytharas In cythara sppe e curuitas
sup qd st corde extese 2 desiccate q p manu
tacte diuisos melos sonat/ p cytharam crn | Gg
car9 mortificao designat2. sic dr. Greg. mor.
10. In q e uelts mortificao euacuacio 2 car9
desiccacio/ ita sic metis opao/ 2 tuc p diuisas
cordas son9 opoz reddit. si pptica opa de
monstret2 gulosi n. veteri potetes nesaut ca
tatu deo/ sed cu dyaboli/ sz cantu ueteris s. carnis
de qb9 Amos 6. Ve q epulati estis in spon | Amo
d2 q omedistis agnu de grege/ q canitis ad
uocte psalteriu 2 multa alia ibide/ Ecce sili
dilcois nobilitas cu addit2 2 fialas aureas
fiale n. dr ee st eo qd ex uitro fiat fiala. fiala gre
uitri plane/ un aucpsi9. li. Ethimol. 20. fiale | ps.
st vasa pura 2 lucida 2 lata 2 sgnt corda
lata p cari te inq9 e lata do cari. fiale n. dr
aurec. p aurea n. cari9 denotat2 p e9 ualore
Tang2 ee oib9 suauitas cu dr. plenas odoratorz
q st omes scorz vasa odorabilitatis cotinet odo
re suauitati9 aut mittut 2 ofortat sic omes
scorz ascedut ad dm 2 pgut ad pamu/ sunt
n. omes ad impetracom dnorz bonorz/ 2 ad edi
ficacom morz pxiorz/ ad debellacom puorz
demoiorz/ 2 ad repulsione mudanorz quetorz
sd n. bono odore ofortat2 ho ce 2 delecta2 sic ee
fugat2 serpetes 2 bufones ee democes Istis at
Ditis mstat statim sic. clara vox laudis Illud
oclusit2 q cantabut canticu nouu/ ete nouu
p rebs spua lz. ~~sup uessioe inimici~~/ ¶ Qa redde
Puessioe inimici | misti nos
Predeptone hoium | do in sagne
Collacone mujerz | tuo ex oi 2c. Jo
xpi resurrectione | dnt 2Digg9 es do
Regni reseruacione | accipe libz 2c. Apo 1o
ete nou9 s. spualib9 domis e cantadu 2 catat
sa. 2 no p tpalib9/ qz ue ta tuserut ¶ Sed.

rto. qd et in deprimendo sit cantus spualis est in
eleuatione desiderij ad deum que est ascendendo. et deprime
do in consideratione proprie fragilitatis q. in descendendo. Ist.
e cantus gloriosus coram dno et suauis quo summe de
lectatur. Sic ergo per eius gratiam cantemus in hac uita co
ram ipso ut postea cantare possimus coram ipso eternum
canticum sine fine in gloria sempiterna. Ad quam nos et c.

Primus sermo de aduentu dni. B. de turri

Videbunt filium hominis venientem in nube. Luc.
xxi. Verbum istud scriptum de ewangelio sancti luce
quod hodierna die legitur in ecclesia secundum ordinarium romanum
ad literam loquitur et de terribili mirabili et terribili visione quam ancti
homines qui fuerunt sunt et erunt videbunt ihm xpm dei patris et
virginis matris filium venientem ad generale iudicium per istud
quod omnium hominum factorum. Quod autem ita sit apparet ex serie ewangelii
de quo sumptum verbum istud. Potest esse verbum hoc satis con
ueniens expositioni de tali visione mirabili et summe ama
bili quam multi homines utriusque sexus tam de iudeis quam de
gentilibus uiderunt eundem dei filium per nativitatem exsurgere
in carne apparentem. Et quia in hac dominica fit memoria
ecclesie de utroque aduentu xpi s. de primo qui fuit in carne et
de ultimo s. qui ueniet in fine. Ideo de utroque verbum propositum
Cuiuis tamen Romanorum ecclesie cuius ordinarium prosequimur principaliter
loquitur in hac dominica de ultimo aduentu xpi s. cuius dicet
appareret. Ideo primo exponemus verbum istud de ipso sic pro
ponendo Videbunt filium hominis etc. In quo quidem
verbo de ipso aduentu ultimo ihu xpi tria breviter innu
untur. Scilicet quod ipse erit cunctis admirabilis quia ipse erit
iustis delectabilis et quod ipse erit malis formidabilis.
Quod autem aduentus erit cunctis sit futurus admirabilis innu
itur ex generalitate visionis cum dicitur videbunt. Non enim dicit
Omnes homines cuiusvis sexus cuiusvis etatis cuius linguae cuius populi cuius
nationis scilicet dicitur ipsorum absolute. Iudex qui ueniet uide
bitur ut apparet innuatur quod omnes homines qui fuerunt sunt et erunt
videbunt eum hoc dicitur ipsorum et de quo alibi ewangelium. Cap.
xxiiij. Tunc uidebunt filium hominis uenientem
in nubibus celi cum potestate magna et maiestate. uidebunt ergo
omnes. Et timebunt et mirabuntur. quod enim electi tunc in
veritate sit adducitur per figuram ad hoc. l. quod legitur de hester
quod cum vidit Regem Assuerum in gloria sua et in ma
iestate dixit ei verba ista hester xv. Vidi te domine quasi
angelum et conturbatum est cor meum pre timore glorie tue.
Valde enim mirabilis es domine et facies tua plena est
gratiarum. ita tunc poterit dicere quelibet electus obuiam
ueniens iudici suo. Vidi te domine quasi angelum dei
quidam magni consilii et conturbatum est cor meum pre
timore glorie tue. Pre timore dico reverentie. Sed et mi
nus sic tunc tali timore timebunt electi homines. Omnia
esse ut in isto ewangelio dicitur. Et uirtutes celorum mouebuntur

dicitur enim dicitur in isto ewangelio Erunt signa in sole luna
et stellis mota etc. Et dicitur. Et uirtutes celorum i. angeli mo
uebuntur. super timore reuerentie. non quidem timore quod
possint unquam a dei filio separari neque per eum condempnari
sicut fuit de quolibet electo. Sic in autem quod sic erit assignat
cum dicitur gratia. Valde enim mirabilis es domine. Tunc
erit super mirabilis omni creature intellectuali i. quod sicut
per dei filium ille. Et quamvis licet tunc xpus sit omnibus su
me mirabilis. electis tamen apparebit curialis et affabilis
Ideo dicit electus quilibet xpo. facies tua plena est gratiarum
Quod autem reprobi tunc mirentur. patet per id quod dicitur in ps.
Ipsi uidentes sic admirati sunt et conturbati sunt et timor
apprehendit eos i. admirabuntur conturbabuntur et time
bunt. Omnia uidebunt per eis parata condempnationem.
Hoc etiam apparet per illud quod dicitur Sap. v. De reprobis
uidentes super reprobis electos assumi ad gloriam turba
buntur timore horribili et mirabuntur in subitatione
insperate salutis dicentes intra se penitentiam agentes
Penitentia quidem infructuosam et prae angustia
spiritus gementes Hij sunt dicet de electis quos aliquando
habuimus in derisum et in similitudinem improperij. nos
insensati uitam illorum estimabamus insaniam
et finem illorum sine honore. Ecce quo computati sunt
inter filios dei et inter sanctos sors illorum est. Unde ergo
dicitur Jo. apoc. i. Videbit eum omnis oculus super ea
electorum quam reproborum. at super uidendo omnes admira
bantur. Secundo ergo in hoc verbo innuitur quod ille aduentus
erit cunctis admirabilis ex generalitate visionis cum dicitur
Videbunt. Super omnis expositio enim vel noue
insolite inseparabilis admirationis. et si visio sit generalis
sequitur quod cunctis sit admiranda. Secundo innuitur quod ille
aduentus erit iustis delectabilis ex benignitate incarna
tionis cum addit filium hominis i. xpm dei filium qui uocat
se filium non hominum sed hominis quia natus fuit in terris
de sola matre sine patre. Sed quod nunquam soli electi ui
debunt tunc ipsum filium hominis etiam non ymmo et repro
bi. cum dicitur in visione quia electi uidebunt eum non
solum i. secundum humanitatem sed etiam secundum divinitatem quod uidendo
et amando beati erunt. Item electi uidebunt eum ut be
nignum quasi agnum. Sed reprobi uidebunt eum ferocem
tamquam leonem. Item electi uidebunt eum in specie ne
humane quam assumpsit quando est enim homo secundum quod dicitur ac al. ma
sucetum a natura Sed reprobi uidebunt eum quasi in specie
leonine uidelicet seuum et ferocem et nulli corpori misere
bitur. Item electi uidebunt quod humanatio mors
et passio. Sed filii hominis sunt in eis efficacia Omnia
per ipsum hominem factum passum et crucifixum eterna
gloriam consequentur Et ideo dica quod aduentus ille erit

Jo

Jo

Jo. mistis delectabilis qd muit filiu hois xpm .n.
videtes sut filiu hois et gsidantes tal[is] et
benig[ni]tate que mouit ipm ad incarnatom/
Cosiderantes ecc q cu incarnatus soli hec fuit
tu in ipis sume delectabut de quo repbi sume
tristabut[ur] 2 oplabut ora sua Jup[er] c. ps. vide
Jo. but iusti et letabut[ur] 2 ois iniqtas opilauit
os suu/ videtes g[lor]ia filiu hois et gsidantes
q ipi st illi mita de q[uo] d[icitu]r Mt. xx filius hois
Mt. ueit ministre no ministrari et dare aiam suam
redeptom p mltis sume delectabut[ur] ipi soli
uidebut eu tp[us] prem tp[us] fr[atr]em tp[us] redeptor[em]
rez tp[us] saluatore eu [et] alij videant eu s[ed]
Dan. terribilem hoste/ ipe aut e[st] de q[uo] d[icitu]r Dan. vij
Ecce in nubibz celi q[uasi] filius hois ueiebat .i. ut
filius hois Et paulo p[ost] infra subdit[ur] Susci
pient regni dei altissimi sancti 2 g[lori]a p[ost]
eius aduentu suscipiet eta oms regnu gl[or]ie
eternu Tercio dico q[uo]d i[n] aduentu q[uo]d c[ogit]at su
me delectabiles p[ro]pt[er] q[uo]d ipi cit ipis repbis su
me terribiles exp[er]te baiule nubis q[uo]d nō c[ri]
d[icitu]r Venientem in nube aliq[uam] erit p[er]p[et]e[n]s. Ill[iu]s
nubis q[ue] baiulabit xp[istu]m ad iudiciu ueniente q[uo]d
Act. maniet repbis terrore summu/ Legim[us] Act. i.
q[uod] s[ic] x[ristu]s in nube ascedit ad celu sic 2 i[n] nube
descendit ad iudiciu vn 2 ibi d[icitu]r Sic ueiet q[ue]m
admo[dum] uidistis eu eutem in celu/ Sz no sunt
illa tri[bu]la i[n] nube i. q[uo]d suscep[it] eu ab ocl[is] disci
plor[um] q[uo]d x[ristu]m baiulauit in celu q[uo]d erit i[n] illa nu
be q[uo]d x[ristu]m ad iudiciu baiulabit q[uia] q[uo]d repbi
q[uo]d p[ro]ximu formidabut/ Iudz p[ro]pt[er] illi[us] nubis
excellecia p[er] refulgecia/ p[er] resonacia 2 p[er]
eius signi apparencia/ dico q[uo]d terrebit supbos
p[ri]mo ill[iu]s nubis excellecia/ excellentissima
n. erit i[st]a nubis in q[ua] erit iudicas supm gis[tr]o.
glosissima/ iudicas cathedra preciosissima
et anglor[um] curia nobilissima/ nuq[uam] ei ap
paruit talis nubis q[ua]lis erit illa de q[ua] p[er] figura[m]
Ecc. exponit[ur] i. Ecc. xxiiij. Ego d[icitu]r tunc iudex
q[uo]d e sapia increata in altissimis habito 2 tron[us]
me[us] x[ristu]s e[st] in die iudicij in columpna nub[is].
Erit ecc nubis i[st]a splendidissima e[ius] q[uo]d de splen
dor[e] delectab[unt] elector[um] oclos Sz sic obtudet et
reuerberabit repbor[um] oclos q[uo]d q[ua]si nichil uide
but et saltem obseruare uidebut/ Unde

i[st]a nubes erit simul lucida et tenebrosa/ luci
da q[ua]ntum ad electos/ 2 tenebrosa q[ua]ntum ad repbos/ te
nebrosa dico effectiue p[er] reuerberatom et obtu
sione q[uo]d faciet in oclis repbor[um] Vn p[ri]us dici
de i[st]a q[uo]d dem fuit de i[st]a nube q[ue] p[re]cedebat fi
lios Isrl de q[ua] d[icitu]r Exo. xxiiij. Erat nubes Exo
i[st]a tenebrosa et illuminans Et c. q[uo]d d[icitu]r Exo. Exo
xvj. G[lori]a dni .i. claritas 2 refulgecia ap
paruit i[n] nube/ erit ecc i[st]a nubes tonans 2
resonans 2 emittens tonitruu sumi terroris
s[ed] q[ua]ntum ad repbos/ in illa .n. erit vox archa
ngli tuba q[uo]d no[n]issima et uox filij dei q[ui] loq[uetu]r.
Apls/ Vox q[uo]d de filij dei q[ue] vibrabit terram
scindet lapides apperiet sepulchra et repbos
in gsolabilit[er] terrebit/ ab i[st]a .n. nube exiet
uox filij dei dicetis electis Venite benedi
cti patris mei 2 c. et dicetis repbis discedite
a me maledicti in igne eternu 2 c[etera] erga
terrebit repbos 2 delectabit electos Ista eni e
p figura illa nubecula parua q[ue] de mari
subtili[ter] de q[ua] dix[it] Helias s[ed] h[abetu]r iij. Reg.
xviij. Et in ista e[st] son[us] multe pluuie ve
i[st]a c[um] son[us] mlte pluuie .i. mlte 2 mag[n]e
sine q[ua] repbos fende/ Ad ista ecc nube
d[icitu]r in ps. Voce dederut nubes et eni[m]
sagitte tue tr[an]sseut .i. gminatoes tue Vo
vox tonitrui tui in rota .i. i[n] nube q[ue] baiu
labit te q[ue] forsan erit rotularis Sed Illuxe
rut chorusationes tue orbi terre gmota e
2 gtremuit terra .i. repbor[um] terrena natura/
etc. ecc sume terribilis p[er] signi singlare appen
cia Apparebit .n. in illa nube signu filij hois
.i. signu crucis s[ed] d[icitu]r Mt. xxiiij. Apparebit sign[um]
signu filij hois in celo .i. i[n] nube q[ue] x[ristu]m
baiulabit 2 tunc signu i[st]d sume delectabit e
lectos q[ui] sciunt q[uo]d p[er] v[irtu]te[m] crucis ueneruit
ad gl[ori]am Vn q[ua]ntum ad ipos e[st] signu federis de
quo d[icitu]r Gen. 9. Arcu meu pona i[n] nubi
bus celi 2 e[st] signu federis int[er] me 2 int[er] terra
.i. int[er] me 2 electos q[ui] habitaunt in terra/ Sz i[st]d
signu sume terrebit et gfudet repbos q[uo]d ea
fact[um] p[er] p[ec]ca[tum] q[uo]d x[ristu]s sustinuit in ea nichil
p[ro]fuit ipis/ Unde q[ua]ntum ad illos erit
illa nubes p[er] figuram illam de q[ua] d[icitu]r Apo.

nō ꝯ tribꝫ nubibꝫ baiulātis xp̄m
ad iudiciū

Apo. xiiii vidi dicit Jo. et ecce nube candida et sup
nube sedentem silem hominis filio hois habente in
capite suo corona aurea et in manu sua falce
acuta. Vere filius hois per figuram hec tunc
sedebit sup illa nube in capite suo corona
aurea i. corona preciosiore quam excogitari possit
sicut aurum est preciosius inter metalla et habet in manu
sua falce acuta i. in potestate sua videlicet metere
id est reprobos de terra qui terram dilexerunt et recludere
id est eos perpetuo in orreum inferni / non queritur
inquam si tunc sume terrebunt reprobi propter ista que
quando tunc erunt in illa nube. Placeat domino ihesu christo
quod sic in hac vita videamus ipsum ungentibus mentis
oculis — considerando caritatem nimiam propter
quam homo fieri voluit ut tandem cum veniente
iudicare securi videamus audiamusque de illa
nube in qua tunc sedebit mundum iudicaturus vo
ce sua dicente nobis illud Mt. xxiiii. Venite bene
dicti patris mei et cetera quod nobis concedat ipsemet qui su
dore iustus Amen. Sermo primo eius de eodem

Videbunt filium hominis venientem in nube.
Luc. xxi°. Postquam verbum istud expositum
est de visione mirabili et terribili qua videbunt
omnes homines filium hominis venientem ad iudicium
per eius horribile faciendum quando secundus adventus erit Mat. xxv.
quia omnes in Mat. veniet ut iam patet / Restat ut
ipsum exponamus de visione gratiosa et amicabili
qua viderunt ipsum non omnes homines sed tamen multi
utriusque sexus in carne venisse et pro mitate
exurgere in carne apparente ut sic consone
spiritualiter sepe sunt. preteritum pro futuro dicitur sicut
Mat. futurum pro preterito sicut videbunt pro viderunt
Ubi est advertendum quod ante adventum filii dei in
carne erant corda hominum stupida ad cognoscendum
frigida / ad diligendum / arida ad fructificandum
sed per adventum filii dei ut in hoc verbo satis pa
tet erat simul fuerunt illustrata / ad veri cognitionem
inflammata / ad dei dilectionem et fecundata
/ ad bonam operationem et multiplicationem Cor-
da fuerunt illustrata ad cognoscendum veritatem ap
probat isto verbo manifesta visio christi promitti.
Videbunt Ventura autem qui cantat tecum et salu
bre nunc non videbat venientem filium dei in
mundum per carnem assumptionem ipso quoque sole visum

tate in carne apparente facta sicut videntes scriptura ca
quam antea reges et prophete videre voluerunt et tamen
non viderunt ac per hoc beati fuerunt. Unde Salvator
Luc. x. dixit discipulis suis / Beati oculi qui
vident que vos videtis beati utique sunt oculi
illorum pastorum de quibus dicitur Luc. ii. que viden
tes cognoverunt de verbo quod dictum est eis illis per
angelum de puero nato quia non solum cognoverunt oculis
corporalibus ipsum esse hominem parvulum / Verum etiam o
culis vere fidei cognoverunt eum esse dominum in excelsis
scilicet salvatorem sicut prius angelus ad eos dixit eis
Angelus Natus est nobis hodie salvator mundi / et ali
beati erant sunt oculi illorum magorum qui videntes
stellam christi nati in oriente venerunt adorare
eum sicut dicitur Mt. ii. Unde subditur de ipsis Et intra
tes domum invenerunt puerum cum Maria
matre eius etc. et non solum viderunt hominem
parvulum cum matre sua paupercula ymo etiam vide
runt in homine parvulo sicut dicit Crisostomus Verum
dominum et in matre sua paupercula matrem
dignam Beati etiam oculi Symeonis et Anne
qui viderunt puerum ihesum sue matris manibus deporta
tum ad templum de quo dixit Symeon sicut habetur Luc.
ii. Quia viderunt oculi mei salutare tuum
Unde cognovit eum per fidem esse salvatorem mundi
Iterum per adventum filii dei fuerunt illustrata corda hominum
ad veri salubrem cognitionem Unde tunc verificatum
fuit illud ps. xl. Videbunt omnes terre salutare dei
nostri. Luc. iii. i. de multitudine hominum qui per car
ne hic mittentur / quoniam autem per istum adventum fu
erunt corda hominum inflammata ad dei dilectionem
dignitas humanacio cum addit filium hominis Re
vera multum sic inflammat cor humanum in amore con
ditoris sicut quod ipse dei filius voluit fieri hominis
filius ut homines efficerentur filii dei Unde per ipsum Jo.
dicit Jo. i. Dedit eis potestatem filios dei fieri
et cum statim subdit Et verbum caro factum est et est quasi di
cat Non mireris si dixi quod filii hominum possunt fieri
filii dei / quia est filius dei factus est filius hominis id est quod
dixit illud filius hominis de patre suo et de se ipso Jo. iii.
Sic inquam deus dilexit mundum ut filium suum unigeni
tum daret / dare quando hominibus in fratrem factus ipsum
filium hominis et est in salvatorem faciendo ipsum
exaltari in cruce Unde Paulus superius dixerat

de se ipso Iste dei unigenitus . exaltari oportet filium
hominis sicut in cruce ut omnis qui credit in eum non pereat
sed habeat vitam eternam . O deus meus quo est ille tam de
desperatus cui non est dulcissimum audire quod dei filius
est filius hominis atque per hoc omnium hominum super nimia enim
fuit ista dei patris caritas que a nobis debet considerari
vel vigilanter ut considerata accendat in nobis caritatem
Ideo per adventum filii dei fuerunt sicut in vilitas hominibus et
debuerunt esse in omnibus corda inflammata ad dei
dilectionem Modo autem per istum adventum fuerunt corda hominum
fecundata ad bonum operandum et vitia confitendum
probat hic nubes distillans cum addit pluciente
in nube per figuram Ista nubes est caro sanctissima
Christi quod notat propheta nube levi Unde Ps. xix. Ecce
dominus ascendet super nubem levem id est super carnem sanc
tissimam et ab omni peccato prorsus mundissimam et ingredietur
egyptum id est mundum istum et movebuntur omnia simulacra
egipti ad literam cum natus fuit christus in mundum que ydola
ydola corruerunt Revera ista nubes in qua dei
filius mundo apparuit distillavit salutarem plu
viam per quam sterilia corda hominum fuerunt fecundata
ad bonorum operationem et vitiorum congregationem Unde per
figuram nunc est celum de quo in psalmis dicitur Qui deus operit
celum nubibus et parat terre pluviam / Vere deus pater
aperuit id est celum id est suum filium nubibus id est membris
corporalibus Ipse enim qui alibi sol per figuram dicitur fuit tec
tus nube carnis Iuxta illud Ezechielis xxxii. Solem
nube tegam / et sic operto isto celo et isto sole
nubibus id est membris corporalibus paravit terre id est humane
nature sterili et infecunde pluviam scilicet gratiarum Obmis
sis quomodo ad huius sermonis secundo Et propterea ubi inve
nitur quod per adventum filii dei in carne corda hominum
que prius erant tenebrosa fuerunt illustrata ad veri
cognitionem cum dicitur videbunt et viderunt sicut oculis
nec fidei aucta notitia ad salutem est equaliter insistendum
Ubi est sciendum quod sicut ad visionem corporalem sunt quatuor
sunt quatuor non quod esse visio videlicet Primo requiritur potentie
vigoratio Si enim potentia visiva non esset virtuosa
sed organum visus esset lesum ut haberet in se
aliquod notabile impedimentum non posset esse visio
Secundo requiritur obstaculi remotio quia quantumcumque enim virtus
visiva esset fortis cum visio fiat per medium dis
tans si in ipso medio esset aliquod obstaculum non posset
visio sequi Tertio requiritur obiecti presentatio Visio enim
non potest esse nisi obiecto visui presente sicut patet Unde quantumcumque

virtute esset fortis Quantumcumque esset medium esset li
berum et sine obstaculo nisi obiectum esset presens non esset
visio quia visio est cognitio rei in se Quarto requiritur potentie
in obiectum extensio quia quantumcumque enim virtus esset fortis medium
esset liberum ab obstaculo / obiectum esset presens nisi ipsa
potentia visiva se extenderet in obiectum non esset visio cuius
obiectum sepe enim habent homines rem aliquam presentem sub oculis
quam tamen non videt quia in rem illam potentiam non extendunt
Sic dico quod ad visionem spiritualem et salubrem sunt ista
quatuor necessaria que fuerunt preparata seu publicata col
lata in hominibus In adventu filii dei In carne
fuit enim preparata per istum adventum visus interioris
vigoratio per gratie largissimam diffusionem / fuit
esset preparata obstaculi remotio per scripture
clarissimam revelationem / fuit esset preparata potentie
in obiectum extensio propter sanctam mariam admirationem
Dico primo quod in adventu filii dei fuit virtus hominum
visiva dico interior vigorata ad videndum salu
bria per gratie largissimam diffusionem / fuit enim
et est divina gratia largius diffusa mentibus hominum in
novo testamento quod incepit in isto adventu
quam in veteri diffundebatur Et ideo homines in novo
testamento habent communiter fortiores oculos ad viden
dum salubria quam haberent sub antiqua lege vel
esset in lege nature. Et ad hoc propositum adducitur illud Jo. i.
Vidimus dicit Johannes gloriam eius quasi unigeniti cum
actis fidei plenum gratie et veritatis gratie quidem ad vivi
ficandum homines in peccatis mortuos Et veritatis scilicet ad
dirigendum et informandum homines salutis ignaros
Sequitur et de plenitudine eius nos omnes qui sumus in no
vo testamento accepimus gratiam pro gratia / gratiam
quidem novi testamenti pro gratia veteris testamenti
vel gratiam operantem pro perficiente Et certe ista gratia
que de plenitudine verbi incarnati largissime dif
funditur in novo testamento fortificat ad viden
dum salubria interiorem visivam Unde in psalmo dicitur
fuit Christo in persona hominum novi testamenti In lumine
tuo videbimus lumen id est in lumine gratie vigorantis
videbimus lumen veritatis informantis / Dico secundo
quod adventu filii dei in carne fuit remotum omne
obstaculum videndi per scripture clarissimam revela
tionem Scriptura enim veteris testamenti erat tota tenebro
sa et caliginosa per enigmata involuta Ita
quod pauci homines poterant intelligere quid significabat
liber esset illius scripture erat sic clausus et signatus

2 fcus pfudus q pauca hoies audire potuit
cordis aurib; verba eius. Sz nato sole iustic
2 splendore gl'e i. in dei filio in carne appnte
fuit reota 2 fugata scripturarum caligo 2 ipse
q e agnus dei ut d. Apo. v. Tunc appuit liber
eius signacla soluit q scripturam ueterem suis
fidelib; reuelauit. Pa. n. fideles nunc p ora
l'a erat quedam vmbra quedam figura illa
signa q nunc sunt mani'ta. Vn p tpe gre d. ita
ppheta ysa. xxixo. In illa die i. in tpe gre au
dient surdi vba libri s. scripture ueteris testa'.
Audiet. s. aure interiori eccl'iastici/ cuius aut
cant hoies surdi q sit liber erat signat
2 pfudus q q'i nec audire potuit uba eius
Sz nunc libro apto hoies audire pnt uba
libri eius. Et de tenebris 2 de caligine oculi
cecorum uidebunt modo n. amota caligine
2 fugatis tenebris q scriptura q x'm reuelata
e uide possum lucem magnam. Juxta i. ys. ixo.
Pp'ls qui ambulabat in tenebris uidit lucem
magna. Tercio d. q in isto aduentu oim
salutiferorum fuit nob' qntatu s. tpem x' ex
gusato sumere pulcher. de ipso n. d. Baruch.
iijo. In terris uisus e et cu hoib; qusat est
/et ecce i. tc qtinue pcedus e q ipse nobis
s p pns e /2 si no corlit tn spualit pns e s.
i suis vbis in suis fcis in suis exemplis que
nob' reliqt apt' q ipse d. Mt ulto Ecce ego
nobiscum su oib; dieb; 2 c. Q'd figuratur in cantico salu Sa
lomonis Can. iijo. Egredimini filie sion/ 7 c
Vos aie xane filie eius sce spectatas i. ecce
/egredimini sp a q'ittorum carne ad uia scitatis
2 videte sp metis oclis uidere dico ut s
intem Rege Salomone i. x'm vere pacifi
cu in dyademate suo. i. i assupta huam
nudu efficate ut exempla scitatis sue demo
quo coronauit eu mr sua i. virgo maria de
cuius castis uisceib; carne huana assupsit i
die desposationis sue 2 in die letitie cordis
sui. i. in die qcepcois sue de virgie vg'. tu
n. fuit fcus nouus sponsi eccl' q egressus fuit de
sue mris utero tamqm sponsus de thalamo suo ut
d. in ps/ Tunc eius fuit letitia cordis sui
Na ut ipse d. pu. viij Delicie mee ee cu
filijs hom. Nota aut q huanitas a

vbo assupta p' dici alique dyadema ipuis
vbi q sic dyadema substatat in capite sit
2 assupta huanitas substat in vbo. Ergo
uos aie xane uidete intus oclis Regem
vrm eius qpulcherrima qusacom uidete eius
vba fca 2 exempla ad imitandu. Q'd dico
q in isto aduentu uirtus uisiua interior fuit ex
tesa 2 adhuc extendi debz in ipsum obm i. in
x'm eius vba/ opa 2 exempla ut iugit' uideant
2 hec p fcii maxima admiracoem/ tot ei 2
tata miracla fecit x' in carne mortali uiuens
2 adhuc facit maiora prem immortalis existens
q qpulerunt hoies 2 adhuc debet qpellere
ut sua uisiua interiore extedat iugit' in
x'm eius qp'ssima uita Jo. ei Bap'te dis
cipulis querentib; a x'o utrum ipse eet messias
q pmittebat in lege uenturus dicebat eni
ei Tu es q uenturus es an aliu 2 c. Mt. xj.
Respondit sic dicens Euntes renunciate Joh'i
q uidistis/ ceci uident/ claudi ambulant/ lep
si mudant'/ surdi audiunt mortui resurgunt
q. d. Tot 2 tata miracla nunc uidetis q pmit
tebant futura tpe messie/ q vos 2 alij po
testis cognoscere me ee uerum messiam/ a sili dico
q tot 2 tata miracla fca sunt no solu corporalit
sz eciam spualit pp istu aduentu 2 tot 2 tata
fiunt cottidie p gram huius aduentus q debet
omes fideles iugiter intende uisum suu interi
orem in x'm eius uita Unde p tpe gre dcm
fuit eccl'ie p pphtam ys. lx. Tunc uidebis
s x'm imaculata p scriptam 2 p scos ipuis pa
tricia 2 s uidebis affluens d. s. delicijs spu
alib; 2 mirabilis s p mltitudine 2 magnitudie stu
pedorum opum 2 dilatabit cor tuu. Sz cau'
q hec cor hois dilatatur. Patz q ex pdictis q
q p gram pmi aduentus ihu x' uisus in
terior ei tn nobis fortificatus e omeq
obsta. q'm status ille patitur reotu e obm
q ipm salutiferorum eo mo quo sicut dcm e
e nobis pns 2 q eius fiunt 2 sunt tot 2 tata
miracla pp que debemus uisu interiore iugit'
in x'm extende eius uita q nulla nob' e excusa
tio si no uideamus pdcta Ergo uideamus
2 no solu spectatiue sz eciam qitiue extendendo

extendendo spectaculum in opus alias visio esset
sine fructu. Videamus primo divina bonitate ad
degustandum iuxta illud psalmi. Gustate et videte
quoniam suavis est dominus. Et praecipue illa bonitate et
caritate qua ostendit nobis in doloribus quos pro nobis sus-
tinuit in cruce de qua ipse dicit Treni. i. O vos
omnes qui transitis per viam attendite et videte si est
dolor sicut dolor meus. Videamus secundo humana fra-
gilitate et mortalitate ad nos humiliandum. dicitur
enim cuilibet nostrum Jeremie ii. Vide vias tuas in
convalle, ut videlicet consideres quod omnes mortales non
sunt in monte sed sunt in convalle. id est in profundo ad
omnem defectum. Videamus tertio commissa iniquitate
ad detestandum et deplorandum Jeremie iii. dicitur
cuilibet nostrum peccatrici. Leva oculos tuos in di-
rectum et vide ubi non prostrata sis sicut per
peccata que commisisti. Et Jeremie ii. dicitur cuilibet
tali. Scito et vide quia malum est et amarum te
dereliquisse dominum deum tuum et non esse timorem dei
apud te. Videamus quarto divine legis auctoritatem
ad observandum. x. enim dicit nobis cum verbo apostoli ad
Gal. vi. Videte qualibus litteris scripsi vobis
scilicet prohibendo praecipiendo suadendo consulendo et
exempla ostendendo et non solum scripsit nobis verbo
sed et locutus est nobis et loquitur cottidie ad cor
nostrum. Videte ergo ut dicit apostolus ad Hebre.
.12. Ne recusetis loquentem quoniam sicut confitearis
et satisfacias qui ipse loquitur confitendo dicitur et implendo
dicta. Videte quinto divina dilectionis necessitate
ad consulendum et adiuvandum sicut ille Samaritanus
qui vidit hominem saucium et misericordia motus est.
Videamus sexto malorum hominum perversitate ad de-
clinandum et devitandum ad Philipp. iii. dicit
apostolus nobis videte canes videte malos
operarios sicut ut eos declinetis et improperi-
um et maledictum devitetis. Juxta illud Job
v. Vidi stultum firma radice et maledixi
sibi et maledixi pulchritudini eius statim
id est maledicendo contempsi. Videamus septimo corpo-
rum hominum sanitate ad imitandum. Dulce lumen et
delectabile oculis videre solem. id est hominem Christum qui
illuminat mundum. Ecc. xi. Salvator enim dicit
est 4 [illegible] refulgeat lux vestra coram hominibus

et videant opera vestra bona et cetera. Videamus
octavo eterne mortis acerbitate ad formidandum
et per hoc venerandum iuxta illud psalmi. Venite et videte opera domini
terribilis sicut est in consiliis suis super filios hominum
maxime cum terribilis in operibus eterne cruciationis
Videamus nono vite celestis eternitate ad appeten-
dum ineffabilitates illius de quo dicitur Gen. xlix.
Vidit requiem quod esset bona et terram sicut invenit
quod optima et sicut desideravit eam et laboravit ut
haberet eam humeros supponendo et tributis servien-
do. Videamus ergo quid sit saluti nostre et abstineamus
a videndo contraria dicitur enim cuilibet nostrum in psalmo Aver-
te oculos tuos ne videant vanitatem. visio
enim ligni vetiti fuit primo mulieri occasio non lau-
dandi divinum preceptum Gen. iii. Illi dine filie Ja-
cob fuit occasio amittendi suam virginitatem
quia voluit videre mulieres illius regionis Gen.
xxxiiii. Ipsi enim David fuit occasio adulte-
randi et accusandi Bersabee suam proximam quod vide-
runt Susanna se lavare in pomerio solam.
Dan. xiii. Illi enim Achor fuit occasio furandi
quia vidit in me spolia pallium coccineum valde
bonum et quedam alia pretiosa sicut habetur Josue vii.
Et sic fuit de multis aliis quibus enim visio corpora-
lis fuit occasio multiplicis mali. abstine-
amus ergo a visione tali que potest nobis esse occasio pecan-
di occasio. Et videamus iugiter interioribus oculis super-
bos. Et prohdolor multi sunt de quibus verificatur
illud Isaye vi. Excecata cor populi huius et aures
aggrava et oculos claude ut oculis non videat
et auribus non audiat. et corde non intelligat
ut convertatur et sanem eos. Verbum est prophete ad fi-
lium dictum sibi de hominibus perversis Excecata. i.
excecari permitte cor populi huius et hoc vel fu-
mo superbie. vel luto luxurie. vel pulvere a-
varitie. vel telo invidie et malitie. Istis
enim quatuor excecantur homines mentales oculi
sicut et corporales fere excecantur fumo humore
corrupto pulvere et telo seu ungue et aures
eius aggrava vel aggravari permitte aliquo humo-
re vitioso inaudire. et oculos eius claude
id est claudi permitte torpore negligentie
et accidie ut sit excecata corde. aggravata
auribus. et clausis oculis non videat videndum.

nec audiat audiendo nec intelligat ea que ad salutem
sunt intelligenda Et sic ipsi ponentes obicem divine
gratie non curantes ad eum pertinentes nec sentiunt ab
eo per indulgentiam gratie infusionem / non sic sit de
nobis karissimi Sed aperiamus mentis oculos ad intu
enda peccata quia ut dictum est non nobis est excusatio
si non videamus Ergo sic videamus in presenti vita
ut eadem in die iudicii cum peccatorum videbunt
et irascetur cum dentibus suis fremet et tabescet quia
desiderium peccatorum peribit / nos pertingamus
ad illam beatam visionem que promittitur habentibus cor
mundum Mathei v. Beati mundo corde quoniam
ipsi deum videbunt Amen

Item sermo iiii. De eodem

Videbunt filium hominis venientem in nube etc.
Ubi supra premissa oratione et prosecutio
ne membrorum huius textus in primo precedentis sermonis
positis obmisso primo membro de quo dictum est in sermone
precedenti Et etiam de quo dicetur in sequenti secundum membrum
ubi innuit quod per adventum filii dei in carne cor
da hominum que prius erant frigida sunt inflammata ut
dei dilectionem quod probat ipsa dignitas humanationis quia
dicit filium hominis est insistendum aliquantulum ut cum premissis
oratione et prosecutione de isto verbo fiat unus alius sermo
scilicet de hoc filium hominis Ubi est sciendum quod iste filius hominis
est ipsemet qui loquebatur dicendo ista verba Tunc vide
bunt etc. dominus noster ihesus christus de quo sunt ad presens tria consi
deranda primum est quod ipse est verus deus quod ipse est verus
homo quod est filius dei quod ipse est filius hominis et quod ipse in
utraque filiatione habet magnam differentiam ad alios fili
os omnes Quod autem primum sit verus deus patet per hoc quod dicitur
Baruch 3. Hic est deus noster etc. per hoc quod dicitur in canonica
i. Io. ult. Hic est verus deus et vita eterna / et per mul
ta alia que leguntur in scriptura Quod autem ipse sit verus
homo est probatum per scripturas que dicunt ipsum hominem ex
hominibus generatum Mathei 1°. Liber generationis ihesu christi et est
usque ibi generationes et sic erat homo / est ex hominibus sumptus
latum Io. xi. Expedit vobis ut unus moriatur homo
pro populo homine mediator hominibus in primum dictum / unde
dicit ipse patri suo Io. xvii. Hec est vita eterna
ut cognoscant te deum verum et quem misisti ihesum christum
Quod autem sic sit deus quod est est filius patet. non enim sic est
deus sicut pater et spiritus sanctus quorum quilibet est deus sed non est filius
Iste autem sic est deus quod est filius de deo et a deo generatus
Deus enim pater vocat eum filium dicens Mt. 3. et Mt. xvii°.

Hic est filius meus dilectus etc. Sic etiam vocavit eum
angelus dicens de ipso Luc. 1. Quod ex te nascetur vocabitur — Luc.
filius dei / Hoc etiam confessi fuerunt Petrus Mt. xvi°.
dicens ei Tu es christus filius dei vivi Et Martha — Marth.
Io. xi. dicens ei Ego credidi quia tu es christus filius dei et in
multis aliis locis invenies idem Quod autem iste sit
filius hominis et patet Non enim sic est homo sicut fuit Adam
qui sic fuit homo quod non fuit filius hominis. aut sicut homo
quod est est filius hominis dicitur enim. vocat se ipsum ipsemet
in hoc loco et in pluribus aliis locis evangelii sicut
fuit quod est filius hominis i. male [illegible] / de ipsa
non fuit dictum per prophetam Ysa. vii°. Ecce virgo con — Ps.
cipiet et pariet filium etc. De ea etiam dicitur quod ad istum fi
lium Luc. 2. Quod peperit filium suum primogenitum / ipse — Luc
etiam vocat ipsum filium dicens ei sic hic Luc. 2. fili quid — Luc
fecisti nobis sic / Iste est dei et hominis filius habet
differentiam ad omnes alios filios in utraque filiatione mag
nam differentiam Ipse enim solus est filius dei per naturam / omnes
autem alii sunt filii per gratiam ipse enim solus est filius naturalis
omnes autem alii sunt filii adoptativi / Iste est
quia est deus est idem ipsum per essentiam quod est ille qui genuit ipsum
quamvis sit alius ab eodem in persona. omnes autem alii
sunt sic dei filii quod ab eo essentialiter et pluraliter disting
uuntur / ipse etiam secundum humanitatem sic est filius hominis quod
non hominum sicut sunt alii omnes / ipse enim qui secundum deitatem
habet patrem sine matre secundum humanitatem habet matrem sine
patre omnes etiam alii filii hominum nascuntur filii ire ut
dicitur ad Eph. 2°. quia cum peccato [illegible] autem nec peccatum contraxit — Eph.
nec peccatum commisit Ipse enim solus inter filios hominum habuit
carnem non peccatricem sed solum similitudinem peccatricis per
infirmitates et penalitates hominum quas assumpsit / Rom.
viii°. scilicet esuriem sitim fatigationem et huius et dico
bene assumpsit / quia ipse solus inter omnes filios hominum
assumpsit eas voluntarie Cum enim alii eas habeant
omnes concedente hoc sic per [illegible] Cum est quod iste filius hominis
assumpsit que diligenter cum nostra humanitate que diligenter considerata
inflammat in amore dei tepidas hominum voluntates
assumpsit enim infirmam mortalitatem ut egrotos liberaret
voluit enim infirmus fieri quia mortalis ut sua infirmitate
firmaret et immortalitate immortales efficeret. Quod autem
ita assumpsit patet per hoc quod ipse Mt. xi°. dicit Venit — Mt.
filius hominis manducans et bibens tamquam infirmus et
mortalis / Voluit esse alimonia et ideo venit man
ducans et bibens etiam in cibo et potu conformavit
se infirmis hominibus manducando carnes et bibendo

vinu 2 quiuis h. non eet esse ita austerus sic no
manducare 2 no bibere tn ipse ex maiori caritate
in corporali manducauit carnes 2 bibit vi
nu qd Johes abstinuit ab eis Et tn ista
sua caritate abusi sunt Judei dicentes de ipso
scd immediate subdit. Ecce ho vorax 2 potator
vini publicanorum et peccatorum amicus — Scdo
assumpsit ministerii humilitatem ut proscriptos reuocaret
erant n. hoies exules a patria celesti 2 ab ea p
scripti sunt ex peccato Sz ipse voluit hominum minister
fieri scz humiliter lauando eis pedes ministrando eis
salutare cibu 2 tande p ipsorum redempcoe 2 re
Os. uocacoe moriendo dicit n. ipse Mt. xx. Filius
hois no venit ministrari s3 ministrare 2 dare aiam
sua corporale redempcom p multis / Assumpsit etiam
egeni necitate ut mendicos faceret caros n.
hoies mendici 2 inopes Sz ipse voluit fieri e
genus 2 inops ut sua inopia ditaret Ve
fuit inops qr nobiscum fuit qui no habebat in h. mun
Luc. do ubi caput suu reclinaret Luc. ix. Vul
pes foueas hnt 2 volucres celi nidos / filius
aut hois no ht ubi suu caput reclinaret
Assumpsit crucifixi penalitatem ut defunctos suscita
ret cum n. erant hoies in peccatis mortui Sz
ipse p nobis crucifigi 2 mori voluit ut morte
nram moriendo destrueret ut vitam resurgendo
Luc. reparet Dixit n. ipse de ipso Luce xviii.
Consumabuntur oia q scripta sunt p prophas de filio
hois. tradetur n. gentibus 2 illudetur 2 flagella
bitur 2 conspuetur 2 postquam flagellauerint occident
eu 2 die tercia resurget h. sic fm — Tercium
p quiuis licet filius hois multa infirma et
humilia p salute nra assumpsit huit tn cu
hijs sublimia multa. Ipse n. q e gigas ge
mine sbe s. diuine 2 huane fuit 2 e heres 2 pos
Apl. sessoris vniuerse / ipse n. constituit deus heredem
vniuersorum Ad Heb. i. In signum cuius ipse sedet
Luc. a dextris s. virtutis dei Vn ipse dicit Luc. xxii. Filius
hois erit sedens a dextris virtutis dei tamquam heres
vniuersalis 2 in operacionibus bonis ipse est est
Luc. pastor dilcois summe Vn ipse dicit Luc. xix.
Filius hois venit querere 2 saluum facere qd perierat
oues n. perditas venit ipse querere tamquam bonus
pastor Ipse est etiam pugil defensionis vtriusque
se / defendit n. hoies contra demones ipsos du

vincendo 2 hominum peccata dimittendo prr q detineba
tur ab ipsis habebat ei 2 ht ista potestate Vn ipse
dicebat Mt. ix. Ut sciatis qr filius hois ht
potestatem in terra dimittendi peccata 2c. Ipse est etiam
paratus ad protegendum suos in signum cuius Ste
phanus in pugna positus vidit istum filium hominis
stantem a dextris virtutis dei / act. vij. Et bn stante
tamquam paratum ad iuuandum ipsum / ipse est etiam iudex re
tribucionis iuste seu proporcionate Reddet enim
vnicuique fm merita sua Mt. xvi. dicit ipse Cum
venerit filius hois in maiestate sua 2c. Vbi agit
quo iudicabit fm merita 2 demerita dicens
electis Venite benedicti 2 dicet reprobis. Discedite
a me maledicti Igitur consideremus ista de isto filio
hois q deus est 2 confiteamur de ipso quicquid confitenda
sunt qr q confitebitur ipsum coram hoibus ipse confitebitur
eum coram patre suo 2 angelis suis recipiens eum
in filium 2 heredem / qui aut ipsum erubuit sicut
ipsum erubescunt heretici q erubescunt fide sua sic
etiam erubescunt eum peccatores communiter q erubescunt
legem suam scz ipse dicit Luc. ix. Erubescet ipsum ipse
Ergo confiteamur istum ipsum eundem filium hois profite
do 2 predicando fide sua 2 obseruando lege sua ut
tande ipse nos recipiat ad hereditatem sua qr
si erimus coheredes suus p nobis ipse concedat 2c.
Amen. It. sermo iiii de eodem

Videbunt filium hois venientem in nubibus 2c

Premissa dicione 2 p sequencie membrorum
huius thematis in primo primi sermonis positis et ob
missis primo 2 scdo membro in sermonibus precedentibus
expeditis tercia tamen vbi multum p p aduentum fi
lij dei in carne in corda hominum q prius sterilia fu
erunt fecundata ad bonam operacionem 2 meritorum aggre
gacionem qr p ipsum nubis distillacio cum dicit In
nube .i. in assumpta humanitate / e aduertendum qr
humanitas a verbo dei assumpta fuit hoibus loco
nubis refrigerantis ad diuine seueritatis mitiga
cionem / loco etiam nubis humectantis ad humane steri
litatis fecundacionem / loco etiam nubis choruscan
tis ad mentes celestis edificacionem / loco etiam nubis
tonantis ad pene gehennalis commiacionem / Vere
igitur dei filius in nube refrigerante i. diuini furoris
mitigacione sunt n. nos videmus qr nubes rorida
qn interponit se inter nubem 2 solis ardorem solis
hoibus temperat sic humanitas se interponens

mediator nos et deum et contemperauit hostibus ira dei ne con-
sumeret eos. Unde ipse est per figuram illa nubes de
qua dicitur Ysa. xviii. Ecce nubes roris in die mes-
sis quasi diceret ut iam magnus estus non poterant homines
aliter furorem diuinum euadere nisi filius dei factus
homo in uiris fieret humilis qui in superius permanebat
excelsus uenit igitur ut faceret pacem inter deum et homines.
Unde apostolus ad Ephesios ii. dicit de Christo. Et ueniens eu-
angelizauit pacem hiis qui prope et hiis qui longe quoniam
per ipsum accessum habemus ad patrem. Ipse namque est ille
angelus quem uidit Johannes Apocalypsi x. descendere
de celo amictum nube scilicet carne portantem
in capite eius id est in signum federis inter deum et terram.
Secundo dico hoc quod uenit in nube humectante ad fecun-
ditatis humane fecundacionem. Prius namque corda hominum
copiosissima pluuia carebant sterilia. Sed postea
unitate dei filio tecto et operto nube ista descen-
dit in corda hominum copiosissima pluuia graciarum.
Unde de ipsa dicitur Eccl. xxxv. Et speciosa est dei
misericordia id est humanitas a uerbo diuino assumpta in tempore
tribulacionis scilicet in quo carebant homines antequam Christus adueniret
sicut est speciosa nubes pluuie in tempore siccita-
tis. Nulla enim fuit speciosa et preciosa nubes id est
Maria ut dicit Jeronimus in quodam sermone graciam nobis
attulit. Per ortus quo non habuit prius omnis mundus
graciarum quidem fecundante corda hominum ad bonorum
operum fructificacionem. Unde ergo dicit Christus Jo. x. Ego
ueni scilicet ut homines uitam habeant scilicet gracie corda fe-
cundantis et habundancius habeant per multiplicacionem
bonorum operum fecunditate dominantis. Tercio dico
quod uenit in nube choruscante ad uite spiritualis
edificacionem que prius uel quasi non signum sanctitatis appa-
ruerat. Sed deus homo per sua doctrina salutifera
ac per exempla sanctitatis uitam spiritualem edificauit.
Unde de sua humanitate possumus per figuram dicere illud
Mt. xvii. Nubes lucida obumbrabit eos scilicet
tenebrosos et in directione huius nubis fuerunt de-
ducti homines et cottidie deducuntur in uia salu-
tis. Unde de Christo dicitur in psalmo. Et deduxit illos scilicet
homines in nube diei id est in doctrina et exemplis huma-
nitatis sue. Racio quare ergo quod dicit ipse Jo. iii. Ego
lux ueni in mundum scilicet ipsum quia est lux uera illuminans
omnem hominem uenientem in hunc mundum. Quarto dico
quod uenit in nube tonante ad terrendum peccatores quasi com-

minacionum antea non uidebat homo. Quod licet scire
a pena perpetua solum non timebat penam temporalem
sed deus homo per mundum terribiles comminaciones fuit eis
penam perpetuam nisi uellent desistere a peccatis. De quo
possumus exponere illud Exo. xix. Jam aduenerat Exo.
dies tercius id est tempus mundi tercium scilicet tempus gracie et
mane claruerat id est ueritas apparere ceperat et tunc
scilicet Christo predicante ceperunt audiri tonitrua scilicet ter-
ribilium comminacionum ac micare fulgura id est uirtutes huma-
ne mortis supplicacionis Judaice incepit ope-
re. Sed quia uero humanitas Christi nubes densissima est
tamen super deitatem fuit per prophetam Ysa. Nubes
leuis per immunitatem a peccato. Sed dicitur nubes densis-
sima per stabilitatem eius in bono ut fuit nubes
densissima quam ad uidendum corporales oculi non
poterant penetrare ut uellent uidere interius illa
nube latere diuinitatem et tamen de ista nube audie-
runt ipsi et alii peccatores comminaciones eius id est pene
sempiterne intonuit enim de celo. De celo id est de
ista nube et altissimus dedit uocem suam, uocem
dico comminacionis grandinis et carbonis ignis scilicet que ue-
nient super eos peccatores nisi conuertantur ab aquis
niuium transibitis ad calorem nimium. Sicut in Job Job
dicitur. Et tercio adhuc manet illa comminacio et ma-
net usque ad seculi finem. Unde ergo dicit Gal. cum dicit
Ludouicus. Non ueni uocare iustos sed peccatores et tunc uenit eos
ad penitentiam comminando dicens eis illud Luc. xiii. Luc
Nisi penitentiam habueritis omnes simul peribitis. Apparet
ergo quam gloriosa et quam fructuosa fuit nubes ista
scilicet humanitas a uerbo dei suscepta. Ergo oremus con-
tinue dicentes uiuamus ut exaudiri mereamur per huius
nubis refrigeracionem ut euadamus iram dei.
Oremus eciam per huius nubis humectacionem ut bona
opera fructificemus. Oremus eciam per huius nubis
choruscacionem ut sequentes eius lucem per uiam securam
ambulemus. Et eciam per istius nubis intonacionem
ut eam semper audiamus et tanta peccata fugiamus. Sed
proh dolor multi sunt qui opponunt sibi istam nubem
ipsum offendendo et blasphemando et a se repel-
lendo per peccatum quod sequitur per ipsorum oracio non potest penetrare
ut a deo exaudiantur. Unde contra ad illos uerifi-
catum est illud uerbum Tren. iii. Opposuisti nubem Tren.
ne transeat oracio. Sanctus cum peccator hoc dicit quia male
uiuendo conculcat dei filium et quasi ipsum iterum

cõfigit ... n. sibi opponit ista nube / non sic
sit de nobis sed sic uiuamus ut celi .i. domine per
roze gratie nobis infundat & nubes .i. xpi huma
nitas que nubes dicitur in ... corporis & anima pluat
nobis iustum .i. per pluuiam gratie faciat in nobis
iusticie fructum aperiat terra scilicet cordis nostri pu
lulando s. bonos cogitatus & bonos affectus
& sic germinet saluatorem .i. multiplicem bonum
actum qui sit nobis initium salutis eterne iuxta illud
ys. Ysa. xlv°. Rorate celi desuper & nubes plu
ant iustum &c. Quod nobis concedat ipse dei filius
qui in tali nube ad nos uenit. Amen.

Sermo primus dominica .ij. de aduentu

Ecce mitto angelum meum ante faciem
tuam qui preparabit uiam tuam ante te.
Mt. xj°. In sacro euangelio hodierno Mathei de quo
textus uerbum ad litteram sumitur Et quod habet hodie dominica in
ecclesia legitur primo in Johannis ... instructum de ueritate
incarnacionis / ... n. ipse de ueritate fidei dicens
x°. per suos discipulos Tu es qui uenturus es &c.
Non quod ipse dubitaret quin ipse ihesus esset uerus
Messias qui erat promissus in lege uenturus sed quia
sui discipuli dubitabant. Vbi & nos quod ...
sunt dubia & incerta inquirere debemus / Secundo in
... salucione firmamur in fidei ... confessione
x°. tum dixit eis x°. Euntes renunciate Johanni &c.
... n. ... eis x°. quod ipse erat ille Messias quod
nos ... ad salutem hominum uenisse confitemur
ys. ... / ... n. erat per prophetam Ysa. xxx°.
... In aduentu Messie illa fient in homi
nibus que dixit xpc ... & sic enim habemus
in loco preallegato Deus ... ipse ueniet et
saluabit nos. Sequitur tunc aperientur oculi cecorum
& aures surdorum patebunt / tunc saliet sicut ceruus
claudus & aperta erit lingua mutorum / Cum ergo illa
que promissa erant ... facta in aduentu ueri Messie
sic dicet eis ... iam esse facta / dicebat n. sic
Renunciate Johanni que uidistis ceci uident clau
di ambulant. concludebat eis per necessitatem quod
ipse erat ille qui promissus erat uenire ad salutem
hominum nec alium expectare dicebat ... & nobis pro
bet in fide nostra firmamur ut credamus firmiter
quod ille ihesus erat uerus deus & quia iam dudum uenit nec
alius pro salute hominum expectandus. Tercio
in ihesus laude ... de uita summa per
fectione Cum dixit x°. ad turbas de Johanne
Quid existis in desertum uidere &c. Commendat n. Johannem
x°. de uirtute stabilitatis cum dixit arundinem uento a
gitatam q. d. non est Johannes arundo que uento agitatur
quia non mouetur uento alicuius adulacionis uel huma
ne laudis / sed in se solidus existit / Commendat
eum secundo de uite austeritate Cum dicit hominem mollibus
uestitum &c. q. d. Non uestiebat Johannes mollibus
ymmo ueste asperrima / non n. habitat in regum
domibus sed in deserto / Tercio commendat eum de
sue dignitatis excellencia / cum dicit prophetam Etiam dico uobis plus
quam prophetam / uere plusquam propheta fuit Johannes qui non
dum natus prophetauit & quem ostendit digito presentem quem prophete
alii predixerunt futurum uenturum / Quarto eum com
mendat cum de ... & multitudine summa
conseruacione in hoc quod ipsum dicit esse angelum hic ...
... de quo scriptum est per Malachiam iij. Ecce mit
to angelum meum. Johannes autem non fuit angelus
ad litteram / quamquam hoc aliqui heretici dixerunt sed
fuit uerus homo Jo. i. Fuit homo missus a deo &c.
... sume uite puritate & famositate
ipsum scriptura sacra angelo comparauit / Et quia legitur
quadruplex aduentus filii dei s. in carnem de quo
Jo. i. In propria uenit &c. In mentem de quo Jo. xiiij.
Si quis diligit me &c. Et ad eum ueniemus &c.
In morte cuiuslibet hominis / de quo Apoc. iij. Veniam
ad te quasi fur ... Quasi n. fur tunc ... animam homi
nis de corpore educit / & in fine mundi ad iudicium / de
quo Apoc. ult. Ecce uenio cito &c. / Ideo quia in
quolibet istorum aduentuum premittitur angelus .i. dei
nuncius ad preparandam uiam dicemus in generali quod
dicendo de quolibet istorum aduentuum quod in hoc uerbo
proposito tria breuiter exprimuntur s. legatus summe
beniuolencie ... destinacione Cum premittit
deus pater loquens de filio Ecce mitto Verbum
n. fuit patris ad filium. Secundo exprimitur lega
ti summa sufficiencia in angelica condicione / cum addit
Angelum meum. Tercio exprimitur legacionis
summa expediencia in hoc uerbo ... preparacione / cum
subdit. Qui preparabit uiam tuam ante te / ne
... homines fecerint in aduentu filii dei
qui uenit in carne Ideo deus pater humane sa
lutis amator premisit ante eius aduentum an
gelum .i. suum solempnem nuncium s. Johannem
Baptistam de quo ad litteram dixit pater ad filium
Ecce mitto angelum meum .i. solempnem nuncium

ante faciem tuam i. ante presentiam tuam quam mundo per carnis
assumptionem exhibebis. Qui preparabit viam tuam i. ma
nifestam per quam veniet ad te / ante te / ne scilicet homines in
adventu tuo imparati reperiantur. Primo dico quod in hoc
verbo exprimitur ipsius legatis summa benivolentia et
gratuita destinatio cum dicit deus pater Ecce mitto / sic
et benivolentiam hominis ostendit Triplex autem dei missio
est quod scriptura refert. scilicet missio angelorum et mis
sio prophetarum et missio apostolorum aliorumque servorum suorum
suorum. Sed quarta maxima est scilicet missio visibilis filii
sui quem procul dubio misit ipse pro salute mundi
quod ipsemet filius ostendit. Jo. iii. dicens Non enim mi
sit deus filium suum ut iudicet mundum sed ut sal
vetur mundus per ipsum Unde ipse filius potuit dicere
per figuram loquens Ysaie lxi. Misit me ut mederer
contritos corde et predicare captivis indulgentiam
et cetera totum usque ibi. per spiritum meroris magna quarta fuit
benivolentia et dei patris ad quod huamnum genus tamen
purgatorem genus tamen liberatorem genus tamen medicum consolatorem
latorem misit eis sed pro dolor Judei quod per se
perfidi genus tamen specialiter sui et ad quos specialiter erat mis
sus Non nisi ad oves mitteris. Mathei xv. dicebat ipse ostendens.
xv. Nisi ad oves que perierunt domus Israel non
receperunt eum Jo. i. In propria venit et sui eum non
receperunt / ipsem et cetera. de quo dicit deus pater Ecce hec
Luc. xx. Mittam eis filium meum dilectum forsitan
cum viderint. Et tamen non fuit cum viderint ymo vide
tes eum dixerunt Hic est heres venite occidamus eum
quod et fecerunt Ipsi non scilicet illi de quibus dicitur fuit Eze
chielis. Ecce ego mitto te ad filios Israel ad gentes
apostatrices que recesserunt a me et cetera Isti scilicet
similes omnes peccatores ad quos dei filius mittitur et
tamen quoniam recedunt ab eo et tamen adherent eis de quibus
dicit Eze. xiii. Qui vident vana et divinant men
dacium / dicentes ait dominus / cum tamen dominus non miserit
eos / non sic / de nobis. Sed sic recipiamus eius mis
sum a deo patre ut ipse nos recipiat in celo Amen.

Secundus sermo.

Ecce mitto angelum meum et cetera. Ubi prius
premissis dicere et consequenter in verbis propositis the
tis In precedentibus sermonibus propositis et obmisso
primo membro de quo in eodem sermone aliqualiter dictum est
et cetera studuisti. Ubi tamen legatis dei patris summa
sufficientia in angelum quem dicere cum dicit angelum
meum Ubi est advertendum quod secundum quod duplex ipsi

adventum dei patris mittere disposuit quoniam angelos vias
preparantes Sed disposuit mittere ante suum filium in
carne apparentem Johannem predicationem ante ipsum
est de mentibus benedictionem illam mira inspirationem ante ipsum
est de mundo per mortem nos educere sacramentorum
perceptionem et ante ipsum in fine diffinitam
mundi naturam tribulationem. Primo dico quod dispositio
fuit dei patris mittere ante filium suum angelum suum
i. Johannem et eius predicationem de quo dixit propheta
in persona dei patris Malachie iii. Ecce mitto an
gelum meum et preparabit viam ante faciem tuam et
statim veniet ad templum sanctum suum dominator
quem vos queritis / et angelus testamenti quem
vos vultis In prima ergo parte clausula huius ubi loquitur
pater ad filium dicens de Johanne Ecce mittam
angelum meum scilicet Johannem / Cum propter summam pu
ritatem et sanctitatem angelus dicitur. Et preparabit ante
faciem tuam i. ante presentiam tuam quam sepius car
ne mundo exhibebis / ad literam sic fuit quod
Johannes fuit missus ante Christum et in istum mundum
et ad infernum limbum / Primo n. conceptus fuit quam Christus
per sex menses prius est natus et prius predi
cavit prius quam mortuus fuit / ad quod scilicet prius ad
infernum descendit / Et tamen Johannes preparavit viam
per quam venitur ad Christum Predicavit dicto pe
nitentie predicatione / Christi sub exaltatione / bap
tismi dispensatione / et celeste consumatione In
secunda vero clausula loquitur deus pater genus humanum cum
dicit Et statim veniet et cetera ad literam concepto Jo
hanne quasi statim quoniam infra medium annum stetit
venit dei filius ad templum virginale In quo et
conceptus fuit Nato enim Johanne quasi statim / quia
propter quod medium anni venit dei filius ad te
mplum materiale in quo oblatus fuit / quasi statim
est post Johannis predicationem et incarcerationem
Christus predicando et moriendo venit ad templum spi
rituale quod est ecclesia de Judeis et gentili
bus collecta Ergo statim dei filius qui est
dominator omnium propter omnipotentiam et angelus testa
menti propter omnem sapientiam / et quem humanum genus
summe desiderat propter nativitatem suam. Secundo
dico quod deus pater mittit ante filium suum se hu
manis mentibus illabentem verum alium angelum
scilicet mentalem inspirationem Nec enim homines quos
sua visitatione disposuit consolari prius disponat
sibi obvientem ut ad ipsos non intret / Unde

pat' mittit unu aliu angelu s. sua unitate in
spiracom et efficace mocone et tang' 2 pcutit
corpora eos ipos q' ppat ad suscipiendu xpi
spiritale aduetu. Iste angls .i. dna inspira
cio e p' figam ille angls q' tetigit helyam
de quo hr' iii° reg' xix°. Ille ei excitauit
eu ad surgedu ad comededu pane subci
nericiu 2 ad bibedu aq' ad ambulandu eciam
usq' ad monte dei. In quo in sibilo aure
tenuis audiuit deu sibi loq'te. Sic et di
na inspiracio cu tang' cor pctoris excitat
ad surgedu pctm deserendo ad comededu
pa. subci. et bibedu aqua cine affligedo 2 ad
ambulandu s. in virtut' se exercedo 2 ad h'.
usq' ad monte dei in bono fina' psceuera
do. Et ne p'ca dei filius visitat t'cm a
nima eu loq' ad cor secretissime. q' i sibillo
aure tenuis. Sin p' dixi de t'ci aia s. d. de⁹
dma ecia inspiracio e p' figam ille angls q
pcussit latus petri de q° act' xii°. Sicut
.n. ille ad litam excitauit petru ad sur
gedu ad se porrigedu ad se calciandu et
ad se seqndu. Sic 2 dina inspiracio cu ta
git 2 pcutit cor hois cor hois excitat eu
ad surgedu scil a pcto p' pniam ad se cal
ciandu s. defendo te pate sbam saltem q'm
ad inordinatu affectm ne pedes intiores
mudi tangat t'ra excitat ecia eu ad se seq'du
scz. ut adhesscat ei 2 no repellat mocom di
na et scda dissolat p' aiam lumine nepe
qd. e q'd lucet in ea 2 sic a pctu vinculis libera
tur. T'cio dico q' de' p' in suu filiu no'
de mudo p' morte educere mittit vnu
bonu angelum s. saluatorp ppeptom aue
ds pcede xpianu cuilz morte. Illa .n. pcep
si dig'e optime uia ppat ad celu ne de cor'.
exeunti an e bon' zan' cogitat de sopno mor
tis 2 p' incerta qsideratom iudet' q' ut dor
miat illo sopno tuc q'da angls dni .i. di
na inspiracio d'. ei t'. vbu q' dixit angls
q'da ad litam ipi Jacob in sopnis si' h'e.
Gen. xxxi. Egde de t'ra hac .i. para te ad
egrediendu p' morte de t'ra hac s. indienau
reu'tes in t'ra natiuitatis tue .i. in t'ra uiuc
tiu in q' fusti p'us nat' in p'mo hoie tene
te statu mortae / 2 m'q' iterp debes renas

ci p' glam. Para q' te ad egressu .i. ad morte
dni Ora deus pat' e mitte ante te unu alit'
angelum q' via tua p'fficet s. u'te saluatorp q' debes
pcipe ante morte. Ipe .n. de d'. cuilz xpiano
p' figam. Exo. xxiii. Ecce mitta ego ante
egressu tuu de h' mudo angelm meu .i. u'te
saluatorp q' pcedat te 2 custodiat te i via q
gradis 2 reseat usq' ad celu 2 introducat
in locu q' pauiu ego tibi a qstitucoe mudi
secula vero p'. te aliqs melior nucios ad ppa
radisu uia morietib / et ecia ad ppandum
uiam dno educenti aiam de cor' q' sit dig'.
pcepto saluatorp. Ipa .n. introducit aias mo
rientiu ad loca eternali eis ppata. Q'rto
dico q' de' pr' cu filiu suu ad faciedu gra
le iudiciu ueiente mittit unu angelm aliu
scz. uariam mudi tribulacom / tribulacoes .n.
q's in h' mudo patim' iux' Greg' in omel.
tribulem aduetu Judicis nob denunciat
et q'to maiores s't tanto denunciat ipm mag'
ee ppinqu' vltia .n. tribulacio d'. ipe in las
tribulacoib' pueit'. et p' acerba mala q
pueiut iudicat' mala ppetua q subseq'
multa .n. debet pauire ut malu valeat
sine fine inuciae. Iste utiq' tribulacoes s't
p' figam l'. Angls qui flagellauit egyptu
de quo in Exo. Et l'. qui flagellauit
ppim sub dauid de quo in .2. reg' et ille ecia
qui flagellauit Assyrios de q' .iiii. q°. reg'
et ne s' exp'mit' multa s't angli t'cos tribula
mur .n. cottidie p' seditoes 2 plia p' inf'
mitates 2 mortes caroy / 2 p' defectus uic
tualiu s'n ta impletu ei'. ps. qsisit ego
d's in eos .i. in homos ira indig'cois sue
/ indignacom ira 2 tribulacom immissios p'
angelos malos. Iste .n. tribulacoes s't an
geli mali n'o qdam mali malicia culpe
s3 malicia pene. Isti s't angeli ueloces qui
ueloccissime currut p' mudu ad flagellandu
peccatores 2 denunciandu ultimu diem q's
de⁹ d'. s'. h'. ysa. xviii°. Ite angeli ue
loces ad gete qmulsam 2 dilaceratam / ad
ppim t'ribilem .i. ad peccatores 2 ego flagel
late 2 p'seq'm eos 2 dicte eis sic om's
habitatores orbis sic et sequit' in textu

Act⁹

Gen.

Exo

G

Exo

P

37 . 6.

michel d'fiore

At lira/ Viam latronis . vel latronis/ quia captus fuit tanquam latro et suspensus est ac si esset latro Ista autem
Eccl. via quam fecit durum commune statuta est ducat ad vitam
Christus non per ipsum intrauit in gloriam suam Unde ad Hebreos ut
ipse dicit conpatimur cum pati patimur quia et ipse dicit Ecclesiastes viij.
Arta est via que ducit ad vitam et pauci inueniunt per
eam quia horret artitudinem vie pro eligunt viam
latam Que tamen ut ibi dicitur ducat ad mortem
Quarta via est per quam redibit ad mundum et haec est via
equitatis et iusticie et haec est via quam dicitur via vera/ redibit
non ipse ad iudicandum orbem terre in equitate ad reddendum unicuique secundum opera sua in eternum haec enim
via per quam vir iustus petit deduci et in qua petit dirigi dicens deo cum Ps. Deduc me domine in via tua
Ps. et dirige me in semitam rectam propter inimicos meos sepe
ut euadam ipsos/ et benedicto quia per istam viam petit
Osee deduci vir iustus quia dicitur Osee vltimo Recte sunt vie
domini et iusti ambulabunt in eis Reuerta per istas vias
oportet nos incedere si volumus venire ad ipsum Sed quo
possunt incedere per istas vias peccatores qui non cognoscunt
eas et si cognoscunt eas notitia speculatiua vero tamen
notitia practica quia non exequuntur eas propter quod non in-
Ps. trabunt in requiem dei Unde ipse dicit ita in Ps.
Ipsi non cognouerunt vias meas. Lux-
uriosi enim non cognoscunt viam puritatis superbi et auari
non cognoscunt secundam/ gulosi et deliciosi non cognos-
cunt terciam et iudices iniusti non cognos-
cunt quartam Ipsi ergo peccatores de quibus non cognouerunt vi-
as meas quibus iuraui in ira mea si introibunt in requiem
meam id est in iusticiam meam Si quasi non introibunt in requi-
em/ modo dicatur ad declaracionem istarum viarum/
dico quod prima via per quam mortificacio viciorum/ non
nemo potest habere mundiciam nisi per abstinenciam viciorum et
concupiscencias ad malum mortificet in carne/ propter
Eccl. quod dicit ille Eccl. ij.o fili accede ad seruitutem dei sta in
iusticia et timore/ et preparam animam tuam ad temptacionem
cuius superandam ad quam non potest melius preparari quam per
compassionem puritatis Secunda via per quam abdicacio
temporalium non nemo potest habere paupertatem sed nisi
terrena omnia abdicet saltem quantum ad inordinatam
sollicitudinem et affectionem vero non potest homo seruire simul
Mt. deo et mammone Mathei vj.o/ propter quod dicit nobis primo Regum vij.o
Preparate corda vestra domino et seruite illi soli quia non
potest homo duobus dominis seruire mundo . scilicet et deo Tercia
via per quam collacio adiutoriorum non nemo potest esse perfecta
prima ubi non est via paciencia in aduersis propter quod dicit
Eccl. Eccl. ij. Qui timent dominum preparabunt corda sua
et cetera. Sequitur et paciam habebunt semper in tribulacionibus usque
ad examinacionem illius i. usque quo ipse inspiciat eos ordi-
ne fugas ab eis adiutorium. Quarta via per quam
consummacio virtutum non nemo est perfecta iusticia que non est
perseuerans que non consumat quod incepit/ ecce que sic
parat via ista parat se in occursum dei sui/ tibi est
anima est vxor et sponsa de qua dicitur Apoc. xix. Vxor eius
in ~~paralipomenon~~ preparauit se propter hoc dolor pauci
sunt qui vias istas preparent quia non cor suum preparant de
quo quibus dicitur ij.o Paralipomenon xij.o Fecit malum
et non preparauit cor suum ut quereret dominum Sed nos
fratres et vias et corda preparemus ut eadem venia
ad eius que deus preparauit hijs qui diligunt ipsum Amen

Explicit sermo ij.us dominica secunda de aduentu

Mt. 21 [illegible]

Sequitur quartus sermo Cum Iesus
venit [illegible] et cetera

Sextus sermo

.6.
cum videritis signum s. crucis elevatum in montibus i. super mon
tes tunc videbitis super filium hominis venientem ad iudi
cium et clangorem buccine audietis i. vocem eius mor
suscitantem. Sic igitur patet de 1a. 2a. angelis per deo venie
mus. 3um s. Johannem desideremus secundum et non repel
lamus eum s. divina inspiratione suscipere et digne susci
piamus eum s. sacerdotum dicte et efficiamus per quem
s. per eandem mundi oblacionem Et pareamus nos ad
ultimum et terribilem Judicis nostri adventum Ex predictis
loco multi sunt qui perparavit de istis angelis et ideo
non conveniunt eos celestes angeli s. Angelus Ra
phael fuit comitatus Thobiam Ex angeli
crudeles mittuntur contra eos i. demones inferna
les Unde dicitur sit psalmo lxxvii. Semper Jurgia querit
malus Vere Jurgia contra deum quia contra xpistum contra spiritum
sanctum Contra quod facit negari carnem terribilem at
est eius sch. Et Angelus crudelis i. dyabolus mittetur
contra eum ut. Ex ipsum comprehendet in omni saluti
contraria et trahet in infernum Ex bonos homines contra
sancti angeli et cum moriuntur deferunt corpus animas
cum media Lazari in sinum Abrahe patriar
che de quo habetur Luce xvi°. Quod nobis concedat et cetera
Amen. iiii9 sermo. · iiii9 sermo.

Ecce mitto angelum meum et cetera. ubi prius
Premissa dicione et prosecucione membrorum istius
thematis in primo sermone posito et obmisso primo
et 2o membris de 3o aliqualiter dicendum est in precedentibus
sermonibus de 4o. ubi tamen legacionis summa expe
dicionem tunc est notanda preparatione cum dicitur Et preparabit viam
tuam ante te Ubi est sciendum quod est quadruplex via x.
per quam venit ad homines et per quam homines possunt venire
ad ipsum Prima est per quam ipse venit in mundum et hec
est via puritatis que dicitur via pulchra Secunda est via
per quam ipse transivit per mundum et hec est via paupertatis
que dicitur via plana Tercia est via per quam ipse exivit
de mundo et hec est via penalitatis que dicitur via arta
Quarta est via per quam ipse redibit ad mundum et hec
est via equitatis que dicitur via recta Et quilibet istarum viarum est per
nos preparanda Duo sunt dicta hic fienda Primo
dicemus aliquid de 1a. viis et postremo dicemus aliquid
de preparacione marum preparat Quantum aut ad primo
duo. Quod prima via est per quam ipse venit in mundum que est
via puritatis et munditie que dicitur via pulchra. unde
Cantica primo Dicemus ecce pulchra et dicitur ecce pulchra
pluraliter quia in pluribus est quadam mundicia s. in
cogitatu In affectu et exteriori sensu In corde in
ore in corpore et in opere per istam viam nemo transit
nisi sit pervenit dicte munditie propter quod dicit apostolus ipse
Deus qui peremi me virtute s. mundiciae et posuit
sunt immaculatam viam meam Secunda via est
1a. per quam ipse transivit per mundum et hec est via humi

litatis et paupertatis voluntarie que dicitur via plana Sicut non venit
in mundum per viam puritatis ita neque transivit filius Juxta illud psalmo. Ps.
Deus meus in polluta via eius Sic transivit per mundum
per viam humilitatis et paupertatis quia ipse non dicebat Mt. xi. Mat.
Discite a me quia mitis sum et humilis corde Et Mt. viii. Mt.
dicebat Vulpes foveas habent et volucres celi nidos
filius autem hominis non habet ubi caput suum reclinet Ista autem
via est valde plana quia ubi est humilitas ibi non sunt mon
tes neque scopuli superbie Ubi autem est via paupertatis i. con
temptus divitiarum quarum ad effectum ordinatum non sunt spine
neque urtice avaricie que inflicto vulnere animam cruciat
Certe ista via que olim reputabatur prava et difficilis
et obliqua que olim esset reputabatur aspera. xpistus humilis fecit
directam et xpistus pauperrimus fecit planam Juxta illud Ysa. xl°. Ysa.
Erunt prava in directa et aspera in vias planas Tercia
via est 1a. per quam ipse exivit de mundo et hec est via pe
nalitatis que dicitur via arta Exivit xpistus de mundo per mor
tem acerbissimam et passionem eius Unde dicebat prius
illud psalmo propter verba labiorum tuorum propter preceptum tuum custo
divi vias duras Hec alia residua pro ipse tamen vacuo
folio invenies tale ———— signum
Dominica iii. de adventu 2o. sermo · Ante ·

Medius vestrum stetit quem vos nescitis. Jo. 1°. Jo.
Post peccatum primi hominis orta fuit dura discor
dia guerraque gravissima inter deum et humanum gen
 us. ita quod sit gravis guerra quod nullum hominem
nec in anima nec in corpore simpliciter vivere
permittebat. Omnes enim homines propter illam
offensam facti sunt mortales quantum ad
corpora et in eterno morituri. Quantum autem ad
animas. Et si vivebat vita nature. Pauci
tamen vivebant vita gracie. Et nulli vivere
poterant vita gloriosa. Quia igitur sic erat
guerra dampnosa et periculosa. Ideo sancti patres
in persona humani generis summe desideraverunt
et postulaverunt adventum et presenciam alicuius
mediatoris. Qui partes suas interponeret
et pacem inter deum et homines reformaret.
Et hec verum. Deus ipse qui dicitur est in nua.
assensum prebuit quod esset aliquis mediator
qui pacificaret homines cum deo Et quia ille
perfecte pacem reformat inter aliquos. Qui
utrique parti sociatur ex nature participacione
videlicet quando est de genere utriusque et parentela
Utraque enim pars libencius audit talem
qui propinquus est quam aliquem extraneum audiret.
Ille ergo est pacis reformator inter aliquos

guenies Qui no statim fatigat' ex cause
plongacone. Quicumq enim eet aliquis de
parentela utriusq ptis. Si no eet firmus et
stabilis in sustinendo. Si statim fatigaretur
et negociu incepcm dimitteret. Si no stati
ei acquiescerent ptes no eet guenies refor
mator. Ille eciam e reformator guenies qui
eciam no stati irritat' ex cuiuslibz culpe co
missioe. Quicumq enim eet de parentela
utriusq ptis. Quicumq eciam eet firmus et
qsi infatigabilis. Si statim negociu dimit
teret quando aliqua pars aliqualiter offenderet
ipm. Non eet guenies reformator. Ille
g' e reformator guenies q h3 istas tres
condicoes. Qui videlz utriq pti sociatur
ex nate participacoe. Qui no fatigat' ex cae
plongacoe. Qui eciam no statim irritat' ex
cuiuslibz culpe commissioe. Re vera Talem me
diatore desideravit genus humanu. Et de
tali assensum pbuit deus pat'. Vn Ille que
voluit ee mediatore fuit et e media i tri
tate psona scilz sius filius que voluit fieri
filiu hominis ut eet de gne utriusq ptis. De
quo mediatore dicit verbu ppositum Johes p
cursor eius q optime noverit ipm dicens
sic scribis et phariseis in euangelio qd dnica
scda de aduentu legit' scdm Roman ordinariu
Medius vrm et c. In quo qdem vbo Johes
introducit dei filiu fcm hominem int' nos
et deu prem pfectu pacis reformatorem
Introducit enim cum summe congruitatis ad
coniungendu disiuncta summe stabilitatis
ad pficiendum incepta summe benignitatis
ad sustinendum peccata. Probat aut ei' summa
congruitatem medii condicio. Cuius quidem
medii condicio e continere naturam utriusq ex
tremi comittit medii. Probat aut eius
summam stabilitate solida pmansio cu addit'.
Stetit. firmus scilz et stabilis in expectatoe.
Probat aut eius summam benignitatem
Ignorancie dissimulacio cu scdo. Que vos nes
citis. Et tamen ex ista nesciencia no tur
batur. Cum tam sit inscium culpabilis et
reprehensione digna. Primo g' Johes ondit
de saluatore nro q ipe fuit summe congru
tatis ad coniungendum disiuncta. Et hoc in
medii condicione cu dicit illis hominibus

Medius vrm. Vere xps fuit mediator
guenienes ad reformandum pacem int' deu et
homines q erant valde discordes et disiuncti.
Vn ipe no solu e medius int' diuinas pso
nas tamq de gne utriusq. Quia verus deus
sicut pr et spus scus. Verū eciā fuit et e me
dius int' deu et homines tamq de gne dei et
hominu Tamq verus deus et verus homo. Qd
optime cognouit Johes eius precursor in isto
euangelio cu dicit de xpo Ipe e qui post me
venturus e. s. scdm humanitate. Prius enim
fuit Johes homo q xps. Quia prius fuit concept'
et natus. Ante me factus e i. pductus e. s. scdm
diuinitatem. Quia ab eterno fuit genit' deus
de deo. Cuius no sum dignus solue corrigia
calciamentorum eius .i. Cuius no sum dign'
explicare modu unionis duarum naturarum di
uine s. et humane i eius psona. No solum
eciam fuit et e medius int' diuinas psonas
et int' deu et homines. Verū eciā fuit medi'
int' deu et angelos. Habens sic sci angeli oez
culpe immunitate et hns sic alii homines
s. pa int' iudeos et gentiles. Fuit enim ipe et e
lapis cat' corporis mortalitate et passibilitatem.
Fuit eciam medius int' homines. s. int' iudeos
et gentiles. Fuit enim ipe et e lapis angularis
connectens tamq lapis medius utrumq pa
rietem scilz iudeos s. et gentiles. Habuit g'
summam congruitate ad coniungendu disiuncta
et pacificandu contraria. Quia fuit medius
et e int' deu et deu .i. int' prem et spm scm.
Int' quos nulla e discordia s3 pax summa
Medius eciam int' deu et homines Int' hoies
et angelos Int' homines eciam ad invicem
Int' quos omis erat discordia magna. Sed
iste int' omis medius pacificavit omnia.
Et ut manifeste ostenderet se hre ista pro
prietatem multu placuit sibi int' hoies
locus medius. Fuit enim inventus i medio
doctorum. Luc scdo. Ipe eciam ministravit
i medio discipulorum. Luc xxii°. Ipe eciam
pependit i medio latronum Jo. xix°. Ipe in
cenaculum intravit pacē i medio discipulorum.
dicens eis. Pax vob Jo. xx°. Pax quidem
cu deo. Pax eciam cum angelis et pax eciā
cu hominibz aliis. Scdo dico q Johes ondit
de xpo q huit summam stabilitate ad pfi
ciendum incepta. Et hoc i solida s. pman

sione. Cum addit Stetit Vere stetit
xps Quia fuit firmus et stabilis Et intra
laborauit pro pace qua inchoauerat int deu
et homines Nec fatigari voluit donec fuit
pfca Ipse enim est ille de quo dicitur quod figuram
i ps Stetit phinees et placauit et cessauit
cassacio. Et bene quod phinees xps fuit figura
tus Interpretatur enim phinees os mutu et
ori parcens. Et certe xps fuit ore mutus
supp ad maledicendum maledicentibus ipm
Et ad cominandum cruciantibus ipm Sicut
dicitur .i. pe. ii° fuit eciam parcens ori blas
phemancium ipm Pro quibus eciam petiuit
veniam dicens Pater dimitte illis. Luc xxiij.
Unde quod dicit sponsa de sponso suo .i. de dei filio
carni vnito Cant ii°. En ipse stat post pa
rietem nrm .i. post corpus humanum Et
signanter dicit Stat. Quia int oms ho
mines solum eius fuit stare .i. habere i omni
bono stabilitatem Tercio Ondit Johes
de xpo quod ipse habuit summam benignitate
ad sustinendum pcta. Et hoc In nesciencie
dissimulacoe. Cum subiungit. Quem vos
nescitis. Tot enim mirabilia opatus fuit
int iudeos quod ipi potuissent cognouisse de
ipo quod ipse non solum erat homo. Sed etiam
verus deus Sed hoc ipi nescierunt Quia
nescire voluerunt. Habuerunt enim omino ig
norancia affectata. Talem eciam vita dux
it int eos quod optime potuerunt cognoscere quod
ipse erat iustus homo et sine pcto Sed hoc
ipi nescierunt ymo vocabant eum malefac
torem Seductorem Et reum mortis Quia
nescire voluerunt. Unde bene dicit de ipis quod
pheta ysaie lix°. Viam pacis nescierunt
Et non est iudiciu in gressibus eorum. Via pa
cis fuit xps ipse quam iudei nescierunt Quia
nescire voluerunt Nec fuit iudiciu supp
rectum nec eorum i gressibus eorum .i. i affectoibus
eorum. Tanta enim fuit malicia voluntatis
eorum adusus xpm quod intellus eorum sic fuit
deprauatus quod illum qui erat omne bonum
iudicauerunt malefactorem Et illum qui
erat veritatis iudicauerunt seductorem
Illum eciam qui erat vita iudicauerunt dig
nu morte Et tamen ista propter eorum nes
ciencia non fuit sic irritatus quod vellet
dimittere pacis negocium inpfectum ymo ex
sumina ira petiuit pro eis venia sic dem
est dicens Pater dimitte illis quia nesciunt
quid faciunt Dic quod Medius vrm et c.
Obmissis sedo et tercio de quibus agetur i
alijs smonibus. Circa primum ubi precursor Johes
ondit de xpo quod ipse habuit summam agruitate
ad coniugendum disiuncta i medij condicione.
Cum premittit. Medius vrm. Est aliqualiter
insistendum. Ubi est sciendum quod iste medius
quod mediator est Quia vnius nature non est sed
duplicis diuine s. et humane ad gal. iij°. Dicit
apostolus Mediator vnius non est supp nature sed du
plicis Deus aut vnus est .i. vnius nature sim
plicissime. Iste dico Medius qui int hoies
et deum prem se posuit et de celis veniens
dirus debellator venit In media eorum
terram sicut dicitur Sap. xviij. Operatus fuit enim
salutem i medio terre sicut in ps dicitur Omo se huit
sicut optimus mediator i causa et i questioe
que erat int nos et deum prem. Videmus enim
quod boni mediatores pacis int aliquos primo
causam inchoant de pace tractando Sedo
pace afirmant pena apponendo. Tercio causa
terminant sentenciam promulgando Quarto pacis
forma publicant ptes adiuicem adunando
pro istum modum se huit iste medius dns ihs
xps .i. faciendo pace int nos et deum. Primo
enim ipse pace tractauit Voluntatis paterne
denunciacone Sedo pace firmauit Calami
tatis eterne cominacoe Tercio pace consu
mauit humanitatis assumpte immolacone
Quarto pace publicauit Captiuitatis in
cluse Reuocacoe Primo dico quod iste Medius
s. ihs xps pacem tractauit voluntatis pa
tne denunciacoe Videmus enim quod boni Me
diatores volentes tractare int aliquos de
pace reformanda denunciant cuilibet pti vo
luntatem alterius Maxime Cum est reformanda
pax int dnm et subditos denunciant volu
tatem dni subditis ipis. Certe sic facit gal
iste. Venit enim ad faciendum pace int ho
mines et suum prem quibus denunciauit volunta
tem sui pris dicens eis i° Jo. vj°. Hec est Jo.
voluntas eius qui misit me pris ut ois qui videt
filium et credit i eum habeat vitam eternam Vo
luit quod pater ad hoc quod ipse offensam remitt

teret per qua erat introducta guerra ipos
et ad suam gloriam reciperet et crederet in suum
filium i. in promissum mediatorem. Crederet dico
fide formata caritate et operante per dilectionem.
Et etiam in hac voluntate patris consenserunt
omnes qui salvari volunt. Unde dixit Petrus xpo
Jo sic habetur Jo. vi°. Verba vite eterne habes. Et
nos credimus et cognovimus quia tu es xps
filius dei. Illa etiam Martha dixit idem, sicut
Jo habetur Jo. xi°. De ceco etiam nato habemus
Jo. ix°. Cum dixit ei xps. Tu credis in filium
dei etc. Sequitur. Credo domine. Et procidens ado
ravit eum. Et sic est de cunctis aliis et fuit
qui volunt salutem. Quid ergo volt deus pater
ab hominibus pro ista pace. Certe ut credat
in suum filium i. fide operante per dilectionem te
dant in ipsum. Et hoc denuntiavit iste medi
ator hominibus. Et in hoc eodem consenciunt
veri fideles. Quod etiam denuntiat ipse filius
patri propter ista dicit apostolus de xpo ad heb
viii°. Est xps melioris testamenti mediator
est quam fuit Moyses quanto in melioribus repro
missionibus sancitum est. Vere novum testamentum
cuius xps mediator est habet meliores re
promissiones quam habuit testamentum vetus. Il
lud enim promittebat temporalia. Novum autem pro
mittit eterna. Quod iste mediator xps scilicet denun
ciavit hominibus tractando pacem inter ipsos et
deum dicendo eis. Hec est voluntas eius etc.
ut supra. Secundo iste medius scilicet xps ihs pacem
firmavit calamitatis eterne comminatione. Me
diatores enim pacis inter aliquos tractata
pace et denunciata voluntate partium ad invicem
volentes quod pax perpetuo maneat firma et
stabilis penam apponunt subditis si pacem
violarent. Sic fecit iste medius scilicet ihs xps.
Volens enim quod pax quam tractavit inter homines
qui sunt sui et deum qui simpliciter dominus est esset
firma penam apposuit quam homines incurre
rent si formam pacis violarent. Unde dixit
ipse Mt. xiii°. Mittet filius hominis angelos
suos et colliget eos qui faciunt iniquitatem
scilicet propter hoc qui pacem violant et mittet eos
in caminum ignis ibi erit fletus et stridor
dencium. De iustis autem qui pacem servabunt
subdit. Tunc fulgebunt iusti sicut sol in reg
no patris eorum. Ipse etiam apposuit penam vio
latoribus pacis cum asserit se dicturum eis
in fine mundi. Discedite a me maledicti
etc. Cum tamen tunc asserit se dicturum ob
servatoribus pacis. Venite benedicti etc. Et
sic fiet. Quia ibunt illi in supplicium, iusti autem
in vitam eternam. Sic hoc dicitur Mt. xxv°. Fir
mavit ergo pacem pena eterna hominibus com
minando. Propter quod dicit apostolus i. ad Thim. ii°.
quod unus est mediator dei et hominum homo
xps ihs. Cuius testimonium confirmatum est
temporibus suis. Vere testimonium istius me
diatoris quod perhibuit hominibus de eo quod vole
bat suus pater pro ista pace et pro emenda
sibi facienda fuit confirmatum temporibus suis.
Ipse enim veniens cum hominibus confirmavit hoc
comminando penam eternam violatoribus pacis.
Tertio dico quod iste medius scilicet ihs xps pacem
istam confirmavit humanitatis assumpte immola
cione. Ipse enim quando corpus suum immolavit in
cruce tunc consummavit istam pacem. Tunc enim
dixit consummatum est Jo. xix°. Propter quod dicit
apostolus de xpo ad Heb. ix°. quod novi testamenti
mediator est ut morte suscepta sua intercedente
in redempcionem earum prevaricacionum que erant
sub priori testamento repromissionem accipe
rent. Qui vocati sunt eterne hereditatis.
Revera merito mortis istius mediatoris
illi qui vocati sunt ad gloriam accipient eterna
hereditatem que erit fructus ultimus huius
pacis. Hereditatem dico repromissam i. iterum
et iterum promissam observatoribus pacis. Cum
ergo adeptio eterne hereditatis sit fructus pre
cipuus huius pacis. Et illam accipiant
vocati merito mortis xpi. Sequitur quod mors
eius fuit consummacio huius pacis. Quarto
dico quod iste medius scilicet ihs xps pacem factam
publicavit captivitatis incluse revocatione.
Quando enim eius anima separata a corpore des
cendit ad inferos et liberavit captivos
qui ibi detinebantur et revocavit eos ad gloriam
paradisi quam privati fuerant per peccatum prothop
plausti tunc pacem hominibus publicavit.
Cum enim resurrexit a mortuis et multorum
sanctorum corpora cum eo surrexerunt. Et multis
apparuerunt tunc quasi adunando partes pa
cem publicavit. Unde ipse in die sue sancte
resurrectionis stans in medio discipulorum suorum
dixit. Pax vobis. Tunc enim forma pacis

publicata apparuit quado captiui sunt
de limbo educti. Tuc ete fuit loquutus ihs
melius q̃ fuerit loquutus sanguis Abel. Il
le eni loquebatur vindictam. Sz xps loq
batur pacem. Vn̄ apls dicit fidelibus Ac
cessistis ad no testamenti mediatorem ihm
et sanguis aspersionem melius loquente q̃
abel. Melius loquutus fuit sanguis xpi q̃
fuit loquutus sanguis Abel sicut patet.
Prohdolor plurimi sūt q̄ nō considerant qua
lit iste mediator pacē ista tractauit pate
sui voluntatem hominibz denūciando. nec ecia
considerant quali pacē firmauit penā conn
nado. nec ecia quali pacē confirmauit mor
te sustinēdo. Nec ulterius considerant qualit
pacē publicauit captiuos eripiendo. Adp
hoc nō curāt de obseruacōe pacis. Nec de
reuerēcia exhibenda mediatori. Et tamē
obseruanciā pacis xpi in baptismo promise
rūt cū confessi fuerūt fidem dicētes. Credo
i deū et cetā totū simbolū. Et ecia cum
renūciauerūt dyabolo et omnibz pompis ei9
vn̄ ipi omēs tūc dixerūt vl saltem pros corp
spuales illud qd scribit Judicū. xj°. Dns qui
audit ipe mediator et testis ē. Qm̄ nr̄a pro
missa faciemus. Ita dixerūt hodie dns qui
mediator et testis fuit qui pmissionem audi
uit scit q̄ hō q̄ et si aliqui sint qui iuxta
promissionem faciāt. Plurimi tamē sūt qui
promissionem violant. et q̄ nichil faciūt de
hijs que ipi pmiserūt. Vn̄ et si habeāt fide
qua credant deo et q̄ deus sit. Non tamen
habent fidem p quam credant i deū Que
fides niquā ē in adultis sine caritate et
opibus bonis. Re vera Illi q̄ implent pmis
sionem intrabūt cū sponso ad nupcias tūc
quādo clamor fiet. Illis autē qui pmissionem
violauerūt claudetur ianua. Vn̄ hic dicit
mt xxv°. Media nocte clamor fcūs ē .i. fiet
clamor anglorū vl vox Archangeli et tube
nouissime seu filij dei. Et dico media nocte
Quia forsitan sicut xps fuit natus i mūdo
media nocte vl ecā. sic veniet ad iudica
dum mundū media nocte. Vel dic media
nocte sm Aug9 .i. nullo sciente. Quia subi
to veniet iste mediator qui simul erit testis
et iudex. Sequit Et que parate erāt intra
uit cū eo ad nupcias. Et clausa ē ianua.
Re vera Qui obseruabūt pmissionem factam i
baptismo tamq̃ parate intrabūt ad nupcias
padisi. Alij autē omēs semp foris stabūt. Pla
ceat deo q̄ sic pmissionem seruemus qua fe
cimus coram isto mediatore ut i aduentu
ipius ultio parati inueniamur. Ac per hoc cū
ipo ingrediamur ad nupcias padisi. Amen.

Pmo Sermo Dnica tercia de adventu

Medius autē vrm̄ stetit et cē. Vbi sup̄.
Premissis diuisione et prosequcione istius
Thematis i principio smonis precedentis po
sitis. Et obmisso pmo mebro de quo iam
aliquali tactū ē. Nūc ecā scdm̄ vbi ondit
precursor q̄ iste medius .s. ihs xps hūit suma
stabilitatē ad pficiendum incepta. Et hoc
insolida pmansione. Cum dicit stetit.
Re vera mediator iste qui sm diuinitatem
stabilis manēs dat cūcta moueri sm Boe
ciū. Ita sm humanitatē assumptam suo mū
do stetit immobilis manēs in omi bono vir
tutis. Ipe eni ē ille de quo dicit sapiens.
Sap. xviij°. Sic loquens deo patri Omipotens
sermo tuus dne a regalibz sedibz .i. a te rege
om̄. Et a matre sua regina mūdi i terram psi
liens .i. carne sumpta mūdo apparēs stans in
tra stans dico i omi inocencia et virtutū
pfectione stans dico sic in terra supp morie
cium In qua nullus homo simpliciter stat. Sz
omēs labuntur et cadūt i aliquod pctm̄ omia
replent morte .i. timore mortis comminando
s. peccatoribz mortē etnam. Et sic stans i tra
supp sm humanitatē attingebat celū sm
diuinitatē virtute cui9 i omi bono pfistebat.
Vere stetit ihs i omi bono. Ipe eni ē ille an
gelus de quo dicit Jo. apoc. xix°. Vidi vnū
angelū stantē i sole .i. in omis boni pfectoe
sicut sol pfectus ē i omi corpali luce. Quātū
autē ad nr̄am vtilitatē ptinet sciendū q̄ iste
medius .s. ihs stetit pro nobis immobilis et
pseuerās. Precipue ad quatuor .s. ad reuoca
dum mortis sniam. Ad psternādum hostis
violenciam. Ad impetrandū grē influen
ciā. Ad reuelandum scripture mellinciam.
Dico pmo q̄ stetit pro nobis corā deo patre
immobilis. Ad reuocandam mortis sniam
Erant eni omēs condēpnati ad mortē p pcm̄
pmi hois. Sz ipe stetit corā deo patre orās
pro nobis clamore valido et lacrimis. Et ex
auditus fuit p sua reuerēcia sic dicit apls
de ipo ad heb v° Vn̄ Et ipe dicit loquens
patri de nobis Jere. xviij°. Recordare qd

Ja

Jere

Steterim in conspectu tuo ut loquerer pro eis
bonum .i. ut impetrarem eis bonum .s. prime gratie
dulcedinis gratie etiam et glorie. Et averterem indig
nacionem tuam ab eis .i. revocare mortis
sententiam promulgatam pro eis. Que utique
fuisset effectus indignacionis tue. Vere ita
stetit christus pro nobis. Sicut locutus fuit
pro nobis. Vere ita diu donec fuit exau
ditus. Luc. enim xxii. dicitur quod factus in ago
nia prolixius orabat. Secundo dico quod stetit pro
nobis ad prosternandam hostis violenciam. Dya
bolus enim hostis noster crudelissimus pugna
bat contra homines violentissime. Sed dei filius
armatus nostre humanitatis armis ascen
dit currum suum .s. crucis. In quo ita diu
mansit donec habuit plenam victoriam de ini
micis nostris. Quod fuit figuratum in moyse.
De quo dicitur Exo. xvii. quod stetit ita diu ma
nibus elevatis donec amalech fuit devictus.
Hoc etiam fuit figuratum Josue x. Ubi dicitur
quod sol stetit in medio celi donec fuit habita
victoria de inimicis populi israel. Sic dico quod
sol iusticie christus stetit in medio celi .i. in
medio aeris pendens in cruce donec inimici
humani generis prostrati fuerunt. Ipse enim est ille
Rex israel de quo dicitur iii Reg. ultimo quod stabat
in curru suo .i. in cruce contra syros .i. contra
demones. Et mortuus est vespere .i. circa
vesperam. Quia hora ix. Et tunc super fuit
obtenta victoria de inimicis. Fluebat autem
sanguis plage eius .i. de plagis eius in
sinum currus .i. crucis. Tercio dico quod stetit
pro nobis et adhuc stat ad impetrandam et dif
fundendam gratie influenciam. Nullum enim bonum habemus
a deo patre nisi per intercessionem sui filii. Quia per
nos non sumus digni exaudiri. Sed ipse filius est
Jo. ille quem pater semper audit .i. exaudit. Sicut ipse dicit Jo.
xi. Propterea quod ecclesia dirigit omnes oraciones suas ad
deum patrem per ihesum christum filium suum. Ipse autem ihesus
quia inter nos et deum patrem habet esse medius semper stat
paratus pro nobis impetrare gratiam et nobis diffunde
Exo. re cum digne supplicet ei. Unde ipse dicit Exo.
xvii. En ego stabo coram te super petram oreb
percuciesque petram et exibit ex ea aqua. Secundum autem
quod per istam petram possumus allegorice intelligere
plenitudinem omnis boni que est in deo. Que per tan
to petre dicta est / quia sicut petra firmiter stat et du
manet sine defensione et corrupcione. Sic et plenitudo

boni que est in deo numquam deficit vel numquam minuitur
Magis de gratia accipiatur ab eadem. Sic enim manna
certa / quanta fuit ab eterno. Hec est enim illa petra quam
figurat de qua exiit aqua lavans impuritates. De qua habetur
hic et in ps. Sabi dicitur. Eduxit aquam de petra. De qua
oleum est exit sanans infirmitates. De qua dicitur Viii. Jus
et Job xxix. Petra fundebat in rivos olei
De qua est exit mel indulcans adversitates. De qua
dicitur in ps. De petra melle saciavit eos. Et
Deut. xxxii. Ut sugeret mel de petra. De
qua est exit ignis fugans tepiditates. De qua habetur
Jud. vi. Ascendit ignis de petra. His visis
videlicet istis quatuor verbis christi ad patrem vel christi ad
hominem. Secundum primum modum accipi dicitur ita verba patri
suo. En ego stabo coram te super orans et me interpel
lans pro hominibus super petram oreb .i. super divinam
plenitudinem que potest ratione predicta petra dici. Dicitur autem
petra oreb quod interpretatur ardor. Quia ex ardore
divine dilectionis quam habet deus ad homines aperit eis
istam petram. percuciesque. Videlicet quia super me intercedente
pellere istam petram .i. divinam plenitudinem. percucies
dico .i. iussu tuo ac nutu efficacissimo a
peries eam pro petentibus devote / Et exibit
ex ea aqua. super gratia que dicitur aqua lavans / et oleum sa
nans / et mel indulcans / et ignis inflammans
ut dictum est. Secundum autem alium modum accipitur
sic dicitur christus homini / En ego stabo coram te super pe
tram oreb. Exponetur sic. pro vos stabo dico coram
te. paratus est dare quod postulabis devote.
percuciesque tu petram istam .s. virga devote
oracionis percuties eam tu / et tunc exibit ex ea
aqua. super gratia que habet effectus supradictos. Et non
solum ista petra est percucienda semel. Sed est bis
et pluries sicut moyses fecit ut habetur Num. xx.
Et fuerunt egresse aque largissime ut dicitur ibi
Merito stetit ihesus pro nobis ad revelandam
scripture intelligenciam. Liber enim scripture nemo
erat clausus et sigillis septem consignatus. Sed ag
nus dei christus aperuit librum et solvit signacula
eius. Unde dicit Jo. Apo. v. Vidi in medio throni
agnum stantem tamquam occisum. Et quod ipse accepit
librum et aperuit et eius signacula solvit
Iste agnus per figuram christus est. de quo dicitur agnus dei
tollens peccata mundi Jo. i. Ipse autem stabat
in omnibus bonis perfectione eternis est paratus
ad docendum et dirigendum homines in viam sa

licitas Et stans tunc occasus Qua ne fuit occasus
ut hic tamquam non sit nota ibi sed expressius sed est
expressiuum illius Vel per tacito dicitur tempore occasu Quia
licet fuit ne occasus tamen ita cito resurrexit quod
non apparuit mortuus fuisse Iste autem qui fuit
occasus apparuit liber scilicet ne testis et soluit eius
sigilla id est reuelauit eius obscuritates et declara
uit enigmata figurarum Et non vacat a consiste
rio quod licet agnus occisus fecerit ista Quia ante et in
te mortis sed ista reuelacio facta fuit In signum
cuius In passione Christi velum templi scissum fuit
medium Luc. xxiij. Sed quod per istum thronum intelligitur
cuius medio vidit Jo. istum agnum potest dici salua
fide quod iste thronus est ipsa diuina essencia in qua subsistit
deus diuine persone In persona et ille thronus de quo ipse
dicit sedens eius sol Christi autem per tacito dicitur esse in medio
huius throni quia ipse est media id est secunda in trinitate
Sed quod per hoc quod iste medius non solum Christus stetit pro nobis
et ad huc stat ad istorum coram quo stat deo Prochemium
non est modo multi homines iniatores qui pro peccatoribus
stet coram deo vel rarus est tamen aliquis
iueniatur propter ipsorum indignitatem Vnde deus conqueritur
de hoc dicit ita Eze. xxij. Quesiui de eis virum
qui interponeret sepem id est digna opera et staret op
positus contra me pro terra id est pro terrenis hominibus
ne dispderem eam et non inueni propter suam miseriam
et magnitudinem scelerum que est in eis Nullus enim est
dignus stare coram deo pro peccatoribus nisi et ipse stet
iustus per gratiam suam vnde dicit apostolus Rom. v.
Accessum habemus ad deum per gratiam in qua
stamus id est eius virtute stamus in iusticia et sanctitate Quo
enim potest stare quis ad fugandum spirituales hostes
ab hominibus et a se ipso nisi et ipse sit indutus
armatura dei quasi diceret Non potest Ideo est quod
dicit apostolus ad Ephes. vj. Induite vos arma
tura dei ut possitis stare aduersus insidias
dyaboli Et paulo post Accipite armatu
ram dei ut possitis resistere in die malo et in
omnibus perfecti stare Stemus ergo fide operante per
dilectionem Nam fide sola non statis dicit apostolus
Rom. xj. Stemus dico non in via peccatorum
de qua enim iusto dicitur in psalmo Qui in via peccato
rum non stetit Sed in via recta scilicet in via sanctitatis
ut quilibet nostrum possit dicere illud de psalmo Pedes mei
steterunt in directo id est in via dei Et pro certo si sic
steterimus videbimus cum Stephano in fine
mundi Jhesum stantem a dextris dei Actuum vij.
id est ipsum videbimus stantem paratum nos recipere

ad gloriam suam Quam nobis etc.

Fina iiij. Dnica iiij. de Aduentu

Medius uestrum stetit etc. Vbi supra Premissa
diuisione et prosecucione membrorum istius thematis
Et obmissis primo et secundo membris de quibus supra aliqualiter
tactum est Est tercium vbi ostenditur per vocem Johannis quod Christus
habuit summa benignitate ad sustinendum quorundam et
hic in nesciencie dissimulacione cum subiungitur quem
vos nescitis Nescierunt enim iudei Christum nec
propter hoc peccatorum Quia nescire voluerunt et ideo errauerunt
id est ut sibi dicebat eis Christus sicut habetur Mt. xxij. Erratis
nescientes scripturas Et tamen ipsi corpus nes
ciebant quia nescire voluerunt scripturas que de Christo
erant neque virtutem dei Non fuit Christus sic irritatus
neque offensus quod propter hoc vellet diuinitate neque eo aut pa
cis propter cum multis ipsos dimiserit quin eorum reformaret
Prochemium Non solum Iudei fuerunt et sunt nesci
entes viam salutis Verum etiam et plurimi christiani
quibus tamen reuelata est via veritatis et sanctitatis et
quibus cottidie predicatur nesciunt eam quia nescire
volunt et ingratitudinem afferunt Sunt enim multi christiani
male perfidi et superstitiosi et isti nesciunt fidei
virtutem uerum Sunt enim plurimi castrimargi et
voluptuosi et isti nesciunt morum honestatem
Sunt etiam plurimi auari et ambiciosi et isti
nesciunt nature necessitatem dissipiendum Sunt etiam
plurimi tumidi et presumptuosi et isti nesciunt di
uinam equitatem Sunt multi christiani male perfidi dico
et superstitiosi et isti nesciunt fidei veritatem Heretici
enim qui male senciunt de fide catholica et christiani
sancti nomen habent quod christiani sunt et tamen non habent
rem christianitatis quia nesciunt hoc est nescire volunt
fidei veritatem Isti sunt per figuram filij Agar
de quibus dicitur Baruch iij. Filij agar qui exquisie
runt prudenciam que de terra est negociatores terre et
confabulatores et exquisitores prudencie et intelligencie
viam autem sapiencie nescierunt Agar interpretatur
aduena sed ergo sunt filij Agar scilicet homines perfidi
et superstitiosi qui sunt aduene et alienigene a
Regno dei de quibus dicitur in psalmo Filij alieni mentiti
sunt michi et claudicauerunt a deo quia fidem ne
gauerunt quam in Baptismo promiserunt Isti autem
exquirunt prudenciam que de terra est non que de celo est
Volunt enim sapere plus quam oportet sapere et non
ad sobrietatem et sic in mensuram fidei secundum con
silium apostoli ad Rom. xij. Et propter hoc sunt fabula
tores de quibus dicitur psalmista in psalmo Narrauerunt michi.

os.

Bar.

Ro.

ps.

Fina iiij. Dnica iiij. de Aduentu

imq fabricaos s no ut lex tua Via aut sapie
q e ipa fides nesacierut / ꝑ fidem n. ueit ad sa
ysa. piētia sča ut dr in ysaia. Nisi credideritis
no intelligetis / Os aut sr dcta in textu
Ecce. et q no huut sapiam querut ꝑ sua
insipietia — Scdo dico q ꝑtinnt sr gulosi
2 uoluptuosi / et hij nesaut mor honeste
No e eni mor honestas ubi carnis cura agitur
i desiderijs / ubi ecc no attēdit a arpla 2 ebri
ur̃ ositum x no ꝑ ce sua q docet bonos mores
ysa. Oz e maxi9 error in ipis / Un dr de talibz. ysa.
xxviij. hij s. gulosi 2 uoluptuosi nesacierut
ꝑ uino ꝑ ebrietate errauerūt / et de quo sume
dolendu est / No solu regt hodie istud ui
ciu in layas ueꝝ eciam i multis platis et
doctoribz, tm subditi. Sacerdos 2 ppha nesa
cierut ꝑ ebrietate absorti st a uino / errauerunt
in ebrietate / nesacierut uidete .i. x̃pm q oia uidet
ignorauerut iudicium / et uel igrat ecc iudiciu /
Nesaut n. distigue int bonu 2 malu / int
pietosum et sceuz — Sexto n. ꝑ ista ebri
q e a uino materiali inebriant hoies fuoc
q aupie / et seq̃ incites q. bos duct9 ad
uictima / 2 qi agn9 lasciuies / et nesaut
q de ꝑicto aiaꝝ corp agitr. Sic dr Bap.
Bap. de Juuene uecordi ꝑu. vij. Nesat iqꝫ
iuuenis uecors seqns incitricē q de ꝑicto
aie illius agitr. Decimo dico q sut ꝑtinni
auari 2 ambiciosi / et hij nesaut ne ncia
ssp in ꝑ suis / Nesaut n. q nesac uolut
p o nec sac ꝑnt / Multe auari incitales
ipoꝝ / octos excecāte ꝑ xiosꝝ inopia et
Job egestate / Dequoz m. eti dr Job. xx
viij. Nesat ho prau eius n inueit i tra
suauit uiuciu / Abyssus dr. No e i me
mare loqtr no e mecu / Loquit hic spus
scs / de uera sapia cui9 loc9 no e in tra /
suauit uiuciu .i. in hoibz lubas et de
licose uiuetibz / nec e in abysso seu i ma
ri .i. in cordibz hom cupidoꝝ / qui instar
abyssi 2 mais oia recapiut / oia que hnt
abscodut / nich reciut / similes st omnibz
uicinis coꝝ plus q aq̃ mais / q bona
ipoꝝ rapiut / 2 de bonis suis nich tribu
ut eis / q nesaut .i. nesac nolut uti
ipoꝝ / de quoꝫ tali dr hic / q nesat pa
u dme sapie / Nesat m q homo ssp
nudanus / cupidus / 2 auarus / nesat
prau eius .i. dme sapie / cui9 prau e / bigis uult ea
eme oine q ht ul hre qt / q oia tpalia dz
otepne / 2 de illis paupibus subue si ea uelit
hre. Oz ete cupid9 ho nesat prau eius / q
plus diligit mudu q celu / p o unu numu
q deu / p o no daet unu oblm p dina sapi
ea oparanda — Quito dico q st plini
tumidi / supbi 2 psuptuosi / 2 ista nesaut q
nesac uolut dinam eq̃tem. Justus n. e dns 2
iusticias dilexit / eq̃tatem uidit uultus eius / in ps
Certe eqtas sua exigit ut humiles respiciat
2 alta a loge oqscat Juxta illud ps. Excelsus
dns 2 humilia respiciat 2 alta a loge oqscat
Itez / equitas dina req̃t ut supbis resistat
2 humilibz dat graciam Jac. iiij. Oz ista supbi
nesaut / q tumi9 supbie / o talis ipoꝝ o
clos claudit Nich n. sm Crisos. Sic ipedit
ultatis noticia / sicut supbia / ꝑpt q dr in
ps de talibz / Nesacierut neqꝫ intellexerut
in tenebris ssp igrantie / nesaut n. quo ua
dat 2 quo tedant / uadut n. ad ꝑdicom
q ut stati sub dr. Mouebutr oia fudamta
terre .i. in fine mudi oia illa in q9 se fudat
hoies terrenis totali ꝑibut / ambulant n. in
magnis sup se / uidet eis q ssp debeat
exaltari / q supbia coꝝ ssp ascedit / 2 tn
in fine ad infnu deicientur cu dyabolo ubi
ꝑpetuo ofudentur. Multi g st nesacietes .i.
nesac uolentes / q omis st rebelles uero
lumi q e x̃c. de quibz dr. Job xxiiij. Ipsi
fuit rebelles lumi / nesacierut uias ei9
n reuitur ꝑ semitas illi9. ssp ad ipm uero
lume. No reuitur dr ꝑ semitas illius q
st humilitas 2 modicitas reputacois / no
reuitur ad ipm ssp ꝑ istas semitas hu
miliando se ipos 2 pniteda de malis suis
2 ꝑposito bn age / 2 ꝑpetuo ꝑposito ꝑ executioz
2 hc usqꝫ ad uite osumatioz / q oia st uie
2 semite ꝑ qs peccatores reuitutur ad x̃m / omis
ista 2 simulsa l' omis peccatores st sapietes ut
faciat mala bn aut face nesacierut / sr dr Je.
iiij. Nos g kim q in multis sum9 nesacietes
si sum9 in statu gre ul gre / nec ei scit ut
amore ut odio dign9 sit Ecc. ix. Nesci9
ecc die 2 hora mortis in e nesat eni ho
fine suu Ecc. ix. Ideo dr Salo Luc.

.xii. vos/ vos estote parati quia qua hora non putatis
filius hominis veniet/ sed adventum nos admonicionem
et precaverem et vite/ et infra eodem/ Dominus servi veniet
in die qua non sperat et hora qua nescit/ Nescimus eciam quid
petamus a deo sed eo modo quo petere oportet/ sic dominum
fuit illis Mathei .x. Nescitis quid petatis/ Et apostolus dicit
ad Romanos viii.° Quid oremus sicut oportet/ nescimus Ideo
oportet ut petamus a deo sciam salutis nostram/
quia per nos scire non possumus quid sit salus nostra nisi
ipse doceat nos/ Propter quod dicit propheta in psalmo loquens deo
Bonitatem et disciplinam et sciam doce me Ipse enim
est qui docet hominem sciam Dicitur alibi dicit in psalmo
Rogemus igitur ut det nobis sciam que expellit a nobis
quadruplicem predictam nesciencia/ Scilicet nesciaciam
de fidei veritate/ nesciencia eciam de morum honestate/
nescienciam ultimus de periculorum necessitate/ et nesciencia
methodus de diuine iusticie severitate/ Ut exclusa a
nobis omni nesciencia salutis contraria/ Sciamus sic petere
ea que sunt deo placita et nobis salutaria/ tandem ipse
deus cum dicet peccatoribus Mathei xxv.° Amen dico
vobis/ nescio vos/ aut nescire secundum Gregorium Reprobare
est/ Sciat nos i. approbet et acceptet/ ac
per hoc nos in suam gloriam introducat Quod nobis
ipse concedat xristus Amen

Sermo .i. feria iiii. quatuor temporum mensis
decembris et pro esto festi in annunciacione beate virginis.

Ave gracia plena dominus tecum. Luce .i.° Que
qualiter et quanta sit virgo beatissima dei genitrix maria/ de-
clarat celestis nuncius/ cum ipsam venient salutando
dicit Ave gracia plena et cetera. Nec fuit simplex vel con-
sueta ista salutacio/ sed omni admiracione digna/ dicit
Jeronimus in sermone de assumpcione/ Vere fuit mira sa-
lutacio/ quod nobis apparere potest si consideremus dignitatem mit-
tentem/ nuncium deferentem/ salutatam virginem/ Nec
non qualitatem/ et fructum consequentem/ Quia ut dicit idem Jeronimus
in eodem sermone. Que natura non habuit/ usus nesciuit/ ig-
norauit racio/ mens non capit humana/ pauet celum/
stupet terra/ creatura eciam omnis miratur/ Hoc totum
est per Gabrielem enunciacione diuinitus nunciatur/ et per xristum
adimpletur. Ingressus igitur angelus ad virginem
dixit/ Ave gracia plena et cetera. In qua quidem salutacione
insolita introducit/ apertissime mater virginem istam
dominicam/ primo ut exceptam a malo per dei sin-
gulare priuilegium. Secundo ut refertam in bono sed
impale pnpcuarium. Tercio ut electam a deo ad
suum corporale domicilium Probat autem virginem ex-
ternam fuisse a malo exempta expressa care-
ncia/ cum premittit Ave .i. sine ve Ipsam vero fu-
isse refertam in bono probat infusa redundancia
cum addit Gracia plena. Quod ipsam fuisse a deo electam
tam probat illapsa presencia/ cum subdit Dominus tecum
Primo dico quod celestis nuncius introducit in hoc
verbo/ dominam nostram gloriosam virginem fuisse excep-
tam a malo Quod probat per expressam carenciam quam
exprimit cum dicit Ave .i. sine ve. Verbum bonum et
suaue fuit istud verbum Ave/ propter quod non solum
mutatum est nomen Eve. Verum eciam mutatum est in
bonum/ malum introductum per Evam/ Unde Augustinus — Aug.
in quodam sermone Impleta est maria gracia Et Eva
euacuata est a culpa contra maledictionem Eve in bene-
dictionem mutatur Ave. Et infra eodem gloriosa vir-
ginis humani penam attulit mundo Genitrix
domini nostri salutem attulit mundo. Auctrix peccati
Eva Auctrix meriti maria/ Eva occidendo obfuit
maria viuificando profuit. Percussit illa/ Sana-
uit ista./ Pro inobediencia enim obediencia commutatur
fides pro perfidia compensatur/ Unde glossa dixit. angelus
salutans virginem Ave .i. interne non est tamen ve quod
fuit introductum per Evam vel potuisset per Adam
propter aut peccatum introductum est in triplex scanda-
lum in mundum/ De quo Salomon Mathei .xviii. dicit Ve — Sal.
mundo a scandalis/ Et quoniam Adam primus fe-
cit ista scandala/ quia aliquis alius homo/ non addidit
Saluator/ Verumptamen ve homini illi per quem scanda- — Sal.
lum venit. Per istud autem Ave sublatum est illud
ve/ de quo dicit in Epistola Jude. Ve illis qui
abierunt in via Chaim qui fuit primus filius
Adam Quod quidem via est peccatum Dicit enim Augustinus — Aug.
vbi supra. Quod per gloriosam mariam mutata natura peccato
plaustorum/ quo delectatur in culpa Sublatum est
dico ve ab hominibus qui credunt in xristum Quia de
aliis dicit Ysaie .i.° Ve genti peccatrici/ populo gravi — Ysa.
iniquitate filiis sceleratis Et illud beati Jude pau-
lo supra allegatum/ Ve illis qui abierunt in via
Chaim Abillis enim qui noluit a via Chaim discedere
sed sic per eam introducit/ non est sublatum ve introductum
per Evam/ sed semper in eis manebit. Secundo dico quod
celestis nuncius introducit beatam virginem ut re-
fertam in bono/ quod probat per insulam redundanciam
quam astruit/ cum addit Gracia plena/ Ve fuit ple-
na gracia/ non solum plenitudine sufficiencie/ Verum eciam
et plenitudine redundancie/ Unde Jeronimus vbi supra. — Jo.
Dei genitrix/ electa et perfecta virtute ab angelo
gracia salutatur/ et predicatur plena/ Vere plena
subdit per quam largo imbre sancti spiritus super-
fusa est omnis creatura/ Ipsa enim est sine eundem in
eodem Hoc Ave dedit celis gloriam/ terris deum
/pacemque refudit/ fidem gentibus/ finem viciis

vite ordine / moribus disciplina / Nec mirum si plenitudo
gratie que fuit in Maria redundavit et redundat in homines
/ quia secundum eum in eodem sermone cum ceteris per partes prestetur
gratia / Marie vero semet se totam infudit / gratie pleni-
tudo / In ipsa enim tota gratie plenitudo que in Christo est / venit
quamquam aliter / Verum ergo potest ei dici quod illi As-
Hester. suero Facies tua plena est gratiarum Hester xv.
Ista autem plenitudo gratie venit in Mariam / quando ad-
apostolus venit plenitudo temporis. De quo dicit Apostolus ad Gala-
thas iiii. At ubi autem venit plenitudo temporis etc. Ipsa
concepit dei verbum hominem factum plenum gratie
et veritatis Jo. i. Et enim habitavit in ipsa plenitudo
divinitatis corporaliter / Apostolus quod non est mirum / si verbum
beati Bernardi in quodam sermone. De plenitudine virginis
omnes accepimus. Videlicet peccator veniam / Justus
gratiam / Angelus leticiam / tota trinitas gloriam / quia
de ipsa accepit dei filius carnis substantiam / ut non sit
qui se abscondat a calore eius. Unde ergo dicit Angelus
Ave gratia plena. Tercio dico quod celestis nun-
cius mediavit beatam virginem ut electa a deo
ad suum corporale domicilium / quod probat per illapsus
presenciam / quam innuit cum subiungit Dominus tecum
Ad beatam virginem quod sinit accedimus statim cum
audivit virgo verba celestis nuncii / sibi dicen-
tis Dominus tecum Ipsa quidem consensum prebuit dicens
Ecce ancilla domini fiat michi secundum verbum tuum.
Fuit dominus secum / Et non secundum modum solum secundum
quem creatura secum est / Tecum ei creator per illap-
sum generale secundum quem est cum omni creatura Et
per illapsum eius specialem scilicet per gratiam / secundum quod est
cum viris iustis Sed fuit secum per illapsum sin-
gularem singularitate scilicet per carnis substantiam / quam de ipsa
suscepit / Quamvis sit ergo ipse ubique dominus
per essenciam / presenciam / et potenciam / et cum viris iustis
per gratiam / Fuit tamen cum ista virgine / non solum
istis modis / verum eciam et illo modo supersingulari
scilicet per carnis substantiam / per quem nec secundum quod nunquam fuit
aliqua alia creatura. Cui quidem modus est inscruta-
Jeronimus bilis / Unde Jeronimus ubi supra. Verbum patris /
nunquam a patre discedens / homo per se fieri dignatus
secreto suo misterio / quod ipse novit Dominus ergo
tecum. dixit angelus ad virginem Sed non sicut
mecum. In me enim licet sit idem dominus / memet
a principio creavit / tamen tecum autem est tecum / quia per te
nasciturus est deus / Dicit Augustinus in quodam
sermone in persona Angeli loquentis Tecum ergo virgo
Maria est deus / tecum quidem in corde / tecum in

ventre / tecum in utero / tecum in auxilio Dicit
alibi Augustinus Igitur angelus potuit dicere virgini Augustinus
illud verbum quod dixit Jethro Moysi scilicet habetur Exo. xviii. Exo.
Audi verba mea / et consilia que tibi consulo / ut
assensum prebeas verbis meis / Quia per meum Ave
prolatum / et tuum responsum gratum / Et ex te verbum incar-
natum / quo salvatur [illegible] potu-
it dicere angelus virgini. Dominus tecum [illegible]
sima / quod dixit etiam alius angelus Gedeoni cum dixit
scilicet habetur Judicum vi°. Dominus tecum virorum fortissime Judicum
Ergo beata virgo Dominus tecum atque per hoc deus nobiscum
De te enim dixit ille propheta scilicet habetur Ysa. vii°. Ecce
virgo concipiet et pariet filium / et vocabit nomen eius
Emmanuel / quod interpretatur nobiscum deus scilicet dicit Mt. i. Dicit
ergo Ave gratia plena etc. Obmissis secundo membro et Ys.
ultimo de quibus dicetur in sermone sequenti. Certum
ubi ostendit angelus beatam virginem fuisse exceptam
a malo per speciale privilegium / quod probat per expressam
carenciam / quam tangit cum premittit Ave. id est sine
ve. Et est sciendum quod propter peccatum primi hominis fuit in-
ductum in humano genere multiplex ve. Quorum
quedam sunt generalia quod omni homini eveniunt aut spe-
cialia quod mulieribus. Primum autem ve quod habent omnes
homines / est infectio / quam habent in nascendo. Secundum
est infectio quam habent in vivendo Tercium est incine- Aug.
racio quam habent in moriendo / vel parum post mor-
te. Primum autem ve quod mulieribus est corrupcio in
concipiendo Secundum est afflictio in pariendo / Et
ab istis quinque ve fuit excepta benedicta virgo
Fuit enim excepta in nascendo contra ve infectionis
/ Quia fuit sanctificata singulariter. / In vivendo
contra ve offensionis ipsius dei / quia fuit preservata / et
confirmata virtualiter In concipiendo contra ve corrupcionis
/ quia fuit fecundata supernaturaliter In pariendo
contra ve afflictionis / quia fuit sigillata inviolabiliter
In moriendo contra ve incineracionis / quia fuit
glorificata corporaliter Primo dico quod fuit
excepta in nascendo contra ve infectionis / quia fuit
sanctificata singulariter / Quamvis enim sicut ceteri
secundum communis fuit concepta in originali / atque per hoc
illo morbo infecta / tamen ab illo peccato fuit
sanctificata antequam nata / et in illa sua sanctificatione
recepit in illa tantus fluvius gratie / quod in ea [illegible]
[illegible] peccati fomite quod nunquam postea habuit
aliquam pronitatem ad malum / nec difficultatem
ad bonum Apostolus quod et ipsa ex cuius parte peccatum venire
de potuit ita quod nunquam peccavit actualiter

nec mortaliter nec uenialiter / Cum enim de peccatis agi-
tur Augustinus. Nullam uolo de Maria fieri mencionem
quod in ipsa inter omnes sanctos fuit singulare. Igitur
fuit nata non solum sine culpa originali / verum
eciam et sine fomite peccati. Quia propter sanctificacionem in-
que uiguit in ipsa / quod non dicitur de aliquo alio sancto
scilicet enim Jeremias et Johannes fuerunt sanctificati antequam
nati. Tamen cum infectione fomitis fuerunt nati /
Unde forsan ex tunc actualiter peccauerunt. Propter quod dixi
quod virgo fuit excepta in nascendo a ve infec-
cionis / Non enim fuit nata cum infectione originalis
culpe / nec eciam cum fomitis infectione / quia fuit
sanctificata singulariter / maiorem namque recepit
graciam in sanctificacione quam aliquis de sanctificatis /
Istud autem ve infeccionis quod habent omnes in
nascendo est illud ve de quo dicitur Ysa. v. Ve qui
trahitis in funiculis vanitatis iniquitatem
/ et quasi vinculum plaustri peccatum. Isti funiculi
vanitatis sunt libido viri que ligat ipsum cum
femina / et libido femine que ligat ipsam cum viro /
Et dicuntur iste libidines funiculi vanitatis
quia cito transeunt et deficiunt / Et tamen istis
funiculis trahitur id est contrahitur prima iniquitas scilicet
originalis culpa cum fomite suo hominis infec-
tiuo. Nam secundum Augustinum Peccatum originale non trans-
fundit carnalis propagacio sed libido. Ve ergo
qui trahitis et cetera. Et quasi vinculum plaustri
peccatum. Istud namque peccatum cum suo fomite est
quasi plaustrum diaboli / super quo uehit homines
ad infernum / nisi per graciam confringatur. Ve ergo uobis
hominibus qui trahitis peccatum originale quasi vinculum
plaustri quod vos ligat [illegible]. Per istam infeccionem
cum qua nascuntur communiter homines cuncti est in quolibet
homine rixa et discordia continua / inter carnem
et spiritum. Quia caro concupiscit aduersus spiritum
et spiritus aduersus carnem secundum apostolum. Unde de qua dolens
propheta dicit in persona cuiuslibet hominis Jeremie xv. Ve michi
mater mea quare genuisti me virum rixe et
virum discordie in vniuersa terra / Et bene in
vniuersa terra / quia vbicumque sum sencio istam
rixam que est inter carnem meam et spiritum / Nec
mirum / quia ipsam senciebat apostolus ut dicitur ad
Romanos vij°. Ab isto ve fuit excepta virgo
beata quia fuit ut dictum est singulariter sanctifica-
ta. Ex hoc primo patet quod dictum est scilicet quod ipsa fuit
excepta in nascendo. A ve offensionis spiritus

diuine / quia fuit preseruata et conseruata virtualiter. Nunquam
namque offendit deum per aliquod peccatum. Nam virtus spiritus sancti
ipsam sanctificans preseruauit eam perpetuo ab omni
peccato actuali / pro ut dicitur in secunda sanctificacione / quando scilicet
concepit dei filium / Venit in ipsa tanta copia gracie
quod non solum consopiuit in ea peccati fomitem / ymmo tota-
liter euulsit ab ea / ymmo quod plus est potenciam peccan-
di abstulit ab eadem / Unde sic fuit in bono
tunc confirmata / quod ex tunc non potuit peccare
Unde ex eius materna fuit priuilegium beatorum / quod
est non posse peccare. ¶ Possibilius enim credebat
Joseph virginem posse peccare quam Mariam posse Jere.
se peccare. Dicit Crisostomus. Augustinus contra Athanasium. Istud Cris.
autem ve scilicet offensionis diuine / est in omni homine vi-
atore / quia non est homo qui non peccet. Et secundum quod dicitur i. Jo.
i. Si dixerimus quoniam peccatum non habemus nos ipsos
seducimus et veritas in nobis non est. Sed ab isto
ve fuit virgo preseruata ymmo et peccandi potencia
fuit ab ea ablata per graciam secunde sanctificacionis
Magnum est et grande quod nobis istud ve propter quod semper debemus
tristes esse / quia non possumus transigere vitam istam
sine peccato / propter quod dicitur Trenorum v°. Defecit gau- Tre.
dium cordis nostri / versus est in luctum chorus noster / in-
cecidit corona capitis nostri id est innocencia que est
corona mentis humane. Ve nobis quia peccauimus
etc. ¶ Tercio dico quod fuit excepta in concipiendo a
ve corrupcionis / quia fuit fecundata supernaliter
/ non enim concepit filium sicut alie mulieres cum libidine
vel aliqua feda delectacione / nec fuit corrupta in
concipiendo / quia non concepit ex virili semine / sed
mistico spiramine / spiritu sancto superueniente in
ipsam et virtute altissimi obumbrante sibi / Istud
autem ve habent et habent omnes mulieres que filios vel
filias conceperunt / de quo dicit propheta Eze. xxiiij°. pph.
Ve ciuitati sanguinum. Ista ciuitas sanguinum
est quelibet mulier in qua ex fedis sanguinibus /
plasmatur corpus sicut plus ut communiter semine viri.
Et est ciuitas ve propter feditatem corrupcionis
Sed ab isto ve fuit excepta virgo beata In
qua ex suis purissimis sanguinibus non virtute
hominis sed virtute diuini flaminis / fuit absque omni
corrupcione ipsius formatum corpus Christi / de quo dicitur
Luc. i. Quod ex te nascetur sanctum vocabitur Luc.
filius dei. ¶ Quarto dico quod fuit excep-
ta in pariendo a ve doloris et cruciatus
afflictionis In dolore paries filios / dicitur /

michel d'Piat

fuit sine mlr / ps se 2 sub postea Gen iij.
Apls. Or aut t' ve de quo d' apl's Jeremie xv°. P ue
tre tu'is mris q' concepit Ve in mis'co qm
addidit dolore dolori meo / Ve sic p' dice
uet' tu'is gaude mris Vere misera / qd
apparent dolo / Si explicacnt de miserie
mris Or no opt' n' decet Causa aut sui
ve subdit dicens Qm addidit dns i. ad
di promisit dolore dolori meo Dolet utiq
uetres mliep dolore cor st' uetres hom
Or huic dolori addit' i ipis vn' dolor uehe
mentissim' s. dolor pcus Cui no dolor silis
i hac uita / Ergo pt dice veter' mris Ve
in mis'co O gta patit' misea mat' nra
/ dicuit actores mediame Ab isto at ve fuit
excepta vgo Maria / Que s'd concepit sine libi
Aug'. dine / sic pepit sine oi dolore Vn Aug'. in
quoda sermone d'. ita Eua luxit psi pariendo et
maria exultauit / Eua lacrimas maria gaud'
i uetre portauit / et istud sui gaudiu s.
thm cu summo gaudio de suo uetre emisit
Ps. Vo g°. fuit ipa vna de illis de q' d'. ps. xxx°.
Ve pignatib' / Quito dico q' vgo un' xpi
fuit excepta in moriendo a ve cuiuslq' do
loris / et pt' morte a vic. incineracois / do
lent uehe'. hoies qn moriunt' / 2 aie corp se
parant' a corpibus / 2 pt' morte corpa corp
resoluunt' putrefiunt 2 in cines redigunt'
Que st' ve hoib' multu opprobriosa Vn d'.
Apl's. apl's Je. x°. in p'sa cui'is morientis Ve m
sup contricione mea / pessima plaga mea Adhuc
Pessima e plaga mortis p q° corp' quam
concitum 2 efficit' puluis 2 cinis Ab isto
aut ve duplici fuit excepta mat' dni / que
nlltm dolore sesit moriens / n' corp' eius
q' erat totlr liberatu a fomite / alqu' uidit
corrupcom / s' cito pt' morte ante omem cor
rupcoz cor'is fuit to'ad simul in aia 2 corpe glo
riosa / sic enim pie credim' 2 supponim' me
credulitati fm no subest / q'sic decuit ma
tre saluatoris / bn g'. dix Angls saluta do
virgine Aue i. sine ve Fuit n. excepta
a pcto mltiplici ue p spale puilegiu / qd
nunq' fuit alicui puro hoi indultu / ut bn
Can. diceat ei 2 de ipa illud Can. iiij° Tota pl
chra es amica mea / to pulch' 2 macula n
e in te / Et illud Sapie vij° Candor e lucis
etne / 2 speculm sine macula maiestatis dei 2c.
/ Omnib' aut nos miseri viatores / no eximam'
ab aliq° pdcorp ve / q' soli marie conuenit excepcio
ista / merem' tn ipius 2 pcib' / 2 vtute gre filij
sui q' nob' ipa pcurat possu' / si tn' valu' ex
imi ab illo pessimo ve / q' merit' dapnatom
etna s. a ve pcti mor'lis actualis q° possu'
n. eximi suis meritis 2 pcibus / ab oib' illis
ve / de qb' d' ysa° v°. Et ab oib' eci illis ve
q' cominat' xpc scribis 2 phariseis Mt' xxiij°. 2
i multis locis in scriptura Jnuenies ei satis de
ve suplbie / de ve eci auaricie / 2 de ve gule / 2
de alijs pccis / a qb' oib' ps' mar possu' p xpm
pcurante matre sua / si tam uelim' Jn signu
cui' dixit Bal'. pt' sua resurrcom illis sus
mlierib' Auete Mt'. xxviij°. i. pp grm mea pro
testis si vobis euade omia illa ve q' merent' mor
te etna / Or pch dolor multi st' / q' noluit eua
de ista ve / quib' dr Eccli°. Ve vob' viri im
pij q' dereliquistis lege dni / Qm si mortui fuit'
i maledcoe e' p's vra i. porcio vra 2c. cu illis
qb' dicet xpc in fine mundi / Discedite male
dicti 2c. Or tu vgo mala q' suscepisti illud
aue pdcom funda nos in pace mutans nom
Eue / funda nos in pace sp pectoris ut ta
de p te veniamus ad pace eternitatis Ame

Sermo secundus

Ve gra plena 2c. obmissis dcone 2 pceu
cone membrorp ist' thet' / et obmisso p°
membro de quo aliq'li actu e Ce'scdm vbi ont'
Angls vgine Maria fuisse referta in bono / s'd
Jmpiale comptuariu / q' pbat p fusa redunda
cia qua asstruit dicens gra plena Ve fuit
Maria gra plena / q' concepit illu cui' capd s. d'
erat plenu rore sp gracie xpm dnz / Cui di
cebat ei Can. v. Apperi m soror mea i. cose
su pbe m ut fias mat' mea / Qa capud meu
plenu e rore i. diuinitas mea plena e 2 sup
plena rore gracie Caput n. x' / de d'. apls
Est aut sed q' bndca vgo fuit plena omi gra
/ 2 diasc at delicijs spual'b' s'd comptuariu su
mi Regis / hut enim graciam / qua destruxit
p merita oscuracom / Qua refuderet q' form
tis erudicacom / Qua eciam fecundaret ad fili
concepcom / Qua eciam sublimaret ad thronu
cessionem — Ideo p°. q' fuit graciam q' desponsa
ret' ipsi deo / Vn p'. dia de ipa q' dem fuit

de Hester Hester ii°. Quia adamavit eam rex plus
quam omnes mulieres, habuit magnam gratiam coram eo
et super omnes mulieres, fuit ipsa sponsa eius. Hester
enim interpretatur elevata et preparata, et signat beatam virginem
que fuit elevata ad dei connubium. Et fuit preparata
ad bonum provincie. Istam Hester, id est virginem
gloriosam adamavit rex glorie deus. Habuit ipsa
gratiam coram eo super omnes alias, quia super omnes creaturas
facta fuit eius sponsa specialis. Licet enim deus habeat in-
numerabiles sponsas, ista tamen fuit specialis inter
omnes et magis ab ipso dilecta, de qua dicit ipse Cant. vi°.
Una est columba mea, una est perfecta mea. Secundo
habuit gratiam que preservaret ipsam ab omni malo actuali
cum per fomitis eradicationem, secundum quod dictum fuit in
sermone precedenti. Non solum virgo fuit purgata
a peccato originali in prima sua sanctificatione antequam
esset nata, sed etiam in secunda sanctificatione quando con-
cepit dei filium, non solum fomes peccati fuit in
suo corpore consopitus, sed etiam ab ipso totaliter
evulsus, ideo ut dictum est a sancta virgine fuit ab-
lata potestas peccandi. Habuit ergo tantam gratiam in prima
sanctificatione quod per ipsam fuit preservata ab omni
peccato actuali. Sed in secunda accepit tantam quod
fuit liberata a possibilitate peccandi. Ipsa enim
fuit fons parvus in prima sanctificatione, sed fuit flumen
magnum redundans in aquas plurimas in secunda,
secundum quod dicitur de ipsa per figuram Hester x°. Sicut
Adam ex quo fuit expulsus de paradyso, numquam
postea rediit illuc, ideo nec redire potuit,
sic ex quo peccatum introductum per Adam semel
fuit eiectum de anima virginis Marie et etiam de corpore,
ex tunc numquam illuc rediit per aliquod peccatum actu-
ale. Quia virgo numquam peccavit actualiter, ideo
nec venia potuit. Quia postquam fuit mater dei
non potuit peccare. De gratia ergo ipsius dicitur Eccl.
Eccl. xl°. Gratia sicut paradysus in benedictionibus. Gratia ista
collata virgini fuit sicut paradysus. Sicut enim para-
dysus diu non potuit sustinere peccatores, id est
Adam et Evam, ideo satis cito postquam peccaverunt expulsi
fuerunt, nec postea redierunt, nec redire potu-
erunt, sic gratia collata huic virgini non potu-
it diu sustinere in ipsa peccatum, ideo satis cito postquam
fuit infecta fuit purgata, nec ex tunc
rediit, nec per se nec per aliquod peccatum actuale,
ideo nec potuit redire. Habuit ergo gratiam
preservantem a malo, ideo et confirmantem in bono.
Tertio habuit gratiam qua fecundaretur ad filii

conceptionem. Alie enim mulieres fecundantur per naturam
et virtute nature, sed ista sola fuit fecundata per gratiam
et virtute gratie. Unde dixit ei angelus secundum quod habetur Luc. i°.
Invenisti gratiam apud dominum. Ecce concipies in utero
per gratiam spiritus sancti et paries filium. Et extunc ipsa que
prius fuit lucens quasi stella matutina, fuit
lucens quasi luna plena Eccl. l. Immo quasi sol. Eccl.
Ipsa enim facta mater fuit in luce solis perfecte gratiosa,
secundum quod dicitur per figuram Hester x°. Ipsa quippe fuit
electa ut sol Cant. vi°. Et mulier amicta sole
Apoc. xii°. Habuit etiam quarto gratiam qua subli- Apo.
maretur ad eternam concessionem. Gratia statim
deberet consummata in gloriam plenam. Sed beate
virginis anima fuit separata a corpore cum gratia consumma-
ta. Quia secundum Ieronimum ubi dicitur anima non plene Ieo
possidere potuit gratiam, ergo statim post mortem
vel cito post debuit habere plenam gloriam. Sed secundum
Aug. xii° super Gen. anima non potest plene glori- Aug.
ficari sine corpore. Ergo beata virgo cito post mor-
tem debuit in anima et corpore glorificari. Hoc
enim fuit filio suo valde conveniens ut videlicet
deferret huic honorem matri sue, ut homines et
angeli possint sibi dicere illud ps. Astitit regina
a dextris tuis, id est iuxta te optimum thronum. De ipsa
ergo plene verificatum est illud Zacharie iiii°. Ex- Zach.
equabit gratiam gratie eius. Vere in virgine ista
secundum quod credimus Christus exequavit gratiam quam iam habet
in patria gratie qua habuit in via, ut sicut in
via habuit plenam gratiam, ita et in patria habeat
gloriam plenam. Si enim anima gratiosa debeat
statim invenire gloriam vel cito postquam separatur
a corpore, iuxta illud Prov. xi°. Mulier gratiosa inveniet
et gloriam. Ergo mulier gratiosissima cuiusmodi
fuit virgo Maria, id est anima sua statim debuit
reperire post mortem gloriam plenam. Unde ergo
dixit angelus salutans virginem Ave gratia plena.
Ergo que sua plenitudo. Non est tamen plenitudo sufficientie
sicut fuit in Stephano, sed etiam plenitudo redundan-
tie suo modo, quamvis multo inferiori, sicut
fuit in Christo. Ideo ecce nos miseri debemus ab ista
plenitudine postulare que sit nobis ... anime et
corpori nostri. Ipsa enim est iam in plenitudine sanctorum,
id est in patria gloria plena. In plenitudine sanctorum
detentio mea Eccl. xxiiii°. Et in ipsa est omnis Eccl.
gratia secundum quod ipsa dicit Eccl. xxiiii°. In me est omnis
gratia vie et veritatis, id est que dirigit hominem in via ad

veritate i. ad xpm In ipa n. e omnis spes vite
et virtutis. pt dicit ipa dr. Quia g° in ipa e omnis
nra spes / nec deus vult nos habere aliquid / ad vitam
spiritualem / et virtute perveniens non transeat per manus
Bn virginis marie sue / sic dicit Bn in quodam
sermone. Ergo sicut dicit apostolus ad heb. iiij°.
Adeamus cum fiducia ad thronum gracie eius / ut
misericordiam consequamur. / Et graciam inveniamus in
tempore oportuno. Quod nobis concedat eius precibus ille
qui pro nobis fuit eius natus Amen

Sermo tcius

Ave gracia plena etc. Ubi s°. Dimissis primo
et prosecuto e membro istius thematis / et
obmissis p° et s° membris de quibus e actum supius /
Et tercie ubi or. Angelus glosam virginem fuisse
electam a deo ad sui corporale domicilium
Et probat per collapsa amicia / qz venit cum sub
intgit dominus tecum est aliqualiter misticum
Sap Pecia de ista virgine possumus dicere i°. Sap viij.
Dominus omnium dilexit eam / Certe tamen dilexit
eam / quia voluit esse et habitare secum / non solum in
hospicio sui cordis sed eciam in hospicio
sui ventris In utroque enim hospicio recepit
eum virgo maria Prius enim quam fuisset virgini
dei filium concepte corporaliter secundum aug / ipsum
spiritualiter concepisset / ergo fuit et habitavit
secum In utroque hospicio s. mentis et ventris
Et verificatur de ista habitacione quod scribitur ysa.
ysa. lxij°. Habitavit iuvenis cum virgine Ille quidem
iuvenis de quo ipa dicit Ecc. xxiiij°. Qui cre
avit me requievit in tabernaculo meo In ta
bernaculo quidem cordis per graciam et in tab
ernaculo ventris per carnis substanciam Possumus autem
dicere quod dominus sic fuit secum quia dominus pater qui e
potencia fuit secum ipsam muniens vigore fir
mitatis Dominus filius qui e sapiencia fuit secum
ipsam dirigens splendore veritatis Dominus
spiritus sanctus qui e clemencia fuit secum ipsam in
buens dulcedine pietatis / Et dico qui e simul
ter bonitas qui e sufficiencia fuit secum ipsam
induens decore sanctitatis Primo dico quod
dominus pater qui e potencia per appropriacionem fu
it secum muniens virgine firmitatis. Ipse n.
sua potencia et virtute fecit eam firmam et
stabilem / contra omnem casum spiritualem contra omnem
lapsum carnis Ipa n. fuit prima persona

in veteri testamento secundum Ber. que emi
sit votum virginitatis / Et sicut vovit
/ ita et servavit / nec fecunditas Abstulit
sibi virginitatem / nec virginitas fecunditatem
Duo enim desiderabat virgo ista / Dicit Aug.
s. virginitatem et fecunditatem / Virginitatem quidem
Quia sciebat / sic placere deo super omnes virtutes
fecunditatem eciam / Quia sine illa non poterat
evadere maledictionem legis / Et quoniam plus
placuit virgini illud quod melius e s. virgini
tas quam pt quod et eam vovit Ideo deus utrumque
ei contulit Et ut esset virgo / et fecunda virgo
Potuit g° sibi dicere deus pater i° Jerem. i°.
Ego tecum sum ut eruam te / scilicet ab omni con
tagione et corrupcione carnis dicit dominus fuit g° et sine
corrupcione gravida / et sine fraccione sue carnis
integritatis virgo puerpera / Sed dominus pater
qui e potencia fuit secum ipsam muniens vigore
firmitatis. Dico s° quod dominus filius qui e sa
piencia per appropriacionem fuit secum ipsam dirigens
splendore veritatis Nulli dubium quin beata virgo
fuit illustrata super omnem hominem radiis veri
et divina sapiencia repleta / que habuit intra sui
cordis archanum hospicium illud in quo sicut ob
omnes thezauri sapiencie et sciencie dei absconditi
secundum apostolum Unde Ber. in quodam sermone
Maria profundissima divine sapiencie ultra quam
credi valent penetravit abyssum / ut quantum
sine personali unione creature condicio patitur illi
luci in accessibili videatur immersa Po
tuit g° sibi dicere ipse dei filius id quod dixit
Moysi sicut habetur Exo. iiij°. Ego ero tecum et
docebo te Et non obliviscebatur virgo beata
illa que docebat eam filius suus Sed ut dicitur
Luc. ij°. Maria conservabat omnia verba hec / conferens
in corde suo Tercio dico quod dominus spiritus sanctus
qui e bonitas seu clemencia per appropriacionem
fuit secum ipsam imbuens dulcedine pietatis
Vere fuit plena et copiose pietatis et misericordia omni homini
simul sue pietatis aperiens sinum Bn. in quodam
sermone. Sileat misericordiam tuam virgo beata siquis
est qui in necessitatibus suis eam invocatam sibi
meminerit defuisse. Nos quidem servuli tui
in ceteris virtutibus congaudemus tibi Sed in

hat precaus nobis p(ro)p(ter)us Laudam(us) q(ui)dem virginitate
humilitate veneramur. Sz m(ate)rna m(isericord)ie / Sap(er)
dulcius / diam amplectimur caritas / 2 ca
ritatibus tuorum? Hec enim q(uia) totius mu(n)
di reparacionem obtinuit / Salute omni(um) i(m)pet(ra)
uit. Potuit g(ra)o d(icer)e filius s(ibi) c(um) q(uod) fuit
deum d(e)d(i)t s(ecun)d(u)m h(oc). y. Ps. vi. Quecu(m)q(ue) habes
i corde tuo i. q(ue)cu(m)q(ue) desideras / fienda p(ro) ho(mini)b(us)
m(isericord)ie. vade 2 fac / videl(icet) petendo 2 suppli
cando Quia d(omi)n(u)s tecu(m) e(st) / d(omi)n(u)s q(ui)de(m) sp(iritu)s s(an)c(tu)s
q(ui) te fecit clementissima(m) fonte(m) pietatis et
m(isericord)ie Regina(m). Petrum(us) g(ra)o ab ipsa benig
nissima / in qua deus posuit totius boni ple
nitudine(m) dicit B(er)n(ardus). Proinde / si q(ui)d
spei / si quid g(ra)c(i)e / si quid salutis i(n) nob(is) e(st)
ab ea noverim(us) redundare // Q(ua)rto dico et
ultimo q(uod) d(omi)n(u)s t(r)initas que sufficie(n)cia fuit secu(m)
p(ro)duces p(ro)p(ri)um dectore(m) s(anc)titatis. De utr(is)q(ue)
matre virg(in)is 2 s(an)c(t)i(ta)te inco(m)parabili no(n) oportet
s(er)monem p(ro)trahe(re) / Quedam n(am)q(ue) v(irtu)tes fuit p(er)fec
m(agis) q(ua)d(am) i(n) istis viris / Sicut obedi(enti)a in A
braha / humilitas in d(avi)d / pa(ti)e(nti)a in Job
2 sic de quibusdam aliis. Sz in d(omi)na n(ost)ra
fuit o(mn)es v(irtu)tes p(er)fectissime sicut i matre
ill(iu)s q(ue) e(st) s(an)c(t)us s(an)c(t)or(um) / Sic potuit d(icer)e
d(e)o t(r)initas i. Gen. xxvi. Ego tecu(m) su(m)
Et b(e)n(e)dicta tibi i. addiciam te o(mn)i bono
v(irtu)tis / sup(er) o(mn)em c(re)atura(m). Sic q(uod) pat(er)
q(uod) v(er)e dixit angel(u)s cu(m) dix(it) v(ir)gini / D(omi)n(u)s
tecu(m). Et e(ti)a(m) p(ro)p(ter) h(oc) q(uod) d(omi)n(u)s fuit secu(m) fuit e(st)
d(omi)n(u)s nobiscu(m) Ih(esu)s c(hristu)s n(ost)r. filius su(us) p(ro)p(ter) h(oc) q(uod) fu
it secu(m) / vocatur emanuel / q(uod) e(st) int(er)p(retatu)m
nobiscu(m) deus o(mn)i(bu)s t(empo)r(ibus). In h(oc) enim q(uod) suscepit
i e(iu)s utero v(er)am hu(m)a(n)itate(m) quodamo(do) sus
cepit o(mn)es ho(min)es / 2 fuit cu(m) eis unde i. d(icitur) p(ro)ph(et)e
in ps. D(omi)n(u)s v(ir)tu(tum) nobiscu(m) susceptor nost(er)
deus Jacob. Ipse e(st) d(icitu)r c(hristus) ult(imus). Ecce
ego nobiscu(m) su(m) o(mn)ib(us) dieb(us) usq(ue) ad co(n)suma
tionem s(ecu)li. Sz p(ro)p(ter) deo dixit ille Gedeon
s(ecun)d(u)m h(oc) Judicu(m) vi(o). Si deus nobiscu(m) est
cur app(re)hendenerunt nos h(ec) mala Cu(m) si
deus nobiscu(m) e(st) / sustinem(us) tot angustias /
totq(ue) t(ri)bulac(i)o(n)es Certe p(otes)t r(espo)n(der)e deus
v(er)e p(ro)p(ter)e q(uod) ego nobiscu(m) su(m) / Et ero sicut
p(ro)misi. Sz tamen multa mala p(er)ve(n)e vos
app(re)hendunt. Et q(ua)re. Certe p(ro)p(ter) mala vel
p(e)c(cat)a. Quia me qui nobiscu(m) sum iugit(er) of
fenditis / lege mea violatis / 2 nome(n)
meu(m) to(tum) die blasphematis p(ro)p(ter) h(oc) app(re)he
dunt vos tot mala. Et nisi corrigatis
vos / app(re)hendent vos sempit(er)na ma
la. Dicam(us) g(ra)o orando illa v(er)ba p(ro)ph(et)e Ad
iuva nos d(eu)s salutaris n(oste)r / 2 p(ro)p(ter) g(lori)am
no(min)is tui / 2 n(ost)ra / v(e)l q(ui)de(m) n(ost)ra s(ed) tue
mortis / ac dulcissime tue m(at)ris libera
nos ab o(mn)i malo / Et p(ro)picius esto p(e)c(c)
catis n(ost)ris p(ro)p(ter) nome(n) tuu(m) / Ut sic tande(m)
possim(us) esse tecu(m) p(er)petuo in p(at)ria ce
lesti. Amen. : s(er)mo(n)e(m) sen(tent)ia s(u)p(er) fieri de b(ea)t(a) v(ir)gi(n)e
s(er)mo. ij. s(ecun)d(u)m vj. an(n)o d(omi)ni m(illesi)mo mens(is) decemb(ris). et:

Benedicta tu in mulierib(us) et benedict(us)
fruct(us) ventris tui. Luc. i(o). Sc(un)d(u)m q(uo)d d(ici)t be(atu)s
B(er)nard(us) in quoda(m) s(er)mo(n)e de nativitate b(ea)ti Jo
hannis bap(tis)te alludens v(er)bis b(ea)ti Luc(e). Cu(m)
geb(at) v(ir)go maria 2 i ventre suo portans dei filiu(m)
Rege(m) g(lori)e d(omi)n(u)m maiestatis / leta ad co(n)gau
dendu(m) / p(ro)mpta ad s(er)uiendu(m) / co(n)fecta ad b(e)n(e)
dicendu(m). Intrauit in domu(m) zacharie sac(er)
dotis tu(n)c occurrit uxor ill(iu)s Elizabeth p(re)dicte
v(ir)g(in)is cognata / occurrit d(omi)n(u)s ei in utero suo
baiulans p(re)cone v(er)bi / amicu(m) sp(o)nsi / p(re)cursor(em)
xp(isti) / venit(ur) ad oscula / p(ro)ferunt mutue salu
tacio(n)is verba iungu(n)t(ur) amplexus Reges
et milite no(n) nisi duo tenuissimi p(ar)vites
i. duo b(e)n(e)d(ic)ta v(isc)eri abiungu(n)t / p(re)salutat ma
ria Resalutat Elizabeth dicens Benedicta
tu in(ter) mulieres 2c. In quo q(ui)dem verbo
illa s(an)c(t)a d(omi)na Elizabeth extollit v(ir)gine(m) p(ro)fe
ta quo ad t(ri)a videl(icet) Quantu(m) ad dignitate(m)
singularit(er) p(re)lata(m) / q(uo)d p(ro)bat co(m)paris exclusio
cu(m) d(icit) v(ir)gini Tu in(ter) mulieres s(cilicet) sola no(n)
h(ab)ens pare(m) nec simile(m) / i(m)mo in(ter) o(mn)es c(re)a
turas sola q(ua)ntu(m) ad s(an)c(t)itate(m) i(m)mobilit(er) fi(r)mata
q(uo)d p(ro)bat d(omi)na dedicacio cu(m) addit Benedicta
i. o(mn)i bono v(irtu)tis addicta. Quantu(m) e(st) ad
fecunditate(m) salubriter optata / q(uo)d p(ro)bat
b(e)n(e)d(i)c(t)e p(ro)lis baiulacio cu(m) subiungit. Et b(e)n(e)
d(i)c(tu)s fruct(us) ventris tui. Primo dico q(uo)d
exclamans elizabeth sp(irit)u s(an)c(t)o repleta s(ecun)d(u)m d(icitu)r
ev(an)g(e)l(i)u(m) extollit v(ir)gine(m) exp(re)ssa / q(ua)ntu(m) ad
dig(nita)te(m) singularit(er) p(re)latam / q(uo)d p(ro)bat ex co(m)pa
ris exclusione cu(m) d(icit) ei Tu. s(cilicet) sola in(ter) mulieres

[illegible]

vero inter omnes creaturas sola in singulari dignitate
Sicut enim dicit Bernardus in quodam sermone. Non fuit
in terris locus dignior virginali thalamo in quo
Maria suscepit dei filium/ at propter hoc non fuit in
terris/ nec est in celis post Christum creatura dignior quam fuit ista
virgo/ que fuit mater illius magni et altissimi/
de quo dixit ei angelus paulo superius Hic erit
magnus et filius altissimi vocabitur. Sicut ergo
non est simpliciter aliqua persona ita digna sicut est persona
filii Marie Ita dignitas eiusdem matris excellit
omnem creatam dignitatem Ipsa enim est ut dicit Ans
helmus in libro de conceptu virginali ea maiore
puritate/ qua sub deo/ neque maior intelligi
Idem est dicendum de sua sanctitate quod sub deo non potest ma
ior intelligi/ nec est tanta/ propter quod dicitur ei Proverbiorum
capitulo ultimo. Multe filie id est multe persone angelice
et humane congregaverunt divitias scilicet spirituales
/tu scilicet virgo Maria/ supergressa es universas/
et insuper habens unam conditionem nobilem/ que
numquam fuit nec erit in aliqua creatura scilicet quod es
mater dei Ergo bene dicit propheta in psalmo loquens de te
per figuram Gloriosa dicta sunt de te civitas dei/ Et
bene glosa/ quia de te predicat per figuram propheta
alius dicens Ysaie ultimo Gloria domini in te videbitur
id est excellentia divine bonitatis/ que singulariter
apparuit/ respectu omnis creature in Maria Cuius
terminum premisit immediate dicens Super te orietur
dominus id est superiori virtute orietur in te id est in tuis cas
tissimis visceribus dominus/ Et sequitur et gloria eius in te
videbitur/ Et secundum dictum fuit alias/ non solum fuit
ortus dominus in eius ventre/ virtute superiori id est
spiritus sancti Maria dixit ei angelus super eodem/ Spiritus
sanctus superveniet in te/ Verum etiam fuit ortus in eius
mente per gratie plenitudinem possint in ea omnes virtutes
quantum ad sui perfectissimum esse/ propter quod omnia fuit ei
dicendum Tu supergressa es universas fuerunt enim
in sanctis hominibus perfecte aliquae virtutes Sicut fides in
Abraham/ castitas in Joseph/ humilitas in
David/ patientia in Job et sic de quibusdam
aliis Sed in Maria fuerunt perfectissime omnes
virtutes/ Ergo bene dixit ei ista sancta domina Tu inter
mulieres/ scilicet sola in omni dignitate/ quia nec primam
similem visa es nec habere sequentem — Secundo dico
quod extollit ista sanctam virginem ista sancta Eliza
beth quantum ad sanctitatem immobiliter firmatam/ quod probatur
ex prima dedicatione/ cum addit Benedicta id est in omni
bono virtutis immobiliter adducta/ Non solum enim
beata virgo fuit in sanctitate perfectissima super omnes

creaturas/ verum etiam fuit in sanctitate stabilissima/
Sic enim fuit sancta/ ex quo fuit sancti mater ubi quod non
potuit amittere sanctitatem/ Unde ipsa numquam deo fru
eretur. beatifice fuit sic in bono confirmata quod non
potuit peccare quod de nullo homine dicitur/ nec etiam de
angelis/ Angeli enim antequam fruerentur deo beatifice
potuerunt peccare/ quod patet per illos qui peccaverunt
Ideo dicit forte Anshelmus verbum prius allegatum quod
mater Christi fuit purissima/ ea maiore puritate
qua sub deo maior nequit intelligi/ Ad hoc potest ad
duci verbum angeli virgini hanc salutantis/ at
dicentis ei superius eodem Ave gratia plena dominus tecum
Benedicta tu in mulieribus/ Sic dixit angelus sa
lutans virginem/ Sed ista sancta Elizabeth dixit
Benedicta tu inter mulieres salutans eandem/ In
quibus quidem verbis ostendit angelus Mariam virginem
fuisse carentem omni malo ad minus culpe/ et
etiam multiplici malo pene cum dicit Ave id est sine
ve/ Affluentem omni bono cum addit Gratia
plena habitantem cum omnis boni principio/ cum
subdit dominus tecum/ Et perseverantem immobiliter
in omnis boni gradu supremo cum subiungit Bene
dicta tu in mulieribus Unde ergo dixit Elizabeth
Benedicta tu inter mulieres id est plus benedicta quam
omnes mulieres Sicut exponit Jeronimus in sermone
de Assumptione Et propter hoc subdit Quicquid male
dictionis infusum est per Evam/ totum abstulit bene
dictio Marie Insuper/ et gratiam infudit Christi
ortus quod non fuit prius omnis mundus Nec
mirum si ista mater fuit benedicta plus quam omnes
mulieres/ quia in eius semine fuerunt benedicte universe
se congregationes terre/ Unde dictum fuit Abrahe
Gen. xxii° In semine tuo benedicentur universe
congregationes terre — Tercio dico quod ista domina
extollit virginem referens quantum ad fecunditatem salu
briter optatam quod probat ex benedicte prolis
baiulatione/ cum subiungit et benedictus fructus ven
tris tui [illegible] quod deo unde sanavit ista/ quod virgo
esset pregnans et haberet fructum in ventre suo/
Per spiritum enim non potuit cognoscere et dicit
Maria superius erat trium mensium quando concepit Et
mulieres non apparent gravide infra spatium v
mensium Item quo potuit cognoscere quod fetus
sui ventris esset benedictus/ Non enim poterat car
naliter cognoscere quod esset benedictus vel maledictus
/quia non poterat cognoscere quod esset animatus/ quia fetus
mulierum non animantur ante quadragesimum

diem / Itemque quo potuit cognoscere quod esset benedictus
posito quod esset natus / quia ipsa que fidem habuit cre
debat quod omnis fetus mulieris ante nativitatem est
maledictus .i. malo culpe originalis addictus
Dicendum quod non potuit per sensum cognoscere ipsam esse
pregnantem / quia licet corpus Christi in primo instanti sue
conceptionis fuit formatum et animatum / tamen
infra unum mensem non fuit deductum ad tantum nota
bilem quantitatem quod mater sua posset pregnans apparere
Itemque / quare nam non potuit cognoscere fetus suum
iam esse natum / at quare hic nec benedictum nisi maledictum
Itemque fidem habebat per quam credebat quod omnis fetus
mulieris ante nativitatem esset maledictus eo modo
quo dictum est Respondeo dicendum quod Omnia enim hec cognovit
per spiritum sanctum / quo statim fuit repleta / cum virgo
salutavit eam Itemque hoc cognovit per gaudium in
fantis sui quo exultavit in utero suo / qui
sensit presentiam Christi et matris sue ante quam liberet
perageret officium suum mediante modo / nisi uetus
matris angustia obstitisset Dicitur enim fuit sa
tificatus a peccato originali / ut dicit Innocentius tertius
dicitur etiam fuit repletus spiritu sancto ut dixit angelus / sicut
suscepit spiritum propheticum Dicitur secundum aliquos fuit
in eo acceleratus usus rationis / ut cognosceret
presentiam Christi et sue matris Ideo exultavit.
Que quidem exultatio ut puto michi aliud fuit
quam quedam insueta motio in ventre matris
sue Unde per istam .s. per revelationem spiritus sancti / et
exultationem sue prolis / cognovit ista Elizabeth
beatam virginem esse pregnantem / et de fetu nato
et superbenedicto / quia cognovit illum fructum esse deum
et dominum suum / Propter quod statim dixit / Unde hoc
michi / ut mater domini mei veniat ad me / at per
hoc cognovit quod ille fructus erat sine omni peccato / et
omni gratia plenus / Hic est ille fructus de quo dicit
propheta Ysaias iiii. In illa die erit germen domini in
magnificentia et gloria / et fructus terre sublimis virgi
nalis sublimis vero sublimissimus / tamquam ille qui
sedet dominans super omnem creaturam Quia sicut
dicitur in psalmo Iuravit dominus David veritatem .i. firmiter
promisit ei .i. quod erat verissime complendum Illud
videlicet. De fructu ventris tui ponam super sedem
tuam / Dicit secundo Benedicta tu et cetera. Obmissis secundo
et tertio membro de quibus dicetur in sermonibus sequen
tibus / Circa primum ubi ista sancta domina extollit
virginem Christiferam quantum ad dignitatem singulariter
prelatam In comparativa exclusione cum dicit
ei tu inter mulieres .s. sola et sine pari at
sibi que numquam fuit vel futura sit preminens dignitate
Esse enim dicitur certa felix et omni laude dignis
sima / Dicendum quod virgo mater est inter omnes mulie
res vero inter omnes creaturas prelata singula
riter quantum ad quatuor videlicet quantum ad spectatiue pulchri
tudinis supernis apparere / ornatum ad triumpha
te pulchritudine principibus resistere / ornatum
ad liberale promptitudine egenis providere
et quantum ad regalem celsitudinem universis presi
dere / Dico primo quod ipsa est prelata singula
riter quantum ad spectativam pulchritudinem supernis
.i. beatis apparere / Non enim beata virgo solum fuit pul
chra / cum erat in hac vita deo et hominibus .s. illa
que erat gemmis ornata virtutum propter quod traxit
ad se dei filium qui concupivit suam pulchritudinem
et celestem nuntium ad se de supernis venire fe
cit ut dicit Bernardus propter quam pulchritudinem dicit ei deus
sponsus Canticorum iiii. Ecce tu pulchra es amica
mea / ecce tu pulchra Verumque etiam est nunc pulch
errima in celesti curia super omnes beatos cuius
pulchritudo omnes beatos alliciat ad videndum
Unde Augustinus in quodam sermone dicit ei sic Celum quam
quod penetrasti virgo beata nempe et omnia que
ta in eo nova et ineffabili gloria decorasti / quia
priorem eius statum ex tua presentia ultra quam
dici possit aut cogitari / magnificasti / Nova
illic ac preclara virtutum dignitate veniebas
et immensa gratiarum tuarum luce perlustrabas Unde
propter istam pulchritudinem dicit ei deus sponsus suus Canticorum
iiii. Tota pulchra es amica mea et macula
non est in te Melius quam potest dici de ipsa quam de
illa Rebecca .i. Genesis xxiiii. Puella deco
ra nimis virgoque pulcherrima / et melius quam
dictum fuit de Hester que erat etiam formosa et
incredibili pulchritudine omnium oculis graciosa et
amabilis videbatur Hester ii. Secundo dico
quod fuit prelata singulariter quantum ad triumphaliter
fortitudine principibus .i. demonibus resistere / de ipsa
enim verificatur inter omnes mulieres .i. quod fuit
dictum serpenti Genesis iii. Ipsa conteret caput
tuum / Eva enim victa et superata fuit prima mulie
re a qua sumpsit initium omnis perditio Sed
ipse superatus est per istam a qua sumpsit initium
nostra salus / Unde sibi possumus dicere .i. quod
fuit dictum illi sancte mulieri Iudith Iudith
xiii. Benedixit te dominus in virtute sua quia per

te ad nichilum redegit inimicos nostros Ipsa
enim est illa mulier hebrea de qua dicitur Judith xiiij
Una mulier hebrea fecit confusionem in domo
Regis Nabuchodonosor — Tercio dico quod est
prelata singulariter quantum ad liberalitatem promptitu
dinis / Egenis i. hominibus prouidere Ipsa enim
est illa mulier de qua dicitur prouerbiorum ultimo Manum suam
aperuit inopi et palmas suas extendit ad
pauperem Re vera bene necessarium est hominibus quod manus
istius virginis sit aperte et palme sue sint exten
te / quia aliter nos homines miseri / nec spiritualiter nec
corporaliter viuere possemus Sed ipsa potest nobis
necessaria tribuere / quia est Regina celi et domina / et omnis
gratie dei dispensatrix Ipsa eciam vult nobis subueni
re / quia est misericors et piissima / propter quod nos et Eue
exules ad ipsam clamamus gementes et flen
tes / ad ipsam suspiramus Unde dicimus ei Sal
ue Regina misericordie / ad te clamamus etc. Et ecce
Sicut oculi omnium sperant in domino / dicimus ei in psalmo
Oculi omnium in te sperant domine et tu das escam
illorum etc. Sic suo modo possumus dicere domine nostre
Oculi omnium in te sperant domina et tu das etc. Bene
possumus ei dicere et debemus illud quod scribitur iij Regum
i. In te respiciunt oculi totius Israel. Certe numquam
fuit tantum liberalis / ymmo nulla est comparacio libera
litatis sue ad liberalitatem illius Rebecce / de
cuius liberalitate habetur Gen. xxiiij Ipsa dicitur mu
lier quam preparauit dominus i. christus seruus filio domini mei
i. ipsius domini dei patris Sicut ibidem dicitur per figuram
de Rebecca — Quarto et ultimo est prelata singula
riter quantum ad regalem celsitudinem vniuersis preside
te Ipsa enim est exaltata super omnes choros an
gelorum / et iuxta filium in solari solio collocata
Sicut enim secundum Bernardum non fuit in terris locus dig
nior virginali thalamo in quo suscepit Maria
dei filium Ita non est in celis thronus dignior et
altior illo precioso solio / quo Maria dei filius col
locauit Potest ergo dici de ipsa illud quod dictum fu
it Bersabee iij Regum ij Positus est thronus
matri Regis que sedit ad dexteram eius / Et
illud psalmi Astitit Regina a dextris tuis etc. Cer
te sicut ipsa habet promptitudinem voluntatis ad impetrandum
pro nobis / ita eciam habet promptam facultatem / quia se
det ad dexteram Regis qui potest omnia dare /
Potuit ergo sibi dicere deus pater illud ysaie xlj /
Confortaui te et auxiliatus sum tibi et susce
pit te dextera iusti mei i. christi filii mei qui
ad suam dexteram te voluit collocare Sic ergo

patet / quomodo hec sancta domina spiritu sancto repleta extulit
beatam virginem quantum ad ista quatuor et plura alia spiritu
sancto repleta Aliter enim non posset dixisse de ipsa
illa que dixit / propter quod ewangelium hunc textum dixit ante
ista verba Et repleta est Elizabeth spiritu sancto et
exclamauit ait Benedicta tu etc. Que omnia pos
sumus ei dicere illa verba quondam dicta illi sancte mulieri
Judith que scribuntur Judith xv Tu gloria Jerusalem tu
leticia Israel tu honorificencia populi nostri Re vera
domina nostra est gloria Jerusalem i. ecclesie militantis Ipsa
eciam est leticia Israel i. ecclesie triumphantis que semper
videt deum Israel enim interpretatur videns deum Ipsa eciam
est honorificencia populi nostri i. totius generis humani
nulla enim pura creatura tantum honorauit genus hu
manum quantum prefata virgo mater Nos ergo tamen ve
neremur et admiremur excellentissime virginis pulchritudinem con
fidamus in eius fortitudinem et promptitudinem / et
humiliemus nos coram eius celsitudine / ut ipsa procuret
nobis salutem anime nostre / miseria nostra. Sed heu proch do
lor multi sunt peccatores qui non recurrunt ad istam
virginem pulcherrimam et fortissimam liberalissimam
et super omnes excelsam / quia forsan non credunt quomodo
liberalitatem et habundantiam indigent / Vel quia propter sua
peccata maxima non credunt esse dignum ab ea exau
diri Primo reprehendit eos dicit apocalipsis iij Dicis
quod diues sum et nullius egeo / et nescis quia tu es
miser et miserabilis / et pauper et cecus et nudus
Vere quilibet peccator potest dici miser propter ipsius dyaboli
captiuitatem duram / et miserabilis propter infirmitatem
et impotentiam / et pauper propter spiritualem indigentiam /
et cecus propter culpabilem ignorantiam / et nudus propter
spoliacionem gratuitorum fraudulentam / Similiter
ergo est peccator si non recurrit ad istam domine habunda
ciam / quia si non recurrit ad ipsam tandem dicetur
sibi ab aliis dampnatis in inferno illud ysaie xiiij
Ecce tu vulneratus es sicut et nos similis nostri effectus
es / Detracta est ad inferos superbia tua / Subtus te
sternetur tinea / et operimentum tuum erunt vermes /
Nullus autem quamuis sit magnus peccator contempnat
ad ipsam recurrere / quia sua indignitatem dignitas virginis
supplere potest Ipsa eciam quasi facta est propter peccatori
bus / quia si non essent peccatores forsan non fuisset
mater dei Sancta ergo Maria succurre miseris iuua
pusillanimes Refoue flebiles / ut propter te nos
ille recipiat ad suam gratiam qui de te suscepit
substantiam nostre carnis Quod nobis concedat tuis
precibus ille qui propter nos esse voluit natus tuus Amen

Sermo ij^dus de eodem

Benedicta tu int mulieres etc. Premissa
diuisione et prosecutione membrorum istius thematis
in principio precedentis sermonis positis, et obmisso primo
membro de quo aliqualiter actum est / De secundo ubi
h sca dna Elizabeth extollit virginem ex parte eius
ad stabilitatem immobiliter firmata quam comprobat ex dicta be
dictione cum addit Benedicta i. omni stabilitate et
oi bono virtutis addicta Similitudinis viut aliqui ed
Ubi e sciend / quod quamuis mulieres inue fuit sce
nullus tamen stabilitas fuit sic firma et stabilis sicud
fuit beatis virginis Marie Ipsa enim fuit sic deo
dedicata, et consecrata, quod nullus fuit apta usibus
nisi diuinis sicud dicit Jeronimus vbi supra / Post trienium
enim a natiuitate sua ipsa que fuit sanctificata antequam
nata fuit oblata dno / mancipata templo / dedi
cata dno seruicio / Consecrata virginitatis uoto
/ et immobili proposito / et sic confirmata in bono quod
concepit dei filium / quod non potuit auerti ab ipso et
conuerti ad malum / Est autem sciendum quod ipsa int oms
mulieres fuit specialiter addicta quadruplici /
bono s. fundamento boni / quod est humilitas / or
namento boni / quod est virginitas / Incremento bo
ni / quod est strenuitas / Complemento boni quod e
integritas / fuit dico addicta humilitati in
reputatione / Virginitati in conseruatione strenuitati
nuitati in operatione / et integritati in consummatione
Primo dico quod fuit immobiliter addicta fundamento
boni quod e humilitas in propria reputatione / vere
humilitas fundamentum est omnis virtutis / Qui enim secundum
Gregorium sine humilitate virtutes congregat quasi in ventum paleas
portat / Certe in illa virtute tantum fundauit se virgo
Maria quod cum esset facta mater iam dominum omnium / et plasmatoris
auctoris se ancillam humilem nominabat
et cum haberet omnes virtutes alias excellentissime / humi
litatem suam pre omnibus allegabat dicens in Cantico
suo Luce i^o Respexit dns humilitatem ancille sue
Unde ipsa fuit figurata per illa Jahel que interfecit
Zisaram / de qua dicitur Judicum v^o Benedicta a dno
Jahel int mulieres Sic beata virgo humilitate sua
comminuit superbum dyabolum superauit / Fuit eciam figura
ta per illa Abygayl / que fuit humilima / Cui
dixit Dauid / sicud habetur i Regum xxv^o Benedictum sit elo
quium tuum Re ua benedictum fuit eloquium humile
huius virginis quod dixit Angelo Ecce ancilla dni
etc Et quod dixit in suo Cantico Respexit deus
humilitatem ancille sue Istud enim eloquium impe
trauit incarnacionem dei / Unde dicit Bernardus
Quia magis attraxit dei filium humilitas Marie

quam virginitas Unde glosa dicit in psalmo / Diffusa e gratia in
labijs tuis propterea benedixit te deus in eternum
Secundo fuit benedicta i. immobiliter addicta orname
to boni / quod est virginitas in conseruatione / Multum
ornat vitam viri et mulieris virginitas / que ipsa e
Angelis cognata secundum Jeronimum vbi supra In carne
enim preter carnem viuere non e uita terrena sed celes
tis / Et certe istud ornamentum habuit specialiter dna
nostra pre omnibus mulieribus / Cum quia ipsa fuit prima
que virginitatem vouit / Cum eciam quia licet esset viri
carnalis quia sponsa semper mansit virgo cum
incorruptionis / Quia sola similiter fuit virgo et mater / in quo
numquam habuit similem nec habebit sequentem / Unde ergo po
tuit sibi dici illud verbum quod fuit dictum Judith sicud
habetur Judith xiij^o Benedicta tu filia a dno deo ex
celso / pre omnibus mulieribus super terram / Unde pre omnibus
prima ipsam virginitatem voto firmata / et in vero
matrimonio conseruatam / et ipsa dei filio commendata
Tercio dico quod fuit benedicta i. immobiliter addicta
in incremento boni / quod e strenuitas in operatione
Bonitas cordis incrementum numquam suscipit nisi
procedat in operaciones bonas in quibus relucet
strenuitas operantis Certe virgo beata non so
lum fuit sancta mente / verum eciam sua sanctitas apparuit
in multiplici opere sancto / Ministrauit enim xpo / Unde
Augustinus in sermone de Assumpcione / Mariam magnis
operibus exhibitione ministrasse xpo fuisse / omnis qui
sane sapit intelligit / Absque dubio enim / ope
ministracionis extitit / que hunc utero gessit / partum
confusum aluit / et fouit / et in presepio reclinauit
/ et a facie Herodis fugiens abscondit / et omnem
eius infantiam / pio matris affectu prosequuta / usque
ad crucem / ab eius sequela non recessit / Dicitur eciam
ergo et Sedulius ministrauit xpo quod illa mar
tha post passionem eciam domini usque ad mortem suam
semper continuauit opera sancta Mansit enim secundum Jeronimum
vbi supra cum senatoribus celi infra curiam paradysi
/ sub disciplina spiritus sancti / et magisterio diuine
maiestatis Potuit ergo sibi dici illud verbum quod
fuit dictum eciam illi sancte Judith Manus dni confor
tauit te / ideo benedicta eris in eternum Judith
xv^o Quarto dico quod fuit benedicta i. immobili
addicta / complemento boni quod e integritas in
consummatione / et certe hic non oportet sermonem protrahere
/ quia ista virgo non solum incepit bona opera
verum eciam continuauit et consummauit / Unde iam
habet coronam glorie / que solis perseuerantibus datur
secundum Bernardum Potest ergo sibi dici illud quod fuit
dictum illi Ruth sicud habetur Ruth iij^o Benedicta es

a dno filia Quia priore mnam posteriore supas
ti / Vere bta vgo / priorem gram mm collatam
p q incepit bo opa / posteriore gra ee sibi mm
collati / vel in ipa mm gsuata supauit / Ma
ior em est 2 utilior gra gsumans q inchoans
qr gsumati redditur corona / Vel sic pt dici p
isto 9to mebro q bta vgo fuit addicta gple
mento boni qd e suguitas in gteplacone /
Quamuis em sit bo vita actiua / melior tn
e uita gteplatiua Vn sd ipa gteplacio dei
sm Aug e tota merces in pria / ita ee in via
e qi tota merces / eo mo quo merces uiatorib
pt dari / Vn ee sm illu dcp felicitas polli
cita gsistit in gteplacone veritatis / Certe is
tud gplementu boni qm gdicio vie patit huic
vgo bta Que sm qd dt Bnar et ali dem e
dic dme sapie penetuit abyssu ut qm sine
phi vmoe / gdicio eatis patit illi luci macies
sibi videret vmissa / Sic g fuit melior ac
tiua q illa Martha / Sic 2 fuit melior gte
platiua q illa alia Maria / p qd de ipa dr
p figam Luc x. Maria optima pte elegit
2c 2 de hoc code expom qt vbu time expoi
tu Bndca es filia a dno / qr priore mnam pos
teriore supasti / Prius em fuit vgo actiua
et postea gteplata / vel saltim ordine nc
actio pcedit in via gteplacom / et tn e po
cior e gra gteplacois q gra accois / Ergo
priore mnam i. priore gram sibi collata mm
ad bn opandu / supauit posteriore gra ee q
collatam mm ad gteplandu / Sic g patet
q ronabilr dr Etia longe vgini Bndca et
ven. es vgo Maria 2c. Et alia multa sbi io
vocabla Bndca Quia et Angls et ista bta
mlr spu sco repleta dixerunt ea bndcam
i. omi bono nobilr addicta Et sic ee bn
dcam q p ipam maledictio introducta p
eua / mutata e in bndcom plena / Et sic ple
na / q de ipa plenitudie pnt oes hoies / q tamn
efficacit volut bndcom accipe / gre in pnti
et glie in futo Sz pch dolor multi sut / qui
nolut efficacit aliqd de bndcoe Marie acci
pe / Et dico efficacit / qr unqm vellet si nich
gstaret eis / si nich ponent de suo / nec deuo
com mentis / nc supplicacom oris / nc iusticia
operis / nc honestate gusacois / Et ista st illi de
quorum quolz dr in ps Dilexit maledcom et ueni
et ei / et ueniet ei sic maledictio pene eterne be-
Et noluit bndcom sic gre recipe meritis
et prab virginis benedicte / et elongabitur

ab eo sic bndictio glie sempiterne Et sic sic ab
eo elongabitur q nich ad ipam potuit pueire
Ideo sic sit de nobis tantu / sz supplicemus deuo
tissime huic bndce vgini ut pcuret nobis
cu suo bndco filio gram p q possimus oia pc
cata vitare / qr qui a pctis se abstinet et p
gms bonis opibz intedit recapiet bndcom sic
gre 2 glie a dno / et plena remissiom ab omi
pcto Iux i. ps Hic accipiet bndcom a dno
2 mnam a deo salutari suo / Et ue tom ait sicut
prab et meritis vgis bndce / Bndca em vgie
p nob intercedete accipimus a legislatore filio
suo bndcom gre / p q possimus ire de uirtute in vir
tute usqz ad ipius bndca filii sui btificam visione
Iux ie ps Bndcom dabit legislator i. xps
prab sue matris / dabit deuotis suis bndcom
gre p q sic pnt ire de virtute in virtute / donec sic ui
debitur deus deorum in Syon sic supna / Que nob
gcedat ipemet mris vgis filius bndcus Ame

It sermo iiij de eodem

Benedicta tu inter mulieres 2c Vbi s

Premissa dione 2 psequcoe mebroru isti
thematis in pmo pmi smois poitis / et obmissis
pre 2 3o mebro de q sup actu est / Circa tciu
vbi hz sca mlier Elizabeth extollit btam v
gine qm ad fecunditate salubrit optatam
q pbat ex bndcoe plis bauilatoe ei subiugit
Et bndcus fructus ventris tui Ista clausula
addidit ista sca mlier salutacom Angelice
Angls em salutans vgine dixit tm ista vba
Aue gra plena dns tecu bndca tu i mlieribz Ista
vero addidit ista clausula Et bndcus fructus
ventris tui Quod potuit 2 debuit ipa dicere
qr p spm scm q fuit repleta / qn vgo saluta
uit eam / cognouit ipam ee filio dei impregnata
qd nondu erat qn Angls salutauit ea / donec
vbis Angli ipa pbuit assensu dicens Ecce ancil
la dni 2c Dicit g ista Bndcus fructus ventris
tui Sed quid / Nunqd hoc idem dice poterat de
fructu ventris sui / q senserat in gaudio ex
ultare dico q et si Iohes exns i matris utero
tunc esset scus / qr a pcto sacificatus et spu sco
repletus sd Angls dixerat pri suo sup eode
Spu sco replebitur ad huc ex utero mris sue
Ideo tn sic bndcus erat sicut fructus vginalis ue
tris Ille 2 si erat scus Iste aut erat scissimus
Ille ee si tunc a pcto mundatus erat iste aut nuq
pctm huit quo mundaret Ille ee erat pctor
bndcois Iste aut erat auctor 2 largitor ois

Itm sermo iiij de eadem

bndcois / qz no solu erat ho / s3 ec͡ verus deus / s.
s. e n. cparatio dei ad hoiem / sic n. fuit cpara
cio bndcois xpi / ad bndcom Johis. O deue
te malr virginis q portauit bndcm fructu
quo huit quedam singularia priuilegia / q nunq
huit alia uel mulieris. Ipm em legim cual
latu lilio virginitatis / fecundatu fulcicidio
dmtatis. Cumulatu virco / Assupte huanitatis / Et
euacuatu cu sumo comodo xpianitatis. Ppter
pmu d. ei Can. vij. Vent tuus uallatus li
lijs s. p integritate pudicitie / Et bn lilijs cpli
/ qz no solu no sensit corrupcoez / nec sigilli fractoz
vep eciā no sensit qnculamaug carnis decoz
dmatom / n. ecia pma formitis extiactom.
Propt scdm d. ipa Can. v. Vent meus intu
muit ad tactu dilti. Tact istius dilti q. ad
uetre virginis fuit opacio spus sci / Quia copio
se stillas roze celitu in ista virgem / castificauit
eius mete / purificauit eius carne / et fecundauit
eius vetre / Quia em cu spus scs superuenit ipsa
virt altissimi obumbrauit ei .i. corpus opactu
i eius vtero cetno lu coptauit / Et sic fecit vmbra
Quia cu fuit fecundata / sol glie fuit tect huma
na carne. Bndcs g. uetr iste / qui fuit fecu
dat / no humano ope / no virili seme / s3 solu
mistico spiramine / et spus sps sci vore / ue
ter ing meus intumuit .i. impgnat fuit
ad tactu dilti .i. ad opacom spus sci. Propt
tcu dicitur ei Can. vij. Venter tu s. sicut acuus
tritici Granu tritici quo implet fuit uetr virgis
e ipe ihs xps / qui se cpat grano frumento /
Jo. xij. Granu utiq frumeti / seminatu in tra
fecunde virginitatis. Indutu palea assupte hua
nitatis / excussu in area infirmitate penalitatis. Et
nut recogitu in horrea supne felicitatis /
Bndcus g. uetr iste q fuit replet z cumlat
tritico assupte huanitatis. Et etc mirabilr / si tu
fuit plen et cumlat venter virginis / Quia
q tot no capit orbis in sua se clausit uiscera
fact homo. Propt q. d. in ps. Cu dederit
spus dei dilcis suis sopnu s. mortis Ecce he
ditatis dni / spus in pmu dabit eis / De q pmi
o scda subdit filij meos fruct uetris .i. meos
etna eucha filij dei adoptiui / est fruct uetris
spus virginalis / Bndcus g. uetr iste q fuit eua
cuat / sto mudicia / absit / qz spus fuit imacula
tus z p hoiem intact / Sed euacuat filij
sui corpali scta .i. pepit filiu cu sumo como
do xpianitatis / Quia ipe / qui fruct uetris

fuit / est omni bnore occeās. Vn g. dixit illa aliq
mlier extollens voce sua xpo dno s. h. Luc. xj.
cu dixit ei Btus uetr qui te portauit Et ete
tota bta. Huius uetris fuit p bndcom fructus
q portauit / et q tot mudus optauit / q ista
dna dicit hic bndcm Bndcs ingr fruct uetr.
Certe fruct iste sume debuit desiderari /
Quia ipe fruentibus eo z gustatibus ipm e
effuiue splendor clarissime cgtois / dulcor
suauissie refectois / vigor strenuissie opa
tois / Et honor vberrime retbucois / Dico
p. q ipe effuiue est fructib eo spus semi
plene i via et psce in pria splendor cgtois
omis .n. cgtio saluifica q hnt fideles in
via / et ea q hebut bti in pria / e effuiue
ab isto fructu / Quia fruct lucis est Ipe
em est sol iustie / splendor glie / Candor lucis
etne / et p hc lux vera illuians omem hoiez
veniente i mudu. De isto fructu lucis d.
Apls ad Eph. v. Fruct lucis e in omi bo
nitate / et iusticia / et veritate / castitate .i. docet z facit
hoiem cgscere bonitatem .i. pietatem et dulcedinem
metis et iusticiam spus opis Et veritate spus fidei
et sanitate .i. honestate cuersacois / q st hoi neca
ad salute. Scdo dico q iste fruct virginalis
vteri / efficit in hoibus dulcore suauissime
refectois / qm est fruct dulcis / De q. dicit
sposa Can. ij. Sub vmbra illius q deside
rabā sedi .i. xpi / z fruct ei .i. effeus dulcis
gutturi meo Magna e multitudo dulcedinis
due / q ipe abscondit p timetibus ipm / qm
illi qui no timet ipm nunq gustat aliq
de dulcedine sua / p q. in ps. d. Gustate
et uidete qm suauis e dns zc. Et ut ondat
qm soli timetes eu gustat eu Ideo subd.
Timete dnm oes sci ei zc. Ideo fruct iste e
effuiue fruentibus ipo / dulcor suauissime re
fectois / sine quo dulcore oia st insipida / et
sn qua refectoe aia no pt viuere / nec merce
de p via sci. Vn g. d. de isto fructu Ma
rie Ecc. xj. Breuis in volatilibus apis et
inicu dulcoris ht fruct ei / Apis p mltas
rones sg. btam virgine Marie p via Qm
ut d. Ambros in Exameron Apes nllo
cocubitu miscet nec soluut libidine / nec
ptus cassiut dolorib Et tamē magnu
examē cstituut Sic z bta virgo sn cocubi
tu z sine libidine ac sine dolore filiu gnā
uit Apis ecia sua naturali industria et

quodā miro artificio fauū efficit / In q° ē
mel et cera Sic et virgo Maria filiū genuit
In q° ē mel et cera Mel quidē diuinitatis
et cera humanitatis. Dicit 9° Sap. Breuis
ē in volatilibȝ apis .i. virgo Maria int9 os
stos qui pennis .s. virtutū volant ad celū
humilis fuit et puula in sua reputacōe / et
tamē initiū dulcoris hȝ fruct9 eius .i. filius
eius ē p^a ca / 2^a p^m ... oīs spūalis dulcōis
Tercio dico qꝫ iste fruct9 / efficit in fructibȝ
eo vigore strenuissime opacōis / qꝛ fcti9
ē iustie / s^d dixi de q° fructu d^r Gustates
em fructū istū efficiunt fortes & strenui
ad opandū bona / et ad bellandū 9^t spūa
les hostes Quia fruct9 ē iustie s^d dixi / De
quo fructu d^r ... in ps Dns dabit benig
nitate .i. benigne dabit graciam suā / et tra
3 nra .i. virgo Maria / dabit fructū suū .i. puet.
filiū suū / qui efficit in hoībȝ iusticiam ... / ad
bn opandū / et ad reddendū vnicuiqꝫ qd
sibi debet. vn inmediate subdit pphā Justicia
an eū ambulabit De saluatore filio meo
filio Marie pdem fiat ysa. xlv°. Apiatur
tra .i. virgo Maria / apuit dico / no apercōe
ablate virginitatis sȝ apcōne collate fecūdi
tatis / Et germinet saluatorē Et seq^r Et
iusticia oriatur simul. Orto em saluatore
fuit simul orta iusticia / q hoīem inclinet
ad bn opandū Quarto dico qꝫ iste
fruct9 efficit in hoībȝ honorem vberrime
retribucōis / Quia fruct9 ē glīe Ipe em ē
ille fruct9 de q° d^r Sap iij°. Bonoꝝ labo
rū gloriosus ē fruct9 / Bene fruct9 iste ē glo
riosus / no solū formalit quo ad se sȝ et
effectiue qm ad oms electos Ipe em xpc qui
ē sapia increata d^r de se ipa ista vba
Ecc. xxiiij°. Ego q̄si vitis fructificaui sua
uitate odoris et flores mei fruct9 ho
noris et honestatis Et vtiqꝫ figam xpc ē
vitis Ipe em vocat se vitē Jo. xv°. E
go mqd sū vitis / Vere ipe effectiue est
omnibȝ electis / fructificacōis / odore / sapore /
et honorem Ipe em effectiue ē odor / elec
tos attrahens Sapor reficiens / Et honor
insigniens in eternū Ex ista em vite flu
it vinū optimū / qd est vinū ... amicis
dei ad potandū De quo d^r Cāt. vij°.

Vinū quidē qd letificat deū et hoīes .s. vinū
beatitudinis eterne / Sic ergo patet qꝫ bene dixit
ista sca dna / cū dixit virgini gl'ose Benedictus
fruct9 ventris tui Ergo bn videam9 qꝫ in
nobis sint effectus hui9 fruct9 .s. splēdor sa
lutifere 9gcōis Quia .s. 9gscam9 saluti nre
dulcor et interne refectōis quo sapiet nob
bona spūalia / Vigor et bone opacōis / q°
impleam9 et diuina pcepta / et 9silia / Vt sic
tandē in nobis sit honor glōse retribucōis / Et
ut ista optime possim9 Supplicem9 Marie
virgini / cū laudibȝ / ut ipa nobis impetret
ista / Et bn dico cū laudibus / Quia sic ē hodie
et fuit et ex quo fuit mat xpi nomē eius ita
magnificatū / ut no deficiat .i. deficere non
debeat laus eius de ore hoīm Sic dcm fuit
illi Judith s^d h^r Judith xiij°. Vt aut ipa
pia dei genitrix sit nobis ... ad ista gpiaa /
detestem^r cūcta vicia / et doleam9 de pcīs
p nos 9missis / de quibȝ nll9 fruct9 sit seq
nisi mors eterna / vn aplūs ad Rom vj°.
de pcīs loqns d^r ita peccatoribȝ / Quē fructū
habuistis tūc / in quibȝ erubescitis nunc / q̄si di
cat nllm / nisi aīe dapnacōm Nam ut sb
dit finis illoꝝ mors est infernalis / Faciam9
g° dignos fruct9 pnie / s^d 9suluit pcursor scti9
Vectris virginalis .i. xpi / dicens Luc. xiij°. Fa
cite g° fruct9 dignos pnie / et fructificem9
in omni ope bono / iux° 9siliū aplī ad Col.
i°. Ambulem9 inqꝫ / deo p oīa placentes / Vt
cū repbi / comedet fruct9 vie sue .i. gusta
bunt infernalia supplicia / que erunt fructus
acerbissimi peccatoꝝ / que sunt quedā via pessima
ipoꝝ Juxta illd pū .i°. Comedent enim repbi
fruct9 vie sue .i. 9siliis suis saturabunt
Nos gustem9 poma solis et lune .i. fruct9
primos ... padisi De q9 hetur
pū iij°. Duo quidē fruct9 / nichil aliud erunt
nisi vita eterna / ad qꝫ puenit p fructū sāctificacōis
Sanctificacio em ē pmus fruct9 pnie
et opīs bone / Vita aut eterna ē fruct9 vl
timus et vltim9 finis / vn aplūs d^r penite
tibȝ ad Rom vj°. Nunc inqꝫ liberati a pcto
serui aut facti deo / hetis fructū in sctificacōm
finē vero vitam eternā / qm sic nunc hetis in
spe Et tandē in re possidebitis eam Ad
qm nos pducat etc Amen.

Sermo iiij^us^ quatuor temporum mensis decembris et dominica iiij^a^ de adventu et est primus sermo pro sabbato.

Vox clamantis in deserto parate viam domini rectas facite semitas eius. Luc. iij^o^. Mos est usitati in adventu regum ad civitates sui regni, quod per urbem tuba clamatoribus precones, quod mundetur platea, quod ornentur hospicia, quod preparentur cibaria, quod habeant vestimenta decencia, ut sic rex veniens nichil inveniat in quo posset offendi. Recitat talis precursor fuit beatus Johannes, qui precurrens adventum primum ihesu xpi, ad ista quatuor preparanda homines monuit. Ipse ad litteram prefuit ante adventum filii dei in carne simpliciter, quia prius fuit conceptus et prius fuit natus. Et antequam natus fecit posse suum, quia antequam xpm precederet exultans in gaudio per ipsius presencia et matris sue. Et tunc preparavit viam, per quod xps venit ad noticiam presentem matris. Vnde statim in sua dixit virginis Marie. Vnde hec in mihi, ut veniat mater domini mei ad me. Ipse est Johannes predicando prefuit ante adventum eiusdem. Non quidem simpliciter. Quia antequam xps veniret quam Johannes predicaret. Sed prefuit istum adventum quantum ad noticiam et manifestacionem hominum. Quia paucis erat notus adventus filii dei in carne, ante iohannis predicacionem. Sed ipse qui prius predicavit quod xps sua predicacione, manifestavit hominibus dei filium venisse in carne. Et tunc Johannes, prime predicacione, de xpo mira testificacione, baptismi dispensacione, celesti conversacione, preparavit viam per quod xps deus et homo venit ad hominum corda. Quibus per fidem notum fuit, quod ipse erat mundi salvator. Et pro illo tunc scilicet quando iohannes predicavit, fuit deum ad litteram de ipso verbum istud per prophetam Ysa. xl. quod verbum recitat Lucas dicens de Johanne Vox clamantis in deserto parate etc. Ipse enim ad litteram fuit vox, Ego vox Jo. i^o^. ~~Et~~ vox xpi per ipsum clamantis in deserto. In deserto enim ad litteram conversabatur baptizabat et predicabat dicens hominibus parate viam domini. Non solum enim ipse per ea que dicta sunt preparavit viam domino, sed etiam monuit homines, ut eam pararent id est facerent quod in se erat in via, per quam xps ad eos veniret pararet. Per istum modum prelatus ecclesie in isto sabbato ordinans clericos et quibus sublimatus ad sacros ordines

preparare habens curam animarum tamquam alter precursor prevenit adventum ultimum ihesu xpi, debet sua predicacione et exhortacione excitare corda hominum torpencia, ad obviandum decenter summo Regi ad iudicium properanti. Doctores ecclesie debent preparare viam suis verbis et exemplis per quam xps ad ipsos spiritualiter veniat, ut sic tandem securi videat ipsum suum Judicem venientem. Predicacio enim secundum Greg. in quadam omelia preveniunt, et tunc ad mentis nostre habitaculum dominus venit, verba exhortacionis precurrunt, et tunc veritas suscipitur in mente. Sic ergo doctores ecclesie tamquam boni precones debent utique adventus domini vias et semitas preparare, ut de quolibet posset dici proposito verbo scilicet quod est vox spiritus xpi clamantis spiritus per ipsum in deserto. scilicet huius seculi conversacionis et clamando dicentis hominibus Parate viam domini etc. In quibus quidem verbis describitur primo predicatoris et exhortatoris qualis debet esse persona quia vox clamantis in deserto. Describitur eciam secundo predicacionis et exhortacionis, qualis debet esse materia Quia parate viam domini etc. Primum dictum scilicet vox clamantis in deserto sumet nobis in isto sabbato pro ordinatis et ordinandis die ista Secunda autem clausula scilicet parate viam domini etc. sumitur et nobis pro sermone die crastina scilicet iiij^a^ dominica de adventu. Utraque enim die legitur evangelium. Anno xv^o^ Imperii Tiberii cesaris etc. Secundum Rom. ordinarium, de quo quidem evangelio sumuntur proposita verba. Quantum autem ad primam clausulam scilicet Vox clamantis in deserto Sciendum quod secundum Aug. iiij^o^ de doct. xpiana Officium doctoris ecclesiastici est ut doceat, ut moneat, et ut eis placeat. Ideo propositum evangelium tam inquantum est quibus prelatus ecclesie et quibus ordinatus preparare ad curam animarum intenditur in ista prima clausula. Primo in voce Ut doceres per revelacionem cum dicitur Vox, cuius quidem vocis est secundum Aug. notificare verbum latens in mente. Secundo intenditur in clamore ut moneres per exhortacionem cum additur clamantis spiritus cum auctoritate et efficacia. Tercio intenditur in deserti solitudine, ut placeres per edificacionem cum subditur in deserto i. cum Religione et exemplorum evidencia. Primo dico intenditur in ista prima clausula propositum evangelicus quod predicator ecclesiasticus in voce tamquam doceres per revela[cionem]

cu d[icitu]r vox / vox m[ea] est e[ni]m p[re]dicator vox
declarans et revelans ho[m]i[n]ib[us] v[er]ba div[in]a / vn[de]
de ipso p[otes]t dici / ho[m]i[n]ib[us] i[de]o v[er]bu[m] dic[it]ur Jo[hannis] i[n] p[ri]mo vo
ce v[er]bor[um] ei[us] audisti i[de]o p[re]dicatore qui e[st]
declarator et notificator v[er]bor[um] dei / Ipse
e[ss]e est illa vox de qua d[icitu]r in ps[almo] vox exul
tac[i]o[n]is et salutis in tabernaculis iustor[um] /
Ipse e[ni]m est in eccl[es]iis xpi q[ue] s[un]t iustor[um] taber
nacula / vox in ho[m]i[n]ib[us] excitans sp[irit]uale gau
diu[m] / et ad v[ir]tutu[m] op[er]a que s[un]t meritoria sa
lutis Ipse e[ni]m d[icitu]r vox q[ua] vocavit de q[u]o d[icitu]r
Ys[aie] lv[o]. Ecce teste dedi eu[m] / duce[m] ac
preceptore[m] gentib[us] Ecce gentes q[ua]s nesciebas
vocabis / et gentes q[ue] nescieru[n]t te ad te
current p[ro]pt[er] d[omi]n[u]m deu[m] tuu[m] et s[an]c[tu]m Isr[ae]l. Ubi
ostenditur q[uod] p[re]co evangelic[us] datur
di[vi]nit[us] in teste[m] / ad confirmac[i]o[n]em credentiu[m] / In
duce[m] ad revocac[i]o[n]em errantiu[m] / In precepto
rem ad coherc[i]o[n]em malignantiu[m] / Et i[n] voce[m]
ad excitac[i]o[n]em torpentiu[m] Ecce m[od]o gentes
q[ua]s nesciebas i[de]o qua[rum] act[us] et vita[m] reproba
bas vocabis s[cilicet] ad bonu[m] s[cilicet] vox ecclesia
ne vocat ad eccl[es]iam Et gentes q[ue] nescie
ru[n]t te i[de]o q[ue] contempseru[n]t te / post te current
i[de]o ad tua[m] p[re]dicac[i]o[n]em venient ad salute[m] / et
h[oc] p[ro]pt[er] d[omi]n[u]m deu[m] tuu[m] i[de]o p[at]rem et[er]nu[m] et s[an]c[tu]m
Isr[ae]l i[de]o xp[istu]m de Isr[ae]litis s[ecundu]m carne[m] nascitur[um]
Sc[un]do introducit[ur] in clamore t[anqua]m mo
nens p[er] exhortac[i]o[n]em cu[m] addit[ur] clamantis
debet e[ni]m p[re]dicator clamare i[de]o efficac[ite]r
et cu[m] v[igore] p[re]dicare Unde e[ni]m d[icitu]r p[re]dicatori
ij[o] ad Thimot[heum] iiij[o] Predica v[er]bu[m] / Insta
oportune / inoportune / Argue obsecra / increpa
in om[n]i pac[ienti]a et doctrina Ipse e[ni]m deb[et] e[ss]e
ille angelus de quo d[icitu]r Jo[hannis] apoc[alipsis] v[o] Vidi an
gelu[m] forte[m] / voce magna p[re]dicante[m] / Et ille
alius de q[u]o d[icitu]r ib[ide]m apoc[alipsis] viij[o] Audivi voce[m]
vni[us] aquile volantis p[er] mediu[m] celu[m] et
dicentis voce magna ve ve ve habitantib[us]
in t[er]ra Predicator e[ni]m d[ebet] e[ss]e s[cilicet] aquila /
p[ro]pt[er] limpiditate[m] contemplac[i]o[n]is / et volans p[er]
mediu[m] celu[m] / p[ro]pt[er] co[mmun]itate[m] dispensac[i]o[n]is / Debet
e[ni]m co[mmun]it[er] dispensare v[er]ba dei t[anqua]m stans i[n] medio
et no[n] in aliq[u]o ext[re]mor[um] / et deb[et] dice[re] habitan
tib[us] in t[er]ra i[de]o amatorib[us] t[er]renor[um] ter ve
p[ro]pt[er] t[ri]a mala que s[un]t i[n] mu[n]do / que s[un]t concupia
carnis concupia oculor[um] / et sup[er]bia vite

et debet e[ss]e s[cilicet] ille angelus de q[u]o d[icitu]r e[ss]e ipse Jo[hannis]
apoc[alipsis] xviij[o] Qui clamavit in fortitudine di
cens Cecidit cecidit Babilo[n] i[de]o cadet cadet
status mu[n]di q[uan]t[u]m ad peccatores cadet dico p[ri]mo
in p[ro]fundu[m] peccator[um] / et cadet s[ecund]o in p[ro]fundu[m] sup
pliciorum / debet g[ra]o clamare p[re]dicator instar
xpi de quo d[icitu]r Jo[hannis] vij[o] Qui clamabat voce
magna dicens siquis sitit veniat ad me et
bibat Sic deb[et] dice[re] p[re]dicator desiderantib[us]
aq[ua]m sapie[ntie] salutaris Tercio introducit[ur] in des[er]
ti solitudine t[anqua]m placens p[er] edificac[i]o[n]em / pl[us]
e[ni]m monet exempla q[uam] v[er]ba Et s[ecundu]m aug[ustinum] iiij[o]
de doct[rina] xpiana Cuiuscu[m]q[ue] grauditate ho[min]is
mai[us] pond[us] e[st] vita docentis Si g[ra]o p[re]dicator
vult fructu[m] face[re] in auditorib[us] p[er] sua[m] doct[ri]
na[m] et p[re]dicac[i]o[n]em clamosa[m] oportet q[uod] place
at eis / ipos[que] edificet p[er] exemplare[m] vita[m] ut
instar Joh[ann]is p[re]dicet in deserto Unde ipso ei
d[icitu]r Mt[h] iiij[o] Qui duct[us] e[st] ih[esu]s a sp[irit]u in desertu[m]
Et Luc[e] iiij[o] d[icitu]r Qui agebat[ur] a sp[irit]u in deser
tu[m] In deserto e[ni]m no[n] s[un]t tuta n[on] est ibi agro[rum]
cultura / nec societas huana s[e]d s[un]t ibi ve
pres et spine q[ue] pungu[n]t / Predicator g[ra]o
t[anqua]m in deserto manens / deb[et] detestari omem
viciorum turpitudine[m] / Debet e[ss]e abdicare omem
t[er]renor[um] mordiatam sollitudine[m] / Debet
e[ss]e fuge[re] ho[m]i[n]u[m] malor[um] pestifera[m] societate[m]
et deb[et] subire abstinencie et p[e]n[itenc]ie pungitiua
acuitate Et de h[oc] s[cilicet] d[icitu]r pu[er] xxj[o] Melius est
habitare in t[er]ra deserta q[uam] habitare cu[m] muliere
rixosa et litigiosa Vere meli[us] e[st] habitare
cu[m] xpo et Joh[ann]e in deserto / q[uam] in domib[us] re
gu[m] et ho[m]i[n]u[m] diuitu[m] / vestiri mollib[us] et vi
ue[re] i[n] diuiciis et deliciis Qu[i]a tu[n]c / nollet
homo nollet habitare cu[m] muliere rixosa et
litigiosa i[de]o cu[m] carne petulancia / q[ue] tu[n]c
mouet rixa[m] magna[m] / et duru[m] bellu[m] co[n]t[ra]
sp[irit]um / qu[i]a ho[mo] v[iv]e[n]s s[ecundu]m carne[m] deliciose nutri
[tur] Dicatur vox clamantis in deserto Obmissis
aut s[ecund]o et t[er]cio membro de quib[us] postea di
ceti[ur] Circa p[ri]mu[m] ubi introducit[ur] doctor
eccl[es]iastic[us] / in voce t[anqua]m docens p[er] revelac[i]o[n]em
cu[m] d[icitu]r vox / vox m[ea] Sciend[um] q[uod] p[re]co eva[n]
gelic[us] t[anqua]m vox ubi mentiu[m] / revelans et de
clarans secreta misteria / Inspecta beneficia
Comminata supplicia / Et p[ro]missa stipendia /
deb[et] e[ss]e / vox querens / lubricos ad casti

pauidos ad strenuitatem / cupidos ad liberalitatem tu
midos ad humilitatem / impios ad cordis lenitatem
sterilidos ad operum fecunditatem / et morbidos
ad cursus celeritatem. Et ista omnia probantur per ps. xx
viij. vbi illo loco vox domini super aquas usque
ibi Et in templo eius omnes dicent gloriam // Dico
primo quod debet esse vox conuertens lubricos ad casti
tatem / et tunc est vox domini super aquas. Super aquas
dico fluctuantis concupiscentie / et desiderantis fluxu
immundicie carnalis multum debet clamare
predicator super istas aquas / Quia quasi omnis caro
corrupit viam suam / et in istis aquis morantur
rane fetide i. homines luxuriosi quibus nichil
sapit nisi delectatio gustus et delectatio veneris
Debet secundo esse vox conuertens pauidos
ad strenuitatem / et tunc est vox domini in virtute
Dicitur enim alibi in ps. quod deus dabit voci sue
vocem virtutis scilicet per quam efficiat homines pauidos
strenuos debellatores viciorum / et virtuosos
aggressores arduorum / Tercio debet esse vox conuer
tens cupidos ad liberalitatem / et tunc est vox
domini in magnificentia i. faciens homines munificos
in dando / et auaros in aggrediendo et reti
nendo / magnificos et liberales / multum est ista
vox necessaria hominibus pauperibus / vt quilibet vir
magnifica recipiat a diuitibus necessaria vite
corporalis / Quarto debet esse vox conuertens tumi
dos ad humilitatem / et tunc est vox domini confrin
gentis cedros. Cedri enim sunt arbores excel
se / et signant hic superbos homines et elatos /
Vidi inquit ps. alibi impium superexaltatum
et eleuatum sicut cedros libani. Iste autem cedri
tunc confringuntur quando ad predicationem eorum se
humiliant et modicum se reputant / superbiam
detestantes. Quinto debet esse vox conuertens
impios ad lenitatem cordis / et tunc est vox
domini intercidentis flammam ignis. Ista flamma ig
nis potest hic dici ardor seu feruor iracundie
Que secundum philosophos est accensio sanguinis circa cor /
quia quando flamma multorum hominum corda sunt
flammancia sed ministerio bonorum predicatorum
deus sepe visitat corda iracundorum / et quamuis
non extinguat totaliter illam flammam iracundie
tamen intercidit i. minuit et interrumpit / conuertens
ipsos ad cordis lenitatem. dulcedinem et pacientiam
Sexto debet esse vox conuertens steriles ad
operum fecunditatem / Sicut enim terra inculta / et fruc-

tificationis inepta dicitur terra sterilis / ita cor hominis
ociosi / pigri et sompnolenti quod non est cultum nec fruc
tificationi aptum dicitur cor sterile. Sed quemadmodum terra que
tunc sterilis quasi tamquam deserta / efficitur fecunda et
fructificationi apta / quando concutitur et commouetur
fodiendo et arando / Sic cor hominis ociosi quamdiu
sit sicut desertum / certe quando foditur ligone doctrine
et aratur sicut predicatoris aratro / ac per hoc predicator
ipsum concutit et commouet / efficitur fecundum et ap
tum ad opera virtutum / et tunc predicator est vox domini con
cucientis desertum / Et quod istud possibile est in virtute dei
ideo addit psalmista / Et commouebit dominus de
sertum cades quod interpretatur mutata / quia tunc cor
mutatur a sterilitate in fecunditatem. Septimo debet
esse vox conuertens morbidos ad cursus celeritatem
et tunc est vox domini preparantis ceruos / Mul
ti enim homines sunt sicut morbidi et debiles in suis
pedibus / quod non solum non possunt currere per viam iusti
cie / verum eciam incedendo deficiunt. Sed vere ita sepe
fit virtute sancte predicationis / quod homines sunt morbidi
preparant se ad currendum per viam salutis / et
faciente deo possunt efficiuntur ita agiles et ce
leres / sicut sunt cerui / qui inter alia quadrupe
dia celerius currunt / Certe talis qui de morbidis
efficitur velocior cursus potest dicere cum Abacuc. iij.
Deus dominus fortitudo mea / et ponet pedes
meos quasi ceruorum / Revera sunt predicatores ecclesias
tici sunt talis vox habens tales effectus / ipse est vox
domini reuelantis condempsa i. figuras et enigmata
parabolas et obscuritates scripturarum / Quia ista que
dicta sunt non possunt predicatores efficere suo minis
terialiter nisi reuelando et declarando audito
ribus / eloquia scripturarum / Et ecce ad hoc sequitur glorifi
catio dei / Vnde statim subditur in ps. Et in
templo eius omnes dicent gloriam / Prochdolor
Rarus inuenitur talis modo vox domini / Vnde nunc quoniam
ad multos verificatum est illud quod scribitur in ps.
cxiij. Non est vox neque sensus Revera
Quia multi sunt eciam prelati ecclesiarum qui non habent
secundum interiorem scripturarum i. intellectum / quia sunt omnino
ignorantes / Vel posito quod habeant intellectum / non
tamen habeant secundum gustus interiores / quo sapi
at eis spiritualia et diuina / Ideo ipsi non sunt vox
Et si sint vox per auctem / non tamen sunt vox
per executionem / Quicumque enim non careat
sensu interiori / vel primo vel secundo / non possunt bene exequi
officium predicatoris / Vnde sunt sicut mortui in quibus
non est vox neque sensus / Multi autem sunt debiles.

pt dici i. qd dixit ysaach Vox quide vox
Jacob e / Sed manus / manus st. esau Gen xx
viio. Consulta em est sit plana / qr verba st bona
et utilia / s opa st mala / et auditoribz noci
ua / Sicut em 2 no facit / Certe vox talis
e vox Jacob qui mitps plantator / videt.
em p verba istorum q supplantet dyam et oc
ditum / docet em hoies dyam supplantare / s
manus eorum i. opa st esau / qui mitps sonet
/ qr manus eius i. opa plene st sangne i. pcto
ysa. io. Isti st de quibz in ps d. In quorum ma
nibz iniquitates st / dextra eorum repleta e mu
neribz / Sic g pz q defectus pdicatois est
mediu in ecclia / expte illorum qui deberent
pdicare / vel qr ipi no st vox / qr no hnt
sciam / vel si hnt vox / pmens verba utilia
hnt tn opa mala / et qntum edificant suis bo
nis eloquijs tm / ymo plus destruunt suis
malis exemplis / Aliqn aut est defectus expte
subditorum / qr claudunt aures maiores / vel
amore carnali vel amore tereno / ut sic non
exaudiat i. cu effectu audiat voce incan
tantis sapienter i. boni pdicatoris q pdi
cando incantat aias / et facit eas exire de
fouea pcti Isti st illi de qbz d. in ps Furor
illis sm silitudinem spentis / sicut aspidis sur
de / et obturantis aures suas / q no exaudi
et voce incantantis / et benefici incantatis
sapienter / Vere aspis qui claudit una au
re cu tra / et alia cu cauda ppa / no audit
voce incantatis / et ideo de fouea no exit
Sic et mali hoies / qr claudunt aures su
as pd dcm e Ideo no audiunt voce icam
tatis i. sapienter et utiliter pdicantis / ppr qd
sp remanet i fouea pcti / Pro deo illi
qui debent ee ex officio vox dni sicut st pla
ti et alij / qui debent audire voce dni / sicut
st subditi / taliter heant se i vita ista /
Illi bn docendo / et isti humiliter audiendo /
ut in fine mundi terminato dno Judicio
ascendamus cu dno ihu xpo ad celu cum
Jubilo / et in voce tube / Quod nobis concedat
qui venit ihs xps Amen.
It. scs sermo de eodem
Vox clamantis in deserto 2e. ubi s
Premissis divisione 2 psequitione membrorum
istius thematis in pncipio pcedentis sermonis
positis / et obmisso primo membro de quo
actu e supius / Circa scdm ubi intdunt
pto evangelistis in clamore / cp monens au
ditores p exhortationem / cu addit Clamate
est faciendu / q pdicator evangelius debz cla
mare valenter / ut peccatores ofiderent mi
serie / i. vanitate nalis originis / Vilitatem
terminalis turpitudinis / Temptatate indiciales
rectitudinis / et quantitate iehonalis amari
tudinis / Propter primum d. ysa. xl. Vox di
centis / clama / et dixi / Quid clamabo Re
spondet pdicatori Clama / Omnis caro fenu
et ois gla eius qui flos feni / Vere ois gla
hois / sm carne / est sicut flos feni / hz em sicut
flos feni aliqm apparentia / s modica existencia
/ sicut em flos feni in ardore solis exsiccate
humidu feni / cadit et arescat / Sic ardore
febrili exsiccate humidu radicale corporis
perit ois gloria / qm hz ho sm carne. Vn go.
subdit pphet dicens / Vere fenu e pplus / ymo
verius / quid st hoies sm carne qm sit fenu
/ qr fenu e cibus iumentorum / carnes aut hoi
nu / no st cibus / nisi vermiu 2 serpetu / Ppter
scdm d. pdicatori ysa. lviiio. Clama ne
cesses / qsi tuba exalta voce tua / et adnu
cia ppto meo i. laycis fidelibz / scelera eorum
/ et domui Jacob i. viris ecclasticis / qui
se dicunt domu veri Jacob i. xpi / Ppi n.
uno mo dm ecclia xpi / pcta eorum / clama
go / et clamando adnuncia istis 2 illis pcta
sua / ut ea recognoscat / et ad dm se convertant
Et signanter d. Quasi tuba / q est stricta
expte tubicinis / et ampla i. aliorum / qr
pdicator dz ee strictus sibiipsi / et qntum ad ali
os largus 2 latus / Vn sm Crisost. Audiant
cu hoies grandia / et gravia facientes / et
alijs prua et levia mandantes / Non sicut
pharisei / de quibus d. Salvator ost. xxiiio. Qui
imponebant gravia onera hoibz / et ipi no
lebant ea / etiam digito suo movere / Propter
tertium d. eis Joel io. Clamate ad dnm. A.
A. A. diei dni / qr ppe est dies dni / et qsi
vastitas veniet a potente / Vere debent p
dicatores clamari peccatoribz tria mala que
habebunt in die Judicij / nisi se corrigant a
pctis s. demonu / ymo ois creature accusationem
omnis em creatura accusabit eos / Districti
iudicis disceptationem / Et sine placationem

It. Bo. iiio. de eod.

a deo suo etiam discessione / dicete Judice
Discedite a me maledicti / et in p[ro]fundum infini
dimersionem / Certe p[ro]pt[er] q[uo]d istorum debet p[re]di
cator clamando dicere · Ista · dici d[omi]ni / q[uia] ve
niet s[e]d vastitas q[ue] mittet omnes ad vas
tandum reprobos et condempnandum / Propter
q[uo]d d[icitu]r p[re]dicatori Ezech· xxj° Clama et v
lula fili hominis quia hic e[st] gladius occisi
onis magne Loquitur de supplicio infirna
li / q[uo]d est gladius occidens g[e]n[er]aliter angelos
reprobos et homines malos / Quilibet peccator pri
mo superbus homo et in diuicijs suis confi
dens e[st] illa arbor excelsa q[ua]m vidit Nabu
godonosor / de qua d[icitu]r Dan[ielis] iiij° Ecce vigil
et sanctus / descendens de celo clamauit fortiter
dicens Succidite arborem / et p[re]cidite ram
os eius / et excutite folia / et dispergite fructus
eius Reuera quilibet peccator q[ua]ntumcumque magnus et
altus fuit in hac vita / succidetur p[er] sinam [?] in
in die Judicij et mittetur in ignem eternum i[n]
quo et rami eius et folia et fructus i[d est] o[mn]ia ad cu
p[ro]pinquitatem in quibus gl[ori]abatur viuens totaliter
perib[un]t Quia desiderium peccatorum peribit i[n] p[salmo]
Ista g[eneralite]r iiij° debet p[re]dicator clamando dicere
ut peccatores peccata deserant / et ad d[omi]n[u]m sequ
tant // Proch dolor iam verificatum e[st] de
multis qui h[abe]nt officium clamandi in ecc[lesi]is
q[uo]d p[salmista] Non clamabunt in gutture suo / vel
si clamet aliqui h[abe]nt vocem infra raucam
/ et nigra q[uam] vix a paucis auditur / Quia cum
debent clamorem suo p[er]ficere plus offendunt
p[ro]pt[er] opera ipsorum mala / et ideo q[uia] no[n] audit
clamor eorum / homines subditi non deserunt p[e]c
cata / nec transeunt de vicijs ad v[irtut]es / Vn[de] d[icitu]r in
p[salm]o / Non est ruina maceriae neque transitus / neque
clamor in plateis eorum / Maceria e[st] quedam
pariet[es] facta sine cemento / et s[ignifica]t murum abhor
ribilem / q[uem] peccatores faciunt de multis p[e]c
catis / et q[uem] ponunt inter seipsos et d[eu]m / Pec
cata enim diuidunt inter peccatores et deum / et
abscondunt faciem dei ab eis ut d[icitu]r Ysa[ie] lix.
Quid g[e]n[eralite]r d[icitu]r hic Non e[st] ruina maceriae i[d est]
peccatores non faciunt ruinam p[er] p[e]n[ite]nciam muri
illi vilissimi q[uem] de multis iniquitatib[us]
fecerunt / ac p[er] h[oc] neque e[st] transitus eorum a vicijs
ad virtutes / Neque aut[em] e[st] ita quedam istorum
assignatur ea dicens Neque clamor in plateis
eorum i[d est] clamor siue p[re]dicationis in locis et
ecc[lesi]is principalibus eorum / Aliqui vero / et si
clamant prelati eorum modo debito non est fructus
in subditis Quia q[ua]ntumcumque clamet eis illi
qui h[abe]nt clamare ex officio nolunt conuerti a
vicijs suis malis Et tamen d[icitu]r eis Zach[arie]
i° Ne sitis sicut patres vestri ad quos clamabant
p[ro]phete priores dicentes Conuertimini a vijs malis
vestris / Placeat deo q[uod] sic clamet prelati /
et clamorem eorum audiant subditi / ut cum
fiet clamor angelorum in die Judicij / nos
om[ne]s t[ame]n parati mereamur ad nupcias paradisi
s[ed] Amen · Ite s[er]mo· 3us· de eodem·

Vox clamantis in deserto · ut s[upr]a · Vbi
s[upra] · Acceptis duobus et p[ro]sequutis membris
istius thematis in primo p[re]dic[atio]nis p[re]cedentis [?] et
obmisso primo et s[e]c[un]do membro de tercio vbi pro
clamacionis meditatur in deserto solitudinis t[em]p[or]is
placens p[er] edificacionem cum d[icitu]r In deserto · Aut
aliquid e[st] deum vbi e[st] s[upr]a · Quod ad h[oc] q[uod] p[re]dicatio
possit in auditoribus p[ro]ficere oportet q[uod] ipse p[re]
dicator ducat eternam vitam / et habeat eternum
statum / p[er] q[uem] possit placere et non despici Quia
s[ecundu]m Greg[orium] · Cuius vita despicitur restat ut
eius p[re]dicatio contempnatur / Status aut[em] in q[uo] d[ebe]t
esse p[re]dicator ut placere possit auditoribus
conuenientis [?] inter [?] p[er] desertum Videmus enim q[uod] in
deserto e[st] suauitas cantus / ibi enim dulciter ca
tant aues / Tenuitas victus Exulat enim pe
homo ibi comedere nisi poterit secum / Amenitas
aspectus / Ibi enim apparent folia virencia / et
pulcherrimi flores / Raritas humani transitus
Raro enim homines transeunt p[er] desertum / Sic dico
q[uod] status p[re]dicatoris t[em]p[or]e aliud desertum requirit
p[er] suauitatem cantus dulcedine interne exulta
cionis / Pro tenuitate victus / Asperitate assump
te maceracionis / p[er] amenitate aspectus pulchri
tudine honeste conuersacionis / Et p[er] raritate
humani transitus / solitudinem p[er]fecte congregacio
nis Requirit dico p[rim]o status p[re]dicatoris
p[ro] suauitate cantus q[ui] est in deserto materiali
dulcedinem interne exultacionis Debet enim
iocundari spiritualiter et exultacione spirituali gau
dio p[ro]pt[er] diuina beneficia / Quodlibet enim diuinum

bnficiu debz dicere vna cantilena dnice lau
dis in ei9 corde ut sic in delicijs spualibz
viuat/ nisi em esset iocund9 spu/ no posset
excitare alios suis eloqiis ad gaudiu vex
de hr expoi pte 1a ys. ls. Ponet desertu
ei9 qsi delicias/ et solitudinē ei9 qsi ortu
dni. Gaudiu z leticia iuenient in ea
.i. in mente eius/ que ē tale desertu/ gracia actio
z vox laudis = Tercio scd'o q req'rit p tenu
itate victus/ austeritate assupte maceracio
nis instar Moysi qui ieiunauit in deserto
Instar eciā helie qui ptq'q' comederat in
deserto pane subcinericiu et biberat aq'n ie
iunauit xl diebz Instar eciā Johis baptiste
qui fuit in deserto esca tenui z aspam uesti
te .i. mt iij Et instar eciā xpi/ qui ieiunauit
xl. diebz in deserto mt iiij. = Tercio dico q
req'r status pdicatoris p amenitate aspcus/ q
ē in deserto/ Pulchritudie hoeste q'usacois/
vt s. loco folioz virencu/ sit in eo honestas
locucois/ Et loco florz redolenciu/ sit i eo
honestas opacois/ ut posset dici de ipo ysa.
i. xxxv. Letabit' deserta et inuia/ exul
tabit solitudo et florebit qsi liliu/ qd no
solu ht flores/ verum eciā z folia pulchra
= Quarto req'r p puritate huani tnsit9
solitudine pestifere ggatois/ Debet em
esse solitarius/ Non quidē p elongatom
a bonis z sctis hoibz/ Sz solu p elongaco
nē ab hoibz puis Nullus em malus homo
vel mala psona q appeat digna morte
etna p sua manifesta crīa/ debz sinīt
morari cū illo q pdicat sctitate Quia ut
in ps d. Cu electo electus eris et cu puso puer
teris/ Tn status ei9 debz esse s. desertu/ de q°
d. Job xxxviij°. M in deserto nullus morta
liu .i. morte eterna moriturorz gmorat
Et ēe qui se elongat a malis hoibz dig
nus efficit' vehementissimo ymbre gre
dei/ Unde paulo an d. in Job Quis de
dit vehementissio ymbri cursum sup t'ra abs
hoie in deserto/ Ubi nullus mortaliu gmora
qsi dicit/ de9 dat ymbrē in tali deserto a malis
hoibz sepato ymbrē vehementissimu gre
sue/ vt pducat herbas virentes/ et sic bo
nos fruct9 opez facientes Hec ita bon9

ē stat9 pdicatoris qui sic p ea q dca sunt
deserto gpari/ Ad tale em desertu xpus inuitat
discipulos suos/ Venite inq' seorsu in desertu
locu .i. mr vj°. Per tale eciā desertu/ ascendit
aīa iusti viri/ de q. in v. [illegible] s. virgula fumi
ex aromatibz/ Unde de tali aīa d. sps scus
Cañ. iij°. Que ista q ascendit p desertu sic
virgula fumi ex aromatibz Est ei talis aīa
s. virgula pua z recta p virtute humilitatis et recti
tudine scitatis. Sz ē sic virgula fumi ex aro
matibz/ p fame celebritate. De tali eciā deserto
ascendit aīa iusti viri z sci pdicatoris deli
cijs affluens innixa sup dilcm suu/ Quia ei
sci de isto deserto ascendit gtinue visus celu
gtinue gscitacois virtutibz/ Et ascendit deli
cijs affluens sic spualibz/ et innixa super
dilcm suu/ Quia in omnibz sm sua possi
bilitate imitat' xpm/ Unde de tali d. sps
scus Cañ viij Que ista que ascendit de
deserto z c. Placeat deo q pficiterimus nos in
tali deserto/ q in tali deserto inueit' gra dei Jux
illud ysa. xxxj°. Inuenit ppls gram in deser
to/ ut ei aīe nre exeunt de corpibz/ dicat'
de qualibz illud Apoc. xij°. Date sunt mulieri
ale due ut volaret in desertu in locu suu
Iste ale due/ q dant' aīe sce/ sunt actio bona
/ et gteplacio eleuata/ Vel affectio sca/
et opacio iusta Istis duabz alis volat
aīa deuota de pdco deserto/ in aliud deser
tu s. in celu M p tanto d. desertu Quia sunt
a malis angelis delictu Istu aut volatu
in istud desertu/ et ad locu nob eternaliter
patu/ nobis gcedat dns ihc xps Amē

Sermo ij9 dnica iiij. de Aduentu

Parate viam dni Verbis facite semitas
ei9 Luc/ Quanto instat ppinqui9 aduē
t9 mag' principis tanto pcones clamat uale
cius ut hoies accuracius se habeant ad suscepcōe
regis/ Quia g' natiuitas dnice celebrius in
stat i pximo/ p qua ī hac natiuitate apparuit i carne
uenisse dei filiu/ p qua eciā mundo ipe inuisibil
apparuit In cuius metior9 festiuitate animā no
ambigim9 vsqm deuotas aīas visitare spua
liter p gram spualem Ideo pcones ecce
s. pdicatores debent studere vigilancius/ orone
solicicius/ clamare ualencius et dicere Vex

smo ij dnic iiij de adventu

glorificato uenturus est festum suum appropinquat
Ergo parate viam domini Predicatores ei eam
debent dupliciter parare viam domini primo quidem
bene viuendo et bene docendo. Qui enim ipsi bene
viuit et bene docet tunc quantum est de se optime
parat viam domini In signum cuius ipse dominus
Jhesus mittebat binos de suis discipulis
in omnem ciuitatem et locum quo erat ipse uen-
turus sicut dicitur Luce x°. Super quo dicit Gregorius
in omelia. Predicatores suos dominus sequitur
quia predicatio preuenit et tunc ad mentis nostre habi-
tacionem dominus uenit Ipse eciam Gregorius exponens in
omelia eadem illud ubi prius Iter facite ei qui
ascendit super occasum. Nos predicatores iter
facimus dicebat populo cum ei quasi uiam nostris
mentibus predicamus ut postea ipse ueniens
per amorem suum presencia eas illustret. Pa-
rant ergo predicatores viam domini bene viuen-
do et bene docendo. Secundo debet parare via
domini monendo efficaciter et exhortando ut
viam domini ipsi met parent dicendo eis Pa-
rate viam domini Quecumque debeat eis
dicere omni dominica primo et omni die quo predi-
cant quam maxime debet eis dicere ista domi-
nica que est propinqua festo eius adventus sim-
ul etiam hanc enim dominica dicit eis ecclesia
in primo responsorio matutini. Canite tuba
in Syon uocate gentes et annunciate populis
et dicite Ecce deus salvator ueniet.
Debent quoque dicere populis istam secundam
clausulam ubi hesterna die proposita
Parate viam domini etc. In qua quidem secunda
clausula postquam proposita in prima predicatoris
et exhortatoris qualis debeat esse persona.
Quia vox clamantis in deserto describitur
predicacionis et exhortacionis qualis de-
beat esse materia Quia parate viam
domini etc. Ubi est sciendum quod materia
predicacionis et promptitudo execucionis
quantum ad mandata, celsitudo perfectionis
quantum ad consilia, certitudo mercedis quantum ad
remissa. Ideo per illum predicatorem exim-
ium Ysayam forma et exemplar predicatorum
domini monemur in istis verbis que eciam
infert beatus Lucas in isto ewangelio
et monere debent xpristianum per omnes predi-

catores ad tria scilicet ad mandatorum perfectam
observacionem. Ad consiliorum devotam supero-
gacionem. Et ad finis ultimi debitam perfe-
ctionem. Per primum via lata paratur. parate
michi viam domini. Per secundum stricta semi-
ta rectificatur. Rectas addit facite semitas
eius. Sed per tercium totum in fine ordinatur
secundum quod ad vitam dicit domini. Secundum autem
quod ille parat viam domini qui observat mandata.
de quo dicit Augustinus in psalmo dicens Viam man-
datorum tuorum cucurri cum dilatasti cor
meum scilicet per caritatem que est latitudo cordium dilata-
tiua. Et signatur dicit hec quod sine caritate
non quis quod est currere per viam mandatorum nec ea
observare secundum mandatum intencionem. Dicit ergo
hominibus Parate viam domini id est nichil aliud est
quam eis dicere servate mandata domini sine quo
non potestis ingredi ad vitam. Sicut enim dixit xpristus
illi iuueni ad vitam ingredi serua mandata. Matthei
xix°. Ille autem rectificat semitam que strictior est
quam via est enim via secta deuitans obliquitates
qui cottidie mandatorum superaddit erogacionem
consiliorum. De qua semita dicit nunc iustus in
psalmo loquens deo Deduc me domine in via et di-
rige me in semita recta propter inimicos meos
et alibi loquens in psalmo. Vias tuas domine demons-
tra michi et semitas tuas doce me. Ille autem
parat viam domini et rectas facit semitas domini qui
et custodiam mandatorum et observanciam consiliorum
ordinat in deum et in hiis nichil intendit nisi
deum et in eo quiescere. Ut possit dicere illud Treno-
rum. Pars mea dominus dicit anima mea propterea ex-
spectabo eum. Obmissis quantum ad nunc secundo me-
bro et tercio de quibus agetur in sermonibus sequentibus
De primo. ubi agitur quod predicatores monentur homines
ad mandatorum perfectam observacionem cum dicunt
et debet dicere Parate viam aliquid nunc est dicendum
ubi est sciendum quod ille parat istam viam per quam ue-
nitur ad vitam qui toto mentis conatu parat se ad
intelligendum legem domini spiritualiter ne decipiatur. Ad
perficiendum legem domini integraliter ne deviatur.
Ad conveniendum secundum legem domini ex placito ne de-
cipiatur. Ad congrediendum per legem domini actualiter ne
subicitur. Dico primo quod ille parat viam domini
que est observancia mandatorum qui se parat toto
mentis conatu ad intelligendum legem domini
spiritualiter ne decipiatur ut sit paratus semper

in via domini paratur intelligere mens

de lege reddere rationem omni poscenti uos .i. Petri iii°. Parati magis sitis ad satisfactionem omni poscenti uos rationem de ea que in uobis est fide et spe quia nullus possit aliqualiter facere in scriptura ueteris testamenti intelligere spiritualiter cum enim articuli nostre fidei et omnia que per uos moraliter sunt agenda continuantur in spirituali intelligentia ueteris testamenti decipiuntur omnes qui uellent rationem de fide catholica reddere manentes in cortice littere scripture ueteris et non ingredientes ad medullam intelligentie/ Sic enim deceputi sunt iudei qui carnaliter sapientes et in cortice littere manentes non possunt aliquid intelligere de fide xpiana/ Ergo debemus parare cor nostrum ad intelligendum spiritualiter/ non enim potest perfici quod nescitur. Sic enim parauit Esdras cor suum ut inuestigaret legem domini/ dicitur enim sic .i. Esdre vii°. Esdras parauit cor suum ut inuestigaret legem domini/ et faceret et doceret in israel preceptum et iudicium/ Premittat autem facere ipsa docere/ quia secundum ueritatem prius est bene facere quam bene docere/ Et ideo cepit Jhesus facere et docere Act. i°. Secundo dico quod ille parat uiam istam qui se parat ad perficiendum legem integraliter ne deuiat/ Et dico integraliter Quia ut dicitur Jac. ii°. Qui offendit in uno/ factus est omnium reus/ Et dico ne deuiat/ Quia qui legem dei transgreditur/ et in uno precepto dignus est a deo deuiat/ et in infinitum peccat/ Paremus ergo istam uiam sic scilicet parando nos ad perficiendum/ ut quilibet possit deo dicere illud ps./ Paratus sum et non sum conturbatus ut custodiam mandata tua/ Hoc enim est parare iusticiam ante iudicium/ de quo monet quilibet nostrum Sapiens Eccl. xviii°. Ante iudicium para iusticiam tibi .i. serua legem domini/ in qua precipit et suadetur omnibus iusticia/ Hoc enim scilicet perficere legem dei est esse paratum in die tali Estote parati in die tali .i. in die iudicii Dicitur nobis Exo. ix. Primus enim dies est presentis uite/ Secundus est dies mortis/ Tercius est dies iudicii extremi/ Ergo sicut dicitur nobis per xpm simus parati in illa die perficiendo integre iusticie legem/ Vos inquit Mt. xxiiii°. estote parati/ quia qua hora non putatis filius

hominis uenturus est// Tercio dico quod ille parat uiam istam .i. mandatorum obseruanciam Qui se parat ad uiuendum secundum legem exemplariter ne decipiatur/ Non enim sufficit quod homo habeat uitam sanctam quo ad se nisi habeat uitam exemplarem/ et famam odoriferam quo ad alios Dicit enim quedam glosa/ Quod uita sancta est nobis necessaria/ sed bona fama est aliis necessaria Saluator enim dicit discipulis Mt. v°. Sic luceat lux uestra coram hominibus ut uideant opera uestra bona etc. Oportet ergo quod homo qui bene uult parare uiam istam .i. perfectam mandatorum obseruanciam quod paret se ad uiuendum .i. ad similiter uiuendum cum aliis exemplariter et cum bona fama/ ut alii uidentes eius bona opera/ et sencientes eius famam odoriferam habeant ad currendum post xpm Dicitur enim uiro dicit Job xii°. Quod homines sit contemptibilis apud diuites/ ipse enim est lampas parata/ Unde sic dicitur Deridetur iusti simplicitas/ lampas contempta apud cogitationes diuitum/ parata ad tempus statutum .i. ad diem iudicii De prudentibus uirginibus dicitur ut Mt. xxv°. Quod ornauerunt .i. parauerunt lampades suas/ et ideo quia parate inuente sunt intrauerunt cum sponso ad nupcias/ De sanctis etiam mulieribus dicitur Luc. xxiiii°. Quod portantes aromata que parauerant/ uenerunt ad xpi monumentum/ Super quo dicit Ambrosius in quodam sermone Nos inquit qui uos monemus/ ut cum aromatibus .i. cum odore bonorum operum et plenitudine uirtutibus dominum querimus// Quarto dico quod ille parat istam uiam/ Qui se parat ad contendendum pro lege uiriliter/ Ne subiciatur sub tirannis perfidis et hominibus malis Exemplum habemus ad hoc ii° Machab. vii°. De illis sanctis pueris qui dixerunt illi perfido Regi Anthiocho parati sumus magis mori/ quam patrias leges dei preuaricari/ Exemplum etiam de Petro Qui dicebat xpo sicut habetur Luc. xxii°. qui dicebat sic Non solum alligari sed et mori paratus sum etc. Istis quatuor modis parauit istam uiam Johannes baptista/ cui dictum fuit Luc. i°. Tu puer propheta altissimi uocaberis preibis ante faciem domini parare uias eius/ Ipse

enim lege intellexit, spiritualiter legem servavit, in-
tegraliter in sua lege vixit, famose et exemplari-
ter, et pro lege mori voluit victorialiter.
Ipse etiam monuit homines ut istam viam para-
rent. Unde ipse ad litteram fuit illa vox clama-
ntis et dicentis Parate viam domini. Sed proh do-
lor multi sunt qui non parant viam isti domino, sed
magis parant viam dyabolo, parantes sibi in hac
vita delicias et divicias, cum tamen nesciunt cuius
erunt illa que paraverunt, secundum quod dictum fuit illi Luc.
xii°. Qui non poterat dormire pre sollicitudi-
ne et cogitacione quas habebat de congregando
fructus suos, quos paraverat, et dum esset in ista
sollicitudine et etiam in verbis fatuus quod dice-
bat anime sue Requiesce, comede, bibe, epula-
re, et dixit illi deus Stulte hac nocte repe-
tent animam tuam a te, que autem parasti cuius erunt,
quasi diceret tu nescis. Forsitan erunt inimici
tui vel alicuius qui parum aut nichil de anima tu-
a curabit. Vere etiam hominem qui deseren-
do iusticiam perpetrat crimina, quod non parat
sibi delicias et divicias nisi in hac vita,
dyabolus parat eum ad rupheam. Unde dicitur Ecc.
xxxvi. Qui transgreditur de iusticia ad pec-
catum deus parat illum ad rupheam, id est ad in-
fernum perpetuam penam. Non sic nos karis-
simi, sed accipientes doctrinam a formica que con-
gregat in messe et parat sibi cibum quod come-
dat, Prov. vi°. Sic et nos in estate presen-
tis vite paremus nobis cibum quo fruamur in
alia vita, ut ad divinas inspiraciones, et ad
ecclesie predicaciones paremus nos per bonas
operaciones ut possimus dici plebs perfecta domino
parata. Ad hoc enim ut est divina inspiracio, et
ad hoc fuit Johannis et ecclesie predicacio, scilicet
parare domino plebem perfectam Luc. i°. Ut sic
paratam tandem possideamus, id est regnum quod celis
est paratum de quo dicet eis Christus in die
judicii secundum hoc Mat. xxv°. Venite benedicti
patris mei possidete paratum vobis regnum,
quod nobis concedat ipsemet Ihesus Christus. Amen.

Sermo ii. dominica de adventu

Parate viam domini. 2e. Accepta divisio-
ne et prosecucione membrorum istius thematis
et obmisso primo membro de quo actum est
supra. Nunc de secundo ubi monet homines
ad devotam consiliorum Christi supererogacionem cum
addit rectas facite semitas eius. Aliquid est
dicendum. Ubi est sciendum quod quia semita est strictior
quam sit communis via, ideo per viam intelliguntur hic
divina precepta, quia sine observancia eorum non possunt
aliqui homines ingredi ad vitam. Unde necesse habet
omnis qui salvari voluerit quod per viam transeat. Per
semitam autem que strictior est intelliguntur Christi consi-
lia, videlicet castitatis, paupertatis, et obediencie, quorum ob-
servancia non est de necessitate salutis. Unde per
istam semitam non habent necesse transire homines tamen,
sed solum per istam erunt illi qui dicuntur perfecti. Quod
autem dicitur semitas in plurali cum tamen dixit viam in singulari
non est multum curandum, quia aliquando invenitur ista
via in plurali, secundum ibi in ps. Vias tuas domine
demonstra michi. Prov. iii°. Vie eius vie pulchre.
Et semita etiam invenitur in singulari, secundum ibi in ps.
Dirige me in semita recta. Potest etiam dici
quod quia omnia precepta sunt forsan eiusdem diffi-
cultatis ad servandum, ideo dicitur hic via in singulari;
consilia autem Christi non sunt eiusdem difficultatis
ad servandum. Difficilius enim est servare consilium
obediencie, pro quo immolatur voluntas propria, quam alia
duo. Consilium etiam castitatis, pro quo immolatur caro,
difficilius est ad servandum quam consilium paupertatis,
pro quo abdicantur exteriora bona. Preterea omnia
precepta sunt ita connexa quod qui transgreditur unum
quasi transgreditur omnia. Omnia qui offendit in uno
factus est omnium reus Jac. ii°. Non sic autem est
de consiliis. Potest enim quis servare unum
et mereri per observanciam eius, dato quod alia non
servet. Propter quod forte dicitur semite in plurali.
Sed quare dicitur rectas facite, cum semper Christi consilia
fuerint recta. Potest dici dupliciter. Primo ut sit sensus
facite, id est observate semitas rectas, id est consilia
Christi recta, et sic nichil est dubium. Vel potest sic
intelligi semitas Christi facite rectas, et sic obiec-
cio procedit, et tunc dicendum quod semite iste
Christi semper sunt in se recte, sed non sunt recte in opinione
multorum hominum. Multi enim fuerunt opinati
quod observancia istorum consiliorum nichil faciat ad
felicitatem. Immo senserunt quod felicitas in exe-
cucione et impletione oppositorum consistebat,
secundum illi qui posuerunt felicitatem in deliciis

Sermo ii dominica iii de adventu

∴ Semite consiliorum xpi apparent vie que re-
frenant ... mentis professis

dixerunt quod consilium castitatis non est rectum / Et
illi qui posuerunt felicitatem in diviciis / dixe-
runt consilium paupertatis non esse rectum / Illi autem
qui posuerunt felicitatem in honoribus et extollen-
cijs / dixerunt consilium obediencie non esse rectum / Et
etiam videtur quod illo tempore quo predicavit Johannes
communiter ita opinabantur. Volo ergo dicere secundum
istum modum construendi. Semitas xpi facite
rectas / non quidem in se quia semper sunt recte nec obliqu-
ari possunt / sed per vestram observanciam et efficacem
exhortacionem facite eas rectas / in opinione
peccatorum / ut qui xpi consilia recta non reputant
per vestram observanciam / et vestrum ministerium re-
putent recta. Secundo etiam quod cum hic loquimur
de obediencia non loquimur de illa obediencia que debe-
tur deo / quia de illa non est consilium sed preceptum
sed loquimur de illa qua quis submittit volun-
tatem suam propter deum alterius voluntati. Item cum hic
loquimur de castitate non loquimur tamen de castitate
coniugali seu viduali / sed loquimur de omnimoda cas-
titate quando homo immolat per matrimonium [illegible]
Item cum loquimur hic de paupertate non loquimur de
ea in quantum excludit solum affectum inordinatum
ad temporalia / quia sic non est in consilio sed in precep-
to / sed loquimur de ea in quantum excludit effectum et
actum habendi in proprietate et omnino temporalia bona
Item loquimur de castitate prout excludit omnem
actum venereum etiam cum uxore / Castitas
enim nisi sit coniugalis non est in consilio sed in
precepto. Secundo ulterius quod licet non sit necessarium
ad salutem ambulare per istas semitas / nisi
tamen illis qui voverunt / tamen sicut per semitam ho-
mo cicius pervenit ad terminum quam per communem viam, ita
cicius et expedicius homo pervenit ad salutem. Si tamen
preceptis sint observet xpi consilia quam si solum
observet precepta / Et ideo dico quod primo modo
intelligendo ista clausula scilicet facite semitas rectas
non est preceptum sed solum suasio divina / Secundum
autem alium modum exponendi vel intelligendi scilicet
Semitas facite rectas preceptum est non quidem
omnibus sed solum illis qui habent ex officio predicare
Ipsi enim ad minus per suam predicacionem et ex-
hortacionem debent quantum est de se generare istam
opinionem in cordibus hominum quod xpi consilia
sunt recta et multum expediencia ad salutem

Istas vias secundo quod semite consiliorum xpi que
sunt recte sunt / tunc apparent hominibus recta cum per aliquos
refrenantur voluptates per castitatem et abstinen-
ciam / abdicantur facultates per paupertatem
voluntariam / abnegantur voluntates per humilitatem
et obedienciam tolleruntur adversitates per equanimitatem
et pacienciam. Primo dico quod tunc sit prima semita
xpi per hominem qui per ipsum refrenantur voluptates
per castitatem et abstinenciam Ista semita clara
et lucida de qua dicitur Proverbiorum iiij° Iustorum semita
quasi lux splendens procedit et crescit usque ad
perfectam diem. Dignum autem premittitur iustorum
semita castitas sine aliis virtutibus operibus non
invenitur vita / Semita sine ... in omelia. Nec
castitas magna est sine bono opere / nec bonum
opus est aliquid sine castitate. Dignum etiam dicitur
quasi lux splendens / semita nichil est splendidius
in homine mentis et corporis integritate. In signum
cuius de quadam virgine legimus micabat quidam ra-
dius splendidus / qui etiam in cordibus impudicorum
hominum fervorem libidinis extinguebat / Et
etiam quia ista lux splendida perfecte scilicet castitas
crescit semper inmerito usque ad diem glorie que dicitur
perfecta dies. In signum cuius prudentes virgines
que fuerunt vincte cum ornatis et accensis lam-
padibus cum sponso ad nupcias intraverunt
Matthei xxv°. Secundo dico quod tunc secunda xpi se-
mita calcatur quando per aliquos abdicantur facultates
per paupertatem voluntariam / Et ista semita potest dici
semita equa. Illud enim dicitur equum quod in principio
medio et fine est eiusdem quantitatis. ita quod principium
non excedit a medio / nec ab illo exceditur
finis / Tunc ergo est homo verus pauper secundum
evangelium quod sicut nascens nichil in istum mun-
dum intulit / nec etiam moriens aliquid secum portat
bit / Sic et in vita sua nichil habet nisi solum
quod necessarium ad vitam. Iuxta illud apostoli ad Thy.
vj°. Habentes vestimenta / et quibus tega-
mur his contenti sumus. Paupertas et evan-
gelica dicitur alia racione semita equa / quia
opponitur iniquitati mamone id est inequalitati
diviciarum de qua dicit Salvator. Luce xvj°
facite vobis amicos de mamona iniqui-
tatis id est inequalitatis. Et vere bene dicuntur divi-
cie inequalitatis / quia nichil est inequalius
in hoc mundo diviciis quam sint divicie

Quedam enim sunt nimis / quedam multum / quedam
autem parum / Sed paupertas euangelica est omnino equa
quia non curat de superfluo / nec de multo / nec de
paruo / Quia nichil permittit habere preter necessarium spirituali
De ista semita loquitur Sapiens Prouerbiorum iiii° dicens
Viam sapientie monstrabo tibi .i. Christi cuius via fu-
it in hoc mundo paupertas extrema / et ducam
te per semitas equitatis / quas cum ingressus fueris non
artabuntur gressus tui / et currens non habebis
offendiculum Ecce quamuis paupertas sit via
arta mundanis hominibus / tamen est via multum
libera ambulantibus per eam / quia non inueniunt
aliquod offendiculum / Non enim inueniunt ibi
uepres et spinas .i. diuitias que impediunt
diuites ab ingressu in celum ipsorumque uolue-
rint / Vere enim spine sunt secundum Gregorium / Quia in-
flicto uulnere animam cruentant / Signanter
autem dicit Semitas in plurali / Quia duo requiruntur
paupertas uera / scilicet abdicationem uoluntatis
ad habendum temporalia / et abdicationem exterio-
ris facultatis ¶ Secundo dico quod tunc fit per
hominem tercia Christi semita / quando per eum abne-
gantur uoluptates per humilitatem et obedienciam / et
ista semita est semita recta / et bene recta / Quia
rectum est ut homo qui nascitur et moritur subiec-
tus miserie / eciam uiuens sit subiectus obediencie
Illud eciam rectum dicitur Cuius medium non exit ab
extremis Extrema autem hominis sunt natiuitas et
mors que sunt in humilitate summa / Ergo et me-
dium hominis scilicet uita debet esse in humilitate quod est
quam maxime / quando homo submittit suam uoluntatem alterius
uoluntati De ista semita dicitur Ysaie xxvi°
Semita iusti recta est / Et de ista eciam dicitur
Prouerbiorum xii° In semita iusticie uita / Et bene uita
Quia melior est obediencia quam uictime / quia
per obedienciam non mactatur aliquod extrinsecum
ab homine Sed ipsa sua uoluntas que in ipso
dominatur / De uiro autem obediente dicitur Prouerbiorum xxi°
Vir obediens loquetur uictorias at per hoc eua-
det mortem ¶ Tercio dico quod tunc per hominem
calcatur semita Christi quarta / quando per ipsum aduer-
sitates tollerantur per mititatem et pacienciam
Ista autem semita est mali declinatiua / et con-
seruatiua De ista semita loquitur Sapiens Prouerbiorum xvi°
dicens Semita iustorum declinat mala / custos

autem anime sue seruat animam suam. Nec uero nichil
melius seruat animam hominis quam uera paciencia Iuxta
uerbum Saluatoris In paciencia uestra possidebitis
animas uestras / Et iterum Jacobi i° Beatus uir qui
suffert temptacionem etc. Quia accipiet coro-
nam uite / Signanter eciam dicit quod ista semita decli-
nat mala / Vere per pacienciam declinantur mul-
ta mala spiritualia / specialiter declinatur illud ma-
lum de quo dicitur Ecclesiastici ii° Ve hiis qui perdide-
runt sufferenciam / Et qui dereliquerunt uias rectas
et diuerterunt in uias prauas / et quid facient
cum inspicere ceperit dominus / Quasi dicat / Non
poterunt sustinere ista Igitur sunt quatuor Christi semi-
te per quas cito et expedite uenitur ad glo-
riam De quibus exponitur illud uerbum Prouerbiorum iii° Vie
eius uie pulchre / et omnes semite eius paci-
fice / Nec uero per istas quatuor semitas .i. per obser-
uacionem quatuor consiliorum Christi seruatur pax pectoris
procuratur eciam pax temporis / et peruenitur ad pacem
eternitatis / Virtus enim paciencie est illa uia quam dat
deus sanctis hominibus in mari .i. in mundi huius ama-
ritudinibus / et illa semita quam dat eis in torren-
tibus .i. in magnis tribulacionibus Iuxta illud Ysaie
xliii° Hec dicit dominus Qui dat uiam in mari
et semitam in aquis torrentibus / Pro dolor
pauci sunt qui uelint ambulare per istas se-
mitas Christi / sed ambulant per semitas dyaboli Se-
quuntur enim suam concupiscentiam que est uxor dyaboli
De qua dicitur Prouerbiorum ii° Sub typo male mulieris
inclinata est ad mortem domus eius / et ad
inferos semite ipsius / omnes qui ingrediuntur
ad eam non apprehendent semitas uite / Istud
dicitur quantum ad concupiscentiam carnis / Quantum autem ad
concupiscentiam oculorum que est eciam alia gubernatrix
dyaboli dicitur Prouerbiorum i° Semite omnis auari animas
possidencium rapiunt / Nec uero dyabolus insidi-
atur / et illis qui uolunt custodire uias
domini .i. precepta / et illis qui uolunt ambulare
per semitas Christi .i. obseruare eius consilia / Vnde
dicitur de dyabolo per figuram Genesis xlix° Fiat
Dan coluber in uia / cerastes in semita
Dan interpretatur solitarius et signat dyabolum qui
est ab omni bonorum consorcio exclusus / quod bene
dicitur de ipso Certe fiat .i. fiet deo permittente

Dan .i. dyabls occulte insidias coluber i via .i. qm ad obsuatores pceptor / Ce
rastes aut in semita .i. qm ad obsuato
res osilior / Cerastes scdm aliqs est spes
veguli Scdm aut alios e spes aspidis
/ et est peior spes qm sit coluber cuius
venenu caulis inficit magisque pestose
Quid g° Certe dyabls maiore conatu
sue malicie applicat ad trnsgssionem osi
lior qm pceptor / qr obsuatores osili
or sut pfectores qm obsuatores madator
Et io fortior teptacio e dyablo ncia qm
ad istos / qm sit qm ad illos / Ideo dr q est
Coluber in via / et cerastes i semita . fa
cit ein iustos coes trnsgdi pcepta / et iustos
pfectos trnsgdi osilia / et ta isti qm illi hnt
time i° qd dr in ps de deo Viam fecit
semite ire sue .i. execucoem iusticie sue / Et
no pepcit .i. pcet a morte aiar cor
Nos g° osiderantes id qd dr Job .xvij°.
Breues anni trnseut et semita amblo
ssp ad morte p qm no reuertar / Sicut dr
nob ysa. ij° ascendam ad mote dni / et
amblemus in semitis eius ut p eas veniam
ad vita Amen ; Sermo iij. do. iiij. de
Aduentu.

Parate viam dni etc. Vbi supra
Acceptis dicone 2 pscacone membror
huius thematis / et pmo membro ut scdo / p de
tacio vbi monentur hoies ad finis ultimi
debita psecucoem cu dr in pma clausula
Parate via dni / et in scda Rectas fa
te semitas dni / Causa qr pdicaui in utraque
eni ponitur dni / ut innuat in hoc euidenter
qr tam pcepta qm osilia eius xpi sut obsuanda
solu uel saltm principalr p laude et honore
dni Istud eni debz in obsuacia tam pcept
qm osilior qr finis ultio psecutu / que quidz
debz in omi agibili principalr intueri
Vbi est sciendu. Qr ideo ponit bis dni
/ ut h oia obsuent solu p dnm / et hoc
utique fit / qm no obsuant intecone du
pla inixta curua uel reciproca / Et hoc
Vel p sctitatis simulacoem / Vel p quest
ab hoiacom / vel p laudis appeticom / vel
solu p pene deuitacom / Sed obsuant
intecone recta . vz . p ipius dni laudem
et honore / et sue glie acqsicom / Idro dicdo
lor multi st qui obsuat ista sco exteriori
et ope solu p sctitatis simulacom qui st
sicut pharisei / de qbus dr Saluator Mt. vj°.
Q exterminant facies suas ut appeant hoib
ieiunantes / qui ut eciam dr Saluator Mt. xxiij°.
Oia opa sua faciunt ut videant ab hoib
/ qui ut ibidem dr sunt sicut qdam sepulchra dealba
ta / st ei exterius pulchri s intus st sicut se
pulchra plena oi spurcicia ypocrisi et inq
tate / Quibus oibus xps oiminatur . ve scilicet
eterne dapnacois / Tales ita mui st et inter
seculares et inter religiosos q solu ista obs
uat / Sub sctitate simulat / et exteri appant
sca / Certe isti no pant via dni / Nec rec
tas faciunt scitas dni / qr nichil sanct apparet
dnm qd bn intuet dns / Quia ut dicit
i. Reg. xvj°. Hoies vident que patent / Dns
aut intuet cor / Multi eciam st qui ista ob
seruat sco et ope no p dnm nec p eius
glam / s solu p abhoiabile questu / vz .
ut lucr tpale accipiat ab hiis qui vident
ipos et audiunt / Existimat eni questu
pietate sic dr apls de pseudo aplis et
pseudo pdicatoribus . i° ad Thimot. vj°.
c° Sup quo dr glo. Questu pietatem
existimat / qr opus pietatis faciunt .i. pdi
cat ut lucr tpale ab auditoribus accipiat
qr p questu pdicat / O tot st pdicatores
et opatores questuarii de quibus dr in can
Jude Qui st mirantes psonas / questus
causa .i. reddunt psonas suas mirabi
les hoib p sua vba et exteriora opa so
lu questus causa / qui sm qd dr xps Mt.
.xxiij°. Comedunt 2 deuorant domos viduar
.i. osumunt bona earum loganas orones fa
cientes / i° st sicut illi qui in Ecclesiis platos
ptendunt honestate ut acqrat pbenda
Et qui in Ecclesiis collegiatis vadunt ad
horas canonicas ut papiat porcoem at
no itaui Certe isti no sinuit dno sed
pocius sinuit sibiipsis et questui / Quia

Sermo iiij9 dnica iiij. d aduentu

ut d. Saluator Mt. vi. Nemo pt duob
dnis suire / Nō potestis dicit ipe deo
suire et mamone .i. diuitijs tpalib; / Mlti
ulti ei sunt qui ista obsuat / nō ut laudet
de9 s; ut laudent ipi / et ab alijs honore
tur̄ cōtra c. qd dicit in ps / Oia cūcta ei
bestie et pecora debet laudare nomen
dm / et soli / qr exaltatu ē nomē ei9 sol9
Vnde d. Bernard9 sup Cant sic / frēs
nēo vrm uelit laudari in vita ista / qr
qcq fauoris hīt captas / qd ad dm non
retuleris ipi furaris / tibi vnde glia pu
tride puluis tibi vnde s. de mte sutate /
Sed sp̄us est q sātificat nō tu9 s; dei / Am
bladit. Sclaris fauor q vbu bo9 et bene
depinxisti / s; xps donauit os 2 sapiam
non ligwa tua Quid nisi calam9 scribe
et hc mutuo accepisti Talentum ei tibi
traditu est repetēdu cū vsura / Cōcludit
g. q solus ds laudand9 est / qui est oim
laudabilium actor et largitor / Solū em
de9 ut d. in quodā alio smoe / cūcta creauit
Solus de hoste triumphauit / Solus capti
uos liberauit / Et socium hebit in glia / qui
dicit Habe nō debz tibi / g. dne d. tibi
glia tua maneat illibata Mecu g. bene
agit. Si habundo pace / O quot sunt appito
res laudis huane Re uā mūi sunt. qui
et orones logas faciūt et solepnes p
dicatones 2 magnas elemosinas / et mul
ta et magna ieiunia / nō ut laudet ds
s; ut laudent ipi cōtra c. qd d. xps Mt. v.
Sic luceat lux vra cora hoib; ut videat
opa vra bona et glorificet prem vrm
qui in celis est / Certe n. illi qui obsuat
ista ut sātitate simulet / vel ut questu re
rū tpaliu faciat / uel ut laudent ab hoi
bus / nich pp ista debet spare a dno / qr
ut ipe d. Mt. vi. In uita ista receperūt
sua mcedē / Multi eī sunt et regulares et
sclares q obsuat pcepta et eī ɔsilia / nō
ut ulcet offensa pris celestis / s; ut nō
mereat pena / vn pncipal. hnt ad pe
na uitanda nō solū pena etna / s; eī
pena tpale in vita ista / Multa em sunt
regulares / qui obsuat castitate / paupte

et obediam / nō timētes dm timore casto
2 sco sd boni filij / s; timoē suili pp timore
pene tpalis qua timet sibi infligēdam p
ordine suū / vere isti nō obsuat ista sedm
intecom mādantis et ɔsulentis / nec timet
dm pncipal. s; pena / cū tn dicat in ps /
Timete dmn oms sci eius / et hc pncipal.
et signat d. sci eius ut innuat q timere
debet ds timore sco Pri9 g. debem9
q̄re reg9 ei9 in oib; que cogitam9 / loqm
et opam. Primu d. i. pncipalit s. h.
Mt. vi. Ad quod reg9 nos pducat 2c. Amē
Smo pmi9 i vigilia dnice natiuitat

**Ecce uirgo in utero habebit et pa
riet filiū et uocabit nomē eius ema
nuel quod est interpretatū nobiscum
deus** ;- Mt. i. Heri sero in vesps clama
uit fideles altis uocib; supplicantes filio
deo ac dicentes O emanuel Rex et legifer
nost expectatio gēcium 2 saluator earū veni
ad saluandū nos dne ds nr. In quo qdem
fideles duo fecerūt Prio em representauit
clamore scōrū patrū feruēt desideratū /
et instant postulatū p salute huani gnis
aduentū filij dei in huc mundū / p assupcoz
nre carnis in vgine / et p scam eiusde
de eadē vgine natiuitate / ut sic ipe eēt uer9
emanuel .i. nobiscū ds / Vn et si nō di
cebat illa vba istius antiphoc O emanuel
2c. sniam tn sepissime dixerūt / Et ecce
q sci pres feruēt desideauit et instāt
postulauit Ysaias ppha ɔmittit huanū
gnis ista scōrū patrū querulosa petitoem
p diuinam miam fore ɔplenda dicēs s.
hetur Ysa. i. Ecce virgo in utō ɔcipiet 2c
que vba adducit Mathes ewan. Mt. i.
in p. c. sui ewangelij ɔfirmas q h illa que
iā sca fuerāt in vgine Maria / Postq
em Mathes dixit vba hodierni ewa
gelij s. cū eēt desponsata mat ihu Maria
Joseph 2c. In quo qde ewan. pmo d.
ewanta q Maria desponsata Joseph /
anteq ambo simul uenirent inuenta ē hns
in vtēo de spū sco .i. vult dicē q ipa

manes sola virtute sps sci in utero fructu
hebat / Scdo narrat verba angli dicentis Jo
seph sposo marie Joseph fili david noli
timere accipe mariam coniugem tuam quod enim in
ea natum est de spu sco est .i. concepit iam / non
de carnali viro sed de spu sco / Et ulteri dixit
ei angelus pariet tibi filium et vocabis no
men eius ihm / ipse enim salvum faciet populum su
um a peccatis eorum / postquam immediate adducit
evangelista verba ista Ecce virgo in utero hebit etc.
Et quia tali die qualis est dies crastina / tota
omnia que promissa fuerant sunt ad litteram impleta
quia aliqua enim parte huius diei verum fuit dicere
virgo maria in utero hebit / Et pro aliqua parte
fuit verum dicere quod pariet filium illum videlicet
qui fuit nobiscum deus / Et pro ea aliqua parte huius
diei scilicet crastine fuit verum dicere quod virgo in
utero hebat / Et pro alia quod peperit filium tale
Jam enim pro die crastina lectum est in ka
lendario Jhesus xpus filius dei natus est etc. Id
circo in ista vigilia convenienter predicari potest
de isto themate ut de iam facto Jamque
presto loquatur predicator scilicet de fiendo competenter
devotionem dicens Ecce virgo in utero hebit
etc. Hoc igitur est primum quod fecerunt fideles
heri sero dicentes O emanuel / Scdo ipse
fideles dicentes heri sero O emanuel etc.
ut supra / ostenderunt suum fervens desiderium
quod hebat de adventu spirituali ihu xpi in
corda ipsorum per gratiam dicentes O emanuel
etc. Sequitur veni ad salvandum nos Ac si di
cerent illud Apoc. ultimo / Veni domine Jhu
ut sis semper Emanuel .i. nobiscum deus
Et ecce quod fideles heri sero instanter postu
laverunt predicator potest eis promittere quod illud
implebitur in proximo quod orans dicens / Ecce virgo
in utero hebit etc. Credimus enim firmiter
quod in illa die in qua recolitur solempniter anno
quolibet nativitas Salvatoris / quod ipse per gratiam
concipitur tempore in quodam utero in mente cuiuslibet
fidelis persone ac devote / et per ipsum fiat ex
tunc per bona opera et honestam conversationem
Unde quelibet mens fidelis ac devota potest
dici illa mulier de qua dicitur Apoc. xii^o. Que
habet in utero / Et quod cruciatur ut pariat

Et peperit filium Revera quelibet anima fidelis
et devota crastina die hebit ut credimus
per gratiam novam et spiritualem hebit in suo
utero .i. in mente sua filium .i. dominum ihm / et
cruciabitur scilicet per dolorem et veram penitentiam / postmodum
quod pariet exterius ad edificationem aliorum per
operationem bona et honesta conversatione potest ergo
dicere hodie predicator fidelibus et devotis
animabus Ecce virgo .i. quelibet fidelis et devota
anima que virgo est / et si non integritate carnis
tamen integritate fidei hebit in utero et pariet
filium illum videlicet qui semper vult esse nobiscum
deus / Quia ipse dicit Mt. ult. Ecce ego nobiscum
sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi / Mo
do obmissis aliis prosequamur verbum istud de
conceptione et nativitate xpi secundum carnem dicendo
Ecce virgo etc. In quo quidem verbo sps scs primo
clausum aperit oculum ad considerationem / Scdo
novum obicit spectaculum ad admirationem / Tercio
mirum erigit titulum ad gratiarum actionem / Primo
dico clausum aperit oculum ad considerationem in
adverbio demonstrationis cum dicit Ecce Cant. ii^o. dicitur
de filio dei Ecce iste venit saliens in montibus
transiliens colles / Venit et dei filius in hunc
mundum in carne visibiliter apparendo scilicet su
premos medios et infimos quantum ad hoc de
scendo / Et de ipso etiam dicit sponsa paulo infra
eodem capitulo En ipse stat post parietem nostrum .i.
post corpus nostrum quod assumpsit / Unde et ipse
die crastina cum natus fuit de virgine po
tuit dicere illud Ysa. xxxii. Ego ipse qui loquebar
scilicet per alios predicando et promittendo in veteri
testamento Ecce assum .s. presencialiter carne sump
ta / Et beata virgo quando primus dixerat angelo / Ecce
ancilla domini etc. Luc. i^o. Potuit etiam dicere cum
die qualis erit crastina illud verbum sui cantici
/ Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generaciones
/ Scdo Novum obicit spectaculum ad admirationem
in modo parturitionis cum addit / Virgo in utero
hebit / et pariet filium Multa tanguntur
hic summe admiranda scilicet postea dicet Ex
de ista virgine que peperit istum filium / possumus
dicere quod ipsa fuit figurata per Rebeccam
de qua dicitur Gen. xxiiii^o. Que erat puella decora

minus virgo et pulcherrima que concepit et pe
perit ysaac qui interpretatur risus Interpretatur
enim Rebecca que plus accepit et significat beatam
virginem que plus accepit de divinis beneficiis
quam aliqua creatura Ipsa enim fuit puella decora
nimis virgoque pulcherrima et incognita viro
que concepit et peperit verum ysaac id est illum qui
est totius creature risus / Tercio dico quod
mirum erigit titulum ad gratiarum actionem in
typo notacionis cum dicitur Et vocabitur nomen
eius emanuel quod est interpretatum nobiscum
deus Re vera per istam sanctam nativitatem fuit
ipse dei filius et est nobiscum deus Ipse enim
est ille cui dixit moyses secundum habetur Exo. xxxiiij.
obsecro domine ut gradiaris nobiscum et de
leas iniquitates nostras atque peccata nosque pos
sideas / Et de quo dicetur nobis cras in matu
tino / et in prima Eritis eadem et dominus erit
vobiscum / dicit glosa Ecce virgo etc. / Circa primum
obmissis duobus aliis sciendum quod tempus sanctum
in isto adubio demirandi Ecce mirum illo
rem actum excitat / ad desiderandum quatuor
nobis impensa per istum filium / cuius nomen Ema
nuel / videlicet universitatis create perfectam
consummacionem Civilitatis ecclesiastice perfectam
ordinacionem / Iniquitatis commisse perfectam satis
factionem / Captivitatis preterite perfectam liberatio
nem / Dico primo quod debemus considerare
universitatis create consummacionem / que facta est
per istum natum de virgine Cuius nomen Ema
nuel / per ipsum enim dei filium secundum hominem fuit
factus pulcherrimus circulus in quo fuit coniunc
tus finis omnium principio universorum scilicet homo
qui est finis omnium deo / qui est principium auctorum
in una persona sua / et sic circulus qui coniungit
finem principio est inter omnes figuras perfectissimus
Sic quoniam humanitas fuit coniuncta divinitati in
persona ubi fuit universum sit perfectum / quod non po
tuit maiorem recipere perfectionem / Item tunc modus
generandi hominem fuit perfectus / Erat enim ante
filii dei incarnacionem tres modi generandi
hominem / Primus quidem sine viro et muliere
sic fuit generatus Adam / Secundus de viro sine
muliere sic fuit generata eva / Tercius de viro
et muliere sic generantur homines communiter / Quartus /

decebat videlicet de muliere sine viro et sic fuit in
generacione christi de virgine maria Propter quod dicit
apostolus ad Gal. iiij. dicens At ubi venit plenitudo
temporis etc. Vere tunc fuit plenitudo temporis et comple
mentum universorum / De hoc possumus exponere illud quod
dixit spiritus domini ysa. xliij. Ecce ego nova
facio omnia et tunc orientur / Vere fuerunt nova et
a seculis insolita que fuerunt in isto opere facta / et
humano generi omnia Secundo debemus considerare
Civilitatis ecclesiastice perfectam ordinacionem / que ca
pit in nativitate filii dei de virgine maria /
Natus enim fuit tali die qualis est crastina
ille qui est sponsus ecclesie / fuit enim egressus de
ventre virginali tamquam sponsus de thalamo suo
in ps. / Et ipse tamquam sponsus ecclesie ordinavit omnes
gradus et status ipsius Ipse enim dicitur ad ephe.
iiij. quod ipse dedit in ecclesia quosdam quidem
apostolos / quosdam prophetas / quosdam vero evangelistas
quosdam quidem doctores / et quosdam pasto
res Ipse enim est ille qui dicit ecclesie sponse sue
ysa. liiij. Ecce ego sternam per ordinem lapides
tuos / et fundabo te in saphiris / Vere per ipsum
christum strati sunt lapides sacrarii in edificio
ecclesie per ordinem / quia quidam sunt prelati / quidam
subditi / quidam virgines / quidam coniugati / quidam
doctores / quidam auditores / et per ipsum ecclesia
fundata est in saphiris id est in apostolis sanctis
Tercio dico quod debemus considerare Iniquitatis
commisse perfectam satisfactionem / Venditi enim e
ramus ipsi dyabolo eiusque facti fuimus per peccatum
primorum parentum / Unde dicitur ysa. l. Ecce in iniquita
tibus vestris venditi estis / Sed per christum dominum
natum de virgine satisfactum fuit deo patri pro
iniquitatibus et peccatis nostris / Propter quod
dicit ipse ysa. xl. Ecce ego ipse consolabor vos
non enim potuit humanum genus melius conso
lari quam quod per suam passionem nos expediunt
a peccatis / et pro ipsis nobis deo patri satisfecerat
Quarto dico quod debemus considerare Captivi
tatis preterite perfectam liberacionem / Erat enim
ante adventum christi tunc universorum hominum preterite
a celesti patria / et in inferno captivitate Sed per
hunc filium virginis fuerunt liberate / et ad celi
gaudia revocare / Propter quod dicit humanum
genus ysa. l. Quis est qui iustificet me.

et bene unitus, quia carnem meam assumpsit, et factus
est de genere meo. Quis contradicat michi
quin ego non liberer a captiuitate? Stemus
simul s. coram deo patre, et non timebo, quia
habeo aduocatum coram eo de genere meo. Quis
est aduersarius meus super quod ego non debeam libe-
rari? accedat ad me et proponat causam suam
vel faciat totum posse suum, et michi proficere
poterit. Quare? quia ecce deus super factus homo
iustificator meus. Quis ergo est qui condempnet
me, i. qui audeat me dicere condempnandum?
quasi diceret non erit ausus comparere, quia ipse deus
factus homo de captiuitate me liberabit. Ista
ergo quatuor nobis impensa per christum natum de vir-
gine sunt a nobis diligentissime consideran-
da, quoniam si ipsa diligenter consideremus ipse per
suam graciam visitabit nos in isto festo, sua-
que natiuitas nobis proficiet ad salutem.
Ut autem ista valeamus consequi, debemus eciam
considerare alia quatuor, scilicet nostre originis
vilitatem de qua dicit propheta in psalmo Ecce in
iniquitatibus conceptus. Nostre eciam durati-
onis breuitatem, de qua loquitur ille sanctus
Job. Job. vii. dicens in persona cuiuslibet hominis Ec-
ce nunc in puluere dormiam. Quasi dice-
bat quasi [illegible] esset vermes propter sue breuitatem
uite. Et propheta dicit in psalmo loquens deo Ecce
mensurabiles posuisti dies meos. Et
ecce in modica mensura [illegible]. Et substantia mea
tanquam nichilum ante te, omnes enim sumus ex ni-
chilo. Unde [illegible] Ysa. xli. Ecce uos omnes ex ni-
chilo estis, et cito sumus in nichilum redige-
ndi. [illegible] eciam temporis oportunitatem, De qua eciam
dicit apostolus ii. ad Chor. vi. Ecce nunc tempus ac-
ceptabile, ecce nunc dies salutis. Vere
nunc est tempus acceptabile, nunc sunt dies salu-
tis. Quia nunc est tempus gracie quod nobis attulit
natiuitas christi. Extremi eciam iudicii propinquitatem
de quo dicit christus apoc. ult. Ecce uenio cito,
et merces mea mecum est dare unicuique
secundum opera sua. Quod placeat christo nato de virgi-
ne ut ipsum cum festiuitate leti suscipiamus, ue-
niente quoque iudice securi videamus dicentemque
nobis tunc mercedem in celis copiosam. Amen

Item sermo secundus de eodem.

Ecce uirgo in utero habebit etc. Ysa. vii.

Super precepto dicione et consequatione istius the-
matis in principio precedentis sermonis positis, obmisso
eciam primo membro de quo actum est supra. De
secundo ubi propheta sanctus Ysaias obiciat spectaculum ad
admiracionem in modo parturicionis, cum dicat
Virgo in utero habebit et pariet filium. Potest
eciam conueniens fieri sermo. Ubi est sciendum quod etsi
in incarnacione filii dei sunt multa stupendis-
sima, et omni admiracione digna, scilicet quod tunc
sunt primitus [illegible] simplicitas cor-
porata, eternitas temporata, Infinitas men-
surata, virginitas fecundata, et diuinitas
incarnata. Mathias enim in isto verbo tanquam sub-
sancta calamus, et Ysaias propheta repetitor fidelis-
simus proponit specialiter quatuor admiracionis
summe, scilicet Matris integritatem uoti promissione
firmatam cum dicit Virgo, scilicet que prima virgini-
tatem promisit; ventris fecunditatem dei obum-
bracione collatam, cum addit In utero ha-
bebit, scilicet solo opere spiritus sancti; partus iocundita-
tem angeli testificacione laudatam cum subdit
Pariet, scilicet cum gaudio et sine dolore, et
cum magna angelorum laude; prolis nobilitatem
mundi reparacione comprobatam cum subiungit fi-
lium, scilicet reparatorem orbis. Dico primo quod
proponit in hiis verbis unum summe mirabile
videlicet matris integritatem, uoti promissione
firmatam cum dicit Virgo. Hec est illa virgo de
qua dicit Luce i. Missus est angelus Gabriel ad
virginem desponsatam viro cui nomen erat Ma-
ria. Ad quam ingressus angelus cum salutasset
eam dicens Aue gracia plena etc. Et turbata
esset virgo ista cogitans qualis esset ista salu-
tacio, et ipse respondisset ei dicens Inuenisti
graciam apud dominum. Ecce concipies et paries
filium etc. Tunc ipsa respondit angelo dicens
Quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco, i. non
me cognituram propono, ex quo manifeste
colligitur quod ipsa quamuis esset desponsata viro
virginitatem vouerat, et eam semper seruare pro-
ponebat. Fuit ergo virgo cuius virginitas fuit
deo uoti promissione firmata. Et utique
secundum Bernardum fuit prima persona que
istud summe arduum et quasi supra facul-
tatem nature corrupte inspirante deo

Item sermo secundus de eodem

angustia fuit. Hec fuit prima virgo que perfecte virginitatem dilexit. Non enim fuit similis illi virgini filie Jepthe de qua dicitur Judicum xi° quod flevit virginitatem suam. Non solum non flevit, verum eciam summe gavisa fuit de perpetua integritate mentis et carnis. Habuit enim oleum in vase suo, id est gaudium et leticiam spiritualem in corde suo de sua virginitate. Secundo prudentissima virgo fuit; fuit enim una de numero prudentum virginum de quibus habetur Matthei xxv°, ymmo est omnium illarum virginum principissa, post quam adducentur sponso virginum omnes virgines secundum illud psalmi: Adducentur regi virgines post eam, id est post virginem matrem. Secundo apponit idem Mattheus in hiis verbis unum aliud summe mirabile, scilicet matris fecunditatem dei obumbratione collatam, cum addit: In utero habebit, scilicet conceptum et fructum benedictum, non ex virili semine, sed sola virtute spiritus sancti, de quo dicit idem Mattheus supra eodem capitulo: antequam convenirent, scilicet Joseph et Maria sponsa, inventa est, scilicet Maria, habens in utero de spiritu sancto. Unde cum angelus salutasset virginem et faceret ei nuncium mirabilem dixissetque ei: Ecce concipies in utero etc., et ipsa interrogasset angelum de modo concipiendi dicens ei: Quomodo fiet istud etc., Respondit ei angelus dicens: Utique concipies in utero, et non per opus seu contactum viri, sed solo opere spiritus sancti. Unde convenienter dixit ei: Spiritus sanctus superveniet in te, id est desuper veniet in te, et virtus altissimi obumbrabit tibi, id est in tuo utero umbram faciet, corpus operando filii tui eterno lumini, id est divinitati copulando in persona eiusdem. Ecce igitur habebis in utero non de carnali viro, quia semper manebis virgo, sed de spiritu sancto. Tercio dico quod apponit idem Mattheus in hiis verbis tercium mirabile, videlicet partus iocunditatem angelica testificatione vulgatam, cum subdit: Pariet scilicet sine dolore, et cum gaudio summo. Unde Luce ii° dicitur: Impleti sunt dies Marie ut pareret et peperit filium suum primogenitum. Vere primogenitum et unigenitum. Non enim fuit Marie primogenitus, post quem esset eiusdem alius filius, secundum blasphemiam quam dixit Helvidius hereticus, sed primogenitus antequam nullus. Sequitur in textu evangelico: Et pannis involvit eum, et reclinavit eum in presepio etc. Sequitur: Quod angelus eadem hora scilicet partus iocundissimi matris virginis ap-

paruit pastoribus dixitque eis: Ecce evangelizo vobis gaudium magnum quod erit omni populo, quia natus est vobis hodie salvator mundi etc. Sequitur: Et subito facta fuit cum angelo multitudo celestis milicie laudancium et dicencium: Gloria in altissimis deo etc. Unde cantus angelorum et leticia signum fuit evidens istius iocundissimi partus. Nec est mirum si fuit iocundus partus iste, quia fuit sine lesione parientis, et cum hoc quia non solum peperit deum et dei filium, verum eciam quodammodo totum populum christianum. Illa enim mulier que parit capud parit ceterum corpus. Unde ista virgo que peperit Christum peperit et corpus Christi misticum, id est populum christianum. Propter quod dicitur de ipsa Ysaie ultimo: Antequam parturiret peperit, id est sine labore et dolore peperit. Parturitio enim dicit dolorem partus. Sequitur: Antequam parturiret genuit etc., quasi diceret: Sic Maria virgo cum Christum peperit quodammodo peperit totam ecclesiam. Quarto dico quod apponit Mattheus quartum mirabile, videlicet prolis nobilitatem orbis reparatione probatam, cum subnectit filium, id est reparatorem et salvatorem orbis. Unde dixit angelus Joseph sponso Marie de ipsa sponsa sua: Pariet tibi filium et vocabis nomen eius Jhesum, id est salvatorem. Causa autem istius nominis subditur: Ipse enim salvum faciet populum a peccatis eorum. Maria igitur quam Ysaias propheta novit virginem almam dicens Ysaie vii°: Ecce virgo in utero concipiet etc. Est illa prophetissa de qua dicitur viii° capitulo: Et accedente ad eam spiritu sancto concepit et peperit filium. Unde propheta in persona spiritus sancti dicit: Accessi, scilicet accessu singulari ad prophetissam, id est ad Mariam omni gracia plenam, et concepit et peperit filium, illum quidem filium de quo propheta multa predixit magnifica in eodem capitulo, sed expressius ix°, cum dicit: Parvulus natus est nobis, et filius datus est nobis etc. usque ibi: princeps pacis. Propter ista quatuor mira dixit Ysaias Ysaie vii°: Dabit dominus ipse nobis signum. Re vera et Marie virginitas ipsiusque conceptus, et partus et nobilitas sue prolis fuit stupendissimum signum. Proch dolor, et si omnes christiani qui habent fidem catholicam dicantur virgines propter integritatem fidei, multi tamen sunt Marie virgini dissimiles, quia non solum habent virginitatem fidei, sed eciam virginitatem mentis

Et carnis. Multi autem sunt ... sr ˣ tam, qui non habent tamen in
virginitate fidei, et cum illa non sunt de numero pru-
dentum virginum, quamvis et si habent fidem, non tamen habent
secum oleum, I. (id est) caritatem, sine qua fides est infor-
mis, et sine vita. Preterea et si habent lampades,
I. claritatem bonorum operum, lampades tamen sunt va-
cue, quia ipsorum opera gloriam non merentur. Sunt ergo
virgines fatue non prudentes, de quibus dicitur Matthaei xxv.
Non sic de domina nostra, de qua videtur dictum esse Capitulo
I. ad Corinthios vii. Specialiter mulier innupta et
virgo cogitat que sunt domini, ut sit sancta corpore et
spiritu. Multi etiam sunt qui habent in utero spiritum mentis
sue non dei filium, sed potius dyabolum. Peccatum enim con-
sensu conceperunt. Et ideo iniquitatem pariunt, I. opus
iniquitatis. Concupiscencia enim in ipsis concepit, scilicet delec-
tamentum et consensum, per hoc parit per eos iniquitatem.
Jacobi I. capitulo dicitur: Concupiscencia cum conceperit parit pec-
catum. De quibus autem etiam dicitur in psalmo: Concepit
dolorem, I. peccati consensum, qui est causa doloris, et pe-
perit iniquitatem. Et Job xv. dicitur de quibus talibus:
Concepit dolorem sicut prius, et peperit iniquitatem.
Et uterus eius parat dolos, I. continue est in
proposito peccandi, et proximum defraudandi. Certe
Quamvis iste filius virginis matris sit Jhesus
I. mundi Salvator. Quia ut dicitur Johannis iii. Non
misit deus filium suum in mundum ut iudicet mun-
dum, sed ut salvetur mundus per ipsum. Ipsi tamen
nisi se corrigant tenebris conceptis et peccatis
deserant, non erunt participes salvacionis facte
per xpm. Sed velint nolint venient ad suum
iudicium. Quia ut dicitur Johannis v. Potestatem dedit
pater filio iudicium facere, quia filius hominis, I. filius
virginis est, et ibi recipiet secundum sua merita
sicut per istemet filius dicitur Matthaei xxv. Placeat
deo quod simus omnes virgines saltem virginitate
I. integritate fidei, et simus prudentes virgines
habentes oleum gratie cum lampadibus, I. cum claritate
bonorum operum, concipiamus etiam in ventris nostris spiri-
tualibus per gratiam filium dei, ipsumque faciamus
exterius ad edificacionem proximorum per bona opera et
honestam conversacionem, ut sit per ipsum filium liberem-
tande ab omni servitute corrupcionis, et transfe-
ramus ad libertatem filiorum glorie dei. Quia ut ipse
filius dicitur Johannis viii. Si filius vos liberaverit
vere liberi eritis. Quod nobis concedat ipsemet filius
de virgine natus Amen. Sermo tanc.

Ecce virgo in utero habebit. Accip

tis divisione et prosecucione membrorum istius thematis.
Et obmisso primo et secundo membro de quibus est actum
supra. De tercio ubi supra sermone, mirum erigit titulum
ad gratiarum actionem. Et hoc in typo nominacionis cum
subditur: Et vocabitur nomen eius Emanuel, quod est interpretatum nobiscum deus.
Potest etiam convenienter predicari hoc enim nomen.
Nomen est insolitum. Nomen etiam dulcissimum
de quo non sufficiat gratias totus mundus. Sciendum
autem quod per incarnacionem factus est nobis dei
filius Emanuel nobiscum deus. Specialiter enim
modo est extunc nobiscum deus quod erat ante.
Vide ipsum nobiscum, sicut fratrem nobis naturaliter
attinentem. Sicut ducem ante nos victori-
aliter precedentem. Sicut doctorem nos verba-
liter et exemplariter instruentem. Sicut carum
patrem nobis spiritualiter providentem. Et dico
primo quod per incarnacionem et nativitatem de vir-
gine factus est dei filius noster, cum
fratribus naturali attinencia coniunctus. Vere ex hoc
quod verus homo factus est, verus est filius hominis,
et verus frater hominum. Unde et ipse diu ante
incarnacionem dixit deo per prophetam in psalmo
Narrabo nomen tuum fratribus meis. Dicebat de
hominibus. Et sponsa Canticorum viii. dicebat dei filio
optans ipsum fieri fratrem suum per assumpcionem nostre
carnis. Quis det te michi fratrem meum sug-
gentem ubera matris mee, ut inveniam te solum
foris et deosculer, et iam nemo me despi-
ciat. Optabat enim ista sponsa dei filium hominem
fieri, ac per hoc et fratrem suum. Et suggere ubera
matris sue, I. virginis Marie. Que et si fuit
mater sponsi naturalis quodammodo concordia po-
tuit mater sponse. Optabat etiam ipsum invenire
solum, quia nolebat aliquem alium nisi xpm, ut potest
angelum infimum, medium, vel supremum. Et
optabat cum invenire foris, I. extra omnem
amorem inordinatum creature. Et optabat
finaliter eius osculum, I. perfectam cum eo unionem
actionem. Propter que omnia nemo, I. nullus, nec homo
nec angelus ausus fuit despicere ipsam. Ergo
fuit nobiscum tamquam frater cum fratribus, quia voluit
nos suscipere in hominem quem assumpsit. Prop-
ter quod dicitur propheta in psalmo: Dominus virtutum nobiscum,
susceptor noster deus Jacob. Unde ille idem
qui est dominus virtutum supra celestium et subcelesti-
um et deus Jacob supplantator peccati mortis

et dyaboli fuit nobiscum s. frater quia fuit suscep-
tor noster i. qui voluit nos omnes suscipere
carnem nostram assumendo — Secundo dico quod per
istam benedictam incarnationem fuit nobiscum
dei filius tamquam ductor cum militibus nos victo-
rialiter precedens. Voluit enim dei filius verus
homo fieri ut nos tamquam ductor precederet in cum
pugna quam habemus contra dyabolum et per ipsum victo-
riam haberemus. Unde ipse factus homo fuit diu con-
figuratus per illam columpnam que precessit fili-
os Israel quamdiu fuerunt in deserto, ipse enim prece-
dit christianos omnes quamdiu erimus in bataul-
ia. Unde et sibi dicitur Exo. xv. Dux fuisti in
misericordia populo quem redemisti. Ipse etiam est primus
pastor qui vadit ante oves suas et oves eum
bone sequuntur eum s. dicit ipse Jo. x. Et ideo illi
qui sequuntur ductorem suum non habent hostes ti-
mere quia ipse est ille victor de quo dicit iustus
homo Abacuch iii. Super excelsa mea
deducet me victor in psalmis canentem. Non
habent dico metuere dum tamen istum ducem sequuntur
unde dicitur christianis Deut. xxiiii. Nolite me-
tuere dominus nobiscum est — Tertio dico quod per istam
incarnationem et nativitatem de virgine dei fili-
us est nobiscum s. doctor cum discipulis qui
verbaliter et exemplariter ipsos docens. Quod autem ver-
baliter exemplariter instruxit homines in suis discipulis
et primis fidelibus apparet ex sacris evange-
liis. Quod et ipse exemplariter in ipsis nos do-
cuit ex ipsis eisdem comprobatur. Unde ipse
dicebat discipulis Jo. xiii. Vos vocatis
me magister et domine et bene dicitis sum etenim
Et Mt. xi. Discite a me quia mitis sum
et humilis corde etc. Et non solum in ipsis
nos docuit verbaliter et exemplariter, ymmo
et ipse istis modis cottidie nos docet. Ipse
enim solus est qui docet hominem scientiam in
ps. Docet autem nos per internas inspiratio-
nes et externas per predicatores. Unde semper
debemus aperire portas cordis nostri
intellectum ad percipiendum et voluntatem
ad consenciendum, quia ipse nobiscum est, semper
paratus nos docere illa que ad salutem nostram per-
tinent, dum tamen portas cordis ad quas ipse
pulsat aperiamus ei. Unde dicitur nobis Judith
viii. Aperite portas cordis vestri
intellectum s. et affectum, quia nobiscum est

dominus semper paratus ad nos instruendum. Quarto
dico quod per istam incarnationem et nativitatem
de virgine factus dei filius nobiscum s. pater
cum filiis comedens nobis spiritualem cibum et sa-
cramentalem. Ipse enim immittit cordibus devotis
sapidissimas degustationes de quibus dicitur in
ps. Gustate et videte quoniam suavis est dominus.
Ipse etiam volens a mundo corporaliter discedere
dimisit hominibus cibum dulcissimum et viaticum
virtuosissimum quo recreati non deficerent
in via sed ambularent in illius cibi fortitudine
usque ad montem dei, Sacramentum s. corporis et sanguinis
sui qui nunquam deficiet quamvis semper minuatur in
ecclesia donec ipse dominus veniat ad iudican-
dum s. apostolus dicit. Ipse enim est ille cibus de quo
dicit Sapiens loquens deo Sap. xvi. Angelorum
esca nutristi populum tuum domine et paratum panem
de celo prestitisti eis habentem omne de-
lectamentum et omnis saporis suavitatem. Quamvis
enim ad literam loquatur de figura i. de illo ma-
na quod fuit cibus filiorum Israel in deserto,
secundum tamen spiritualem intelligenciam loquitur
de sacro altaris quod erat per ipsum figuratum. Hoc
enim est prandium de quo ipse dicit nobis Mt. xxii.
Ecce prandium meum paravi vobis. Quod vero istud
prandium ut semper ipse Christus det ipsum nobis, de-
bemus ei dicere id quod dixerunt sibi illi disci-
puli s. habetur Luc. ult. Mane nobiscum domine
quoniam advesperascit. Vere iam advesperascit
i. iam sumus in vespera presentis vite, semper
enim ipse est dicitur Apoc. i. Propter quod est
nobis necessarium, ut habeamus semper nobiscum istum ci-
bum, ne nos ieiunos nox i. mors non ap-
prehendat. Istum autem cibum non possumus utiliter
comedere nisi ipsemet Christus qui cibus est
semper maneat nobiscum. Propter quod dicamus
sibi devote Mane nobiscum domine. Et licet
ipse paratus est, dum tamen in nobis non rema-
neat, semper sit mane nobiscum. Ipse enim dicit
Mt. ult. fidelibus cunctis Ecce ego nobiscum
sum omnibus diebus usque ad consummacionem seculi. Quinto
bene quia ipse nobiscum est s. frater. Frater enim
noster et caro est Gen. xxxvii. Ideo diligamus
ipsum s. fratrem, quia ipse etiam nobiscum est sicut
ductor. Ducit enim nos si ipsum sequi volu-
erimus per semitas equitatis Sap. x. Ideo ipsum se-

quam scilicet dominice nativitatis vestigia eius ducatu descamus. Quia ipse eciam est nobiscum scilicet doctor, docet enim homines a iuventute sua usque ad senectam et senium i. usque ad mortem, in psalmo. Ideo ipsum semper audiamus cuiusque leccionem numquam obliviscamur. Quia ipse eciam nobiscum est scilicet pater cum filiis, Ideo ad ipsum pro cibo spirituali et sacramentali recurramus dicentes ei illud Matthei vi°. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie, ut de nobis sint dicta illa verba que ipse dixit suis discipulis scilicet hec Luce xxii°. Ego vero dispono vobis sicut disposuit michi pater meus regnum ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo, ad quam mensam nos perducat ipsemet celestis dapifer dominus Ihesus Christus Amen. *Sermo primus in prima missa dominice nativitatis*

Ecce ewangelizo vobis gaudium magnum quod erit omni populo quia natus est vobis hodie salvator mundi qui est Christus dominus in civitate David. Luce ii°. Humanum genus per peccatum primi hominis multa gravia incurrit incommoda a quibus liberari non potuit, nisi dei filius fieret hominis filius, et in terris fieret humilis, qui in celis permanebat excelsus, propter quod idem genus humanum ferventer desideravit a seculis et instanter in persona ipsius sancta prophetas postulavit istam filii dei incarnacionem, ac eiusdem in carne visibilem apparicionem, Dicebat enim David in psalmo Excita domine potenciam tuam et veni, ut salvos facias nos, Et alibi ostende nobis domine faciem tuam i. presenciam tuam in carne, et salutare tuum. Sed ecce deus trinitas qui semper fuit et est dives in misericordia, humano condolens intuitu, misit eciam incarnando quibusdam sanctis patribus quod fieret et impleret desiderium humani generis, et exaudiret prophetarum peticionem eiusdem. Hoc enim Abrahe iuravit sicut refert Zacharias in suo cantico dicens Luce i°. Iusiurandum quod iuravit ad Habraam patrem nostrum, daturum se nobis. Hoc idem eciam iuravit David sicut ipse dicit in quodam psalmo Iuravit dominus David veritatem et non frustrabitur eum de fructu ventris tui ponam super sedem tuam, Quamvis enim hoc idem promiserit loquendo aliis sanctis patribus, scilicet

dicit idem Zacharias in eodem cantico, Erexit n[...]
cornu salutis nobis in domo David pu[...]
pui, sicut locutus est per os sanctorum qui a seculo su[...]
prophetarum eius Christus tamen duobus scilicet Habrae et Dav[...]
promisit, iurando cum eis id fieri, quod de semine [...]
eorum dei filius susceptururus carnem propter quod [...]
dicitur in titulo duorum filius Mathei i°. Liber ge[...]
nis Ihesu Christi filii David filii Habraam, E[...]
ista autem divina promissione conceperunt hom[...]
spem firmissimam, quod istud eorum desiderium [...]
compleretur. Et quod veniret in mundum desiderat[...]
cunctis gentibus per assumpcionem nostre carnis, Si[...]
enim dixerat propheta Aggeus ii°. Veniet desider[...]
cunctis gentibus etc. Verum quia teste scriptur[...]
spes que differtur affligit animam Ideo contr[...]
istam morosam dilacionem et dolorosam affl[...]
cionem occurrit celestis nuncius scilicet angelus ap[...]
rens pastoribus nocte ista sacratissima, n[...]
luminis illustracione, instar dei perfulgida [...]
censque eis, ac in ipsis omnibus hominibus v[...]
ista Ecce ewangelizo vobis gaudium magn[...]
etc. Aliter potest meditari verbum istud, sic enim [...]
credimus quod in illa die in qua singulis a[...]
recolitur solempniter nativitas dominica, Ipse Chr[...]
dominus per novam graciam et specialem visitaci[...]
nascatur in cordibus fidelium per ipsorum devo[...]
Et per tanto beneficio graciarum accionem ipsique eq[...]
cum paruit ad edificacionem aliorum per bon[...]
operaciones et honestam conversacionem, Et quam is[...]
nativitas spiritualis tamen inter corda fidelium [...]
Christus est ipsis summe necessaria Ideo in toto t[...]
adventus quod iam precessit postulavit ist[...]
eciam hanc spiritualem nativitatem, Et istum eciam sp[...]
lem dei adventum, ac si diceret illud Apocalipsis ul[...]
Veni domine Ihesu, Unde frequentavit cantando
Veni veni, et specialiter in illis septem a[...]
antiphonis solempnibus, Quarum prima incip[...]
O sapiencia, Et ultima O Emanuel. in quibus o[...]
dicebatur Veni. Sed ecce predicator ecc[...]
siasticus, tamquam alter angelus iam refert e[...]
ditam peticionem Ecce dicens devotis fi[...]
libus Ecce ewangelizo vobis gaudium mag[...]
etc. Sequitur. Quia natus est nobis hodie
i. natus est in nobis i. intra nos Salva[...]
mundi per novam graciam et specialem visitaci[...]
nisi tamen in nobis inveniet impedimentum

Sermo eiusdem in prima missa dominice nativitatis

et eciam nascet'r ex nos p bona opa et honesta
g'usacom Ista aut natiuitas xpi spualis
no pt ee nisi in ciuitate Dauid .i. in sca
ecclia ppter qd dicit'r hic In ciuitate Da
uid / q' in nullo hoie pt nasci xps p g'ram
nisi et ipe sit ciuis istius ciuitatis .i. eccl'e
dei / Videatis g° debet dice pdicator q
no ponatis obice huic sce natiuitati / s3 va
cate i deuote orom diuine laudi et graru
actiom sctis opib3 et honeste g'usacom / et
sic pcul dubio nascet'r in nobis et ex no
bis / Scdm aut pmu modu introducte
di verbu istud possim9 dice q istud vbu
euangeliu e excitatiu leticie et exulta
cois / Terminatiuu tristicie et exspectacois
inspiratiu / fiducie et vigoracois / Excitat
aut leticia iocunditas q inuitat'r cu dicit An
gelus Ecce ewangelizo vobis gaudiu mag
nu qd erit omi ppo Terminat aut tristiciam
solepnitas que celebrat'r de qua addit An
gelus Quia natus e nobis hodie salua
tor mudi Inspirat aut fiduciam nobili
tas que pdicat'r cu subdit / Qui est xpus
dns in ciuitate dauid Primo dico qd
istud verbu e excitatiuu leticie et exulta
cois / et h° in iocunditate qua angelus inuita
uit / cu dixit Ecce ewangelizo vobis 2c°.
Certe bon9 fuit iste nuncius qui maximu
annuciauit gaudiu Vn ipe potuit dice Ecce
que erat futa filia syon et Jerlm i° Zach. ix°.
Exulta satis filia Syon / iubila / Jubila filia
a Jerlm ecce rex tuus venit tibi iustus sal
uator paup et ascedes sup asina et pullu
ac si dicet Ecce O tu que es futa filia Syon
p speculam spectacom / Et filia ierlm p pacifica
habitacom / Exulta interius in corde / et iubi
la exterius in ore / q2 iam venit tibi rex tuus
i. fcus e tibi visibilis / qui e iustus / q2 venit
cu omi innocencia et pcti imunitate / qui e eciam
Saluator q2 venit cu omi potencia et pietate / qui
e eciam pauper / q2 venit cu omi inopia et humilita
te / 2cu ascedes eciam super asina et pullu q2 ue
nit cu suma efficacia et virtuositate / 2doma
uit eciam asina .i. aliqs ex iudeis / et pullu .i. mul
tos ex gentib3 Ex quib3 duob3 ppl'is colliget'r
eciam sponsa xpi / que tamen in Judeis g'usis et in
gentib3 obedientissima erit sibi / Et sic uere
fuit in signu cu9 natus statim vocauit pas
tores a iudea p angelu Et Magos ab oriente
p stellam qui omnes in signu obediencie
uenerunt ad eu ppt quod dicit'r hic Asce
dens super asinam et pullu / Bonus g°
fuit iste Ewangelista de quo exponi pt illud
Ysa° xli°. Primus ad Syon dicet Ecce assu
et Jerlm Ewangelistam dabo / Primus scilicet
xps qui e primus et nouissim9 dicet ad
Syon .i. ad Ecclesiam Ecce assu h° potuit di

ce ipe primus in ista nocte vnde dicit Jsa° l°. xli.
lii°. Ego ipse qui loquebar p alios suppple
Ecce assum per meipsum volens ore ad os
vobis loqui Hebr' in prima auctoritate xps. Et
Jerlm .i. eidem Eccl'e / Ewangelistam dabo
potuit dice iste primus Ewangelistam dico .i.
bonu nunciu scilicet angelum celeste / qui
in ista hora nunciauit hoib3 istam g'nacom
xpi Scdo dico / q istud verbu est ter
minatiuu tristicie et exspectacois / et hoc in so
lepnitate qua eccl'ia hodie celebrat / et tam
diu celebrauit de hoc / videlz q angeli quiescent
dixit / Quia natus est nobis hodie Salua
tor mudi / De hoc eni qd dicit'r Mt. i°. De ma
ria natus est Jhs .i. Saluator / Et de hoc
quod idem angelus dixit Marie sicut habe
tur Luc. i°. Quod ex te nascet'r scm vocabi
tur filius dei / De hoc dico .id est de xpi
sca Natiuitate / agitur solepnitas ista
Et vera ista natiuitas fuit t'minatiua tris
ticie humani generis / et afflicte exspectacois
Vnde potuerunt dicere illa die hoies
illud .ny. Ps. cxvii°. Hec est dies bo
ni nuncij / Et illud Tren. ii°. En ista est
dies qua exspectabamus inuenimus vidi
mus / Fuit g° hodie t'minatiua tristicie hu
mani generis et exspectacois / Quia hodie
fuit verificatu illud quod dicit'r Abachuc
secundo Apparebit dominus in fine / et no
mencietur si mora fecerit / exspecta eu / q2 ue
niens veniet / et non tardabit / Certe ho.
~~hominum vedim9 Fuit g° hodie t'minatiua tris~~
~~ticia huani gnis et exspectacois Quia hodie~~
~~fuit verificatu i. qd d'r Abacuch ii°. Apparebit dns~~
~~in fine et no menciet si mora fecerit exspecta~~
~~eu / q2 veniens veniet et no tardabit / Certe hodie~~ erat
venit / et ille de quo paulo an dixit ppha Vi
sus e paul / hodie visus e de xpe a matre sua
et a Joseph / et ab illis pastorib3 Juxta i° Baruch.
iii°. In terris visus est / et cu hoib3 g'usatus est
Hodie eni iuxta vbu apli ad Titu ii°. / Apparuit
benignitas 2 huanitas saluatoris dei nri Juxta
i° Le. ii°. Hodie apparebit nob dns / Ille eni qui
fuit nat9 de pre sine mre scdm diuinitate In
hodie etnitatis iuxta i° qd d'r. pat' filio in ps
Filius me9 es tu ego hodie genui te / fuit nat9
de mre sine pre in isto hodie tpali scdm hua
nitate dicente angelo hodie nat9 est Juxta i°.
Leu. ix. Hodie apparebit nobis dns / Tercio dico
q istud vbu angelicu / est inspiratiu fiducie
et vigoracois / et hoc in nobilitate nati / q2 angelus
ex spiritu is pdicauit Cu subdit Sal. m. q. e.
xps dns in ciui. dauid Vere ia magna fidu
cia magn9 g3 vigor inspirat'r hoib3 / qn audiunt
q nat9 est eis q est Saluator mudi / et xps dns
i ciuitate dauid .i. in Bethleem Ipse eni est ille
cui dicebat ppha Ysa° xxxiii° Dne miserere mei

te enim expectavimus / esto brachium nostrum in mane
Dicebat de mane istius diei / quod successit hu
ic nocti in qua natus fuit xpus / Et salus nostra in
tempore tribulacionis Ista omnia fuerunt verificata / Quia
hodie natus est xpus dominus in civitate david .i.
in Bethleem / Sic enim scriptum erat per prophetam sicut recitat
ewangelista Mt. ij°. Sicut ei hem⁹ Michee v°. Et tu
bethleem terra iuda etc. Sequitur Ex te enim exiet
dux qui reget populum meum Israel. Dicat ergo ange
lus Ecce ewangelizo vobis — Circa primum ubi
innuitur per angelum quod istud verbum / est excitativum
letitie et exultacionis / Quod probat iocunditas
qua angelus nunciavit dicens Ecce ewa. vo. gau.
magnum etc. Est sciendum quod ista annunciacio angelica
vere fuit excitativa letitie et exultacionis spiritua
lis / Quia in eo quod nunciabat / non fuit dubium / sed ha
bebat luminosam evidenciam / Non fuit sophisticum / sed
habebat preciosam existenciam / Non fuit noxium / sed ha
bebat virtuosam efficaciam / Non fuit modicum / sed
habebat copiosam redundanciam / Dico quod primo quod per
angelum ista nocte nunciatum fuit pastoribus / non
fuit dubium / sed habebat luminosam evidenciam / Ideo
dixit angelus Ecce adverbium est demonstrandi. q. d.
Verissimum est quod nuncio / quia ad digitum demonstra
ri potest In signum cuius scribitur Luc. ij°. Claritas dei
circumfulsit pastores / Et quod esset verum / quod ille esset na
tus quem angelus nunciabat dedit eis signum dicens / Et
hoc vobis signum Invenietis infantem pannis invo
lutum et positum in presepio / Unde sequitur ibidem Luc. ij°.
Pastores videntes Mariam et Joseph et infantem
pannis involutum in presepio cognoverunt de verbo quod
dictum erat illis de puero hoc / Non ergo fuit dubium
quod nunciabat sed fuit evidens et manifestum / Ideo
dixit angelus Ecce / Unde Maria Joseph et pas
tores tunc quilibet potuit dicere de Salvatore na
to quem videbat suis oculis illud Ysa. xij°. Ecce deus
salvator meus fiducialiter agam et non timebo —
Dico secundo quod istud denunciatum per angelum / Non
fuit sophisticum / Sed habebat preciosam existenciam
Ideo dixit Ewangelizo .i. bonum nuncio / Et ad gau
dium / Quia ewangelizo vobis gaudium / Vere gau
dium / Si enim Johannes nondum natus senciens presenciam
xpi / nondum nati exultavit infans in gaudio in
utero matris sue sicut dicitur Luc. i°. Multo forcius cum
Johannes fuit natus et vidit xpm oculis corporalibus ma
iori gaudio debuit exultare Et certe ita fuit / Sicut
enim dicit ipse de seipso Johannis iij°. Amicus sponsi qui stat
et audit eum / et gaudio gaudet propter vocem sponsi / Sequitur
In hoc enim gaudium meum impletum est / Et certe sicut
Johannes fuit gavisus cum audivit vocem huius spon
si / ita debuerunt gaudere pastores cum audierunt
eius vagitum / Ita ergo debuit gaudere et debet totus
populus xpianus / Quia adhuc cottidie audit in eius
voce / Et tamen ergo virtute ipsius sicut haurire aquas su
gre in gaudio de fontibus eius Juxta illud Ysa. xij°. Haurietis
aquas in gaudio de fontibus Salvatoris / Et dicetis in illa
die loquitur de ista / Confitemini domino et invocate nomen
eius / Confitemini quidem domino quoniam bonus quoniam in seculum misericordia eius
Unde dicere debet illud Thob. xiij°. Ego autem in terra capti
vitatis mee confitebor illi quoniam ostendit maiestatem
suam in gentem peccatricem / Iam ei possumus dicere xpo illud
ps. Convertisti planctum meum in gaudium michi / Certe
Dico quod illud quod fuit nunciatum per angelum non fuit noxium
Sed habebat virtuosam efficaciam Ideo dixit magnum super
extensive et intensive / Unde et illi boni Magi sicut habetur Mt.
ij°. de hoc eodem beneficio quod illud angelus nunciavit ga
visi sunt gaudio magno valde etc. / Et intrantes do
mum invenerunt puerum cum Maria matre eius etc.
Quarto dico quod illud quod nunciabat per istum angelum non
fuit modicum / sed habebat copiosam redundanciam Ideo dixit
omni populo / Unde tunc verificatum fuit illud quod scribitur Hest.
viij°. Judeis nova lux oriri visa est gaudium honor
et tripudium apud omnes populos / Unde et si istud beneficium
et de ipso gaudium fuit primo in Judeis / Ab ipsis tamen in
omnes populos redundavit / Unde et de xpo dixit ille
Symeon sicut habetur Luc. ij°. loquens deo quoniam / Viderunt
oculi mei salutare tuum quod parasti ante faciem omnium populorum
etc. Certe de Symeone et aliis a iusto viro viden
te xpm corporaliter et in ipsum credente dixit propheta deo in
ps. Dabis eum in benediccionibus in seculum / letificabis eum
in gaudio cum vultu tuo super corporaliter et presencialiter apparente
Prochdolor invenitur sunt qui in isto festo non gaudent illo
gaudio quod nunciavit iste angelus sed potius gaudio
opposito Gaudent enim multi in isto festo in cibis et po
tibus In ornamentis vasis et vestibus In truffis io
cis et lusibus In lucris iniustis et dolositatibus in
[illegible] et vanis [illegible] / et tedium in istis [illegible]
et blasphemias nominis dei et virginis matris sue / Unde
de illis potest dici illud Job. xxj°. Exultant lusibus tenent
tympanum et citharam et gaudent ad sonitum organi / Du
cunt in bonis dies suos / et in puncto ad inferna descendunt
Qui dixerunt deo / Recede a nobis scientiam viarum tuarum no
lumus / Quis est omnipotens ut serviamus ei / Et quid nobis prodest
si oraverimus ipsum q. d. nichil. Hoc dicunt hodie mul
ti peccatores etc. / Et si non dicunt ore / dicunt tamen facto
et opere / Propter quod in ista die non vacant divine laudi
nec gracias agunt / non audiunt verbum dei / non compaciuntur
pauperibus / nec exercent alia opera bona / Verum ergo in ista
die sancta exercent multa alia pessima acta / Certe
quilibet talium qui non gaudet gaudio isto nunciato per
angelum potest dicere illud Thob. v°. Quale gaudium michi
erit qui in tenebris sedeo et lumen celi non video q. d. nullum.
Vere quilibet talis sedet quia cecus est et vacuus ab omni opere
bono et in tenebris sedet semper in viciorum / In tenebris
dico errorum et peccatorum Et lumen celi non videt .i. dominum
ihm xpm .i. oculis sue mentis / et timendum est quod numquam
sit visurus Quia dicitur in Ysa. secundum aliam l. Collatur
impius ne videat gloriam dei Non sic sit de nobis
karissimi / Absit / Sed sic nos habeamus semper in hac vita / et
precipue in hoc sacratissimo festo ut quando ipse videbit
nos et nos ipsum videbimus ergo oculis corporalibus in
die iudicii gaudeat cor nostrum / et gaudium nostrum
nemo tollat a nobis quod ipse nobis sic dixit discipulis
suis sicut habetur Jo. xvj°. Iterum videbo vos et gaude
bit cor vestrum et gaudium vestrum nemo tollet a vobis
Quod nos quidem gaudium eternum nobis concedat ipse
qui natus fuit hodie gaudium mundi Amen

Sermo secundus in prima missa dominice nativitatis.

Ecce ewangelizo vobis gaudium magnum.
etc. ubi supra. Acceptis dictione et prosecutione
membrorum istius thematis in primo precedenti sermonis
positis et obmisso primo membro de quo supra dictum est.
De secundo ubi innuitur quod cum verbum ewangelizatum est
beatum cleri et christianitatis omnium probat solemp-
nitas que hodie celebratur ecclesia, et iam dudum celebra-
vit. Dicitur quod per ea gaudium assignat angelus dicens
Quia natus est vobis hodie. Nunc aliquid est dicendum
quia et de hoc quiescent hodie sinit spiritus, et de hoc n.
quod sermo fuit hodie videlicet dominatiitate salvato-
ris secundum carnem, hodierna solempnitas celebra-
tur. Ecce quod est sciendum, quod ante istud hodie humanum genus sal-
vatorem desiderabat et instanter postulabat quare tuor
quod summe indigebat. Erat enim infirmum, et ideo
optabat curationem, Erat et servus ideo optabat
manumissionem, Erat captivum, ideo opta-
bat revocationem, Erat mendicus medicum ideo
optabat vocationem. Sed in isto hodie est nato
de virgine impetratum est humano generi, beneficium opta-
te sanitatis, Collatum est ei privilegium perfecte liber-
tatis, Redditum est ei patrimonium superne hereditatis,
Paratum est ei convivium iocunde societatis.
Primo dico quod dei filio nato de virgine impetra-
tum est humano generi in primo et debitum beneficium optate
sanitatis. De quo exponitur primo capitulo quod scribitur. i. Ysa. xix.
Ubi dicitur Hodie fecit dominus salutem in Israel.
Et ideo est quod scribitur Luc. xix. Hodie salus huic
domui facta est. Hodie n. nato salvatore
nato perfectissimo medico et actore salutis
dominus s. omnes salutem fecit in Israel. i. in ecclesia
quod Israel dicitur. i. videns deum per fidem, Hodie est huic
domui. s. eidem ecclesie, salus a deo facta est. i. facta
incepta est. Quia ut dicitur est natus de virgine. Jo.
iii. Non misit deus filium suum in mundum ut iudi-
cet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. Si autem
volueris concordare de Natus. Possumus accipere
verbum quod dixit angelus Joseph de Maria sponsa
sua scribitur Mt. i. Quod in ea natum est de spiritu sancto
est. Pariet autem filium, et vocabis nomen eius
Jhesum. Ipse n. salvum faciet populum suum a peccatis
eorum, Salvum est ea salute de qua dicit Zacharias
in suo cantico scribitur Luc. i. Erexit dominus nobis
cornu salutis in domo david pueri sui etc. Sa-
lutem ex inimicis nostris etc. Secundo dico quod in
isto hodie humano generi suo auctori et [illegible] ablatum
est et in parte legis Moysi, collatum est privilegium
perfecte libertatis. Et ideo exponitur primo capitulo quod scribitur Deut. — Deut.
xxvii. Hodie factus es populus domini dei tui, Ante
enim istud hodie non erat ipse populus dei Quia gen-
tiles serviebant ydolis Judei serviebant legi Moy-
si quam nemo umquam potuit facere sed nunc fuit de se per
se secundum servum dei, Omnes ergo tamen isti, qui illi serviebant
peccato, quia secundum [illegible] Rom. v. Ab Adam usque
ad Christum regnavit peccatum. Sed in isto hodie nato
Christo liberatore incipiunt homines fieri populus dei,
Incipiunt n. deserere ydola in signum cuius usque
terram Roma ut dicitur. In isto hodie ydola corruerunt
Hodie est lex durissima Moysi, incipit mi-
nui, et primus obscuritas revelari, In signum
autem primum, fons olei fluxit Rome per totam
istam diem, In signum quod duritia legis, debebat
in lenitatem ewangelii commutari, ac eius servitus
in libertate, In signum autem secundum hodie claritas dei — Luc.
circumfulsit pastores Luc. ii. Et tres soles ut dicitur
apparuerunt Rome Quia in quantum in uno tres
solare redacti sunt In signum quod fides trinitatis
et unitas divine debebat mundo revelari
Hodie est actor quia dyabolus incipit ab hominibus
fugari In signum autem hodie angeli cantaverunt di-
centes Gloria in excelsis deo Et in terra pax hominibus etc.
Pax quidem a demonibus, qui ante istud hodie genus
humanum acriter impugnabat, Hodie quando homines
qui ante erant servi, incipiunt fieri populus dei, per-
fecta gaudebant libertate, Quia qui ante erant servi, fiunt — Jo.
per Christum manumissi, et facti liberi Quia ut ipse dicit
Jo. viii. Si filius vos liberavit vere liberi eritis
Si autem volueris concordare de Natus Possumus
accipere verbum apostoli ad Gal. iiii. sic dicentis, — Apl.
At ubi venit plenitudo temporis, misit deus filium suum
natum ex muliere factum sub lege, ut eos qui sub
lege erant redimeret, ut adoptionem filiorum re-
ciperemus, Quia qui ante eramus servi, facti sumus filii dei
adoptativi. Tertio dico quod in isto hodie
redditum est humano generi, perdita et exulata patrimoni-
um superne hereditatis. Ante enim istud hodie, per pec-
catum primi hominis erant omnes homines in hoc mun-
do, exules patrie, et perditi a superna hereditate.
Sed ut statim dictum est, quia ante eramus servi, facti — Apl.
sumus filii, et liberi, ac per hoc secundum apostolum ad Ro.
viii. facti sumus heredes dei, et coheredes Christi,
de quo exponitur primo capitulo Josue iii. Hodie incipia — Josue
te exaltare Roma, hodie incipit dei filius
humanum genus exaltare, ipsum revocando ad

[illegible] hereditate [illegible] statim cantavit Ecclesia Hodie
celorum Rex de virgine nasci dignatus est ut hominem perditum ad Regna celestia revocaret / Exponi est
Josue — pertinet de hoc capitulo Josue 5. Hodie abstuli opprobrium
egypti a vobis Opprobrium autem quod habuerunt
filii Israel in egypto / fuerunt exilium et proscriptio a
terra sua. Sic dico quod opprobrium hominum fuit ante
istud hodie exilium et proscriptio a celesti regno /
Sed in isto hodie incepit dei filius ab hominibus
istud opprobrium auferre / Si autem volumus concordiam
de natus possumus accipere 1o Ysa. 9o Puer
natus est nobis et filius datus est nobis / et vocabitur
admirabilis Consiliarius / deus fortis pater futuri
seculi princeps pacis Et bene dicitur Pater futuri
seculi et princeps pacis Quia revocavit homines ad
illam hereditatem que dabitur sanctis in futuro seculo et ad pacem
celestem. Propterea quod cantatur est statim
Hodie vera pax de celo descendit — Certo
dico o humanum genus hodie medicus et panis
[illegible] quantum ad sanctitatis Ante enim istud
hodie totum humanum genus erat medicum egens
et non habens nec invenies / cibum spiritualem et sacramentalem
quo recrearetur in via presenti in monte dei ad
~~[illegible]~~ celum pervenire Sed ecce in isto
hodie natus fuit de virgine dei filius / qui
sim — corpus dedit suis fidelibus in cibum Et sanguinem
suum in potum Corpus dico et sanguinem que hodie
traxit de utero virginali in sacro altari que
Ps — postea obtulit deo patri in sacrificium pro mundi salute
Et de hoc exponi potest capitulo primo Regum 9o. Hodie
venit Samuel in civitatem Quia hodie sacrificium
populi est in excelso Et sequitur in illo capitulo quod Saul
et puer qui cum eo erat et multi alii comederunt cum
Samuele Samuel interpretatur postulatus a deo
et significat Christum [illegible] / quod humanum genus instanter postulavit
a deo precibus / dicente Moyse in persona omnium
Exo — Exo 4o. obsecro domine mitte quem missurus es
Iste mi Samuel venit hodie in visibilis apparuit
in civitatem scilicet Ecclesie Quia hodie id est Christus gratie quod
in hac die sue nativitatis incepit sacrificium
populi est in excelso id est in ipsa cede Ecclesia Que
vestitur Synagoge potest dici quod dicta excelsum
Ecce hodie mi Samuel venit in istam civitatem
excelsam Ecclesie / cum corpore et sanguine / de quibus
fiet deo patri sacrificium in excelsa cruce Et de
quibus fiet sacramentale sacrificium in altari Ecclesie Et est
virtuosum ~~sacrificium~~ viaticum pro fidelibus Et ambo
de quo non solum recreantur Principes de

signati per Saulem Reges et subditi designati
per puerum eius Et non vacat a mysterio id est quod
sequitur. Saul et puer eius / comederunt cum
Samuele Quia nullus digne comedit corpus
Christi / quin est comedatur ab ipso / et incorporetur eidem
Unde hoc convenit naturaliter / quia non solum cibus sacramentalis
vertitur a baiulante / Sed est ipse a cibo
incorporatur cibo id est ipsi domino ihesu christo. Sic igitur patet
quod ista que fuerunt hodie exhibita humano generi
vel saltem incepta exhiberi / propter que cantatum
est statim in matutino Hodie per totum mundum
melliflui facti sunt celi / Si volumus concordiam de
Natus possumus accipere capitulo Mt. 2o. Cum natus
fuit ihesus in Bethlehem / que interpretatur domus
panis / In domo enim panis voluit nasci
ille qui est panis celestis vita. Jo 6o.
Ergo carissimi Quia summa beneficia sunt nobis
incepta exhiberi / non obduremus corda
nostra Sed aperiamus ianuas cordis nostri / ad
quas dilectus scilicet ihesus christus stat continue et pulsat / nolens
intrare / ut teneret nobiscum et nos cum eo
Ergo audiamus vocem istius dilecti continue pulsantis
/ scilicet dicitur sponsa Cant. 5o. Vox dilecti mei
pulsantis / Dicatur enim nobis in psalmo quod ad istam
diem intendamus Hodie si vocem eius scilicet dilecti
pulsantis audieritis nolite obdurare corda
vestra Sed aperiatis ei ianuas cordium vestrorum
ut intrare possit ipse qui continue pulsat Vult
enim cenare vobiscum In quadam cena / vult
quod vos aliqua de vestris ponatis scilicet cordis contritionem
oris confessionem Et operis satisfactionem /
Et ipse vult ponere alia tria de bonis suis scilicet
culpe remissionem gratie infusionem Et eius de
conservationem Iterum si vocem eius hodie scilicet dilecti
plorantis / et in presepio vagientis audieritis
scilicet reducendo ad memoriam versum illum
Ympni / Vagit infans inter arta / positus presepia
/ membra pannis involuta virgo mater alligat
/ et pedes manusque crura stricta cingit fascia
Ergo si vocem hodie huius infantis
audieritis ploratum eius atque vagitum ad
memoriam reducendo nolite obdurare corda
vestra Sed emolliantur per compassionem / et fervidam
~~[illegible]~~ devotionem Emolliantur dico / ad
devotam et lacrimosam compassionem / et ad

elemosinarum largicionem erogacionem / Nos ergo debemus
rogare deum hodie xvi. patrem / et dominam eius ma
trem / ut doceat nos quid debemus facere / de isto puero
qui natus est. Dicitur enim Iudic. xiii. quod ille Manue o
ravit dominum deum dicens Obsecro domine / ut vir
dei quem misisti veniat iterum / et doceat nos quid
facere debeamus / de puero qui nasciturus est. Sic nos
debemus hodie orare dominum / ut mediante oracione matris
regis doceat nos quid debeamus facere de puero
Ihesu qui natus est. Revera docet nos deus pater in
speciali / ut istum puerum balneemus lacrimis con
punccionis / ut ipsum baiulemus brachiis dileccionis
/ ut ipsum nutriamus pabulis subvencionis scilicet
pauperum suorum membrorum. Quod enim illis facimus ipsi
facimus ipsomet teste / ut ei eciam blandiamur
/ ipsum quod dormire faciamus in cunabulo mentis
nostre / cum fescenninis graciarum actionis. Sunt enim fes
cennine cantilene quas faciunt mulieres etc
ut faciant pueros obdormire / Sic ergo si vocem
eius hodie audierimus non obduremus corda
nostra. Sed proh dolor multi sunt qui non audiunt hodie
vocem huius dilecti pulsantis / plorantis et
vagientis. Quia aures interiores clauserunt
morbidata affectione / ad bona temporalia / et
ad facta carnalia. Et ista omnia nimio obdu
rant corda sua. Multi eciam sunt qui hodie vo
cem huius dilecti audiunt / sed non obaudiunt / quia
non obediunt dilecto pulsanti. Non enim conside
rant aut effectum beneficia quod iste puer hodier
na die humano generi impendit / propter quod omnes
habent timere illud quod dicitur de obduratis corda
sua / Deus ipse dicit quod sequitur. Ipsi vero non cogno
verunt vias meas quibus iuravi in ira mea
si pro non introibunt in requiem meam. Sed nos
ergo audiamus hodie vocem huius dilecti et
non obduremus corda nostra / Sed faciamus
de isto benedicto puero quod nos divina inspiracio
docet. Sic nosque [illegible] ad ipsum ut in
hora mortis me / dicat ipse cuilibet nostrum
illud verbum quod dixit bono latroni / scilicet hodie Luc. xx
iii. Amen dico tibi hodie mecum eris in paradi
so. Quod nobis concedat ipse puer Ihesus Rex
paradisi Amen. Sermo eiusdem in prima missa
domini nativitatis.

Ecce evangelizo vobis gaudium magnum

etc. Ubi supra. Accepistis racione et perfectione
membrorum ipsius corporis in primo principio sermonis
positis et obmissis quarto membro ac sexto / de
quibus actum est supra. De tercio ubi ostenditur
quod istud verbum evangelium est inspiracio fidu
cie et vigoracionis. Comprobat nati nobilitas
/ quam expositurus angelus predicavit dicens /
Salvator qui est Christus dominus in civitate David. Ubi est sciendum
quod istius nati dignitas et nobilitas quam hic per an
gelum predicatur inspirat omnibus suis militibus
vigorem et fiduciam obtinendi victoriam / et
post triumphum coronam / Videmus enim quod miles
interdum non vult bellum aggredi qui timet seviciam
quia scit hostem impium ad impetendum. Interdum
est non vult bellum aggredi qui timet decipi
/ quia scit se inexpertum ad congrediendum / In
terdum est non vult bellum aggredi qui timet
[illegible] / quia scit regem impotentem ad retri
buendum. Interdum est non vult bellum aggredi
/ qui timet [illegible]. Quia scit locum debi
lem ad defendendum. Sed ecce teste angelo /
natus est nobis hodie ille qui est Salvator do
mans hostis crudelitatem ne timeamus con
fusionem. Qui est eciam Christus id est unctus / do
ctus artibus scilicet bellandi / subtilitatem ne ti
meamus decepcionem. Qui est eciam dominus te
nens celi terre et universi ne dubitemus remu
neracionem. In civitate David domans omnes se
curitate ne formidemus [illegible] invasionem.
Dico primo quod si interdum miles non vult bel
lum aggredi quia timet seviciam / sciens hostem impium
ad impetendum. Sed ecce teste angelo Natus
est nobis hodie Salvator domans hostis
crudelitatem / ne timeamus confusionem. De quo
exponi potest Ysa. xix. Clamabunt ad dominum
a facie tribulantis / et ipse mittet eis salva
torem / et propugnatorem qui liberet eos / Revera
hodie misit nobis armatum armis nostre
infirmitatis quibus devicit hostem / et eripu
it nos de omnibus inimicis nostris / Ut si nos ve
limus iterum subici ipsis. Unde dicit apostolus in psalmo /
Misit scilicet deus pater scilicet filium suum / De summo
Quia a summo celo egressio eius in psalmo. Et
accepit me scilicet ad graciam et manum suam
Et assumpsit me de aquis multis scilicet temptacio
num et tribulacionum Et eripuit me de inimicis

meis fortissimis & ab hiis qui oderunt me / qm
confortati sunt super me. Quamvis ergo hostis ma
gnus aliter impetat te noli timere. Unde dicit 1°
ps. Dominus illuminatio mea & salus mea quem time
bo etc. Certe nullum habes timere dum tamen
in ipso bene confidis. Et dicas ipsi / Dic domine ihesu
anime mee salus tua ego sum in ps. Et non du
bites / quia in fine belli poteris dicere aliud ps. di
cere / Salus tua deus suscepit me / Secundo dico
quod invalidum miles non vult bellum ingredi qui
timet decipi. Sacius se exponit ad conflictum
Unde ecce natus est nobis hodie ille qui expertus id est
sanctus doctus artis super bellandi subti
litate / ne timeamus deceptionem de quo
possumus exponere 1° c. 10. ij. c. Non necesse habetis
ut aliquis super magister quia vos docebit vos
Unde sic unctio eius scilicet filii dei / docet
vos de omnibus ita super expertum & fraudis /
xpus ergo unctus oleo leticie unctione sua / at
que suo collirio metis nostre inunges o
culos surgit & docet nos arte bellandi
contra hoste. Unde quando hostis temptando nos
impetit / debemus ad istum unctum recurrere ipsius
unctionem postulando / ut uideamus ne hos
tis fallax nos seducat / Unde dicit aliud in
apocalipsi iij°. Suadeo tibi emere super piis
deuote orationis & bone operationis unguentum
id est fundamentum caritatis. Et collirio super dominum
contra inunge oculos tuos super interiores ut
uideas id est fac quod in te est ut inungatur
Dic ergo super domino ihesu 1° ps. Surge me
domine in uirtute tua & doce me quia tu es deus
saluator meus. Tercio dico quod inualidum mi
les non vult bellum aggredi qui timet remu
nerationem. Sacius rege potente ad retribuendum
Unde ecce hodie natus est nobis ille qui est
dominus. Teneas scilicet rex immensitate ne dubi
temus remuneracionem. De quo expositum patet
1° apo. xix°. Vbi dicit quod vbi dei quod est xpus
est rex regum & dominus dominancium. Non ergo quis
debet dubitare de remuneracione & coronacione
si tamen bene certauit. Quia ille qui promouet
honore pugnat dominus est omnium / quia est ad re
tribuendum super 1° Exo. xv°. Dominus omnipotens
nomen eius. Quarto dico quod inualidum miles
non vult bellum aggredi qui timet reuadi

Quia sit locum debite ad defendendum. Unde ecce
teste angelo Natus est nobis xpus In ciuitate
dauid id est manu fortis / vincit omnem securitatem
ne formidemus iteradam inuasionem. Ad litteram
xpus fuit natus hodie in ciuitate dauid
id est in Bethleem / Quae tunc racione regis ibi na
ti erat locus securissimus / et plures omnibus homines
securitate contra quoscumque hostium inuasiones / Unde de
ipsa expositum patet 1° Gen. xix°. Est hic ciuitas
parua ad quam possum fugere / et saluabor in ea /
Uere tunc Bethleem erat ciuitas parua ci
uium numero. Unde quantumcumque parua locus tamen
erat salutis. Unde aut erat ciuitas parua pro
bat quod dicitur quod scribit Michee v°. Tu Bethle
hem effrata / paruulus super ultus / es in
milibus Juda. Unde quo dicit propheta quod erat paru
lus inter Cum refert Mathei ewangelium. forsan
ut puto secundum aliam translationem dicit ergo ij°.
Tu Bethleem terra Juda nequaquam es minima
etc. Dicendum quod utrumque littera uerum est. Unde erat ciui
tas paruula ciuium numero. Unde non erat paruula
ymo magna. Respectu libertate & habundancia /
Unde interpretatur domus panis / Vel tunc non erat pa
ruula ymo maxima. propter dignitatem & potestate Regis
ibi nati Unde in littera prophetica dicitur secundum nostram
translationem lagone Exte enim egredietur qui sit dominator in
Israel. In littera autem ewangelii accepta ut
puto ab alia translatione dicitur sit Exte enim
exiet dux qui regat populum meum Israel. Vel
potest dici quod Bethleem erat paruula & non
paruula / racione rei significate figurabat enim
sanctam ecclesiam / que secundum spirituale intelli
genciam / est ciuitas dauid. manu fortis id est
xpi / qui proteget omnem securitatem contra hostes
Ista enim ciuitas id est ecclesia / est paruula ciuium
numero respectu quantum pro congregacionem humanam
Maior enim est congregacio infidelium quam sit
fidelium / Unde non est paruula ymo est maxima uir
tute & merito / Quia extra ipsam non est salus
Potest eciam dici quod illo tunc / Non solum
Bethleem figurabat ecclesiam / ymo & in ipsa
erat maior pars ecclesie. Unde xpus caput ecclesie
Maria & Joseph ~~sua in~~ optima ecclesie me
bra / Ad istam Bethlehem uenerunt eciam
hodie pastores a Judea & paulo post

Magi, qui erant gentiles, ab oriente. Ex quibus duobus
populis tota ecclesia est collecta. Secunda autem civitas
ecclesie erat parvula civitas nostra, que tamen postea fu-
it in orbe terrarum longe lateque diffusa. Tertia est
non erat parvula, immo maxima, dignitate et nobilitate efficaci-
a et virtute. Omnis autem in Bethleem ad litteram
fuit natus hodie secundum carnem. Hodie tamen
nascitur in nostra Bethleem, id est in sancta ecclesia, per gratiam
in cordibus fidelium devotorum. De ista propheta
dicit quod de illa Regum: Verbum prius superius est
hec civitas prope ad quam possum fugere et salvabor
in ea. Numquid non parva est? Ecclesia enim nostra respectu
congregationis infidelium. Vel parva per humilitatem.
Non enim est verus civis ecclesie nisi qui est mitis et
humilis corde. Magna tamen civitas est virtute et
merito, quia solum intra ipsam est salus, et plena se-
curitas contra hostes. Unde nec cives ipsius non
habent formidare invasiones hostium quicumque ve-
nerint. Hec est civitas, id est munita, de qua di-
citur: quis hoc solum aperiat in psalmo. Quis dedu-
cet me in civitatem munitam, id est in ecclesiam.
Quis deducet me usque ad Ydumeam, id est in
ecclesiam pro maiori parte ex gentilibus congregatam.
Ydumeam, id est secundum gentilitatem, in qua Dei filius
extendit suum calciamentum, id est veram fidem et
mores, ut dominice humanitatis in persona sua et per
apostolorum ac primorum fidelium predicationem. Iuxta illud
psalmi: In Ydumeam extendam calciamentum
meum. Dicit, scilicet de ista civitate multa, id est ecclesie
solum et de nostro loco ... ascendit in civitatem munitis-
simam, scilicet celestem. Sed proh dolor multi sunt
cives ecclesie, nimis tamen non multi qui de
ista civitate non ascendunt ad illam. Quia er-
rant aliqui in fide et alii in moribus, et ideo nec
isti nec illi inveniunt viam per quam veniant ad illam civitatem
in qua est perhennis habitatio sanctorum, de quibus dicit in
psalmo: Erraverunt in solitudine in inaquoso, id est in statu
peccati. Quia dicitur solitudo et locus desertus, quia est
a deo et a bonis hominibus derelictus. Et est locus ina-
quosus, id est non habens nec modicam stillam salva-
toris ..., id est gratie dei. De peccatoribus ergo dicit: Er-
raverunt in solitudine et inaquoso, et ideo viam civitatis
habitaculi non invenerunt, id est viam per quam venient
ad illam civitatem celestem in qua est habitaculum ...
missimum quod paratum est domino. In quo perpetuo
habitabunt illi de quibus dicit in psalmo: Beati qui habitant

in domo tua domine, in secula seculorum laudabunt
te. Non sic sit de nobis fratres, sed ambulemus
continue per viam rectam usque ad illam civitatem. In qua
quidem via est nos posuit educens nos a peccatis,
et per istam vult nos deducere si tamen nos velimus.
De quo in psalmo dicit alibi in psalmo: Eduxit eos
eos, scilicet deduxit in viam rectam, scilicet salutis, ut irent
in civitatem habitationis, id est in civitatem celestem. Sed
alibi in psalmo dicit: Gloriosa dicta sunt de te civitas dei.
Ad quam nos perducat Rex istius civitatis Christus, qui
fuit natus hodie secundum carnem, est in civitate
ecclesie, id est in Bethleem, in qua tunc erat nobilior
pars ecclesie. Et hodie est nascitur per gratiam in devotis
cordibus ecclesie. Qui cum patre et spiritu sancto vivit
et regnat deus. Amen. Sermo primus in secunda
missa natalis domini.

Transeamus usque Bethleem et vide-
amus hoc verbum quod factum est, quod fecit dominus
et ostendit nobis. Luc. ii. Nato salvatore de
matre virgine in Bethleem Iude civitate David
circa medium noctis huius sacratissime. Ipse enim
predixerat loquens per figuram quod media nocte nas-
ceretur, dicens Exo. xi. Media nocte ingrediar
Egyptum. Sapiens etiam dicit Sap. xviii. Loquens
per figuram de nativitate Christi dicit: Cum quietum silentium te-
neret omnia, et nox in suo cursu medium iter
haberet, omnipotens sermo tuus domine a regalibus sedibus
exiliens venit. Nato dico salvatore domino in medio
huius noctis sacratissime. Vel certe angelus domini,
cum quo facta est multitudo celestis militie dicentium
Gloria in excelsis deo, apparuit quibusdam pastoribus
in eadem regione super gregem suum noctis vigili-
as custodientibus, ipsosque iam territos et divina cla-
ritate circumfusos consolatus est dicens: Nolite
timere. Ecce evangelizo vobis gaudium magnum
et cetera. Sequitur. Et hoc vobis signum: Invenietis infantem
pannis involutum et positum in presepio. Dispa-
rente autem angelico numine pastores ipsi
locuti sunt ad invicem de transeundo usque
Bethleem ... et transierunt. Et venientes
invenerunt Mariam et Joseph et infantem posi-
tum. Et videntes cognoverunt vera fuisse que per
angelum ipsis dicta fuerant. Sequitur. Et reversi
dominum glorificaverunt, et aliis hominibus qui viderunt
et audierunt narraverunt, quos et miratos
fecerunt. Que omnia patent Luc. ii. Ecce
isti pastores instructi per angelum omnium fide-
lium doctores facti sunt ... ut dicit Ambrosius.

qp mois oibz dna cura fidem astruat. Anglis
n. Mariam / Anglis Joseph Anglis pastores
Pastores aut ceteram cdocet vn dicetes
Transeamus usque Bethleem etc. Instruit
nos de rebus q sunt neccia ad salutem ostendit n.
nobis pastores q uenerunt ad puerum ihm
in ista aurora in q dicit secunda missa cuius e
evangm scdm Luc. Pastores loquebant adinui
cem etc. De cuius pmo s patet supra scdo vba
ista Transeamus etc. Ondit dico nob in
hijs vbis pmo qd e neccis expeditum ad sur
sum accone. Scdo qd e neccis oblectatum
p contemplacom dei. qp est neccis inflamatum
in diuina dilcom. Mente aut expedit tn
situs mudane vanitatis qd notat cu
dicit Trans. usq Beth. Mente aute
aliat / aspectus incarnate deitatis qd not
cu addit Et vi. ho. v. qp f. e. Mentem
aut igmt effectus excessiue caritatis quod
not cu subdit Quod fe. do. no. nob.
Dico pmo qp ondit nob qd est neccis ex
peditum ad sursum accom / qz hc e transitus
mudane vanitatis qd not cu dicit
Trans. usq B. Bethlee inpretatr domus panis
ut refectionis / scdm res celorum In q. inpo
rtabit Luc. xiiij. Btus erit q manducabit
panem Regni qui vult manducare panem
in superna Bethleem / ubi est vera refectione
pphem / oportet qp transeat omem mudana va
nitatem. De hac n. omnibus dr aplo p fidem
l. ad Ebr. x. Ipi omes parentes mi mare
transierunt p mare n. mudus iste scdm. Gre
gorium qp dr. l. Jo. ij. Transibit et concupia eius
Vocamus n. qp mare inflatur et turbat p
qp scdm mudi supbia. Mare ee spumat p
qd scdm mudi luxuriam. Mare ee fremit p
qd scdm mudi malicia et iracundiam. Mare
ee sic pfudum est qp oia pterrape / et tamen
no redudat. Juxta l. Ecc. i. Oia flumina intrant
mare et mare no redudat / p qd scdm mudi
auaricia qz nuq saciat. Proculdubio q
vult manducare panem gle in superna Beth
leem / oportz et transeat istud mare / abhorran
do et detestado ista mala q sunt in eo. Et
qm hic transitus / no pt fieri sine fide forma
caritate / et opante p dilcom. Ideo dr aplo
ad Hebr. xj. qd isti parentes q fuerint figura omium

/ qui desideant requia in terra pmissionis. i. celo
fide transierunt mare rubrum. Ergo habeamus ve
ram fidem s. formatam caritate / et opante p dilcom
et tunc potimus transire hc mare rubrum s. mudu
Quod turbat p supbia / qd spumat p lascivi
am et imundiciam / qd fremit p malicia et ira
cundiam / qd ee e pfudum et insaciabile p a
uariciam / qd ee e rubrum p oes peccata mudi
cia Sagwis cui sagne tetigit dr. in Osee Oe
n. qd e imudum aut e concupia caris / aut oculorum
/ aut supbia vite dr. i. Jo. ij. Scdo dico
qp pastores doctores hoim sca / ondit nob
qd e neccis oblectatum p contemplacom / qz hc
e aspectus incarnate deitatis / qd not cu addit
Et vi. hoc v. qd f. e. scilicet vbm caro i. ho Jo. i.
Verbum caro factum e. Auth. n. magis alliat me
tales oculos qp contemplari dei filium huanatum
ac p hc factum in mudum / qz ut dr. Ecc. xj.
Dulce lumen et delectabile oculis e vide solem. i.
dei filium / q e sol iustic / splendor gle / candor
lucis eterne / luxque vera illuians omem hoim
venientem in hunc mudum. Revera / nichil e de
lectabilius devote aie qp vide neccis oculis
sole hunc huanitatis tectum. Isti aut pas
tores corporalibus oculis / viderunt tegumentum
huius solis s. carne veram infantis. Oz oculis
fidei viderunt ipm solem. i. diuinitate sub nube
caris latentem. Puto eciam qp in facie huius pue
ri micabat aliqs radius diuinitatis. De istis
de quibz dr in eo evang. qp videntes cogno
uerunt de vbo etc. Multo ante pdixerat ppha
Ysa. xxxv. Ipi uiderunt. i. viderunt mentis
oculis gloriam dni. i. diuinitate. Et iam cum hebat
ut puto vera fide / et sup uidebunt oculis
corporeis decorem dei nri. i. eius de huanitate
p qd dr. in ps. Speciosus forma p filijs hoim
Ysa. ee xxxiij. Regem sicut suu ad hc. Re
ge in decore suo uidebunt. De quo Rege
subdit in eodem cap. Ysa. Gla libani da
ta ~~Libanus n. inpretatur candidacio~~ e ei decor
carmeli et Saron ~~Libanus inpretatur candi~~
~~dacio~~ P libanum hic intelligitur exercitum
angelicum p eius puritate et innocenciam
Libanus inpretatur candidacio. Quid s. gla
libani. i. exercitus angelica data e ei. s. Re
gi. Data dico ad laudandum et ubi da

dum 2 dicendu Gla in excelsis deo. Per
carmeli aut decorem intelligo pastores
istos 2 aplos q istu Regē secuti sunt Ob
aut isti sunt electi 2 sunt decor ppli in
dei Carmelus at intp gostes electiom
Quid g. Decor carmeli .i. ppli Judaici
datus ē ei ut pote pastores ad visitadu
2 postea apli ad pdicadu Per decore aut
Saron intelligo tres magos q hō ntiū
huius ipm inceperunt querere ad ipm q sunt
decor totius gētilis ppli Saron at intp
princeps mōtiu 2 sg gētile pplm q tūc
nō solu simpliciby sz etiā magnis mudi
principiby dnabant. Qd g. decor Saro
datus ē ei .i. huic īfanti .s. tri Magi da
ti sunt ei ad adoradu Vel sic Gla liba
ni .i. Virgo maria data ē ei .s. ad ipm bal
neadu baiulādu 2 lactadu 2 pannis i
noluendu Et decor carmeli .i. Joseph
q tūc erat decor ppli electi datus fuit
ei ipsi ad nutriendu 2 obsequedu Et decor
Saron .i. q̄da sibilla q i hora ntiuitatis hu
ius ut d. Octouiano Imperatori i q̄da
circulo circa solem quādā puellā pulcherrimā
tenētē i suo gremio vnū puerū ostēdit. Sed
ista sibilla erat tūc decor gētilis
ppli q erat inter principes Rō enim legit q i
to gētili pplo erat alius Quid g. decor Sa
ron datus ē ei .i. ista sibilla ad pdicedu
dignitatē sua 2 ea q p ipm erāt fienda in
Imperio Rom Nō puto q ista sibilla fuit illa
eritrea huius versus de xpo q̄ioit Aug. xviij.
de ciui. di. ca. xxiij. Judicij signū tellus
sudore madescet E celo Rex adueniet p
secla futurus. scilicet in carne pñs ut iudicet
orbem 2c. Illa n. fuit tpr Romuli ut d.
ibidē Aug. Ista aut fuit tpr Octouia
ni. Isti g. pastores videndo oclis carnis
2 oclis fidei vbū dei hoiem factū docuerūt
nos ipm cōtēplari oclis mētis Qā hc ē
sūme delectabile aīe deuote Ergo videamus ipsum
spūalit credēdo i ipm cuius bīficia cōte
plādo Qm nō possumus hūc modo vide corpāl.
Jpe n. xt d. Jo. xx. Bti sūt q nō vide
rūt 2 crediderūt Tercio dico q isti pasto
res ondūt nob q̄d ē intētus inflamatiuū

in diuina dilcōm q hc ē effectus excessiue
caritatis qd nob ai subdit Quod fecit dominus
ipsi sua sola vtē nulla cauvrete vtē creature
Et ostēdit nob Vere solus dns vbū ipm .i.
filiu fecit hoiem Et ostēdit nob .i. ipm visibile
fecit. Et certe hc inflamauit hoies i suam
dilcōm Nichil ei mg accēdit i hoibz igne
diuini amoris q̄ ista effectus nimie caritatis
In quo fuit visibiliter i spūm ad cut. ms.
ostēdit dns in terra igne sui maximi Vere in
hc ostēdit nob maximum sui igne .i. amore sui
recentiū q̄ omnes debemus incēdi Dt g. Trā
seamus .Beth. 2c. = Capitulum ubi pastores isti
ondūt nob q̄d ē intētus expeditum ad sur
su actōm q hc ē trāsitus mūdane vani
tatis aī dnc Trāns. usq Beth Sā ē q
Bethleē ut dom ē sup intp. dom9 panis
2 refectionis Et sg. curia supna in qua
manducat panis glie 2 i qua ē refectio
p hoīnis Et certe si uolumus puenire ad illā
Bethleē supnā ubi p hoīe refici oportz
multa trāsire Si n. uolumus q ibidē refi
ciat nra intellectiua oportz trāsire predicta
curiose occupatois in qua detinēt phi
Si aut uolumus q ibi reficiat nra affectiua
oportet trāsire fluuiū tumultuose nego
ciacōis in quo sūt cupidi Si aut uolumus
q ibidē reficiat nra spiritua oportet trā
sire fouea uoluptuose operacōis in qua
sūt omnes lubrici Si aut uolumus q ibidem
reficiat vel pmicet nra opatiua oportet
trāsire lectulū ociose cessacōis in q sūt
pigri 2 sopnolenti = Primo dico q si uo
lumus q nra intellectiua ibi reficiat oportet trā
sire predicta curiose occupacōis in q deti
nēt phi q phi enim solu cōsidantes naturales
cōdicōes creaturarz utpote physica cōdicōes
corpm elementariu 2 mixtorz 2 etiā celes
tiu Et methaphysici cōsidantes cōdicōes aliquas
naturales separatarz Et mathematici cōsi
derantes de mensuris 2 numeris 2 sic de aliis
Jd ista et i istis nō inueniunt dm nisi q̄m
ad cōia pprietatis q sunt potencia sapiencia bonitas
2 eternitas 2 huius Sz p caritas nō inueniunt
dm trinū in psonis nec i q sunt q̄pa pprietates
spirans Verbum 2 procedens Nec p caritas

inuenerunt dei filium incarnatum / qui est refectio
omnium beatorum / vnde qui vult suum intellectum tandem
refici visione dei beatifica oportet quod per medium omnia
ista transeat / primo submittat catholice fidei
et illis omnibus / que tradit scriptura diuinitus
reuelata / aliter nunquam perueniret ad illam refec-
tionem . Canticorum . iij° . Surgam dicit sponsa et
circuibo ciuitatem . i . creaturarum vniuersitatem per
vicos et plateas . i . per omnes ordines corporum que-
ram quem diligit anima mea / quesiui illum et non
inueni . Certe non in omnibus creaturis / nec per ipsas in-
ueniri potest deus / quantum est necessarium ad salutem . Sequitur
Inuenerunt me vigiles qui custodiunt ciuitatem
Num quem diligit anima mea vidistis . quasi dicat
certe non vidimus . Isti vigiles qui istam ciuitatem custodiunt
sunt ipsi angeli et etiam ipsi nec alijs creaturis nec eos
in se ipsis / quamuis ad sua propria naturalia inueniunt et
vident istum dilectum / vnde oportet quod in omnia transeat /
et figat suum intellectum in lumine glorie et in notitia
diuinitus infusa . Sequitur . Vbi sponse Paululum cum
pertransissem eos inueni quem diligit anima mea / vnde
oportet omnes creaturas etiam nobilissimas pertransire in
intuitu fidei et contemplationis aliter non possumus inueni-
re dilectum visione refectiua et quietatiua / vnde
quia philosophi sunt immaserunt in consideratione creaturarum
/ nec eas transiuerunt nunquam dilectum inuenerunt
/ nec eius refectionem peruenire potuerunt / fuerunt
enim sunt occupati circa creaturas / de qua occupatione
dicit Sapientissimus . Ecclesiastes . j° . Hanc occupationem pessimam
dedit deus filijs hominum ut occuparentur in ea
Secundo dico / quod si volumus quod ibidem reficiatur nostra
affectiua virtute oportet nos transire flu-
uium tumultuose negotiationis In quo submer-
guntur cupidi et auari / de quo transitu potest exponi
illud Deuteronomio iij° . Omnis vir bellator armatus /
iordanem transeat donec subuertat deus inimi-
cos suos et omnis terra subiciatur ei Iordanis interpretatur
descensio corporis / et significat terrena affectione
/ que quando est inordinata facit totaliter hominem sub-
ne celestia / et per amorem inordinatum descende-
re ad amplectendum terrena Quando ergo dicit Omnis vir
bellator armatus iordanem transeat . i . omnem
inordinata affectionem ad temporalia et terrena Et
signanter dicit Bellator quia oportet hominem bellare non
solum contra carnem que impugnat hominem luto luxurie
sed etiam contra mundum / qui impugnat cupiditate
auaritie / Signanter etiam dicit armatus scilicet virtute paupertatis .
que est contraria virtus inclinationis voluntatis hominis ad con-
temptendum terrena / qui contemptus quamuis ad affectum
meliorem et ad salutem necessarius / quamuis autem ad

affectum exteriorem non est necessitatis / sed consilium perfectionis
Sequitur in auctoritate / donec subuertat deus inimicos suos
et omnis terra subiciatur ei Sic ei oportet transire istum
iordanem . i . omnem inordinatam affectionem ad temporalia
/ ut omnes inimici dei . i . omnes affectus terreni / et inordi-
nati eius / subuertantur . i . totaliter deserantur / et omnis
terra . i . omnis terrena affectio / subiciatur ei Et signan-
ter dicit omnes inimici quia terreni affectus inimicantur
deo / quia non permittunt homines deo seruire / Quia
ut ipse dicit Matthei vj° . Nemo potest duobus dominis seruire
etc. Vt autem iste transitus possit melius fieri
debet aliquis considerare crucem christi / in qua christus totus
mundus redemit / ut possit aliquis dicere illud Genesis
xxxij° . In baculo meo scilicet crucis transiui iorda-
nem istum Tertio dico quod si volumus / quod ibi reficiatur
nostra sententia delectatione glorie oportet transire
foueam voluptuose operationis in qua sunt homines
submersi et luxuriosi sepulti de quo transitu
possumus exponere illud Neemie . ij° . Ingressus
sum nocte per portam vallis / et ante fontem dra-
conis et ad portam stercoris Et considerabam murum
Ierusalem dissipatum / et portas eius consumptas igni
et transiui per portam fontis / et aqueductum regis
/ et non erat locus iumento cui insidebam ut tran-
siret / Verba ista possunt esse verba hominis qui in feditate
luxurie duxit vitam suam / sed tamen abhominatur / et de-
testatur et proponit deinceps caste viuere et agere
penitentiam de commissis Et quoniam peccatum luxurie sic
hominem excecat Est enim / loquendo per figuram istud
stercus calidum hirundinis quod Tobiam exceca-
uit / de quo habetur Thobie ij° . Habet etiam hominem
inquinare / vnde potest dici homo luxuriosus . i . [illegible] /
conseruatus sum et cuiatus sum / habet etiam hominem ve-
nenare / dicitur enim de muliere quod dulce ve-
nenum habet enim inficit hominem inquinare Vnde dicitur
Iohelis i° . Computruerunt iumenta in stercore
suo / Super quo dicit glossa Iumenta in stercore suo
computrescere est homines carnales in fetore
luxurie vitam finire / potest ergo homo luxuriosus
dicere Ingressus sum nocte per excecationem
Per portam vallis . per incarnationem / Ante
fontem draconis per venenationem / Et ad
portam stercoris per inquinationem Et quoniam sicut
Gregorius dicit virtutes anime luxuriam destruunt . hinc
est quod addit Et considerabam murum Ierusalem dis-
sipatum et portas eius consumptas igni Mu-
ri Ierusalem et porte eius sunt virtutes anime que
ipsam defendunt contra hostes Et quod impediunt

cos / Et intrado ad ipam. Sed quid / Certe mu
ri Jherlm .i. v[tes] dissipant p luxuriam / et porte
eius .i. v[tes] ex ͻsumpte igni. Jgni ͻ de luxu
e Qui deuorat usqz ad ͻsūp com e/ale g[o]
pt defendere luxuriosus aiam suā ab hos
tibz i fodo ͻ impedie / ne intret ad ipam
Sz quid. Cū n. ho qui luxuriose uixit ͻcit
de malis suis et ͻpont fuare casti[te] / semp[er] ͻ
pmuire p pnam / ut pt dice .1[a] q se. Et
tn̄siui ad portā fontis .i. ad uir[te] casti[tis]
q e una de portis ppr qd Ds q e fos ois boi
ad aiam intrat. Et aqductu Regis .i. ad
ueram pniam / que ducat aq[s] gre / ad ortu
aie de fōte Regis .i. de gra dei. Et ete
ai fecit ipm tn̄situ / Sz. ad ͻtinēcie custo
dia et ad vēam pniam. Vnde ex pt dice
1[a] q q[d] seq[r]. Et no erat locus iumēto .i. cor
meo / cui insidebam .i. qd ͻsite gubnaba
ut tn̄siret. Cū n. ho e castus ͻtines et
ve peites no ht nccc iumētū sui .i. corp
sui qd d[r] iumētū eiic / ut tn̄seat uolupta
osas opatōes / Quia iā tn̄siuit / Et iste tn̄
situs e sūme nccrius ut ho s. tn̄seat so
uea uolupuose opaōis / alias sua sesitiua
no tn̄cret illas delitaōs / q sic in dextra dī
usqz in fine. Quarto dico / q si uolu[m]us q[i]
Bethlee supna pūiēe[r] ura opatua dō
bus gre / optet nos tn̄sire lectulū ociose
ͻuersaōis. Bonorp n. laborp glosus est
fruct9. Dicit Sapiē .iii[o]. Et ds dabit i fine
vnicuiqz s[m] opa sua. Apo. vlt. Et de i[o]
tn̄situ pfessus expone i[o] ysa. lxij[o]. Tra
site tn̄site p portas. ppate viā pplo et
planū iter facite. Eligite lapides / et leua
te signū ad pplos. Jsta vba d[r] ops scis
hoib[us] pigris et sopnolentis / q ppr sua mise
ria obmittūt facere opa v[tu]. Vn d[r] eis. Tra
site trasite. s. omem pigriā et ociositate
p portas ppr bonorp opum p qs libet
deus ad hoiem venit. ppate uiā pplo / et
iter facite planū .i. exēplo vro incitate
alios ad bn̄ opandū. Quod qde facietis /
si uideat opa vra bona. Sic em Dia diffi[te]
et aspā facietis eis facile et leue. Sequit[r]
Eligite lapides .i. faciatis opa q no sint
vana nec sine fructu, sz sint sīma et solida
Et p que sic ꝑ lapides / possitis edifice in

imicū. Hoc aut facietis / si faciatis opa
no solū bona ex gne / sz q ex [illegible] fiat ex cau[te]
et cū rca intēcōe / Vt sz. uidentes glificet
patrem qui e in celis. Talia n. opa s[r] soli
da et sīma plusqz lapides et i p[ri]mo inaebut
meritū. Sequit[r] Leuate signū ad pplos
ut s. ondatis eis exēplū bn̄ opandi / ut opa
vra sit fiat in pu[co]. Jntēcio aut maneat
occulta / Vel hec aut ex expom poss[um]9 i[d] ecc
xij. Trans hospes orna mēsam / et de
hys que habes i manu tua ciba ceteros /
Ois ho i mūdo isto e s[r] hospes Quia ut
Apls ad hebr. ait. Non hem9 hic manete
ciuitate sz futam inqrim9 / Vides9 aut
q hospes no quiescat in lecto / no diu mo
ratr in mesa / Nec oiat in via sz festi
nat q[m] pt ut veniat in domū sua. Jta
et quilz m m dz tn̄sire sicut hospes / excu
tiedo s. omem pigriā et festinado p bo
opa ut cito ueniat ad pāriam Vn d[r] eccle
[illegible] Trasi hospes .i. sic[ut] hospes tame
ornata tene mēsam q diu es in via. s[m]
possibilitē tua / et ciba ceteros de hys que
habes i manu faciedo elemosinas paupib[us]
et egenis. Sic g optet nos ista q[or] tn̄sire
si uolu9 in supna bethleem pcio re
creari. Sic ei tn̄seuntib[us] d[r]. Sal[tor] eccl xxiiij[o].
Trasite ad me oēs qui ͻcupiscitis me et
a gnatoib[us] meis i plemi .i. ab hys q ge
nerat[r] ex me in pria. Cuiusmoi s[r] dotes
glose / q tolit bēm quēlz adimplebut. Sz
pch dolor multi s[r] q no pnt facere istos
tn̄situs / peccatis suis i pedientib[us] / Et q[i]
malicia pseuerat et i uolu[te] peccandi
Quorp q[i]lz pt dice c. Job xix[o]. Semita
mea circūsepsit .i. ds pmisit circūsepiri
pmut[es] me peccare / et i amore pcti pse
uerare Et no possū tn̄sire. Et io q[m] ad
eles no venit mia[do] peccorp / n. e tn̄sit9
a uiāsse ad v[tes] / neqz clamor fructuose
orois Vn p elias d[r] in pps. Non e vulua
marie neqz tn̄sit9 / neqz clamor i plate
is eorp Marcia cij q e vilis peccs et deuili
maccia suis s[r] e. obstaclm / q ponit
peccatores int se et deū. Et ide illis marte
via no venit q[m] ad illos q tn̄sire nolūt
ͻtuor pdcta. Vn Non e vulna marie neqz

irascitur / neque est clamor omnis fructuosus Op
ponit enim sibi iubens ut non irascatur oro /
Non sic sit de nobis karissimi sed faciamus iuxta consi
lium Habrahe quod dicitur sic Gen xviii Lavetur pedes
vestri / et requiescite sub arbore / ponamque buc
cellam panis / et confortetur cor vestrum / Postea transi
bitis Lavetur pedes vestri / dicit nobis pater ce
lestis .i. affectus vestri per contritionem et lacrimarum
effusionem Et requiescite sub arbore crucis vite
quod est Christus cessando vero a peccatis / et refrigerando vi
tiorum et concupiscentie estum / ponamque buccellam pa
nis .i. ministrabo vobis per sacerdotum ministe
rium / sacramentum altaris / in quo est verum corpus Christi
sub specie panis Et confortetur cor vestrum scilicet spi
ritualiter et sacramentaliter manducando postea transi
bitis .i. pertransibitis ista omnia transitoria perveniatis ad re
quiem sempiternam de quibus enim dicitur de Salvatore
Jo. v. In iudicium non veniet / sed transiet de
morte ad vitam / ut possit dicere quilibet cum
psalmista transibo in locum tabernaculi admirabilis
usque ad domum dei / Ad quam domum nos perducat
ipse qui Rex est et princeps Bethleem sup
ne / de virgine natus ihesus christus dominus noster Amen.

Item sermo secundus.

Transeamus usque Bethleem etc. Recap
tis dicione et presentatione in lucem ipsius
thematis in primo precedentis sermonis posita /
obmissa prima membri de quo actum est supra / De
secundo ubi pastores isti ondunt nobis spem mentis
oblectationem per contemplationem divina hec est aspectus
incarnationis dei ... / quam nobis annunciant Et videa
mus hoc verbum quod factum est Convenienter quippe sicut la
...
 ... / quia et in hoc festo debeamus
videre virginitatis mentis oculo per contemplationem
Puellam parientem / servata virginitate / Pue
lum vagientem velata divinitate / Senem scilicet Jo
seph assistentem et servientem / devota humilitate
Asinum est et bovem qui applaudentes ipsi
sibi quadam iocunditate Hec enim alia ut
cantat ecclesia viderunt dominum iacentem in pre
sepio Licet dico ista quatuor debeamus videre vi
sibiliter oculis mentis / que viderunt pastores o
culis carnis Et aliqui de illis oculis mentis / nam ut
dicitur in ... / ipsi venerunt festinantes
et invenerunt Mariam et Joseph et infantem po
situm in presepio / et ipsi venerunt .i. duo alia
videre preter ... Videntes autem cognoverunt
de verbo quod dictum erat illis per angelum de

puero hoc Alter tamen possum dicere videlicet quod debemus
videre virginitatis oculis mentis verbum carnem factum pro nobis homine
factum quatuor modis / Debemus .n. videre .i. contemplari Christum
reclinatum in presepio / Ad inclinandam arrogantiam
Indigentem in mundo / Ad declinandam avaritiam /
pacientem in passibus / Ad capiendam penam
presidentem in iudicio / ad preparandam iustitiam
Primo dico / debemus ipsum videre mentis oculis re
cubatum / ac iacentem / ac vagientem in presepio /
ad inclinationem et suppeditationem omnem arro
gantiam / Maledictus .n. est omnis homo qui est terra et
cinis / qui superbit et elevatur corde / cum considerat
quod dei filius voluit fieri homo parvulus et in vili
presepio reclinari Si enim tantus ipse qui natus
est se humiliare voluit / et videtur despectum contemptu
non est improbus si homo quilibet ista considerans humiliet se
ipsum et fugiat omnem superbiam / Si vera humilitas
in corde habeat ipsamque in verbis et operibus primo
oppositum est summe monstruosum Ad istud videre
nos hortatur spiritus sanctus dicens Can. iii. Egredi
mini filie syon .i. vos anime devote filie utriusque
ecclesie militantis scilicet et triumphantis / quarum quelibet
per syon signatur Egredimini dicitur a vitiis ad virtutes
/ Et a tenebris ad lucem contemplationis Et videte
ipsum mentis oculis Regem Salomonem id est Christum
verum pacificum In dyademate quo coronavit eum
mater sua .i. in illis panniculis quibus involvit eum
mater sua Et de quibus fecit capiti suo quasi dya
dema scilicet faciunt alie mulieres pauperes Que quando
coronant capita infantium suorum vilibus
panniculis Sub quo quidem dyademate iace
bat in presepio / et etiam vagiebat Et pro certo / quando
coronavit eum mater sua Maria isto dyademate
dicitur In die desponsationis sue et in die letitie cor
dis sui .i. in die sue sancte nativitatis / tunc enim
desponsavit sibi ecclesiam / et tunc pro salute hominum
fuit letitia cordis sui quamvis ploraverit carnis
oculis et ore purissimo tunc vagiret Ergo videa
mus ipsum sic iacentem et vagientem in presepio
et coronatum isto dyademate ut deponamus omnem
superbiam / et veram humilitatem sectemur Secundo dico
quod debemus eum videre mentis oculis Indigentem
in mundo ad declinandam avaritiam Pauperrimus
.n. fuit dei filius statim cum fuit natus de
virgine gloriosa probat et mater sua paupercula / et quibus
fuit involutus panniculis / Et modica et simplex
familia scilicet mater que lactabat Joseph qui
serviebat / Et forsan aliqua pro balneo porta

bat, et boves et asini quorum quilibet in loco minorum applaudebat. Tertio etiam Christus dominus fuit in tota vita sua pauperrimus, alieno pastus cibo sic quievit. In aliena receptus domo. Mathei viij°. Dicebat ipse: Vulpes foveas habent et volucres celi nidos, filius autem hominis non habet ubi caput suum reclinet. In morte etiam fuit pauperrimus. Nudus etiam in cruce pependit, corpus quoque suum mortuum alienis unguentis conditum fuit et in alieno tumulo sepultum. Ista debemus nos videre mentis oculis, ut declinemus cupiditatem et avariciam et omnem affectionem inordinatam ad terrena. Maledictus est enim omnis homo, qui considerans quod dei filius cuius sunt omnia propter nos egenus fieri voluit, inhiat terrenis diviciis, quas per inordinatam cupit et servat, non providendo pauperibus in quibus quilibet videre pauperem Christum, et in quibus etiam providentes sibi quilibet electi dicet sibi in die Judicii: Domine quando vidimus te esurientem etc. Audebit ipse eis dicere: Quamdiu fecistis uni ex minimis meis fecistis mihi. Mathei xxv. Ista ora debent videre omnes homines presertim pauperes unde dicitur sic in ps.: Videant pauperes et letentur. Videat enim Christum pauperem et letetur quia sibi conformatur ei in paupertate exteriori. Videat etiam pauperes voluntarii et letetur quia conformatur Christo pauperi et in paupertate exteriori et interiori. Unde tam isti quam illi debent exultare et letari de paupertate sua, nec oportet eos verecundari sicut dicit beatus Franciscus: Quia dominus se fecit pauperem in hoc mundo. Et deus etiam eligit pauperes in hoc mundo sicut dicit Jacobi ij°. Recte audiunt pauperes maxime voluntarii quia eis deficiant corporalia necessaria, dum tamen principaliter querant regnum dei. Mathei vj°. dicit eis Christus: Primum querite regnum dei et hec omnia adicientur vobis. Et hinc etiam propheta subdit: Querite deum et vivet anima vestra i. alitis vestra, deo providente vobis quod volueris pascat. Vel vivet anima vestra i. semper vivet vita gloriosa. Quia beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum celorum. Mathei v°. Et subdit racionem huius, utcumque addit propheta: Quoniam exaudivit pauperes dominus et vinctos suos i. ligatos funiculis miserie et paupertatis non despexit. Vel possumus dicere quod hec ora dicuntur cunctis hominibus qui omnes pauperes sunt. Videant pauperes i. cuncti homines Christum pauperem et letentur super tanta dignacione divine bonitatis.

Decimo dico quod debemus videre mentis oculis Christum pendentem et patientem in patibulo, ut compatiamur et veram penitentiam. O deus meus cum considero quanta fuit passus Christus dominus in cruce. Quomodo cor meum non scindatur. Maledictus super omnes peccatores ego peccatis plenus et offensoribus dei. Si ista de te considerans non compacior et non propono veram penitentiam agere de commissis. Si non affligo me cum penitentie, si non maneo fixus in ea donec in ipsa perfecte moriar omni vite culpabili, ut cum te resurgam. Ista dico debemus videre oculis spiritualibus. Et potuimus de Christo dicere Ysa. liij°: Vidimus eum et non erat aspectus, quia non erat ei species neque decor. Sicut mentis ... i. sicut ipse propheta dicit fuit quasi absconditus vultus eius et despectus. Ipse etiam Christus dicit omnibus nobis Treni j°: O vos omnes qui transitis per viam i. per vitam istam que est via ad patriam, attendite et videte si est dolor sicut dolor meus. Ergo si ego dicit Christus dolui tantum pro peccatis vestris, condoleatis vos mihi qui pro vobis tanta passus sum. Et doleatis etiam pro peccatis vestris. Undecimo dico quod debemus Christum videre mentis oculis presidentem in iudicio, ut ante suum iudicium paremus iusticiam. Maledictus enim erit omnis homo et de numero illorum quos Christus vocabit maledictos in die iudicii, qui considerans quod propter negligentiam et obmissionem operum iusticie imperfectos homines in die ultima Christus iusticie ad penam perpetuam condempnabit. Quia deus iudex iustus et fortis est ipse. Justus quidem in prolatione sententie, et fortis in execucione. Non facit in hac vita opera iusticie reddendo unicuique quod sibi debetur. Hoc enim est ante iudicium parare iusticiam. Ecclesiastici xviij°: Ante iudicium para iusticiam. Videat ergo quilibet mentis oculis Christum quasi iam sedentem in solio, et proferentem sententiam, ac reddentem cuilibet secundum opera sua, et dicat illud Hester xv°: Vidi te domine quasi angelum dei, angelum quidem magni consilii. Vidi dicat quilibet oculis mentis te iudicem iustum in solio iudicii sedentem, et conturbatum est cor meum pre timore glorie tue i. maiestatis tue et potestatis tue, que in extremo iudicio apparebit. Valde enim mirabilis es domine. Certe mirabilis est tu dominus non solum hominibus sed etiam cunctis angelis bonis et malis. Et facies tua plena est graciarum. Certe facies

xpi tunc erit q[uonia]m ad electos plena gaudio sz q[uonia]m ad
reprobos erit plena formidinis et tristicie / ut p[ro] illis
sit ista dies / dies ire calamitatis et miserie et c.
p[ro]ph[et]a Sophonie .i. Terua nimis et amaror / et se
cur[us] securitate sume preciosa / qui ista considerabis / non conturbabitur corde / nec timebit p[ro]pter illa mira
bilia / que tunc apparebunt / at p[ro]pter hoc non operatur ius
ticiam in hac iusticiam in hac vita / Proch
dolor multi sunt qui ista non vident mentis oculis
et tamen habent oculos ad videndum / De quibus di
citur .i. ps. Oculos habent et non videbunt. Et c.
Ezechielis .xij. oculos habent ad videndum et non
vident / Tales deberet dicere xpo illud quod dixit ille
cecus / de quo habetur luc. xviij. Dicebat et ille
cecus Ihesu fili David miserere mei / Et xpc
ad eum Quid vis ut tibi faciam. Et ille Domine ut
videam scilicet xpm / quem videndo scilicet oculis mentis
Que xpm videntem est ad salutem / Alias dicen
tibus tali p[ro]phetiam in ps. p[ro]pterea xpm non
iustificati videre que videnda erant / Deus des
truet te in fine et evellet te et emigra
bit te / et radicem tuam de terra viventium De quibus
Videbunt multi / xpm in infortunia peccatoribus
et timebunt / non quidem timentes a xpo separari
sed timebunt timore reverencie / p[ro]pter summa ad
miracionem corporum gloriosorum que tunc fient / Et super eum .i.
super peccatorem ps. Videbunt. Quia ut alibi
in ps. dicitur. Letabitur iustus cum viderit vin
dictam et c. Et dicet. Ecce homo qui non po
suit deum adiutorem suum sed speravit in multitudine
divitiarum suarum et prevaluit in vanitate sua
Ista dicet iustus de peccatoribus in die iudicii
quando videbit eos oculis / et qui eum punire
gerunt depone. Absint a nobis hec. Sum
sed videamus igitur mentis oculis in hoc festo
frequenter xpm dominum nostrum in corde nostro / et videamus
non solum visione speculativa sed et practica
custodiendo speculacionem in debitam operacionem
Et tunc poterit quilibet dicere cum p[ro]pheta in ps. Unam
pecii a domino hanc requiram ut inhabitem in domo
domini omnibus diebus vite mee / ut videam voluptatem
domini / et visitem templum eius / scilicet celeste. Ad quod
nos perducat ipse qui propter hoc xpc ut nos secum
ad illud perduceret / fuit visibilis factus / Amen /

Tercius sermo eiusdem.

Transeamus usque Bethleem et c. ubi
supra. Acceptis dicione et persecucione
membrorum passus christus in primo sermone
ut patebit. Et obmissis primo et secundo membris
de quibus est supra actum / De tercio

ubi ostendit nobis pastores isti quod est mentis
incarnacionis in divina dileccione / quia hec est ef
fectus excessive caritatis cum subdit / Quod fecit deus
et ostendit nobis. Et sicut dixit alius sermo primo in isto bene
dictissimo festo / Ubi est sciendum quod in hac sacra
unione scilicet divine et humane in una persona qua
solus deus fecit nulla concurrente creature virtute
et qua ostendit non quidem cunctis hominibus sed solis fi
delibus qui credunt et per fidem firmiter tenent xpm
natum ex virgine esse verum deum verum hominem na
turaque divina hac humana pariter in eius perso
ne unitas unionis modo qui est in ter homines omnino
inexplicabili deus ipse factor istius unionis ostendit
nobis quattuor propter que debemus attendi in eius amo
re / quia ipse prior dilexit nos / primo in quo est quod
tam debet attende debeat in nobis ignem divini
amoris / Ostendit secundo nobis summa efficacia sue
potestatis in coniuncione extremorum / summa affluenciam
sue bonitatis in reconciliacione inimicorum / Sum
ma eminentiam sue equitatis in satisfaccione peccatorum
summa eminencia nostre dignitatis in possibili
adepcione premiorum / Dico primo quod ostendit nobis
deus trinitas in uno mirabili opere xpm incarna
cionis et nativitatis divine / Summa efficacia sue
potestatis In coniuncione extremorum In isto enim mira
bili opere coniunxit deus extrema in infinitum distancia scilicet primum
et ultimum summum et infimum simplicissimum et cor
poreum limitatum et immensum quale est eternum deum
et hominem mirum et virginem et huius quod solus deus
in hoc opere coniunxit / quia nulla virtus alia posset suffi
cere / De tanta quidem coniunccione ostendit summa efficaciam
sue potestatis / De qua ostensione dicit Thobias
xiij. In terra paupertatis mee et in hoc mundo qui
est ad omnes homines terra paupertatis / Confitebor
domino confessionis scilicet laudis et graciarum accionis / qui ostendit
maiestatem suam .i. immensam virtutem In gentem
peccatricem .i. genti peccatrici que erat tunc universa
plebs humana / Certe ostendit maiestatem suam .i. imme
nsam virtutem suam in predictis coniunccionibus genti peccatrici
non quidem omni sed soli in ipsum credenti / Unde
non dixissent isti pastores / ostendit nobis dominus nisi
quia ita erant sibi credentes / Videbat enim oculis car
nis hominem puerulum sed credebat in eo hominem in
mensum. Ergo quod sic fecit propter nos iste coniunccionis qui
gat in nobis alta vera fides et cor humanum ut fir
miter ipsas credamus esse factas / et simpliciter hoc confite
amur / Secundo dico quod ostendit nobis affluenciam
sue bonitatis in reconciliacionem inimicorum Inimi
ci enim eramus dei et in eius offensa propter peccatum primi
hominis quod erat infinita quia deus est infinitus et ideo
per nullum poterunt homines reconciliari deo nisi per in
finitum fuit autem in deo pre summa bonitatis et in
finita caritatis quod voluit mittere suum filium qui erat
et est unus et idem deus cum ipso qui per mortem

sua in assupta carne de v'gie p'fendum nos reco
ciliaret deo / Vn d' ap'ls ad Ro. v°. Cu e'm i
inici reco'ciliati sum' deo p' morte filii eius
Ondit g° in isto op'e suma affluencia sue bo'i'tis
Vniuit p'sone filii sui veri h'uanitate / p' qua
c'cifixa et in c'ce mortua reco'ciliaret nos deo pa
tri / H' e' 1' co'nsi'oe possu' accip'e i'd v'bu' p's ut
dicat' q' sut verba h'uam' gen'is c'q'uentis
deo de dilac'oe tanta salutis ac dicetis flebili
et querulose / Vsq' in et'nu' irasceris nobis tu
qui es p'piciens et misericors / Aut extendes
manu' tua .i. iusticiam tua' a g'n'oe in g'n'ioem
.i. a s'c'lo usq' in s'c'lm a p'n'o mundi usq' ad fine'
q' d'r'et / gen' h'uanu' / no' e' tuu' hoc d'ne cu'
m'ia superexaltet iudiciu' / Im'mo s'i'c's s'inucer
q' tu deus c'u'fs' / ad m'iam s'i'p' vivificabis nos
.i. vitas f'c'e et g'l'e / et plebs tua iam vivifica
ta absorta morte letabit' in te ondo nobis
d'ne .i. des nob' m'iam tua' et salutare tuu'
.i. filiu' tuu' salvatore' n'r'm da nobis .i. dabis
nobis qui nos inimicos tuos reco'ciliabit tibi
q'd est sume m'ie op's Istud i'de petebat dap'n's
cu' dicebat Ecc'. xxxvi°. miserere n'ri deus om' et
respice nos s'i'p' respice bonitatis et pietatis et on
de nobis luce' m'iar' tuar' / Ec' nobis ond'
suma euide'ciam sue equitatis / in satisfac'one
peccator' / Vo' ei fuiss' iustie c'sonu' q' inimici reco
ciliare't ei s'n aliq' satisfac'oe / No' e'i't e'e' iustie
c'sonu' q' p' p'ccis ho'm creatie alie satisfacie't
et peccata n'la c'atura e'e't sufficiens ad satisfa
ciendu' / exegit g° iusticia ut homo p' oib' satis
faceret / Et q' nullus pur' ho potuit sufficie't
satisface' Ideo decreuit d'ina iusticia ut satisfac'or
e'e't ver' deus et ver' ho / Homo quide' q' non
debet p' se s' p' aliis et deus qui poss' / De ista
co'nsi'oe possu' dic' expone' i'd p's ut dicamus
q' e' v'bu' h'uam' g'n'is ipi deo et dicentis / ondisti
p'p'lo tuo dura s'i'p' supplicia que x'p's filius tu'
ver' ho et ver' deus sustin' ut tibi satisfaceret p'
nobis / Ex q' c'nsi'oe potasti nos vino c'punccionis
Maledc'us enim est o'is homo qui c'siderans illa du
ra q' x'p's in carne sustin' et q' ondit nobis Iu
gis s'c'ptura sacra et uera fides et est ipe deus loq'ns
ad cor n'rm no' potat' vino c'punccio'is et dolo
ris ta' p' peccatis n'ris q' est p' passionib' x'pi
Certe hoc est id signu' quod dat deus timentib'
eu' q' eide'm fugient a facie arcus .i. sue s'nie
cu' qua fugabit peccatores si s'i'p' c'siderantes du
ra q' x'p's sustin' potat' vino c'punccio'is / Vn sub
dit p'p'ha Dedisti timentib' te significacionem ut fugi
ent a facie arcus / Propt' q'd d' ipe alibi in
p's loq'ns deo in p'sona c'is hoi's Ostendisti m'
chi tribulaco'es multas et malas s'i'p' quas x'p's
p' nobis sustinuit / Et c'u'sus s'i'p' [illegible] m'iam vivi
ad

ficasti me s'i'p' merito passionu' x'pi satisfac'oris
m'i et de abyssis t're iteru' reduxisti me / D'c'
quidem liberando p'res de inf'no / et iteru' me
liberando a p'cco et sic ad celu' me reduxisti
.i. dignu' celesti g'l'a fecisti // Qu'to d'ro c'ond'
nobis suma eminencia m'e dig'tis / in ~~xxx~~ ad p'9e
ep'oe p'm'lor' Dig'tas ei ho'is in hoc c'sis
tit p'cipue q' p't e'e' capax et'ne b'ti'tudinis / hoc
e'm habet ex hoc q' e' ymago dei / Aia ei
ho'is d' Aug' eo q' ymago e' eo dei capax e't
p'ticeps e'e' p't / Ista aut' possibilitas nu'q'
reducet' ad actu' n'i ho poss' fieri filius d'i
p' g'ram / Ac p' h' inx' Ap'lm ad Rom' viii°.
Heres e'e't dei et coheres x'pi / In hoc aut'
op'e mirabili quo dei filius fc'us e' fili' ho'is
ondit' nob' euide't' q' filii ho'm p'nt fieri
filii dei et sibi uniri p' g'ram et g'l'am / cu'
e'm sit maior unio c'posita et p'sonalis
q'm q'cu'q' adoptiua et fili' dei sit fc'us fili'
ho'is assumendo natura' h'uana in vnitate sue
p'sone / Seq'r q' si ho potuit uniri deo p'
sonalit' mlto magis p't sibi uniri p' g'ram
et g'l'am / Vn cu' dixiss' Iohes Io. i°. de v'
bo incarn'to q' dedit ho'ib' filios dei fieri sta
ti ad hoc c'probadu' q' possit fieri subdit ar
guendo a maiori q' filius dei fc'us e' ho'is fili'
dicens Verbu' caro fc'm e' 2c'. Ostendit g° no
bis in hoc op'e eminencia m'e dig'tis onde
do nobis q' possu' effici filii dei p' g'ram
ac p' hoc possu' c'eli p'mia adipisci / Nu'c h'
aut' possu' expone' illa v'ba que scribu'tur
Neem. ix°. vbi d'r q' colupna nubis no'
recessit a filiis isr' p' diem ut duceret eos
p' viam et colupna ignis no' recessit ab
eis p' nocte' ad ostende'du' p' q'd ingrede'nt'
Colupna nubis et ig's q' p'cedebat filios
isr' in des'to no' erat due colupne s' vna
tn' q' e'at nubea p'stans refrigeriu' c'tra
estu' / et e'at ignea seu lumosa de nocte on
dens eis via et dans splendore' c'tr' tenebrar'
horrore' / Et significabat d'nm Ihm x'pm
in cui' p'sona vnita fuit diuinitas et
h'uanitas vnita / Sic in illa vna colup
na e'rant sil' nubes et splendor ignis / Ista at
colupna .i. x'p's no' recedit a suis fidelibus
s' s'i'p' manet cu' eis p'cedens eos s'a'lt' vir'tu
alit' et sac'ra'lit' Iux' i'd Mt'. ult' Ecce ego
vobisc' su' o'ib' dieb' 2c'. Hoc p'stat refri
geriu' g'r'e c'tra estu' c'cupie / D'atq' e'e' lu'c
sue sapie c'tr' tenebras error' / et ondit via
iusticie c'tra deuia et p'n'cipia peccator' / Vnde

hic dr quod non recessit ab eis illa columpna psi-
guritiua ad ondendum iter per quod ingrederet
Iter aut per quod homines ingredi possunt
ad celestem patriam est ut per bona opa et fa-
ciendo quod in se est efficiant filii dei per gratiam
hoc aut e possibile quia ut dicit quod mai9 fcm est videlicet
fili9 dei fcus e homo et ho quidam et ver9 de9
filius Ista g quarto que ondit nobis eo mo-
quo deum e de9 pat in hoc ope mirabili in-
carnationis et natiuitatis filii sui debem9 osidera-
re iugit et hec per nostris oculis quod fecim9 ci-
nuis deo faciente de nobis iustoru de quorum
quibus dr Sap. x°. Justum deduxit dns per vi-
as rectas et ondit illi regnum dei Sed proh dolor
multi sunt qui michi aut parum osiderant de iiii
quarto Vel si osiderant speculatiue non tn prac-
tice quia michi boni per hoc operantur non curant quod
de9 ondit eis regnum dei Sz potius quod dyabol9
ondat eis regna mundi sicut ipse dyab9 ondit
xpo oia regna mundi et gloriam eoru Sic dr
Luc. x°. Regna enim mundi et gloriam corporum ap-
petunt et regnum dei spernunt Vltima dicent dyabolo
ondenti eis et pmitteti gloriam mundi ac dicenti
cuilibet eoru hec oia tibi dabo si cadens adoraueris
me quod dixit ei xps talia sibi dicenti Vade
retro sathana etc. Sic vtinam no fugit a se dy-
abolum Sed multi de ipsis ad litteram cadunt coram
dyabolo et adorant ipsum faciendo sibi omagium et
abnegando xpm Alii aut qui procul dubio sunt
inuti ad inuestigationem et pmissionem decepti-
ua dyaboli cadunt s. de pctto in pctm et adorant
ipsum faciendo scdm ipsius voluntate Et de talibus
dr de9 Jerem. xviii°. Sic vent9 vrens dispda
eos scdm in die iudicii coram iniquo .i. coram
dyabolo Et dorsum no faciem ondam eis Non sic
sit de nobis karmi sz quia sine pctto multipli-
ci no possum9 vitam istam transire quecam9 reme-
dium pnie Sed eundo ad sacerdotes submittam9
nos iudicio eorum Xps enim dixit illis leprosis s.
hic Luc. xvii°. Jte ondite vos sacerdotibus scilicet
in vera ofessione Et rogem9 ipsum deuotissime ut
ondat nobis gloriam suam Sic enim rogabat eum
Moyses dicens Exo. xxxiii°. Ostende michi gloriam
tuam Et ppha dicebat in ps in psona fidelium
Dne deus virtutum conuerte nos scdm ad te per veram
pniam et per bona opa ostende faciem tuam ut scdm
videam9 eam sicuti est Et salui erim9 Place-
at aut sibi quod in hora mortis dicat cuilibet nostrum
tum id quod dixit Moysi s. hic ubi sup Ostendam
tibi dne oe bonum .i. meipsum qui sum oe
In quo plene saciabeis cum tibi clare et ma-
nifeste apparebo quod nobis ocedat ipemet qui
dicat ppheta in ps Replebimur in bonis
domus tue Amen

Sermo 1us in tercia missa de natiuitate dni

Verbum caro factum est et habi-
tabit in nobis. Jo. 1°. Firmiter e-
dem9 et simplr ofitem duas xpi natiuitates
ipsumque bis natum Vnam quidem eternam scdm qua
a deo patre scdm nascitur et scdm nat9 e quantum ad suam
diuinitatem Aliam tpalem scdm qua tali die
qualis e ista nat9 fuit quantum ad suam huamnita-
tem Prima e de patre sine matre ante oia scla Scda
fuit de patre sine matre in fine tpm Qua du-
plice natiuitate xpi ppha loquens describit Mi-
chee. v°. dicens Et tu Bethleem effrata paruu-
lus es in milibus iuda ex te enim egredietur
michi qui sit dnator in Isrl Hoc dicit
quantum ad tpalem xpi natiuitatem Sequitur Et e-
gressus ei9 sicut a pncipio a diebus eternitatis Hoc
dicebat quantum ad eternam natiuitatem Quia igitur
in duobus ewangeliis scdm luca que iam sunt
lecta in duabus missis ista die sacratissima pus
celebratis nulla fit mentio de eterna xpi natiuita-
te sz solum de tpali sicut patet ne aliquis posset
xpm opinari eum fuisse natum tpalr de matre
et non eternalr de patre Ideo in ista tercia missa
legitur ewangelium Johis In pncipio erat verbum etc.
In quo ipse tamquam aquila pcipuus ewangelista huma-
na xpi scta pncipalr describentibus volans altius
et in abyssum diuine claritatis intrans ipmiis
describit pncipalr eternam xpi natiuitatem quia eorum
vocans ipsum multociens verbum quod de sui ro-
e dicit emanationem a dicente Et quia ipsum eternu
et dicens e etern9 et suum dicere e eternum sicut apparet
ex verbis suis Sequitur quod emanatio istius verbi
sit eiusdem natiuitas eterna quamuis eni pncipalr
loquatur in hoc ewangelio de xpi natiuitate diuinitate
et eiusdem eterna natiuitate Loquitur tamen de eiusdem
huanitate et tpali ghoc dicens In ppria ue-
nit etc. tangit utrumque in verbo ppositio cum dr
Verbum caro factum e etc. In noie enim verbi inclu-
ditur eterna emanatio ipsius Sed cum additur
Caro factum e etc. Insinuatur eiusdem generatio tpalis
Vn ipso est verbum scdm quod emanat tpalr
eternalr a patria memoria per actum dicendi et
nunc Caro factum e etc. huanc carnem ex matre per-
sonaliter est vnitum ac per visibile et palpabile
factum et inter hoies conuersans et gustans Scdo
aut quod celestis papa statuit quod ista die cele-
brarent tres misse ad innuendum quod per xpm na-
tum de virgine hoies trium tpm salutem consequuntur
eternam Scilicet illi qui fuerunt ante legem tpe legis
nature Et illi qui fuerunt sub lege scilicet
Moysi et scripture Et illi eciam qui fuerunt

et fuit post legem s. tempore gratie. Prima missa celebratur de nocte propter duo primo ut innuatur quod homines qui fuerunt ante legem non fuerunt illuminati per aliquam scripturam in noticia deitatis. Secundo quia xpus dominus qui est panis vivus fuit natus in Bethleem que dicitur domus panis in medio noctis vel circa ut probatum fuit supra. Secunda autem missa celebratur in diluculo huius diei propter duo primo quidem ut innuatur quod homines qui fuerunt sub lege habuerunt aliquam noticiam de diuinis licet non tamen quam nunc homines habent. Secundo quia illa hora ut puto xpus fuit nouiter adoratus per pastores quia illa hora ut puto venerunt. Tertia autem missa celebratur die clara ad innuendum quod homines qui fuerunt et sunt tempore gratie per verum solem natum de stella virginea sunt illuminati in noticia deitatis quam est necessarium ad salutem. In prima autem missa fit mentio de utraque xpi generatione s. de eterna in introitu Dominus dixit ad me et in graduali s. Tecum principium etc. Sed principaliter in ea fit mentio de temporali quod patet ex collecta et epistola et ex evangelio vide in missali. In tercia etiam missa fit mentio de utraque xpi generatione s. de temporali in introitu Puer natus est nobis et in collecta et in graduali s. Viderunt omnes fines etc. Sed principaliter in ea fit mentio de eterna quod patet ex epistola pauli Multifarie et ex evangelio Johannis In principio erat verbum etc. que duo sunt que principaliter in missa qualibet preter canonem et orationem. In secunda autem missa fit solum mentio de temporali xpi natiuitate ut innuatur quod sicut diluculum in quo illa missa cantatur fuit principium illius diei totius usualis sequentis, ita natiuitas xpi temporalis fuit exordium totius tempore gratie omnisque spiritualis illuminationis. Unde dicitur in introitu Lux fulgebit hodie. His visis reuertamur ad verbum propositum in quo Johannes tangit utramque xpi natiuitatem dicens Verbum caro factum est et habitauit in nobis. Innuit enim quod temporalis xpi generatio fuit ex hoc quod verbum dei eternaliter a patre emanans assumpsit temporaliter naturam humanitatis propriam quam ad homines inexplicabiliter sibi copulauit et cum ipsa mora traxit inter homines et conuersatus est cum eis iuxta illud Baruch iii°. In terris visus est et cum hominibus conuersatus est. In verbis autem propositis s. Verbum caro factum est etc. sacer evangelista Johannes tangit quatuor que in hoc festo sacratissimo debent aliqualiter explicari. Tangit enim primo quod fuit assumens quia persona substantifica cum dicat verbum. Secundo quod fuit assumptum quia natura adiectiua cum addit caro. Tertio que fuit assumptio quia unio ypostatica

cum subdit factum est. Quarto que sint unionis se assumptionis manifestatio assumptionis seu unionis manifestatio quia generositas dignatiua cum subiungit Et habitauit in nobis. Primo tangit quid fuit assumens quia persona substantifica que scilicet subsistit in natura diuina et humana substantificat cum dicit verbum. Verbum enim de quo loquitur hic Johannes est secunda in trinitate persona de quo quis dicit i. Johannis canonica v°. Tres sunt qui testimonium dant in celo pater verbum et spiritus sanctus. Circa dictum verbum aliqua sunt notanda. Primum est quod loquendo de ipso proprie verbum non dicitur in diuinis essentialiter sed solum personaliter et dicitur proprie loquendo quia aliqui philosophi large loquentes ipsam diuinam essentiam ingenitam vero ingenerati vocauerunt verbum sed hoc est improprie dictum quia verbum de sui ratione dicit quod emanans a dicente essentia autem diuina non emanat etc. Secundum est quod verbum non dicitur de diuina prima persona quia non emanat nec dicitur de tercia quia quamuis emanet a patre et filio non tamen emanat sicut verbum s. per actum intellectus sed per actum voluntatis est enim personaliter amor sed solum dicitur de secunda persona diuina cui ex suo modo emanandi proprie competit esse verbum emanat enim per actum intellectus diuini seu paterne memorie qui actus est dicere. Isto enim actu s. dicendi producitur in diuino a memoria patris ipsum verbum. Tercium est quod verbum in diuinis dicitur quod conceptum genitum et natum quia procedens a principio viuente et coniuncto secundum rationem similitudinis dicitur conceptum generatum et natum. Verbum autem in diuinis emanat a patre viuente et coniuncto et secundum rationem similitudinis propter quod ipsa sapientia increata que est verbum dicit de seipsa prouerbiorum viii. Ego iam concepta eram et ibidem ego parturiebar. Et ecclesiastici xxiiii°. dicitur Ego ex ore altissimi prodii primogenita ante omnem creaturam. Propter istam rationem etiam verbum mentis intelligibile dicitur conceptum natum et generatum quia procedit a principio viuente secundum rationem similitudinis. Ista tamen non dicuntur de spiritu sancto quia non procedat secundum rationem similitudinis quamuis procedat a principio viuente et coniuncto et in eadem natura in qua procedit sed amor. Quartum est quod secunda persona diuina non solum dicitur verbum proprie sed etiam dicitur proprie et personaliter filius. Immo secundum augustinum vi° de trinitate eo quod est verbum est filius et econuerso. Et ratio huius est quia id quod procedit a principio viuente et coniuncto secundum rationem similitudinis in eadem natura specifica dicitur filius illius ut homo et equus equi quia procedit ab eo secundum rationem similitudinis in eadem natura etiam specifica. Et ista quidem verbum mentis quamuis dicatur conceptum et natum non tamen dicitur filius quia non procedit secundum rationem similitudinis in eadem natura etiam specifica. Est enim quidam actus alterius nature specifice quam sit memoria a qua procedit. Secunda autem persona diuina procedit a principio viuente et co

ucto sim rom rom sch^mus in eade na no so
lu eade spe verp est et i uno est ei ei de dine
ne aut est pr / Ergo no solu dr verbu sp sz est
filius ex quib seq q i^ta psona q e eius de nate
singlaris cu pre qd est verus deus et vngatr
ide deus cu pre / Verp qz pcedit a pre oportet q
designat ab eo / nichil ei pcedit a seipo / Sz cu
no possit distingui a deo in na seu eem oportz
q in supposito distinguat / Quintu e q iste ubu
qd e dei filius quis no dicat individuum quia
vniusale et predicare individuu et spes s^c de
clarat alibi no recipiunt in diuinis / Dr tamen
spe suppositu et ypostasis ne dine / qz e subsis
tens in na alia dr suppositu et ypostasis /
Vn in solo que sbe in q solo e subia qz ad
creaturas ista dr / Verbu aut istud qd est
dei filius subsistit in na dina que et quat
est et psona qd sup suppositu qz e subsistes
in na intellectuali dr psona / filius at subsistit i
psona intellectualissima / qz i na dina que dr p
ntm at subsistes in alia na nisi sit intellectua
lis dr psona / Vn soli hoies et angeli et dine
ypostases dnt psone / Sextu e q solu conside
rando istius sbe psone emanacoem etna seu gna
coem cu illa sit spualissima et imaterialissima expr
sius noiat noie verbi q filii / qz emanatio ubi
intelligibilis i nobis est spualis e et est imateria
lis considerando tn no solu ipius etna gnoem sed
est tpalem expressius noiat noie filii q verbi / qz
i noie filii includit vtraqz filiacio ista videlz
q refertur ad prem et illa est q refertur ad ma
tre / Septimu e q alii tres ewte noiaverunt ista
psonam fam solu noie filii et no verbi / Ipse est
xpus dns noiat se solu noie filii et nusq noie
verbi q^o rto e qz alii ewte solu describerunt pn^r
tpalem xpi gnacoem et huana ipius fca /
Propter qd sm Aug p aialia consimilia desig
nat / Et qz i noie ubi no includitur gnatio tpa
lis s^c i noie filii ideo tres alii ewte noiant ipm
noie filii et no ubi / Ipse est xpus dns et si fac
sius mirabilibz et mediu ubis ondit sua dig
tate expssius tn ondit sua huanitate Ideo
deo noiant se noie filii in q includitur relacio
ad mrem de qua assupsit ueram huanitate
Ideo dr se filiu et non verbu / Et multo frequenti
vocat se filiu hois q filiu dei Johes at et
si describat aliq xpi fca huana principalius
tn describit eius diuinitate et etna ipius ex pre
emanacoem Ideo noiat eu utroqz noie s. filii
et noie ubi Inchoauit at suu ewm a noie
ubi / designauit sua etna emanacoem / Prop
ter qd p aquila altius volate et acutius vi
dente aliis auibz designatur Johes est scripsit

suu ewm in Asia minori / Asia e minor ps grecie
q e ps grecie vel ipe grecia / In grecia at erant
multi phi qui tnc viebant in diuinis impre noie
ubi uocantes diuinam eem ee verbu magis q eo
concedi / Ideo Johes volens corrige suprpam cor
locucoem ondit q in diuinis no e ubu nisi q
emanat a prna incorrua p actu dicedi / Vnde
ista fuit vna de cais qre totiens uocat dei filiu
ubu / fforsan at ille platonicus de q refert Aug
vij^o confess / q posuit in libro suo Johis usqz
ad illa pte ubu caro fcm e Et ille Hermes q
fecit quoda libru que uocauit ubu pfcm in quo
inc certa continet Hic e filius dei bndci / Legerant
ewm Johis / io loquti sunt ipe de ubo sm qd
emanat a dicente / Vel forsan deus reuelauit
qz p creaturas et naturalem roem no potuisset ad is
ta noticia puenisse / Octavo tangit Johes q
fuit assupta a verbo / qz na aductiua ei ad
dit caro Sola ei diuinitas e na ppa verbi / Caro
aut siue huanitas e aductiua na respu
ubi / Vn hic quadamodo roem accutas qz aduenit
ubo pcius suu ee pfcm Propter qd sm apostolum
compat huanitas ad ubu s^c habitus ad habitatu
ad Philip ij^o dic de xpo Et habitu inuentus ut
homo Ista tn na fuit assupta a verbo i vnitate
psone / Vn sic sunt in eode supposito ubi diui
tas et huanitas ppt qd licet ne pdicat de se i
uicem i concreto lz no in abstracto et coicant y
diomata ut ue dicat q deus e ho et ho e deus
quis no possit dici q huanitas sit diuinitas
talis ei fuit ista assupcio sm Aug q hoiem
fecit deu et deu hoiem fecit / Propterea est dicit
q deus mortuus e et q ho creauit stellas / Est
ei regula ueia loycorum q quecuqz due ne sunt
i eode sbo s^c albedo et musica in hoie ille pdi
cant de se inuicem i concreto lz no in abstracto / Vn
quis no possit dici q albedo sit musica uel eo
tamen ipe dr q albu sit musicu et eo Et sic
e in xpo Ista at tn vnita fuit de ugie ista
fuit est in cruce passa et i monumento posita
unde dicit ps caro mea requiescet in spe et i resurrec
Ctorio filoriela unde dicit ps Refloruit caro mea
et i altari est e fidelibz i cibu et uiaticu mi
nistrata Juxta illa ubu saluatoris Jo. vj^o caro
mea ue e cibus Et q manducat carne mea
etc Ista no e illa de qua cantat ecclia hodie
i matutinis laudibz Beatus auctor seculi seruile
corpus induit ut carne carne liberans ne pde
ret qs condidit / Ista est e illa de qua dr in ascen
sione culpat caro p caro / Adam purgat caro
regnat deus dei caro i. xpi / Nonu aut q pri
mus ubu unici fuit psonalit utqz pri nate

humane scilicet carnis et anime quod patet quia ipsi anima a
carne separata remansit ipsum verbum tam carni quam
anime unitum hic tamen caro non fuit persona humane
nature. Sed quod tota humanitate per synodochen
ut sit sensus verbum caro factum est id est unitum huma-
nitati. Exprimit tamen evangelista potius carnem quam
animam et ut ostendat bonitatem divinam ...
et ut confundat hereticos quia aliqui dixerunt Christum
fuisse carnem fantasticam et alii dixerunt ipsum
habuisse carnem celestem. Johannes autem hic loquitur de
carne humana cum qua Christus inter homines habitavit.
Et habitavit inquit in nobis de qua quidem car-
ne dixit discipulis suis post suam resurrectionem Luce
ultimo Palpate et videte quia spiritus carnem et ossa
non habet sicut me videtis habere. Tercio tangit Jo-
hannes que fuit ista assumptio quia unio personalis
cum subdit factum est. Istud factum si dicat verita-
tem factam nullo modo debet referri ad verbum quod non
factum non creatum est sed solum genitum. Sed debet referri
ad ipsam assumptam humanitatem solum que nec fuit
formata quantum ad corpus et creata quantum ad animam sola
tamen virtute dei. Juxta illud Ysa. ix. Zelus domini ex-
ercituum faciet hoc. Sed aut si semper dicat creatorem
factorem suorum bene potest referri ad verbum quia ista bo-
na facta fuit ad ipsum verbum unita. Et ideo con-
ter sit expositio Verbum caro factum est id est humane na-
ture personaliter est unitum licet enim tres persone divine
fecerunt istam vestem humanitatis in complexe tamen in-
duerunt istam vestem una de seipsis ipsa sola in-
duta est veste predicta persona filii et ad ipsum
sola ista induitio fuit terminata. Istam factionem
optavit virgo Maria cum dixit Angelo Ecce an-
cilla domini fiat michi secundum verbum tuum. Et paulo post
cum verbum fuit unitum dei personaliter humanitati
in suo utero ipsa dixit canticis suis. Respexit dominus
humilitatem ancille sue ecce enim ex hoc beatam me
dicent omnes generationes Quia fecit michi Luce i. Vere
magna imo maxima fecit omnipotens in utero suo
dum istam unionem in ea fecit. Quarto tangit evangelista
que fuit assumptionis manifestatio quia conversatio
dignata cum subiungit Et habitavit in nobis.
Vere verbum dei humana carne indutum corporaliter
habitans et conversans inter homines manifestavit et
per verba et per facta istam assumptionem sibique unitatem
unionem. Unde per istam habitationem manifestum
fuit multis hominibus quod ipse Christus fuit verus homo et
verus deus. Istam autem habitationem inchoavit ipse
hodie nascens de virgine. Unde hodie verifica-
tum fuit illud Ysa. xi. Habitabit lupus cum
agno id est Christus puer cum sua matre. At per hoc hodie
est manifeste ista assumptio seu unio
per multa. Fuit enim hodie manifestum quod ille

qui fuit hodie natus de virgine et qui habitabat cum ea
in diversorio Bethlehem iste erat verus deus. Hoc
enim manifestavit divina claritas que pastores
circumfulsit. Hoc etiam manifestavit evangelista celestis
id est angelus dicens Natus est hodie salvator etc.
Hoc etiam manifestavit laus et cantus milicie
celestis dicentium Gloria in excelsis deo. Hoc etiam
manifestaverunt pastores qui puerum natum ad-
orare venerunt. Credo enim quod quamvis hoc non legatur
in textu quod ipsum adoraverunt tamen illum quem cre-
debant verum deum. Hec omnia scribuntur Luce ii.
Multa etiam leguntur ista die facta fuisse quamvis non
sint ita autentica que manifestaverunt. Sed
hodie non fuit manifestum quod ipse erat verus
homo cum quia pannis erat involutus cum quia plo-
ravit et vagivit sicut homo puellus cum etiam quia lacte
sue matris pastus per multa autem alia opera et verba ipse
Christus habitans inter homines eandem postea ma-
nifestavit unionem de qua exponitur ut dicitur Apoc.
xxi. Ecce tabernaculum dei cum hominibus et habita-
bit cum eis. Ad literam hodie hoc potuit dici
Ecce tabernaculum dei id est humanitatis Christi que
est tabernaculum eius qui verus deus est sibique personaliter
unitum est Christus cum hominibus et habitavit cum eis. De
hodie non habitavit cum hominibus quam omnes boni
erant scilicet Maria et Joseph. Sed postea habitavit
sicut cum bonis et malis. Unde quantum ad malos
verificatum est illud Ysa. xi. Habitabit lu-
pus cum agno id est Judas proditor cum Christo vel
quilibet alius malus homo. Dicit ergo Verbum
caro factum est etc. — Circa primum verbum tangit
Johannes quid fuit assumens quia persona substan-
tificata non dicit Verbum. Obmissis aliis intendo
et aliquantulum insistendo ubi est sermo de isto
verbo quod naturam humanitatem assumpsit sibique
personaliter univit posset dici infinita sed
de ipso deo si esset qui saperet non vagando autem
vel discurrendo per scripturas solum illa que tangit
Johannes de ipso verbo in primo capitulo sui Evangelii nunc
volo recitare ipsaque probare per alia loca scripture.
Sciendum autem quod Johannes tangit de isto verbo quinque conditiones
nobilissimas contra quos in primo sui Evangelii
per quas confutatur diversi heretici qui contra istud
verbum diversas hereses confinxerunt. Primum enim
tangit quod ipsum est eternitate interminabile id est sine
principio et sine fine dicente Johanne In principio erat
verbum. Et ipsum erat in principio omnium. Ergo fuit an-
te omnia ergo est eternum. Juxta illud Ys. xl. Verbum
domini dei nostri stabit manet in eternum. Istud
est contra Cherinthum et Ebionem qui dixerunt Christum

an maiam no fuisse. Scdo tangit q istud
ūbu est / proprietate sine pplitate in ofusi
bile distinctu psonalit a patre dicete et ū
bu erat apud deū .s. patrem ergo distinctum
ab eo / Nich ei exppe apud seipm De hc ex
pom pt 1d ps dem in psona pris eructa
uit cor meū ūbu bonū et 1d ysa c. lv. quo
ymber descendit de celo et / Seqr sic erit ū
bu qd egredict de ore meo Ista ei eructacio
et 1tc egressus implicat necio distinctom ūbi eg
Sabellius — dicentis a pre hc e otra Sabellium qui psons
ofundebat / dicebat em eunde ee prem et
filiū / Tercio tam q hc ūbu e maiestate īcophe
sibile dicete Johe / Et deus erat ūbu / Certe
si ūbu erat et e deus cu no sit nc poss ee nisi
unus deus / Seqr q ūbu e unus deus cu pre /
ac p hoc qd est quid īmensū et īcophensibile.
De quo expoi pt 1d Apoc. xixo. Vidi et ecce
eqs albus et qui sedebat sup eū rc. Sequit
et erat nome ei ūbu dei .i. qd est deus / hc e
Arrius — qt Arrim / quisbam filii a pre suba diuide
bat / dicebat eni dei filiū ee pura creatura
Quarto tangit q ipm ūbu e tatitate effugibile.
Nich ei pt effugere talitate ūbi dicete Jo.
oia per ipm spp ūbu fca st et sine ipo fcm
e nich / uixo c. ps Verbo dni celi firmati
Manicheus — sut rc hoc e qt Maniche qui posuit duo
principia rex / unu s. rex uisibilium et aliud
inuisibilium / Quinto tangit q ipm e oib creatis
dispositum dicete Johe / qd fcm e spp ī ōi erat
In ipo uita erat Est em ūbu sm Aug. ars
queda omptis dei / in qua cuncta cunda dis
posita eternalit uiuunt Deo eni dt Sap. 1e an
teqm fierent oia nota erant / Et sm Aug. xij
de Ciu te dei Ro alit nouit fienda q fca
Certu e aut q noticia dei e ualissim actus
tus in quo oia gesta uiuunt De hc expom
pt 1d Eccl. 1o. Fons sapie ūbu dei in excelsis
Democritus — hoc e qt Democritu qui posuit mundu cum
alit ee fcm ex quoda athomox casuali co
cursu / Sexto tam q ipm ūbu e oib ueritati
bus declaratiuum / dicete Jo. Et uita spp que
ūbu e / erat lux hom / Lux quide declarans
oes ueritates eq supnaturales Juxo 1d Jac. 1o
Voluntarie genuit nos spp deus pat salicz
ī fide uera / ūbo ueritatis .i. ūbo suo declarati
Philosophi — uo oib ueritatis / hoc e qt multos phos
oriua sup lume nale ultimu aliud lume po
suerunt / cu tame dicat hic Jo. q ūbu quod
est lux in tenebris lucet .i. inter tenebras
peccatorum / et tenebre ea no ophēderunt / q lux
illa fugat oes tenebras iniquitatu / et de hc
pt expoi 1d ūbu ps Misit ūbu suu et sana
uit eos supp ab oi iniquitate / Et 1d Jac. c. In
masioe suscipite insitu ūbu q pt saluare
aias urās Insitu dico humanitati nre /
Octauo tam q ipm ūbu e oib saluatis inspira
tiuu / dicete Jo. q ūbu erat lux uera q illuiat
omem hoiem uenientem in hunc mundum
.i. sine qua nullus illuiatr et dirigitr in uia
saluatis et de hoc expo 1d ps Emittet ūbu
spp suu in corda hom / et liqfaciet ea spp
p caritate flabit spus ei et fluet aque supp
gram ad salutate uite / Ista duo sut qt pe
lagiu qui posuit q ho ex puris naalib pt
uitare peccatum et mereri uita etna qd est
hereticu q sine gra lucas q e ūbu no fugat
tenebre peccatorum / nc ho dirigitr in uia salu
tis p qua ad btitudine ho puenit sd hic dt
Johes / Nono tam q ipm ūbu ht heredita
te amplissie possonis dicete Jo. de ipo /
q in ppria uenit Certu aut est q ipe uenit p
carnis assumptom ī ista inferiora / ergo ista
inferiora sut sua no solu supiora qd est qt
quosda qui dnt sd hic Job xxiijo. de ipo q
circa cardines celi ambulat et nra no oside
rat Est eq qt Ormatistas qui dixerunt deu
solū ee in Affrica / et eq qt Manicheos / que
oia sut qt Jabem in hoc loco qui innuit
oia quest ee possoni dei ubi De hc aut ex
po 1d Apli ad Heb. 1o. dicetis q deus pat fi
liu suu ostituit heredem uniuersorum p que
fecit et secla / Seqr cum cu sit splendor glie et
figura sbe ei portansqz oia ūbo uirtutis sue
etc. Ecia hic dic Jo. q anqm ūbu ueniret ī
ppa carne assuendo In mundo erat sd spp ī
ppa possoe / Quia ut ibi subdit mundus p ipm
factus est / Decio tam q ipm ūbu ht fon
talitate largissie diffusiois dicete Johe
de ipo q hiis qui p fide receperunt eu / dedit
ptate filios dei fieri spp adoptiuos p gram
qua diffundit Ista procul dubio e largissia
diffusio p cedens de fote saluatoris / p
qua hoies qui erant inimici dei efficiunt
filii ei Hoc em est illud ūbu de quo dt
1 de Jo. 1o. sue can ce 1o. c. q fuit ab inic
et e Seqr Et manus nre contractauerut
de ūbo uite / Certe ūbu istud ūbu e uite

quia hiis quos filios dei efficit verbi gratie inspirat. Hoc est contra pelagium qui posuit quod homo ex puris naturalibus sine quocumque supernaturali potest effici filius dei adoptivus. Hoc etiam est contra illos qui dixerunt quod filius dei non potuit fieri filius hominis contra quod Jo. quia filii hominum effici possunt filii dei. Undecimo tangitur quod ipsum verbum habet benignitatem dulcissime condescensionis dicente Jo. Verbum caro factum est etc. Non enim potuit esse maior dulcedo nec maior condescensio quam cum verbum quod est deus nec voluit unire se. Unde exponitur illud Ysa. ix°. Verbum misit dominus in Jacob et cecidit in Israhel. Signatur autem per Jacob et Israhel quia de genere Jacob qui dicitur Israel verbum eternum carnem humanam assumpsit. Et quoniam Jacob interpretatur supplantator et Israhel videns deum innuitur per hec quod per incarnationem verbi fuerunt homines supplantatores diaboli et peccati contemplatores. Et signanter etiam dicitur quod verbum cecidit quia verbum eternum per incarnationem exinanivit ipsum ad Philipp. ii°. Exinanivit semetipsum formam servi accipiens. Hoc est contra quosdam hereticos qui dixerunt quod verbum non habuit veram carnem humanam sed fantasticam vel celestem quorum oppositum dicit hic Jo. loquens de carne verbi per quam habitavit inter homines que non fuit nisi humana. Hoc etiam est contra illos qui dixerunt quod sicut filii hominum non poterant effici filios dei, contra quos dicit Jo. quod magis potuit videlicet filius dei fieri filius hominis. Duodecimo tangitur quod ipsum verbum habet immensitatem omnimode perfectionis dicente Jo. de ipso in fine quod est plenum gratie et veritatis. Hoc contra iudeos qui dixerunt Christum esse malefactorem seductorem atque per hoc reum mortis, cum tamen dicat ipsum fuisse plenum gratie et veritatis de cuius verbi plenitudine sicut dicit alter Johannes precursor (?) nos omnes accepimus gratiam pro gratia. Quia ut subdit gratia et veritas per Jhesum Christum facta est. Iste quidem est ille verbum de quo dicit Jo. apoc. xix. quod habet in vestimento et in femore suo scriptum Rex regum et dominus dominantium. De quo quidem verbo tamen paulo ante dixerat quod vestitus erat veste aspersa sanguine et vocabatur nomen eius verbum dei. Ista duodecim de isto verbo altissimo consideranda sunt precipue in hoc festo in cuius missa solempniori hec omnia tanguntur. Sed pro dolor moderni homines occupati circa alia etiam dampnabilia nichil aut parum consideraverunt de isto verbo et ideo non cognoscunt eum nec

condicentes eius. Unde dicit Johannes in hoc eodem evangelio quod mundus non cognovit eum scilicet verbum. Unde mirum quia in masculino refert ipsum, cum superius non fuit facta mentio de ipso nisi in neutro vel feminino, cum vocavit ipsum verbum vitam et lucem. Et alibi lumen. Refert autem ipsum hic et infra cum dicit: Eum non receperunt. Ad intelligendum quod illa eadem persona que est verbum est et filius. Et sub eadem ratione secundum Aug. propter quod aliquando refert ipsum neutraliter et aliquando masculine. Ad innuendum etiam quod non loquitur de quocumque verbo sed de illo quod est verus deus. Unde in greco ut dicitur ponitur cum articulo scilicet li verbum. Mundus quoque id est mundani homines ipsum non cognoverunt. Et tunc ipse conqueritur de hoc dicens Ysa. i°. Cognovit bos dominum suum et asinus presepe domini sui, Israhel autem me non cognovit et populus meus non intellexit. Procul dubio ista non solum fuerunt vera de iudeis, sed etiam vera sunt de multis christianis qui nichil aut parum considerant de isto verbo, atque per hoc non cognoscunt ipsum. Immo magis in ista die cognoverunt ipsum bos et asinus qui erant iuxta suum presepe. Vere iste mali christiani multum debent timere ut contigat illis eternaliter propter istam ignorantiam quod evenit iudeis temporaliter. Propter hoc ipsum videns enim Christus in fine flevit super illa dixit sic habetur Luc. xix°. Quia si cognovisses et tu subaudi et fleres quia venient dies et circumdabunt te inimici tui vallo etc. Predixit enim ruinam quam passa fuit urbs et iudei in ipsa postmodum sub principe suo per Romanos. Cuius quidem ruine assignat causam dicens eo quod non cognovisses tempus visitationis tue. Revera quod iudeis contigit contingit temporaliter et etiam eternaliter continget christianis malis eternaliter, quia nolunt cognoscere per fidem operantem per dilectionem tempus sue visitationis qua visitabit eos oriens ex alto. Meritis (?) dicit ipse in persona Ihesu (?) ideo non cognoverunt me ab eo (?) et per hoc non introibunt in requiem meam. Multi etiam sunt christiani qui non receperunt istud verbum incarnatum qui tamen debent esse magis sui quam iudei, de quibus dicit hic Jo. In propria venit et sui eum non receperunt. Certe mali christiani qui ita parum receperunt ipsum sicut iudei receperunt ipsum, quia si confitentur ipsum ore factis tamen negant, et si habent eius fidem illa tamen est mortua et sine gratia vita. Revera sic illis qui receperunt istud verbum

dedit ipsis potestatem filios dei fieri Ita illi
qui non receperunt ipsum per fidem formatam cari
tate et operantem per dilectionem non erunt filii dei
et per hoc nec heredes ipsius / nec coheredes christi
xpus venit in nomine patris sui et tamen peccatores
non receperunt ipsum / alius autem venit in nomine suo
s. dyabolus et ipsum receperunt quia ipsius temptacionibus
consenciunt in quibus persequitur secundum quod dicit ipse xpus Jo.
v°. Non sic sit de nobis karissimi / Sed recipi
amus ipsum verbum quod inter homines voluit ha
bitare corporaliter et in nobis etiam vult ha
bitare spiritualiter / et illi qui non ipsum re
ceperunt in pauperibus eos recipiant nutriendo
eos vestiendo et in hospiciis colligendo / Ipse
enim xpus sic dicit nobis Luce xvj°. Facite
vobis amicos s. pauperes de mamona
iniquitatis .i. de diviciis inequaliter distribu
tis / ut cum defeceritis .i. moriemini / recipi
ant vos s. pauperes in eterna thabernacula
Recipiant dico vos intercessionibus et omnibus
suis / Ad quequidem thabernacula eterna
nos perducat ille dominus dei filius / qui in so
le .i. in virgine maria posuit thabernaculum
suum .i. humanitatem suam Amen

Sermo secundus in tercia missa

Verbum caro factum est etc. Acceptis
divisione et prosequucione membrorum istius the
matis superius positis / et obmisso primo
membro de quo actum est superius // Circa secundum
ubi tangitur qualitas verbi quid fuit assumptum de verbo
incarnato / quia natura adiuncta cum addit caro /
de quo potest fieri aliquis sermo Sciendum quod licet per
tota humanitate constante ex carne et anima
ista autem est vera quod verbum eternum assumpsit ve
ra carne humana in quo magis exprimitur
benignitas et bonitas ipsius verbi quam cum dicitur
quod animam humanam assumpsit eo quod longe nobili
oris nature est anima quam caro sit Verbum dei vera carne
qua assumpsit dei verbum potest dici quod est caro
nostre carni nature conformata / caro preter car
ne / culpe inmunitate / Caro infra carne
pene debitate Caro supra carne stola im
mortalitate / Est dico caro nostre carni na
ture conformata / considerando enim nostram substanciam
carnis nostre concepta cum corrupcione viciosa
sa descendente ex peccato primi hominis substancia carnis
qua assumpsit verbum / et substancia nostre carnis sunt
eiusdem nature speciei et eiusdem racionis / Unde ca
ro xpi est vera caro humana / corporeo

enim viciosa quod est in carne nostra non est de
veritate carnis Unde hoc dicit apostolus ad Ro. i°.
Filius dei factus est ei .i. deo patri ex semine da
vid secundum carnem Et bene dicit secundum carnem quia non
fuit factus dei filius secundum id quod prius fuit .i. secundum
naturam divinam et personam sed secundum id quod ex tempore
assumpsit quod vere factum fuit ex opere spiritus sancti / Et
signanter etiam dicit ex semine david / quia corpus ma
rie virginis de quo verbum dei carnem assumpsit descen
dit ex semine david Regis / propter quod et da
vid pater dicitur fuisse xpi / Unde angelus ad vir
ginem Luce i°. loquens de filio quem erat concep
tura dicit Dabit ei dominus sedem david patris
sui Propter hoc autem quia verbum istud veram car
nem assumpsit dicitur frater noster / Unde possimus
ei dicere id quod dixerunt fratres Joseph de ipso
secundum quod habetur Gen. xxxvij°. Frater noster et caro nostra
est Secundo dico quod est caro preter carnem / culpe in
munitate / xpus enim nec peccatum fecit nec peccare
potuit quia verus deus erat / nec peccatum contraxit
quia mater sua et virgo prius fuit / et sanctificata
antequam nata / Unde postquam apostolus dixit Ro.
i°. de xpo factus est ex semine david secundum car
nem / Subdidit parum post omnibus qui fuit for
mam istius carnis xpi secundum unum modum legendi
Et dicitur secundum spiritum sanctificacionis .i. per operacionem
spiritus sancti qui sanctificavit virginem et forma
vit in ea verbo corpus xpi ac per hoc et corpus
sanctissimum fuit / Unde postquam angelus dixit vir
gini Luce i°. Spiritus sanctus superveniet in te
etc. Subdidit Ideoque et quod nascetur ex te
sanctum vocabitur filius dei / Et propheta in psalmo lo
quens deo patri de corpore xpi dicit / Non dabis
sanctum tuum videre corrupcionem Licet ergo caro nostra
concepta cum vicacitate sit eiusdem racionis cum
carne xpi / Ipsa tamen caro nostra inquantum est
infecta et viciosa est multa diversa a car
ne xpi Ideo dixi quod caro xpi est caro preter
carne culpe inmunitate / Unde et si caro xpi
sit vera caro non tamen est caro peccatrix sed
similis peccatrici quod expresse dicit apostolus ad Ro.
viij°. dicens Deus misit filium in similitudine
carnis peccati / Et bene dicit carnis peccati / quia ca
ro xpi non fuit caro peccati absit / sed propter
penalitates assumptas fuit similis carnis
peccati / Passus enim fuit secundum carnem / esuriem / et
sitim dolorem et laborem secundum quod patiuntur peccatores
propter hoc enim xpus comparat se serpenti eneo

s^d h^r. Jo. iij^o. Sicut serpens eneus habebat uerissime serpentis similitudinem non tamen habebat de ueneno / sic est
xpc ipse assumptis penalitatibus habuit quandam similitudinem peccati carnis nostre tamen habuit de ueneno et in
fectione peccati / Certe dico q fuit caro nostra carne penalitate / Numquam enim fuit caro alterius hominis q tanta pe
na tantoque dolore pro peccatis eius proprijs sustinuerit
q^u caro xpi sustinuit pro alienis / Unde propter maximam
penalitatem q fuit in carne saluatoris apostolus
ad heb. v^o vocat ipsam suam propriam carnem eius dicens de xpo In diebus carnis sue i. passionis et pe
ne sue preces et supplicationes ad eum qui possit eum
a morte saluum facere ad patrem suum cum clamore
ualido et lacrimis offerens exauditus est pro sua
reuerentia // O deus meus quo cor pectus lapideum
illius hominis qui considerans q dei filius in dolore
summo exiens cum clamore ualido cordis et oris
et lacrimis q^r faties sua intumuit a fletu s^d
dicitur Job. xvj^o. Supplicari voluit patri suo pro nobis
miseris peccatoribus dampnatis et a celesti patria
proscriptis ut precibus nostris defectus ad illa possemus
reduci / Unde dicitur hec peccatis. Sicut cum considerans non
dolet / non enim condolet nec compatitur tamen ipse dicat
omnibus nobis Treni. i^o. Attendite et uidete si est do
lor s^d dolor meus / Magna dico sicut mare est in
gratitudo non condolere xpo sed maxima est mea consola
tio q^d sequitur exauditus est pro sua reuerentia / Exauditus
quidem pro illis qui peccata sua uolunt deserere ad deum con
uerti se / Pro alijs autem q in amore peccati uolunt usque
ad finem uite sue perseuerare non fuit exauditus
quia nec pro illis obtulit preces // Quarto dico q caro
xpi est caro super carnes stole immortalitatis. Caro enim
eius non fuit induta immortalitatis stola nisi cum diu est
resurrexit / Unde ipsa q prius fuit induta stola flori
da innocentie in duobus post mortem eius et iacente in
sepulchro uero induta est stola florida immortalitatis
Jux^a q^d ipse dicit in ps Refloruit caro mea i. ite
rum floruit in carne flore q numquam marcescet p^o.
Resipiat autem q caro xpi nec fuit mortua anima ipsius
ab ea separata et mortua in cruce pependit et mor
tua in sepulchro iacuit / Quieuit autem in spe sexta
feria ... quia tercia die resurrexit / Unde ipse dixerat per
prophetam in ps Caro mea requiescet in spe super cele
... Et iterum celeris / quia numquam uidet aliquam cor
ruptionem / Unde dicitur act. ij^o. Quia caro eius non uidit corruptionem
Non uidit utique / quia cito resurrexit / et posito q non
cito resurrexisset sed stetisset in sepulchro per mul
tos annos non fuisset corrupta unitate ubi cum unita
erat ipsam ab omni corruptione preseruaret / Nec tamen dico qui
relicta uirtute et uirtute ubi ipse tamen corrumperetur / Sed
credo q simpliciter uirtus ubi eam ab ista corruptione in
perpetuum preseruaret / Jam ergo refloruit caro xpi / quia
iam resurrexit / Unde postea in carne sua ostendit se

in uera carne dicens discipulis s^d h^r Luc ult. Vi
dete manus meas et pedes meos / quia ego ipse
sum super idem qui cum eram / Palpate et uidete / quia
spiritus carnem et ossa non habet sicut me uidetis habere /
Est ergo caro super carnes stole immortalitatis / Et dico tamen
super carnes / quia de nulla carne hominis cuiusque sexus
hoc similiter asseritur nisi de carne xpi de qua q^r ipse re
surrexit est articulus fidei qui probatur auctoritate scrip
ture / De carne autem matris sue virginis / licet hoc pie
credamus non tamen sic audacter affirmamus s^d de car
ne xpi / Et adhuc minus audacter de carne Jo
hannis Euangeliste / De carne tamen utriusque pie credimus
licet hoc non probemus / Unde ugo ... uidetur sibi
non sine uitio in carne glosa potest dicere id q^d dixit
adam de eua s^d h^r Gen. ij^o. Hoc nunc os ex
ossibus meis / et caro de carne mea / Potest enim
ut puto non solum cum de carne xpi sed et suam et
utriusque glosam / Ista ergo quatuor sunt uigilanter et
maxime hodie consideranda de carne pueri ihu
q hodie fuit hominibus nouiter manifesta / Licet autem
caro ista benedicta ad celos ascenderit ubi regnat
deus dei caro ipsam tamen dimisit hominibus pro cibo sua
uissimo et virtuosissimo ... in altissimo altaris
sacro / Unde ipse dicit sic Jo. vj^o. Panis quem dabo
caro mea est pro mundi uita / Et ibidem Caro mea
uere est cibus et sanguis meus uere est potus / Certe qui
manducat digne carnem istam spiritualiter super credendo
fide operante per dilectionem / et sacramentaliter reuenter
super et deuote eam sumendo manet in xpo et
xpus manet in eo s^d ipse paulo post dicit / Qui
manducat carnem meam et cetera sequitur In me ma
net et ego in eo // Talis est habet iam in spe uitam
eternam quam postea realiter assequetur / Unde ibidem
ipse dicit Qui manducat carnem meam et cetera sequitur
habet uitam eternam / Habet dico nunc in spe et ha
bebit tandem in re super uirtute huius carnis q uiui
ficissimus ... est Non ergo dicat aliquis s^d dixerunt
Judei s^d h^r ibidem Quomodo potest hic nobis dare suam
carnem ad manducandum / Nec dicat aliquis sicut
dixerunt aliqui discipuli qui retro abierunt s^d dicitur
ibidem Durus est hic sermo quis potest eum audire /
Nullo modo dicat talia / quia xpus non dimisit
carnem suam ad manducandum sub specie carnis
sub q est in celo sed sub specie panis / nec sanguinem
suum ad bibendum sub specie sanguinis sed sub specie
uini / Et iste cibus et iste potus sunt animabus
nostris tamen necessaria q sine illis non potest esse in nobis
uita gratie nec uita glorie tandem / Unde ipse dicit ibi
dem Nisi manducaueritis carnem filij hominis et
biberitis eius sanguinem non habebitis uitam in uobis
Quamuis autem caro et sanguis xpi non sumantur
sub propria specie sacramento tamen ibi realiter continentur

et uacat et sub aliis spēbꝫ realit et uera
ēē sumit. Sciendū aut q qui vult digne
et salubrit carnē xpi innocentissimam et sanc
tissimam in sacro sumere oportet ꝑ carnē suam
viciosam et infectam ex qua est ī eo ad ma
lū pronitas et ad bonū difficultas mūdat
curaqꝫ eius faciat in uiciis ꝑ ī ur̄ ciō nō ē
enca s̄ dr̄ Job. xi°. Nō in desideriis q militāt
adūsus aīam ut hr̄ .1ᵃ Pe. ii. Curā nō agat
Ro. xiii° In desideriis carnis ne feceritis. Ca
ut dr̄ idem Ro. viii° Qui ī carne st̄ .i. ī carna
li quietē carnis sequētes desideria cōplacē
nō pnt. Ca caro cōcupiscit adūsus spm̄. Ad
Gal. v°. Et si sūm carnē vixeritis secundū q̄dē
carnis desideria moriemini ut dr̄ ad Rom. viii
oportet q carnē sua crucifige cū uiciis et cōn
cupiscentiis aliter enī homo nō ēē verus uc mū
cus xpi. Dicit enī apls ad Gal. v°. q q sūt
xpi carnē sua crucifixerūt cū uiciis et cōn
cupiscenciis. Dic etc ad Rom. xv°. q caro et sāguis
sequētes carnis desideria regnū dei possidē
nō pnt. q̄rē nec talibꝫ reuelat̄ diuina
misteria. Dicitur ei fuit Petro Mt. xvi°. Caro
et sāguis nō reuelabit tibi. Quia q ut dic
Saluator Jo. vi°. Sps viuificat caro aūt nō
ꝓdest quicquam. Caro dico uiciosa et infecta. Jēs
xps nos qui vocauit ad suū amorem istar
Pauli nō debemus acquiescere carni et sāguini
sicut ipē nō acquieuit ex quo fuit a xpo vocatus
Sic dr̄ ad Gal. 1°. Taliter nos hntes qui diu
in carne vixerimus viuendo .s. sūm spm̄ et spū
facta carnis mortificando et cū extrema dies
uenit in qua oīs caro ad te ueniet. Inq ps
oīs caro ad te ueniet. Et in q oīs caro uidebit
salutare dei .i. xpm̄ Saluatorē Luc. iii°. nos
ipm̄ in carne nr̄a iā glorificata letaliter ui
deamus. Dicit eni bēs Job de se et q̄bꝫ uisio
uiro Job. xix°. In carne mea uidebo deū
Saluatorē meū. Ad quā uisionē beatā
nos pducat ipē dns Jhs cuius aperta uisio
sm̄ aug. ēē tota merces. Visio dico sm̄ di
uinitate quā nō uidebit carnis oculis s reuelau
alius ipē tn̄ nō uidebit pfecte ī carne glori
ficata. Amen. Sermo ter. ī tcia missa

Et vbū caro factū ē et hitauit ī nobis

Ubi supra decepit diuisione et psequutoe
membrorum istius thematis ī pūo pmi smōis po
tis. et obmisso pmo et sdo mēbro de quo actū
ē supra. Circa tūi et qrtū sit ubi tangit
Johes q fuit assūpcio qr ūnio pfectissima
cū subdit factū ē. Tangit etc q fuit assūpcio
nis manifestacio qr cōmemoraco dignatiua
cū subiūgit et hitauit ī nobis. De quo ītius
smo pt fieri aliquātulū ē insistendū. in hoc
enī qd̄ dr̄ factū ē cū ista factō totaliter debeat
intelligi ex pte nr̄e assūpte nō ex pte ūbi
assūentis nisi tm̄ racione ūnit ēēndei
cū dr̄ ūbū caro factū ē q ipa nā sc̄a assūpta
ē a ūbo in vnitate psone cōiūcta est dim
in ipa eadē psona ꝓp quā vniōnē uē dicat
q ho ē deus et deus ē homo. ymo et q deus filius
ē ho et q ho est filius ē deus sub ī spū factū
ē q ho ē deus. In hoc etc q dr̄ et hitauit ī nobis
euident innuit manifestacō ipius assūpcōis
et ipius vniōis. et hoc ei q deus filius hitauit
int hoīes manifestauit hoībꝫ pdictam assūp
cōnē huāne a ūbo incarnato ēē factam hitans ei
int hoīes ūbis factis et signis ondit se ēē
uerū deū et uerū hoīem s̄dm̄ fuit sup̄. Ist
aut hitacō ūbi incarnati int hoīes ista
die sacratissima nouit cepit et ꝑ hoc ut ma
nifestacō pdcā assūpcōis. Vnde pt dici q t
dic ūbū factū fuit caro iux̄ illā reglam q
dicit q tunc res dr̄ fieri qn p° innotescit. n
dico qn ante ista die fuit aliquis psonis manifesta
pdcā assūpcō ꝓp diuinā reuelacōm sic Ma
rie matri et Elizabeth. Sed hodie ꝑ nātita
te xpi ex utero ptūbꝫ et eūdem cepit ēē ma
nifesta. Circa aūt id qd̄ dr̄ factū ē. Sciendū
q ista factō fuit singlariter mira. Ex pl
matis ope. Pura. ex parientis illibatoe.
Noua. ex nascentis pfectoe. Cara. ex fructus
cōsequtoe. Fuit dico singlariter mira. Ex
plasmatis opone qui fuit solus deus. Nō ei
ūtute uirilis seminis. s ūtute diuini spiraminis
fuit formatū int ūginis uiscera corpus xpi. Vnd
dixerūt illi pastores Luc. ii°. sic dr̄. Videā
hoc ūbū qd̄ factū ē qd̄ fecit dns et ondit nobis
Vere solus dns fecit istud opus. Verūtn̄ q fa
cta ūgo ministrauit purissimam materiam eide
opifici ex q fuit plasmatū totū corpus filii
sui. Verūaut ipa coopata fuit alit ī forma
corporis diuina aliūbi hic discutitur qd̄ hic obmittit
Secdo dico qd̄ fuit singlarit pura. Ex pa
rientis illibatoe. Maria ei q fuit uera mater
xpi sp ei mansit ūgo. ūgo ei cōcepit et ū
go peperit et post ptū ūgo pmansit. Fuit go
ista factō singulariter pura. Vn̄ Leo papa
ī quodā smōe dic sic. Nichil ī ista singlari
natiuitate de carnis cōcupiscentia transiuit. nichilqꝫ
de lege pcti manauit. Iste hoc aūt exponi
pt id qd̄ scribit Mt. e. Postquā ei Matheus dixit

de virgine sponsa quod angelus quereret muliera et in utero
habens de spiritu sancto. Et ad huc plus inferius pariet tibi fi
lium dixit Joseph et uocabis nomen eius Jhesum et
sequitur ad propositum hoc autem totum factum est ut impleretur quod
dictum est per prophetam ysa. vij. Ecce virgo in utero ha
bebit et pariet filium et uocabitur nomen eius emanu
el. Tercio dico quod fuit singulariter noua ex nascen
tis perfectione. Xpistus enim dominus fuit perfectissimus in sapiencia
in gracia et gloria quantum ad animam non solum statim cum fuit
natus de matre sed eciam statim cum fuit conceptus in ipsa
Vnde xpistus filius virginis non solum fuit per hunc perfectus vir
cum fuit perfecte etatis. Verum eciam fuit vir in instanti
sue concepcionis qui vnde in matre sua vnde eo suo v
tero nouiter circumdedit ipsum quod vtique fuit nouum quod
numquam similiter a seculis fuit auditum. De qua nouitate
loquitur propheta ysa Jerem. xxxj. Nouum faciet dominus creabit
super terram femina circumdabit virum. Ista enim femina super
omnes feminas benedicta solo utero circumdedit virum scilicet
xpistum. tunc omni perfectione spirituali completum est quod hodie
cum sedet ad dexteram patris. Et quod iam littera prophete
non habet faciet sed creabit. Ideo per notabili con
cordancia potest attingi dictum apostoli ad Ro. 1. Filius
dei factus est ei ex semine dauid secundum carnem qui
semper secundum humanitatem predestinatus est .i. sola
gracia non ex meritis electus ut sit semper dei filius
in virtute .i. in eadem potencia diuinitatis cum patre. Cum
patre non potuit ei defuisse tunc aliqua perfectio spiritu
alis quamuis ergo tunc fuit infans secundum corpus fuit tamen
vir perfectus secundum animam quod fuit summe nouum
Quarto dico quod fuit singulariter cara propter fructus
consequcionem. De quo loquitur apostolus ad Gal. iiij. dicens
At ubi venit plenitudo temporis misit deus filium suum
ex muliere factum sub lege ut eos qui sub lege e
rant redimeret. et adopcionem filiorum reciperemus
Maximus ergo fructus fuit istius festi quod per ipsum
sumus redempti a iugo durissimo mosayce legis
et possumus si volumus filii dei adoptiui. In ista
scilicet vita sumus per graciam et in alia per gloriam. Ista
enim adopcio qua deus adoptat homines in ista vita
imperfecta quia solum quantum ad animam sed in alia erit perfecta
quia erit eciam secundum corpus liberatum ab omni miseria et in
signitum dotibus gloriosis istam perfectam adopcionem
expectat omnis iustus. Vnde ait apostolus ad Ro. viij.
de se et aliis apostolis nos ipsi primicias
spiritus habentes et ipsi intra nos gemimus expecta
tes adopcionem filiorum perfectam redempcionem scilicet corporis
nostri. Redempcionem quidem ab omni miseria et pena
Apostolus eciam dicit 1 ad Chor. 1. de xpisto quod factus est
nobis sapiencia et iusticia sanctificacio et redempcio
.i. per dei filium factum hominem. Hec et quatuor sunt in nobis
scilicet sapiencia ad cognicionem veri. Justicia ad redemp
cionem debiti. Sanctificacio contra vilitatem peccati. et
redempcio a seruitute dyaboli. Circa hoc
autem quod subiungit euangelista Et habitauit in nobis
in humanitate nostra et eciam inter homines factus
Vbi tangitur quinta sue assumpcionis manifestacio
quia ipsa commoracio et habitacio xpisti dei et
hominis dignativa ut supra dictum fuit. Sciendum quod
xpistus in quo habitat diuinitas corporaliter ut dicit apostolus
ad Col. ij. Habitauit eciam inter homines cor
poraliter et eundem ab ista die usque ad diem
sue ascensionis vel saltem usque ad horam mor
tis sue. et habitando sicut dictum est verbis factis signis
et exemplis manifestauit se verum deum hominibus
et verum hominem. Istis duabus naturis scilicet diuinitatis
et humanitatis in vna eadem persona sua exe
quentes. De ista autem habitacione loquitur ipse Eccli.
xxiiij. dicens In habitacione sancta coram ipso mi
nistraui. Vere xpistus dominus in sua habitacione
qua habitauit inter homines que non potuit esse nisi
sanctissima coram deo patre semper eciam sicut ille qui semper fa
ciebat illa que erant placita semper ministrauit
semper hominibus doctrina salutis. miracula virtutis
et exempla omnis sanctitatis. Preter quam quod de habita
cione qua corporaliter habitauit inter homines eciam habitare
volt in ipsis hominibus spiritualiter apostolus enim dicit ad
Eph. iij. xpistum habitare per fidem in cordibus vestris
Per fidem dico formatam caritate et operantem per
dileccionem. Vnde in recessu sue habitacionis corporalis
ipse habitat et habitabit usque in finem seculi in
ecclesia fidelium que est prefigurata ille mons de quo
dicitur in psalmo Mons in quo beneplacitum est habitare
deo in eo Etenim dominus habitabit in finem .i.
usque ad finem seculi. Vel in finem .i. sine fine
Quia si xpistus habitat nunc in ecclesia fidelium ab
ea nullatenus recedens multo forcius habitabit in ea cum erit
facta triumphans. Ista autem dies sanctissima in qua recepit
eundem inter homines filii dei habitacio corporalis
spiritualiter volt habitare per spiritualem graciam in hominibus quod
non proficeret ad salutem eius habitacio corporalis nisi
in eis spiritualiter habitaret. Notandum tamen quod xpistus
non volt habitare spiritualiter in quibuslibet hominibus. quia
non omnes homines habent quiescens habitaculum pro ipso.
solum enim habitare vult cum illis per quos supplantantur
peccata. Et in quibus pacificantur mentia. et quorum conte
platur diuina. et per quos scrutantur corda eterna
Propterea primum dicitur Eccli. xxiiij. In iacob inha
bita. Hoc enim dicit ei deus pater .i. habita in illis qui vin
cunt et supplantant peccata. Jacob enim interpretatur suppla
tator. Propterea secundum dicitur de ipso in psalmo Vnde eius
dominus qui habitat in urbe .i. in illis qui videt. non dico

extra se sed intra se pacem, id est in quibus anima dominatur carni et caro obediat ei. In illis enim hominibus in quibus regnum subversum est in quibus videlicet corpus dominatur anime et anima sequitur desideria carnis in talibus non habitat Christus, quia in pace factus est locus eius. Propterea dicit propheta in psalmo de Christo: Elegit dominus Syon, elegit eam in habitacionem sibi. Syon enim interpretatur specula, et significat homines qui semper quasi contemplacione et in spectacione divinorum, et ideo in talibus quorum corda quasi continue sunt ibi fixa ubi vera sunt gaudia libenter habitat Christus. Propter hoc autem dicit Ecclesiastici xxiiii: Ego in altissimis habito et thronus meus in columpna nubis. Per nubem enim rotunda et aquosa cuius influxu fecundantur inferiora possumus intelligere doctores sacros qui suis sacris eloquiis fecundant corda hominum terrenorum sterilia virtutibus. Unde virtute sermonis eorum sepe terreni homines sunt fecundi virtutibus et fructibus bonorum operum cumulati. Revera in tali nube libenter Christus habitat et in ea collocat thronum suum [illegible] thronus meus in columpna nubis. In talibus quoque hominibus quia a diabolo [illegible] Christus libenter habitat. Unde de talibus dicitur Ezechielis xliii: Habitabo in medio eorum semper. Et signanter dicit semper, quia Christus semper habitat in cordibus hominum et numquam deserit ipsorum habitaculum nisi ipsi descendant cum ipsumque habitaculum polluant ipsumque per peccata faciant immundum. // Pro dolor multi sunt qui Christum dominum fugant a suis habitaculis et efficiuntur non habitacio dei sed habitacio demoniorum. De quibus dicitur Apocalypsis xviii: Cecidit cecidit babilon magna et facta est habitacio demoniorum. Per istam babilonem intelligitur per figuram congregacio peccatorum que utique babilon dicitur propter nimiam confusionem. Babilon enim interpretatur confusio. Dicitur autem magna propter peccatorum multitudinem. Dicitur autem quod cecidit cecidit, id est cadet cadet, suppono enim preteritum pro futuro propter [illegible]. Cadit enim primo ab omni bono virtutis et ab omni vera spe salutis. Et postea cadet in barathrum eterne mortis. Que autem sic cadet cadet certe congregacio est habitacio demoniorum. Signanter autem dicitur demoniorum in plurali, quia peccatores non solum habitacio unius hostis sed est multorum qui temptant eos de diversis peccatis quibus omnino acquiescunt, quod designatur per illa animalia de quibus dicitur Ysaie xiii. Dicit enim propheta quod in illa babilone, id est in congregacione peccatorum que nunc est civitas gloriosa propter diviciarum habundanciam et bonorum temporalium excellenciam, requiescent bestie et replebuntur domus eorum draconibus et habitabunt ibi struciones et pilosi saltabunt ibi, et respondebunt ibi ulule in edibus eius et sirenes in delubris voluptatis. Ista omnia debent intelligi effective, videlicet quod in peccatoribus in quibus habitant demones requiescunt bestie, morantur dracones, habitant struciones, saltant pilosi, respondent ulule, et syrenes cantant, id est demones habitantes in peccatoribus qui per diversa peccata ad que deducunt ipsos talibus nominibus appellantur. Sunt enim bestie quia ... quia peccatores efficiunt rapaces, vastatores et oppressores. Dicuntur autem dracones quia efficiunt eos simplicium deceptores et seductores. Draco enim est animal fraudulentum et magis nocet ut dicitur cauda sua ligando quam ore suo mordendo. Dicuntur autem struciones quia efficiunt eos graves et sompnolentos. Est enim strucio avis multum gravis et ponderosa propter quod modicum volare potest; et significat homines pigros et ociosos qui semper morantur in terrenis et affectus suos ad celestia erigere non possunt, aut propter hoc semper requiescunt et numquam ad virtutem aliquam se exercent. Dicuntur pilosi quia efficiunt eos viles et impudicos. Est enim pilosus ut dicitur quoddam genus symee que est multum pilosa et in multis retinet humanam effigiem. Dicuntur autem pilosi id est quidam incubi; sunt enim ut dicitur probi mulieribus et sepe velint nolint cum eis coeunt. Unde pilosi significant homines lascivos et impudicos. Dicuntur ulule quia efficiunt eos iustorum derisores. Ulula quedam avis est que a cantu suo qui est ululatus numquam desistit. Ulula quoque vocatur alio nomine ut dicunt aliqui, dicitur bubo. Vere ista avis que ululat videtur quod hominem irrideat. Sic est de malis hominibus qui iustos homines derident cum eos ipsos laudant. Dicuntur syrene quia eos efficiunt stultorum illectores. Est enim syrena ut dicitur quoddam monstrum marinum quod dulcedine sui cantus nautas ad periculum trahit, et significat multos peccatores qui suis adulacionibus et verbis dulcibus trahunt stultos homines ad peccatum. // Revera in talibus hominibus in quibus demones efficiunt ista mala que ingressi in eos habitant ubi sicut dicitur Luce xi non habitat Christus. Quia ubi demon habitat Christus habitare non potest, nec habitabit umquam cum eis in celis nisi se corrigat. Dicitur enim Christo in psalmo per prophetam: Non habitabit iuxta te malignus neque permanebunt iniusti ante oculos tuos. Ubi ergo habitabunt isti post mortem suam si de malis suis non peniteant? Certe in terra que dicitur Job x: Terra miserie et tenebrarum ubi umbra mortis et nullus ordo sed sempiternus horror inhabitat. Qui enim habitat in celis irridebit eos semper in die iudicii et cetera. Non sic sit de nobis karissimi, sed taliter nos habeamus in hac vita faciendo semper quod in nobis est, ut dei filius qui hodierna die incepit inter homines habitare corporaliter, et qui semper habitat in sancta ecclesia virtualiter et sacramentaliter, habitet in nobis semper spiritualiter in hac vita per graciam et in alia per gloriam. Dicitur enim Christo in psalmo: Letentur omnes qui sperant in te domine, in eternum exultabunt et habitabis in eis. // Revera illi exultabunt in eternum in quibus per gloriam habitat Christus et ipsi semper habitabunt in domo sua celesti. Habitabunt enim ibi cum vultu tuo, dicitur enim in psalmo, cum iocunditate perpetua ipsum laudantes, ac propter hoc semper beati erunt iuxta illud psalmi: Beati qui habitant in domo tua domine, in secula seculorum laudabunt te. Ad quam domum nos perducat ille dominus Ihesus Christus qui habitat in sancto ubi semper laudatur cum in psalmo dicitur: Tu autem in sancto habitas laus Israel. Amen.

Dnica i infra octauas dnice natiuitatis

Ecce positus est hic in ruinam et in resurrectionem
multorum in Israel et in signum cui contra
dicetur. Luce ii. Illa que recitauit sanctus Lucas
in hoc euangelio quod legitur in die ista infra octauam na
talis domini, in qua fit officium de dominica contigerunt xl.
die a natiuitate Christi. Illa autem die in qua mater
virgo presentauit filium suum puerum Ihesum in templo
ipsum quod obtulit domino iuxta legem. In qua eciam
senex Symeon accipiens eum in ulnas su
as benedixit deum et dixit. Nunc dimittis domine etc.
Nunc enim ut recitat sanctus euangelista. Cum per verba
angeli dicentis pastoribus in ipsa hora natiuitatis
Christi Ewangelizo vobis gaudium magnum etc.
Cum eciam per cantum et laudem milicie celes
tis dicentis Gloria in excelsis deo etc. Cum eciam
per aduentum pastorum ipsa die natiuitatis ad di
uersorium in quo natus fuerat Ihesus. Cum eciam per
aduentum et verba et oblacionem magorum qui
decima tercia die a natiuitate venerunt ad locum ubi puer
erat. Cum insuper per verba iusti Symeo
nis, qui in xl. die a natiuitate accepit puerum in manus suas.
et dixit Nunc dimittis domine etc. Propter
ista dico que dicebantur et dicta sunt de puero
Christo, ut recitat littera euangelii in principio istius euangelii
Maria vera mater pueri, et Joseph pater
eius reputatus Erant mirantes
de hiis que dicebantur, unde dicit textus euangelii. Erat
pater eius et mater mirantes super hiis que
dicebantur de illo. Etiam vero non dicit pater
quia Joseph non erat eius pater nisi putatiuus
et solum per obsequium quod impendebat. Contige
runt autem ista admiraciones verba que dixit Sy
meon Marie virgini de Christo. Dixit enim ad
illam propositum verbum Ecce hic positus est in ruinam
etc. Dixit eciam aliud verbum quod tangebat
ipsum puerum et ipsam matrem cum dixit Et
tuam ipsius animam pertransibit gladius id est pa
ssionis Christi quam vocabat gladium pertransibit
non solum tunc corpus Christi eciam et tuam animam do
loris cum quo virgo mater cum fuerit pueri in
pertulit Christo filio suo paciente in cruce sicut
dicit Damascenus. Unde prophecia et prophecia cla
rissima, sequitur est istius Symeonis cum dixit
verba ista. Contigerunt eciam ista admiraciones ver
ba sicut dominus prophetisse que dicebat de illo sicut
dicit in euangelio processu. Legitur autem istud euangelium

legitur in ista dominica Cum sit autem. Hystorie
ista fuerint de ista xl. die a natiuitate Christi
potest racio assignari primo quia festum natiuitatis est festum
solempnius inter omnia, que de puero Ihesu celebrantur.
Et quia ideo que recitat istud sanctum euangelium multum faciunt
ad laudem pueri Ihesu ideo decreuit ecclesia ut infra
octauam huius festi solempnissimi istud euangelium le
geretur. Secundo quia ea propter que erant mirantes Maria
et Joseph contigerunt quam magna parte in ipsa die
natiuitatis. Tercio quia cum angelus dixisset pastoribus
Natus est hodie saluator. ne forte aliquis crederet
quod omnium hominum esset saluator quo ad ef
ficaciam licet sit omnino saluator quantum ad sufficienciam
Saluator .n. est solum fidelium, et eum recte creden
cium, et dampnator infidelium, et ipsum non recte
credencium. propterea quod adducat ista die sancta mater ecclesia
verbum istud Symeonis dicentis de Christo prophetice
Ecce hic positus est in ruinam etc. Quarto quia cum dixisset
iste angelus pastoribus Hoc vobis signum Inueni
etis infantem pannis inuolutum etc. Ubi cum
... inuit, quod iste infans debeat esse signum
... humilitatis et paupertatis. Ne forte aliquis
crederet quod solum esset futurus signum humilitatis et paupertatis.
Ideo adducat ecclesia hodie verbum istud Symeonis
dicentis de Christo prophetice Ecce hic positus est in signum
cui contradicetur. Non dicit in signum istius vel
alterius virtutis sed locutus est absolute dicens In signum
ut euidenter innuat quod ipse erat futurus signum omni vitu
perio cui contradiceretur a peccatoribus diuersis,
Quinto quia cum virgo Maria cum maximo gaudio
et sine dolore aliquo suum peperisset filium, forsan
posset credi ab aliquibus quod ipsa mater tanta gau
dia nunquam fuisset propter ipsum suum filium in aliquo
dolore, quod non est verum, Quia et si in partu nullum
dolorem sensit maximum tamen sustinuit in sui filii passione.
Unde ut ostendat nobis ecclesia quod verum est verbum sapientis.
Qui dicit Prouerbiorum. risus dolori miscebitur. postquam
nobis retulit summum matris gaudium, refert
nobis hodie sancta ecclesia adducens verbum
Symeonis dicentis ad illam prophetice Tuam ipsius
animam pertransibit gladius exponendo sicut supra.
Sexto quia cum ecclesia in ipso festo natiuitatis ad
duxisset de Christo testimonia angelorum et masculorum
hominum puta pastorum, Ne crederetur quod nullus
eciam femina dedisset de Christo solempne testimonium
Ideo ut ostendet quod angeli in magno numero et
homines in utroque sexu de Christo exhibuerunt testimonium
Ideo legitur hodie istud euangelium In quo dicitur Et

Anna prophetissa loquebatur de xpo. Hiis visis
revertamur ad verbum propositum de quo habemus facere
sermonem s. Ecce positus est hic in ruinam etc. In quo
quidem verbo dicto per Symeonem prophetice virginem matrem
eius ad tres eius clausulas sanctus iste xpm e-
xplicat mediavit. Primo quidem ut deiectorem quorumdam
nearum (?) per gemmatiam. Secundo ut erectorem reverte-
ncium per penitenciam. Tercio ut directorem obervancium
per graciam. Primo dictum introducit istum sub idem pre-
cium (?) ut deiectorem quorumdam per gemmatiam. In
prima clausula cum dicit Ecce positus est hic in ruinam scilicet su-
perbiencium et gemmancium. Demonstravit istum que-
rit sanctus iste Symeon dicens matri sue Ecce hic
sub quo quidem pronomine demonstrativo potuit sic dicere
et nos hodie eciam possumus repetere Ecce hic scilicet
eternus deus. Iuxta illud Baruch iii. Hic est de-
us noster etc. Et iuxta illud i Jo. ult. Hic est verus
deus et vita eterna. Item Ecce hic scilicet homo
nus humanatus. Iuxta illud quod predixit precursor (?) Jo.
i. Hic est de quo dixi post me venit vir scilicet
per humanitatem etc. Et iuxta illud Jo. i. et ult. Hic est
qui venit per aquam et sanguinem ihesus xpus. Item Ecce hic
excelsus altissimus. Iuxta illud angeli Luc. i. Hic
erit magnus et filius altissimi vocabitur etc.
Item Ecce hic fons donorum immensitatis. Quia
filius dei cui non dedit pater dona spiritualia ad
mensuram Jo. iii. Hic est enim ille de quo dixit
pater dicens Matt. iii et Luc. iii. Et eciam dicitur xvii Hic est filius
meus dilectus etc. Ista quidem potuit tunc dicere
Symeon et nos possumus eciam repetere hodie
de isto puero benedicto. Item dixit Symeon de
isto infante ihesu Ecce positus est id est a deo pre-
constitutus. Primo enim deus pater posuit ipsum pri-
mogenitum in omni sua possessione iuxta illud dei pa-
tris in ps. Ego primogenitum ponam illum ex-
celsum pre regibus terre. Ipse enim dixit filio primo-
genito suo et unigenito Postula a me et
dabo tibi gentes etc. Secundo eciam posuit ipsum la-
pidem firmissimum in ecclesie constitucione. Ipse enim
est lapis fundamentalis et angularis ecclesie
Iuxta illud Ysa. xxviii. Ecce ego ponam in
fundamentis Syon i. Ecce lapidem angularem
probatum preciosum in fundamento fundatum. Prophetia
fuit de xpo. littera autem mea habet Ecce ego mit-
tam sed translacio habet ponam. Item posuit
eum deus pater tamquam gladium acutum in predicacione
sermonis ipse dicit Ysa. xlix. Posuit os meum quasi
gladium acutum. Et infra eodem Posuit me
sicut sagittam electam. Item posuit eum deus pater

tamquam sigillum clarissimum in curatione (?) iuxta illud Agey.
ii. Ponam te quasi signaculum scilicet clarissimum in quo omnis
sanctitas resplendebit. Hic autem dicit Symeon per
predicta verba positus est in ruinam etc. Vere posi-
tus fuit xpus a deo patre missus in mundum in
ruinam multorum in Israel. In ruinam quidem spiritua-
lem eternalem et eciam corporalem. Iudei enim qui fuerunt
increduli ipsumque noluerunt recipere tamquam dei
filium ruerunt primo spiritualiter ab omni bono virtutis
et ab omni spe vie salutis. Ruerunt eciam temporaliter et corporaliter
quia fuerunt per Romanos maiori parte interfecti per mor-
tem domini. Alii autem quibus pepercit Romanorum
gladius fuerunt vendita et de terra sua expulsi
et per totum orbem dispersi. Omnes eciam qui in incre-
dulitate mortui sunt et morientur ob ruerunt vel
ruent in barathrum eterne mortis. Ergo positus
fuit xpus in ruinam multorum in Israel. Predictum enim
fuit per prophetam Osee v. Effraym et Israel
ruent in iniquitatibus suis et Iudas simul ruet
cum eis. Decem enim tribus Israel propter peccatum ydolatrie
ruerunt spiritualiter et temporaliter quia fuerunt translati in
Assyrios. Ruent eciam et ruunt eternaliter. Tribus autem
Iuda et Beniamyn ruerunt. Non propter ydolatri-
am sed propter passionem dominicam ipsorumque ingratitu-
dine summa. Non solum autem xpus positus est in rui-
nam incredulorum de Israel sed eciam in ruinam
omnium infidelium sive de Israel sive de gentibus
qui noluerunt recipere fidem eius. Et ad hunc
eciam est ipse in ruinam omnium peccatorum qui usque ad
finem in eadem peccata perseveraverunt. Omnes enim isti
sunt impii de quibus dicit Sophonie i. Ruine impiorum
erunt. Secundo introducit eum tamquam erectorem
revertentium per penitentiam cum addit Et in resurrectionem
multorum in Israel. Et debet repeti in ista secunda
clausula. Ecce positus est hic in resurrectionem multorum in Israel. xpus
enim fuit deiector et dampnator superborum et
infidelium de Israel et eciam de gentibus sed fuit
erector suscitator et salvator humilium et in
ipsum credencium non solum de Israel sed eciam de gen-
tibus. Et licet multi fuerunt tam de Israel quam de gentibus
qui fuerunt per xpm erecti et suscitati de perfidia ad
veram fidem et de viciis ad virtutes. Sed longe
plures fuerunt et sunt deiecti et dampnati et
in ruina quia plures fuerunt et sunt increduli quam cre-
dentes. De credentibus autem dixit iste sanctus
propheta de xpo. Qui positus est in resurrectionem corporum sive
de quo principaliter loquitur Symeon de resurrectione
spirituali per quam quis resurgit a peccatis ad

virtutes de qua loq. Sapientie prou. xxiiij.
Septies in die cadit iustus et resurgit/ de
qua est loq. Johes apo. xx. Hec est resurrectio prima
potest esse dici quod loq. de resurrectione corporali/ non quidem
de generali que erit in fine mundi Quia illa erit
omnium tam bonorum quam malorum de qua dicit apostolus
i. Chor. xv. Omnes resurgemus Illa autem de
qua loq. i. statim erat futura/ non omnium sed multorum
sed loq. de particulari sive qua aliqui resurrexe
runt scilicet de morte ad vitam iterum tamen
morituri/ sicut Lazarus de quo dixit xpc mar
the sorori sue Resurget frater tuus Et que alii
de quibus in evangeliis habetur/ et forte multi alii
quorum nomina non sunt scripta Quidam autem surrexerunt
virtute xpi in resurrectione gloriosa non morituri/ et numquam ut
credo sine morituri sicut omnes illi qui cum xpo surrex
erunt de quibus habetur Mat. xxvij. Loq. est de re
surrectione gloriosa bonorum que erit in novissimo
die/ que est fiet virtute xpi De quorum quolibet dicit xpc
Jo. vj. Ego resuscitabo eum in novissimo die
Et l. ad Cor. iiij. Mortuum quem in xpo sunt resurgent
primi. i. primitus Quia resurget ad vitam eternam
Certe quamvis ultima resurrectio que erit in fine mundi sit
futura virtute xpi. Quia per ipsum dei filium hominem
factum erit resurrectio mortuorum/ ut dicitur i. Chor. xv.
Iste tamen non videtur loq. in tantum de particulari sicut de eam
et/ et principaliter videtur loq. de spirituali/ Ergo positus
fuit xpc in ruinam/ non quidem omnium sed multorum/ et
hic si loquatur tantum de spirituali/ vel esse de tem
pora modo quo est dictum Et in multorum in Israel Et patet ad
dictum Et esse multorum de gentibus scilicet omnium illorum qui
susceperunt fidem eius Tercio dico quod induxit
puerum ihm ut directorem oberrancium per igno
ranciam tunc subdit in tercia clausula/ Et in signum cui
contradicetur Et debet repeti positus hic Ubi dicitur
Ecce hic positus est in signum etc. Vere xpc fuit positus
in signum evidentissimum/ quod demonstravit ignorantibus
et in tenebris ambulantibus/ et adhuc de
monstrat viam rectam et securam per quam per ruit vallis
tramite ad celeste patriam pervenire Ipse enim
xpc et vita sua fuit signum manifestissimum
omnibus salutis/ et per hoc fuit signum demonstrativum
illius vie per quam pervenitur ad Regnum celorum in
figura ipsius dicit beatus Job de seipso Posuit
me sibi quasi signum per quod in signum fuit omnibus salutis/
que est via securissima per quam homines vadunt ad
vitam Predicavit hic iste sanctus quod xpc erat po
situs in signum cui contradicetur/ Vere fuit contra
dictum huic signo Quia fuit contradictum

verbis xpi/ factis/ miraculis/ et exemplis/ et ad
huc contradicitur huic signo Primo contradixerunt ei
iudei/ et esse multi pagani tempore apostolorum/ et
minimum sed modo contradicunt ei non solum Sarraceni
et heretici/ et iudei/ sed esse plures fideles et mali xpi
ani Unde xpc potuit conqueri dicens Tren. iij.
Tetendit arcum suum et posuit me/ quasi signum ad
sagittam/ Vere tetendit. sicut dicitur per i. tetendit
permisit/ et adhuc permittit/ Arcum suum i. ma
liciam peccatorum/ que est quodammodo arcus suus/ non quod
ipse eam faciat absit/ sed quia per eam exercet bo
nos/ et de ipsa esse dicatur Unde Tetendit dominus sic
arcum suum/ contra xpm/ Et posuit eum quasi signum
ad sagittam Et bene ad sagittam/ quia per malos
homines sagittata fuerunt verba/ facta/ miracula/
et exempla xpi/ et cottidie sagittantur. quod est
idem cum verbo isto sancti Symeonis dicentis de xpo
quod positus est in signum cui contradicetur/ Multum con
tradicit homini ille qui eum ponit tamquam sagittam
Dicat igitur sanctus iste Ecce positus est hic in ruinam etc.
Circa primum obmisso membro primo et secundo de quibus
dicitur de prescriptis sermonibus Sacerdos qui loquitur
moraliter ad utilitatem meam Ruina ista de
qua hic sanctus loq. merentur omnes peccatores spiritualiter
specialiter merentur Presumptuosi/ elatione cordis
Ingluviosi/ repletione ventris Iniuriosi/
oppressione gentis/ Contradiciosi/ obmissione legis/
Primo dico merentur istam ruinam/ homines su
perbi et presumptuosi/ elatione et exaltatione cor
dis/ prou. xvj. Contricionem precedit superbia
et ante ruinam exaltatur spiritus Per superbiam
enim/ qua exaltati fuerunt mali spiritus ruerunt de
celo in infernum/ Et ista esse superbia/ quia primo
et principaliter meretur ruinam omnium peccatorum Dicatur
ei prou. xvij. Quod qui altam facit domum
suam/ querit ruinam/ Deiecisti eos dicit propheta
in ps loquens deo/ de superbis et presumptuosis
dum allevarentur. Et Ydocta dicit de talibus
Tollitur in altum ut casu graviore ruat/ quo
ei posset stare sine ruina illi quibus deus
resistit Resistit autem superbis Jac. iiij.
Certe stare non poterunt sine ruina Ipse quod dicitur
Sap. prou. xviij. Cor qui exaltat cor suum
querit ruinam Secundo dico quod merentur istam
ruinam Ingluviosi/ repletione ventris/
Unde dicitur Sapiens Eccli. xxxj. Vinum multum
potatum irritacionem et iram/ et ruinas
multas facit Vere irritacionem facit xpi

Et ira provocat dei / et ruinas multas / quod declarat
per exemplum. Et ideo homines vivunt / et maladias infirmi
tates corporis. Et quod peius est in luxuria tandem
Unde dicit idem sapiens proverbiorum xxiii. Cui ve cui
rixe / cui fovee / cui vulnera / cui suffusio oculorum
Nonne hiis qui commorantur in vino / et student cali
cibus et potationibus / quod dictat omnia ista / contingunt ebri
osis / Et in fine mult quod ebriosus vivit in peccato
luxurie dicens ei Oculi tui videbunt extraneas
i. concupiscent extraneas mulieres / Et tandem ruunt in
dampnacionem — Tercio dico quod merentur istam rui
nam iniuriosi / oppressiones gentis Illi enim qui pau
peres opprimunt latrocinant / et bonis suis spoliant
merentur istam ruinam / Unde dicit propheta deo in psalmo
xxxvi. Vos tu / vos lucas Et contra extranei
i. status et corpora tirannorum terrena appeterent / ad
quod hic pauperes opprimeant deiciens i. deorsum ten
des in ruinam i. in dampnacionem eternam contra
ei gra quod ad bonos homines et vos lucas / Vos
inquit tunc Vos lucas vos idem / qui restri
ngat concupiscencie furore sed est vos lucas / quibus lu
nat igitur ac horrore sed divina iusticia quam
ad impios / homines quod terrenos / sola per terram di
ligentes / et a pauperibus terrena rapientes / ideo
sit in ruinam i. in dampnacionem eternam — Quarto
merentur istam ruinam sceleriosi obmissione divine
legis / qui non legem divinam violant / et precepta
eius non observat / non se exercet in bonis operibus / do
mum edificat sine fundamento / at propter hoc domum edi
ficat ruinosam Unde Salvator ait Luce vi. Qui
audit sermones meos / et non facit / similis est homini
edificanti domum suam super terram sine fundamento /
fundamentum non firmum et solidum / lapideum quod de et
non terrenum / spiritualis edificii est observancia legis
divine / Qui ergo non ponit istud fundamentum / sed edifi
cat super terram i. super amore terrenorum statim
at fluminis temptacionum allidit in eam do
mum / concidit sed statim dixit Salvator Et fit
ruina domus eius magna / Magna quidem est ruina
/ quia ruit ab omni bono virtutis / et tandem in bara
tro eterne mortis / quibus ergo omnia peccata mor
talia merentur istam ruinam ad quam infligendam / posuit
fuit Christus / specialiter autem quattuor predicta dirissima
est ista ruina / Unde necessarium est nobis quam possumus
ipsam cum dei adiutorio declinare Sed dicit aut
quod specialiter quattuor ipsam declinat scilicet fides catholica
et sana prudencia / timor dei / et filialis obediencia
Amor ubi divinum / et eius spiritualis observancia /
Dolor de peccatis / et vera penitencia / Primum primum dicit

proverbiorum xiii. Lex sapientis fons vite ut declinet
a ruina mortis Lex sapientis est fides catholica
Que est sana prudencia per quam declinat quis ca
tholicus verus a ruina mortis eterne Marci ultimo
dicit Salvator Qui crediderit et baptizatus fuerit salvus
erit Qui vero non crediderit condempnabitur. Item secundum
dicit proverbiorum xiiii. Timor domini fons vite ut declinet
a ruina mortis / Vere timor domini est quod filialis
alis reverencia / fons vite est quod de ipso non haurriunt
humiles / et obedientes filii aquam vite / per quam
declinatur mors eterna / ut est dictum Decimo
teat dominum dicit in psalmo Beatus vir qui timet
dominum etc. Item tercium dicit Salvator Luce vi. Qui
audit sermones suos et facit eos similis est homini
edificanti super petram / cuius quidem domus ita fortis
est et solida quod quantumcumque illidat in eam tempta
cionum seu persecucionum flumina / non potest mo
vere / atque propter hoc neque ruere fundata non est super
firmam petram fundamentum eius firmum et solidum
spiritualis edificii est observancia ubi divini
Item quartum dicit nobis Ezechielis xviii. Convertimini
et agite penitenciam / ab omnibus iniquitatibus vestris / et non
erit vobis iniquitas in ruinam Hec ita / Et si homines
per peccata que faciunt ruinam istam incurrant. Tamen
si vere et digne de peccatis suis peniteat / non est
ruit eis peccata que fecerunt in ruinam eterne mortis
Ergo karissimi fugiamus elacionem cordis / et re
pleccionem ventris / detestemur eciam oppressione
proximorum / et studeamus impleccioni divinorum manda
torum / Confiteamur fidem catholicam / et exhibeamus
deo filialem reverenciam / Impleamus eciam legem
divinam / et puniamus peccata que fecimus per veram pe
nitenciam Quod si fecerimus in die novissimo / securi
videbimus Christum iudicem / iudicantem in nacionibus
implentem ruinas angustias / et quassantem
capita multorum / iuxta illud ps Iudicabit
in nacionibus implebit ruinas etc. Quod nos
ipse cum gaudio videre faciat Qui cum patre et
spiritu sancto vivit et regnat deus Amen.

Iste sermo secundus

Acceptus est hic in ruinam multorum
in Israel. Ubi supra Accepit sermone et
persecucione membrorum promissi Christus ipsum precatus
sermonis positus Et secundum ubi sanctus Symeon
introduxit ipsum ut exactorem reciteam ad
ipsum per penitenciam Cum dixit Ecce positus etc. in
ruinam etc. Est sciendum quod sicut loquamur de ruina
spirituali / que fit per veram penitenciam sicut loquimur

de resurrectione corporali et gloriosa que tamen erit electorum
Secundo quod et si multa de sanctis vicerint per suam
infidelitatem et ingratitudinem spiritualiter ab omni bono
virtutis et gratie spiritualis vel a vita corporis vel a terra sue
habitacionis et tandem in barathro eterne mortis
sepulta est quamvis non tot per suam credulitatem et ve-
ram penitentiam resurrexerunt virtute Christi resurrectione spirituali et
tandem resurget resurrectione corporum gloriosa sicut omnes
apostoli eorumque discipuli et alii fideles plurimi plures
eciam longe resurrexerunt de gentibus resurrectione spirituali et
resurgent resurrectione corporum gloriosa et utraque resurrectio fuit
et est et erit virtute Christi Christus unde dicit Johannis xi Ego sum
resurrectio et vita Nota nunc quod utraque resurrectio tam spiritualis
quam corporalis gloriosa conceditur et concedetur hominibus
per misericordiam scilicet per condignam penitentiam peccatorum
per benignam subvencionem pauperum per perfectam
dilectionem inimicorum et per eternam contemplacionem me-
ritorum Primo dico quod erit utraque resurrectio tam spiri-
tualis quam corporalis et gloriosa hominum per condig-
nam penitenciam peccatorum Hec enim est resurrectio prima vera
a morte culpe ad vitam gratie et a viciis ad
virtutes quam utraque fit cum homo per veram penitentiam ma-
net ... culpabili inter de qua dicitur Apocalypsis xx
Beatus qui habet partem in resurrectione prima Apostolus
eciam dicit Romanorum vi Consepulti per baptismum et eodem modo
per veram penitentiam resurgimus de morte ad
vitam Unde si mortui sumus morte culpabili per
baptismum vel per veram penitentiam sicut Christus fuit mor-
tuus morte corporali ita resurgimus ad vitam gratie
et tandem resurgemus ad vitam glorie suo modo sicut
Christus resurrexit unde dicit ita Si complantati facti
sumus similitudini mortis eius ita et resurrectionis erimus
quod patet multis de utraque resurrectione Ad Colossenses ii
dicitur Consepulti per baptismum in quo et resurrexistis per fidem operationis dei id est
quo baptismo Secundo dico quod homines habent resurrectionem
spiritualem et habebunt gloriosam per benignam sub-
vencionem pauperum unde dicit Salvator Luce xiiii
Cum facis prandium aut cenam voca pauperes
debiles claudos cecos et beatus eris quia non
habent unde retribuant tibi retribuetur autem tibi in resurrectione
iustorum Certe utraque resurrectio erit iustorum solum quia
per magis proximo erit eis Quod vocatur de eo
fuit illi crudelissimo Regi oppressori pau-
perum et iustorum scilicet Antiocho secundum historiam ii Machabeorum
vii cui dixit unus de illis pueris
non erit resurrectio ad vitam Certe non fuit resurrectio ad
vitam gratie nec erit eciam ad vitam
glorie Idem quod dico de omnibus qui pauperes op-
primunt ipsisque non subveniunt secundum facultatem
suam Sed illis qui miserentur pauperibus erit in vita
ista resurrectio ad vitam gratie que est resurrectio spiritualis et
erit eciam tandem resurrectio ad vitam glorie et tunc dicetur
eis propter opera misericordie que fecerunt Venite benedicti
patris mei etc secundum historiam Mathei xxv Hominibus ergo qui
faciunt elemosinas retribuetur in utraque resurrectione quia
merito elemosinarum et sic nunc resurgunt a peccatis
et efficiuntur iusti et tandem resurgent secundum corpora
gloriose unde bene dicit Thobie xii Quia elemosina
a morte liberat et ipsa est que purgat peccata et facit
invenire vitam eternam Tercio dico quod conceditur
hominibus utraque resurrectio per perfectam dilectionem inimicorum
quod absque dubio qui terrena despicit id est qui ipsa pre-
mit et in eis affectum suum et amorem non ponit
cum Christo resurgit spiritualiter in hac vita et sicut Christus
iam resurrexit corporaliter sic ita et ipsi resurget in
fine unde dicit apostolus ad Colossenses iii Si consurrex-
istis cum Christo id est si resurrexistis a morte peccati sicut
ipse resurrexit a morte corporis que sursum sunt que-
rite ubi Christus est in dextera dei sedens Que sur-
sum sunt sapite non que super terram quasi dicat Si queratis et
sapiatis que sursum sunt non que super terram signum habetis
evidens quod iam spiritualiter resurrexistis De resurrectione
autem gloriosa loquens apostolus dicit ita ad Philippenses iii Omnia
sicut temporalia arbitror velud stercora id est sic ea sper-
no sicut quedam vilia et me a bono virtutis impedien-
cia ut Christum lucri faciam id est ut in me vivat per
gratiam Quod erit si ego sim habens iusticiam meam
que est ex fide Christi Jhesu ad cognoscendum illum et
virtutem resurrectionis eius Que quidem virtus est peccatorum
iustificatio ut dicit glossa Quia ut habetur ad Romanos
iiii Christus resurrexit propter iustificationem nostram
id est ut nos efficeret iustos Si quo modo occur-
ram ad resurrectionem que est ex mortuis quasi dicat Si sperno
temporalia ut Christum lucri faciam id est ut ipse in me vivat
per gratiam et si habuero iusticiam que est ex fide Christi
et cognovero saltem per divinam revelacionem nunc
esse virtutem resurrectionis Christi Que quidem virtus est iusti-
ficatio et spiritualis resurrectio tunc ut possum dicere quod
Christo venienti ad iudicium ego occurram per resurrectionem
gloriosam que erit ex mortuis Ergo propter utramque
resurrectionem apostolus contempnebat omnia temporalia et ipsa ve-
lud stercora reputabat Quarto dico quod
committitur gloriosa resurrectio hominibus per eternam contemplacionem
meritorum id est per perseveranciam in bono usque ad

fine vite confusis eis non permittet. Vel spiritualis. Quia
latenter eam in ipsa finaliter perdurantes. De prima dicit
Salvator Jo. v. Omnes qui in monumentis sunt audient
vocem filii et procedent scilicet de sepulchris, qui bona
fecerunt in resurrectionem vite, qui vero mala egerunt
in resurrectionem iudicii. De hoc autem quod hic dicitur, quod prece-
dit qui mala fecerunt in resurrectionem iudicii dubi-
tatur ... Ergo iudicabuntur ut mali iudicabuntur
quod est contra illud ps. Non resurgunt impii in iudicio
glossa id est ut iudicentur. Dicendum quod in primo termino
iudicio est de mutis / et de secundis discussionis et
disceptationis. Et est etiam duo quod mutis et de
mutis retributionis. Quantum autem ad retributionem
omnes homines iudicabuntur / et etiam omnes angeli, quia
tunc omnium malorum hominum et angelorum augebitur
supplicium / et omnium bonorum hominum et angelorum
augebitur premium / non quidem essentiale, sed accidentale.
Quantum autem ad discussionem seu disceptationem
non omnes tunc iudicabuntur / quia secundum Gregorium xxvi.
li. moral. Alii tunc iudicabuntur et peribunt /
ut illi qui aliqua bona fecerunt permixta suis
malis sed mala finaliter preponderaverunt /
Alii non iudicabuntur scilicet quantum ad disceptationem
et discussionem / et peribunt / scilicet illi quorum mala
non permixta aliquibus bonis / scilicet illi qui fundamento
fidei caruerunt. De quibus etiam dicit Salvator
Jo. iii. Qui non credit iam iudicatus est /
quia non credit in nomine unigeniti filii dei. Alii iu-
dicabuntur et salvabuntur / ut illi quorum bona fue-
runt permixta malis / bona tamen preponderaverunt et
prevaluerunt. Isti sunt omnes iusti, qui decedunt
iusti etc. Alii non iudicabuntur et salvabuntur
scilicet illi qui fuerunt ita perfecti quod eorum vita nullis
malis aut paucissimis fuerunt permixta scilicet
fuerunt apostoli et multi viri apostolici / qui tunc non
iudicabuntur / sed etiam quodammodo cum Christo iudicabunt
quia sibi assistent / quibus dicit Christus Mt. xix.
Vos qui secuti estis me in regeneratione cum se-
derit filius hominis in sede maiestatis sue sede-
bitis et vos super sedes duodecim iudicantes
duodecim tribus Israel. De quibus etiam dicit Jo. iii.
Qui credit in eum non iudicatur. Vel sic / Non
iudicatur id est non iudicabitur iudicio condempnati-
onis / sicut dicitur Jo. v. In iudicium non veniet scilicet
condempnationis etc. Parvuli etiam qui sine peccato a
peccato originali decesserunt ante usum liberi
arbitrii / et etiam sancti angeli / non iudicabuntur iudi-
cio disceptationis. Per hoc patet solutio ad argumentum
cum dicitur. Non resurgunt impii in iudicio / Vel

et ibi ipsos infideles qui sunt sine quovis fundamento religi-
onis / de quibus dominus dicit quod non iudicabuntur / quia iam
sunt iudicati. Ergo et nos karissimi peccata nostra con-
digne puniamus / proximis nostris benigne sub-
veniamus / terrena omnia perfecte deseramus scilicet quantum
ad inordinatam affectionem / et bona incepta finali-
ter concludamus / et tunc erit certum quod spiritualiter resurreximus
et ad similitudinem in novitate vite ambula-
vimus iuxta doctrinam apostoli ad Rom. vi. dicentis
Quomodo Christus surrexit per gloriam patris ita et
nos in novitate vite ambulemus. Christus autem
surrexit a mortuis quod nunquam amplius fuit
mortuus, nec deinceps morietur. Ita et nos
debemus sic deponere culpe vetustatem, et as-
sumere vite novitatem per veram penitentiam si amis-
simus baptismalem gratiam / quod nunquam deinceps
in ipsam culpe vetustatem redeamus. id est ita
resurgamus spiritualiter quod non oporteat nos iterum
mori peccato / Hoc autem erit si sic continuemus bona
opera / ut ea finaliter consumemus / et tunc talibus pro-
mittitur vita eterna. Glosa. Hec est enim voluntas patris
mei qui misit me dicit Salvator Jo. vi. Ut
omnis qui videt filium scilicet intellectuali oculo / et
credit in eum id est formata caritate tendit in
eum habeat vitam eternam / scilicet nunc in spe / et postea
in re. Unde subdit Et ego resuscitabo eum
in novissimo die scilicet ad gloriam sempiternam / Hoc
etiam idem ibidem promittitur illis / qui spiritualiter
manducant carnem Christi et bibunt eius sanguinem
scilicet credendo firmiter / et hoc fide formata caritate
et operante per dilectionem usque ad finem vite
carnem que vera et sanguinem vere continentur rea-
liter in sacramento Unde dicit sic Qui manducat
carnem meam et bibit sanguinem meum habet vitam
eternam / et ego resuscitabo eum in novissimo
die. In qua quidem resurrectione electi homines utriusque
sexus neque nubent neque nubentur / sed erunt sicut
angeli dei in celo / scilicet dicit Salvator Mt. xxii.
Cuius quidem glorie resurrectionis nos participes effici-
at ipse dominus ihesus christus / qui primus erat auctor.
Amen. Item sermo tercius de eodem

Ecce positus est hic in signum cui contra
dicetur. Ubi supra. Recepto sermone
et prosecucione membrorum premissi thematis in
principio sermonis prioris et ab inmissis
secundo et tertio membra de quibus actum est supra
restat tertiam clausulam in qua senex Symeon
loquens ad ... virginem introduxit Christum eius

filium, ut directorem oberrantium per ignorantiam
cum submergit. Extra b. po. c. i sig. 2c. Se-
cundo fuit sit aliquod signum perfectum omnium a-
liorum veritatem et securitatem, atque per hoc sit in ca
directivum hominum errantium, et via bona
ignorantium, sicut Christus omnibus errantibus et ignoran-
tibus via salutis, et in ipsa eos direxit.
Fuit enim signum directivum in via que ducit
ad vitam, ut quicumque intuetur ipsum oculis vere
fidei non possit errare tamquam erroris et devius
sed incedens per viam veram quam ipse ostendit tandem
habeat vitam eternam, Christus enim in tota vita sua
tam in verbis quam in factis quam in miraculis que operatus
fuit ista via, ideo enim vita Christi in terris
per hominem quem assumpsit disciplina morum fuit
ut dicit Augustinus in li. de vera religione. Nullum
enim peccatum committi potest, nisi cum fugiuntur que ipse
appetisset, aut cum appetuntur que ipse contempsit.
Tercio autem fuit ipse signum omnium bonorum
uite suspensus in cruce, in quo fuit positus secundum
signum omnis sanitatis omnium. Nichil enim potest esse
potentius ad uite sanitatem, nec paupertas, nec
humilitas, nec caritas, nec pietas, nec paciencia,
nec prima, nec aliquid aliud quam omnia possimus legere
et discere in ipso crucifixo, atque per hoc quicumque ipsum
inspiciat oculis vere fidei pendentem in patibulo
et credat quod tunc ipse ostendit tamquam verum signum. Inspicit
dico non solum spectative, sed effective,
non dubitet de errore seu de malicia, quia
est in via rectissima que ducit ad vitam. Unde Christus
crucifixus secundum [illegible] dicit 10. iii. fuit figuratus
per illum serpentem eneum, de quo dixit deus
Moysi Num. xxi. Fac serpentem eneum et pone
signo, quod quidem fecit, et posuit cum in malo
ut omnes quos serpentes momorderant possent
ipsum inspicere, et inspiciendo sanarentur.
Serpens iste eneus significat Christum hominem. Ille
enim serpens habebat similitudinem veri serpentis,
nichil tamen habebat de veneno, sic et Christus ha-
buit similitudinem carnis peccati absque tamen peccato. Et
etiam sicut illi qui serpentem illum inspiciebant
sanabantur a morsibus serpentum ad vitam
temporalem, sic qui Christum crucifixum eo modo quo dictum
est inspiciunt, saluantur a morte peccati ad
vitam sempiternam. Unde dicit Christus Io. iii.
Sicut exaltauit Moyses serpentem in deserto
Ita oportet exaltari filium hominis, ut omnis qui credit

ut omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam
eternam. Hoc enim intellexit secundum Augustinum me figuratam
ymaginem et per eam ibi enim sanabantur ad vi-
tam temporalem, hic autem ad vitam sempiternam. Est signum
Christus crucifixus vero et ipse Christus uiuens et moriens signum
bonum, quod petebat in psalmo [illegible] propheta in persona
in genere dicens in persona loquens deo patri: Fac mecum
signum in bonum, et quare huic signo contradixerunt
demones et [illegible] ut
videant qui me oderunt et confundantur, quoniam tu domine
adiuvisti me et consolatus es me. [illegible]
autem possumus dicere quod Christus fuit positus in signum
deitatis et omnipotentie, In signum [illegible] puritatis et
sanctimonie, In signum [illegible] et clementie, In signum
equitatis et iusticie. Primo signo contradicit infidelium
superstitio, secundo signo contradicit [illegible]
contradicit desperancium obstinatio, Quarto contradicit
presumencium opinio. Primo dico fuit Christus positus
in signum deitatis et omnipotentie quoniam enim Christus fuit verus
homo et verus deus, et deus potens, quia in vita ostendit eius
veram humanitatem, tamen quia plures homines contradixerunt
divinitati Christi quam humanitati, licet aliqui et multi contradixe-
runt humanitati secundum illos qui dixerunt eum habere carnem fan-
tasticam vel carnem celestem. Ideo dixi specialiter
quod fuit positus in signum omnium deitatis et omnipo-
tentie, cui signo contradixit contradicit infidelium supersti-
cio. Certe in ipsa die natiuitatis sue et in vita sua
et eciam in hora mortis sue quia multa fuit ostensa
divinitas sua et omnipotencia. Unde ipse est ille angelus
de quo dicitur Apoc. vii. Vidi alterum angelum ascen-
dentem ab ortu solis habentem signum dei vivi. Iste
alter angelus fuit Christus dominus. Alter quidem ab
omnibus aliis angelis, quia solus ipse fuit magni
consilii angelus Ysa. ix. Secundum aliam litteram fuit
etiam ascendens, quia sine peccato conceptus et natus
fuit. Cum tamen omnes alii homines concepti et
nati sunt de lege communi ascendentes non ascen-
dentes per peccatum. Et ascendens fuit ab ortu solis
quia ipso nato in terris orta fuit veritas et sol
iusticie apparuit mundo. Iste angelus fuit et est habens
signum dei vivi, id est omnipotentiam ad faciendum mira-
cula et opera mirabilia, que fuerunt signum expressissimum quod ipse
esset deus verus. Huic signo contradixerunt primo
Iudei qui omnino negauerunt ipsum esse deum. Unde propter
hoc specialiter querebant ipsum interficere, quia patrem suum
dicebat deum, et equalem se faciens deo Io. v.
Huic etiam signo contradixerunt multi heretici secundum Cherin-
tus et Ebion, negantes eius eternitatem, et dicentes
ipsum ante Mariam non fuisse. Sicut etiam Arrius
qui dixit ipsum totaliter esse alterius nature

quod sit deus pater sicut error Sabellius qui dixit ipsum
esse eundem in persona cum deo patre. Sicut error Manicheus
qui dixit ipsum non esse principium omnium causatum et multi
alii qui pessime senserunt de christo domino. Sed
revera si diligenter consideretur christi verba et miracula
et signa manifeste monstrant quod ipse fuit et est deus verus
et homo. Unde bene dicitur quod ipse positus est in signum
deitatis et omnipotencie. Secundo dico quod fuit po-
situs in signum puritatis et sanctimonie cui contradicit
scelerum hominum conversacio. Fuit enim signum casti-
tatis et pudicicie quia fuit natus de virgine
sine semine masculino purissima virgo. De quo dicitur signo
Ysa. vii. Dabit ipse dominus vobis signum ecce
virgo concipiet et cetera. Et istud signum fuit et habet
inimicos contradictores scilicet omnes homines impudicos.
Fuit etiam signum consilium paupertatis et indigen-
cie et humilitatis et obediencie. Quia et in nativitate
sua et in vita sua et in morte fuit pauperrimus
et humillimus. Unde quo signo dixit angelus pasto-
ribus Luc. ii. Hoc vobis signum invenietis infantem
pannis involutum, et positum in presepio. Istud
etiam signum fuit et habet inimicos contradictores scilicet omnes
homines cupidos et avaros, omnes etiam superbos
et elatos. Signum etiam fuit humilitatis et obediencie
quoniam ad legem fuit, quia voluit circumcidi, et in
carne sua cauterizari sicut prius dictum de ipso. Item
quod fuit de semine Abraham ad Rom. iiii.
Signum accepit circumcisionis. Fuit etiam signum mi-
titatis et pacis. Fuit enim semper mitissimus, et in
adversis semper pacientissimus. De quo predictum fuit
Ysa. xi. In die illa radix Yesse qui stat
in signum populorum. Ipse enim fuit radix Yesse
firma et solida, que per nullam adversitatem
fuit mota. Fuit etiam signum consilium afflic-
tionis et austeritatis vite. Marc. viii. ubi per
exempla que ostendit, impressit signum thau super fron-
tes virorum gementium et dolentium. Sicut ei dictum fuit
sibi per dominum patrem Ezech. ix. Signa thau super
frontes virorum gementium et dolentium, id est imprime
in animabus penitentium dolorem pro peccatis eorum, pro
quibus cum essent fustibus (?) dolentes. Istis etiam duobus
signis contradixerunt et contradicunt homines in mundo scilicet
omnes iracundi, et qui minime adversitatem sustinent
nec homines etiam carnales, et qui a suis peccatis
noluit a viciis abstinere. Fuit etiam signum
consilium sollicitudinis et vigilancie ad operan-
dum semper bonum. Ipse enim fuit in signum de quo dicitur
Ysa. xi. Levavit dominus signum in nationes, ut semper

videat operatores x (?), numquam exhortatur ad
operandum. Huic signo contradicunt accidiosi omnes
et ociosi qui semper dormiunt et numquam adveniunt ut
resurgant. Breviter loquendo christus fuit signum
omnis virtutis, et omnium commenium (?) ad sanctitatem. Unde
ipse est per figuram illa corona aurea de qua dicitur Eccl.
xlv. Corona aurea super mitram eius expressa
signo sanctitatis. Hec dominum de capite eius
sponse sue. Caput christi secundum apostolum Christus
autem huius capitis fuit humanitas assumpta
que fuit substantificata in persona dei, sicut mitra
in capite sustentatur. Corona autem aurea super istam
mitram fuit omnis sanctitatis christo, quod dicitur in toto
vita sua per hominem quem assumpsit. Bene ergo dicitur
corona aurea super mitram eius expresso sig-
no sanctitatis. Sic ergo patet quod christus fuit positus
in signum consilium deitatis et omnipotencie.
Unde possumus dicere ei illud quod dixit ei Nicho-
demus Jo. iii. Nemo potest facere signa que tu fa-
cis nisi deus fuerit cum illo. Ymo et dico amplius nisi
ipse fuerit deus. Fuit etiam positus in signum consi-
lium puritatis et sanctimonie, quod homo cum peccator non
possit talia signa facere nisi (?) contra, gloria v. fecit
et contra sicut dicitur in textu Jo. ix. cum phariseis contradixe-
runt iudei dicentes ipsum esse ex Joseph fornicatione
natum. Dicentes etiam ipsum esse seductorem et
malefactorem, atque per hoc reum mortis. Huic etiam
contradicit hominum carnalium et scelerum conversacio, qui
operibus dicunt vitam christi fuisse sanctissimam. Item
per sua opera vilissima contradicunt. Secundo dico
quod christus fuit positus in signum penitencie et clemen-
cie. Non enim venit vocare iustos sed peccatores. Non
venit ut iudicaret mundum, sed ut salvaret mun-
dum per ipsum. Ipse etiam oravit ad dominum patrem
non solum pro quibuscumque peccatoribus ut parceret eis,
verum etiam pro suis crucifixoribus ut non perirent.
Mulierem etiam deprehensam in adulterio condempna-
re noluit, cum tamen esset digna secundum legem dimit-
tens, monuit quod amplius non peccaret. Innu-
mera etiam sunt alia per que probari potest quod ipse fu-
it signum federatum hominum cum deo. Signum etiam
consilium divine clemencie ad peccatores. Unde
christus dominus figuratus fuit per illum arcum celeste
de quo dicitur Gen. ix. Arcum meum ponam in
nubibus celi, et erit signum federis inter me et
inter terram. Arcus iste qui ad suum gerendum sit (?)
filii dei incarnationem. Sicut enim ille arcus
generatur in nube aquosa sub incidencia radiorum

solarium. Sic et dei filius incarnatus fuit superveniente spiritu sancto in ipsam virginem tamquam in nube aque gratiarum plena. Secundo propter suam coloracionem signat christi diversam coloracionem. Sicut enim iste arcus est pulcherrime coloratus, sic et christus fuit homo, fuit gratiarum donis et virtutibus singulariter insignitus. Tertio iste arcus propter suam situacionem et disposicionem signat christi pietatem et misericordiam. Arcus enim iste est sine corda, et tenet corpus suum versus celum et cornua versus terram. Certe talis dispositio et talis situatio arcus pacem indicat, non hostes. Quando enim quis tenet in manu sua arcum sine corda, cuius cornua sunt versus alios, satis signat quod non vult pugnare cum arcu. Sic dei filius homo factus signum fuit pacis et federis inter deum et homines et peccatores. Fuit etiam ipse christus figuratus per illam virgam auream, quam extendebat Rex Assuerus pro signo clemencie, sine cuius extensione quicumque ad Regem accederet mori debebat. Hester iiii. et v. capitulo. Rex vero nisi deus pater extendisset nobis istam virgam auream, id est filium suum, in carne misisset, nullus homo fuisset dignus vita, sed omnes mori oportebat. Sed deus pater pro signo clemencie extendit nobis virgam suam auream, id est virgam virtutis sue, emisit nobis ex syon, secundum prophetam predicat in psalmo. Quo facto homines potuerunt mortem evadere, et ad vitam glorie appropinquare. Sunt signo contradicentes desperantes presumptuosi. Illi enim qui desperant de dei clemencia, et blasphemantes in spiritum sanctum, tantum formidant dei iusticiam quod non audent credere in dei clemenciam, et quod propter magnitudinem suorum criminum non possit obtinere veniam, dicentes cum Chaym Genesis iiii. Maior est iniquitas mea quam ut veniam merear. Certe isti contradicunt huic beatissimo signo. Videntur enim estimare scelera, quod peccata ipsorum sint longe maiora quam sit misericordia dei. Et tamen ecclesia dicit deo sic: Deus qui omnipotentiam tuam parcendo maxime et miserando manifestas. Pro certo omnes homines fuissent extra omnem spem venie, nisi christus dominus fuisset positus in tale signum. Sed ex quo ipse sit positus, est maledictus secundum Chaym qui ei contradicit.

Quarto dico quod fuit positus in signum ostensivum severitatis et iusticie. Quamvis misericordia superexaltat iudicium, ideo christus dominus propterea ostendit se signum pietatis et clemencie, quod et est signum severitatis et iusticie. Primum enim ostendit

non solum per verba sed etiam per multa opera, ut puta quia recipiebat peccatores, et manducabat et bibebat cum ipsis, et a peccatrice se tangi permisit, et alia multa. Non sic autem legimus facta christi ostendencia suam iusticiam. Et iusticiam legimus tamen verba multa ostendencia. Secundum illud Mathei xiii°. Mittet filius hominis angelos suos, et eos qui faciunt iniquitatem mittent in caminum ignis. Et illud Mathei xviii°. De servo nequam qui noluit conservo suo parcere, et eum tradidit illum dominus tortoribus. Et illud Mathei xxii°. De homine non habente vestem nupcialem, qui fuit missus in tenebras exteriores. Et illud Mathei xxv°. Ibunt hii mali in supplicium eternum, iusti autem in vitam eternam. Et multa alia que obmitto. Unde christus dominus est illud signum de quo dicit apostolus in psalmo: Dedisti metuentibus te significationem ut fugiant a facie arcus. Re vera christus dominus fuit signum cuius virtute sanguinis dedit deus pater metuentibus ipsum ut fugiant a facie arcus, id est extreme sententie qua sunt dampnati peccatores et corpora sagittabuntur. Isti autem signo contradicunt presumentes, quod apud illos non qui peccatum diligunt et in amore ipsius peccati perseverare volunt, ac ideo tantum presumunt de dei misericordia quod non formidant eius iusticiam. Videntur enim credere et opinari quod deus sit tantum misericors, et non iustus, et quod peccata nunquam puniat, sed quod omnia remittat. Certe hoc non est sperare in domino neque in eius misericordia, sed est blasphemia per superbiam in spiritum sanctum. Non solum enim ipse est misericors sed est deus iustus, et iusticias dilexit, et equitatem vidit vultus eius in psalmo. Dico ergo christus est positus in predictum contradictionis duplex signum, cui contradicunt eo modo quo dictum est diversa genera peccatorum. Illi enim qui dicunt illud Sapiencie ii°. Ubique relinquamus signa leticie, et quod nullum signum virtutis valuerunt ostendere secundum dicent dampnati in inferno Sapiencie v. Re vera omnes isti contradixerunt et contradicunt huic notabilissimo signo. Timeant isti illud quod dicitur Ysaie xli°. Peribunt universi qui contradicunt tibi, dicit apostolus ... consulta secundum prohibuit nisi peniteat, quia totus mundus plenus est contradictoribus istis. Unde apostolus in psalmo: Vidi iniquitatem et contradictionem in civitate, id est in mundo isto in quo sunt aque contradictionis, et etiam in civitate ecclesie. Et christus dicit: Tota die expandi manus meas ad populum non credentem, sed contradicentem michi. Sicut arguat apostolus

ad Rom. xj. Et accepit de ysa. lxiiij. xpus
qui extendit manus suas ut non contradicat sibi / et
tamen eo die contradicitur sibi. Et quod uere est deprava
cionis crimen quod contradicit factori suo ysa. xlv. Nos
ergo non modo contradicamus primo signo / sed sicut fideles
ipsum firmiter credamus in corde / sed sicut uere penite
tes ipsum inuocamus / Et prout potimus in tuem
recte est contradicimus tertio / sed in ipsum confidamus / et
de obtinenda eterna mercede non diffidamus / non
contradicimus quarto / sed sicut humiles et timidi / sed dei iu
sticia piacamus / et nunquam de dei misericordia tamquam presum
ptivi eius fecunditatis iusticiam / peccare desinamus / et opera iusticie faciamus / ut tandem ipsum dominum
ihesum xpm uideamus facie ad faciem / ad quod
fuit consilium Regi illi Sedechie in figura solis
iiij. Reg. xx. Et reuersus fuit per x lineas id est
ascendit usque ad equalitatem patris / et a summo ce
lo egressio eius Et occursus illius usque ad summum eius
Amen Sermo .j. in circumcisione domini

Postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur
puer / uocatum est nomen eius ihesus. Luc. ij.
Verbum istud assumptum de euangelio secundum lucam / quod
in kal. Januarii anno quolibet inter missarum solemp
nia legitur eciam / informat nos xpicolas festum
quod solempne celebrates ipsa die circumcisionis ipso fes
to debeat recolere / et ad memoriam reducere deuo
ta anima / de uerbo incarnato propter nos abbreui
ato / et paulominus ab angelis minorato Infor
mat enim omnes credentes in xpm quod ista die sanc
tissima debet eciam de xpo domino cum laudibus recolere
que in istis uerbis euidenter innuitur. videlicet
Partum matris purissimum quo rex xpus apparuit
Ritum legis durissimum quod xpus ipsa die sustinuit
Et nomen salutis dignissimum quod rex ihesus die obtinuit
ut Rem. dies / que tocius anni sceptus pretium est
octaua est natiuitatis domini / qui secundum carnem conceptus
fuit in virgine octauo kal. Aprilis / et octauo
kal. Januarii fuit de ipsa eadem virgine natus
quod innuitur cum dicitur dies octo In hac est die in
fans xpus / fuit secundum legem Moysi corporaliter circum
cisus ibi / ut circumcideretur puer / et in hac eadem
die fuit per homines ihesus id est saluator appellatus
ibi. vocatum est nomen eius Debent ergo fideles ista die
eciam solempniter recolere videlicet xpi temporalem generacionem xpi
corporalem circumcisionem / Et xpi salutare nomen
Primo dico debemus hodie tamquam in octaua reco
lere xpi temporalem generacionem / Certe xpi natiuitas secundum
carnem debet ad minus recoli solempniter octo di
ebus Ita quod in octaua fiet festum quasi eque celebre

secundum rem fuit in prima / de ista in die octaua fuit pro
dictum in figura per Moysen dicentem Leuit. ix. Hodie appa
rebit uobis dominus In qua est octaua die sic est recordatum
capitulo dicto. Apparuit gloria domini / egressusque fuit ignis qui
deuorauit holocausta / Re uera in hac octa
ua die apparuit gloria domini / Quia apparuit benigni
tas et humanitas saluatoris nostri dei / in teneritate
carnis uelata / et uero sanguine cruentata / propter quod
quidem humanitas glorificatur de trinitate a fidelibus
animis In ista est die ex hoc quod dei filius circumcidi
et sanguinem suum fundere uoluit apparuit ignis diuine di
leccionis / qui animas hominum holocausta efficit / ipsa
que accepta facit Secundo debemus in ista die recole
re / corporalem xpi circumcisionem / Hodie enim xpus legis
dominus uoluit legi subici / quia uoluit secundum legem oc
taua die circumcidi / ex quo uerius homo cum uera carne
et uero sanguine apparuit / et uerum dolorem sustinuit
Fuit ergo circumcisus ista octaua die sicut ysaac Gen.
xxj. et sicut Joh. Bapt. Luc. j. Et sicut paulus ad
phil. iij. / et sicut quilibet alius infans illius temporis
Leuit. xij. Octaua die circumcidebatur infans for
cius quare quod xpus qui erat purissimus agnus sine
macula circumcidi uoluit cum non egeret / et quia
nullum uestigium habens uiciis alligatura uul
neris non refugit Vnde dicitur secundum Rob. in quodam
sermone huius festi quod propter hoc circumcisus est propter quod natus
propter quod passus Nichil enim horum propter se / sed propter electos
nec enim in peccato genitus / nec a peccato circumcisus / nec
mortuus est pro peccato suo / magis autem propter nostra / pro
putredine enim tocius corporis / hodie quoddam cau
terium infixum est in ipso capite nostro xpo Quocius
sic de Indatus est ait Bernardus in alio ser
mone / et totus in meos usus est expensus Hec tamen
dicta quod circumcidi uoluit / ut ueram humanitatem
esse demonstraret / ut sua diuinitate dyabolo occul
taret / Ut legem Mosaycam approbaret / ut errorem
confutaret scilicet Manicheorum / qui ueterem testamentum
non receperunt Et qui asserunt xpm carnem fan
tasticam assumpsisse / ut caritate inflamaret
in etate tenerrima immaculatum sanguinem suum fun
dens / ut omnem sanitatem explaret quasi ad primam
et cognitam in carne sua cruciatus / quoniam est ad
iusticiam et humilitatem Legem conseruando / et hominibus se
conformando / ut ueram circumcisionem carnis xpi
innueret / et ut futuram immortalitatem presigna
ret Iste uos sumunt partim ab Aug. partim
a Beda / et partim ab Epiphanio Fuit
ergo xpus hodie circumcisus / quod propter ista quod dicta sunt
debet cum laudibus ad memoriam reuocari

quare xpus circumcidi uoluit

Tercio dico quod debemus hodie recolere salutarem xpi nominationem. Hodie enim pro hominibus fuit nomen eius nominatum uocatum ihesus scilicet hic dicitur. Et significanter dicitur uocatum non impositum dicit Bernardus sermone de huius festi: Apex hoc ei nomen est ab eterna natiuitate, non impositum a natura aliqua angelica uel humana. Est eciam sciendum quod hoc nomen fuit primo uocatum a gignante eternaliter, mitente enim quod dei filius incarnaretur dixit de xpo, scilicet hic in apocriphis Esdre: Morietur filius meus ihesus. Et Eccli. xliiii°: Sepultum erat prestauit abyssum dominus ihesus. Secundo fuit uocatum a presignante figuraliter. In figura enim istius nominis ihesu precesserunt tres uiri illustres, hoc appellati nomine scilicet ihesus naue qui fuit summus princeps de quo Eccli. xlvi°. Ihesus filius Iosedech qui fuit summus pontifex, de quo Agge. ii°. et Zach. iii°. Et ihesus filius Syrach qui fuit summus magister de quo Eccli. l. et etc. In nomine ihesu, que ista presignabat fuit dicte dominium spirituale sacerdotium et salutare magisterium. Fuit eciam tercio uocatum a nunciante spiritualiter, temporaliter scilicet ab angelo nunciante uirgini conceptionem et partum filii. Uocabis igitur nomen eius ihesum Luce ii°. Idem eciam dixit Ioseph scilicet hic Mathei i°. Fuit eciam quarto uocatum a circumcidente misterialiter. Sicut habetur in hoc ii. quod cum circumcisus fuit consequens fuit uocatus ihesus id est saluator. Insinuat in hoc quod ille qui a peccatis circumcidit nos salutis inuenit. Quia igitur istud nomen dignissimum ac clarissimum ihesus quod fuit tam solempniter uocatum, et ab eterno, et ex tunc fuit ista sacra die nominatum uocatum pro hominibus debemus hoc refricet recolere cum laudibus primo, que inuocare cum illo ceco dicentes: Ihesu fili Dauid miserere mei Luce xviii°. Dicitur quod Postquam consummati sunt dies octo etc. Obmissis secundo et 3° membro de quibus agetur in sequentibus sermonibus. Et primum ubi nos euidenter innuit quod in hac die debemus solempniter recolere temporalem xpi generationem, cum dicit ewangelista: Postquam consummati sunt dies octo. In quo euidenter innuit quod ista dies est octaua a natiuitate xpi. Ista enim dies est ultima istius octonarii secundum quod dicit: consummati sunt dies octo. Cum non possint dici consummati dies octo donec transiuit octaua dies. Sciendum quod octo dies carent consummati non simpliciter, quia adhuc restabat magna pars octaue diei, sed dicuntur consummati quantum ad ipsam circumcisionem que fiebat octaua die. Dicit enim deus fuit Abrahe Gen. xvii°: Infans octo dierum circumcidetur in uobis. Uel consummati id est prope consummati, quare cum hora octaue diei est ultima poterat circumcisio celebrari. In hac ergo octa-

ua die debemus solempniter recolere omnia que pertinent ad xpi temporalem generationem scilicet eius puritatem, quia uirgo concepit et uirgo peperit. Gaudium in mulieribus habuit cum uirginitate. Fecunditatis prerogatiuam, quia fuit sine querentis dolore. Et quamuis lesio sit enim sidus radium profert, filium parit forma, neque sidus radio, neque mater filio fit corrupta. Caritatis eciam. Prolis dignitatem que non fuit solum uerus homo, uerusque filius hominis sed eciam uerus deus uerusque filius dei patris. Fructus utilitatem que fuit multiplex scilicet dampnatorum liberatio, seruorum manumissio, proscriptorum reuocatio, et mendicorum recreatio. De quibus omnibus fuit dictum superius in secundo sermone prime misse natalis domini super illo uerbo angeli: Natus est hodie. Que omnia omnia in ista die possunt repeti sub isto aduerbio hodie. Quia eciam, quecumque pertinencia ad xpi natiuitatem repetit sub illo aduerbio hodie dicat eciam sicut in secundo responsorio: Hodie descendit super magnum in terris dominum. Quia dies ista est octaua natiuitatis dominice, ideo est sanctissima atque celeberrima Leuit. xxiii°. Dicitur: Dies octauus erit sanctissimus atque celeberrimus. Et sicut in die prima huius octonarii scilicet in die natalis domini fuit sabbatum id est requies, ab omni seruili opere et uacatio diuinis laudibus et sanctis operibus. Ita et in ultima debet esse id est in ista unde Leuit. xxiii°. Primo die et octauo erit sabbatum id est requies. Notandum quod templum quod est xps fuit in sua natiuitate dedicatum, et in multis perfectibus totaliter applicatum. Et ideo debemus hanc sacram dedicationem saltem octo diebus celebrare. Judas namque machabeus in figura huius celebrauit octo diebus dedicationem altaris scilicet hic i. Mach. iiii° capitulo. Hoc idem fecit Salomon scilicet hic ii. Mach. ii° capitulo. Recolamus ergo in hac octaua die cum deuotione et spirituali gaudio id est quod fuit dicta prima de ortu domini temporali cantates solempniter: Puer natus est nobis etc. Refert Usuardus in suo Martilogio quod beatus Almachius cum hac sacra die diceret gentilibus cessate ab ydolorum supersticionibus, quia hodie sunt octaue dominice diei, iubente urbis prefecto fuit a gladiatoribus interfectus. Quod ergo sanctus eius confessus fuit martirio nos saltem confiteamur preconio laudum, et secundum natiuitatem xpi temporalem qua fuit natus in terris de matre sine patre, eciam natiuitatem gloriose qua sancti eius morte nascuntur in celis, ideo in istis octo diebus non sanctum celebratum est festum

de nativitate xpi in terris/ sed est celebratum eius festum
de nativitate omnium sanctorum qua gloriose nascuntur in celis
in prima eius die et septima celebratum est festum de nativi-
tate temporali ipsius capitis/ et in hac est octava
celebratur In secunda autem tertia quarta die huius octo-
narii .ii. iii. iiii. celebrata sunt festa de nativitate
gloriosa quasi omnium sanctorum in quodam generali In Ste-
phano cum Iohanne evangelista Innocentibus et Thoma
Cantuariensi/ et Silvestro episcopo urbis Rome
de quibus in isto octonario sunt quinque festa celebrata
habemus quasi omnem speciem sanctitatis In Stephano
nam et Thoma habemus martirium quantum scilicet quantum
ad voluntatem et sanguinem fuerunt enim martires non solum vo-
luntate et desiderio/ sed etiam opere et facto In Iohanne
autem et Silvestro habemus martirium quantum ad volun-
tatem sed non quantum ad sanguinem fuerunt enim martires non facto
sed animo solum Set in sanctis Innocentibus habemus mar-
tirium quantum ad sanguinem non tamen quantum ad voluntatem/ fuerunt
enim martires solo facto non tamen voluntate martires
enim fuerunt pro xpo sed mortem illam non desidera-
verunt/ quia discretionis annos non habuerunt tunc/
Pro nomine enim xpi non loquendo sed moriendo confes-
si fuerunt omnes autem sancti aliquo istorum trium modorum
sunt martires xpi id est testes Dicuntur enim omnes testes
xpi/ vel voluntate simul et facto/ vel voluntate et
non facto/ vel solo facto et non voluntate Ergo cum
celebravimus ista quinque festa infra istud octo-
narium quasi celebravimus in eis omnibus et nostra
celebritate ostendimus quod vere sanctos sit nunc
in celis gloriose quia xpus voluit nasci in terris
graciose/ Vel possumus dicere quod in prothomarti-
re Stephano celebravimus de omnibus mar-
tiribus In Iohanne autem evangelista celebravimus
de omnibus apostolis evangelistis et xpi discipulis In
sanctis Innocentibus celebravimus de cunctis aliis
innocentibus/ et virginibus In Thoma autem ce-
lebravimus de cunctis pontificibus martiribus
Set in Silvestro celebravimus de cunctis confes-
soribus sive fuerint pontifices sive non Ergo
nunc in isto octonario celebravimus non solum
de nativitate xpi temporali sed etiam de nativitate omnium sanctorum
gloriosa Et istud convenientissime ad laudem
et honorem domini nostri ihesu xpi ordinavit sancta
mater ecclesia ut evidenter ostenderet quod nativitas xpi
temporalis causa est nativitatis sanctorum in celis In istis ergo
octo diebus debemus nos digne claudendo xpum
et sanctos expiare per dignam penitentiam et fructus dig-
nos penitentie templum cordis nostri ut ubi cenum
quod carne suscepta in prima die huius octonarii

recepit mentes hominum habitare comparasset digne pos-
sit per graciam habitare in nobis Legitur enim .i. Para-
lipomenon .xxix. quod tempore Ezechie ministri templi
expiaverunt ipsum octo diebus Sic et nos faciamus
de templo cordis nostri Et qui non expiat ipsum
in septem diebus precedentibus expiet ipsum saltem
in ipsa octava die/ Aliter immundus et contam-
inatus omnino inchoaverit annum/ nec debe-
mus ad ipsum benedicere corone .i. circulo anni/ quem
hodie inchoamus/ cum tamen pro istis dicat
deo propheta in psalmo Benedices corone anni be-
nignitatis tue Et campi tui .i. mentes istorum
purgate et expurgate a criminibus replebun-
tur .s. donorum gratie in presenti et donorum glorie
in futuro ¶ Queritur autem utrum festum natalis
domini qui natus fuit ad laborem et ad mortem
debeat habere octavam/ Et videtur quod non/ quia festa
sanctorum que dicuntur eorum natalicia in celis mo-
riendo cum huic mundo/ nascuntur in celis/ non
habent octavam/ quia fruendo gloriose secundum animam/
quiescendo in sepulchris secundum corpora exspec-
tant resurrectionem quod ideo reputatur octava
/quia fiet in octava etate Sed xpus non fuit
natus ad quietem nec secundum animam simplici-
ter eius esset gloriosa/ quia saltem quantum ad sensualitatem
passa fuit tristiciam et dolorem/ nec est secundum cor-
pus quia/ Preterea et si corpus xpi post mortem resur-
rexit/ non tamen resurrexit in octava etate
post illa quia infra curricula annorum provenit/
Dicendum secundum opinionem quod est quadruplex oc-
tava scilicet quedam significationis/ et hanc habent sancti
[illegible] qui moriendo nascuntur ad vitam
et exspectant et exspectabunt corporum resurrectionem
Et istam non habet nativitas xpi/ nec nativitas sanc-
ti Iohannis baptiste/ qui omnes nati fuerunt ad mor-
tem/ nec est festum pasche/ et sic de ceteris
nec alia festa xpi/ qui iam dudum resurrexit
habent octavam figurationis Est autem alia oc-
tava venerationis/ et hanc possunt habere omnia fes-
ta xpi/ Est et alia octava devotionis et hanc
possunt habere in devotione omnia festa/ quia ultima octava
supplectionis/ et hanc habent nativitas domini/ et fes-
tum Epiphanie Supplemus enim in hac die quod
in octava nativitatis/ quod fuit obmissum in die
natalis domini .s. officium de virgine maria [illegible]
hoc apparet evidenter in quibusdam aliis ecclesiis
quod in Romana. In quibusdam enim aliis eccle-
siis admissa [illegible] [illegible]
cabitur. In octava est Epiphanie sup-
plemus quod in die fuit obmissum .s. officium

de baptismo / abiectio autem quoniam precedebat solum de octaua figuracionis spiritualis dicta quod ipsa natiuitas domini habet octauam figurationis non racione sui quae fuit ad memoriam temporalem sed racione circumcisionis que fuit in octaua die a natali die. Ipsa enim corporalis circumcisio saluatoris que fuit in octaua die sicut postea dicetur figurat finalem circumcisionem que erit in octaua etate ab omni culpa et miseria / et si non quantum ad ipsum christum qui ut christus quod ut qui iam resurrexit / et recessit omnem mortalitatem indisposuit quantum ad corpus christi / quod est ecclesia quod christus in fine exhibebit sibi gloriosam / non habentem maculam neque rugam . quod placeat deo quod nos sumus sicut membra illius corporis gloriosi quod erit ecclesia triumphans. Amen.

Sermo secundus

Postquam consumati sunt dies octo ut circumcideretur puer etc. ubi supra. Consequenter dicendum est de circumcisione membrorum istius thematis iam predicti sermonis positis et obmissis primo membris de quibus in me actum est supra. Secundum ubi innuitur quod debemus hodie recolere corporalem circumcisionem cum addit. ut circumcideretur puer et aliqualiter insistendum. In hac enim die octaua a partu virginis fuit puer ihesus secundum legem circumcisus sicut hic sanctus euangelista innuit euidenter / Est autem sciendum quod de christi corporali circumcisione possumus considerare quadrupliciter. Primo quidem possumus considerare de ipsa secundum se / et magis fuit innocentis non necessaria. Secundo possumus considerare de ipsa magis fuit peccatoris ac exemplatiua. Tercio possumus considerare de ipsa magis fuit liberationis ultime prefiguratiua. Et per quartum modum possumus de ipsa considerare magis fuit ordinacionis nostre insinuatiua. Et istud quantum expedit in me tractetur preter quibusdam aliorum trium membrorum sicut materia requiret. Primo dico quod debemus considerare de ipsa corporali christi circumcisione secundum se et magis fuit innocentis non necessaria secundum quod fuit noua. Verum est enim quod ihesus christus fuit circumcisus sicut uerus homo in sua enim circumcisione fuit passio uere carnis effusio ueri sanguinis sensus ueri doloris / et solucio uere germanitatis / Ex quibus apparuit quod ipse habebat ueram carnem / uerum sanguinem et ueram animam / que uere potuit sentire dolorem / ac per hoc habebat ueram humanitatem. Sed ex hoc sua circumcisio non fuit noua / quia multi filii Abrahe circumcisi fuerant / qui erant homines ueri. Sed ex hoc quod ipse omnino innocens fuit circumcisus fuit noua / quia nullus homo fuerat circumcisus / nisi qui uel haberet peccatum originale / uel saltem habuisset / christus autem nunquam peccatum originale contraxit / nec aliquod peccatum commisit. Unde Bernardus sermone huius festi dicit / Ad quid domine ihesu tibi fuit necessaria circumcisio / qui peccatum non commisisti nec contraxisti. Quod enim ipse tu peccatum non feceris etas manifestat / quia puer eras octo dierum / Quod autem non contraxeris multo clarius probat diuinitas patris / et integritas matris / est enim tibi pater ab eterno / sed deus in quo peccatum non cadit / est et mater ex tempore sed virgo / et non potuit in corruptione parere corruptelam / ad quid ergo fuit tibi necessaria circumcisio / cum illa esset instituta ut esset medicina contra peccatum originale / sicut et modo baptismus. Dicimus quod fuit necessaria non sibi sed nobis sicut postea dicetur. Quod autem non fuit sibi necessaria dicit hoc idem Bernardus ubi supra. quoniam magister nec potest de peccato arguere ipse contra remedium / Reuerendum puerum et uerum tempore sine ulla necessitate suscepit nec repulit cultrum lapideum in quo solo uetus illa que radebatur rubigo non fuit / Fuit ergo christus dominus circumcisus ad literam / vera circumcisione carnis ex quo se uerum esse hominem et uerum filium Abrahe contra hereticos demonstrauit / Iuxta ista prima consideracionem de circumcisione christi / que fuit figurata circumcisionis nostre spiritualis / et prefiguratiua uniuersalis que erit in fine mundi / debemus de ipsa considerare magis fuit ordinationis nostre insinuatiua / Fuit enim non solum circumcisus / sed est octaua die circumcisus / qui quidem ordo dierum figurauit quoddam octonarium necessarium in nostra circumcisione spirituali / et quoddam est aliud necessarium in circumcisione uniuersali / octonarius autem dierum qui fuit obseruatus in circumcisione christi corporali potest sic allegorice sumi ut octo dies consumati sint octo que christo in carne circumciso fuerunt consumata / Primus fuit consummatio humane expectationis / christo enim apparente in carne fuit consumatum totum illud quod humanum genus expectauit / de ipso aduentu mediatoris / Secundus fuit consummatio diuine miseracionis / in tempore enim christi generationem deus fuit misericordissimus et clementissimus Sed in aduentu filii sui ut inhabitaret gloria terram nostram misericordia et ueritas obuiauerunt sibi etc. Hoc enim secundum Augustinum fuit summa gratia et misericordia qua non potuit maior esse / Tercius fuit consumatio auctoritatis prophetalis / quod enim deus humano generi per sanctos patres de aduentu redemptoris promiserat totum fuit hic factum et consumatum / Quartus fuit consumatio corporee generationis / ante enim fuerant tres modi producendi hominem scilicet sine viro et muliere / sicut enim fuit productus Adam / de viro sine muliere / sic enim producta fuit Eua / de viro et muliere / sic enim communiter producuntur omnes / Quartus autem modus fuit in christi generacione scilicet de muliere sine viro et iste est ultimus / quia alius modus excogitari non poterit. Quintus fuit consumatio creature conditionis / uniuersa

cum creatura tunc recepit suum complementum cum finis omnium qui est Christus principio omnium quod est Deus [illegible] fuit iunctus / tunc enim fuit factus perfectus circulus qui est perfectissimus figura. Sextus fuit consumacio angelice dissipacionis / casus enim demonum ruinam intulerat angelis sanctis quia numerus angelorum a principio conditus fuit per casum demonum diminutus. Sed dei filius ideo assumpsit hominem ut ruinam angelice impleret. Septimus fuit consumacio integre exultacionis / non enim plus potuit gaudere in terris virgo puerpera quam cum deum et se(c)um hominem generavit. Octavus fuit consumacio antique tradicionis / Christus enim non venit legem solvere sed adimplere sicut ipse dicit Matthei v°. In hac autem quod ipse fuit ista octava die corporaliter circumcisus legem ipsam implevit quantum ad ipsam circumcisionem vero et hodie ipse fuit circumcisus fuit tamen consumacionis tocius legis. Verbum incarnatum et hodie in carne abreviatum fuit consumans omnia perfecta / et abrevians mosaica legis precepta sicut dicit apostolus Romanorum ix. Verbum abreviatum faciet dominus super terram sicut Zacharie ewangelii quod est consumacio et abreviacio legis de qua predixerat Ysaias x° capitulo consumacionem et abreviacionem faciet dominus in medio orbis omnis terre / propter istas consumaciones venit plenitudo temporis secundum apostolum ad Galatas iiii°. Et dicitur propter hoc quod circumcisio corporalis Christi fuit consumativa legis quantum ad circumcisionem quia fuit terminativa eius / et quia ista fuit tamen consumacionis tocius legis ut est dictum ex hoc est quod dicitur nova / quia nullius alterius hominis circumcisio ista fuit. Secundo debemus considerare de ipsa Christi circumcisione / in quo fuit figuratoris ac explicativa id est circumcisionis spiritualis / Christus enim circumcidi voluit corporaliter / tamen non egebat nec habebat aliquam necessitatem sed nobis qui multiplici indigemus circuncisione ut per ipsam [illegible] est explicativa et regula circumcidendi omnia spiritualia viciorum. Unde dicit apostolus ad Colossenses ii. In Christo circumcisi estis circumcisione non manu facta in expoliacione corporis carnis quod dicitur in Christi circumcisione corporali explicata est vera circumcisio spiritualis que non fit manu sed spiritu / non cultro sed circumcisio quod expoliant homines a carnali conversacione. Est autem sciendum quod nos debemus circumcidere quattuor cultris spiritualibus quattuor mala spiritualia que sunt vel possunt esse in nobis scilicet fidei professione debemus circumcidere actus intellectuales ab omni spiritu infidelitatis. Spe autem inflamacione debemus circumcidere gustus affectuales ab omni spiritu male cupiditatis / Amore vero aspiracione debemus circumcidere motus spirituales

ab omni spiritu carnalitatis / Sed honesta conversacione debemus circumcidere omnes gestus corporales ab omni spiritu lubricitatis. In horum omnium figura dicitur Genesis xvii° quod quando circumcidit seipsum Habraham circumcidit eciam Hismahel filium suum et omnes vernaculos suos et omnes servos emptitios et alienigenas / Sic quilibet homo qui vult perfecte spiritualiter circumcidi seipsum oportet quod circumcidat filium suum liberorum gustus affectuales et motus voluntatis qui soli sunt liberi in regno anime / Nichil enim est tantum in potestate nostra quam est voluntas nostra id est actus voluntatis secundum Augustinum. Ii. de libero arbitrio. Circumcidit dico ab omni spiritu male cupiditatis / oportet ut eciam circumcidat vernaculos qui sunt domi sui in domo dominum id est actus intellectuales qui voluntati famulantur sicut regine et coram ea lucem portant ut ab ipsa imperantur / nascuntur autem in domo domini id est in superiori parte racionis quam principaliter dominus est ipsius voluntatis / circumcidit dico ab omni spiritu infidelitatis / oportet eciam quod circumcidat servos emptitios id est motus spirituales qui sunt ab hominum sui caro cum sensualitas [illegible] et racionali voluntati naturaliter ancillantur et domini sui emptitios / quando repugnant et difficulter obediunt racioni. Sicut servi qui emuntur domino suo obediunt difficulter circumcidat dico ab omni spiritu carnalitatis / oportet eciam quod circumcidat alienigenas id est gestus corporales qui dicuntur alienigene quia sunt in exteriori homine qui est recedi et humiles tamen alienigene aliquando omnino repugnancia racioni obtemperant et voluntati / circumcidat dico ab omni spiritu venereo lubricitatis et foeditatis seu levitatis. Et hiis omnibus sic factum est circumcisus et amputatis illis omnibus spiritualibus quattuor spiritualibus culteris remanet homo nova in Christo creatura. In quo secundum apostolum ad Galatas ultimo. Neque ~~[illegible]~~ circumcisio sit corporalis iudeorum neque spiritualis paganorum aliquid valet scilicet quantum ad vitam eternam sed nova creatura que fit per circumcisionem spiritualem que solum est in bonis christianis sunt omnia illa [illegible] vitulit. que erant ad litteram in iudeis circumcisis. In illis enim erat precisio carnis / precisio sanguinis professio legis et mundacio mentis a peccato originali / Sic in bonis christianis est precisio carnis id est mortificacio viciorum. Et effusio sanguinis id est delicto [illegible] [illegible] ipsos impediunt in servicio dei. Tercio professio legis id est observacio preceptorum ewangelii. Quarto mundacio mentis id est ydonea [illegible] dei Et hinc [illegible] apostolum ad Romanos. Est homo iudeus in abscondito non in manifesto / non littera sed spiritu / et laudatur a deo Et si n

ab hoib3 / circumcidere q' preputiu cordis unde p-
ne inductis ceruice uiam d'r deut x°.
Circumcidi uos oportet sicut d'r ad Roman. ubi
d'r. Non lra s3 spu 2 uel c'e non i uno membro
solu s3 in toto corpe simul / qm a planta pe
dis usq3 ad uertice non e i uobis sanitas /
unde est quis aliq q non sit tabida h'c ueneno
superbiam9 8°. qualia assumam9 primam / et
obseruem9 disciplina / oportet in. d'r. Bn9 circu
cidit nos 2 superflua uniuersa resecat paup
tas uoluntaria / labor pnie 2 obseruacio
discipline. ¶ Sc'du aut q' ut ista circumcisio
spualis 9structi fiat ordine sicut debet oc
taua die q' s'd dem fuit superius / insinuault
dies octaua in q xps fuit corpaliter circu
cisus / ista aut octo dies in quorum ultio homo
psce circumcidit spualit / moralit sic sumunt
/ na prim9 e 9tricio peccor / sic ei incipit circu
cidi 2 mentis cminpu illustrari / ut em aia
altat pecca sua 2 mala opa sic incipit prim
tus a uicijs scindi / Sc'dus e recordacio bn
ficior / Terci9 9sideracio tormentor / Quartus
9templacio primor / Quintus 9tricio de 9missis
Sextus ppositu in bono / Septi9 9fessio inte
gra / Octau9 satisfacco pfecta / 2 sic pfce
puer circumcidit 2 nome salutis ei imponi
tur em sumit plene pulius petti i aia / sic
9sumatus e unsu salz. peccor dz. q9 ad
culpabilem uita / sic demo defiat quippe
9culcaucat aiam / sic prepuciu in ipa aia
dimi solum in una quodq prius fiuat iusti
pratu s'd h' dicit ysa. xvi°. ffinitus e
pulius / 9sumat e unsu defecit qui
9culcabat tra 2 ppabit i una solu /
Vel atqe istos dies sm Bn. smoe in°.
huius festi sicut primitas sit dies iustie
deo reddes unam 2 nobis unam 2 sic nas
cet puer Sc'dus sit dies prudencie ne ma
ti statim in gra statim exuant p culpa
Terci9 sit dies fortitudis ad aggrediendu ar
dua Quartus sit dies temperancie ad modera
te sumendu pspa Quintus sit dies obe
diencie ad exequendu mandata Sext9 sit di
es paciencie ad sustinendu adusa sic e dies
ueniens in quo xp9 pnobis sustinet crucem Septi9
e dies deuotois ad degustandu dma sic
e sabbtm mentis / qz sic aia quiescat i deo
Octau9 e dies discretois ad fugiendum
defectu / 2 superflua discrecio em dicit
Bn9. Vere circumcidit ne plus q' min9

fiat s3 in oib3 teneat mediu u'tus In ista at
octaua die plene circumcidit puer q' discere9
sm eunde Bn ing e omi uir. Hec circumcisio
saluatois in i octaua die celebrata sit nobis
efficax exemplar circumcisiois spualis q celebrat
i nobis octaua die s'd dem e / circumcidimur g° uni
uersa 2 auferte preputia cordiu uror d'r nobis
Je. iiij°. Sz pch dolor nos sm Bn. ubi supra
q'm recusdi ad obscuritate culpe / erubescim9 agere
pniam q' e nime demencie e male pm adul
nea s3 9ferens / et recusdi ad remedia / qui ei
peccati non se. no dedignatus e se peccatore reputari
qui hodie no huit tm forem hois s3 et peccoris
/ q' infirmus fuit uelud quoddam cauterio la
tronis / nos aut peccatores ee nolum9 / 2 nolum9
esse i mali xpus n. sani9 medicina recipit q' ma
le agens respuit / medicus medicamine no
horruit q' eger recipe 9tempnit / Pch dolor
Jam radix fca dyab9 phibet incet ramos
circumcisiom spuale s'z / sicut Anthiochus s'd h'
i°. machab. i°. phibuit infantes iudeos circu
cidi / Jam em suadente dyabolo plurimi sic q
am q' sp manent circumcisi incircumcisi 2 preputiati
intellectu 2 affectu / in spu 2 cercior gustu / in
mente 2 i ore 2 i carne 2 i manu / sermone ope / 2
sic remanentes incircumcisi 9tempnunt dm 2 ex
probant scos ei9 s'd faciebat ille incircumcisus
Goliath s'd h' i° reg xvij°. S3 quid istos qui
sunt incircumcisis cordib3 auribus semper resistunt
spui sco s'd dicebat iudeis btus stephan9
act. vij°. David in. i. xps interficiat 2 prop
tat i inferni / s3 usq3 ad fine uite i suis ma
lis pnitentes pseuerant s'd e David Goliath
interfecit / Similes ee sunt qui tarde circumcidu't
2 a se amputat superflua / in h' solu imitan
tes Abraha qui fuit circumcisus / cu eet se
ptem annor Gen. xvij°. Utina q' non imita
tur Ysaac / qui fuit circumcisus octaua die
a sua natiuitate / Saltem imitarent Ysmahel
q' fuit circumcisus cu eet xiij. annor Gen. xvij°.
i. circumciderent i iuuentute / Multi ee sunt q circu
cidunt / no amore s3 timore pene s'd Uxor
Moysi circumcidit filiu suu timore mortis
Exo. iiij°. Multi ee sunt qui 9tinuo insinuet
a deo inuitus nolunt circumcidi spualit donec
uident Ube dei 2 iusticiam i punicionib3 alior
s'd e Achior noluit circumcidi donec audiuit
morte holofernis Judith / Plurimi ee sunt
sicut Emor 2 Sichem q fuit circumcisi p dyna
Gen. xxxiiij°. Emor n. interpretatur asinus loqns
2 amaricans Sychen interpretatur lucrosus 2 la

boriosus/ et Dyna aut inter iudicium istud/ ad
Ecce Ecce primi sunt priores asinci primatia
loquaces Jactancia murmurantes malicia
et iracundia humorosi· superbia et inobediencia/
laboriosi et negociosi auaricia et carnis concupiscencia
hij sepe circumcidunt quia ieiunant et abstinent sepe
a carnalibus deliciis/ dant elemosinas et sunt gestus
exteriores compositos Sed propter quid. dico propter dyuinam
i. propter iudicium istud· s. humanum/ ut videantur boni
ab hominibus/ et in conspectu eorum appareant sancti Sed talis
ista circumcisio nichil valet ad meritum vite/ quia
secundum apostolum ad Rom. ij°. Circumcisio prodest/ si
legem obserues alias preputium reputatur/ caueant
isti ne perimantur gladio sine fine/ sicut illi Emor
et Sichem fuerunt percussi hebreorum/ Circumcidamur·
ergo iterum spiritualiter/ ut mereamur· nomen salutis
Sed. ut simus/ et non saluatores tamen de nostro sal
uatore ¶ Tercio debemus considerare de circumci
sione xpi corporali inquantum ipsa fuit liberacionis ultime
prefiguratiua i. vniuersalis circumcisionis que erit
fine mundi ab omni culpa et miseria que fuit primo
figurata Josue v°. Ubi dicitur quod Josue post transitum
iordanis quem filij Israel tenuerunt pedes in
terra promissionis fecit fieri cultros lapideos secundum
circumcisionem/ Sic et dominus ihesus xpus qui verus figuratus
per Josue qui est saluator interpretatur in fine mundi
iordane transito mortalitatis· circumcidet vniuersa
se ipso petra acutissima/ omnem culpam et penam
et miseriam ab electis/ tunc autem perfectissime nomen
salutis imponetur electis/ tunc enim deificabuntur.
Unde quod dicit Saluator Apo. iij°. Scribam super illum i. super
electum quemlibet nomen dei mei/ et nomen ciuitatis· noue
Jerusalem et nomen meum nouum quod est nomen sa
lutis eterne/ quo dicentur perpetuo filij summi dei pa
tres et matres etc et fratres ac coheredes ihesu xpi
hoc. n. est nomen eternum quo hereditabit electum quemlibet.
Dominus deus in [illegible] xv°. Ista est circumcisio que figu
ratur in circumcisione carnalibus hominis principue tamen fuit
figurata in circumcisione saluatoris/ Est autem sciendum quod sicut
corporalis xpi circumcisio et spiritualis nostrorum fuit
et fit in octaua die sicut dictum fuit supra Sic et
vniuersalis que erit in fine erit post septem dies
die s. octaua. que dies sic assignantur sex enim
sunt sex etates seculi que sic currerunt secundum
Aug. xij° contra Faustum Prima ab Adam usque ad
Noe Secunda a Noe usque ad Abraham/ tercia ab
Abraham usque ad Dauid. quarta a Dauid usque ad
transmigracionem Babilonis Quinta a Judee usque
ad humilem aduentum xpi Sexta que nunc agitur
in qua reformatur homo per mortem xpi sicut et
in principio fuit formatus/ sexta die durabit donec

glosa [?] qualiter hic intelligatur vide xxvi q. ii c. Sz [?]

Apo·

ad iudicium extremum descendat Septima ut eorum
quies sanctorum mortuorum non in hac vita sed alia
ubi modo quiescunt in pace/ diues ille cum
apud inferos torquetur/ Octaua est resurreccio
mortuorum in qua erit vniuersalis mali circumci
sio ab electis/ tunc eterno salutis nomine electis impo
to erit vniuersalis consumata/ quia mali mittentur
in caminum ignis/ et boni in horreum celi/ sophonie
i° dicitur quia in igne zeli deuorabitur omnis terra
omnes hostes eius/ quia consumacionem cum festinacione
faciet omnibus habitantibus terram/ Est autem sciendum quod quelibet
istarum circumcisionum est principium quoddam/ circumcisio enim
corporalis xpi est principium omnium uniuersalis circumcisionis quia tunc
cepit xpus operari salutem nostram immaculatum suum
sanguinem fundens Secunda vero est principium omnium spiritualis
Sed tercia est principium omnium eternalis qui est vita perpe
tua et quies gloriosa in patria celesti ad quam nos
perducat ipse dominus ihesus hodierna die circumcisus
Amen. Sermo iij.

Postquam consummati sunt dies octo vocatum est
nomen eius ihesus. Luce ij°. Acceptis duobus
et precedentibus membris istius thematis in primo sermone
sermonis positis et obmissis primo et secundo membro/ de
quibus actum est supra Circa tercium ubi nobis
precauendum [?] innuitur quod ista sacra die debemus salu
tem recolere salutare xpi nominacionem cum subditur
vocatum est nomen eius ihesus. Vocatum quidem in hac sacra
die nomen quia homines in qua fuit circumcisus/ s.
n. nunc tempore gratie imponuntur nomina hominibus cum bap
tizantur. Sic tempore legis circumcisionis imponebant
omnibus nomina/ qui circumcidebantur propter racionabilem quam
nullus debet in terra nominari nisi qui dignus debet habere
nomen in celis In celis autem nemo habet nomen
nisi qui est iustus/ tempore autem legis nemo iustus
erat de communi lege ante circumcisionem/ nec modo
iustus est aliquis ante baptismum. Tempore n. suo
tempore fuit iustitia a decem generationibus remedium contra pec
catum originale/ ac per hominem ad hominem iustifi
cacionem/ et quoniam xpus volens per omnia assimilari
fratribus sciens quod sic possent homines equari an
gelis/ si ipse hominibus equaretur sine ulla sui
necessitate dignatus fuit hodierna die circumcidi
ab hominibus/ et tunc per homines nomine dulcissimo
nominatur appellari Unde hic dicitur vocatum est nomen eius
ihesus Quod quidem verbum si diligenter cogi
tetur ad tria efficaciter nos inducat/ videlicet
ad dolorem compassionis/ ad stuporem admira
cionis/ et ad clamorem confessionis/ Dolor autem
compassionis inducatur ex innocentis circumcisione
cum dicitur nomen eius cuius eius s. pueri circumcisi/ et
quis tam durus qui quando vero tenello

et in carne tenerrima et innocentissima ho-
die nouiter circumciso vulnerato et cauteriato at-
que sanguine rubricato non compaciatur, non condoleat.
Vere ista cor habet durius quam lapis. Sed anima deuo-
ta sponso suo circumciso condolens et compaciens dicit
ei illud verbum Exodi iiii: Sponsus sanguinum tu mi-
chi es ob circumcisionem. Stupor autem suspensiuus
induatur ex circumcisi nominacione cum additur Ihesus
qui Saluator interpretatur. Stupendum sane et ammi-
racione dignissimum quod ille qui circumcidebatur Saluator
appellaretur. Cum homines tunc circumciderentur non ut
saluarent sed ut saluarentur. Sed secundum Bernardum hoc
ideo huius festi merito cum circumciditur puer iste
Saluator appellatur, quia ex hoc cepit salutem nostram
operari et immaculatum suum sanguinem fundens. Et
alibi dicit quod hoc secundum est ut ostenderet quod ipse erat ue-
rus deus. Aliter enim saluare non posset. Circumcisio
namque veritatem probat suscepte humanitatis.
Sed nomen quod est super omne nomen gloriam indicat
maiestatis. Circumciditur enim sicud verus filius Abrahe,
sed vocatur Ihesus tanquam verus filius dei. Unde propheta Ysaie
xlv: Eundem vocat deum et saluatorem di-
cens ei: Tantum in te est deus et absque te non est deus. Vere
tu es deus absconditus, deus Israel saluator. Dicat ergo quilibet
confidens in isto Ihesu, scilicet vero deo, illud Abacuc
iii: Ego autem in domino gaudebo et exultabo
in deo Ihesu meo. Clamor autem laudantis deu-
at ex omnibus diuulgatione cum subditur vocatum
dicto ei hoc nomen per angelum et per homines vocatum
est quod innuitur in hodierno euangelio breui, ut ab
omnibus inuocetur et inuocantes videlicet eius salutem
mereantur eternam, quia ut dicit Joelis ii: Omnis quicumque
inuocauerit nomen domini saluus erit. Secundo autem quod
hoc nomen benedictum in scriptura sacra designat
in puero nostro circumciso dei patris et regis magni
filio qui solus proprie hoc nomine nominatur, quatuor
que a fidelibus iugiter cogitanda designat,
quod in ipso est diuinum diuinitatis propter quod est
summe mirabile et honorabile; quod de ipso stilli-
cidium suauitatis, propter quod est summe terribile et formi-
dabile; quod cum ipso et in ipso est stupendum felicitatis,
propter quod est summe laudabile et predicabile. Primo
dico quod hoc nomen designat in puero circum-
ciso diuinum diuinitatis propter quod est summe mi-
rabile et honorabile. Sequitur enim: si est Ihesus, id est
Saluator, quod sit deus. Ysaie xlv: Deus iustus et
Saluator. Sequitur etiam: si est deus, quod sit omnium domi-
nus. Deus deorum dominus locutus est. Et
Hester xiii: Dominus omnium tu es. Sequitur ergo
hoc nomen Ihesus designat in illo qui solus

ipse hoc vocatur nomine [illegible] diuinum propter quod est summe mi-
rabile propter abyssum deitatis et honorabile propter ipsius
potestatis. Unde propheta dicit ei in psalmo: Domine dominus no-
ster quam admirabile est nomen tuum in uniuersa terra. O mirabilis domine propter auctoritatem
qua cunctis presides. Sed dominus noster propter humanitatem
qua nobis attines, quam admirabile est nomen tuum propter inue-
stigabilitatem quia nulli creature notus es. Sed omnibus in propheciis
es deus in uniuersa terra, scilicet propter summam liberalitatem
qua omnibus presides. Et bene admirabile quia omnia nomina
que dicuntur de deo secundum veritatem hebraicam in hoc nomine
Ihesus implicite continentur. Secundum Jeronimum epistola
xxxvi ad Marcellam, et secundum Ysidorum Ethimologiarum libro
vii capitulo i decem sunt nomina dei in hebreo, scilicet El quod
interpretatur fortis. Eloy quod interpretatur timor. Eloym
quod est pluralis huius nominis El. Sabaoth quod interpretatur prin-
ceps exercituum. Elyon quod interpretatur excelsus. Eye
quod interpretatur qui est. Adonay quod interpretatur dominus. Ya
quod interpretatur [illegible]. Saday quod interpretatur omnipotens.
Tetragramaton quod est nomen ineffabile. Est enim
tetragramaton nomen grecum sed sonat quadra nomen dei
hebraicum quatuor literis scriptum quod est secundum hebreos
propter reuerentiam ineffabile, vel forte dicitur ineffabile
quia quatuor litere hebraice non possunt ut dicitur sillabi-
cari que sonant ista verba prius ante passionis iste
ille [illegible] est hoc nomen est prius ante passionem
suam [illegible] hoc nomen Ihesus quod est nomen filii
dei incarnati continet implicite hec decem nomina.
[illegible] Est enim tetragramaton id est ineffabile propter in-
uestigabilitatem. Judicum xiii: Cur queris nomen meum
quod est mirabile. Et prouerbiorum xxx: Quod nomen eius et quod
nomen filii eius si nosti, quasi diceret propter inuestigabilitatem
nosse non potes. Et est Eye id est qui est propter eternitatem.
Exodi iii: Qui est misit me ad vos. Et ipse
Domine nomen tuum in eternum et bene in eternum, quia
secundum Ambrosium super Lucam hoc nomen Ihesus non homo non
angelus imposuit primitus sed deus pater ab eterno. Secun-
dum est super. Est etiam El id est fortis propter stabilitatem.
Prouerbiorum xviii: Turris fortissima nomen domini.
Est etiam Eloym quod est pluralis propter naturarum pluralitatem,
scilicet in una diuina sunt tres persone, sic in Christo sunt
tres nature, scilicet diuina et corpus et anima. Vel dicitur
Eloym propter pluralitatem, quia [illegible] diuina dis-
tinguatur ab aliis personis, in quibus tamen ab eis secundum es-
sencialia separatur. Ysaie vii: Vocabitur nomen
eius Emanuel etc. Ulterius est Eloym id est ex-
celsus propter maiestatis eminenciam. Ysaie xii:
Mementote quoniam excelsum est nomen eius. Est etiam
Saday id est omnipotens propter virtutis potenciam. Exodi xv:
Dominus omnipotens nomen eius. Est etiam Sabaoth
id est princeps exercituum propter [illegible] presidenciam

Je. xxxij. Fortissime Rex magne et potens dominus
exercituum nomen tibi est. Et ultimus Adonay. i.
dominus propter summam sufficientiam / ille solus proprie est dominus qui
solus per se sufficiens est / et omnium creaturarum provisor de quo est
in ps. Qui ascendit super occasum dominus nomen
est illi. Et Eloy ya. i. spiritus almus propter summam cle-
mentiam / Cui propheta dicit propheta. Hieronymus(?) / Domine fac me-
cum propter nomen tuum quoniam suavis est misericordia tua / Est
ultimus Eloy. i. timor propter summam iustitiam in ps.
Et timebunt gentes nomen tuum domine / Ergo ista
que dicta sunt nomen hoc Jhesus est summe mirabile et hono-
rabile Malach. i. Honorabile nomen meum in gentibus
Sed proh dolor nomen istud honorabile non honoratur
hodie a multis sed blasphematur / nomen istud
altissimum blasphemat superbi / nomen istud
sanctissimum blasphemat invidi / nomen hoc potentis-
simum / blasphemat avari qui non videntur credere
quod deus sufficienter possit eis dare. Sed nomen hoc dulcis-
simum blasphemat maledici / istius autem tante-
rum iugis blasphemie dicimus non solum videtur
esse negligentia et dissimulatio ac inordinata gu-
bernatio multorum prelatorum / qui non arguunt peccata
nec corrigunt errata / nec monent subditos su-
os ad bona opera / nec ostendunt eis bona exempla /
Unde ipse conquerendo dicit per prophetam ysa. lij. dominatores
populi mei / inique agunt et nomen meum
tota die iugiter blasphematur / Dicamus ergo orando
domino Jhesu Christo illud Mt. vj. Pater noster qui es in ce-
lis sanctificetur nomen tuum. i. fiat in nobis quod appareat in
nobis sanctum / Secundo dico quod de ipso nomine est hoc
nomen Jhesus spiritualiter manat stillicidium suavitatis
propter quod nomen istud est summe placabile et saporabile.
Unde dicit ei anima devota ysa. xxvj. Domine nomen
tuum scilicet quod est Jhesus est memoriale tuum i. benefi-
cia que humano generi impendisti que debet esse apud
homines memoriale tuum in desiderio anime pro-
deo / quia nomen Jhesu est sit in desiderio anime devo-
te certe quia ut dicit ei propheta. Je. xj. Olivam ube-
rem pulchram fructiferam speciosam vocavit dominus
nomen tuum / Vere nomen Jhesu est oliva uberrima diffusi-
one gratie / Sed est oliva fructifera producendo opera
bona / quia producit per homines quos inspi-
rat / Sed est oliva pulchra et speciosa scilicet effec-
tive quia efficit hominem pulchrum ordinatione
interiori / et speciosum compositione exteriori. Ergo
domine Jhesu oleum effusum nomen tuum Can. i. ad
exponens Bernardus sermone xiij super Can. dicit sic dicit.
et oleum lucet pascit et ungit / fovet ei ignem
nutrit carnem ac lenit dolorem. Sic nomen dul-
ce Jhesus / lucet predicatum pascit recogitatum dominum
invocatum / est enim lux cibus et medicina contra

quia ubicumque peccatorum quia Jhesus est mel in ore melos
in aure iubilus in corde propter quod versus dicitur habent istud nomen
scilicet in corde sicut legitur de sancto Ignatio. Et cum magno
gaudio sonat in corpore aure. Et cum summo dulco-
re ruminatur in ore sicut legitur de sancto Francisco /
nec mirum quoniam istud quod semper nova quibus vocavit istum
puerum propheta ysa. ix. cum dicit Parvulus natus est
nobis et filius datus est nobis et vocabitur nomen eius
admirabilis consiliarius deus fortis pater futuri seculi
princeps pacis in hoc nomine Jhesus secundum Bernardum Hec
quippe huius festi sunt expressa quodammodo et effusa propter
in. cum hoc nomen proprium est admirabilis in voluntatum
mutatione quod est primum in me salvationis
cum incipimus respuere quod diligebamus / dolere
unde letabamur. amplecti quod timebamus
sequi quod fugiebamus / et optare quod contempne-
bamus. Est autem consiliarius in penitentie assump-
tione et ante ordinatione ne forte sit nobis
zelus sine scientia et bone voluntati providentia desit
Sed est deus in peccatorum remissione sine qua
non est salus / peccata autem non potest remittere nisi
deus. Sed est fortis in hostium interiorum expugna-
tione / ne rursus ab eisdem quos vicimus re-
quiamus. Est autem pater futuri seculi in glorie promissi-
one et oblatione. Sed est princeps pacis in perfecta
cum deo patre reconciliatione / ex quibus apparet quod
in hiis sex appellationibus habemus istum nec vo-
cari possit omnino autem esse Jhesus i. salvator
si horum quippiam defuisset dicit Bernardus. Patet
ergo ex predictis quod hoc nomen Jhesus est nomen dul-
cissimum et sapidissimum / est enim excitativum pe-
nitentie / exclusivum diffidentie / exhibitivum con-
fidentie et collativum indulgentie / propter quod dicit
propheta. ... propter nomen tuum domine
propitiaberis peccato meo multum est enim. Et alibi
dicit Exurge domine adiuva nos et libera nos
propter nomen tuum / Et signanter dicit Adiuva et
libera propter nomen tuum / quoniam secundum Bernardum super Can.
ubi supra. Huius ita ire impetum cohibet
superbie tumorem sedat vulneris livoris sa-
nat / restringit fluxum luxurie / extinguit flam-
mam libidinis / sitim avaritie tepat / ac totius
indecoris fugat pruriginem sicut hoc nomen
idem. Sed proh dolor multi sunt quibus non sapit
hoc manna dulcissimum Jhesus quibus non flagrat
hoc oleum Jhesus quos non delectat hoc melos
suavissimum Jhesus / atque hoc ipsos non sanat
istud virtuosum antidotum Jhesus etiam fasti-
diunt / et despiciunt / et nomen sanctum quod in ipsis est

polluit et confudit vn̄ ipse conqueritur Malach. i° d. ad vos o sacerdotes qui despicitis nomen meum offertis n. panem pollutum sup altare meo / o sacerdotes ad literam i. o vos prelati vos religiosi vos curati / vel o vos omnes xpiani qui estis sicut reges et sacerdotes in sangwine meo / ad vos loquor de vobis conqueror / qui despicitis nomen meum offertis n. sup altare meum i. sup cor vestrum quod debet esse altare meum / panem pollutum i. immundas cogitaciones fedas affectiones corruptas abieciones et pulsas machinaciones / Non sic nos karissimi / sed gustemus et saporemus et aucionemus quam dulcissimum est nomen istud / et quod in ipso est tota spes et tota fiducia nostra / dicamus n. agentes dicentes. Ihesus. cum audio diem venientem / et audire vngs. quod ihesus appellatur / nomen fugiens / scilicet diem qui figit a facie dei / Sed non effugit / nomen dispiciunt fugiens. audiens illum venisse cuius te sed sic prevaricatus sum / cuius paciencia sic abusus sum / cuius beneficio tam ingratus inventus sum / quod quo potat esse maior consolatio quam i dulcia uocabulo quod i nomine consolatorio quod est ihesus iam cum considero attendo / ita fiducialiter supplico ut bene dicat i° ps Beatus cuius est nomen domini spes eius / Adiuva quoque nos deus salutaris noster et propter gloriam nominis tui libera nos et propicius esto peccatis nostris propter nomen tuum / dicamus nos cum propheta in ps / Tercio dico quod ab ipso cuius hic est nomen xpi cum iudicaverit severitatibus propter quod est nomen terribile et formidabile hoc cum non est nunc nomen clemencie / sed post modum est nomen iusticie Jere. xxiij° hoc est nomen quod vocabit eum dominus iustus meus / qui cum primo apparuit in humilitate et infirmitate secundo apparebit in maiestate et potestate / qui hodie cena die sub manu iudicantis stetit sicut agnus in fine mundi rugiet sicut leo / apis. n. vita xpus que pascit inter lilia et florisera inhabitat patriam angelorum / ad nos primo veniens solum mel attulit et non aculeum id est iram et non iudicium / ut dicit Bern. Hoc ij° de adventu sed ut subdit / noluit homines separare sperare in iniquitate noluit eos peccare / ipse / hic n. apes ista quam vestiuit aculeum suum et acriter iniunxit infige in medullas hominum peccatorum / non abutatur quoque homines de paciencia quibus modo peccatores suffert et tollerat. Nec pacta et dissimulat differt vindictam et expectat sed audi quid dicit propheta ysaie. xxx° Ecce nomen domini venit de longinquo.

ardens furor eius et gravis ad portandum labia eius plena sunt indignacione et lingwa eius quasi ignis devorans / spiritus eius velud torrens inundans ad precidendas gentes in nichilum Ubi primo possumus notare adventus conpiguitatem Ecce nomen domini venit de longinquo. vel de long / iam cum est in veniendo et post vltra. Ecce memorato ecce et venit de longinquo / quasi de opposito in oppositum. scilicet de celo ad terram / de occulto ad apparentia / de vita ad iusticiam / de paciencia ad vindictam / nomen n. hic ihesus quod est modo plenum dulcedine / et in fine quantum ad bonos plenum vatudine / et quantum ad reprobos plenum amaritudine. vnde hoc sit tangit hic adveniente severitate cum addit ardens furor eius et gravis ad portandum / qui enim hodie fuit mansuetissimus tunc apparebit quasi crudelissimus / vnde ardens furor eius / furor et ira in deo non sunt formaliter. Sed furor dei hic dicit effectus seu iusticie sue iusticie. scilicet ignis eternus / de quo in ps dicitur ignis ante ipsum precedet etc. qui hodie fuit levissimus ad portandum portabat n. ipsum facilime brachia tenerrima matris sue et tunc gravissimus erit gigantibus et regibus terre vnde hic dicit. Et gravis ad portandum Conturbabit n. capita in terra multorum in ps Cuius eciam os fuit hodie suavissimum et labia distillancia mira dulcedine / de cuius ore dicebat in i. Cant. i. osculetur me osculo oris sui / habebit tunc quantum ad reprobos os durissimum et labia amarissima / et lingwa emittente flamma ignis vnde hic dicit Et labia eius indignacione plena i. erunt plena verbo quam sentenciam promulgabit. dicendo. discedite maledicti in ignem eternum etc. Ipse eciam cuius spiritus fuit in hac vita sup mel dulcis Eccl. xxiiij° tunc habebit spiritum istum torrentis impetuosissimum vnde hic dicit. Et spiritus eius velud torrens inundans ad perdendas gentes in nichilum videlicet sentenciam exequendo / et reprobos in infernum detrudendo / Ys. xj° dicit de xpo quod percuciet terram i. terrenos homines virga oris sui i. vatudine iudicii sui. Et spiritu labiorum suorum i. execucione sue sentencie interficiet impium. Quantum quoque est terribile nomen eius in ps / tunc quoque debet nomen eius terribile superbi et fastuosi / qui non curant habere nomen in celis sed vocaverunt nomina sua in terris suis in ps tunc eciam debet malicia quorum nomen est absque vita / scilicet nomen istius filie de qua Osee i. tunc eciam vani et presumptuosi quorum nomen est / sicut nomen illius Dachane angeli exterminans sicut ei.

ex vos vocis Apo. ix. Timore est ypocrite 2 sup
stitiosi qui hnt nome q uiuat 2 mortui sunt.
Apo. iij. 2 ult. omnes peccantes mortalit qui
nome dei inuanu assumunt Exo. xx.
Timere debent ne tandem heant nome illius stel
le de qua Apo. viij. Nomen stelle absinthium; nt
enim q diu sunt in peccatis mortali hnt nome bes
tie i. dyaboli spiritu in cordibus suis de quo noie
Apo. xv. Debent dico eos ista timere qz non inuo
cent nunc hoc nome ihu dicit aut pphi in ps legis
deo Effunde i. effundes iram tuam in gentes que
te non nouerunt, et in regna que nomen tuum non
inuocauerunt Mag. sent. 2 in alia. Sunt opa tua dne
deus rex omps, quis non timebit te 2 magnifi
cabit nomen tuum dicit Apo. xv. q. dicat stult
est 2 immemor sue salutis qui te non timebit
Quarto dico 2 ultimo q hoc nomen ihs designat
p at illo 2 iusto cui est primum expeditum felicitatis
pp q est summe laudabile 2 predicabile Act. iiij. Non
aliud nomen sub celo datum hominibus in quo opor
teat credentes saluos fieri, de illo ei successore
Moysi s. Josue qui fuit uocatus ihs qui certe
duxit ppim Israel in terra pmissionis pp q in te
rram ducerentur, dixit lit. uerius ihs dei filius Exo.
xxiij. Ecce mitto angelum meum qui precedat te
2 custodiat in via, obserua 2 audi uocem eius
est enim nomen meum in illo, sup quo uerbo dicit Aug
xvj. contra faustum dicit sic Qui dixit nomen me
um est in illo ihu ipse uerius est ihs rector et
ductor ppli in hereditate uite eterne, Ille ei mor
tuus ihs qui induxit ppim in terra morientium
figurabat unum illum quo duce in terram uiue
ntium intrat, ad quam ut induceret homines accele
rat eos educere de laqueis mundi Spolia de
trahit eos eripiens de faucibus dyaboli Et fest
inat predari eos extrahens de penis purga
torij Sic enim dcm est de illo. Ysa. viij. Voca
nomen eius, accelera spolia, detrahe, festina
predari, que tamen hoc noie ihs virtualit contine
tur, Dicatur g cum pphi in ps. Deus in noie
tuo saluum me fac, ut confiteamur noi tuo et
gloriemur in laude tua, quia sm nomen tuum deus
est ihs ita 2 laus tua, et ei pp qd principaliter
sit laudat deum 2 bonitas sua que relucet princi
paliter inter omnes effectus in sanctorum salute eter
na, pp qd dicit Malach. iij. Vndeum est nomen glie
tue sanctum 2 laudabile 2 superexaltatum in oibus seclis
pp in quo continetur que dca sunt de i. noie ihs Juxta
verbum Apli. ad philip. ij. In noie dni ihu omne
genu flectatur 2c. Omne genu dico cordis
quod uel capitis inclinacione uel oris uocie

uel cordis genuflexione homines testent. Sm qd
mouet generale consilium Ex. de immunitate ecclie
i. domum dei sit. vj. Vt uero ipsius noie inuoc
in pnti prelia hostis mundi 2 carnalis concupisce
ntie tandem uestiamur uestimentis albis i. duplici
stola glie 2 nomen nrm nunquam deleatur de libro
uite sz ipm confiteatur dns ihs sine fine cora
patre suo 2 angelis suis iuxta illud Apo. iij. Qui
uicerit uestietur uestimentis albis 2 non de
lebit nomen eius de libro uite sz confitebor id coram
patre meo 2 angelis eius s. in celesti ciuitate cui
nomen erit dns ibidem Eze. ult. Et cuius dni
tunc nomen erit unum Zacharie xiiij. Quod
nobis concedat ipse cuius solius nomen est
Ihu ihs i. Saluator Amen. Sermo pm

in vigilia epyphanie

Surge et accipe puerum et matrem eius et
uade in terram Israel. Mt. ij. Ad euidenciam
dicendorum primo est aliquid premittendum de hystoria secundo
assignanda est causa quare euangelium de quo supra est
ubi istud s. defuncto herode 2c. legitur in ista ui
gilia s. Epyphanie. Tercio est aliquid de allego
ria, quarto moralis 2 ad intencionem actualit prosequimur
Ubi istud, quantum aut ad primum sciendum q qz teste euang
Matheo futurum erat ut pateret q Herodes certior
esset q illusus fuisset a Magis ipse quereret puerum
ihm ad perdendum eum, Ideo disponente diui
na sapia Joseph sponsus marie uirginis 2 pueri
ihs nutritius fuit monitus p angelum, ut cum
matre 2 puero fugeret in egyptum unde dixit ei
sicut habetur supra eodem Surge 2 accipe puerum 2 matrem
eius 2 fuge in egyptum, 2 esto ibi usque dum dicam
tibi quod 2 fecit Nam consurgens nocte, ac
cepit puerum 2 matrem eius 2 recessit in egyptum
2 fuit ibi usque ad obitum herodis s. ut dicit per
septem annos Defuncto aut herode ut dicit in hoc
euangelio iterum amonuit Joseph angelus in
egypto dicens pposita uerba Surge 2 accipe
puerum 2 matrem eius 2c. Quantum uero ad secundum sciendum
qua de causa legitur hoc euangelium in ista uigilia cum
illa que referuntur in ipso fuerint dca 2 facta post
aduentum Magorum plusquam per septem annos dicendum
est, q qz dcm fuit, q in ipsa die natiuitatis xpi
aliqui de iudeis susceperunt eum per fidem ad cog
noscendum 2 adorandum s. pastores, 2 die octaua
a natali xpi decima aliqui magni de gentilibus
s. magi susceperunt eum eodem modo, nam stella
duce uenerunt ad eum ipm q adorauerunt
forsan posset aliquis simplicibus credere q obla
ta de Judea q de gentilibus puerum ihm susce

pisset Ideo ordinauit ecclesia q ista die q cum
die natalis et epiphie legitur hoc euuangelium in quo
manifeste ondr q alij de gentilibus s. herodes
et familiares sui et multi de Iudeis q hoc sem
Ieorum tenuit supra illo verbo / defuncti sunt enim etc.
Nos suscepunt puerum ihm Et statim nati i
cepnt eum psequi / uoluerunt q eum interficere /
tempore q. uitas huit psequutores / etc q̄ tes
q receptores / attamen receptores uisitat
informat et inspirat dimittens vt sic veritat
i regione paradysi s. reges de Magis ex cristo
euuang. Et psequutores moriunt et corpalit
ac spualit. i hac uita et eterna. in alia Vn
ad intuitum herodis et aliorum iudeorum vera
tat i hac uiga ipsorum terrilis defuncto et in
die ariffima veritabit eorum dapnabilis pt
bacio / et Magorum ameliorabilis opacio // Quan
tum aut ad tertium sacr. q Ioseph fugiens i egyp
tum cum puero ihu et matre eius sig. aplos et viros
aplicos / qui cum fide xpi / cepti de spiritu sco et
nati ex maria virgine dimissis iudeis transtu
lerunt se ad gentes / ut pdicarent eis fidem.
ihu xpi / et iste pt dici q fuerit i egyptum i.
in regiones gencium pp crudelissima psequcionem
iudeorum Ioseph aut rediens de Egypto
in terra Israel. sig. viros aplicos qui i fine
mundi post gentilitates to erit ad xpm conuersa
pdicabunt fidem xpi nati de virgine iudeis
omnibus et filijs isrl. ut et ipi conuertant. qd et fiet
etiam ut dicit aplus cum intrauit plenitudo gentium
reliquie isrl. salui fiant / vel pt dici q Io
seph cum fugiens i egyptum q recitas i terra
Israel. sig. bonos platos qui aliqn debent
intermittere ocium contemplacionis et descendere in
Egyptum ad laborem accionis et pdicacionis pp
vtilitatem subditorum / ut interdum debet intermit
tere laborem accionis et pdicacionis et redire ad
contemplandum deum in terra Israel. qd. interptur uidens
deum / sic enim faciebat Moyses aliqn enim
descendebat de monte ad castra in quibus erat
ppls. aliqn aut ascendebat a castris ad montem
in quo erat deus / q pp ac platus faciat / siue
ascendat siue descendat sp debz here secum pu
erum ihm et matrem eius i. fidem veram q credat
firmiter xpm natum de virgine uerum deum et verum
hoiem esse q sine ea ista fide nemo pt deo placere
ut ad hebr. xj. // Quantum aut ad quartum sacr. du
q ut loquitur cum Reuerendissimi sponsi matris dm. s.
Ioseph. ipse pt hic gerere typum hois pcto
ris de quo eciam in sacro eloquio iusta uiri gc

ruit pm pccorum / et tunc quoniam dico ad quartum
q qr diu peccator est in Egypto qui interptur locus
tenebrarum et angustie / et ideo stat in pcta mor
talis sig. non habet puerum nec matrem eius non enim
habet matrem s. maria stella maris / qr non habet
claritatem in cogitacione. nec habet mariam illuminan
tem qr non habet claritatem in cogitacione / nec habet ma
riam dominam qr non habet libertatem in operacione / nec
habet mariam amarum mare qr non habet arbitrium
i pcta considaracione et puluere sic n. interptur mari
s. stella maris / illuminans domina / et amarum mare
Et qr non habet sic matrem nec habet puerum / non n.
habet puerum purum i. sinceritatem in affeccione / nec
puerum purum i. humilitatem i sui reputacione / nec
puerum xpm unctum i. suauitatem i contemplacione
/ nec puerum ihm s. saluatorem i. securitatem i sal
uacione / ideo qr est in tantis penis / dicitur sibi per
angelum i. pp internam inspiracionem q surgat /
Surge inquit. Et accipe puerum etc. Vbi pmo
ipm hortatur efficaciter. ad tria / pmo quidem hor
tatur eum ad festinam deposicionem commissi flagicij
Secundo ad deuotam applicacionem pfecti remedij
Tercio ad discretam pstitucionem pmissi stipendij
i. finis ultimi et optimi Quantum ad pmo dico qd
hortatur quibus peccatorem et excitat diuina inspiracio
ad festinam deponere commissi flagicij cum dicit
Surge i. peccatum desere et a peccato recede / pec
catores n. qui sedendo i. torpendo et ociando / ac
nichil bonum operando manducant panem doloris i.
delectantur in ppetracione pcti / sicut famelicus
delectatur i manducacione panis debet festinare et
celeriter surge i. a peccatis surge recedere
et amore peccandi depone Surgite dicitur eis
in ps. postquam sederitis qui manducatis panem
doloris / verbum dicitur opus pcti panis doloris
qr dolorem cordis exigit ad sui delecionem et
dolorem eternum pmittet ad sui punicionem Surge
ergo et fac et dns erit tecum dicitur cuilibet peccatori i.
paralip. xxij. Surge scilicet peccatum detestando
Et fac scilicet bonum operando / Et dns erit tecum scilicet
vite et pp seueritatem tribuendo Secundo dico q
ipm excitat ad applicacionem pfecti remedij
cum addit Et accipe puerum et matrem eius non
n. pt esse ualidius remedium nec medicina ef
ficacior contra pcta vulnera q accipe puerum et
matrem eius i. q accipe dominam ancillam pp pu
erum ihm tamquam donatorem et infundentem / et
matrem eius tamquam pp pouratorem et oppositorem
/ dicitur enim supra eodem / q Ioseph consurgens
accepit puerum et matrem eius ita debet facere

quib; qui vult a peccatis liberari puer n. ihs
dat hoibus gratiam iustificantem secundum mat. eius mt
tedit apud puerorum / ut det hoibus gratiam iperam
a peccatis emundantem 2 bona opera confirmantem / q
eum accipit deuote 2 cum fiducia istum puerum
accipit sinceritate in affectione / quia puer purus
e accipit eciam humilitate in sui reputatione quia
puer paruus est / accipit eciam suauitate in contempla
tione / quia puer xps est i. unctus cuius unctio
omnem asperitatem lenit 2 omnem dulcedinem i
mittit / accipit eciam securitate de salvatione / quia
puer ihs est i. saluator. Iterum qui accipit
matrem huius pueri tam deuotam accipit claritatem
in cognitione / quia maria stella maris est / accipit eciam
honestatem in conuersatione quia maria illuminans est
accipit eciam libertatem in operatione quia maria
domina est accipit eciam auctoritatem pro peccatorum
remissione / quia maria amara mare est Re vera q
deuote utrumque accipit / cum vtrumque sit omnibus bo
in proposito Licet duobus modis accipit gratiam
pro gratia quia dicitur Jo. i. de plenitudine eius scilicet pueri
ihu et eciam eius i. matris ihu omnes accepimus
gratiam pro gratia de plenitudine eius scilicet pueri accepimus
gratiam iustificationis pro gratia sue incarnationis
/ de plenitudine autem matris sue accepimus eandem
gratiam scilicet iustificationis pro gratia sue intercessi
onis Re vera de omni tali sic accipiente gratiam
pro gratia a puero ihu 2 a matre eius predictum fu
erat per prophetam in ps. Hic accipiet benedic
tionem a domino 2 misericordiam a deo salutari suo
Circa tertio dico quod excitat peccatorem diuina inspi
ratio ad discretam prestitutionem finis ultimi
2 optimi cum subdit Et vade in terram israel
Certe quibus in surgendo 2 accipiendo puerum 2
matrem i. in detestando peccatum 2 applicando
per fidem remedium contra peccati morbum debet sibi
prestituere finem ultimum 2 optimum qui est celeste
stipendium quod est clara 2 aperta visio dei / que
secundum augustinum est tota merces / qui autem talem
finem sibi prestituit ipse vadit in terram israel i.
in terram viuencium in qua sancti vident 2 videbit
deum per speciem / israel n. interpretatur videns deum
quod eciam quilibet christianus debeat ire in illam terram
israel / patet quia eo ipso quo ymago dei est
eo dei capax 2 particeps esse potest ergo vadat
in terram israel / quia alibi non potest deum perfecte
capere per noticiam 2 amorem ut quod cuilibet dicitur
eccl. xvii. In partes vade seculi sancti cum viuis
et dantibus deo confessionem illi enim qui perfecte vi

uunt modo habentes de mortalitate etiam perfecte
confitentur deo confessione laudis habitant in partibus
seculi sancti i. in patria celesti ibi enim solummodo
est sanctum seculum / Ergo dicitur vade secundo dico Surge
2 accipe 2e. Obmisso secundo membro 2e. de quo
postea agetur et primum ubi angelus dixit i. diuina
inspiracio excitat peccatorem quibus ad festinam de
ponendum commissi flagicii cum dicitur ei Surge Secundo
quod peccator debet surgere a quatuor malis que sunt in sta
tu peccati mortalis debet quod accedere ad quatuor bona
opposita que sunt in statu gratie 2 sanctitatis Debet
dico surgere primo ab obscuritate cognitionis ad cla
ritatem intelligencie Secundo ab impuritate affec
tionis ad sanctitatem constancie tercio a sterilitate condicionis
ad libertatem operationis meritorie / Quarto ab ege
state refectionis ad ubertatem diuine influencie /
ista n. quatuor mala scilicet obscuritas impuritas
seruilitas 2 egestas sunt in statu peccati mortalis
2 alia quatuor bona opposita scilicet claritas puritas liber
tas 2 ubertas sunt in statu gratie dei / propter quod primum dicitur
sibi ad eph. v. Surge qui dormis 2 exur
ge a mortuis 2 illuminabit te xps / O dicit ipse
apostolus / tu peccator qui dormis scilicet sompno peccati
atque hic qui sedes in tenebris 2 lumen celi
non uides / atque hic gaudere non potes spirituali
gaudio sicut dicebat de se ipso ille thobias
cecus sicut habetur thobie v. Surge / quia ut dicit
apostolus Rom. xiii. hora est iam de sompno
surgere Et exurge a mortuis i. a mortuorum
statu mortuorum non corporaliter sed spiritualiter
Ille n. sic surgit a sompno peccati mortalis
et exurgit a sompnis mortuis isto modo
quia qui dormit sompno peccati mortalis mortuus
est etiam secundum corpus quod sit animatum vita aie
sed secundum animam que iam est priuata vita gratie /
atque hic de numero illorum de quibus ipse dicit Non
mortui laudabunt te domine neque omnes qui des
cendunt in infernum / dicit ergo sibi Surge 2 exurge
sed aut sicut cum dicit apostolus Et illuminabit
te xps i. tibi qui fuisti in obscuritate cogni
tionis quod diu fuisti in peccato mortali / ymo
in cecitate mentis infundet te claritate intelligencie
2 lumen cognitionis salutaris Surge ergo ab ob
scuritate ad claritatem / Ecclesia n. dicit tibi
illud ys. lx. Surge 2 illuminare iherusalem quia
iam uenit lumen tuum scilicet quod est xps / Accede
te ergo ad eum 2 illuminamini ipse sicut magi fe
cerunt stella previa accesserunt ad eum. mt. ii.
Et inuenerunt eum cum maria matre eius que

rep^o. stella maris. // Ipse secundum d. ei ysa. lij^o
excute de pulvere consurge sede Jerusalem solve vi
ncula colli captiva filia syon. Ubi 3°. anima i
n peccato excitat quatuor ad peccati descriptionem cum d.
Excute de pulvere scilicet peccati quod est pulvis sor
dibus et fetidus quem pedes inferiores anime i. affec
tus pollunt et inquinant propter quod dominus fecit illis xj^o.
ut. pulverem pedum vestrorum excutite. // Secundo
excitat eum ad mentis elevationem et sursum acti
onem cum d. ei consurge. i. supra omnia inferiora tua
surge et mente tua eleva ad superna. Unde d.
i. Baruch. v. exurge Jerusalem et sta in excelso
i. fige mentem tuam in celo ubi sunt gaudia vera
Tercio excitat eum ad passionum tranquillitatem
cum subdit sede. i. a peccatis et passionum tu
multibus et negociorum secularium anfractibus
quiesce ut possis dicere cum sponsa cant. ij^o
Sub umbra illius quem desideraveram sedi. i. sub
Christi refrigerio ab estu desideriorum carnalium
quievi. Apostoli enim sedentes receperunt spiritum sanctum
act. ij^o. // Quarto excitat eum ad omnium que
totalem expeditionem cum subiungit solve vincula
colli tui etc. i. fac quod intrare ut peccati vincula
quibus ligatus es et quibus duceris ad patibulum
inferni deus ipse solvat quod deus solvit compeditos
Sacerdotes autem
scilicet in peccatis dominus solvit compeditos // Sacerdotes autem
Ecclesie solvunt ministerialiter in cuius figura deus fecit
apostolis de lazaro quem Christus suscitaverat solvite
eum Jo. xj^o. Item. tamen dicit ei i. quod fecit deus
cum Jo. xj^o. Item. tamen dicit ei i. quod fecit deus
Petro incarcerato surge velociter act. xij^o.
Et sequitur. Et statim cum surrexerat ceciderunt
cathene de manibus eius. Revera quamdiu peccator
cathenis de manibus eius. Re vera quod diu peccator
tor est in peccato mortali habet manus ligatas cathenis
dyaboli quod non potest aliquid operari quod sit de condigno
ad meritum vite eterne. Sed statim cum surgit de peccato
ad meritum vite eterne. Sed statim cum surgit de peccato
cato cadunt iste cathene et habet ipse qui fuit prius
in servitute dyaboli libertatem operandi meritorie que
libertas solum est filiorum dei qua libertate Christus nos libera
vit ad Gal. iiij^o. // Item quinto debet dicere ergo
dixerat ille filius prodigus Luc. xv. Quanti
mercenarii in domo patris mei habundant pa
nibus ego autem hic fame pereo. Surgam dixit et ibo
ad patrem meum et dicam ei Pater peccavi in celum
et coram te iam non sum dignus vocari filius tuus
fac me sicut unum de mercenariis tuis. Re vera
quamdiu homo est in peccato mortali eget et in medio
fame perit secundum animam quia non habet alimenta spiritualia
alia nec est spiritualia quibus vesci possit in
isto statu manens ad spiritualis vite conservationem
sed potius ad mortis eterne acquisitionem debet
ergo dicere miser peccator cum isto filio prodigo

Surgam scilicet a statu peccati in quo hic fame spiritu
ali pereo et ibo ad patrem meum celestem et dicam
ei Pater peccavi in celum et coram te etc. Et certe
si sic surgat et ad patrem celestem vadat pater
ipse celestis gaudenter eum recipiat ipsumque
confortabit i. sibi prospere regaliabit et in spirituali
gratiarum convivio reficiet ipsum. Ab istis ergo quatuor
malis surgendum est a peccato huius propter digna primam
et attendendum est ad quartum bonum opponendum. Sed proch dolor
quia ad multos soluta videtur questio quam ponit Ps. fa. i
ps. Numquid qui dormit non adiciet ut resurgat
quasi dicat deus multi sunt qui in peccato dormiunt
et nolunt addere ut per veram penitentiam resur
gat. non enim possunt surgere quia nolunt unde quilibet
corporaliter potest dicere i. Tren. i^o. Dedit me dominus
i. dyabolus me permisit in manum scilicet dyaboli cuius
temptationibus suffocatum prebui de qua non potero
surgere. Verum est quod peccator sicut in ps. d. est
vadens et non rediens quia potest in peccatum se ire ad servi
tutem dyaboli. Sed libere per se non potest redire nec exire. Sed
si faciat quod in se est deus liberabit eum propter quod dixi
quod est in manu deorum non potest surgere. quia non habet
efficacem voluntatem surgendi quasi haberet deus
faceret quod surgeret a peccato. quia deus ipse continue
pulsat ad hostium anime sue dicens ei sicut Luc. xj.
Amice accomoda mihi tres panes. amicum
eum vocat peccatorem. quia pro ipso animam suam posuit
Sed re vera peccator non est verus amicus dei sed fictus
et simulatus est in solo nomine amicus tamen isti
tali amico ficto et simulato dicit Christus Amice
commoda michi tres panes scilicet cordis contritionem
oris confessionem et operis satisfactionem. Istis
enim tribus panibus Christus libenter vescatur et in
eis plus delectatur quam fermentatis et commestibilibus
panibus. Conversio enim peccatoris est voluntas dei
patris sicut ipse dicit Ezech. xviij^o. Vivo autem ut
ipse Christus dicit Jo. iiij^o. Cibus meus est facere vo
luntatem mei patris. Et signanter dicit Christus peccatori com
moda mihi tres panes. Non enim petit quod 3°
det sed quod sibi accomodet quia vult eos
sibi reddere in aliis tribus qui longe plus
valent. que sunt lux delectatio presentie accep
tatio. Et eterne pene in spiritualem commutatio Sed
quid est. Intellectu peccator est rusticus et irreve
rens quia non vult de lecto peccati sui surgere. et vero
amico suo Christo tres predictos panes accomo
dare. Sed dicit ei sicut quod sequitur in textu Noli michi
esse molestus. q. d. Christo. Noli pulsare
noli me excitare. permitte me dormire et
quiescere in amore et delectatione peccati. Jam

em hostiu ~~sunt~~ hic nec qd quotitatis ipa
clausu e sunt sca 2 uectib9 dyabli / q amor
pcti / et ppositu peccandi / Quidam ei ista
st i ipa uolite. ptoris hostiu e clausu sunt
xpo / qui manentib9 istis intrare no pt / qr ia
intrauit dyab9 / 2 i ipa aia requiescit / pueri
mei .i. effctus interiores 2 sensus exteriores
mecu st in cubili sunt impudicitie / ut i ipa
delectaoe pcti / Et sunt ideo no possu surge
ut dem tibi .i. ut tibi accomodem q petis /
Sed ex sequtib9 possu9 attende diuinam maiz
Qui pro rusticate renssione ptoris n recte
dit / nec dimittit pulsare 2 petere 2 qi ipor
tun9 ee Et ideo sepe contigit q pro xpi iop
tunitate .i. pro ei9 summa miam / Qui non
attendit ad ingratitudine ptoris / nc cessat
eu uocare / 2 ad ianuas hostiu pulsare / qn ius
ht miser ptor inoportunitate reputet Sur
git dico pcti / 2 accomodat ei tres panes
pdcos Igr tunc surgimus 2 nos 2 uadam9
ad locu salutis / xps n. dr caus. unm id qd
dixit illi lepso iam sanato Luc. xvij Sur
ge 2 vade qr fides tua te saluu fecit / Vc
fides ura dum tamen sit operans p dilcom /
nos saluos facit nunc in spe / 2 tande faci
et in re Quod nob xps ipe concedat Amen

Sermo secundus

urge et accipe puer et matrem eius et
vbi supra Acceptis dicone 2 psecutoe me
broz isti9 thematis in prio. sermonis pmois positis
2 obmisso pr. mebr. de qo tunc actu e / Circa
hm vbi diuina inspiracio ptore excitat ad
deuota applicacom pfati remedij cu addit
Et accipe puer 2 matrem ei9 Sciendu q nlls
efficax remediu pt applicari ptoz vulne
rib9 pter sola gra pueri ihu 2 mris ei9 s. marie
virginis Puer ei ihs gram infundit / que
curat pcta / et mr ei9 maria p infusioe gre
ad ipm puer suu intercedit / nec vult ipe
ihs nos aliqd accipe de gra sua / quin p ma
n9 mris sue Marie transeat / vt dr Bn. Er
go faciam9 qd i nobis e / ut puer ihs nob
infundat suam gram Et mr sua Maria p
nob qm adhc apud eu intercedit Et sic acci
piem9 puer 2 matrem Et simul cu eis acci
piem9 illa octo dona gre / q superius i psecu
toe isti9 scdi mebri st descripta / Vel sic
Nllm pt ee remediu efficax contra pcam
nisi sola gra pueri ihu / 2 vtus mris sue .i.
grme / que in cordib9 pntenciu parit ipm.

Maria eni mat ihu. q intpr amar maris
pmam scz / sine au9 assumptoe / no pt pccor
accipe ihm xpm / Et cte qui ihm xpm filiu
dei accipit / contra omem pcti morbu effi
cacem accipit medicina Quia hm Bn. In
scdo de nti. xpi Excedit qrtatis ihu ompn
omi criminu gtte 2 inmositate Ante faci
n. benecois ihu xpi nlls omo morbis sus
potit qrcumqz inueterat9 Ergo pctores ac
piat ihm saluatore 2 matrem ei9 pmam /
Accipiet dico puerz ihm / ut ipm balneet
lacrimis compunctois / Vt ipm baiulent brachijs
dilcois / Vt ipm nutriant / pabulis subuec
ois Et ut ipm alliciat 2 dormire faciat
festiuitatibus gracias accois Pri. dico ac
ciet puerz ihm ut ipm balneet lacrimis
compunctois Sic ei accepit puerz noemi / d
em sit Ruth. iiij. Suscepit Noemi puerz
2 posuit in sinu suo / 2 nutricis et gerul
fugebat officio / Noemi intpr pulchra.
Sed ia. mulier sic uocata vocauit se
Mara .i. amara scz hz. Ruth. i. Et scz
dum pntetem / q hm veritate pulchra e cora
deo / et michum ei gl'osa Sz ipa se dr Mara
.i. amara / qr pro pcta que fecit plena e
amaritune 2 dolore Ista noemi ~~accipit puer~~
~~ihm / ut ipm lac~~ .i. aia pnitens / accipi
puerz ihm / ut ipm lacrimis balneet qm
qr balneatu ponit i sinu mentis sue /
ne ipm pro pcti recidiuu pdat / ipmqz nu
trit lacte deuocois / et gestat brachijs
dilcois de quo statim dicet Scdo qu
erz istu accipiet / ut ipm baiulet brachijs
dilcois / Non eni portat ihm nisi ueru
amor / 2 uera dilco / que ht duo brachia
s. amore dei 2 amore pximi Inter ista
brachia delectabili portatur puer ihs Qu
em accepit eu ad portandu Joseph scz s.
sup eode / 2 infra ee eode Consurges igr
Joseph accepit puerz Et portauit eum qd
prmo in Egyptu Et postea in tra Israel /
qd no vacat a misterio / qr sine pnitens
uadat ad angustia pnie sue ad contempla
coem bonitatis diuine scz debz portare
ihm brachijs ve dilcois Egyptus
intpr locus angustie Et pt p hoc sigri
statu pnie Israel aut intpr videns deu
Et ideo pt sigre tra Israel statu aie contempl
tiue Signant aut ille qui portat ihm
vocatur Joseph Qui intpr augmentum /

Quia qui pro amore portat Christum in virtutibus
augmentatur. — Tercio accipiant istum puerum
ut ipsum nutriant pabulis subvencionis scilicet pau
perum. Quam enim nutrit pauperes Christum nutrit
ipse enim sepe reputat se receptum et pastum in
pauperibus/ et vestitum in nudis hominibus indutis
Ergo sic accipiat eum. Sic enim accepit puerum
Moysen mater sua de mandato filie phara
onis/ que dixit ei secundum hoc Exo. ij°. Accipe pu
erum istum/ et nutri michi/ et dabo tibi mercedem
tuam. Quod et fecit mater Moysi. Suscepit enim
eum et nutriuit/ Adultumque tradidit filie pha
raonis/ quem illa adoptauit in locum filij/ vo
cauitque nomen eius Moysen. dicens. Quia
de aqua tuli eum/ Unde potest dici quod ista filia
pharaonis accepit istum puerum et nutriuit
Ista vero filia pharaonis. que descendebat ut la
uaretur in flumine designat animam penitente
tem/ que est filia pharaonis id est dei qui est mundi prin
ceps. Quam per egyptum designatur./ Que des
cendit per humilitatem et meditatione reputa
cionis considerans peccata que fecit. Descendit di
co ut lauetur. a peccatorum sordibus in flumine/
lacrimose penitencie Ista accipit puerum ihesum et
nutrit eum/ sicut mater nutrit filium/ Quia ve
ra penitencia in cordibus penitencium generat Christum
vocatque ipsum Moysen/ quia de aqua tulit eum
id est de aqua gracie et munere/ nutrit eum dico/ nut
riendo pauperes/ Nutrit autem pauperes/ con
siderando mercedem elemosine. Quia ut dicitur Tho
bie xij°. Elemosina a morte liberat/ et ipsa
est que purgat peccata et faciet invenire vitam
eternam Hec est illa merces de qua dixit illa filia
pharaonis matri Moysi. Nutri michi puerum
istum Et dabo tibi mercedem tuam/ Revera non est me
lior modus accipiendi puerum ihesum quam accipiendo pau
peres id est nutriendo et vestiendo ipsos. Frange
esurienti panem tuum etc. usque ibi Et carnem
tuam ne despexeris/ secundum dicitur ysaie lviij°. Sequi
tur premium/ tunc erumpet quasi mane lumen tuum
et sanitas tua cicius orietur/ et anteibit faciem
tuam iusticia tua/ et gloria domini colliget te
Quarto accipiat istum puerum/ ut ei blandiantur.
ipsumque dormire faciat in sinu mentis sue
fescenninis graciarum accionis. Fescennine dicuntur
quedam cantilene quas faciunt mulieres circa pueros
ut a fletu abstineant/ et obdormiant Ista
et nos debemus ei cantare loco fescenninarum
laudes et graciarum acciones Angeli enim [illegible]
quorum loco fescenninarum cantauerunt Gloria
in excelsis deo Nos ergo loco earum grates

referamus tante dignacioni Et dicamus illud ps.
Benedictus qui venit in nomine domini/ deus dominus et illuxit
nobis Sic enim accepit eum Symeon laude
do et benedicendo deum secundum hoc Luc ij°. Cum indu
cerent puerum ihesum parentes eius etc. Et
accepit eum Symeon in ulnas suas/ et loco
fescenninarum dixit illud canticum Nunc di
mittis domine seruum tuum in pace etc. In quo
quidem cantico vocat eum pacem per mediacionem
Quia fuit mediator inter nos et deum patrem
Salutem per redempcionem et liberacionem Lumen
per veritatis manifestacionem Et gloriam per
eternam glorificacionem Igitur istis quatuor modis
accipiant peccatores puerum ihesum Et sic accipiant
efficacem contra peccatorum vulnera medicinam. Sed
cum dolore hic puer ihesus conqueritur de multis
qui non accipiunt eum aliquo istorum modorum/ quibus
ipse dicit Io. v°. Ego veni in nomine patris mei et non
accepistis me Alius autem veniet in nomine suo.
scilicet antichristus/ et illum accipietis Sic ita
multi sunt qui repulso puero ihesu accipiunt dy
abolum/ quia ei consenciunt/ et ipsum imitantur. Nam [illegible]
si Christum non accipiunt/ quia spiritum sanctum non accipi
unt sine quo ihesum non accipiunt accipere non
possunt/ Unde dicitur de spiritu sancto Io. xiiij°. Quem
mundus non potest accipere/ mundus enim id est mundani
homines et carnales non possunt accipere spiritum sanctum
quia nec ihesum accipere possunt/ ~~Unde dicitur de spiritu sancto~~
Quin. Una diuinam personam accipit
necessario alias accipit Unde dicit Christus Io. xiij°.
Qui me accipit/ accipit eum qui me misit
Immo quod plus est qui accipit nuncios dei quos
ipse [illegible] mittit/ accipit eciam ipsum Unde dicit [illegible]
sup. Io. xiij°. Qui accipit siquem misero/ me
accipit/ ac per hoc accipit patrem et spiritum sanctum/
Accipiamus ergo puerum ihesum secundum deum est/ quia acci
pientes ipsum iusti fiunt et de iustis ait dicit sap.
v°. Quia accipient regnum decoris/ et dyade
ma speciei de manu domini Quod nobis concedat
ac [illegible]. Item sermo in die eodem

Surge et accipe puerum et matrem eius etc.

Ubi sup. Accepturus [illegible] predicacione
Hebreorum istius thematis/ Et obmissis primo
et secundo membro de quibus actum est supius/ De
tercio ubi diuina inspiracio excitat peccatorem
pelliciet ad dilectam Constitucionem finis ulti
et optimi/ cum dicitur Et vade in terram Israel id est
constitue tibi in omnibus per finem ultimum diuinam
visionem Et sic vadas in terram Israel. id est in terra
viuencium/ ubi est clara et aperta dei visio
quem sine dubio est tota merces/ Certe.

hec fine dei sibi prestitue in ista terra Israel. per
magne consideracionem et affectuosum desiderium re
Insurgendo et deponendo ea que flagicia / In
accipiendo thema et motiuum eius / et applica
do vehiculis gracie remedium / sine prestitucione
cum istis finibus / nulla hominis accio potest esse virtuosa
Est autem secundo / quod ille vadit in terra Israel qui va
dit Ad assumendum sacramentalem penitenciam / per
quam peccatum lauatur. Ad diffundendam spiritualem
redolenciam / per quam meritum probatur. Ad reforma
dum finalem amiciciam / per quam vinculum ligatur.
Ad concludendam finalem perseueranciam / per quam
recidiuum vitatur. Dico primo quod ille vadit
in istam terram Israel qui vadit ad deum assumen
dam sacramentalem penitenciam / per quam peccatum lauatur. et
de hoc monemur iiij° Regum v. in figura illius
Naaman leprosi / Vade dixit ei propheta et laua
re septies in Iordane. Hoc dicit deus cuilibet
peccatori leproso et ad cor. Est enim leprosus spiritua
liter eiectus a consorcio angelorum et comunione hominum
iustorum Vade dicit ei / et lauare septies id est
contra nequicias septem peccatorum mortalium / in
Iordane id est in sacramento penitencie quod per Iordanem
intelligitur. Interpretatur enim riuus iudicii. Sacramentum autem
penitencie Riuus est misticus aque gracie et lauans
animam sordidam Et riuus est iudicii / quia nullum
peccatorem lauat nisi illum qui iudicio ecclesie
se submittit / Riuus est iudicii / quia in hoc
sacramento sacerdos iudicat / discernendo lepram
inter lepram / Et imponendo penam pro culpa
peccator est seipsum accusat ipse / Et dignum
pena se iudicat Revera qui se lauat sep
ties in hoc Iordane / mundatur ab omni lepra peccati
sicut Naaman mundatus fuit / Et restituitur
caro sua sicut caro pueri id est restituitur suo
innocencie Quia secundum Augustinum vera penitencia omnia
reparat / Vade ergo dicit peccatori leproso / et ostende
te sacerdoti / sicut dictum fuit illi ut habetur Mathei viij°
Dicatur eciam peccatori / qui non solum est leprosus
sed est cecus id est quod fuit dictum illi ceco Iohannis ix°
Vade et lauare in Natatoria Siloe / quod
interpretatur missus aque. Siloe quod vadit cum silen
cio significat sacramentalem graciam penitencie / que a deo de
sursum mittitur et facit in anima quoddam silencium
inter spiritum et carnem concupiscenciam Inter quas erat
ante tumultus magnus et sedicio grauis
Revera qui lauatur et seipsum balneat in
ista natatoria id est in gracia penitencie efficitur
videns / Quia secundum Crisostomum omelia ...

super Mathei. Penitencia cor emundat / sensus illuminat / et
ad diuinam susceptionem preparat humana precordia.
Secundo dico quod ille vadit in istam terram
Israel id est in terram viuencium qui vadit ad diffu
dendam spiritualem redolenciam per quam meritum
probatur. Dicit quedam glosa. quod vita bona est nobis
propter nos necessaria / fama autem bona est nobis propter alios
necessaria Et ideo per famam bonam probantur merita
iustorum / sicut enim per odoris suauitatem probatur bona
complexio rei odorabilis / sic per bonam famam hominis
per odorem bone opinionis probatur ab hominibus sanctitas
ipsius Et revera bona fama iustorum hominum
magni meriti est apud deum / quia per ipsum multi
peccatores conuertuntur ad Christum / Multa est iusta co
natur ad faciendum magis bonum. Propter quod
dicit sponsa id est anima deuota Canticorum iiij° Vadam
ad montem mirre / et ad collem thuris / Per
mirram et per thus que multum aromatica sunt et mul
tum odorifera / designatur bona fama / et odori
fera opinio iustorum dicens ergo sponsa Vadam
ad montem mirre etc. Nichil aliud vult dicere
nisi quod sit perfectam in virtutibus ut possit aliis
diffundere odorem bone fame / ut sic alios trahat
ad Christum Possumus autem dicere quod per mirram que con
seruat mortuorum corpora ne putrescant Et
fumus thuris incensi ascendat sursum in deo
per mirram intelligere possumus fama bona de cu
stodia castitatis et pudicicie Et per odorem
thuris intelligimus studium deuote oracionis
de qua dicitur in psalmo Dirigatur oracio mea sicut incensum
in conspectu tuo etc. Quid ergo vult dicere cum dicit
Vadam ad montem mirre etc. Certe nichil aliud
nisi quod sic integraliter seruabit castitatem in corde
et corpore in verbis et signis / Et sic vacabit
studio oracionis deuote quod de hoc erit apud homines
fama vera / ut ex hoc multi exemplentur et ad
custodiam castitatis / et ad studium oracionis deuo
te Videat tamen omnis qui voluit esse famo
sus et in sanctitate nominari quod habeat fundamentum
bonum habeat / unde deseruiret bona fama
debemus et superent famam virtutibus suis
sicut dictum fuit Salomoni iiij° Regum x° id est quod
maior sit eorum sanctitas quam bona fama / alias
si essent famosi sine sanctitate diceretur cuilibet
eorum Recepisti fili in hac vita mercedem
tuam Sicut dixit saluator de ypocritis
Mathei vj° Amen dico vobis receperunt mer
cedem suam. Tercio dico quod ille vadit
in istam terram Israel qui vadit ad refor

madam finalem amiciciam / pro quo vinculum fi-
delitatis. Si offendisti fratrem et proximum tuum iniuste
vere iam deum offendisti. Etsi frater tuus habet aliquid quod
vere vel offensum adversum te. Certe et deus habet adversum
quia qui odit fratrem odit deum / Et sicut qui bonum facit
fratri suo / maxime pauperi / deo facit / sicut ipse dicet
in iudicio ut habetur Matth. xxv°. Contra / et qui offendit
proximum offendit deum. Nullus autem vadit in istam
terram conflictus quamdiu est in offensa dei / Ergo nullus
eorum vadit quamdiu est in offensa proximi. Audi
quod dicit auctor Matth. v°. Si offers munus tuum
ad altare / et ibi recordatus fueris quod frater tuus habet
aliquid adversum te relinque ibi munus tuum ante altare
et vade prius reconciliare fratri tuo / et tunc veniens
offeres munus tuum. Vide quomodo vult deus tuum tamen
tria inter homines / quia vult quod eorum fiunt sibi de-
bitum mittat donec sit caritas reforma-
ta / Et inimicorum / qui manent in odio inter fratres
suos / nichil possunt facere / quod sit deo acceptum / Non enim
possunt esse accepta opera si operans sit in offensa.
Gen. iiii°. dicitur quod dominus respexit ad Abel / et ad
munera eius / ad Caym autem et ad munera eius
non respexit. Quamvis enim acceptat deus personam
offerentis quam oblacionem ipsam / et si non acceptat
personam eorum munera numquam acceptabit. Ideo
respexit deus ad munera Abel. i. ipsa accepta
erant / quia sic respexit ad ipsum / Ad munera autem
Caym non respexit. i. non acceptavit / quia non
respexit ad ipsum. i. non acceptavit eum. Quicumque
vult ire in terram conflictus istam conflictus faciet firma
amicicia inter se et hominem quia liget et stringat
contra fortius istud vinculum. Et si aliquo mo-
do lesum vel ruptum fuit faciat quod in se est quod statim
reparetur / et sic transferetur de morte ad vitam.
Nos scimus dicit Io. i. sue Can. iii°. ca°. quoniam
translati sumus de morte ad vitam quoniam diligimus
fratres / Simus ergo solliciti servare unitatem spiritus
in vinculo pacis sicut monet apostolus ad Ephes. iiii.
Quarto dico quod quicumque vadit ad istam terram conflictus quod
vadit ad concludendam finalem perseveranciam
pro quo vivendum vitatur. Non enim sufficit incipe-
re nisi sequatur / et consumare. Cauda autem offerebatur
in sacrificio. Quia secundum Gregorium fructus boni operis
est consumacio / Christus eorum apparuit Iohanni vestitus podere
Apoc. i°. Poderis enim est vestis talaris quod totum
corpus tegit et significat perseveranciam que ultimam vi-
te hominis attingit. Sola est perseverancia que
sola coronat / Quia qui perseveravit usque
in finem hic salvus erit secundum sentenciam Salvatoris

Vide quod dixit Salvator illi mulieri deprehen-
se in adulterio / quam puniebat Nec ego te condemp-
nabo / Vade et amplius noli peccare / ne deterius
aliquid contingat / Debes ergo peccatum ex quo surrexit
pro amicicia ipsa manere usque ad finem vite ut
non incidat peccati recidivum quod est longe gravius
et periculosius quam fuit morbus pro peccatis precedentibus /
Vide dicit hic iam noli peccare ut deterius con-
tingat. Sic ergo dicit auctor. nunc quod vadat in terra
conflictus / non eum est tempus vadendi / et ponit ista vita
est tempus querendi / nunc est tempus congregandi /
futura est tempus conservandi et expendendi Vos n.
pigri et ociosi debemus adiscere sapientiam a formi-
ca saltem / que congregat in estate de quo vivat
in hyeme. Audi quod dicit tibi proverbiorum vi. Vade
ad formicam o piger et disce ab ea sapienciam
que congregat in estate quod comedat in hyeme. Et
tamen pauca sunt hodie qui adiscant istam sapienciam
Pauca enim pro bonis opera congregant bona quia multa
pro que fruantur in alia vita pane celesti
Multi ergo stulti sunt / et pauca sapientes / Quibus
proch dolor longe prudencior est formica / nunc
eorum est tempus operandi contra vicia Et postea erit
tempus accipiendi coronam Sed non coronabitur
secundum apostolum nisi qui hic certavit Et quia pau-
ci sunt hic certatores / deus enim fecit et facit
quod sui filii. i. sancti predicatores cecinerunt
et adhuc canat tuba verbi domini / ut omnes
se preparent / ad pugnam contra vicia et peccata / Et
tamen tam pauci sunt qui vadant ad istud
prelium quod quasi nullus videtur. Ve. Canite tuba
dicit dominus suis predicatoribus preparent omnes se ad
pugnam spiritualem contra vicia Et nullus est qui
vadat ad prelium Ita scribitur Ezech. vii°. Et de
hoc enim mirum conqueritur deus cum cottidie canat
tuba predicacionis / et sue inspiracionis / quod homines
se preparent ad istam pugnam / Et quasi nullus est
qui ad istud prelium vadat Et ideo eorum sine
ictu adversarius pro eorum in sedibus manet Non
sic sit de nobis karissimi sed multi et armati
virtutibus vadamus ad istud prelium spernamus
omnia temporalia et transitoria / saltem quantum ad affectum
inordinatum / et de rebus subveniamus pauperibus
sequimur quod Christum ipsum imitando / et habebimus
thezaurum indeficientem in celis Ita dicit auctor
Matth. xix°. Vade et vende omnia que
habes et da pauperibus Veni et sequere me
et habebis thezaurum in celo / quod thezaurum nobis
Ipse concedat qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Amen

Sermo p^s^ in die epiphanie dm̄.

Vidimus stellam eius in oriente et veni
mus adorare eū. Mt. ij^o. Ista v̄ba ma
gis de q̄bz loq̄ euāng^s hodiernū b̄ti Mathei
de quo supius ē exp^om^ v̄bū Omn̄ s̄m Crisost^m.
omel. iij^a. sup Mt^e. ex oībz gētibz primacie
fideliū fieri meruerunt i ipa hora nātiuitat
xpi ihu apparuit in oriēte quedam stella
pfulgida illustrior celis et p̄clarior vniu
sis in cui^s apparicōe insolita sunt edocti
diuinit^s de co ipis ad cor loq̄nte q^r in terra istā
natus erat Rex iudeorz In cui^s obsequiū
stella ipa p̄ xp̄m formata eis apparuerat
Qui nō solū erat homo sz eciā ver^s deus
Et omnium hominum tam iudeorz q̄ gentiliū futurus sal
uator Hac aut erudicōe diuina p̄moniti
stella ipos p̄cedente iter suū arripuit et
die xiij^a a nāt^te ihu venerunt in vrbem ciui
tate qādem sacerdotale et Regia dicētes Vbi
ē q̄ natus ē Rex iudeorz Vidim^s eīm stel
lam ei^s in oriente et venim^s adorare eum
Eadē eciā die venerunt in Bethleem vbi iux
stelle testionū certissimū indiciū inuenerunt
puerū ihm cum Maria matre eius Et pcipa
dentes adorauerunt oblatis muneribz s^d deum
rex In istis aut Magis s̄m eūdē Crisosto^m
vbi sup^a. Inuicta fuit fides auctor q̄ aspect^s
videntibz humilia et intelligentibz alta deū eīm
magnū in hoīe magno quo verbis suis et
donis ostēderunt Verbis qādem q̄r dixerunt
Vbi ē qui natus ē ł c̄. Et vidim^s stellam
ei^s ł c̄. factis Quia cū venissent adorauerūt
eū donis Quia obtulerunt ei muña aurū
thus et mirra In isto aut scdo verbo qd
ista magi dixerunt s. vidim^s stella eius i
oriente et venim^s adorare eū Deque ad
honorē tātē festiui^ta^tis p̄dicare intēdim^s
Introducunt scisti Magi Primo tāq̄ diuīe
fulgēti claritate ad cognoscendū occulta dīna
tāq̄ affectos feruenti caritate ad p̄sequendum
incepta Ter^o tāq̄ subiectos deuota pietate
ad reuerendū dīna Probat autē exterior stel
le apparicio Interiorē mētis illustracōem
in h^c. qd dicunt vidi^s stellā ei^s in oriente Ex
terior aut vie expedicio pbat interiorem
mētis inflāmacōem tū addunt Et venim^s Scd
exterior latrie exhibicio pbat interiorē mē
tis inclinacōem seu subiectōem cū subdunt
Adorare eū Primo dico in hijs v̄bis
introducunt ista b̄ti Magi tāq̄ diuīa fulgēti cla
ritate ad cognoscendū occulta et h^c. exteriori
stelle apparicione que fuit signū euidens
interioris illustracōis tū dicunt vidi^s stella
ei^s in oriete Ad litteram s^d dēm est in ipsa
hora natiuitatis ihu viderunt ipi oclis corporalibz
in oriente exteriori quādā stella corpeam in
solita splēdoris qua visa statim operante deo
habuerunt in oriente mētis sue vna alia
stella magis fulgida s. fidem veram Cui^s
ducatu sunt magis dīna ad cognoscendū illa
que latebat in puero ihu q^r sunt ducatu
et splēdore stelle exterioris utiq̄ tamē stella
direxit eos in via et suo modo eciā direxit eos
in cognicōe oculorz Viderunt g^o. isti et oculis corporalibz
stella exteriore Et hūerunt ante mētis sue o
culos stella interiore s. fide Ipi eīm fuerūt p̄
micie fideliū ex gentili p̄plo De quo p̄ ipos
d^r. ysaie ix^o. Populus ille gētiliū q̄ ambulabat
i tenebris illius errorz et criminū vidit lucē
magnā lucē qādem magnā exterius s. stella
ipam Et lucē magnā interius s. fidem veram
Vidit dico utr̄mq̄ stella ille p̄plo in ipa hora
natiuitatis ihu q̄r tūc viderunt utr̄mq̄ isti ma
gi Qui fuerunt p̄micie fideliū de illo gētili p̄plo
Seq^r habitantibz i regiōe vmbre mortis
lux orta ē eis Vera statim nato ihu or
ta fuit utiq̄ lux in istis magis gētili p̄plo
qui p̄ ydolatriam et magna scelera habitabāt
i Regiōe vmbre mortis Legit aut eē i
ista v̄ba i ipa hora natiuitatis xpi q̄r tūc utiq̄
lux apparuit eis s. magis Scdo dico i(n)trodu
cunt se tāq̄ affectos feruenti caritate ad p̄sequendum
incepta et h^c. i exteriori vie expedicōe que
fuit signū euidēs interioris inflamacōis
cū addunt Et venim^s Certe fides fecit eos
incipe viā istam sz feruor caritatis impulit eos
ad p̄perē et celeriter veniendū et iter suū
p̄ficiendū Nam in xiij. diebz venerunt de
oriente i vrbem que ē i medio terre habitabilis
Vbi eīm erat impetus sp̄s illuc gradiebat^r
s^d. d^r. de illis sanctis aīalibz Ezech. i^o. Vehemētia
caritatis cōpungebat eos ut cito viā expedi
rent Vnde dixerunt xiij^a. die Et venim^s eū
n. ut d^r. Mt^e. in p̄ncipio hui^s euāng^lij Nat^s eēt
ihs in Bethleem iude ł c̄. Seq^r Ecce Ma
gi ab oriente venerunt Iherosolima Isti
sunt de illis de q^b d^r. ysa^e. lx^o. Et leg^r in ep̄la
hodierna Omnes de Saba venient aurū
et thus deferentes Ter^o introducunt se tāq̄
subiectos deuota pietate ad reuerendū dīna
et h^c. in exteriori adoracōe que fuit signū
euidens interioris subieccōis cū subdunt.

adoracionem exhibuerunt quod deum verum cui soli adoracio la-
trie debetur. Unde dicit Crisostomus super Matheum: Ubi supra. Quod
isti Magi non adorassent infantem nec intellige-
re adoracionis honorem, nisi aliquid divinum in eo at-
tendissent. Ergo non detulerunt honorem puerili
menti, sed intelligenti; secundum quod facie probat eis apparere
sed divinitati omnia congesserunt et deitati. Potest exponi
illud quod scribitur Apocalipsis iiii. Procidebant seniores
ante sedentem in throno, et adorabant viventem
in secula seculorum, et mittebant coronas suas ante
thronum. Ad literam isti fuerunt seniores propter mag-
nitudinem sapiencie. Unde dicebantur Magi, non
quia malefici, sed quia in sapiencia magni. Isti autem
procederunt ante sedentem in throno, id est ante puerum
ihesum sedentem in virginali gremio in signum
humilitatis et reverencie, et adorabant illum qui non
solum erat mortalis secundum corpus, sed est vivens in secula
seculorum secundum deitatem. Adoraverunt dico ad
professionem sue divinitatis et omnipotencie. Et mit-
tebant coronas suas ante thronum in signum sub-
ieccionis et obediencie, quoniam in hoc confitebantur ipsum
esse dominum. Et quod ab ipso tenebant a domino naturali, tene-
bant omnia que habebant tam exteriora quam interiora.
Quarto quo viderunt stellam etc. Et primum
ubi introducunt se isti Magi, tamquam ductos ful-
gente claritate adoque secundum occulta interiori stelle
...ce, que fuit signum eiusdem interioris illustra-
cionis, ut dicit ibi stella etc. et o. Obmissis
aliis de quibus postea dicetur. Est sciendum quod potest
illa stella corporalis, que corporaliter precedebat eos et
dirigebat, quod pro tanto dicitur esse stella eius,
id est ihesu nati de virgine, quia ipse statim natus
formavit eam, et eius obsequium formata
fuit, ut primos fideles de gentibus duceret
ad ipsum. Ipsi videbant in oriente mentis sue
stellam quadruplicem, que ipsos spiritualiter dirige-
bat, scilicet caritatem infusi luminis dirigentis,
maiestatem divini numinis instruentis,
veritatem assumpti hominis attrahentis, et dignitatem (?) ...
tudinem virginis ostendentis ipsum suum filium et ondentis.
Prima stella fuit fides vera, secunda deitas in-
mensa, tercia humanitas a verbo assumpta, quarta vir-
go puerpera. Prima dico stella que ipsos
dirigebat spiritualiter erat claritas infusi lu-
minis dirigentis, scilicet fides vera quam solus deus
infundit, de qua possimus exponere per figuram
illud quod scribitur in isto evangelio de ista stella que magos
corporaliter dirigebat: Ecce dicit stella quam vide-
rant in oriente antecedebat eos usque dum

veniens staret supra ubi erat puer. Et aliis comparacionibus
per istam stellam fides intelligitur. Illa enim stella non
erat de stellis celestibus, quod patet ex multis,
primo quidem ex situ, quia ille stelle sunt site in celo.
Ista autem erat iuxta homines propinquo. Secundo
quidem patet ex motu, ille enim movent motu
... ista autem movebatur quodam motu proces-
sionali ... a Perside in Iudeam. Tercio idem patet
... ex aspectu. Ille enim non apparent de die propter
solis ... ista autem apparebat ita bene de die sicut de
nocte. Item ille videntur ab omnibus tam bonis quam
malis, sicut tamen habeat oculos bonos, et ita
videntur ab hominibus existentibus in ... sicut ab existen-
tibus ... Ista autem stella quam viderunt
Magi, non viderunt Herodes neque Iudei,
nec etiam Magi viderunt eam quamdiu fuerunt in
Ierusalem cum Herode. Quarto hoc idem patet ex
statu. Ille enim stelle numquam stant sed semper sunt in
motu. Ista autem et si diu fuit in motu ali-
quando tamen stetit. Stetit enim supra ubi erat pu-
er, ut dicit hic Matheus. Quinto hoc idem patet
ex ortu et defectu. Ille enim fuerunt orte ante
Christi nativitatem plusquam per iiii milia annorum.
Ista autem fuit noviter orta in nativitate Christi. Item
ille numquam deficiet, quia sunt incorruptibiles. Ista autem
peracto suo officio esse desiit et rediit in
materiam preiacentem. Quid ergo fuit ista stel-
la? Dico salva veritate quod fuit quoddam corpus
igneum multum splendidum a quo ihesu no-
viter formatum. In quo forsan erat aliquis
spiritus racionalis qui ipsum secrete ducebat ad
certum locum, et qui de ipso loquebatur Magis,
secundum aliquas hystorias videntur dicere. Propter
multa de istis que dicuntur per istam stellam fides
intelligitur. Primum quia non distat ab homine fideli, sed
est in ipso oriente mentis sue. Secundum quia est
illa stella videbat Magi corporaliter et fide-
lis homo videt fide sua intellectualiter. Ut dicit
enim secundum Augustinum ... homini notus sua fide. Tercium
est quia sicut illa Magos duxit corporaliter ad
Christum, ita fides ducit fideles spiritualiter
ad ipsum. Quartum est quia sicut illa stetit super ubi
erat puer nec ultra processit, ita fides sem-
per stat cum Christo, nec a Christo numquam separatur. Quintum est
quia sicut illa stella fuit noviter orta in nativitate
Christi, sic et fides vera quamvis ad aliquos fuit tunc
noviter orta, fides enim que ante fuerat de futura
nativitate Christi tunc fuit de presenti, fuit etiam quibusdam
noviter orta in gentilibus in quibus non fuerat ante.

non dicit preter quadruplicem stellam dirigentem

Cum ergo/ quia sicut primo non fuit visa a magis quod diu fuerunt cum iudeis/ sic sepe propter malos homines se fides celatur in bonis aliquando/ quod quam vix apparet eis quod sint fideles/ Cum ergo/ quia sicut Herodes et iudei qui erant tunc in urbem non viderunt istam stellam sic et homines perfidi non vident aliquid de premiis ad veram fidem/ Cum ergo quia sicut illa esse desiit postquam Magi viderant et adoraverant christum/ ita postquam homines videbunt in patria christum beatifice/ fides omnino evacuatur in ipsis/ Dicatur quarto de ista stella spirituali prefiguratam. Ecce stella quam viderant Magi in oriente semper metas sue ibi enim semper videtur/ et per ipsam christus oritur in humana mente antecedebat eos etc. semper quia sua directionem scilicet nostri bonus antecessor dirigitur in via maiore et ondit ei viam rectam usque ad locum destinatum/ Sic et fides vera ondit homini fideli viam rectam usque ad claram visionem christi/ Unde non deserit hominem donec veniret ad locum ubi est Ihesus cum Maria matre sua/ quia locus est patria celestis. Secunda stella que magos dirigebat spiritualiter erat maiestas divini numinis instructus id est ipsa divinitas unita humanitati in persona christi. Istam enim Magi in tota vita et in eo viderunt oculis sue fidei stellam istam id est divinitatem christi. Statim enim cum viderunt stellam corporalem/ fuerunt edocti divinitus ipso deo infundente eis fidem veram quod ille qui erat natus in iudea erat verus deus alias fuissent simplices sibi propter unum puerum natum peregrinasset [rexisset] tanta terrarum spatia et ipsum in vetu adorasset nisi in ipso divinitatem credidissent. Et sicut prima stella spiritualis scilicet fides dirigebat eos/ ita ista secunda stella instruebat eos de omnibus pertinentibus ad salutem. Solus enim deus est qui docet hominem scientiam semper salutarem. De ista stella secunda id est de divinitate christi potest exponi illud quod dicitur Eccl. l. Quasi stella matutina in medio nebule/ Vere divinitas christi potest dici stella matutina/ quia ante omnem diem et omnem creaturam fuit concepta per filium. Sed dicitur stella in medio nebule propter unitatem suam ad humanitatem in persona christi/ que obscuravit sub respectu divinitatis sed respectu humanitatis quam in aliis hominibus/ non nubes/ Sed nebula dicitur propter immunitatem omnis peccati. Tertia stella spiritualis fuit veritas assumpti hominis attrahentis/ statim cum isti Magi viderunt oculis carnis istam stellam corporalem/ fuerunt edocti divinitus/ mediante prima stella spirituali id est vera fide/ que tunc eis fuit infusa/ quod ille puer qui natus erat

in Iudea erat verus homo/ et homo innocentissimus/ et in cuius singularitate nativitatis/ mirum de terminis gemina unificatur/ mirum quod manavicat de lege patrum/ et quod ex sua divinitate micabant in eius facie quidam radii allicientes omnem intuentem/ et ad eius aspectum trahentes/ Non enim dubito quod facies huius pueri qui fuit et est speciosus forma pre filiis hominum ut dicitur in psalmo. Quam isti viderunt in oriente/ ex oculis fidei attraxit eos/ ad visionem sui corporalem/ Prima stella spiritualis eos dirigebat/ secunda instruebat/ sed ista tertia eos attrahebat/ Qui enim videbat istam faciem/ poterat vere dicere illud Hester xv. Valde mirabilis es domine/ et facies tua plena est gratiarum. Ista autem stella est illa de qua ipse loquitur loquens de se ipso Apoc. ultimo. Ego sum radix et genus David stella splendida et matutina id est dicit christus Ego secundum assumptam humanitatem sum de radice Iesse et de genere David qui fuit filius Iesse mediante matre mea de qua dicitur Ysa. xi. Egredietur virga de radice Iesse id est virgo Maria/ qua mediante flos/ qui sum ego de radice eius ascendit. Stella splendida et matutina/ christus enim secundum utramque naturam est illa stella matutina/ quam in premium dabit beatis Apoc. ii. dicit ipse Qui vicerit dabo ei stellam matutinam id est visionem claram sue divinitatis erit beatitudo essentialis ipsius anime. Sed in visione humanitatis erit beatitudo corporis oculi/ et ergo quedam beatitudo magna anime accidentalis. Unde ut dicit Jo. x. Ingredietur semper oculo mentis ad ipsam divinitatem/ et egredietur semper oculo corporis ad videndum christi humanitatem/ et tamen ingrediens et egrediens pascua inveniet scilicet beatitudinis eterne. Sed quid est quod dicit christus Ego sum radix David non est dubium quin ipse fuit secundum carnem de radice David sed quod fuit radix non videtur/ quia diu fuit ante ista radix quam christus nasceretur. Dicendum quod non solum ipse processit de radice David verum et ipse est radix David/ quia sicut radix sustinet totam arborem/ et a radice procedit tota virtus arboris Ita et fides christi portavit et sustentavit totum genus David dico quo ad electos/ et ab ipsa processit/ et procedit tota virtus generis David quod secundum veritatem non solum fuerunt a tempore christi veri christiani sed etiam diu ante christi nativitatem deum fuerat per prophetam Ysa. xi. In illa die id est in tempore gratie erit radix Iesse qui stat in signum populorum etc. Ergo non solum

post Christi incarnacionem/ est ipse radius ipse esse et dicitur
sed est ante quod utrique verum est per fidem/ quia sine fide
Christum numquam aliquis de genere David vidit vel videbit
ad vitam eternam. Quesitum dabitur filiis Ecclesie
in spiritu quamvis non littera/ domus David appellatur/ sed
sicut dicitur Christus Ezechielis 34 et 37 scilicet secundum carnem
ad Romanos 1. factus est ei ex semine David secundum carnem
Stella splendida et matutina. Christus secundum divinitatem dicitur stella splendida
splendida dicitur enim splendor glorie ad Hebreos 1. Et sol iusticie
Malachie ultimo/ Et lux vera illuminans omnem
hominem venientem in hunc mundum Johannis 1./ Est etiam
stella matutina/ quia sicut illa stella ante diem
oritur sic Christus secundum deitatem ante omnia tempora a patre
processit/ secundum humanitatem etiam fuit et est stella splendida/ quia verba sua immaculata et exempla secundum Augustinum
fuerunt et sunt omnibus hominibus splendor dirigens et dis-
ponens(?) mores/ fuit etiam stella matutina quia sicut illa stel-
la nascitur circa diei principium ita et Christus in fine seculi
circa principium diei gratie fuit de virgine natus
Certa autem stella spiritualis fuit dignitas secundum
de virgine suum filium offerentis et ondentis/ de
utraque autem istarum totum stellarum spiritualium exponi potest
in figura id est quod dicitur in isto evangelio quod videntes
stellam Magi gavisi sunt gaudio magno val-
de. Non est dubium quod gavisi fuerunt gaudio
magno valde/ quando viderunt oculis fidei stellam
istam predictam scilicet Christi divinitatem/ et gavisi valde quando
viderunt oculis carnis et etiam fidei terram scilicet eius
humanitatem. Et gavisi valde quando viderunt quartam
stellam scilicet virginem puerperam offerentem et ondentem
eis suum radium id est suum filium quem pariendo formam pro-
tulit sibi sine omni corruptione dolore ac lesione scilicet stel-
la radium protulit. Unde sic cantatur: Sicut sidus
radium profert virgo filium pari forma. Neque sidus
radio neque mater filio fit corrupta. Certe non
fuit mirum si placuit eis sumere istam virginem puellam
decoram nimis/ virginemque pulcherrimam et gratam
... puerperam/ et in gremio suo filium te-
nentem/ quia etiam antequam haberet filium placuit dei
filio/ et spiritualibus angelis propter sua merita et
corporis pulchritudinem summam. Unde Bernardus omelia 2a
super Missus: Virgo inquit regia gemmis or-
nata virtutum gemino quidem mentis et corporis decore
refulgida specie sua ac pulchritudine in celestibus
conspecta dei filium in sui traxit concupiscentiam/ et
celeste nuncium ad se de supernis convertit. Hec
est illa stella de qua predicat ille Balaam Numeri
xxiiii: Orietur stella ex Iacob. Ad litteram locutus
fuit de ista stella id est de virgine Maria de qua

Christus prodiit sol de stella. Hec est illa quam fide-
les vocant stellam maris/ quia sicut illa stella manet omnibus
est propinquior polo artico dicitur et virgo Maria manet
omnibus sanctis est propinquior Christo. Et sicut illa stella ad litteram
dirigit navigantes in mari propter quod ne periclitentur
ad ipsam aspiciunt/ sic et virgo Maria homines dirigit
qui per mare huius seculi navigant in prosperis sic
et ... voluit deducat ad portum/ propter quod nos omnes debemus
continue ad ipsam aspicere/ ne naufragium patiamur.
Unde Bernardus omelia 2a super Missus dicit: tu quicumque hoc
in necessitatibus/ in infirmitatibus in temptationibus et adversitatibus
in periculis et rebus dubiis respice stellam/ voca
Mariam/ Mariam inquit cogita/ Mariam invoca
non recedat a corde/ non recedat ab ore/ ipsam
... si te ipsa teneat non corruis/ si te protegat non
metuis/ si te ducat non erras/ sed ad portum sa-
lutis pervenies/ quia pulchritudo eius est. Nomen virginis
Maria id est stella maris. Sic ergo ista beati Magi
viderunt cum illo quod dictum est ista quadruplicem
spiritualem stellam/ forsan in figura huius stella que
in isto evangelio notatur. Proch dolor plurimi sunt
qui non vident cum spirituali gaudio aliquam de istis
stellis. In tenebris enim sedent et fumo cuius
non videt/ sicut ... inunctam in peccatis et ideo
caligant mentis oculis/ quia non possunt videre ad suam
salutem aliquam de istis stellis/ Unde sunt sicut illi
Ezechiel de quo dicitur 4 Regum xiiii. Et non potuit videre
lucem dei. Et ita quantum ad malos homines
stelle ille spirituales de quibus statim dictum est
retraxerunt splendorem suum/ secundum quod dicitur Joelis 2: Stelle
retraxerunt splendorem suum/ Non enim illu-
minantur a Christo deo et homine/ quia illuminari nolunt.
Et timere debet quod virgo puerpera quamvis sit mi-
sericordissima/ non intercedat pro ipsorum illuminatione/
quia ipsam digne non invocat/ nec aspicit ad
ipsam. Unde gaudeant de multis peccatoribus/ certe
non videt aliquam de istis stellis/ et per hoc non gau-
deat gaudio valde magno/ quia non gaudet
letitia spirituali sed videt quod contra illa stella de
qua dicitur Apocalypsis viii: Cecidit de celo stella
magna ardens sicut facula/ et nomen eius absin-
thium. Ista stella est ipse dyabolus qui de celo cecidit/
qui ardet igne iudicii et ... vel
facula. Et ipse quamvis nunc sit peccatoribus dulcis
in operibus que ipso suadente faciunt/ tamen erit eis
amarissimus plusque absinthium in eternis suppli-
ciis in quibus ipsi erunt propter peccata que ipso suadente com-
miserunt. Istam stellam respiciunt et istam invocant
per opera peccatores. Non sic de nobis absit/ sed res-
piciamus et invocemus stellam maris scilicet virginem

Marium / qui eius meritis et precibus tribue ad visione clara filii sui dei et hominis qui est stella splendida et matutina pervenire mereamur. Amen.

Tercius sermo. sextus

Vidimus stellam eius in oriente etc. Verba
Acceptis dicione et persequendo membra istius
thematis in primo precedentibus sermonis positis, et obmissis
primo membro de quo actum est supra. Secundum ubi
ista beata Magi meruerunt tempore afflicti, fervente ca-
ritate ad perficiendum incepta, et hoc est expressum
cum inveniendo extra hominis, qui fuit signum evidens interi-
oris inflammationis, ut dixerunt Et venimus
xiii Certe iste adventus festinus Magorum qui in .xiii.
diebus venerunt de oriente in Jerusalem, fuit signum
evidens, quod ipsi fuerunt cum tanta desiderabant illum in-
venire quem querebant. Est autem secundum quod ille puer
quem ista Magi venerunt, vocatur in isto evangelio
tribus nominibus. Primo natus esse dicitur, 2o vocatur
esse Rex secundum dixerunt ista Ubi est qui natus est
Rex iudeorum. Vocatur esse Christus secundum Herodes
scilicet infra dicitur sciscitabatur ab eis id est a quibusdam
iudeis ubi Christus nasceretur. Vocatur esse dux secundum
dixerunt illi iudei, ab Herode sciscitati quod in
Bethleem debebat nasci secundum prophetam dicen-
tem Et tu Bethlehem terra iuda nequaquam minima
es in principibus iuda, ex te enim exiet dux
qui regat populum meum Israel. Vocatur esse pu-
er, secundum infra dicitur quod invenerunt puerum cum
maria matre eius in quibus spiritualiter datur nobis
intelligi quod nos debemus venire ad Christum
Primo scilicet ad ipsum pauperes et sine avaricia,
ut ipse nos ditet virtutibus. Secundo scilicet ad Re-
gem humiles et sine arrogancia, ut nos levet
in celestibus. Tercio scilicet ad Christum unctum doctiles
et sine contumacia, ut nos instruat contra omnem
errorem. Quarto scilicet ad ducem. vigiles et sine
sompnolencia, ut nos protegat contra omnem tho-
rem. Quinto scilicet ad puerum simplices, et sine
fraudulencia, ut det nobis suum dulcissimum
amorem. Istis quinque modis venerunt ista Ma-
gi ad istum dominum quem querebant scilicet apparebit.
Primo dico debemus venire ad istum dominum scilicet
ad ipsum pauperes et sine avaricia, ut ipse nos
ditet virtutibus. Iste enim super pauperrimus fuit
etiam aliquo modo pauperior quam vulpes vel que
volucres celi, quia ut ipse dicit Mathei viii. Vul-
2a pes foveas habent et volucres celi nidos, filius
autem hominis non habet ubi caput suum reclinet
esset in nativitate sua pauperrimus apparuit na-

tus de matre paupere, et in domo paupere in
volutus pannis, in feno et in presepio recli-
natus, propter quod ad ipsum pauperem debemus venire
pauperes et sine avaricia id est contempnentes terrena que
ad affectionem inordinata attrahentes de bonis
terrenis nobis necessaria, et alia pauperibus erogantes
scilicet dicit Christus cuidam iuveni Mathei xix. Si vis perfectus esse
vade et vende omnia que habes id est amore celestium
simul contempne et da pauperibus accepta porcione
que vite tue est necessaria, veni et sequere me, et habebis
thesaurum in celo. Et signanter dicit veni et sequere me
Quia contempnere terrena omnia simpliciter et absolute
non est actus perfectionis. Quia sapientes et multi philosophi
contempserunt divicias ut dicit Jeronimus. Sed omnia relin-
quere propter Christum et propter expeditionem sequelam ipsius actus
est perfectionis vel saltem instrumentum convenientissimum
acquirendi perfectionem, propter quod cum Salvator dixisset
Si vis perfectus esse non solum dixit vade et
vende etc. Sed addit quod est perfectionis dicens veni
et sequere me. Ad ipsum ergo pauperem venire de-
bemus pauperes et sine avaricia. Sic enim
venerunt ad ipsum ista Magi, qui quamvis essent
divites rebus, erant tamen pauperes spiritu, contemp-
nentes terrena, non avari, non cupidi sed multum
liberales, quod patet, quia pauperi filio matris
paupertate obtulerunt preciosa munera. scilicet aurum
pro emendis sibi necessariis, thus contra malum odorem
stabuli, et mirram pro consolidatione membrorum
puelli pueri. Veniamus ergo ad ipsum pauperem
pauperes spiritu contempnentes temporalia et anhelantes
ad celestia, non cupidi, non avari, nullus enim
avarus potest venire ad ipsum qui propter nos paup-
er esse voluit, ut sua inopia nos ditaret. Revera
enim isto modo pauperes veniunt ad ipsum
pauperem propter Christum qui est dives in omnia virtutibus
ditant. Secundo debemus venire ad istum dominum
scilicet ad Regem humiles et sine arrogancia, ut
nos levet in celestibus. Videmus quod quando sub-
ditus venit ad Regem suum, quod venit humiliter
et sine superbia quod exterius ostendat. Iste autem dominus
ad quem isti venerunt non est aliquis ita potens
nec ita sapiens, et ideo humiliter et cum timore ve-
niendum est coram eo. Ipse enim ut dicit Jacobi iiiio.
superbis resistit humilibus dat graciam, humilia
enim de prope respicit ut attollat ut secundum Augustinum
Et alta id est superba a longe cognoscit ut deprimat
Sic enim dicit mater sua in suo cantico Ipse
deposuit potentes de sede et exaltavit hu-
miles. Quod aperte isti cognoverunt. Ipsi enim
erant magni in sapientia propter quod vocabantur

Ad ipsum debes venire quintupliciter

Math. 2º. cu m xpo / qr erat Reges d[omi]n[u]m g.
n. Greg. sup[er] m[a]t. Virtus diuinitatis q[uo]d p[ro]uinc[i]e s[un]t
sapientes ip[s]ius / et s[ed] q[uo]d veniunt ad istu[m] d[omi]n[u]m / de
quo no[n] dubitat / q[ui]a erat Rex sapientissimus et po
tentissimus m[u]lt[u]m humilit[er] venerunt / vn[de] d[icitur] in g[lossa]
eiusdem / q[uo]d p[ro]cidentes adorauerunt eu[m] Om[ne]s er[g]o
innoce[nte]s et humiles corde alias no[n] possemus veni
re ad xpm vn[de] ip[s]e d[icit] m[a]t. xix. Sinite paruulos
uenire ad me .i. ho[m]i[n]es innoce[nte]s et humiles / ta
liu[m] n. e[st] regnu[m] celor[um] Et m[a]t. xvi. d[icit] Si q[ui]s
wlt venire post me abneget semetipsum .i.
humiliet et q[ui] nichil reputet se ipsum / taliu[m] e[nim]
.i. vere et no[n] ficte humiliu[m] e[st] Regnu[m] celor[um] /
humiles e[nim] iste d[omi]n[u]s in celestibus leuat / vn[de]
Petrus in p[ri]ma sua can[onica] ca. v. d[icit] Humiliamini s[u]b
potenti manu dei / ut vos exaltet in t[em]p[o]re vi
sitacionis / T[er]cio debem[us] venire ad istu[m] d[omi]n[u]m
s[cilicet] ad xpm .i. s[cilicet] ad vnctu[m] xpc n. g[rec]e l[atin]e
s[cilicet] ad vnctus la[tin]e Et certe istu[m] natu[m] i[n] Bethlee[m]
e[st] q[ui] vnctus la[tin]e. Et certe istu[m] natu[m] i[n] Bethlee
vnxit d[eu]s p[ate]r oleo leticie p[re] consortibus suis /
vnccio aut[em] sua certa vt[i]losa q[uia] docet ho[m]i[n]e
vnccio aut sua / cum docet ho[m]i[n]e
q[uo]d tangit de o[mn]ib[us] vn[de] Jo. i. sua can[onica] ca.
q[uo]d tangit de o[mn]ib[us] vn[de] Jo. i. sua can[onica] ca. ii
ii. d[icit] No[n] necesse habetis doceri ab ho[m]i[n]e / q[uia]
vnccio ei[us] s[cilicet] xpi docet vos de o[mn]ib[us] / Qu[a]n[do] e[nim]
vnccio ei[us] s. xpi docet nos de o[mn]ib[us] / Qu[a]n[do] e[nim]
de plenitudine vnccionis ei[us] / et crismati aliq[uantu]m sal
la descendit in a[n]i[m]am ho[m]i[n]is ip[s]am tang[it] sua
vi[rtute] / ip[s]um q[ui] tetigisse / docuisse e[st] s[e]c[un]d[u]m g[lossa]m /
Ergo veniendu[m] e[st] ad xpm s[cilicet] ad vnctu[m] p[re]
o[mn]ib[us] ca[n]tatus Et quid redundat oleo gra[ti]e
docilit[er] et sine p[re]termacia ut nos instruat co[n]t[ra]
o[mn]em errore[m] vn[de] ip[s]e d[icit] in q[ui]b[us] o[mn]ib[us] ho[m]i[n]ib[us] p[er]
capuc ka[n]is q[ui] ei[us] c[on]firmate s[un]t in vnccio in q[ui]b[us]
Venite filij audite me timore[m] d[omi]ni docebo
vos / timore[m] q[ui]de[m] filiale p[er] q[uo]d meritorie ma
data obseruantur. Et ysa. ii. d[icit] p[ro]ph[et]a o[mn]ib[us] fidelib[us]
Venite ascendamus ad monte[m] d[omi]ni / et ad domu[m]
dei Jacob / que q[ui]de[m] dom[us] e[st] i[n] monte celesti /
ascendamus q[ui]de[m] p[er] deuota[m] orac[i]o[n]e[m] / et docebit
nos vias suas / h[a]ec n[on] ita nisi [con]tra errore[m] / n[on] [con]tra
fidem / n[on] co[n]t[ra] mores / n[ec] aliq[ua]m ig[noranci]am p[er]tine[n]
cia[m] ad salute[m] p[er] t[er]re in a[n]i[m]a q[uia] vngit vnccio
xpi / S[ed] ad istu[m] vnctu[m] no[n] veniunt nisi ho[m]i[n]es
dociles .i. doceri volentes / et q[ui] no[n] s[un]t p[er]tinaces
et obstinati i[n] mundana sap[ient]ia / Sic [con]t[ra] q[ui] diui
q[uo]d debemus venire ad xpm s[cilicet] ad xpm vnctu[m]
dociles et sine p[er]tinacia ut nos instruat
co[n]t[ra] errore[m] / Sic venerunt isti ad istu[m] natu[m]
in Bethleem / q[ui]b[us] n. esset m[u]ltu[m] sapie[n]
tes sua[m] t[ame]n sap[ient]iam reputauerunt stulti
tiam / et voluerunt vngi vnccione sua / et
doceri ab eo de necessarijs ad salute[m] Et certe s[e]c[un]d[u]m

vnct[us] inunxit ip[s]or[um] mentales oculos collirio
sue gr[aci]e / et sic instruxit eos / Et de sua diuinitate
et de sue incarnac[i]o[n]is integritate / et de matris sue
virginitate / et de herodis ac iudeor[um] dolositate
ne s[cilicet] rediret ad ip[s]os / Q[ua]rto debem[us] venire
ad istu[m] d[omi]n[u]m s[cilicet] ad duce[m] viriles et sine i[n]
hercia / ut nos p[ro]tegat [con]t[ra] hostiu[m] furorem
Ip[s]e utiq[ue] dux e[st] xpianu[m] exercitus / ip[s]e e[nim] p[ro]cess
it corp[or]alit[er] / et ad huc p[re]cedit sp[irit]ualit[er] / s[cilicet] n.
d[icitur] de quoda[m] magno Rege q[ui] nunq[uam] dixit mi
litib[us] suis Ite s[ed] venite / q[uia] s[em]p[er] in actib[us] bel
licis erat p[ri]mus s[cilicet] et xpc e[nim] d[icit] Exo. xv. Dux fu
isti in m[isericordi]a p[o]p[u]lo q[ue]m redemisti Et qui d[icit] au[tem] in
Sap. iiij. Viam sap[ient]ie monstrabo tibi et ducam
te p[er] semita[m] equitatis du[m] tamen velis duci.
Ip[su]m e[nim] dedit deus p[ate]r duce[m] ac p[re]ceptore[m] ge[n]
tibus / s[cilicet] d[icit] ysa. lv. Iste duco dux m[u]ltu[m] q[ui] p[re]ce
debat ho[m]i[n]es corp[or]alit[er] dicebat eis Venite
Venite post me dicebat eis m[a]t. iiij. Et m[a]t.
xj. dicebat Venite ad me qui laboratis
et onerati estis &c. Seq[ui]d[um] er[g]o e[st] iste dux
q[ui] se sequentes se p[ro]tegit [con]t[ra] hostiu[m] furore[m] / et
veniendu[m] e[st] ad xpm q[ui] ista defensione / S[ed] n[on]
ab eo p[ro]tegit[ur] / n[on] e[nim] ip[s]e de suo exercitu n[on] e[st]
viriles et strenuus / et qui no[n] facit q[uo]d m[inimu]m in se e[st]
ut hostes deuitent[ur] Vnde ho[m]i[n]es inhertes
pigri / et accidiosi Et qui abhorret asp[er]itate[m]
crucis t[em]p[or]e t[ri]stia cui[us] q[uo]d p[ro] deus vetet / et g[u]la
in [con]fusione corp[or]is q[ui] t[er]rena sapiunt / s[cilicet] d[icit] ad
philip. iij. Tales no[n] s[un]t p[ro]p[ri]e de exercitu
xpi nec veniunt ad xpm s[cilicet] ad duce[m] p[ro]p[ter] q[uo]d
nec ab eo p[ro]teguntur / Quid er[g]o Certe s[cilicet] ip[s]e
d[icit] m[a]t. xvi. Si q[ui]s wlt post eu[m] venire tollat
crucem suam et sequatur eu[m] O[portet] er[g]o q[ui] seq[ui]t
istu[m] duce[m] armetur armis t[ri]b[us] / q[ue] s[un]t abstine
cia / [con]tinencia / [con]stancia / et pacia[nci]a / Certe hijs
armis fuerunt isti Magi armati Qu[i] herodi
Regnanti i[n] Judea no[n] timuerunt dicere / Vbi
e[st] qui natus e[st] Rex iudeor[um] / De quo ip[s]e
et om[ne]s iudei m[u]ltu[m] t[ur]bati fuerunt / Virtuosi
er[g]o venerunt ad istu[m] duce[m] / et io[n] p[ro]tecti ab eo
fuerunt [con]t[ra] furore[m] herodis et iudeor[um]
Q[ui]nto debem[us] venire ad istu[m] d[omi]n[u]m s[cilicet] ad puer[um]
simplices et sine fraudulencia / ut det nob[is]
suu[m] dulcissimu[m] amore[m] Puer e[nim] de sui
r[ati]o[n]e simplex e[st] et sine om[n]i fraudulencia / et
c[i]to ho[m]i[n]em diligit / et cu[m] modico p[re]cio / c[e]r[te]
si det sibi vnu[m] pomu[m] / Certe iste puer fu
it p[ro]p[ter] nos simplex fuit / et s[ed] o[mn]i plicata dolositate
tis et fraudulencie / et ei no[n] placet nisi
ho[m]i[n]es simplices q[uia] ut scriptu[m] est Cu[m] simplic[ibus]

exo.

sap.

ysa.

ysa.

phil

g.

pluribus simonia cius ipse est cito impertit homi
amorem suum / et pro modico precio amoris sui / Nichil
enim vult aliud pro concessione amoris sui nisi sola
hominis voluntate. Et hec secundum dicit Cant. viij. Si homo
dederit pro ista dilectione omnem substanciam domus sue
quasi nichil debet respuere eam. Propter quod dicitur
quod venire debemus ad istum scilicet ad puerum simplices
et sine fraudulencia etc. Unde ipse dicit Prov. ix.
Siquis paruulus est i. simplex ... veniat ad
me q. d. alios venientes non recipio nisi
enim simplices et qui sunt sine felle scilicet columba /
Unde aie simplex quod dei amica reputatur et sicut
formosa diligitur dicitur sic Cant. ij. Surge propera
amica mea / columba mea / formosa mea / et
veni. Simus ergo prudentes sicut serpentes / et simplices
sicut columbe / ut dicit nobis Salvator Mt. x. Et de-
bit nobis iste puer amorem suum / Sic venerunt
isti Magi ad istum puerum simplices et sine fraude.
Non sicut Herodes qui fraudulentissime fingebat
se velle adorare ipsum dicens Ut et ego veniens
adorem ipsum cum tamen vellet interficere ipsum.
Sic ergo istis tribus modis debemus venire ad istum
puerum ihesum scilicet sicut ad ihesum pauperem pauperes /
sicut ad Regem sublimem humiles / sicut ad xpm doc-
torem dociles / sicut ad ducem defensorem viriles
et sicut ad puerum simplicem simplices / Et quasi modo geniti
infantes / ut dicit Petrus in sue Can. ij.
Sed proh dolor multi sunt qui nolunt venire ad
xpm de quo ipse conqueritur Jo. v. dicens / Non
vultis venire ad me ut vitam habeatis / Sed
quid est quod aliqui homines nolunt venire ad ipsum
qui tamen est dulcissimus et liberalissimus / Cer-
te / nolunt aliqui venire quia non trahuntur per gratiam
a patre suo Ipse autem dicit sic Jo. vj. Nemo
potest venire ad me nisi pater qui misit me
traxerit eum Sed quid est quod sunt aliqui qui
non trahuntur a patre / atque per hoc quod non possunt ve-
nire ad xpm Certe / quia trahi nolunt Ex
quo sequitur quod isti non possunt venire ad xpm / quia
venire nolunt Preterea autem quod aliqui veniunt
ad xpm / non vere sed ficte / non simpliciter sed frau-
dulenter sicut iudas / cui dixit xpus Mt. xxvj.
Amice ad quid venisti / Hec illa multi sunt qui
sicut iudas venientes ad ihesum osculantur ipsum
i. accipiunt indigne sacramentum corporis sui et san-
guinis / et sic tradunt ipsum / quia non cessant in
blasphemare ipsum Non sic sit de nobis karissimi
sed veniamus ad ipsum illis tribus modis quos dicta
ipse ei dicit Jo. vj. Eum qui venit ad me
non eiciam foras q. d. Illum qui venit ad
me sicut quod dignum est recipiam in celesti hospicio
de quo numquam eiciet foras Ad quod hospicium
nos ipse perducat Qui vivit et regnat in
secula seculorum Amen. Sermo bonus.

Vidimus stellam eius in oriente etc. Ubi
supra Accepta divisione et prosecucione membrorum
istius thematis in primo principali sermonis precedentis
Et obmisso primo et secundo membro de quibus ac-
tum est supra Et tantum ubi isti Magi intendu-
nt se esse subiectos devoti pietate ad reve-
rendum divina Et hoc in exterioribus latrie exhibi-
cione que fuit signum evidens / interioris submissi-
onis cum dicitur evangelista adorare eum Cum n. adoracio
sit super sit soli deo debita Cum isti Magi
essent in sapiencia magni nullo modo adorassent is-
tum infantem nisi divinum in eo aliquid credidissent
Unde quia divinitatem quam in eo oculis fidei videbant Jo
patentes coram eo adoraverunt eum Et in-
terior adoracione ostenderunt se ei per omnia subiectos
esse Sciendum quod ista adoracio requirit septem condici-
ones que in processu huius evangelii evidenter ex-
primuntur. Prima condicio requisita Certitate magnitudinis
Non ei potest adoracio debite quod omnino ignorat
Nec divinitatem aut huius pueri stellam potuerunt
habere noticiam nisi tantum per fidem Statim
aut cum viderunt oculis corporis stellam illam
corpoream in oriente exteriori habuerunt in oriente
suo interiori stellam quandam spiritualem scilicet fidem veram
quam ipse puer eis impressit / que dicta potest stella ori-
entalis / quia per veram fidem xpus oritur in cordibus
nostris Per istam aut stellam i. per fidem cognove-
runt isti in hoc puero veram humanitatem unde
dixerunt Ubi est qui natus est Regiam potestatem
unde dixerunt Rex Iudeorum / Veram esse divinitatem
unde dixerunt Vidimus stellam eius etc. Stella a. cu-
stella enim illa corporalem / per primam stellam spi-
ritualem cognoverunt esse stellam eius scilicet huius pueri
quia cognoverunt ipsam esse ab eo formatam / et in
eius obsequium esse factam / atque per hoc cognoverunt
ipsum esse deum / quia nulla virtus creature / possit
eam sic subito et in instanti formasse Cogno-
verunt ipsum esse dignum esse adoracione atque per
hoc et deum Istam primam condicionem non habuit Hero-
des Non enim credidit ipsum esse deum sed ho-
minem purum / quia credidit se posse interficere ipsum
Magi ergo potuerunt dicere Herodi et iudeis
Jo. iiij. Nos adoramus quod scimus / quia habemus
veram fidem de illo quem adoramus Secundo
requiritur ista adoracio solempnitate in professione

vera adoracio requirit vij condiciones

scilicet fidei. Non enim sufficit ad salutem tantum corde credere
nisi sequatur aperta confessio oris. Corde enim creditur
ad iusticiam, ore autem confessio fit ad salutem, dicit
apostolus Rom. x. Invenitur istam condicionem habue
runt isti Magi quia coram illo qui solus regna
bat in Judea confessi sunt solempniter alium Re
gem verum Judeorum esse natum, quem eciam solempniter dixe
runt esse verum deum. Re vera mirum fuit quod non
timuerunt facere istam confessionem. Et quod ipse tyrannus
Rex non statim interficeret eos. Istam autem
condicionem non habuit ille tyrannus Rex, immo ut dicit evan
gelium cum audivit ista turbatus est et omnis Jerusalem
cum illo. Non enim libenter confessus fuisset alium esse
Regem in Judea preter seipsum. De iiiibus autem Magis
competit dici illud Apo. iiiio. Adoraverunt viventem in secula
seculorum etc. dicentes dignus es domine acci
pere virtutem et divinitatem et fortitudinem et gloriam et benedictionem
et honorem et omnem creaturam. In quibus verbis
tanguntur illa duo scilicet Credulitas interior. Adorave
runt enim viventem. Et solempnitas exterior
dicentes dignus es domine etc. ¶ Tercio requiritur sedul
itas in inquisicione. Querere enim debet cum diligencia
ille qui dignus est adoracione donec veniat. Is
tam condicionem habuerunt isti. Qui enim de oriente
venerunt ad civitatem sacerdotalem et Regiam
scilicet Jerusalem. In qua cogitaverunt quod cognoscerent ibi
de loco nativitatis eius, et cum instructi fuerunt
non quieverunt in civitate. Cum tamen deberent
esse multum fatigati, Qui tot terrarum spacia per
ambulaverunt in xiii. diebus. Sed statim postquam instructi
sunt iverunt eadem die in Bethleem ubi in
venerunt eum, et adoraverunt eum, ad hoc enim vene
rant ut adorarent eum et servirent ei. Non sic He
rodes qui dixit eis Ite et interrogate diligenter
de puero, et cum inveneritis renunciate mihi, ut et ego
veniens adorem ipsum. Contentus fuit, licet eum quesivit
eum, non ut adoraret sed ut interficeret ipsum. Ficte
enim et fraudulenter querebat ipsum, et isti Magi non
ficti nec simulate, sed cum veritate, Christum ut ado
raret ipsum in spiritu et veritate. Tales enim pater vult
adoratores, et quia celestis est, querit. Deus
enim spiritus est et eos qui adorant eum in spiritu et veritate
adorare oportet sicut dicit Sal. [illegible] Jo. iiiio. Er
go queramus diligenter ipsum cum istis Magis
donec inveniamus eum, et queramus eum ad adorandum
non ad blasphemandum. Et adoremus eum non
ficte, sed in spiritu et veritate. ¶ Quarto requiritur iocundi
tas in contemplacione. Adorari enim debet deus
cum gaudio et leticia exteriori. Iuxta illud ps.

Jubilate deo omnis terra etc. Et omnis terra adoret
te deus et psallat tibi. Istud autem gaudium quamvis de
beat per verba bona et opera et signa exprimi exterius
principaliter tamen est intus in corde. Bonum enim est quod
appareat exterius in exultacione, sed primo debet esse interius
in contemplacione. Istam condicionem non habuerunt Herodes
nec iudei sed iram magnam et tristiciam et turbacionem.
Unde Herodes accensus ira fecit interfici filios
pueros innocentes. In quorum quolibet credebat Christum
interficere. Sed de iiiibus dicitur in hoc evangelio quod videntes stel
lam illam corpoream stantem super ubi erat puer ga
visi sunt gaudio magno valde. Sciebant enim quod
nullum servicium esset deo acceptum nisi cum gaudio et
spirituali leticia sit ei impensum. ¶ Quinto requiritur
humilitas in sui reputacione. Superbus enim homo non digne
adorat deum, nec sua adoracio est ei accepta, quia
ut dicitur Sapiencie a solis humilibus honoratur deus.
Certe istam condicionem habuerunt isti de quibus dicitur in isto
evangelio quod intrantes domum procidentes adora
verunt eum. Cum humilitate enim animi que eciam debet apparere
exterius in membris corporis adorandus est deus. Iuxta
illud ps. Venite adoremus et procidamus ante deum etc.
Et in ps. c. eciam ysa. lx. Venient ad te curvi et a
dorabunt vestigia pedum tuorum. Non sic Herodes
humiliavit se, sed manens in sua maxima superbia
credidit posse perturbare consilium dei. Unde Leo in
quodam sermone huius festi dicit sic quid tu o ceca stul
te emulacionis impietas, qui perturbandum putas
divinum tuo furore consilium. Dominus mundi temporale
non querit Regnum qui prefert eternum. Mors enim Christi non
est temporis tui. Ante enim condendum est evangelium, ante
predicandum est dei Regnum, ante dande sunt sanitates
et facienda miracula. Cur igitur quod alienum futurum est
operis tui vis esse criminis, et non habitura effectum
sceleris, in solum te perpetuas reatum voluntatis.
Maxima ergo fuit in Herode superbia, qui putavit
suo furore divinum consilium esse turbandum. Sed
maxima fuit in istis humilitas, quia procidentes ado
raverunt eum. Adoraverunt quidem dicit Leo
verbum sub [illegible] In carne verbum. In infancia sapienciam.
In infirmitate virtutem. Et in homine veritatem. Dominum ma
iestatis. ¶ Sexto requiritur liberalitas in obla
cione. Deo enim, sed venire ad ipsum vacuis ma
nibus, nec ipsum adorare nisi cum munerum li
berali oblacione. Sic enim fecerunt isti Magi ut
dicitur in evangelio. Apertis thesauris obtulerunt
ei munera aurum thus et mirram. Fidem enim quam
verbis professi fuerant etiam muneribus fuerunt
contestati. Obtulerunt enim ei aurum sicut Regi
magno thus sicut deo vero mirram

s. hoi mort. et infirmo Aliam autem horum obtulit
ei herodes quia nec credebat eum esse Regem n. deum
tamen suspicatus ipsum esse Regem sui successorem
obtulit ei Non aurum sed ferrum Voluit ei ipsum inter
ficere et credidit interfecisse Non thus obtulit ei
sed potius sulphur sue nequissime voluntatis Interfe
cit enim suos tres filios et aliquas de uxoribus
suis Interfecit eciam ipsum in quibusdam puerorum Et
tandem iussit quod in die mortis sue interficerentur
maiores de iudeis ut in die mortis sue es
set luctus in tota terra et si non pro morte sua
saltem pro morte aliorum Nec obtulit ei mir
ram que designat virtutem continencie quam s. mirra
servat mortua corpora ne putrescant Sic et
castitas servat hominum corpora mortalia ne per
luxuriam corrumpantur Iste autem herodes non obtu
lit mirram sed storiam fetidissimam Fuit enim
ut legitur inmundissimus et deliciis carnis omnino
deditus habuit n. multas uxores et pro amore
unius earum que erat uxor sororis hircani Ipse
qui erat generalis trucidavit se ipsum Obtulit ergo
ille malas hostias ideo non adoravit sed
Magi offerentes bonas hostias digne ado
raverunt Dictum ei fuit eis per prophetam in ps.
Tollite hostias et introite in atria eius adora
te dominum in atrio sancto eius i. in diversorio Bethle
mitico quod fuit habitaculum puero nato loco palla
cii Regalis Imitemur ergo nos istos Magos
ut offeramus domino spiritualiter ea que per ea munera
fuerunt mistice designata s. sinceram dilectionem
loco auri quod apte designatur per aurum s. n. aurum
excellit omnia metalla sic caritas que est amor
dei et proximi excellit omnia dona Et istud au
rum s. caritas procedit immediate a capite christi s.
a sua divinitate de quo dicitur Can. v. Caput eius
aurum optimum Diligamus ergo deum et proximum
non tantum ore sed opere et veritate Probatio enim
dilectionis exhibicio est operis Et de ista elemosi
ne que fuit pauperibus communis sic hostie deo accep
tissime Unde apostolus ad heb. ult. Beneficiencie
et communionis i. communicacionis nolite oblivisci
Talibus enim hostiis promeretur deus Offeramus eciam
ei devotam oracionem loco thuris Comparatur enim oracio
devota comparatur thuri s. n. fumus thuris ascen
dit versus celum sic et oracio devota nubes
penetrat et non remanet usque quo veniat in
conspectum dei Unde propheta in ps. Dirigatur o.
mea s. meosti in conspectu tuo etc. Offeramus
ei eciam mirram mortificacionis viciorum Haec
est illa mirra amara que distillaverunt

labia christi dicentis penitenciam agite etc. Math. iii
Unde sponsa dicebat de ipso Can. v. Labia
eius distillant mirram primam i. abstinenciam
et continenciam et eciam penitenciam de peccatis Et re
vera ista duo s. devota oracio et carnis maceracio
sunt hostie deo accepte Unde propheta dicit ps. in ps.
Tibi sacrificabo hostiam laudis Et de alia dicit
apostolus Rom. xii. Offeratis vel exhibeatis cor
pora vestra hostiam viventem etc. Plerumque sunt de quibus est
dolendum quod non offerunt ista cum Magis sed potius
offerunt cum herode Non aurum sed medium lapi
des et ferrum ad percuciendum et aliquem interficiendum
pauperes Non thus sed sulphur Et si aliquem
offerunt aliquid de thure quia aliquem orat deum
i. thus non est purum sed sulphure mixtum quia oracio
eorum est malis cogitacionibus et affeccionibus et inter
dum locucionibus permixta Non offerunt eciam mirram
quia sepe habent vitam inmundissimam Septimo requiritur
integritas in consumacione s. ista fecerunt de
quibus dicit ewangelista quod per aliam viam reversi sunt in regionem
suam Ille enim digne adorat christum qui medio
sue adoracionis revertitur in Regionem paradisi
a qua per peccatum primi hominis exivit In qua
Regione non potest reverti per illam viam per quam
exivit quia illa via fuit peccatum quod non ducit ho
minem ad paradysum sed potius ad infernum Ille
eciam qui vadit per illam viam i. per peccatum non
tenet puerorum ihesum sed potius herodem i.
i. dyabolum et tamen omnes homines sunt in istis
Magis admoniti ne redirent ad herodem
per aliam ergo viam revertendum est in supernam regionem
Et illa via est caritas perseverans usque ad finem vite
non dubium quin ista via introducat hominem in
celum Et certe in ista via i. in caritate quam quis
vel in qua quis permanet usque ad finem perseve
raverit adorat omnis qui digne adorat Unde
propheta in ps. dicit sic in persona omnium electorum Introibimus
in tabernaculum eius i. in celum quod est thabna
culum dei admirabile Subdens autem causam huius
introitus dicit adorabimus in loco ubi steterunt
pedes eius loquendo mistice pedes christi sunt timor
et amor Timor dico bene humilians et amor
bene inflamans ista enim duo tenent christum in
cordibus electorum nec permittunt eum exire locus
autem in quo stant ista pedes est propositum perseveran
di in bono usque in finem Habeamus ergo in
nobis ista septem que requiruntur ad adoracionem dignam
s. sanctitatem in congregacione sollempnitatem in professione
Dedulitate in ingressione Jocunditate in contempla
cione mediocritate in reputacione liberalitate

m

in oblacoe Integritate ꝯsumatoe .i. ꝗ ꝑseuere
mꝰ usqꝫ ad fine/ ꝛ ita adorabimꝰ digne/ Sꝫ
pchdolor multi sᵗ qui loco dei vel adorat crea
turas/ aliq ꝗdē sole/ alij luna ꝛ sic de alijs
stellis celi/ alij ꝗ ꝑeius fuit adorauerūt bes
tias tre/ talpas ꝯf et uespertilios/ et ꝗ ceᵗ
fuit insipientissimū aliq adorauit/ ꝛ opa
manuū suaꝝ/ de quibꝫ dᶻ in ps ꝯfūdant
oēs q adorāt sculptilia ꝛ q gloriant i simulacris
suis/ Isti ei sᵐ aplm ad Rom .i. mutauerūt
glam incorruptibilis dei in similitudine ymagis cor
ruptibilis hoīs ꝗdrupedū/ uolucrꝝ ꝛ sꝑpētū/
Isti aut adorauit ꝗ nescierūt ꝛ qd nescie
uit/ vn fideles quit eis dñe Io .iiij. Vos
adoratis qd nescitis/ credebat n. ee dm̄
vbi tamē nichꝫ numīs erat/ Alij aut fue
rūt ꝛ sᵗ ad huc q nō crediderūt n̄ credūt
in creaturis ut in ydolis ee diuinitatē. Tn ꝑꝑ mi
nia ꝗ̄cupiam carnis medū adorāt crea
tura ac si eēt deꝰ ꝛ fruūt/ ꝛ potius ꝗ̄ deo
ya ꝑꝑ ipam deserūt totalit deū ueꝝ Isti
sᵗ sicᵗ Salomon q ꝑꝑ amore feruētissimū
vxoꝝ suaꝝ adorauit ydola gētiū .3ᵒ Re
.iijᵒ. ꝯf .xjᵒ. Isti ꝯf sᵗ illi de qbꝰ dᶻ aplꝰ ad
phil .iijᵒ. Quoꝝ deꝰ uenter est ꝛc. Alij at
sunt qui ꝑꝑ suma ꝗcupiam oculoꝝ .i. ꝑpter
auaricia fruūt creaturis potius ꝗ̄ creatori/
qui plus ꝯfidūt i suis diuicijs ꝗ̄ in deo/ et
sepe ꝑꝑ vnū denariū dimittūt deū verū
ꝑꝑ qd auaricia dᶻ ydoloꝝ fuitꝫ ad Eph .v.
Isti adorāt dyaᵐ qui ꝓmittit eis se daturꝫ
bona trena dū tamē adoret ipm/ nec mirū
ꝗ hᵒ ꝯf ꝓmisit xpo vn dixit ei .3ᵒ Maᵗ
ꝗ hᵒ ꝯf ꝓmisit xpo vn dixit ei sᵈ hᵒ. ostē
.iijᵒ. ondēs ei oīa Regna mūdi/ hꝫ oīa da
bo tibi si cadēs adoraūis me/ Sꝫ hoīes
auari ꝛ cupidi nō repellūt dyaᵐ sᵗ xps
repulit ipm dicēs ei/ Vade retro Sathana
dnm deū adorabis ꝛ illi soli fuies Sꝫ ipi
cadētes in trā ꝑꝑ amplexū trenoꝝ adorāt
ipm/ oēs ꝯf peccatores ꝗnalr qui ꝯmittūt
pcā mortalia adorāt bestiā .i. dyam ꝛ y
maginē eiꝰ .i. affeccōm trena de ꝗbꝫ qlibꝫ
dᶻ apoc .xiiijᵒ. Or hic bibet de vino ire dei
vo sic nos fcim̄ ꝫ cū tāis btis magis ado
remꝰ illū ꝗ adorāt angeli/ cū em deꝰ ꝑꝑ
introduxit ꝑmogenitū suū in orbe trraꝝ
dixit/ Et adorēt eū oēs angli dei sᵈ dᶻ aplꝰ
ad Heb .i. Et beat nīa adoratio illos sep
te comites qui iam sᵗ desponti/ ut tande
ueniamꝰ ad atrium sctm dei quod ē i celis

vbi em ꝯplebit ꝛ ꝑficiet oīs adoratio q
nūc est imꝑfca ibiqꝫ adorāt oēs illi q cum
hostijs spūalibꝫ q dce sᵗ intrauit in atria mi
litantis Eccłie/ eis ei dᶻ alibi in ps/ Collite
hostias ꝛ intrate ꝯ adorate dnm i atrio
sco eiꝰ qd quidē atriū sctm/ ē id teplū celes
te de quo in ps dᶻ. Or in teplo eiꝰ oēs
dicēt glam Ad qd teplū nos ꝑducat
Ihs xps Amen. Sermo pmꝰ. Dnica infra
octauas epyphanie.

Post triduum inuenerunt eum Luce .ijᵒ.

Illa que sunt gesta in ꝑma die xpi
sᵐ sua huamtē/ utpote de ptu virgis de
annūtiacoe angli/ de gaudio ꝛ leticia/ ꝛ can
tu solēpni celestis milicie ꝛ de aduentu
pastoꝝ ad ipm refert iste ewanᵗᵃ Lucas sup
codē cā .iiᵒ. ꝯf que fuerūt gesta octaua die
eiusdē/ utpote de circūcisioe ipius ꝛ salutis
nois impone refert idē sup codē cᵃ. uero que
fuerūt .xiij. die eiusdē utpote de aduentu
Magoꝝ stella duce ꝑuia ꝛ ipoꝝ adoratoe
refert Matᵗ .ijᵒ. Illa uo q fuerūt gesta .xl. die
ipius utpote de purificatoe virgis puerpe
de ꝑntatoe ꝛ oblatoe pui in teplo de verbis
iusti Symeonis que dixit de puero ihu deo
pri ꝛ Marie mri sue/ ꝛ de quibusdā alijs re
fert iste Lucas sup eodem/ illa uero q fuerūt
gesta ꝑ paꝝ post istam oblacōm factam i teplo
utpote de fuga Joseph cū puero ꝛ mre sua i
Egyptū vbi fuit ꝑ septē anos/ ꝛ de interfec
tōne puerorum Itēꝝ de reūsioe eiusdē Joseph
cū puero ꝛ mre de Egypto in Judea qn pu
er Ihs erat qn̄ octennis narrat Matheꝰ vbi
supra. Vero q fuerūt gesta .xij. anno xpi hoīs
utpote de ascēsu ipius i Jrlm ꝛ de alijs q
in hᵒ ewanᵒ ꝯtinet/ vn v'bū ꝓpositū est/ nar
rat idem ewanᵗ Lucas sup eodem/ Illa q sunt
gesta a .xij. anno xpi usqꝫ ad .xiij. die .xxx.
anni eiusdē/ qn fuit a Johe Baptizatꝰ nꝰ ewanᵗ
aliqꝫ scribit/ vn de illis q sunt gesta ꝑ xpm
in decē ꝛ .viij. anis ꝯiuis legāt aliq appocri
fa nichꝫ tamē autēticū hemꝰ illa q fuerūt
gesta a baptismo xpi usqꝫ ad morte sua ewāte
.iiijᵒʳ narrat sic/ ꝗ quilibꝫ dicit aliq ꝛ obmit
tit aliq q alius supplet/ ita ꝗ ipi .iiijᵒʳ scripse
rūt oīa q erant ad salute hoim ꝑtinencia
et dico ad salm hoim ꝑtinēcia/ q ꝯf oēs
simꝫ nō scripserūt oīa ꝑ xpm dicta ꝛ gesta
/ qr ut dᶻ Jo. ult. Mundus totꝰ nō posset
libros capere qui erant scribendi/ dimissis
alijs qm ad nūc ē hystoria et spūalem.

intelligencia istius evangelii insistemus. Et quod
est sanctorum quod forma vite perfectionis exemplar morum disciplina
na xpus in hoc evangelio ostendit nobis in seipso formam mul
tiplicis virtutis. Primo enim ostendit nobis exemplum maturandi
deo tempus pueritie / quando duodecennis ascendit
ad templum. Ostendit etiam secundo exemplum exhibendi deo
cultum latrie / quia ascendit in ierusalem ut ibi
adoraret / ostendit etiam tercio exemplum implendi mandatum
datum legis divine / quia ascendit in pascha quod lex
preceperat / ostendit etiam quarto exemplum expulsionis
di deo tributum orationis secrete voces / Remanens
ne solus in ierusalem. Quinto ostendit exemplum relinquendi
parentale affectum / quia dimisit parentes suos / et
inter eos noluit inveniri. Sexto ostendit exemplum fu
giendi mundialem occupacionem quia noluit inve
niri / non in vico sed in templo / ostendit septimo
exemplum appetendi salutarem instructionem quia fuit
inventus sedens in medio doctorum / Octavo ostendit
exemplum deponendi inetatem presumpcionem / quia fuit
inventus humiliter audiens doctores et ipsos interrogantes
rogantes diligenter. Nono ostendit exemplum de veritate
et integritate prime quia voluit quod mater sua et Jo
seph / qui dolentes eum quesierant post triduum in
venerunt ipsum quod quidem triduum designat
tres partes penitencie ut postea dicetur. Decimo
ostendit exemplum de sedulitate indulgencie dicens
Marie et Joseph In hiis que patris mei sunt oportet
tet me esse / Unde propter ipsum vos reliqui / Un
decimo ostendit exemplum de simplicitate obedi
encie / in hoc quod descendit cum Maria et Joseph in
Nazareth et erat subditus illis. Non ergo mi
rum si homines debent subdi deo et hominibus propter deum
quia et deus voluit hominibus subdi / Ultimo ostendit nobis
exemplum de profectu in veritate iusticie in hoc quod ipse
voluit proficere sapiencia et gratia quantum ad apparenciam
hominum non quantum ad existenciam / quia ab instanti sue
concepcionis fuit in utero perfectus / verumptamen ut ergo
quantum ad etatem et quantum ad robur et staturam corporis
proficiebat realiter Sed quantum ad alia duo solummodo
quod ipse voluit ut nos proficeremus realiter. quia sumus
imperfecti. placeret deo quod nos haberemus omnia et alia dei et
facta per ihesum et ea ipsum conservaremus in corde nostro
et per omnia ostenderemus secundum modulum nostre etatis pro
ficiebat Maria mater eius de qua dicitur hic Et mater
eius conservabat omnia verba hec in corde suo Dimis
sis aliis partibus huius evangelii tantum istud in quo ostendit
nobis exemplum vere et integre penitencie cum dicitur evangelio.
post triduum invenerunt eum Aliquantulum consistendum
dum de hoc enim verbo quiescent peccatoribus qui
per peccatum perdiderunt ihesum Sed per veram penitenciam que

habet tres partes tamquam tres dies scilicet cordis contricionem
oris confessionem / et operis satisfactionem inveniunt ipsum
post triduum enim invenerunt ipsum in quo quidem
verbo instruuntur penitentes. scilicet ut inflametur amor
ignitiui ad desiderandum ut occupetur labor
diligenti ad recuperandum ut confirmetur vigor
vehementi ad prosequendum / Penitentes enim
debent desiderare ihesum quem per peccatum perdiderunt
/ et hoc propter dulcedinem eius perfeccionem que notatur in hoc
pronomine Eum Quod quidem pronomen refert
ihesum Salvatorem de quo constat quod est verus de
us propter hoc in se habens omnem perfectionem propter quod
debet desiderare ipsum ut dicat cum propheta. Ysaie
.xxvi.o Domine nomen tuum quod est ihesus et memoria
le tuum quod est in desiderio anime semper perfectis et
devote / et si dicatur quod anima perfectis habent ihesum ergo
non habent desiderare ipsum quia res habita non deside
ratur. Dicendum quod anima perfectis debet desiderare
ihesum non ut ipsum habeat simpliciter. quia iam habet ipsum
sed ut magis ac magis habeat ipsum / vel saltem
debet desiderare eum / quia semper debet timere quod non
habeat ipsum. scilicet propter quod perfectus debet diligenter
laborare ut ipsum quem perdiderunt recuperent
Et hoc propter certitudinem invencionis que notatur cum dicitur
invenerunt Nec non scilicet Joseph et Maria que
dolentes quesierunt ipsum invenerunt ipsum Ita
et veri penitentes invenient ipsum si diligenter
querent ipsum / Omnis enim qui petit accipit / et qui querit
invenit Luce xi.o scilicet. penitentes etiam debent perse
verare in querendo ipsum et hoc propter spacium trium
dierum prime que habet ostenditur per spiritualem sensum
cum dicitur post triduum quod quidem triduum ut dictum est
sunt tres partes penitencie que sunt illa via trium dierum
qua dicitur deus penitentibus per figuram Exodi. v.
Deus hebreorum vocavit nos ut eamus viam
trium dierum in solitudinem / et sacrificemus ei / Hebrei
enim interpretantur transeuntes / et significant pe
nitentes qui transeunt a viciis ad virtutes hos vo
cat deus ut eant illa trium dierum in solitudinem
id est ut doleant corde / confiteantur ore / et satisfaci
ant opere in solitudine scilicet penitencie / de qua dicitur
verbo penitentes in psalmo Ecce elongavi fugiens
Elongavi dicit scilicet a viciis et peccatis / et mansi
in solitudine / et sacrificemus deo istud. Sacri
ficemus quidem id sacrificium de quo dicitur in psalmo. Sacri
ficium deo spiritus contribulatus et cetera. Ioel in verbis pre
positis instruuntur veri penitentes / Primo
ut inflametur amore ignitiui ad desi
derandum illum quem per peccatum perdiderunt que

totus desiderabilis per universalem perfectionem quam
notat per hoc pronomen Eum quod pronomen refert Ihesum
de quo paulo superius dictum est Remansit puer Ihesus
in Ierusalem / De quo dicit vir penitens in psalmo Quem-
admodum desiderat cervus ad fontes aquarum ita de-
siderat anima mea ad te deus Iste enim Ihesus est verus
deus et de quo eciam dicit sponsa Cant. 2o Sub umbra
illius quem desideraveram sedi .i. sub refrigerio gratie
sue ab estu viciorum consurgit quievi / et fructus eius
.i. sua interior consolacio dulcis gutturi meo
.i. gustui interiori // Secundo instruuntur penitentes
in hoc verbo ut occupentur labore diligenti ad
querendum spiritualiter Ihesum perditum per peccatum per continuam
inquisicionem cum dicit Ihesum invenerunt Sicut enim Joseph
et Maria invenerunt Ihesum quia dolentes quesierunt
eum / ita et tunc est quod penitentes inveniunt Ihesum deletorem
culpe et largitorem gratie et sponsorem venie et glorie
Sicut cum dolore querunt eum / Unde dicit dominus per
prophetam Jeremie xxix° Queretis me et inve-
nietis cum quesieritis me in toto corde vestro et
inveniar a vobis // Tercio instruuntur ut confir-
mentur vigore vehementi ad perseverandum
per spiritualem significacionem cum dicit post triduum.
Quod quidem triduum ut supra dictum est tres partes
penitencie designat / penitentes enim debent perseverare in
via prima donec perficiant tria dieta .i. donec
compleverint satisfactionem / Non enim sufficit inchoare
viam penitencie per contricionem cordis / nec eciam sufficit
continuare addendo confessionem oris / Sed oportet
perseverare usque ad completionem tercie diete .i.
usque ad satisfactionem operis / quia quamvis inveniatur
Ihesus in prima die / et in secunda .i. cum peccator conteritur
et confitetur non tamen sic perfecte invenitur sicut in tercia / Ut
patet tercia / est in prima ut secunda non invenitur Ihesus
.i. salus nisi habeatur in proposito tercia dieta / Iste
sunt illi tres dies per figuram in quibus Christus templum
cordis nostri solutum / et dissipatum per peccatum
excitat et reparat Secundum quod dicit Jo. 2o dicta post
triduum invenerunt eum // Circa primum ubi
instruuntur penitentes ut inflamentur amore
vehementi ad desiderandum spiritualiter illum quem per peccatum
perdiderunt / de quo dicit Aggei 2o Veniet de-
sideratus cunctis gentibus / et qui est totus deside-
rabilis / Secundum quod dicit sponsa per universalem perfectionem
que est in eo quod notatur in illo quod refert is-
tud pronomen Eum Refert enim iterum Sal-
vatorem qui non esset Ihesus salvator ut
supra dictum est nisi esset verus deus in quo

est abyssus et pelagus omnis perfectionis Refert enim
istud pronomen Eum illum qui est primogenitus et
unigenitus dei patris et virginis matris quia est deus
pater et est verbo nostri spiritualiter vocat eum filium / quod autem
ipse sit primogenitus dei patris dicit hoc apostolus
ad Heb. 1o cum iterum Introducit deus pater primo-
genitum in orbe terrarum dixit / et adorent eum omnes
angeli dei Sic tenendo verum deum / Quod autem sit unige-
nitus dicit hoc Jo. ewangelista 1o c. Deum nemo
vidit umquam unigenitus autem filius qui est in sinu
patris ipse enarravit / Quod autem ipse sit primoge-
nitus matris virginis dicit hoc Lucas 2o ca. Imple-
ti sunt dies Marie ut pareret filium et peperit filium
suum primogenitum / Quod autem sit eius unigenitus
patet quia dixerunt heretici quia matri ista sic verbo p
mansit istud quod refert hoc pronomen eum / Vocat
deus pater spiritualiter filium Mt. 3o dicitur quod Christo baptizato
aperti sunt ei celi etc. Et ecce vox de celis dicens
Hic est filius meus dilectus in quo michi compla-
cui Et idem Mt. xvij° et idem in aliis duobus ewan-
gelistis scilicet Marco et Luca. Dico autem quod vocat
eum spiritualiter filium / quia cum sint multi filii dei adop-
tivi ipse tamen est solus filius naturalis de substancia
patris genitus secundum divinitatem quia constituit heredem univer-
sorum per quem fecit et secula ad Heb. 1o Unde ipse solus
mittit filios dei esse verus deus / istum eciam vocat virgo
mater spiritualiter filium Iste enim in quo est filius dei
patris et filius virginis matris tamen secundum diversas
naturas In textu autem ewangelii vocat ipsa eum suum
filium Unde dicit ewangelista et dixit mater eius ad illum
Fili quid fecisti nobis sic. Non recolo quod alibi in
toto ewangelio vocet eum filium Et bene dixi quod vo-
cat eum suum filium specialem / quia cum ipsa habuit
multos filios adoptivos de quorum numero fuit spe-
cialiter Johannes ewangelista. de quo dixit ei Christus Ecce
filius tuus Jo. xix° Iste tamen solus filius eius
fuit naturalis quem portaverunt ipsius viscera
et ubera lactaverunt / Istum ergo primogenitum / et
unigenitum dei patris et virginis matris refert istud
pronomen Eum Refert enim inveniendum Ihesum Salva-
torem et istum debent summe desiderare peniten-
tes quia sine ipso illustrante sedent in tenebris
ignorancie sine ipso sublevante iacent in luto con-
cupiscencie / sine ipso liberante tenentur in vinculis
impotencie / sine ipso suscitante fetent in sepulchro
consuetudinis prave / propter quod quodammodo vocatur iste
Ihesus Salvator quia deus Ysa. xlv°
apud eum loquens ad ipsum dicit ita / Tantum
in te est deus et absque te non est deus / Vere

~~Vere tu es tu~~ tu es deus absconditus deus
isrl. salvator. enim dicit / in te est deus. sp. ecos
illuiando ppt quod tu es desiderabilis / quia sine te
illustrante sedet homines in tenebris ignorancie
Sz tu fugas istas tenebras / quia tu es lux vera
que illuminat omnem hominem venientem in hunc mun-
dum Jo. 1°. ppt quod dicitur tibi in ps. Deus meus il-
luminas tenebras meas ista illuminacio spiritu-
alis que fit per xpm deum fuit figurata in illuminacione
corporali cecorum / illuminavit enim xpus deus et ho
cecos corporaliter eos cecos ante quod non posset
fecisse nisi esset verus deus / de hoc habetur Luc. xviij°.
et Jo. ix°. Et ecce in ista ~~illuminacione~~ illuminacione corpora-
li fuit figurata illuminacio spiritualis que solum fit per
eum / quia est deus verus illos eos quos illuminabat corpora-
liter / illuminavit eos spiritualiter. sicut patet de illo ceco.
Luc. xviij°. cum dixit xpus Respice fides tua
te salvum fecit / sicut eciam patet de illo ceco na-
to Jo. ix°. cum dixit xpus Credis in filium dei /
qui respondit credo domine / et procidens adoravit
eum / Ergo propter illuminacionem spiritualem dicatur hoc primo de
dicto propheta / Sancti in te deus est / Et quid est quod
magis desideratur in ceca corporaliter quam videre. Certe
nichil in corporalibus multo forcius nichil est quod
magis debeat desiderare ceca spiritualiter cum mori
sit omnes qui sunt in peccato mortali quia exclusi ignoran-
cia vide salutifera veritate. Ergo domine ihesu di-
cat hic vivum i. ps. Illumina oculos meos sp. in-
teriores ne unquam obdormiam in morte i. in mortali
peccato Dicitur in ysaia Absque te non est deus. sp.
lapsos sublevans / Quod tu sp. solus eripis ut
deducas hominem de lacu miserie et de luto fe-
cis i. peccati mortalis propter quod tu es summe desiderabilis
quia sine te sublevante iacet homines in luto concu-
piscencie / multum desiderant homines qui ceciderunt
in aliquem lacum profundum de quo non possunt per se egredi
ut per alios sublevetur / Certe non est lacus
vilior nec profundior quam sit peccatum mortale de quo lacu
non possunt homines qui ceciderunt in ipsum / vel ipsa egredi
nec eciam velut alie creature Solus enim deus aliquem
iustificat qui solus eam creavit propter quod summe
desiderare debet homines deum habere per graciam qui
sublevet eos a luto / sine enim ipso sublevan-
te non possunt eripi sed oportebit eos iacere in
ipso lacu propter quod dicit propheta in ps. loquens in persona pecca-
toris. Salvum me fac deus quoniam intraverunt aque
sp. temptacionem usque ad animam meam. Infixus
sum in limo profundi i. peccati et non est substancia i. non est
in me aliquid quod sit dignum fruicione substancie dei /
Veni in altitudinem maris / et tempestas dimersit
me propter quod dicit infra eodem Eripe me de lu-
to ut non infigar i. ut non maneam sp. infixus
in luto peccati / ac per hoc non me demergat tempes-
tas aque neque absorbeat me profundum / neque ur-
geat super me puteus os suum / puteus sp. infer-
ni. Ista autem sublevacio qua deus hominem sublevat
et eripit de luto peccati per suam graciam fuit figura-
ta / in sanacione illius paralitici de quo habetur Jo. v°.
Ille enim iacebat iuxta probaticam piscinam cum
multitudine languidorum cecorum et aridorum illum autem
qui per se non poterat intrare in piscinam / nec
erat aliquis qui mitteret eum in piscinam / qui fuerat
infirmus per xxxviij°. annos cum vidisset iacentem
solo verbo sanavit / et erexit dicens ei Surge
tolle grabatum tuum et statim sanus factus est et cetera.
Iste languidus iacens significat hominem qui est in peccato
mortali / languidus i. est et impotens qui iacet in grabato
to turpissimo et fetidissimo peccati huius. Ipsa non po-
test intrare in piscinam vite eterne ut lavetur et sanetur
aqua gracie nec eciam virtus alicuius creature ad hoc est suffi-
ciens / Quid igitur si deo inspirante et dicente sibi
vis salvus fieri. non repugnet sed consenciat ipse
ihesus Salvator sanat eum et erigit dicens ei
Tolle grabatum tuum i. detestare deinceps pec-
catum tuum in quo iacuisti nec deinceps revertaris
in ipsum / ne tibi aliquid deterius contingat. Sed va-
de in domum tuam i. in domum eterne inhabitacionis
ut ibi sp. requiescas et sis sp. de numero et numero
filiorum eius propter istam igitur sublevacionem qua ihesus xpus
sublevat / et eripit peccatorem de luto concupiscencie
vocatur scilicet deus absque te non est deus dicit propheta
sequitur in dicto ysaia. Vere tu es deus abscondi-
tus. Re vera ihesus iste deus est sed in presenti vita fu-
it deus absconditus scilicet sub nube et pallio humanitatis
fuit eciam circa invictus ut habetur ad philip. ij°.
hinc igitur cum omni veritate dicere possumus Vere tu
es deus scilicet captos et vinctos liberans / peccator
enim quamdiu est in peccato mortali multis vinculis
ligatus est quibus dyabolus eum trahit de peccato in peccatum
et tandem nisi rumpatur vincula in infernum deducatur
ista autem vincula non potest ipse per seipsum solvere
nec eciam aliqua alius creature solus enim deus ista
vincula solvit / dominus enim solvit compeditos ut
dicitur in ps. Unde eciam iustus dicit deo in alio ps. Di-
rupisti domine vincula mea propter quod summe debet
desiderare homines habere per graciam dominum ihesum
qui sine ipso liberante tenetur in vinculis ipso
tenere. Quod igitur desiderat homo qui est vinctus corporaliter

in aliquo carcere liberacionem vinculorum suorum certe
magis debet desiderare liberacionem peccator qui in carcere
diaboli est ligatus multis vinculis que sunt
figurata per illos septem funes quibus ligatus
fuit Sampson de quibus Judicum xvi. Et per illa
vincula quibus pullus et asina sunt alliga
ti de quibus Matthei xxi. Et per illas cordulas quibus
fuit ligatus Lazarus in sudario de quo Jo.
xi. Et per cathenas Petri de quibus Actuum xii. a
quibus peccatorum vinculis non potest peccator absolui
nisi per ihesum primo agere. Et dico primo agere quia
per prelatos ecclesie fit ista solucio instrumentaliter
mediante. applicat peccatoribus clauium virtute eis
commissa sunt dampnum ut habetur Matthei xviii. Quecumque solueritis
super terram etc. Ista autem solucio vinculorum spiritua
lium fuit figurata in sanacione mulieris plurimi
fragmis patientis de qua dixit Christus Luce xiii.
Hanc filiam Habrae quam alligauit Satha
nas ecce xviii. annis si non oportuit solui a
vinculo quo dicit oportuit. Et per me solum fieri
potuit. Sic dico de anima christiani peccatoris que
est per fidem filia Habrahe sed est ligata per Sathanam
multis vinculis spiritualibus. quod decet Dominum
nostrum ut ipsam soluat ab istis vinculis quia per
alium solui non potest. tangat et efficiat latus
peccatoris. id est mentem eius angelus Domini. id est diuina
inspiracio. et statim cadent cathene de ma
nibus eius sicut dictum fuit de Petro Actuum xii. Propter
istam igitur liberacionem dicit propheta. Tercio Vere tu es
deus Cui dicit vir penitens Ecclesiastici li. Liberasti
me secundum multitudinem misericordie nominis tui etc. Sequitur
in auctoritate Ysaie. Deus Israel. ihesus id est saluator
deus qui de mortuos suscitas. peccator enim quod di
u est in peccato mortali non solum est cecus non solum est
languidus non solum est vinctus et ligatus sed esse
mortuus secundum animam quia spirituali vita priuatus
a qua morte non potest suscitari nisi per deum ihesum propter
quod summe debet desiderare ipsum homines quia sine
ipso suscitare fetet in sepulchro consuetudinis.
Consuetudo significat enim peccator quasi ille qui opus
peccati durat in consuetudine. per Lazarum mortuum at
fetidum qui quatriduanus fuerat in sepulchro. quia peccator
enim consuetudinarius quatuor dies iacet mortuus
ut prima die sit consensus peccati in delectatione
Secunda consensus expressus Tercia peccati opus quarta
consuetudo peccandi. Et ideo sicut Lazarus non potu
it suscitari nec ad vitam corporalem reuocari
nisi per ihesum. Sic peccatores non possunt a morte
peccati nisi per deum ihesum ad vitam spiritualem reuo

cari. propter istam igitur suscitacionem dicit enim quarto propheta Tu
es deus Israel Saluator. Patet igitur ex predictis
quod summe debet desiderari ihesus cuius visitacio
graciosa sed proh dolor multi sunt qui ipsum non
desiderant qui ipsum non credunt esse verum deum
et verum hominem. sicut heretici quorum aliqui dixerunt
ipsum esse deum sed non hominem nisi fantasticum. Et
aliqui dixerunt ipsum habuisse veram carnem sed
non animam veram sed quod diuinitas animabat car
nem. Alii autem dixerunt ipsum esse purum hominem
Omnes autem isti soluunt ihesum. Soluunt dico ipsum
vel a diuinitate vel ab humanitate. vnde hunc autem dicit
Jo. i. sue canonice c. iiii. Omnis spiritus qui confitetur
ihesum in carne venisse ex deo est. et omnis spiritus qui
soluit ihesum non est ex deo. Isti igitur non desiderant
ihesum. quia non habent fidem eius. Alii vero sunt qui quamuis
habeant fidem eius informem. tamen non desiderant
ipsum. sed potius quererunt aduersus ipsum committendo
vicia contraria quibus aduersantur ei et sue legi. Vnde
dixit Petrus sicut habetur Actuum iiii. loquens deo patri. Conue
nerunt in hac ciuitate aduersus sanctum puerum tuum
quem vnxisti ihesum Herodes et Pylatus. Herodes interpre
tatur gloria in pellibus et significat homines lubricos et impu
dicos. Pylatus autem interpretatur os malleatoris
et significat homines superbos iracundos et maliciosos
qui non permittunt pauperes homines loqui sed
si esse se velint excusare ora eorum contundunt
Vere multi tales homines sunt in ciuitate Ecclesie
qui conueniunt aduersus sanctum puerum ihesum polluentes
sua propria corpora et suos proximos opprimentes.
Non sic sit de nobis karissimi sed si ihesum aliquando per
diderimus per peccatum. desideremus propter primum quod quatuor. quia dicta
sunt esse perdito quod habeamus ipsum desideremus ut magis
ac magis habeamus eum ut sic tandem in celesti
gloria gaudeamus et exultemus in ipso. dicit enim
propheta Abacuch iii. Ego autem in domino gau
debo et exultabo in deo ihesu meo. quia ut
ipse deus ihesus dicit Jo. xvii. Hec est vita eterna
ut cognoscant te deum verum dicebat deo patri et
quem misisti ihesum Christum. quam vitam eternam nobis
concedat ipse ihesus qui est via veritas et vita Amen

Sermo dominica infra octauas epyphanie

Post triduum inuenerunt eum. Vbi supra.
Acceptis dicere et prosequere in electo istius the
matis in principio primum sermonis positis. Et obmissis
primo membro de quo superius actum est Circa secundum
verbi insistendum. percipientes ut recuperet labore
diligenti ad recuperandum ihesum perditum per peccatum

qd debet facere p[ro] certitudinali inventione diligenter
querens / q[uia] Maria et Joseph invenerunt eum / q[uia] cum
labore et dolore quesierunt ipsum ut dicitur invenerunt
Est sciendum q[uod] omnes homines qui sup[er] sunt conditionis debent
querere ihesum dominum inveniant ipsum / quia invenit s[ecund]o ipsum p[re]si
dentes cum pastoribus de quibus dicitur sup[ra] eodem quo venerunt
festinantes / et invenerunt mariam et Joseph et
infantem positum in presepio / quia invenit ipsum sapientes
et diligentes cum Magis de quibus dicitur math. ii. ecce venien
tes de oriente in Bethleem et intrantes domum
ubi puer erat invenerunt ipsum cum Maria ma
tre eius Querant ergo ipsum contemplantes cum spo
sa q[ue] dicitur Can. iii. paululum cum pertransisse eos
inveni quem diligit anima mea / Certe q[ui] p[er] contempla
tionem vult invenire ihesum oportet q[uod] pertranseat magis
in circuitu vicos et plateas .i. omnes creaturas cor
porales / oportet ergo q[uod] pertranseat qui custodiunt civi
tatem .i. spiritus angelicos q[ui] mundum custodiunt et
qui nunquam dormiunt quos omnes pertransitis mens
viri contemplativi invenit sup[er] omnes creaturas di
lectum s[cilicet] ihesum xpm Querant etiam ipsum penitentes
cum Maria et Joseph de quibus dicitur math. evangelio q[uia]
quia dolentes quesierant ipsum p[ost] triduum invene
runt eum / sic et penitentes de peccatis suis dolen
tes inveniunt ipsum / querant q[ui] ipsum omnes / p[ro]prie
penitentes non in turba carnalis congregationis q[uia]
Maria et Joseph non invenerunt eum inter parentes
tes s[ecund]um hic dicitur / nec in lecto corporalis delectationis
q[uia] sponsa non venit eum in lectulo s[ecund]um dicitur Can. iii.
nec in platea mundialis negotiationis / q[uia] spo
sa ergo non invenit eum in plateis civitatis Can. iii.
Sed querimus eum in templo affectualis devotionis et
omnes q[uia] Maria et Ioseph invenerunt eum in templo
s[ecund]um hic dicitur / querimus ergo ipsum explicantes indigen
tiam / allegantes / attinentiam / postulantes indul
gentiam / et p[ro]testantes dignitatis excellentiam s[ecund]um que
bat cum sponsa que dicebat ei Can. viii.
Quis det te michi fratrem meum sugentem
ubera matris mee / ut inveniam te solum foris
et deosculer et iam nemo me despiciat / Primo
dico debemus cum sponsa querere ihesum / nostram ex
plicantes indigentiam / ipsa enim sic dicebat et
dicat quilibet nostrum Quis michi det te acsi
diceret xpo Quis michi trepidanti det te / in
~~sua pro~~ pugna strenuissimum Item
quis michi ignoranti det te in scientia peritissimum
Item quis michi infirmanti det te in cura expe
rtissimum Item quis michi indigenti det te in miseri

cordia ditissimum / dicat ergo quilibet nostrum domino ihesu
xpo quis michi trepidanti infirmanti et mendi
canti det te in pugna strenuissimum ut me
protegas ab hostibus / det te in scientia peritissimum
ut me instruas et p[ro]ficias ab erroribus / det te
in cura expertissimum ut me liberes a morbis
spiritualibus / det te in misericordia ditissimum / ut me
dites donis et virtutibus Respondet tibi sponsa
xpi q[uod] pater eius ipsum dabit tibi qui etiam ipsum hu
mano generi dedit Jo. iii. Sic enim dilexit deus mundum ut filium suum unige
petis s[ecund]um deus dilexit mundum ut filium suum unige
nitum daret ergo dicatur cum p[salmo] ostende nobis domine
misericordiam tuam et salutare tuum da nobis Secundo
debemus ipsum querere cum sponsa allegando attinentiam
sponsa enim sic dicebat / et nostrum quilibet debet dicere /
Quis det te michi fratrem meum sugentem ube
ra matris mee. fratrem dicit allegans cognationem
te ille enim qui pater est omnium fieri omnium voluit /
in hoc q[uod] voluit esse homo unde possumus de ipso di
cere s[ecund]um Gen. xxxvii. frater in carne noster est
Tertio dicitur allegando benignitatem ex summa enim pietate
sic se voluit dare nobis ut quilibet eum posset di
cere suum Ipse enim est ille de quo dicitur Ysa. ix. Par
vulus natus est nobis et filius datus est nobis ut
quilibet possit de ipso dicere s[ecund]um p[salmum] Deus deus ad
iutor meus / Sugentem ubera dicit allegando
suam liberalitatem q[uasi] d[iceret] dic est liberalis iste fra
ter meus in dando s[ecund]um infans qui ubera sugit
videmus enim q[uod] puer sugens ubera promptus
est ad dandum / quicquid habet et q[ui] sic p[ro]p[ter] petitur ab eo
Id licitum est ipse ut dicat illa Luce xi. Be
atus venter qui te portavit et ubera que suxis
ti Matris mee dicit allegando securitatem q[uasi]
diceret sponsa xpi secura sum q[uod] dabit michi fra
ter meus q[uia] matris eius que est sic mea mater
mea est / q[uia] me apud ipsum intercedit ipsa enim
q[ue] est vera mater capitis est suo modo mater
corporis mistici quod est omnis xpianorum et ipsa
p[ro] quolibet intercedit / ut ipse suus filius cuilibet
se donet Et etiam filius dicitur matri sue id quod dicit
Salomon matri sue iii. Reg. ii. Pete mater mea
quia non est fas ut avertam faciem tuam
Tertio debemus ipsum querere cum sponsa postulando
indulgentiam sponsa enim dicit et nostrum quilibet ipsi
debet dicere Ut inveniam te solum foris et
deosculer Ut inveniam te dicat te. s[cilicet] me
vivificantem q[uia] tu dicis p[ro]v. viii. qui me
invenerit inveniet vitam et hauriet salutem a
domino Solum dicit .i. michi absque omni alio sol

ficaciom tu enim ꝑ te xpm solus in te sufficies 2 oib; sufficias / 2 dicat ei Aug⁹ in li. ꝯfess. so- ꝑs deo qui ni te sat bt̃s ē / q si alia nesciat / q aūt te 2 alia sat no ꝑꝑ illa / s ꝑꝑ te solu btus / deg⁹. solu volo / q tu sol⁹ absq omi alio mi- chi sufficias / ou es enim de⁹ qui facis mira. ꝑ so- lus / in ps ffozis dt̃ 1. me a carne 2 mudo totalr abstrahẽte foris te nolo iuenire ut me foris carnis illecebris 2 mudi negocia ponas q no iueniret i tra suauit viuencu sc̃d dt̃ Job. xxviij°. Illa enim delicata tua Mag- dalena iuenit te q stabat ad monumetũ fo- ris plorans sc̃d dt̃ Jo. xx. Et deosculet dicat .1. me tibi ꝑfecte recõciliante / optat ei q de⁹ ꝑr osculet me osculo oris sui qd quidem os es tu qui es filius ei⁹ Can. 1°. Ista recõciliacio fu- it figata in filio ꝑdigo ad prem suu reu- tete / q pat receꝑit / in osclm in signu recõ- ciliacois sc̃d h̃r Luc. xv°. Unde sponsa ista cupi- es osculari ihm meh a°. petit insi ꝑfecta cu co recõciliacom — Quarto debe⁹ xpm custo- sa que ꝑstolado dig̃tis excellencia ipa ei dicat 2 quib; mm ꝑt dicte Et ia neo me despici- at. Ecce nã si aĩa hois iueniat hīt dilcm ip- sam vita sue vivificante 2 credat xpm absq oi alio sibi ee sufficiete / 2 iueniat xpm eam a carne 2 mudo totalr abstrahẽte 2 ipam sibi ꝑfecte recõciliante / iam neo 1. nllo nec demo nec bon⁹ angelus despiciat ipam nec etiā de⁹ / de ipo ei ctu ē / q sponsa ē de ipo in ps Coz ꝯtitu 2 humiliatu de⁹ no despicies / nc etiā angli boni ea despiciut / q ut dicit Luc. xv°. Gaudiu ē anglis dei sup uno peccore pniam agete / Nec demones audet despicē ipam / s pocius ei⁹. ipa despiciat eos / Unde ipa dt̃ in ps Sup inimicos meos despexit ocls me⁹ / Et quis audet despicē filia dei 2 sponsam sororē xpi / 2 amica hedem dei et coheredem xpi / etc n⁹ audet vn dt̃ Et ia neo me despiciat / ꝯm⁹ dt̃ 2 plus sg̃t. q no so- lu ds 2 angli boni 2 etiā mali ipam no de- spiciunt ymo os reputat ipm qd ē filia maxi honoz 2 excellencia sume dig̃tis Sic ergo qri debet ihs / q si diligēt querat. citissime iue- niet. Ez ꝑh dolor mlti uident qrē ihm q orat 2 dat elemosinas / 2 procedit extis hoest tate uite qui tame nunq ipm iueniut q no qrut ipm ad illu fine ad q debet qri. Videlz. ad salutē aĩarũ suarũ sed ad habēdu bona

tpalia ꝑcedas etiā 2 beneficia / uel ad op- tinedum vindictam de inimicis suis / vel ad as- sequēda quecuq alia q ꝯtraria st̃ saluti / Sunt etiā alij qui qrut ore s no corde / de q⁹ dt̃ dns ꝑ ꝓpham / ꝑpls hic me labijs honorat cor aūt eorũ longe ē a me. oib; istis dt̃ xps Jo. vij°. Qrietis me 2 no iuenietis / 2 ubi sum ego vos no potestis uenire Scilicet ubi xps ē / 2 ubi cat etiā viuens i mortali corpē scdm aĩam q cat i eterna btitudine / Illi q sic eu qrut ut dem ē sute tali sua uolutate venire no pnt / ymo 2 i pecto suo morient⁹ / ut ij°. ꝑ ipe ide dicat Jo. viij°. Qrietis me s3 2 no iuenietis 2 i pec- to vro moriemi Et ita q in pecto morit. moritur peccati sui ꝑode / ad inferna descēdit Ita sit nobis ꝑ ipm / s sic qram⁹ ihm saluatore ut tade de nobis uerificet. 1. ps. qd ipe dt̃ M. xj°. iuenietis requiem aĩab; vris Ame. Jacobus.

Post triduu iuenerut eum. Ubi sup.

Accepto dicere 2 ꝑsequere mebrũ istius thematis / et obmissis p° 2 so mebr°. de quibus actu ē supius Circa tcm vbi instruuntur petētes ut ꝯfident uigore ueheenti ad ꝑse uerandu in querēdo ihm / 2 h° ꝑꝑ spūale sgfica- tionem hui⁹ triduu qd ut sepedem ē sg̃t tres ꝑtes pe- nitēcie / qd quide triduu 2 q° ꝑtes pnie si integlr pereram⁹ no dubiu qd ihm iuenie- m⁹ hic in. dt̃ q Maria 2 Joseph q sg̃nt penitētes iuenerut eū post triduu Est aūt sci°. q si diligēter peraram⁹ h° triduu .1. si ꝑficiam⁹ tres ꝑtes pnie no dubiu qm ipe ihs iue- tos nobis reducet ad suu ꝑxima familiari- tate nos vivificet libcans omez nram captiuitate nos clarificet fugās omnem nrãs obscuritate / et nos etiā faciet repellēs omnem nram egestate / Dico pmo q si ꝑ- curram⁹ diligēt istud triduu pnie dns ihs q iueniem⁹ reducet nos ad suu ꝓxima familiaritate de quo pt expõi id Gen. xl°. Tres dies adhuc st̃ post qs recordabit pharao ministerij tui 2 restituet te i gradu pristinu dabisq ei calice iuxta officiu tuu / Pharao iste exh°. solo qd dnat. Egypciis sg̃t. ihm xpm qui dnat oib; creaturis / Pincerna aūt cui Joseph dixit vba ista sg̃t. quēlibz peccore q ē in carcē dyabli scd ille pincerna erat i eode carce illius principis militu Egypti / Isti tres dies designat.

tres partes penitencie. quid igitur dicit Joseph. i. diuina inspiracio peccatori facta quod in se est ut liberetur a carcere dyaboli. Ecce tres adhuc sunt dies. i. tria debes facere in vita presenti, scilicet corde conteri, ore confiteri, et opere satisfacere, post quos dies. i. post que tria si bene et diligenter ea perfeceris pharao. i. princeps mundi recordabitur ministerii tui. Recordabitur dico non ad vindictam sed ad veniam, non ad penam sed ad graciam et misericordiam, et restituet te in gradum pristinum. i. reducet te ad pristinam familiaritatem in qua fuisti per graciam baptismalem, vera enim penitencia omnia reparat secundum Augustinum. Dabisque ei calicem iuxta officium tuum. i. ministrabis ei in calice cordis tui vinum dilectionis et devocionis, istud enim ministerium et officium huic peccatori quamdiu servavit graciam baptismalem et ad idem officium reducit gracia penitencialis. Recordabitur deus quod verus penitens bene fecit istud officium donec cecidit in peccatum, et cum vere penitet restituetur sibi officium pristinum. Sic igitur dico quod si diligenter peregerimus hoc triduum post ipsum reducemur ad Christi pristinam familiaritatem. Sed quid est quod Joseph dixit eadem verba pistori qui erat simul in carcere cum pincerna, dixit quidem ei, tres dies adhuc sunt, et tamen non dixit quod pharao eum restitueret in gradum pristinum, ymo dixit ei quod pharao auferret caput eius et suspenderet eum in cruce, quod et sic contigit sicut Joseph dixerat. Dicendum quod pincerna significat veraciter penitentem qui vere penitet et non ficte, et qui vere conteritur et integre confitetur et plene satisfacit et hec omnia agit propter statum vite gracie et glorie dei, de quo non est dubium quod reducatur ad Christi pristinam regalitatem. Pistor autem significat penitentem falsum qui nec dolet corde nec confitetur integre nec satisfacit plene, quod si confiteatur et satisfaciat, non confitetur nec satisfacit propter deum sed propter mundum, non ut acquirat dei graciam et misericordiam sed solum ut vitet mundi infamiam et hominum verecundiam. tales quidem non merentur premium penitencie, quia non bene peregerunt istos tres dies. i. tres penitencie partes. Immo non dubitatur quod sic ficte penitens propter peccata sua que non dolet ficta penitencia punietur eternaliter et respondebit in patibulo inferni. Secundo dico quod si diligenter peregerimus istud triduum non dubium quin Christus nos vivificet liberans a morte nostram captivitatem, propter peccatum enim mortale subditur homo et in duplici captivitate scilicet dyaboli quia non facit quod vult sed quod vult dyabolus secundum Crisostomum. Est eciam in captivitate carnis. Est eciam in captivitate dei quia est obligatus

ad penam quia non solum racio repugnat ei verum eciam et dominatur. Sed quid certe per veram et integram penitenciam vivificetur et ab utraque captivitate suscitatur et liberatur, unde dicit apostolus in persona omnium qui vere penitenciam apposuit i ad Cor. vi. Post duos dies vivificabit nos in die tercia suscitabit nos. scilicet dominus Ihesus Christus. post enim penitenciam realiter exhibitam. i. post veram cordis contricionem et post secundam. i. oris confessionem firmiter appositam vivificatur penitens et de morte spirituali ad vitam gracie revocatur. Sed magis apparet vivificatus quando realiter est confessus quia tunc est vivus coram deo et eciam coram ecclesia cui per confessionem et sacramentalem absolucionem reconciliatur. Sed quid nunc eciam oportet si peccator debeat vivificari quod eciam habeat impositam satisfaccionem secundum confessionem. Certe ita, quare igitur non dicit post tres dies vivificabit nos. Dicendum quod in contricione cum proposito confitendi et satisfaciendi vivificatur coram deo, in confessione autem realiter vivificatur coram ecclesia, et quia per peccatum non est mortuus nisi solum in deo et ecclesia, liberatur eciam de captivitate dyaboli, quia non potest eum aliquis cogere, et eciam a captivitate carnis quia non dominatur eius spiritui, ideo dicit post duos dies vivificabit nos. verumptamen quia adhuc manet obligatus ad penam satisfactoriam, que quantum ad magnam partem adultorum hominum non tollitur usque ad exitum animarum suarum de purgatorio quando liberantur corpora ac tota ab omni pena et ... a carcere dei. ideo dicit Et in die tercia suscitabit nos. post eciam diem quia putrefaccio et incineracio humanorum corporum est pena peccati primi hominis quod quidem peccatum fuit origo et quasi causa omnium peccatorum actualium, ideo pena pro peccatis satisfactoria durabit usque ad diem iudicii et tunc erit plena electorum suscitacio scilicet ab omni pena culpa et miseria, ideo dicit in die tercia suscitabit nos. tunc enim erit facta plena satisfaccio pro peccatis. Tercio dico quod si peregerimus diligenter istud triduum penitencie non dubium quin Christus dominus nos clarificet fugans omnem mentis obscuritatem, de quo exponi potest illud Exo. xix. Jam advenerat dies tercius et mane inclaruerat et ceperunt audiri voces et tonitrua ac micare fulgura et clangor buccine vehemencius perstrepebat. Cordis contricio est prima dies istius tridui, cum enim anima de peccatis vere conteritur tunc illuminatur lumine gracie et incipit in ea prima dies penitencie. Secunda quando confitetur integre et aperit conscienciam suam deo in persona sacerdotis, continuatur in ea

lume gre 2 talit sit gfitei videlz suspiriado ge
medo 2 lacrimado q infudet sibi varm lume gre
2 fit in ea scda dies qm aut plene satisfaciat in
hac uita qm e sibi possibile gemuat eciam in ea lume
gre 2 sic pt satisface s. cu tanta volta cu tanto
amore 2 cu tanta deuocione q deus infudit sibi
nouu lume gre 2 sit i ea tercius dies de q. dr.
hic Jam aduencat dies tercius 2 mane rutila
rucat Vera in hac tercia die si modo debito
fiat satisfactio maior fit claritas i mentis/ e
in speculo tm mane illius diei inclarescat ma
iori s. claritate q mane pme diei vel scde q i
ea gemina lume pme diei 2 scde 2 infuditur
aliqd nouu 2 tunc incipit aia spualit audire uo
ces 2 tonitrua. dine gminacois ut uite pdure
eidem tunc incipit in ea mitere fulgura. s.
dine illustracois 2 ductois ad etnu. i. ad fine
ultimu 2 optimu/ tunc est clangor buccine. i. tube
nouissime vocantis hoies ad dei iudiciu ue
hemencius in ea perstrepit/ quanto em homo est
i maiori statu satitatis tanto clarius 2 expressius
audit in aia sua illius tube clangore // quo
dico q si gaudeamus diligenter istos istius tridui
no dubiu q ihs nos faciet gcedes omem
nram egestatem/ vn ipe dr. ms. vere miseor
sup turba q eccce ia triduo sustinet me nec
hnt qd manducent 2c. hec q de vii panibus
2 paruis pisciculis q misit appom manducauerunt
2 saturati st. Hec ua ni ho qui e desemque
pecc hc aliqd ab usu fruatur q manducet/ s si ho
sustineat xpm p triduu de pane ipe in stris
eius satiabit eu de pane celesti. i. deuot sola
cioc sue gre/ 2 appoit ei pisciculos. i. dabit ei
spe firma de venia 2 gla celi/ ipe ei dr. misereor
sup turba 2c. istis 3 tribus diebus instar illius
dne Judith examinamus de omi pcco i immunditia
2 de oi negociacoe mundana 2 intrauimus
mentis intra cubiculu ut adoremus dm/ sic em dr.
de sca Judith. xii. ca. exibat 2 intrabat tribus
diebus ad adorandu deu/ ideo huit plena uic
toria de holoferne/ sic 2 nos hebimus plena
uictoria de dyabo/ 2 sic p istud triduu examinamus
2 intrauimus 2 adoremus deu s3 pch dolor mul
ti st qui manentes in Egypto pcti pcurrunt
istos tres dies. s. semiplene gterunt/ 2 semiple
ne gfitetur/ 2 semiplene satisfaciunt/ ideo
dies illi st eis tenebrosi q in pfecte penitentibus
no infudit deus sue gre claritate/ sed sunt isti
sicut Egypcij de quibus dr. exo. x. ca. p diuisas
tenebras tribus diebus nemo uidit fratrem suu/
a quo sic nos libet s. sic faciamus istud tres die
tas pme ut tandem ueniamus ad die eterne glie
que nuqm hebit fine/ qd nobis gcedat ipe dns
ihs xps Amen. Sermo primus in octaua epyphanie
dni.

Hic est qui baptizat in spu sco. Jo. i. Bap
tismum eccce quo fideles regnant xpus
dns instituit facto 2 verbo/ Facto qnde qn p se
os discipulos baptizauit de q. hr. Jo. iii. Verbo
aut qn misit suos discipulos ad baptizandu
de q. hr. luc. x. Eunde bapmu eciam obseruandu 2
suscipiendu precepit ipmqz gfirmauit facto
2 vbo/ Facto qnde qn de latere eius cu sagne aqua
exiuit p hoc innues/ q aqua baptismi eccce suo in
buerato sagne efficacia hret a passione sua
Verbo qn dixit aplis s. hr. m. ult. Euntes do
cete omes gentes baptizantes i noie patris 2 filij
2 spus sci. Istu eciam baptismum antequam ipm institu
eret 2 institutu gfirmaret instituendu insinu
auit facto 2 verbo/ Facto qnde qn xiii. die sui
baptismi anni sui q euidet innuit luc. iii. fuit
a Johe baptizatus/ Verbo aut qn dixit Nicho
demo Nisi quis renatus fuit ex aqua 2 spu sco 2c.
Jo. iii. Bapmu g. iam instituendu insinuauit
facto suo qn baptizari voluit a Johe de q. qnde bapmo
solempnizat eccia in octaua Epyphanie sic em officiu
de bapmo in octaua q no potuit gueniet fi
i die lucet tunc xps xxix. anos gpletos xiii.
die anni xxxmi. fuit baptizatus/ 2 i ista octaua
legit eccia istud ewangm Jo. s. Vidit Johes
ihm uenientem ad se 2c. In q. est in fine vbu
propositu s. hic est qui bapt in spu sco. Voluit
aut xpus baptizari qui tamen no indigebat bapmo.
cu esset innocentissimus qd innuit baptista cu ipm
ondens digito dixit Ecce agnus dei ecce qui
tollit pecca mundi Voluit aut baptizari p iiii or
p. qnde ut bapmu Johis approbaret 2. ut
omem humilitatem impleret 2 implenda doceret i hoc
qd se subdidit no solu sco viro i. Johi sed
eciam corporali elemento i. aque 3. ut tactu sue
carnis mundissime vim regneratiua gferret
aquis/ 4. ut facto suo bapmu eccce instituen
du insinuaret // Est aut scia. q Johes
baptizabat tm in aqua ablues exterius aqua cor
pora 2 assuefaciens ppim ad bapmu xpi Sed
bapmus eccce a xpo institutus in q. ipe est
baptista pncipalis ablues interius aiam licet hoies

qui sunt ministri applicates elementum exterius
corpora lavent et non solum in aqua sed etiam in spiritu sancto
sine cuius gratia aqua quantumcumque sanctificata tactu mun-
dissime carnis Christi non possit culpa nec de-
leri nec ipsa anima a peccati macula emundari in
signum cuius cum Christus fuit baptizatus in aqua Iordanis
spiritus sanctus in specie columbe descendit super ipsum sicut dicit
quilibet 3 evangelista ex quo evidenter datum est intelligi quod
baptismus Christi est in aqua et spiritu sancto in qua quidem
abluente et designante exterius et in spiritu sancto
animam interius emundante cum precursor Iohannes
qui baptizabat in aqua sciens Christum quod baptiza-
ret et a quo ipse utpote baptizandus sciebat debere
baptizare homines non solum in aqua sed etiam in spiritu sancto
dixit verbum istud de Christo. Hic est qui baptizat
in spiritu sancto / sicut refert Iohannes in isto evangelio
vel potius qui misit Iohannem baptizare in aqua
scilicet deus trinitas dixit hoc verbum de Christo scilicet. Hic est qui
baptizat in spiritu sancto sicut refert Iohannes in
isto evangelio sibi dictum fuisse ab illo qui misit
eum super quem videris spiritum etc. dicens. Hic est qui bap-
tizat etc. quod quidem verbum sic verificatur quamvis
aliquis homo vel aliquis minister in forma ecclesie baptizat
ad cuius sic de verbo evidentia sciendum secundum Crisostomum o-
melia 3 super istud quod Iohannes erat corporalis et
aqua est corporea ideo corporeus cum corpore baptizabat corporaliter
Christus autem spiritus est spiritus etiam sanctus spiritus est / anima etiam nostra
spiritus est / ideo spiritus cum spiritu spiritum nostrum baptizat / unde
dicit omelia 5 quod Iohannes baptizavit Christum in aqua / Christus
autem baptizavit Iohannem in spiritu sancto Hic est inquit Io-
hannes precursor qui baptizat in spiritu sancto In quo
quidem verbo baptismus Christi / auctoritas congruitas et acti-
vitas potentie demonstratur / et enim baptismus est
velut Christi quod idem est medicina quedam spiritualis et
in ea autem medicacione corporali tria concurrunt videlicet
medicus ordinans / ministrum applicans / et anti-
dotum remedians Ideo precursor Christi et baptista Io-
hannes vel potius ille qui misit eum de Christi baptismo
in verbo proposito tria tangit / videlicet primo medici principalis auc-
toritatem que numquam conceditur ministro / secundo ministri
sacramentalis congruitatem per quod virtus celestis applica-
tur infirmo Tertio antidoti medicinalis activi-
tatem que numquam frustratur intento / ostenditur enim
auctoritas in pronomine demonstrante cum premittit Hic
est / ostenditur autem congruitas in lavacro desig-
nato cum additur qui baptizat / ostenditur etiam activi-
tas in virtute sanctificante cum subiungitur in spiritu sancto
id est in gratia et virtute spiritus sancti Primo dico tangitur
in hoc verbo baptismi Christi auctoritas que

est in illo qui solus principaliter operatur in ipso / que quidem
auctoritas tangitur in pronomine demonstrante cum ostendit
digito precursor Iohannes Christum dicens Hic. Etiam
cum est auctoritas baptismi principalis id est Christi quod potestate quam
habet respectu principalium effectuum baptismi est in omnibus sacramentis
pec deletio / gratie infusio / ac caracteris impressio
et huiusmodi nulli communicat nec communicare potest creature / nulli
enim creature potest communicare potentiam creandi gratiam vel
etiam cooperandi ad ipsius creationem etiam in ipso
sacramento non est / utputa salva veritate aliqua virtus ac-
tiva respectu creationis gratie vel etiam caracteris sed solus
Christus assistens sacramento cum debite ministratur hec omnia
operatur potestate autem excellentie nulli communicavit po-
tuit tamen communicare videlicet baptizato per aliquem plus
conferret deus de gratia quam de baptizato per alium sed
hoc nulli communicavit ne salus in creatura poneretur
potestatem etiam invocationis communicare potuit / utpote
quod ad invocationem alicuius puta petri vel pauli ve-
lud celebraretur baptismus / sed ista nulli communicavit
ne baptismus divideretur ut non possit aliquis dicere ego
sum Cephe / ego autem Apollo / ego autem Pauli / sed
diceret quilibet ego sum Christi potestatem etiam institutionis
communicare potuit / utpote quod aliquis homo baptis-
mum institueret ad cuius susceptionem homines a pec-
catis mundarentur / sed hanc communicare noluit ne
baptismi auctoritas minueretur. Solum ergo potestatem
ministerialem communicavit hominibus et omnem aliam potesta-
tem respectu baptismi reservavit sibi divina gratia est autem auctori-
tas baptismi ecclesie quod solus Christus instituit et ad cuius
solius invocationem ministrabatur in primitiva ecclesia / sed
nunc ministratur ad invocationem trinitatis quod est idem
et in quo Christus effectus principales intrinsecus operatur quos
etiam posset producere sine sacramento / Et ista baptismi
tanta auctoritas est ex hoc quod principalis baptista id est Christus
est verus deus de quo dicitur in psalmo Hic est deus noster
in eternum et in seculum seculi ipse reget nos in secula
Secundo tamen in hoc verbo ministri sacramentalis congruitas
per quam virtus celestis applicatur infirmo / et hec in
lavacro signatur cum dicitur Qui baptisat baptismus
iste ecclesie quo Christus baptisat principaliter est instrumentum
quo virtus sua applicatur infirmo id est homini contrito
Et dico bene quod est instrumentum applicans virtutem principalis
agentis / iste enim baptismus ecclesie quod est primum sacramentum
consistit ex duobus scilicet ex aqua naturali tamquam ex materia
et verbis tamquam ex forma que quidem verba sunt nomine
trinitatis patris et filii et spiritus sancti / quid enim est aqua
nisi aqua dicit Augustinus super Iohannem etc. nec aliud est aqua
per se sacramentum non est sed accedit verbum cum verbum

ad clem̄ 2 fit sacr̄m de quo sacro dicit apl's ad
Eph. v°. Sic xp̄s dilexit ecclesiam 2 tradidit semetipsum
p ea ut illa sanctificaret mundans ea lauacro
aque in vbo vite vn tangit 2 materiam 2 for
mā 2 signat dicit ut sanctificaret ea / qz totum istud
videȝ. aqua 2 vba no sunt nisi quedam instrm̄ in quo
nulla ē vtus sanctificatiua / ut puto salua meliori
sniā n. Crisostomi. v. sup Matt. cuius ē ut
creandi eius ē 2 ptās sanctificandi / sz qn aqua eleme
talis applicat' humano corpi in cuius aīa ē pctm̄
originale siue actuale ad inuocacionem trinitatis
ipē xp̄s qui ē baptista principalis assistens huic sa
cramento aīam sanctificat 2 emundat. Istud aut sacr̄m
qd corpus exterius lauat designat ablucionem inte
riore q fit p gr̄am sp̄s sc̄i ad inuocacionem trinitatis
isto lauacro fuit baptizatus Johēs a xp̄o no solum
in aqua sz eciam in sp̄u sc̄o de quo loquebat' ipē cu dice
bat xp̄o Matt. iij°. Ego debeo a te baptizari no enim
petebat ab eo baptizari in aqua tantum sz in aqua 2 in
sp̄u sc̄o / Baptismo n. q solum ē in aqua tantum baptisauit
xp̄s / sz qz dicebat debeo a te baptizari cum no in
digeret [illegible] sanctificatus fuit antequam natus / dicendum
q [illegible] eēt [illegible] tamen noluit ab eo baptizari qz ipē
Johēs prius baptizabat in aqua ut assuefaceret populum
ad baptismum xp̄i no solum [illegible] voluit inuitare populum
ad baptismum xp̄i baptizando baptismo suo sz eciam baptismum
xp̄i suscipiendo — Tercio tamen antidoti medicinalis
actiuitas q nunquam frustratur intento 2 hoc in [illegible] sa
ficate ut dicitur in sp̄u sc̄o 1. in gr̄a 2 dono sp̄s sc̄i /
sic ei ipē xp̄s dicit Jo. vj°. Sp̄s ē qui viuificat
caro aut no prodest quicquam 1. sacra noue legis vi
uificat dono sp̄s sc̄i Sacra aut carnalia antique
legis quondam erant excepta opus operatum nullam conferebat
gr̄am excepta circumcisione / istud g° antidotum
medicinale qd ē gr̄a sp̄s sc̄i p quod sanatur aīa et
depulsa omni vetustate pcti renouatur nunquam
frustratur intento nisi inueniat obicem fictionis in
accedente / ad sacr̄m sz p eum p eum renouat aīam
2 in xp̄o regenerat ac efficit hoiem filium dei ad
optiuum vnde apls. ad Titum iij°. Deus nunquam sm
suam misericordiam saluos nos fecit p lauacrum rege
neracionis 2 renouacionis sp̄s sc̄i 1. p baptismum
quo regeneramur 2 renouamur dono sp̄s sc̄i dicit g°.
Hic ē qui baptizat in sp̄u sc̄o. Ecce primum ubi tamen
medicina principalis virtutis q nulla [illegible] intento
ut primittitur Hic est. Secundo [illegible] medicus celestis
q sanat sp̄m hois ab oī spirituali egritudine. 2 baptismo
hic [illegible] priuilegia singularia [illegible] humani corpis
que no hēt [illegible] corpus aliquis medicus

corporalis / videmus ei q peritus medicus corpora
lis primo ad egrum primo accedit / 2° morbum subtiliter
cognoscat / 3° efficax remedium celeriter apponit / 4°
morbum ipsum sic expulsis tollit a corpore expellit. Certe
iste 4or hēt multo excellencius multoque pfectius iste
aīe medicus celestis ipē ei hēt inmensitatem essencie
ad illabendum intimius inmensitatem sapiencie / ad cognoscendum
subtilius inmensitatem clemencie / ad influendum ube
rius inmensitatem potencie / ad expellendum pfecti
us — Primo dico q hēt inmensitatem essencie p quam in
me aīe illabitur intimius magis ei incor
porabili pt appropinquare infimo [illegible] quam aliquis
corporalis medicus corpi / ergo / corporalis enim
medicus solum tangit corpus exterius / sz iste celestis
medicus sanitatur oīa intima aīe / eciam intimior
ē ipī aīe quam ipa sibi / melius g° pt sanare eam
quam alij medici corpus qz ipē intimatur aīe / alij
aut medici solum exteriora corpus tangunt / hoc
aut priuilegium hēt iste celestis medicus qz ē
verus deus qui ē ubique p essenciam presenciam 2 potenciam
De ista inmensitate essencie quam hēt iste medicus loquitur
ubo Johēs precursor ei dicit in fine huius
euangelii Ego uidi 2 testimonium phibui
quia hic ē filius dei 1. qui ē deus / Euangelista
dicit de ipo 1e Jo. v. capo. ult. Hic ē verus deus
2 vita eterna — Secundo dico q hēt inmensitatem
sapie p quam pt pfectius cognoscere morbum aīe quam aliquis
alius medicus possit cognoscere corpis morbum / ipē
n. ē deus 2 homo 2 inquantum deus ē hēt infinitam sapiam
p quam oīa quantumque abdita 2 quantumque intima cla
rissime videt de ipo enim sub isto pronomine hic dicit
Baruch iij°. ca°. Hic ē deus meus 2 no estima
bitur alius aduersus eum / hic adinuenit omnem
viam discipline / 2 l. Ester ij°. dixit ista sancta
mulier / Deus scienciarum dn̄s est 2 ipi preparantur
cogitaciones / [illegible] ei est inuisibile
in conspectu eius ut dicit apls. ad Hebr. iiij°. Est
ei ut ibidem dicit discretor cogitacionum 2 inte
ncionum cordis / 2 usque ad diuisionem sp̄s 2 aīe
pertingit subtilius g° p infinitum pt ipse
cognoscere omnem aīe egritudinem quam aliquis alius me
dicus egritudinem corpis cognoscere possit ipē eciam
inquantum homo et si no habeat infinitam sapiam habet
tamen longe maiorem quam aliqua spiritualis creatura
deus enim dat aliis sapiam / 2 alia dona mensura
re sed xp̄o dedit no ad mensuram sicut dicit precur
sor Jo. iij°. Spiritum enim suum / cum ipē baptizaretur
descendit 2 mansit sup eum sicut dicit precursor
in isto euangelio / ad innuendum q ipē habuit dona
sp̄s sc̄i s. sapie sciencie intellectus 2 consilij et

alia excellencius q̄ omnibus aliis cāte ūn de spu
sco d. Jo. 1° sic ca. ca° ult. sps ē qui testifi
cat q̄m xps ē ueritas / ueritas q̄dē simpliciter
in q̄ deus et dās q̄ctitum ueritatis omnis
creature sic inq̄ homo — Tercio dico q̄ h̄t
inestimabile clemencie q̄ q̄ apponit remediu
efficacius q̄t infirmitate aīe in q̄ aliqs cor
poralis medicus possit appone q̄t infirmit
corpis / ipe n. ē de quo dixit pcursor ut h̄r
in p̄n° h̄ eua ly Ecce agnus dei / Agnus me
dicina aīalia est dulcius et tc ista agni mi
ē infinita dulcedo q̄ de suo corpe uoluit em
plastrum fiere ad curacōm om̄ spualiu mor
borum ut ē 1° de quo d. petrus act. iiij° h.
ē lapis q̄ reprobauint edificatores hic fact
ē in caput anguli et no ē in aliq° alio salus
n. ē aliud nome sub celo in quo opteat
credentes saluos fi / Nullus g° alius medi
cus pt appone salubre remediu q̄t infirmi
tate aīe / ȝ ipe solus p̄ sua inestimabilem cle
mencia instituit efficax remediu q̄t infirmi
tate huiusmoi s. bap̄mu in quo ipe tq̄ prin
cipalis artifex opatur / ipe em ē ille de q°
d. 1° Jo. ult Hic ē qui uenit p aq̄ ȝ sangine
ih̄s xps Summa fuit ista clemencia q̄ uoluit
suu latus apiri ut de ipo exiret efficacia re
media q̄tra morbos aīarum / exiuit ei de ip°
aq̄ ȝ sangis aq̄ q̄dem regnacoīs h. est aq̄
designans aq̄ baptismale / ȝ sanguis redep
cionis qui dat v.tē ȝ efficacia oibȝ sactis —
Quarto dico q̄ ipe h̄t inestimabile potencie
q̄ q̄ pt pfectius ȝ cicius expellere omem
morbu pcti ab aīa q̄ aliqs corporalis me
dicus aliq̄ morbu a corpe expellere pos
sit / ipe ei solus ē qui dimittit pcta de
ipo ei d. pcursor s. h. in isto euan° Ecce
qui tollit pcca mundi hic ē de q° dixi ȝc.
Absolute d. pcca mundi · no ei d. q̄ pcca
uel qualia uel q̄ta s abso.te d. pcca mu
di / ut innuat q̄ oia tollat q̄ntq̄ sit illa
uel q̄ticuq̄ nisi ueniat obice ipctore
ipe eni q̄ ē de se sufficiēs ē ad oia tollenda
ȝ remittenda Vn d. pe. act. x° · huic s. x°
xpo de quo ibi loq° omnes pphē testiom
phibent remissionem pccorum recipere p̄ nomē
eius omnes qui credunt i eu Et uide q̄ abso.te
d. Remissionem pccorum s. ē dixat / qui tollit
pcca mundi dicat eis omnes qui credunt in
eu q̄ q̄tum ipe sit sufficiēs omnia pcca
remittere ȝ tollere no tamē recipiunt ista bnficia
nisi illi qui credunt in eu s. fide formata cari
tate ut in ipm / ob n. aliq ponit obice / Et id
eo in ipis no ē efficax medicina xpi / q̄ g° q̄
summa ē auctas istius medici celestis q̄ opatur
pn° in bap̄mo ȝ in aliis sacris q̄ nulli creature
q̄uenit pt / Vn g° dixerunt illi de xpo Jo. iiij°
Nos audiuimus ȝ scimus q̄ hic ē uere Saluator /
Judei tamē ȝ sarracem ȝ alii infideles non
credunt in xpo tāta ēe auctoritatē talis ut ideo
no curant de bap̄mo suo Judei ei dixerunt de ip°
s. h. Jo. v° No est hic ho a deo / ȝ alibi s. h.
Luc. xxiij° Ceperunt eum accusare sub〈ue〉rsorem
dixerunt em pylato Hunc inuenimus subuerte
tem q̄tem nram / mali cristiani / ȝ si credit
i eo ēe tāta auctoritatem no credunt tamē fide uiua
s mortua / ȝ si h. q̄fiteat̄ uerbis / factis tamē
negat q̄ quibȝ oibȝ dixit Symeon ut h̄r
Luc. ij° de xpo Ecce hic positus ē in ruinam
ȝ in resurrectiom multorum Re ua positus ē xps
in Ruina multorum / q̄ positus ē in Ruina et
spualem ȝ eternalē om̄ infidelium ȝ om̄ ipctis
usq̄ ad fine uite pseuerantiu qui omnes q̄t
dicunt illi signo salutis de quo dixit ide Syme
on q̄m ad xpm Ecce hic inq̄ s. xps positus ē
in signum cui no q̄dicet. positus ē eciā i ruine
multorum / q̄ positus in ruinam om̄ ēte credeni
i eu ȝ usq̄ ad fine in bona uita pseueran
ciu / positus quidē in ruine talem spualem
in pnti q̄ est a uiciis ȝ q̄fessam in futo que
est ab oi mala ȝ miseria / cuius q̄dē ruine glo
se nos pticipes efficiat ipemet ih̄s xps dn̄e

Ie. s° n.ᵘ de eodem.

Ic est qui baptizat ȝc. Vbi sup° q̄ accep
tis diuine ȝ psecucōe membrorum istius
thematis in q° prim smone positus et obmisso
p° membro de q° actu ē sequens Ter° sim uibi
tam. Instituti sacramentis q̄gruitas p q̄ uitus ce
lestis applicat infirmo ȝ h. in lauacro signifi
te cu d. Qui baptizat Bap̄mus ei certe est
q̄da lauacrum quo abluitur corpus exterius q̄d q̄dē
lauacrum sig. ablutiom interiore / q̄ sacrm est
sacre rei signum q̄d quidē nūq̄ ē fallax nec
unq̄ fallit dummo [illegible] mo debito bap̄mus ad
ministret / ȝ no ueniat obice in accedente / vnde
huius sacris sit ad ablutiom exteriore q̄ fit p
ministrum / sequitur ablucio interior q̄ fit p xpm
qui dat baptizato spm scm Et bene dico
q̄ hic tangit instrumentis sacralis q̄gruitas

no necitas quia omnia que facit christus mediantibus
sacris posset efficere sine ipsis / quia deus non alliga-
uit potenciam suam sacris / ueruptamen propter illa tamquam
per instrumenta conuenientissima sanat spirituales mor-
bos et hoc propter iiiior scilicet propter humiliacionem arrogantis / propter
erudicionem ignorantis propter exercitacionem ociantis / et
propter connexionem omnium entium / propter ista enim quatuor deus
sacra instituit secundum doctorem Hugonem capitulo de sacris et magistrum
in sentenciis li. 4. di. 1. Instituit dico deus sacra primo
propter humiliacionem arrogantis ut scilicet qui per peccatum
superbierat contra deum subdat se humiliter creaturis
eciam corporalibus propter ipsum / sacra enim circa visibilia
sunt et corporalia Et cum homines qui solum consistunt ex
corporali substancia verum eciam spirituali subdunt se istis sa-
cris propter deum Et istam causam assignat christus quando
mattheo 3o dicebat ei Johannes christo Ego a te debeo baptizari
et tu uenis ad me Et ihesus ad eum Sine modo
sic enim decet nos implere omnem iusticiam
glosa i. omnem humilitatem que habet tres gradus
primus quando quis subdit se suo superiori / secundus quando
quis subdit se suo pari / tercius quando quis subdit se
inferiori sicut fuit de christo qui subdidit se / non
solum Johanni sed eciam elemento corporali scilicet aque / ideo homo
dampnabiliter superbiat sed humiliter subdat se
sacris que multa sunt corporalia imitando humilitatem
christi — Secundo instituit deus sacra propter ignorantis e-
rudicionem ut scilicet qui propter peccatum deum ignorauerat
per creaturas eciam corporales deum cognoscat invi-
sibilia enim dei per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur
ut ad Romanos 1o Et hanc causam videtur assignare
quando mattheo ubi dicitur quod baptizato ihesu aperti sunt ei
celi super quo dicit Cris. omel. 1a super quando omnibus
hominibus racionabilibus qui baptizati in christum merentur ianua
per spiritum sanctum aperitur celi et videt que sunt in celo
oculis fidei credendo / ergo per sacra cognoscit deum
Tercio instituit deus sacra propter exercitacionem ociantis
ut scilicet qui peccando creaturis abusus fue-
rit deum in eis exerceatur propter deum Et istam causam
assignare videtur quando mattheo ubi dicitur quod baptizatus
ihesus confestim ascendit de aqua / quia secundum Cris. ibidem
Quicumque baptizantur in christo confestim ascen-
dunt i. proficiunt ad virtutes Induunt enim christum i.
imitantur ipsum Ut sicut ipse baptizatus confestim
ascendit / ita et qui baptizantur in ipso non
ociari debent sed proficere per bonas operaciones
debent apostolus enim dicit ad Galatas 3o Quicumque
baptizati estis in christo christum induistis scilicet
per imitacionem — Quarto deus sacra instituit

propter connexionem omnium entium ut non solum creature
per hominem verum eciam et homo per creaturas reducatur in
deum homo enim propter quandam participacionem cum omni creatura simi-
latur / participat enim cum omni creatura scilicet esse cum lapidi-
bus viuere cum arboribus sentire cum animalibus intelligere cum
angelis In ipso ergo homine sicut in quodam medio omnis
creature connectuntur. Et ideo non solum alie creature
debent in deum reduci per hominem / verum eciam et ipse
per alias creaturas eciam corporales reduci debet
quod quidem fit cum homo reuerenter suscipit sacra que
sunt quedam vasa gracie conductiua hominis in deum
Et quia ista connexio creaturarum / ideo instituit
deus sacra / unde eciam ewangelium homini quodam modo
predicetur omni creature / quia homo per quandam participacionem
cum omni creatura / atque hoc cum baptizatur homo / quodam-
modo baptizantur alie creature / propter quod dixit christus
apostolis marci ultimo Euntes in mundum uniuersum et pre-
dicate ewangelium omni creature qui crediderit et baptizatus
fuerit saluus erit Hoc quod est primum ministerium sacramentale
scilicet baptismus qui habet totam suam virtutem a passione et a mor-
te christi unde Ro. vj.o dicit apostolus Quicumque bap-
tizati estis in christo in morte ipsius baptizati
estis / habet eciam similitudinem cum morte christi / et cum eius
sepultura / sicut enim christus fuit mortuus vite
penali / ita et homo moritur in baptismo vite
culpabili / et sicut christus latuit in sepulchro / ita
et homo immergitur in baptismo Sunt quippe tamquam Egipti
milicia i. omnia peccata mergitur / et sepelitur cum
ipso unde apostolus ad Col. 2o Consepulti sumus
cum christo per baptismum. Quid ergo Certe si mo-
riamur in baptismo omni peccato numquam iterum mori-
turi sicut christus semel mortuus numquam moritur ita
et in nec similes eramus unde ad Romanos vjo
Si complantati sumus similitudini mortis christi simul
et resurrectionis erimus Judei et infideles alij non cu-
rant de isto christi baptismate qui est in aqua
et spiritu sancto / sed verumptamen quod utuntur variis baptis-
matibus iudei / ut dicit apostolus ad Hebreos ix.o Quia
ut dicitur marci vijo Nisi crebro lauent manus non
manducant Et cum veniunt de foro non comedunt
nisi prius baptizentur i. lauentur. Seruant eciam ut
ibidem dicitur alia Baptismata calicum et urceorum
eramentorum et lectorum Sed ista baptismata non
proficiunt ad salutem Solum enim lauant quod est exterius
in homine / sed si sunt sordes peccatorum interius per ista
baptismata non lauantur. Et ideo sicut illi qui
credunt et baptizantur baptismo christi salui erunt
Ita qui non credunt nec baptizantur baptismo

xpi/ quicumque baptizentur aliis baptismatibus condempna
buntur. unde Marci ultimo. Qui crediderit et baptizatus fuerit, scilicet
baptismo xpi, saluus erit. qui uero non crediderit condemp
nabitur./ Qua salute condempnatis incredulis gratia
dat nobis dominus ihesus xpus Amen.

Sermo tercius in octauas Epyphanie

Ic est qui baptizat. 2a. vbi s. Accepta
hoc consequtiue membra istius thematis in principio
premissis prioribus et obmissis primo et secundo membro
de quo actu est sermo circa tercium vbi tangitur an
tecedens medicinalis actiuitatis quia mundus frus
trabatur intecto in virtute sanctificante cum subditur in spiritu
sancto, id est in gratia et virtute spiritus sancti. Secundo quod quintuplex
est legimus baptismum. Primus fuit solus flu
minis ad consuetudinem populi assuefaccionem / talis fuit
baptismus Johannis / de quo Matthei iijo. Luce iijo. Jo. i. et
Actuum ijo. Secundus fuit solus flaminis ad interiorem
animi sanctificacionem / et tali baptismo fuerunt baptizati A
postoli die sancto Penthecostes. Unde dixit eis
xpus scilicet hic Actuum io. Vos baptizabimini spiritu sancto.
Tali eciam baptismate fuit baptizatus Johannes ante quam na
tus Luce io. Et eciam beata virgo mater xpi. Tercius
baptismus est solus sanguinis ad perpetuam rei adep
cionem. tali baptismate fuerunt baptizati sancti Innocen
tes et multi alii in nouo testamento / de isto baptismo
dixit xpus Jacobo et Johanni Matthei xxo. Calicem quem
ego bibiturus et baptismo quo ego baptizor bapti
zabimini. Ad literam loquebatur de baptismo passionis.
Quartus baptismus est solus adustionis ad condignam pec
cati satisfaccionem / de quo baptista hic Matthei iijo. Bapti
zabat vos xpus in spiritu sancto et igni scilicet adustionis.
Unde Crisostomus omelia iija super Matheum. Omnis aduersitas
que vos sine vestra occasione tribulat baptismus est
ignis. Et infra. In aqua dicit ipse sunt bapti
zandi et in igne aut pene dum viuimus / scilicet in
vita nostra in hoc mundo nunquam est a peccato munda
/ sic a nobis ignis tribulacionis nunquam recedere potest.
Quintus baptismus est fluminis simul et flaminis ad mul
torum effectuum spiritualium productionem. Et hic est
baptismus de quo agitur hic / et de quo Saluator dicit
Jo. iijo. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto
non potest intrare in regnum dei. Iste autem bap
tismus fluminis simul et flaminis habet multos ef
fectus / videlicet gracie infusionem. Et culpe deleccionem
de quibus dicit Petrus Actuum ijo. Baptizetur vnusquisque
vestrum in nomine domini nostri ihesu xpi in remissionem
peccatorum vestrorum / et accipietis donum spiritus sancti / ex
quibus patet quod per baptismum eciam de quo loquebatur
peccatis / et peccata remittuntur. In remissionem

inquam peccatorum vestrorum / et dona gracie infunduntur / Unde
dicit. Et accipietis donum spiritus sancti. Item baptismus, id est
habet tercium effectum scilicet pene remissionem / Non solum enim omnis
culpa in baptismo remittitur / verum eciam et omnis pena de
bita peccatis / de quo potest accipi capitulo Actuum xijo. O quam bonus
et quam suauis est spiritus tuus domine in nobis scilicet ad omnis
pene dimissionem / Habet eciam quartum effectum videlicet
fomitis repressionem. Ad Romanos viijo. Vos autem
non estis id est in carnali concupiscencia et rebellione
indomabili contra spiritum. Si spiritus dei qui scilicet datur in
baptismo habitat in vobis / habet eciam quintum videlicet. actiue et po
tencie interius vigoracionem. Non enim solum per
baptismum fomes peccati reprimitur / verum eciam et potencie
actiue in virtute spiritus sancti ad bona opera vigorantur de
quo spiritu sancto dicit apostolus ad Romanos viijo. Ipse spiritus
adiuuat infirmitatem nostram / Habeat eciam et sextum
effectum videlicet caracteris impressionem. In baptismo
enim virtute xpi et spiritus sancti imprimitur in anima baptizati
caracter qui est quoddam signum indelebile quo distin
guitur scilicet baptizatus a non baptizato / de quo signo
loquitur apostolus ad Ephesios i. dicens fidelibus Signati
estis scilicet caractere indelebili spiritu promissionis sancto id est
virtute spiritus sancti baptizandis promissi / qui scilicet spiritus est
pignus hereditatis nostre / Habet eciam et septimum effectum
videlicet glorie adepcionem / quia ut dictum est Qui crediderit
et baptizatus fuerit saluus erit Marci ultimo. De isto enim
spiritu qui datur in baptismo dicit propheta in psalmo loquens deo
Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam
id est in terram viuencium / in qua neque habitant nisi
recti in quo habitabunt recti cum vultu tuo. Ad Ro
manos viijo. dicit apostolus de isto spiritu Ipse spiritus scilicet sanctus reddit
testimonium scilicet spiritui nostro quod sumus filii dei. Si autem
filii et heredes / heredes autem dei / et coheredes xpi
Ista autem filiacio non est carnalis sed spiritualis / quia est
primo ex spiritu quod autem ex carne est caro est / et quod
ex spiritu est spiritus est Jo. iijo. Isti sunt illi filii de quibus dicit
Jo. io. Dedit eis potestatem filios dei fieri etc. Sequitur.
Sed ex deo nati sunt. Istos septem effectus habet ba
ptismus tercius non racione aque sed racione spiritus sancti propter quod
hic dictum est de xpo appositum verbum Hic est qui baptizat in
spiritu sancto / omnes eciam istos effectus habet baptismus flaminis
excepto sexto effectu videlicet impressione caracteris. Non
enim caracter imprimitur nisi in baptismo. Tercio quinto
in aqua et spiritu sancto / Baptismus eciam sanguinis habet omnes
istos effectus excepto quarto et sexto / quia ipsum enim fomitem
non reprimunt quia tollitur quia ipsum extinguitur. Ille enim
qui baptizatur baptismo sanguinis simul moritur corporaliter
et baptizatur. / Per ipsum eciam non imprimitur ca
racter. Magna ergo virtus est baptismi tercii

no voc aq seu vborz nisi instrumentalit͛ s3
vocs xps sci 2 baptiste xpm tis. Proch dolor mt
ti sit p͛o imm qui regnat in xpo spm gre
qp in bapmo. receperut gtucliam faciut/ qz gmi
tetes pctm ipm a se gtucliose expellut / Ve
ua qsta sit dignt graiuib suppliciis / vn aplis
ad heb. x. dr. Irritam faciens lege Moysi sn
ulla gtradictoe duo͛ aut trib testib mori
t/ qto mages putatis deteriora mer supple
cia / qui filiu dei gculcauit 2 sagne testamti
pollutu duxerit in quo 2 sctificatus e / 2 spm
gre gtuckia fecit qi dicit loge deteriora me
ret supplicia / qz sempitna placeat deo qp
nos spm gre qp in bapmo. recepim9 nllam
faciam9 gtucliam / s3 ipm honorates 2
i nobisipis gtinue retinetes / pctm vita
do 2 bona opa faciendo. ut ipm vte
pfruem ab etnis suppliciis 2 ad celi gau
dia ueniam9 Amen. Sermo prim9 dnica prima
post octas Epiphanie

Quodcumq3 dixerit uobis facite. Jo. ij.
Dulcissima vgo mat xpi mt pauca q lo
cuta e hic s dixit. Sepcies em eam legi loqu
ta fuisse. videl3. bis angelis bis filio bis c
deo / et semel ministris nuptiarz / Locuta dico
fuit bis angelis luc. j. Pri. vegredo no
ue gceptois modu dicens Quo fiet istud
4c. Scdo exprimedo sue gcessiois actu dices
Ecce ancilla dni 2c. Locuta est fuit bis
filio pº ondedo sue dilecois affem dicens
fili quid fecisti nob sic 2c. luc. ij. Scdo ex
plicado me gditois defem. d. ei. de hoib3
vinu no hnt. Jo. ij. Semel aut fuit loqu
ta deo. s. offendo gtrarp actois catitu dices
Magnificat aia mea dnm 2c. Et tuc qn. s.
fuit loquta fuit loquta diffusius / qp qn fuit
loquta vel angelo uel filio uel aliis hoib3 / i
hic das nob exeplu expedendi maiore pte
tpis in laude dei. Semel aut fuit loquta
hoib3 utpote ministris nuptiarz. In quibus
ipa fuit cu suo filio eiusq3 discipulis xvij.
die xxxj. anni ihu xpi / et in ipis oib3 hoib3
2 hic dissuadedo puaricatois excessu / 2 p
suadedo obeditois affem dicens eis vbu
ppositu Quodcumq3 dixerit vob filius me9 facite
i. p opa implete. Salubre e istud gsiliu qd
dat mr gre Saluti gsules om gsiledois

em est oib hoi qui hoc audit ac effcu istud gsiliu
mris xpi / Quodcumq3 dixit vobis facite in quo
quide vbo saluberrimi gsilij oib3 hoib3 qui
hnt ministrie in nuptiis spualib3 verbi dei
2 nate assupte xpi 2 ecce dei 2 aie deuote
virgo mat saluatois breuit͛ ca tangit / videl3
Prio auctem papietis qp pbat dem ptesta
tm cu dr. dixit. Scdo integritate pfectois qua
pbat signu distributm cu dr. Quodcumq3 / Teio
huilitate obedietis / Qua pbat fem executo
nu / cu dr. facite. Summa ei auctas e ipapie
qua pbat dem ptestatm dixit. Vo em opt3
qp xps aliqd aliud faciat / nisi qp dicat / sno
ei eius ptate plen9 e. Ecc. viijº. et de xpo dr.
Mt. 1º. M loqbat tanq ptate hns / dem. n. ei9
e factu / in pb verbo dni celi firmati st /
appl qd dixit ei ille centurio sicut hic. Mt. viijº.
Tm em dic verbo 2 sanabr puer meus
Summa est ee integritas in pfectoe qp pbr
signu distributm quodcumq3 Omnia em quecumq3
xps dicat / nllo penit9 excepto / ho debet
mtelle pfice nich obmittedo / quodcumq3 m
dixit vobis facite / qz sic dr. Jac. ijº. Quicumq3
tota lege suauit / et offenderit in vno fcs
e om reus / debet gº hoies dice i qp dixerut
filij Isrl sicut hic. Exo. xix. Omnia quecumq3 locut9 est
dns faciem9 Summa est debet ee humilitas i obe
diente / qp pbat fem executm Cu dr. facite No
em sufficiat deo dicenti respode dicedo 2 loqdo
s3 optet respodere faciedo In hic em beatu
humilitas comprobat. No ei ut dr. Sal. Mt. vij. Non
omnis q dr. michi dne dne intrabit i regnu
celorz s3 qui facit volutatem pris mei qui i celis
e intrabit in regnu celorz / dr. gº. Quodcumq3 dix
erit vobis facite. Circa pm vbi dna nra
dic vgo mr xpi gsules paupertati nubentu
2 verecundie ministratu i nuptiis illis car
nalib3 / de qº agit hodiernu euangm / de qº
sumptu e vbu ppositu / 2 in illis loqe gib3
fidelib3 salute prudes om tang͛ autem
papietis / qp pbat dem ptestatm / ei dicat
de filio suo dixit. Secundo qp xps virgis
mris filius dr. nob 2 loq. in iiijor libris sc3.
Prio in libro vniusalis creatoe creaturas
negligentes / ad prepti deuota impleccom /
Scdo in libro intellectualis nre creaturas dor
mientes / ad ptu festina defecom / Teio
in libro spualis scripture creaturas discedentes

ad fidei apertam confessionem / Quarto in libro exemplaris vi-
te / excitans insolentes ad sui perfectam imitacionem
¶ Primo dico / Christus dei filius loquitur et docet nos in libro
universalis creature / excitans negligentes ad pre-
cepti devotam adimplecionem / Certe videtur Christo
omnis creatura irrationalis / excitat nos ad divini pre-
cepti observacionem / quoniam nulla talis creatura / transgreditur
divinam ordinacionem / Dicit enim propheta in psalmo loquens de deo
Ipse mandavit dixit et facta sunt ipse mandavit et creata sunt
Et sequitur preceptum posuit et non preteribit Revera
nulla creatura preter racionalis preterit divinum preceptum
Deus enim precepit soli ut oriretur de mane / et
occideret in sero / et sic semper facit de communi lege / et
dico de communi lege / quia semel secundum legem non occidit
in illa die in qua fuit ortus sed stans fuit sub
Ezechia semel retro stetit in medio celi sine occa-
su per spatium unius diei usualis Secundum semel fuit sub
Josue / et sic est de aliis creaturis corporalibus Ignis
enim ex divino statuto semper ascendit / et terra semper des-
cendit Idem eciam est in brutis animalibus / quia semper servant
divinam ordinacionem Magna igitur verecundia est
hominibus et demonibus / quoniam ipsi soli transgrediuntur divinum
preceptum / tamen cum propter hoc sit deus loquitur nobis in isto libro
scilicet universalis creature / et remittit nos ad istum
librum ut saltem addiscamus a creaturis corporalibus
sapienciam / et obedienciam / ad implenda mandata
sua Ipse enim per sapientem / mittit hominem pigrum
ad formicam dicens ei Salomon Proverbiorum vi° Vade
ad formicam / o piger / et disce ab ea sapientiam
etc. ¶ Secundo dico et loquitur nobis in libro racionalis
creature id est nostre consciencie / excitans dormientes ad
ad peccati festinam deprecacionem / Deus enim loquitur nobis ad
cor Osee ii° Dicit ipse de anima hominis / Ducam
eam in solitudinem / et loquar ei ad cor / Et in psalmo
dicit propheta Audiam quid loquatur in me dominus deus
In me dicit id est intus me Intus enim in anima
hominis est impressa lex nature de qua loquitur apostolus ad Roma-
nos ii° Gentes inquit que legem non habent / naturaliter ea que
legis sunt faciunt / et ista lex scripta in libro consciencie
summarie docet deum esse colendum proximum esse
fovendum / peccatum tamquam anime morbum periculosum / esse
fugiendum / et bonum virtutis tamquam medicina-
le remedium esse apponendum In isto secundo libro lo-
quitur nobis Christus ad cor / excitat nos / ut peccatum
festine deseramus Ipse enim est ille qui stat ad
hostium nostre consciencie et pulsat / Unde dicit Apocalipsis
iii° Hec dicit Amen testis fidelis et verus
id est Christus qui dicitur Amen cum sumitur nominative

Amen id est veritas Quid dicat Christus Amen sequitur infra Ec-
ce ego sto ad hostium et pulso si quis audierit vocem
meam / et aperuerit michi ianuam intrabo ad illum
et cenabo cum illo / et ipse mecum Stat igitur Christus ad hostium
nostre consciencie pulsans et volens ingredi / et nobis legere
in libro interiori istam leccionem / videlicet quod peccatum fugi-
amus et virtutes amplexemur Quod si fecerimus Christus
cenabit nobiscum / et nos cum illo In qua quidem cena
vult quod nos ponamus tria fercula scilicet cordis contricionem
et simul propositum de confitendo et satisfaciendo Ista
tria debemus apponere de nostro quando Christus cenat nobiscum Ipse
autem vult apponere alia tria de suo scilicet culpe dele-
cionem / gracie infusionem / et pene eterne in penam
transitoriam commutacionem ¶ Tercio dico quod Christus docet
et loquitur nobis in libro sapientialis scripture / Excitans
discredentes / ad fidei apertam confessionem Quamvis enim
scriptura sacra instruat nos perfecte de omnibus sa-
luti necessariis Principaliter tamen instruit nos
ut firmiter credamus que credenda sunt / et ea simpliciter
confiteamur Unde dicit evangelista Johannes xx° Hec inquit
scriptura sunt scripta in evangeliis et aliis scripture
sacre libris ut credatis quoniam Jhesus est Christus
filius dei / et ut credentes vitam habeatis in nomine
eius Istud igitur summarie dicit nobis Christus in isto
libro / Unde ipse dicit Luce xii° Dico vobis quicumque
confessus fuerit me coram hominibus / et filius hominis
confitebitur eum coram angelis dei / Qui autem me
negaverit coram hominibus / denegabitur et ipse coram
angelis dei ¶ Quarto Christus docet et loquitur nobis in
libro exemplaris vite et in toto decursu vite
sue / Excitans insolentes ad sui perfectam imita-
cionem ¶ Perfectam dico quia maxime possibilem nobis Revera
tota vita Christi in terris per hominem quem assumpsit
disciplina morum fuit / Dicit Augustinus in libro
de vera Religione Vita eius Christi liber fuit perfectissimus
de quo possemus transcribere et discere omnem vite
perfeccionem / nec oporteret alios revolvere libros
Dicit enim Augustinus super illo verbo ad Hebreos xii° /
Sustinuit crucem / Omnia bona temporalia
contempsit Christus homo ut contempnenda monstraret
et omnia mala terrena sustinuit / que sustinen-
da precipiebat / ne in illis quereretur felicitas
/ nec in istis timeretur infelicitas Certe alta
voce docet Christus et loquitur nobis in hoc libro / de quo
possumus exponere et accipere / illud Exodi xxv° Lo-
cutus est dominus ad Moysen dicens Inspice et
fac secundum exemplar quod tibi in monte demonstratum

est Istud qd dixit dns Moysi ad litteram d. an libri num. sm spiritualem intelligenciam Inspice scilicet occulis mentalibus Inspice dico per contemplacionem Et fac per imitacionem sm exemplar quod tibi in monte i. in Christo monstratum est / qd tibi monstratum est in monte i. in Christo in quo potes legere omnem vite perfectionem Hec est quod dicit nobis Christus in istis quatuor libris qui sunt omnia liber vite et testamentum altissimi / et agnicio veritatis ut dicit Eccl. xxiiij. Et in ista omnibus qui volunt audire dicta sua / dicit se esse hominis salutem Iuxta illud ps Dic anime mee salus tua ego sum Sed proch dolor multi sunt quibus in loquela labiis dicit Christus illud Ysaie xxviij. Hec est requies mea a refectione lassi / et hoc est refrigerium meum / et noluerunt audire / Quia tanta est duricia in cordibus multorum hominum quod non frangunt esurienti panem / nec induunt nudum / carnem suam despicientes / Et ita non dant Christo requiem / nec eciam aliquod refrigerium / quia in requie et refrigerio pauperum Christus se dicit quiescere et refrigerari Dicatur ergo Christo illud Mt iiij. Dic ut lapides isti panes fiant i. ut homines duri cordis et lapidei fiant molles et suaves et delectabiles sicut panes / Audiamus eciam et nos primam leccionem quam ipse legit in sua predicacione Cepit enim dicere sicut habetur Mt iiij. Penitenciam agite appropinquabit enim in vobis regnum dei Ad quod regnum per penitenciam ipse nos perducat ihesus Christus Quia dicitur Mt xj. Regnum celorum vim patitur et violenti rapiunt illud Amen. Item sermo secundus de eodem

Quodcumque dixerit vobis facite. Vbi s.

Attenta divisione et prosequucione membrorum istius thematis in primo precedentis sermonis positis et obmisso primo membro de quo actum est supra Certa sm ubi tangit matris Christi i. quod debet esse imperficiente s. integritatem Quia comprobat signum distributum cum dicit Quodcumque Sciendum quod tercio matris Christi est nobis istud consilium impartientis / quod nos omnes fideles qui sumus in ministerio in nupciis spiritualibus dei et hominis Christi et ecclesie dei et anime devote impleamus quodcumque nominum a Christo filio suo / Precipiendo mandatum / ad observandum / Persuadendo consultum / ad supererogandum Inspirando impressum / ad exaltandum Et ostendendo offectum / ad edificandum In quibus omnibus consistit perfeccio vite / de quibus omnibus monet nos apostolus ad Philip. iiij. d. De cetero fratres / quecumque sunt vera / quecumque iusta / Quecumque pudica / Quecumque sancta / Quecumque amabilia / Quecumque bone fame Hec cogitate / hec agite et deus pacis erit vobiscum / Ad cuius auctoritatis evidenciam Sciendum quod hic ponit apostolus sexies Quecumque et per ista probabitur quod ista possunt accipi hodie sm numerum sex ydriarum / que erant in istis nupciis carnalibus / de quibus agit ewangelium hodiernum / Et hoc primum Quecumque referatur ad credendorum integram professionem cum dicit Quecumque sunt vera hec cogitate fratres et agite / Quecumque enim ecclesia catholica credit et confitetur vera sunt / fidei enim nostre non potest subesse aliquod falsum Illam enim docuit veritas prima / et ideo omnia sunt credenda et confitenda / Vnde Christus qui est prima veritas dicit Jo. viij. Si veritatem dico vobis Si quis quia veritatem dico vobis et michi aliud / quare ergo non creditis michi q. d. Debetis credere omnia quecumque ego asserui credenda Secundum aut Quecumque debet ad agendorum perfeccionem referri / cum dicit Quecumque sunt iusta hec fratres cogitate et agite Multa enim sunt que sunt iusta Iustum enim est reddere deo obedienciam anime sue sanctimoniam / corpori suo penitenciam / et proximo suo beneficienciam / et ista omnia diligit deus Iuxta illud ps Iustus dominus et iusticias dilexit In istis enim consistit iusticia regni celorum i. per qua venitur ad ipsum / iuxta illud Salvatoris Mt vj. Primum querite regnum dei et iusticiam eius Tercium aut Quecumque debet referri ad honestatem conversacionis / cum dicit Quecumque sunt pudica hec cogitate fratres et agite Multa enim sunt que requirit conversacio honesta / Et omnia sunt pudica Videlicet honestas in factis honestas in verbis / honestas in gestibus et signis Sed illa non possunt esse omnia pudica / que reddunt honestam conversacionem / nisi in illo in quo est illa sapiencia que desursum venit de qua dicit Jac. iij. Sapiencia que desursum est primum quidem pudica est i. hominem efficit pudicum / et quantum ad actum castitatis / et quantum ad verbum / et quantum ad gestus suos / et quantum ad signum et exteriorem gestum / Quartum aut Quecumque referri debet / ad intencionem incorrupcionis cum dicit Quecumque sunt sancta hec fratres cogitate et agite Sancta dicitur i. sine terra et sine carne / et sine terra i. sine amore carnali et mundano Ab interiori enim sanctitate procedit exterior honestas / Vnde si cor hominis non sit sanctum honestas exterior non est vera sed ficta / non est durabilis sed cito deficiet / Audiamus ergo quod dicit nobis deus Leuit. xix. Sancti estote / quia ego sanctus sum / et sic custodiamus nosmet

ipos 2 aias nras sollicite ut possit de nob dici
.i. Ecc. xxi° Vasa pucorum .i. corda sunt sancta / Quan
tu aut quecumque debz referri ad proximorum vealem
subvectom cu d. Quecumque amabilia sunt cogita
te sit 2 agite Multa m. sunt amabilia .i. amore
q ho debz hre ad suu proximu probando / Videlz
Erogatio elemosine corporalis / sive in pascendo
sive in potando / sive in vestiendo sive in hospi
tando sive in visitando sive in liberando sive
etiam in sepeliendo / et exhibitio elemosine spiritualis
2 hec sive instruendo sive in castigando sive
in corrigendo / sive in consolando sive in consultando
sive in orando / sive in compatiendo / 2 oia eius
honera spiritualia supportando Re vera ista faciunt
hoiem multum amabilem 2 deo 2 hoibz / et
nomen eius quod dici sit nomen saloris anime
dno mo Ecc xii° de qua eciam tibus hois quod
dici mistice .i. q fuit dem ad lram de
Hester .i. q graciosa om oclis 2 amabilis vide
batur / Vltimo aut quecumque refertur ad odori
fere opinionis diffusionem cu d. Quecumque
sunt bone fame h sit cogitate 2 agite / Bo
na em vita nra nob necessaria est / alijs aut fa
ma nra scd Aug ad Julianu / om subdit
Qui vita sua custodit a crimibz sibi ipsi benefac
Qui aut custodit fama sua in alios misericors
est / Propter em bona fama q audivit Re
gina Sabba de Salomone venit ad audienda
sapiam eius scd d. iii° Paralip ix. Re vera pro bo
na fama scorum virorum multi trahuntur a longin
quis Regionibz .i. a statu peccati ad sapiam dei
Igitur in nob qui volumus efficere mris xpi consiliu
sit ita integritas q impleat istud Quodcumque
ut impleamus ista sex quecumque ecc. n. iv. d.
cuilz nrm Quodcumque potest manus tua instan
ter operare Hec em oia que dicta sunt et dixit
xps 2 docet ac suggerit sps sanctus Vn d. xps
Jo. xiiii° Paraclitus aut sps sanctus q mit
tet pater in noie meo docebit vos oia / et
suggeret vobis oia quecumque dixero vobis /
Si em ista fecerimus / et consiliu mris xpi cum
effectu audierimus / verificabitur de nob illud Ewangelium
Salvatoris Jo. xiiii° Quodcumque peticitis
patrem meum in noie meo hoc ipse faciet Cum
g petamus in noie xpi .i. oia que continentur
in ore dnica Que scribitur Matth vi°. Si ista sex
Quecumque impleverimus ipse nos exaudiet in
cunctis peticionibz nris Qui nobis concedat
ipemet qui cu patre 2 spu 2c Amen

Item sermo tercius de eodem

Quodcumque dixerit vobis facite. Vbi supra
Acceptis dictione 2 prosecutione istius thematis
membrorum in 2mo primi sermonis positis / et obmissis
1° 2 2° membro de quibz actu est supius / Circa
tercium ubi prima consiliatrix virgo Maria tangit
humilitate que debz ee in obediente / Qua probat
factu excellentem cu d. facite Sciendu q
iste nuptie in quibus ad lram fuit xps cu matre
sua / simulque discipulis / et quas suis presentibus preciam ap
probare voluit / atque hec et carnale coniugiu hec
reticorum reprobando commentu qui nuptias dampn
nat designaverunt mistice nuptias spirituales
quas fecit 2 facit deus pater in vita ista per coniunc
tionem filii sui 2 humane nature ab eo assumpte /
de quibz hetur Matth xxii°. In istis aut nuptijs
spiritualibz sponsus est ipse dei filius / Sponsa est na
humana seu fidelium Ecclia In istis aut ministrant
2 serviunt oia membra corporis mistici .i. omnes
fideles xpiani In istis semper sunt Maria mater ihu
et discipuli eius Et si non personaliter tn semper spiritualiter
videlz impendendo orois suffragium / et salutis
consiliu In istis vinu optimum semper deficit .i. vinu
eterne beatitudinis quo potatur beati / de quo d. xps Matth
xxvi°. Non bibam amodo de hoc genimine vi
tis donec bibam illud vobiscum novum in Regno
patris mei Et de quo potest exponi per figuram illud
quod dixit Architriclinus sponso scd hanc Ewan
gelij in fine Tu aut servasti vinu bonu
usque adhuc Hoc dicetur sponso nro xpo in
eterna beatitudine. In istis etiam nuptijs sunt sex
ydrie / q quibz homo mistice 2 fruitor istarum
nuptiarum hz septem virtutes nat. s. vtem mettaua
virtutem affectivam / virtutem memorativam / virtutem spiritualem
virtutem inceptativam / et virtutem motivam / seu opera
tivam / Verum aut sit est q quidam misteriorum q
serviunt in istis nuptijs sunt innocentes / et quidam
sunt penitentes Ydria aut innocentie fuit fi
gurata per ydriam Rebecce / de qua Gen. xxiiij
Et ydria penitentie fuit figurata per ydriam
mulieris Samaritane / de qua Jo. iiii°. /
Et qm in istis nuptijs deficit vinu optimum
glorie scd dcm est / q non sunt ydonei hoies mato
res potare vinu istud Ideo piissima
mater xpi explicat sibi istud defectu dicens
Vinu non hnt / ut saltem vinu istud minist

hoib9 p9 hanc vitã ut d[icitur] tuc sposo Seruasti vi-
nu bonu usq ad huc Et qm virgo prudentissi-
ma oes creaturas filij sui scrutata vidit q in
ydrijs homi[num] potacis no pt capi [illud] vinu nisi p-
us impleatr aq̃ Ideo ipa misericordissima sa-
luti osulens om[n]ib9 dixit eis apponitu vbu Quod-
cumq dixerit vobis ipe filius meus facite et
ipe inueietis vinu qd deficit vobis / et qm
xps qui p isto vino ministrado nobis mori
voluit / volensq eciã exaudire preces sue ma-
tris benignissime d[icit] ministris 2 seruitoribus
istarum nupciarum .i. cunctis fidelibus Implete
ydrias aqua .i. sex virtutes potencias q st in vob
implete .i. facite qd in vobis est ut ipleatr
aqua .i. gra Per aq̃ enim secundum vnu modu
exponendi intelligitur gra diuine dat homib9 in presenti
vita / q in formis essencia aie in oes eius po-
tencias redundat / ipasq virtutibus .i. suis effecti-
bus implet Ista enim est figurata ista aq̃.
de qua d[icit] Saluator Jo. iiij°. aq̃ qm ego dede-
ro qui biberit ex ea fiet in eo fons salientis
.i. salire facientis in vitam eternam Quid ergo bta
virgo nobis consulens d[icit] Quodcumq dixerit vobis
ipe filius meus facite / xps aut filius eius
d[icit] nob Implete ydrias aq̃ Et hec ita di-
ipas usq summu impleuerim9 tunc nos feci-
m9 quicquid xps dixit nobis in quocumq
libro legitr nob de ptinentibus ad salutem / et
no dubiu q tunc impleuerim9 in eis ro osili-
um / 2 hauriem9 habundanter illud optim vinu
qd ipa tm optat nob Ex quo ergo hem9 facere / etc
nichil aliud nisi imple ydrias aq̃ .i. faciendo qd
in nob est ut impleantr Impleam9 ergo primo
primam ydriam .i. virtutem intellectiuam aq̃ s. precogitacois
.i. sana precogitacis q e sm Jeronimum nosce scripturas sacras
et oia que ad fidem catholicam ptinent / q illa q se
ogucit premiu habuit immortalitatis. Si ei ista
ydria impleatr ista aq̃ precogitacois .i. fide sa-
luberrima tande ouertetr in vinu clarissime
visiois q e vinu clarissimu claritatis et
totaliter puritatis mentales oculos btorum
Scdo impleam9 secundam ydriam .i. virtutem affecti-
uam aq̃ sce dilecois qua de9 2 proxim9 sincere
diligunt / qd si fecerim9 tande ista aq̃ ouertetr
in vinu dulcissime fruicois Hoc ei vinu
e dulcissimu quo fruuntr beatifice sci angli
et hoies / et qd a fructibus omnem amaritudine
expellit Terco impleam9 terciam ydriam

s. virtutem memoratiuam aq̃ recordacois beneficiorum
qd si fecerim9 tande ista aq̃ ouertetr in vinu optatissime
tencois perhennium gaudiorum Hoc ei e vinu optimum
fortissimu qd nunquam deficiet / qm si memoriam
in hac vita fuit bn tenax beneficiorum dei / etc
et in patria tenebit irremissibiliter premia dei
Quarto impleam9 quartam ydriam .i. virtutem sensitiuam
aq̃ mortificacois viciorum .i. aq̃ lacrimose pnie
q cuncta vicia extinguunt / qd si fecerim9 tandem
ista aq̃ ouertetr in vinu delectacois spiritualis exteriorum
Si ei carnale gaudium in hac vita mortifica-
uerim9 2 penitati spiritui no pepercerim9 / no e
dubiu q no solu aie nre delectabuntr beatifice
visione dei 2 corpa eciã spiritualis corpus delecta-
buntr delectacoe sibi quenienti / sicq btitudo aie in
corpa redundabit Hoc ei erit vinu sapidis-
simu quo potabuntr bti hoies de torrente di-
ne voluptatis Quinto impleam9 quintam ydri-
am s. virtutem interpretatiuam aq̃ diuine laudis et
confessiois qd si fecerim9 tande ista aq̃ ouertetr
in vinu iocundissime iubilacois / Puto enim
q in patria no solu erit laus mentalis sed eciã
vocalis Jubilabunt enim ibi hoies ut credo pre
maiori leticia exteriorq exultacoe Ista ei e si
nra interpretatiua .i. nra lingua vacet in presenti
diuine laudi 2 graciarum actioni et confessioni peccatorum
et nre infirmitatis / sicut verificabitr illud ps
Tunc impletum e .i. replebitr gaudio os nrm
2 lingua nra exultacoe Hoc enim erit vinu leti-
ficans corda hoim Sanitas quide aie 2 corporis
et utrumq letificabit Sexto impleam9 vlti-
mam ydriam s. virtutem motiuam seu operatiuam aqua
vigoris ad bn operandu 2 virtuose osummacois
usq ad perceptionem fructuu / qd si fecerim9 tande
ista aq̃ ouertetr in vinu sempiterne duracois
Videm9 q naturalis aq̃ naturalis arbores germinat / 2
pullulabit 2 producit fruct9 / Sic 2 aq̃ spiritualis
.i. gra dat vigore 2 virtutem nre motiue bn operan-
di 2 producendi fruct9 bonorum operm Que si no
deserantr sed semper in ydria teneat / dat eciã virtutem
osumandi vsq in patria percipiant gloriosi fruct9
Qui nunquam marcescunt sed semper durabunt Hoc
ergo erit vinu / qd ibi omnem meterum assecura-
bit Quid ergo hem9 facere / q mater xpi d[icit] nob
facite Certe nichil aliud nisi implere istas
sex ydrias aq̃ ut dcm e 2 sufficiet nobis
Implete dixit xps ydrias aq̃ . et ista sup-
dca debem9 facere reuerenter 2 absq tenacitate
presumpcois Cum fecceritis dicit Saluator Luc
xvij°. que precepta st vob dicite serui Inutiles

2 sumus quod facere debemus hoc secundo facere est fideliter et
absque tepiditate devocionis. Quia ut dicitur Jere. xlviij.
Maledictus homo qui facit opus dei negligenter seu frau-
dulenter et per oppositum benedictus qui facit dili-
3 genter. seu fideliter facere est libenter et absque difficul-
tate dilacionis quia ut dicitur ad Col. iij. Quodcumque
facitis operamini ex animo sicut domino cui semper non placet
4 servicia coacta. facere est recte et absque obliqua
intencione unde apostolus ad Colo. iij. Omne quodcumque
facitis sive in verbo sive in opere in nomine domini nostri
Ihesu Christi facite et alibi. In gloriam dei facite id est
in faciendo opera vestra bona non intendatis a
principio nisi dei laudem et gloriam et salutem vestram.
1 Ista igitur debemus facere quando dicta sunt, et primo modo sunt de-
mones quorum peccatorum dolor multa sunt qui audiunt sermones
Christi et non faciunt eos. Unde sicut dicitur Ezech. xxxiij.
Vertuntur eis in canticum oris id est habent eos pro
truffis. Audiunt enim istud verbum Christi. Implete
ydrias aqua et tamen non faciunt quod in se est.
Non solum quod impleatur usque ad summum. Verum
est quod modicum mittant. Alij sunt qui non solum
2 peccant obmittendo id est non faciendo quod Christus dicat
sed eciam committendo. De quibus dicit apostolus ad Rom. i.
Qui faciunt ea que non conveniunt, et tangit ibi mul-
3 ta genera peccatorum. Alij sunt qui licet faciunt bona o-
pera ex genere, non tamen faciunt bene, quia non fa-
ciunt reverenter, nec fideliter, nec libenter, nec recte.
Et ideo tam isti quam illi non faciunt fructum bonum.
Dicit autem precursor Johannes Luc. iij. Omnis
arbor que non facit fructum bonum excidetur et in
ignem mittetur. Absit hoc a nobis karissimi. Sed sit
in nupciis quandocumque sumus, ydrias nostras imple-
mus aqua id est faciamus quod in nobis est ut impleantur
aqua gracie id est effectibus eius, que ab ipsa redun-
dant in potencias anime ut tandem in nupciis ce-
lestis patrie, bibamus illud vinum optimum glorie, quod
est dignum dilecto meo id est Christo ad potandum. Quod
quidem vinum sine mensura patribus concedit nobis
ipse qui est dapifer celestis. Amen. Sermo i.
Dominica ij. post octavas epyphanie

Volo mundare. Et confestim mundata
est lepra eius. Math. viij. Quoniam ut dicit
Magister in historiis. Sermones signis et miraculis scripture
confirmantur. Ideo postquam dominus noster Ihesus Christus, post
baptismum suum et quadragesimale ieiunium sermonem
nobilissimum et summe salutiferum in monte fece-
rat, ut verba illa celestia signis confirmaret ac
miraculis, descendit de monte, ut non solum coram
discipulis miracula faceret quibus datum fuerat
nosse secreta misteria. Verum eciam et coram
turbis que non fuerant capaces tante sermonis, quorum
delictorum sarcina deprimit ad tam sublimia scan-
dere non valet. Unde dicitur in principio huius ewange-
lij de quo supra est verbum propositum. Cum descendisset
Ihesus de monte secute sunt eum turbe multe. Coram
quibus et eciam coram discipulis qui cum eo in monte
fuerant fecit miracula. Primo quidem in descensu
ut videtur sanavit leprosum. Postea in Caphar-
naum sanavit paraliticum id est servum Centurionis
de quo habetur in hoc eodem ewangelio. Deinde sanavit
in domo Symonis socrum eius. Prima autem cura-
cio id est leprosi signat secundum glosam generalem curacionem
humani generis. Secunda autem id est paralitici significabat spe-
cialiter curacionem gentilis populi. Tercia vero sal-
vatoris Symonis significabat specialiter sanacionem
populi Judaici. Unde autem obmissis alijs de
sanacione leprosi dicemus aliquid in isto sermone. Dicitur
enim in illo ewangelio quod descendente Ihesu de monte.
Ecce leprosus veniens adorabat eum dicens.
Domine si vis potes me mundare. Et Ihesus ex-
tendens manum dixit illi propositum verbum Volo mundare.
etc. Ubi est sciendum quod secundum Crisostomum in omelia xxi
super Math. Omnes medici terreni placantur pecu-
nijs. Celestis autem medicus sola omne placa-
tur est aliquid quod dignius offeramus deo quam fidele
orationem. Ideo iste leprosus spiritualem et celestem medicum
spiritualem mercede obtulit. Unde dicitur Ecce adora-
bat Christum. Ideo confestim meruit optatam
sanitatem. Iste autem leprosus in sua adoracione
primo intimavit divinam voluntatem dicens Domine si vis
secundo confessus fuit divinam potestatem dicens
potes. Tercio petivit optatam sanitatem dicens
me id est infirmum mundare quod multum exoptat.
Et Christus in sua responsione alia tamen illis tribus
correspondencia subiungit. Dixit enim primo volo
quod respondet illi quod infirmus dixerat Domine si vis.
Secundo dixit Christus mundare imperativi modi.
Imperavit enim Christus quod lepra abscederet et mun-
dicia succederet quod respondet illi quod infirmus dixe-
rat potes. Tercio post verba Christi confestim
mundata est lepra eius quod respondet illi quod infirmus
dixerat me mundare. Et quoniam iste leprosus typum
gerit hominis peccatoris lepra eius secundum Crisostomum est
peccatum criminum, cuiusque curacio dicitur
fieri ante predicatas, quoniam si coram Christo humiliter
veniens passibus devocionis adoret ipsum et
petat ab eo efficaciose sanitatis beneficium
credens in ipso esse potestatem talis curacionis
ducamen. Volunt dicens ei Domine si vis pot-

Nota de tactu leprosi xxv. q. i. c. huius ici

me mundare statim audiet ipso sibi loquente ad cor: Volo mundare etc. In quo quidem verbo Christus dominus breviter duo tangit. Primo quidem immense bonitatis indicium cum dicit: Volo. Secundo invicte potestatis imperium cum addit: mundare. Tercio tangit evidenciam optate sanitatis beneficium cum subdit: Et confestim mundata est lepra eius. Primo dico quod tangitur in hoc verbo immense bonitatis indicium dicente Christo leproso misericorditer: Volo. Revera si deus vellet mala fieri in creaturis, que hec omnia fiunt cum ipse vult ea fieri. Quia omnia quecumque voluit dominus fecit in celo et in terra, dicitur in psalmo. Et Ysa. xlvi°. dicit ipse: Consilium meum stabit, et omnis voluntas mea fiet. Inter omnia autem que vult est reparacio peccatorum et redempcio, quia ipse qui hominem creavit sine ipso, non est sufficiens ut ipsum iustificet nisi ipso eodem volente et consenciente. Dum tamen habeat velle suum vobis(?). Ideo in signum huius dixit illi infirmo de quo habetur Jo. v°: Vis sanus fieri. Et quia consensit hic ipsum velle statim sanavit eum. Illi eciam ceco de quo habetur Luce xix. dixit Christus: Quid vis ut faciam tibi. Et quia ipse consensit ipsum affectuose velle videre oculis corporalibus, quia dixit: Domine ut videam, ideo confestim vidit. Vult ergo deus spiritualem curacionem animarum nostrarum et si velimus, id est si quantum in nobis fuerit velimus, procul dubio Christo volente et iubente sanabimur. Secundo tangitur in hoc verbo invicte potestatis imperium dicente Christo: mundare, quia peccati immundicia a nobis omnia plus deo displicet, et animarum mundicia plus ei placet. Ideo sicut ipse gratis est dispositus ad factam(?) mundacionem imperat, sed sicut non vult bonum nostrum spirituale nisi nos hoc ipsum velimus, sic eciam et ita non imperat istam mundacionem nisi nos ipsam velimus et postulemus. Propter quod dicit nobis ipse Ysa. i°: Lavamini mundi estote etc., id est facite quod in vobis est ut lavemini et mundemini, volendo scilicet et petendo. Propter quod propheta orans et supplicans dicebat sic deo in psalmo: Ab occultis meis munda me domine, et alibi: Cor mundum crea in me deus. Tercio tangit evidenciam optate sanitatis beneficium cum dicit: Et confestim mundata est lepra eius. Revera ubi est voluntas Christi nichil potest resistere nec quicquam aliquid potest impedire ubi eciam est imperium Christi imperium. Quia dixit et facta sunt. Quia solo eciam verbo fecit et facit omnia. Procul dubio confestim effectus sequitur quod ipse vult sequi. Verum quia ipse vult et imperat mundacionem lepre nostre spiritualis dum tamen nos velimus

et eidem consenciamus. Ideo hiis tribus concurrentibus, videlicet divina volicione, divina iussione, nostroque consensu, confestim mundatur lepra nostra, ut possit tunc de peccatoribus dici illud quod scribitur Luc. xvii°: Factum est dum irent mundati, id est dum consentirent divine voluntati et iussioni, mundati sunt illi decem leprosi. Sic revera est de omnibus qui habent lepram spiritualem quibus dicitur: Volo mundare etc. Et primum sciendum quod ipse dominus Ihesus vult misericorditer pro peccatoribus quod sit indicium sue benignitatis. Vult enim quod differatur execucio sue pene per expectacionem; vult eciam quod admittatur contricio penitencie ad reconciliacionem; vult eciam quod infundatur cognicio sapiencie ad recidivi devitacionem; vult insuper quod concedatur adepcio glorie ad omnem consummacionem. Primo dico quod vult ~~Christus quod concedatur adepcio glorie ad omnem consummacionem~~ dominus [written above the line] quod peccatoribus differatur execucio sue pene per expectacionem. Propterea dicitur Ysa. xxx°: Expectat dominus ut misereatur. Et certe in ista expectacione summa est misericordia dei. Cum enim peccator statim cum peccatum mortale commisit debet consequi(?) iusticia in puteum inferni demergi ad sustinendum sempiterna supplicia, deus tamen differt atque tardat et expectat ne puniat peccatorem statim cum esset iustum, quia ipse longanimis est et prestabilis super malicia, sicut dicitur Joel ii°. Ista ergo est summa dei misericordia quod vult differre sentenciam et non statim punire peccatorem. Unde ergo dicit ipse Christus Mat. ix°: Misericordiam volo et non sacrificium, id est plus volo misericordiam expectando peccatores quam velle(?) sacrificium carnale. Sed multi sunt qui abutuntur dei paciencia et longanimitate, quorum quilibet dicit apostolus Ro. ii°: An divicias bonitatis eius paciencie et longanimitatis contempnis? Qui dicere videtur contempnit eum ut videtur eciam dei iusticiam, qui videt quod deus ita expectat et non vindicat peccatum. Et tamen dicit Sap. Ecclesiastes viii°: Quia non cito profertur sentencia contra malos absque ullo timore filii hominum perpetrant mala. Sed debent considerare quod etsi deus longanimis et paciens et misericors, quod eciam iustus est, et non dimittet iniquitates inultas, sed tandem reddet unicuique secundum opera sua. Quia ut alibi dicit Sapiens: Altissimus paciens redditor est, et qui incipiet reddere non parcet. Quia ut dicitur Prov. vi°: Non parcet in die vindicte nec acquiescet cuiusquam precibus nec suscipiet pro redempcione dona plurima. Secundo dico quod vult deus quod admittatur contricio penitencie ad reconciliacionem. Unde ipse dicit Ezech. xviii°: Numquid voluntatis mee est mors impii dicit dominus et non

magis ut conuertat et viuat q. d. Istud ultimum
e uoluntatis mee ut scilicet impius conuertatur a vijs
suis i. ab operibus suis malis et viuat uita gratie
in presenti et glorie in futuro // Primum autem scilicet mors impij
eterna non est uoluntatis mee simpliciter / nisi ipse ue
lit in morte finali usque ad finem perseuerare In
fra eciam eodem capitulo dicit deus per prophetam / Quare moriemini
domus Israel / nolo enim mortem morientis reuerti
mini et uiuite / Hoc enim est id quod ego uolo ut scilicet
reuertamini per penitentiam et tandem viuatis per gratiam
Quare ergo moriemini i. qua necessitate uel quadam fatui
tate certe in nobis ipsis est et in fatua uoluntate ma
si moriamini / non enim est in me / quia nolo mortem pecca
toris per dicto enim tua extra et est exempli Ezechielis
xviij° / Tercio dico quod uult deus quod infundat homini
gratiam sapientie ad peccati deuitacionem Dicit enim apostolus
1ª ad Thimoth. ij° quod deus uult omnes homines saluos
fieri et ad agnicionem ueritatis uenire / Vult utique
deus omnes homines saluos fieri uoluntate antecedente
i. quantum in se est Sed non uult uoluntate consequenti id est
stante culpa Et quod uult deus quod peccatori infundat
lumine sapientie ut sciat se retrahere a peccati recidiuo
Vult enim deus ut hic dicit ad agnicionem ueritatis uenire
Et dicit quod agnoscat ueritatem quia constat quod peccatum hominem
a deo auertit et lumine naturale obnubilat et que ex
tinguunt et affectum interna inquinat et polluit et
hominem priuat celi gloria et ad infernum deducat /
Quarto uult deus quod concludat adeptos glorie ad omnem
consumacionem / Ideo enim fecit deus hominem ad ymaginem
suam secundum animam ut ipsum totum capit per noticiam
et amorem In qua eterna beatitudo in qua erit consu
macio plena / Eo enim ipso quod anima nostra ymago
dei est eo capax eius est et particeps esse potest secundum Augustinum
Vult ergo deus quantum est de se quod omnes homines ueniant ad
ipsius claram uisionem et plenam fruicionem / Vult
deo hoc antecedenter sed generaliter et finaliter uult hoc
solum de electis et fidelibus iustis / Vnde dixit Christus patri
suo sicut dicitur hic Jo. xvij°. Pater quos dedisti mi
chi uolo ut ubi ego sum et ipsi sint mecum / Signanter
dicit Quos dedisti michi / Quia tantum loquitur de electis
et fidelibus iustis Justos enim specialiter pater dat
filio et trahit ad ipsum / de quibus dicit ipse Jo. vj°. Omne
quod dat michi pater ad me ueniet et eum qui uenit
ad me non eiciam foras / Ista ergo quatuor uult deus pro
peccatoribus Sed ut dictum est non uult ea efficaciter
nisi homines idem uelint et conficiant ei i. facia
nt quod in se est ut ipse eum effectu ea uelit /
Velle enim hominis non sufficit / quia non est ua

lentis neque currentis sed miserentis dei / Vt dicit
ad Rom. ix°. Tamen si homo uelit et currat i.
faciat quod in se est statim adest uoluntas que miseretur
Audiamus ergo cum effectu consilium apostoli ad Rom.
xij°. Nolite conformari huic seculo i. seculari
concupiscentie secundum glossam sed reformamini in nouitate
sensus uestri et mentis uestre secundum glossam ut que defor
mata est et facta uetusta per culpam reformetur
et renouetur per penitentiam ut probetis i. in uobis
ipsis experiamini / que sit voluntas dei bona
que non uult nisi bonum / et beneplacens suis
hijs qui intelligunt ipsam / et perfecta quia melius
melius possumus hic quantum id quod ipse uult pro
nobis Ergo nolite conformari seculo faciendo
peccata Sed reformamini semper agendo penitentiam
et tandem probabitis per experimentum / que sit uo
luntas dei bona beneplacens et perfecta
Quia ista hec est illa de qua ipse Christus dixit
suo patri / Volo ut ubi ego sum et ipsi sint
mecum Ad quod ubi eterne beatitudinis nos
perducat Ipse qui iam perfectissime possidet
illud ubi AMEN

Sermo dominica ij. post octavas epyphanie

Volo mundare et cetera. Vbi supra Recepta
diuisione et prosequendo istius thematis in principio predicte
sermonis posita / et obmisso primo membro de quo actu
est superius in precedenti. Circa secundum verbum tangitur. Innuete
pietatis imperium dicente Christo illi lepros consulare
Sed quod Christus dominus semper imperat nobis ista munda
cionem / dicens cuilibet nostrum consulare Ideo quantum munda
cionem nos conficientes domino imperio debet mouere
quatuor s. Laudabilis professio spiritualis fructus / Pla
cabilis oblacio / salutaris satisfacionis / penalis ue
rus / medicinalis remedij / Horribilis inflic
cio iehennalis supplicij / Primo dico quod Christo
imperanti nobis ista mundacionem debemus conse
tire / et ad ipsam parandum debet nos mo
uere Laudabilis professio spiritualis fructus / Nos
enim in baptismo publice denouimus et professi sumus
laudabilem fructum quem debemus deo corde ore
et corpore impendere Quod tamen non nullus impe
dit laudabiliter nisi sit mundus a peccatis / propter
quod dicit dominus nobis omnibus Ysa. j°. Recedite

Recedite semper a peccatis et viciis pollutum nolite
tangere semper ea committendo, et quod peius est in consuetudine
ducendo. Exite de medio eorum, mundamini qui fertis
vasa domini, id est vos fideles christiani qui fertis vasa
domini, id est corda et corpora, que sunt vasa in quibus recipitur
dominus. Mundamini semper ab omnibus inquinamentis via-
rum. Non enim solum cor hominis est vas dei recep-
tivum, verum etiam et corpus. Nescitis enim dicit apostolus
quia membra vestra templum sunt spiritus sancti, quasi dicat: hoc scire
debetis. Ergo mundamini, quoniam cum peccatorum immun-
dicia non esset graciosum deo servicium vestrum. Et iterum
ut dicit apostolus prima ad Thessalonicenses quarto: Hec est voluntas
dei sanctificacio vestra, ut abstineatis vos a for-
nicacione, ut sciat unusquisque vestrum vas suum
possidere in sanctificacione et honore. Secundo ad
hoc idem debet nos movere placabilis oblacio
salvatoris sacrificii. Christus enim dominus pro ista mun-
dacione nostra, et ut nos faceret sibi ipsi accep-
tabilem, semetipsum dare voluit in sacrifici-
um quod fuit oblatum in ara crucis. Unde dicit apostolus
ad Titum secundo: Christus dedit semetipsum pro nobis
ut nos redimeret ab omni iniquitate et mundaret
sibi ipsi populum acceptabilem sectatorem bonorum operum.
Ergo quia Christus suum sanguinem fundere voluit ut
nos mundaret et lavaret in ipso, cuius quidem
virtus adhuc manet ad istam mundacionem
faciendam, et manebit in eternum. Prima Johannis primo:
Sanguis Ihesu Christi emundat nos ab omni
peccato, emundari debemus. Frustra enim fuit Christus
mortuus quantum ad illum hominem qui non vult emunda-
ri. Tercio debet nos ad hoc movere facilis
lavacio medicinalis remedii. Si enim ista la-
vacio seu mundacio esset multum difficilis, ali-
quam excusacionem posset homo pretendere. Nunc
autem cum sit multum facilis, et aqua lavans
sit semper in promptu, non excusabitur quia non vult
emundari. Vide quam facilis est ista mundacio.
Dicitur enim per figuram cuilibet peccatori iiij° Regum v°:
Vade et lavare septies in Jordane et
mundaberis. Hoc enim dictum fuit ad literam
illi Naaman leproso, sed hoc misterialiter dicitur cuilibet
peccatori: Vade semper pedibus affectionum et la-
vare septies, id est contra septem peccata mortalia,
in Jordane, id est in sacramento penitencie, et mundabe-
ris semper a maculis peccatorum. Jordanis interpretatur
rivus iudicii, et signat sacramentum penitencie quia rivus
est aquarum ablucionis, sed rivus iudicii, quia homo ibi
iudicio submittitur. Ergo vade et lavare

Vade ad sacerdotem. Huic enim leproso dixit Christus
secundum hoc in hoc ewangelio: Vade et ostende te sacerdoti,
quia quamvis medicina ista facilis est, nullo modo excu-
sabitur qui remanebit in lepra. Revera si rem gran-
dem diceret nobis Christus pro ista mundacione et iube-
ret facere, debemus, secundum quod dixerunt illi Naaman
pueri sui: Quanto magis cum dicit tibi. Dicit cuilibet
nostrum: Vade et lavare. Deus enim semper paratus est
effundere aquam mundam ut mundemur. Unde ipse
dicit Ezechielis xxxvi°: Effundam super vos aquam mun-
dam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis
vestris. Ergo asperge me domine ysopo et mun-
dabor, in quo ysopo dico tue bonitatis. Asper-
ge me aqua sancte gracie, et mundabor. Quarto
et ultimo debet nos ad hoc movere horribilis
inflictio iehennalis supplicii. Qui enim usque
ad finem vite in lepra permanere voluerit
semper manebit extra castra sanctorum in eternis
suppliciis cum aliis leprosis. Unde dicit dominus anime
peccatrici indurate in malicia que numquam
proponit emundari, Ezechielis xxiiij°: Immundi-
cia tua est execrabilis, quia volui te mun-
dare et non es mundata, sed nec mundaberis
donec quiescere faciam indignacionem meam in te.
Donec quiescere faciam, id est numquam mundabe-
ris. Indignacio enim dei numquam quiescet in
peccatoribus, donec sint secundum corpus et animam in inferno,
de quo dicitur: q̄nter vermet, et non parcam neque
placabor. Et iterum anima que non mundatur antequam
descendat in infernum numquam mundabitur. Ergo
primum moneat nos ista quarta ad istam mun-
dacionem. Emundemur cito, non differamus nec pro-
crastinemus, quia noluit differre pater.
Sunt enim quidam qui peccant continue, tamen propo-
nunt quandoque penitere. Cuilibet talium dicit Christus Ezechielis
xvj°: In quo mundabo cor tuum, cum facias
omnia opera meretricis, quasi dicat: Non possum munda-
re cor tuum, quia continue in sordibus manet, et
continue cor tuum est prostibulum demonum qui tecum
fornicantur. Iterum mundemur, ut non ficte,
realiter, non ~~apparenter solo~~ apparenter solum interi-
ora, non exteriora solum, secundum illud quod dixit
Christus Matthei xxiij°: Ve vobis scribe et phari-
sei qui mundatis quod foris est, intus autem pleni
estis immundicia et omni spurcicia. Emundemur
ergo celeriter et realiter, ut sic mundati
intremus illam civitatem celestem. In qua

nichil intrat inmundum seu pollutum / ubi qz sp[iritu]
cum duo 2 sctis omnibus maneamus Amen.

Sermo iij dnica iij post octavas epyphanie

Volo mundare etc. Ubi supra Acceptis
diccione 2 prosequcione membrorum istius thematis in
prius precedentis sermonis positis / et obmissis primo
2 2o membro de quibus actum est supra // Circa
tercium ubi describit curacionem optate sanitatis tri
situ / cum dicitur Et confestim mundata est lepra eius
In qua quidem tercia clausula tanguntur curacionis 3a.
infirmitatis morbum cum dicitur lepra Curacionis donum
cum dicitur mundata est. Et sanatis posse infinitum
in adverbio cum dicitur confestim Quamvis enim lepra
possit curari naturaliter difficulter / infra tamen
virtute naturali Immo nec virtute alicuius create posset
fieri ista curacio subito 2 in instanti Solus
enim virtutis infinite est talia facere subito 2 in instanti
Unde in hoc quod ad iussum christi dicentis Volo mun
dare / confestim lepra mundata est datur evidenter
quod ipse christus habebat virtutem infinitam / quod non solum
ostendit ipse in ista leprosi sanacione / verum eciam 2 in
curacione cuiusdam mulieris que fuerat infirma xviij
annis In tantum quod erat inclinata nec poterat
sursum respicere / de qua dicitur Luc. xiij°. quod cum christus
imposuisset illi manum confestim erecta est / hoc
idem eciam ostendit in cuiusdam ceci illuminacione de quo
dicitur Luc. xviij°. Quod cum dixisset ei christus istud verbum
Respice. confestim vidit Idem eciam ostendit in
omnibus curacionibus quas ipse celestis medicus fecit

Circa primum duo sunt. quod nos debemus ferventer
appetere / 2 instanter postulare mundacionem
lepre spiritualis que fuit hic figurata in mundacione
lepre corporalis / et hec sive lepra oritur in mente
nostra per carnis delectacionem / que fuit figurata in
lepra Egipciorum / de qua dicitur Exo. ix. Quod habu
erunt in suis corporibus vesicas turgentes / que
quidem plaga fuit eis inflicta non solum propter
oppressionem populi israel. / verum eciam propter alia peccata sua
et specialiter ut puto propter impudiciciam sive carnis
Sicut in mentibus fidelium oritur lepra peccati per carnis
inmundiciam / Que quidem lepra est longe grauior 2 peri
culosior quam sit lepra corporalis / sive eciam oritur in mente
per iniustam locucionem / que fuit figurata in lepra
Marie sororis Moysi / de qua dicitur Num. xij°.
Quod quia fuit locuta contra Moysen / apparuit can
dens lepra sicut nix Sic per iniustas locuciones
utpote per dei blasphemiam per eciam proximorum con
tumeliam / 2 per iniustas murmuraciones 2 de
tracciones / 2 falsas intimaciones / oritur in mentibus
hominum lepra grauissima peccati / sive eciam oritur per
temerariam usurpacionem / que fuit figurata in lepra
Ozie [illegible] Quod quia adolevit
incensum super altare thymiamatis / fuit percussus
lepra in fronte / [illegible] usurpavit sibi officium
sacerdotum Sic in mentibus hominum sepe oritur lepra
peccati grauissima / per usurpaciones eorum que non licet
eis sicut multi ymmo innumeri usurpant sibi bona aliorum
ac si essent sua / Sive oritur per illicita munerum
acceptacionem que fuit figurata in lepra Giesi / de
qua dicitur iiij°. Reg. v°. Quod quia accepit a Naaman mu
nera / per graciam sanitatis sibi collate per Heli
seum / fuit totus leprosus sicut Naaman fuerat ante
Sic in mentibus multorum maxime sacerdotum 2 prelatorum
oritur lepra vilissima Que secundum Canones vocatur
heresis Qui vendit in sacris ecclesie dona spiritus sancti
et accipit munera / vel pro absolucionibus / vel pro
predicacionibus / vel pro beneficiorum collacionibus Et quot sunt hodie
Giesite qui vendunt bona spiritualia / tot sunt
quasi Symoniaci Symon enim voluit emere graciam
faciendi miracula sicut habetur Act. viij°. Giesi autem
vendidit graciam sanitatum / et ideo emptores spiritualium
alium dicuntur Symoniaci venditores aut dicuntur Giesite
Licet modo unum pro alio accipiatur Qualiter autem
cito oritur in homine lepra ista spiritualis / Multum
est abhominanda / cuiusque mundacio sollicitissime est
procuranda / Quoniam ille qui tali lepra spirituali leprosus
est multas meretur penas / que fuerunt figurate in pe
nis / quas merebat secundum legem ille qui erat corpora
liter leprosus / de quo dicitur Levit. xiij°. Quicunque
maculatus fuerit lepra / 2 separatus ad arbitrium
sacerdotis habebit vestimenta sua dissuta caput
nudum / os veste contectum / contaminatum ac sordi
dum se clamabat omni tempore quo leprosus est 2 inmun
dus Solus habitabit extra castra Ex quibus possumus
colligere quatuor penas quas meretur ille qui patitur
spiritualem lepram peccati Scilicet quod ipse excluditur / a castris
sanctorum 2 ecclesie Quod ipse exuitur vestimentis virtutum
2 gracie quod ipse suspenditur ab officio predicacionis
2 doctrine Quod ipse eciam confunditur nota despeccionis
2 infamie // Primum datur intelligi loquendo in sacra
hec quod leprosus ad literam erat separatus 2 solus ha
bitabat extra castra Verumtamen sicut leprosus separa
batur a sanis / sic 2 homo qui est in peccato mortali
excluditur ab angelorum consorcio Excluditur eciam ab
ecclesie unitate quamvis non sit a fidelium unione In maiori
excommunicacione precisus est / quia non est simul cum aliis co
habitat extra sanctorum et ecclesie castra Secundum autem

datur intelligi in hoc quod ille habebit vestimenta dissuta et caput nudum. Procul dubio qui est in peccato mortali habet caput i. mentem nudam et spoliatam caritate que est primus capitis vestis et ornamentum. Non enim potest stare caritas cum peccato mortali et tamen caritas est omnium virtutum forma quamvis adeo [illegible] licet peccator habeat virtutes aliquas tamen habeat eas imperfectas et non efficaces ad salutem, que hic intelliguntur per vestimenta dissuta. Habet ergo caput nudum i. mentem quia sine caritate, et habet vestimenta dissuta, quia si retinet cum peccato alias virtutes omnes tamen sunt imperfecte. Ergo exuitur vestimentis virtutum et gratie. Tercium datur intelligi in hoc quod dicitur quod leprosus ad literam habebit os suum veste contectum. Homo qui habet os veste contectum sicut patet non potest loqui nisi valde submisse. Sic et qui est in peccato mortali, maxime si est publicum et notorium, non debet loqui predicando et docendo, quia cuius vita despicitur restat ut eius predicatio contempnatur secundum Gregorium. Non potest etiam loqui orando et supplicando, non potest dico utiliter et efficaciter ut sit apud deum exaudire dignus. Ergo quamdiu est in peccato suspenditur ab officio predicationis et doctrine, suspenditur etiam ab eloquio orationis accepte. Quartum autem datur intelligi in hoc quod leprosus ad literam se contaminatum et sordidum acclamabat. Certa dico quod qui est in peccato mortali quia sordidus et contaminatus est, infamis est apud deum, despectus est in conspectu angelorum et sanctorum hominum. Et hoc ipse recognoscere debet. Debet enim se sordidum et contaminatum acclamare, aliter autem nunquam curari possit. Sic ergo patet quod primum debet omnis homo abhorrere peccati lepram et si senciat se lepra maculatum debet laborare pro viribus ut emundetur. Modus autem mundacionis ostenditur nobis per figuram in modo qui tenebatur in mundacione leprosi secundum legem quam scribitur Levitici xiiii°. Hic enim dicitur ibi ritus leprosi qui mundandus est. Primo enim debebat adduci ad sacerdotem, deinde debebat pro ipso offerri oblatio, debebat enim pro ipso immolari unus passer super aquas viventes, cuius sanguine debebat sepcies mergi seu aspergi. Tercio debebat lavare vestimenta sua et omnes pilos carnis sue radere. Quarto debebat offerre quasdam hostias que cedebant in usum sacerdotum, et sic rite purgabatur et mundatus sic ostendebatur. Sic dico [illegible] innuitur quod ad mundacionem lepre spiritualis hec quatuor requiruntur. Primo enim requiritur sacerdotalis diffinicio. Sacerdos enim habet discrecionem inter lepram et non lepram, inter mundum et inmundum, inter maculatum et inmaculatum, et hoc est quod dicitur Levitici xiiii° De leproso adducetur iste ad sacerdotem. Et in hoc ewangelio dicitur Christus isti leproso Vade ostende te sacerdoti. Secundo est necessaria salutaris oblacio scilicet corporis Ihesu Christi que fuit facta in cruce, cuius virtute mundatur omnis lepra spiritualis. Ille enim passer ymolatus de quo dicitur Levitici ubi dicitur quod eius sanguine debebat aspergi sepcies ille qui mundandus erat significabat corpus domini nostri Ihesu Christi pro mundacione nostre lepre spiritualis ymolatum in cruce, cuius sanguine omnis peccator qui mundandus est debet aspergi sepcies contra septem mortalia peccata. Virtus enim sanguinis Christi quamvis sine pluribus virtutibus nemo mundari potest. Tercio est necessaria satisfactionis operacio que hic innuitur. Datur intelligi cum dicitur quod leprosus mundandus lavet vestimenta et radat pilos carnis sue. Sacra enim scriptura spiritualiter loquens [illegible] prima sunt quedam lavacra spiritualia quibus lavantur vestimenta hominum i. anime et corpora. Sunt etiam quedam novacule et quedam rasoria quibus raduntur hominum superflua i. peccata. Quarto est necessaria realis satisfactio que datur hic intelligi in hostiis quas debebat offerre mundandus, quas etiam intelligit salvator in isto ewangelio per munus cum dicitur isti leproso Vade ostende te sacerdotibus et offer munus. Per istud enim munus intelligitur omnis satisfactio que fienda est pro peccatis. Ergo nos peccatores emundemus manus nostras i. opera nostra et faciamus secundum quod nos consulit beatus Iacobus Iacobi iiii° Emundate inquit manus peccatores et purificate corda duplices animo. Miseri estote et lugete. Risus vester in luctum convertatur et gaudium in merorem. Humiliamini in conspectu domini et exaltabit vos usque ad gaudia celi. Ad que nos perducat ipse Christus Ihesus dominus noster Amen.

Sermo iiii dominica iiii post octavas epyphanie

Surgens imperavit ventis et mari et facta est tranquillitas magna. Mathei viii°. Postquam Christus dominus in terra miracula fecerat sermonem suum in monte factum confirmancia transivit ad mare ut in eo etiam signa et miracula faceret, ac sic se terre et maris dominum evidencius demonstraret. Ascendit enim sicut dicitur in hoc ewangelio in naviculam cum suis discipulis et statim post ascensum fuit ipso ut puto iubente motus magnus factus est in mari ita ut navicula operiretur fluctibus. Ipse vero in [illegible] condicionem humanitatis assumpte dormiebat. Discipuli vero videntes se in periculo submersionis excitaverunt eum dicentes Domine salva nos quia perimus.

Ipse uero increpauit eos dicens Quid timidi estis
.q.d. Cum ego sim uobiscum qui sum maris et fluctu
um dominus minime timere debuistis quo dicto sicut dicit
textus propositum Surgens imperauit uentis et mari
tamquam ipsorum uerus dominus Et ipsi statim facta est tranquilli
tas maris magna Statim enim uentus et mare
iussioni diuine paruerunt de quo quod primum mira
ti fuerunt homines qui uiderunt dicentes Qualis
hic est quia uenti et mare obediunt ei Hec debe
ret dicere ipse solus est dominus cui obediunt Vnde
sensum aut spiritualem intelligencia Mare tempestu
osum mundus est / est enim iste mare de quo dicitur in psalmo
Hoc mare magnum et spaciosum in quo repti
lia quorum non est numerus / Nauicula autem titubans in
qua est Christus cum discipulis uite sanctitas est Hec enim
est illa ratis seu nauis de qua dicitur Sap. xiiii.
Transeuntes mare per ratem liberati sunt / uentus
autem tempestatem generans peccati temptacio est / Hic enim
est ille uentus de quo dicitur Mat. v. Quia erat uentus
contrarius / nichil enim magis est nobis contrarium quam
temptacio peccati Iste autem uentus sic inualescit
quod si Christus dormiat .i. si gratia sua est ad momen
tum suspendat nauiculo uite sanctitas naufragat.
Vnde ut ipse a tali dormicione surgat debemus
eum excitare per oracionem dicendo O domine salua
nos perimus et illud psalmo Exurge quare obdormis
domine etc. Et hec uia si fit per oracionem excitemus eum
statim dignabitur subuenire Surgens enim ut
dicitur Imperauit uentis et mari etc. In quo quidem
uerbo sacer euangelista de Christo domino tria innuit
euidenter scilicet primo promptam assistenciam sue miseracio
nis ad subueniendum cum dicitur Surgens Secundo latam
presidenciam sue moderacionis ad capiendum cum addit
Imperauit uentis et mari Tercio miram efficaciam
sue iussionis ad effectum(?) ... quod iubet cum subdit
Et facta est tranquillitas magna Primo dico tangit
sacer euangelista de Christo promptam assistenciam sue mi
seracionis ad subueniendum cum dicitur Surgens Semper
assistit Christus ipsum inuocantibus et ad ipsum per orationem
recurrentibus / Semper est promptum suum adiutorium / Semper para
tus est ad subuenire homini ipsumque liberare de nau
fragio peccati dum tamen non remaneat in ipso .i. dum
tamen non semper maneat in amore peccati / Semper dico est promp
ta assistencia sue misericordie / Vnde statim cum ei deuo
te supplicatur surgit ad subueniendum / Surgens
dicitur Et propheta dicit in psalmo ex persona eius Tu
surgens misereberis Syon quia tempus miserendi
eius quia uenit tempus Et signanter dicit Quia uenit
tempus miserendi / quia quantum ad principium aduentum
Christi fuit tempus miserendi quod quidem tempus mise...

non semper durabit sed solum usque ad finem mundi pro
non durat quantum ad quemlibet hominem nisi solum usque ad
finem uite sue Sed quod dico quod dicitur ei Tu exsur
gens cum deus nunquam iaceat nunquam dormiat secundum quod
in psalmo dicitur Non dormitabit neque dormiet qui
custodit Israel Dicendum quod deus secundum ueritatem nunquam
dormit / nec Christus est modo postquam ascendit in celum
sicut erat ante secundum corpus tamen deus secundum quod dicunt multi
dormire dicitur quando subtrahit uel suspendit gratiam
suam ab homine et permittit eum labi in peccatum / et
tunc dicitur surgere quando per gratiam educit eum de lacu
miseriarum / Vnde dormicio dei debet imputari peccatis
nostris et negligencijs nostris Sed surrectio eius
ascribi debet clemencie sue misericordie et miseracioni saltem
de congruo nostre oracioni et penitencie / Vel dormire dicitur deus
quando permittit homines tribulari propter sua peccata
Vnde enim ... tunc sua uirtute contra hostes uel contra
mala insurgencia Sed tunc dicitur surgere quando liberat
eos = Secundo tangitur de Christo latam presidenciam
sue moderacionis ad capiendum cum addit Impera
uit uentis et mari procul dubio non solum uentis
et mari sed est omni creature imperare potest tamquam
ille qui solus est omnium dominus in psalmo / Dominus nomen
est illi Ipse enim solus proprie loquendo dominus est / Vnde
et ecclesia cantat ei dicens Tu solus dominus / tu
solus altissimus Ihesu Christe / nec tamen per hoc ab ista
dominacione patrem et spiritum sanctum excludunt quia in ista
non distinguuntur diuine persone enim / ex hoc solo quod
deus sit competit dominari / Et ideo si uni persone attri
buatur est cum dictione exclusiua non per hoc alie ex
cluduntur uero includuntur Imperauit quoque uentis
et mari tamquam corporum uerus dominus / de quo est legitur
Luc. iiii. Quod stans imperauit febri = Tercio
tangitur de Christo mira efficacia sue iussionis
ad effectum(?) ... quod iubet cum subdit Et facta
est tranquillitas magna Sap. xii. dicitur / quod subest
ei cum uoluerit posse / statim enim cum ipse iubet
effectus sequitur Vnde glossa dicit Quod ipso imperante facta fuit
tranquillitas / Vnde ei per Sapientem predicitur(?) ...
cat de ipso in sermone eius omnes uentus siluit / ipse
enim est ille qui post tempestatem tranquillum facit /
Vnde dixit ei illa sancta Sara filia Raguelis
prout habetur Thob. iii. Non delectaris in perdicionibus domine in
perdicionibus nostris quia post tempestatem tranquillum
facis / et post lacrimacionem et fletum / exultacionem
infundis dicit glossa Surgens Imperauit etc. =
Circa primum ubi euangelista tangit de Christo promp
tam assistenciam sue miseracionis ad subueniendum
cum dicitur Surgens = Sciendum quod promptum est diuinum

adiutorium quantum ad maiorem partem ad reuelandam ne
cessitatem egenorum Secundo ad expulsandum improbitatem ty
rannorum Tercio ad informandum simplicitatem pusil
lorum Quarto ad exemplandam sublimitatem iustorum Secundo
autem sit promptum Christi adiutorium ad reuelandam
necessitatem egenorum patet per hoc quod hic dicitur quod discipulis
suis in periculo mortis existentibus per maris tempes
tatem ipse surgens imperauit uentis et mari etc. hoc
idem est patet per capitulo quod dicitur Luce iiii. Cum socrum Symonis
febricitantem grauissime surgens Ihesus intrauit in
domum ipsius et stans imperauit febri et continuo
dimisit illam / et certe si Christus promptus est ad reue
landas necessitates corporales indigencium longe
magis promptus est ad reuelandum necessitates spi
rituales quia sunt magis periculose et magis mi
serabiles Unde quantum ad utrasque ipse dicit sic in psalmo Propter
miseriam inopum et gemitum pauperum nunc ex
urgam dicit dominus / Et signanter dicit nunc id est statim cum
homines recognoscunt suam inopiam siue spiritualem siue
corporalem et cum gemitibus recurrunt ad me supplicando
Exurgo ad subueniendum eis / Unde si ego aliquando
quasi sopno dormio probare uolens hominum paciencia
cum non debet desperare sed debet me excitare
precibus / quia tunc uere exurgam ad miserendum / quia tunc
uere statim dabo quod petet si tamen recte petat
Vel si differam hoc erit pro meliori / Cum ergo sit promp
tum Christi adiutorium ad expulsandam improbitatem
tyrannorum et hominum pessimorum patet per id quod
dicitur in psalmo Exurgat deus et dissipentur inimici eius
et fugiant qui oderunt eum a facie eius Sicut
deficit fumus deficiant / Sicut fluit cera a facie
ignis / sic pereant peccatores a facie dei omnia ista sunt
accipienda de futuro scilicet exurgat id est exurget
dissipentur id est dissipabuntur / fugiant id est fugient
deficiant id est deficient pereant id est peribunt Cum ergo
boni uiri opprimuntur a malis hominibus ad ipsum
debent recurrere non ad ydola nec ad demones seu di
uinas per quos sortilegia quesiuerunt demones sed ad
ipsum dominum Ihesum Christum / illi enim non possunt surgere
ad subueniendum Unde dicit deus per Moysen Deut.
xxxii. De omnibus illis Surgant et opitulentur uo
bis in necessitate vos protegant quasi dicat Non potuerunt
vobis opitulari nec vos protegere quia non recurra
tis ad eos / quantum autem ad se ipsum subdit Videte quod
ego sum solus et non alius deus preter me / Ego occi
dam et ego viuere faciam percuciam et ego sanabo / et
non est qui de manu mea possit eruere / Sed ad ipsum
igitur homines oppressi debent a tyrannis et a malis
hominibus recurrere quia ipse paratus est eis subuenire Secundo

quod est quod dicitur / quod statim paratus est deus expulsare ma
licias hominum / cum tamen uideamus quod homines mali tem
pore longo floreant et dominantur et opprimunt bonos et
persequuntur / Dicendum quod pro utilitate hominum deus uidetur
dormire quasi sopno probans bonorum pacienciam et
expectans malos ad penitenciam Omnis enim malus
dicit Augustinus super psalmos Ideo uiuit ut corrigatur
aut ut per eum iustus exerceatur utiliter Secundo causa bonorum
quam malorum Christus quandoque permittit malos in
dominari et bonos persequi sed tunc uere
si ipsi abutantur dei gracia et non se corrigant ex
urget deus contra eos et dissipabuntur etc. Et ista
sepe contingit in uita presenti in qua sepe inchoatur
malorum eternum supplicium sicut patet in
Pharaone Antiocho Herode Assalone et
ceteris Agrippa / quibus autem sit de uita presenti
ad minus exurget contra in iudicio Et tunc
non poterunt ipsi euadere quin ipse feriat per uice
cera sicut dicitur Ysaie ii. Et quantumcumque differat ista
expulsio peccatorum scilicet usque in diem iudicii uel
usque ad horam mortis ipse dictat debet / quod promptum
est diuinum adiutorium ut eripiat bonos a malis
quia hora mortis cuiuslibet ualde in periculo est dicens
et in iudicio ipse est et tempus eius ipse est ut dicit Apostolus
in Iudeorum et dicit Apostolus ibi Ecce ego uicio
etc. Non igitur desperet bonum si deus dormi
re uideatur ipsos dimittentes in manus peccatorum
quia tunc ita in periculo est quod ipse exurgat percuciet
cera id est homines tirannos hec et omnia que dicta sunt
exponi possunt de inimicis spiritualibus cum sunt
scilicet temptatores carnis mundi et dyaboli Certe
quamuis uideatur dormire deus quantum ad homines bonos
quia admittit eos grauiter temptari aliquando a car
ne aliquando a mundo et aliquando ab hoste maligno
Sed ipse debet eum excitare a precibus et quibus eorum
debet ei dicere illa uerba psalmi Apprehende arma
et scutum id est ostende uirtutem tuam et exurge in adiu
torium michi / dic anime mee salus tua ego
sum Sic enim dicebat ille sanctus Iuuenis Crisa
nus cum esset positus inter quinque puellas pul
cherimas quarum amplexus et oscula quasi sagit
tarum ictus scuto bone fidei excipiens
clamabat ad dominum dicens Exurge domine in
adiutorium michi dic anime mee etc. Nemo
quippe enim ista pugna a dyabolo excitatam
umquam preualet nisi pro eo fulserit tua dextera
diuinitatis / quasi dicat Non preualet / errat qui se
putat castitatem perfectam suis in siluis optinere

nisi tuo ymbre fuit extincta flama libidinis
no sit anim⁹ tecire quo pset g° q grauissie
sit sepe tepta[ti]cos 2 de⁹ videt dormire qn di
mittes hoiem tanti ppe / pulsari debz de
uotis pcib⁹ ut excitetur tpi. dormes tpi
potes tremptatus a dmo 2 debz sibi dici affec
tuosissime c° ps Exurge q̄re obdormis dne .i.
q̄re subthis 2 suspedis auxiliu gre tue / exur
ge 2 ne repellas in fine .i. no subthas a
me auxi⁹ gre tue usq ad fine uite mee q̄re
facie tua auertis / no em respicis me respitu
mie quo respexisti petr obliuiscens tbu
lacom nram .i. videns obliuisci q sit gnu
q pmittis nos ab hostib⁹ corpalib⁹ 2 spua
lib⁹ tbulari / adhesit in tra vent noster .i.
gsia nra q vent e dic adhet negotijs car
nalib⁹ 2 tremis Exurge g° dne adiuua nos
2 libera nos Ter° dico q pmptu e dnu
sui adiutoriu ad informadam simplicitate
pusillorum / pmptus em e xps hoies i via
salutis dirige et sedes in cathedra celesti
hoies in tra doce in signu cui⁹ ut d° Luc
iiij° Ipe xps srexit lege Surrexit em x°
ad legedu qn loqs ad cor hoim doces e
os q nra salui Quarto est dico q pmp
tu e dmi adiutoriu ad exeplada subli
mitate mitorum in signu cui⁹ s° h° Johis
Ipe srexit a cena 2 cepit lauare pedes dis
ciplorum suorum / no em potuit dare maius 2
meli⁹ exeplu humilitatis qm in isto facto / et ideo
h° pfecit ut exeplo suo nos excitaret ad
opa caritatis / vn 2 ipe d° gnter / Vos uo
catis me mgr 2 dne 2c. Dedi exeplu de
di vobis ut quadmo fecit vobis ego / ita
2 vos faciatis / Pmpt⁹ g° xps ad docedu
hoies / 2 pmpt⁹ est fuit ad ondendu exe
plar caritatis / Ideo g° q3 de xpo pmpta as
sistecia sue misericordis ad subueniendu cu
d° surges Oz q pcto no surget xps ad s[ub]
ueniendu nobis in aliq necitate spuali / vt
est tpali nisi nos surgam⁹ .i. nisi nos fa
ciam⁹ q in nobis est vt ipe surgat .i. nos
tri misereatur p gram nobis assistat Oz si
ipe no surgat isto mo in pnti vita / no e
dubiu q surget ad aliud in alia vita et
quib⁹ subtrahit sua gram in pnti pp sua
peta in alia uita excitabit gtra eos sue
iusticie furore Juxta ill° ps Exurge dne in
ira tua Exurge dic .i. exurges sed pro
illis quib⁹ pp sua merita saltim de gruo
assistit in pnti p gram qui manet in te Archa
Sancte exites de mio 2 mito filiorum ei⁹ dein
fuit xps p gpti. in ps Exurge dne .i. srges
i reqem tuam scilicet celeste tu 2 archa sanctifica
tois tue .i. Ecclia tua / Ad litam xps srexit
i ista requie qn⁹ ad corp⁹ q surrexit a mor
tuis / archa uo sue sanctificatois .i. sca ecclia
mt q ipe sanctificat hoies / surget in eande re
quie in fine mudi qn resurget eccla sm cor°
tut ei exhibebit sibi xps gliosa Ecclam non
hntem maculam / ne ruga ad ista requiem
nos pducat qui sine fine viuit 2 regnat
Amen. [red] Fine s⁹ de eodem

Surges imperauit uentis et mari 2c.

Ubi sup Premissis dioc 2 psequtoc me
brorum ista⁹ thematis in pri° pcedetis smois pa
tis / et obmisso pmo mebro de quo actu est
supius inmc. Circa scdm vbi euuan tangit
de xpo lata psidecia sue iurdictois ad pa
qrendu cui addit Imperauit uetis 2 mari
Est sciedo q uetus est quadruplex qui gtrbat
nauiculam fideliu .i. uite caritate / flat em ab
oriente ire ventaue uetus arrogatie /
Ab austro ire estaue uet⁹ audacie Ab aqlone
ire opatiue Vetus insolencie Ab occidete ire
gsteme vetus impudicie Prio dico q uetus
arrogatia flat ab oriente ire meditaue / et bn
vtiq mt° d° oriens eo q ibi mt° oms ptes eic
orit ppo sol. iusticie p fide / et hec ua ab oriete
isto srexit flat psumpcio 2 arrogatia q multu
gturbat nauiculam fideliu .i. vite caritate de
quo uento expom pt p figam c° Job .i° Vet⁹
uehemes irruit a regioe desti 2 gcussit iiij°
angla dom⁹ 2 oppssit liberos tuos / ita dixit ie
nuci⁹ sco viro Job / et ita pt dici xpo de mi
tis xpianis qui debent ee filij sui / et bn supbia
d° Vetus uehemes que viri eciam desituit
Ecclam em Aris. omt. 10° sup Jo. Anciz nos
ita a deo clemecia alienos facit et uehemc
tradit agm s° supbie triumphat em nobiscu
exnte nudata sit tota vita nra immdus
quippe apud deu ois altus corde Oz iste uet⁹
irruit a regioe desti .i. a malignis spualib⁹
a quib⁹ originalit exit Regio em deserti
sm Gg in li. Moraliu. xv. ca° e consultu imu
dorum spuum delicta que dii gditois sui bea
titudine deseruit qn manu cultorum amisit
Ab ista dico Regioe desti flat ille uet⁹ ois
.n. boni inicium humilitas e et tot⁹ mali
supbia demqz 2 pdicatois inicium a supbia
recepit p apostolum Et inicium salutis ab

humilitate per Christum/ iste autem ventus contrivit quatuor angulos
domus .i. quatuor virtutes cardinales .s. prudentiam que
discernit/ temperantiam que restringit iustitiam que operatur
et fortitudine que tolerat et expectat. Iste enim quatuor
virtutes sunt mistice anguli qui intra animam hominis do-
mum sustinent spiritualis/ et ideo cum iste ventus ve-
hementer irruit/ sic concutiuntur isti mistice anguli
quod tota domus ruit/ ubi .n. regnat superbia
non potest habere locum virtus aliqua. Ruente autem domo
ista .i. sanitate opprimuntur liberi christi .i. moriuntur spiritua-
liter illi qui tamquam liberi debent adipisci hereditatem
eius et qui ante erant vivi efficiuntur mortui/
et qui ante erant liberi efficiuntur servi filii diaboli
et peccati. Rogandus ergo est christus dominus ut hunc ventum o-
rientalem qui irruit a regione deserti ipse vertere sua
impetret ut fiet in anima tranquillitas magna ip-
so enim flante pax non potest esse in anima nec fructi-
ficare potest ubi semina virtutum. Secundo dico quod ab
austro nimie estuare flat ventus avaricie et bene
voluntas nostra inter partes omnes anime dicitur auster/
Inter partes enim orbis pars australis est specialiter
calida et ideo in voluntate nostra est pars aliqua fervor
et hec vel bone cupiditatis que est caritas/ vel
male que est vel inclinatio ad peccatum carnis
vel immoderatus appetitus terrenarum rerum/
Hec enim avaricia dicitur ventus australis/ Au-
ster enim ab hauriendo dicitur. haurit enim aquas
et pluvias multiplicat. Sic et avaricia hauri-
ens pecunias congregat divicias possessiones multiplicat
et redditus augmentat/ Auster enim reddit
aerem caliginosum/ et ideo nullum peccatum magis
facit caligare visum spiritualem quam avaricia que
non permittit avaros deum videre et colere sed
potius mundi divicias propter quod ab apostolo ydo-
lorum servitus vocatur/ nec enim permittit eos
videre proximum secundo precepto. Unde Crisostomus omelia xlvi
super Jo. Versutum quippe malum est avaricia aures
et oculos obcecat et homines deteriores feris facit
non conscientiam/ non amiciciam/ non communionem/ non
ipsius anime salutem excogitare concedens. Hec etiam
multa bella inducit sanguine vias litibus
et fletibus civitates implens/ de isto vento
dicitur sub figura Tyri Ezech. xxvii. In aquis
multis adduxerunt te remiges tui ventus
auster contrivit te/ hec fuerunt dicta ad literam contra
Tyrum quia misteriose significat cor cupidum et avarum/ interpretatur
.n. Tyrus angustia et tribulatio et significat cor ho-
minis cupidi et avari qui angustiatur cottidie solli-
citudine acquirendi/ sed tribulatur assidue timore
amittendi/ tali dicitur. In aquis multis adduxerunt

te etc. propter istas aquas multas in quas deo permittente
adducitur sepe et submergitur avarus sunt figuram di-
viciarum huius seculi aque .n. multe ad literam sunt
amare sunt fluibiles sunt tempestuose/ atque periculose
periculose Sic et propter deo avarus est diviciis huius
seculi quas cum labore acquirit/ cum timore possidet
eas cum dolore perdit et secundum Bernardum in omelia
cogitacionum suarum inquietudinibus mente lacerantur
cum usque ad peccatum pertinet/ inflicto rubore cru-
cientur/ quid enim est fluibilius diviciis mun-
di sicut enim aque maris virtute lune continue
fluunt et refluunt/ contrarie absorbentur et evomuntur.
Sic divicie secundum quod currit rota fortune continue flu-
unt et refluunt absorbentur et evomuntur. divicias
quas devoravit homo scilicet cupidus evomet et de
ventre eius extrahet eas deus dicitur Job xx. Modo
enim avari sunt in acquirendo modo et possidendo modo
in amittendo modo in nichil habendo Certe enim
divicie mundi nichil est tempestuosius propter ipsas
enim in mundo sunt lites et bella violencie et rapi-
ne/ atque per hoc nichil est eis periculosius non enim sunt
in mari maiora pericula/ certe nec Scilla nec Ca-
ribdis sicut sunt divicie/ inter enim Scillam et Caribdim
dum naves sepe transeunt sine naufragio
sed humana voluntas in diviciis fluctuans sepe
naufragatur. Iste autem remiges que adducunt
homines cupidos in istas aquas adduxerunt te
multi remiges tui. Navis enim que adducitur
et submergitur in istas aquas multas .i. in diviciis
est ipsa perversa voluntas cupidorum. Sed remi-
ges qui adducunt eam et submergunt in profundo
aquarum multarum sunt ipse sue affecciones .s. gaudium
et spes dolor et timor/ Gaudium quidem de mul-
ta possidendo/ spes de diu vivendo/ dolor in
parum habendo/ timor de indigendo/ unde quia
gaudet avarus si multa possideat et sperat
quod diu vivat et floreat/ dolet si parum habeat
et timet quod indigeat/ ideo currit impetuo-
sissime ad istas divicias mundi sed quid
sequitur. Ecce ventus auster dicitur cupido contrivit
te. Hec vera ventus australis [illegible] qui
exaltat divites qualiter ille idem in morte
conteret eos finaliter/ non repletur opibus/ sed
in fine nudabuntur non solum diviciis sed et virtu-
tibus exibunt enim de hoc mundo rei et nudi/
nichil secum potest portare/ Dives cum dor-
mierit nichil secum afferet etc. dicitur Job xxvii.
Sequitur Et tollet eum ventus urens magna
erit illa contritio qua ventus urens avaricie tollet

aiam aquilo 2 pciet eam in infernu Rogad9 g°
e dno ihs xps ut impet huic uēto ne flet i
aiam nram q2 ipo flate nlliy bo9 ?tis in eo
esse posset — Terc° dico q ab aquilone me
motiue seu opatiue flat sepe uetus insole
cie / et r te uetus ira opatiua qpat pti orb
aqlonari q2 hoies hitantes in ista pte orbis
p bonitate digestiois st magis prompti et
expediti ad ambulandu et opandu q in alijs
ptib hitantes ista aut uetute opatiua sepe
qturbat uetus qdā malus qui dicit insole
cia seu pigricia vel sompnolencia 2 r te insole
cia qpatur uēto aqlonari qm sc° t° uetus
poros claudit neruos qthit qqs stringit
2 flores ledit / sic accidia 2 pigricia bnfaci
endi aiam claudit ne a deo tangat ipam
rethit ne ad bonu moueat ipam qstringit
ne ad pximu afficiat / 2 i ipa dtcs deo
corrupit ut demoni subiciat / De t° uēto
scbit p figuram Ecci. xliij°. vbi dicit / Ventus
aquilo gelu sup tra sd satie effudit 2 du
flauerit fiet tqz cacumina tbuli deq scdm
uet9 / Aquilo flauit 2 gelauit cristallus
ab aq / Ventus inqz aquilo gelu effudit su
p tram. in q° notat q t° uetus mal9 qui
e insolencia aufert ab aia calidi te sic di
lecois facit em in aia gelicidiu inuidie et
odij 2 indeuocois gelu inqz sup tra .i. su
per aiam effudit addit sapies q effud
gelu sd sale. In quo notat q i te uetus
mal9 auf ab aia fecudi te bone opacois
q efficiat ea sterile 2 induat in ea sterili te
ad bn opandu que noie salis designatur
Dicit em Judicu ix°. Q Abimelech q sgt
dyabolu destructa quada ciuit. sal in ea as
psit in signu ppetue sterilitatis. Deq Et cum
flauit s. aquilo fiet tra sd cacumina tbuli
Vbi notat q t° uetus mal9 aufert ab
aia suaui te diuine visitacois / q ad tram fla
te aquilone tra efficit aspa 2 inepta ad
calcadu maxie pedib delicatis / vn q do
tra e bn qgelata ita q e difficile super
ipam ambulare sd sup cacumina tbulorz
Vn q2 xps e sponsus delicat9 2 no pascat
nisi in ortis vbi lilia colligit / no libeter
visitat aiam tm pigra s. 2 accidiosa
at p h. gelidam asperam 2 dura Sequit
Frigidus uetus aquilo flauit 2 gelauit ab
aqua. Vbi notatur q iste uent9 malus

auf ab aia suaui te qusiois ad bonu / ad ltra
Qn multa flat aquilo gelauit cristallus ab
aqua .i. aqua in cristallu / Cristallus em nichil
est aliud nisi aq fortit 2 indissolubilit qgela
ta 2 sic obscuritate inetis / vn glo. sup i°
Job q sitque cristallu situ .i. obscuritates / sd
g° flate aqlone aq gelat in cristallu indisolu
bilem / sic flate uēto accidie sup carnalem
aiam ipa infrigidat sd aq infrigidata qstringi
2 coagulat qstrcta induratur 2 indurata obsti
nat q indissolubilit ad mo9 cristalli ut sit
ei difficile quti ad bo9 2 q amissa lib te
sit ei peccare 2 sine dyabolo nccm g° ma
lus e i te uetus qui tot mala in aia facit
ipamqz dte opatam sterile facit Exorand9
g° e xps pab ut impet huic uēto ut sit
sequat tranquillitas magna — Quarto dico
q ab occidete inte spiritue flat uetus hu
dicie / et quiescent spiritua nra qpat occide
ti q2 sd in occidete sol occidit sic p ipam
spiritum nisi bn custodiat mors spualis ad
aiam intrat vn dr iprh. Intrabit mors
p fenestras nras .i. p qnqz sēsus quiescend
est carnis qcupia qpat uēto occidetali ille
em dr fauonius a fouedo eo q foueat tre
pullulacia sd 2 carnis qcupia fomites e pec
/mit merita e facinoris fouet em motus
spuales in carne pullulantes q faciunt
carne in se lasciuire / qt mete qterire
legi mentis no obedire / et tadem utiqz
interire p qd dr ppe uetus occidetalis
ad Rom viij° dr Apls si sm carne uixe
ritis moriemini De i te uēto dr p figuram Exo.
x°. vbi dr q locustas qs uet9 urens leua
uerat 2 adduxerat sup tra egypti Ventus
uehementissim9 flans ab occidete qicat
i mare rubrz loqndo p figuram iste locuste
st hoies impudici Locusta ad litam uiuit
sine Rege / tota e q uenter / at p h. tota
e plena famie / sic 2 hoies carnales viuunt
sine regimie ronalis totalit ventri suo
seruiut sd deo at p h. no e in eis nisi fam
es 2 putredo pcti / Istas aut locustas
leuat 2 adducat sup tra Egypti .i. i mu
du istu uetus urens .i. carnis qcupia et
teptacio que urit 2 iflamat no solu lo
custas .i. carnales hoies s3 eciam mediu
hoies scos. Isto em uēto estuabat Jonas
p figuram sd h. Jone iiij°. Quanuis aute
sa viri isto uēto inter du ... no en

leuat eos uel adducat sup terra qz ꝙntu pmit
sectu istu fugiunt flamam minuunt ꝙ cum
mis uigilijs oroibz ꝛ occupacoibz scis Sz
hoies carnales no solu lre uctus urit sz ect
eos leuat / ꝛ adducit quocuqz istius ucti im
petus duxerit eos teptacom em deliberare
pucuit teptacoi liber subaudit / gestus disso
lutos pcedit ꝛ oportunitate pcandi sollicitte
ꝑ quirit Sz quid e de ltis locustis certe sz
ꝙ uctus uehementissimus flas ab occidente
pieat eas in mare rubrum / Jdē em e uctus
qui leuat ꝛ adducit in opus pcti / et tande
incitoie pieat eos i mare rubrum .i. i infernu
.s. uctus impudicicie ꝛ carnalis ꝯcupic qui
flat ab occidente inꝯssitiue ut dem e sp
uirit carnales hoies in cogitacoe / leuat
in ꝯsnsu / adducit ad ꝑpetracom pcti / et tade
pieit eos i mare rubrum .i. in infernu / ubi ista
pharaois ꝛ sui exercitus fmae submerguntur / et
bene uctus uehementissimus . Aura sm Jeron
ad Eustochiu ueto sic cadit auaricia / inflat
supbia / delectat ambicia sz carnis luxuria / fa
cile em alijs caremus uicijs hic hostis semp
inclusus e ꝙcuqz ꝑgimus sp portamus inimicu
Nalus sz e iste uctus Jmpet sz sibi xpus
ut tranquillitate uiuere ualeamus dicamus sz sic
xpo Jmpa dne ihu xpe uctis istis omibz
qz tu es ille de quo d Ezech xxxiiij Rex u
nus omibz impat / et qm isti ucti qm maxe
suscitatur ab immundis spiritibz ideo tu dne
impa eis / de te em dicebatur sd hic ꝯ Mt lc et
luc iiij Jmpat spiritibz immundis ꝛ exeunt
et nos dicamus dya i sputu in cancica Ju
de Jmpet e dns sathan et nos no simus
aduersarios impio eius de dm sd d de filijs
Jsrl deute i ꝯ fient aduersantes impio dm
ꝛ faciamus ꝙ in nobis e / ꝙ ipius impiu
quo sp ꝑimpet e imparare uctis istis i nob
heat effcm / cui ut d i ad thimoth vj
e hor gla et impiu in scla sclorum Amen.

It smo iiij de eodem :

urges impauit uctis et mari ꝛc &
bi sup . Acceptis dictoe ꝛ ꝑsequacoe me
brorum istius thematis in pn pmi smois poitis
et obmissis pa ꝛ scdo mebro de quo actu est
supius / Circa tcu ubi tam de xpo mira
efficacia sue iussiois ad ꝯtraeu se efficie
du ꝙ iubet tu d Et fca e tranquillitas mag
na Sca ꝙ in hoie qui sm scos ꝛ phos mi
nor mudus d / ad instar maioris mudi quor
ꝯtinata suo mo distiguitur Est em oriens
huius mudi mtoris in quo dz lucere ueritas ad ꝯgnoscen
du dm / Austrum e uoluntas in quo debz fuie
caritas ad ꝯprehendu dm Aquilo aut e irri
motiua in qua dz uigere ꝑbitas ad exeqndu p
cepta ꝛ sustinedu aduersa / Occidens aut e sensua
litas in qua debz mori ois carnalitas ꝛ esse
disciplie rigiditas ad reprimedu ꝛ occidedu
uicia Sz sicut ut dem e supius ab oriente
huius mudi .i. ab intellcu flat uctus ꝯtrarius
q uocat arrogancia seu supbia q obscurat
ipam claram ꝯgnicom ab austro flat alius
qui uocat auaricia q ꝯturbat ipam ueram
dilcom / Ab aquilone flat alius qui uocat
insolencia q eneruat omem bona opacom
ꝛ fima tolacom tribulacom / Ab occidente
flat alius q uocat impudicicia q deꝑpat ipaz
hoestam ꝯuersacom . Jsti sunt iiijor ucti celi qs uidit
Daniel vij c pugnantes in mari huius
mudi quor grandes bestie .i. diuersi demones et
diuersi hoies peccatores mudu deuastantes et
multos alios hoies suffocantes Sed quid sed
d in hac terra cla . Jmpante xpo sit i minori
mudo ꝛ suis ꝯtinatibz .i. i hoie ꝛ eius sue ꝑ
tibz tranquillitas magna Jmperauit d. hic
uctis ꝛ mari ꝛ fca e tranquillitas magna / Jn
smoe em xpi ois uctus ꝯtrarius silet sd
em d Eccl xliij Jn smoe eius uctus siluit
ꝛ cogitacoe sua placauit abyssu ꝛ plantauit
illu dns ihs / Sca e em ꝙ / uctus arrogancie
tranquillatur ꝑfessioe catholice ueritatis / uentus
auaricie tranquillatur abdicacoe ꝛ erogacoe
mudane ꝓsꝑitatis / uetus aut insolencie
tranquillatur exercicioe uirtuose strenuitatis Sed
uctus impudicicie tranquillatur castificacoe uia
ois carnalitatis ꝛ hec oia fiunt in smoe dni ihu
xpi qui qde smo uiuus e et efficax ad hebr
iiij Jmmo spus ꝛ uita e uba q ego loquor
d xps Jo vj ꝯ spus ꝛ uita sunt et ideo ꝙ mul
ti hoies flatu istorum uctorum inficiuntur cottidi
e spualiter Jdeo dm sic tu ꝑpha e Ezech
xxxvij A quatuor uetis .i. ꝯtra istos iiijor ue
tos ueni sps .i. gra sci sps ad flatu uirtua
tissimu smois xpi ꝛ insufla sup interfectos lcos
ut reuiuiscat uctus dico supbie ꝛ arroga
ac tranquillatur ꝑfessioe catholice ueritatis et
hic fiunt in smoe xpi ꝑficat de humiliacone
intellcus ꝛ captiuacoe sub iugo fidei et ca
tholice ueritatis / unde ipse sd d Mt xj Confi
tebor tibi pater dne celi ꝛ terre qui abscondisti
hec sp ad fidē ꝑtinencia a sapientibz ꝛ pru
dentibz .i. supbis ꝛ psumptuosis sapientiosis

et in sua sapiencia confidentibus et sapientiam fidei fastidientibus. Et reuelasti ea paruulis. i. humilibus qui captiuant suos intellectus sub fidei veritate quamuis non intelligant qui fundat se et firmat in diuina auctoritate qui non extollitur de sua subtilitate nec offenditur in scripturarum simplicitate dicamus ergo a xpo sermone humilitatis quia in xpo silet omnis uentus fastuositatis et fit in aia tranquillitas magna. Vnde ipse dicit querentibus Tollite iugum meum. s. fidei super vos et discite a me quia mitis sum et humilis corde et inuenietis requiem animabus vestris et bene requiem contra omnem fluctum humilitatis infidelitatis. Vnde ipse dicit Mt. vij. Qui audit verba mea et facit ea assimilabitur viro sapienti qui edificauit domum suam supra petram et descendit pluuia et uenerunt flumina et flauerunt venti et non cecidit fundata enim erat supra firmam petram. i. supra xpm cuius humilitas fugat omnem contrarium ventum. Secundo dico quod ventus auaricie tranquillatur abdicacione et erogacione mundane prosperitatis et hoc fit in sermone xpi quod fecit de abdicacione mundi Mt. v. Beati pauperes spiritu etc. et Mt. vj. Non potestis deo seruire et mamone. i. diuiciis. Et Mt. xix. Si vis perfectus esse vade et uende omnia que habes etc. Et Luc. xj. Date elemosinam et ecce omnia munda sunt vobis. Et xvj. Facite vobis amicos de mamona iniquitatis et alia multa. In tali dico sermone xpi consulente abdicacionem mundi, subieccionem paupertatis, erogacionem elemosinarum, et thezaurisacionem in celis, etc. tranquillatur aia et silet uentus cupiditatis et auaricie. Vnde bene dicitur. In hoc eius ventus siluit. Tercio dico quod ventus insolencie tranquillatur execucione virtuose strenuitatis et hoc quidem fit in sermone domini ihu. In sermone dico quod fecit de dileccione dei Jo. xiiij. Siquis diligit me sermones meos seruabit, probacio enim dileccionis exhibicio operis. Et Mt. vij. dicit ipse Non omnis qui dicit michi domine domine intrabit in regnum celorum sed qui facit voluntatem patris mei etc. In isto sermone xpi quod fecit de dileccione sui atque hoc de execucione sue voluntatis silet uentus insolencie et accidie. Et bene dicitur. Post sermonem eius ventus siluit. Quarto dico quod ventus inpudicicie tranquillatur crucifixione uiciose carnalitatis. Et hoc quidem fit in sermone xpi quod fecit de crucifixione uiciorum Mt. xvj. Qui vult uenire post me abneget semetipsum et tollat crucem suam. Ad Gal. enim v. dicit apostolus quod qui sunt xpi carnem suam crucifixerunt cum viciis et concupiscenciis. In hoc sermone xpi suadente penitenciam et mortificacionem carnis silet iste ventus impudicicie. Et fit aia munda unde i. consolatoris Jo. xv. Iam vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis. Bene ergo dicitur. Quia in sermone eius i. xpi ventus siluit. i. superbie et auaricie insolencie et inpudicicie. Ad literam qui audit cum effectu istos sermones xpi non perturbabitur ab aliquo de istis ventis, ymo fiet in pectoribus aia tranquillitas magna. Consulamus ergo sermone nostro ad ipsum dominum ihm xpm qui post tempestatem tranquillum facit Thob. iij. Et qui tamquam dominator ventorum cum tranquillitate iudicat Sap. xij. Et rogemus ipsum deuotissime ut fiat tranquillitas magna sicud Mt. viij. Refertur ipsum dixisse et fecisse. Et exaudiat oraciones vestras quibus rogare debemus cum cum apostolo i. ad Timo. ij. Vt agamus quietam et tranquillam vitam in omni quietate et castitate, quatenus tandem ad eternam requiem peruenire valeamus. Amen.

Sermo primus dominica iiij post octauas Epiphanie

Cum dormirent homines uenit inimicus et superseminauit zizania in medio tritici. Mt. xiij. Xpus dominus mundum predicabat et docebat homines verbis planis. Interdum autem verbis aliquantulum obscuris et parabolicis et utramque doctrinam confirmabat miraculis. Vnde quandoque primo predicauerat sine similitudinibus de monte descendens doctrinam suam confirmauit miraculis sicut supra patuit, postmodum autem conuertit se ad parabolas sicut apparet in istis tribus ewangeliis quorum primum legitur in hac dominica, secundum in septuagesima, tercium in sexagesima, et postea in quinquagesima sicut apparebit confirmauit doctrinam suam parabolicam prodigiosa illuminacione ceci. Circa autem verbum propositum quod sumitur de ewangelio quod legitur in hac quarta dominica, ymo et circa totum ewangelium sciendum est quod est quadruplex ager dei. Primus est humana consciencia, cuius bonum semen sunt virtutes et gracia. Secundus est ecclesia cuius bonum semen sunt fideles et sacra scriptura. Tercius est Religio sacra cuius bonum semen sunt boni professores et regula instituta. Quartus est scriptura canonica

ea cuius bonum semen sunt bone expositores et utilia documenta. Huic agro quadrupliciter commissit Christus dominus custodiendum pastoribus ecclesie et excolendum. Sed quid? Cum dormirent homines id est secundum Augustinum cum prelati ecclesie negligentes se haberent inimicus homo id est dyabolus superseminavit zizania. In primo enim agro scilicet huiusmodi conscientie superseminavit et superseminat zizania viciorum. In secundo zizania hereticorum. In tercio zizania simulatorum et in quarto zizania fallacium cometorum. Et dormirent igitur homines etc. Ubi tria tanguntur cavenda. Primo quidem presidentis negligentia quam probat dormitio viciosa cum premittit Cum dormirent homines. Secundo persequentis fraudulencia quam probat observatio capciosa cum addit Inimicus homo. Tercio seminantis pestilencia quam probat connexio venenosa cum subdit Et superseminavit zizania in medio tritici. // Primo dico tangitur in hoc verbo presidentium negligentia quam probat dormitio viciosa cum premittit Cum dormirent homines id est cum secundum Augustinum prelati ecclesie qui tamen homines qui tamen homines racionabiles debent esse solliciti et vigiles in custodia gregis sui negligenter se haberent. Multum igitur est periculosa dormitio prelatorum ecclesie quia in ipsis dormientibus negligenter se habentibus sepe corrumpitur semen bonum virtutum et graciarum quod deus in agro suo seminavit. Domine dixerunt isti. Nonne bonum semen seminasti in agro tuo quasi dicat utique bonum. Certe ita ista dormitio multum est eis periculosa quia est pene eterne meritoria. Unde dicit plato negligenti et pigro Proverbiorum vi. Usquequo piger dormies quando consurges de sompno tuo id est quando excitabis negligentiam tuam paululum dormies paululum dormitabis id est in vita presenti in qua omnia sunt paulula negligenter officium tuum exequeris me quidem permittente dicit deus et dyabolus paululum paululum conseres manum ut dormias id est facias posse tuum ut semper crescat negligentia tua. Sed quid inde tibi eveniet? Sequitur Et veniet tibi quasi viator egestas et quasi vir armatus pauperies. Egestas dico et pauperies omnium bonorum tam spiritualium quam corporalium que solum est in inferno. Secundo dico tangitur persequentis fraudulencia quam probat observatio capciosa cum addit Venit inimicus id est dyabolus qui aliquando

persequitur homines manifeste sicut leo aliquando occulte et insidiose sicut draco. Iste est ille inimicus de quo dicit propheta in psalmo in persona cuiuslibet hominis Persequitur inimicus animam meam. De quo eciam dicit Salvator Matthei xiii. Inimicus qui seminat zizania dyabolus est et vere dyabolus inimicus dei est. Est et eciam humani generis qui ab inicio tam deo quam hominibus inimicari cepit. Tercio tangitur in hoc verbo seminantis pestilencia quam probat connexio venenosa cum subdit et superseminavit zizania in medio tritici. Ista sunt illa zizania que non vult Salvator penitus colligi in presenti vita et amoveri de medio boni seminis sicut dicitur in eodem evangelio. Vult enim ipse saltem permissive quod mala eciam culpe fiant in hoc mundo et quod mali homines sint commixti bonis tum quia de malis facit bona elicere aliter enim non permitteret ea fieri secundum Augustinum. Saltem per huiusmodi sue iusticie apparebit. Tum eciam quia omnia zizania id est omnes mali debent in hac vita colligi e medio esset dicit Salvator sicut in ista parabola quod eradicaretur et triticum id est homines boni et electi quia inter eos aliqui apparent zizania in conspectu hominum qui tamen sunt bonum triticum in conspectu dei et econverso. Non enim ergo debent omnes illi qui apparent zizania statim colligi et amoveri per sententiam ecclesie de medio aliorum hominum nisi sit clare manifestum et notorium quod sunt zizania et ipsi sint obstinati. Debent igitur prelati ecclesie permittere utraque scilicet zizania et triticum crescere simul usque ad messem id est ad diem iudicii quia hoc vult Christus sicut apparet in ista parabola. Et hoc dico solum de illis qui non sunt notorie et publice zizania quia tales non sunt permittendi vivere inter bonos quia aut ad alios totum est reservandum extremo examini in quo nullus apparebit zizania qui non sit, nec triticum qui non sit verum triticum. Ille enim ultimus examinator qui falli non poterit ille ut dicitur in ista parabola alligabit zizania in fasciculos ad comburendum. Triticum vero congregabit in horreum suum scilicet paradisi. Ille dico quem nichil latet secure separabit zizania a tritico. Homines autem quantumcumque prudentes sint debent istam separationem facere cum timore. Dicit ergo Cum dormirent homines etc. // Circa primum ubi tangitur presidentium negligentia quam probat dormitio viciosa cum premittitur Cum dormirent homines. Est sciendum quod ista dormitio negligentie ac prepositorum ecclesie est valde contra ecclesie.

Et omnibus eius filiis multum periculosa et dampno
sa quia quasi omnia mala que sunt in ecclesia peruenit
ex ipsa peruersitate nostra. vnde Gregorius omnium
contraria(?) prouidetur ab aliis quam a sacerdotibus tolle
rat deus. Vnde subdit. Quanto enim gladio mu
dus feriatur aspicitis quibus cottidie percussio
nibus populus intercidat videtis et cetera. Hoc sine nostro
precipue peccato agitur. Ecce depopulate sunt vr
bes castra euersa ecclesie eusa monasteria subuersa
et in solitudine agri redacti sunt sed nos pe
reunti auctores sumus mortis extitimus qui vo
lumus esse duces ad vitam ex peccato enim nostro populi
turba prostrata est quia faciente nostra negligencia
ad vitam eruditam non est. Hec Gregorius. Est
ergo ista dormicio negligencie toti christiano populo
summe dampnosa. ipsi enim vel ex nesciencia vel
ex negligencia non docent salubria non arguunt
vicia. non faciunt caritatis opera nec ostendunt bona
exempla. ista autem dormicionem mala parit in
ipsis prepositis ecclesie. et inducit quasi materiam qua
tuor scilicet. Peruersitas dominacionis iniquitas qu
sacionis improbitas emulacionis et infirmitas
trepidacionis. Pro primo possumus exponere per figuram
illud quod dicitur i. Reg. xxvi^o. de illo impio et peruerso et
superbo et inobediente deo Saule. Qui cum
esset in arcu persequendi illum qui erat verus Rex
scilicet David dormiuit et tam graui sopore
depressus erat quod potuit eum interficere ipse Da
uid. Sed noluit facere dicens quis enim extendet
manum suam in christum domini et innocens erit vi
uit dominus. quia nisi dominus percusserit eum. vel nisi
venerit dies eius ut moriatur non extendam
manum meam in christum domini. Saul ergo persequens
David significat malos prelatos qui persequuntur bonos
subditos et non permittunt eos viuere qui per suam
maliciam et peruersum regimen dormiunt id est
negligentes se habent in suo officio sicut Saul qui
fuit negligens quia eciam fuit deo inobediens
et recedens a domino consuluit phytonissam sicut
habetur i. Reg. xxviii^o. David autem qui potuit
eum interficere quod merebatur per suam negligenciam
que notatur in sua dormicione significat bonos sub
ditos qui quandoque opprimantur a malis prelatis
non insurgunt contra eos quamuis quandoque iuste possent
facere sed propter deum pacienter sustinent et propter re
uerenciam status. Pro secundo possumus acci
pere per figuram illud quod dicitur de Ysbozeth.
ii^o. Reg. iiii^o. Quem dormientem in lecto interfece
runt duo principes latronum. Ysbozeth in lecto
dormiens significat impudicos prelatos. qui propter impuri
tatem sue conuersacionis quod habet lectus significat fer
uenti die id est propter ardorem concupiscencie dormiunt id est in
suo officio negligentes se habent. ita enim viuunt
a carnis concupiscencia et sequuntur suas carnes desi
deria quod breuiter dicta que habent facere obliuis
cuntur. Hos enim interficiunt spiritualiter duo principes
latronum scilicet duo vicia carnalia Gula scilicet et luxuria
que proh dolor principantur in istis latronibus id est in istis
peccatoribus qui furtim accipiunt bona dei id est
viuunt de christi patrimonio et aliis dei bonis tem
poralibus cum tamen penitus sint indigni. Pro
tercio possumus per figuram accipere illud quod dicitur de Jona
Jone i. ca. de quo ibi dicitur quod inuidens conuersi
oni Niniuitarum ad quos concedens mittebat eum
deus dormiebat in naui sopore graui. Et tandem
fuit proiectus in mare et deuoratus a pisce. Iste
autem Jonas inuidens conuersioni peccatorum significat ali
quos malos prelatos qui vident inuidere saluti
subditorum et bono regimini aliorum prelatorum vn
de propter suam inuidiam et emulacionem dormiunt
sopore graui id est negligentissime se habent
in suo officio. quia enim non approbantur a subditis
nec ab aliis eorum opera quamuis totum dimittunt optat
enim laudari cum tamen sint indigni. et nisi
laudetur officium suum peruersissime agunt. Sed quia
timere debent ne tamen a proximo inuido. salutis hu
mane emulo deuoratur sicut Jonas salutis hu
mane emulus fuit deuoratus a pisce. Malum est
ergo prelatis ecclesie si saluti subditorum inuideant
quod si fecerint dicentur dormientes et graui sopore
depressi. non enim potest grauiori sopore deprimi quam si
per inuidiam et emulacionem vel quia non laudatur
a subditis vel quia non offerunt eis bona terrena
que ipsi optant negligentes se habent in procurando sa
lute eorum. Pro quarto possumus accipere illud quod dicitur
de Petro et quibusdam aliis christi discipulis Mathei
xxvi^o. dicitur enim ibi quod christo orante cum esset propinquus
passioni Petrus et alii dormiebant et certe ista
dormicio proueniebat ex quodam malo timore
et ex quadam trepidacione quod eciam dicitur de Petro
qui dormiebat inter duos milites vinctus
cathenis duabus sicut dicitur Act. xii^o. Hec vero ista dor
micio vbique est ex humano timore et significat ne
gligenciam quorundam prelatorum ecclesie qui ex quodam
humano timore non audent arguere vicia et

audacter exponere necia saluti cuius enim tali
pt dicere xps 1º q dixit petro Non potuisti vna
hora vigilare mecum vigilate et orate 2º Pthodo
ka xps qui vigilat et orat pro nobis et tamen sui uica
rij multum sunt sompnolenti et multum dormire volunt
ut quorum dormicio i. negligencia multum est subdi
tis dampnosa g(ra) s(ecundu)m d(icit) apls 1ª ad tess. vº non
dormiamus sicut et ceteri s(ed) vigilemus et sobrij simus
Istud vbum et si dicat apls omnibus fidelibus tamen
spaliter dicit ipm eccie platis / non dormiamus
i. non negligentes simus in officio nro sicut et
ceteri i. sicut omnes mali plati s(ed) vigilemus i. di
ligentes simus et sobrij simus et signanter dicit
sobrij simus q(uia) sine sobrietate corpali et spuali
non pnt plati eccie in officio vigiles esse /
Vnde q ipe d(icit) Thimotheo .iiº. ad Thimot. iiiiº.
Tu vero vigila in omnibus labora opus fac evan
geliste ministerium tuum imple sobrius esto / Ista
dormicio iniuriosa est subditis ipis rectoribus
ecciarum / Vnde ipi qui negligentes sunt possunt
dicere 1º Je. iiiº. dormiemus in confusione nra et
operiet nos ignominia nra q(uia) dno deo nro pecca
uimus Non sic de nobis contingat sed non
dormiamus i. non simus negligentes in prepara
cione salutis nre et ceterorum q(uia) promisit dns
coronam vigilantibus contra dormientes de sompno
mortis / q(uia) ut d(icitur) Mt. xxvº dormitauerunt
omnes et dormierunt i. dormitabunt et dormi
ent sompnum mortis corporalis Sed re vera
qui in vita pnti non dormiet sompno negli
gencie in preparacione salutis sue et aliorum / quando
irruet in eos sompnus mortis corporalis obdor
mient in dno cum prothomartire Stephano de
quo d(icitur) Act. vijº cum obdormiuit in dno / quod
nobis concedat qui viuit et regnat in secula
seculorum Sermo de dnica iiij post octauas Epiphanie

Dum dormirent homines uenit inimicus
etc. Vbi supra Acceptis diuisione et prose
quendo membrorum istius textus in pmº sermone
[illegible] posito et obmisso 3º membro de quo
actu e supinus [illegible] vbi tamen prosequamur
fraudulenciam cum addit uenit inimicus Ad
quod notandum inimicus malignorum spirituum
hic mt. quia plures sunt plurimi ~~[illegible]~~ expmun
tur tamen sub singulari numero quia omnes sunt quasi
unus quum habent vna et eandem voluntatem ad no
cendum et malefaciendum nobis a quorum mali
cia et fraudulencia debemus summo desiderio op
tare liberari / et ad hoc debemus laborare
Nota autem q ab istorum inimicorum fraudulen
cia precipue nos liberant quatuor s(cilicet) professio xpi
ane milicie in credendo Subieccio spualis
reuerencie in obsequendo / Repressio carnalis con
cupiscencie in abstinendo Conclusio finalis perse
uerancie in confligendo / Primo dico liberat a
malicia istorum hostium professio xpiane milicie
in credendo / etc nichil est efficacius ad fuga
dum et vincendum demones quam sit catholica fides
Vnde sci viri qui insurgunt uel temptaciones
uel aduersitates quecumque etc corporales confitentur
fidem catholicam et dicunt simbolum fidei precipue
in hora mortis vel sue vel aliorum quorum
salutem optant Recordamur enim de vbo xpi quod
dixit discipulis suis et in ipis omnibus credenti
bus Luc xº Ecce dedi vobis potestatem calcandi
supra omnem uirtutem inimici / et nichil nocebit vobis
Vere dyabolus / nocere non potest vere credentibus saltem
quantum ad adepcionem salutis eterne / etc quantum ad alia
multum debilitat sua malicia professio fidei
orthodoxe Scdo dico q liberat ab eorum
malicia et fraudulencia subieccio filialis Re
uerencie in obsequendo / vnde dixit Samuel vniuer
se domui Israel. 1º Reg. viiº. Preparate cor
da vra dno et seruite illi soli et liberabit vos
de manibus inimicorum vrorum ita recitat enim
/ non est dubium q si preparetur soli deo cor hominis
q ab eo fugatur omnis virtus demonis et si ...
soli deo fidelis non potest nocere dyabolus seruitori
dei / videmus etc q reges terreni defendunt ser
uitores suos ab iniuriis quibuscumque / quanto
magis Rex celestis Tercio liberat ab
hostium istorum malicia Repressio carnalis con
cupiscencie in abstinendo / videmus enim q duo
inimici plus possunt contra vnum hominem quam vnus
solus / et si inimicus principalior et forcior super
uenit alius tamen debilitatur q qui nocere non
potest / nunc autem sic est q carnis concupiscencia forcius
impugnat hominem quam dyabolus q est hostis domesticus
/ et quocumque pergimus semper nos impugnat Vnde quod
si iste inimicus domatur per hominem ieiuniis
vigiliis et aliis carnis maceracionibus ita q
non possit hominem ad sua opera trahere alter enim
debilitatur q per eorum potest homini nocere s(ed) si contingat
sed sepe contingit q homo sequatur sua concupiscentiam
facit eum venire in gaudium aliorum inimicorum
quando enim laxantur a bene carnalis concupiscencie tunc

infernales inimici habent intencionem suam de homine
quod homo dampnetur et libere de quo plurimum gaudet
unde dicitur Sapientie capitulo xviii. tuis hominibus / post concupiscen-
tias tuas non eas / et a voluntate tua averte. Si mala
autem [?] ... anime tue prestes concupiscencias eius i. si se-
queris concupiscencias eius faciet te in gaudium inimicis
tuis // Quarto dico quod liberat ab istorum hostium ma-
licia / Conclusio finalis presumitur in confligendo /
qui enim pugnat viriliter pro iusticia et in ea fi-
naliter perseverat non est dubium quod liberatur totaliter
a malicia istorum inimicorum / Deus enim pro ipso ex-
pugnat eos ac per hoc et liberabit ipsum Ecclesiastici iiii.
dicitur Sapiens ... usque ad mortem certa pro iusticia et
deus expugnabit pro te inimicos tuos / Multum
ergo vigilandum est et cavendum a dormicione peccati
quod multos homines inimicos quorum quibus fraudu-
lenter intrat et nobis quomodo potest spiritualiter no-
cet / propter quod debemus dicere deo illa verba psalmi Il-
lumina oculos meos dicat quibus i. illumina gratie
continua in oculis meis mee ne umquam obdormiam
in morte i. ut numquam dormiam in peccato mortali / ne quando
dicat inimicus meus prevalui adversus eum / in tan-
tum desolabile auribus hominis si audiat inimicum istud
pessimum dicere ei verbum prevalui adversus eum
i. servum meum effeci eum i. semper in eis con-
tinua lumine tue gratie i. numquam dormiam sompno
mortalis culpe et sic tandem pervenire valeam
ad lumen beatissime eterne quod nobis tu qui es
sol iusticie et splendor glorie prestare digneris
Amen. Iste sermo iiius de eodem

Cum dormirent homines venit inimicus
et cetera. Ubi supra Accepturus dicione [?] consequenter
huius thematis in principio primi sermonis proposite et ob-
missis primo et secundo membro de quibus actum est
supra circa tercium ubi tangitur demonum pes-
tilenciam quod probat concepcio venenosa cum dicitur
et superseminavit zizania in medio tritici i. in me-
dio divini seminis // Sciendum quod seminator omnis
boni deus quantum ad propositum pertinet / in agro
quadruplici seminavit bonum semen sed inimicus
inimicus hoc i. dyabolus superseminavit et superseminat
in medio tritici i. in medio divini seminis dor-
mientibus hominibus i. prelatis ecclesie negligenter se
habentibus zizania seminavit / dico deus seminat
in agro anime semen bonum s. puritatis / et mente
... sed inimicus i. dyabolus sepe superseminat in
eodem agro zizania fede corrupcionis / in agro
autem ecclesie seminavit deus et seminat bonum
semen fidelitatis / et adherencie sed inimicus
i. dyabolus sepe superseminat in eodem agro zizania
erronee superstitionis / in agro autem scripture canonice
~~...~~ seminavit et seminat deus semen bonum veritatis
et intelligencie sed inimicus i. dyabolus sepe in eodem
agro seminat zizania prophane et curiose inquisitionis
/ in agro autem vestrarum [?] mentium seminavit deus et seminat
bonum semen caritatis et amicicie sed inimicus
i. dyabolus sepe superseminat in eodem agro zizania
pestifere divisionis / Quantum autem ad primum
sciendum quod deus seminat in agro anime spiritualia s. gra-
tiam et virtutes et dona celestia Et ideo qui semen
istud diligenter in sua anima custodiunt tandem
deo faciente de tali semine metet vitam eternam /
Ad Galatas vi. dicit apostolus Qui seminat in spiritu de
spiritu metet vitam eternam / Sic ergo adultus homo
deo seminante in sua anima bona spiritualia dicitur
cum eo seminare in spiritu quia deo seminanti consentit
et non repugnat eidem ac semen iactum diligenter
custodit / et per suam diligenciam fructificare
facit Sed inimicus i. dyabolus in anima seminat
carnalia videlicet temptaciones / et vicia / que si homo in
sua anima retineat et foveat tandem metet
de tali semine corrupcionem non solum in presenti vita
corrupcionem gratie que est per peccatum mortale Sed eciam
in futura corrupcionem i. cruciatum glorie que erit per
acquisitionem iehennalis pene / unde apostolus ubi supra
Qui seminat in carne de carne metet cor-
rupcionem / homo enim qui dyabolo volenti se-
minare carnalia consentit et semen suum libenter
recipit dicitur cum dyabolo seminare in carne / ac per
hoc ipso operante tandem metet supradictam corrupcionem
// Quantum autem ad secundum sciendum quod deus seminat
in agro ecclesie semen bonum fidelitatis et
adherencie / Deo enim seminante fidem surgunt
in ecclesia fideles qui captivantes intellectum
suum in obsequium fidei adherent firmissime eciam
usque ad mortem auctori domine [?] qui dicitur esse se-
men bonum ecclesie unde Salvator Matthei xiii. /
Bonum semen sunt filii Regni et alibi Luce
viii. dicitur Semen est verbum dei et semen eciam
ecclesie dicuntur adherentes firmiter verbo dei Sed
quidem bonum semen non seminat principaliter
nisi ipse Christus unde Matthei xiii. Qui seminat bonum
semen filius hominis est Ipse enim est de quo dicitur
Luce viii. Exiit qui seminat seminare se-
men suum In isto enim agro quadrupliciter ipse

est principalis seminator. Sed inimicus, i. dyabolus, sepe superseminat zizania errorum et heresum et falsarum superstitionum, et ve ideo est illi qui adheret ei et recipit semen eius, et in seipso fovet et nutrit, sicut dicitur de eo seminare de quibus dicitur Osee viii°: In araneorum tela erit vitulus Samarie, quia ventum seminabunt et turbinem metent. Tela araneorum est doctrina hereticorum que per homines fideles facile rumpitur, sed homines erroneos et contra scripturam sacram superbientes ipsa capiuntur, sicut pulices musce faciliter capiuntur in tela araneorum, quamvis tamen aves volantes per aera faciliter rumpunt. In ista autem tela, i. in doctrina heretica, est vitulus Samarie, i. homo carnalis et lascivus qui omnia que carnaliter accipit, qui dicitur vitulus propter suam carnalitatem, sed dicitur vitulus Samarie propter suam infidelitatem. Samaritani enim partem recipiebant legis Moysi, sed pro maiori parte eam respuebant, et erant maximi inimici iudeorum, nec iudei eis coutebantur, sicut dicitur Jo. iiii°. Sic heretici quamvis ad aliquam recipiunt scripturam canonicam, sed quamvis ad maiorem partem ipsi respuunt, et sunt maiores inimici quam [illegible] [illegible], de quibus dicitur hic: Qui ventum seminabunt et turbinem metent. Ve ideo omnibus hereticis qui hic intelliguntur per vitulum Samarie captum in aranearum tela, i. in doctrina superstitiosa et vana, nec enim seminat ventum quidem vanitatis et falsitatis, quia in ipsorum doctrina simpliciter nulla est veritas ac per hoc nec aliqua stabilitas, [illegible] quam in vento. Sed quid de tali semine metet sequitur: Et turbinem metet. Turbinem dico, i. tempestatem extremi iudicii, qui ipsos precipitet in infernum, quia ut in psalmo dicitur: Spiritus procellarum pars calicis eorum. Quantum autem ad tertium sciendum quod in agro scripture canonice seminavit deus bonum semen veritatis et spiritualis intelligentie, sed inimicus, i. dyabolus, sepe in isto agro superseminat zizania prophane et curiose inquisitionis, et intellectum carnalis et false expositionis, de quo potest accipi illud quod dicitur Ysa. xvii°: Plantabis plantationem infidelem, ita habet littera LXX, et semen alienum seminabis. Ve ideo illi qui nimis commiscet verba philosophorum cum verbis scripture sacre. Ille est qui adhibet carnales et falsas expositiones; omnes tales plantant plantationem infidelem, quia per talia sepe trahuntur homines ad infidelitatem, et germen seu semen alienum seminat. Vere omnia dicta philosophorum et figmenta poetarum et carnales et false expositiones si seminentur in scriptura divina sunt semen seu germen alienum. Semen enim proprium est

istius agri, i. scripture sacre, illud quod deus in ea seminavit, veritas scilicet litteralis et spiritualis intelligentia ac etiam expositiones sanctorum et catholicorum doctorum que multum valent ad intelligendum divinam veritatem. Omnia autem alia sunt semina et germina aliena. Quantum autem ad quartum sciendum quod deus seminavit in agro regularis vite semen bonum, scilicet caritatis et unanimitatis. Seminavit dico per sanctos viros fundatores religionum Basilium et Benedictum, Aug., Dominicum et Franciscum. Sed inimicus, i. dyabolus, sepe superseminat in isto agro semen pessimum divisionis et discordie. Seminat dico per malos religiosos et per falsos fratres, de quorum quolibet dicitur prov. vi°: Homo apostata vir inutilis graditur ore perverso, annuit oculis, terit pede, digito loquitur, pravo corde machinatur malum et omni tempore iurgia seminat. Huic extemplo veniet perditio sua et subito conteretur, nec habebit ultra medicinam. Talem non solum odit deus, ymo detestatur cum anima sua, i. voluntas sua. Unde subditur: quia deus odit et detestatur illum qui seminat inter fratres discordias. Ve ideo seminatori iurgiorum et discordiarum inter fratres unius religionis vel unius monasterii, et si non est apostata per divisionem habitus est tamen apostata quantum ad demeritum, quia tantum vel amplius demeretur quam si habitum dimitteret, ymo in corpore publice amplius nocet religioni et forte anime sue. Unde de tali addit sapiens: vir inutilis minus dicit et amplius sonat, quia non solum est inutilis ymo summe dampnosus. Certe talis graditur ore perverso, quia non solum silendo sed etiam blandiendo habet in ore suo detractionum verba. Talis enim annuit oculis, terit pede, digito loquitur, i. per talia signa ostendit malitiam cordis sui, quam non potest explere malignitatem voluntatis sue, quia ut statim dicitur: pravo corde machinatur malum. O quot sunt hodie tales seminatores qui seminant mala in religionibus et impediunt ne fructus iustitie colligantur, quia ut dicitur Jac. iii°: Fructus iustitie in pace seminatur. De quorum tali dicitur, sequitur ut est dictum: Huic extemplo veniet perditio sua, et perditio dico eterna. Sic igitur patet quomodo dyabolus per malos ministros suos in agro quadruplici seminat zizania. Absit tamen quod nos simus acquiescentes dyabolo in talibus seminatoribus, quoniam qui sibi acquiescunt et semen eius recipiunt et in corde suo fovent et nutriunt, seminatores mali dicuntur. Dyabolus enim seminat temptando et per temptatores suadendo, sed homines qui assentiunt suis temptationibus et eas in delectationem [illegible] et consensum

et in opus pmouet no em debet dici mali se
minatores s3 ex cultores 2 pmotores mali semi
nis p dyam pmit seminati no g° sum9 ēces se
minatores cu dyab° inimico nro s3 cu vero ami
co nro .i. xpo semem9 semina bona. Seminate
vobis d'. Osee x°. in veri° iusticiam xps em
seminat in cordib3 hom gram 2 vtes Sed ho°
bom qm bn vtut gra dei 2 vtu3 pnt dici
seminatores cu eo ut ex co alli qui dme ispira
tom assētaut 2 illam no repellut dicut ex
cu eo seminatores bom ergo semem9 cu xpo
in pnti et semem9 in lacrimis qz tota ista
vita lacimarz est ut in gaudio metam9 qz
in ps d'. Qui seminat in lacrimis in exulta
coe metet. Et seq3 de bois hoib3 Euntes ibat
2 flebat ss de li° in vte. Et flebat s. ppt
miam 2 dilacom pntis incolatus mitte
tes semina sua. Semina quide vci°tis 2 iustic
castitis 2 quidetae pnetis 2 inic fimtis 2
pace de quib3 statim subdit Venientes
aut venient ss ad celeste patriam cu exul
tacione portantes manipulos suos mani
plos quide meritorz p quib3 colliget fcts
celestiu pmiorz. Qua ut d'. aplus ad Gal.
vi°. Quecuq3 seminauit homo h 2 metet Se
minanti em iusticiam merces reddet fidelis
pr d' pu° xj°. Cui9 quide mercedis nos ptici
pes efficiat qui viuit 2 regnat in scla sclorz
Amen

Smo p9 in festo purificatois Marie

Lumen ad reuelacionem gentiu et
glam plebis tue isrl. Luc. ij°. Istud so
lempne festu qd dic xl°. a natitate xpi h°c
hodie celebt eccia q° noib3 incupatur
Dic em festu purificacois parentis vgi
nis oblacois seu pntacois Appntis numi
nis obuiacois gaudentis agminis seu ppo
pati delacois refulgentis luis seu candela
ria Istorz aut q°z noim voces in isto euā
gelio qd hodie legit qd incipit Postq̄ i
pleti st dies purificatois Marie In isto e
vange° purificacio illibate puritatis qz ma
ria q mr ppt stella maris eat sedm Anselum
ca mtes puritate qua sub deo maior neq3
intelligi vn videt q includant 9tradicto
ria cu dico purificacio illibate puritate
Et cu d°. ex purificatois Marie q mr ppt stel
la maris. Re ua 9tradictio eet si ipa ēp
indiges purificatoe 2 obligata ad lege
purificatois absoluta sz no fuit ita vo
luit em sum lege purificari no q indigeret
nec q teneretur s3 ut lege approbaret Et mi mu
lieres ppt humilitate 2 caritate no appet sin
glaris et vt nob peccoribus multiplia purgatoe
indigentib3 exeplu purgacois daret Volu
it em purgai 2 inmuda reputai carone q
sui9 filius circuidi voluit tq̄ peccor et hodi
erna die redimi tq̄ serus legis Ex hys g°
sumit vo pmi nois hui9 festi de quib3 po
tes si vis multa dic q notata iuenies i pos
tilla. Deinde exprimit pntacio seu oblacio
incarnate deitatis cu addit Tulerut illu
.i. ihm in iri̅m 2°. Ad litam Maria et Io
seph qui dicebant pntes ei9 vn9 quidem
sm veri° et alt' cat putatus Ista die por
tauit puerz ihm in iri̅m ut pntaret eu
et offerret dno et redimeret eu et pro
eo facerent oblacom Ista em debebat fieri p
quolz pmogenito de quacūq3 esset tribu pter
de tribu leui xl°. die a natitate ipius Ista ea
h°. Exo. xiij°. et Numi xviij°. Et ita sem
fuit de xpo fuit em pntatus ista die in
teplo fuitq3 redeptus quinq3 siclis argeti
Fuit inchoa9 p eo fca oblo vio diuitu qe
que eat agn9 sz paupm q eat p turt
vel duo pulli colubarz sicut hetr Leuit
.xij°. Ita g° fuit fcm de xpo qui9 no tene
tur nec eet obligat9 legi nec pntacois
n°. oblatois n°. ex redeptois Sz solumodo
voluit q ita fiet ut p lege approbaret et ut nob
daret exeplu obseruadi lege diuinam Ista
e ro s1 nois hui9 festi qd uocat festu ob
lacois. Tercio tangit obuiacio ordinate
sacre°tis cu d'. Et ecce ho eat in iri̅m 2°.
Obuiauerut em sibi ex vna pte Maria
et Ioseph et ex altea pte Symeon 2 Anna
Qui ob sumt venerut in teplu Centrum
aut et finies hui9 obuiacois fuit xps Ma
ria em et Ioseph induxerut eu in teplu Sy
meon aut de quo d'. qz spu venit in teplu
Suscepit eu in ulnas suas pdc Anna vo
qui9 ulla fiat mecio in isto euan°. Tam
infra quarz ptes eode c°. d'. qz eade hora
superueniens 9fitebat dno et loquebatur
de illo .s. xpo. Istam aut obuiacom re
pntat pcessio que fit ista die Et qui9 in

Ans.

9o

pte ista no descbant nisi aduct9 et psona
Symeois Jn ipo tn audit quales debeat
ee qui digne volut pcede et exire obuia
ihu xpo / ostedit em mistice sub typo Sy
meois q tls debz ee ho p luce dista ecois
Et ecce ho / q debz ee in ihlm p actē
otemplacois Erat subdit in ihlm / q dz esse
nome ei9 Symeo p meroe otritois / Jn
tp em audiēs meroe / vn d. Cui nome
Symeon / Jte9 debz ee iustus i. agedor
et timorat9 i. cauedo9 / debz eē ee so
lid9 i. aduso9 / et tūc erit expectās osolaco
isrl. Jlli em patient sustinet adusa qui
expectat osolacom etna / Jte9 debz ee tals
ut inhitet spu sco puitate reputacois /
vt sic possit dici de eo s. de isto Symeoe
q Spus scus erat in eo s. in vere huili /
Spus em scs huilib dat gram / ut ee in
striat a spu sco assiduitate oois / vt dz.
responsu acceptat / no ab ydolis / no a dmis
no ab astis / dz a spu sco. i. ab intna inspi
racoe / et a dina reuelacoe / Jte9 ut dirigat
a spu sco simplicitate 2 puitate intecois
vt dicat de ipo / q Spu ueit in teplu no
quide spu malo s. multi uenut in teplu
dz spu sco / Jn isto g Symoe dat explu dig
ne pcededi hoib / et obuiadi xpo / Jn etna
vero de qua hec. infra eode. c. dat explu
mlieb digne pcededi / Hec g ē ro ethi no
mis hui9 festi dicat em festu obuiacois
seu ypapanti dni / Jtem vltio descbit ba
iulacio seu intductio virgitis et demul
cetis fili9 infra eod d. Cu inducent puez
ihm 2c. usq ad fine de qua sumit vacio
qrta nois hui9 festi / Vocat em candela
ria seu festu candelaz / S. em Maria et Jo
seph portaunt hodie ad teplu sua candela
simlq cereu bndcm .i. puez ihm Qui que
ment reptat p candela seu p cereu at
tensu / dicit em in cereo accenso st ta s. cera
lichn9 2 lume seu ignis / Sic in xpo st tes
nate s. caro q designat p cera / dia q de
signat p lichnu / et dnitas q designat
p lume Jsti fideles portat hodie cade
las in reptacom hui9 facti / Et notadu
q in ista pte tangut iiij. de xpo vz.
Primo ipius manifesta portacio cu indu

cent inq puez ihm sci ad portandu eu
dno / Scdo portati digna susceptao / cu addit
cu ipe Symeon suscepit eu in vlnas suas
Tercio suscepti deuota bndco Qua subdit
Et bndixit deu. s. omtes / ac p h. dni incarna
cu q susceptat / Qrto bndci iocudi magfi
catio cu subdit Et dixit scs Symeon Nuc
dimittis suu tuu dne 2c. Vbi magficat
xps / ut pax cu subdit dicit Jn pace / ut sa
lus cu d. Salutare tuu / ut lux cu dicit
Lume ad reuelacom. Vt gla cu d. Et glam
2c. Est em xps pax / Qua mediator / Sals
q redeptor Lux / q doctor / Et gla / q pmi
ator. Multu g. magficat in h. breui
Qrto dns ihs xps s. dico q in reptacio
ne istoz iiij. q statim dca st. Pmo. ista
die fideles / suas cadelas deferut ad eccias
Scdo suscipiut a sacdote / Ter. ab eode bn
dicut Quar. a clero et a pplo laudes et ca
tica letice depmut. Ex hys sumit ro qrta
nois hui9 festi s. satis euidet appet / Q bnus
sis omnib alijs circa vbu posittu qd ē finis
hui9 sacri euangelij est aliquatulu insiste
du / Lume dixit Symeo de xpo ad reue
lacom gētiu. Et glam plebis tue isrl.
Paulo em ante dixerat Qa viderut
ocli mei salutare .i. ihm xpm Saluatorem
meu Quod .i. q parasti ante facie om
pplorz .i. in cospectu om hom ta iudeoz q
gentiu / Parasti dico ut sit lume / ad reue
lacom gentiu .i. reuelans gentilib veri
tate salutifera / Et parasti ee eu in glam
plebis tue isrl. i. iudeoz / de quoz gne na
tus ē fm huam tē / ac p h. est ipoz gla spe
cialis / Jn quo quide vbo magficat iste scs
Symeon / Et comedat puez ihm de tbus
vz. de reseracoe oculte sapie / 2 de pacifi
cacoe huane discordie / Et de collacone
etne habudacie / Quoz pma duo fecit
et facit xps in pnti vita / et tciu faciet
in futa / Jpe em pmo fuit lume reuelas
hoib ueitate necaria ad salute / Deinde
oggauit iudeos et getiles / qui hebat diu
sos rit9 2 diusas sectas / et int se erat
scismata / in vnu corp9 eccie / Jn quo hnt
pace pectoris / et expectat pace etnitatis
Jn alia aut uita / erit ipe om gla 2 salus

infinita. Secundo quod commendat ipsum de reseracione occulte sapiencie cum dicitur Lumen ad reuelacionem. Hoc
enim fuit verum non solum pro gentilibus sed eciam pro iudeis
Quia quamuis iudei haberent per legem Moysi et
aliquam noticiam de pertinentibus ad salutem, non tamen
habebat perfectam, quia neminem ad perfectum duxit
lex ut dicit apostolus. Fuit ergo eis necessaria reuelacio
diuine sapiencie facta per lumen verum quod est Christus. Gen-
tiles autem qui colebant ydola et creaturas nullam
habebant omnino noticiam de necessariis ad salutem. Et
ideo quamuis Christus fuit Lumen ad reuelacionem
Iudeorum id est ad amocionem velaminis de cordibus
eorum, hic tamen dicitur specialiter ad reuelacionem gencium
id est gentilium, quia illi magis indigebant eo quod
erant totaliter in tenebris. Nec aliquod lumen
salutiferum lucebat eis. Dulcissimum ergo fuit
oculis omnium videre lumen istud. Lumen dico de-
itatis incorporatum in dyaphano nostre huma-
nitatis. Aliter enim non posset ipsum oculi debi-
les hominum intueri, sicut generaliter inoperabiliter quod
possint intueri lucem solis in rota sua.
Sicut ergo dulce est oculis hominum videre lumen
id est lucem solis incorporatum in dyaphano id est in
aere, sic fuit et est dulcissimum oculis hominum
mentalibus videre lucem diuinitatis incorporatam
in dyaphano nostre humanitatis. Iuxta illud Eccl. xi.
Dulce lumen et delectabile oculis videre solem
diuinitatis tectum nube humanitatis. Possunt ergo dicere
fideles omnes tenebre super infidelitatis et erro-
rum transierunt, et lumen verum iam lucet. Sicut
dicitur Io. i. sue canonice c. ii. Tercio commendat
hic Christus de pacificacione humane discordie, in
hoc quod iste sanctus Symeon hic nominat gentes et
plebem Israeliticam dicens gencium et plebis tue
Israel. Isti enim ante aduentum huius benedicti puli
erant ad inuicem dissidentes et non se inuicem
diligentes. Habebant enim diuersos ritus et diuer-
sos modos viuendi, in quorum nullo erat salus.
Veruptamen populus Israel dicebatur specialiter plebs
dei sicut hic dicitur plebis tue, et hoc propter specialem eru-
dicionem. Ipsos enim erudiuit per legem, propter eciam
specialem cultus exhibicionem. Ipsi enim specialiter
deum colebant cultu licito sed imperfecto. Pro-
pter eciam carnis assumpcionem, quia dei filius de ip-
sis carnem assumpsit. Et propter eciam principalem
filii ad eos missionem. Non enim ut ipse dicit Mt.
xv. fuit missus secundum principalem intencionem nisi ad oues que
perierunt domus Israel. Premittit autem iste
suis gentes iudeis. Quia secundum apostolum Roma-

nos xi. donec intrabit plenitudo gencium, et postea reliquie
Israel salue fient. Istos dico ad inuicem dissidentes
et discordantes, et viam salutis non inuenientes.
Adunauit iste puer Ihesus et congregauit in vnum
corpus sancte ecclesie. In quo sunt parte pectoris
et existunt ut dictum est parte exterioris. Inquam
quidem corpore nisi essent congregati, nec istud lumen
quod est Christus reuelasset eis salutis viam, nec ista
gloria que est ipse perficeret eos. Vnde ambo isti
populi gentiles dico et iudei congregati in isto corpore
debent multum laudare deum, et letari coram ipso
de ista gracia congregacionis, sine qua nec istud lu-
men diriget eos nec gloria tandem colliget.
Ergo ut dicit apostolus adducens verba prophete in psalmo. Sim-
ilia verbum Letamini gentes cum plebe eius scilicet
Israelitica. Et alibi laudate eum omnes gentes
et magnificate eum omnes populi scilicet Iudeorum ad Rom.
xv. Quia de istis per figuram dicitur Ysa. xi. Puer
paruulus minabit eos. Iudeis enim et gentilibus
congregatis in hoc vno corpore et factis unum non
habent sed sanum dicitur hodie Ysa. lx. Surge illuminare
Ierusalem, quia venit lumen tuum et gloria domini super
te orta est. Quarto commendat puerum Ihesum de
communicacione eterne habundancie, cum vocat eum
gloriam et gloriam magnam. Liberalissimus enim fuit
et est iste puer Ihesus, qui non solum tamquam verum lumen
aberrantes dirigit, verum eciam exules reducat
in patriam, vbi glorificet eos. In qua quidem
glorificacione apparet quam maxime eius liberalitas
quia tunc donat sua preciosa bona. Tunc enim
cum glorificantur homines exaltatur caput corporis quod
exaltari potest. Vnde quilibet beatus potest dicere deo
illud psalmi Tu es gloria mea, tu es susceptor meus.
Et Symeon potuit tunc dicere Christo illud psalmi
Ego autem in iusticia apparebo conspectui tuo, et
saciabor cum apparuerit gloria tua. Quare autem
Christus dicitur hic specialiter Lumen reuelans respectu gencium
cum eciam fuit respectu iudeorum dictum est supra. Quia scilicet
gentiles magis indigebant luce reuelante
quam iudei. Et quia dicitur specialiter gloria plebis Israel.
Cum eciam sit gloria gentilium, ad fidem Christi conuersorum
Dicendum quod propter duo dicitur specialiter gloria plebis
Israel. Primo quia de illa plebe carnem
assumpsit. Et re vera fuit maxima gloria illi
plebi. Magna enim est gloria iudeorum si vellet
recognoscere illud quod dixit Christus Io. iiii. Salus
ex iudeis est et hec salus usque ad fines

tie d. Aug. ppe h. est / No solu xpo sz
et matri sue pt dici i. qd fuit dem Judith
3. h. Judith xv°. Tu gla ierlm / tu letia
isrl. / tu honorificētia ppli mi / Sz et ab
p. h. mlti saluct. et fuit sci glosi de qe
libz vo mini / tamē illi qui pt angelos
p̄ pm. les in glia / sic illi qui uenerūt ad
sctiam de iudeis / sic ugo maria / sic Joh
bapta / sic omes apli xpi 2 de quibz credo
p sūt et erūt peccores in bta. q aliqui
homes puri dicit sc lume ad reuela
com 2c. In h. vbo dicit ta de xpo .s. q
ipe e lume diriges vnt9 vnices Et gla
pficies cbinsso aut medio de p°. s. de
luce faciem9 p̄m sermone / Et ho de gla
faciem9 sm Et sufficiat qm ad pns festu
Circa pm d Vbi qmedit sciub Symeo
puerp ihm de refacoe sapie ad salute
mērc cu d. ipm / a deo p̄re suo patibz / in
lue ad reuelacom sp̄ ueritatis salutifere
Sacrendu q h. lume verp est impssiuu
e vigoratiui claritatis natalis ad dis
cernedu Reseatiui et declaratiui obscu
ritatis figalis ad intelligedu Demira
tiui et indicatiui satatis explaris ad p
merēdu Cotinuatiui et qsumatiui sere
nitatis spiritualis ad pfruendu // Propt
pmu istud lume reuelat Creaturap nale
qdicom // pp sm reuelat Scripturap pna
pale intecom / Propt tciu reuelat Vi
te huane vrtuale pfecom / Propt q̄tu
declarat / Vite vtuose finale retribucoz
Dico pmo q istud lume verp impmit
et vigorat claritate nale pp q Reue
lat creaturap nalem qdicom De q. d. in
ps Signatu e sup nos lume vult9 tui
do. Hoc lume vult9 dni signatu super
nos est ipm nale indicatoriu impssum
mēe aie Quo apphendim9 qditates re
ru 2 discernim9 int eas / Quo est ex ipis
creatis aliqlit deucim9 in qgcom dei / sal
tim qm ad coia dinis qsdis sicut vnitas
veritas / bonitas / omnipotēcia / et omnisia
at eternitas / et huiusmoi Vn d. apls ad
Rom. i°. Qz inuisibilia dei p ea q fca sut
i. p creatas / a creatura mundi i. ab hoie in
tellca qspiciut Sempitna q vtus eius

et diuinitas / Isto est lume nali qgsim9 i.
qd volum9 nob ab aliis fieri / debe9 aliis fa
ce / Et q nolu9 nob p alios fieri / nc aliis face
debem9 Que st duo pncipia legis ne qst.
aut lume nob impssu / qd d. qda claritas
nalis / p tato d. lume dni vult9 / Vel q
e xps ymagis / vel q a luce dni ta. ime ce.
ipressu / Vel q p ipm / adiutu tam lue
glie videbut cla dnu vultu Ic ia lume
verp qd e xps impmit 2 vigorat lumen
istud Et signant dico vigorat Qui de se
debile est / Vn no potuisset phi / int. vs sui
acumie sic inuestigasse creaturap nales
qdicoes / et inueisse s. inuenerūt / nisi lu
me suu nale fuiss / adductu 2 fortificatu
p istud lume verp / Ideo dixi ius pmu q
lume verp reuelat creaturap ii. tes et qdicoes
p q deucim9 in aliquale noticia dei Ex
magnitudine em creaturap arguim9 creator
magnitudine ex speciositate ei9 pulchritudine et sic
de aliis Dicit em Aug9 Qz ois creata pro
clamat se hre psitantissimu qditore Vnde
phis aut qui inuenerūt verp v. tes 2 qli.
dicit aps9 ad Rom. i°. Qz notu est dei. i.
qd est de deo noscibile manifestu est in illis
deus em eis reuelauit // Dico sco qd
istud lume verp qd est xps reserat et de
clarat obscuritate figalem ad int. / Ante ortu
equalem istius veri luis scripture ueteris testi
cant obscure / et sic inuolute / figurap in
volucrs / q pauci hoies poterant eas int e
uix intecom qditois Sz istud verp lume
qd est xps statuendo lege euange. de q
sumut art. fidei catho. reserauit illam
obscuritate / Exhibuit em scis illa ueta
te q ille figure s. umbra q ea psignabat
Vnde q° verificat vbu pphe in ps Exortu e
in tenebris lume rctis corde Lume di
co i. spualis intelligēcia scripturap q latebāt
in tenebris figurap exortu fuit v. veri
luis Sz no iudeis Qui hnt adhuc sm
aplm velame in cordibz suis Sz rectis
corde i. fidelibz xpianis Ipis em de vi
tates salutiferas reuelauit Ideo dixi
uix sm qz ist. lume verp Reuelat scrip
turap pni lem intecom Dicit em Eccia
fidelium deo i. ps Reuela ocłos me
os et qsiderabo mirabilia de lege tua.

Et de seipso et aliis fidelibus dicit apostolus ii ad Cor iii°
Nos revelata facie i. expedita ut dicit glo.
Que in iudeis manet impedita gloriam domini
i. gloriosum dominum speculantes i. per speculum videntes et
nuditate tamen iusticia fidei intuentes transfor
mamur i. transformamus de forma in formam i. de obscura
in lucidam transformamur dico nos tendentes
in eandem ymaginem que est ipsa gloria Qua specta
mus et speramus a claritate in claritate a cla
ritate dicit glo creacionis in claritatem iustificacionis
vel a claritate fidei in claritatem speciei Et hoc tamquam a
domini spiritu quia hoc totum est ex beneficio gratie dei
Tercio dico quod istud lumen verum demonstrat et in
dicat sanctitatis exemplar quod est imitandum Quot .n.
et que fuerunt exempla sanctitatis omnibus hominibus istud lumen
verum docuit et explicavit per singula Plenum
enim est liber evangelii Augustinus ut dicit in li. de vera
Relig. Quia tota vita xpi in terris per hominem
quem assumpsit disciplina morum fuit Qui ergo vult
ambulare sine offensa sequatur lumen istud
ipsum .n. dicit Jo. viii° Qui sequitur me non ambulat
in tenebris sed habebit lumen vite Venite ergo
dicit propheta ys. ii° Ambulemus in lumine dei nostri se
quendo scilicet vestigia et imitando exempla veri luminis
quod est xpus et offendere non poterimus nec errare
Ideo dixi in secundo tamen quod istud lumen revelat vi
te humane virtutes perfeccione Revelat dico non
superbis sed humilibus Unde Salvator ait Mt. xi° dicit
patri suo Abscondisti hec s. que pertinent ad vi
te perfeccionem a sapientibus et prudentibus scilicet secundum
humana et mundana sapientiam Et revelasti ea
parvulis i. humilibus Quarto dico quod istud lumen
verum continuat et consumat serenitatem spiri
tualem ad perfruendum Lumen enim gratie quod
infudit istud lumen verum continuatur virtute
ipsius usque ad finem vite hominis nisi sponte ve
lit ipsum extinguere ipsumque consumat et perficiat
in lumine glorie De quo dicit xpo propheta in ps.
In lumine tuo videbimus lumen scilicet divinitatis
quo beatifice perfruemur Ideo dixi in quarto quod
hoc lumen verum revelat vite virtuose finalem
retribucionem Que est finalis gloria De
quo dicit ps. xl° Revelabitur gloria domini Hoc
donum fuit ad literam per tempus adventus xpi
cuius predicacione revelata est fidelibus
retribucio gloriosa ante enim nulla facta fuit
mencio de regno celorum Ut in scriptura
divina veteris testamenti Sed de regnis
terrarum Et de bonis celestibus sed de bonis ter
renis Iuxta illud ys. i° Si me audieritis bona
terre comedetis Unde omnium secundo et gloriosum est istud
lumen de quo dixit Symeon Lumen ad re
velacionem Et quod hodie portavit virgo in ma
nibus suis sua brachia ad templum domini Et manibus
suis virgineis posuit in ulnas sancti Sy
meonis Quod quidem secundum nos hodie representamus
cum portat quilibet nostrum in manu sua cereum
accensum Qui ut dictum est significant tantum verum
lumen quod est xpus Portamus cum istas can
delas hodie primo in attestacionem sancte per virginem
puerpere que hodie suum deum i. suum filium su
is manibus portavit Secundo portamus eas
in detestacionem vicii Quia qui male agit
odit lucem Jo. iii° Et qui bene agit diligit
lucem Unde falso modo portat hodie ce
reum in manu sua qui non detestatur vicia
et peccata Tercio portamus eas in contestacionem
fidei portando enim istas candelas contesta
mur quod in cordibus nostris splendet lumen verum
quod est catholica fides Unde falso modo et
sicut perfidus proditor portat hodie candela
in cuius corde non splendet vera candela
que est fides Ergo ut dicit xpus Jo. xii° Dum
lucem habetis credite in lucem i. dum lucem
fidei habere potestis Credite scilicet per eam in
lucem i. in xpm ut non tenebre vos com
prehendant Quarto portamus eas in protestacionem
extremi iudicii quando s. lampadibus accensis et
luminibus ardentibus procedemus obviam xpo De
quo Luc. xii° Hanc etiam ultimam processio
nem presignat quod nulla alia fiet ut notat hodie processio
nostra Accedamus ergo ad ipsum dominum ihesum xpm
qui est lumen verum ut illuminemur iuxta illud ps.
Accedite ad eum et illuminamini Surgat ille
qui est in peccato mortali a sompno peccati et
exurgat a mortuis i. faciat quod in se
est ut surgat et exurgat et illuminabitur
a xpo Iuxta illud apostoli ad Ephes. v° Surge
qui dormis et exurge a mortuis et il
luminabit tibi xpus Sed proh dolor multi sunt
qui sedent in tenebris peccatorum Et istud
lumen celi quod est xpus non videt scilicet visione
salutifera ac per hoc gaudium nullum spirituale
habere possunt Iuxta illud Thob. v° Quem in
peccatoris quale gaudium michi est qui in

tenebris sedeo et lume celi non video / Et qr
no videt peccator h. lume celi qd est xps Et ita
qr no vult / Quia huic lumi vult tegi / et mt
oclos suos / et ipm obite ponit De quibus dicitur
sic sufficientibus dr. Job xxiiij. Ipi fuint rebel
les lumi / nescierut vias eius / n. reversi sunt p
semitas illius Cuius quidem semite p qs fit ad
ipm reversio / sunt illa dia que pertinet ad pura
vicem et Re ua etc / qui vero lumi sunt re
belles no pnt hodie portare candelam cu
spirituali conditione. Nos g accedamus ad istud
lume / ut nos revelet que dca sunt cu effugere
ut velit facere / oportet nos revelare mq. s. primo
culpa nram ut remittat Juxta illud ysa. xl
vii. Denuda turpitudine tua / discooperi hue
ru tuu Revela / crura / transi flumina i. Re
vela in confessione oia peccata tua qualiacumque fuint
turpia / et sic transi flumina peccata / Debemus eciam reve
lare pena nram ut absoluat i. debemus di
cere in confessione peccatorum nrorum / quod pro ipa sumus
digni pena eterna / alias nisi revelemus et
culpas qs commisimus / et pena quam meruimus /
quis revelabit eos Juxta i. Jer. xlix Reve
laui abscondita eius i. revelabo et celari no
poterit / Simpliciter si ego nolueo revelare / Debe
mus eciam revelare / vita nram ut dirigat
/ iuxta id ps Revela dno viam tua / Et eciam
debemus ei revelare causam nram / ut per ipm
defendat contra hostes sicut faciebat ille
dicebat s. hier. Je. xj. Tibi revelaui cau
sa mea / ut tandem revelata facie xpo
vico sine nos illustrante contemplamur patrem
eius Et bn dico nos illustrante Quia ut
ipe dr. Math. xj. Neo nouit filiu nisi pater
Neque patrem qs nisi filius / et cui voluit
filius revelare In quo clara notitia / ut
ipe dr. Jo. xvij. Consistit vita eterna etc.
quo nos perducere ipe velit Amen

It' Sermo scds de eodem

Lume ad revelacionem gencium etc.

Ubi sup. Accepit Simeon psequ oc
mc breviter istius the.^ts in prin. precedentis
sermonis positis / et obmisso primo de quo
actu e supius / Et eciam scdo — Circa tamen
ubi iste scus Symeon magnificat et ex
tollit ipm thm xpm de coditoe sue suf
ficiencie / cu ipe ipm vocat gloriam dicens
Et gloriam etc aliqualiter insistendo

Dixi supius quod in isto festo solepni intendo
ba facere duos sermones de duobus q dni in h. v
bo pnt. de xpo Primu quidem de luce re
velante de quo iam expediti sumus / Et scdm
de gloria consumante / et istud restat modo facien
du / Xps enim dns nr vbu istud Symeonis
est utrumque s. lume revelans / et gloria consumans
De ipo aut dno xpo sub noie glorie quantum ad pns
festu pertinet / intendo solu exponere et psequi
una auctem / q scribit ysaie lx. Gloria liba
ni veniet ad te ierlm / ad ornandu loci sanctifi
cationis sue Ubi sciendu sm qd sup tactu
est q xl. die a natitate dni mater virgo
portauit filiu suu in ierlm ad templu / qd
erat locus dme sanctificationis Ubi obuiantes s.
Symeon et Anna ipm benedixerunt / et de
ipo mirabilia ptulerunt / Et tunc impletu fu
it verbu istud Gloria libani ad te veniet
ierlm etc ut per gloriam intelligamus xpm appa
rentem / per libanu mtem offerente seu defente
pro ierlm cetu occurete Per ornatu fructu
conceptu / Ergo notatur hic iiij. or Pri. qde
in ple apparente / Suma nobilitas cu dr. Gloria
Ipe enim est ille de quo dixit ille scus Symeo
Et gloriam plebis tue israel. Ipe eciam est illa
gloria de qua dr. in ps / Ut inhitet gloria in
terra nra / mia et veritas obuiauint sibi /
iusticia / et pax osculate sunt / Ista enim gloria tunc
inhitauit in terra nra / qn caro vbu factum e
et inhitauit in nobis Jo. i. Scdo in mre
deffente Suma sinceritas cu addit libani
Et si dei filius e gloria beatorum omnium / et eciam uia
torum fidelium specialiter fuit tunc et est gloria
mris sue virginis Que per figuram dr. libanus
Libanus enim interpretatur candidatio / Et tunc virgo mr
xpi fuit suma cuius sinceritate / qua sub deo
maior nequit intelligi tota fuit candida car
ne et mente Unde de ipa dr. Cant. iiij. Specia
es eius ut libani Tercio notatur in cetu occu
rete Suma ppencitas cu subdit ierlm
Ad te inquit veniet ierlm Per ierlm enim
mistice intelligunt hic Symeon et Anna
Qui hodie obuiauint et occurrerunt xpo sicud
postea apparebit Quibus dr. sub typo ierlm ysa.
lij. Induere vestimentis glorie tue ierlm
ciuitas sancti — Quarto notatur in fructu

It' s[er]mo 2d de ead.

ꝯscripte summa comoditas / cui subiungit / Ad
ornandum locum sanctificationis sue. Hec ita xpc
dns venit hodie ad templum qd erat in ierlm /
ut sua presencia ipm ad literam adornaret / Nunquam
enim 1o templum / habuit ita preciosum ornatum / nec
candelabrorum / nec mensa proposicionis / nec archa testa
menti / nec propiciatorium / nec altare thimiamatis
sicut fuit puer ihs hodierna die in hoc templo
presentatus / Erat enim verificatum sicut dr Aggei 1o.
Veniet desideratus cunctis gentibus / et replebit
gloria domus dni. Ad literam sic ibidem dr / Ma
ior erit gloria istius domus novissime
quam unquam fuerat domus prime per Salomonem
edificate. In prima enim domo apparuerunt
aliqui angeli dantes responsa. Sed in ista ho
dierna die apparuit evidenter angelorum dns
deus et homo ornavit ergo ad literam templum illud
ornatu preciosissimo / Quia sua corporali presen
cia. Ipse eciam sua spirituali presencia ornat animas
hominum / Que sunt locus sue sanctificationis / qui orna
tus sedes fuit mistice figuratus in primo. xpc est
enim per figuram ille de quo dr 1o Esdre ... corporibus
ornamenta cultus filiorum israel i. animarum sanctarum
Ab ipso enim fuit in animabus hominum omnia ornamen
ta virtutum. Ergo videamus et consideremus in predicta
parte / quid admirandum In arbore desiderante
Quid venerandum In actu attractive Quid imi
tandum In fructu ꝯscripte Quid peroptan
dum / Admiremur autem nobilitatem Que notatur cum
dr Gloria Veneremur sinceritatem que notatur cum additur
Libani / Imitemur ydoneitatem / que notatur cum subditur
Irlm Amplexemur utilitatem Que notatur cum subiun
git. Ad ornandum locum sanctificationis sue // Cir
ca primum ubi notatur In arbore predicta summa no
bilitas cum dr Gloria / Sacrum / per xpc dns que
cunctissime dr gloria Quia ipse est obiectum aperte
visionis Quia est veritas / omnem nitidem et
rudicies / perfecte dilectionis Quia est bonitas
omnem affectum perficiens Eterne possessionis /
Quia est firmitas / omnem desiderium stabiliens
optate delectationis / Quia est voluptas / omnem
gustum alliciens. Propter primum dr Eccl. xliijo.
Species celi gloria stellarum mundum illuminans Ipse
ad literam est species i. pulchritudo celi sui empi
rei gloria stellarum i. omnium beatorum ꝯiunctim illu
minans Est enim lux vera que illuminat omnem ho
minem venientem in hunc mundum Jo. i.
Propter secundum dr Eccl. l. Arcus refulgens

inter nebulas glorie Arcus quidem federis amoris et
pacis inter homines et deum. Propter tertium dr Eccl.
xliijo. Dns omnes stabilis in gloria. Propter quartum
dr ys. lxvi. Ut omnes delicie celestis ierlm afflu
ant ab omni gloria eius Unde dr Apoc. Hec qui sunt
in patria Gaudete cum ierlm sup(er) celesti et sequitur
Ut deliciis affluatis ab omni gloria eius que est ipse
dns ihs xpc. Istam gloriam non videbit impius
Unde ysa. xxvio. Secundum aliam literam Tollatur i. tollet
impius ne videat gloriam dei / Ubi hec secundum
nostram literam / In terra sanctorum gessit iniqua impius
non videbit gloriam dni / Terra sanctorum est presens
Ecclesia in qua non debet habitare nisi sancti i. in
fide stabiles et firmi / In ista terra homines perver
tes iniqua faciunt / deum blasphemando Sanctos
inquinando / et proximos opprimendo / Et ideo nisi se
corrigant non videbunt gloriam dni / Illo enim dili
gunt istam gloriam Sed pocius gloriam mundi / que
est quasi flos feni ysa. xl. Sed mulier graciosa i.
Virgo Maria invenit hanc gloriam / Prediction enim
erat de ipsa prov. ix. Mulier graciosa inveniet
gloriam Ipsa enim primo invenit verbum Angeli Luc. 1o.
Invenit graciam / Et postea invenit istam gloriam /
Quia gloria Libani data est ei ysa. xxxv. Ipsa eciam
dr hic libanus sicut est dictum Gloria magis libani Et dicitur
dr libanus Que inter omnes electos habuit singularem
innocencia mentis Refulgencia caritatis / Redolen
cia nominis i. fame / Efficacia virtutis / Mons enim liba
ni inter alios montes habet magnam altitudinem
Et ideo terra in ipso est purior / Quia magis
est elongata a sordibus et fetibus vallium / Item
ille mons habet continue magnam pulchritudinem
Quia semper super sua altitudine est plenus nivibus / atque hoc
totus candidus / Unde libanus interpretatur candidatio
Habet eciam ille mons super multa aromatica que
sunt ibi / specialiter super magna copia thuris / magna
fragancia Unde dicebat sponsus Cant. iiijo Va
dam ad montem mirre / et ad collem thuris
et sequitur Veni de libano sponsa mea veni
Item ille mons super aromatica / et super herbas /
ut fortes nobiles / habet virtute contra diversas infirmitates.
Propter primum iste libanus designat in nostro
libano i. matre virgine singularem innocen
cia mentis / ut ipsa possit dicere de se ipsa 1o Eccl.
xxiiijo. Quasi cedrus exaltata sum in libano
Vere sicut cedrus est altior inter omnes arbo
res libani / Que eciam est arbor imputribilis
Sic et mater dni inter omnes sanctos et sanctas habuit maiorem

innocenciam / Nulla enim fuit in ea pu[illegible]
o actualis peccatum Unde Aug[ustinus] Cum de peccatis
agitur Nulla volo de Maria fieri mocionem //
Secundum Libanus designat in matre virgine
singulare refulgenciam carnis Caro enim eius
fuit tota candida et munda / atque sic et
gida contra omnem corrupcionem servire / Unde de
[illegible] po hoie dicitur Osee ultimo Radix eius erumpet
ut libani / Caro matris virginis / fuit radix unde
incarnacionis / Que quidem radix virtute spiritus sancti
erupit in prolem Que fuit ipsemet deus
ihesus xpistus Erupit dico in prolem salvata virgi
nitate / et omnimoda puritate / et ideo erupit
ut radix libani Quia sicut ante partum fuit ipsa
candida per virginitatem / ita et in partu et post
partum / Gaudium enim matris habuit cum integritate
pudore cantat ecclesia In quo nec prima similem
visa est nec habere sequentem / Propter tercium designat
libanus in matre virginis singularitatem redolen
ciam nominis id est fame / Unde de illa tota thuri
fera Cui dicitur Cant[icorum] iiii° Odor uestimentorum
tuorum sicut odor thuris dicitur Osee ultimo Odor
eius ut libani / Vere fama beate virginis fuit
et est incomparabiliter magis odorifera per sua gracia
et virtutes / quam sit corporaliter mons libani / Alia enim
comparacio potest esse Sed comparamus odorem suum spiritualem
illis creaturis / que maiorem spirant odorem cor
poralem / Propter quartum designat libanus in matre virginis
singularem efficaciam virtutis / Virtuosa sunt valde
corporaliter aromatica que sunt in libano / et que virtu
...ifa ligna et fontes et que sunt ibi / Sed incompara
biliter magis est virtuosa domina nostra contra hostes
contra omnes morbos / et peccata cuncta / Unde de
ipsa dicitur per figuram Cant[icorum] iiii° Fons ortorum puteus
aquarum viuencium / que fluunt impetu de libano
Hoc dicitur de virtutibus et graciis que fluunt in nos
a xpisto hoc libano id est matre sua virgine mediante
Quia ut dicit Bern[ardus] Nichil boni vult nos habere
xpistus quod transeat per manus Marie Ille autem gracie
quas nobis procurat ista libanus id est virgo Maria ri
gant ortos id est mentes fidelium / et fovent in eis
plantulas virtutum / Sunt eciam per figuram aque viuentes
Quia faciunt homines in presenti vita per graciam /
et per gloriam in futuro Et signanter dicitur Que fluunt
impetu Quia ut dicit Ambrosius super Lucam /
Nescit tarda molimina spiritus sancti gracia Certe
in istis comparacio[illegible] ... sunt nullum lignum montis
libani id est nullus sanctus assimilatur est ei sicut dicitur Ezechielis
xxxi° Ista autem libanus hodie portauit gloriam

suam id est filium suum in ierusalem ad templum / Ipsa enim est
per figuram illud ferculum de quo dicitur Cant[icorum] iii° Ferculum
fecit Rex Salomon de lignis libani / Ferculum id est
fuit quidam tronus ad levandum in quo ferebatur Rex
Salomon et ideo dicebatur ferculum a ferendo et
significat corpus Marie virginis cuius membra fuerunt sicut can
dida et munda id est virginea et impollubilia magis
quam sint aliqua ligna libani Quod quidem dicitur Fer
culum fecit sibi Rex Salomon de lignis libani id est
corpus Marie compegit et composuit / ex membris
suis virgineis et incorruptis / ipsemet dei filius
ihesus xpistus In quo ad levandum ipse ferretur id est portaretur
Ipsum enim tulit id est portauit / nouem mensibus beata
virgo Ipsum eciam tulerunt hodie in ierusalem beata virgo
mater eius / et eciam Joseph sponsus suus Unde dicitur luce
secundo Hodie tulerunt ihesum in ierusalem etc
Quintum ubi notabatur in matre defferente
summa sinceritas cum dicitur libani Quia dicitur libani
scilicet nobis hic / in cetu occurrente summa pu
ritas quam debemus imitari / cum subditur Ad tem
plum Sexto venit / Ad templum xpistus dominus hodie venire
voluit in ierusalem id est ad templum Unde dicit Malachie
iii° Statim veniet ad templum sanctum suum etc / Sed
mistice sicut dictum est per ierusalem intelligitur hic Sy
meon et Anna Qui digne hodie occurrerunt
ei ad templum venienti / Ad quos spiritualiter venit
venit / Ad templum enim venit corporaliter / Ad mentem
autem Symeonis et Anne venit spiritualiter / Et iste
hic aduentus est longe nobilior / et principalius
fuit a xpisto intentus quam primus / Unde ideo venit
corporaliter ad templum materiale / ut designaret se
velle venire per graciam / ad templum suum spirituale
quod est mens humana Item per ierusalem mistice
ut dictum est supra / intelligunt omnes illi qui ho
die digne procedunt et obuiant xpisto / Ad illos
enim non est dubium / spiritualiter per graciam venit
Iherusalem enim interpretatur timor perfectus / vel timebit perfecte
pacifica / et visio pacis / Per primum intelligo
detestacionem peccatorum / Quod est timor perfectus
propter quod dicebatur Symeon vir timoratus
Et de Anna dicebatur / quod non discedebat de
templo / et de omni viro iusto / qui precepto de
testatur dicitur in psalmo Non commovebitur in eternum
semper a xpisto Qui habitat in ierusalem id est in timore
perfecto / et perfecta detestacione peccati Per secundum
intelligo / obseruacionem mandatorum Quia homo
videtur deum timere perfecte Propter quod dicebatur
Symeon vir iustus Et etc ut dicit Sapiens
Qui sine timore est non potest iustificari Et de
Anna dicitur / quod erat seruiens deo etc Certe de hic

Ierem. i. de pfca obseruancia mandatorum/ dr deo in
ps tibi reddet votum in ierlm Per terciumintel
ligo quietacom internorum Quia homo paci
ficat intus/ ppt qd dr de Symone quod spus scs
erat in eo sine quo inhitante non pt ee pax
interna/ Et de Anna dr/ qd vacabat ieiuniis
et obsecracoibz in viduitate Et ita aia pa
cifica i. que sedatis passionibz/ gaudz pace
interiori Vere illa sursum/ qz sua quersacio
in celis est/ et libera est/ qz non seruit viciis
et peccatis/ ac p hoc quodam modo stetis i illi sup
ne ierlm De qua dr ad Gal iiii Illa que
sursum est ierlm libera e/ que e mater nra/ P
quartum Intelligo qteplacom supnorum Quia
ho videt et intuet celeste patre/ ppt qd dice
bat Symeon Exspectans qsolacom isrl.
Illam enim exspectabat/ Quia sibi oranti
et qtemplanti p responsum spus sci pmissa erat
Et de Anna dicebat qd erat filia phanuel
q interptr videns deum i. cui deus appet Et ete
vir qteplatis dr i Tob ult Beatus ero/ si
fuerint reliquie seminis mei/ ad videndum
claritatem ierlm Ista quatuor opz nos hre
si volum digne occurrere Saluatori nro/ ad
nos venire volenti vidz/ qd detestem pec
ta/ qz obseruem mandata/ qd pacificem
interna/ qd ees qteplem supna/ Et hec
oia signant candele qs hodie portamus/ Por
tamus enim eas in signum/ qd detestem pecca
Vnde et dr Ysa lii Excutere de puluere/ sur
ge sede ierlm In signum ees qd obseruam
mandata/ que sunt quedam lucerne Prov vi
dr Mandatum lucerna est Et lex lux/ Et ete
Virtute/ p qs obseruat mandata sunt
aie nre gloriosa vestimenta De quibz dr
Ysa lii Indue vestimentis
glorie tue ierlm ciuitas sca In signum ees
qd pacificamus interna Lux enim mestus hui
non ht qtrium ymmo consiliat Et qui paci
ficat qtrria ecia Vnde de viris qui gaudent
pace pectoris dr Thob xiii Beati qui gaudent
sup pace tua ierlm In signum ees qd qtem
plam supna Vnde Baruc
v Circumspice ierlm ad oriente/ et vide io
cunditatem a deo venientem/ Videamus ergo qd ista
signa non sint in nobis ficta ut mereamur
diuinam bndcom/ et eternam beatitudinis visio
nem Iux illud ps Benedicat tibi dns ex Syon
et videas bona ierlm ipsius supne oibz diebz
vite tue Sed pro dolor multi sunt p quorum
penam temporalem/ et eternam quam meret.

p sua guerra anima fleuit deus ihs xps/ qstitu
tus in mortali corpe/ longe dum qd ipi nati essent
Vnde Luc xix dr qd videns ihs ciuitatem ierlm
fleuit Quinto et ultimo/ notatur in orna
tu seu in fructu voluptatis/ Summa comoditas
a nobis reportanda/ cum dr Adornandum locum sanctifica
cionis sue Ad literam/ venit hodie xps ad templum
materiale/ ut ipm ornaret nouit/ sui pnocia
corporali Quia ipm postea/ frequent adornauit/
et nunquam aliqua domus veteris testi/ fuit tam nobi
lis/ et tam preciosa ornatu/ sicut domus fuit ista/ qd
quidem templum erat locus diuine sanctificacionis/ ma
i eo sanctificabant hoies/ et a penis legalibz
absoluebat Verum et si venit ad illud templum
corporale/ libencius tamen venit spuale ad aiabus fi
delium Que sunt loca sue sanctificacionis ita ipas
ipse sanctificat/ et ipos scas/ ipse scus sanctorum inhitat
Et in ipis ~~sanctus~~ sanctus ~~et~~ scos affectus in
spirat/ Et p ipas fructus sanctorum operum pducat
Et ideo/ Quia anima hois e locus deo
dedicatus et sanctificatus Ideo debz ee locus mag
ne spaciositatis p dilcom Dilectio enim dilata
tiua dilatat aiam s/ sursum ad diligendum deum
deorsum ad diligendum seipm. a dextris ad dili
gendum amicum/ Et a sinistris/ ad diligendum inimi
cum Hec e ille locus de quo dr xps deo patri in
ps Statuisti in loco spacioso pedes meos
Quia ipi sunt mea qsciencia/ Debet ees ee locus
magne delectositatis p deuocom/ Vnde dr xps
de patre suo In loco pascue ibi me colloca
uit In aia enim deuota xps pascat melliflua
virtutum/ Debet ees ee locus magne stabilitatis
p collocacom aduersorum/ Aia enim virtuosa ppt sua
paciam/ e terribilis demonibz/ qz non possunt eam
p aduersitatibus superare Vnde ipa est ille locus de
quo dr Gen xxviii Quam terribilis e locus
iste/ Vere non e hic aliud nisi domus dei et porta
celi Est ee locus magne incolumitatis/ p dei
inhitacom In hoc enim loco inhitat medicus
celestis Qui omnem morbum spualem fugat
Vnde dr Eccl xxxviii Da locum me
dico ipsi celesti Cui ipsi tue dat locus/ qn aia
que sua locus est replet virtutibus Maxime vero hu
militatis/ ppt qd dr Eccl xix Da locum timori
altissimi/ ipsi in aia tua Quia ipsi tue dabis
i ea locum xpo sine quo qpite in aia p grram
ipam qz inhabitante aia ipa e sine spualibz
ornamentis/ xpo aut adueniente/ ornat mul
tiplicitate videlicet/ sicut celum varietate

tiarum / Secundo sponsa varietate monilium / Secundo templum
varietate vexillum / Et secundo vas varietate lapidum
ornatur virtutibus / Que sunt luminaria ad dirigen-
dum / Unde de viris iustis / qui sunt viri celestes
dicitur Job xxvi. Spiritus domini ornavit celos / orna-
vit dico virtutibus / Certe nobilius quod sit orna-
tum luminaribus. Sunt etiam virtutes / monilia ad pravi-
tatem monilia enim dicuntur a monendo Quia monet
manum (?) lenonis / ne ponat manum ad pectus
sponse / Et ita virtutes / longe magis monet / demo-
nes ne ponat cogitationes malas in cordibus
nostris Unde anima devota dicitur Ysa. lxi. Induit
me dominus vestimento salutis etc. Sequitur Et quasi
sponsa ornata monilibus suis. Sunt etiam quedam in-
vexillia Ad ministrandum deo Per ipsas enim rex
pascitur et potitur in anima virtuosa / et decora-
natur per eas / quod nunquam fuit templum ornatum de
quo dicitur i. Machab. iiii. Et ornaverunt faciem tem-
pli coronis aureis etc. Sunt etiam quedam lapides
ad stabiliendum animam / et protegendum seu repel-
lendum hostem Unde anima talis potest dici Ecclesiastici l. est
quasi vas auri solidum ornatum omni lapide precioso
Sic quod nobiscum faciat christus ut ad nos ipse veni-
ens det nobis ornamentum gratie De quo Ecclesiastici xxv
Et ut tandem recipiamus ornamentum glorie potest dici
Matthei xxv. Cum ornatis lampadibus sibi obviam ve-
nientes Amen

Dominica lxx. Sermo primus

Ite in vineam meam et quod iustum fuerit da-
bo vobis. Matthei xx. Quia continet lxxma que in
ista solempni dominica incipit et durat usque Sabbato in
Albis. Representat enim captivitatem humani generis
in Babilone presentis miserie / Que incipit in
prevaricatione primi hominis / et durabit usque ultimum
iudicium cum etiam stola duplici glorie restituetur
Et quia hec lxx. dies / Cum secundum filii Israel per lxx
annos quibus fuerant in Babilone redierunt in
terram suam Ita post ista lxx. quod facimus in hac
terra sua Ita post ista lxx. revocabuntur etiam ad terram vivencium
valle miserie / revocabuntur etiam ad terram viventium
a qua expulsi fuerunt propter peccatum Et quia hoc istud
cum a quaquam (?) fuerunt propter peccatum Et quia hoc isto
suspendit etiam organa letitie / et cantica le-
tabunda / Quia hoc sit propter statum miserie et la-
crimabilem / quod ista lxx. representat / Et quia dicitur ad
missam introitus Circumdederunt me etc. Et quia
etiam dicitur epistola Pauli Nescitis quod hii qui in stadio
currunt etc. que sunt de i. ad Chorinthios ix c. Et quia
legitur hodie istud evangelium scriptum Matthei xx. Simile
est regnum celorum homini patrifamilias qui exiit primo
mane etc. De quo sumitur propositum verbum Ite
in vineam meam etc. Satis diffuse notum inveni-

es in postilla Ad evidentiam autem verbi propositi
de quo sermo est intendimus facere tria quod secundum se-
ctam Crisostomi omelia xxxiiii super Matthei patrisfamilias
deus pater est / vel deus trinitas / Sua familia est
celestium atque terrestrium creatura / Vinea istius
patrisfamilias secundum Gregorium est universitas Ecclesia secundum
istum Crisostomum generalis iustitia / sub se continens mul-
tas species iustitie / quia multas vites Operarii
autem huius vinee sunt homines / Forus est mundus
Denarius diurnus seu merces vel conductionis
promissio vite eterne Procurator autem istius vinee
est Christus dominus / qui in fine mundi / vocabit operari-
os / et reddet illis mercedem Sex autem hore que
nominantur scilicet mane tertia sexta nona undecima
et sero sunt sex etates per quas humanum genus decurrit
secundum quod dicitur per sex dies de quibus fuit facta mentio
in matutinis in lectione sumpta de i. c. libri
Genesis. producat creaturas ad esse nature sic per
sex etates producat homines ad bene esse iustitie dicens
eis verbum propositum Ite in vineam meam etc. In
quo quidem verbo excutitur torpor a negligentibus
Inducitur labor obedientibus / promittitur merces per
fructibus / cultura iustitie / usque sero / Hoc igitur verbum
excutit negligentiam / Iniungit diligentiam / Ingerit
confidentiam / Excutit autem negligentiam / sedula com-
monitione cum premittitur Ite / Iniungit diligentiam
commissa negotiatione cum additur In vineam meam
Ingerit autem confidentiam promissa suppeditatione
cum dicitur Et quod iustum fuerit etc. Primo dico Ex-
cutitur in hoc verbo / negligentia / quod probat sedula
commonitio scilicet primus patrisfamilias mittentis operarios
nos cum hiis secundum hoc in hoc enim dicatis Ite
Certe quia grandis restat nobis via Et quia
grandis est restat nobis via / et quia etiam gra-
dis est et multum laboriosa / cultura iustitie Ideo
et etiam quia brevis est vita presens Excutiendus
est torpor negligentie iustitie / Et eundum est celeriter ad iustitie
culturam / ut colamus eius species / qui vites de qui-
bus enim viris dictum est in psalmo Et ibunt de virtu-
te in virtutem / donec videat deum deorum in Syon
superna. Secundo dico Inducitur nobis diligentia
a quo probat commissa negotiatio cum additur In
vineam meam colenda enim est diligentissime
ista vinea id est iustitia / ad instar illius Noe
de quo dicitur Genesis ix Et cepit Noe excolere terram
et plantavit vineam scilicet iustitiam in terra cordis
sui Quia ipse excoluit donec inde colligeret fructum
Vir enim iustus plantat et colit istam vineam
in terra cordis sui Sed peccator plantat in terra
cordis sui aliam vineam scilicet peccatum Et ista

vinea/ loco vitium/ habet urticas .i. diuersas species
peccatorum Vnde dicit Sapiens prouerbiorum xxiiij°. Per
vineam hominis stulti .i. peccatoris transiui/ Et ecce to-
tum repleuerant urtice Et bene peccata dicuntur urti-
ce quia pungunt animam/ et pruritum in ea exci-
tant et vrunt/ atque per hec consumunt uestimenta vir-
tutum. Tercio dico Ingenitum gaudencia/ quod probat
per missa stipendiatio cum subdit. Et quod iustum
fuit dabo vobis Et non solum dabit secundum ius-
ticiam/ sed eciam secundum misericordiam Quia premiabit
ultra condignum Sic enim dicit apostolus ad Rom. viij°.
Non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram
gloriam que reuelabitur in nobis Re vera non sunt condig-
ne cum quia sunt modice cum quia momentane
e respectu premij eterni/ Et tamen de viro iusto dicitur
Ezech. xviij°. Quia iusticia iusti super eum erit Et
Jacob dixit in figura iusti viri Gen. xxx°.
Respondebit michi cras iusticia mea/ cum tempus
placiti uenerit coram te Loquitur deo quasi figuram/
Certe in tempore placito eternis hominibus .i. in die
Judicij ... propinquitate/ qui erit cras
tempus enim presens ... Respondebit eis
in premio iusticia corporum ... primum ...
magis debet attribui diuine misericordie quam iusticie/ Co-
ta enim iusticia mea procedit a gratia et virtutibus
que dei hominibus gratis/ et sine meritis/ ac summe
misericordie elargitur/ propter quod dicit apostolus ad
Ro. vj°. Gratia dei uita eterna Dicit quod Jte
in vineam meam/ Quarto dico in verbo proposito
Excitatur a nobis expandi negligencia quod pro-
bat sedula commonicio dicentis Jte vos i
sicedum/ quod ad perfectam culturam iusticie que est
ipsius dei spiritualis vinea quorum constituit/ Primus
copam ... e detestari peccata recidi-
uum/ Tercius est edificare proximorum exemplum et in hijs
omnibus intendere fine ultimum ... Jdeo
pater iste familias .i. deus trinitas/ Excitantes
torpore a negligentibus monet eos sedule ut
eant/ et hoc producendo fructificacionem meri-
torum/ Precauendo recidiuacionem peccatorum/
Attendendo edificacionem proximorum/ et intende-
do remuneracionem eternorum/ Primo dico debe-
mus ire producendo fructificacionem meritorum/
Ad hoc enim elegit nos deus/ secundum quod dicit Christus Jo. xv°.
Ego vos elegi de mundo et posui vos ut
eatis et fructum afferatis/ et fructus vester ma-
neat/ Vtique elegit Christus ab eterno iustos
viros/ qui sunt percepturi uitam eternam mercede

Ego inquit elegi vos Ad Ephe. i°. Elegit nos
ante mundi constitucionem Ipse est posuit eos in
statu gratie et christiane milicie Et posui inquit
vos/ nobilis enim est ista positio qua fiunt homines
Reges et sacerdotes/ posuit dico ut eatis semper
de virtute in virtutem ut dictum est Et fructum affe-
ratis .i. merita congregetis et cumulentis Et
fructus eorum maneat semper in eterno premio Quia
ut dicit Sap. iij°. Bonorum laborum gloriosus est fructus
Posui ergo vos dicit Saluator fidelibus Posui
dico in statu christiane milicie ut eatis non
ut sedeatis vel iaceatis/ non ut torpeatis uel
dormiatis Sed ut eatis/ et fructum afferatis
non solum quantum ad vos merita congregando/ sed eciam quantum
ad alios/ ipsos ad bona opera prouocando/ et fructus
vester maneat Eternum premium colligendo
Ecce ad quid nos elegit deus/ et ad quid posuit
nos in christianismo. Certe ut eamus .i. in statute
proficiamus Quia elegit nos deus ut essemus sancti
ad Ephe. i°. Eamus ergo proficiendo sicut ibat ille de
quo dicit Gen. xxvj°. Qui ibat proficiens atque suc-
crescens donec vehementer magnus effectus est
Secundo debemus ire precauendo recidiuacionem
peccatorum/ Commonicio ista de cauendo peccati recidiuum
supponit quod sunt peccata commisimus/ quod de illis peni-
teamus/ alias non possemus ire producendo fructus
meritorum/ Prima autem est illa via de qua dixe-
runt illi Exo. iij°. Jbimus viam trium dierum
in solitudinem/ ut immolemus domino deo nostro Et
bene prima est via trium dierum Quia habet tres partes
secundum tres dietas .i. cordis contricionem/ oris confessionem
Et operis satisfaccionem/ Et bene dicitur esse hec via
in solitudine/ Quia penitencia diligit solitudinem
loca enim solitaria/ lacrimis et meroribus sunt ami-
ca/ Vnde est dicitur ut immolemus domino deo nostro/ quia
ut in ps. dicit Sacrificium deo spiritus contribulatus
Cor contritum etc. Verus enim penitens contrite im-
molat seipsum Supposito ergo quod de peccatis preteritis
peniteamus monet nos deus/ ut peccati recidiuum ca-
ueamus/ Jta quod possit dici de nobis illud quod dicitur
Ezech. i°. De rotis uolubilibus in quibus erat
spiritus uite/ quod euntes ibant/ et non reuertebantur
cum ambularent Veri penitentes sunt volubiles
sicut rote Quia voluunt se per obedienciam ad
omne opus satisfactorium quantumque graue et ar-
duum quod iniungitur eis Jn eis eciam est spiritus uite
Peccatoribus enim dicit Ezech. xviij°. Reuertimini semper

primam / Et vcite per gratiam / De vcis g° pe
ccatoribus d. hic / q currens ibat . s. per via iustie
non revertebantur scilicet ad vomitum s. canis
s. sus lota in volutabro luti / s. dic
at in pubio qd adducat Petrus y. sue
m. y. c. Ibi enim d. qui rursus implica
illis peccatis quibus renunciaverant / ab eis supe
rantur / Facta sunt eius posteriora deteriora prioribus /
Melius enim erat illis non cognoscere viam iustitie q
agnitam retrorsum converti / Contigit enim
illis i. veri proverbii / Canis reversus ad suum
vomitum / Et sus lota in volutabro luti /
de vcis penitentibus / et qui volunt satis
facere consequi d. hic qd currens ibat / et non re
vertebantur cum ambularet / Non revertebantur
quidem ad peccata que prius fuerant detestata
Dicitur enim medici / q infirmitas recadiva
est magis periculosa q infirmitas prima / quia in
venit debilitata virtute infirmitatis sic est
de recadivo peccati — Tercio dico q debemus
ire attendendo edificationem proximorum / Non enim
sufficit q solum edificamus nobisipsis sed eciam
aliis proficere debemus Vn Salvator Mt. v.
Sic luceat lux vestra coram hominibus et c. Et qd
d. iustis viris Ysa. xviii°. Ite angeli ve
loces ad gentem convulsam et dilaceratam / Et
ad populum terribilem. Gens peccatorum d. gens convulsa
scilicet ab omni bono virtutis Et dilacerata quia
vestimenta iustitie sunt in eis penitus consup
ta / Et est populus terribilis per peccata q committunt
q magis terret iustos viros q terreant de
mones infernales Certe ad istam gentem mise
ra debent ire velociter viri iusti tamquam alii an
geli Ut videlicet docendo / et bona exempla
ostendendo ipsos revocent ad viam salutis Hoc
enim est officium angelorum bonorum Ite d. eis angeli
veloces et c. / Mt. eciam xxi°. d. Christus apostolis Ite
in castellum qd contra vos est / et invenietis
asinam alligatam et pullum cum ea / Solvite
et adducite michi / Castellum qd est contra vi
ros sanctos / mundus est / qui ipsos graviter impug
nat / In isto castello sunt alligati asina et
pullus . i. peccatores / quorum aliqui sunt invetera
ti in peccatis / qui designantur per asinam Alii autem
noviter lapsi sunt contra deum / qui designantur
per pullum Certe / tam isti q illi sunt ligati vin

culis demonum Sed quid d. viris iustis Ite
in castellum et c. i. in mundum qui valde vobis
contrarium Sequitur Solvite asinam et pullum i.
omnes peccatores facite qd in vobis est / Arguen
do / docendo / monendo / et exempla bona ostendendo
q solvatur / ut sic per vestrum ministerium adducantur
Christo Solvite d. eis / et adducite michi /
Quarto debemus ire intendendo remuneracionem
eternorum Intencio enim finis ultimi et op
timi / per q omnia bona fienda sunt et mala
detestanda / facit omnia opera nostra bona Nisi
enim homo in hiis que agit intendat bonum et
verum tamquam finem ultimum inaniter ageret In vanum la
boraret / Propter qd dicebat ille filius p
digus Luc. xv°. Surgam scilicet a peccato per pe
nitenciam / et ibo ad patrem meum scilicet celestem
cuius gloriam desidero Et dicam ei Pater peccavi
in celum et coram te / fac me s. unum de merce
nariis tuis / qui in domo tua celesti panibus
habundant i. delectacionibus q nunquam fini
entur. Primi Regum et vi°. d. q ille vacce
q portabant archam domini / ibant in directum
per viam que ducit Bethsames / Iste vacce
significant viros iustos / qui dum hic vacce per
bonorum operum fecunditate / qui eciam portant
archam domini i. sanctam ecclesiam / isti scilicet va
dunt in directum / quia non declinant / nec ad dex
teram per mundanas prosperitates / nec ad sinis
tram per mundanas adversitates / Sed scilicet va
dunt in directum / per viam q ducit Bethsa
mes qd interpretatur domus solis / Per istam
g°. viam Regiam q ducit ad domum solis
eterni / q sibi pro fine ultimo et optimo prestituunt
vadunt viri iusti De quibus d. Prov. iiii°.
Iustorum semita quasi lux splendens procedit
/ et crescit usque ad perfectam diem / sic g° debemus
ire Sed proh dolor multi sunt qui vadunt per
alias vias quorum pedes ad malum currunt / ut
d. Prov. i. De quibus d. deus in ps. Dimisi
eos d. deus / facere secundum desideria cordis eorum
Ibunt in adinvencionibus suis i. ad peccata p
petranda / Que sunt adinvenciones humane /
Deus enim non adinvenit nec fecit peccatum Sed
homines et demones adinvenerunt ea / Et
Re vera ubi deus dimittit hominem / ut faciat
secundum sua desideria / expeditum est de illo / q
vadit ad inveniones innumeras Innumera
enim peccata et innumeros modos peccandi inveni

vnt peccores / qui vadunt post concupiscencias suas
Apostolus quod dicit augustinus in manuali Ecclesiastici xviij°. Post concu
piscencias tuas non eas Et a voluntate tua averte
proprie a [illegible] Quia qui vadit post suas con
cupiscencias vadit per viam ruine / quia ruit de
peccato in peccatum donec sit in inferno / propter quod dicit
Ecclesiastici xxxij°. In via ruine non eas / et non
offendes in lapide .i. non invenies offen
diculum / quod te impedire possit Certe de
talibus dicitur in psalmo Viam civitatis habitaculi
non invenerunt Cuius contrarium et nos / et non
ociemur in foro .i. in mundo Dictum enim fuit
illis ut habetur in hoc evangelio Quid hic statis
tota die ociosi Ite et vos in vineam meam
etc. In presenti enim vita non est locus nec tempus
quietis / sed potius laboris propter quod dicit augustinus
in manuali Michee ij°. Surgite et ite scilicet ad
patriam celestem / quia non habetis hic requiem
De bonis enim operariis dicitur in psalmo Et eduxit
eos deus in viam rectam ut iret in civi
tatem habitacionis / Ad quam nos perducat et cetera. Item
Sermo secundus de eodem
Ite in vineam meam etc. ubi supra. Ac
ceptis divisione et prosecucione huius thematis
in principio precedentis sermonis positis / et obmis
so primo membro de quo ibi conscripsimus Circa
secundum ubi nobis indicatur diligentia circa probat
commissa negociacio cum additur In vineam
meam Ubi advertendum quod secundum bonum culturam istius
vinee / que est generalis iusticia / habens sub se mul
tas virtutes species / ut vites septem requiru
tur .scilicet plantacio / clausio / fossio / puta
cio / ligacio / pastinacio / propagacio / Et
vide quod ista vinea iusticie plantatur Bap
tismali regeneracione / clauditur actuali sanctorum
invocacione / ligonizatur corporali viciorum
crucifixione / putatur occulti peccatorum re
secacione / Ligatur proposito bono immobili continu
acione / Pastinatur patrum laudabili imi
tacione Propagatur priorum doctrinali e
ruditione / et exemplari edificacione // Primo
dico vinea iusticie plantatur Baptismali
regeneracione / et hoc sive sit baptismus fluminis
sive flaminis In utroque enim infunditur bapti
zato gracia et virtutes que sunt istius vinee vites
Sicut sunt fides / spes / caritas / prudencia et
temperancia / fortitudo / et iusticia et sic de aliis
Ista autem vinea non plantatur principaliter
nisi solus deus homines enim possunt esse ministri
plantatoris / sed solus deus est principalis plata
tor Ipse enim dicit Jere. ij°. loquens enim isti vinee Ego
plantavi te vineam electam / et omne semen me
um / Et bene dicitur vinea electam / quia sola vinea
iusticie est deo plac[...]ibilis et accepta Et
dicit omne semen meum Diabolus enim seminat semen
suum et alienum Sed deus non plantat nisi semen
proprium et verum / Ista autem vinea non est plantata
extra nos / sed in nobis ipsis Ideo qui peccatum
facit vineam dei dissipat Qui autem bona
opera facit colit eam in seipso Dicit Crisostomus omelia
xxvja super Matheum Multum est honoranda et custo
dienda ista vinea Cum ex vone plantatoris
Cum ex re in qua est plantata que est ani
ma Cum ex voce fructuum quos affert
Secundo dico quod hec vinea clauditur actuali sanctorum
invocacione Quia cum vult quod hec vinea custodia
cum sint multi apri / et infinite vulpecule qui
volunt eam demoliri / Ideo claudenda est et
sepienda / sanctorum angelorum et aliorum invocacionum
presidium valere ergo et super omnia dominice passio
nis potest dici de iusto viro qui ista vineam
diligenter in se custodit et colit / ia. Ysa. v°.
Sepivit vineam scilicet sanctorum invocacionibus quasi
muris inexpugnabilibus Sequitur Et edificavit
turrim in medio eius Que quidem turris potest dici
Virgo Maria / ex qua pendent mille clipei /
omnis armatura fortium Sicut dicitur Cant. iiij°.
Hec autem turris debet edificari in medio vi
nee .i. firmiter collocari / ne discedat a vinea
propter auxilium protectionis sue / Firmiter dico collo
cari devotis oracionibus Sequitur Et extruxit
in ea torcular videlicet dominice crucis / quam
debet ista vinea / die ac nocte devotissime
et confidentissime intueri / Hanc eandem sentenciam
ponit Salvator Matthei xxj°. // Tercio debet
ligonizari corporali viciorum crucifixione
Cotidie enim vinea circa vites istius vi
nee pullulat propter pravitatem et inclinacionem
quam habemus ad malum ex natura corrupcione et mi
rito prime prevaricacionis Ideo caro crucifigen
da est / cum vigiliis et concupiscenciis ne succres
cat / et vites corrumpat / Crucifigenda dico ie
iuniis et vigiliis et aliis afflictionibus carnis

Hec em̄ custrio est illa opac̄o q̄ de⁹ uolt
fieri in vinea ista de qua dr̄ ipe curt hoim
l. ost. xxi. fili vade hodie op̄ari in vineam
mea Quod quidē hodie debz ee ꝯtinuu usq
ad fine uite / Omi em̄ tpre ē nob̄ ne̅ccia /
fossio cavis / cu ligone pn̄ie ꝛ abstinentie / ut
ꝯcupie ꝯp̄mat̄ / Qrto ista vinea putat̄
sacrali p̄ccor̄ resecac̄oe / Quatuciq em̄
sit in nob̄ vinea iustie / cottidie p̄cta ꝯ
mittim⁹ ꝯ̄ivis n̄o mortalia / Septies em̄
in die cadit iust⁹ dr̄ Sap̄ns. Ista aut̄ p̄cta
ꝯ̄fciq p̄ua / tm̄ possēt multiplicari q̄ homo
tā̄de laberet̄ in mortale / et tūc vinea
iustie p̄iret / Propt̄ qd̄ s. a vicijs ꝯpu
tant̄ sup̄flua / ita ꝛ p̄cta ꝯ̄fciq venialia /
cū sint queda vilia sup̄flua debem⁹ a nb̄
amputare ꝛ resecare / Putatoriu aut̄ istoz
sup̄fluoz / ē v̄ca ꝯfessio / et sacrm̄ p̄nie /
p̄ qd̄ freq̄nt̄ debem⁹ recurre ad istud sacrm̄
De hc̄ possu⁹ exponē v̄ qd̄ dr̄ Levi.
xxv. Sex annis putabis vinea tua .i.
toto tp̄e uite tue / amputabis p̄ v̄cam ꝯfes
sionis sup̄flua .i. p̄cta q̄ pascunt̄ i vinea
tua / Qrto vinea ista ligat̄ / ꝛ nobilit
ꝯponit boni ꝯtinuac̄oe / Nisi em̄ homo ha
bet ꝯp̄ositu firmu de faciendo bonu ꝛ vitando
malu / uites hui⁹ vinee / declinarent ad
t̄ra .i. ad t̄rrena / et cito corrūpent̄ / Sz boi
et firmu p̄po⁹ de ꝯtinuac̄oe ꝛ ꝯsumac̄one
boni / ligat uites istas ꝛ firmat / Et h̄c l̄ca
ligac̄o est q̄ p̄fectio isti⁹ vinee de qua dr̄
deo in ps. P̄fice vinea q̄ plantauit dextra
tua .i. fac tua sca̅ inspirac̄oe ut p̄ hoies
p̄ficiat / qd̄ quidē fiet / si p̄ eos ligent̄ uites
boni p̄positi firma ꝯtinuac̄oe / Sex° ista
vinea pastinat̄ / P̄fcoz hoim laudabili
imitac̄oe / Videm⁹ q̄ p̄uē uites indiget
paxillis cu quib; ligant̄ / ꝛ quib; sustetat̄
ne cadat in t̄ra / Sic ꝛ hoies mg⁹ s p̄ue
ꝛ tenelle uites v̄a / debet se firmac ꝛ appo
diare / sup̄ uiuas p̄fcos p̄or vita imita
do / Ipi em̄ st̄ q̄ quida paxilli qui susten
tāt vita infirmoz / dū tamē insimul ipos
debent imitari / De ista aut̄ pastinac̄oe
.i. paxilloz fixione cu uites / sc̄ exponi l.
qd̄ dr̄ Saluator p̄ figura ost. xxi. vinea
pastinauit ho ꝛc̄. Pastinac̄o aut̄ vinee
mei a̅ ē q̄ paxilloz fixio c̄ uites

Septio h̄ vinea p̄pagnat̄ / Piroz doc
trinali erudic̄one / Et explari edificac̄one
Videm⁹ q̄ p̄ p̄pagnac̄om̄ vinea extēdit
palmites suos usq ad distācia magnam
Sic p̄ doctrina scoz ꝛ hoestā ꝯu̅sac̄om̄ / exte
dit̄ vinea iustie / usq ad multos / sicut ap
paruit de doctrina / ꝛ vita scor ap̄loz / et a
lioz viroz ap̄licoz / Qr p̄ ip̄am hoies in
numeri / in q⁹ erat vinea dyabli / disposue
runt se / de ꝯgruo / ut celestis plātator pla
taret in ip̄is vinea ista / q̄ ꝛ sem̄ fuit / et
ad huc cottidie fit / Vn̄ q̄ tpe ap̄loz de q⁹
in ps dr̄ Qr in omem t̄ra exiuit son⁹ eoꝝ — ps.
ꝛc̄. Dicat̄ alibi in ps de ista vinea exte
dit palmites suos usq ad mare / et usq ad
flumē p̄pagines ei⁹ / Patet g̊ / q̄ ne̅ccia ē
nob̄ suma diligēcia / q̄ ꝯmissa ē nobis
maxia negociac̄o v̄z. cultura isti⁹ vinee
q̄ ē iustia q̄ d⁹ plātauit in aia n̄ra / que
p̄ nos ē sepiēnda / fodienda / putanda / liga
da / pastinada / et p̄pagnada / Sz p̄ch dolor
vinea ista / q̄ xp̄s tradidit custodib; — Osee
s. dr̄ Cant. ult. custodib; dico .i. cuib; hoi
qui h̄t hac vinea in seipo custodire / Vel
custodib; .i. eccliaꝝ p̄latis qui debet eam
custodire / nō solu in seipis / v̄z eꝯ et
in hoib; alijs / qui s ꝯmissi sue sollicitudinj
sz alibz / Qr alius plat⁹ sic dicē l. Can. i. — Cant
Posuerut me s. p̄r ꝛ fili⁹ ꝛ sp̄s s̄cs custo
dem in vineis s. que s in aiab; subdi
toꝝ meoz / vinea aut̄ mea / q̄ s ē in
aia mea q̄ debui custodire / ꝛ excolere di
ligēcius / nō custodiui / Qui aut̄ nō custo
dit vinea p̄pam / quō custodiet vineas
alioz Certe male / Qui em̄ sibi neq̄ ē
dr̄ Sap̄ns. cui alij bon⁹ erit / Vere multi s p̄ .i. ta
neglicēcia p̄ q̄ multi hoies negligēter se
hnt in custodia vineaꝝ p̄priaꝝ / Et eꝯ p̄
q̄ p̄lati eccie neglig̃t se hnt in custodia
vinee p̄pe / et eoꝝ subditoꝝ / De⁹ deserit
istā vinea iustie in aiab; multoꝝ hoim
in quib; ꝯplātauit eam / et subtrahit ei oīa
quib; custodiebat̄ .i. colebat̄ / Vn̄ ip̄e dr̄ — ysa
ysa. v°. Auffeam sepē ei⁹ .i. vinee qua
plātauit / et erit in direpc̄om / diruam
maceria ei⁹ / Et erit in ꝯculcac̄om / et po
nā eam desertam .i. aufferā ab eo p̄ p̄cta
custodium / custodiam scoz angelorum

et alioꝝ ſtoꝝ / quibꝫ ſepiebat / et cingebat
tm̄ muro inexpugnabili / qua ſublata v
tribulit apri / ꝛ ſingulares feri / ad extirpandu
et depaſcendu eam ut poſſit dici iḋ ps. Exter
minauit vineā meā aper de ſilua / et ſi
gularis ferus depaſt⁹ ē eam / Intrabūt ecc̄
et vulpecule ad demoliendū eas / diuine
enim pſpe dicut angelis ꝛ ſcīs ſpiritib; iḋ cant.
ijo. Capite nob vulpes paruulas .i. temptatões
demonū fugate ab hoīb; / Que demoliū
tur vineas . dic̄ in yſa. Non putabit
ꝛ nō fodiet̄ .i. pmitta eā nō fodi / et nō
putari / Et tūc aſcendet ſup eā vepres ꝛ
ſpine Et nubib; mādabo .i. ſcīs q ſt̄ in
ṗria meā / Vel nubib; ne pluat ſup eā
imbre ſcī grē / Nō pauuret / Vel imbre
doctrine ſalutiſe nō ſtillet ſup eā / et tūc
cū debet vuas face faciet labruſcas / In
multis ēē hoīb; / ē plātata vinea dyabli
de qua dr̄ de⁹ ouꝫ malo hoī Ezech. xix°.
Mater tua qⁱ vinea in ſangne tuo ſup aq̄
plantata ē / Mater autē mali hoīs q̄ⁿ ad
malicia dyabli / eſt malicia / Sicut ꝛ ipſe
maloꝝ hoīm eſt pat / Vos enim ex pr̄e dya.
eſtis / dixit eis ſaluator Jo. viij°. Iſta dicta
mat maloꝝ hoīm plantata eſt ſuper aq̄
ſcī vanitatis ꝛ fluxibilitatis mūdane / In
ſangne maloꝝ hoīm .i. cū fomento ꝛ nutrim
to corporis huane ſeu carnalis ꝯpne / q
ꝑ ſangne deſignat. Mater ḡ tua dicitur
malo hoī / qⁱ vinea plantata eſt ſuper aq̄
ut pns / In ſangne tuo .i. cū fomēto ꝛ nut
mēto carnalis ꝯpne / Que multū ma
licia demois fortificat ꝛ augmentat / De
iſta vinea dr̄. ibidē Cū eius fruct⁹ ꝛ fro
des creuerūt ex aquis multis .i. ex multis
pplis qui libent̄ receperūt iſta matrē /
Aque enim multe ſt̄ ppli multi ut dr̄. in Apoc
Certe in tm̄ creuerūt frondes iſt⁹ vinee
in mltis pplis q̄ fc̄e ſt̄ vḡe ſolide / et i
ſceptra dnancū / Multi enim mali hoīes
qui ſt̄ frōdes ꝛ vḡe hui⁹ vinee / fc̄i ſt̄ Re
ges ꝛ impatores ſicut Pharao / Nabu
godonoſor Anthioch⁹ Nero Et alij innu
meri / Sed q̄ dr̄. de iſta vinea ꝯnter certe
dr̄. q̄ cū eet in maiori pſperitate ꝛ hret
maiore altitudine ꝛ mltitudine pal
mitū deuulſa ē in ira .i. in dīna iuſtia ſcīd
appꝫ de mltis malis ꝑncipib; Quiaiam
deuulſi ſt̄ p dīnam iuſtiam / Et ad huc apli
duuellent̄ fruct⁹ et frondes ei⁹ / In terram p
iecta eſt / ſcī in terra inſie ꝛ tenebraꝝ ſcī
q̄ⁿ ad multos / et ad huc q̄ⁿ ad alios puen
uent⁹ vres ſcī mortis ſiccauit fructū e
ſcī q̄ⁿ ad iſta vita / et ad huc magis ſicca
bit / vent⁹ dīne ſine / qui eos puet i inf
Maledicta eſt iſta vinea / et maledc̄e ſt̄ uu
ei⁹ / et maledc̄i ſt̄ qui colūt eam in ſcp̄us
Igit̄ karmi cradicem⁹ nos vinea iſta p vi
b; / et colam⁹ in nobiſipis vinea iuſtie / q̄
plātauit dextra dei / ut tandē mercedem
miſſā bonis oparijs iſt⁹ vinee recipe va
leam⁹ Quod nobis ꝯcedat ꝛc̄ Amen. Ite

Sermo iij⁹ de eodem

Ite in vineam meam. ꝛc̄ Vbi ſup̄.
Accepta dicione ꝛ pſequtõe hui⁹ thematis
in pn° primi ſmois poitis Et ob miſſo p̄
et ſcd̄o mēbro de quib; actu ē ſupius Cir
tcū vbi nob ingerit. ꝯfidencia certa pbat
pmiſſa ſtipendiatio / cū ſubdit pr̄ familias
dicens oparijs ſue vinee / Et qd̄ iuſtū fuit d
bo vobis Eſt ſciēd. Cū in iſta clauſla breui
ter tangūr .ſ. ex pte dei libealitas / cū dicit
dabo / Ex pte mri ydoneitas cū addit vob
ſcī mercenarijs / Et p mercede fidelit oparā
de / Ex pte pmij cūcedū pporcionalitas
cū ſubdit Quod iuſtū eſt Et dico q̄ dū ppor
cionalitas Quia nō eſt plena pporcio int
mercedem et mltā Quia merces i multo excedit
mitū / Deus enim pmiat ultra ꝯdignū /
ut dcm̄ ē ſup̄. Quod immens dixit Habe
Gen. xv°. Ego ꝓtector tu⁹ ſu / ꝛ merces tua
magna nimis / Et Mt. v°. Merces vra co
pioſa ē in celis / Dicit ḡo p̄ᵒ. pr̄ familias
qui ē de⁹ Dabo vbi notat̄ ei⁹ libealitas
Verbū enim dandi libealit̄ nōt / De deo at
dr̄. in ps Quod gram̄ ꝛ glam dabit dns /
Gram quidē ad merendū / Et glam / ad
pmiandū / Eſt aut ſciendū Cū deus dat
nobis in vita iſta / pmo / fidē / p q̄ⁿ intellc̄
captiuam⁹ / Scd̄o / caritatē / Per q̄ affcūs
regltam⁹ / Tercio / pme aſpitatē / Per quā
ſnſus mortificam⁹ / Quarto manū ꝛ pncte
Per q̄ alioꝝ defcūs ꝛ inopias releuam⁹
Et iſtas ḡras dat nob libealit ad mere
dū / Quia ſcūs dat nob ſpcā gram / ſine
qua nō ſufficeret ad merēdū Jnſiciat at

ita dabit nobis et liberaliter. Propter primo quod ad
istis succedunt Nam captivatio intellectum
succedit cognitio inoffuscabilis De qua dicit
ipse Apocalypsis ii° Qui vicerit super vitia et peccata et
errores ac suasiones erratum, dabo illi super
in futuro stellam matutinam id est notitiam claram
et apertam. Regulationem autem affectuum scilicet per cari-
tate succedet fruitio infastidibilis De qua
dicit ipse Apocalypsis ii° Vincenti super vitia et peccata
dabo manna absconditum id est dulcedinem et fru-
itionem beatificam, et bene absconditum quia nescit
quam dulce est nisi qui gustet. Iuxta illud psalmista Quam
magna multitudo dulcedinis tue domine quam abscon-
disti timentibus te. Mortificationem autem corporum
succedet divinitas interminabilis De qua dicit
ipse Apocalypsis ii° Esto fidelis usque ad mortem
et dabo tibi coronam vite. Corona dicitur
que non habet principium nec finem. Similiter nummus figura
rotunda quia est denarius. Qui in hoc evangelio
promittitur vincitori id est in vinea laboranti
et Johannis iiii° dicit Aqua quam ego dedero fiet fons
salientis id est sursum salire facientis in vitam
eternam. Suppletionem autem aliorum defectuum
succedet possessio quasi improportionabilis De
qua ipse dicit Apocalypsis xxi° Vincenti dabo de
fonte aque vive gratis Qui vicerit possidebit
hec super bona gloria. Que quasi improportionabi-
liter merita nostra excedunt Sed quare dicit dabo
videtur enim quod debuit dicere Ego reddam quia quod
iustum est non datur sed redditur. Sicut autem dicit
paterfamilias Et quod iustum est. Preterea merces
cum sit quid debitum non datur sed redditur. Sic
autem promittitur mercedes laborantibus. Propter quod iste
paterfamilias dicet procuratori vinee in fine
mundi Voca operarios et redde illis merce-
dem Et Sapientia x° dicit Secundum litteram Et tunc red-
det deus mercedem laborum suorum sanctorum Et apostolus
dicit ii° ad Thimotheum iiii° Reposita est michi
corona iustitie quam reddet michi dominus in illa
die iustus iudex. Dicendum quod premium glorie
quantum ad aliquid est pure gratuitum sed respectu
operibus hominum est quantum ad aliquid quodammodo
debitum simpliciter tamen respectu omnium hominum est
magis gratuitum quam debitum sicut postea dicetur
Inquantum autem est gratuitum dabitur sed inquantum
debitum reddetur. Unde quantum ad operarios istius
vinee utrumque habebit locum Et dabo et
reddam Et dicit secundo vobis id est operariis

fidelibus et pro mercede eterna fideliter laborantibus
Unde in hoc quod dicit vobis notatur ex parte nostra pro-
nitatis mercenarii enim sumus dicit Crisostomus
omelia xxxiiii super Matheum. Et ideo debemus cognoscere
quod si opera nostra mercenarius enim sine opere
numquam potest esse. Unde sicut nescit comedere mer-
cenarium solum ut manducet Sic et nos
non ideo vocati sumus a Christo ut hic solum opere-
mur quod pertinet ad usum nostrum sed quod pertinet
ad gloriam dei, et sicut mercenarius Qui
solum manducat sine causa ambulat in
domo Sic et nos si hec sola facimus que ad
nostram utilitatem pertinet super terram sine causa
vivimus super terram. Et dicit mercenarius to-
tam diem contra dominum opus impedit, una autem
hora circa cibum suum. Sic et nos omne tempus vite
nostre debemus expendere circa gloriam dei modicum
autem partem circa usus nostros carnales Et sicut mer-
cenarius ea die qua opus non fecit eru-
bescit intrare in domum domini sui et petere pa-
nem Sic et nos debemus confundi illa die qua
nichil boni fecimus intrare ecclesiam et stare
ante conspectum dei Qui sicut cruciat predonem prope
incede et denarium patrisfamilias Certe soli
boni operarii Nam ut hic dicitur procurator iste familias
quem eccedet sancta ecclesia operariis ex denario divino
etc. Et ad istos restituit hoc pronomen vobis Cris.
id est bonis operariis. Qui enim non operatur in hoc
seculo non manducabit in illo Et qui aliis
manducantibus et bibentibus in hoc seculo operatur
in illo seculo aliis ieiunantibus ipse recumbet cum
Abraham et manducabit de convivio vite.
Qui autem aliis operantibus stat hic ociosus
aliis recumbentibus in alio seculo ipse expelletur
foras. Dies enim iste scilicet vite presentis dies o-
perationis est, dies autem ille scilicet future vite di-
es feriarum est. Hec omnia Crisostomus. Et dicit secundo
dabo vobis scilicet divine veritatis professoribus Sic-
ut dicit Luce viii° Vobis datum est nosse mys-
terium Regni dei. Vobis etiam divine bonitatis
amatoribus etiam inimico Unde ipse Matthei v° Ego
autem dico vobis diligite inimicos vestros etc.
Vobis etiam divinam voluntatem implentibus quia vos
amici mei estis si feceritis que precipio vobis
Johannis xv° Et bene dicit Si feceritis Quia approbatio
dilectionis exhibitio est operis secundum Gregorium Illi autem
faciunt que deus precepit qui in cultura istius
vinee diligenter laborat et non committit

p quoscumque humanos / Unde ipse dicit de hiis
Luce xvi / Dico vobis amicis meis / ne ter
reamini ab hiis qui occidunt corpus et vobis
est humana necessitate supplentibus / atque per hoc in
celis thezaurizantibus / Et per manus eorum
thezaurum in celestem commutantibus Iuxta illud
Luce xii Facite vobis sacculos qui non veterascunt
thezaurum indeficientem in celis / quo fur
non appropiat neque tinea corrumpit Tercio tales
qui perficiuntur divinam veritatem diligunt divinam
bonitatem Qui implent divinam voluntatem / et
supplent humanam necessitatem / tales utique sunt ydo
nei et capaces illius denarii quem dabit iste
pater familias laborantibus in vinea sua /
tales enim ex deo sunt quia hic dei verba audiunt /
recto illi qui verba dei audire nolunt / Unde sal
vator Io. viii Qui ex deo est verba dei au
dit propterea vos non auditis / quia ex deo non
estis / Ex quo ergo in eodem capitulo dicit eis /
vos ex patre dyabolo estis. Sequitur Quod iustum fuit
ubi tamen excipitur primum quedam proportionalitas
ut est dictum Sed quo celeste premium potest di
ci iustum Eternum enim supplicium bene erit iustum
quia infligetur pro malis operibus hominum Ideo
vocatur stipendium ad Ro. vi Stipendia pec
cati mors / sed celeste premium non dabitur pro operibus ho
minum / quia nullo modo ex se sunt sufficientia / Quin
si hoc esset tunc gratia dei esset inutilia vite eterne
Quod est error Pelagii / Recto gratis ex operibus suis
homo meretur gloriam / sed ex operibus suis meretur pe
nam eternam / Secundum enim [illegible] sanctos
attribuitur gratie dei / non operibus meritis
dicendum est quod illud premium et est gratuitum
Et quodammodo est debitum respectu aliquorum hominum / ma
gis tamen est gratuitum quam debitum / est respectu quorumque
hominum Respectu enim illorum qui non habent usum libe
ri arbitrii / et qui non habent tempus operandi est
illud premium pure gratuitum / quia soli gratie dei
datur / et illa sufficit ad ipsum optinendum Unde
dicit apostolus ad Ro. iiii Et qui non operatur id est qui
non habet tempus operandi Credentem autem in eum
qui iustificat impium id est in Christum / fides eius
reputatur ad iustitiam / et sine operibus / Et in
illis etiam qui non habent usum liberi arbitrii
sed sunt parvuli Et in quibus non potest esse actus fidei /
Sola gratia / et fides formata caritate reputatur
eis ad iustitiam / atque per hoc optinendum vitam eternam

nam Respectu dico talium in quibus non est usus li
beri arbitrii / et qui non possunt aliquem actum elicere
illud premium est pure gratuitum / atque per hoc non potest
dici iustum / quia non datur meritis / sed donis gra
tuitis Respectu autem illorum qui possunt operari de
quibus loquitur istud ewangelium illud premium est gra
tuitum et debitum Gratuitum quidem / quia sine gratia
dei / que gratis datur et sine meritis / opera illorum
non essent meritoria vite eterne / Debitum quia in
voluntas non repugnat gratie dei / et secundum in
tu divine gratie voluntas eorum elicit actus / qui
mediante divina gratia sunt meritorii Ideo ergo potest
dici quod respectu talium illud premium quodammodo
est debitum / Quia debetur operibus a voluntate eli
citis Quamvis gratia mediante / Et hoc est quod dicit
apostolus ad Ro. iiii Ei qui operatur glosa id est qui
habet tempus operandi merces non imputatur id est non
dabitur secundum gratiam simpliciter tantum sed secundum debitum simpliciter
operationis sue dicit glosa. Respectu ergo talium de quibus
loquitur presens parabola / eterna gloria / que ab apostolo vocatur
merces potest dici debitum / atque per hoc et iustum
Dico tamen quod magis debet dici gratuitum
quam debitum / et plus quam iustum / Quia in omni me
rito principalior est gratia dei / propter quod dicit apostolus
ad Rom. vi Gratia dei vita eterna / Propter
quod dicit Augustinus Quod cum deus coronat merita nostra
nichil aliud coronat quam munera sua / Ipse ergo loqu
tus est dominus cum dixit Quod iustum fuerit dabo
vobis / quia loquitur operariis vinee respectu quorum
potest dici et debitum et iustum et dicitur merces
Unde in persona cuiusdam talium dicitur in psalmo Retri
buit michi dominus secundum iustitiam meam Verumtamen
ut dixi magis debet dici gratuitum quam debi
tum / Ideo dicitur cuilibet homini quantumcumque bene operanti /
Deut. ix Ne dicas in corde tuo / propter iusti
ciam meam introduxit me dominus / ut terram hanc
scilicet vineam possiderem. Placeat patrifamili
as omnis creature / ut sic det nobis operari in
vinea iustitie / ut tandem mercedem / de qua
dicit ipse Quod iustum fuerit dabo vobis per
cipere valeamus Amen. Dominica in lx.

Sermo primus

Exiit qui seminat seminare semen suum. Luc
viii Quod recitatur hic que in ista solemp
ni dominica incipit et cantatur feria iiii post pas
cha quando cantatur ad missam Venite benedicti etc.
Que recitat viduacionem ecclesie que maxime
in ascensione Christi facta fuit enim remansit vidu
a / sponsi sui corporali solacio destituta et trib

die iudicij cum ipse veniet cum maiestate glorie ad
educendum electos in regnum suum Sicut enim dicitur
venite benedicti etc. Et quia tempus istud habet laborem
hoc est quia videmus permitti fructus sex
agesimus Et quia cantatur ad missam Exurge quare
obdormis domine etc. Et quia legitur epistola pauli li
benter fertis insipientes etc. Que scribitur 1. ad
corinthios xi. et xij. capitulo Et quia etiam legitur istud euan
gelium in quo specialius loquitur quam superius dixit Exijt
qui seminat seminare semen suum Quod est proprium verbum non
tamen inuicem diffusius in postilla. Ad cuius
evidenciam sciendum quod ipse dei filius qui tamquam pater
familias Exijt primo mane .i. in mundi
principio conducere operarios in vineam suam, secundum verbum su
um in vinea precedenti, in fine temporum nobis apparuit
... et filiorum pro reditum humanitatis effectus Ex
ijt seminare in agris hominum .i. in cordium ter
ris semen suum scilicet pietatis et salutis doctrine.
Non enim exiuit ut dicit Crisostomus omelia xliiij. super
matheum loco qui vbique presens est sed habitudine et
dispensatione que ad nos est proprior, nobis factus
inuentu carnis, nec exiuit propter terram spinis
plenam, nec punire agricolas sed exiuit agri
culturam facere, et diligenciam habere et seminare pi
etatis sermone in animabus hominum Semen enim hic
doctrina dicitur dicentem aut animas hominum sermonem
re aut scriptum, qui dicitur de scripto Exijt qui seminat se
men suum. In quo quidem verbo si altius ipsum ve
limus prosequi tria breuiter exprimuntur scilicet quedam
declaratio ipsius ihesu christi naturalem perfectionem ipsius
et personalem distinctionem ipsius inchoatus liberalem
diffusionem, naturalem autem seu vniuersalem per
fectionem probat immediata ratio Que arguit in
mensam sufficientiam, cum dicitur Qui seminat Iste
enim qui scilicet aptus est immediate, non enim re
quirit deitate, nec deum nec angelum nec hominem sed
immediatissime, ut denotet quod ille quod recipit
in se perhabet eminentissime omnem perfectionem
et virtutem talem seminandi omne bonum Ipse enim
est ille de quo dicitur infra mathei xiij. Qui seminat
filius hominis est Quod enim hic immediate
dicitur dicendo Qui seminat ibi specificatur dicendo
filius hominis est Et quis est iste filius hominis,
Augustinus et ipse deus est, et dei filius Certe ita
Pater dicit de ipso cum in psalmo Filius meus es tu
ego hodie genui te hodie dicitur .i. in eternitate, et
quod filius dei naturalis est sequitur quod et deus est, et
in se habet omnem perfectionem diuinam, personalem
autem distinctionem probat explicatiua processio

Que arguit immensam subsistenciam, cum dicitur
Exijt Istud enim exire denotat distinctionem filij
a patre, non quidem essencialem cum sint vnus deus
ergo personalem, Nichil enim omnino idem, et in
essencia, et in natura potest exire a se ipso Dei autem fi
lius, et si cum patre vnus deus, est tamen ab ipso alius
quia habet aliam subsistenciam, et infinitam Ipse
enim est ille qui dicit Jo. xvj. Exiui a patre
meo, et veni in mundum, Exiuit dico a patre
per eternam emanationem, et venit in mundum
per incarnationem Ipse enim dicit Eccl. xxiiij.
Ego ex ore altissimi prodij primogenita ante
omnem creaturam Ex ore dicit altissimi .i.
ex interna memoria, que tamquam os ipsius loquitur
et loquendo producit verbum eternum, liberalem autem
ipsius diffusionem probat specificata seminatio
Que arguit immensam beniuolenciam cum subditur
Semen suum Semen istud non solum fuit
doctrina verbi dei de quo dicitur in isto euangelio
Semen est verbum dei, Nec solum fuit istud semen
filij regni .i. fideles christiani, de quibus dicitur
mathei xiij. Semen sunt filij regni, ad que conde
cens seminandum exiuit dei filius Non solum
a patre per eternam generationem sed etiam a morte
per temporalem natiuitatem sed etiam istud semen
est omne bonum creatum, ad quod seminandum
ipse exiuit diuitissime antequam fieret mundus
Quia ut dicit Jo. 1. omnia per ipsum facta sunt
Vnde de ipso exponi potest quod dicitur ad hoc illud ysaie
xxvij. Implebit faciem orbis semine
.i. bono creato Dilatatur ergo Qui seminat, Exijt
Dico primo quod in hoc verbo exprimitur quedam
dam declaratio ipsius ihesu christi naturalem seu
vniuersalem perfectionem, quam probat immediata ratio, Que
arguit immensam sufficienciam, cum dicat Qui
seminat Vbi est sciendum, quod istud pronomen
Qui refert ipsum, ostendens ipsum in se pluribus
statibus, Cunctum comprehensum ... ex
spectatiuum Pabulum laboratiuum, Et spectatiuum
contemplatiuum Pro primo accipitur 1. Jo. 1.
vbi dixit Nathanael Philippo Que
scripsit Moyses in lege, et prophete Inueni
mus ihesum a nazareth Certe ihesus conceptus
in Nazareth fuit tamquam omnium comprehensiuum
Fuit enim ille quem Moyses, et prophete scripserunt
et predixerunt esse venturum, Ad Redimen
dum et saluandum genus humanum Ipse enim est

ille de quo dixit Symeon loquens deo patri / Viderunt oculi mei salutare tuum Luc. 2 c.
Pro 2o adducit 1d Gen. xlix. Non auferetur
sceptrum de iuda / et dux de femore eius donec
veniat qui mittendus est / et ipse erit exspec
tatio gentium / Et non solum fuit exspectatio ge
ntium verum etiam iudeorum. Unde dixerunt ei dis
cipuli Johis secundum illud Mt. xi. ex parte ipsius Johis
Tu es qui venturus es an alium exspectamus
Quibus taliter respondit xpistus quod ipsi potuerunt cognoscere
quod ipse erat quem exspectaverant / et alium nequaquam
exspectare debebat. Ipse enim est ille de quo dixit
Moyses loquens deo patri Exo. iiii. Obsecro
domine / mitte quem missurus es .i. filium tuum de
quo dixisti / ipsemet et spiritu sancto secundum illud ysa.
vi. Quem mittam et quis ibit nobis. Et ipse
met respondit secundum illud ibidem Ecce ego mitte
me — Pro 3o potest adduci c. Can. ii. ut
sit verbum sponse in persona humane generis Sub u
mbra illius quem desideraveram / sedi / et fructus
eius dulcis gutturi meo. Revera xpistus deus
est arbor et lignum vite desideratum ab huma
no genere sub cuius umbra .i. gratia homines sedent
.i. a vitiis et peccatis quiescunt. Cuius eciam fruc
tus .i. doctrina salutifera dulcis est gutturi
omnium electorum. Quia non in solo pane vivit
homo Mt. iiii. Et ipsemet dixit discipulis secundum
illud Jo. vi. Verba que ego loquor vobis / spiritus
et vita sunt. De quibus verbis dicit ille in ps.
Quam dulcia faucibus meis eloquia tua super
mel ori meo — Pro 4o adducitur .1. epistola
ad Heb. xii. Deponentes omne pondus / et
circumstans nos peccatum / per patientiam curramus ad
propositum nobis certamen / Aspicientes in auctorem
fidei / et consumatorem Jhesum / Qui proposito sibi
gaudio sustinuit crucem omni confusione contempta
Certe in Jhesum aspicere debemus secundum in exemplar
et speculum omnis perfectionis. Ipse enim est ille de quo
dicitur 1o Pet. ii. Xpistus passus est pro vobis / vobis
relinquens exemplum ut sequamini vestigia eius
/ qui peccatum non fecit nec inventus est dolus in
ore eius et cetera. Qui peccata nostra ipse por
tavit in corpore suo super lignum et cetera. Ipse
enim est ille de quo dicitur Apo. 1o. Qui dilexit
nos et lavit nos a peccatis nostris in sanguine
suo. Ista gratia incarnationis est apportata
per hoc pronomen Qui. Arguit in ipso sum
mam sufficientiam / non solum quo ad nos

ut apparuit hoc eciam in se ipso Quia est verus filius
dei / Unde ei dixit ipse Jhesus ceco iam illuminato
Jo. ix. Tu credis in filium dei. Respondit ille
dixit Quis est domine ut credam in eum / Et dixit
ei Jhesus Et vidisti eum / Et loquitur tecum ipse est.
Ipse enim est ille per quem accessum habemus ad deum patrem
scilicet per filium ad patrem. Unde ad Rom. v. dicit apostolus
Justificati ex fide pacem habeamus ad deum per
dominum nostrum Jhesum xpistum / per quem accessum habemus
per fidem in gratiam istam in qua stamus. Ipse
eciam est qui habet in se omnem divinam perfectionem
et virtute causale servandi ac boni / Quia
omne datum optimum / et omne donum perfectum / de
sursum est descendens a patre luminum Jac. 1o.
Et ipse est ut ibidem dicitur qui dat affluenter om
nibus et non improperat. Justum autem sic perfectum o
mnia perficientem Judei impii secundum corpus destru
xerunt. Unde apostolus in persona loquens deo patri dicit
Que tu perfecisti .i. quem tu perfectum genuisti
secundum deitatem / Et fecisti secundum humanitatem
destruxerunt scilicet impii Judei. Justus autem
quid fecit. Certe nichil mali set omnia bona
Et non solum iudei crucifixerunt eum corporaliter / set
eciam mali xpistiani qui omni die crucifigunt eum
scilicet iterando eum suis crucifixionibus / que sunt
peccata. Unde mihi apostolus ad Heb. vi. Cruci
figentes sibimetipsis filium dei / et ostenta
.i. contemptui habentes / Conculcant enim per mala
opera sua dei filium / et sanguinem testamenti scilicet nouum
conscratum / in quo et sanctificati sunt / pollutum
ducunt .i. secundum glossam. Ac si peccatum per gratiam non
valeret / Et spiritui gratie contumeliam faciunt / scilicet
ad peccatum revertendo post remissionem / Et tamen
de isto filio dei dicit precursor Luc. iii. Cuius
mihi ventilabrum in manu eius et purgabit
aream suam / Et congregabit triticum in horreum
suum / Paleas autem comburet igne inextinguibili.
Unde dicit congregabit triticum in horreum suum
.i. electos suos in paradysum. Ubi erit vita eterna
De qua dicit ipse patri Jo. xvii. Hec est vita eter
na ut cognoscant te solum verum deum / et quem misisti
Jhesum xpistum. Ad quam vitam nos perducat ipse
Jhesus xpistus Amen. Item sermo iius de eodem

Que qui seminat seminatur seme
suum et cetera. Ubi supra. Accepto dicione et
prosequutione huius thematis in primo precedenti sermone

pitis / et obmisso qo membro de q actu est
quus / Circa secundum ubi primus ubi declarat
xpo pre distinctionem / Quia probat explicita
pressio / Que arguit immensa subsis
tiam Cum addit Exiit Istud enim exire
notat distinctionem filii a patre a quo eternaliter
exiuit / et semper exit per eternam generationem / Secundum enim
quod filius semper nascitur ex patre et semper natus est / Hoc
dico distinctionem realem / quia nichil omnino
realiter exit a seipso Nichil enim generat se
ipsum secundum Aug. Non quidem distinctionem essen
tie fuit supra dictum Ergo solum in persona / scilicet quod dei
filius et exiuit iam / et exit / et adhuc exibit.
Exiuit dico et exit semper de sinu patris per eter
nalem generationem / Sicut manus infiniti vigo
ris / Ad producendum / Exiuit eciam de ventre
virgineo per temporalem apparitionem / ut radius infi
niti splendoris / Ad dirigendum / Exiuit eciam de
situ mundano per corporalem immolationem / ut cal
culus infiniti fervoris / Ad incendendum
Exibit autem adhuc de throno supremo / Ad iu
dicialem diffinitionem / Ut gladius infini
ti rigoris Ad decernendum — Primo dico
exiuit dei filius ab eterno et semper exit per e
ternalem generationem Ut manus infiniti vigoris
Ad producendum Ipse enim filius dei patris / est virtus
eius et manus producens simul cum eo omnia
Jo. i° omnia per ipsum facta sunt / Et Jo. v. dicitur si
lius Quecumque pater fecerit hec et filius similiter facit.
Est ergo virtus infiniti vigoris Ad producendum
Set hoc est / quia quamvis distinguatur a patre in persona
quod probat iste exitus / est tamen idem cum eo in essen
tia et natura. Verus deus / homo / verus homo sapiens
et eiusdem bonitatis per omnia cum patre. Et ideo illos
qui credunt ipsum sic exiuisse a patre ipse pater
amat / Amore effectuali Unde xpus dixit apostolis
Jo. xvi° Ipse pater amat vos / quia vos me a
mastis / et credidistis / quia a deo exiui / Ad
huc de isto exitu potest exponi illud quod dicitur Sa
pientia increata / que ipse xpus est Eccl. xxiiii°
Ego quasi fluuius dorix / et quasi aqueductus ex
iui de paradyso Dorix interpretatur medicina /
et significat ipsum xpum qui venit in mundum ad me
dicandum eos egrotos Ipse ergo dicit Ego quasi
fluuius dorix id est copiosissimus in medicina / et
virtute ad medendum Exiui de paradiso
id est de utero patris mei id est de fecunditate sua

que est paradysus infinite voluptatis — Secundo
dico quod exiuit iam de utero virgineo per temporalem
apparitionem / ut Radius infiniti splendoris / Ad
dirigendum Ipse enim est ille de quo dictum fuit
Civitati Bethleem secundum hoc Mt. ii° Ex te ex
iet dux qui regat populum meum israel. Dicit
Ber. Virgo eciam mater est illa porta vesti
buli Que dicitur clausa per quam egrediebatur / et ex
ibat princeps. Et hoc dicitur per figuram Ezech.
xliiii° et xlvi° Maria virgo fuit via et por
ta vestibuli in quo dei filius se vestiuit /
vestimento incarnationis / Que quidem porta semper
fuit clausa / Et tamen per eam manente clausa
ipse qui est princeps Regum terre intrauit quando
fuit in ea conceptus / Et exiuit quando fuit de ipsa
corporaliter natus / Bonus fuit iste secundus exitus / quia
per ipsum illuminati sumus / Et directi in viam sa
lutis Ipsa ergo virgo est illa stella de qua dicitur
Num. xxiiii° Orietur stella ex Iacob Et de qua
quidem stella exiuit Sol Iustitie xpus deus
iam — Tercio dico quod exiuit de situ mundano
per corporalem immolationem Ut calculus infiniti
fervoris / Ad incendendum De quo exitu dicitur Jo.
xix° Exiuit ihesus portans spineam coronam
et purpureum vestimentum / Et infra eodem
dicitur Baiulans sibi crucem Exiuit in eum qui
dicitur Caluarie locus / Ubi crucifixerunt eum / per
quam quidem crucifixionem exiuit de mundo / et iuit
ad patrem / et ideo iste exitus debet excitare cor
hominem ad dilectionem dei / Quia sic deus dilexit
mundum id est hominem / ut filium suum unigenitum da
ret Jo. iii° Et ad Ro. viii° dicitur Qui proprio
filio suo non pepercit deus etc. Propter quod et
ipse dicitur ad Eph. v° Omnibus vos ambulate in
dilectione sicut et xpus dilexit vos et tradidit se
metipsum pro nobis oblationem et hostiam deo Hostia
dico in altari crucis immolata / Vere / ipsa enim
calculus quidam est infiniti ardoris / qui incen
dit corda hominum per amorem Corda dico homi
num de morte sua iugiter cogitantium / Et
sibi pro nobis crucifixo condolentium / et eidem pro tanta
dignatione gratias agentium Cor autem non incen
dat nec inflammet corda hominum / non est defectus
ex parte ignis sed ex parte ipsorum qui nolunt ipsa
mari sed semper in frigore peccati permanere — Quarto
dico quod exibit de throno supremo / Ad iudici
alem diffinitionem Sicut gladius infiniti
rigoris ad decernendum / et puniendum Unus

em est sermo dei scilicet i. xpi et efficacior et penetra-
bilior omni gladio ancipiti / Ad Heb. iiii°. De
isto autem exitu dicitur Mt. xxiiii°. / Sicut fulgur
exit ab oriente et paret in occidente / Ita erit
adventus filii hominis Ita dico / cum fulgore / cum
fragore / et terrore / Ita eciam dico cum celeritate
quia in ictu oculi ut dicit apostolus / et novissima tuba
De hoc eciam exponi potest illud Apoc. vi°. Vidi et ecce
Et ecce equus albus / et qui sedebat super eum habe-
bat arcum in manu sua / et data est ei corona
/ Et exivit vincens / ut vinceret Equus albus
significat hic / vel corpus xpi glorificatum / vel ecclesia electorum /
super quam sedebit xpc in die Judicii / quia omnibus
obediet ei / eritque ei conformes Iste autem sessor
i. xpc habebit tunc arcum in manu sua i. potesta-
tem iudicandi et puniendi reprobos / iusticie
sue sagitta / Quia pater omne iudicium dedit fi-
lio / Et potestatem dedit eis iudicium facere Jo. v°.
Et data est ei Corona i. victoria dominium quod qua
maiestate tunc apparebit / Et exivit vincens ut
vinceret / Ipse enim vincens mortem in suo
corpore / Quia iam non moritur Ad Ro. vi°.
Exibit tunc ut vincat eam in corporibus electorum
Exibit eciam tunc ut vincat maliciam demonum
/ et hominum peccatorum / Sic igitur patet quomodo xpc exivit
et exit / et exibit. Placet deo quod ipse qui
intravit in corda nostra per graciam in baptismo
non exeat de ipsis / sed semper maneat in eisdem
Et hec iam ei qui propter nos exivit a patre / et
venit in mundum / qui eciam ad hoc venit / ut dice-
ret hiis qui vincti sunt sub peccatorum vinculis
Exite / et qui in tenebris sunt sub erroris / Il-
luminamini sicut dicitur Ysa. xlix°. ipso possumus pla-
cere / nisi et nos de peccati carcere exeamus / propter
quod dicit nobis Ysa. lii°. Recedite recedite semper
de congregacione peccatorum Exite inde semper de lu-
to et carcere viciorum pollutum nolite tangere
i. nolite opus peccati in consuetudine ducere
Mundamini qui fertis vasa domini / que quidem
vasa sunt corpus et anima / que sunt templum et habitaculum
spiritus sancti. Exeamus igitur ab hiis malis sedibus
ut cum ornatis lampadibus possimus tamquam prudentes
virgines exire obviam sponso nostro ad iudicium
venienti Matt. enim xxv°. dicitur Et media nocte
i. non sperante Clamor factus est i. fiet Cla-
mor qui de Angelorum vel novissime tube
Ecce sponsus venit / exite obviam ei Et sic
postea dicitur Virgines i. xpiani fideles

in quibus non fuit violata fides Que parate erant
i. qui exibunt ei obviam / cum ornatis lampadibus
i. cum claritate bonorum operum spiritualique leticia / a-
merorum (?) rectitudine intrabunt cum eo ad nu-
pcias paradysi Ad quas nos perveniet perducat
Amen Sermo iiii° de eodem

Exiit qui seminat seminare semen suum
Luce viii°. Ubi supra Acceptis hic continuacione et prosecucione
istius thematis in principio primi sermonis positis
Et obmisso primo et secundo membro de quibus actum
est supra / Circa tercium ubi ponitur verbi dilatacio
ipso liberaliter diffusionem / que probat specificata
seminacio Que fuit tincta benivolen-
tia subditur Seminare semen suum Dicitur quod iste se-
minator omnis boni exiens de sinu patris primo /
ut manus seu virtus infiniti vigoris Seminavit
in area creature productum / creacionem Ad ...
Exiens autem de ventre matris nono / ut radius in-
finiti splendoris / Seminavit in area scripture
apta veritate / Ad informacionem / Exiens autem
de equo mundano / ut calcaribus infinita furoris
Seminavit in area consciencie ignita caritate / Ad
boni operacionem / et adversariorum collocacionem / Exiens
autem de throno superno / ut gladius infiniti
rigoris / Seminabit in area utriusque Ecclesie dis-
tincta equitate Ad remuneracionem // Pro primo
exponi potest illud quod adducit apostolus Ad Ro. ix°. /
Nisi dominus deus exercituum reliquisset nobis semen
sicut Sodoma fuissemus i. nichil.
Re vera / nisi Seminator iste seminasset in creatura
... / virtute et operacionem omnis creatura esset
nichil. / Ab ipso enim sunt esse posse / et operari
Ipse eciam est auctor vite. potest terra herba virentem
et facientem semen sicut habetur Gen. i°. Cuius eciam
virtute semen Abrahe multiplicatum fuit sicut stelle
celi / et sicut arena que est in littore maris / sicut
habetur Gen. xxii°. = Pro secundo potest exponi illud quod
dicitur Ysa. lv°. scilicet quod verbum incarnatum quod egre-
ditur de ore dei patris / Cum descendit in terram
mediante matre virgine sicut ymber et nix
inebriavit terram et infudit eam i. homines
terrenos / pluvia doctrine sue / et germinare
eam fecit / et dedit semen serenti / et panem co-
medenti / Unde sic dicitur ibi Quomodo descendit ymber
et nix de celo et cetera et sequitur Sic erit verbum meum
quod egredietur de ore meo /
Ad litteram Istud verbum supernum a patre exiens
/ cum descendit in terram / de ventre matris exiens

semauit in area scripture seme apte ad ius
d informatiom doctrina em vbi marcati
ut z est seme de quo d. in h. euang. se
ne e vbu dei Quod quide vbu e seme
d. ht seminare / oib debite semias / Et est
panis quo viuit vis ho in deo spuns
z qd d. hit qz dat seme serenti et pane
comedenti Ante aduentu em xpi i hunc
mudu scriptura sacra erat inculta / et late
at in ea sub figuris / salutifera veritas
Sed ipe xps seminauit seme apte ver
itatis s. doctrina euang. De qua d. aplus ad
Ro. i. virtus dei e in illo .i. in euang. ad
salutem omni credenti Que quide doctrina e
seme qd debet seminari ab predicatoribus cum
aliq male seminat z male predicat / Et est
etiam panis / quo viuunt ob viri iusti Juxta
d. Mt. iiii. Non in solo pane viuit homo
etc. Bn g. seminauit primo / Qui oia adeo
produxit / et bn eciam seminauit scdo / qn hoies
de via salutis informauit Sed aut
qz xps nat de virgine / se hiut ad modum se
minatoris seu coloni. Videmus em qz coloni
qn exit ad seminandu / induit se paupere
vestimento / et qn dum e in ope seminandi
reficit paupere cibo / Item spargit seme
equaliter in omni parte agri semp tamen pic.
ante se / no retro se / Sic et xps dns / Qn
exiuit ad seminandu istud seme / fuit indu
tus paupe veste s. nra huanitate / que fuit
uestis paupima. ii Co. sic diuitatis / Ipe
eciam fuit refect paupe cibo / et no pprio s.
alieno / Sparsit eciam seme istud equaliter.
ad omnes / qz omnes saluare venit / Non
em fuit acceptor personarum apud eum / Semp
eni ante se Quia doctrinam sua p opa et
miracula confirmabat / Sed quid est qz ma
ior ps seminis sui perijt / et adhuc perit /
Vn Criso. omel. xliiii. d. sic Quid fit de
seme ipo Tres em ptes deperiit / et v
na em saluat. s. d. in isto euang. Respo
det qz plus seminis perat non est ab eo qui
seminauit / s. a suscipiente terra .i. hois asa
dicit em in hac parabola / qz prdicao sit se
minis .i. doctrine p viam p petram p spinas
et dictu fuit supius in illa parabola Cu
dormirent hoies etc. / qz aliqn fit perditio

istius seminis p sorpmi / qn em cadit seme secus via
.i. in cordibus superborum / qui inter omnes peccatores
st magis propinqui voluntatibus .i. demonibus pe
rit seme Qn aut cadit sup petras .i. in
cordibus hominum indeuotorum / et aridorum / qui st
sicca z duri s. petre seme eciam perit / Qua
do eciam cadit inter spinas .i. in cordibus cupi
dorum et auarorum / qui pugnant continue / qui qui
busdam spinis acutissimis mundana sol
licitudine eciam seme perit / Qn eciam cadit
in dormientibus .i. in hoibus negligentibus / eciam
perit / qz ipsius dormientibus .i. negligen
ter se hentibus inimicus .i. dyab superseminat
zizania Quare ut d. Criso. continua
custodia opus e Habuit g. se xps ad
modu boni coloni / et boni seminatoris
semine / em xiii. dictu fuit sibi Cur qui co
lonus futurus es in terra / Et qui viator decli
nas ad manendu Ipe g. e ille de q. d.
aplus ii. Chor. ix. Qui administrat se
men seminanti / et pane ad manducandu pre
stabit / et multiplicabit seme vrm / et au
gebit incrementa frugum iusticie vre. Ad
literam Ipe administrauit seme omi se
minanti / et omni predicanti / et pane prestabit
omni esurienti .i. doctrina euangeliorum / Ipe
eciam multiplicat istud seme / qz verbi sua ger
minat et crescat / et fructificat opa bona
Ipe eciam auget incrementa frugum iusticie /
Qn ipse electos remunerat p fructibus bonorum
operum / et adhuc amplius augebit / Qn ip
sos resumptis corporibus amplius remunerabit
Pro tercio pt expom i. ps. Potens in
terra erit seme eius generacio rectorum benedicetur.
Hec ita seme illud qd xps dns de celo
mundano per passione crucis seminauit
in areis .i. in cordibus fidelium / qd quide se
me fuit ignita caritas / et inflamativa
cordium / est et fuit seme potentissimum /
Potens inquam in terra erit seme eius Ista em
fuit et est potens / et virtuosu qz germinat
et fructificat .i. seme benedictum / qd fuit
filij Regni De quo d. Mt. xiii. Qui
seminat bonu seme filius hois est. Bonu
aute seme sunt filij Regni / Caritas

so qd seminauit xps morte paciens/ est 2 fu
it semen valde potens/ et valde vtuosu/ qr
facit filios Regni/ et diuidit mter eos/ et
filios pdicois secdm aug/ Isti aut filij
Regni/ st illi qui ex caritate diligut deu/ ac
p hoc st Recti Iux i Cam· l· Recti diligut
te/ ac p hoc st bndti vnde d hic/ Gnacio
rcor bndicet/ o de9 me9 qm potens/ et qm
vtuosu fuit semen istud· s· caritas qua semina
uit xps in cruce moriens/ potens dico
et vtuosu ad boni opacom/ et adusor
tolleracom/ patuit in aplis/ patuit in
mrib/ et scis gfessorib/ et ad huc patet
in scis hoib/ vn pt qm apls dicit ad Ro.
viij. Pro filio suo no pepcit de9 sz p nob tra
didit illu pt9 aliq vba Quis g separa
bit nos a caritate xpi 2c usqz ad fine ca
pli q· s· mch. tamen potens em est/ et ta
vtuosu istud semen qd dedit et dat pacem
in cordib hoim dedit e 2 dat pacem
ecclie/ Ita q ea vicerunt fideles psecuto
res nois xpi/ vn aps ad Ro. viij. In
oib supam9 p eu qui dilexit nos est
go caritas semen pacis/ vn zach. viij.
Aut/ no iux dies priores ego facia d dns
sz semen pacis erit/ hoc dicit qo tunc xps in
passioe sua qn em gmeraret seminauit
semen istud/ qd statim fructificauit/ vn
imediate subdit· in gpha/ vinea i· ecclia dabit
fructu suu/ Bndcus ois ho/ in cui9 corde
gminat semen istud/ et p qd fruct9 psit bo
nor opum/ et maledcus in cui9 corde/ no
viget semen istud/ Pro 2o pt expom i
ysa. lxj. Sicut tra pfert gme suu/ et
sicut ortus gminat semen suu/ sic de9 d9 g
minabit iusticiam/ et laude cora vniusis
gentib ad litam In die Judicij xps do9
seminabit in area vniusqz ecclie/ ta triumpha
tis qm militatis/ semen disticte equitatis/ ad
pstam remuneracom/ qr aiab em iustor
q ia st in triumphate ecclia seminabit ius
ticia/ qr pfecte remunabit eas/ pt illis eciam
qui in aductu iudicis inuenient viui/
qui tunc erunt de eccia militate semina
bit tunc iusticiam Quia iudicabit eos/ et
scdm merita vnicuiqz dabit/ Illos eciam qui
tunc erunt in corpe et aia mortui/ et scdm

aiab infini suppliciis maciparj/ districtius iu
dex iudicabit et gdepnabit/ Et in corpe et
in aia piacet i infinu Ergo p omib hoi
et p angelis et demoib/ iste seminator de
throno supno exiens seminabit iusticiam/
Et no solu seminabit/ pscendo snam/ sz ecia
gminabit ea snam· s· execucom demanda
do vn d hic Sz dns de9 tunc gminabit iu
sticia/ Et laudem coram vniusis gentib
et bn laude Quia ut d aplus ad Chor
Tunc laus erit vnicuiqz sibi a deo sic
g patz qmo iste seminator de quatuor istis exi
ens seminauit vel seminabit in quadrupli
area semen suu/ Placeat isti seminatori ois
boni qr nos qui sum9 ei9 semen/ et mgr hoi
nes Quia scdm aias creauit/ Et scdm corp
formauit nos/ Et mgr e sum9 xpiani
p baptismu et fide ewangelij/ qr ipse pdicado se
minauit/ ut sim9 ei9 semen bonu i· sim9 filij
Regni p caritate qua ipse moriens potissime
seminauit Que quide caritas facit Regni
filios ipsosqz diuidit a filijs pdicois/ ut ta
de eu ipse in die Judicij q oib seminabit iu
sticia/ dct p nob etem snam p qua fructu gl
colligam9 Sz pch dolor multi st qui no
st boni semen dei/ qr no st filij Regni sz po
cius filij pdicois Sut em ut videt illud
semen de quo d Sap. xij. Nequa nacio eor
et nalis malicia ipsor Semen em erat ma
ledcm Sic iam multi st quor nacio neqm vi
det/ et nalis malicia/ Quia qsi a na· hnt
pccm e actuale/ Quia a puero usqz ad se
niu peccare non cessant/ ac p hoc videnti
ee semen maledcm i· malo culpe et pene
addictu Isti aut st illi in quor cordibus
cadit semen vbi dei circa secus viam p
cor supbia 2 arrogancia/ p qd ut semen c
st volucrib celi· i· demonib gmequi/ Ac
p hoc semen iactu/ ipi demones auferut
de cordib eor vel st illi in quor cordib
cadit semen vbi dei sup supra petra p ipsor
indeuocom 2 duricia In quib semen
vbi dei radicari no pt/ Ac p hoc si ad tps
credut/ in tpe tamen temptacois recedut
vel st illi in quor cordib cadit semen vbi
dei sd inter spinas p ipsor cupiditatem
et auariciam/ et mundanas sollicitudines
Quib sd quibusda spinis gtinue pugut

que et sufficant in eis verbum dei / vel sunt
qui postquam receperunt semen verbi dei in corde
suo / dormiunt per torporem et negligenciam
non student adimplere operibus quod predica-
toribus susceperunt / Unde per ipsorum [illegible] i. per
negligenciam perit in eis verbum dei. De quibus
dicit Greg. in omelia super illo verbo Qui ex
deo est verba dei audit Jo. viij°. Hii profecto
verba dei non audiunt / quia hec exercere operibus
[illegible] / Alii autem semen verbi dei perit vel
saltem non bene fructificat Quia seminantes
predicatores non imitantur istum seminatorem
[illegible] quia nimis sunt preposite vestiti. Cum
[illegible] quia sunt nimis delicate nutriti cum ex
[illegible] diviciis et opibus temporalibus repleti cum
[illegible] Quia non spargunt equaliter semen
verbi dei sed acceptores personarum / et quod peius est
[illegible] non portant semen ante se sed retro se / quia
[illegible] non ostendunt per opera que sermonibus docent. Non sic
[illegible] seminavit Christus ut dictum fuit supra. Qui cum
[illegible] seminavit / fuit indutus paupere veste
et nutritus paupere cibo / et receptus tali
[illegible] domo / et predicavit equaliter omnibus pro
[illegible] / et semper ante se spargebat semen / doctrina
[illegible] operibus et miraculis confirmando / Non sic
[illegible] qui tenet locum istius seminatoris / qui
seminant cum capis / et vestibus foliatis / et
tamen predicat humilitatem / Qui congregat mul-
[illegible] divicias / et tamen predicat paupertatem / [illegible]
[illegible] cibos multos et delicatos / et tamen predi-
cat abstinenciam / et vitam asperitate Certe
[illegible] non sunt de semine illorum virorum per quos facta
fuit salus in Israel [illegible] i° Machab. v. 1.
non videtur esse de semine Christi et apostolorum eius
[illegible] teneat locum ipsorum / Placeat deo
[illegible] semen suum verbi sic in nobis fructificet
ut corda nostra dicatur terra bona et optima
[illegible] audiendo verbum dei / ipsum retineat / et
[illegible] fructum [illegible] bonorum operum afferat in paciencia
[illegible] in tali terra ut dicit primus parabola fruc-
tificat semen verbi dei [illegible] si talis terra fuerit
in [illegible] / et de aqua semine verbi dei fructum
afferat / nos eternum semen dei honorabit / quia
deus honorabit nos in patria celesti. Dicit
enim Eccl. x°. Semen hominum honorabitur hoc
quod timet deum [illegible] timore filiali / Semen autem
hoc exhonorabitur quod preterit mandata domini / [illegible]

[illegible] aut honoris nos participes efficiat
ipse dominus Jhesus qui est seminator omnis boni
Amen Dominica in quinquagesima sermo primus

Cum appropinquaret Jhesus Jheri-
cho Cecus quidam sedebat secus
viam mendicans. Luc. xviij°. Quod
sufficit ut veniret Quinquagesima / que in
hac dominica solempniter incipit et durat in Pas-
cha / quia significat remissionem. Representat enim annum
Jubileum Qui secundum legem erat quinquagesi-
mus / in quo fiebat universalis remissio /
Claudit enim ista nostra quinquagesima in-
se totam Quadragesimam / que significat tempus [illegible]
[illegible] cuius fit peccatorum remissio / Que est causa
ad missam loco introitus Esto michi in deum pro-
tectorem et quare dicitur loco epistole illud i. Cor.
xiij°. Si linguis hominum et angelorum loquar.
In qua describitur karitas [illegible]
[illegible] sine qua virtutes cetere mortue sunt ad
vitam eternam / et quare est legitur loco evangelii illud
Luc. xviij°. Assumpsit Jhesus duodecim discipulos
suos et cetera usque ad finem capituli / In cuius prima parte
instruimur de fide passionis Christi et [illegible] / In
secunda vero / Quia per fidem illuminantur ceci / po-
nitur ceci illuminacio De quo dicit verbum propositum
Cum appropinquaret Jhesus Jericho Cecus quidam
et cetera. Notandum invenies diffusius in postil-
la Ad cuius verbi evidenciam est sciendum quod per Je-
richo quod interpretatur luna significatur / vel totum genus
humanum / ut cuius hominis [illegible] / et ideo cum
dicitur Cum appropinquaret Jhesus Exponitur vel de illa
appropinquacione qua accessit dei filius ad hu-
manum genus per incarnacionem / ex qua [illegible] est
quod fuit secuta illuminacio gentis ceci / vel est
de appropinquacione qua idem dei filius accedit /
ad homines penitentes graciam per iustificacionem
Ex qua [illegible] est quod sequitur illuminacio ceca pec-
catoris / Quantum autem ad primum sciendum est / quod ac-
cedens seminator Jhesus Jericho nostre mortalitatis
ibi plantari voluit / et trunco nostre huma-
nitatis [illegible] teste Crisostomo omelia xxix super
Matheum. Ipse est illa Rosa in campis Jericho
de qua dicitur Eccl. xxiiij° Quasi plantacio
Rose in Jericho Rosa quidem speciosissima
[illegible] iusticia candida / et passionis san-
guine Rubicunda / Et sicut Rosa [illegible] videat

senat / Sic et humanum genus / antequam humanitatem christi
videret / continue sue dignitatis fragrantia per fidem
presensit / accessit ergo ihesus / ut reedificaret ruinas
Jericho / non timens maledictionem Josue / factus pro
nobis maledictum / Quo accedente / qui diu
cecus fuerat / vidit qui diu mendicaverat ha
bundavit / qui diu laboraverat sedit et quievit
Et qui diu procul a via veritatis exciterat / se
cus viam stetit Hec Crisostomus super Mattheum omelia
xiiii super evangelium dicat sic Cum ihesus appropinquaret
Jericho cecus illuminabatur Jericho enim interpretatur
luna Luna autem in sacro eloquio pro defectu
carnis ponitur / Quia dum menstruis suis mo
mentis decrescat / defectum nostre mortalitatis de
signat Dum ergo conditor noster appropinquavit
Jericho cecus ad lumen rediit Quia dum
divinitas defectum nostre carnis suscepit humanum
genus lumen quod amiserat recepit / Unde enim
deus humana patitur inde homo ad divina sub
levatur Cum ergo appropinquaret ihesus Jericho etc.
etc. / Quantum autem ad secundum scilicet quantum ad appropin
quationem qua ihesus accedit ad humanam conscientiam
per iustificationem appropinquat ei Jericho vo
lens in humana conscientia rosas plantare virtu
tum pacis que fructificent per opera exteriora
dicens eis illud Ecclesiastici xxxix. Quasi Rose
plantate super rivos aquarum fructificate /
Ipso autem accedente ad istud Jericho id est ad
humanam conscientiam peccator qui propter peccatum ante
cecus fuerat videt et qui ante mendicaverat
habundat / et qui laboraverat sedet et quiescit
Et qui procul a via veritatis fuerat / secus viam
manet De quacumque ergo appropinquatione intelliga
tur misterice verbum istud / vel de prima / vel de se
cunda dicitur Cum appropinquaret ihesus Jericho etc.
Jericho ut dictum est interpretatur luna Luna autem
hoc sicut / innate obscuritatis / suscepte per
vietatis / mutuate luminositatis / Et monstruose
variabilitatis De se enim luna obscura est
tamen transparens / et quia lumen a sole mu
tuat / et monstruosis momentis in luce cres
cit et decrescat / Significat humanum genus / et humanam
conscientiam Est enim natura humana / et humana conscientia
de se obscura Quia terminus nichili est quia
Quia ymago dei susceptiva luminis gratie
aliunde illustratur Quia a fontalitate primi
eterni suscepto luce variatur propter instabilitatem
liberi arbitrii / Magna ergo fuit humilitas

et est cum accessit / ubi accedit summa claritas
ad obscuritatem / Summa soliditas / ad pervie
tatem / Summa stabilitas / ad instabilitatem / Et
summa fontalitas / ad nichilitatem. Nota autem
quod in isto verbo / Cum appropinquaret ihesus Jericho
etc. tria misterice describuntur videlicet Respectus divine
miserationis Defectus humane conditionis / Effectus
divine incarnationis / vel interne inspira
tionis / Probat autem respectum humilitatis acce
dentis / cum premittitur Cum appropinquaret ihesus
Jericho / Defectum calamitatis indigentis
cum additur Cecus quidam mendicans / Effectum
autem probat utilitas conficientis Cum subditur
Sedebat secus viam / Primo dico de
scribitur Respectus divine miserationis / Quia probatur
humilitas accedentis / cum premittitur Cum appropinquaret
ihesus Jericho. Sive quod Jericho intelligatur huma
na natura sive humana conscientia Summa fuit hu
militas quod dei filius voluit accedere ad
humanam naturam per incarnationem / Et cum
vult ei accedere ad humanam conscientiam per
iustificationem / De utraque autem appropinquatione
exponi potest id quod habetur in psalmo Prope timentes
eum id est deum patrem / et scilicet salutare ipsius id est
ihesus salvator sicut corpus sequitur Ut inhabitet
gloria id est ipse gloriosus dei filius / in terra nostra
id est in natura nostra / vel in conscientia nostra Misericordia et
veritas obviaverunt sibi iustitia et pax osculate
sunt Quibus verbis exprimitur Respectus divine mi
serationis / quo respexerat humanum genus / Quando
ad ipsum accessit / per carnis assumptionem / et quo
eciam respicit humanam conscientiam / cum ad ipsam ac
cedit per gratie infusionem Certe in isto acces
su summe apparuit et apparet divina misericordia Apparuit
eciam et apparet nobilitas humana / et maxime
in populo christiano / Unde possumus dicere nos verum
id est Deuteronomii iiii. Non est alia natio tam
grandis que habeat deos appropinquantes sibi
sicut deus noster adest cunctis obsecrationibus nostris
Secundo describitur Defectus humane conditionis
seu conditionis / Quia probatur calamitas indi
gentis / cum additur Cecus quidam mendicans In
magna calamitate erat ille cecus / cum
quia cecus / cum quia mendicus / Sed certe in maio
ri calamitate erat humanum genus Ante adven
tum christi Erat enim cecum / Quia non videbat
lumen salutifere veritatis / Ambulabat

cu hoies in tenebris, et habitabat in regi
one umbre mortis sicut d. ysa. ix. Erat
et medicus, quia non habebat panem confortativum c
ordis, nec cibum potum refrigeratum, sed habet c
do quod medicus postulabat, figurabat enim
humana natura per illam viduam, que dixit Helie
iii Reg. xvii. Vivit dominus deus
tuus, quia non habeo panem etc. Ante enim ad
ventum Christi per gratiam humana confortata, est in
maxima calamitate. Est enim ceca iuxta illud
Sophonie i. Ambulabunt ut ceci, quia domino
peccaverunt. Est enim et mendica, quia non habet
spirituales cibum vel potum spiritualem, quibus valeat
sustentari. Unde figuratur peccator per illum filium prodi
gum, qui discedebat cum a patre suo recessisset
Luc. xv. Quanti mercenarii in domo
patris mei habundant panibus, Ego autem h
fame pereo. Hoc potest dicere peccator Ego hic s.
in statu peccati fame pereo. Propter quod debet dicere cum
illo filio prodigo verba que sequuntur. Surgam et
ibo ad patrem meum etc. — Tercio describit
effectus divine incarnationis seu intencionem in
carnationis. Que probat utilitatis confitentis
cum subditur Sedebat secus viam. Ante
enim incarnationem Christi humanum genus erat
in labore. Labor enim in medio eius et in
iusticia d. in ps. Sed post Christi incarnationem
sedit et quievit. Unde sponsa d. in persona
humani generis Cant. ii. Sub umbra illius
s. Christi quem desideraveram sedi. i. sub eius re
frigerio ab estu viciorum quievi. Et Christus
ipse dicebat hominibus ut habetur Mat. xi. Venite
ad me omnes qui laboratis, et onerati estis
et ego reficiam vos. Erat enim in maxio
periculo, quia erat iniciatum longe a via salutis
Longe enim a peccatoribus salus in ps. Et quia per
hoc erat expositum morsibus infernalium bestia
rum. Sed dei filio ad ipsum accedente per
carnis assumptionem ipsoque confitente, ac dicente
cum isto ceco Ihesu fili david miserere mei,
statim stetit secus viam scilicet tutam et se
curam. Unde Greg. in omel. Qui eterne lu
cis claritatem nescit, cecus est, sed si iam in
Redemptore credit, ipsumque confitetur, iuxta viam
sedet, Iuxta illam scilicet que dicit Ego sum via
veritas et vita Jo. xiiii. Sic dico quod an

adventum filii dei in mentem per gratiam anima
hominis est in magno labore, sed Christo adve
niente, statim sedet et quiescit. Sedet in
sub umbra Christi i. sub refrigerio sue gratie
et quiescit in ipso, quia inquietum est cor
nostrum secundum Aug. donec quiescat in deo.
Est enim in maximo periculo, quia multum distat
a via salutis. A lege enim tua longe facti
sunt peccatores dicit in ps. Sed Christo adveniente
te, ipsamque per suam gratiam visitante, est in
securitate. Quia sedet secus viam. s. secus illam
que ducit ad patriam celestem, que est via
sapientie, De qua dicit ei Christus Sap. iiii. Viam
sapientie monstrabo tibi, et ducam te per semitas
equitatis. — Circa primum ubi describit refec
tus divine misericordie. Que probat humilitatis
accedentis, cum premittitur Cum appropinquaret
ihesus Jericho. Sciendum quod potest haberi quod accessit dei
filius ad nos propter cecorum illuminationem s. hic
d. Ad hunc accessit propter alia quatuor s. propter sau
ciatorum remediationem, Propter oppressorum
expeditionem, Propter tepidorum inflamma
tionem, Propter mortuorum resuscitationem.
Igitur primo appropinquavit ad nos. Propter
cecorum illuminationem, Et demonum reductionem
De quo d. hic cum appropinquaret iericho etc. Mt.
autem xx. d. Quod erant duo ceci quos ambos
illuminavit Christus appropinquans iericho, ut unus
cecus de quo Lucas loquitur significet humanum
genus hic. Duo autem ceci de quibus Mt. lo.
significent humanum genus duplicis sexus, utrumque
enim sexum dominus illuminare venit, et reducere ad
viam salutis, Quia ut in ps. d. Dominus il
luminat cecos. Et ysa. xxxv. predixit fiat quod
tempore gratie, quod incepit in adventu primo filii
dei tunc aperientur oculi cecorum. — Secundo appropin
quavit ad humanum genus, propter sauciatorum
remediationem De quo exponitur i. Luc.
x. Appropians samaritanus alligavit vulnera
sauciati infundens oleum et vinum. Sauciatum
enim erat humanum genus, spoliatum quidem
gratuitis et vulneratum in naturalibus per latro
nes in quos inciderat i. per demones. Sed bonus
samaritanus i. dei filius, totius creature
bonus custos Samaritanus enim interpretatur custos
Appropians ad ipsum per incarnationem alligavit

vulnera eius per mandatorum promulgacionem. Unde
alligavit vulnera. Quia precepta ipsum liga
ta ei dedit infundens eciam oleum et vinum, ole
um quidem lenitatis sue gracie, et vinum pu
gitivum sue iusticie. Unde et promisit veniam
et comminatus est vindictam. Veniam quidem
penitentibus, et vindictam finaliter impeni
tentibus. Per primum autem infudit oleum, per
secundum autem vinum. Tercio appropinquavit
ad humanum genus propter oppressorum expe
dicionem. Oppressi enim erant homines a demonibus
et ligati peccatorum compedibus. Sed appropinquante
dei filio fuerunt vincula dissoluta. De quo
exponitur illud Mathei xxj. ubi dicitur: Cum appropinqua
ret Ihesus iherusalem et venisset in montem oliveti,
misit duos de discipulis suis dicens eis:
Ite in castellum etc. usque: Et invenietis asinam
et pullum alligatum, solvite et adducite mihi,
quod et fecerunt. Hec via ante adventum filii dei
in carne erant ligati vinculis dyaboli. Asi
na et pullus, id est populus iudeorum, qui plus fuit asi
na, et pullus, id est populus gentilis lascivus plus
quam pullus. Sed cum appropinquavit Ihesus urbem,
id est ecclesie militanti per incarnacionem, misit du
os de discipulis suis, id est duplicem ordinem predica
torum, scilicet maiores qui sunt primi ordinis, et infe
riores qui sunt secundi, dicens eis: Ite in castel
lum quod est contra vos, id est contra mundum vobis contrarium,
et invenietis asinam etc. usque: Solvite et ad
ducite michi, scilicet veritate predicando, lucis
exempla demonstrando, et sacra ecclesie dispensa
do. Et factum fuit ita, et adhuc fit. Ad hoc
enim solvuntur verba christi, qui per demones sunt ligati.
Quarto appropinquavit ad humanum genus propter te
pidorum inflamacionem. Erant enim homines te
pidi ante in amore dei, ac per hoc et tardi
in operacione boni. Sed filio dei appropinquante
et loquente cum hominibus, et scripturas veteres
aperiente, facta sunt corda hominum ardencia.
De quo exponitur misterium illud Luce xxiiij. Ihesus
appropinquans ibat cum illis, id est cum duobus disci
pulis suis etc. usque: Nonne dixerunt illi
ardens erat cor nostrum cum loqueretur nobis in
via, et aperiret nobis scripturas. Hec via
multum fuerunt corda hominum flamancia, cum
audierunt eciam auribus corporis verba christi.
Quinto appropinquavit ad humanum genus
propter mortuorum suscitacionem. Maior enim pars
hominum erat mortua spiritualiter, et omnibus erat

clausa ianua vite. Sed appropinquante filio dei per
carnis assumpcionem fuerunt suscitati qui erant
mortui, et omnibus fuit aperta vite ianua per
sanguinem sue passionis. Et de hoc potest exponi mis
terium, quod scribitur Luce vij. Cum appropinquaret Ihesus
porte civitatis, ecce defunctus efferebatur fi
lius unicus matris sue etc. usque: Et ait Ihesus: Dico
tibi adolescens, tibi dico surge. Et resedit qui
erat mortuus. Civitas ista potest dici ecclesia
triumphans. Porta huius autem civitatis est ecclesia mi
litans. Defunctus illic erat humanum genus. Mater
autem eius humanum genus erat, unicus filius erat
natura humana, que per tanto poterat dici vidua,
quia propter peccatum primi hominis fuerat sponsi sui, id est
dei, spirituali solacio destituta. Quando ergo appropin
quavit Ihesus porte civitatis, id est militanti ecclesie
per carnis assumpcionem, qui defunctus erat rese
dit, et revixit. Notandum autem quod secundo ista quinque ex
ponuntur de appropinquacione corporali, qua accessit
dei filius ad humanum genus per carnis assump
cionem. Ita potest exponi de accessu spirituali, quo acce
dit ad animam per gracie infusionem. Cum enim anima
ceca illuminatur, sauciata remediatur, vincta
liberatur, tepida inflammatur, et mortua
resuscitatur. Placeat sibi quod dignetur ad nos
appropinquare spiritualiter infundendo suam graciam,
quia appropinquavit corporaliter assumendo carnis
substanciam. Sed dicit beatus Iacobus capitulo iiij. Iacobi iiij.
Resistite dyabolo, et fugiet a vobis. Appropinqua
te deo, et appropinquabit vobis. Proch dolor
multi sunt qui non resistunt dyabolo, immo assenciunt
temptacionibus suis, et ideo non fugit ab eis, sed
continue magis ac magis appropinquat ipsis.
Nec appropinquant deo vitando peccata, et ob
servando eius precepta mandata, et ideo deus non
appropinquat eis infundendo suam graciam, et
dando veram spem veniendi ad suam gloriam,
et ideo tales non appropinquant celo, sed pocius
inferno. Unde potest dicere quilibet talis illud psalmi: Vita
mea inferno appropinquavit. Non appropinquat
vite, sed pocius morti. Non considerant isti
istud quod dicitur in epistola hodierna: Nox precessit, dies autem
appropinquabit. Et prima Petri iiij. Dicitur: Omnium
enim finis appropinquabit. Tempus enim prope est.
Propter hoc. Appropinquemus ergo deo, ut ipse appro
pinquabit nobis, atque per hoc verificabitur de quolibet
nostrum illud psalmi: Non accedet ad te malum.

et flagellum sup ulti judiciis non appropinquabit
in tabernaculo tuo. Ec pro h. sapiendum est quod gratie
appropinquabit tibi. Tunc videbis et afflues in gaudium
cum tam lux nobis concedat etc. Item de eodem
sermo secundus.

Cum appropinquaret ihesus jericho, cecus
quidam etc. Ubi s. Accepit divisione et
processe huius thematis in pri. precedentis sermonis
... Et obmisso primo membro de quo actum est
prius. Circa secundum ubi exprimit et describit
... humane conditionis, que probat calami
tas indigentis, ac addit cecus sedebat mendicans
etc. Sanctus secundum Gregorium in omelia super 1o capitulo
ante adventum cecum erat genus humanum, quod in
parente primo expulsum a paradisi gaudiis clarita
tem superne lucis ignorabat, dampnationis sue
tenebras patiebatur. Cuius est hodie ante adventum
... spiritualem, quo animam prius instificat per
gratiam, sedet in tenebris et umbra mor
tis vincitur in mendicitate et ferro s. d. in psalmo
... h. non potest gaudere leticia spirituali. Unde di
cebat ille cecus Thob. v. Quale gaudium
mihi est, qui in tenebris sedeo, et lumen dei
non video. q. d. nullum. Unde peccatores sunt illi
de quibus dicit apostolus ad Ephes. v. Qui sunt alienati
a via dei per ignorantiam que est in ipsis, propter cecita
tem cordis ipsorum. Qui desperantes tradiderunt
semetipsos immunditie in operationem avaritie.
Communis autem ista spiritualis cecitas causatur ex
pulvere. Quia secundum Cris. omel. xxx. super Mt.
... errores generant, non cognoscit spiritualiter. Ac
crescit hec cecitas propter tria. Primo propter tumo
rem ... arrogantie. Propter humorem corruptum
luxurie. Propter livorem conceptum invidie
et propter pulverem turbatum avaritie.
Propter primum dicit apostolus ad Ephes. iiii. Non
ambuletis sicut ambulant gentes in vanitate
sensus sui, obscuratum habentes intellectum, alienati
a via dei etc. s. superbus. Vere superbi
et arrogantes ambulant in vanitate sensus
sui. Non enim potest esse maior vanitas quam superbia
hominis. Que nullum habet fundamentum. Propter
secundum, angeli percusserunt cecitate illos in
mundissimos sodomitas, s. d. h. Gen. xix.
Cecitas est ista, que causatur in homine ex carna
li immunditia, fuit figurata in cecitate Thobie
que sibi contigit ex casu stercoris yrundinum
in oculos suos, s. d. h. Thobie ii. Vere cecitas

Luxuria fervens calidum est, immunditia in
flammativa est, unde habet excecare oculos mentis.
Propter tertium s. propter livorem invidie dicitur
Heliseus orabat dominum contra Syros qui invide
bant populo Israel. Percute domine gentem hanc cecita
te et percussit eos secundum verbum Helisei s. d. h. iiii. Reg. vi. Vere cecitas
livor invidie causat spirituale cecitatem. Ho
mo enim invidus non potest videre prosperitatem sui proximi.
Propter quartum et est propter alia cecitas dicat propheta
Moyses cuius pectori, rapine, cupido, et
avaro s. d. Deut. xxviii. Percutiat te
dominus s. percutiet amentia et cecitate, ac furore
mentis. Et palpes in meridie sicut palpare
solet cecus in tenebris. Et non dirigat
vias tuas. Vere non potest esse maior furor
mentis maiorque turbatio oculorum mentalium
quam sit in homine avaro, qui nec deum videt
nec proximum, et plus diligit nummum quam celum.
Est enim secundum apostolum avaritia ydolorum servitus.
Sicut enim ydolatre pro deo colunt creatura
rum et avari pro deo vero reputant divici
as temporales. Sed christus autem quod dei filius appropin
quabat ad nos per carnis assumptionem, sanavit
istam cecitatem iiiior modis, et illis eisdem
sanat eos cotidie cum appropinquat ad hominem per
gratie infusionem s. felle, quod est penalis ama
ritudo, luto quod est mentalis humiliatio,
unguento quod est affectualis compassio, verbo
quod est spiritualis eruditio. De primo habemus
figuram Thob. xi. Ubi dicitur quod Thobias
junior de felle piscis linivit oculos patris
sui ceci, statimque visum recepit. Fel enim
amarum designat amaritudinem penitentie. Quia et si af
fligatur corpus exterius, liniuntur tamen interiores
oculi, ac sic restituitur spiritualis visus. De
secundo habemus figuram Jo. ix. Ubi dicitur quod ihesus
luto linivit oculos ceci nati, quo facto postquam
lavit suos oculos statim vidit. Lutum po
nere super oculos mentis aliud est quam immittere
in animam hominis humiliationem. Que debet oriri
ex consideratione sui status et conditionis secundum
corpus, quod non est nisi lutum. Posuit ergo ihesus
lutum super oculos illius ceci s. humiliationem ex
consideratione sue vilitatis. Qui statim vidit
et adoravit christum. Certe mentis magis clau
dit mentales oculos quam superbia. Et per opposi
tum mentis magis eos aperit quam humilitas veri

Consideri g°. te vilem s. lutu q̄m ad cor⁹
et humiliare / Q̄uia ut d̄r. in ppha In me
dio tui humiliacio tua / Et humiliacio appe
et tibi mētis oclos q̄s supbia clausit
Declaio d̄r. xp̄s aūtz pctōri apoc. iij°.
Nescis q̄r tu es miser / et miserabilis /
paup et cecus 2 nud⁹ 2c. Et d̄r. Colli
rio inunge oclos tuos ut videas Istud
Collirium spuale sit dīa pietas 2 mīa
qua ho debz ꝯpati mētalit̄ / et effualit̄
subuenire / Q̄uibz / Si inungant̄ mēta
les ocli / apperiūt ut videat miserias et in
opias pximorum Nobilissimum ē istud
collirium / Q̄uia s̄m Ambros̄ Summa ra
ne Religionis est in pietate et mīa Sua
uissimū eciā est illud collirium / Non em
pungit / s̄z lenit Non infert oclis acrimo
niam / s̄z dulcedinē magna / Auaricia
em claudit mētis oclos Vn Crisost⁹
sup o⁹. Versutu q̄ est auaricia / oclos
et aures excecat / et hoies crudeliores
fera facit / Non nam / n° amiciciā ꝯsiderare
pmittit / Vnde auari no videt inopi
as pximorum / Frange g°. esurienti panem
tuu et c. Tūc erumpet qi mane
lumē tuu 2c. dicit ysa. lviij°.
C quīto hem⁹ hic documentu expssu
s̄m isto ewang°. q̄r xp̄s vbo suo / ac sua
efficacia erudicōe illūiat oclos mētis
qd expsse ꝯfitet̄ ppha in ps dicēs Luc
na pedibz meis vbu tuu / et lume se
mitis meis / et alibi Declaracio s̄mon̄
tuorum illūiat et intellm dat puulis / hic
eciā d̄r. q̄r ptq̄ dixit xp̄s isti ceco q̄d
vis vt faciā tibi / et ille / Dne / Vt vide
am / Et ihs dixit illi Respice fides tua
saluu te fecit Et ꝯfestim vidit / Solo g̃
vbo suo dicēs ei Respice Reddidit
sibi visu / Et ēte vbu dei mīra eius
erudicio / est tāte v̄tis et efficacie / q⁹ ꝯ
festim illūiat mētis oclos / et eos facit
Respice q̄ s̄t nccia ad saltm / sic g̃ q̄r / quo
xp̄s istis iij°. mōis illūiat mentis o
clos / et Reddit spualem visu. v̄z. Felle
qd ē pnialis amaritudo / luto / qd est
metalis humiliacio. s. ex ꝯsideracōe sue
vilis ꝯdicōis Collirio qd est actualis
ꝯpassio ffp ad inopiā pximorum / Et verbo

qd est spualis erudicio / S̄z proh dolor mlti
s̄t hodie ceci Q̄uia dyabol⁹ excecat oms il
los qui mortalit̄ pccant / ut no possint vi
de aliq̄ de necijs ad salute / Est em dyab⁹ p
figuram ille Nahas Amonites qui dixit
illis viris Jabes Galaath / qui volebat
ei federari s̄d. h̃. i°. Reg. xj°. Hoc pactum
feria vobiscu / ut eruā om̄ vrm oclos
dextros / h̃. dicit dyab⁹ cunctis pctōribz / qui
cu eo ineūt fedus / Pactu em fecerūt cu
morte ut d̄r. ppha / et fedus ineūt cu inferno
hoc dico d̄r. ei dyab⁹ fedus hoc feria vobiscu
ut eruā oclos vros dextros / Ocls dext
hois loq̄do q̄r figuram / ē ille ocls quo videt
supna et saluti nccia / Ocls aut sinister / ē
quo videt tpalia et trena / Q̄uid g°. om
pctōrum q̄ diu manet in pctō mortali s̄t
eruti ocli dextri / q̄r nichz videt de diuis
misterijs doctrijs que eis expediūt ad saltm
Vnde q̄m ad illa s̄t totalit̄ ceci / Et si q̄m ad
alia heant oclos. s. sinistros valde claros
multi g°. s̄t ceci / qui tn̄ no requirūt aliq
de illis mōis quibz de⁹ spualem ceatate
sanat / q̄r n°. sentire volūt amaritudine
pnie / n°. ꝯsiderare volūt / sua fragilitatem
ut inde humilient̄ / Nec eciā ꝯpaciūt̄ pximis
ut eis subueniant in nccitatibz suis / n°.
audire volūt vbu dei / Et ideo in cecitate
manet / Non sic sit de nobis s̄m s̄z imi
tem̄ istū ceci dicētes cu eo Dno ihūs
Jhu fily dauid miserere mei / ut videam⁹
saltm oclo dextro que ꝯficiūt ad saltm / ut
meam̄ audire vbu xp̄i dicētis cuilibz
nrm Respice / et ꝯfestim videbim⁹ / et
sequemur xp̄m ipm imitando / magnifica
tes ipm / Et ēte ois plebs que hoc videbit
. i. ꝯsiderabit q̄ de⁹ / sic miu se h̃t ad pctō
res / et sic celerit̄ sanat eos / dabit lau
dem deo. Placeat g̃ ei q̄ h̃ fiat in nobis
ut videam⁹ in pnti visione gr̄e / et in
futo visioe glie / q̄ impius no videbit
Q̄uia ut d̄r. in ysaia s̄m alia lram /
Tollat̄. i. Tolletur impi⁹ ne uideat gl̃am
dei / Istius g°. visiois nos ipe de⁹ pti
cipes efficiat Amen. *(in red:)* Ite s̄mo in ꝯ. d̄ca

Cum appropinquaret ihs iericho
cecus quidam et c. Vbi sup. Recepto

-one et p[ro]scaltoe ist[i]us the[...] in p[ri]n[cipi]o p[ri]mi s[er]-
-m[on]is p[ro]positis / et ob[m]iss[is] p[ri]mo 2[o] membro
quib[us] sup[er]ius e[st] actu[m] / Circa tercium ubi de-
-bit effectus d[omi]nice incarnac[i]o[n]is / vel m[issi]t
inspiracio[n]is 2[o] cu[m] d[icitur]. Sedebat sec[us] via[m]
s[ecundu]m s[an]c[tu]m Greg[orium]. q[uod] ista fuit utilitas d[omi]nice incarna-
-c[i]o[n]is / et ecc[iam] est utilitas cottidie inter ispi-
-rac[i]o[n]is q[uod] illi qui p[ri]us laborabant / sederu[n]t
et quieverunt / et illi qui erant longe a via
salutis steterunt secus via[m] tu[n]c vid[eli]c[et] et
aura / que est ipse[...] ih[esu]s x[ristu]s / ecc[iam] q[ua]n[do] p[ec]c[a]-
-tor d[omi]nu[m] inspirat / qui a[n]te laborabat
sedet et quiescit / Et qui ante lo[n]ge a via
fuit secus illam via[m] manet / Labo-
-rant enim peccatores s[ecundu]m q[uod] p[er] figura[m] laborabat
ebrei in egypto in palea sup[er]bie in
luto carnalis inmundicie / et in latere
avaricie. Sicut enim later [con]gregat multas
partes ... mediante igne / Sic et avaricia
congregat multa terrena mediante igne cupi-
-ditatis / qui nu[m]q[uam] dicit / sufficit / Hec aut[em]
sunt s[ecundu]m illa de quib[us] d[icitu]r Jo[hannis] i[n] sue can[onica] ij[o].
... q[uo]d est in mundo / aut est concupiscencia car-
-nis / aut [con]cupiscencia oculoru[m] / aut sup[er]bia vite
... ignis d[icitu]r. Sup[er]bia enim d[icitu]r ignis / q[uia] sp[er]at
... superiori ... ignis / Luxuria ecc[iam] d[icitu]r
ignis / Quia s[icu]t ignis comburit et denigrat
sic luxuria comburit carnem / et denigrat me[n]-
-tem / Avaricia ecc[iam] d[icitu]r ignis / q[uia] ut d[ic]tu[m] est
... et sufficit s[ic]ut ignis / Consultu[m] g[ratia] est de
igne in h[oc] mundo / q[uia] triplex ignis ...
... e[st] magnus / Et in igne isto ... la-
-borant peccatores / et sine fructu. Unde dicit
... Abacuc ij[o]. Laborabunt p[o]p[u]li in multo
igne / et gentes in vacuum / Signat[ur] aut[em] d[icitu]r
... / q[uia] magna est multitudo laborant[ium] in h[oc]
... igne / et signat[ur] d[icitu]r in vacuu[m] / q[uia] labor
... e[st] sine o[mn]i fructu / Unde ap[osto]l[u]s ad Ro[manos]
... Quem fructu[m] habuistis tu[n]c in quib[us]
nunc erubescitis inter / q. dicat n[ulla]m / Unde dixe-
-runt illi s[ecundu]m h[oc] Luc[e] v[o]. Per tota[m] nocte[m]
laborantes nich[il] cepimus / Et e[r]c[a] peccatores
... h[oc]. q[uo]d multu[m] laborat s[ed] in magis q[ui]
... / Quia s[u]nt p[ro]cul a via dei / Unde dicunt
peccatores in inferno / Lassati sumus in via
iniq[ui]tatis et p[er]dic[i]o[n]is / et ambulavimus vias
difficiles / ac multu[m] laboriosas / Viam at

d[omi]ni ignoravimus / S[e]d q[ua]n[do] deo appropinquant p[er]
carnis assumpc[i]o[n]em fuerunt [con]versi peccatores ad
primam Tu[n]c qui laboraverant sederu[n]t et
quieverunt / et qui p[ro]cul a via dei fueru[n]t
iuxta viam steteru[n]t Idem ecc[iam] dico de
peccatore / q[ua]n[do] deo appropinquat ad ip[s]ius [con]si-
-deracionem p[er] gr[aci]e infusionem qui p[ri]us laboraue-
-rat sedet / et qui longe a via dei fuerat
iuxta viam manet Hec utique e[st] illa via
bona de qua d[icitu]r Je[remie] vj[o]. Interrogate que
sit via bona et ambulate in ea et inveni-
-etis [refrigerium] requiem a[n]i[m]ab[us] v[est]ris / Sedet g[ratia] peccator
cu[m] d[omi]n[u]s inspirat q[uia] se ip[su]m recolligit
ad contemplandu[m] / Quia diu a[n]i[m]a e[st] in p[e]cc[at]o
e[st] vaga / et dispersa p[er] sensibilia / S[e]d q[ua]n[do] visitat[ur]
d[omi]n[u]s p[er] gr[aci]am tu[n]c se ip[s]am recolligit
et efficit[ur] apcior ad contemplandu[m] d[ivi]na h[uius]
... Tren[orum] iij[o]. Sedebit solitarius et tacebit
q[uia] levavit se sup[er] se a[n]i[m]a eni[m] recollec-
-ta forcior e[st] contra hostes / Quia s[ecundu]m ...
unita forcior est se ip[s]a dispersa / Apcior est
ecc[iam] ad contemplandu[m] / Quia desinit sensibilia in
quib[us] ante dispersa fuit / et ascendit de supra
Sedet ecc[iam] Quia se totalit[er] habilitat ad p[ec]-
-catu[m] vitandu[m] / Un[de] Sedet / q[uia] quiescit a ge-
-nere / Quia ecc[iam] quiete inveni[t] ... motus
passionu[m] / Unde de talib[us] d[icitu]r Ysa[ie] xxxij[o]. Se-
-debit p[o]p[u]l[u]s meus in pulcritudine pacis in taberna-
-culis fiducie / et in requie opulenta / Signat[ur]
d[icitu]r in pulcritudine pacis Quia diu enim a[n]i[m]a est
in p[e]cc[at]o mor[tali] no[n] p[otes]t h[abe]re pace[m] int[er]na[m] / p[ro]pter
magnu[m] motu[m] passionu[m] / et p[ro]pter ecc[iam] ip[s]ius
[con]sciencie remurmuracionem / et p[ro]pter ecc[iam]
demonu[m] mult[i]p[li]ce[m] temptac[i]o[n]em / Signat[ur] ecc[iam]
d[icitu]r in tabernaculis fiducie Quia q[ua]mdiu est
in p[e]cc[at]o / no[n] p[otes]t in d[omi]no confidere / in quo solo e[st]
fiducia a[n]i[m]e Signat[ur] ecc[iam] d[icitu]r in requie opu-
-lenta Quia et si in p[e]cc[at]o est aliqua requies
corporis / nullam tame[n] h[abe]t opulenta[m] s[e]d servi-
-tute[m] magnam / Sedet ecc[iam] Quia disponit
se ad discendu[m] / Videmus eni[m] q[uod] discipuli q[ua]n[do]
volunt addiscere sub magistro sedent cora[m] eo / Q[uo]d
ut ille d[icitu]r a[n]i[m]a sedendo et quiescendo fit p[ru]-
-dens / De Magdalena eni[m] d[icitu]r Luc[e] x[o]. Q[uod]
sedens secus pedes d[omi]ni audiebat verbu[m] illi[us]
Sup[er] quo d[icit] Aug[ustinus] Q[uod] q[uan]to humilius sedebat
tanto amplius capiebat De ap[osto]l[u]s ecc[iam] leg[itur]

det. ij°. Q2 erant sedentes qn fuerunt reple
ti spu sco. Ipis em dixerat xpus sc'd'm b'. Luc.
ultio Vos aut sedete in ciuit'e quoadus
induam' v'tute exalto / Sedet etia qz pat se
ad comedendu / Videm9 em q hoies qui
copiose volut cibu sumere sedet. Sic et aia
iustificata p gram sedet .i. pat se ad de
gustandu copiose dina. De quo expom pt
i'd qd d'r p figam Gen. xliij°. Vbi h'r. Qz
Joseph inuitauit fres suos ad comededu
secu / et sederut cora eo s'm etates suas / Sic
spualit' Joseph nr .i. xpus inuitauit fres
suos .i. xpianos qs ipe uocat fres / iux' i'd
ps. Narrabo nome tuu frib3 meis / Ad
suu spualem cuiuiu de q°. ipe d'r. ca. xxij°.
Ecce cuiuiu meu paui vobis / Et ideo illi
qui digne ueniut ad suu cuiuiu sedent
cora eo / ut copiosi9 sumat / Et signant'
d'r q sederut cora eo s'm etates suas. Qz
unicuiqz dat de9 de cibis spualib3 iux°
merita sua. Aliqn tame gtingit / q exube
rante sua gra dat plus de istis cibis /
spualib3 illis q min9 laborauerunt et min9
meruerut. Sicut apparuit in Paulo. Qui
sine vllis bonis meritis ut d'r Aug9 ymo
cu multis malis meritis fuit assequt9 gram
dei et rapt9 statim ut credit' usqz ad uisi
one dei. Et hic d'r q porcio q fuit data Be
iamin excessit porcoes alior' s'm in qui
qz ptib3. Sic g' qcuqz iustificat9 p gram
Sedet .i. seipm recolligit ad gteplandu /
seipm habilitat ad pctm vitandu seip'm
disponit ad discendu / et seipm pat ad
copiose degustandu sp'ualia dina. Sedentes
em solet se recolligere / a labore qescere / ad dis
cendu sub magro se disponere / Et ad copiose
sumendu cibaria pparare / Et ad ista iij°. faci
enda solet sede // Proch dolor multi sedent
in cathedra pestilencie / et multi i ecclia
malignanciu / Et multi i aula gfabulanciu
et plures i mesa crapulanciu // Cont' q'm
d'r de viro iusto in ps. Qz in cathedra
pestilencie no sedit / Que s'm glo. est a
mor dnandi quo vir aliqs caret / Vel p
ulsa doctrina s'm alia glo. Pecores g°. mul
ti sedet in ista cathedra / qz h'nt libidine
dnandi / et puersa docendi / Sz vir iustus
sedet cu Dauid in alia cathedra / q est
humilitas vera / et salubris doctrina / Sedet
cu Dauid de quo d'r ij°. Reg. xxiij°. Dauid
sedet in cathedra sapientissim9 princeps /
Cont' s'm d'r vir iust9 in ps. Non sedi cu
gsilio vanitatis / et cu iniqua gerentib3 no intro
ibo. Odiui eccliam malignanciu / et cu impijs
no sedebo. In ista ecclia sedet impij usurarij
raptores / homicide / et pauperu oppressores
Sz vir iustus sedet cu bto Job / in solio
bonitatis / et tunc dicet cu eo i'd Job xxix°.
Cum sederem qi Rex / eram merencium gso
lator. Propt' tale d'r Quidam hoies
cupidis et auaris qui ggregant diuicias / q
giungut domu domui / et agru agro copulant
/ ac si ipi soli debent h'itare sup t'ram / i'd ysa.
xlvij°. Descende sede in puluere virgo filia ba
bilonis / sede in t'ra / Predictum dictum est
Descende .i. descendes. Sede .i. sedebis / in
puluere / Dicm e q aia cuiuslib3 auari / et hois
mundani / que delicto deo descedit / ad mu
dana / Et gtepto celo sedet in t'ra / pulueru
lenta .i. amplexat' t'rena / Et in eis gstituit
fine suu / Et ista t'ra puluerulenta / est
aula cupidor' / qui sudet coaduacioi diuiciar'
Ista em e aula bn scopata s3 plena puluere
/ et araneaz telis / Et ideo aia cupidi e filia
no irlm celestis / Sz Babilonis .i. infernalis
gfusionis / Sz qz d'r virgo / ideo p integritate
amoris mundani / Sicut em aia sca d'r virgo
filia irlm p integ'tate amoris diuini / Quia
solu amat deu / et oia alia p deum. Ita
aia hois cupidi et auari d'r virgo filia Ba
bilonis p integ'tate amoris mundani / qz solu
vel saltem pri° amat mundu / Multa g°.
sedet in ista aula puluerulenta / Sz viri
iusti sedet in aula pulcra et bn scopata
s. paupertatis et gtempt9 t'renor' / De quor' quolib3
d'r ysa. lij°. Excutere de puluere / cosurge / se
de irlm. Sede sp in aula paupertatis .i. gtemp
tus t'renor' / Agite g°. nunc diuites plora
te / vlulantes i miserijs vris / que aduenient
et vobis / Misi sup t'rena / que tm diligitis
gtempnatis dicit' Jac. v°. Vere debent
plorare et vlulare ut possent dicere i'd ps /
Sup flumina babilonis illic sedim9 et fleui
m9 du recordaremur tui Syon / Vere du
gsiderint delicias et diuicias superne Syon
flere debet sedentes sup flumina Babilo
nis. De quarto expomt' i'd Exo. xxxi

Sedit ppl's manducare et bibere, et surrexerunt
ludere. O quam multi sedent in mensa gulositatis, qui
vacant omni die crapule et ebrietati, et student
calicibus epotandis, et postea surgunt ludere
i. saltare et corizare, et meditari facere ludos et
hoc istos. Malum est sedere in ista mensa, unde
surgendum est ab ista, et sedendum est in mensa
paupertatis et sobrietatis. Talibus enim dicitur in ps.
Surgite postquam sederitis, qui manducatis
panem doloris. Comessatores et ebriosi
manducant panem doloris, vel quia panis quem
comedunt laborem et dolorem pauperum sepe
habet, vel quia ducit eos ad dolorem sempiternum.
Igitur karissimi, non sedeamus in cathedra pestilentie
tatis, nec in mensa malignitatis, nec in adulacionis
cupiditatis, nec in mensa gulositatis, sed sedeamus
in cinere humilitatis, agentes penitenciam de peccatis
nostris cum Rege Ninive de quo dicitur Jone
iii°. Cum audisset verbum Jone dicentis expec
tandum adhuc xl. dies et Ninive subvertetur,
surrexit Rex de solio suo scilicet superbie et
iniquitatis, et abiecit vestimentum suum
a se vestimentum quidem pompose vanitatis
et mundane superfluitatis, et indutus est sacco
scilicet penitencie et asperitatis et sedit in cinere
scilicet vilitudinis et humilitatis. Sic karissimi faciamus
nos ut mereamur sedere tandem super mensa(m) Christi
in Regno suo, et sedere eciam super thronos
ad iudicandum i. ad approbandum sententiam eius
iustam. Ipse enim dicit Apostolis Luc. xxii°.
Ego dispono vobis sicut disposuit michi pater
meus Regnum ut edatis et bibatis super mensam
meam in Regno meo, et sedeatis super thronos
iudicantes xii. tribus Israel, i. approbantes sen
tenciam meam iustam quam ego feram contra reprobos
et non credentes. Ipse eciam dicit Apoc. iii°. Qui
vicerit dabo ei sedere mecum in throno me
o. Quam sessionem gloriosam nobis concedat ipse
qui vivit et regnat in secula seculorum Amen.

Feria iiii in capite Ieiunii Sermo

Cum ieiunas unge caput tuum et
faciem tuam lava. Matth. vi°. Salva
tor noster Christus Ihesus sciens omnes cupientes ieiun
are Christianorum sic ordinare voluit, ut ieiu
nantes observata sua ordinacione merentur
assequi nostro perfeccionem celestem, viciorum
compressionem, mentium elevacionem, virtutum
infusionem, et premiorum largicionem. Sic enim

dicit iste Leo papa dicens quod corporali ieiunio vi
cia comprimis, mentem elevas, virtutem largiris et
premia. Unde in verbo proposito ad litteram et spiritu
aliter intellecto, quod quidem verbum sumptum est de
ewangelio hodierno quod legit ecclesia feria iiii. in
capite quadragesimalis ieiunii contra scilicet
et falsam ypocritarum ostentacionem, sic ordinat
nostrum corporale ieiunium, ut per ipsum si per nos
observetur sua ordinacio possimus assequi su
pradicta. Unde dicit Cum ieiunas unge capud
tuum, et faciem tuam lava. Si volumus hoc ver
bum ad litteram recipere, duo Salvator noster ypo
critis precepit contra duo que ypocrite faciebant. Ypocrite
enim tempore sui ieiunii in vultu suo ostende
bant tristiciam, et per quedam apposita induce
bant in faciebus suis quandam palliditatem, ut
sic appareret, non deo, sed hominibus ieiunantes.
Sed Salvator noster sciens secundum Crisostomum gloriam
vanam ex omni bono procedere, ideo spinam
vane glorie que in terra bona nascitur iubet
prescindere, ne suffocet ieiunii fructum. Non
dicit in principio huius ewangelii Cum ieiunatis
nolite fieri sicut ypocrite tristes. Et non dicit
nolite esse tristes. Quia secundum Crisostomum non
est simpliciter, ut sit hylaris qui ieiunat. Sed dicit
nolite fieri tristes scilicet studiose et volunta
rie sicut faciebant illi qui suum ieiunium ostendere
volebant. Et tunc melius est secundum eundem, ut ie
iunium te ostendat quam tu ieiunium tuum. Contra
istud dicit Salvator in hoc verbo Cum ieiunas
unge caput tuum. Sed quid est istud quod nobis
Christus unge caput tuum. Istud enim videtur esse
inconveniens. Sed dicendum quod non intelligitur hoc ad litteram
simpliciter secundum Ieronimum. Sed loquitur iuxta ritum provincie
palestine, ubi diebus festis solet ungere
capita oleo quodam aromatico nunc timo
quidem vel balsamo. Precepit ergo Christus
iuxta litteralem sensum, ut quando ieiunamus, nos
letos et festivos esse monstremus, cuius oppositum
ypocrite faciebant. Item ypocrite tempore sui
ieiunii ponebant aliquid in faciebus suis,
utpote sordes, vel aliqua talia quibus indu
cebant in suis faciebus palliditatem. Unde
subdit Salvator de ipsis Exterminant enim
facies suas ut appareant hominibus ieiunantes.
Exterminant quidem i. studiose extra terminos naturalis
coloris ponunt suas facies. Unde secundum
Ieronimum Exterminant i. demoliuntur. Demolitur

aut ypocrita faciem suam secundum eundem ut
tristicia simulet / et ad forte letitie
luctum gestet in vultu / Contra istud dicit hic
salvator faciem tuam lava .i. secundum ..... lava
lem / Non solum / non apponas tibi tuum iciu
nium / tue faciei aliqua que in ipsa inducant
palliditatem / Sed ecce fac ut tua facies appa
reat pulchra et munda ab omni sorde / et
inducta macula ac si esset lota / Et hoc ne
videaris hominibus ieiunans sed patri tuo celesti
qui est in abscondito .i. secundum glosam qui est invi
sibilis vel qui habitat in corde per fidem / Et
pater tuus qui videt in abscondito reddet
tibi Et hoc secundum Remigium / debet homini sufficere
/ ut qui est inspector conscientie / sit eius remunera
tor / ypocritis autem nichil reddet deus / quia ut dixi
supra Receperunt mercedem suam scilicet quod deside
raverunt .i. laudem hominum / et gloriam vanam
Secundum autem spiritualem sensum qui potius hic
intenditur. caput nostrum christus est / quod oleo misericordie
unguimus / cum esurientem pascimus / et sitien
tem potamus iuxta illud Matthei xxv° Quod uni ex
minimis meis fecistis etc. Istud autem oleum
figuratum fuit in oleo quod illa sancta mulier fu
dit super caput christi Matthei xxvi°. Vel per caput
secundum Augustinum accipitur hic pars superior anime que in
ipsa principalis et cetera hominis Regit / Unge
autem istud ad leticiam spiritualem iuxta illud psalmi.
Unxit te deus deus tuus oleo letitie / Ungen
dum est ergo istud caput / ut videlicet homo de suo
ieiunio / intus gaudeat / cum tamen ypocrite
non solum sunt tristes exterius / sed eciam intus tri
stantur. dicit ergo christus Cum ieiunas unge ca
put tuum .i. christum oleo misericordie pauperibus sub
veniendo / vel caput tuum .i. superiorem partem
tue anime oleo spiritualis letitie de tuo ieiunio
interius gaudendo / Istud enim oleum acce
perunt prudentes virgines in vasis suis
Matthei xxv°. Per faciem autem anime secundum Crisostomum
potest intelligi consciencia Sicut enim in corpore homi
num gratiosa est facies pulchra sic in oculis
dei speciosa est munda consciencia / propter quod dicit christus
hic faciem tuam lava .i. conscienciam tuam munda
fac / et si contraxit aliquam peccati maculam la
vacro penitencie ipsam purga / Vel per istam faciem
potest intelligi exterior hominis conversacio que primitus
occurrit hominibus sicut facies hominis primitus

apparet De ista dicit hic Salvator faciem
tuam lava .i. fac ut tua conversacio sic sit expia
ta ut nulla macula in ipsa appareat nec in verbis
nec in factis / nec in aspectibus / nec in gestibus ex
quibus homines offendi possint Ista facies
sic accepta intelligitur per lampades illarum virgi
num de quibus Matthei xxv°. Debet enim esse conversacio
christiani instar lampadis pulchra et clara
Iste autem lampades sine oleo divine gracie et
spiritualis letitie extinguntur / quia non sufficit ho
nestas exterior nisi sit oleum divine gracie intus
in corde Ad ista duo scilicet. ad spiritualem letitiam
et ad honestatem exteriorem nos hortatur sapiens
ut dicit Ecclesiastes ix° Omni tempore vestimenta tua sint
candida / et oleum de capite tuo non deficiat
Accipiendo autem caput et faciem unccionem et
locionem / isto secundo modo qui sancti scriptura est
Salvator. nunc in verbo ewangelii. ea ad sanctitatem vite
pertinencia innuit evidenter / Mortificacionem cor
poralis lascivie / Conservacionem spiritualis leti
cie / et composicionem exemplaris evidencie / Propter
primum / suscipitur corporale ieiunium / de quo dicitur Cum
ieiunas Propter secundum apponitur medicinale
collirium ad quod hortatur cum subdit Unge ca
put tuum Propter tercium accedit ad spirituale
lavacrum / ad quod monet christus / cum subdit Et fa
ciem tuam lava — Primo dico Salvator innuit
in hiis verbis Mortificacionem corporalis lasci
vie / propter quam suscipitur corporale ieiunium / de quo
dicitur in principio Cum ieiunas quod semper expedit et
necessarium est propter mortificacionem carnis maxime
hoc uno tempore quo caro lascivire incipit et
pullulat libidinum incentiva / propter quod dice
bat david in psalmo Humiliabam in ieiunio animam me
am .i. sensualitatem meam / ne prevaleat contra spiritum
/ et alibi dicebat / Genua mea infirmata sunt
a ieiunio etc. Ad istud corporale ieiunium nos hor
tatur Ecclesia in hodierna epistola que scribitur Ioel
ii° dicens nobis ex parte dei Convertimini ad me
in toto corde vestro in ieiunio et fletu et planctu
et scindite corda vestra et non vestimenta vestra
Revera / et si precores ... tempore debebat converti ad
dominum / precipue hoc tempore penitencie quod hodie incipit
Conversio debet in toto corde suo propter quod con
versionis perfectionem totum cor est necessarium ad hoc
quod sit perfecta conversio Qui enim in parte cordis
sui ad deum convertitur imperfecte convertitur. totum enim
/ et perfectum idem / Debent eciam converti ieiunio

106

propter carnis maceracionem / Et fletu propter motus con-
punctionem / Lacrime enim lavant delictum / quod voce
pudor est confiteri secundum Ambrosium / Et planctu ad
doloris testificacionem / Planctus enim exterior
signum est evidens interioris doloris / et debet
corda sua scindere / et non vestimenta ad
anime victimacionem / Cordis enim scissio nichil
aliud est quam penitus anime victimacio / et immola-
cio / Quocontra dicit Gregorius de peccatoribus
qui scilicet duriores saxis / scindi ad penitenciam /
nolunt / Secundo salvator invitat in hoc
verbo / consolacionem spiritualis leticie / propter quam appo-
nit medicinale collirium / ad quod nos hortatur
cum subdit Unge caput tuum / per istam unc-
cionem capitis ut supradictum est intelligitur interior
mentis iocunditas / que magis est in alia sin-
cera consciencia / et fit ex spiritus sancti gracia / per suam
graciam cor ungentis / Ideo dicitur ieiunanti Un-
ge caput tuum .i. fac quod in te est / quod ipse spiritus
sanctus per graciam / mentem tuam a peccatis purificet
/ et donis suis exornet / ac per hoc ipsam spiritu-
aliter letificet / et in ipsa spirituali leticia con-
servet / Ubi enim mens / isto oleo non ungitur deo
non placent exteriora ieiunia / Quia coacta
sunt / et que fiunt sine spirituali leticia / ei nulla-
tenus sunt accepta / Est autem sanctus spiritus unge-
tarius sanctitatis / Deus ungit hominem quando
ut in interiori homine spiritualis leticia conservatur
Ungit enim / ad claritatem cognicionis unde i. ca-
nonica Jo. ij. Vos unctionem habetis a spiritu sancto / et
unctio eius docebit vos de omnibus / Ungit eciam
ad qualitatem affectionis vel dilectionis / que est solum
per caritatem / Omnis enim alius amor est impu-
rus / Unde in ps. dicitur cuilibet viro iusto Di-
lexisti iusticiam et odisti iniquitatem propterea un-
xit te deus deus tuus oleo leticie ~~pre consortibus tuis~~
Qui enim isto oleo spirituali ungitur est iusticiam
diligit / et per iusta opera ipsam prosequitur / odit
quam iniquitatem / et vicia detestatur / Ungit eciam
ad honestatem conversacionis / et celebritatem bone
opinionis / Ista enim unctio / non solum manet
in corde intus / sed eciam diffunditur exterius per
bona opera / et sanctitatis exempla / propter que vita
iustorum est tota odorifera / et odore sue
unctionis trahit homines ad currendum post Christum
Unde dicit sponsa Christo Cant. i. Trahe me post
te in odore curremus unguentorum tuorum
quod non solum intelligitur de tractu quo Christus trahit

homines per odorem unguentorum suorum .i. suorum operum
et exemplorum / sed eciam de tractu quo trahit ad seipsum
homines per bona opera / et sanctitatis exempla que ipso
operante conducitur per homines iustos / Quorum
autem dicitur Cant. iiij. odor unguentorum tuorum
super omnia aromata / Sicut enim magis redolet
sanctorum conversatio ab ista unctione procedens / quam
quecumque aromatica valeat redolere / Un-
git eciam ad dignitatem oblacionis / Quilibet enim christianus
sacerdos est / quia debet seipsum offerre deo / Sunt
enim christiani secundum quod dicitur 1 Pet. ij. Genus
electum / et regale sacerdocium / Sacerdotes autem
tam in lege veteri quam in lege nova / ungebantur
et unguntur oleo / ut digne offerrent et ministrarent
Levit. viij. dicitur quod Moyses fudit oleum
super caput Aaron / unxit eum et consecravit / Sic
et ipse deus ungit iustos homines isto spiritua-
li oleo / et consecrat / ac sibi dedicat / ut sint
ad offerendum digni / Sine enim spirituali unc-
tione deo non placet oblacio quecumque / Ergo
dicitur hodie cuilibet ieiunanti Unge caput tuum
.i. fac quod in te est / quod deus mentem tuam ungat
et hoc ut tu clare videas / et pure diligas
/ ut exterius aliis redoleas / et ipsi deo digne
offeras temetipsum / Tercio Christus invitat
consolacionem exterioris evidencie et apparencie / propter
quam accedit ad spirituale lavacrum ad quod nos
monet cum dicit Et faciem tuam lava .i. fac quod in te
est / quod exterior tua conversacio sit pulchra et compo-
sita et ab omni sorde inhonestatis / appareat mun-
da / Per faciem enim ut supra dictum est exterior conver-
satio habet intelligi que per debet apparere pulchra et
nitida / et ab omni macula inhonestatis munda
sicut est facies hominis que est bene lota / ut sic possit
per eam edificari alii / et excitari ad bene operan-
dum / et quia exterior composicio / ex interiori dependet
ideo oportet ad hoc quod exterior conversacio appareat
ac composita et honesta / lavari utrumque hominem scilicet
interiorem et exteriorem / Oportet dico lavari interius
/ ut sit mundicia in cogitacionibus Ysa. i.
dicitur nobis Lavamini mundi estote / auferte ma-
lum cogitacionum vestrarum etc. Ut sit eciam mundi-
cia in affectionibus / Unde Gen. xviij. dicitur nobis
Lavate pedes vestros et requiescite sub arbore
Lavate dicit pedes scilicet interiorum affectuum ab
omni sorde peccati / precipue peccati carnalis / aliter
non potest homo requiescere sub arbore vite / que
est Christus / Oportet eciam lavari exterius / ut sit
scilicet innocencia in operacionibus Unde Jeremie i. quod dicit

vir iustus in ps. Lavabo inter innocentes ma-
nus meas .i. operaciones meas. Et sic est pacta
in tribulacionibus. De istis enim dicitur Apoc. vii°. Qui
venerunt de magna tribulacione, et lauerunt
stolas suas in sanguine agni .i. in imitacione
passionis Christi. Procul dubio necessaria est ieiunanti-
bus ista locio et predicta unctio. Ad que duo
nos hortatur Christus Apoc. iii°. Dicens nube sua-
deo tibi ut vestimentis albis induaris. Hoc
dicit quantum ad locionem faciei. Sequitur et collirio
inunge oculos tuos ut videas. Hoc dicit
quantum ad spiritualem unctionem. Dicit ergo Cum ie. un-
ca .t. et fa. t. lava. Circa secundum .i. et ieiunium
duo sunt principaliter explicanda. Primum est quare ieiuna-
mus. Secundum est quando ieiunare debemus. Quantum
ad primum iiii° sunt videnda. Primo quare ieiunamus.
Secundo quare ieiunamus xl. diebus. Tercio quare abstine-
mus xlvi. diebus. Quarto quare ieiunamus specialiter
hoc tempore, quod continuatur festo pasche et quare requiritur
istud ieiunium solempniter. Quantum ad primum sciendum
quod ieiunamus, quia corporale ieiunium ad multa valet.
Valet enim primo ad culpam expellendam Mt. ix.
Hoc genus demoniorum non eicitur nisi in oracione
et ieiunio. Valet secundo ad graciam percipiendam.
Exemplum de apostolis qui ieiunantes illis diebus
qui sunt inter ascensionem et penthecostes me-
ruerunt spiritum sanctum Act. ii°. Valet tercio ad
veniam impetrandam. Exemplum de Ninivitis qui
ieiunaverunt et veniam consecuti sunt Ion.
iii°. Exemplum est de Achab qui ieiunavit
et dormivit in sacco et veniam promeruit
iii° Reg. xxi°. Valet quarto ad penam evitan-
dam. Exemplum de Hester que tribus diebus ieiuna-
vit et postea ingressa ad regem fecit revo-
cari sententiam latam in iudeos Hest. iiii°.
Valet quinto ad mundiciam cordis et corporis
obtinendam. Exemplum in Daniele et sociis eius
qui noluerunt comedere de cibis regiis
ne inquinarentur Dan. i°. Valet vi° ad vic-
toriam tam corporalem quam spiritualem assequendam.
De corporali habemus exemplum in filiis Israel qui postquam
ieiunaverunt filios Beniamin vicerunt
Iudic. xx°. Exemplum est in Iudith que ie-
iunabat omnibus diebus vite sue ut dicitur Iudith
viii°. vicit Holofernem Iudith xiii°. De
spirituali habemus exemplum de Christo qui postquam ieiu-
navit dyabolum vicit Mt. iiii°. Salua est hostis
ieiunii ut dicitur inficiat sapientia. Valet vii°
ad animam illuminandam. Exemplum in Daniele
qui postquam ieiunavit vidit visiones dei

Ieiunium ad multa valet

Dan. x. Exemplum est in Anna prophetissa que vacans
obsecracionibus et ieiuniis meruit videre Christum Luc.
ii°. Exemplum est in Paulo qui postquam fuit sine
cibo tribus diebus raptus fuit usque ad tercium celum
Act. ix. Ieiunandum quia est et abstinendum a cibo
quoniam propter cibum primi parentes perdiderunt paradysum
Gen. ii° et iii°. Et Esau perdidit primogenita sua
Gen. xxv°. Et Ionathas meruit penam a patre
statutam i° Reg. xiiii°. Quantum autem ad secundum
sciendum quod est propter multa ieiunamus xl. diebus.
Primo quia xl. diebus inundavit diluvium
quod delevit omnem carnem Gen. vii°. Et nos
debemus ieiunare totidem diebus ut in nobis omnis lu-
xuriosa carnalitas subiugetur. Secundo quia filii Is-
rael fuerunt xl. annis in deserto antequam intrarent terram
promissionis sicut dicitur in ps. xl. annis offensus fui
etc. Et nos oportet tot diebus ieiunare ut terram
viventium mereamur. Tercio Moyses bis ieiuna-
vit xl. diebus cum debuit legem accipere sicut dicitur Exo.
xxiiii° et xxxiiii°. Et nos debemus ieiunare dieb-
us totidem ut lex divina in nostris cordibus scribatur.
Quarto quia Helyas tot diebus ieiunavit quam ascen-
dit montem dei iii° Reg. xix°. Et nos debemus
tot diebus ieiunare ut ad montem glorie ascendere
valeamus. Quinto quia tot dies fuerunt ad peniten-
dum dati Ninivitis Ion. iii°. Adhuc xl.
dies et Ninive subvertetur. Et nos debemus
ieiunare totiens ut possimus evadere ultimam
subversionem. Sexto quia Christus tot diebus ieiuna-
vit et temptatorem vicit Mt. iiii°. Tot etiam horis
Christus fuit mortuus. Et tot diebus fuit cum discipulis
antequam in celum ascenderet. Et nos tot diebus debe-
mus ieiunare ut superemus temptatorem, ut moriamur
peccato et tandem celi gaudia mereamur. Septimo
quia tot diebus purgabatur puerpera que masculum
pepererat Levit. xii°. Et tot diebus ut di-
cunt phisici formatur in utero corpus masculi.
Tot etiam diebus filii Israel missi a Moyse conside-
raverunt terram promissionis Num. xiii°. Tot
etiam diebus expectavit Noe postquam cessavit di-
luvium. Et antequam aperiret fenestram Gen. viii°.
Tot etiam diebus dormivit Ezechiel super latus
suum dextrum Ezechiel. iiii°. Et nos tot diebus
debemus ieiunare ut purgemur a criminibus et for-
memur virtutibus, ut etiam consideremus igitur terram
viventium et ad illam anhelemus, ut etiam expec-
tantes in pacientia sit etiam propter hoc aperiamus fe-
nestras oris ut corrumpi .i. dyabolum emittamus
et dormiamus in domino .i. a viciis quiescamus

Quantu aut ad tciu sc[d]a q nos abstinem[us] in qma xlvj. dieb[us] / qui s[un]t ab ista die usq[ue] ad
pascha s. xl[a] ieiunalib[us] / et vj. dnicis / secda
racio mistica videt[ur] m[ihi] / est en[im] ane
fuit fabricatu templu incoptu ssp p zoro
babel s[ecundu]m h[oc] in esdra et jo. ij[o] / et tot di
eb[us] s[ecundu]m d[icitu]r et allegat mag[iste]r in historijs loco
p[re]allegato fuit fabricatu corp[us] dni / qd no
e intelli[gen]d[um] de formacoe / que fuit i instanti
s[ed] solu de membro[rum] distinctoe / q fca fuit i
tot dieb[us] / et nos tot dieb[us] abstinendo debe
m[us] in nos fabricare templu dni / et nos fortiter
no solu ad h[oc] ut sit in nob[is] vite s[an]ctitas / s[ed] eciam
q[uod] alijs claritas exemplaris / Quantu at ad q[ua]rtu
sc[d]a q ieiunam[us] et abstinem[us] isto tpe / no
illo quo xp[istu]s ieiunauit / et ro est ad h[oc]
Primo quide / q[uia] h[oc] tpe gmaxie mot[us] libi
dinu i nob[is] pullulat / pp qd et nos debem[us]
eos mortificare p abstinencia / Scdo q[uia] h[oc]
tpe crescit semina germina / et nos ita debe[mus]
ieiunare h[oc] tpe / ut in nob[is] crescant v[ir]tutes / 2 me
rita / Tercia q[uia] uolum[us] q infra abstinencia
am nram / includant[ur] mors xp[ist]i / et sepul
tura et qd ad xp[ist]i pascha tmet[ur] / ut sic
xpo pacienti compaciam[ur] et cu ipo resurgete
resurgam[us] / Quarta / q[uia] volu[m]us imitari filios
isrl. Qui volentes suu pascha comede se af
fligebat corp[or]alit[er] s. madutando accincti renib[us]
/ Calciamenta habendo in pedib[us] / tenetes
baculos i manib[us] / comedetes festinater / et
cu lactucis agrestib[us] Exo. xij[o] Que om[n]ia aliq[ui]
spiritualē nob[is] innuit / qd debem[us] pficere / ut
digne v[er]um pascha qd e corp[us] dnicu comede
valeam[us] / Quadragesimale aut ieiu[niu]m i
cipit iiij[a] fera / et ronabilit[er] / Quia ut aliq[ui]
dicut xp[istu]s nat[us] die dnica incepit ieiunare
q[ua]rta feria / Tricesimu[m] p[ri]mi ani etatis sue s. sta
tim p[os]t bap[tis]m[u]m / qd quide p regulas compota
bat / Preterea si inciperet ante ut p[os]t / no cent
pase xl ieiunia usq[ue] ad pascha / Racones
eciam s[un]t allegorice / Quia q[ua]rta feria uoluit ue
di xp[istu]s ad morte n[ost]ram / et nos tali die debe[mus]
vendi p ieiunandi opera / et affligendi corp[us]
n[ost]r[u]m ad morte culpe / Unde 2 h[ic] est racio
q[uia] mta ieiunat p[ro]p[ter] iiij[a] feria / et alij absti
nent a carnib[us] / Quia tali die fuit caro xp[ist]i
vendita sicut innuit[ur] de conse d. iiij[a] / Di
cs eciam mercurij d[icitu]r a planeta mercurio
Quia s[ecundu]m astronomos illa die specialit[er] viget
sua influencia / Mercuri[us] uero d[icitu]r medi[us] curre[n]s
Currit en[im] int[er] sole 2 luna[m] / est eciam ut fa
blant[ur] poete de[us] eloquencie et de[us] mercator[um]
pp qd et nos tali die debem[us] abstinencia inter
medias ut curram[us] medij p via ss[anct]e iustitie que
e infra sole i. dm 2 supra luna i. mundu
et ut capiam[us] facundia ad confitendu peccatum
et laudandu deu / et faciam[us] mercatura[m] ad fu
giendu infernu / et merendu celu / Quantu
aut ad scdm p[rinci]p[a]le sc[d]a q ieiu[niu]m corporale ad hoc
q deo sit acceptabile. iiij[or] comites req[ui]r[untur]
Puritas consciencie / Lenitas mentis / Veritatem
crucis / Et assiduitas oronis deuote / Ubi en[im]
ista iiij[or] adsunt ieiunantib[us] / ieiuniu[m] dno est
acceptu / Ubi aut desunt ieiuniu[m] minime deo pla
cet / Dico p[ri]mo q p[rim]a socia corporalis ieiunij
debet e[ss]e puritas consciencie in ieiunante / que
h[ab]et p consuetudinem innocencie / vel si contigeit ea
amitti / pp confessionem peccati mort[a]lis qd plerumq[ue]
contigit in ieiunantib[us] Qui s[u]nt adulti reppa
tur p veram penitentiam q est secda tabula p[os]t nau
fragiu / oportet g[ener]o q in corporali ieiu[ni]o no solu
abstineam[us] a cibis et pocuis a vicijs / no
solu ieiunem[us] corporalit[er] s[ed] pocius spiritualit[er] / q[uia]
ieiuniu[m] spirituale longe pocius e corporali / Ista socia g[ener]o
e ieiu[ni]o puritas consciencie / sic q peccata no comitta[mus]
Et si comisim[us] / ipa p vera[m] penitentiam expiem[us]
Quibus g[ener]o antiqui iudei s[ecundu]m h[oc] ysa. lviij[o]
Dr. Deus ipsorum ieiunia no approbabat / dice
bat ei s[ic] deo dr ieiunam[us] et no aspexisti
i. ieiunia nra no approbasti / videt[ur] ei q nos
reputes sites illi caym de quo d[icitu]r gen. iiij[o]
q tu no respexisti ad caym n[ec] ad munera
sua / Iterum / q[uia] humiliam[us] aias nras i. aiali
tates nras ipas p ieiuniu[m] et abstinencia[m]
affligendo / et nescisti i. no approbasti / qd videt[ur]
Quia p[ro]pter breuitas no exaudisti / videt[ur] en[im]
q nos reputes sites illis de quib[us] tu dicis
Jere. xiiij[o] Cu ieiunauerint / no exaudia eos
Ad ista qonem rndit dns ibidem assignas cam
coruptibile / q[uia] no acceptat ieiunia ipsorum
Primo ca e ista / q[uia] no ieiunabat cu puritate co
sciencie / Abstinebat ei a cibis s[ed] no a vicijs / Un
subdit Ecce q[ua]re no acceptio ieiunia vra
Quia in die ieiunij inuenit[ur] voluntas vra
voluntas dico vra no mea / voluntas fe
da et carnalis / et ad perpetranda peccata prop
ta simila ei s[un]t qui plura peccata comittut i xl[a]
q in alijs tpib[us] macerant en[im] corpa p ieiuniu[m]
et sordidant aias committendo peccata Simedam[us]
g[ener]o i meli[us] que ignorant peccauim[us] / Peniteam[us]

quo debe[n]t ieiu[n]are

s[ecundu]m comites corporal[is] ieiunij 2 puritas consciencie

de pctis / et ip̄a alt'ez no conttam9 / Saluator
em tp̄e sui ieiuniȷ temptatore vicit o3t. iiij°.
ad innuēdū q tp̄e sui ieiunȷ debem9 vince
dyaboli temptamenta / vt s̄m orōm ecc̄e / cū
affligēdo carne / ab alimētis abstinem9 /
sectādo iustiam / a culpa ieiunem9 / ꝛdicat
em ecc̄. xxviij°. ou hō qui ieiunat i pctis
suis .i. ꝓ pctō q̄ fecit / et iter̄ eade facit
Quid ꝓficit humiliādo se .q. dicat nichil
orōm eius quis exaudiet .q. dicat / no dūs
Et ysa. vbi sup̄. d̄r dūs Nōne h' est mag
ieiu͞n quō elegi dissolue colligatōs impie͞tās
solue fasciclos depmētes. dimitte eos
qui ꝯfracti s̄t liberos / et omē hon9 dirūpe
Per istas colligatōs impietatis ꝑnt intelli
gi ōia pctā mortalia q s̄t quedā impietates / q caul
tū dei impediūt / sūt eciā quedā colligatōs
qr vnū ligat cū alio / pctm em qd ꝑ pniaz
no diluit. / mox suo pōde ad aliud trahit
d̄r Gg°. Ligat eciā aīam cū dyabolo / ipamqz
obligat ad iehennam / Ligat eciā potencias
aīe / no libere exeant in act9 suos Pctōr
em no est dn9 sui / cū sit s̄uus pctī ꝛdicat
g°. ieiunati dissolue ꝛc̄. Per fasciclos aūt
depmētes ꝑnt intelligi / assuefactōs pctā
di / q sic pctā aīam depmūt / ut no per
mittat ea erigi / nec respice sursū / dicat
g°. ieiunati Solue fasc. dep. .i. assuefac
tōs pctandi / Per s̄uos aūt qui debent
dimitti liberi / ꝑnt intelligi quīqz s̄ꝯus
corpis Qui hoīe ꝯsente i pctō mortali
operant in actus suos s̄m appetitū ꝯcup̄
no s̄m impiū rōis Ergo d̄r ieiunati /
dimitte eos ꝛc̄. Per hon9 aūt graue qd
debz dirūpi / ꝑt intelli. de pctm cū mortale
ꝑ uciale Omē d̄r ieiunati hon9 dirūpe
Quid ꝯ / tp̄e ieiunȷ s̄t dissoluēda vincla
pctā / soluēde eciā assuefactōes pctandi / sꝯ
eciā s̄uus reddēdi cū libertati / ut subsint
ōino iudicio rōis / Sūt eciā vniuersalit' diru
pēda ōia hona pctā s. mortalib' ꝑ pniam
alias in cassū ieiunat' Dicat em Ecc̄a isto
tp̄e Ieiun9 aūt pessima ꝛc̄. Et utam ꝯ°
paus ꝛc̄. Scda aūt sp̄a corporalis ieiunȷ /
dz eē lenitas mē / Saluator em in angꝯ
ordinet corporale ieiu͞n ꝯt. vj°. ordiat op9
elemosine s̄. ꝑ. ꝯt. v°. ꝑ h'. innues q ꝯcūta
socia ieiunȷ ē elemosina vn̄ Gg°. Illud ie
iu͞n de9 apbat q an oclōs ei9 man9 elemosi
naz leuat / vt vn̄ tua caro affligit' inde

egentis ꝓximi cib9 reparet' / Scdā em causa
ꝑ assignat dūs iudeos ad illā q̄om iudeorū
dicēciū ieiunam9 / ꝛ no aspexisti ꝛc̄. est q no ie
iunabāt cū lenitate mē / vn̄ dicat vbi sup̄
Ecce no accepta ieiunia vr̄a / Quia in die ieiu
nȷ vr̄i debitores vr̄os i repetitis / et iniurias
vobis illatas non remittitis / sz vindictam ꝯ
petitis / Vel s̄t debitores vr̄os repetitis s̄c re
petēdo debita corpalia ab impotētib9 solue / sꝯ
s̄m glo. est s̄cdo violētia fac̄e / Vel repetitis
plus q vos debeat' / exigendo s. vsuras que
nullo mo debent' s. capitale / Hoc em facīebāt
iudei / et sūt eciā faciūt multi xp̄iani / Vel /
Repetitis cū lite et ꝯtēcōne / et inde violē
ta ꝑcussiōe / vn̄ subdit Ecce / ad lites et ꝯten
cōnes ieiunatis / et ꝑcutitis pugno impie /
Nō ꝯ° accepto vr̄a vr̄i ieiunia / Quia no
ē in vob' mīa / nllam em elemosinā faciatis
tp̄e vr̄e ieiunȷ / nec sp̄ualē n. eciā corpalē
Nō ꝯ° eligit dn̄s tale ieiu͞n cū no adest elemo
sina / no qd de se sit malū / s; qr ieiunās est
malus / et ꝑ sua crudelitate / mīa ē idign
s. ille s̄uus neq̄. de quo scribit ꝯt. xviij°. / Sz
h'. est ieiu͞n / qd tp̄e isto eligit / ut ꝯtinet d̄r.
Frange esuienti panē tuū / et egenos va
gosqz induc in domū tuā Cū videris nudū
opi eū / et carne tuā ne despexeris / ꝛdicat
aūt Frange In quo notat in dante libera
litate Dare em debz quilibz paupib9 ha
bundant' / ꝛ no ꝑce / s̄m cū sua facultate Ecc̄.
xiiij°. Scdm vires tuas / exporriges / da pau
ꝑibus et thobias dixit filio suo / Si multū
fuit tibi / habundant' tribue / Si aūt exiguū
et illud libēt' impartiri stude / Addit aūt esu
rienti In quo nōt in eo cui dat' necitatem
Pasci em debz esuriens / no fastidiēs / paup̄
no diues In ꝑs em d̄r de viro iusto / Dispꝯ
sit dedit paupib9 ꝛc̄. Panē subdit In q°
nōt in dono vtilitatē. Panem / dicat no lapidē
Noīe aūt panis qui in cibis ē ꝑncipalior /
intelligunt' ōia / ad victū nccīa / Tuū subiun
git In quo nōt eciā in dono ꝓprietatem / Tuū
dicat .i. ꝓpriū no alienū Thob. iiij°. Ex sb̄a
tua fac elemosinā Ergo frange esurienti ꝛc̄.
vt. d'z. s̄m glo. que manducaturus eras /
si no ieiunares des paupib9 / ut ieiu͞n sit
aīe saturitas / no marsupiȷ lucrū / Sequit'
Et egenos .i. egentes hospicio vagosqz .i.

p sociā ꝛ lenitas mē

cirentes domicilio induc in domum tuam cum videris nudum operi eum sicut fecit beatus martinus et carnem tuam i. proximum tuum qui quodammodo caro tua est quia tecum est eiusdem speciei ne despexeris unde glo. carne tua i. proximum tuum in quali necessitate videris Recogitate tibi similem considerans te fragilem et mortalem unde Job v. Visitans speciem non peccabis Tercia socia corporalis ieiunii est assiduitas orationis devote Bona est oratio cum ieiunio et elemosina magis quam thezauros auri condere Quoniam elemosina a morte liberat et ipsa est que purgat peccata et facit invenire vitam eternam Thob. xii. oratio ergo et elemosina sunt optime due socie corporalis ieiunii propter quod salvator anime ordinat corporale ieiunium Math. vi. ordinat orationem in corde etc. et eciam elemosinam in quinta. et De oratione eciam dicit Salvator Math. xvii. Hoc genus demoniorum non eicitur nisi in oratione et ieiunio Super quo dicit Jeronimus quod ieiunio sanantur passiones corporis et oratione fugantur pestes mentis Est ergo oratio devota et affectuosa optima socia ieiunii corporalis Et dico oratio devota et affectuosa quia alia oratio non est exauditione digna consulta est sicut quam in sinagogas facit orationes et multos dicit psalmos Quia non orat devote attente et affectuose Ideo non exauditur Unde deus iudeis ad quorum increpationem dicentibus Quare ieiunavimus et non aspexisti Ysa. ubi supra videtur assignare istam causam quare non approbat ieiunia ipsorum Quia sunt tempore sui ieiunii et si orabat non tamen devote nec attente nec affectuose Unde dicit eis consequenter Nolite ieiunare sicut ieiunastis usque ad hanc diem scilicet sine devota sine attenta sine pura et sine affectuosa oratione ut audiatur in excelso clamor vester i. ut exaudiatur clamor orationum vestrarum Quia aliter non est exauditione dignus clamor enim Ninivitarum quo clamaverunt ad dominum ieiunantes et se humiliantes exauditus fuit quia devote et affectuose clamaverunt sicut habetur Jone iii. Oratio autem pharisei quia non fuit devota nec humilis sed magis superba et aliorum contemptiva non fuit exaudita quamvis diceret Ieiuno bis in sabbato Sed oratio publicani Quia humiliavit se dicens Deus propicius esto michi peccatori fuit exaudita sicut habetur Luc. xviii. Quarta socia corporalis ieiunii est veritas exterius ut scilicet ea bona que ostenduntur exterius non solum appareant exterius sed vere esse et existant interius Deus enim qui corda intuetur hominum non curat de apparencia exteriori nisi sit iuncta essencie interiori Salvator

nec in tantum reprobat ypocrisim et fictam simulacionem in omni opere Non enim vult quod homines sint tamquam sepulchra dealbata que sunt exterius speciosa i. conspectui hominum Intus autem sunt plena ossibus mortuorum et omni spurcicia Tales enim sunt ypocrite sicut dicit eis Salvator Math. xxiii. dicens Sic et vos exterius quidem a foris apparetis hominibus iusti intus autem pleni estis ypocrisi et iniquitate Et ideo ve vobis propter eterne dampnacionis Sicut eciam in illo tempore i. ve ypocritis comminatur Et si in omni opere bono reprobat Salvator ypocrisim et fictam ostentacionem quam maxime in ieiunio reprobat istam Unde Math. vi. ubi supra dicit suis discipulis Cum ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes etc. Sequitur Tu autem cum autem tu ieiunas etc. sicut exponitur ibidem Crisostomus ait loquens contra ypocritas super Math. Dic ita michi ypocrita Si bonum est esse bonum cur non vis esse quod vis apparere Vis enim apparere bonus cur ergo non vis esse bonus Iterum si malum est esse malum cur non vis apparere quod vis esse Vis enim esse malus cur ergo non vis apparere malus Aut ergo esto quod appares aut appare quod es et minus nocebis quia minus decipies mundum Deus enim iudeis ad illam quorum increpationem dicentibus ei Quare ieiunavimus et non aspexisti etc. Ysa. ubi supra dicit Quod ideo non approbabat eorum ieiunia Quia non ieiunabant tamen veritate exterius pretendebant enim exterius quedam signa sanctitatis cuius tamen veritas in cordibus ipsorum non erat Unde dicit sic Nunquid tale est ieiunium quod elegi per diem hominem affligere animam suam i. sensualitatem suam scilicet a cibis abstinendo Nunquid sicut hoc elegi in ieiunio hominem contorquere quasi circulum caput suum ipsum scilicet inclinando ad pedes vel faciendo quandam caudam velut faciunt mordaces faciendo reverenciam deo et hominibus Et ulterius Nunquid sicut hoc elegi in ieiunio hominem saccum et cinerem sternere scilicet super se Sequitur Nunquid istud vocam ieiunium et diem acceptabilem domino Quasi dicat Non Sed hec solum ostendunt exterius et non existat interius veritas sanctitatis Notandum autem quod ista deus non reprobat de se Quia bona sunt Sed quando sola sunt superbiam et ypocrisim sapiunt et non sunt nisi quedam ostentacio sanctitatis Que omnino tempore ieiunii sunt cavenda Cum enim bona fiunt aut quam maxime vitanda est vana gloria Quia secundum Crisostomum super Math. Ubi gloria vero agitur ibi facilius locum invenit elacionis occasio Sic ergo ieiunium est sicut cum quinque comitibus

2o. Talib; em ieiunantib; pmittit ds fruc
tu multiplice ys. vbi sup. ab illa pte/ tuc
erupes usq; ad illam pte. Si abstuleris/
Promittit em pmo talit ieiunanti/ direc
tom in dubijs dicens. Tuc erupes qsi mane
.i. qsi sol in mane lumen tuu .i. lume gre
tibi collatu/ qd te diriget in dubijs/ et
viam rectam tibi ondet/ Promittit 2o cu
racom a vicijs/ vn addit Et sanitas tua
s. spualis cicius orietr. ffr cu-rtis vul
neribz pctorz/ Promittit eci 3o/ 9tinu
acom in meritis/ subdens. Et antibit faciem
tua iusticia tua .i. quocuq; ieris et vbicuq; e
ris iusticia/ Et pcedet/ et seqt/ et comitabi
te/ Quia sp ds in te 9tinuabit bona meri
ti usq; fine/ Promittit ei qrto/ glorifi
cacom p pmijs subiuges. Et gla dni .i.
bu do. celestis colliget te .i. suscipiet te sic
sinus habrahe suscepit mendicu. Luc. xvi.
Promittit ei quito/ exauditom in desideri
is cu dr. Tuc sp si talit ieiunaveris sicd
dcm est inuocabis .i. corde et ore/ et ex
vocabis/ et ds exaudiet s. preces tuas Et
desideriu cordis tui/ Promittit ei sexto
et ultio liberacom a piclis cu 9cludit/
Clamabis sp in piclis et tribulatoe tam in
vita qz in morte. Et dicet. s. ds Ecce
dico p esse. Ecce assum sp ad te deffen
dendu 2 liberandu/ et ista faciam dicit ds
Quia misericors su ds ds tuus Placeat
dno ihu xpo qui ieiunauit in deserto qr t. dies
sex fructus ieiunij nob ipe 9cedat Cui c
pre 2 spu sco viuit 2 regt. ds in scla sclorz
Amen. *f'. v'a. xl'e. smo.*

Dic ubo et sanabit puer meus
Mt. viijo. sicd dcm fuit in pcedti smoe/
Optima comes qdragesimalis ieiunij e deuota oro
Ideo prt9 qz pcedti die in capite qdragesima
lis monuit eccia xpianos ad qdragle ieiu
dicens eis ex pa dei in epla Conuertimini ad
me in toto corde vro/ in ieiu. 2o. Postq
est eade die recitauit eis in evang quali
doceat xps q sit vitanda in qdrli ieiu. et q
sit facienda in corde/ docet em sicd appuit/ va
nitatem ypocrisim/ et ffam ostetacom dicens/
Cu ieiunatis nolite fieri 2c. Docet aut h'
in tanis in corde spualem leticiam Et extius
in 9uersatoe/ corpis compom/ dicens aut; xemo

Tu aut cu ie. vn. ca. t. et fa. t. laua. In h'
sctda die hui9 sacri ieiunij monet ieiuan
tes ad humilem et deuota orom adducens ad
h' duo expla Pri'm quide adducit in epla
de Rege Ezechia de quo dr. iiijo. Reg xxo/ qz
cu mori debet 9uertit facie sua ad parietem
et orauit dnm cu fletu magno/ Scdm at
adducit in ewange de quoda Centurione
cui9 puer 9uit torqbat paralisis/ pro qd ora
uit ad dnm ihm xpm dicens apponit vbu
Dne dic vbo et sanabit puer meus/ Orau
aut Ezechias cu magna deuocone ta/ cu
lacrimis 2 magno fletu/ Orauit aut Centurio
humilit dicens/ Dne orauit 2 fidelit dicens
dic tm vbo Credidit em qz xps est absens
corpe/ solo vbo/ sanare poterat infirmatem
Et qm oro utriusq; fuit deuota et humilis/
Ideo quilz eorz meruit exaudiri/ Patet
de Ezechia cui dixit dns/ Audiui orom tua
et vidi lacrima tua/ Et seqt. qz sanat9 fuit
Patet ide de Centurione isto cui dixit xps.
sicd appet in fine hui9 ewang Vade et sic
credidisti fiat tibi/ et sanat9 e puer ex illa
hora/ Certe p ista duo expla hortatr eccia
efficacit os pctores/ qui infirmant grauissime
et sm sua pnte iniusticiam eternalit debet
mori ad deuota/ 2 flebilem/ Ad fidele et
humilem orom/ vt p xpi iniam/ a morbo
pcti grauissimo sanari mereant/ Talis ei oro
fortit. exauditois effcm Quia ut dr. Eccl.
xxxvo. oro humiliantis se nubes penetrabit
Et donec ppinquet no 9solabit/ et no des
cendet/ donec altissim9 aspiciat/ Ideo g
quilz ad instar istius Centurionis Cuius
hystoriam nuc spalit volu9 psequi/ dimissa
sa hystoria Ezechie humilit 2 fidelit orando/ p
assecutoe spalis salutis/ dicat dno ihu xpo/
Vbu istud Dne dic vbo 2c. Vbi sciendu
moralit/ qz iste Centurio typu gerit cuilz
hois pctoris/ qui ht puer suu .i. spm suu
egrotante grauissime/ spuali morbo sicut ille
hebat ad litam puerz paralisi egrotante Cen
turio erat nome dignitatis et officij vn ille/
ille dicebatr Centurio/ qui sub se hebat mi
lites centu/ Sic ita pctor quilz ht sub se ce
tu milites .i. pa os 2 teptacoes inumeras/
q militat adusus aiam eius/ Isti aute
milites qmuis pugnet adusus pctorem/
tn dicuntur ee sub eo/ qz sm naturalem

f'. v'a. xl'e. smo

institucionem cura dominatur corpori / Et ratio appetitui
spirituo / Et quamvis sit in peccato si tamen uelit quia
ad deum per ipsius graciam redit ei subierunt omnes
passiones que ei non nocebunt / unde dixit dominus ad Ca
ym secundum hoc Gen. iiij° Si male egeris / statim
in foribus peccatum tuum aderit / Sed sub te erit appe
titus eius et tu dominaberis illius / dum tamen efficaciter
uelles / Puer autem istius centurionis i. hominis
peccatoris est sua racionalis spiritus / Quia quamdiu homo
est in peccato mortali potest dici puer iacens in domo
paraliticus et qui male torquetur / Puer quidem
per ignauiam iacens in domo scilicet corporis appetitu
ipsorum et paraliticus per desidiam et accidiam
... ei paraliticus non habet spiritum nec dicit nec
peccator quamdiu est in amore peccati / sentit efficaciter
aliquem spiritualem motum Sed male torquetur propter
passionum et temptacionum uehemenciam que
ipsum quiescere non permittunt / peccator quando cognoscet
peccati morbum / clamare debet ad celestem medi
cum flagitando mediante remedium / et dicendo /
Domine dic verbo / et sanabitur puer meus / In
quo quidem verbo Primo ipse inuocat potenci
am omnibus presidentem / cum premittit Domine / Secundo
postulat efficaciam omnibus succurrentem / cum addit
dic verbo Tercio explicat inopiam omnibus ...
peccatoribus incumbentem / cum subdit Et sanabitur
puer meus / Primo dico Inuocat potenciam
omnibus presidentem cum dicit Domine Hec enim potestas
et auctoritas istius domini omni creature presidet Domine
dixit ille Hester xiij° In dicione tua cuncta sunt
posita / et non est qui possit resistere tue voluntati
Dominus omnium es / Iste autem dominus omni creature presi
dens inuocandus est / Ad liberacionem infirma
ncium / propter quod dicebat ille in psalmo Miserere mei
Domine quoniam infirmus sum etc. Et iste hic qui dicebat
Domine dic verbo etc. Ad expugnacionem pugnan
cium propter quod dicebat ille in psalmo Iudica domine
nocentes me expugna impugnantes me
etc. / Ad erudicionem ignorancium propter quod dicebat
ille in psalmo Bonitatem fecisti cum seruo tuo domine etc.
Et sequitur Bonitatem et disciplinam et scienciam doce
me / Ad exaudicionem supplicancium / unde in
psalmo De profundis clamaui ad te domine domine ex
audi uocem meam Igitur iste dominus in omni necessitate
et in omni aduersitate / et pro omni salute tam spirituali
quam corporali est humiliter et fideliter inuocandus
Secundo peccator in hoc verbo postulat / Efficaciam

omnibus succurrentem / cum addit Dic verbo Hec enim uer
bum christi est efficacissimum / ad omnes morbos / tam
corporales quam spirituales / curandos / unde Sapiencie Sa
piencie xvj° dicitur deo / Neque herba neque malagma
sanabit illos Sed tuus domine sermo qui omnia
sanat / Verbum istud est illud / quo creata sunt
omnia Iuxta illud psalmo Verbo domini celi firmati sunt /
Et est specialiter efficax / ad conterendum peruersi
tates Ieremie xxiij° Nunquid non verba mea sunt
ignis / et sicut malleus conterens petras q. d. ita
sit dictum cum ignis metalla dura liquefacit
et sicut malleus petras conterit / Sic et verbum dei
liquefacit et emollit et conterit peccatorum duriciam
ipsos ad primam contricionem (?) / Ad dirigendum in
nerantes (?) iuxta illud psalmo Lucerna pedibus meis
verbum tuum etc. / Ad confortandum uacillantes / propter
quod dicit Petrus christo Io. vj° Domine ad quem ibimus
Verba uite eterne habes / que scilicet omnem
debilitatem hominis confortant / Ad remunerandum
expectantes iuxta illud Luc. xj° Beati qui audiunt
verbum dei et custodiunt illud. Magna igitur est effi
cacia verbi diuini / maxime in sanacione mor
bi spiritualis / que est ipsius peccatoris iustificacio
In qua quodammodo magis apparet virtus diuina
quam in creacione celi et terre / In creacione enim celi
et terre / non inuenit deus aliquam resistenciam / Sed in
iustificacione peccatoris / saltem ipsius peccatoris sen
sualitas fortissime repugnat / Sed verbum dei
est tante efficacie quod non obstante qualibet repug
nancia / ex parte peccatoris dum tamen ipse uelit omnem
eius infirmitatem sanat / propter quod dicit psalmista in psalmo /
Misit deus verbum suum et sanauit eum / Tercio
peccator in hoc verbo explicat suam inscienciam
omnibus scilicet peccantibus incumbentem / cum subdit /
Et sanabitur puer meus Supponit enim quod sua
racionalis spiritus / figuratus hic per puerum ut dictum
est super grauiter infirmatur / et hoc utique verum est
Quia non est maior infirmitas / maiorque in
firmitas quam sit infirmitas peccati / quam patiuntur omnes ho
mines quamdiu sunt in amore peccati / et uoluntate peccandi
unde dicebat ille in psalmo in persona peccatoris Non
est sanitas in carne mea i. in anima mea car
nali a facie peccatorum meorum etc. Sequitur Mi
ser factus sum et curuatus sum etc. Et ista infirmitas
que facit hominem miserum / Quia miseros
facit populos peccatum ut dicit scriptura / Cum

magna e/ q sicut dicitur de peccatore i° ysa. p°. A
planta pedis usque ad verticem non e in eo sani
tas. Ecce iam peccator non ht pedes/ etiam corporis sa
nos ad incedendum per via honestatis/ quamvis ha
beant eos sanos ad currendum in malum. quia prover. i°.
pu. i°. pedes eorum ad malum currunt/ Nec ht
ventrem sanum/ ad continendum contra gulam prudencia
ne. De peccatoribus enim dicit apostolus ad philip. iii°.
Quorum deus venter est etc./ Nec ht manus sa
nas ad exequendum opera sanctitatis. Dicitur enim peccatoribus
ysa°. i. Manus vestre sanguine sunt peccati plene sunt.
Nec ht pectus sanum/ ad diligendum divina/ et
ad dolendum pro viciis/ Cor enim peccatorum longe est
a me dicit deus. dicit Matth. xv°. et sumitur de ysa.
Nec ht humeros sanos ad sustinendum gravia
et supportandum hominum infirma/ Contra quod dicit
Gen. xlix°. de bono homine/ quia videns requiem
quod esset bona/ et terram quod esset optima
supposuit humeros suos ad por
tandum/ Nec ht os sanum ad proferendum verba
utilia/ et ad sumendum parce cibaria. De pecca
toribus enim dicit in ps./ Sepulcrum patens est
guttur eorum/ et alibi/ Os eorum maledictione
et amaritudine plenum e/ Nec etiam ht linguam
sanam ad laudandum superna bonitatem/ et confiten
dum commissa iniquitatem. Sub lingua enim eius la
bor e/ et dolor dicit in ps. Nec ht oculos sa
nos/ ad videndum proximorum paupertatem/ et ad non
videndum seculi vanitatem. Unde contra dicit de illo/
Samaritano Luc. x°. quod videns saucium miseri
cordia motus est etc. Et propheta dicit in ps. Averte oculos
meos ne videant vanitatem./ Nec ht aures
suas ad audiendum divinam vocem et pauperum
necessitatem/ Unde sicut dicitur de ipsis i°. Sap. xv°. Non
habent aures ad audiendum/ Nec habent etiam capud
sanum/ ad consulendum aliis/ et ad regendum se
ipsos per providenciam claritatem. ysa. i°. dicit peccatoribus. Omne
caput languidum/ et omne cor merens/ Magna
ergo e infirmitas peccati que tenet totum hominem
tam intus quam extra in gravissimo languore
sed quamvis sit gravis/ et magna infirmitas
dummodo peccator non resistat tamen et voluntatem
sed faciat quod in se est/ deus sanat ipsum.
Sanat autem ipsum quadruplici medicina/ scilicet
Primo Medicina preparativa/ que est dolor con
tricionis. Secundo/ Medicina purgativa/ que est
dolor remissionis/ Tertio/ Medicina

reparativa/ que e vigor operacionis/ Quarto Me
dicina preservativa/ Que est decor consuetu
dinis = Primo dico quod deus sanat peccatorem
Medicina preparativa/ Que e dolor contricionis.
Vera enim contricio de peccato/ et amaritudo compre
paratur illis amaris pocionibus/ que disponunt corpus
et preparant ad purgacionem malorum humorum/ Unde
quando peccator dolet et conteritur de peccatis que commisit
tunc preparet se/ quod deus eum purget a peccato. Unde
in ps. dicit propheta. Deus sana contriciones eius quia
commota e. Vere quando anima commovetur tunc se
dolendo/ et se ipsam affligendo/ et etiam se geme
do et suspirando/ tunc se preparat/ quod deus sanat eius
contriciones. i. peccata sua/ Quia dicitur contriciones/ quia
requirunt contricionem ad hoc quod deleantur/ Multum enim
debet dolere et conteri peccator quia/ et celebrari in
tus/ et etiam exterius/ quando considerat quid per peccatum
commissum amisit/ Quia celum/ quid meruit/ Quia
infernum/ quid offendit/ Quia dei iusticiam
et quid contempsit/ Quia dei misericordiam/ Et ideo si
bene conteratur. et conteretur. deus sanabit eum.
Unde propheta. dicit in ps. in persona hominis penitentis/ Sa
na me domine quoniam conturbata sunt ossa. i. anima inte
riora mea que significantur per ossa/ Quia latet
intus sicut ossa latent sub carne/ Et anima
mea turbata e valde. Sequitur Convertere domine et
eripe animam meam salvum me fac propter misericordiam
tuam/ Vere si sic fuit sanabit eum/ Quia ut
alibi in ps. dicit. Sacrificium deo spiritus contribulatus
cor contritum et humiliatum deus non despicies/ Be
ne preparabat se ad istam purgacionem Rex Ninive
et populus suus de quo dicitur Jon. iii°. quod operue
runt se saccis et clamaverunt ad dominum in for
titudine/ et conversi sunt de via sua mala/ et
misertus e eorum deus/ Unde etiam preparavit se ad istam
purgacionem Magdalena de qua dicitur Luc. vii°.
Que convivantes non erubuit/ flere inter epu
lantes non obmisit/ Tantum enim uritur vel ardebat in
tus aut exterius quod nichil erat exterius quod erubes
cere posset Tam etiam vehemens erat dolor in
tus quod totum suum corpus signaverat et quasi gutat in
aqua lacrimarum/ que per os ex oculis totaliter fundit. Bene
etiam preparavit se ad istam purgacionem Petrus
de quo dicit Luc. xxii°. Quod post peccatum trine ne
gacionis flevit amare = Secundo dico quod sanat
deus Medicina purgativa/ Que e dolor remis

ois Sicut enim i medicis corlibꝫ p° pcedut
medicine purgatiue s. Sirupi / et tunc de inde
sequit̃ medicina purgatiua q̄ malos humores
expellit / et sic purgat̃ et sanat̃ corpus egrū / Sic
in pcedit vera cōtricio / q̄ ppat aīam ad pctī
purgatōm deinde ipa aie purgacio / q̄ nichil aliud
ē q̄ pctī delecio / et remissio / q̄ quidē remissio
nō fit ex meritis pctōris sꝫ ex habundancia
diuine bonitatis / et dulcore sic nunc / qui grām
tribuit / q̄ cuncta pctā expellit / Ideo enim dicit
ꝓ h°. Luc. iiij°. Et sumit̃ de ysa. Sps dn̄i
misit me / sanare cōtritos corde / Et signanter
dr̄. cōtritos corde / q̄ nō sanat a pctō nisi cō
tritos / et ille nō ficte cōtritos / et h°. totū fit
vt̃ sic nunc / q̄ est illa virtus de qua dr̄. Luc.
vj°. q̄ virtus exibat de illo et sanabat oēs
ista virtus q̄ exit de xp̄o deo / ē sua bonitas et
sua mīa / q̄ pctā remittit / et aīas sanat
ideo dixi q̄ ista medicina purgatiua ē dulcor
remissionis / p qua quidē remissioē / dz orare
ois homo qui sanus dz ee iux° id ps dixi cōfi
tebor adusū mea dn̄o / et tu remisisti in
pietate pctī mei Sequit̃. Pro hac s. pctā re
missioē orabit ad te ois sanctus in tp̄e oportuno
Istud aūt tp̄s q̄dragesimale ē tp̄s ad h°.
sūme oportunū Pro ista ergo remissioē et aīe pur
gatione dz aīa dn̄m bndicere .i. bonū dicere
iux° illa vba ps. Bndic aīa mea dn̄o / q̄
ppiciat̃ oībꝫ iniquitatibꝫ tuis / q̄ui sanat
oēs infirmitates tuas / Et signant̃ dr̄. Qui ppi
ciat̃. q̄ria ista sanacio solū est ex dīna
ppiciacoē ꝑpē qd dicebat ille publicanꝰ
Luc. xviij°. q̄ui longe stabat nō audebat
oculos leuare ad celū p magnitudine ne
audie dz peutiebat pectꝰ suū / pp nche
mencia doloris interiori / dicebat q̄ deus
ppicius esto michi pctōri / ppt h°. descendit
in domū sua iustificatꝰ / nō enim lauda
bat se s°. phariseus dz pocius accusabat
vt allegabat sua merita / sꝫ solū iplora
bat dīnam mīam / dicens / deus ppiciꝰ
esto m pctōri — Tercio sanat deus me
dicina repatiua / q̄ue ē vigor bone o
paconis / sicut enim videmꝰ q̄ egro corpe
sanato / q̄uia remanet multū debile et exi
nitū Ideo ministrat̃ sibi aliq̄ repatiua / vi
rtū cōfortatiua vt electuaria / et quedam delica
ta cibaria / ppt q̄ virtus corpis repat̃ Sic sana
ta aīa ab infirmitate pctī q̄uia remanet debi
lis / et exinanita Infirmitas enim pctī nō solū
debilitauit / sꝫ eciā totalit̃ prostrauit vires aīe
ad bn̄ opandū / ideo indiget quibusdam
repatiuis Ista aūt repatiua s. sancte
oroēs / studiose opacoēs / et obsuacia manda
torum dei / q̄ pcipiunt diuinū cultū / et pximi
subsidiū / ac in bono pficere / et ablatare de vir
tute in virtutem donec facie ad faciē videat dm̄
In istis enim cōsistit spualis vita / et aīe sani
tas repat̃. Vn̄ dr̄. pu. iiij°. De mandatis
dei / q̄ vita s. spp spualis inicientibus
ea .i. obsuantibꝫ ea / et vniūse carnis sa
nitas .i. oīs hoīs Int̃ oīa aūt / q̄ magis
faciunt ad repatōm virtuū spualiū / sunt
cordis / lingue / et oculorum custodia / ppt qd
statim Sap^{ns}. ibidē subdit / oīni custodia
sua cor tuū / q̄ria ex ipo vita pcedit / Re
moue a te os prauū / et labia detrahencia
sint pcul a te / oculi tui recta videant et c.
Debet aūt cor suuat̃ diligenti custodia / in
exercit̃. in meditacoē bn̄ / et preceptorum
dei et c. ppt h°. sequit̃. alia dz. custodia oris
a verbis prauis et detractorijs / Seruatur
ergo oculi mentales / ad videndum rectitudinem
iusticie / et ergo corporales / ad videndū et vele
uanda miseriam pauperum / p hoc enim pctā
redimunt̃ / Vnde dixit ille Daniel. illi
Regi Nabugodonosor s°. h°. Dan. iiij°.
Pctā tua elemosinis redime / et iniquita
tes tuas miseris pauperum — Quarto dico
q̄ sanat ds medicina psuatiua q̄ est
decor glificacionis Sicut enim videmꝰ / q̄
egro corpe sanato / nccia ē sanitatis cō
suacio / q̄uia recadiuum longe ē piculosius
q̄ fuit infirmitas pma Sic et aīe sana
te / nccia ē sanitatis cōsuacio / et psuacio
a recadiuo pctī / q̄uia fuit s°. dr̄. Luc. xj°.
Esset nouissima illius hoīs peiora priori
bꝫ Cum enim dyabolꝰ reuertit̃. in aīam pctō
ris p recadiuum pctī / assumit secum septē

septē nequiores spūs se / et fiunt nouissīa
hoīs illi⁹ peiora prioribꝫ Isti septē spūs ne
quiores dyabolo sunt septē mala q̄ fiunt ī pec
catore recidiuu pctī. Scꝫ qr ipe efficitur pro
mor ad peccandū debilior ad resistendum
difficilior ad ꝯfitendū / Deus eciam ut ita
loquar efficitur durior ad miserendū et ipa
culpa / fit eciam grauior ad nocendū pro reatu.
Pena eciam redditur maior ad puniendum
et grā eciam fit remocior ad assequendū /
Quanto enim graciora sunt pctā / tanto peior ē amo
cior a vita eterna / Et sic ista septē nequi
ora dyabolo. Quia in istis nichil bonum est /
excepta diuina sentencia / et pena quam deus infligit
In dyabolo est aut aliquod bonum / saltem natura sua quam
deus creauit / Fiunt ergo pro recidiuu nouissima
peccatoris peiora prioribꝫ / pro quo dixit saluator
illi paralitico Jo. v^o. Ecce sanus factus es / iam
noli peccare ne aliquid deterius tibi ꝯtingat /
Medicina preseruatiua / Secundum dicere ꝯseruacionis
et honestas vite / qua existente in hoīe vitatur
de pctī recidiuu pro quo dicitur Ecc. xxxj^o. Vi
gilia et tortura hoī infirmito / Sompnus autem
sanitatis in hoīe parco / Certe nichil oīa q̄ magis
deturpat hoīs ꝯseruacionem ē infirmitas et
gulositas q̄ pariunt contine vigiliam / et eciam
viscerum tortura / Vnde hoīes gulosi / et qui se
replent cibo et potu paciuntur torciones q̄
sepe non permittunt eos dormire Contrarium
aut q̄ magis decorat vitam hoīs / ē parcitas
et sobrietas victus / pro quo est in hoīe sompnus
corporis ad literam / sompnus dico dulcis et suauis
q̄ non solum est ꝯseruatiuus sanitatis corporis et pre
seruatiuus ab infirmitatibꝫ sed eciam est ꝯseruatiuus sa
nitatis spiritualis / et preseruatiuus ab infirmitate pctī
Sic ergo dico quod deus sanat infirmitatem pctī duplici
plici medicina scilicet preseruatiua etc. Sed proch do
lor multi sunt q̄ non sanantur ab ista infirmitate
qui sanari nolunt / quos deus iuste permittit / ut
sanari nolint / nec videat pctā in quibus sunt
pro pcta / Vnde dicit deus patri filio suo ysa. vj^o.
Excecat cor populi huius .i. excecari permitte
propter peccatorem / et aures eius aggraua / et oculos
eius claude .i. aggrauari et claudi permit
te ne forte videat oculis suis / et auribus
suis audiat / et corde suo intelligat / et
ꝯuertatur et sanem eum / Vere multi sunt q̄
diuina permissione sunt corde ceci qui non intelli
gunt ꝯsistunt diuina bonitate et equitate Boni
tate quidem q̄ ipos sustinet ipos expectat
et equitate q̄ ipos nisi peniteat ꝯdempnabit /
et sunt aures ita graues quod non possunt audire quod
nolunt diuinam vocem q̄ ē in sermonibꝫ eius /
et sunt oculos mentis ita clausos quod non vi
dent pctā in quibus sunt pro pctā / Sunt ei infirmabiles
dyabolici et in foribꝫ inferni / ideo quia non intelli
gunt / nec audiunt / nec videt q̄ sunt ceca / non ꝯuertu
ad deum per penitenciam / at per hoc nec deus sanat eos
Ipse eciam non sanat nisi illos q̄ ad ipum ꝯuertitur
Conuertimur ergo ad deum per penitenciam et oracionem hu
milem et deuotam sicut fecerunt Ezechias iste
centurio et dicat sibi ei verbum cristianorum Domine tu
qui es solus iustus / et in cuius potencia est sani
tas sic dicit malach. iiij^o. dic verbo Quia
solia tua .i. verba tua valet ad sanitatem generalem
sicut dicitur apoc. ult. / Et sanabitur puer meus .i.
spūs meus qui grauiter torquetur / et ē in magno pec
cato / nisi per tuam graciam eius sanitas accipiatur
Quam quidem sanitatem nobis ipse ꝯcedat Qui cum
patre et spiritu sancto viuit et regnat deus in secula seculorum Amen

Fa vj^a bino

Estote ergo vos perfecti sicut et pater vester
celestis perfectus est. Math. v^o. Jeiunium oracio et
eciam misericordia sunt ꝯueniencia ad capiendum perfectionem
Sed in ipis xpiane vite perfectio formaliter non
ꝯsistit / Vite enim perfectio / ꝯsistit formaliter in caritate
q̄ est amor dei et proximi pro quo inimica dilige
re et amica Ipa enim sicut quod dicit apostolus ad Colos
iij^o. est vinculum perfectionis Ideo sancta mater
ecclesia volens filios suos ad vite perfectionem
perducere propter quod eos monuit adieiunium q̄ita
precedenti feria / et ad deuotam oracionem / die hesterna
hodie .i. in hac sexta feria / monet eos ad
dileccionem / Et quia caritas numquam est ociosa sicut
Gregorius operatur enim magna si est Si aut operari
renuit amor non est Et ideo ibi / probacio
dileccionis exhibicio operis Ideo monet
eos proponendo ipis verba dei / non solum ad af
fectum dileccionis / sed eciam ad effectum per quod dileccio
probatur In epistola enim q̄ incipit / Clama ne
cesses etc. et sequitur ysa. lviij^o. hortatur eos
spaliter ad effectum dileccionis / Effectus aut dileccio
nis quantum ad proximum est elemosina et beneficia

h necitat[b] eius / Est aut duplex elemosina
q̄uedam spualis ad qm hortat̄ eps p̄co
e dicens ei in p̄ncipio capitis exi dei clama
ne cesses etc. Seq. Et annuncia pplo meo
scelera eorum / Certe int spuales elemosi
nas istat de peccatorib[us] s. annuntiare peccatorib[us]
corpp scelera ut corrigant̄ In fine aute
eiusdem capitis hortat̄ hoiem eps ad erogacionem cor
poralis elemosine dicens ex p̄sona dei Hoc est
magis ieiunium qd elegi dissolue colliga
cōes etc. Seq. frange esurienti panem tuum
etc. In ewangelio aut qd incipit Audistis
q dictum e antiquis de quo sup̄ius e xpo[m]
sbu / Hortat̄ eos eciam ad affectum et effectum
dilcois Recitando v̄ba xpi et qm difficili
us e hoib[us] et forte mag meritorium di
ligere inimicos ex cari[te] qm amicos Jdeo
spalit̄ recitat v̄ba xpi de dilcoe inimico
rum dicens sic aptus Ego aut dico vobis
diligite inimicos vros De dilcoe ei ami
corum / no est sic necium p̄cipe s. de inimicis
Non solum aut p̄cipit xpus affectum dilcois
sed eciam effectum / et hic primo i qm q̄m ad oes
p̄ximos p̄cipue q̄m ad inimicos cum d. Bn
facite hiis qui oderunt vos .i. bn̄ficium ex
hibite tam spuale qm corpale Scdo p̄cip.
in spali effectum dilcois q e elemosina / Et p̄o.
p̄cipit elemosina spualem cum subdit Et ora
te p p̄sequentib[us] vos etc. Et qm corpalis elemo
sina male et bn pt fi / male em fit qm
fit p vana glam ut ho laudet̄ ab hoi
b[us] et honorificet̄ ab eis / Bn aut fit qm fit
solum p honore et glam dei et p̄ximi ne
cessi[tate] Jdeo in hoc eodem ewangelio recitat
v̄ba xpi p̄hibentis in oi ope bono vana
glam ad appetitum laudis humane cum dice
ret Attendite / ne iusticiam vram faciatis
cora hoib[us] etc. De corpali aut elemosina d.
spalit̄ Cum g[o] facis elemosina noli an te
tuba canere Scilicet qui p laude hom et
honore mundi facit elemosina / no h[abe]t ex
spectare s[ecundu]m s[ente]nciam xpi mercede celeste
dicit em de talib[us] Amen dico vobis recepe
runt mercede sua Subdit aut q[m] ad ele
mosinam meritoria q dz fi in abscondito

.i. no ad hoc ut videat̄ et laudet̄ ab hoib[us]
qui facit ea sz solum ut deo placeat Et
si alii fiat in publico intencio tn h[abe]t mane
at in occulto ut Greg. d. Vt vz soli deo
placeat̄ Tali ei elemosinatori pat[er] celestis
qui videt sua elemosina in abscondito /
reddet ei mercede p̄henne in celis / Vn d.
in fine ewangelii Te at faciente elemosinam
etc. usq[ue] ad fine / In dilcoe at consistit vite
p̄feccio / et hoc si no solum h[abe]at affectum sz eciam
effectum Jdeo p[ost]q dixit xpus diligite
inimicos vros etc. q[ua]si concludendo intulit
xpus Estote g[o] vos p. s. p. v. c. p.
est / Qui no solum bn facit iustis sz eciam
iniustis Qui sole enim suum facit oriri sup
bonos et malos / et pluit sup iustos et
iniustos Ergo et vos estote p̄fci ut s.
diligatis affectu et effectu / no solum amicos
sz eciam inimicos Et s[ci]end[um] q magr p̄fectois
xpus tria facit in hoc v̄bo Primo ei conclu
dit consequac necitate / cum intulit argu
endo Scdo disponit vite sublimi[ta]te / q asse
quam̄ p̄ficiendo Tercio p̄ponit forme p̄cla
ritate / cum inp̄mam exp̄ciendo Primo
dico Concludit cum necitate / Cum intulit ar
guendo cum p̄mittit Ergo vos Jstud ei
g[o] seq. ex p̄missis Cona necia ad salm / ar
guit eius xpus s. appulit diligite inimi
cos vros etc. Seq. ut sitis filii patris vri
qui in celis est qui sole suum facit oriri
etc. Ergo et vos d. dns / Bn facite tam bo
nis qm malis / tam iustis qm iniustis / alias
no eritis filii patris celestis / atq p hoc n. p̄fci
Tali gne debem[us] nos inulti arguendo /
Tali em gna arguebat p̄cursor Johes
cum dicebat Luc. iii[o]. Turbis iudeorum Geni
mina viperarum / quis ondit vobis fuge
a ventura ira q.d. dicat / no potestis fu
ge nisi faciatis p̄niam p hoc infebat
facite g[o] fructus dignos p̄nie Sic eciam gna
arguebat aplus ad Gal. vi[o] dicens Bonum
facientes no deficiam[us] Tempe ei suo me
tem[us] / no deficientes p qd infebat /
Ergo dum ts h[abe]m[us] opem̄ bonum ad oes
Scdo disponit vite sublimitatem

Qua assequimur perfectionem dicendo cum addit Estote perfecti. Ubi considerandum quod duplex est perfectio. Quedam est necessitatis quod facit caritas et quod ondit obseruancia mandatorum. Tali perfectione fuit perfectus Noe de quo dicitur Gen. vj°. Noe vir iustus et perfectus fuit / de tali etiam perfectione dicebatur domino Habe(?) Gen. xvij°. Ambula coram me / et esto perfectus. Hanc xpus hic precipit omnibus karissimis cum dicat Estote perfecti scilicet perfectione necessitatis quam caritas efficit / Et in qua fortius consistit. Est autem alia perfectio supererogacionis / quam ondit obseruancia consiliorum xpi scilicet obseruancia castitatis / paupertatis / obediencie propter deum homini exhibende / Et hec dicitur perfectionis status / quam plerique alii perfecti sunt / et tamen non habent primam perfectionem que est per caritatem sicut apparet in multis religiosis / Istam perfectionem xpus non precipit sed consulit / Quia illa in quibus hec consistit / sunt instrumenta quedam conuenientissima attingendi culmine prime perfectionis De ista dicit xpus illi Math. xviij°. Si vis perfectus esse vade et vende omnia que habes / et da pauperibus / Et recta in omni perfectione tamen in illa que est necessitatis et precepti / quam in illa que est supererogacionis et consiliis tantum / et aliis viri apostolici imitati fuerunt xpum facientes idem verbum eius Luc. vj°. Perfectus erit omnis / si sit sicut magister eius. — Tercio apponit forme perfectionis caritate / Cui conformamur aspiciendo cum subdit scilicet pater vester celestis perfectus est. Ubi sciendum secundum sanctos / quod hic sicut / non dicit equalitatem sed solum similitudinem / Unde Augustinus. Sicut carnales filii similant patres in aliquo corporis signo / Ita spirituales filii similant deum in sanctitate. Quam maxime debet cum similare in dilectione / quantum ad affectum et effectum / Unde xpus dicit Jo. xiij. Mandatum nouum do vobis ut diligatis inuicem / sicut dilexi vos / Et xv°. c. Si precepta mea seruaueritis / manebitis in dilectione mea / sicut ego precepta patris mei seruaui / et maneo in eius dilectione / Per dilectionem enim / sunt homines unum inter se unitate spirituali / Qua unitate multum voluit et vult xpus / Unde dixit de apostolis patri suo Jo. xvij°. Claritatem quam dedisti michi dedi .i. ostendi eis / ut sint unum / sicut et nos unum sumus / Patet quod sicut dicitur est hic non tamen similitudo nisi modo parilitatis / dicit quod Estote quod vos perfecti etc. — Circa pri-

-ma. quod per istud quod inferunt in scriptura multe considerationes / quas utile est considerare / Per istud enim Ergo insinuatur miseri excecati temeritate stulte persuasionis Infert etiam per istud ergo / Judicium prouocatur leuitate sancte diffinicionis / Infertur etiam per hoc ergo reus condempnatur presumptione peruerse operacionis / Infertur etiam / petit misericordiam / Ultime digne satisfaccionis Primo dicto inferunt miseri excecati .i. peccatores temeritate stulte persuasionis / peccatores enim quos propria excecauit malicia / faciunt quendam silogismum cuius conclusio est stultissima persuasio / qua persuadet sibi mutuo / adeo autem ad certam conclusionem / fruendi eam / et utendis frui / et in illis finem ultimum constituunt dicentes sicut Sap. ij°. Venite ergo fruamur bonis que sunt etc. totum. Infert autem istam conclusionem ex tali silogismo sicut patet ibidem Cuicumque offeruntur aliqua bona / non diu sed modico tempore potest quod non expectat illa bona nec aliqua alia se posse inuenire / Stultissimus esset nisi quantocius posset illis perfruatur bonis / Sed nobis dicunt miseri / Computant bona qualia non diu sed modico tempore / quia modicum durauerint tanto moriemur. Exiguum enim est / et cum tedio tempus nostrum / Et duracio uite nostre est similis duracioni umbre / Umbre enim transitus / est tempus uite nostre / Iterum Post istud tempus modicum nulla bona speramus nos posse inuenire / quia cum moriemur totaliter deficiemus / Corpus enim nostrum redigetur in cinerem / Et sicut aer mollis / diffundetur spiritus / quia non est nisi quidam flatus / et non est agnitus qui post mortem ab inferis sit reuersus / Ergo sumus stultissimi / nisi quantocius potuerimus presentibus perfruamur bonis / Venite ergo fruamur bonis que sunt etc. Ista enim pessima conclusio in qua concludunt miseri ista virtualiter multa / Primo quidem concludunt contemptum deum. tunc dicunt Venite ergo fruamur bonis que sunt. hic uero est summus contemptus bonis incommutabilis / Bono commutabili frui / et ei finaliter adherere / frui enim utendis / que sunt bona creata / Et uti fruendis que sunt diuine persone / summa peruersio est / dicit Augustinus Concludunt secundo excessum gulositatis / cum addunt vino precioso et vnguentis impleamus nos // Ter-

cludit amplexu mundane prosperitatis cum sub-
dit / Nos pretereat nos flos temporis / Corone-
mus nos rosis antequam marcescat / Quarto
cludit abusum carnalitatis / cum annectit /
Nullum pratum sit / quod non pertranseat luxuria
nostra / Ubique relinquamus signa leticie / Quinto
cludit insultum crudelitatis contra
proximum / cum adiungit Opprimamus pauperem iustum
et non parcamus vidue / Nec reuereamur
canos multi temporis. Sic concludit statum pa-
rum diligentes seipsos / Amor enim mundanorum
habet in eis spiritualem visum / ut bonum dicant
malum et econverso / Et iuxta verbum poete / Dicat
dedecus esse decus. Unde vulgariter dicitur amor
s. carnalis et mundanus / Videt omnia lu-
mine ceco / Dicit amor ceccus / Dedecus esse decus /
Assumunt eciam finem in amori contradictione / Dicunt enim
dicunt parcamus vivemus et cito moriemur. Hec
utique dicunt verum / et melius pro ipsis / parcere
vite quam diucius offendere / Et seipsos ad grauius
supplicium obligare / Sed cum addunt cum mo-
riemur tales sicut bestie deficiemus hoc est falsissi-
mum / Immo iusti erunt in vita eterna / Isti
ibunt in supplicium eternum / Deus enim creauit ho-
minem inextinguibilem / ut dicit infra eodem / Finem
ergo assumunt / et in errore se fundant / quia exce-
cauit eos malicia sua Verba ultima. Unde concludit
dicens Hec cogitauerunt et errauerunt / Excecauit
enim illos malicia eorum Contra istam pessimam
persuasionem concludit Venite ergo fruamur etc.
Sed sancti viri divinitus illustrati / assumendo aperte
quod est infallibiliter verum inferunt per istud ergo
salutiferam persuasionem / dicentes cum apostolo ad
Gal. ult. sicut allegatum fuit supra. Ergo dum
tempus habemus operemur bonum ad omnes Tempus enim huius
vite breue / tempus s. meriti Sed eternum erit
tempus premii / Breue est erit tempus iudicii / Sed
sempiternum erit tempus supplicii / Ergo concludit
sanctus vir Dum tempus habemus operemur bonum ad omnes
Sap. est. Ecclesiastici ix°. dicitur autem mihi sic Vade ergo
et comede panem tuum etc. usque ibi quo tu prope-
ras / Vade ergo dicit s. ad scrutinium conscientie / ad
iudicium extreme / ad remedium penitentie / et ad
finem vite / Et comede panem tuum s. lacrimarum
Et bibe vinum tuum s. compunctionis / in leticia
s. spirituali / et cum gaudio mentali ut s. secundum

Augustinum de peccato doleas / Et de dolore gaudeas
Omni tempore vestimenta tua i. tuum corpus membra
sint candida s. nitore pudicicie Et oleum
s. diuine gracie / de capite tuo s. conscientie tue / non
deficiat. Sequitur infra Quodcumque s. bonum / potest
manus tua facere instanter operare Quia semper peri-
culum est in mora Subdit causa quia / Nec
nec opus s. ad satisfaciendum / nec racio ad
defendendum / nec sciencia semper ad perueniendum / Et se
conseruandum a peccatis malis / nec sapiencia semper
ad euadendum / erit apud inferos / Quo tu
properas videlicet si peccata committas / et de illis non
peniteas / Vade ergo ut supra Sapiens dixit.
Secundo pro isto dicendum ergo infra iudex prouocatur / Seue-
ritate stricte diffinicionis Iudex enim supremus
omnia videt / Unde Boecius de consolatione Magna est nobis
indicta probitatis necessitas Cum agamus omnia
ante oculos iudicis cuncta cernentis / Liber conscien-
ciarum in iudicio aperientur / Et manifesta e-
runt abscondita cordis nostri / Tunc eciam omnes
creature conquerentur de peccatoribus / Quia offenso crea-
tore omnes offendit creaturas. Propter quod / Tunc
pugnabit pro deo orbis terrarum / contra insensatos
Sap. v°. Protunc eciam demones tunc peccatores
accusabunt / Arguet enim sic coram iudice quomodo
iste dicet dyabolus de peccatore debet esse meus /
probo sic / Tu obtulisti ei tuam graciam / et ego ob-
tuli sibi meam culpam / Tuam graciam contempsit / et
meam culpam recepit / ergo debet esse meus / Item
sic Tu creasti eum per naturam / ideo debet esse tuus
sed ipse fecit se meum per suam nequiciam / ergo mihi
debet adiudicari / Item sic Tu sustinuisti pro
eo grauem passionem / quare debuit esse tuus / Ego autem
obtuli ei meam suggestionem / de tua passione
non curauit / sed mee suggestioni adhesit / ergo
debet esse meus / Item sic Quamdiu fuit mihi
obediens / et tibi inobediens / debet esse meus
iste fuit huiusmodi ergo etc. Item sic Tu eum in homi-
ne fecisti vestem fulgidam virtutum / Et meum e
fecit pannosam vestem / et sordidam viciorum
Quicumque ergo habet vestem vitiorum tuus est / et quicumque
habet vestem viciorum est meus / Sed iste vestem tuam ab-
iecit / et vestem meam secum portauit ut apparet
Ergo iudica eum esse meum / Ex hiis igitur et mul-
tis aliis iudex iustus infestatur et prouocatur

inferet per istud quasi tribulem ocdom qt peccatores
.s. scilicet difficultatis et dampnacionis / Et ista
ocdom ipse comminatur .i. math. xiii. vbi dicit quia si
pater familias mutato tempore messis fecit cuisse
in agro suo in quo ipse seminaverat triticum / zi
zania quae inimicus superseminavit / dicet mes
soribus / Colligite primum zizania / Et alliga
te fasciculos ad comburendum triticum autem congre
gate in horreum meum / Sic erit in fine seculi
cum erit messis ultima summi patris dicit ipse
messoribus suis .i. angelis ut faciant separa
cionem et divisionem / ut scilicet colligant zizania
ad comburendum .i. filios perdicionis quos superse
minavit inimicus .i. dyabolus in agro ecclesie / Tri
ticum autem .i. filios regni congregent in hor
reum paradysi / Unde concludit sic inferendo per
istud Ergo dicens Sicut ergo zizania colli
guntur et igni comburuntur / sic erit in fine seculi
mittet enim filius hominis messores suos .i. ange
los enim homines qui operantur iniquitatem mittent
in camino ignis / ibi erit fletus ex fumo
lacrimas resolvente / et stridor dencium / ex fri
gore constringente / Sed quid tunc erit de tritico /
subdit / Tunc fulgebunt iusti sicut sol in
Regno patris mei = Secundo comminatur eandem
ocdom math. xviii. Sic inducens arguere / Ille
cui deus facit misericordiam / debet et ipse proximo
suo facere misericordiam / quod si non fecerit / tradet eum
deus tortoribus donec reddet universum debitum
quod tamen nunquam exsolvet / Unde sic dicet deus in
die iudicii homini cui ipse remisit debita / quia
rogavit ipsum / et tunc ipse noluit conservo
suo remittere debitum longe minus quamvis
rogaret ipsum / Dicet ergo tali iudex in fine
seculi Serve nequam omne debitum dimisi tibi /
quia rogasti me / nonne ergo oportuit et te
misereri conservi tui sicut et ego tui misertus sum
Et iratus dominus tradet eum tortoribus infinitis /
Ista quasi ergo Et .i. ocdos sunt a nobis virgiter
considerandi / Et ne contra nos accusator prevaleat
sic debemus facere in caritate sicut arguit apostolus
Ad Ro. viii. Quis nos accusabit adversus
electos dei .q. dicat Et si accusator appareat
non tamen prevalebit Quia deus iustificabit.
Quis ergo condempnabit .q. dicat nullus Quare
concludit Quis ergo separabit nos a caritate

Christi .q. dicat Nichil debet nos separare / Ap
quemus deo per opera munda / et appropinquabit no
bis per oblacionem sue gratie Resistamus dya
bolo eius suggestionem repellendo / et fugiet a no
bis accusacionem dimittendo / et confusionem repor
tando / Sic enim concludit Jac. iiii. capitulo
dicens Subditi ergo estote deo Resistite dya
bolo et fugiet a vobis / Appropinquate deo / et appropinqua
bit vobis / Tercio dico quod per istud ergo infer
et inferet rei condempnati Perversitate pre
varicacionis / et preterite confusionis Dicat enim
Sap. v. quia impii qui nunc deum offendunt / et mun
dum polluunt / qui seipsos corrumpunt / et proximos
premunt / cum erunt condempnati / et penis perpetu
is mancipati / Videntes iustos homines / quos
ipsi tamen insensati / insanos extimaverant / esse
in summa gloria / et seipsos in eterna pena / in
se gementes / et sine fructu penitenciam agentes
inferent per istud ergo ista ocdom Ergo er
ravimus a via veritatis / Et lumen iusticie non
luxit nobis / Et sol intelligencie non est ortus
nobis Lassati sumus in via iniquitatis et perdicionis
Ambulavimus vias difficiles viam autem domini
ignoravimus Ergo dicet primo / Erravimus
via veritatis Corrupimus enim fidei veritatem / Dis
simulavimus Ecclesie unitatem / Contempsimus scripture
auctoritatem / Et preposuimus philosophorum curiositatem / et
hereticorum falsitatem / Dicet eciam secundo Ergo lumen
iusticie non luxit nobis Crucem enim Christi reputa
vimus stulticiam / Et opes mundi gloriam / Abie
cimus a nobis divinam inspiracionem Et recepi
mus stultorum exhortaciones / Recepimus demonis
suggestiones / Et amplexati sumus carnales
delectaciones // Ad hunc tercio concedere medio ga
det Ergo sol intelligencie non est ortus nobis intus
enim nos occupavimus circa acquisicionem tem
porum / Circa decepcionem proximorum / Circa pre
sumpcionem stultorum / Et circa admiracionem et perpetra
cionem viciorum / Noluimus autem spectari dei po
tenciam in mundi magnitudine / Nec sapienciam in mun
di ordine / Nec bonitatem in mundi gubernacione
/ Nec pietatem in mundi reparacione //
Ad hunc quarto concludet Ergo lassati sumus
in via iniquitatis et perdicionis Et bene lassati
quia non fuit in nobis perseverancia et tranquil
litas / Ambulavimus enim vias difficiles .scilicet

corporis quia sunt vie lutose per inmundiciam tene-
brose per pigriciam / scopulose per auariciam
lubrice et ruinose per inconstanciam Via autem
virtutis scilicet pulchra / plana / recta / et securum
gaudium Quid ergo subdit statim ibidem in eodem
c. Profuit nobis superbia diuiciarum / Iacta-
ncia quid contulit nobis. q. d. nichil. Transie-
runt ei omnia sicut umbra / Audite ergo reges
et intelligite dicitur Sap. vi. Audite ergo quoniam
iudicium durissimum in hiis qui presunt fiet
et fortioribus fortior instat cruciacio / Hec
verba omnibus competunt qui habent seipsos regere
secundum legem regule / Sed precipue dominis et religi-
osis clericis pastoribus ecclesiarum et principibus
mundanis / qui habent alios regere / et in moribus
informare. Certo et ultimo dico quod pro isto
ergo pater celestis misceatur inst. necessitate
digne satisfactionis / Vnde ne misericordia excecatus
stulta presumpcione capiatur / et ne crudelitate stricte
diffinicionis / et disceptacionis arguatur et
puniatur. Ac eciam condempnetur de sua pena o-
peracione / et peccata consideracione intimius mordeat
et corrodat. Ideo deus primo intrat misericordia pro
isto ergo necessitate penitencie / et digne satis-
factionis / Et quoniam perfecta penitencia requirit in peccato-
re / prudenciam ad peccati detestacionem / diligenciam
ad peccati punicionem / Vigilanciam ad peccati vi-
tacionem / Efficaciam ad peccati recessionem / Et finem
penitencie consecucionem. Ideo deus qui amat animas
misericordia pro isto ergo prudencia ut peccatum dese-
rat. dicens id Matth. x. Estote ergo prudentes
sicut serpentes / Vnde notandum quod habet quandam prudenciam
serpentis / ut quando sentit se senescere per artum fo-
ramen transiens / pellem deponit veterem / ut sic
rursus alio assumpto corio renouetur. Iterum
habet serpens astuciam / ut pro tuicione capi-
tis totum corpus exponat / Quia in capite
vita eius principaliter consistit Rursus habet aliam
prudenciam quod exiens de cauerna frigida / ad ca-
lorem solis / totum venenum effundit / Postremo
dicitur de serpente quod habet duas lingulas quarum u-
tramque in calore solis emittit Ergo dicit
Saluator peccatoribus Estote prudentes sicut serpentes
ut scilicet transeuntes per angustum foramen penitencie
deponatis vetustatem culpe / et assumatis
nouitatem gracie / ut eciam per iustificacionem in-

tus qui caput vestrum est crucifigatis concu-
piscenciam carnis / Vt eciam exeuntes de cauerna
frigida .i. de peccatorum synagoga / in calore
caritatis effundatis per confessionem totum venenum
iniquitatis / ut metho(?) beatis duas lingulas
quarum utramque emittatis in calore diuini amo-
ris / Vt cum una loquamini cum deo per deuoti-
onem / Et cum alia cum sacerdote per discretam
confessionem Estote ergo prudentes etc. dicit peccatoribus
Proh dolor multi sunt qui non habent prudenciam istam
serpentinam sed illam quam habet aspis de qua dicitur
Ps. qui est in cauerna ne audiat vocem incan-
tatoris / At per hoc non compellatur exire / claudit
unam aurem cum propria cauda / et aliam cum terra.
Sic multi existentes in cauerna frigida malicie
et nequicie / ne audiat vocem Christi / qui sapi-
enter incantat animas / claudunt aurem unam
cordis sui / cum terra .i. cum cupiditate terrenorum
et aliam cum cauda .i. cum concupiscencia carnalium
viciorum / et sic in cauerna peccati usque ad finem
vite perseuerant. Secundo misericordia pro isto ergo
diligencia discussionis ut peccatum puniatur. dicens
id Thob. xiii. Conuertimini ergo peccatores
et facite iusticiam coram deo credentes quod
faciat vobiscum misericordiam suam / O vos miseri
peccatores conuertimini .i. cito et plene conuertimini
a sceleribus peccati / a fetoribus inferni / a faucibus
dyaboli / a fluctibus naufragii / Et facite
iusticiam s. de vobis ipsis / vos ipsos s. af-
fligentes / et cum pena affligentes / et hoc
coram deo .i. cum rectitudine intencionis cre-
dentes quod faciat vobiscum misericordiam suam scilicet
remittendo offensam / Reddendo graciam / Co-
mutando penam / Et acceptando emendam
Quam multe sunt inuocantibus eum / Et
quoniam secundum Greg. Penitencia est perpetrata mala plan-
gere / et iterum plangenda non committere / Iterum
eciam Quia per peccati recidiuum homo fit promptior
ad labendum / difficilior ad resurgendum et de-
bilior ad resistendum / Et indignior ad pro-
merendum s. veniam Demon eciam est promptior
ad repetendum / et securior ad possidendum
s. peccatores / Et deus sencior ad miserendum
Quinque sunt vii. mala que efficit in homine re-
cidiuum peccati Que sunt per figuram illi septem
spiritus nequiores dyabolo quos ipse assumit

scen/ qui reuiuit in animam peccatoris sed demum su-
it in fine peccati. Ideo mittit xpus pro istud
s. vigilanciam custodis et perseuerantis ut
peccatum caueat. dicens luce xii°. Vigila-
te g° quia nescitis qua hora dominus vester venturus sit
Ergo dicit vos peccatores/ qui iam a peccato surrex-
istis/ et per dignam penitenciam veniam promerui-
stis vigilate/ ne iterum peccati sompnus in vos
iterum irruat/ et dyaboli fumus iterum vos
irretiat/ Nec os putei inferni iterum vos
absorbeat/ Et fluctus naufragii iterum vos
submergat. Nescitis enim qua hora etc. Ve-
re nescitis/ qua hora/ quo modo/ in quo statu
/et in quo loco vos apprehendet mortis iu-
dicium/ Et oportebit vos comparere ante diuinum
consistorium/ Vigilate g° / quia nescitis quando
fur veniet .i. mors que occulte animas vestras
de corporibus vestris rapiet/ Ergo vigilate
Hora enim ultima sim[illegible] in quadam om[illegible].
Ideo dominus voluit esse abscondita/ ut semper
habeatur suspecta/ ut dum illam preuidere non possu-
mus/ ad illam sine intermissione preparemur.// Tercio
et ultimo mittit pro istud Ergo Efficaciam
operis/ ut peccatum tollatur/ quantum ad culpam et pe-
nam diminuatur/ et fructus finalis perfecte conce-
datur. dicens luce xii°. Primum g° querite
regnum dei/ et iusticiam eius. q. d. O vos homines
qui estis insigniti dei ymagine/ Qui
estis creati ad contempnendum terrena et ap-
petendum celestia Ergo primum querite Regnum
dei Querite dico/ cum dilectione/ cum deuocione/
et efficaci operacione/ Et iusticiam eius .s.
Regni celestis .i. qua acquiritur regnum
celeste/ Que quidem iusticia est preceptorum diuinorum
/et mandatorum obseruancia/ Et tunc sic con-
ueritis/ Si dicatis cum Petro domino ihesu
xpo luce xviii°. Ecce nos reliquimus omnia
s. terrena nos impedientia/ saltem secundum in-
ordinatam affectionem/ Et peccata nobis obseruan-
cia/ Et secuti sumus te. obediendo .s. precep-
tis tuis/ Et faciendo voluntatem tuam/ Quid
g° erit nobis Certe audietis dicentem salvatorem
me respondentem et dicentem/ Quicumque fecit sic
meum propter nomen in fugiendo peccata/ Et contempnendo
terrena sed etiam centuplum accipiet et vi-
tam eternam possidebit/ Ad quod nos perducat

Ipsemet qui sine fine viuit et regnat Amen

Sabbato primo xlme sermo.

Confidite ego sum nolite timere. Mathei
vi°. Licet dyabolus omni tempore insidiatur et insidie-
tur hominibus per mare huius seculi nauigantibus/ prope-
tamen insidetur eis ac insidiatur quando tempus incipit
bonum agere/ et circa diuinum officium occupa-
ri. Tunc enim in medium suscitat aduersus eos ven-
tum validum suarum temptacionum/ ut in eis violet
mentale sabbatum/ et impediat diuinum seruicium
suggerendo eis peccata recidiuum. Ideo sancta
mater ecclesia/ in isto sabbato quod incipit
quies in epistola que incipit/ Si abstuleris de
medio tui cathenam et feceris ysa. lviii°.
hortatur xpianos omnes/ qui paulo ante in-
ierunt quadragesimale ieiunium et diuinum obse-
quium a peccato quiescere/ et bonis operibus in-
tendere/ promittens eis multiplices retribuciones sed
Hortatur dico eos/ primo quiescere a peccato cum dicit
cum dicit Si abstuleris de medio tui cathenam
.i. de anima tua peccatum quod est quedam cathena
dyaboli. per quam trahit homines ad infernum/ Secundo
hortatur eos quiescere in speciali a peccato quo
quis peccat in proximum/ cum addit Et desie-
ris digitum extendere/ scilicet ad uocandum tuum proximum de a-
liquo crimine/ Vel ad deridendum ipsum. Tercio
tercio hortatur eos ad vacandum bonis operibus/ pre-
cipue que proximorum necessitatibus impenduntur. cum dicit
Cum effuderis esurienti animam tuam etc. Deinde
quarto promittit sic a peccato quiescentibus/ et con-
solacionem proximorum impendentibus/ multiplicem fructum
cum dicit Orietur in tenebris lux tua etc. usque ibi
iniquitatum Deinde hortatur xpianos quiescere
ab illo peccato quo peccatur in deum Cuiusmodi
est violacio sabbati/ in quo homines debent
quiescere ab omni seruili opere cum dicit Si auerteris
a sabbato pedem tuum etc. Deinde sexto promittit
Sabbatum non violantibus et in sabbato di-
uine laudi vacantibus premium/ cum dicit Tunc de-
lectaberis super domino etc. usque ad finem. Igitur
etiam loquens ecclesia dei hortatur xpianos a pec-
cato quiescere/ et bonis operibus vacare/ ne ven-
tus temptacionum/ qui suscitatur a dyabolo/ violet
in eis spirituale sabbatum/ et impediat diuinum
cultum/ Verum quia interdum deo permittente tam
inualescat ventus iste quod homines qui incipiunt

in age / timetes p[ro]p[ter] te[m]ptac[i]o[n]u[m] uehemencia
p[ro] bona q[ue] incohauerunt / no[n] posse[n]t p[er]ficere q[ui]d
to retrocede[re] disponu[n]t / Et cu[m] miserit ma
nu[m] ad aratru[m] p[ro]mo[r]e / q[ue]r[i] ret[ro] aspice[re] p[ro]ponu[n]t
s[ed] xp[istu]s q[ui]b[us] et misericors adest eis / ip[s]o[rum]q[ue]
instat metus / et [con]fortat ne timeat / dicens
eis v[er]bu[m] p[re]p[osi]t[u]m Co[n]fidite ego su[m] nolite time[re] /
Un[de] s[anc]t[u]s mat[theus] e[ti]a[m] recitat eis hodie i[n] e
uuang[eli]o q[uo]d scriptu[m] e[st] .xiiij.o Et mag[is] p[ro]p[ri]e cu[m] s[e]c[un]do
ess[e] dic[ere] q[uo]d sup[r]a tu[m] e[st] v[er]bu[m] p[re]p[osi]t[u]m In q[uo] q[ui]de[m]
euuang[eli]o narrat[ur] quo xp[istu]s uide[n]s suos disci
pulos laborantes in remiga[n]do / Quia metus
erat eis [con]tinuus dixit eis v[er]bu[m] istud. Co[n]fidi
te [e]t[c]. Que o[mn]ia q[ua]n[tu]m ad nos ad misteriu[m] de
signat / Dicat [er]g[o] d[omi]n[u]s ih[esu]s xp[istu]s o[mn]ib[us] [christi]anis
quadragesimam p[ri]me faciendis / et trepida
tib[us] ne possint opus inceptu[m] p[er]ficere Co[n]fi
dite s[ci]l[icet] in me / et nolite time[re] s[ci]l[icet] timore
mundano [et] hu[m]ano / Et time[re] vobis no[n] e[st] timor
Ego e[ni]m su[m] / qui sicut dedi vobis p[ro]p[osi]t[u]m incip[ien]di
sic et dabo uirtute[m] p[er]ficiendi / Nota [au]t[em] q[uo]d in
his v[er]bis xp[istu]s xp[ist]ianos suos qui t[ame]n nau
te nauigant p[er] mare hui[us] s[e]c[u]li / et t[ame]n milites
[con]tra[r]ie h[abe]nt cu[m] insidijs dyaboli / ne diffidant
de p[er]ueniendo ad salutis portu[m] / et de adi
[m]plendo bo[nu]m opus p[er] eos inceptu[m] / Ne diffi
dant e[tiam] de uictoria / et ne timeant cora[m]
hostib[us] sup[er]uenie[n]tib[us] roborat et [con]firmat dicens
Co[n]fidite [e]t[c]. Un[de] hortat[ur] p[ri]mo ad nostram
agressione[m] / confere[n]do solaciu[m] defensionis
dicens [con]fidite / Et [ide]o ut in ps[alm]o d[icitu]r. Bonu[m]
e[st] [con]fidere in d[omi]no / Quia ut in alio ps[alm]o d[icitu]r
Qui [con]fidunt in d[omi]no s[icut] mons syon s[un]t erunt
stabiles et firmi / S[e]c[un]do inuitat eos ad uir
tuosa[m] [con]gressione[m] / Aufferendo disp[er]dium suppa
cionis / Cu[m] addit Et nolite time[re] Et eni[m]
i[d] d[icitu]r d[icitu]r cuil[ibet] xp[ist]iano / Ne timeas a facie
corp[or]is demonu[m] Quia ego tecu[m] su[m] / ut
eruam te / Terc[i]o indicat eis v[er]tuosam [con]su
macione[m] / Offere[n]do stipendiu[m] remuneracionis
cu[m] d[icitu]r Quia ego su[m] Deus cu[m] dixit habe[re]
et d[icitu]r cuil[ibet] xp[ist]iano i[n] Gen[esis] .xv.o Noli time[re]
ego p[ro]tector tu[us] su[m] / et merces tua magna
nimis / d[icitu]r [er]go Co[n]fidite [e]t[c]. = Circa p[ri]mu[m]
sc[ien]d[u]m q[uo]d nos debemus in deo [con]fide[re] p[ro]p[ter] multa
Primo q[ui]a ipse e[st] beniuol[us] ad assistendu[m] / Constat
e[ni]m q[uo]n[iam] est de se om[n]is ho[mo] p[ro]p[ri]e bonu[m] age

re / et p[ro] bono v[er]us cu[m] dyabolo pugnaret ut ip[s]u[m]
[con]fortet / et det fiducia[m] vincendi / Iuxta i[llu]d Ie[remie]
.xxvij.o Benedictus vir qui [con]fidit in d[omi]no / et
erit d[omi]n[u]s fiducia ei[us] / De tali e[ni]m h[omin]e qui [con]fi
dit in d[omi]no [con]tinuo addit p[ro]ph[et]a. Et erit q[ua]si lig[nu]m
q[uo]d tra[n]splantatur sup[er] aq[ua]s s[un]t d[e]cur[s]or[um] cur[sus]
matu[m] / q[uo]d ad humore[m] s[un]t [con]t[ra]r[i]e mittet radi
ces / Et erit foliu[m] ei[us] .i. v[er]bu[m] ei[us] s[un]t uiride
s[ci]l[icet] uirore v[er]itatis [et] honestatis / q[ui]a no[n] di
cet nisi v[er]ba uera [et] honesta / Et in t[em]p[or]e sicci
tatis s[ed] .q[ua]n[do] ligna alia .i. ho[m]i[n]es arescu[n]t
p[ro]p[ter] carencia[m] sp[irit]ualis humoris / no[n] erit sollicitu[m]
s[un]t de faciendo bo[nu]m fructu[m] / q[uonia]m h[abe]t s[e]c[un]d[u]m ha
bundancia[m] d[iui]ni humoris / p[ro]p[ter] q[uo]d subdit / Et no[n]
desinet aliq[ua]n[do] face[re] fructu[m]. fructu[m] dico bo
ne et meritorie op[er]acionis / Ho[m]i[n]is [er]go [con]fide[n]
tis in d[omi]no / d[omi]n[u]s e[st] fiducia / est e[ni]m deus beniuo
lus [et] p[ro]mptissim[us] ad assistendu[m] ei / ut ip[su]m
s[ci]l[icet] roboret [et] [con]firmet / Est e[tiam] s[e]c[un]do [con]fidendu[m]
in d[omi]no / q[ui]a ipse est o[mn]ip[oten]s ad p[ro]tegendu[m] / Un[de]
dixit ille Iudas machabe[us] s[ecun]do h[abe]t .ij.o Mach[abeorum]
.viij.o Illi quide[m] dicebat de hostib[us] suis / in
armis suis et audacia sunt [con]fidut / Nos
aut[em] in om[ni]p[oten]te deo / qui p[otes]t venientes
adu[er]sus nos et uniu[er]su[m] mundu[m] uno nutu
delere [con]fidim[us] / Stultu[m] est [er]go in creaturis [con]
fidere / que no[n] h[abe]nt v[ir]tute[m] et p[otes]t[a]t[e]m ho[m]i[n]em
p[ro]tegendi / Nam se[m]p[er] cu[m] nich[il] h[abe]nt potencie seu
v[ir]t[u]tis s[ed] in illo solo [con]fidendu[m] est / qui no[n] solu[m]
h[abe]t a se p[otes]t[a]t[e]m s[ed] o[mn]ip[otenci]am. Quia de p[ro]ph[et]a p[otes]t /
Exo[di] .xv.o D[omi]n[u]s q[ua]si vir pugnator o[mn]ip[oten]s
nome[n] ei[us] / Est e[tiam] in d[omi]no [con]fidendu[m] t[er]cio / q[ui]a
ipse e[st] munific[us] ad distribuendu[m] / No[n] e[ni]m
e[st] tenax s[ed] largissim[us] ad eroga[n]du[m] creaturis
omnib[us] s[ecundu]m sua[m] capacitate[m] / P[re]cipue aut[em]
e[st] munific[us] ad eroga[n]du[m] ho[m]i[n]ib[us] no[n] solu[m]
bona corp[or]alia [et] te[m]p[or]alia s[ed] e[tiam] sp[irit]ualia in
quib[us] est ipse summe copiosus / Un[de] dix[it] ille
et d[icitu]r cuil[ibet] xp[ist]iano i[d] M[athei] .ix.o Co[n]fide fili
remittu[n]tur tibi peccata tua / Et [ide]o i[n] nullo ma
gis app[ar]et in hac uita d[iui]na munificencia
q[ua]m in h[oc] q[uo]d peccator[ibus] peccata remittit / Magna
est ista largitas / q[uo]d ho[m]i[n]em qui ip[su]m offe
dit sibi reco[n]siliet / et qui se obligauit ad
pena[m] p[er]petua[m] / pena[m] illa[m] s[ed] p[er] p[ri]mam di
mittat / que no[n] p[otes]t e[ss]e sine sue gr[aci]e collac[i]o[n]e
Signat[ur] aut[em] p[er]mittit Co[n]fide fili / Quia

non remittit peccata nisi confidentibus in ipso / Sed non confidunt omnes in ipso qui se confidere dicunt / Solum enim ille confidit in domino / qui agit taliter propter quod domino fiducia sit ipsorum. Ipse enim petentibus et contra peccata pugnantibus dat victoriam / dum tamen in ipso bene confidat / Unde dicit eis Jo. xvj. Confidite ego vici mundum / Ita semper et vos vincetis si in me bene confidatis / Est enim quarto confidendum in domino / quoniam ipse est sufficiens ad retribuendum. Mercenarius enim multum confidit in illo domino de quo cogitat / quod est sufficiens ad reddendum ei mercedem / Et certe ista confidencia quam habent homines in domino non erit vacua Quia ut dicitur

Dan. iij. Non est confusio confidentibus in eum Non ergo erit vacua sine mercede / propter quod dicitur ad

heb. Heb. x. omnibus nobis. Nolite amittere vestram confidenciam que magnam habet remuneracionem / Confidendum igitur est in domino propter ista / Sed proh dolor multi sunt qui non confidunt in domino sed confidunt in hominibus / Et de ipsis faciunt brachium sue proteccionis / Cum tamen dicat Jerem. xvij. Maledictus homo qui confidit in homine / et a domino recedit cor eius / Multi enim sunt qui confidunt in mundanis rebus in viribus sui corporis / Et talibus que parum prosunt eos iuvare De quibus dicitur in psalmo. Qui confidunt in virtute sua / et in multitudine diviciarum suarum gloriantur / de quibus consequenter dicitur / quod christus non redimet eos finaliter. Unde dicitur frater. i. christus non redimet semper tales Redimet homo semper aliquis a christo / Certe non / nec aliquis alius semper post eius mortem potuit deum placare / Unde dicitur. Et non dabit deo placacionem suam Magis enim christi quod fuit precium redempcionis sue cum semper non liberabit eum / Quid ergo erit de eis sequitur. Laborabit in eternum / et vivet adhuc in fine i. sine fine. Unde enim dicent iusti in fine mundi, cum videbunt eum, et super eum ridebunt Ecce homo qui non posuit deum adiutorem suum sed speravit in multitudine diviciarum suarum et prevaluit in vanitate sua / Talia enim sunt sicut baculus arundineus / in quo si se nemo sustinere potest teste scriptura Qui confidit super baculo arundineo confidens. Ista ergo omnia vana sunt in quibus homo non debet confidere sed solum in domino non in divisiis (?) videlicet in pecuniis Quia ut dicitur Mar. x. Difficile est confidentes in pecuniis in Regnum dei intrare / Et ita semper difficile

est quod omnino impossibile est confidentem in pecuniis salvari Et dico bene confidere / non dico habentem habere (?) cum pecunias et mundi divicias bene possunt intrare Regnum dei sicut apparuit de multis Sed confidentes in pecuniis magis huius impossibile quare tales finaliter pecunie sunt enim servi et non domini pecuniarum Non enim habent pecunias sed habentur ab eis / propter quod dicit Salvator Mat. vj. Non potestis servire deo et mammone / Circa secundum sciendum quod aufferendus (?) superacionis difficultatem / Non equaliter ab omnibus hominibus [illegible] equaliter confirmat et confortat christus dicens Nolite timere Nec loquitur hic Salvator de qualibet timore / Quia non loquitur de timore filiali qui est cum caritate / quo quis timet offendere deum / Non propter penam / sed propter ipsam offensam / quam nullo modo vult mereri / nec de tali timore dicit hominibus Nolite timere Iste enim timor castus de quo dicitur in psalmo Timor domini sanctus permanet in seculum seculi / De quo enim dicitur alibi propheta. in psalmo Timete dominum omnes sancti eius etc. De tali enim dicitur Eccl. ij. Qui timent dominum non erunt incredibiles verbo illius etc. Eccl. Qui timent dominum inquirent que beneplacita sunt ei etc. Eccl. Qui timent dominum preparabunt corda sua et in conspectu illius sanctificabunt animas suas et ultra. Qui timent deum custodiunt mandata illius etc. Non ergo loquendo de timore dicit Nolite timere Sed loquitur de timore mundano / quo quis offendit deum / ut acquirat bona mundi / vel quia acquisita amittere timet. Talis enim non timet deum sed mundum / Loquitur enim de timore humano / quo quis offendit deum et dimittit bonum quod incepit timens ipsum non posse perficere / vel timens propter hoc incurrere aliquam molestiam ut infirmitatem corporis / Loquitur enim de timore servili quo quis facit aliquod bonum opus [illegible] / non ut vitet offensam dei sed quando ut vitet penam / Talis enim timor est sine caritate et semper cum peccato mortali. De huius ergo timore christus dominus confortans et roborans homines dicit Nolite timere scilicet timore mundano vel humano vel servili Et dicit hic specialiter quatuor generibus hominum Quamvis hoc generaliter omnibus dicat Primo hominibus / qui pro christo certabant cum constancia / Unde sanctis mulieribus qui cum dolore et constancia querebant christum dixit Angelus Mat. xxviij. Nolite timere vos

Ad litteram illi q sunt in dolore et tristicia pro pec-
cato q commiserunt qr possunt timere q non pos-
sent abstinere a peccato vel inuicttam primam
gratiam figurantur per istas sanctas dominas quibus dicit
angelus i. gratia inspiracio Nolite timere vos
et cetera/ illi qui timent timore casto et filiali
dicitur i° Ioh. iiii°. Si primam non egerimus in-
ciderimus in manus dei/ Quaerimus igitur x̄pm
dominum cum dolore penitencie/ ut possimus x̄po dicere
Luc. ii° Dolentes querebamus te/ Et quere-
remus in querendo aromata que portabant
ille sancte domine i. faciamus bona opera q deo pla-
ceant et mundo — Secundo dicit hic verbum
sequentibus cum leticia que sequebantur cum discipulis.
quibus dicit x̄ps sicut habetur Luc. xii° Nolite timere pu-
sillus grex quia complacuit patri vestro dare
vobis regnum Certe x̄pm sequentibus Quia
posset formidare ne in ipsa sequela deficeret
et q non posset continuare illa q requirit
ipsa x̄pi sequela quod est trepidare timore ubi
non est timor sicut dicitur in ps. dicit x̄ps Nolite
timere et qui sunt timere q sequantur x̄pm cum
sciant ipsum per ponere/ Certe non debet ti-
mere quoniam tentaciones mundi/ carnis/
et dyaboli compellunt hominem ad timendum/ Ideo
dicit eis x̄ps Nolite timere Et signan-
ter dicit pusillus grex/ qr non sequuntur x̄pm
nisi illi qui sunt per viam humilitatis pusilli/ Dig-
natur eis dicit Quoniam complacuit patri vestro dare
vobis regnum Quia promissio magne mercedis
cum maior est regnum celorum/ auffere debet omnem
malum timorem — Tercio dicit x̄ps hoc verbum
pro ipso congredientibus cum audacia Talibus enim
qui audacter hostes fidei et viriliter pug-
nant cum eisdem/ sicut fuerunt omnes sancti martires
dicit x̄ps Luc. quod dicit apostolus xii°. Nolite
timere eos q occidunt corpus Vere homines ti-
mendi non sunt qui non possunt auffere nisi solum
illud/ que velit homo vel nolit quia amittit
sicut corpus quod moriturum est sicut idem dicit glosa
Deum qui animam et corpus perdere in gehenna
homines eum possunt corpus occidere non animam et inferre
penam transitoriam non eternam deus autem utrumque
potest — Quarto et ultimo dicit x̄ps hoc verbum

x̄pm sustinentibus cum paciencia Sustinentes enim
dominum ipsi hereditabunt terram scilicet viventium sicut
dicitur in ps. Et ideo sustinendus est x̄ps et
expectandus est cum paciencia/ Licet per aliquas adver-
sitates sibi immittantur domini illa opera q hominem de-
ducunt ad ipsum Quia procul dubio veniet cito
et dabit quia reddet eis coronam Unus est
vir qui suffert temptacionem quoniam cum probatus
fuerit accipiet coronam vite Iac. i°. Accipiet
cito in adventu x̄pi Quoniam dicit apocalipsis ult.
Ecce venio cito et merces mea mecum est
et cetera. Unde anime sustinenti x̄pm cum paciencia dicitur i.
verbum quod scribitur Ier. xii°. Et est super tunc de Zacha-
ria Noli timere filia Syon i. tu anima sancta et
devota/ q es filia et eius heres supreme civitatis
Ecce rex tuus venit/ scilicet ad reddendum tibi mer-
cedem pro tua expectacione Istis igitur omnibus q
viriliter navigant per mare huius seculi/ et cum dya-
bolo viriliter certant dicit x̄ps Nolite timere scilicet
timore malo/ mundano quidem/ vel humano
seu servili/ Unde per tales timores/ non immit-
tatis essentialem in prima/ nec me sequi cum spirituali leticia/
et cum hostibus viris congredi cum audacia/ nec
me expectare cum paciencia/ Quia ego sum scilicet
presto vobis dare vitam contra omnia vobis predicta
et vobis adversantia/ Unde Deut. viii°. dicit Moy-
ses ad eum Non timebis eos scilicet hostes
tuos/ Quia dominus deus tuus in medio tui est
Et in ps. dicitur Non timebo mala/ quoniam
tu mecum es Ista igitur non sunt timenda/ Sed
peccatores qui sunt obligati ad penam eternam
illi haberent timere/ Et tamen non timent deum
quem tamen nolunt dominum/ de quo queritur ipse Mala-
chie i°. dicens/ Si ego dominus ubi est timor
meus et cetera Non est in vobis timor meus
Ergo merito dominum me vocatis Peccato-
res ergo timent/ non deum/ Quia timent timore
malo/ de quo dictum est supra/ Et ideo non faciunt
nisi mala/ Unde in ps. dicitur de peccatore/ Non
est timor dei ante oculos eius Inquinate sunt
vie illius in omni tempore i. immunda sunt scilicet opera
eius q ipsum deducunt ad infernum/ Cuius penam
debet multum formidare Quia alibi in
ps. dicitur de peccatoribus Non est illis i. in peccato-
ribus commutacio scilicet de malo ad bonum et de

uicijs ad v[ir]tes Or' seq. No timuerit dm
Et ideo time debent pena Quia extedit
manu sua .i. extedet in retribuendo scd'm
maugs sm opa sua Isti g° multu debet
time qr no hnt dm secu Justi aut dicit
Nolite time Placeat deo qd no sit i nob
aliqs timor malus s3 sit in nob timor
dm scus Quia ut in ps d' No est inopia
timentib eu .i. no erit inopia omn9 dicat
2 plus sz. uo erit eis copia oib bonoru qd
nob concedat q' viuit 2 regn' i scla s. Ame

Dnica ii. xl.e sermo pm9

Certa ... Ubi xps offert confidentib i eu
Stupendu glosie remuneracois dicens Ego
sum Ipse eni a celis pri° q'' ad ista uita
abstuleat diffidiu confusiois et supacois
ipos confortado at dicedo Nolite time
S3 hnt q'' ad alia vita offert se eis stu
pendu glosu dicens ego sum Sciedu
qr xps est hoiu in se confidentiu et timo
re malu a se ipis concludentiu stella de
ductiua ne deuiet porta introductiua
ne foris maneat mensa refectiua ut
nunqu esuriant Et uita pstiua ut nunqu
deficiat Est dico xps stella Erra au
deductiua Ipse eni d' Apoc ult' Ego
su stella splendida et matutina Ergo
confidentes in eo no hnt time deuium
errois Qm ipe tqu stella splendida
sz antecedit eos donec ueniant ad locu
ubi ipe manet .i. ad celu sicut h3 di
tur p figuram Ma° ii° Ipse etia est porta
puenienciu introductiua Un ipe d' Jo.
x° Ego su hostiu p me si qs introierit sal
uabit. No g° hnt time confidentes i ipo
s3 sz maneat in exilio et sz sint extra
aula supna sicut peccatores quib dicet
ut hr Apoc ult' foris canes et ue
nefici et impudici 2c. Quia xps offert
se eis dicens Ego su hostiu Ergo intra
te Quia p me si qs introierit saluabit.
Nec p aliqd aliu pt ee introitus ad salm
Nemo eni uenit ad patrem nisi p me Ipse
etia est mensa esurienciu refectiua Ipse

eni d' Jo. vi° Ego su panis uiuus q' de celo
descendi 2c. No g° hnt time confidentes
in ipo qr p defectu cibaria deficiant i ui
qr multi uenerunt a longe Ipse etia est uita
uiuificancium pstiua Ipse eni d' Jo. xiiij° Ego
su uia ueritas et uita No g° hnt time confi
dentes in ipo qr moriant in eternu Quia
ipe d' Jo. vi° Hec e uoluntas patris sui qui
sit illu ut ois qui uidet filiu et credit i eu
heat uita etna No g° hnt time errois
deuiu Quia xps est eis stella ductiua n
hnt time pictum exiliu Quia xps e eis
porta introductiua Itez no hnt timere
cibaria defectu Quia xps e eis mensa re
fectiua Nec hnt time eterne dapnacois
interitu Quia ipe est eis uita pstiua Non
sic aut e de peccatorib Qui no confidit in ipo
s3 in rebus in mundo Ponit ergo carne brach
iu suu Ideo ipis eni et p inferis est dici
ipe simile Deut° xxxij° Videte qd ego sim
solus et no sit alius deus pt me Ego occi
dam scd'm reprobos Et ego uiuere facia scd'm
electos Percucia scd'm reprobos Et ego sana
bo scd'm electos Et no e qui de manu mea
possit eruere Leuabo ad celu manu me
am qn facies insinuandu Et dicam Vi
uo ego in eternu 2c. Sequit Reddam ul
cione hostib meis Et hijs qui oderunt me
retribua Placeat ei qd ab ista ulcione su
ribili nos custodiat et sue uite eterne
nos participes efficiat q' cu patre 2c. Sic g
p3 quo xps in hijs ubis xpianos omn
qui nauigat p mare huius scli Et ia assu
serunt carne prime Et qui concertat cu ho
te intrepide Pri° hortat ad audaciam aggres
sione scd'm inimicoru et exercitu ardiorum con
ferendo solaciu deffensiois et protectois
dicendo eis confidite dicendo eni confidite
confert eis solaciu defensiois et protectois
Qui eni bn confidit in ipo nunqu e sine so
lacio et sine adiutorio p qd dicebat ille
in ps Deus meus in te confido no erubes
ca Scdo animat eos ad uirtuosa aggressio
ne cu temptacoib hostiu Auferendo ab
eis diffidiu supacois dicens eis nolite

me ſemper hoſtiles inſidias / Quia ego ſuperiora
vos / ab omni diſſidio ſuperatoris et conſi
lis. Non enim ſuperabunt vos inimici veſtri
et vos confundent / dum tamen in me bene
fidatis / propter quod dicit dominus tibi yſa. x. Noli
te timere populus meus habitator ſyon .i. Et
ceſte militatis / certe mediat eis / victori
ſam conſumacionem / offendo ipsis ſtipendium
remuneracionis dicens eis Ego ſum ſemper finis
volimus in quo ſolo quieſcit poteſtas corpor.
Ego ſum alpha et .o. principium et finis

Dominica prima xl^e ſermo primus

Dominum deum tuum adorabis et illi
ſoli ſervies. Matthei iiii^o. Secundum quod dicit beatus
hylarius ſuper iſto evangelio. In ſanctitatis
maxime creſcunt dyaboli temptamenta Quia vic
toria eſt ei magis exoptata de ſanctis
in ſanctitatis dico per baptiſmum vel per primam
percepcione dico cum in divino ſervicio / et ſanctitatis
operibus ſe exercent Creſcunt quam maxime temptamen
ta dyaboli Quia de ipſis magis quam de aliis
victoria exoptat In cuius ſignum redemptorem
nostrum dominum ihesum christum ſtatim poſt baptiſmum
et in ſanctorum ieiunium peraget dyabolus ipſum temptavit
ut ſcribitur in evangelio iſto / Cum tamen ab ipſo
devictus ſit / Quia ergo nunc eſt tempus de pu
tatum ſpecialiter divino ſervicio / et ſanctitatis operibus
huiuſmodi ſunt ieiunia / orationes / et elemoſine / Hoc
enim eſt tempus ſpirituale / de quo dicit apoſtolus in hodi
erna epiſtola que incipit Hortamur vos etc.
Et ſubditur .vi. ad Chor. vi^o. Ecce nunc tempus
acceptabile / ecce nunc dies ſalutis. Ideo in
hoc ſacro tempore dyabolus / magis conatur ſuis temp
tacionibus ut ſe vincat diminutat divinum ſervicium
et ſanctitatis opera / Et ad conſueta vicia revo
tamen. Et tamen ſecundum quod dicit Criſoſtomus /
Quia temptamur tempore ieiunii / debemus dicere
ex fructu ieiunii / perdidimus / Nam et ſi ie
iunium prodeſt nobis / ut non temptemur / Non
tamen proſtat ut a temptacionibus non vincamur.
In hoc ſacro ergo tempore invaleſcunt temptamenta
dyaboli / ut homines retrahant a divino ſervicio /
Et ab operibus ſanctitatis / propter quod ſancta mater Eccleſia
in hac ſolempni dominica / que est prima dominica

huius ſacri temporis / adducens verba apoſtoli in epiſtola
et verba christi in evangelio. de quo ſumptum eſt verbum
verbum propoſitum ad quidem evangelium incipit /
Ductus eſt ihesus etc. Et ſubditur Matthei iiii^o. hor
tatur nos efficaciſſime / ut non obſtantibus
temptamentis dyaboli / qui ſepe temptat ieiuna
tes / de peccato gule / et ſepe de peccato vane
glorie / et eciam de peccato avaricie / ut elemoſine
non fiant / Nec minus / quare eciam de iſtis temptati
ut christum quem ſequimur divino ſervicio et ſan
ctitatis operibus / quia per hoc eciam vincemus temptatore
qui victus et confuſus a nobis abſcedet / Unde
dicit apoſtolus in hac epiſtola In omnibus exhibeamus
noſmetipſos ſicut dei miniſtros .i. ſicut deo ſervi
entes / voluntarie et devote christus eciam dicit
autem nunc in evangelio. verbum propoſitum Dominum
deum adorabis / et illi ſoli ſervies quod
ſumitur de vi^o capitulo Deuteronomii. Servire autem debemus
ſoli deo / non ſolum ex divino precepto / quod dicitur.
Dominum deum tuum adorabis etc. ſed eciam / et
ex angelorum exemplo de quibus dicitur in fine
evangelii Angeli acceſſerunt ſemper ad christum / et
miniſtrabant ei .i. ſerviebant ei / De primis autem
duobus verbis / intendimus per iſta dicere / duos
ſermones facere / Et primum de primo verbo quod alle
gavit christus Dominum deum tuum adorabis etc.
Super quo dicit Auguſtinus Unus dominus deus noſter / eſt ipſa
trinitas / cui ſoli ſervitute pietatis nunc debemus
Nomine enim ſervitutis ſecundum Auguſtinum x. de civitate dei
non hic quelibet ſervitus intelligitur / Qua eciam hominibus
ſervire debemus / ſed ſolum intelligitur hic nomine ſer
vitutis cultus ſoli deo debitus / qui grece latria
vocatur. In quo quidem verbo Primo hor
tatur nos ihesus christus / ad pietatem religionis
Quod probat cultus latrie cum dicit Dominum deum
tuum adorabis Secundo ad integritatem per
feccionis / quod probat ſervitus reverencie / cum addit
Et ſervies Tercio ad ſimplicitatem intencionis
quod probat condicio excellencie / cum ſubdit
Illi ſoli / Primo dico hortatur nos ad pi
etatem religionis / quod probat cultus latrie
cum dicit Dominum deum tuum adorabis Illa quidem ſervitus
que debetur ſoli deo / que grece vocatur latria / ſicut eſt
dicere latine / pietas ſeu religio in ipſa

est em h' s'uit9 illa pietas de qua d'r ap'ls
ad thim. iiij° Pietas ad oia valz/ p'
missionē h'ns uite q' nūc est/ et future
Et ecē ista pia et religiosa s'uit9/ que h'.
mittit' p' verbu adoracois/ debet' illi
soli/ qui ē dn's de9 m'/ Dn's quide p'
potēciā q'r ei est in aui9 dicōe cūcta s'po
sita/ et nō est q' possit resiste sue p'tati
dn's oīm est/ s'c d' hest. xiij° Deus p'
sapiam/ deus ei d'r s'm damascen. a.
theaste/ q'd est 9sideare q'r ei oia 9si
deat/ nō solū illa que patet/ s' ec illa
q' latet/ hoīes em vidēt/ ea q' patet
deus aūt intuet' cor. s'c d' .1. Reg. xvi.
Sed dicit' noster p' intam/ p' qua p'
misit s'uit' datuꝝ se nb'. Luc. 1°. 9sti
g° soli s'uit9 h'ec debet'. Et bn' illi soli
Quia ip'e vn9 est q'ndi ist'. dicit' deū
vij° c. Dn's deus tuus/ de9 vn9 est 9ste
aūt de9 adorādus est/ fide/ spe/ et cat'
ut d'r aug9 et in illis sex 9dicōibus
q's notaui/ supius in m° s'mōe de
epyphania vide ibi/ Scd'o hortat'
nos/ ad integtate 9fcois quod p'bat
s'uit9 reuerēcie/ Cum addit et s'uiēs
nō em 9sistat dīna s'uit9 in signis ex
teriorib3 p'uta in genuflexionib3/ pitoꝝ
tuncionib3/ Capitū inclinacoib3/ et u
bosis oroib3/ s3 9sistet p'maxie i p'fec
ne volūte/ Quia sicut caritas/ q' nūq'
ē ociosa/ sic 9sistat p'maxie ista s'uit9
in dilcoe dei et p'ximi Que p' exhibi
cōm bonoꝝ opm 9p'bat' ap'l q'd. dicit
ille Luc. 1°. Seruiam9 dn'o in s'citate
et iusticia/ cora ip'o oīb3 dieb3 n'ris/
In s'citate d'r. In q' not puritate affec
cōis/ et iusticia/ addit In quo notat
rectitate bone opacois/ Que nō ē iusta
nisi sit recta/ et ab oī fictōe semota/
Cora ip'o subdit/ nō cora mundo/ In
quo notat rctitudīe intecois/ Omib3
dieb3 n'ris subiūgit/ In quo not 9pleni
tudīe 9sumacois/ ut v3. 9p'seuet ista
s'uit9 usq3 ad fine uite/ Tercio hortat'
nos/ ad simplicitate' intecois/ q'd p'bat' q'
dn's excellencie/ Cū subdit illi soli Certe
soli deo s'uiendu est/ q'r ip'e solus habet
imortalitate' in essendo/ et lucē habitat
inaccessibilem/ Solus ec h't p'ncipalitate
in regēdo/ ip'e em est btūs et sol9 p'tens
Rex regu/ et dn's dnanciu/ s'c h' duo d'
aut' .1. ad thymot. vj°. Ip'e ec solus h't
benig'tate in deducendo/ iux' i'd Exo. xv.
Dn's solus dux eius fuit/ Ip'e ec sol9
h't felicitate' p' 9fruendo iux' i'd Jo. xvij°/
Hec ē uita ēt'na ut 9gnoscat te solū deū
et q' misisti ih'm xp'm/ Dicit' g° Dn'm d'
tuū adorabis 2c/ Circa scd'm ubi d'
Sal'r aūt m'm et s'uies/ Sc'd. q' s'uied'
ē deo/ maxie h'. q'r/ Cū 9putcone p'mc
p' q' inimicus dei/ ei deo 9it pace h're/
et ei reco'ciliat'/ Cū subiectōe reuerē
p' q' s'c' s'uus dei timet displicē/ Cū atte
tone diligēcie/ p' q' soli deo vult placere
Cū excitacōe iusticie/ p' q' offensā dei
9it cauē/ Cū exultacōe 9stācie/ p' q' iugū
dei leui9 habet sustinē/ Cū 9sumacōe
p'seuācie/ p' q' 9it g'ie p'miū recipē
Pri° dico q' s'uiendu est deo/ Cū afflic
tone et 9punccōe p'nie/ per qua inimicus
dei/ 9it cū eo pace h're/ Videm9 in rebus
h'uanis q' q'ndiu ē aliq's inimic9 alicui9 d'n'i
nllm sibi s'uiciū gratū et acceptū potest
i'pendere/ Sic aūt quilz h'o qui ē i p'cco
mor'li/ inimicus dei est/ p' q'd nllm s'uiciū
9it facē/ manēs in statu p'cti/ q'd placeat
deo Dicit' em Ecc. xxxiiij. Qui homo qui
ieiunat in p'cccis .i. p' p'cca que fecit/
et iteꝝ eadē facit Quid p'ficit humiliā
do se/ q'i dicat/ nō p'ficit Orom eius q's
exaudiet. q'i. dicat nō de9 Ip'e em dicit
Ysa. 1°. p'ccoꝝ Cū multiplicaueritis oroēs

tas / Non exaudia vos / Manus enim vre
vra opa / sagne sunt pcta plene sed optet
sit vlt deo fuie placibilis q regalice ei
pace faciat cu eo / Pace aut cu deo ex
uo ipm offendit p mortale culpa / no
facere nisi p veram pniam Eccl. ij. Ni
pniam egerim9 / incidem9 in man9 dni
et qd dicebat Ual. ad Mt. iiij. Pniam / a
ite appinquabit ei vobis sunt p pniam
regn9 celorum / Ac p h. et deus / qui e Rex illius
regni appinqbit vobis faciedo pace vo
sicu / ac p h. vra fuicia acceptado Pe
nitencia g. de pecis nris / et tunc accep
tabilis fuiem9 deo / vn dixit illa sca Ju
dith f. henn. viij. Judith Humiliem9 deo
ias nras sunt p veram pniam / Paulo
em sup dixerat Indulgenciam dei cu lac
mis postulem9 / Seq. Et in spu gtto et
humiliato siue sunt de9 no despiciat sed dicim
Seruientes illi dicam9 flentes dno
ut scdm volunte sua q sunt plena e bonitate
et clemencia faciat nobiscum iniam suam
Scdo dico q fuiendu est ei cu subiectione
reuerencie / Per qd fuus dei sp timet
displicere / videm9 em in huanis / q illi
qui dnis terrenis fuiunt / sp timent q i fuiu
io suo defcm faciat / et in fuiedo displi
ceat / Multo forcius qui Regi celi fuiunt
qui fuire Regnare est / sp debet time q i
fuicio suo aliq defcm faciat / Cogitan
tes q deo no pt digne obsequi ois crea
tura / Sic ita fuus dei qui humilit et reue
ret ei fuiunt / quo melius fuiunt eo am
plius timet / et du plus deo placet /
plus timet deo displicere / iuxta vbu xpi
Luc. xvij. Cum feceritis q pcepta st vob
dicite fui inutiles sumus / qd facere debu
im9 / h. fecim9 / Cu timore g. reuerencie fui
endu e ei / vn dicit pphta in ps Seruite do
mino i timore / et exultate ei cu tremore
et Josue xxiiij. dicit nos Nuc g. time
te dnm / et fuite ei corde pfecto atq ue
rissimo ¶ Tercio dico q fuiendu e dno
cu attencione diligencie / Per qd vult soli
deo placere / videm9 q illi qui dnis terrenis
fuiunt / sunt attenti et diligentes quo i fuicio
placeat / Stat oculis apertis / ne in fuiendo
defcm aliq faciat / Et apertis aurib9 ut volu
tate dni audiat / Et corde pmptissimo / ut
madata eiusdem impleat / No vagant huc
atq illuc sed stat sp cora eo / Sic unusquisq
qui deo fuiunt debet apire oculos cordis
ut nra fuicio videat / Et aures / ut volunte
dei pcipiat / No debet vagari huc atq illuc
p mundana et secularia / Nec f. pspera et aduersa
eos in fuiendo impediat / Nec debet aliqs
fuire / que eos a dei fuicio retrahat / Propt
qd dicebat ille Samuel. i. Reg. vij. Pre
parate corda vra dno et fuite illi soli / Prepare
dicit .i. diligentes estote et attenti Et corda
dicit Quia fuicium dei princip. ex corde procedit
Et fuite ei illi soli .i. nulli alij qui vos i
ei9 fuicio impedire possit / Quia ut dicit Mt.
vj. Nemo pt duob9 dnis fuire / ¶ Quarto dico
q fuiendu est deo cu execucione iusticie
.i. cu impletione madatorum dei / ffilij dicit Eccl.
ij. Ad fuitute dei sta in iusticia / Et apls dicit
Ad Rom. vj. Sicut exhibuistis mebra
vra fuire inmundicie et iniquitati ita nuc
exhibete mebra vra / fuire iusticie in sa
ficacoem .i. ut sca sitis / videm9 q aliqui
sunt ancille q bn volunte dnarum suarum au
diut / sed de ceteru peceptis nix faciunt Certe
bn ascultat dnas loqntes et papientes
Sed quiescatis / q execucio qd corp fuiciu
no est grtum / Sic dico q deus ht multos
qui dicut se eius fuitores qui bn audiunt
volunte dei aurib9 corporis / Audiunt ei sermo
nes / et audiunt pcepta dei / sed ea minime
fuiat / et isti modica ht utilitate Quia
ut dicit Luc. xj. Beati qui audiunt vbu di
et custodiunt illud / Multi sunt qui dicunt / dne /
dne sed h. no sufficit ad intrandu Regnum
sed dicit xpus Mt. vij. Sed ille qui facit vo
luntate pris celestis ille intrabit /
ffili g. accedes ad fuitute dei / sta i iusticia
Confitendo .s. et pficiendo eius iustissima
madata / Seruiendu g. e deo / Cum

excusso e iuste pro quo offensam dei possumus
cauere / Quinto dico seruiendum est deo / cum ex
ultacione et iocunditate quare pro quo iugum dei le
uius quos potest facere / Videmus quod alij seruitores
hominum / bene ministrant ea que sunt necessaria / Et quia
ista cito et torua facie faciunt sibi improperant
patrones secundum vulgariter dicitur / Non placent
Sic eciam in seruicio dei / quia alij et multi sunt qui fa
ciunt multa bona ex gracie / ffaciunt enim lon
gas oraciones / frequenter ieiunant / et multas fa
ciunt elemosinas / Sed quia non habent cor iocundum
spirituali leticia / Sed iugum domini est eis graue ad
portandum / Non placet deo eorum seruicium /
Habent enim lampades / non tamen oleum / sicut
fatue virgines / Habent enim claritatem in operibus
de quibus tamen non habent leticiam in corde / Ole
um enim secundum Augustinum ipsam leticiam spiritualem
significari arbitror / Unde dicitur ps Vnxit te deus
deus tuus oleo leticie / Secundum gratum est deo
cum iocunditate anime / et feruore spiritus / Unde dicit
apostolus ad Ro. xij° Spiritu feruentes / domino ser
uientes / spiritu gaudentes / In tribulacione pa
cientes / Qui enim letanter deo seruiunt /
qualibet sunt grauia et aspera efficiuntur eis leuia
Omnia enim efficit leuia xpi amor / Propter
quod dicitur omnibus hominibus in ps Jubilate deo
omnis terra i. omnes homines habitantes in terra
seruite domino in leticia / Alias non poteris
diu seruire / Sexto et ultimo seruiendum est
deo / Cum consumacione perseuerancie / per quam pos
sumus glorie premium recipere / Non sufficit bene
inchoare diuinum seruicium / Sed oportet ipsum conti
nuare usque ad finem vite / Sicut dicitur de illa
Anna prophetissa Luc. ij° Que non discedebat
de templo ieiuniis et obsecracionibus seruiens die
ac nocte / Per figuram eciam dicitur Gen. xxix°
quod Jacob seruiuit pro Rachel vij annis
Rachel interpretatur visum principium / Et significat vi
sionem summi et primi principij / Que secundum Au
gustinum erit tota merces nostra / Unde glossa dicit
Ecce Jacob i. vir iustus / qui supplanta
tor est viciorum seruiuit semper deo pro Rachel
i. pro visione beatifica septem annis i. toto
tempore vite sue / Septenario enim numero

secundum Greg. vniuersitas designatur / Sed sicut vi
demus alij in malle opere seruire incipiunt / processu
temporis alij superuenientia / franguntur in seruicio
ita quod vel seruicium deserunt / vel ipsum desidiose
prosequuntur / Sic et multi sunt / qui opere incho
ant diuinum seruicium / sed non continuant / Cum tamen
dicat ille Luc. i. secundum deum esse seruiendum seruiamus
domino in sanctitate / et iusticia coram ipso omnibus die
bus nostris / Omnibus dicitur diebus / Quia in verbo
saluatoris Qui perseuerauerit usque in finem
hic saluus erit / Et Apoc. ij° dicitur cuilibet / Esto
fidelis usque ad mortem / et dabo tibi coronam
vite / Sic ergo seruiendum est deo / Sed proh dolor
multi sunt qui non seruiunt deo / sed pocius seruiunt
creaturis / Et seruicium quod debent deo impendere
impendunt ipsis ut videtur / Immo quod peius est
blasphemant contra deum dicentes cum Malachia
iij° Vanus est qui seruit deo i. fatuus est
Quia utilitatem de suo seruicio consequitur va
nitate / Unde subdunt Quod emolumentum quia
habuimus / quia custodiuimus precepta eius / et am
bulauimus tristes coram eo. q. d. nullum equale
de alio aut emolumento semper spirituali et eterno
non nichil aut modicum curant / Vanus ergo est
dicunt qui seruit deo Quia ut dicit supra
ij° ca° Omnis qui facit malum bonus est
in conspectu domini / et tales ei placent / Ita videtur
quia illi qui mala faciunt et legem dei continue
violant / habent bona temporalia mundi diuicias
scilicet delicias et honores / Illi autem qui bona
faciunt et precepta dei custodiunt in paupertate et
miseria semper manent / Propter quod et ipsi dese
runt diuinum seruicium / et conuertunt se ad seruicia
creaturarum / Qui vix ei tenerunt confugit iugum xpi
abrumpunt vincula eius / et dicunt non seruiam / Sicut
quondam dixit deus / ut habetur Jer. ij° Isti sunt
figurati per illos de quibus dicitur Judic. ij° Qui
fecerunt malum in conspectu domini / et seruierunt
Baalim et Astaroth / Et dimiserunt dominum deum
patrum suorum secuti sunt deos alienos Baali
interpretatur ascendens seu deuorator / et significat superbi
am et auariciam / et mala concupiscentiam / vni
uersorum hominum Qui semper cupiunt ascendere / ad

diuicias et honores istius s(ae)c(u)li / Propt(er) q(uo)d di
u(er)sis modis aliena rapuit / sc(ilicet) p(er) furtu(m) et
rapina(m) p(er) symoniam et usuras / Et ut ad
ista possint melius ascedere / no(n) solu(m) rapi
unt bona diuitu(m) s(ed) et{iam} paup(er)um Sut eni(m)
illi de q(ui)b(us) d(icitu)r ps. in ps. deuorat plebe(m) mea(m)
s(icu)t escam panis / Tales no(n) s(er)uiunt deo / s(ed) dy(abol)o
ac p(ro)p(ter) h(oc) s(unt) ydolatre / De auaricia e(ni)m d(icit) ap(osto)l(u)s
ad ephe. v. Q(uod) e(st) ydolo(rum) s(er)uit(us) / Isti g(ilitu)r no(n)
s(er)uiunt deo / s(ed) s(er)uiunt Baalim et sup(er)bie et
uani(tati) / d(i)uic(iis) (et) dign(itati)b(us) mundanis / Certe ta
les no(n) p(ossu)nt s(er)uire deo / Q(uonia)m ut d(icit) xpc m(atthe)i
vi(o). No(n) potestis deo s(er)uire (et) mamone
Astaroth aut n(ihil) aliud cubile / (et) s(ecundu)m immu(n)dicia(m)
amicarnis (et) i(m)pudicicia(m) q(uod) in cubilib(us) ex
ce(r)ce(n)t(ur). No(n) in cubilib(us) (et) i(m)pudiciis d(icit) ap(osto)l(u)s
ad Ro. xiii(o). Certe multi s(un)t qui dimisso
d(omi)no s(er)uiunt s(er)uiunt Astaroth .i. immu(n)dicie
(et) i(m)pudicicie car(ni)s / De quib(us) d(icit) ap(osto)l(u)s ad
Ro. xvi(o). Q(ui) no(n) s(er)uiunt xpo / s(ed) ventri suo
Quor(um) d(eu)s venter est / et gl(or)ia in c(on)fusione
et h(ii) s(er)uiunt ventri suo / Sunt e(ni)m multo
d(omi)no s(er)uientes / q(uo)d multum rep(ro)bat ap(osto)l(u)s
ad Titu(m) i(o). Ap(osto)l(u)s q(uo)d sequit(ur) aliud malu(m)
q(ui) s(unt) s(er)uientes desideriis suis / et volupta(tibus)
variis Sic d(icit) ap(osto)l(u)s de quibusda(m) Ad Titu(m)
iii(o). Isti s(un)t dii alieni / qui no(n) dant suis cul
torib(us) requie(m) et h(ii) dii alieni Q(uonia)m no(n)
est de(us) c(or)p(or)us / u(e)l d(eu)s ver(us) qui h(ab)itat i(n) celis
Certe nec dat c(on)t(ra) requiem / Immo dat
maxi(m)u(m) laborem / et t(em)p(or)alem (et) sp(irit)ualem / In
solo e(ni)m deo vero quies e(st) Vn Aug(ustinu)s loquens
deo d(icit). Inquietu(m) est cor n(ost)r(u)m donec quiescat
in te Isti s(un)t dii alieni de q(ui)b(us) d(icit) Iheremie
xvi(o). S(er)uietis diis alienis q(ui) no(n) dabu(n)t
vob(is) requiem / Nos (er)go s(i)c(u)t sit in h(oc) t(em)p(o)re
moriam(ur) p(e)cc(at)o p(er) vera(m) (et) digna(m) p(e)n(ite)ntiam
ut ult(eri)us no(n) s(er)uiam(us) p(e)cc(at)o Ita e(ni)m destruat(ur)
i(n) nob(is) corp(us) p(e)cc(at)i .i. c(on)geries p(e)cc(at)or(um) des
truat(ur) dico p(er) vera(m) p(e)n(ite)ntiam et carnis
castigacionem / ut ult(eri)us no(n) s(er)uiam(us) p(e)cc(at)o Ita
d(icit) ap(osto)l(u)s ad Ro. vi(o). Ita (er)go faciam(us) / ut

possit nob(is) dici q(uo)d ap(osto)l(u)s ad Thessal. i(o).
Conu(er)si estis a simulacris .i. a s(er)uicio crea
turar(um) / q(uo)d est q(uo)da(m) ydolatria / s(er)uire deo vi
uo (et) vero / ut tandem sim(us) de n(umer)o illor(um) de
quib(us) d(icitu)r Apoc. ult(imo). Q(uod) s(er)uient deo (et) uide
bunt facie(m) ei(us) / Ad q(uam) n(os) uisione(m) (et)c. Amen

Item eade(m) d(omi)nica p(ri)ma q(ua)dr(agesi)ma s(er)mo ii(us) d(e) eod(em) (e)ua(n)g(e)lio

[A]ngeli accesserunt ad eu(m) et minis
trabant ei m(atthe)i iiii(o). Q(uod) debeam(us) s(er)ui
re deo maxi(m)e in h(oc) sacro t(em)p(o)re / patet no(n)
solu(m) ex d(omi)no p(re)cepto quo d(icitu)r aut(em) m(atthe)i iiii.
D(omi)nu(m) d(eu)m tuu(m) adorabis et illi soli s(er)uies
De quo de(m) e(st) iuncte(m) sup(er)ius / Ve(rum) eti(am)
ex Angelor(um) exemplo de quib(us) dicit(ur) v(er)bu(m) p(ro)p(ositum)
Angeli accesserunt (et)c. Vn(de) si digne volum(us)
s(er)uire et ministrare deo op(or)tet nos ee(sse) ang(e)l(o)s
no(n) natura / s(ed) uite mundicia / Et op(or)tet nos
et{iam} ad xp(istu)m accede(re) / No(n) passib(us) corp(or)is / s(ed)
quada(m) s(imi)litudine s(ecundu)m d(icit) Aug(ustinu)s viii(o) de ci(uitate) c. xii(o).
No(n) passib(us) n(ost)ris cor(poris) s(ed) q(uo)dam s(imi)litudine accedit(ur)
ad d(eu)m / Que q(ui)dem s(imi)litudo g(e)n(er)at(ur) i(n) nobis
p(ri)n(cipaliter) p(er) g(rati)am Proficiat aut(em) p(er) actos bonas
tam maiores q(ua)m exteriores / Dicit(ur) (er)go de n(ost)ris
Angeli accesserunt et ministrabant ei / Ad
cui(us) v(er)bi euidencia(m) q(uo)d ad p(ro)positu(m) p(er)ti
net / Nota q(uo)d s(icu)t Reges et p(ri)ncipes munda
ni / eligunt sibi p(ro) s(er)uitorib(us) / ho(m)i(n)es habiles
et sine defor(mitate) Nolunt e(ni)m s(er)uitorem
t(ur)pe(m) et deforme(m) atq(ue) maculosum Ho(m)i(n)es
et{iam} agiles et sine morositate Nolunt e(ni)m
s(er)uitore(m) tardu(m) (et) morosu(m) / S(ed) velocem et
expeditu(m) Ho(m)i(n)es et{iam} h(u)miles / et sine tumi
ditate Nolunt e(ni)m s(er)uitore(m) / sup(er)bu(m) / tumidu(m)
et elatu(m) s(ed) h(u)milem (et) masuetu(m) Q(uan)tum
ad p(ri)mu(m) h(ab)em(us) exemplu(m) Dan. i(o). Vbi d(icitu)r
q(uod) Rex Babilonis voluit h(abe)re pueros i(n)
quib(us) nulla eet macula / et decoros forma
Q(uan)tu(m) aut(em) ad s(ecundu)m h(ab)em(us) v(er)bu(m) sapientis
p(ro)u(erbiorum) xxii(o). Q(uonia)m dicit Vidisti viru(m) uelo
ce(m) in op(er)e suo / cora(m) Regib(us) stabit / Q(uan)tu(m)
aut(em) ad t(er)ciu(m) multa s(un)t v(er)ba in scripturis /
Ex quib(us) pat(et) q(uod) in s(er)uitorib(us) sup(er)bia re
p(ro)bat(ur) / Sic Rex glie xp(istu)s / Cui s(er)uire reg

nae est / vult quod seruitoribus homines qui sunt / cu
satores mundi / affectores prompti / Et repu
tatores parui / Homines enim qui sunt contempti gustato
res sunt ad seruiendum habiliores / Qui autem
sunt affectores prompti / sunt ad seruiendum agiliores
Illi qui sunt reputatores parui / sunt ad seruien
dum humiliores. Re uera tales sunt in nobis / si de nobis
possit dici cum ultimo verbo propositi / Angeli acces
serunt et ministrabant ei. Habilitate autem
spiritualem probat supernalis modus essendi
Qui notatur cum dicitur Angeli / Agilitatem
autem probat regularis modus accedendi
qui notatur cum additur. Accesserunt / Humi
litatem probat liberalis actus obsequendi / Qui
notatur cum subditur. Et ministrabant ei / Si
ergo volumus digne seruire / et ministrare christo /
habeamus vitam puram / et mundam conuersatio
nem / et tunc erimus sicut quidam angeli / et
habebimus supernalem modum essendi / Quia
secundum Jeronimum in sermone de assumptione. In car
ne / preter carnem viuere / non humana vita e
st angelica / non terrena / sed celestis / Sic
enim poterit dici de nobis. ipsi christo illud verbum
psalmi Ponis super nube ascensum tuum / qui
ambulas super pennas ventorum / Qui facis
angelos tuos spiritus / et ministros tuos ignem
urentem / Tales enim homines qui sunt vitam
puram / et mundam conuersationem / sunt tamquam nubes
leues extenuati / per austeram penitenciam /
De quibus etiam tunc dicitur per figuram ysaie xix
Ecce ascendet dominus super nubem leuem / Ta
les enim portant christum sicut equus portat as
censorem Et de omnibus istis dicitur ysaie lx / Qui
sunt isti qui ut nubes volant / Sunt etiam tamquam
venti penetrantes per deuotam obedienciam Isti
sunt illi quattuor venti a quibus uenit spiritus id est spiritu
alis influencia / Que salutaris spiritualiter
excitatiue viuificat mortuos in peccatis
Quibus dicitur Ezechielis xxxvii / A quattuor uentis
ueni spiritus / et insuffla super interfectos istos
ut reuiuiscant Sunt etiam tamquam spiritus subti
les per acutam intelligenciam / Unde de
quibus tunc potest dici illud i ad Chorinthios ii /
Spiritus scrutatur omnia / etiam profunda dei / Sunt

etiam tamquam ignes vrentes / per actiuam efficaciam
Agunt enim dispositiue verbis suis et exem
plis in hominibus scoriam peccatorum / De quibus etiam
tunc dicitur illud ysaie x. Erit lumen israel in igne /
In tali enim igne / Cum amor est uir suus ardu
dus / est lumen israel id est ecclesie Quod quidem
lumen est compta domine uirtutis uehiculum / ad consumen
dum in hominibus rubiginem peccatorum / Debitum
dico dispositione / dicatur ergo christo de hominibus uni
dis Ponis nube ascensum tuum et cetera Itaque
si volumus deo digne seruire / oportet quod habea
mus promptam affectionem / et tunc erit in nobis
Regularis modus accedendi / qui notatur cum dicitur
Accesserunt Hic autem accessus / qui fit quodam
similitudine ut dicitur est per Augustinum Quando deo assistat
et quanto magis accedit. tanto maior est assimi
latio / et uehemencius in deum mouetur / Unde
etiam angelico / et diuina similitudine insignito dicitur deus
per figuram illud Genesis xxvii Accede ad me /
ut tangam te / et probem utrum tu sis filius meus
an non Et sequitur Qui accessit / et osculatus est eum
Et inde quod notatur hic in accessu depositio scele
ris cum dicitur deus cuilibet homini Accede ad me Nemo
enim accedit ad christum nisi depositis peccatis / et
expulsis tenebris viciorum / Unde in psalmo dicitur ta
libus / Accedite ad eum et illuminamini Ista autem
illuminacio non fit nisi postquam homo surrexit
a morte peccati / quod notat apostolus cum dicitur Ad Ephesios v
Surge qui dormis / et exurge a mortuis
et illuminabit te christus Notatur autem in attractu
impressio caracteris cum dicitur ut tangam te / iste
tactus christi intimus imprimit in anima diuinum ca
racterem id est diuinam similitudinem / Expellit enim
ab anima peccati morbum / et infundit gracie donum
per quod est sanitas spiritualis / et hoc notatur per figuram
Mathei viii Ubi dicitur Quod christus tetigit leprosum
Et confestim mundata est lepra eius / Notatur
autem in probacione acceptacio operis cum dicitur
Ut probem utrum tu sis filius meus an non
Deus enim non probat ut dubitet / sed suum ap
probare / est suum acceptare et approbare / iuxta illud
psalmi Domine probasti me et cognouisti me id est accep
tasti me et opera mea / Notatur autem in osculo
Confirmacio federis cum dicitur Qui osculatus fuit
eum In isto enim osculo fuit figurata reconciliacio.

hois cu deo / et ose(n)dit co(n)descẽcio in(ter) ipos Que ee(st) sufi
figurata Luc. xv. Ubi d(icitu)r q(uod) pat(er) filiu(m) p(ro)digu(m)
ad se redeu(n)tem fuit osculatus / Ad hui(us) d(i)c(t)o(n)e
facio si volu(m)us digne deo s(er)uire op(or)tet q(uod) hea(mus)
de nob(is) / p(ro)p(ri)a reputaco(n)em i(d est) vera huil(ita)te(m) /
et q(uod) accipiamus for(m)a(m) minist(ra)ri / Nome(n) e(n)i(m)
ministri nome(n) huil(ita)tis est / et ete nomi(n)i debz
res co(n)cordare / q(uo)d si h(oc) fuit i(n) nob(is) / tu(n)c erit in
nob(is) graciosus et liberalis modus s(er)uiendi / q(uo)d
notat(ur) cu(m) subdit(ur) / Et ministrabat ei / de q(uo)
ministrac(i)o(n)e d(icit) ap(ostolu)s ii° ad Chor(inthios) vj°. Et est
i(n) ep(isto)la hodierna. In o(m)ib(us) exhibeamus nos
s(icut) dei ministros i(n) multa paci(enti)a / Ubi nota q(uod)
deuot(us) s(er)uitor x(rist)i debz h(abe)re in exequendo p(ro)m(p)
ptitu(din)e(m) q(uo)d d(i)c(t)o d(icitu)r exhibeamus nos. Un(de) ap(ostolu)s
ad Rom. vj°. Exhibete membra v(est)ra s(er)uire
iustic(ie) Exhibete d(icit) i(d est) p(ro)mptos et deuotos
vos offe(rte) Debz e(ti)a(m) h(abe)re in adimplendo ple-
nitudine(m) q(uo)d d(i)c(t)o addit In o(m)ib(us) s(cilicet) crede(n)
dis et diligendis fugiendis et p(er)seque(n)dis / hor
re(n)dis et appetendis Qu(on)ia(m) s(icut) d(icit) Jac. ij°. Qui
cu(m)q(ue) tota(m) lege(m) s(er)uau(er)it / offendat aut(em) in uno
f(ac)t(u)s e(st) o(mn)i(u)m reus / Debet e(ti)a(m) h(abe)re iminte(n)de(n)
do rectitudine(m) q(uo)d d(i)c(t)o subdit Sicut dei mi(n)is
tros n(on) carnis / n(on) mu(n)di / n(on) dyaboli / Un(de)
ap(ostolu)s i. ad Chor. iiij°. Sic nos existimet
ho(mo) ut ministros x(rist)i / Debz e(ti)a(m) h(abe)re i(n) sustine(n)
do si(mi)litudine(m) q(uo)d d(i)c(t)o subiungit / In multa
paci(enti)a Paci(enti)a eni(m) d(icit) ap(ostolu)s ad Heb. x°. vob(is)
n(ecess)aria ut facientes volu(n)tate(m) dei reportetis
p(ro)missione(m) / Dicit s(ecund)o Angeli accesserunt et c(etera) //
Circa s(e)c(und)um ubi dicit(ur) Accesserunt / sci(endu)m q(uod) q(uia) p(er)
istu(m) accessu(m) ad d(omi)n(u)m intelligim(us) assimilacio
nem aie ad ip(su)m q(uo)d d(i)c(t)o debem(us) loq(ui) de
isto accessu / s(e)c(un)d(u)m illa quib(us) fit assi(mi)lacio i(n)
c(re)aturis / Videm(us) aut(em) in c(re)aturis q(uod) assi(mi)la
tur vis app(re)hensiua / cog(n)ito / vis amati
ua dilecto / res passiua suo actiuo / et tibi
alio / Ergo cu(m) aliq(ui)s co(n)sid(er)at diligit / cu(m)
e(ti)a(m) d(omi)nanti subiacet / et in aliq(u)o co(n)tribu-
it assimilacio i(n) c(re)aturis Recta ia q(uod) istu(m) mo
du(m) op(or)tet nos assi(mi)lari deo / Accede(n)do
ad ip(su)m / si volum(us) ei acceptabili(ter) ministr(ar)e
op(or)tet eni(m) nos informari a sua veritate

p(er) co(n)g(ni)cio(n)em / ordinari in sua caritate / p(er) dilecc(i)o(n)em
inclinari sub ei(us) maiestate / p(er) subiecc(i)o(n)em
et recreari de sua bonitate / p(er) deuoc(i)o(n)em /
Certe sic accedunt angeli / et in diuina(m)
filii n(ost)re p(ro)porcionalit(er) ascendunt / Jerarchia
eni(m) s(e)c(un)d(u)m dyonis(ium). iij°. c(apitul)o ce(lesti)s Jerarch(ie) e(st)
ordo diuinus / sci(enti)a / et accio dei forme q(uan)tu(m)
pol(est) si(mi)lis / et ad inditas ei diuinitus
illuminac(i)o(n)es p(ro)porcionalit(er) in dei si(mi)li(tudi)ne(m) as-
cendens Hec ille Unde eligit quilibet ap(ostolu)s
ad Heb. xij°. Accessistis inq(ui)t ad Syon
mo(n)te(m) / et ciuitate(m) dei viuentis Jer(usa)l(e)m
celeste(m) / et multor(um) miliu(m) angelor(um) freq(ue)n
ciam / et ecc(lesi)am p(ri)mitiuor(um) qui co(n)scripti
s(un)t in celis / et ad iudice(m) o(mn)i(u)m deu(m) / et sp(iritu)m
iustor(um) p(er)fector(um) / et ad mediatore(m) noui
testame(n)ti ih(esu)m / et sa(n)g(ui)nis asp(er)sione(m)
melius loq(ue)nte(m) q(uam) Abel. / Pri(m)o dico si
volum(us) deo assi(mi)lari accede(n)do ad ip(su)m
op(or)tet nos informari in sua v(er)itate p(er) co(n)g(ni)
c(i)o(n)em Cog(ni)cio eni(m) assi(mi)latiua co(n)g(ni)to Et tu(n)c
p(ro)pon(itu)r nobis d(iui)na / su(m)ma cla(ritas) istor(um) v(er)bor(um)
Accessistis ad Syon mo(n)tem i(d est) ad sc(ri)ptu
ram sacram / p(er) q(ua)m est co(n)g(ni)cio diuine v(er)itatis
que quide(m) sc(ri)ptura respicit s(ecund)a(m) ph(ilosoph)iam
tu(n)c ad minist(r)ar(um) / Et que co(n)p(re)ns(ione)ib(us) n(atura)li
bus accipit(ur) d(icit) Mos(es) p(er) alti(tudi)ne(m) sc(ri)pture
ei sacre notitia / excedit o(mn)es alias sci(enti)as
Et excedit facul(ta)te(m) hois n(atura)lem Est ei
noticia fidei Illa aut(em) que fide co(n)g(ni)oscit(ur)
n(atura)lem v(irtu)te(m) excedit / Ideo dicit(ur) Syon / p(er)
similitudine(m) Quoniam ei noticia sc(ri)ptu
re / sit caliginosa r(espect)u noticie p(at)rie Juxta
i(d est) q(uo)d scribit(ur) Exo. xx°. p(er) fig(ur)am Moyses acces
sit Moyses ad caligine(m) in q(ua) erat deus
tam(en) e(st) noticia clara de deo r(espect)u cui(us)cu(m)q(ue)
alti(us) noticie q(uam) h(ab)em(us) in via Et ideo d(icitu)r
Syon q(uo)d interp(re)tat(ur) sp(ec)ula In ipa ei sp(ec)u
lam(ur) / que s(un)t accede(n)da / q(ue) s(un)t amanda / q(ue) s(un)t
desideranda / et breu(ite)r o(mn)ia que s(un)t n(ecess)aria
ad salu(tem) Nos eni(m) ut d(icit) ap(ostolu)s i° ad Chor.
iij°. Reuelata facie gl(ori)am d(omi)ni i(d est) glori
osu(m) d(omi)n(u)m sp(ec)ulantes s(un)t in sc(ri)ptura
sacra et p(re)cipue i(n) sc(ri)ptura noui testa(men)ti.

quod Judei non faciunt / transformamur
in eandem ymaginem .i. in xpm qui est yma
go dei patris / et eadem cum ipso / Accedamus ergo
ad ipsam scripturam per piam et fidelem contemplacionem
et potimus hebreos ectiare scriptura enim sa
cra est per figuram illa columpna solida / iuxta
quam strauit quondam lectulum suum hebreus Ho
lofernes / et hic erat in ea ligatus pugio
ubi dei / de Judith .i. ecclesia . accessit ad ista
columpna / et exsoluit pugionem / cum quo am
putauit caput holofernis / Sicut habetur
per figuram Judith . xiii^o. Venite ergo dicit nobis
propheta ysa^e. ii^o. ascendamus ad montem domini .i.
ad scripturam sacram et cetera. Sequitur et docebit
nos vias suas et cetera sequitur. Quia de syon
exibit lex / et verbum domini de iherusalem / Acce
damus ergo ad ihesum / qui latet in scriptura / sicut
accesserunt ad eum discipuli / quos docebat api
ens os suum / sicut dicitur mt^i. v^o. Sed multi sunt qui
accedunt ad ihesum sicut accessit ad eum dyabolus
temptatores eum / de quo habetur mt^i. euangelio illi
li enim temptat xpm / qui sine doctrine exer
cicio / sine orationis studio / sine intelligencie
dono / et sine vite sanctitate intromittunt
se de exposicione scripturarum // Secundo dico
quod si volumus assimilari xpo / accedendo
ad ipsum / oportet nos ordinari in sua ciuitate
quantum ad numerum et intuitum per dileccionem /
Crimus enim quantum ad num ordinetur quis
in ciuitate ecclesie per fidem / tamen quantum ad intuitum non
ordinatur nisi per caritatem per quam fit maior as
similacio / quam per contemplacionem / et per quam ad deum fit
maior accessus / Quia secundum hugonem de sancto
victore. Aug. Jerarch. dileccio supereminet sciencie
plus enim diligitur quam intelligitur / Et intrat dileccio

1 san ubi foris stat Et secundum dyonisium de mistica
theologia ubi diuinus amor excellit / sol
intelligencie in occasu vigit / Accedamus
ergo per dileccionem ut magis assimilemur xpo / et
quantum ad intuitum in ciuitate ecclesie ordinemur /
Et hic exponit nobis dicta xpi verba que sequuntur
in themate Accessistis ad ciuitatem dei viuen
tis Jerusalem celestem / et multorum milium ange
lorum frequenciam Et ad ecclesiam primitiuorum
qui conscripti sunt in celis / Ubi nota in istis

ebr. xii. in quibus tria replicantur accessistis
Tres effectus caritatis / quos efficit in veris ecclesie
membris / et in illis qui sunt in ea quantum ad intuitum
ordinati .s. unitatem affectuum / simplicitatem actuum
Et paupertatem .i. contemptum temporalium / Caritas enim
habet virtutem uniuam / et ideo causat in veris mem
bris ecclesie affectuum unitatem / propter quod dicitur eis
prima clausula accessistis ad ciuitatem dei vi
uentis et cetera. Ista ciuitas est ecclesia militans que est fide
lium ciuium unitas Et qui secundum apostolum ad ephe.
iiii^o. seruat unitatem spiritus in vinculo pacis /
ista ciuitas dicitur ciuitas dei viuentis .i. per ca
ritatem viuere facientis / Qui enim sunt extra ista
unitate ecclesie non viuunt spirituali vita Et
dicitur eciam hec ciuitas Jerusalem celestis Jerusalem quod
Quia in ipsa propter istam unitatem est tranquil
litas pacis / in psalmo dicitur Et in pace factus est
locus eius / que est ecclesia / Et dicitur celestis / quia est
representatiua in terris ecclesie triumphantis /
propter quod dicitur apoc. xxi^o. Vidi ciuitatem sanctam Sequitur
descendentem de celo / Et licet ciuitas in superna
ciuitate sit summa ciuium unitas / in ista tamen uni
spirituali / spiritualiter representatur eam / ista ciuitas
nostra que est militans ecclesia Accedamus ergo ad
istam ciuitatem in qua est unitas affectuum Unde
dicitur nobis ysa^e. xlv^o. Congregamini / et uenite / ac
cedite simul vos qui saluati estis .i. qui
saluati estis et saluari delictis Et signanter
dicit Congregamini et accedite simul / quia non loquitur
de congregacione seu simultate locali et corporali
sed pocius de spirituali concordia Secundo Caritas habet
virtutem purgatiuam Est enim quidam ignis / qui consu
mit peccatorum impuritatem ideo causat in veris
membris ecclesie puritatem actuum / propter quod eis
dicitur in secunda clausula accessistis ad multorum milium an
gelorum frequenciam Re uera sancti angeli qui sunt multa
milium / et decies centena milia sicut dicitur in dan.
vii^o. Non solum sunt custodes fidelium ciuium ecclesie /
Juxta illud ps. Angelis suis deus mandauit de te
et cetera Verum eciam sunt socii eorum / iuxta illud quod dixit an
gelus Johanni apoc. ult. Conseruus tuus sum et fratrum
tuorum / Ergo quia angeli / qui frequentant et custo
diunt istam ciuitatem eciam sunt nostri socii / et sic
nobiscum xpi filii / cum ipsi sint purissimi / et
mundi / et eciam in intelligencia / et in operibus su
orum frequencia / debemus nos eis assimilari

secundum nostram possibilitatem et secundum exigentiam
status cuiuslibet / in cordis et corporis / et operum
puritate / Accedamus ergo ad istos angelos
custodes nostros et socios per assimilationem in puri
tate nobis possibili / et erit quietem / et tunc
esset accedemus ad deum / qui solus habet lucem
inaccessibilem ut dicitur 1 ad Thimot. vi. Tamen
secundum Augustinum xxij contra Faustum / Vero erit nobis
inaccessibilis si fuerimus mundi corde / Quartum est
Caritas ut dicitur. Elevatum est enim quidam
calor / qui facit homines elevari a terrenis / sicut
melius quam calor solis incorporatus vaporibus
elevet ipsos / Quod dico causat in veris cari
tas et caritas paupertas .i. contemptu temporalium contemp
tu dico etiam / quod nullus bonus cuius caritas in
temporalibus ponit finem suum / nec inordinate af
ficiatur ad ipsa / ut propter ea quicumque offendet
deum / propter quod dicatur eis tercia clausula / Ac
cessistis ad ecclesiam primitivorum qui conscripti sunt in celis

Ista ecclesia primitivorum sive ipsa ecclesia per tempus a
postolorum quorum dominus primitiae qui post christum sunt pri
ma ecclesie fundamenta / et qui habuerunt
primicias spiritus .i. gratiam spiritus sancti / prius et ple
nius quam alii fideles ut dicitur ad Ro. viij. In
textu et in glo. Et ista primitivum ecclesia
esset tunc tempus loquebatur conscripti in celis Con
scripti dico ad recipiendam copiosam mer
cedem / Illis enim dicebat christus / Gaudete et
exultate / quia nomina vestra scripta sunt in celis
Hec vero ista ecclesia primitivorum fuit in maxima
paupertate .i. in maximo temporalium contemptu / Unde
dixit Petrus christo pro se et aliis apostolis / ut
habetur Mt. xix Ecce nos reliquimus omnia / Unde
Petrus dixit illi claudo ut habetur Act. iij
Argentum et aurum non est mihi / Et Paulus
dicebat 1 ad Thim. vi. Habentes ali
menta / et quibus tegamur hiis contenti sumus
Et Act. iiij dicitur de primis fidelibus / quod nullus
eorum aliquid dicebat esse suum sed erant illis
omnia communia / Ergo accedamus et nos ad istam
ecclesiam primitivorum / imitantes eam in contemptu
temporalium eo modo quo est dictum / Non dico quod
omnes fideles debeant relinquere omnia temporalia
quemadmodum ad literam sic reliquerunt apostoli Sed saltem quoad
ad inordinatum affectum Istud enim est necessa

tis et precepti / Primum autem consilium est supererogati
onis Accedamus ergo ad christum sicut accessit Mag
dalena habens alabastrum unguenti quod fudit
super capud eius ut dicitur Mt. xxvi Certe ca
put christi ungit / qui pro pietate et amorem
celestium vendit ea que habet et distribuit
pauperibus / Accedamus ergo ad christum per dilectionem
Ezech. xxxvij dicitur Accedant ossa ad
ossa .i. fideles ad fideles christiani ad christianos
unusquisque ad coniuncturam suam / et tunc facient
civitatem firmam / Sed proh dolor multi sunt qui
accedunt ad christum sicut accessit Iudas / qui
signo pacis titulo religionis speciosi / cla
ritate statutis christum prodidit / Talibus potest dicere
christus illud quod dixit Iude Amice ad quid venisti
.i. ficte / Et accedens osculatus est eum Absit
tamen quod nos sic accedamus / Sed sicut Mag
dalena accessit que multum dilexit / De
qua dicit Salvator Luc. vij Remittuntur ei
peccata multa / quia dilexit multum / Tercio
dico quod si volumus assimilari deo accedendo
ad ipsum oportet nos incurvari sub eius potestate
per humilem subiectionem propter quod anima maxime as
similatur deo / Per humilitatem enim anima fit
ydonea / ut ad eam sicut ad vallem / agentis
primi influencia fluat / Per ipsam etiam celum
summo agenti se coaptat / vilans per humilitatem
agenti summo cedit / ut in ipsam imprimat
Sed et per humilitatem / Agens divinum anime humi
li tempore apto et proporcionato passivo appropinquat
existente ei via vie humili / Agens summum et
anima / sunt in tali dispositione / quod necesse est unum age
re et alterum pati / ut assimiletur / Ergo accedamus
ad deum per humilem subiectionem Sic enim sancti
angeli accesserunt / et throni dei facti sunt / Et
mali abscesserunt / et demones facti sunt / Nec
est ignominiosa ista subiectio / Sed precelsa
nobilitas / Dum sedes dei vocantur / Nichil
enim est creature nobilius / quam subici creatori
/ ut habetur in Commento super vij c.
Aug. contra Iul. Accedamus ergo ad deum per
veram humilitatem Et tunc dicetur nobis /
tercia clausula Accessistis ad iudicem omnium
deum et spiritum iustorum perfectorum / Vere si

omnia ista considerent. videlicet quod in Christo est auctoritas
diffinitionis/quia iudex est/Accessistis inquit ad
iudicem. Pater enim omne iudicium dedit filio/
Jo. v°. Universalitas iurisdictionis/quia iudex
omnium est. Accessistis inquit ad iudicem omnium.
Cuncta enim adducet deus in iudicium pro omni
errato sive bonum sive malum sit. Eccl. ult.
Potestas executionis/quia deus est. Accessistis inquit
ad iudicem omnium. In quo deus iudex iustus
fortis et iustus quidem ad decernendum/et fortis
ad exequendum. Limpiditas cognitionis/Quia
ipse est. Accessistis inquit ad spiritum perfectorum ius
torum .i. ad Christum de quo patet expositio i°. i°.
ad Thess. v°. Spiritus scrutatur omnia/etiam profun
da dei. Vidit enim eum late sic designatur autem
dicto perfectorum iustorum. Quia licet Christus vide
at interiora et exteriora peccatorum/quia omnia aper
ta sunt oculis eius/ad Heb. iiij°. Ideo tamen
ea approbat sed reprobat. Interiora tamen et exteri
ora iustorum/sic videt quod ea approbat. Et ideo
dicitur spiritualiter spiritus iustorum/Si ergo haec iiij°r. dili
genter consideraverimus vere per timorem et per hu
militate deo subiecerimus. Fili ergo accedens
ad servitutem dei sta in timore Eccl. ij°. Accedamus
ergo cum vera humilitate/et per reverentiam accedet
nobis bona gratia sicut dicitur Eccl. xxxij°. et ti
meamus sicut timuit illa sancta Hester prae
timore gloriae Assueri sicut dicitur Hest. xv°. Et
etiam credo quod si sic timuerimus dicet nobis verus
Assuerus .i. Christus sicut quod Hest. dixit ille
Assuerus Noli timere non morieris/non pro te
lex ista data est sed pro peccatoribus/Quid enim
tam timendum dicit Bern. v. de consideratione
quam potestas/cui non potes resistere/et quam sapientia
cui nichil potes abscondere quasi dicat Nichil.
Potest enim ~~deus~~ minus timeri deus alterutro
carens. Nunc autem perfecte oportet timeas illum
cui nec oculus deest videns omnia/nec ma
nus omnia potens. Sed hodie multi peccatores non
accedunt sic ad Christum cum reverentia sed accedunt
ad eum sicut iudei accesserunt ut in eum manus
iniciant. Quia sunt proximi persecutores/ut
ipsum iniuriant/quia sunt dei blasphematores
ut in ipsum conspuant/Quia sunt spirituales tem
pli violatores ut ipsum crucifigant/quia

sunt legis prevaricatores/De iudeis enim
sic dicitur Mt. xxvj°. Accesserunt ad Christum et manus
iniecerunt in eum etc. Absit quod nos sic acce
damus/sic enim accedentibus comminatur dominus Mal.
iij°. dicens/Accedam ad vos in iudicio et ero
testis velox etc. usque ibi dicit dominus exercituum/
Quarto et ultimo si volumus assimilari deo acce
dendo ad ipsum/oportet nos recurrere a sua boni
tate/spiritualiter degustata per devotionem per quam
sit maxima assimilatio/Alimentum enim transit
omnino in veritate aliti et sit unum cum eo sicut
cum quo gustat suavem/Quoniam suavis est dominus
quodammodo unit deum sibi/et se deo/sic angeli
accedunt ad deum/Sicut enim in cibis delectabilius gus
tatur/per quos divinis dapibus saginantur/et ad
alia si fas sit dicere feliciora promoventur
ut habetur dicitur in commento super xv°. c°. angelice
Jerarchie/Accedamus ergo per devotionem ad
degustandum cibum desiderabilem totum scilicet Ihesum
Christum/ut ipse tamquam cibus accedat ad nos de
lectans et reficiens gustum nostrum mitigans et
impinguans animam nostram/Et tunc poterit nobis
dici quarta clausula .s. Accessistis ad media
torem novi testamenti Ihesum/et sanguinis aspersionem
melius loquentem quam Abel. O deus meus quis
est tam desolatus qui non consoletur spiritualiter
Quis est sic amaricatus quod non delectent
verba ista/et quem ipsis auditis trahat ad
degustandum Ihesum per devotionem/Audimus
enim in istis verbis nostram regaliacionem per
Ihesum mediatorem. Accessistis inquit ad medi
atorem Ihesum. Ipse enim ut dicit apostolus est media
tor dei et hominum homo Christus Ihesus i. ad Thim. ij°.
Ipse enim tamquam verus mediator facit pacem inter
deum et homines/et homines regaliavit sibi/
Audimus etiam in hiis verbis Novae legis/
sanctionem per Ihesum consummatorem. Accessistis
inquit ad Ihesum novi testamenti/scilicet promulga
torem/et veteris consummatorem. Ipse enim est ille
qui dixit sicut adducit apostolus ad Heb. viij°. Con
summabo super domum Israel et super domum
Iuda .i. super populo christiano/qui non littera sed
spiritu dicitur domus Israel. et domus iuda/testamentum
novum/quod quidem testamentum novum evacuavit
quoad multa/et per hoc et consummavit tes

tamen tu vectus ter°. Audiuimus in hijs verbis
digna satisfactionem factam per ihm mortis tripha
torie. Secundo necessitas nostra ad sanguinis aspersionem/ San
guinis dico xpi, qui aspersus in cruce/ fuit precium nostre
redempcionis/ Quia ipse fuit deo patri pro nobis suf
ficiens satisfactionem .i. Pet. i. Non corruptibilibus
auro vel argento redempti estis de vana vestra
conuersacione sed precioso sanguine quasi agni immaculati
ihu xpi/ Audiuimus ergo 3° in hijs verbis/ precia
pro nobis interpellacionem per ihm impatore/ Ne
cessitas nostra ad sang. asp. melius loquentem
quam Abel et ecce multo melius loquitur sanguinis
xpi quam loqueretur sanguis Abel. Sanguis enim Abel
secundum glo. loquebatur iusticiam sanguis autem xpi
loquitur veniam. Sanguis Abel loquebatur vindictam
de fratre suo/ qui fudeat ipm Sanguis autem xpi
semper loquitur indulgenciam/ Ipse enim est ille de quo dicit
Apostolus ad Heb. ix°. qui accedit ad deum per se
ipm/ semper viuens ad interpellendum pro nobis et
ix°. c°. dicit quod introiuit ihs in ipm celum/ ut
appareat nunc vultui dei pro nobis Introiuit
dico per propriu sanguine quod dixerat paulo supra
Propter quod lat frequenter debemus sugere/ et
ipm cibum ruminare scilicet ihm xpm de quo dicuntur
ista verba Petri i. Pet. ij°. dicit sit nobis lac
concupiscite ut in eo crescatis in salutem
si tamen gustastis/ quoniam dulcis est dominus/ ad
quem accedentes lapidem viuum/ ab hominibus quidem
reprobatum sed a deo electum/ superedificemini
in domos spirituales Accedamus ergo ad istum
cibum/ odor enim istius cibi extrahit oe genus
demoniorum/ siue a viro siue a muliere/ ut vl
tra non accedat ad eos Agitur fratres secundum quod
dicit Apostolus ad Heb. x°. Habentes fiduciam
in introitu scorum .i. celestium gaudiorum fidu
ciam quidem in sanguine xpi/ Accedamus ergo
ad ipm dominum ihm xpm cum vero corde in
plenitudine fidei/ Ad que gaudia sca nos perducat
idemet ihs xpus/ ut ibi presentissime deo trini
per frueritum glorie assimilemur Amen.

Sermo in ij.a feria post Dominicam xl.me

Venite benedicti patris mei possidere
regnum. Mt. xxv°. Eternum pastoris sco
sacratissima Ecclesia vz. mater Ecclesia volens hoc
pacis tempore reducere per veram contricionem ad oui
le sponsi sui peccatores Qui tempore pecto per pe
catum exierunt/ ab eodem ouili quam ad medi
tum/ volensque eos iustos viuos iustasque facias
manere in predicto ouili continue usque ad mor
te per formale preseuranciam in hac sca scola/ que
secundum morem antiquum Ecclesie est prima dies
venerabilis huius quadragesimalis obseruan
cie proponit cunctis fidelibus tam iustis quam peccatoribus
bonitate et clemencia pastoris eterni sponsi
sui quam habuit respectu ouium suarum quando venit
ad eas per carnis assumpcionem/ et quando ipse venit
ad easdem/ spiritualiter per gracie infusionem/ et quando
ipse veniet ad eas in fine mundi/ ad meritorum
discussionem/ et pro meritis retribucionem/ Hec
utique proponit sca ecclesia cunctis fidelibus hodi
erna die in epistola et ewangelio que legitur/ In
epistola enim que incipit Hec dicit dominus deus/ Ecce
ego requiram etc. Et scribitur Ezech. xxxiiij°.
proponit principaliter bonitatem et clemenciam sponsi sui
pastoris s. eterni/ quam ostendit in primo aduentu ad
uentu/ oues s. requirendo perditas/ Visitando
egrotas Liberando oppressas/ Educendo dete
ntas/ Congregando dispersas Inducendo exclu
sas/ Requiescere faciendo lassatas/ Et pascen
do famelicas/ Hec enim octo ostenduntur in prima
parte epistole/ Et in secunda ipse comminus per alia verba
cum dicit. Quod perierat requiram etc. usque ad
finem. In ewangelio vero quod scribitur Mt. xxv°. et
incipit Cum sederit filius hominis etc. proponit
et ostendit principaliter non solum bonitatem et clemenciam
pastoris huius sed suarum ouium Qua ostendet
in fine mundi separando. vz. iustos homines
qui ouibus comparantur/ a peccatoribus qui comparantur edis/
Introducendo ipse ipsos in Regnum suum dicen
do eis verbum thematis Venite benedicti patris mei
etc. Quod quam maxime faciet ut in ipso celebran
dicatur per execucionem operum mie/ Verum ipse
ostendit eiusdem seueritate et iusticiam/ quam
exercebit edis .i. peccatoribus dicendo ipsis verba
illa terribilia. Discedite a me maledicti etc.
Quod quam maxime faciet propter ipsorum crudelitatem
et quia proximis suis opera mie negauerunt/ Bo
num est ergo et ad salutem nostram quod homo per simpli
citate et obedienciam sit de numero ouium xpi/ et
quod maneat continue in eius ouili/ Vel si quando
ad mitum exiuit ab eodem per culpa quod ad ipm

veritat' q' beam qmam / et q' exhibeat gras
mam cu talib' qs in fine mudi oues su
as ee vegnoscat / a dextris suis statuet diceq
ipis Venite bndci etc. Alios vo qui vel sp
maserut sicut edi fetidi / ut infideles / ut
qui de omib' pp sua ulitate et inuidiam
ppp et ipor crudelitate et imisericordia
facti erut finalit sicut edi / xps dns se
des p tribunali / ipos a sinistris suis sta
tuet ipisq dicet Discedite a me male
dci etc. Igit dicet xps dns electis oib' i
die iudicij Venite bndci pris mei possi
dete Regnu. In quib' quidt vbis ipe
iudex iustus pastorq pius / supponet
meritu grosu in ipa bndcoe / cu dicet bn
dicti. Vocabit ad eternu deliciosu i ipa
inuitatoe cu addet Venite. Putabit sa
pcedm copiosu in ipa pphem possessioe
cu dicet Possidete regnu. Primo dico
q xps dicendo vba ista supponet me
ritu graciosu in ipa bndcone / cu electos
notabit bndcos dicens / Bndci. Vere
electi poterut tuc vocari bndci / qr i hac
uita bndixit eos dnos bndcone gre
Nos solu em dedit eis tra arente i. aiaz
in bonis nalib' gstituta / Que qm e de
se e tra arida / Est em sicut tabula ra
sa in qua nich depictu est scdm phos /
Vez et dedit eis tra irrigua aquis
s. grae. Per figuram em dicit Josue xv.
q Caleph dedit axe filie sue irriguu
supius et irriguu inferius. Caleph em
vno mo interp. qsi omne cor / Et sigt dnm
qui oim corda scrutat / Axa vero int
ptat. furibunda. Et sigt. aiam electi cuiq
que furit et irascit gt ome pctm. Quid
g. Caleph i. de' dedit axe filie sue i.
cuiq electe aie / irriguu supius et irrigu
um inferius i. aiam irrigata a superiori
infusioe gre / Et irrigata ab inferiori la
crimar ea metaliu qs ex cordiu effusioe
~~infusioe gre / Et irrigata ab inferiori~~
Scdo dico q dicedo verba ista / Vocabit
eos ad eternu deliciosu in ipa aurali
inuitatoe / cu dicet Venite. Sume gra

diosu erit electis audire vbu istud / sicut su
me dolorosu erit reprobis audire Discedite
Venite g' dicet xps electis omnib'. Ipi em
sut pncipes de illis inuitatis quib' dicet hic
Ecce prandiu meu paraui / et oia parata sut /
Venite ad nupcias Mt. xxij. Verz est em
q h vba dicet xps oib' fidelib' pncipalit electis
qui inuicient digni intrare ad nupcias pa
disi. Quado aut reprobi inuicient indigni.
Et etc ipis electis pncipalr parauit xps pra
diu eterne glorie / qr ipi soli habebut gustu dis
positu / ut saporem inueniant in ipis ferculis
glosis dicet g' ipis Ecce prandiu meu
paraui vob etc. Ergo Venite prandete sc. q
figuram dixit xps discipulis suis Jo. ult. //
Tercio dico q xps dicedo vba ista fructabit
electis supedim copiosu in ipa pphem pos
sessoe / cu dicet eis Possidete Regnu. Hoc
em Regnu est il in quo est ois mali ca
recia / ois q boni habudacia. In quo so
lo est vnitas cordiu / et suplius hosti
u. In quo erit ois amicitia / et gt acadu
su securitas. Hoc em est il regnu / qd iux
doctrina xpi in oroe dnica petim' aduen
re / cu dicim' in orone dnica / Pat nr
q es i celis Adueniat regnu tuu Mt. vj.
Hoc est est il Regnu de quo dixit latro
xpo pendenti in cruce Memento mei dne
du venies in Regnu tuu Luc. xxiij. Dicet
g. xps electis Venite bndci etc. Circa pm
vbi notat q xps in die iudicij electis re
ferens ista vba supponet corp meritu gra
ciosu vocans eos bndcos Bndci dicet
Est sc. q xps dns quciens vocabit
eos bndcos / qr in uita ista bono multi
plici eos addixit Bndci idem sonat qd
bono addicti / Est em sciendu q int bona
cetera ipe addixit eos p graciam specialit
quadrupla bono scz. deseracoem uiciorum /
execucoem madatoru / ostensioe bonoru ex
plorum / Et gsumacoem meritoru // Primo
dico addixit eos p graciam deseracoem vi
ciorum / qd est in via iusticie pmu bonu. Decli
na a malo dicit pphta in ps. Nisi enim

-s malu desedat / et pctm detestet no pt ee
iustus / Unde de quolz electo potit dici xpus di
c illud Ysa. li°. Unu vocavi eu / et bndixi
ei et multiplicavi eu / Ad literam dictu fuit
de Habraam q vocavit deus de hur caldeorum
Allegorice aut potit hoc verbu xpus dicere de
quolz electo q vocavit p gram de statu pcti
ui / Un dicat Vocavi eu p interna inspira
tionem ad pctor detestationem / et bndixi ei
i. huic bono qd est pcti detestatio, addidi
eu p gre infusionem et virtutu collationem / et
multiplicavi eu / scilicet p virtutum cumulationem
ad priorum pfectam adeptionem / Signat at
dicet xpus tuc de quolz electo Unu / Quia
no pt aliqs pctm desere qui adhereat deo
at p hec p dilectionem / efficiatur unus cu eo Juxta
id apli / Qui adheret deo unus sps est cu illo
Preterea qui pctm detestatur a pcto sanatur.
Sz no sanatur nisi unus scilicet xpus Jo. v°.
Scdo dico q addidit eu deus in hac vita
alii bono scilicet executionem mandatorum de quo
ptest psalmista dicat / declina a malo
quod dicat / Et fac bonum Re ua p istud
bonu qd est mandata dei exequi / et comple
ope dr aut viro iusto / id Deut. xxviii°.
Bndictus tu in civitate et bndictus tu in agro
Bndictus tu ingrediens et egrediens / Signatur
aut dr. Bndictus tu in civitate scilicet Ecclie
p xpiane Religionis pfessionem / sine qua nus
pt ee iustus / nec pt placere deo / nec pcepta
exequi scdm intentionem dei / Et signatur additur
Bndictus tu in agro scilicet vite active p
exercitationem virtuose et laboriose operationis
Et signatur cum addit Bndictus tu ingrediens
scilicet sepulcrum p finalem in bono pseverantiam
tiam / Et signat cum dr. Bndictus tu egrediens
scilicet mundu istu Quia sine obligatione ad
penam eternam ‖ Tercio dico q quolz electum ad
didit deus tercio bono scilicet unionem bonorum ope
rum / et bonorum exemplorum / p que fuit in vita
ista bone fame / et opinionis odorifere / que
meruit no solu a deo sz etiam ab hoibz bn
dici Unde illud qd fuit dictum Habrahe
Gen. xii°. scilicet Bndicam te et magnificabo no
men tuu erisque bndictus / potest dicere

xpus aut viro iusto Bndicam tibi i. addicam
te bone fame et bone opinionis / p exempla
virtutu q aliis ostendes / Et magnificabo
nomen tuu i. famam tuam magnam faciam
in populis / ut p odore virtutum tuarum / multi
trahantur ad me et convertantur / at michi stabili
ter iungantur Erisque bndictus scilicet a me et a
populis / de quo enim viro iusto dr. Ecc. xxxix°.
In multitudine electorum habebit laudem et inter bn
dictos bndicetur ‖ Quarto dico q xpus electum
quolz addidit / alii bono scilicet consumationis me
ritorum Istud bonu est tm notum q sine ipso
cetera bona quamvis multa aut modicu psunt /
Certe p istud bonu principaliter vocabit xpus
in die iudicii electos bndictos / q scilicet bene
dictionem gre finaliter tenuerunt / p qd pmiu
bndictionem glie hereditate possidebunt / sicut
dictum est i°. i°. Pet. iii°. In hoc vocati estis
scilicet ad cetera pmia bona ut bndictionem scilicet glie
hereditate possideatis i. inamissibiliter te
neatis / Erunt enim ppetuo heredes dei / et
coheredes xpi ‖ Notandum autem hoibz q electi
in die iudicii vocabuntur a xpo bndicti / Veni
te dicet eis bndicti / Sz contra vocabit repro
bos maledictos Discedite dicet a me ma
ledicti / Magna erit differentia magnumque gaudium
erit electis / magna tristicia reprobis Illi dicentur
bndicti / et alii maledicti / Illi erunt addicti
ppetue glie / et alii ppetue pene / p que
in fine ewangelii dr. Ibunt reprobi in suppli
ciu Justi vero in vitam eternam / Vere male
dicti erunt reprobi Quoniam enim et voluntarie
fuerunt addicti malo culpe / Et ideo p divi
nam iusticiam addicentur ppetuo pene / De
quolz enim reprorum dr. in ps. Dilexit male
dictionem scilicet culpe / et veniet ei scilicet maledictio
pene Noluit bndictionem scilicet gre et elon
gabitur ab eo scilicet bndictio glie / et induit
maledictionem scilicet culpe / et induet maledictionem
pene scilicet vestimentu quo scilicet numquam voluit
se exuere in ista vita / Et ideo numquam ipsum
in alia deponet / Un sequitur in eodem ps
fiat ei i. fiet ei sicut vestimentu quo operitur
et sicut zona qua scilicet pcingitur ‖ Circa finem
tibi notandum q xpus vocabit electos ad tronum deli

ciosum mutas eos ac dites Venite est secundo
quod xpistus dixit electis in vita ista / uenite coram
me scilicet humilitatem addiscendo Iterum venite per
me scilicet in sanctitate perficiendo Iterum uenite post
me scilicet paupertatem amplectendo Iterum uenite ad
me scilicet felicitatem assequendo Propter primum
dixit eis illud psalmi Venite filii audite me
timorem domini docebo vos Timor domini scilicet
filialis quo quis timet peccare / et manda-
ta dei transgredi / Non solum propter penam eternam / sed
principaliter propter summi patris offensam est humilitas
vera / Quoniam quis despiciens seipsum ipse
mortis suis ulciscatur Istum autem timorem
i. veram humilitatem xpistus verbo docuit mathei xi°
discite michi a me / quia mitis sum et humilis
corde Ipsam etiam docet continue ad cor hominum lo-
quendo Ipse enim est qui superbis resistat humilibus
autem dat graciam Jac. iiij°. Dicat ergo xpistus Ve-
nite filij audite me timorem domini docebo
vos Signatur autem dicit filij Quoniam non permit-
tere eius filij nisi qui uolunt humiles esse /
Propter secundum dicit xpistus Jo. xiiij°. Nemo ue-
nit ad patrem nisi per me / Hoc utique verissi-
mum est / quia ipse xpistus est via ducens / veritas
dirigens / et vita perficiens Jo. xiiij°. Vnde ergo
dicat neo ueit ad patrem scilicet in sanctitate per-
ficiendo / nisi per me scilicet ducente / dirigente
et perficientem / Propter tercium dicit xpistus mathei iiij°.
Venite post me faciam vos fieri piscatores
hominum Sequitur at illi relictis retibus et naui
secuti sunt eum / Hec verba dixit xpistus suis
discipulis / quos virtute predicationis fecit pis-
catores hominum Ipse enim dixit uenite post
me / scilicet paupertatem amplectendo / et contemp-
tum mundanorum / Et signatur dicit post me /
quoniam ipse precessit omnes in via paupertate
fuit enim pauperrimus / et in natiuitate / et in
sua conuersatione / et in passione crucis / Vnde
nunquam enim fuit pauper sicut in hac vita / talis
contemptor diuitiarum / quia in istis habuit
xpistum precessorem / Certe apostoli fuerunt illi qui
primus et perfectius post xpistum in hac via ince-
perunt Vnde dicit hic Quia relictis retibus
et naui / secuti sunt eum Reliquerunt enim omnia
que habebant et etiam voluntatem habendi / mathei
xix°. Ecce nos reliquimus omnia etc. dixit
Petrus / Et sic nudi et expediti fuerunt

secuti pauperem xpistum Et signatur dicit Sequatur
Quoniam relinquere omnia temporalia / nisi fiat propter seque-
lam xpisti / et ut liberius et expeditius seruiat
ei. non est virtuosum / Propter quartum dicit xpistus mathei
xi°. Venite ad me omnes qui laboratis et one-
rati estis / et ego reficiam vos [illegible]
[illegible] viatores laborant [illegible] in hac
vita etiam viri perfecti labores [illegible]
boni sunt. De quibus dicit Sap. iij°. Bonorum la-
borum gloriosus est fructus / Omnes enim sunt one-
rati / peccatorum et mundanorum afflictioni-
bus oneribus Justi autem viri sunt specialiter one-
rati / onere leuissimo legis xpisti / Dicat ergo xpistus
viris iustis Qui consi multum laborat in
hac vita / omnia tamen facit eis leuia amor xpisti
Venite ad me etc. Sequitur Et ego reficiam
vos scilicet in eterna vita / refectione gloriosa
Notandum autem cunctis hominibus quod xpistus dicet in
iudicio electis Venite Quam tamen dicet reprobis
Discedite a me / Primos uocabit benedi-
ctos autem maledictos / Primis dicet veni-
te Alijs autem dicet / discedite a me Verbum
summi gaudij erit electis Istud uenite Et ver-
bum summe tristicie / summique doloris reprobis
istud Discedite / O deus meus quo ibunt
reprobi / qui discedent a xpisto qui est vita et salus
eterna / et refectio immensa / Certe non pote-
runt ire nisi in mortem nisi in perdicionem / Et
nisi in famem sempiternam / Et quoniam xpistus dicet
dicet ista reprobis ipsos separando a suo con-
sorcio / Ideo quilibet nostrum debet dicere in hac
vita peccatoribus / i. psalmi Discedite a me omnes
qui operamini iniquitatem Tercio dico principaliter quod
xpistus dicendo electis verba ista presentabit eis pre-
dium copiosum in qua perhenni possidere / cum
dicet eis Possidete Regnum Regnum quidem
quod habet spaciositatem mansionis / Eternitatem
duracionis Beatitudinem [illegible] / Et copi-
ositatem refectionis Propter primum dicit apostolus
ad Ephesios v°. Omnis fornicator et immundus
et auarus non habet hereditatem in Regno xpisti
In illud Regnum propter sui pulchritudinem / nichil
immundum / nichil coinquinatum intrare potest Si ergo
uolumus in illud intrare / oportet nos ab omni-
modis immundicia preseruare Propter secundum
dicat propheta in psalmo xpisto Regnum tuum Regnum

ruerunt Ecce uerum Regnum illud xpi de quo loquitur
tus dicens Possidete Regnum etc. Regnum istud
... Omnia enim regna alia deficient Sed illud
regnum semper stabit / omnia ergo Regna alia sunt comparanda
comprehensa / et reputanda pro nichilo ut illud
dicatur quod semper durabit / Propter quod dicitur de
Regno xpi Dan. ii. Regnum eius alteri non
tradetur. Regna enim mundana sepe transla
ta sunt de gente in gentem / Quia in ipsis non
est uera et firma securitas Sed Regnum celorum semper
erit Regnum xpi et sanctorum / Unde Regnum xpi sic
securiter possidetur ab ipso / et a sanctis eius possideri
debitur quod alteri utpote dyabolo uel reprobis
numquam tradetur. Hoc enim est illud regnum de
quo dicitur Dan. vii. Potestas eius potestas eterna
et Regnum quod non corrumpetur. / Et infra / Suscipi
ent autem regnum dei altissimi sancti dei / et
obtinebunt Regnum in seculum seculorum / Prop
ter quod dicit xpus electis omnibus Luc. xxii.
Ego dispono uobis sicut disposuit mihi pater
meus Regnum ut edatis et bibatis super
mensam meam in regno meo / Mensa illius
Regni / erit plena gloriosis ferculis / que saciabunt
electos omnes / et numquam minuetur. Bonum est
ergo in hac uita esurire et sitire iusticiam
Bonum est etiam esurire et sitire propter corporalem
abstinenciam / ut in illa mensa perpetuo saciemur
/ Non autem cuilibet hominum / quod xpus di
cet electis in die iudicii Possidete regnum
Reprobis autem dicet Discedite a me in
ignem eternum / Magna enim erit ista differentia /
possidere scilicet regnum eternum / et subire ignem
eternum / Primum erit summe gaudiosum electis
Et secundum erit reprobis summe dolorosum / Rep
robi enim ibunt in ignem eternum / Quia semper uixe
runt cum ardore concupiscencie / Et in fornace
peccati Sed electi possidebunt Regnum eternum
Quia ut dicit apostolus ad Hebr. xi. Per fidem
uicerunt regna mundi scilicet carnis et dyaboli
operati sunt iusticiam / et adepti sunt repromissiones
id est premia glorie / siue repromissiones eis promissa Ista enim
adepti sunt sancti / qui iam sunt in patria quantum ad
animas / Et adipiscentur in die iudicii quantum
ad corpora / Quod et omnes electi / qui fuerunt
et qui erunt / quantum ad utrumque perpetuo possidebunt

bunt Quod nobis concedat ipse dominus xpus qui
in perpetuo uiuit et regnat Amen.

Dominica secunda in capite quadragesime Sermo

Hic est propheta Ihesus a Nazare
th. Mt. xxi. Cum homo peccator tempore prio
res penis adiudicatus a xpo pro culpa / debet ad ipsum
quantum / ipsumque querere per ueram penitentiam / donec ipsum
inueniant / assequentes indulgentiam. Ideo sancta
mater ecclesia in hac secunda feria huius prime quadra
gesimalis ebdomade legit epistolam scripta
Ysa. lv. c. Que incipit In diebus illis /
Locutus est Ysaias propheta ad dominum dicens etc.
In qua quidem epistola ipse propheta in persona ecclesie
sic hortatur peccatores ipsum dominum querere uere
penitendo / ipsumque inuenire / efficiat obsecra
do / Unde de istis dat primo salubre consilium
dicens Querite dominum etc. Secundo ostendit quere
di modum cum addit / Derelinquat impius uiam
suam etc. Tercio promittit sic querentibus indul
gencie fructum cum subdit / et miserebitur eius
etc. Quarto probat ista per duplex argumentum
cum subiungit Non enim cogitaciones mee etc.
usque ad finem / Et quia aliquis posset querere
dicendo Quis est hic ipse quem propheta hortatur
querere / et per quem ut inueniatur monet uiam
malam id est peccatum derelinquere sicut consueuerunt
dicere Iherosolimis commoti dicentes de xpo qui in
trauit Iherusalem cum magno honore et laudibus
sue propinque passionis Dicebat enim quis est hic
scilicet qui tantum a turba simpliciter honoratur
et a pueris laudatur. Sic enim habemus in presenti
hodierno ewangelio dicente Mt. Cum intraret
Ihesus Ierosolima commota est uniuersa ciuitas
dicens Quis est hic / Ad quod quidem respondetur
runt turbe simplices in persona ecclesie fidelium
dicentes uerbum propositum Hic est Ihesus propheta a
Nazareth Iste dicit ecclesia uobis fidelibus et
filiis peccatoribus querere debetis hoc tempore sacro
et per ipsum omnem uiam malam dereli
querere / ut eum inueniatis quia hic est Ihesus etc.
Quia autem non possit sic queri ut inueniatur
iste Ihesus / nisi homo uelit omnem uiam malam
id est omne peccatum deserere / ostendit Ihesus in facto
suo concorditer in isto ewangelio cum dicitur Quem

gressus in templum eiciat vendentes et eme
tes in templo, et mensas nummulariorum, et
cathedras vendentium columbas evertat. In
quibus ostendit nobis facto suo quod si volumus
cum christo et quiete cordis inhabitare, oportet nos eicere
de templo nostre conscientie ovium yppocrisis et simu
late simulate innocentie quas alii vendunt
qui de ove nichil habent nisi pellem. Boves
carnalis immundicie, quia per eos multi vendunt
de quibus dicitur quod computruerunt iumenta in
stercore suo. Columba est que in alto volat, fas
tus et arrogantie, quia per eos multa vendunt. Eos
est cupiditatis et avaritie, quod multa mu
tuat. Ista omnia oportet nos eicere de templo
nostre hominis enim ostendit christus suo facto, ut non simus a
pluribus talium venditores. Emptor enim omnium ista
rum est dyabolus qui reddet ad cuius tamen yppo
crisis pro peccatis simulationis, confusionem manifestam
confusionem rubricam per peccatis delectationis, perpe
tuam afflictionem tumidis per peccatis elationis
durissima subiectionem cupidis per peccatis
ambitionis reportabunt, extremam male
dictionem. Exemplo igitur ipsius eiciamus ista omnia cum
flagello facto de cordula funiculo scilicet contritionis,
confessionis et satisfactionis. Secundo aliter fecit christus
ut habetur Io. ii. Et quando perfecte quirentes christum
ut dicit epistola consequuntur nunc domum quod est
peccati remissio, et anime sanatio. Idcirco christus
post ista que dicta sunt sanavit cecos et clau
dos, ad ipsum accedentes. In quibus figabatur
spiritualis sanatio peccatorum. Cum in templo ecclesia nesca
ut via rectam eligere. Et secundo claudi non possunt
per viam iustitie ambulare. Et quando per confessionem
dominice nostre qui est anime sanatio, debemus ipsi
christo offerre devote exenium laudis et gra
tiarum actionis. Ideo debent homines pro isto do
no ipsum christum laudare et cum illis pueris
Hebreis dicere id est quod ipsi dicebant secundo habetur
continetur in hoc evangelio. Osanna filio david.
Nec debet ista verba obmittere propter demonum
vel hereticorum indignationem. Si autem fecerimus
que dicta sunt tunc ihesus ad cor nostrum loquens
docebit nos de regno dei secundo evangelium con
cludit. Modo veniamus ad verbum propositum.
Hic est ihesus propheta a Nazareth. In quo
maiora magnifica de christo domino tanguntur

evidenter videlicet. Eminentia dignitatis in sua persona
quam pronomine innuit cum dicitur Hic est. Iuxta illud
Ps. Hic est deus deus noster ipse reget nos in secula.
Efficacia pietatis in nostra reparatione cum addi
tur ihesus id est noster salvator. Io. iiii. Hic est vere
salvator mundi. Refulgentia claritatis in
conversatione cum additur propheta. Quod confessa fuit lucu
lenter illa mulier Samaritana. Io. iiii. di
cens Domine ut video propheta es tu. Excellen
tia sanctitatis in conversatione cum subditur a naza
reth, quod interpretatur flos. Ipse enim dicit de se Can
ticorum ii. Ego flos campi. Et Eccl. xxiiii.
Flores mei fructus honoris et honestatis.
Dicat igitur. Hic est ihesus propheta a nazareth.
Circa primum sciendum quod istud pronomine hic cum
eius aliis meditabilia in diversis lo
cis scripture de christo domino reperitur videlicet. Cel
situdine eterne maiestatis. Iuxta illud Ba
ruch iii. Hic est deus deus noster, et non estima
bitur alius adversus eum. Et iuxta illud evangelii
Luc. i. Hic erit magnus et filius altissimi.
Plenitudinem interne sanctitatis. Ipse enim est
ille de quo dicitur Io. i. Vidimus gloriam eius gloriam
quasi unigeniti a patre plenum gratie et veritatis.
Et infra eodem dixit alius Iohannes. Hic
est quem dixi etc. Et de plenitudine eius nos omnes
accepimus etc. Et bene de plenitudine. Quia ut
dicitur Io. iii. Non dedit ei deus spiritum ad mensu
ram. Unde igitur dixit ille Centurio secundo habetur Io.
xix. Vere hic homo iustus erat. Vere iustus
de quo Ysa. xi. Erit iustitia cingulum lumborum.
Et cui quo orta fuit iustitia. Iuxta illud Ysa.
xlv. Aperiatur terra et germinet salvatorem, et
iustitia oriatur simul. Rectitudine iudiciarie
potestatis Act. i. Dixerunt angeli. Hic ihesus qui
assumptus est a vobis in celum sic veniet scilicet ad
iudicandum quemadmodum vidistis eum euntem in
celum. Ipse enim est ille de quo dicit alius Iohannes
Luc. iii. Quod purgabit aream suam et congre
gabit triticum in horreum suum paleas autem
comburet igne inextinguibili. Magnitudine immense
bonitatis. Iuxta illud i. Io. v. Hic est deus verus
et vita eterna. Vere vita eterna est hic
ihesus, non solum obiective, quia est obiectum vite
eterne, sed etiam effective, quia largitor vite eterne

Certe cum audimus istud verbum Hic est ihesus 2o
debemus considerare ista nomina que habet pronomine hic
est ihesus reperitur / et hoc ut veneremur maies
tatem / Ut imitemur sanctitatem / Ut formidemus
equitatem / Ut eciam degustemus bonitatem / Et
desideremus felicitatem / Conveniunt quoque iudei et
Xpisti cum dicunt de ipso id est Jo. xo. Tu es
tantum homo a deo / Deinde dixerunt Judei
et dixerunt de ipso secundum quod habetur Luc. xxiijo. pilato
hunc invenimus subvertentem gentem nostram / et pro
hibentem tributa dari Cesari / De quo dixerunt
Ymmo ipse ihesus subvertit gentem eorum / et prohibu
it tributa dari Cesari id est dyabolo.
Cui dant tributum superbi de corde suo / Lubrici
vero de corpore / et avari de temporalibus rebus
Debemus quoque consilium illius boni latronis qui iure
pro aliis / dixit ei Neque tu times deum quia in eadem
dampnacione es / nos quidem iuste nam digna factis recipimus Hic autem
nichil mali gessit / Et dicebat ad ihesum
Memento mei domine cum veneris / Sic et nos debemus
recognoscere quod tribulaciones patimur quia digna factis
recipimus / et quod hic ihesus nil mali fecit / propter
quod debemus ei dicere / Memento mei domine cum veneris /
ut ipse dicat nobis id est quod dixit illi Amen
dico tibi hodie mecum eris in paradyso secundum quod habetur
supra Luc. xxiijo. // Circa secundum sciendum quod debe
mus considerare ihesum salvatorem / Considerare
debemus ipsum fuisse / salutis inceptorem in incar
nacione Unde id est quod dixit angelus Joseph Mt.
io. Vocabis nomen eius ihesum / ipse enim salvum
faciet populum suum a peccatis eorum / Salutis doc
torem in predicacione / propter quod dixerunt illi homines
Philippo / Domine volumus ihesum videre / Deside
rabant enim ipsum videre / propter doctrinam salutis
quam verbis et exemplis hominibus effundebat / Unde
dixit ei Petrus secundum quod habetur Jo. vjo. Verba vite
eterne habes / et nos credimus et cognovimus quia
tu es Xpistus filius dei / Salutis auctorem in
passione Ipse enim est ille cum deum fuit Aba
cuch. iijo. Egressus es in salutem populi tui / In
quo infra eodem dicitur. Ego autem in domino gau
debo et exultabo in deo ihesu meo / Et hoc
quia per passionem suam acquisivit in salutem eternam
Considero eciam ipsum salutis largitorem in fina
li consummacione Hic enim est ille ihesus de quo dicit
Apostolus ad Hebr. ix. Jhesus introivit

in ipsum celum ut appareat nunc vultui dei pro
nobis / de quo infra eodem dicitur / Et secundo
id est in die iudicii apparebit expectantibus se in
salutem eorum per fidem Igitur cum audimus so
num de ihesu hec nomina debemus considerare vero.
Et hic ihesus assumendo carnem salutem nostram
inchoavit Exponendo legem salutem nostram
predicavit Sustinendo crucem salutem nostram
acquisivit Et apparendo in fine salutem nostram
consummabit Hec ergo que nominatur debemus considerare
ut igitur non debemus ea aliqualiter oblivisci
Dicitur enim ne peccatori In cuius corde datus
est ihesus oblivioni tamquam mortuus id est Ysa. xvijo.
Eris deserta id est a deo et ab angelorum consorcio
derelicta / quia oblita es dei salvatoris tui et
fortis adiutoris tui non es recordata /
De talibus dicit propheta in psalmo Longe a peccatoribus
salus / et de quorum alibi dicit propheta Non est
salus ipsi in deo eius / Deinde quibus
non dicat sibi id est ad psalmos. Dic anime mee
salus tua ego sum / Anima dei est salus
ut alibi dicitur. // Circa tercium sciendum quod ihesus non
solum fuit propheta / sed incomparabiliter magis quam propheta
Alii enim et si prophete sancti / spiritu sancto inspirati
loquti sunt per certitudinem aliquas veritates
/ hic tamen ihesus / non solum inquantum deus verum eciam inquantum
homo vidit et videt clarissime omnes verita
tes / et que fuerunt et sunt / et que erunt Videt enim
anima Xpisti omnia facta et fienda in verbo eterno
cui est coniuncta / Unde hic ihesus fuit predictor
futurorum certius quam ysaias Ipse enim est ille
de quo dixerunt illi Jo. vjo. Hic est verus
propheta qui venturus est in mundum Et infra
vijo. Hic est vere propheta Inspector occultorum
clarius quam elizeus / propter quod dixit ei illa
mulier samaritana secundum quod habetur Jo. iiijo. Domine
ut video propheta es tu Dixerat enim ei Xpistus
omnia que fecerat / ut ipsa dicit / Que tamen
omnibus aliis erant occulta / Expositor mis
teriorum / plenius quam paulus vel aliquis apostolus Ipse
enim est ille de quo dixerunt illi discipuli
secundum quod habetur Luc. xxiiijo. De ihesu dixerunt na
zareno / qui fuit vir propheta potens in opere
et sermone coram deo et omni populo / Conditor
eloquiorum dulcius quam david Ipse enim est
ille de quo dicit deus pater Moysi Deut. xviijo.

pphetam suscitabo eis de medio fratrum suorum
et ponam verba mea in ore eius / loquetur quod
ad eos ? precepero illi / Istius enim tercio
modo dicitur propheta dei. qui predixit futura sicut ysa-
ias / de quo dicitur Eccl. xlviii°. Spiritu magno
vidit ultima et consolatus ostendit aut futura / et ab
scondita antequam evenirent / Et hoc modo dicitur propheta
quasi porro fans / dicitur enim propheta ille qui in-
spirat oculta et secreta sicut Heliseus / qui vidit
illa que fecit Gyezi cum illo Naaman Syro /
ubi cum non esset presens sicut dicitur iiii° Reg. v° c. Et
hoc modo dicitur propheta quasi procul videns / dicitur
enim 2° modo propheta ille qui habet graciam expone
di misteria scripturarum / Sicut habuit Paulus
et alii apostoli de quo propheta dicitur 1ª Chor. xiiii°.
Qui prophetat / loquitur ad edificationem et ex
hortationem / et consolacionem / Et hoc modo dicitur prophe-
ta quasi premittens fans / Quarto modo dicitur propheta ille
qui habet graciam laudandi deum / in cantico spiritu-
ali / Isto modo fuerunt dicti prophete quedam religio
si / qui fuerunt instituti a Samuele ad lau
dandum deum de quibus dicitur 1° Reg. x°. Unum
est Saul inter prophetas / Insiluit enim in David
spiritus domini / et statim incepit prophetare .i. cum
canticis deum laudare / Et isto modo dicitur propheta
quasi pulchre fans / Certe istis iiii°r modis
fuit Ihesus excellentius propheta quam homo umquam
fuit / nec est futurus / Ideo maior quam per ipsum
loquuti sunt omnes prophete / Et de quo dicit Petrus
ut habetur Act. x°. Huic s. Ihesu Christo omnes prophete
testimonium perhibent remissionem peccatorum accipere
per nomen eius omnes qui credunt in eum / Ergo
credamus in istum prophetam prophetarum / ut per nomen
eius .i. per virtutem nominis eius quod est salvator ac
cipiamus remissionem peccatorum / Circa quartum et
ultimum sciendum quod convenienter dicitur Christus dominus a Nazareth
quod interpretatur flos seu flores vel florida / quia
ipse dominus Ihesus fuit totus floridus vero flos
omnium florum / Cuius quidem floracio numquam eva
nuit / nec numquam deficiet in eternum / Conveni
enter autem dicitur Nazarenus quia mundi eius caro fuit
singulariter munda / puritate concepcionis
per quod ipse fuit conceptus in Nazareth. /
Unde Luc. i° dicitur Missus est Gabriel a
deo in civitatem Galilee / cui nomen Na
zareth etc. totum eius corpus caro fuit singula

riter munda ~~continuitate corporis . per quod ipse fuit~~
~~conceptus~~ limpida claritate coniunccionis. Unde
Io. 1° dicitur Quem scripserit Moyses et prophete in
venimus Ihesum a Nazareth / Lex enim et prophete
scripserunt de isto Nazareno quod erat venturus
in mundum / et in quo deberent abscondi om
nes sacrorum thezauri / Eius eciam vita fuit singula
riter florida / celebritate conversationis. Ysa. xi°.
Egredietur virga de radice Yesse / et flos de
radice eius ascendet / Ubi autem nostra littera habet flos
alia littera habet Nazareus / Eius eciam causa fuit
singulariter firma vel solida veritate superscriptionis
Io. enim 19° dicitur quod crucifixores eius po
suerunt super caput eius Ihesus Nazarenus rex
Iudeorum / Fuit autem hic titulus scriptus litteris
Hebraicis Grecis et Latinis / sicut dicitur ibidem
ad innuendum quod passio istius Nazareni fuit
cunctis publice / cunctisque nacionibus / salutis et
sufficiens causa / Et hic titulus fuit sic solidus
quod deleri non potuit / Unde dixit Pylatus / quod
scripsi scripsi / Fixum enim est et immobile / quod ipse
est Ihesus .i. mundi salvator / Et quod est Nazarenus
.i. vite sancte demonstrator / Et quod est Rex .i. mun
di gubernator / Et quod est eciam Rex Iudeorum .i.
ipsum devote confitencium glorificator / Isti flo
res qui deus sunt / sunt illi de quibus dicitur Cant. ii°.
Flores apparuerunt in terra nostra / Ad litteram
vel in terra nostra .i. in sancta ecclesia / Apparuit
enim cunctis fidelibus quod caro istius Nazareni
fuit singulariter munda / Et anima limpida / Et
vita florida / et causa solida / Istos flores
deberemus continue respicere / et odor istorum
florum / debet nos trahere ad currendum post ipsum /
Sed proh dolor pauci curant de istis floribus
paucos trahit ad deum odor istorum florum / Sed
plures trahit eos odor mundanus floris .i.
mundane prosperitatis / qui tamen est flos
parve duracionis / Cito enim decidit Unde
dicitur Ysa. xxviii°. Ve corone superbie / ebri
is Effraym / et flori decidenti Et sig
nanter dicit corone Quia homines mundani
coronant se rosis sicut dicitur Sap. ii°. In sig
num lascivie et carnalitatis. Et signanter dicit
superbie Quia mundani homines per flores
mundane prosperitatis inflantur vento superbie
et vanitatis / Et signanter dicit ebriis quia

ti flores faciunt eos ebrios et sine consciencie
aliis vicijs. Et signanter eis dicitur. Et flori de
cidenti / quia corona de istis floribus cito cadit
in morte, et precipitat coronatum in abyssum
eterne calamitatis. Propter quod dicitur predicatoris ultimo. id est
c. xij. Dic regi et dominatrici humiliamini et
sedete. i. ab omni malo quiescite / quoniam de ca
pite vestro descendet corona glorie vestre / O deus
meus quam cito cadit iste flos mundane pros
peritatis / De homine mundano dicitur in psalmo / Tamquam
flos agri sic efflorebit. i. quamcito floricom est
tamen enim omnes flores / flos agri citius arescat
et homo est mundanus quantumcumque exaltetur et eleve
tur cito evanescat. Crasium dicitur propheta. in psalmo
Et cave non erit / dicitur de homine mundano etc.
Est enim sicut fenum siccum / quia non est in eo aliquis
humor spiritualis / et ideo statim evanescat omnis
pulchritudo sua. Unde dicitur ysaie. xl. Exsiccatum
est fenum et cecidit flos / Nos igitur karissimi as
piciamus virginem ad istum florem / odorem
ipsum virginis / ut ipsius odore trahamur ad vir
ginitatem celi in quo est ipse flos florum / et sub eo
sunt omnes flores / qui numquam evanescent / ad
quod nos perducat etc. Feria iiij post dominicam in
marcij. Sermo.

Magister volumus a te videre signum.

Mathei xij. Hoc tempus sacre crucis fidelibus
maxime promotis ad sacros ordines tempus pu
niendi peccatum / tempus audiendi verbum divi
num / Tempus est vitandi peccati recidivum et ipsius
nichilominus excepto divini beneplaciti / Propter
primum legitur etiam hic ista quarta feria duas
lectiones ante evangelium In quarum prima recitatur ieiunium
Moysi quadragesimale ieiunium Que nunc de lectio
scribitur. Exo. xxiiij. et incipit In illis diebus
dixit dominus ad Moysen etc. In secunda vero que
scribitur iij. regum xix / et incipit In diebus illis
venit Helyas etc. Recitatur etiam ieiunium Helye
quadragesimale ieiunium / Per ieiunium autem pu
nit peccator in suo corpore peccatum Propter hoc
ideo arguuntur iudei in extremo iudicio qui non
egerunt penitentiam ad predicationem Christi sed Ni
nivite egerunt penitentiam ad predicationem Jone
Jone iij. tamen Christus maior fuit incomparabiliter
quam Jonas Unde sequitur dicitur in secunda parte evangelij

quia Viri Ninivite surgent in iudicio et
condempnabunt etc. Condempnabunt utique in
iudicio iudeos / sive comparatione / quia longe minus
puniuntur quam ipsi / Propter secundum autem dicitur in prima
lectione / quod Moyses ascendit in montem ut legem
dei reciperet / in quo datur nobis omnibus intelligi
maxime promotis ad sacros / quod debemus ascen
dere per devotionem ad deum ut eius legem mereamur
accipere / et ipse velit eam scribere in cordibus
nostris / Certe lex dei permaxime in corde
suscipitur per auditum verbi dei. Ista autem au
dicere est maxime tempus istud / Dicitur autem propter hoc ipsum
in secunda parte evangelij Regina austri / con
dempnabit iudeos in extremo iudicio / quia non
voluerunt audire sapientiam Christi / cum tamen ipsa ve
nit a longinquis partibus audire sapientiam Sa
lomonis. iij. regum x. Et certe longe sapiencior
fuit Christus quam Salomon ipse / Propter tercium autem
quod est vitacio recidivum dicitur in secunda lectione / quod
Helyas fugiens Jesabelem dormivit
sub umbra iuniperi / et comedit panem suba
cinericium / et bibit aquam et postea ambulavit
usque ad montem dei / Ad vitandum enim peccati re
cidivum quod hoc tempore maxime vitandum est / in quo
scilicet nota dei fuga Helye propter Jesabelem
figuratur / Quievit sub umbra ipsius per iuni
perum intellecta / Parcitas et asperitas victus
et ascensus continuus ad montem dei / Cuius
contrarium in secunda lectione innuitur / Propter hoc est
dicitur in tercia parte evangelij / quod cum immundus spiritus
revertitur in domum. i. in mentem peccatoris per
peccati recidivum a qua prius exivit per penitentiam
quod ipse assumit septem spiritus nequiores se qui
habitant in ea quia quidem septem spiritus significant septem
mala que facit in homine peccati recidivum / per
ipsum redditur peccator / Pronior ad labendum
Durior ad convertendum Tardior ad confitendum
Infirmior ad resistendum / Per ipsum est effica
cior potentior ad resistendum in malo / Et
demon impetuosior ad impetendum Et deus
difficilior ad miserendum Unde glossa dicitur hic /
Et fiunt novissima hominis illius peiora prio
ribus / Propter quartum autem dicitur Salvator in fine
evangelij Qui facit voluntatem patris mei
qui in celis est ipse frater meus et soror et

inq est/ est enim in xpo/ Quia quem in scrip.
gnat/ est eciam fr et soror eiusdem/ Quia ipius
cohers erit/ Ad exorcandum aut diuine volu
comparacio duo fa[nt]. scz. obedia/ et in bono p
seuerancia/ Que duo satis euident tan
gunt in utraque leccione/ Moyses enim docet nos
obediam/ quam ipe ad iussu dni ascedit i
monte Monet eciam nos ad perseuanciam/ qr
mansit in monte/ Ubi enim sic dixerat dns
Ascende ad me in monte et esto ibi Hel
lias enim docet nos obediam/ Quia ipe
ad iussu angli surrexit et comedit/ et eciam
eciam ambulauit Monet nos eciam exemplo suo
ad perseuanciam/ quam ambulauit continue/ et
no cessauit ambulare donec fuit i monte
dei/ et qui nec presumere peccm/ nec au
dire nec uidere peccata recedunt/ nec exeq
dnica precepta/ pnt ee uite eterne merito
ria sine merito mortis et passionis xpi
In qb[us] tm dilcois sig[num] ondit ipe ad huma
nu genus/ qr maius onde no potuit Juxo
illud Jo. xv[o]. Maiore cari[tatem] nemo ht et c.
Istud aut est illud signu de quo loq[uitur] ipe
met xps in p[rim]a parte euuan[gelii]/ cu dicit
Respondendo phariseis dicentibus sibi vbu
ppo[situm]. s. Magr volum[us] a te sig[num] vide et c.
Quibus ipe respondendo dixit Gnacio praua
et adultera sig[num] querit/ et signu no dabi[tur].
ei nisi sig[num] Jone pphe/ Sicut Jonas fu
it in ventre ceti tribus diebus et tribus nocti
bus/ ita erit filius hois in corde tre/ Que
vba xps intellexit de sepultura sui sacra
tissimi corporis/ qd scdm Aug[ustinum] iii[o]. de triu.
xv[o]. c. Mansit mortuu et sepultu trib[us] die
bus et trib[us] noctibus accipiendo parte p toto
p figuram synodoches sicud alibi declaratur/
Et cte ista sepultura diuina corporis morte
eiusdem et passionem presupponit cuius uirtute
et merito/ oia bona que dicim[us] et facim[us]/
meritoria existunt — Hijs visis reuer
tam[ur] ad vbu ppo[situm] Magr vo. a te sig.
vide qd quidem vbu licet fuit a Ju
deis dolose ppo[situm] Poncti tm recta
intencione e multu utile et fructuo
su Implicat enim in docente uirtutem/ qr
pbat condicio magisterij cum dicunt

Magr/ Magister utique fuit xps qui docuit
hoies utilia/ Non solu vbo sed opere pit et
exemplo Vn Jo. xiij[o]. dixit discipulis Vos
vocatis me magr et dne/ et bn dicitis
etcetera/ Si ergo ego laui pedes et c. Exemplu
dedi vob. et c./ Et no solu docuit hoies
vbaliter et explariter quasans int eos/ vc
eciam et nunc sedens ad dexteram patris docet
eos celestis et sumit ipis ad cor loquendo et
ipso corda tangendo Ipm enim tetigisse di
cuisse c/ sicud dic. Gg. de spu sco/ Vn dicit b
ustus de sponso xpo i[o]. pps. i. Erigit
in aure suis cordis ut audiat eu tanquam mgm
Btus aut est ho qr tu erudieris dne ipe
xpe/ et de lege tua docueris eu sicud in ps
di. tibi Implicat eciam vbu istud vtilitati
in pponente/ qr pbat peticio prodigij/ cu ait
Volu[mus] sig[num] videre Judei/ enim nunq[uam] uo
luerunt credere nisi uiderent aliq sig[num] cor[porale]
Juxo illud 1. Cor. i. Judei signa petunt Ro
Ezechias petiuit sig[num] a dno qr deberet cu
rari/ Et ecce fuit ei concessu sumere nobile sig
s. de reuersione solis Ysa. xxxviij[o]. Propt
duricia enim sui cordis inch nolunt cre
sine talibus signis Juxo illud ps/ Signa nra
no vidim[us] iam no est ppha et c. xpiani
aut veri Et si edificent p signa corl
principa[liter]. tm petunt signa spualia p q[uae] mi
edificant/ Petiuit ei pphe in p[er]sona ecclie/
signa illa spualia q xps gessit in h[oc] mu
do De quo qb pt dici qd fuit sig[num] federis
int dm et terra Gen. ix[o]. Quodsi eciam est
significacio dm timentibus ut fugiat a fa
arcus Implicat eciam vbu istud fidelitat
in ardente/ Quia pbat suppo fastigij
cu di. a te sup singlari/ et a no alio/ Quia
intelligit altius sig[num] posse ee nobis efficax ad
salutem/ Sz de te dic. ppha in ps Tu es Rex
meus et deus meus q mandas salutes Jacob
In te inimicos nros ventilabimus cornu
et c. Dicit ergo Magr vo. a te. sig. vide
Circa p[rim]um vbi in condicione magisterij
Implicatur auctas in docente cu pmittit
Magr sciendum qr scdm Aug[ustinum] in lib. de Magro

olus xpus p excellenciam debz vocari ma
gister. Ipse enim solus est magister primus eminencia
auctoritatis, unus singularis legislacionis
verus precipue erudicionis, bonus benignitate
descensionis. Propter primum scilicet propter eminenciam
auctoritatis quam habet xpus racione suppositi dixit
ei Nychodemus sicut habetur Jo. iii°. Rabi scimus
quia a deo venisti magister. Ipse enim solus inter
omnes magistros voce propria exiuit naturaliter a deo
ipse enim dicit Jo. xvi°. Exiui a patre et veni
in mundum. Et ille sicut ipse ista magister exiuit a
deo patre, ita et doctrina sua. Unde nichil in
mundo docuit, nisi quod a deo patre audiuit.
Est ergo magister primus. Ipse enim est illa sapiencia
que dicit Ecci. xxiiii°. Ego ex ore altissimi
prodii primogenita ante omnem creaturam. Propter
secundum autem quod est dignitas siue singularis
legislacionis dicit ipse Mt. xxiii°. Discipulis
vos nolite vocari magistri. Unus autem est magister
vester xpus. Licet enim Moyses fuit quidam
magnus magister, quia legislator, sua tamen
legislacio non fuit ita autentica sicut legisla
cio xpi. Nec mirum quia ille fuit purus homo
iste autem homo est deus. Ille autem seruus et iste
dominus. Lex eciam quam ille tulit non fuit ad
salutem efficax sicut fuit ewangelium xpi. De quo
dicitur ad Ro. 1°. Virtus dei est in illo omni
credenti ad salutem. Propter tercium autem quod est
veracitas erudicionis propter quam dicitur magister ve
rax dixerunt sibi illi sicut habetur Mt. xxii°. Magi
ster scimus quia verax es et viam dei in veritate do
ces. Doctrina xpi que est ipsa veritas est doctrina
sincere veritatis, in qua nec error nec falsitatis nec aliqua
prauitas admiscentur. Fuit ergo magister verax
viamque dei id est per quam itur ad deum in veritate
docuit secreta sibi et publice, quia veritas an
gulos non querit. Ipse enim dixit Pylato ut
habetur Jo. xviii°. Ego in hoc natus sum et in hoc
veni in mundum ut testimonium perhibeam veritati.
Lex ergo per Moysen data est, gratia autem et veri
tas per Jhesum xpum facta est Jo. 1°. Propter
quartum autem quod est benignitas condescensionis
propter quam dicitur magister bonus dixit sibi ille Mt. xix°
Magister bone quid boni faciam ut vitam eter
nam habeam. Sic enim benigne magister

iste condescendit ad homines, quod sicut dicitur Luc. xv°
manducabat et bibebat cum peccatoribus. De quo
murmurabant pharisei dicentes discipulis
quare cum publicanis et peccatoribus manducat et
bibit magister vester. Permisit eciam se tangi a
peccatrice de quo murmurauit quidam phariseus
qui uocauit eum magistrum sicut habetur Luc. vii°. Et
in hoc eciam maxime condescendit hominibus quod docuit
eos omnia spiritualia et ad salutem eternam utilia.
Unde illi iuueni qui dixit ei Magister bone
quid boni faciam ut vitam eternam habeam, dixit
quantum ad obseruanciam mandatorum. Si vis ad vitam
ingredi serua mandata. Et quantum ad obseruanciam
consiliorum, dixit ei consequenter. Si vis perfectus esse
vade et vende omnia et cetera. Ipse eciam faciens quod fine
tenus neccessarium est mereri vitam eternam, dixit illi
legis doctori qui dicebat ei Magister quid fa
ciendo vitam eternam possidebo. Respondit Jhesus
Diliges dominum deum tuum et cetera. Luc. x°. Dica
mus ergo isti magistro bono id est xpo. Bonitatem et
disciplinam et cetera. Et illud Bonus es tu et cetera. Cir
ca secundum verbum in peticione predicta implicatur
verbum istud utiliter in proponente cum dixerunt
illi xpo Volumus signum videre. Sciendum quod licet
sit utile videre velle id est velle considerare
signa corporalia que xpus ostendit, utpote quod gus
tat aquam in vinum, quod decem leprosis sanauit
autem decem milia hominum, quod eciam ambulauit
super mare siccis pedibus, quod sanauit egros
quod liberauit a demonibus oppressos et mortu
os suscitauit, Et multa alia que ipse fecit
et que fecerunt sui fideles ut habetur Marci vltimo
id est Mt. ult. Signa autem eos qui credide
runt hec sequentur et cetera. Longe tamen utilius est
velle videre signa quedam alia, que sunt spiri
tualis uite magis edificatiua, utpote
signum singularis mundicie, quod ostendit nobis
in incarnacione, quod signum premisit nobis propheta
ysaias vii°. dicens Dabit dominus ipse vobis
signum Ecce virgo concipiet et pariet filium et cetera.
Certe in hoc quod nasci voluit de virgine
ostendit nobis, quod volebat nos seruare, secundum
statum cuiuslibet mundiciam mentis et carnis.
Signum autem equalis sermonis quod ostendit
nobis in sua conuersacione statim enim de matre natus
ostendit nobis signum humilitatis et paupertatis

De quo dictum fuit pastoribus Luce ii°. Hoc
vobis signum invenietis infantem pannis in-
volutum et positum in presepio. Per miraculum est(?)
artifices(?) / tu vobis quod facis quod est miraculis nu-
mea(?) sunt signa / de quibus possum sibi dicere
illud verbum quod dixit ei Nychodemus sicut habetur Jo.
iii°. Nemo potest facere signa que tu facis nisi fuerit
deus cum eo. Immo dicam ego / nisi et ipse fuerit
deus. Signum est inextimabilis clemencie / quod ostendit
nobis in passione / De quo fuit dictum Moy-
si per figuram Numeri xxi°. Fac serpentem eneum
et pone illum pro signo. Serpens ille eneus
exaltatus in ligno pro salute intuencium ipsum
significavit Christum exaltatum in cruce pro sa-
lute credencium in ipsum. Unde i. quod premet(?) dicit
de se ipso Jo. iii°. Sicut exaltavit Moy-
ses serpentem in ligno etc. Sequitur / ut omnis qui
credit in eum non pereat / sed habeat vitam eternam
Et convenienter Christus secundum carnem se comparat serpen-
ti eneo. Sicut enim serpens eneus habebat simili-
tudinem serpentis venenosi / nichil tamen habebat
de veneno / Sic et caro Christi fuit similis carnis
peccati secundum apostolum / per penalitates quas assump-
sit. Nichil tamen habuit de corrupcione peccati / Hoc est
i. signum de quo dixit Christus iudeis
Jo. ii°. Quod signum ostendis nobis quia hec
facis / respondit Ihesus Solvite i. per mortem sol-
vetis templum hoc i. corpus meum / loquebatur enim
sicut ibidem dicitur / de templo corporis sui. Hoc fuit
signum maxime clemencie / et maxime potestatis. ~~Crux~~
Crux enim Christi fuit per figuram illa virga quam
Rex Assuerus extendebat pro signo clemencie
illis qui debebat a morte preservari / Signum
enim virtualis potencie quod ostendit nobis in
sua resurrectione / de quo dicit Christus in isto evan-
gelio Generacio prava et perversa signum querit
et signum non dabitur ei nisi signum Jone prophe-
te. Sicut fuit Jonas etc. Cucuba(?) non solum in-
nuit sepulturam Christi / verum etiam resurrectionem
que fuit maxime potencie / Nam sicut Jonas post tri-
duum exivit de ventre ceti / ita et Christus post
triduum de sepulchro surrexit / Signum
est istud virtualis potencie. Ostendit nobis in ascen-
sione / et ostendit est in finali consumacione
Quia multa signa precedent illam s. de
quibus dicitur Luce xxi°. Erunt signa in

sole et luna et stellis. Et i. est de quo dicitur Mathei xxiiii°.
Apparebit signum filii hominis in celo i. crux
... dei(?) Ista quatuor signa debemus nos contem-(?)
et ipsa debemus iugiter velle inde(?) mentis oculis
et considerare / Sed proh dolor multi sunt similes il-
li Achaz cui dixit propheta Ysa. vii°. Pete tibi
signum a domino deo in profundum inferni sive in ex-
celsum supra. Et dixit Non petam etc. Revera
multi sunt hodie qui dicunt Non petam etc. Et quod(?)
dicunt Non petam / quia multi sunt qui absorti
a mundanis vanitatibus et voluptatibus / non co-
gitant de profundo inferni ut evadant penam
eternam / nec cogitant de excelso supra ut superi-
nam gloriam assequantur / De quibus omnibus dixit il-
le Symeon de Christo sicut habetur Luce ii°. Ecce hic
positus est in ruinam multorum et in resurrectionem
multorum aliorum / et in signum cui contradicetur.
Revera Christus fuit positus in signum mundicie / cui
contradicitur ab immundis / In signum est humilitatis
cui contradicitur a superbis cupidis et avaris / In
signum est clemencie / cui contradicitur ab ipsis(?)
et iniquis / In signum est potestatis / cui contradicitur
ab incredulis / et etiam positus est Christus in rui-
nam omnium istorum signis suis contradicencium / sed est
positus in resurrectionem omnium signis acquiescencium
et signa sua imitancium / et in sequentibus secundum su-
am possibilitatem perficiencium. Ista omnia sunt signata
signo Thau / ac per hoc sunt gementes et dolen-
tes per veram penitenciam / et per hoc evadent
eternam mortem / sicut habetur per figuram Ezech.
ix°. Alii vero ledentur a locustis que exeunt
de fumo putei infernalis dicitur eis Apoc.
ix°. Ut non ledant nisi tantum homines qui non habent sig-
num dei in frontibus suis / Circa totum et ultimum
verbum in suffusione fastigii(?) verbum istud implicat
fidelitate in ardentem cui dicitur a te Za.(?) quod a
solo Christo in quo solo est altissimum fastigium di-
vinitatis et pietatis. Tu solus altissime Ihesu
Christe cantat ecclesia sunt petenda ista saluba-
signa. Istud enim fastigium a quolibet fideli
supponitur in Christo. Ipse enim est cui omnis lassus
innititur in psalmo Fortitudo mea et refugium meum
es tu. Est enim lux que omnes cecos dirigit in
psalmo Tu illuminas lucernam meam domine / Est enim
fons quo omnis siciens perficitur in psalmo. Apud
te est fons vite. Est enim lex que omnis malus

udit Jus° i° ps Tu reddes unicuique iux°
a sua et bn̄ unicuique q̄ malis iux° sua
a reddet eterna calamitate et bonis iux°
a merita reddet celeste hereditate Sibi n.
quib3 electis i° ad° Ubi ps Tu es qui res
tues hedi° mea michi eius q̄ de hedi°
os grave efficiat ipē qui ē naturalis et ubi
salis heres q̄ ds ꝯstituit hedem uniuersorum
d° ap° ad Heb. i° Amen F° v° ꝓme
ebdomade xl° sermo p.9

iserere mei dn̄e fili dauid. Mt. xv°.

In fine euan°ij ꝑ feria iiij° immediate
ee° ꝑcepioni d° xp̄s unicuique fecit volu
ate patris mei qui in celis ē ipē fr̄ me°
soror et m̄r est et q̄ aliquis poss dicere q̄
illa q̄ pater celestis vult nos facere q̄ deo
m̄ ecclesia in ista v° feria legit istam
om loco ep̄le q̄ scribitur Ezech. xviij° Et i
ipit In diebus illis fc̄s ē sermo dn̄i ad me
icens Quid ē q̄ int° vos 2c. Ubi expresse
q̄ pr̄ celestis vult nos om̄ia mala cave
vitare et exequi om̄ia bona v° Jus° i° ps
declina a malo et fac bonum q̄ s° due ꝑtes
iustitie Que ē q̄ om̄ibus virtus s̄m doct° Uult
pr̄ celestis s̄m q̄d in ista lectione expresse d°
q̄ quib3 ho uitet illa mala q̄ dicte ꝯmit
tit q° ipm̄ cu d° Uir si iust9 fuit et fe
cit iudiciu et iustiam in montibus no come
dit et oculos suos no leuauit ad ydola.
que dat int° q̄ uitanda s° om̄ia mala
q̄ s° dicte q° dm̄ Uult eciā q̄ uitemus illa
mala q̄ dicte ꝯmittut q° p̄xim̄ cu dicat
Et uxore p̄ximi sui no violauit 2c. usque
ibi pignus deb° per vim no rapuerit
ad vsuram no comodauit Uult eciā q̄ quilibet
uitet mala q̄ quib3 dicte ꝯmittit in seipm̄
et h° forte in spali cu d° Et mulierē mēs
truata no accessit Et in g°nali cu dicat
infra ab iniquitate manu sua auertit Uult
eciā q̄ ho faciat illa bona quib3 honorat
ds et quib3 adiuuat p̄ximus et q̄b3 eciā ipē
met in honestate s̄uat. De illis aut q̄b3
adiuuat p̄xim9 loq° hic expresse cu d° Pig
nus debitori suo reddiderit panē suu
esurienti dederit et nudu uestimento o
peruit De aliys aut no loq° ita expresse
nisi in g°nali cu d° Uir si iustus fuit et

fecit iudiciu et iustiam Et q̄m ista nec
vitari ꝑnt n° fieri sine gr̄a dei ꝑ qua
sanatur anima et liberatur a uexatione dyaboli
ea que q̄de gr̄a no obtinetur de lege coi ab
adultis nisi ꝑ humilem oronem q̄ ideo q̄libet
peccator debet clamare cordis xp̄o dn̄o di
ce° Ubi mulier Cananea q̄d ia est q̄p°
Miserere mei dn̄e fili dd filia mea male
a demonio vexatur ꝑ q̄d Ubu 2 fem sub
sequitu legit hodie ecclesia euan°m de q°
sumitur istud verbu q̄d scribitur Mt. xv° Et in
cipit Egressus ihs secessit 2c. Et q̄nuis
s̄m Crisostomum ad diuitem medici placentur
pecuniys medicus tn̄ celestis sola oratione
placatur Ideo si peccator humiliter supplicet
et dicat cu deuocione Miserere mei dn̄e 2c.
obtinebit ab ipo gr̄am ꝑ q̄ eius sana
bitur anima et liberabitur a vexatione dyabolica
s° d° in fine isti9 euan°ij sanata ē filia
ei9 ex illa hora Cu aut anima ꝑ gr̄am sa
nata ē a morbo culpe fortis eciā erit ad
facienda uoluntatem patris celestis s. ad uita
du mala et ad exequendu bona q̄ vult ipē
Dicat ergo quib3 peccator xp̄o dn̄o Miserere mei
dn̄e fili dd q̄d quidē Ubu ē ꝓmittentis
ut dilectis custodia appetentis cura exp
mentis morbu exposcentis antidotu
clamantisq3 ad ꝓfem medicu et dicentis
Miserere 2c. In q̄b3 q̄de Ubis pr° innot
eminenciam potestatis Qua ꝓt medicus
liberare cu ꝓmittit dn̄e Ista ꝓom ꝯfi
tebatur ille qui dicebat Hest° xiij°
Dn̄e Rex om̄ipotens in dicione tua cuncta
s° ꝯposita et no est qui possit tue resiste
voluntati 2c. Scd° allegat ꝯtinenciam affi
nitatis qua debet medicus adiuuare
cu addit fili dauid Certe in h° q̄ xp̄s ē
filius dd om̄i homini eciā peccatori affinitate
vo et s̄mitate ꝯiunctus est Et ꝑ h° om̄es hoes
ad ipm̄ ꝑnt fiducialiter recurre s° ad fr̄em
Uo eni legim9 q̄ aliquis fuit ab eo petitu
sub istis Ubis fili dauid quin fuit ei ꝯ
cessu Propter q̄d dicebat illa ceca s° hic
Mt. xx° Miserere mi dn̄e fili dd. Tercio
explicat molestiam infirmitatis q̄ d3 medi
cu mouere cu dicit Miserere In Ubo eni

+

misendi replicat petentis miseria / qr miseris
mia necca est. Ista miseriam / explicat ppha
dauid in ps̄ penitenciis dicens in ps. Misere
mei dne / qm in te confidit aia mea / dicat
g° misere mei dne. Circa primu sa°
q rex cui ista sic humilis supplicabat / et
cuius miam implorabat e simplr̄ dns
ita q pt° cu nullus alius dz dici dns sim
cm Aug9 Ille solus e dns q nullius sub
sidio indiget vel auxilio / et ete nllus est
pt° ipm q alijs no indigeat / Sz ipe solus
e p seipm diues / et sibi soli omio suffiens
ppt qd dicit pph. in ps. Dixi dno ds me9
es tu / qm bonor meor no eget / Iste g°
dns e omni alio dno prestancior dignitate
Apoc. xix°. d°. de ipo Qz est Rex Regum
et dns dnancium / Est ecia efficacior ptate
de ipo ei d°. Exo. xv°. Dns qi vir pug
nator / omps nome eius. Vere omps
Cui s°d d°. Sap. n°s subest cu voluit posse
Solo eni nutu / solo iussu / solo vbo / soloqz
ipio de nob̄ fit / Est ecia diffusior boitate
q s°d d°. Treñ. iij°. Bon9 dns sperantibus
in eo aie querenti illu. Et signāt d°. spān
tiby in eo et aie querenti illu. Qm 2 si
ipius bonitas se extendit ad omem cre
tura / et ad omem hoiem / spalit tame
se manifestat in illis qui sperant i ipo
Et qui cu deuocoe querut ipm / Est ecia in
timior qm caali°te Est eni intimior cuiz
creature q ipa sibi / Vn 2 si alij media
pnt v°t ipius sanare corpa / Ipe tame
solus pt sanare aias / Qua ipe solus
pncialit attingit eas / et se intimat ip°is
ppt qd d°. ppha in ps. Sibi. Sana dne
aiam meam / qr sp tu solus attingis
eam / Ad istu g° dnm p omi sanitate re
currendu est / Qua oib morbis corporalibqz ani
mis / subest ipius ptati / vo suo simplici
volito / suoqz simp°a vbo / suoqz simp°a
ipio / Propt° pmu dicebat ille leprosus
de quo h°. Mt°. viij°. Dne si vis potes
me mundare 2c. / Propt° scdm dicebat
ei ille Centurio Mt°. viij°. Dne dic tm
vbo et sanabit puer me9 / Propt° tciu
dicebat aliqn demoni obsidenti hoiez
Exi ab eo imunde sps / et statim exibat

s°d h°. Mt°. ix°. / Ecia solo tactu sanabat infirmos
s°d pz de illo surdo 2 muto q tangendo Mc°
vij°. curauit / Et de illo ecia ceco nato. Jo.
ix°. Immo q plus est / no solu ipe tangen
do curabat infirmos / Sz eni ecia cu infirmi
tangebat ecia vestimentu suu curaba
s°d pz de illa muliere emorroissa Mt°. ix°. Ad
istu g° debent recurre omnes infirmi p cura
coe spalit illi q laborat i infirmitate spiali / qr
nllus alius medicus pt eos sanare / Et q
aia est mortua pt ea viuificare / Propt°
qd dicebat ille princeps xpo s°d h°. Mt°. ix°.
Dne filia mea modo defuncta est Sz veni
impone manu tua sup ea 2 viuet / Debe
m9 aut intelligere p istis curatos infirmitatu cor
pali sanatos infirmitatu spualium / Actum
eni sanabat xps corpalit / qui ecia ipm spua
lit sanaret Iste ecia sanatos / sicut nobis
figurat sanatoris spualis / Primo g° inuocat
ista mulier / et aia penitens in h°. vbo emi
nencia ptatis q pt ipsius medicus a
omi egritudine liberare / Sz p h dolor multa
sunt qui no credut in xpo ee ista ptatem
ac p h°. no credut eu ee simplr̄ dnm / Isti
st iudei 2 q°da heretici in q°s p°. dixit ille
pharao s°d h°. Exo. v°. Quis est dns
ut audia illu / nescio dnm / Vere illi ne
ciut istu dnm / qr no credut ipm habe
infinita ptatem / Mali ecia xpiani / et si
credat xpm ee vm dnm / no tn timet
ipm / s°d debz timeri verus dns / De quo
ipe conqueritur. Malachie. 1°. dicens peccatoribus
Si ego pat sum vbi e honor me9 / Et si e
dns sum / vbi e timor me9. q. d. Vocatis
me prem 2 dnm / 2 tn no me honoratis
s°d prem / nec s°d dnm timetis / Cu tame
dicat nob ppha in ps. Seruite dno in
timore 2c. / Circa scdm sa°. Q ista mulier
et aia penitens vocando xpm filiu dauid
pocius puocat ipm ad miam q si voca
ret eu filiu dei / qr q xps sit dei filius
h°. est immensitatis 2 imense ptatis / Sz
q fuit filius dauid h°. fuit imense boi
tatis 2 pietatis / Vn cu vocat filius dauid
pbat sibi efficaciter q ipe debet facere
miam p q°tuor / Primo quidem propter

dauiticam benignitatem / quia dauid fuit cle-
mentie cultor piissimus / Unde ipse dicebat in
ps. Memento domine dauid et omnis mansuetudinis
eius. Secundo propter dauiticam iocunditatem / quia dauid
fuit cantor clementie dulcissimus / Unde
dicebat in ps. Misericordias domini in eternum cantabo.
Tercio propter dauiticam miseriam / quia fuit dauid
clementie indigentissimus / commisit enim delicta
multa enormia / fuit enim adulter et proditor
et homicida propter quod dicebat in ps. / Miserere
mei deus etc. Quarto propter dauiticam paternitatem
quia dauid fuit clementie pater indigentissimus
fuit enim dauid sicut suus multis seculis sola dei
bonitate / non solum pater salomonis verum eciam
christi domini secundum carnem sicut dicitur ad Rom. 1o. Magnum
fuit istud quod unus et idem dicatur et sit filius
dei patris et filius dauid / et ipse est dominus ihesus
christus de quo dicitur Mt. 1o. Liber generacionis ihesu christi
filii dauid / Mater enim sua vocabatur dauitica
virgo / Cui quod dicitur sibi Miserere mei domine fili da-
uid probabatur sibi quod debebat misereri / et hoc tum
quia pater suus dauid fuit misericordissimus
tum eciam quia pater suus dauid fuit misericordie can-
tor iocundissimus / tum eciam quia pater suus dauid
fuit misericordie indigentissimus propter multa enormia que
commisit / Unde potest sibi dicere peccator / Domine
indigeo misericordia et debes eam michi facere / quia
eciam tuus pater dauid indiguit multum
misericordia / et dicendo miserere mei optinuit ipsam /
Cum michi quia deus est pater tuus secundum carnem licet
indignus / tu autem non solum es clemens verum
es ipsa clemencia non solum misericors verum et
ipsa misericordia / Sed quia dauid est pater clementie que
es tu / Sic te voco filium dauid / probo quod debes
michi misereri / tu enim qui secundum naturam es ve-
rus filius dei / ita ex mera clemencia es
filius dauid Ista omnia videbantur intelligere
illi pueri hebreorum qui dicebant cum christus in-
trauit in ierusalem sicut habetur Mt. xxi. Osanna fi-
lio dauid. quod tantum vult dicere quasi obsecro sal-
ua fac eadem / quia ipsum esse filium dei secundum naturam
diuinam et filium dauid secundum humanam / sub
utraque ipsius fluctuare clementiam imploremus /
Sed tunc quamuis christus sit infinite bonitatis et
immense misericordie est filius dei quodam modo tamen

fidencius recurrunt ad eum miseri peccatores cum
audiunt ipsum vocari filium dauid / quia tunc alle-
gat sibi affinitatem vero ac similitudinem propter quod attinet
ipsis / Unde recurrunt ad ipsum non solum sicut ad dominum
verum / eciam sicut ad fratrem suum / Et hec una quia ipse
sic misericordia mouetur ad ipsos / Circa tamen verbi
dicta preces explicat conscienciam sue infirmitatis
que debet celeste medicum inclinare cum dicit
Miserere / Secundo quod ut dictum est In verbo mise-
rendi implicatur misericordia propter quod ipsis miseris misericordia
a nobis et ecce dominus ihesus christus ostendit suam misericordiam
et pietatem quam ad miseros peccatores manifestat
specialiter in quatuor / Primo in deffendo execucionem
sentencie / In sustinendo expectacionem pene / In re-
mittendo successionem culpe / et in commutando
obligacionem pene / Quantum ad primum quia magna dei
misericordia qui non statim percutit peccatorem quando
ipsum offendit / et quando dignus esset puniri ex
iusticia / Sed ipsum expectat ex misericordia multis annis
et multis temporibus continue committentem
mala de quo dicitur in ps. Miserator et miseri-
cors dominus longanimis et multum misericors
Vere longanimis quia longo tempore differt suam
penam et per pacienciam peccatorem expectat ad
penitentiam / Peccator enim ut dicitur Eccl. viii. centies
facit malum et in per dei pacienciam expectatur
Proch dolor multi abutuntur ista dei paciencia
Unde dicitur Eccl. viii. Quia non profertur sentencia
cito contra malos absque ullo timore filii ho-
minum perpetrant mala / Sed quid est ut dicitur
Eccl. v. Altissimus paciens redditor est /
Sufferit enim deus peccatores / differt suam penam
suspendit iusticiam expectans penitentiam pecca-
toris Sed tamen reddet ei quia altissimus
paciens redditor est / Sic peccatum est et
grandissimum contempnere hanc dei mi-
sericordiam quam exhibet in expectando / expec-
tat enim dominus ut misereatur. Ysa. xxx.
Contempnunt quoque autem dicit apostolus ad
Rom. ii. diuicias bonitatis dei et paciencie
et longanimitatis eius contempnis / qui non
nunc contempnit ipse postea contempnetur / Sicut
ad Rom. quod ex quo semel a deo quis
auersus est per peccatum mortale ad deum non potest
conuerti per penitentiam nisi ipsemet trahat

vide in moralibus fo. ix. lvi. c.
ps.
eccle.
eccl.
xviii. d. dyctam [illegible]
vide
[illegible]
vide

de pe. d. i. §. h[e]c ac. i / §. Ita. si mi[ch] / q. hu[iu]s de pe[nitenti]a

ipsum inspirando compunctionem penitentie. Est enim homo spiritus vadens et non rediens, quia per se ipsum enim non potest a deo recedere, sed non potest ad ipsum redire nisi virtus sua ipsum trahat. Unde apostolus ad Ro. ii°: Ignoras quoniam benignitas dei ad penitentiam te ducit, quasi dicat, non debes ignorare. Propter quod dicit idem dominus Jerem. xxxi°: In caritate perpetua dilexi te, ideo attraxi te miserans tui. Et hec una ex summa misericordia est iste tractus. Quia ut ipse dicit Jo. vi°: Nemo potest ad ipsum venire nisi pater celestis traxerit ipsum. Et hec via omnes peccatores vult pater celestis ad ipsum trahere funiculis penitentie, sed qui tamen noluit trahi, ipse posuit obicem tractui et funes quibus trahi posset precidit, quorum cuilibet dicit apostolus ad Rom. ii°: Secundum duritiam tuam et cor impenitens thesaurizas tibi iram in die ire et revelationis iusti iudicii dei qui reddet unicuique iuxta opera sua. Quantum autem ad tertium, scilicet est quod multum manifestat se divina misericordia in hoc quod peccatores sibi per penitentiam reconciliat et infundendo eis gratiam ipsorum peccata remittit. De qua misericordia loquitur propheta in psalmo rogans ipsum dominum ac dicens: Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam, et secundum multitudinem miserationum tuarum etc. Signanter autem dicit multitudinem quia tanta est summa misericordia remittere culpam homini que propter immensitatem ipsius qui offenditur quodammodo dicatur infinita. Quantum autem ad quartum dicendum quod peccator per ipsum mortale peccatum obligatur ad penam eternam quam deus ab eo eternaliter exigeret nisi per suam penitentiam ipsam commutet misericorditer in penam temporalem. Sed ipse ex sua summa misericordia cum homo de suis peccatis vere contritus penitet penam illam eternam in temporalem commutat quam exsolvet peccator vel in vita presenti vel in futura, dicatur tamen temporalis quia habebit finem. Istud autem fuit nobis figuratum in servo illo de quo dicitur Matthei xviii°. Qui quia rogavit ipsum, voluit dominus eius compatiendo omne debitum dimisit ei. Vere ipsis penitentibus dimittit omne debitum pene quantum ad eternitatem quia ipsam commutat in temporalem. Sed revera nisi ex corde dimittamus proximis debita offensarum quibus nos offenderunt, sicut ibi dicitur

vide de pe. d. iii. c. In memoria tu sc.

tradet nos deus noster tortoribus quousque reddamus universum debitum quod tamen numquam poterat exsolvi. Patet ergo misericordie eius effectus diversimode quantum ad peccatores. Rogemus ergo ipsum ut ipse qui nos expectat per patientiam nobis inspiret veram penitentiam, et sic inspiret efficaciter ut faciamus ipsam, nobisque remittat omnes nostras offensas et dimittat nobis penam eternam quam meruimus, ipsamque commutet in penam temporalem quam cum sua gratia patienter sufferamus, et rogemus ipsum de hiis tribus misericordiis in presenti vita, non differamus usque ad aliam, quia tunc cessent hec omnia misericordie opera, quia tunc enim dicit deus Ezech. viii°: Non parcet oculus meus et non miserebor. Ille enim dives epulo cum esset in tormentis dixit sicut habetur Luc. xvi°: Pater Abraham miserere mei etc. Et quia nimis distulit et tarde veniam petivit, etiam guttam aque non potuit obtinere. Placeat ergo sibi quod det nobis paupertatem spiritus, id est veram humilitatem, ut misereatur nostri. Quia ut dicit psalmista lxxi°: Pauperum suorum miserebitur deus. Quod nobis ipse concedat etc. Amen.

Sermo feria vi^a prime xl^e ebdomade

Ecce sanus factus es iam noli peccare ne deterius tibi aliquid contingat. Jo. v° c°. Tempus hoc sacrum tempus est compunctionis et penitentie quam deus multum vult, et que peccatoribus est necessaria ad salutem. Quod enim deus velit peccatorum penitentiam patet ex prima lectione quam hodie legit ecclesia que incipit: Hec dicit dominus deus anima que peccaverit etc. Et scribitur Ezech. xviii°. In qua enim dicit dominus per prophetam: Numquid non voluntatis mee est mors impii, quasi dicat non. Quod magis explicat infra eodem capitulo dicens: Quare moriemini domus Israel, nolo mortem morientis, revertimini et vivite. Vult ergo deus penitentiam peccatorum. Quod etiam ipsa penitentia sit peccatoribus ad salutem necessaria patet ex eadem lectione in qua sic promittitur: anima que peccaverit ipsa morietur. Et ideo mortem eternam non potest evadere nisi de peccatis penitentiam peniteat, et si penitentiam peniteat ipsam evadet. Unde continuo dicitur in eadem lectione sic: Si autem impius egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis etc. Sequitur: vita vivet et non morietur. Penitentia non salutem eternam non consequitur nisi sit finalis. Unde si iusti

ficatus a pcco p pcti recidiuu pmam et
iusticiam nitit rependt / 2 impenitens moriat
corlit et morte etna oseqt / Vn d. gnt
in 1a loco / Si aduerit se iust a iustia sua
2 fec in pctis usqz ad fine vitat / in ipis
ut hic d. morietr / nc dubiu qui est ppt
ingratitudine 2 pp ipi pcti recidiuum i
infro quiat grauius qs si p pmam a pcco
no surrexisset / qd nobis Sal. euident iui
it in ewang. de q. suptui e vbi ppom quod
hodie legit Ecca Et scbit Jo. v. et cap.
Erat dies festus iudeorz qn h. em ewa.
d. q qda hoiem qui multis anis 2 mlts
tpibz languidus fuat / dns ihs xpus sanauit
cui sanato dixat vbu istud Ecce sanus fcs
es / ia noli pccare ne detius ad tibi otigat
ex quibz vbis apte innuit q sicut pt / sa
natom corlem recidiuas in eundem mor
bu loge magis pcciose infirmat q prius
sit est sanatus a morbo pcti si recidiuet
pp sua ingratitudine loge pcciosius inf
mat 2 loge in alia vita grauius puniet
tur In 1as aut vbis pccori ia restitu
to ad uita spualem reducat xps ad meo
ria bnficiu gre ne sit ingratus medicat
ei recidiuu culpe ne sit incautus / pdicat
ei suppliciu pene ne sit securus / Primo
g tang in hijs vbis Recordacio accepti
bnficij cu d. ei Ecce sanus factus es / Ecce hoc
bnficiu .s. remissionis culpe 2 restitucionis g
cie dz sp peccatos ad meoria reducere 2 di
ce 1a vba ps. Bndic aia mea dno 2c / qui
ppiciat oibz iniquitatibz tuis 2 sanat os
infirmitates tuas / Scdo tang. in predicto scepsi
recidiuu cu add. Jam noli peccare / Ist.
eni scept d. de hoibz exeplu hemus de 1o
hic et de illa muliere Jo. viij. cui dixat
xps Vade 2 amplius noli peccare / Tercio
tang omimacio future suppliciij cu subdit
Ne t deterius aliqd otingat / Multa ei ma
la fecat hoibz recidiuacio in pctis Vn d.
.ij. pe. ij. Si qui rursum implicat in pctis
fiut posteriora deteriora prioribz / melius ei
erat illis no ognoscere uia iustie q post agnoz
retrorsu qurti / otingit ei eis illud verl

puabij Canis reuersus ad vomitu / et sus lo
ta in volutabro luti / Dicat g. hoi penitenti
Ecce sanus factus es 2c. / Circa pmu sci. q
xpus dns sanat pcccatorem aiam aliqn vbo
apte pdicacionis Dicat em Sap. xvjo. Ne
qz hba neqz malagma protulit eos sanat sz
tuus sermo dne qui sanat oia / aliqn aut sanat
collirio secrete visitacionis / Vn mensa dei
visitaco q figurat psicit p 1d Sal quod
misit helyseus in fonte aq quo misso ait
Hec d. dns Sanaui aqs has 2 nob erit
in eis mors in sterilitas Re ua misso sa
le dme sapie in corda hom q p sui fluxi
bilitate 2 instabilitate opant aquis sanatur
ab omi amaricie 2 corrupcioe pcti / Vn dicat
ipe Sanaui aqs has .1. corda 1 corp hom
que ia sal mee sapie receperut / Aliqn est
sanat flagello virtuose correccionis / Vn d.
Job v. de deo Ipe vulnat 2 medet percut
2 manus eius sanabut / Propt qd bn pcit
ibidem Beatus ho qui corripitur a dno Increpacom
g. dni ne reprobes q ipe vulnat
2 medet. 2c. / Aliqn est sanat pmisso glo
se fruicionis Vn d. Malach. iiij. Orietur
vobis timentibz nomen meu sol iustie 2 sa
nitas in pennis eius .1. in pmissionibz eius
quibz pmittit hoibz sempiterna glam / qbz
est dispositiue 2 cogitatiue ad celeste glam
volat / Dicat g. pctor quibz dno deo 1d
Jerem. xvij. Sana me dne 2 sanabor /
Sz pchdolor multi st qui nc apta pdica
tioe nc secreta inspiratoe / nc virtuosa corep
cione / nc est diuina pmissioe quti volut ad
dnm / ut ab eode p grciam sanent. pp quod
manet sp corda corp tecta 2 ocli metales
clausi 2 aures corp graues / Vn nc corde in
telligut nc oclis videt / nc auribz audiut
pp qd d. pph. loqns deo Jerem. vj. Excecta
cor ppli huius 2 aures eius aggraua 2 oclos
claude / ne forte videat oclis suis 2 auri
bz audiat 2 corde intelligat 2 quertat et
sane eu Ista oia merito ut peccores pmittete
deo pp sua duricia q nolut ad dnm
querti / nc p exhortacoes nc p inspiracoes
nc p flagellacoes / nc est p graciosas pmissioes

dei/ et ita sunt remanent sine sanitate cor-
cordibus cecis oculis clausis et auribus surdis
ut non intelligunt que sunt agenda/ non vident
que sunt cavenda/ non audiunt cum effectu que sunt
spernenda que sunt eciam horrenda/ et que sunt eciam appeten-
da/ unde dicit propheta. Deus excecat/ claude/ aggrava
i. excecari claudi et aggravari permittit/ Cir-
ca secundum ubi peccatum mediatur peccatum recidi-
vum cum dicitur sibi Jam noli peccare sciendum quod
non solum mediatur peccatum recidivum verum eciam
et quamvis peccatum mortale absolute loquendo/ mediatur
enim deus cuilibet homini peccatum cordis et primo quoad
superbiam cum dicitur per apostolum ad Rom. xi.
Noli altum sapere sed time/ Et secundo quoad pec-
catum iracundie in ps. Irascimini et nolite
peccare/ Tercio quoad peccatum avaricie in ps.
Divicie si affluant nolite cor apponere/ Et
quarto quoad peccatum luxurie dicente propheta in
ps. Nolite fieri sicut equus et mulus/ Eciam mediatur
deus peccatum oris/ unde dicitur cuilibet homini Ecc. xx-
viii. Noli audire linguam nequam. et ori tuo
facito hostia/ Et sepes auribus tuis/ et in
verbis tuis facito stateram et frenos rectos
ori tuo/ Interdicit eciam peccatum operis in multis
locis scripturarum maxime ibi Ecc. vii. Noli
facere malum et non te apprehendet/ Eciam mediatur
peccatum consuetudinis cum dicit omnibus in ps. Nolite
obdurare corda vestra/ Propheta eciam in ps. in-
dicit ex parte dei peccata multa dicens Dixi
iniquis nolite inique agere/ et delinquentibus ex-
altare cornu Nolite extollere in altum cor-
nu vestrum/ nolite loqui adversus deum iniquitatem.
In quibus verbis mediatur presumptam operacionem peccati
/excusacionem/ temerariam oblacionem/ et blas-
phemiam loqucionem/ Sed proch dolor quamvis
deus mediatur peccatum omnibus et specialiter peccati
bus peccatum recidivum peccatores tamen peccata vitare
nolunt/ de peccatoribus dicitur in ps./ Noluit
intelligere ut bene ageret iniquitatem meditatus est
In cubili suo astitit omni vie non bone/
maliciam autem non odivit/ et de omnibus dicitur alibi
in ps. In lege dei noluerunt ambulare et ob-
liti sunt beneficiorum eius/ Et ve obliti per magni-
tudinem suam/ deus enim vult nos vitare cor
culpa et peccatores nolunt facere penitenciam de

quo conqueritur dominus Apoc. ii. Dedi sibi tempus
ut penitenciam ageret, et non vult penitere a fornicacione
sua sibi tam spirituali quam eciam corporali. Deus ergo dicit
homini noli peccare Sed peccator non vult facere
penitenciam de peccatis suis/ Circa tercium sciendum quod
magna pena infligetur recidivantibus in peccatum
quod hic aperte innuitur cum dicitur Sanus fac-
tus es iam noli peccare ne deterius aliquid contingat
Tercia qui aperto ... sanatur et longe
deterius sibi contingit spiritualiter et mundum ...
per culpe enim recidivum quadruplex malum spiritu-
ale contingit homini/ efficitur enim per ipsum homo im-
potencior ad resurgendum/ unde dicit apostolus ad Heb.
vi. Impossibile est dicit apostolus eos qui semel illumi-
nati sunt gustaverunt eciam donum celeste et participes
facti sunt spiritus sancti/ Gustaverunt nichilominus bonum dei
verbum et virtutes seculi futuri et prolapsi sunt rursum
renovari ad penitenciam/ Per ipsum eciam efficitur
culpa gravior ad remittendum/ unde dicit deus
ad peccatorem Jere. ii. Quam vilis facta es nimis
iterans vias tuas i. peccata tua/ Certe pecca-
tum secundum penitenciam nimis vile fit in conspectu
dei et difficilius ad remittendum/ quod autem
dicitur supra in prima auctoritate Impossibile est
eos qui semel etc. Istud impossibile non dicitur
simpliciter impossibile/ quia quamdiu vivit homo
in hac vita potest resurgere a peccatis/ Sed difficul-
tate/ Per ipsum eciam efficitur deus implacabilior
ad exaudiendum/ Exemplum de illo Semey
Qui semel peccans invenit veniam/ Sed
quia postea fecit contra mandatum Salomonis
interfectus fuit ab ipso iii. Reg. ii./
Per ipsum eciam efficitur demon importunior
ad impetendum/ quod probatur per illud quod dicit Luc. xi.
Cum spiritus immundus revertitur in domum suam
i. in animam peccatoris de qua per penitenciam ex-
ierit assumpsit secum alios septem spiritus ne-
quiores se qui habitant ibi/ Septem spiritus qui
sunt nequiores dyabolo sunt septem peccata mortalia
in quibus nichil bonum est/ cum tamen natura dyaboli sit
bona/ et certe ista septem peccata sepe inveniunt
homines per peccatum recidivum/ quia recidivantes in
peccatis de peccato labitur in peccatum/ vel ista sep-
tem spiritus possunt dici omnes pene ad quas ob-
ligatur peccator per peccatum recidivum/ forsan

septuplu puniet in alia vita ꝑ ipm / vn d. ap9 ad Hebr. x. Irritu quis faciens lege Moysi sine vlla misericordie duobz ul tribz testibz moritur. quanto magis putatis deteriora mereri supplicia eu qui filiu dei conculcauit 2 sanguine testamenti pollutum duxit 2 spm gre contumeliam fecit / Ecce ita filiu dei conculcat qui ipm receptu i meti sue hospicio ꝑ pctm expellit / et ipe idem spm gre q sanauit ipi9 aiam maxiam facit contumelia / qn eam s. ingratus a se abiicit ꝑ pcti recidiuu / Nichil g. vz pmaz de pctis macie nisi pniam continuet / 2 pcta detestetur. 2 fugiat usqz ad morte Sola enim pseuerancia sm Ber. coronat sp corona vite / qua de9 ipe nos coronare dignetur Amen.

Sabbato Smo

Bonu est nos hic esse. Mt. xvij. In isto solepni sabbato sm ordinacom eccie commouet ecclia ad sacros ordines qs et ecclesia pmo instruit qualiter se debet hre sm ordis suscepti exigenciam / et scdo eis innuit sui status eminencia In epla enim q legit hodie que incipit. Rogamus vos. corripite inquietos etc. et sequitur i. ad Thess. v. monet eos pmo q fideliter se heant in exequendo pastorale cura ut viz. sint respectu laycoꝝ s. magri i corripiendo / s. socij in consolando / s. media i suscipiendo / et s. amici in conpaciendo / et hoc a pn. usqz ad illa pte Videte / vbi scdo monet eos ut fideliter se heant i ostendendo exemplare vita / et hoc qm ad accionem 2 qm ad conteplacom. usqz ibi Spm noli te extinguere Vbi t. monet eos q fideliter se heant in effundendo salutare doctrina usqz ibi ipe deus pacis / Vbi quarto et ultio ut tapsa ꝑ ordinatos fiat sua ad dm fundit orom / In euuang. uo qd hodie legit de q. supra e dbu ... 2 qd mapnt assumpsit Jhs Petru etc. et sequitur Mt. xvij. Innuit ecclia quibus ordinatis sui status eminencia In hoc q sub figura petri Jacobi 2 Johis Jhs assumpsit eos 2 duxit i monte excelsu seorsu .i. in statu excelsu 2 perfecta dignitate / efficiuntur enim clerici ꝑ ordis sacri suscepcom duces xiani populi 2 oibz laicis superiores / et bn dicit seorsu / qz status ordinatoꝝ separatus est a statu laycoꝝ / et bn ꝑ petru Jacobu et Johm figurantur illi q pmouentur ad sacros Figurantur enim ꝑ petru qui interpretatur cognoscens qz debet ee plus q laici cognitores diuinoꝝ Figurantur etiam ꝑ Jacobu qui interpretatur supplantans / qz debet ee spaliter debellatores viciorum / Figurantur etiam ꝑ Johm / qui interpretatur in quo est gra / qz debet ee spaliter ~~debellatores~~ obseruatores mandatoꝝ / q sine dei gra obseruari non possunt Signat etiam dicitur q xpus in illo monte transfiguratus e ante eos .i. ad literam an suos discipulos ꝑ quod ut dcm est figurantur ordinati ad innuendu q ipi promoti debent hre in vita sua alia figuram 2 alia spem q heant laici debet enim instar Saluatoris m.i. qumus mo inferiori q ꝑ infinitu splendidior s. Sol ꝑ claritate opm 2 albi sicud nix in uestimentis suis ꝑ castitatem corpm / et debet loqui cu Moyse ꝑ studiu ad mandatam diuinam lege / et cu helya ꝑ zelu ad corripiendum puersam gente / et Ecce ita si ista faciant i isto monte .i. in tali statu eminencie tunc possunt dicere dno nro ihu xpo / Dne bonu e nos hic ee si vis faciamus hic tria tabnacula t vnu / Moysi vnu / et helye vnu / Debet enim facere tria tabnacula ꝑ imitacom s. xpo vnu / imitantes eu in humilitate Moysi vnu / imitantes eu in fidelitate / et helye vnu / imitantes eu in vite austeritate Ecce ita si faciat ista tabnacula deus pr dicet de quolz suo mo layas qd dixit de xpo s. Hic e filius meus dilectus etc. Sequitur Ipsum audite / Et timeat ordinati hec omnia facere secundum ordinis sui exigentiam qz xpus dns

sabbato smo

p sue gre visitacom tanget eos 2 tagen
do otinue ofortabit / sic tetigit apl'os q'
2 dixit Surgite nolite time / et qm ordi
nati no solu debet ascede i mote 2 stare
in eo ostedendo layas via pfccois / s; eciam de ea
descede odescedendo infimis sine pcco tame
q' hic timut cu d'r descendentibz aut illis
de mote / Si no centes i monte heant
aliqs visios 2 diuinas reuelacoes no de
bet eas inuo' ppadere ne ipas ppdat do
nec filius hois in celis sue finalit re
surgat qd iniuit xps cu dixit Visione
q' vidistis ne' Reuitam q'mut ad vbu
apo'm Bonu e nob hic esse. In quo qde
vbo pmoti ad sacros decantates ot pccaa
2 vicia in stadio assupte pfidencie cu
de se patent' expmut in hijs vbis .s.
Sui status nobilitate q' pbat disiectiua
demricio Nos Sui stat' celebritate / q'
pbat dctiatiua locaco cu addit hic / Sui
fruct' comoditate / Cu ia pbat oblectati
tua pfaco cu d'r bonu est ee q' oibz no
xpianis / q' st in monte iustice respitu in
fidelui / Eode mo pt diuidi vbu istud
q' e diuisu p ordinatis qui r' laycorz
debet ee in mote satatis / Prio q' tam
ista q' illi expmut sui stat' nobilitate in
disiectiua demricoe cu dicit Nos /
Vere nobilis e stat' oim xpianoz spa
lit' electoz q' oms pnt dice deo i' ps
Nos ppls tuus 2 oues pascue tue / ofite
bim' tibi in sclm - Scdo expmut Sui
status celebritate in dctiatiua locacone
cu addit hic ee / Hec ciuitas q' fideles
xpiani oms inhitant multu e celebs
2 insignis q' ec' in ipa hitat xps qui
d'r oc' ult'. Ego aut vobcu su 2c. Ipe
eminet d'r de se ipo ou' xij' Ecce plus
q' Jonas hic / et ecce plus q' Salomo
hic. s. in eccia xpianoz / Tercio expmut
sui fruct' comoditate in oblectiua p
fcone cu subdut bonu est Vere bo'm
e ee in eccia numero 2 mito / q' qui
est in eccia adheret deo 2 spat in ipo
et ista st multu bona iuxta i' ps / Michi
adherere deo bo'm est 2 pone in dno deo

spem meam dicit q' bonu est nob hic
esse // Cu ta pmu scdum q' oes uel xpia
ni spualit pmoti ad sacros ordies / du tn
viuat sm exigenciam sui ordis st in statu
sume nobilitatis oes quide xpiani r' infide
liu 2 oms ordinati r' laycorz / et hec q'
st eti ante mudi ostitucom / Vn aplus
ad Ephe. i'. Elegit nos de ante mudi osti
tucom ut eemus sci / Ad hec em sumus elc
ti ut in sctitate viuam' / Oms ec' st ab
luti p sagnis asspsiom Juxo i' Apoc. i'.
Dilexit nos xps 2 lauit nos a pctis nris
in sagnie suo Licet em sagis xpi fuit suf
ficiens p ablucoe oim hom / no tn ablut
effectiue de coi lege nisi illos q' vnda sac
baptis renascunt / Oms ec' spualit ordi
nati sut accepti ad legis noue obsua
com / Vnde d'r aplus de se 2 de alijs xpia
nis spualit de ordinatis / Fecit nos xps
ydoneos ministros noui testa'. Vo lra s;
spu 2 Cho3 iij' Executores em 2 obs
uatores eiuay ligis debet ee oms xpiani
spualit ordinati / no solu sm lram s; po
cius sm spualem intelligenciam / qd ec' ex
tedi debz ad uet' testm / de quo dicit
q' lra occidit sps aut viuificat / Sut ec'
oms spualit ordinati pmoti ad regni
eccie pmocom gubnacom Vn dicit
sci in p' oim fideliu spualit electoz i' apo
v'. Fecisti nos deo Regnu 2 sacerdotes 2
regnabim' sup tra / Oms em xpiani Re
ges pnt dici / no solu q' regut regnu
sue aie vim ec' et Regim eccie 2 regna
but tande in Regno glie Spualit aute
pnt dice vba ista ordinati / Ipi em spe
cialit st Reges 2 sacdotes / Ex pdcis loz
multi st xpiani no veri s; falsi qui no
curat de nobilitate sui stat' / n' sm sui ex
igenciam viue volut qui dicit illa vba
Sap ij' Vino pcioso 2 vngetis nos i
pleam' / et ideo n' ptereat nos flos tpis / co
ronem' nos rosis ant' marcescat 2c
ibi multa et ipi dicet in inferno illa
vba Sap v'. de stis hoibz Nos insensati illoz

estimabam insaniam etc. propter quod concludent Ergo erravimus a via veritatis etc. — Circa secundum sciendum. Quod status penitentie ad quem sunt assumpti et in quo sunt deducti penitentes et status clericalis vite ad quem sunt assumpti et in quo sunt deducti promoti ad sacros per gratiam Ihesu Christi est locus celebris et insignis. Est enim securus ad habitandum. Figuratur enim per illam civitatem de qua dicitur Gen. xix. Est hic civitas parva ad quam possum confugere et salvabor in ea. Quietus ad contemplandum. De ipso enim dicit vir iustus in ps. Hec requies mea in seculum seculi hic habitabo quoniam elegi eam. Amenus ad consandum. De ipso enim dicitur Gen. xxviii. Terribilis est locus iste, non est hic aliud nisi domus dei et porta celi. Vere terribilis est demonibus, sumere tamen est ydoneus pro iustis hominibus. Amenus est et opulentus ad convivandum. De ipso sic dicitur per figuram c. Jo. vi. Est puer unus hic qui habet quinque panes ordeaceos et duos pisces, in quo figuratur omnis habundancia cibi spiritualis. Unde quasi dicunt viri iusti et etiam promoti ad sacros qui dicunt verba ista Bonum est nos hic esse. Talis locus fuit etiam mons de quo loquitur iste ewangelista. Erat enim locus securus quia mons, et quietus quia seorsum, et similiter quia excelsus, et opulentus quia Ihesus ibi presens et trinitas tota. Bonum quasi est habitare in hoc monte de quo dicitur in ps. Mons in quo beneplacitum est deo habitare in eo. Sed per oppositum status peccati de quo assumuntur penitentes, et status etiam mundi de quo assumuntur ordinati est locus infructuosus et sine aliqua utilitate. Unde dicitur Christus peccatoribus et mundanis hominibus Mt. xx. Quid hic statis tota die ociosi. Sequitur Ite in vineam meam. Vere status peccati et status mundi status est ocii et ultimus aut parum proficuus quantum ad salutem. Est etiam contagiosus et sine omni puritate. Unde dicitur propheta Ezech. viii. Ingredere et vide abhominaciones pessimas

quas isti scilicet peccatores faciunt hic. Vere status abhominanda et est omnino detestanda et fugienda quia inficit appropinquantes. Est etiam status laboriosus et sine omni tranquillitate spiritus spirituali. Unde dicitur peccatoribus et mundanis hominibus Michee ii. Surgite et ite quia non habebitis hic requiem. Est etiam contra penuriosus et sine omni sacietate, prout dicebat ille filius prodigus sicut habetur Luce xv. Quanti mercenarii in domo patris mei habundant panibus, ego autem hic fame pereo. Malum est quasi esse hic scilicet in statu peccati. Sed bonum est esse hic scilicet in statu salutis. Faciamus quasi iuxta verbum Petri in hoc ewangelio hic tria tabernacula ut primum intelligamus peccati contricionem, secundum confessionem, tercium satisfactionem. Petrus dolor parva volunt habitare hic, et mendum qui apparent habitat hic pretendentes exterius sanctitatem realiter habitat in opposito hic scilicet in statu peccati quod est eis valde periculosum quorum cuilibet comminando dicit dominus per prophetam ysa. xxii. dicens Quid tu hic, aut quasi quis hic, quia excidisti tibi hic sepulchrum quasi dicit Quare simulas te esse hic id est in statu sanctitatis qui secundum veritatem non es hic sed solum apparenter et ideo dico aut quasi quis hic. Non enim vere es iustus sed quasi iustus, sed vere es peccator et iniustus et in statu peccati excidisti tibi sepulchrum id est fecisti tibi perpetuam habitacionem. Sed tamen non manebis hic sed transibis ad penam. Unde sequitur Ecce asportari te faciet dominus sicut asportatur gallus gallinaceus. Unde sicut gallus gallinaceus id est capo totus deplumatus ponitur in caldaria, ita miseri peccatores nisi ante mortem descant peccati sepulchrum deplumati id est privati omni bono spirituali et omni merito atque auxilio ponentur in infernum. — Circa tercium est sciendum quod magnum fructum spiritualem consequuntur veri penitentes et ordinati si tamen vivant secundum exigenciam sui ordinis consequuntur etiam

qua^or bona · vz · diuina laude / et dne
bom^tis confessionem / et hoc utique bo^m est nisi
i^d ps Bonum est confiteri dno / Consequitur eciam
aliud bonum vz carnali^tis subiugacionem
et hoc eciam bo^m est iuxta i^d Treni iii^o Bonum est
viro cum portauerit iugum / scilicet discipline mor
tificationis grauiam ab adolescentia sua /
Consequitur eciam tercium bo^m s· fratern^itatis aduna
cionem / et hoc eciam bo^m est iuxta i^d ps / Ecce quam
bo^m et quam iocundum habitare fratres in vnum / Con
sequitur eciam quartum bo^m s· felic^itatis expectacionem
et hoc eciam bo^m est iuxta i^d Treni iii^o Bonum est
expectare cum silencio salutare dei / Vere
ista iiii^or bona inueniunt iusti homines in
statu iusticie vz quod laudat deum graciose / non
enim est laus speciosa in ore peccatoris
quod subiugat corpus spiritui / Viciosi peccatores enim
permittunt corpus suum dominari / quod eciam dili
gunt proximos et faciunt eis pro caritate diuina / quod
eciam sperant et expectant futuram felicitatem. Spes
enim peccatorum secundum veritatem non est spes / quia non
non est pacienciens expectacionis sed potius est presump
cio / Sed soli viri iusti secundum veritatem / eterna
premia expectant / Unde quod dicit propheta in ps cum
dicit diuites · i · mundanos homines diuicia
rum appetentes eguerunt et esurierunt · i · e
gebunt et esurient in alia vita / inquiren
tes autem dominum non minuentur omni bono
· i · non deficient eis bona gracie in presenti / nec
bona domus superne in futuro. De qua domo
dicit propheta in ps · in quo iustorum Replebimur
in bonis domus tue / Ad quam domum nos perdu
cat qui sine viuit et regnat sine Amen

· Dominica secunda · xl^e · Sermo ·

**Assumpsit ihesus petrum et iacobum et Jo
hannem et duxit eos in montem excelsum
seorsum et transfiguratus est ante eos :–**

Matthei xvii^o. Omnibus omni tempore deus ipse vocat
homines ad sanctitatem vite per mundiciam iustifi
cationem / et eciam vocat filios suos omni
tempore per exhortatores predicatores precipue tamen
fit ista vocacio tempore isto sacro Ad quod eui
dentius inueniendum legitur eciam in hac secunda

dominica illa pauli apostoli epistolam que incipit
fratres rogamus vos et obsecramus in domino
ihesu christo / et scribitur · i · Ad Thess · iiii^o In
cuius fine dicit apostolus in quarta eciam Non voca
uit nos deus in inmundiciam sed in sanctifica
cionem Vite autem sanctitatis non solum ordinatur
ad habundanciam in virtutibus operibus iusticie /
seruanda precepta et vitando peccata / Ad quod dominus
hortatur nos apostolus in ipsa epistola in persona
ecclesie comminando peccatoribus penam diuine vin
dicte quod patet per ipsam epistolam / Vero eciam
ordinatur ad habundanciam in virtutibus vite
contemplatiue seu perfecte iusticie / quod est illud
habundare magis de quo loquitur apostolus in principio
epistole dicens / Si ambuletis ut habundetis
magis / Vel istud habundare magis est
habundare in premiis que in celesti patria
meritis redduntur / Status autem vite contem
platiue seu perfecte iusticie vel celestis pre
dat nobis mirabiliter eciam allegorice per montem
excelsum de quo loquitur hodiernum euangelium quod
incipit Assumpsit ihesus et cetera et scribitur Matthei xvii^o
Ad quem assumit ihesus electos suos figuratos per
Petrum Jacobum et Johannem / et in quem ducat
eos / si enim sue vocacioni non ponat obicem
nec ipsam repellat sed consenciat ei / et in illo
monte transfiguratur ihesus coram suis fidelibus
· i · ondit se eis in figura gloriosa / Viatores
enim presenti videt eum in illa figura visione qua
dam que se parit comparari cum vita mortali. Sed com
prehensores videt eum in eadem figura visione
nuda et aperta cum ista quod illi videt ihesum christum
comparus differentia visione que mirabiliter cum dicit Re
splenduit facies eius sicut sol / videt eciam et
humanitate que notatur cum dicitur vestimenta eius
facta sunt alba sicut nix / videt eciam sanctos omnes ve
teris testamenti qui figurantur per moysen / videt
eciam sanctos noui testamenti qui figurantur
per helyam qui veniet tempore antichristi / Certe
sic videntes cum petro dicunt domine bonum
est nos hic esse / tam viatoribus enim quam com
prehensoribus bonum est esse in suo monte / in
comparabiliter tamen / et melius est esse /

Miserere mei fili dauid · o fi ... ta

Dominica ii · xl^e · Sermo

comprehensoribus in suo monte qui est beatitudo
celestis viatoribus autem iustis dicit de Christo
deus pater Hic est filius meus dilectus etc. Sequitur
ipsum audite s. ~~vos spiritualiter et corporaliter~~
ipsum dicit prohibente sapiente et complete
tem / Sed comprehensoribus dicit de eodem ipsum
audite s. vos spiritualiter et corporaliter voce
sua dulcissima recitante / Et quia ista non
erunt pro comprehensoribus perfecte usque post resurrectionem
finalem quam nobis representavit Christi resurrectio cor
poralis Ideo de ipsa Christus in fine ewang. Jsa
at mecum dices donec a mortuis resur
gat filius hominis Istis visis revertamur
ad verbum propositum et exponamus ipsum auctoritando vel
intelligendo per montem excelsum statum iustitie
perfecte dicendo sic quod status perfectionis fundame
ntum incrementum et complementum tangitur in
hiis verbis Primo enim tangitur quod fundamento
electio sacri collegii quod notatur in assumentis
liberalitate cum promittitur Assumpsit Jhesus Petrum
Jacobum et Johannem / Secundo tangitur quod incremen
to Ascensio alti fastigii / que notatur in de
ductis pietate / Tertio quod complemento tan
gitur oblatio plenum stipendii / que notatur
in apparentis claritate cum subditur Et trans
figuratus est ante eos / Primo dico quod fun
damentum status perfectionis tangitur In electione
sacri collegii cum premittitur Assumpsit Jhesus
Pe. Ja. et Jo. Fundamentum enim totius sanctitatis
est divina electio et divina assumptio que non fit
nisi a Christo Jhesu qui non assumit sibi cum effectu
finali nisi Petrum Jacobum et Johannem id est fi
guratos per ipsos qui possunt dicere illud Ps.
Domini est assumptio nostra et sancti Israel regis
nostri Ille enim qui assumit homines ad statum
sanctitatis est dominus per providentiam / et est sanctus
per innocentiam / et est rex per prudentiam
providet enim omni creature sicut rex provi
det subditis suis / Sed dicitur noster per
benivolentiam per quod de semine Israel assump
sit carnem / Secundo incrementum status iusti
tie In ascensione alti fastigii cum additur.

Et duxit eos in montem excelsum seorsum
Status enim iustitie perfecte est ille de quo
dicitur fuit Loth Gen. xix In monte sal
vum te fac In hoc enim monte status est perfecte
salutis In valle enim peccatorum lutosa et
cenosa non est via salutis / Sed solum in monte
sinceris et serene illius iustitie que habundat super
iustitiam scribarum et phariseorum / Tertio comple
mentum status perfectionis tangitur In oblatione
plenum stipendii cum subiungitur Et transfigu
ratus est ante eos Ad litteram Et si Christus non assumpsit
in ista transfiguratione claritatem corporis glori
osi tamen in ea monstravit discipulis et monstrando
obtulit eis et electis omnibus gloriam quam in corpore
et anima sunt habituri / Unde possunt dicere iusti homines
id est ad Philip. iii Salvatorem expectamus
dominum Jhesum Christum qui reformabit corpus humi
litatis nostre configuratum corpori claritatis
sue hoc quantum ad corpus / Quantum autem ad animam
possunt dicere poterunt id est ii Chor. iii
Nos revelata facie gloriam domini speculan
tes transformamur in eandem ymaginem
a claritate spiritus vel in claritatem spiritus perpetue / Dicitur
ergo Assumpsit Jhesus etc. // Circa primum sciendum
quod Christus non assumit ad statum perfecte iustitie
ac per hoc nec ad statum celestis glorie nisi Pe
trum Jacobum et Johannem id est figuratos et mon
stratos per ipsos / non enim assumit nisi confitentes
veritatem credendorum / Nisi et dimittentes
vilitatem peccatorum / Nisi inchoantes exequentes
equitatem agendorum / Primum autem id est confiten
tes veritatem credendorum figuratur per Petrum
qui confitens interpretatur et cognoscens / quia ipse
fuit primus qui agnovit et confessus fuit ve
ritatem eorum que de Christo debemus credere
dicendo / Tu es Christus filius dei vivi / Matth.
xvi que non revelavit ei caro et sanguis
sed pater celestis / sicut ibidem dixit ei Christus /
Certe ad istam assumptionem necessaria est ista confessio
et ista confessio / quia ut dicitur ad Hebr. xi
Sancti per fidem vicerunt regna etc. / Secun
dum per quod volt assumi ad istum montem de

quo xpus hic mistice loq(uitur) / aptet q(uod) sit
Petrus .i. agnoscens tal(is) enim d(icit) xpus p(er) figu
ra aggey .ij.o Assuma(m) te Zorobabel
fili Salathiel serve meus (et) pona(m) te q(uas)i
signaculu(m) q(uia) elegi te d(icit) d(omi)n(u)s. Vera (con)g
noscens veritate(m) credendor(um) (et) p(ro)priam (con)
fitens d(e)n(iqu)a p(otes)t p(er) figura(m) Zorobabel q(ui)
int(er)p(reta)t(ur) aliena tr(a)nslacio talis enim tr(a)nsfert
se p(er) divinam gr(ati)am a noticia nat(ura)li ad
noticia(m) sup(er)naturalem a noticia legis mo
sayce ad noticia(m) fidei catho(li)ce .i. a noti
cia li(tte)rali ad noticia(m) sp(irit)ualem / et tunc
ista tr(a)nslacio fuit aliena a mundo / uel
q(uas)i aliena usq(ue) ad t(em)p(u)s xpi / Et dico q(uas)i
q(uia) multi ante adventu(m) xpi / sic se tr(a)nsfu
lerunt t(ame)n veri fideles s(ed) ro. intra(mus) val
de pauci fuerunt qui noticia(m) fidei expli
cite habuerunt / et tunc sic se tr(a)nsferens
(con)v(er)te d(icitu)r filius Salathiel . q(uod) int(er)p(reta)t(ur) po
tens dei / q(uonia)m ista tr(a)nslacio no(n) p(otes)t esse
in aliquo nisi p(er) pote(n)ciam sup(er)naturalem sibi di
vinitus collatam / Tali g(ener)o d(icit) xpus Assuma(m)
te s(cilicet) ad statu(m) p(er)fectionis / et pona(m) te q(uas)i
signaculu(m) s(cilicet) (contra) tela nequissimi (et)
sagittas acutissimas hereticor(um) q(uonia)m
ego elegi te d(icit) d(omi)n(u)s / ut s(cilicet) sis pugil
(et) defensor fidei orthodoxe / bona est
ista assumpcio / Un(de) talis qui sic assu(m)it(ur)
p(otes)t dice(re) i(ll)d ps. Pat(er) me(us) (et) m(ate)r mea .i.
error (et) ig(n)orancia dereliquit me d(omi)n(u)s
aut(em) assumpsit me / Secu(n)d(o) aut(em) .i. dimit
tentes utilitate(m) p(e)cc(at)or(um) p(er) Jacobum
qui int(er)p(reta)t(ur) supplantator / Et tunc ista
supplantacio p(e)cc(at)or(um) e(st) necc(ess)aria ad ista(m)
assumpcio(n)em / q(uia) n(ull)us p(e)cc(at)um mor(ta)le p(otes)t e(ss)e
in isto monte .i. in statu p(er)fecte sanitatis
(con)iunct(us) aut(em) talis p(otes)t dice(re) i(ll)d Ezech. iij.o
Levavit me sp(iritu)s (et) assumpsit me / et
abij amarus i(n) indignacione sp(iritu)s mei /
Vere ho(m)i(n)em qui p(re)s(er)vat se a cunctis
p(e)cc(at)is mor(ta)libus / vel qui de p(e)cc(at)is p(ro)p(ri)e
penitet / si ea (com)misit levat sp(iritu)s .i. divi

na inspiracio sup(er) o(mn)ia p(e)cc(at)a mor(ta)lia . aliud
enim no(n) p(otes)t levari nisi p(er) divina(m) v(ir)tute(m)
sp(irit)ualit(er) agentem / et talis s(ecundu)m abijt amar(us)
.i. cu(m) cordis amaritudine / vel p(ro) p(e)cc(at)a que ip(s)e
aliq(ua)n(do) (com)misit / vel p(ro) illa que p(ro)ximi su(i)
(com)mittu(n)t talis e(ni)m s(ecundu)m vadit i(n) indignacio(n)e
sp(iritu)s .i. s(ecundu)m indignat(ur) q(uod) p(e)cc(at)a alia no(n) vi
ceret ea / Sed talis melior maior(um) p(otes)t dice(re)
i(ll)d ps. p(re)allegatu(m) Pat(er) me(us) (et) m(ate)r m(e)a .i.
fomes p(e)cc(at)i (et) (con)cupi(scen)cia dereliquit me /
d(omi)n(u)s aut(em) assumpsit me / Tercio .i. except(e)s
caritate agendor(um) s(ignifica)nt(ur) p(er) Johem q(ui) int(er)p(reta)t(ur)
in quo e(st) gr(ati)a / Sine enim gr(ati)a dei no(n) p(otes)t
ho(mo) s(er)vare p(re)cepta ip(s)ius s(ecundu)m intencione(m)
sua(m) / no(n) p(otes)t meritorie exequi q(uo)d s(un)t agenda
qui vero h(abe)t p(ro)priam volu(n)tat(em) op(er)at(ur) (contra) ista illo
execucio e(st) o(mn)ino necc(ess)aria ad istam assump
cio(n)em (con)tinuo alia duo p(ri)ma q(ua)mvis sint ca
sin(e) q(ua) non / no(n) t(ame)n sufficiu(n)t . Sine ista enim
no(n) sufficit fides nisi sit op(er)ans p(er) dilecc(i)o(ne)m
/ nec sufficit declina(r)e malu(m) / nisi homo
faciat bonu(m) / qui vult g(ener)o assumi ad istu(m)
mo(n)te(m) no(n) solu(m) aptet q(uod) sit Petrus et
Jacobus s(ed) p(ri)ncipalit(er) q(uod) sit Johes Et q(uia)
talis est p(otes)t dice(re) i(ll)d v(er)bu(m) David .ij.
R(egum) .xxij.o De excelso misit s(cilicet) d(eu)s sua(m)
gr(ati)am / et assumpsit me s(cilicet) ad p(er)fectam ius
ticia(m) p(er) op(er)acio(n)em bona(m) / et extraxit me
de aquis multis .i. de multis temptacio
nib(us) q(ue) fluu(n)t (et) distrahu(n)t p(er) a(n)i(m)as ho(m)i(nu)m
s(icu)t aque / et s(icu)t aq(ue) marinales q(ue) c(ur)ru(n)t p(er)
alveu(m) relinqu(u)nt lutu(m) / ita (et) temptacio(n)es
carnis mundi (et) dyaboli q(ue) tr(a)nseunt p(er) a(n)i(m)am
nisi celerit(er) effugent(ur) relinqu(u)nt in ea p(e)cc(at)a
lutu(m) / Talis a(utem) Johes .i. obs(er)vator p(re)cep
tor(um) dei p(otes)t eciam dice(re) i(ll)d v(er)bu(m) p(re)allegatu(m)
Pat(er) me(us) (et) m(ate)r mea .i. torpor (et) negli
gencia dereliquit me d(omi)n(u)s a(utem) assumpsit
me / Proch dolor pauci s(un)t Petri Jacobi
(et) Johes q(ui) mu(n)c sic assumu(n)t(ur) a xpo / dicit ei
Salvator Mt. xxiiij.o Duo erunt i(n) ag(ro)
.i. laborantes in agro ecclesie t(ame)n p(re)sidentes

vn9 assumet et alter relinquatur qr multi
de presidentibus no exequitur solu officium sicud
sum9 Imperator iubet/ Sequitur Due erunt mo
lentes in mola .i. in statu coniugali q portant
at 2 sustinet hona matrimonij qd e mag
diffi. qr duce mola vna relinquatur et
altera assumetur/ qr multe psone st i statu
coniugali q no seruat matrimonij leges/ Sequitur
Duo erunt in lecto s. religionis/ 2 quiete
contemplacionis vn9 assumetur 2 alter relinquetur
qr multi de religiosis et qui dicuntur hoies
contemplatiui/ no st uere contemplatiui s st y
pocrite simulati istos de quibus hic dicitur qr re
linquentur no assumit xpus ad istum montem de
quo hic loquitur Sed in medium assumit eos dyabolus
in montem excelsum honorum spiritualium 2 dignitatum
sicud dicitur mathei iiij. Et ondit eis oia reg
na mudi .i. diuicias temporales 2 delicias
carnales quas pmittit eis/ et pp quas sepe
falluntur Incauti hoies ut cadant i mul
ta peccata 2 sic adoret ipsm .i. faciat eius
voluntatem — Certa secundum sa. qr hoies in
tellectos p Petrum Jacobum 2 Johem. dns
ihs ducat in montem excelsum .i. i statu
pfecte iusticie Et seorsum .i. separatos ab hoi
bus oibus iusticie cultum, vn dicitur os i. sap.
iiij. Viam sapiencie monstrabo tibi/ et
ducam te p semitas equitatis Et hic aug. his
dicitur i. osee .ij. Ducam eam in solitudinem
et loquar ei ad cor/ Sciendum aut qr quilibet sta
tus pfeccionis figuratur p monte/ Est enim mons
sicud pbatur p scripturas locus magisterij/ patz
qr fuit lex moysi data i monte sicud habetur Exo.
xix. 2 xx. Lex eciam euangelica fuit data in
monte p magistrum summum s. Jhm mathei v.
Videns ihs turbas ascendit in monte/ Est eciam
locus sacrificij patz de Habraham qui volu
it i monte immolare filium suum 2 immolauit
arietem Gen. xxij. Est eciam locus mercedis
Exo. xix. Dicitur qr totus mons Synay fu
migabat eo qr descendisset dns super illum
i igne/ Est eciam locus silencij patz de illo
monte Oreph ad quem Helyas ascendit iij. reg.
xix. Vbi dicitur qr post commotionem et post
igne in quibus no fuit dns transiuit sibilus
aure tenuis In quo dns p quemquidem
sibilum meliorum silencium designatur/ Est
eciam locus refugij/ Vn dicitur fuit/ Loth. sicud
habetur Gen. xix. In monte saluum te fac/ Est
eciam locus diuinus/ Vn in ps dicitur Mons dei
mons pinguis/ Est eciam locus celestis mis
terij sicud appet de isto monte in quo apparuerunt
Petro Jacobo 2 Johi illa mirabilia/ que
in hoc euangelio dicuntur/ Certe qui sunt in hoc
monte .i. in statu pfectionis audiunt no solum
aure corporis s principaliter aure cordis diuinam
doctrinam Ipsi eciam immolant deo de aia sua
ac corpore acceptabilem victimam Ipsi eciam
recipiunt intus se spiritus sancti flamam qua mo
ti reddunt fumum magni odoris s. deuo
cionis 2 oronis/ Ipsi eciam conseruantur 2 adiuua
tur contra hostium spiritualium pugna Ipsi no9
contemplantur diuina et expectant in silencio
celestem gloriam Ipsi eciam conuiuantur cum deo
et percipiunt salutare eorum Ipsi inter hos
confortantur a xpo qui ondit eis eciam in hac
vita celestis glorie ymaginem 2 formam
bonus quod est iste mons et bene possunt dicere illud
qui sunt in eo verbum Petri Dne bonum est
nos hic esse Possum9 aut dicere breuiter
quod status pfecte iusticie p figuram dicitur mons
Synay pp promulgacionem sancte legis de
qua Exo. xix. et xx. ibi enim sicud ibidem legitur
fuit lex moysi promulgata/ Et certe eciam
lex euangelica no scribitur ipse nisi in cordibus
hominum qui habitant in hoc monte .i. in statu
uere sanctitatis 2 iusticie pfecte/ Vn xpus volens
promulgare legem euangelicam ascendit i monte
mathei v. Est eciam status iste p figuram/ mons
Syon pp habitacionem summi Regis/ Dicitur
ei ij. Reg. v. quod dauid habitauit in arce
Syon et vocauit eam ciuitatem dauid/ Summ9
aut Rex s. xpus no habitat p graciam
nisi in illis qui habitant in hoc monte .i.
in statu sanctitatis Ipse enim est ille mons de
quo dicitur in ps Mons in quo beneplacitum est deo
habitare in eo Etenim dns habitabit i fine

Dicit est p figuram mons oliueti p consolacio
ne pie mentis In monte enim oliueti crescunt
oliue vnde dicitur mons vnccionis et mons crisma
tis de quo monte habetur Matth. xxj. Et certe non sen
ciunt ita notabiliter diuinam vnccionem et conso
lacionem nisi pie mentes hominum qui habitant
et adorant in hoc monte de quo potest exponi
illud verbum Jo. iiij. Patres nostri in monte hoc non
adorauerunt Dicitur enim p figuram mons
Thabor p contemplacionem uel lucis de quo
monte dicitur habetur ad literam mons ille in quo fuit
xpus transfiguratus fuit mons Thabor in hoc
aut monte scilicet in statu perfectionis contemplatiue
homines uident celestem gloriam quantum ad illa
omnia que p quandam ymaginem sunt expressa hic
sensibiliter Vnde potes ad istud etiam membrum ad
ducere totam hystoriam hodierni ewangelij sicut
supra exposita est et alibi exponitur magis
diffuse in postilla super ewangelia Pla
ceat xpo quod ducat nos in hunc montem
excelsum Sed proh dolor multos non ducit
xpus sed dyabolus in alios montes excelsos
secundum eorum extimacionem cum tamen sint valles
infime et fouee profunde quidem montes
figurantur p montes Gelboe p figuram sunt
honores seculi et dignitates diuicie et mundi
et prosperitates Re vera in talibus montibus sepe inter
ficiuntur p philisteos id est p demones non
solum infirmi homines sed et fortes israel id est pre
lati et doctores qui in ecclesia dei significati
sunt p israel debentes esse fortes super tales
montes non cadit ros neque pluuia diuine
gracie que lauet scilicet pluuia et fecundet ac re
frigeret scilicet ros ipsorum corda contra montes gelboe
dicit dauid nec ros nec pluuia veniant
super vos etc. Caueamus ne appetamus
inordinate ascendere ad istos montes
et festinat nos ibi esse deo permittente pro
deuentibus in celis habitemus ad quod necessaria est nobis
illa illuminacio qua deus illuminat a montibus
eternis quam nobis concedat ipsemet Jhesus
xpus Amen Feria 2a ebdomade 2e xle
sermo.

Cum exaltaueritis filium hominis cognosce
tis quia ego sum Jo. viij. Sicut supius
dictum est corporalis ieiunij optima comes
est deuota oracio p quod hoc sacro tempore huius sa
ieiunij hortatur ecclesia fideles inuitando eis
in memoriam exempla scilicet ezechie regis et prophete
danielis Hester regine et sancte femine Susanne
ad deuotam oracionem Vnde in hac secunda feria huius
sacre ebdomade quadragesime legit ecclesia
loco epistole illa que leguntur danielis ix. vbi
dicitur quod orauit daniel regi confitendo accepta
beneficia confitendo commissa flagicia allegando
inflicta grauamina et implorando salutis re
media Vnde dicitur orauit daniel etc. Hec autem
leguntur hodie ut et nos secundum danielem in
orando imitemur huic autem leccioni satis conuenienter
concordat et connectitur hodiernum ewangelium quod
scribitur Jo. viij. et incipit dixit Jhesus turbis
iudeorum queretis me et non inuenietis etc.
Oracio enim non est deo acceptabilis nisi orans
sua peccata detestetur et fugiat ut sit iudeis
dissimilis quibus dixit xpus ut habetur in principio ewangelij
Queretis me et non inuenietis et in peccato uestro
moriemini Nisi etiam sua bona opera prosequatur
et faciat ut sit aliquo modo similis xpo qui
dicit de seipso ut habetur in fine ewangelij que
placita sunt patri meo facio semper Nec tamen
quicunque ieiunium corporis neque oracio mentis et vocis neque
abstinencia neque execucio bonorum operum sunt ad sa
lutem efficacia nisi in virtute et merito passio
nis ihesu xpi Ideo legitur hodie istud ewangelium
in quo fit mencio de passione xpi et exaltacione
eius in cruce eodem xpo dicente verbum propositum
Cum exaltaueritis filium hominis tunc cognoscetis
quia ego sum quod quidem verbum et si dixit xpus
turbis iudeorum non tamen dixit hoc verbum omnibus p
iudeis sed solum p illis qui erant credituri in
eum quorum etiam aliqui parauerunt sua passione
et in cruce exaltacionem Ista enim p exalta
cionem xpi in cruce cognouerunt quod ipse erat verus dei
filius deus de deo et primum de primo scilicet ipse dicit
de seipso in tali ewangelio Cum enim diceret quidam
eorum tu quis es dixit principium qui et loquor vobis cum enim
viderunt xpo in cruce pacientem obscuracionem
solis motum et terremotum terre passionem lapidum

Feria 2a ebdomade 2e xl. sermo

et veli templi et apertionem monumentorum/ et quod
exspiravit Christus cum clamore valido conver-
terunt multa de iudeis qui aderant qui etiam
postea crediderunt in Christum quod ipse erat filius
dei/ Unde et Centurio videns illa omnia secundum
Matth. xxvii° dixit vere filius dei erat iste
Et spectaculum autem dicit Marci xv° Videns centurio
quod sic clamans exspirasset dixit vere filius
dei erat iste. Apoc. etiam v° dicitur per figuram quod ipse
est ille agnus stans in medio throni id est in medio
... tempore occisus id est de occisus qui aperuit
librum scripture veteris testamenti et solvit eius
signacula id est revelavit suis fidelibus illa
que in ipso libro erant sub figuris et enigma-
tibus occulta/ Dicit ergo Cum exaltaveritis filium hominis
etc. In hiis quidem verbis Christus dominus tria tangit
de seipso scilicet humane assumpte humanitatis/ ordo
dum sustinende penalitatis/ et temporis reparande
utilitatis. Primum tangit cum dicit filium hominis Mag-
na humilitas ihesu christi/ cum enim esset dei et ho-
minis filius frequentius nominat se filium hominis quam
filium dei/ frequentius exprimit de seipso humanitatem
humanitatis quam excelsum divinitatis/ et certe in assump-
tione istius humilitatis fuit magna exinanitio filii
dei Unde apostolus ad Philipp. ii° dicit de ipso/ Qui
cum in forma dei esset exinanivit semetipsum
formam servi accipiens et habitu inventus ut
homo/ Secundum tangit cum dicit Cum exaltaveritis
Modus enim passionis Christi fuit exaltatio ipsius
in cruce/ fuit enim exaltatus id est in cruce leva-
tus/ Et vera hec non solum fuit exaltatio
corporis ipso quod fuit passum super terram in cruce
sed etiam fuit exaltatio totius Christi qui fuit
per suam passionem in cordibus fidelium exalta-
tus/ non solum in cordibus gentilium sed etiam in
cordibus iudeorum/ Unde ipse Christus dixerat per
prophetam in psalmo Exaltabor in gentibus et
exaltabor in terra id est in cordibus iudeorum
sapientum et terrenorum terrena/ Tertio tangit
tertium cum subiungit Tunc cognoscetis quia etc.
Tempus enim reparande salubris utilitatis
fuit post passionem Christi et exaltationem in
cruce/ tunc enim fuit cognitum a fidelibus quod ipse
erat filius dei sed et deum/ hoc autem credere est
necessarium ad salutem/ Unde ipse dicit in Io. evang.
Nisi credideritis quia ego sum Christus dei
filius etc. per hoc via veritas et vita. In presenti vero
mortem dicit ergo Cum exaltaveritis etc.
Circa primum sciendum quod nos debemus credere aliquid
istius filii hominis/ aliquid in ipso/ aliquid de ipso/ et
aliquid ab ipso/ Debemus enim credere ipsius super-
naturalem generationem de qua loquitur propheta. Ysaie vii°
dicens Ecce virgo concipiet et pariet filium etc.
Debemus etiam credere in ipso exemplarem perfectionem
de qua loquitur ipse Matth. viii° dicens Vulpes fo-
veas habent et volucres celi nidos filius
autem hominis non habet ubi caput suum reclinet
Debemus etiam aliquid credere de ipso scilicet
singularem professionem dicente Petro Matth. xvi°
Cum enim dixisset apostolis Quem dicunt homines
esse filium hominis/ Respondit petrus dicens Tu
es Christus filius dei vivi/ Debemus etiam credere
ab ipso salutarem redemptionem/ de qua loquitur
ipse sicut habetur Matth. xx° Filius hominis non venit
ministrari sed ministrare et dare animam suam
redemptionem pro multis/ Et Luc. xix. Filius
hominis non venit animas hominum perdere sed salvare
Propter primum debemus diligere castitatem
Propter secundum debemus contempnere mundanam
prosperitatem Propter tertium debemus confiteri catho-
licam veritatem. Propter quartum debemus exspectare fu-
turam felicitatem. Iste est ille filius hominis de quo
dicit propheta Dan. vii° Ecce in nubibus celi quasi
filius hominis veniebat et pervenit usque ad anti-
quum dierum id est usque ad equalitatem patris et omnes populi
tribus et lingue servient ei/ potestas eius potestas
eterna/ et regnum quod non corrumpetur. Et ego
dicit Daniel sum territus cum viderem ista
Revera si omnis homo debeat considerare in istius
filii hominis presentia debet tamen multum timere
considerata ipsius potestate iustitia et equitate/ quam
sicut dicit Matth. xxv° Cum sederit filius hominis in sede
maiestatis sue etc. tunc ipse dicet electis
Venite benedicti patris mei etc. Et reprobis
Discedite a me maledicti etc. Unde concludi-
tur quod ibunt reprobi in supplicium Iusti autem
in vitam eternam. Circa secundum sciendum quod ista

exaltacio in cruce de qua ipse loquitur cum dicat / Cum exaltaveritis filium hominis etc. aliquos huic aliquos expellit et aliquos opprimit / Habuit enim primo typum iusticie figuratus fuit enim figurata ista exaltacio in exaltacione serpentis enei in ligno de qua habetur Numeri xxi°. Unde dicit ipse Salvator Johannis iii° Sicut exaltavit Moyses serpentem in ligno ita exaltari oportet filium hominis ut omnis qui credit in ipsum non pereat sed habeat vitam eternam / Et convenienter xpus fuit figuratus quantum ad carnem per illum eneum serpentem / quoniam sicut ille serpens habebat similitudinem veri serpentis nichil tamen habebat de veneno / Sic et caro xpi similitudinem habuit carnis peccati propter penalitates quas assumpsit tamen [nichil] omnino de veneno ac corrupcione peccati / Et sicut ille serpens fuit positus pro signo quod aspicientes sanabantur a morsibus serpentum Ita et xpus dominus fuit positus pro signo quod aspicientes id est vera fide in ipsum credentes a morsibus demonum sanarentur / quoniam ergo secundum Augustinum in quodam sermone momorderit astucia Sathane intueatur xpum in ligno pendentem Et nota quod plus est in re figurata quam fuit in ipsa figura respectu eius quia serpentis solum sanabat corporaliter Sed respectus xpi in cruce pendentis sanat spiritualiter vulnera peccatorum / Sed oportet quod iste respectus sit spiritualis id est vere fidei / cum ille aliquis esset solum respectus corporalis / Unde dicitur ut qui credit in eum non pereat sed habeat vitam eternam / Huic secundo signum regie dominacionis / xpo enim in cruce exaltato fuit positus super caput eius titulus Jhesus nazarenus Rex Judeorum de quo habetur Johannis xix° Ibi enim xpus Rex apparuit / quia sol terra et lapides eo modo quo esse potuit reverenciam ostenderunt Ibi eciam habuit coronam sicut Rex non auream sed spineam Ibi eciam loco sceptri fuit arundo cum qua percuciebat caput eius Ergo in cruce fuit Jhesus id est Salvator voce pieta[ti]s nazarenus id est Floridus voce sanctitatis / quia nullam causam mortis invenit in eo pylatus / Sed Rex voce pietatis Sed Rex iudeorum voce equitatis Causa non est equum quod ipse sit Rex

pudeat nisi Judeis id est confitentibus ipsum / Judei enim confitentes interpretantur / Huic ergo ista exaltacio signum regie dominacionis de quo exponitur illud ps. Accedet homo ad cor altum et exaltabitur deus / Accessit enim xpus homo ad cor altum id est ad illas passiones quas in cruce sustinuit / et tunc ipse qui est verus deus fuit coram hominibus exaltatus sicut Rex Legebatur enim de ipso tunc a quibuscumque volentibus legere Jhesus Nazarenus Rex Judeorum Licet pylatus voluit delere illa verba quamvis pulsaretur a iudeis dicentibus sibi Noli scribere Rex iudeorum Sed quia ipse dixit Rex sum Judeorum Et pylatus dixit / quod scripsi scripsi — Tercio ista exaltacio protulit fructum catholice congregacionis Johannis xi° Dicit quod xpus fuit mortuus ut filios dei qui erant dispersi congregaret in unum Unde dicitur et michi [sic] patet omnibus xpi congregata est ecclesia de gentibus et Judeis Unde ipse dicit Johannis xii° Ego si exaltatus fuero a terra omnia traham ad meipsum hoc autem dicebat sicut dicit evangelista significans qua morte esset moriturus / Vere xpus post ista exaltacionem omnia traxit ad seipsum id est aliquos de omnibus gentilibus et populis et filiis Israel qui fecerunt duos parietes catholice ecclesie qui fuerunt coniuncti in xpo tamquam in lapide angulari / Et ve durior est qui non trahitur ad ipsum et ei non coniungitur consideranda ista exaltacione quod sit sicut quod trahitur ad adamantem / Quarto quod ista exaltacio obtinuit cultum excellentem id est divine adoracionis / Dicit enim apostolus ad philippenses ii° de xpo quod humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem crucis Sequitur propter quod deus exaltavit illum et donavit illi nomen quod est super omne nomen / ut in nomine Jhesu omne genu flectatur celestium terrestrium et infernorum et omnis lingwa confiteatur quod dominus Jhesus xpus in gloria est dei patris / Ista enim exaltacio xpi corporalis in cruce meruit aliam maximam exaltacionem scilicet quod fuit exaltatus ad equalitatem patris quod omnis creatura rationalis debet ei genu flectere et sic vere deum adorare — Sed tamen quod ista exaltacio non fuit secundum veritatem solum post passionem quia sic xpus fuit sic exaltatus / Sed post passionem

ex multo pa^ois fuit exaltat9 ad l^ra in cordi
b9 fidelium et fm innotescencia tm humiliauit
g^o se xps et fuit exaltat9 in cce 2 meruit
mag exaltari / Ergo 2 nos humiliem^r ut
exaltem^r qr q se humiliat exaltabit^r. Luc
xviij^o Et petri v dixit i^e sue can^ce v^o ca^o
Humiliamini sub potenti manu dei ut vos
exaltet in tpe visitacois .i. in die iudicij
qn visitabit sup orbis mala / Certa
tam sc^d qr p signa q fiunt in xpi pa^one
onsa cognout fideles 2 adhuc cognoscunt q ipe
erat eius eterne maiestatis 2 h^c fuit cognitu
in clamosa expiracoe qn clamans voce
magna emisit spm / vn s^o fuit dem d.
Videns centurio qr sic clamans expirasset
dixit vere filius dei erat i^te spp naturalis et
si filius dei spp naturalis / g^o 2 eius eterne maiestati
tis qr verus ds Tunc g^o dixit xps cognoscetis
qr ego sum spp p essenciam / 2 non p aliq pti
cipacoem Exo. iij^o Ego sum qui est Jo. viij^o
d^t xpc Antequam Habraham fieret ego sum / Cog
nouerunt eciam 2 adhuc cognoscunt qr ipe erat 2
est vnius immense ptatis / Et h^c fuit cognitu
in veli templi 2 lapidum scissione 2 terre mo
cione / Terra enim 2 lapides obediebant ei
p^o omnipti deo / si g^o obediat morienti tm
seq^r qr obedirent sp viuenti Tunc g^o dixit
xps cognoscetis qr ego sum spp vnius immense
ptatis qui de oibus facio qd volo Apoc. i^o
d^t ipe Ego sum Alpha 2 o. primus 2 finis / prim^m
a quo oia pducuntur / 2 finis in quo oia re
ducuntur / Cognouerunt eciam 2 adhuc cognoscunt
qr ipe erat 2 est lux eterne claritatis 2 h^c fuit
cognitu in solis obscuracoe / Lux ei exterior
fuit obscurata non potens pati obscuracoem
vere lucis / Sed 2 si obscurata fuit apparent^r
tm sp erat 2 est lux illuminans spualiter omnem
hominem venientem in hunc mundum Tunc g^o
dixit cognoscetis qr ego sum lux interne
claritatis Jo. viij^o d^t xpc de se Ego sum lux
mundi 2c. Et Apoc. ult^o Ego sum stella sple
dida et matutina / Cognouerunt eciam qr ipe erat
et ad huc cognoscunt qr ipe est fons bibentem
felicitatis 2 h^c fuit cognitu in lateris apercione
de q^o exiuit aqua cum sanguine q nos ducunt

in gloriae in vita eterna / De ipa aqua d^t ipe Jo.
iiij^o Aqua qm ego dedero qui biberit ex ea non
siciet in eternum / Sz fiet in eo fons aque sa
lientis .i. salire facientis in vita eternam
et Apoc. xxj^o dicit Ego dabo sicienti de fo
te aque viue gratis / Certe p i^a iiij^or possum^s
cognoscere qr ipe voluit nos ad spm trahere et
sibi ipi p gratiam 2 gloriam coniungere / ut inimici
nostri sup nos non gaudeant vn d^t Vir iustus
in qbus loqbus xpo in h^c .i. in quorum istorum
q ostendisti in pa^oe tua qua p me sustinuisti
cognoscam qr voluisti me qm non gaudebit
inimicus meus sup me / Proch dolor tam
pauca sunt qui ista cognoscunt qr ipa cognoscere
noluit / 2 si cognoscat aliq speculatiue non tm
cognoscit practice / qr speculacoem non exte
dunt in bona operacoem / De h^c conqueritur
dns p prophetam ysa. i^o dicens Cognouit
bos possessorem suum 2 asinus psepe dni sui
Isrl aut non cognouit me 2 pplus meus non
intellexit. Stulti sunt omnes tales 2 insipientes
vn pspha in ps Vir insipiens non cognos
cens et stultus non intelliget hec / sunt que
sunt dei / Dicamus g^o orando Deus illuminet
vultum suum sup nos 2 misereatur nri / Vt
cognoscamus in terra via tua .i. i^a q optinuis
ti 2 fecisti in pa^oe tua / qr via ista tuta
2 secura q nos ad patriam pducat
Amen. Fr^a iij^a sermo.

Omnia quecumque dixerint vobis
seruate et facite. Mt. xxiij^o / Quia
sacri ieiunij corporalis non solum est optia
comes deuota oro / Verum eciam 2 elemosina
Juxta i^d Thob. xij^o Bona est oro cum ieiunio
et elemosina 2c. Ideo sca mater ecclesia in
h^c sacro tpe hortatur suos filios mutuis ver
bis imitacionis exemplis / ad elemosine corporal.
erogacoem vn in i^a tria feria huius sce
ebdomade in loco qu lc. lo. epistola hor
tatur eos ad elemosinam / Exemplo sce vidue
Sareptane q corpaliter pauit Heliam
pphetam Hec aut leccio siue epistola scribit^r
iij^o Reg. xvij^o et incipit / Factus est sermo.

dixit ad Heliam Thesbitem dicens 2c/ Hec
eni mulier sicut hic habetur dedit propheta panem
dedit 2 aquam/ Et quia posset aliquis dicere quod non esset
facienda elemosina alij quia forsan deficeret sibi
substancia temporalis de qua ipse sustentari posset/ Ideo
ista textus ostendit quod inter quod elemosina corporalis
facta pauperibus paupertate sua semper quibus primo fa
cienda est Juxta illud Eccli. xij° Da bono et
ne receperis peccatorem supple misericordia in necessitate me
tur apud deum augmentum substancie corporalis/ Unde
et hic dicitur Quod ydria farine non defecit nec
lechitus olei fuit imminutus propter virtute elemo
sine quam vidua fecit Helye/ Et quia aliquis pos
set dicere quod non esset aliqua elemosina nisi solum
corporalis quod non est verum/ ymo sunt alique elemosine
spirituales que magis sunt accepte deo quam cor
porales/ propter quod legitur ewangelium de quo sumptum est
thema. vbi quod scribitur Mathei xxiij° et marci Su
per cathedram Moysi 2c. In quo innuitur
nobis nobis duplex elemosina spiritualis pro
ximis impendenda quarum prima est ignorancium in
structio Secunda est delinquencium correpcio seu
correctio/ Certe magis placet deo instru
ere ignorantem salubriter 2 peccantem corripere
quam reficere esurientem/ Prima ergo elemosina scilicet
Instructio ignorancium si solum sit verbalis 2
non sit exemplaris parum prodest auditori/ quia
secundum Gregorium/ Cuius vita despicitur restat ut
eius predicatio contempnatur. Et secundum Hugonem
Inanis est doctrina quam vita maculat impudi
ca/ Et secundum Augustinum de doctrina christiana
In doctrina salutis magis prodest est vita
docentis quia magis monet exempla quam verba
Unde si aliquis bene doceat et male vivat
parum proficit alijs sua doctrina/ Unde verba
talium sunt audienda 2 implenda/ vita tamen
omnino est detestanda 2 fugienda/ Talis est
similis scribis 2 phariseis de quibus dixit Christus
in principio huius ewangelij discipulis suis/ Omnia
quecumque dixerint vobis servate 2 facite
secundum autem opera eorum nolite facere/ Dicunt
enim et non faciunt/ Et certe sicut dicit hic Crisostomus.
Vilis est iste doctor in habitibus ciuilis

vitam suam non sequuntur discipuli saluantur. Sed
imitantur pereunt. Bona ergo elemosina est
instructio verbalis Sed cum hoc sit sit et ex
emplaris/ Ita quod id quod docet verbo doceat
2 facto/ Secunda vero elemosina spiritualis scilicet correpcio
delinquencium ad salutem hominum multum est efficax
dumtamen sit cum mansuetudine/ et sine nimis
gravi impositione/ Sic ergo sit cum humilitate 2 sine
omni ostentatione debet dico esse cum mansuetudine
quia ut in quodam libro dicitur Suscipit mansuetudo 2 cor
ripientem/ Debet ergo esse sine nimis gravi
impositione/ Unde Crisostomus dicit sit omnibus prelato
audiat te subditi tui leuia mandantem et
gravia facientem/ Certe istum modum corripiendi
non servant multi prelati/ multique doctores/
quia gravia imponunt hominibus que tamen ipsi nolunt
facere propter quod 2 si corripiant non tamen corrigunt/ sed
in medium efficiunt peiores/ Tales sunt similes scribis
2 phariseis de quibus dicitur contra in hoc ewangelio/ Alli
gant bona gravia 2 importabilia 2 imponunt
ea in humeros hominum/ ipsi ergo digito tangere
nolunt/ Debet ergo esse correpcio proximorum cum
humilitate et sine presidencie ostentatione/ quem
tamen modum corripiendi multi non servant quia sunt in
hoc similes scribis 2 phariseis de quibus dicitur contra
in ewangelio: Omnia opera sua faciunt ut vi
deantur ab hominibus/ dilatant enim phylateria
sua/ 2 magnificant fimbrias/ amant primos
recubitus in cenis/ 2 primas cathedras
in synagogis/ et salutaciones in foro et
vocari ab hominibus Rabi./ et huius propter quod
multi ostentant presidenciam suam/ propter quod sunt
subditis multum despliabiles/ et certe ergo
deo displicet/ quia ut dicitur in fine ewangelij
Qui maior est vestrum erit minister vester Qui
autem se exaltaverit humiliabitur. et qui se humi
liaverit exaltabitur. Acceptissime ergo sunt deo
iste due spirituales elemosine/ dumtamen cum de
bitis circumstancijs erogentur. His visis
reuertamur ad verbum thematis/ Omnia quecumque dixerint
vobis supple doctores catholici servate 2 facite
In quibus quidem verbis Christus precepit pastorum
2 doctorum ad reuerenciam presidencium/ dicens

no[ta] de duplici elemosina

eius generaliter efficaciter nos hortatur. Ubi primo
tangit auctoritatem papicam, quam probat dictum
potestatem cum dicit dixerint. Prelati enim et
doctores ecclesie cum auctoritate debent pape
et eius potestate habentes debent verba salutis
dicere. Unde eis dicitur Ysa. xl. Super montem ex
celsum ascende tu qui evangelizas Syon, ex
alta in fortitudine vocem tuam qui evangelizas Je
rusalem dic civitatibus Jude. i. toti ecclesie. Ecce
deus vester ipse veniet ad faciendum iudicium et
iusticiam in terra. Ergo deserite peccata et fa
cite opera bona. Comminative enim debent predica
re contra vicia. Unde dicitur eis Ezech. vi.
Dic heu ad omnes abhominaciones domus Israel
qui gladio, fame et peste ruituri sunt.
Predicandum ergo est contra peccata et vicia ut de
scamus, et in ista vita puniantur. Quia
nisi hic puniantur, in vita alia gravissime
punientur. Debent ergo predicatores dicendo
verba dei increpare peccatores, eisque comminari
penam eternam. Nullo modo debent eos laudare
vel assecurare de salute, nisi peniteant
digne contra illos. De quibus dicitur Prov. xxiiii.
Qui dicunt impio iustus es maledicent
eis populi. Sequitur. Qui arguunt laudabuntur
et super ipsos veniet benediccio. // Secundo tangit
integritatem perficacem, quam probat signum distri
butivum cum dicit Omnia et quecumque. Ad litteram
omnia que dicunt vobis prelati et doctores ca
tholici in suis predicacionibus et exhortacioni
bus suadenda sunt et facienda, quamvis eorum opera
non sint imitanda. Ipsi enim sunt quasi os
dei et ab ore ipsorum sicut ab ore dei verba sa
lutis sunt suscipienda. Sic enim dixerunt fi
lii Israel. prout habetur Exo. xix. Cuncta dixerunt
que locutus est dominus faciemus. Et
beata virgo dixit ministris nupciarum prout habetur
Jo. ii. Quecumque dixerit vobis ipse filius meus
sive per seipsum sive per predicatores facite.
Et signanter dicit Quodcumque. Quia de verbis
scripture facere nichil debetis negligi sed omnia
debent impleri. Quia ut dicit Jac. ii. Qui
offendit in uno factus est omnium reus. Et
Salvator dicit Luc. xvi. Quod Jota unum

aut unus apex non preteribit a lege donec omnia
fiant. // Tercio tangit humilitatem obediencie
quia probat fore expedientem cum subdit Ser
vate et facite. Obedire enim debemus instruc
toribus verba salutis nobis ministrantibus. Hec
enim est voluntas dei, ut obediamus rectoribus
qui vices eius gerunt. Et certe ista o
bediencia vitam eternam promittit. Quia ut dicit Sal
vator Math. vii. Non omnis qui dicit michi domine
domine intrabit in regnum celorum, sed qui facit
voluntatem patris mei qui in celis est ipse intrabit.
Dicat ergo Omnia quecumque etc. // Circa primum
sciendum quod doctores ecclesie debent dicere vita ex
emplaris edificacionis, et tuba doctrinalis
predicacionis, fama virtualis operacionis, et
lingua comminatoria increpacionis. Primo dico
quod doctores ecclesie debent dicere illa que sunt sa
lutis hominum necessaria vita exemplaris edificacionis.
Vita enim ipsorum exemplaris debet esse prima vox
prima lingua et prima tuba excitans homines
ad divinam servitutem. Secundum enim Crisostomum super
Math. Prius est bene vivere quam docere bene. Nam
per bonam vitam ascenditur ad bonam doctrinam
magis quam econverso. Et ideo prius debet conari
ad ostendendam bonam vitam auditoribus exemplo
Christi de quo dicitur Act. i. Quod cepit facere et docere.
Cuilibet enim doctori ecclesie dicitur Ysa. xlix. Dede
di te in fedus populi ut diceres hiis qui vincti
sunt exite. Vere dedit deus quemlibet doctorem ecclesie
in fedus populi. i. ut verbis et exemplis comminative
fedet et uniat cum deo populum ab ipso elonga
tum, et ut dicat non solum loquens corporaliter, sed
comminative vivens exemplariter hiis qui vincti
sunt ipsi in carcere peccati vinculis captivi ut
exeant et ad libertatem gracie se convertant. Dicat ergo
deus doctori cuilibet Dedi te in fedus populi, ut dicas
hiis qui vincti sunt exite. // Secundo debent
loqui et dicere tuba doctrinalis predicacionis
et comminative debent predicare et exhortari homines
ad penitenciam. Unde dicitur eis Ysa. lviii. Clama
ne cesses quasi tuba exalta vocem tuam, et annun
cia populo scelera eorum, ut ea ipsi deserant, et
de ipsis peniteant digne. Magnum enim periculum
est doctoribus ecclesie si non annunciant peccatoribus

doctores ecclesie debent loqui et dicere . iiii.
modis

dinam pniam q data e ei de ipis q mori
ent eternalit nisi ea dimittat 2 pniam
agat / Vn d. de9 aut Ezech. iij°. Si dice
te me ad impiu morte morieris / et tu no
annūciauis ei q reuertat a via sua ipia.
2c. Sed̄ sāgne ei9 de manu tua requirā /
Quamaxie g°. debet pdicare pniam Jo-
hanis qui sua pdicacom cepit a pnia
dicens s°. h. Luc iij°. Pniam agite 2c.
Et infra facite fruct9 dignos pnie / Pre
dicanda g°. e pnia / Quia fm Criso. sup M.
Pnia cor emundat sensus illuiat aiam sa
ncit / 2 ad diuinam rcepcom pparat hua
na precordia / De xpo em d. M. iiij°. Q9
Ihs cepit pdicare 2 dice pniam agite
appropinqbit em vob sp p pniam regnu
celor / Quia i°. regnu diuin patit. 2 vio
lenti .i. facientes sibi violencia p pniam
2 abstinencia rapiunt i°. s°. d. Saluator
Tercio debet dice fama vitalis o
pacois / No em soli uita doctoris exempla
ris 2 tuba doctinalis trahit hoies ad bonu
recipere 2 fama celebs que surgit ex
bonorum opum multiplicacoe / Vnde odor
bone fame iustor trahit hoies eciā ad
vita quius repbos dimittat in morte
Vn d. Aps9 ij°. ad Chor. ij°. c. de se 2 de
alijs bonis pdicatoribs / xpi bon9 odor
sumus in hijs qui salui fiunt / et i hijs
q pereunt Alijs quide / odor vite in vita
alijs odor mortis in morte / odor em i°.
qd seruat bona fama iustor 2 bois hoi
bus odor uite / Sz repbis peccatorib e odor
mortis qr in ipo no delectant / s3 ipm re
putant fetidu / et nociuu / Debent g°. co
nari doctores ad faciēda bona opa / 2 ad
iplenda oia diuina pcepta / vt sint famosi
in ipis / de q°. tn no debet extolli / i°. in
supbia offerri / Quia ut d. Saluator.
Luc. xvij°. Cu feceritis oia q pcepta sut
vobis dicite sui inutiles sum9 qd face
debuim9 h. fecim9 // Debet q°. dice
lingwa ominatorie incrpatois / exeplo apha
qui d. in ps Dixi iniqs nolite inique
age / Vbi mediat pusam opacom / Et de
linqntib / Nolite exaltare cornu / vbi me
diat stulta pcti excusacom / Nolite ex
tollere in altu cornu vrm / Vbi mediat
demaria elacom / Nolite loqui adusus
dm iniqtate / Vbi mediat blasphemiam
locucom / Post q ominat eis eterna vindi
nisi ab i°. desistat / dicens Quia de9 iudex
est. Hunc humiliat / 2 hunc exaltat / qr calix
i manu dni vini pplen9 mixto / Verum
tame fex eius no est exinanita bibet
oms peccatores tre / Vinu meru dat de9 ai
suo calice scis qui st in celo / Sz vinu
mixtu dat iustis in purgatorio / Sz feces
dat dapnatis q st i inferno / Bibet ng
oms peccatores tre / Luc. eciā iij°. d. de Joh
q dicebat ad turbas Genimina viperar
qs ondit vob fuge a ventura ira 2c. /
Sed Jam securis ad radice arbois posi
ta est / ois g°. arbor / q no facit fructu bo
excidet. 2 i igne mittet Jsaie g°. iij°.
mois debet dice doctores clamare / et non
debet ee s°. canes muti no valentes la
trare / De multis ei videt q9 dt faciat
pmisssime adhere lingwis eor palatis
suis — Circa scdm sci. q subdita debet
oia face q pcipiēdo st iniucta / s°. i°. de
quo d. Ezech. xviij°. Omnia pcepta mea
custodiuit 2 fecit illa et vita viuet /
Debet eciā fuge oia q phibedo st inter
dicta Vn Aps9 i°. ad Tess. v°. Omnia p
bate q bonu e tenete / ab omi spē ma
la abstinete vos / Debet eciā adutere oia
q ad monēdo st consulta Math. iiij°. d.
Saluator / Q no in solo pane viuit
homo s3 in oi vbo qd pcedit de ore dei
Certe pdicator qui3 catholicus in oi p
dicacoe sua sit e vtilis 2 catholica qsi os
dei est / Vn ipe d. ita p Ezechiele Si
separaueris pciosu a vili qsi os meu eris
Ergo vba monitoria et exhortatoria q
pcedunt de ore doctoris catholici qsi de ore
dei pcedunt / Et io oia st adutenda 2 reci

piendi/ quia omnia sunt ad edificationem Iuxta illud apostoli
i. ad Chor. xiiii. Omnia ad edificationem
fiant/ et infra eodem Omnia honeste et secundum
ordinem fiant in vobis = Certo debent
esse Que committendo sunt consilia/ Certo enim
solum debent subditi maiorum precepta et
fugere ab eis interdicta/ et adimplere per eos
consulta Verum et videre et esse que ipsis commu-
nitatibus explanavit sunt consilia/ Idem enim fuit
Moysi Exo. xxv. Inspice et fac/ secundum exemplar
i. quod tibi in monte monstratum est/ Christus etiam
dixit apostolis suis secundum Iohannem xiii. Exemplum
dedi vobis ut quemadmodum ego feci vobis
ita et vos faciatis/ Omnia ergo debent
ista subditi in gloriam dei facere/ quia omnia
bona que fiunt/ sive sint precepta sive consulta
sive etiam per sanctos homines consilia in gloriam dei
fiunt/ Omnia ergo ut dicit apostolus ad Philip. ii.
facite sine murmurationibus et hesita-
tionibus ut sitis sine querela simplices filii dei
sine reprehensione in medio nationis prave at
perverse Ista ergo omnia considerare debent sub-
diti diligenter ut faciant ea que a maiori-
bus suis sunt eis precepta/ et fugere que ab
eis sunt interdicta/ et adimplere que sunt per eos consul-
ta/ et etiam esse et contemplari que sunt per eos exem-
plata consilia/ Sic enim docet apostolus ii. ad
Chor. vi. In omnibus itaque exhibeamus nos
sicut dei ministros/ In omnibus dicit exequendis et
fugiendis adimplendis et contemplandis/ Sed
prohdolor de multis dicit apostolus ad Philip. ii.
Omnes i. multi de omnibus que sua sunt querunt
non que ihesu christi. Illi enim querunt que sua sunt
non que ihesu christi qui non faciunt precepta/ nec fu-
giunt interdicta/ nec adimplent consulta/ nec contem-
plantur consilia per viros iustos ostensa per
superiores suos = Circa tertium sciendum
quod in humili et devota obedientia est initium
christiane religionis Unde christus dixit illi
iuveni qui volebat sequi christum Mt. xix.
Si vis ad vitam ingredi serva mandata/
Bene ergo erit illi qui poterit dicere sicut ipse
dixit Omnia hec custodivi a iuventute
mea/ In ipsa etiam est Iudicium divine di-

lectionis Unde Salvator dicit Mt. xiiii. Siquis
diligit me sermonem meum servabit Et Io.
xv. dixit apostolis Vos amici mei estis
si feceritis que precipio vobis/ In ipsa etiam est
exercitorie exterminium extreme dampna-
tionis/ Unde dicit Salvator Io. viii. Siquis
sermonem meum servaverit mortem non gusta-
bit in eternum/ Ergo per oppositum qui non servaverit
mortem gustabit eternam In ipsa etiam est consummatio
eterne fruitionis Apoc. i. dicit Beatus qui legit
et qui audit verba prophetie huius et servat ea
que in ea sunt scripta Legere enim et audire divine scrip-
ture verba non sufficit ad acquirendum eternam
beatitudinem/ nisi sequitur realis observantia Sed
potius eternam maledictionem/ Unde dicit dominus Deut.
xxviii. Si nolueris audire vocem domini
dei tui/ ut custodias et facias omnia manda-
ta eius/ venient super te maledictiones In principio
vero capituli dicit ita/ Si audieris vocem
domini dei tui ut facias et custodias omnia
mandata eius venient super te benedictiones/ et
signanter dicit benedictiones in plurali propter
duplicem benedictionem que promittitur servantibus man-
data dei/ Quarum prima est benedictio gratie
in presenti/ et secunda est benedictio glorie in futuro
Quam nobis concedat Ihesus christus qui est benedictus
in secula seculorum Amen Feria iiii. ii. ebdomade xl. sermo.

Ecce ascendimus Ierosolimam

Mt. xx. Quia secundum Ieronimum Ieiunio
sedantur passiones corporis/ et oratione sedantur pesti-
tes mentis Hinc est quod ieiunium minus est
validum si non adiungatur sibi oratio devota
Propterea quod sancta mater ecclesia in hoc sacro ie-
iunii tempore hortatur fideles nunc verbis/ nunc
exemplis/ ut intendant devote orationi/ Unde
feria secunda huius ebdomade adduxit ad hoc
exemplum Danielis prophete/ Hodie vero adducit
ad hoc idem exemplum sancte mulieris s. Hester
Regine que devote oravit exaltando di-
vinam omnipotentiam/ Allegando humanam
deficientiam/ et implorando divinam mi-
sericordiam/ Unde hodie legitur loco epistole
illa lectio que incipit Oravit hester ad

Ancy etc. Et scribitur Hester xiiij. In qua quidem
leccione orauit principaliter pro generali liberacione
humani generis a potestate dyaboli / Et secundario o-
rauit pro spirituali liberacione hominis a seruitute peccati
que duplex liberacio fuit figurata in preclari
liberacione Judaici populi a crudelitate
Aman eius inimici / et aliorum in hoc adherencium
sibi Cuiusquidem liberacionem postulabat / Et
tamen prima et secunda liberacio / non potuerunt / nec
poterunt esse nisi in virtute et merito passionis christi / Ideo
orauit ecclesia quod post istam leccionem legatur
hodie euangelium de quo sumptum est verbum propositum.
quod scribitur Mathei xx. et incipit Ascendens Jhesus
Jerusalem etc. In cuius principio narratur quo
christus predixit apostolis suam passionem In proximo
futuram dicens filius hominis tradetur etc. Et quoniam
illa sancta Hester petebat populi sui glorificacionem
dicens Conuerte luctum nostrum in gaudium Ideo
in euangelio adducitur quedam alia sancta mulier videlicet
Salomee / que hoc idem filiis pro filiis suis pe-
tiuit dicens christo Dic ut filii mei sedeant
etc. Vlterius quia ista Hester cum esset Regi-
na / cum orare voluit / multum humiliauit
se / quoniam depositis vestibus Regiis / vestes lu-
gubres assumpsit Ideo christus in fine euan-
gelii exemplo sui hortatur nos ad veram hu-
militatem dicens Qui voluerit inter vos maior
fieri sit seruus vester etc. Sequitur Sicut
filius hominis venit non ministrari sed ministrare
et dare animam suam redempcionem pro multis //
Hiis visis reuertamur ad verbum propositum Ecce
ascendimus Jerusalem / quod fuit ad litteram verbum
christi predicentis suis apostolis passionem suam in Jerusalem
de proximo futuram / Sed secundum spiritualem
intelligenciam verbum est eiusdem / fideles su-
os ad ascensum perfeccionis per Jerusalem intellecte ex-
citantis et animantis / In quo quidem verbo
mistice intellecto Ipse magister perfeccionis volens
nos post se trahere tria nobis innuit cum
dicit // Primo enim dirigit oculum intellecti-
uum Ad incedendum cautius Secundo astruit
meritum exaltacionis / Ad procedendum virilius
Tercio exprimit terminum quietacionis / Ad appe-
tendum feruencius // Primo dico quod in signe
vocis Ecce demonstratiue dirigit oculum in-
tellectiuum / Ad incedendum cautius / cum dicat
Ecce Scriptura enim sacra sepissime dicens
Ecce Nostrum dirigit maiorem oculum ut cautius
incedamus / Sicut Ysaie xl. dicitur cunctis predicatoribus dic
ciuitatibus Jude .i. vniuersis ecclesiis / Ecce deus
vester / Ergo cautius incedite ne suam gra-
ciam offendatis / Et Luce xxi. dicitur nobis
Leuate oculos vestros / ecce appropinquat redempcio
vestra // Secundo astruit meritum promotiuum
Ad procedendum virilius / et hoc in ascensione
motis / cum addit ascendimus Istud enim as-
cendere spiritualiter intelligendo / designat spiritua-
lem profectum de virtute in virtutem donec atti-
gatur perfeccionis status / ad quem ascendunt viri
iusti In psalmo enim dicitur Illuc ascenderunt tri-
bus domini .i. illi qui sunt conformes yma-
gini filii dei / Ad confitendum nomini domini / Vnde
Gregorius dicit Ysaie ii. Venite ascendamus ad mon-
tem domini .i. ad perfeccionis statum Tercio exprimit
terminum quietacionis Ad appetendum feruencius
Et hoc in visione pacis cum addit Jerusalem
que interpretatur visio pacis / Certe status
perfeccionis iuste feruenter debet appeti / Quia in
ipso est pax pectoris / et firma spes de pa-
ce eternitatis In ipso eciam est requies mea
eo modo quo quietum potest in vita presenti
Quia secundum Augustinum Inquietum est cor meum
donec quiescamus in deo / De ista Jerusalem
loquitur sapiencia incarnata que christus est Ecclesiastici xxiiij
dicens In Jerusalem potestas mea / In Jerusalem dicitur
.i. in ecclesia celesti / vel eciam in ecclesia terrestri
vel in statu perfeccionis / In quolibet enim istorum
relucet potestas dei principaliter tamen secundum
magis et minus Magis enim relucet in
Jerusalem celesti quam in ecclesia que militat in terris
Et magis in statu perfeccionis / quam in statu a-
liquo inperfeccionis ecclesie In ipso enim spiritualiter
habitat deus / Vnde in psalmo Benedictus dominus qui
habitat in Jerusalem // Circa primum sciendum quod iste
Ecce nostram erigit intencionem ut incedamus
cautius propter ius^or scilicet propter excidium humane
dissolucionis / Morte enim corporali semper debemus
habere ante oculos ut omnia temporalia contempnamus
Quia ut dicit Jeronimus in epistola ad Paulinum
Facile contempnit omnia qui semper se cogitat esse
moriturum / Vnde dicit Ysaie xl. de omnibus ho-

b) Ecce omnes q̄ uestimentu atteret tine
a comedet eos. Signat d. omnes. Quia
ut d. i. Reg. xiiii. Omnes morimur et q̄si aque
dilabimur sup t̃ram q̄ non reuertunt. Et signant
cũ d. Sicut uestimentu atterent. Corpa
em sunt quedam uestes aıarum. Et ad litram
sicut uestes uetustate ꝯsumunt, Ita huma
na corpa infirmitate et uetustate deficiunt
et morte ꝯterunt. Et signat cũ d. tinea
comedet eos. Quia sicut tinea q̄ nascit de pa
no pannu ꝯsumit, Ita u̾mes et bufones q̄
de humano corpe gn̄ant ipm corrodunt
comedunt et ꝯsumunt. Propt̃ ex iudiciu
ext̃me discussionis. Siue em comedam⁹
siue bibam⁹ siu q̄d aliud faciam⁹ semp
debem⁹ h̄re ante mentis oclos s̄m q̄d con
ext̃mu iudiciu in q̄ discucient̃ merita
om̄i. Et reddet̃ cuilz s̄m q̄d in corpe ges
sit. Certe istud ext̃mu iudiciu reducit nb
ad memoriam et p̄ntat mentis oclis. Jac.
v. cu d. Ecce iudex an ianua assistit
q̄si dicat Jam e gpe parcitis vos ad
digne ocrrendu ei. Et in canonica iude
d. Ecce ueit dns in scis milibz suis
facere iudiciu ꝯt omnes, et arguere impios
de oibz opibz impietatis eorum. Propt̃ ex
suppliciu ext̃me dapnatoıs ex dapnacom
et̃na peccato sp debem⁹ h̄re an oclos mentis
nr̃e, ne p pcta nr̃a ipam incıdam⁹.
Vn d. Apoc. ii. de qualibz pccatrice aıa
cu q̄ mechant demones et eciam hoies ma
li. Vna em mala aıa mechat cu alia qn
seq̄ et imitat ipius mala voluntatem
Ecce mitto eas. s. pccatricem aıam
in lectu sup infirmitate. Et qui mechant̃
cu ea. i. qui sequnt et imitant̃ ei⁹ impi
am voluntate, in tribulatone maxia erunt
nisi pniam egerint ab opibz suis. O q̄
utilis e digna pnia, Virtute em ipius
euadit pena et̃na. Eciam demones ipi
euaderent si digne peniterent. Propter
ex stupendu bte fruitoıs et̃na em gl̃az
sp debem⁹ h̄re an mentis oclos. Quia
ibi erit t. bonu summu q̄d nec oclus ui
dit, nec auris audiuit, nec in cor hoıs

ascendit. Et certe qui magis cogitaret de
isto bono bn̄ficio taliter sp uiueret vi
tando mala et faciendo bona, ut ad ipm
attingere posset. Ibi em e illa merces de q̄
loquit xp̄s Apoc. ult. dicens. Ecce uenio cito
et merces mea mecu est, merces q̄dē mag
na nimis. Vn̄ dem fuit Habrae Gen.
xv. Ego ptector tu⁹ su dixit ds, et mer
ces tua magna nimis. De qua eciam d.
Sap. v. Justi aut imppetuu uiuet, et
apud dnm e merces eorum, et cogitatio eorum
apud altissimu. Jdeo sp ex cogitatio iustorum
e sp apud altissimu q̄ est eorum merces obiectiua.
Accipiet regnu decoris et dyadema
speci. i. dyadema preciosu de manu dni.
Ergo ppt ista iiii. vz. ppt morte nob
certam, Propt̃ discussionem et disceptacionem
ext̃ma, Propt̃ dapnacom et̃na peccatoribz
parata, et ppt fruicom bn̄ficia debem⁹
sp erige intellectum oclm ut caueam⁹ mere
dam⁹. Sed proh dolor multi sunt q̄ de istis
parum cogitant, et io ad superiora oclos men
tis sue non erigunt, Sz poci⁹ statuunt oclos
suos declinare in t̃ra in q̄ sp iacet sepul
ti. Vn dici pt de eis p figuram i. q̄d fuit
dem de Holoferne Judith. xiiii. Ecce
Holofernes iacet in t̃ra, et caput eius
non est in illo. Holofernes interptatur infirmitas
dissensionis, et sig̃t qlibz peccatorem, qui non ma
nes firm⁹ in eo sz discedit ab ipo p peccatum
Talis rewa Jacet in t̃ra q̄r solu diligit
et q̄r amplexat. Cu tn̄ dicat Apoc. viii.
Ve ve ve habitantibz in t̃ra. Et caput ei⁹
i. ro q̄ caput e hoıs non est in illo. quia
talis non uiuit s̄m rom sz s̄dm sensualitatem
sicut pecus. Certe s̄dm sctm. Qui uult
ascende ad pfcoıs statu debz h̄re q̄tuor.
vz. Jnnocenciam in opone, Munditiam
in affectione, Paruificenciam in sui re
putatione, Beniuolenciam in loquutone,
que q̄tuor tangunt in quoda lo. ps. Queit
em sic pp̄ha. Quis ascendet in montem
dni aut quis stabit in loco sco ei⁹. Res
pondet Jnnocens manibz. Hoc q̄ntum ad
primu vz. q̄ntum ad Jnnocencia in opacoibz

Que per manus intelligitur. Dicitur enim Job. xxii°. Salvabitur innocens, salvabitur autem in munditia manuum suarum, i. innocentia operum suorum. Innocentes enim et recti adheserunt michi. Dicit David propheta in psalmo. Sequitur: Et mundo corde. Hoc dicit quantum ad secundum, videlicet quantum ad puritatem cogitationum et affectionum. Verecundus erit omnis homo qui potest dicere deo: Tu scis domine quod nunquam concupivi feminam et mundam servavi animam meam ab omni concupiscentia, sicut dixit illa Sara que dixit sicut habetur Thobie iii°: Tu scis domine quia nunquam concupivi virum etc. Quia beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt Mathei v°. Sequitur: Qui non accepit in vano animam suam. Hoc dicit quantum ad tertium, videlicet quantum ad purificationem in sui reputatione. Quamvis enim omnis peccator accipiat in vano animam suam, et pro vano obliget eam ad penam eternam, quia pro peccato quod est nichil, specialiter autem homo superbus, quia nullum peccatum plus habet de vanitate quam superbia, eo quod nichil sit in homine penitus de quo superbire possit. Beatus ergo est ille de quo dicitur in psalmo: Qui non respexit in vanitates et insanias falsas, i. in superbias, que non sunt nisi quedam fumus, et quedam insanie mentis, per quas homo superbus extollitur, quia presumit multa de se que tamen omnino sunt falsa. Unde superbia hominis vanitas vanitatum est et insania falsa. O filii hominum dicitur in psalmo: ut quid diligitis vanitatem et queritis mendacium, quasi diceret periculose diligitis et queritis. Sequitur: Nec iuravit in dolo proximo suo. Hoc dicit quantum ad quartum, videlicet quantum ad benivolentiam in locutionibus. Homo enim veraciter et fideliter debet loqui suo proximo, et non dolose. Exemplo Christi de quo dicitur i° Petri ii°: Qui peccatum non fecit nec inventus est dolus in ore eius. Et a lingua dolosa petit liberari propheta in psalmo dicens: Domine libera animam meam a labiis iniquis et a lingua dolosa. Quis ergo ascendet in montem domini, i. in statum perfectionis? Certe qui habet innocentiam in opere etc. Sed certe multi sunt qui non ascendunt in istum montem, i. in statum iustitie perfecte, sed per oppositum ascendunt in alium montem, in montem scilicet

honorum et dignitatum ac divitiarum huius seculi. De quibus dicitur in psalmo: Superbia eorum ascendit semper. Vellent enim si possent assimilari altissimo, quorum quilibet dicit sicut ille dicebat in corde suo Ysa. xiiii°: Ascendam super altitudinem nubium, i. honorum insignium, et similis ero altissimo. Tamen ibidem subditur: Verumptamen ad infernum detraheris in profundum laci. Nos ergo nolumus ascendere ad montem istum per scalam superbie, que ruinosa est, sed ascendamus ad montem superdictum per scalam sanctitatis, que habet illos quatuor gradus qui sunt dicti. Cuilibet enim sic ascendenti dicetur in die iudicii, id est Luce xiiii°: Amice ascende superius, scilicet in celum, et erit tibi gloria coram simul discumbentibus, scilicet in quinto paradysi. Circa tertium sciendum, quod illi qui iam ascenderunt in Ierusalem que interpretatur visio pacis, i. qui iam sunt adepti statum perfectionis, iam tenent titulum divine adoptionis. Quia in tranquillitate, i. viri pacifici sunt filii dei adoptivi. De quibus dicitur Mathei v°: Beati pacifici quoniam filii dei vocabuntur. Parant lectulum divine habitationis, quia Ierusalem, i. in pace factus est locus eius, et habitatio eius, i. quia in Syon, sicut dicitur in psalmo. Gustant ferculum divine consolationis. Habitantibus enim in hac Ierusalem, i. in statu perfectionis religionis spiritualis Christus ferculum sue consolationis, dicens Jo. xiiii°: Pacem meam do vobis, pacem relinquo vobis. Audiunt Jubilum divine exultationis vel exaltationis, quia sicut dicitur ad Ephesios v°: Pax dei que superat omnem sensum custodiat corda vestra et intelligentias vestras. Et ad Colocenses iii°: Pax Christi exultet in cordibus vestris. Bonum ergo est stare in ista Ierusalem, et malum est descendere ab ipsa. Christus enim precepit apostolis ne discederent ab Ierosolimis Actuum i°. Quia ut dicitur Luce x°: Homo ille qui descendit ab Ierusalem in Iericho incidit in latrones, qui vulneraverunt in naturalibus et spoliaverunt gratuitis, ipsumque semivivum reliquerunt. Maneamus ergo in ista Ierusalem in pace tenentes titulum divine adoptionis, parantes

secutu dine dulcedinis / Gustantes pabulu
dine (con)solacois / Et audientes iubilu me-
lis aurib(us) dine exultacois ut tandem
ab ista infima transferant(ur) ad illa sup(er)na
Ierlm / vbi h(abunda)t oia erut p(er) gl(ori)am / q(ue) st hic p(er)
gr(aci)am / de qua d(icit) ap(osto)ls ad Gal. iiij°. Illa
q(ue) sursu est Ihrlm libera est / q(ue) est m(ate)r n(ost)ra
Ad q(ua)m nos p(er)ducat / ip(s)e r(e)d(emptor) dns Ihs Xps Ame(n)

feria vta

M ortuus est diues et sepultus est in infernum. Luc. xvj°. Sepe d(ictu)m est
sup(er)ius / q(uod) lcum cor(in)t(hios). multu est mirabi-
le / si ipm no(n) cometet deuota or(aci)o / p(ro)pt(er)
qd sca m(ate)r Eccl(es)ia sepe in h(oc) sacro t(em)p(or)e hor-
tat(ur) suos filios ad deuota or(aci)om / Hunc
vbis nu(n)c expliss / s(ci)l(ice)t exe(m)plo Ezechie Regis
et p(ro)phe Danielis / et eciam ip(s)i(us) Hest(er) (re)g(in)e mu-
lieris / Dep(re)c(ati)o q(uia) or(aci)o / nullus ec(ia)m ap(u)d d(eu)m ef-
ficiac / nisi orans (con)fidet in eo / et ab ip(s)o
sperat exaudiri / Ideo in ista q(ua)d(ra)g(esima)ta feria
legit(ur) ec(cles)ia ista lc(ci)om / q(ue) sc(ri)bit(ur) Iere(mie). xvij°.
et incipit Hec dicit dns de(us) Maledictus
homo qui (con)fidit in hoie (et)c(etera). In qua ondit
p(ri)mo q(uod) intitu(m) p(er)iculosu(m) est hoi (con)fidere
inq(ua)tucu(m)q(ue) p(er)ite(m) in deo / Propt(er) qd d(icit) Male
dictus ho qui (con)fidit in hoie (et) ponit carne(m)
brachiu(m) suu(m) .i. qui p(er) carnale hoiem sp(er)at
simplic(ite)r adiuuari / Talis fuit ille diues /
de q(uo) loq(uitu)r hodiernu(m) euan(geliu)m qd sc(ri)bit(ur) Luc.
xvj°. Et incipit Homo q(ui)dam erat diues
qui tot(ali)t(er) (con)fidit in hoie .i. in seipso / et po-
suit carne(m) brachiu(m) suu(m) / q(ui)o de suo uen-
tre fecit d(eu)m suu(m) / et ideo fuit maledictus
.i. malo pene et(er)ne addictus / Quia ut
(con)tin(ue)r addit(ur) / Cu(m) fuit mortuus sepult(us) fuit
i(n) inferu(m). Sz intitu(m) est fructuosu(m) et salu-
tiferu(m) (con)fidere in dno / Vn addit(ur) in ista ep(isto)la
seu lcoe q(ue) legi(tur) lo(co) ep(isto)le Benedictus vir qui
(con)fidit in dno / et erit dns fiducia eius
Exe(m)plu(m) pot(est) ad h(oc) euan(geliu)m hodiernu(m) de
illo paupe lazaro qui solu(m) (con)fidebat in
dno / et m(er)ito / Quia omnes hoies dese(re)-
bat ipm (con)tempsit iste diues / Quia paup(er)
cupiebat saturari de micis q(ue) cadebant

de mensa diuitis / et nemo illi dabat / Mag(is)
enim canes ei (con)p(ro)p(er)antes canes q(ui) lingebat ul-
cera eius / p(ro)pter hoc q(uia) (con)fidit in dno / fuit
dns fiducia eius / Quia ut (con)tin(u)er d(icit)(ur) in e-
uangelio / Cu(m) fuit mortuus / fuit ei(us) a(n)i(m)a de-
portata p(er) angelos in sinu(m) Habrae .i. i(n)
locu(m) quietis / Ex quibus app(ar)et q(uod) d(ictu)m est
vbu(m) qd d(icit)(ur) in fine lcois / q(uod) d(eu)s qui scrutat(ur)
renes (et) corda dat vnicuiq(ue) iuxta viam
sua(m) .i. iuxta op(er)a sua / qd exp(re)sse dixit pat(er)
Habraam / illi diuiti qui cu(m) ess(et) in torme(n)-
tis petiuit gutta(m) aq(ue) ad sue lingwe refrige-
riu(m) / q(ua)m no(n) potuit obtinere / Vn dixit ei
Habraam Fili recordare q(uia) recepisti bo(na)
in vita tua / et lazarus sil(iter) mala / p(ro)pt(er) qd
ipe nu(n)c (con)solat(ur) / tu uo cruciaris / Qz aute(m)
sit multu(m) p(er)iculosu(m) / q(uia) da(m)pnabile (con)fide(re) in
quocu(m)q(ue) hoie / eciam in seipso / et no(n) curare
de deo / s(ed) solu(m) de mu(n)do / et de uentre suo /
ostendit euident(er) vbu(m) (pro)positu(m) / Mortuus e(st)
diues (et) sepult(us) est in inferu(m). In q(uo) quide(m)
vbo Saluator tria innuit euident(er) nob(is)
scz. Quid (con)tempnendu(m) / q(uia) laqueus mundane
p(ro)sp(er)itatis / Quid p(er)horrendu(m) / q(uia) t(er)minus
humane mortalitatis / Quid eciam p(er)caue(n)-
du(m) / q(uia) puteus et(er)ne calamitatis / Primu(m)
tangit cu(m) d(icit)(ur) diues / Que t(em)p(or)ales diuicie
s(un)t (con)tempnende / q(uia) vix p(ossu)nt acq(ui)ri sine pecc(at)o
Vn Eccl(esiasti)ci xj°. d(icit)(ur). Si fueris diues no(n) eris im-
munis a pecc(at)o / Itez Paup(er) moratur cu(m) hoie
solu(m) em (con)solant(ur) hoiem in hac vita / q(ue)
multu(m) est breuis / Vn d(icit) Iob xxvij°. Di-
ues cu(m) dormierit nichil secu(m) afferet / Aperiet
oculos suos / s(ed) in alia vita / (et) nichil inueniet
Mali enim diuites cu(m) moriunt(ur) nichil secum
portat p(re)t(er) pecc(at)a / et in alia vita nichil in-
ueniunt / nisi pena et(er)na / Scdm tangit
cu(m) addit Mortuus est / Vere mors corpora-
lis multu(m) est horrenda / Quia s(ecundu)m illu(m)
ph(ilosoph)m / Vltimu(m) t(er)ribiliu(m) e(st) mors / Qd bn (con)fi(t)e-
rebat ille q(ui) dicebat in ps. Cor meu(m) co(n)-
turbatu(m) est in me / et timor mortis cecci-
dit sup(er) me / Timor (et) tremor uenerut sup(er)
me / Vere formidare dz ho multu(m) / time(re)
(et) tremere cu(m) cogitat de morte / Terciu(m) tangit(ur).

au dicit Et sepult9 est i infnu Vere stul
tus est qui no cauet q̄ in hac uita ne pt
ista sepeliat ei9 aia i infno Quia ut d. In
infno nlla e redepcio Nec est ibi aliqua
consolacio Quia ut d. Ecc. xiiij. Apud in
feros no est inuenire cibu .i. aliq consolac
De dapnatis ei d. in ps Sicut oues i inf
no positi st mors depascet eos Si. ei oues
i estate conglomerant se et ponit se una sup
alia p refrigeriu Quia ut d. Una alia
refrigerat et in hyeme p calore Sic
dapnati in infno coprimet se credentes i
uenire refrigeriu ct calore et ct frigus
calore Quia ut d. in Job Transibunt ab
aqs niuiu ad calore nimiu Sed no e
ita Nllm em inuenient solatiu n. sub
sidiu qr mors ipi eterna depascet eos De
sco Mortu9 est diues Circa pmu ubi
Saluator innuit Quid contepnendu qr
laqus mundane psperitatis cu d. Diues
sco qr diuicie tpales st contepnede et h.
Quia relinqt In acqrentib iniqte In
possidentib anxietate In diligentibus
difficulte In fugientib simplicitate
De pmo d. in ps Ecce ipi peccatores et
habundantes in sclo obtinuerut diuici
as Vn d. q peccatores 2 habundates i sclo
.i. in sclari malicia astucia fraudulencia
et auaricia obtinuerut diuicias Tales
em peccatores et qui habundat in iniqtate
et in quib refrigescit caritas Tales con
obtinet diuicias i mudo isto Quia ut
d. vulgata auctas Omnis diues est
iniqus uel heres iniqi Vn d. Michee vi.
Qr diuites repleti st iniqte Rarissime
ei contigit q aliqs diues sit sine macula
saltem cupiditatis 2 auaricie Et eciam int
dum calupnie et oppssionis pauperu Prop
ter qd d. Ecc. xxxi. Qr btus diues q
inuentus e sine macula Et ne btus Quia
raro contingit Propt qd subdit Sapiens
Quis e hic et laudabim9 eu Fecit em
mirabilia in vita sua Et ecce ille q calup
niat pauperem ut augeat diuicias suas
dabit ipe diciori se et egebit pu. xxij.

In ps d. Qr diuites eguerut 2 esurierut
Relinqut g. tpales diuicie in acqrentibus
pctm et iniqtate Quia rarissime acqrut
sine pcto De scdo d. Ecc. v. Saturitas
diuitis no sinit eu dormire Certe em
d. qr diuicie tpales cu labore acqruntur
cu timore possident et cu dolore amittunt
Multu em erat anxius Et q no potuit dor
mire diues ille De q d. Luc. xij. Qr hoi
cuiusdam diuitis ager fructus uberes at
tulit Cogitabat int se dicens Quid faciam
Quia no heo ubi congregem fruct meos
et dixit Hoc faciam destruam horrea mea
et maiora faciam et illuc congregabo oia que
nata st michi et dicam aie mee Aia mea
Multa habes reposita bona in anos plu
rimos Requiesce comede bibe 2 epulare
Et dixit illi dns Stulte ac nocte repetent
aiam tua a te Que aut parasti cui9 erunt
Forsan potuit sibi dici alienorum Quia ut
in ps dicit Relinqunt se alienis diui
cias suas Thezaurisat em 2 ignorat cui con
gregabit ea Patet g. qr diuicie tpales relin
qut in possidentib anxietatem Sunt em
anxij diuites et de augendo diuicias et
de custodiendo ipas et int du de appetendo
2 desiderando eas acqre illicitis modis
Propt qd d. aptls .i. ad Thymot. vj. Qr
qui uolut diuites fi. incidut in laqum
et in temptacionem dyaboli et desideria multa
inutilia et nociua que mergut hoiem in
interitu et pdicionem Et dicit signanter qui uolu
diuites fieri no dicit qui sut diuites
Potest em ho esse diues sine tali anxietate
et imoderata cupiditate Dico tercio qr reli
qut in diligentib difficultatem Scdm em
Saluatore Mt. xix. Difficile intrabit di
ues regnu celorum Et loquit de diuite i
mate suas diuicias et in hijs confidente
ac cor suu apponente ct illud ps Diuicie si
affluant nolite cor apponere Re ula sic est
difficile diligente inordinate suas diuicias
et in ipis confidentem Qr manentibus huius
dileccione 2 confidencia intrare no pt Regnum dei
Quia nichil est iniquius qu amare pecuniam

q diuicie st contepnede pt .iiij.or

p inordinate Ecc. v. Sic em diffic^le est
camelus intrare p foramen acus / manente
no gibbo q est sic diffic^le / q e impo^le / Ita
difficile est diuite ecm intrare in regn
celorum. Immo sm sniam xpi / ibidem facilius
camelum intrare p foramen acus etc. Et for
facilis / Quia ista difficultas posset amo
ueri p naturam ul p arte. Ista aut nullo modo
nisi p ubo diuinam / Vn q dr Ecc. v. Qui
amat diuitias fructum no capiat ex eis
Immo dr et plus sz / Quia no solum fructum
no capiet sz maxim dampnum sequatur / Certe
tes diuitie sic amate st diuitie conseruate
in malum dni sui Ecc. v. Relinquit g i di
ligentibus difficultate / et q impossibilitate
intrandi in paradysum / Secundo dico q relinquit
fugientibus simplicitate / Sicut em qui am
plexantur diuicias plenum st malicia et frau
dulentia Ita qui fugiunt et relinquunt diuici
as p xpm plenum st simplicitate et innocentia
Sunt em paupes tales rebus tpalibus sunt tn
diuites in virtute Ecc. xliiij. Vn aplus dr
sic ii ad Corinth viij. altissima paupertas
eorum exeruit in diuicias simplicitatis. De
nuo istorum fuit btus Job Qui quamuis eet
diues rebus / erat tn paup spu / q2 non
ponebat cor suum n finem ultimum i diui
cijs Vo erat hui^s eorum / sz potius De nuo
eorum tamen fuit ille Zacheus qui recepit xpm
hospicio De q h. Luc. xix. De nuo tali
um quamaxime fuit illi De quibus dr Jac. ij.
Deus elegit paupes in hoc mundo diui
tes aut in fide et heredes regni celorum /
Quia ut dr Mt v. Bti paupes spu etc
Et Mt xix dr illis qui p xpm reliquerut oia
et sequti st xpm / Centuplum accipietis / et
uitam eternam possidebitis Omnes g sunt
paupes realiter sunt tn ditissimi in fina
spe Illi ecc qui st diuites / et tn diuicias
inordinate no diligunt st diuites in deum /
Sz illi qui eas diligunt / et illicite acqrunt
no st diuites in dm ss dr Luc. xij. Vnl
ne g tpales st contempnende / q2 st piculose /
Vn Saluator Luc. vj. Ve nobis diuiti
bus qui hetis consolacom uram / Et

Jac. v. dr eisdem Agite nunc diuites / plora
te ululantes in miserijs uris q aduenient
uob Quali em diuites qui erunt i inferno
dicet ita Quid nob pfuit supbia / aut di
uiciarum iactancia / quid contulit nobis / Certe
nisi pccm et pena eterna / Contempnamus g
tpales diuicias / et appetamus spuales / q
sunt diuitie salutis Ysa xxxiij. Diuicie
salutis sapia et scia / et timor dni ipe the
saurus eius / Circa scdm scilicet q mors cor
palis multum est phorrenda / Quia ho nescit
qn vel ubi / vel in q statu / ul quomodo morietur
Nichil em est certius morte / et nichil e incertius
hora mortis / De morte ista dicendum st
iiij. Primo q eius cursus / est necius et irreu
tabilis / Eius modus est subitus / et impcep
tibilis / Eius morsus e rabidus / et mi
rabilis / Eius effectus e horrendus et ipmu
tabilis / De p dr aplus ad Heb. ix. Qr sta
tutum est homi semel mori / Statutum e quide
p diuinam sniam p pccm primi parentis
Per ipm em intrauit mors in orbe tra
rum ut dr ap^us / Ista em e lex adam i. in
ducta p Adam ut dr in ij. Rg Lex utique
q nullus habuit exceptom in aliquo hoie / Ecc
in dno ihu xpo / Cursus g mortis est
necius et irremutabilis / Vnde dr Ecc. xviij.
No vereatis usq ad mortem iustificari
Quam ut infra seq. A mane usq ad uespam
immutabitur tps / Vn dr No uereatis i.
No differas / no parasceues iustificari
i. a pctis redire ad iusticiam / usq ad morte
sz spp uiues et sanus confiteberis Quare /
Certe / quia / A mane usq ad uespam i
mutabitur tps / scilicet tps uite / in tps mortis /
Temp^us mortis in tps vel breuis / Est g
modus mortis subitus et iperceptibilis / Quia
nescit ho finem suum i. tps et hora finis sui
De tuo dr Ecc. x. Homo cu mortuus fuit /
hereditabit bestias / serpentes / et vermes conser
uant e ista hereditas / et tn ista de lege com
addit oib ho / Job xiiij. Homo cu mortuus
fuit i. uita puatus / nudatus spp bonis qua
libus atq consumptus spp q ad uires corporalis /
Vbi queso est / Certe scdm aiam / est vel

Mors corporalis multum est phorrenda quantum multa

in padiso / vel in purgatorio / vel in infno
Veritate aut no pt vide aliqs ho / in quo
istor triu locor sit aia eius / Sed qnt ad
cor9 pt cito videri qr e cu sua vilissima fe
ditate / vz. cu bestijs .i. cu bufonib3 / et cu
vmib3 / et cu spentib3 / De qrto dicit illa
mulier Thecuites ij° Reg. xiiij°. Omes mq
morim et qsi aque dilabim9 q no revtut.
Vere omes hoies fluut z dilatut. sicud
aq et ingdiut foveas / de quib9 pt9 mor
te nuq revtut. sp ad ista vita morte
Quia ut dr. Sap. ij°. No est agnitus qui
sit reversus ab inferis / et btus Job dicit
No revtet oclis me9 ptq morte / vt uide
at opa bo sp tpalia que dimisit Job
xiiij°. Mortis g° morsus / e rabidus et mai
rabilis / et status e horridus et imuta
bilis Caveat g° ois ho q psuet seipm
a pctis / Vel salte digna pniam agat de
ipis Quia mors pctor pessima dr. i ps
Dicat g° quilz pctor deo illa vba Job .x°.
Dimitte me g° deus ut plaga paulu
lu dolorem meu .i. pcta mea q sut cu dolo
rib / Anteqm vada et no revtar zc. usq
ibi horror inhitans / Studeat co(n)tta
tis opib3 / et in ipis psevet / Quia pcio
sa est in cospcu dni mors scor ei9 / in ps
Illi aut sci sut qui moriutur in dno / et
p h° sut bti Juxa c. Apoc. xiiij°. Bti mor
tui qui in dno moriutur. // Circa tciu
scd. M ista sepultura infnale de qua
dr. hic M sepultus e in infnu / debent
omes hoies pcavere / ne incidat ipam / qm
ibi e etnu dapnu dine visiois etne
vmis intne corrosiois / etnus ignis
etne cobustiois / Et etna / fames sine
scoplacois / Propter pmu dixit ille Eze
chias sci. Rex ysa. xxxviij°. Vada mq
ad portas inferi. Seq. dixi / no videbo
dnm in tra viventiu / Certe quicuq des
cedit sm aiam ad infnu inferiorem /
nuq videbit facie dei .i. diuitatem
Et ista carencia diuie visiois / e maior
pena q sit i infno / Longe maior qm sit
pena sensus / et ista carenciam meret

pctores p inqtates suas / Vn ysa. xxvj
dr. de pctore In tra scor iniqua gessit
No uidebit glam dni / De qua dicit vni
ursus in ps loqns deo / Saciabor cu
apparuerit glia tua / Propter scdm dicut
dapnati i infno illa vba scpta Sap. v°.
Ergo erravim9 a via veritatis / et iustice
lume no luxit nob / et sol intellignae no
ortus nob / lassati sumus in via iniqtatis
et pdicois / Ambulavim9 vias difficiles
Via aut dni ignoravim9 / et dicet de scis
z desas sic sup eode dr. / pniam agetes
z p angustia sps gemetes / hij sut quos
aliqn huim9 in derisu zc. Seq. Nos in
sati vita illor extimabam9 insaniam
/ et fine illor sine honore / Ecce quo cop
tati sut int filios dei / et int scos sors illor
est / Post q concludit Sap. dices sic / Talia
dixerut hij qui in infno peccaverunt quia
dit vmes / corrodes pcio cor aids /
Cogitabut em sp quid fecerut / quid n
fecerut / et quid sci hoies optinuerut
Qui qd e vmis dit suma cor pena
Penitebut utiq / de malis q egerut / sz
infructuose / Iste e ille vmis de q dr. ysa.
ult. / Vermis cor no morietur. Prop
terea qr sp in scptura / mors et infernu
coniguntur / Vn in ps dr. deo No est in
morte sp etna q memor sit tui In infno
aut qs cofitebit tibi / qsi dicat Nullus
Et ysa. xxxviij° dr. Infnus no cofiteb
tibi neq mors laudabit te / Neq om
qui descedut in infnu / Et Apoc. xx°.
Infnus z mors sut missi in stagnu igis
Hec e mors scda / Propter h° aut coniugu
mors et infnus / Quia i infno erit tanta
dolor pectio / qtus e in morte corpali
hois / et longe maior / Et in ista morte
erut etnaliter sine aliq intmissioe / et
tamen sp vivet vita nali que magis
est mors qm vita / Job xx° dicit de pctore
dapnato Luet oia que fecit / et no cosu
met / Vivet g° iuxta nali cu9 morte sue

Septimo ipm concorda c. capitl iiij ar

desiderant / Quia ista mors que est perpetua / vite naturalis / fugiet ab eis / Et quoniam in hac vita / non est maior pena corporalis quam pena ignis / quia ignis ad literam / non solum sit ibi pena ignis / sed etiam multe alie pene / Deut. xxxii°. Ignis succensus est in furore meo / et ardebit usque ad inferni novissima / Quia ait dicit beatus Job de dampnatis / Ab aquis nivium transibunt ad calorem nimium / Quia Salvator inquit Matth. xiii° eodem dicit. Quia angeli eos qui iniquitatem fecerunt mittent in caminum ignis Sequitur. Ibi erit fletus et stridor dentium / fletus quidem ex fumo ignis / lacrimas resolvente / Et stridor dentium ex frigore constringente / Et de igne perpetuo / de quo dicitur Ysa. ult. Ignis eorum non extinguetur / quo affliget perpetuo / non solum corpora sed etiam animas dampnatorum / Propter quod dicitur Eccl. xiiii°. et est allegatum supra. Quia adhuc apud inferos non est invenire cibum .i. aliquam consolacionem / et Eccl. ix. dicitur. Quodcumque potest manus tua instanter operare / Quia nec opus / nec ratio / nec sapientia / nec scientia / nec quid aliud / per quod dampnatus posset invenire redempcionem / sunt apud inferos quo tu properas / nisi sic a peccatis caveas / et nisi digne penitencias de ipsis / Videat ergo dives sibi / quod non pereat in medio diviciarum suarum dicit apostolus / et quod non sint similes isti misero diviti de quo habetur dicitur quod sepultus est in inferno / Sed peccata sua elemosinis redimat / sicut Daniel fuit illi Regi Nabugodonosor Dan. iiii°. Peccata tua dixit ei Daniel elemosinis redime et iniquitates tuas misericordiis pauperum / Dicitur enim Prov. xiii°. Quia redempcio anime viri sunt divicie eius sic quod sint iuste acquisite Iuste custodite / et iuste pauperibus distribute Ergo sic vivamus / ut paupertate meritante cuadamus / et eternas divicias possidere perpetuo valeamus Quod nobis concedat amen.

Feria vi. post ii. de ebdomade. xlme Sermo

Misit ad eos filium suum. Matth. xxi°. Cum nec ieiunium / nec oratio / nec elemosine sint ad salutem efficacia / nisi in virtute et merito passionis dominice Ideo in hoc sacro ieiunii tempore / in quo sunt frequentande oraciones / et erogande elemosine plusquam in aliquo anni tempore sancta mater Ecclesia sepe reducat ad memoriam fidelium sponsi sui ihesu xpisti acerbissimam passionem / Reduxit enim eam ad memoriam fidelium dominica immediate precedenti / quando recitata in evangelio verbum eiusdem Salvatoris dicentis filius hominis tradetur etc. Prius ei ipsam reduxerat ad memoriam dominica in Quinquagesima recitans verbum xpisti secundum Lucam Tradetur filius hominis gentibus et illudetur etc. In ista autem sexta feria reducat eam ad memoriam fidelium tam in lectione que legitur loco epistole quam etiam in evangelio. In lectione enim que scribitur. Gen. xxxvii°. et incipit. Dixit Joseph fratribus suis Reducat eam ad memoriam loquens per figuram et misterium / In Joseph qui fuit a patre ad fratres suos missus et per eosdem fratres fuit nescientibus suis vendutus et venditus xxx. argenteis / et in tunica sanguine rubricatus / Qui tamen postea fuit Egypti dominus / et Salvator mundi appellatus In evangelio vero reducat eam ad memoriam loquens parabolice de quodam patrefamilias qui dominum primum sibi. Cum habuit quandam electam vineam scilicet populi Israel. Synagogam / Ad quam tempore collectionis fructuum misit bis servos suos .s. sanctos suos prophetas Semel quidem ante transmigracionem Babilonis / et semel post eandem / De primis multos occiderunt filii Israel. scilicet Ysaiam / et quosdam alios / De aliis etiam multos occiderunt scilicet Jeremiam et alios quosdam / Tandem vero ad eandem de vinea misit .i. ad domum Israel filium suum Cuius quidem missio / memoratur autem fuit quando eiusdem incarnacio et in carne apparicio / Quia iste autem ipsum prophaparatur ad filios Israel visitandos / instruendos / et redimendos / Unde ipse dixit supra xv°. Non sum missus nisi ad oves que perierunt domus Israel. Isti autem dei proditores / coeternum et consubstantialem filium / heredem universorum per quem fecit secula / ingratissimi filii Israel occiderunt sicut dicit evangelium Qui postea fuit contra eorum sensus ab eis reprobatus lapis angularis / ubi per proprie utrumque connectens / et postea iudeos incredulos contrivit et confregit // His visis accedamus ad exposicionem verbi proposita / De quo intendimus inire sermonem facere In quo circa

Feria vi. ii. ebdomade xl^e Sermo

Sacram divine incarnationis et humane regalia
tionis per mediatorem xpm apte ostendit. cum dicit.
Quod deus pater misit .i. in carne apparere fecit
ad eos .i. ad filios israel. cultores sue divine
.i. ipsorum synagoge filium suum .s. naturale / et
qui erat et est verus deus ut eos .s. primitus redi
meret et a potestate dyaboli liberaret / In quo
quidem verbo satis evidenter tria innuuntur .s.
Legatis benivolentia / Legati sufficientia /
Legationis expediencia / Legantis autem benivo
lenciam probat Infinitas assumpte nature. cum pre
mittitur. misit Ista enim missio nichil aliud
fuit / quam nature humane a verbo eterno assump
cio Immo apparuit summa dei patris benivo
lencia / Sicut inquit ipsemet Salvator Jo.
iii°. Deus dilexit mundum / ut filium suum
unigenitum daret / Maxima enim fuit ista cari
tas / quod s. deus pater voluit naturam nostram infi
mam persone sui filii coniungere uniri / ut esset
verum dicere quod deus est homo et homo est deus / Quodam
enim modo / aut exinanivit ipsum / quando volu
it ipsum formam servi accipere / et carne quamvis
non peccatrice similem tamen peccatrici sicut dicit
apostolus Rom. viii°. Dicit enim quod deus pater
mittens filium suum / in similitudine carnis
peccati / dampnavit peccatum in carne / et signanter
dicit. in similitudine non in veritate / Quia
xpus homo nec peccatum contraxit / nec peccatum fecit
caro tamen sua / propter penalitates quas assumpsit
fuit similis carnis peccatrici / Legati autem
sufficienciam / probat Nobilitas primogeni
ture cum addit filium suum .s. naturalem non
adoptivum / Primogenitum quidem et uni
genitum / Cuius quidem summa sufficiencia / ex
plicat apostolus valde luculenter. ad Heb. i°. di
cens / Deus locutus est nobis in filio suo quem con
stituit heredem universorum per quem fecit et secula /
Qui cum sit splendor glorie / et figura substancie eius
portans quoque omnia verbo virtutis sue purgacionem
peccatorum faciens sedet ad dexteram maiestatis
in excelsis etc. Legacionis autem expedicia
ciam / probat necessitas creature cum dicit ad
eos .i. ad homines universos / quibus principaliter
ad inducens / Et ecce omnes homines erant
in summa necessitate / propter quod summe indigebant
ista benedicta missione / quod explicat apostolus
cum dicit. ad Gal. iiii°. At ubi venit plenitudo tem
poris / misit deus filium suum / factum ex muliere
factum sub lege / ut eos qui sub lege erant
redimeret / et adopcionem filiorum reciperemus
Dicit igitur. misit ad eos filium suum. Circa
primum sciendum / quod deus pater propter caritatem nimiam
qua dilexit nos / misit filium suum In hos
tiam reconciliantem vel In pugilem ex
pugnantem dyabolum / In solem illustrantem
celum / Et in manum revocantem perditum
Propter primum dicebat propheta ysa. xvi°. /
Emitte agnum domine dominatorem terre / Omnes
enim homines propter peccatum primi hominis / erant in
offensa gravissima dei / cui reconciliari non
poterant / nisi offerretur ei hostia acceptis
sima / que non potuit esse nisi proprius filius / qui
nos ut offerri posset patri suo in hostiam
cum ipso pacificantem homines / voluit agnus
fieri / et nasci de illa ove innocentissima vir
gine Maria / Hic est ille agnus de quo dixit
Precursor Jo. i°. Ecce agnus dei / ecce qui
tollit peccata mundi / Tulit enim peccata mundi
efficacie inquantum deus / Et meritorie inquantum homo
passus / Et agnus tamen ymolatus /
Multum igitur desiderabat missionem istius
agni propheta in persona humani generis cum dicebat
Emitte agnum domine dominatorem terre / Agnus
utique fuit in cruce / Sed dominator est terre / ymo
universe creature / Est enim Rex Regum / et
dominus dominancium / Ille quem vidit Johannes vesti
tum veste aspersa sanguine / Apoc. xix°. Propter
secundum dicit propheta ysa. xix°. Clamabit ad
dominum propter universi homines a facie tribulantis
.i. dyaboli / Et ipse mittet eis Salvatorem
et propugnatorem qui liberet eos Ipse Sal
vator et propugnator / fuit ipse xpus dei fi
lius / qui salvavit homines liberando ipsos
a potestate dyaboli / Ipseque ad huc eos continue
propugnat et protegit Si tamen velint in
eum credere / ne iterum subiaceant ipsius ty
rannice potestati Iste Salvator pugil huma
ni generis istum tribulantem .i. dyabolum

ꝓstravit ensis, virtute debilissima fecit/ Qnia ut d. Augustinus debilis est hostis q no vincit nisi volente/ Propter istud di cebat ppha in ps in psona humani generis pe tens illuminari contra cecitate Emitte lucem tuam et veritate tua ipsa me deduxerunt et adduxerunt i. deducet et adducet/ in monte sctm tuu et in tabnacula tua/ Vere cecu erat humanu genus/ et cu Thobia in tenebris sedens et lume celi no videns an missione ista filij/ Sophonie ei p. dicebat. de cecitate hoium/ Ambulabunt ut ceci, qr dno peccaverunt/ Indigebat g. hua nu genus sole illustrante/ et veritate instru ente pp qd dicebat/ Emitte lucem tuam et veritate tua/ et ecce nulla lux nullaque veri tas fuit ad hec sufficiens nisi illa de qua d. qr est sol iustitie/ Splendor glorie candor lucis eterne/ et lux vera illuminans omnem hoiem/ Qui tn illuminari vult p ipm/ et nisi ille qui d. de seipso Jo. xiiij. Ego su via veritas et vita/ Hec vera lux ista et veritas q xps est deduxit et adducit sine errore in monte sctm glorie/ et in tabnacula celi omnem hoiem credentem in ipm ad h. enim misit ipm deus pr/ ut qui credit in ipm no pereat s habeat vitam eternam Jo. iij. Propter quod dicebat ppha in ps loquens deo in psona humani generis/ Emitte manu tua de alto eripe me et libera me de aquis multis/ et de manu filiorum alienorum/ Expulsi erant ob hoies et psciti a celesti patria/ ad quam reverti no poterant/ nisi p filium dei patris qui manus eius et virtus appellatur Omnia enim p ipm facta sunt Jo. i. Petebat g. ppha in psona humani generis ista manu sibi mitti de al to i. de sinu dei patris ut ipm liberaret et eriperet de aquis multis i. de multis pctis/ et pctorum temptationibus/ et de manu filiorum alie norum i. de malignorum spirituum ptate/ et ecce manus ista de alto missa i. in mundu istu p carnis assumptione missa/ ab istis oibus nos liberavit et eripuit/ et sic liberatos et ereptos quod est de se in celeste patriam

revocavit Apparet g. dei patris summa beni volentia/ in hoc qd misit filiu suu tam legatu a sinu latere/ ad hoies reconciliandos illus trandos et revocandos/ et ad demones ex pellendos/ et debellandos/ Sed pro dolor magna est multitudo malorum hominum q non re cognoscunt istam dei amicitiam/ Qui istum legatum missum/ ad ipsos qd ipse vocat fratres/ sepe spoliant suis vestibus/ nudando s. et opprimendo pauperes/ in quibus se dicit vestiri et nudari Sicut Joseph nudaverunt fratres sui ut dem o ipm vendunt s. sacra sua s. et bnficia eccl. venalia et appreciabilia faciendo Quod quidem mali prelati faciunt/ ipmque etiam asperguntur sanguine/ pauperes suos s. fla gellando et verberando/ in quibus se dicit flagellari et verberari/ s. h dnr ad litteram de Joseph et fribus suis in ista lectione/ et scdm spualem intelligentiam/ dicitur de xpo et pctoribus multis/ ipm etiam occidunt/ et iterum sm apostolum crucifigunt committendo pcta mor talia/ et sic iterando eius sue crucifixione q fuit pcta s. h dnr ad litteram de Judeis et de xpo/ et summi principis familias filio in evangelio pnti/ Sed scdm spualem intellectum dicitur de xpo et de pctoribus cunctis/ Time ant g. omnes isti/ ne iste lapis i. dei filius q sic reprobatur cadat sup ipsos/ eosque confri gat/ s. d. in fine evangelii/ Circa scdm sciendum qr iste filius q deus pater ab eterno ge nuit/ et ex tpe p carnis assumptione/ de Maria virgine in mundu misit/ s. confitetur illa sancta mulier Martha Jo. xi. dicens ei Ego credidi qr tu es xps filius dei vivi qui in hunc mundu venisti/ Que quidem vba dicens confessa fuit utramque nativitate xpi. s. eternam et tpalem/ Eterna qd est cu d. Tu es xps filius dei vivi/ Et tpalem cu subdit Qui in hunc mundu venisti Nichil enim venire in mundu nichil aliud fuit/ q ipm carnem assumere/ et de muliere nasci Sed. q i. filius q pater a suo latere legatu misit/ est sufficientissimus/ et hoc/ Quia

ipe ples etne maiestatis / Virtus imense
ptatis / Heres vniuse entitatis / Judex
plenissime auctis / Primo gfessus fuit ds
pat dicēs de ipo m^t. xvij^o. Hic est filius
me^9 dilcus / Hoc idē gfessus fuit ille cen
turio / qui dixit ipo in cruce mortuo videns
illa mirabilia q fiebat / Vere filius di erat
iste m^t. xxvij^o. / Et multa talia inveniunt in
scriptura / Est g^o Proles etne maiestatis
Quia ab etno filius dei patris / eidē gsbalis
et coetnus / at p h^c cu ipo ver^9 et vn^9 de^9
Quia s^d d^r. i. can^a Jo. ult. Hic e ver^9 ds
et vita etna / Propt^r scdm d^r. ipemet / de
seipo Jo. v^o. Quecuq pat facit / hec silr
et filius facit / s^d pr suscitat mortuos 2
vivificat / Sic 2 filius qs vult vivificat
Est g^o ipe v^rtus imense ptatis / De q^a d^r. dan
vij^o. Ptas ei^9 ptas etna / q no auferetur
/ Et Regnu qd no corrupet^r. Pats em insta
d^r. p antiq^9 dier qui prem etnu sig^t. / de
dit illi q vocat qi filiu hois / ptatem / et
honore / 2 regn^m / Et oes ppls tribus 2 lingue se
ruient ipi / In noie em Jhu oe genu flec
tet 2c. sicut d^r. ap^s ad phil. ij^o. Prop
t tm dicit idē ap^s de i^o filio ad Gal.
iiij^o. Itaq ia no est suu^9 s filius / q si fi
lius / et hes p dm / Heres quidē vniuersa
lis et nalis / qd ei quenit ex natiuitate et^r
na / qvis eq sibi collatu sit ex qcu e
fili^9 hois / Vn ipe d^r. in ps Dns dixit
ad me fili^9 me^9 es tu ego hodie genui
te / Dicit aut hodie Quia scdm Hylariu
semp de pre nascit^r. Sed addit genui te
Quia scdm eudē scd e nat^9 Seq^r. vbu pa
tris ad filiu hoiem fcm / Postula a me
et dabo tibi gentes hereditate tua / et posses
sione tua t^rminos tre / Quia ut in alio
ps d^r. Dnabit^r a mari usq ad mare 2c. /
Est g^o iste filius Heres vniuse creature
scd creatc / Et p ipm filiu nalem / et here
dem vniuersale / fuit hoies filij dei adopti
ui / at p hoc et heredes dei / No quidē vni
usales s particulares Juxta i^d Rom. viij^o.
Si filij et heredes / heredes quidem dei
coheredes autē xpi // Propter /

qua d^r. ipemet de seipo Jo. v^o. Pat omne
iudiciu dedit filio / Nulli dubiu qui tota
trinitas iudicet / ex ordinaria ptate / Sz fili^9
in^qm homo / iudicabit ex ptate delegata /
Erit eq pmulgator iudicialis sne / et ip^9
eq exe^or. Vn paulo pt^9 dicit in eodē ca^o
xpo q ptatem dedit sup ds pr suo filio
iudiciu facere / q filius hois est / Vn iustu
e / ut si^d ipe in forma huana iniustissime
iudicat^9 est / Ita in eadē forma iustissie
iudicet mundu / Apparet g^o qm^9 legati ini
tiuma sufficiencia / Vndius g^o erit oes ho
qui ista prolem etna / fideli^r adoraūit / Qui
ista v^rtute immensam humiliter honoraūit
Qui ista herede vniusor / suppli^r exora
uit / Et qui hunc iudice / viuorq et mortu
orq / tremēt^r formidaūit / Et p opposi^m / ma
ledictus erit qui opposita facit / Vn dicit /
ap^s ad Heb. x^o. Irrita mq faciens legem
Moysi sine vlla miseratione / duob^9 ul trib^9
testib^9 morit^r / Quato magis putatis de
teriora mereri supplicia / qui filiu dei gculca
uit qi. dicat sit / Deteriora merebit^r supplicia
Quia etna / Ille aut gculcat dei filiu / q
ipm no adorat fideli^r sicut dm / Nec ho
norat humili^r / sua mandata suando / sicut
dniu / Nec exorat suppli^r postulando / se
p eu pticipē fi sue hereditatis s^d heredem
vniusalissimu / Nec formidat a tremēter
p ipm vniusa pcta decimando / Sicut iu
dice iustissimu / et terribilissimu / Nos g^o
credam^9 in ipm / fide formata / et opante
p dilcōm / Quia ut d^r. Jo. iij^o. Pater di
ligit filiu / et oia dedit in man^9 filij / Qui
credit in filiu ht vita etna / Qui autē
incredulus e filio / no videbit vita etna
Sz ira dei manet sup eu // Circa tciu
sa^d. Q ista legacio fuit expedientissima
mundo / Quia filius di fuit missus ad
hoies / ut pacificaret disiunctos / Vt libe
raret oppssos / Vt sanaret infirmos / Vt vi
uificaret defunctos / Propt^r pmu d^r. ipemz
Saluator Jo. xvij^o. Ego m^q p eis rogo
qui credituri s^t p vbum eorq i. ap^lorq

et virorum apostolorum in me, ut omnes unum sint in nobis .i. in me et in te, dicit pater. Ergo missus fuit ut pacificaret et velret deo patri homines qui ab ipso erant per peccatum disiuncti. Propter secundum dicit ipse Jo. viij°. Si filius vos liberavit vere liberi eritis. Venit quoque iste filius ad liberandum oppressos iugo dyabolice servitutis. Unde de ipso enim dicit Ysa. xix. ut supra dictum est. Clamabunt ad dominum a facie tribulantis, et ipse mittet eis salvatorem et propugnatorem qui liberet eos. Propter tertium dicit propheta in psalmo cxvij .s. deus pater verbum suum .i. filium suum in mundum istum, et sanavit eos, et eripuit eos de interitionibus eorum. Ergo missus fuit ut medicus ad sanandum omnes homines qui morbo gravissimo laborant. Unde ipse dicit Ysa. lxj°. Spiritus domini super me eo quod unxerit me. Ad annunciandum mansuetis misit me, ut mederer contritos corde. Certe non potuit esse aliqua medicina alia que sanaret infirmitatem humani generis, nisi solum ista, que fuit verbum et incarnatum. Propter quartum dicit ipse de se ipso Jo. x°. Ego veni ut semper oves mee vitam habeant, et habundancius habeant. Ut vitam magis habeant semper gracie in presenti. Et habundancius habeant item .i. vitam glorie in futuro. Unde paulo post in eodem dicit. Ego vitam eternam do eis, et non peribunt in eternum. Quam quidem vitam et nobis concedat ipse qui vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

Sabbato ij^de ebdomade sermo

Surgam et ibo ad patrem meum.

Luc. xv°. Sancta mater ecclesia diebus precedentibus huius sancte quadragesime tam verbis quam exemplis fideles amonuit ad affligenda corpora per abstinenciam. Ad elevandos animos per orationem devotam. Ad subveniendum pauperibus per elemosinam. Reducit eciam semper ad memoriam passionem dominicam. In cuius solam virtute et merito, predicta sunt efficacia ad salutem. Verum quia ista non sufficiunt homini ad consequendam efficaciter salutem eternam, nisi ieiunans et orans, et pauperibus subveniens, et morte dominicam ad memoriam reducens, ab omnibus peccatis mortalibus abstineat. Retinendo innocenciam. Vel nisi si peccata commisit mortalia, de ipsis digne peniteat in vera penitencia. Concludendo perseveranciam. Ideo ipsa pia mater legit in hoc sabbato loco epistole leccionem illam que scribitur Genes. xxvij°. et incipit Dixit Rebecca filio suo Jacob etc. Legit eciam ewangelium quod scribitur Luc. xv°. de quo sumptum est propositum verbum. Et incipit Dixit Jhesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam habuit duos filios etc. In quibus de innocencia conservanda, et de penitencia post commissa agenda explicatur nobis informacio. Leccio enim nos informat explicando ut declinemus cuncta peccata mortalia. Retinendo innocenciam, et hoc in isto viro Jacob qui interpretatur Supplantator. Et significat sanctum hominem a peccatis abstinentem, et innocenciam conservantem. Talis enim est verus Jacob, qui cuncta vincat peccata et vicia, caputque ponit sub plantam ratione. Et ideo sicut ille Jacob paterna benediccionem promeruit, sicut dicit presens leccio, ita et iste supplantator peccatorum meretur benediccionem a patre celesti. Benediccionem quidem gracie in presenti, et glorie in futuro. Sicut autem Esau qui interpretatur sanguineus, invidens benediccionem Jacob fratris sui ipsum disponit interficere. Unde propter cuius odium oportuit Jacob terram propriam relinquere, et ad terram transire alienam. Sic et multi peccatores designati per Esau qui morantur continue in peccatis sanguine, invidentes simplicitati sanctorum et innocentie, ipsos derident. Quia ut dicit sanctus Job Deridetur iusti simplicitas. Ipsos quoque verbis et factis impugnant, et sepe de terra propria eos fugant. Quia graves sunt eis eciam ad videndum Sap. ij°. Quidquid tamen ipsi faciant, sancti viri pro ipsis a deo benedicuntur. Quia et si peccatores divina benediccione divicias mundi possident. Sancti tamen eternas divicias assequuntur. Ewangelium vero explicat nobis informans et parabolice, ut si peccata mortalia commisimus de ipsis digne peniteamus. Et in vera penitencia usque ad finem perseveremus. Et hoc in filio prodigo qui hominem penitus peccatorem, et postea digne penitentem, convenienter designat. Peccator enim sicut ille filius prodigus recedit a patre celesti

per peccatum Abiit in Regionem longinquam .i. in statu peccati / qui est regio dyaboli / Et a salute longinqua / Quia longe a peccatoribus salus in ps. In qua quidem Regione egestatem summam patitur bonorum spiritualium / Sepe non contingit quod inspirante deo peccator sua media recognoscens et miseriam / quam in statu peccati patitur in se reversus dicat / Quanti mercennarii in domo patris mei habundant panibus Ego autem hic fame pereo / Et concipiens veram penitenciam dicat verbum propositum Surgam scilicet a peccato / et ibo ad patrem meum s. celestem per veniam et misericordiam consequendam / Et dicam ei Pater peccavi in celum et coram te etc. / Et hec ita cum sic fiat. Pater celestis videns eum resipiscentem / revertentem ad se per penitenciam / recipit eum ad suam graciam quod figuratur in osculo Osculatus est eum magis cum Confert sibi vestitum variam tunicam / quod figuratur in hoc quod dixit ille paterfamilias / Cito proferte stolam primam / Ipsi reddit suam amiciciam quod figuratur in anulo / Et anulum in manu eius / Sibi fiat instrumentum ad suam salutem Eucharistiam / que figuratur in vitulo saginato Adducite vitulum saginatum et occidite / Omnibusque angelis et sanctis nova fiat leticia dicens / Manducemus et epulemur Quia filius meus mortuus erat et revixit perierat et inventus est. Quia autem parum superducat xpus Gaudium erit angelis dei super uno peccatore penitenciam agente / Vere sepe contingit quod quidam superbi homines qui confidunt in seipsis / et in sua iusticia / et aspernantur alios de peccatis suis penitentes Sicut ille phariseus / despiciebat illum publicanum Cum diceret / Deus propicius esto michi peccatori / secundum quod dicitur Luc. xviii / Et sicut ille alter phariseus qui xpm invitaverat despiciebat illam scilicet peccatricem Que coram domino lacrimas fundebat Luc. vii / Et sicut frater senior illius filii prodigi Qui se credebat fuisse cum patre / et sibi semper servasse / et numquam ab eo recessisse indignatus fuit / cum audivit quod pater suus /

fratrem suum qui omnia bona sua consumpserat ita recepit graciose / Et in signum venie et misericordie consolatus fuit eum / et cum eo epulatus / Sic est de multis qui reputant se sanctos et meliores Qui invident divine misericordie / et saluti fratrum / Despiciunt enim eos / et quantumcumque peniteant reputant eos misericordia indignos / Quibus tamen dicit deus Epulari et gaudere oportet / quia frater vester mortuus fuerat et revixit etc. / Hijs visis revertamur ad verbum propositum Surgam et ibo ad patrem meum etc. Quod quidem verbum est verbum anime penitentis / sustinentis egestatem culpe / Et advertentis sanctitatem gracie / Ac concipientis voluntatem penitencie / Et dicentis Surgam etc. Ubi primo excutit ocium / per desertionem peccatorum / Secundo erigit animum / ad execucionem meritorum / Tercio dirigit oculum / ad retribucionem premiorum. Primo dico excutit ocium / per desertionem peccatorum cum dicit Surgam Istud enim surgere nichil aliud est / quam peccata deserere / quod est ocium summe dampnosum / a se excutere / Quia in statu peccati mortalis non est nisi ociositas / Quia in peccato mortali nullum opus meritorium fieri potest / Et tamen quantumcumque status peccati sit status ocii / Non est tamen in eo anime vera quies / propter quod dicitur peccatoribus Michee ii. Surgite et ite quia non habetis hic requiem / Secundo Erigit animum / ad execucionem meritorum / cum addit Et ibo / Unde de viris penitentibus dicitur in ps. / Euntes ibant et flebant / mittentes semina sua .i. virtutes congregantes / que sunt semina / ex quibus vera merita colliguntur // Tercio / Dirigit oculum / Ad retribucionem premiorum / cum subdit Ad patrem meum s. celestem Qui reddet unicuique iuxta opera sua / Ipse enim ille paterfamilias de quo dicitur Mt. xx. Qui dicet in fine mundi filio suo ihesu xpo / Voca operarios et redde illis mercedem / Hic est enim ille pater qui novit bona data dare filiis suis / Sicut dicitur Mt. vii / Quia ut ait Jac. i. Omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est descendens a patre luminum / Dicat ergo Surgam et ibo ad patrem meum / Circa primum sciendum Quod peccatores debent surgere primo

assime h[oc] sacro tpe/ de luto infectiue vilitatis.
A Jugo detectiue captiuitatis/ A sopno no
xie ociositatis/ Et a cibo mortifere suaui
tatis — Primo dico q[uod] debet surge[re] p[er] veram
p[eni]tenciam/ A luto infectiue vilitatis/ Sunt
enim peccatores in luto vilissimo et fetidissimo
Vn[de] ille dicebat in ps[almo] dicens/ Eripe me de
luto/ ut non infigar/ Sunt eciam in puluere
qui obscurat interiores oculos ne videant/ quod p[er]
peccatum offendunt/ Quia diuinam iusticiam/
Quid contempnunt/ q[uia] diuinam iram/ Quid
amittunt/ q[uia] diuinam graciam et amiciciam/
Quid eciam incurrunt/ q[uia] penam sempiternam
Ab isto g[ener]o luto et ab isto puluere celeriter sur
gendum est/ ne ho[mo] in eis putrescat/ Vn[de]
d[icitur] a[n]i[m]e peccatrici ys[aie] lij[o]. Excutere de pul
uere/ Surge sede ierusalem/ solue vincula colli tui
captiua filia Syon/ Fidelis a[n]i[m]a e[st] filia ierusalem
i[d est] visionis eterne p[er] baptismum/ Sed est
filia Syon i[d est] triumphantis p[er] h[oc] q[uo]d ei pro
mittitur/ si seruet innocenciam baptismalem/ Hec p[ro]
qu[ando] iacet in puluere pecc[at]i/ tunc est sordidissima
Ideo d[icitur] sibi Excutere de puluere. detestare vi
cia et peccata/ Tunc eciam est in luto prostrata/
Ideo d[icitur] sibi Surge Tunc eciam est cum seipsa
p[er] sensibilia dispersa/ et passionibus fatigata
Ideo d[icitur] sibi Sede i[d est] intra teipsam te re
collige/ et a peccatis quiesce/ Tunc eciam est/ ut
sepe dicitur in carcere dyaboli captiuata/ Ideo
d[icitur] sibi Solue vincula colli tui captiua fi
lia Syon — Secundo dico q[uod] debet surgere
A iugo detectiue captiuitatis/ Est enim ho[mo]
existens in peccato mortali sub iugo dyaboli/ p[re]ssus q[ue]
iugo durissimo sue seruitutis/ Et in eius
carcere captiuus/ et cathenis ligatus/ Est enim
instar Petri in carcere Herodis ligatus/
duabus cathenis Que sunt amor male inflam
mans/ et timor male humilians/ Multique
milites carcerem custodiunt/ ne inde misericordia
exeat/ qui sunt commissiones ipsius dyaboli/ Qui
committit peccatoribus incolumitate nature
diuturnitate vite prosperitate fortune/ Et
oportunitatem commune/ Hec aut[em] sunt q[ue] peccatorem
detinent in amore peccati/ Sed quid est

Sepe diuina inspiracio/ ex magna misericordia pecca
torem illuminat/ ipsumque excitat dicens ei Sicut
Petro dixit Angelus Surge velociter
Qui si velit surgere/ et p[er] primam peccatum dese
rere/ statim a vinculis expeditur/ Sicut hec
om[n]ia dicuntur p[er] figuram de Petro Act[uum] xij[o]. Vi
de bene hystoriam/ et moralitatem istam
Tercio q[uod] debet surge[re]/ A sopno nociue
ociositatis/ Peccator enim ociosus est/ Quia
nichil operatur vite eterne meritorium/ Dormit
enim in lecto dyaboli qui est amor peccati/ Et bene
dico q[uod] dormit Sicut enim dormiens habet om[n]es
sensus ligatos/ ita existens in peccato mortali
habet ligatum intellectum/ ne videat salutis necessaria
Habet ligatam voluntatem/ ne diligat deo
placabilia/ Ligatam eciam memoriam/ ne recor
detur precepta beneficia Habet eciam ligata opera
tiua/ ne faciat q[ue] sunt diuinitus imperata/ Habet
eciam ligatam sensualitatem/ et infixam in scabellis
ne desiderat corpus delectabilia/ et sic dormiens
corporaliter est semimortuus/ Quia non potest facere
opera vite/ Ita et peccator est semimortuus/ q[uon]iam
enim viuat in corpore/ mortuus tamen est in a[n]i[m]a
Quia priuatus est gracie vita/ Propter istud dicit
peccatori ap[osto]l[u]s Ad Eph[esios] v[o]. Surge qui dormis
et exurge a mortuis/ et illuminabit tibi Christus
spiritualiter reddendo vitam gracie/ Ad hoc et illumina
cionem mentis — Quarto dico q[uod] debet surge[re]
A cibo mortifere suauitatis/ Quamuis enim
peccator/ paciatur ut dictum est summa egestate
te ciborum spiritualium/ Cibum tamen mortiferum
qui est peccatum cottidie comedit/ in eius amore
persistendo/ Cui quidem cibus ei suauis est/ sicut
venenum est p[ro]perati suaue/ Ab isto cibo debet
peccatores surge[re]/ Vn[de] d[icitur] ei p[ro]ph[et]a in ps[almo] Sur
gite postquam a mensa dyaboli postquam sederitis i[d est] in
ipsa diu stetitis/ et peccatum in consuetudine
duxitis/ qui manducatis panem doloris
i[d est] peccatum delectabiliter operamini/ Quod est
panis doloris/ Quia sine dolore non remit
titur/ et peccatorem transmittit ad dolorem
eternum Surgite ergo ab ista mensa p[er] dolorem
contricionis Surgite dico ad lugendum et plo
randum/ Non ad ludendum Sicut d[icitur] de illis
Exo. xxxij[o]. Q[uod] sedit populus comedere et
bibere/ et surrexerunt ludere Ab istis

q° debent peccatores surgere Sed pch dolor/
de nullis peccatoribus d. in ps/ Qui dormit
semper in peccato/ non adiciet ut resurgat Multi
enim sunt qui in peccati amore dormiunt/ et ab
ipso per primam resurgere noluit a. ad resurge
dum se non disponunt/ Verum est enim quod homo potest
per seipsum in peccatum cadere/ Sed sine virtute non
potest a peccato surgere/ Est enim homo spiritus vadens
et non rediens/ ut d. in ps/ Unde d. peccator
lc. Tren. i. c. Dedit me dominus a. dari me per
misit/ in manu semper dyaboli/ de qua non possum
surgere semper per meipsum/ Verumptamen si disponit
se/ faciendo quod in se est ut surgat/ statim
surget diuina virtute // Circa secundum sciendum
Quod homines postquam exausserint omnium/ peccatum
deserando/ debent erigere animum/ ut de virtute
in virtute eant/ et sic merita gratie congregent
Unde d. lc. filius prodigus postquam dixerat surgam
gam dixit et ibo. Unde sciendum quod surgentes
a peccato debent ire/ Proficiendo viriliter sine
remissione/ Perficiendo uniuersaliter/ sine
diminucione/ Progrediendo celeriter/ sine
retrocessione/ Sustinendo hylariter/ sine
perturbacione/ Propter primum dicit eis xpus
Jo. xv°. Ego vos elegi de mundo ut eatis/
et fructum afferatis/ et fructus vester maneat
Elegi inquam vos/ dicit deus penitentibus/ ut
eatis/ Non ut torpeatis/ non ut iaceatis/ non
eciam ut sedeatis Sed ut eatis. s. viriliter pro
ficiendo/ et de virtute in virtutem attente ascen
dendo/ ac sic meritorum fructum afferendo/ Qui
quidem fructus in premio glorie eternaliter perma
nebit/ Ergo debent ire viriliter proficiendo
/ Quantum autem ad secundum dicitur de sanctis hominibus
Apoc. xiiij°. Hii sequuntur agnum quocumque ie
rit/ Sancti enim viri sequuntur xpm per omnem viam
quam eis ondit/ Et hec sunt paupertas/ que consu
lendo/ quae eciam explanit viuendo/ Sic ergo de
bent surgentes a peccato ire/ Sequendo agnum quocumque
ipse ierit/ Quia sancti viri faciunt/ que sunt eis
per ipsum paupertate iniuncta/ et que sunt eis suaden
do consulta/ et que sunt eciam per ipsum quiuiendo
ostensa/ Fugiunt eciam que sunt per ipsum prohibe
do interdicta/ Propter quod de ipsis statim subditur
quod sunt sine macula ante thronum dei/ Ergo
debent uniuersaliter ire proficiendo illa que sunt
dicta/ ut sic sequatur agnum quocumque ierit sicut
est dictum // Propter tercium dicitur de sanctis viris Ezech.
i. c. Vbicumque erat impetus spiritus/ illuc gradiebantur
nec reuertebantur cum ambularent/ Et infra
dicitur de eisdem sub figura rotarum/ quocumque ibat
spiritus illuc eunte spiritu/ et rote pariter leuaban
tur/ Sequentes cum rota penitentes debent
ire/ vbicumque eos vult ducere impetus et in
stinctus spiritus sancti/ debentque progredi celeriter/
Quia nescit tarda molimina/ spiritus sancti
gracia/ Et non debent retrocedere/ in peccato rena
scendo/ et iterum plangenda committendo/ Nec
debent stare/ Sed continue progredi/ et in sanctitate
proficere/ Quia secundum quod dicit b9. In via dei
non progredi/ Regredi est/ Ergo debent ire Pro
grediendo celeriter sine retrocessione// Propter
quartum dicit propheta in ps in persona peccatoris Letatus
sum in hiis que dicta sunt michi/ in domum domini
ibimus/ Certe cum vita peccatoris audit ver
bum xpi dicentis Matt. iiij°. Penitenciam agite
appropinquabit enim vobis semper per primam regnum celorum
Debet multum gaudere/ et primam agere in leti
cia/ Immo et omnia aduersa huius seculi hylariter
sustinere Letatus sum inquam in hiis que dicta sunt
michi etc. De ipsis enim in ps d. Et eduxit
eos dominus in viam rectam/ que est via penitencie/ ut
irent in ciuitatem habitacionis/ Que quidem ciui
tas est celum/ Debent ergo ire sustinendo hylariter
sine perturbacione/ Quia promittitur eis/ quod
vadent in ciuitatem habitacionis Sic ergo debent
ire/ Non quidem ad emendum oleum adulacionis
sicut virgines fatue/ Quibus dictum fuit Matt. xxv.
Ite pocius ad vendentes et emite vobis/
Sed debent ire Ad operandum in vinea domini
Que quidem vinea secundum Criso. est iusticia
cuius tot sunt vites/ quot sunt virtutes/ Ipsis in
d. Matt. xx°. Ite et vos in vineam meam/ et quod
iustum fuerit dabo vobis/ Nec propter hoc dimittant
ire quod tarde venistis/ quia erunt nouissimi
primi sicut ibidem d./ Ite ergo ut quando reprobi ibunt
in supplicium/ eatis vos in vitam eternam
Dicitur enim Matt. xxv. Et reprobi/ Quia

volunt ire post suas gaiiras / q(ui)a q(ui) phi
bicom sapiencias / dicens / Post gaiiras
tuas no eas / Ecc. xviij. Ibunt in suppli
ciu(m) / Justi aut(em) ibu(n)t in vita et(er)na / q(uia) q(uo)d(e)
vita et(er)na e(st) in curia celestis p(at)ris /
de q(uo) loq(ue)bat(ur) iste cu(m) dicebat Ibo ad p(at)re(m)
meu(m) In curia e(ni)m hui(us) p(at)ris e(st) hospita
co(rum) varietas i. p(re)mio(rum) diu(er)sitas / s(e)c(un)d(u)m
diu(er)sitate(m) m(er)ito(rum) / Ip(s)e e(ni)m est ille de q(uo)
d(icitur) xp(istu)s Jo. xiiij In domo p(at)ris mei
ma(n)siones m(u)lte s(un)t In curia e(ti)a(m) hui(us) pa
tris est s(an)c(t)o(rum) sacietas / Vn(de) dicebat i(ste)
p(ro)digus filius q(ua)n(do) p(er)ibat fame / Q(uan)ti m(er)
cenarij in domo p(at)ris mei habu(n)dant
panib(us) Ego aut(em) hic fame p(er)eo / Signa(n)t(er)
d(icit) habu(n)dant / Q(ui)a ibi solu(m) est simplic(iter)
habu(n)dancia / Propt(er) q(uo)d dicebat ille in
ps. Replebim(ur) in bonis dom(us) tue / Et a(lius)
Sacciabor cu(m) apparu(er)it gl(ori)a tua / Vn(de)
respe(c)tu illi(us) sacietatis / no(n) est m(a)g(is) s(e)c(un)d(u)m f(ide)m n(on)
fames / Est e(ti)a(m) in ista curia Indume(n)to
ru(m) p(re)ciositas / Vn(de) iste pat(er) de q(uo) loq(ui)t(ur)
istud ewan(gelium) dixit s(er)uis suis / Cito p(ro)fer(te)
stolam p(ri)ma(m) / et induite illu(m) / Dicet d(omin)us
p(er) angelis de quo(rum) p(er)ficere Immo et
de quo(rum) iusto / Ista aut(em) stola p(ri)ma / erit
gl(ori)e (et) i(m)mortalitatis tunica / De q(ua) in ps.
Stola gl(ori)e induit eu(m) / Est e(ti)a(m) in curia is
tius p(at)ris Gaudio(rum) i(m)mensitas / et sp(eci)alit(er)
de p(eniten)cia pecco(rum) Q(ui)a ut sup(er) v(er)ba hui(us)
ewan(geli)j d(icitur) / Gaudiu(m) erit angelis dei sup(er)
vno peccatore p(eniten)ciam age(n)te / Vn(de) (et) pat(er)
celestis d(icit) angelis p(ro) quo(rum) p(eni)tente v(er)
ba q(uo)d scribit(ur) in fine hui(us) ewa(n)gelij Epula
ri et gaude(re) op(or)tet / Q(ui)a hic fili(us) meus
mortu(us) fu(er)at et reuixit p(er)ierat (et) i(n)uent(us)
est / Ad istas sempit(er)nas ep(u)las et gau
diu(m) p(er)ulissimu(m) q(uo)d nulli dolori mi(s)cebit(ur)
nos p(er)ducat ip(s)e xp(istu)s / que cu(m) in et(er)na glo
ria videbi(mus) / ip(s)eq(ue) videbit nos / gaude
bit cor n(ost)r(u)m / et gaudiu(m) n(ost)r(u)m n(em)o tollet
a nobis / Q(ui) cu(m) isto p(at)re (et) sp(iritu) s(an)c(t)o viuit
et Regnat in et(er)nu(m) Amen

Dnica iij. xme s(er)mo

Vm eicasset demonium loqut(us)
est mutus / et admirate s(un)t t(ur)be :-
Luc. xj. Sca mat(er) eccl(es)ia dieb(us) p(re)ced(enti)b(us)
hui(us) s(an)c(t)e q(ua)dragesime v(er)bis (et) s(an)c(t)o(rum) exe(m)plis
fideles admonuit ad op(er)acione(m) boni / Et
declinacio(n)e(m) mali / V(er)u(m) q(uia) exe(m)pla s(an)c(t)o(rum) v(e)t(eris) ue(l) no
ui testame(n)ti / q(ue) adduxit no(n) erant sic p(er)fe
sufficiencia Ideo in hac t(er)cia d(omi)nica / Addu
cit exe(m)plar ue(n)ustissimu(m) / et p(er)fectu(m) p(er)folitissi
mu(m) o(mn)ib(us) p(er)fectis s(cilicet) d(omi)n(u)m Ih(esu)m xp(istu)m dicens
cu(m) ap(osto)lo ep(istu)lam q(ue) scribit(ur) ad ephe. v. et (in)cip(it)
Estote imitatores dei (et)c. In q(ua) quide(m) ep(istu)la
hortat(ur) nos ap(ostolu)s in p(ri)mis t(ri)a Pri(mo) ut i(n)duam(us)
vita(m) xp(ist)i / et (con)u(er)sacio(n)e(m) imitando cu(m) dicat /
Estote imitatores dei (et)c. S(e)c(un)do / ut fugia(mus)
omne(m) p(ra)ua(m) op(er)acio(n)e(m) detestando / Et h(oc)
siue suggerat(ur) nob(is) a carne / vel a mu(n)do
vel a dya(bo)lo / cu(m) addit fornicacio aut(em) et o(mn)is
i(m)mundicia (et)c. Siue e(ti)a(m) suggerat(ur) nobis
ab ho(min)ib(us) malignis / cu(m) d(icit) infra Nemo vos
seducat (et)c. T(er)cio hec mala hortat(ur) nos
fug(er)e / ut euadam(us) et(er)na(m) punic(io)n(e)m / cu(m) dicat
infra / o(mn)is fornicator aut i(m)mund(us) aut
auar(us) no(n) h(abe)t hereditate(m) in Reg(no) xp(ist)i (et) dei
Et cu(m) e(ti)a(m) dicat / Propter h(ec) uenit ira dei i(n)
filios diffidencie / Q(ua)rto hortat(ur) nos Ih(esu)m
xp(istu)m imitando induere / ut ondam(us) p(ro)xi(mis)
vite edificacio(n)e(m) / cu(m) subiu(n)git Eratis ali(quan)do
tenebre s(ed) n(un)c q(ua)n(do) eratis in p(ec)c(at)is Nu(n)c aut(em)
s(ed) cu(m) (con)u(er)si estis ad s(an)c(ti)tatem iusticie / estis lux
s(ed) in d(omi)no / Ergo ut filij lucis a(m)bulate oste(n)
dendo s(ed) alijs s(an)c(t)itatis exe(m)pla / Q(u)a(re) aut(em) h(oc)
debeat fac(er)e subdit Q(ui)a fruct(us) lucis e(st)
in o(mn)i bo(n)itate respectu dei / et iusticia respe(c)tu
p(ro)ximi / Et u(er)itate s(an)c(t)itatis i. v(er)a s(an)c(t)itate
respectu sui / Vel alit(er) p(otes)t dici q(uod) hic cu(m) d(icit)
fruct(us) lucis (et)c. ostendit quid e(st) a(m)bulare
s(icut) a(m)bulant filij lucis Q(ui)a in o(mn)i bo(n)itate
(et)c. V(er)u(m) q(uia) p(ro)p(ter) mala op(er)a q(ue) tan(git) ap(ostolu)s i(n) ep(istu)la
ista / dyab(o)l(u)s eff(e)c(tu)alit(er) obsidet ho(mi)nes / Que
no(n) p(ossu)nt a se eicere p(ro)p(ri)a v(ir)tute Vn(de) de s(an)c(t)a t(er)re

despiciunt homines qui mala predicta/ vel alia co
mittunt/ Et quod ab eis quantumcumque peccet numquam
dyabolus expellatur. Ideo legitur hodie etiam
istud ewangelium quod scribitur Luc. xi°. et incipit
Erat Ihesus eiciens demonium etc. In quo osten
ditur quod Ihesus eiciat demonium ab illis homi
nibus qui per viam primam postquam fuerunt te
nebre/ volunt fieri lux in domino dicens Erat
Ihesus eiciens demonium etc. Ihesus autem non eicit
demonia in virtute alicuius demonis quantumcumque sit
magnus et princeps aliorum demonum/ sicut
dicebat aliqui blasphemi Iudei dicentes de
Christo In Belzebuch principe demoniorum eicit
demonia/ Sed ipse eicit in virtute spiritus sancti qui
est eis eadem in seipso et in patre dicens/
Porro si in digito dei etc. id est in spiritu sancto
qui dicitur dei digitus/ Sicut enim dicit alius ewan
gelista/ Si enim demon eiceret demonem/ et
unus pugnaret contra alium non posset diu stare
Regnum eius/ Quod autem ipse Ihesus possit eicere de
monia probat consequenter dicens Cum fortis ar
matus etc. Vult enim dicere quod ipse est fortior
omnibus demonibus/ et omni creatura/ qui desuper
veniens fortem armatum id est dyabolum vincit et
eicit de atrio suo id est de mundo/ quem ante suum
adventum/ possidebat quasi pacifice Iuxta illud
Io. xii°. Nunc princeps mundi huius eicietur
foras Ipse eciam abstulit universa arma
dyaboli in quibus confidebat dolus eius et frau
dulenciam/ Virtutem eius impellendi/ at
violenciam inferendi debilitavit/ Quia non
potest modo decipere/ nec eciam vincere nisi volen
tem Ipse eciam spolia eius distribuit id est suos
viros quibus mundum spoliaverat deputa
vit diversis officiis ecclesie/ Et tandem in di
versis Regni celestis mansionibus collocavit.
Potest ergo virtute sua demones expellere ab
obsessis/ Cavendum est autem hominibus/ ne postquam
semel ab eis eiectus fuit dyabolus/ ipsum permittat
reintrare/ Quia tunc fierent eorum novissima
prioribus peiora/ quod probat consequenter dicens/ Cum
immundus spiritus etc. Intendit enim in hac parte
dicere quod ab iudeis/ quos intelligit per hominem
cum dicit Exierit ab homine/ fuit post exitum

de Egypto/ eiectus dyabolus per circumcisionem/ et
legis professionem/ Et per cultus latrie/ execu
cionem/ qui eiectus ab eis ambulavit per loca
arida et inaquosa id est per corda gentilium/ que
erant arida/ et sine gracie humore/ Et in eis
requisivit requiem id est perpetue mansionem/
Sed eam in ipsis non invenit Quia multi
de ipsis audierunt verbum dei patris/ ipsumque
custodierunt/ de quibus dicit ipse in fine ewangelii
Beati qui audiunt verbum dei/ Et cui dixit illa
sancta mulier Beatus venter qui te portavit
id est ipso Ihesu Christo qui est dei patris verbum
predicante/ fidem eius susceperunt sicut patuit de
illo Centurione Matthei viii°./ Et de illa Sama
ritana Io. iiii°./ Et de illo Regulo ibidem
Et de muliere Cananea Matthei xv°./ Et de aliis
multis Post ascensionem eciam ipsius per
apostolorum predicacionem gentiles innumerabiles fidem
cuiusdem eciam verbi susceperunt/ Quid ergo fecit
dyabolus ex quo non invenit mansionem firma
tam in gentibus dixit Revertar in domum me
am unde exivi id est in Iudeorum corda/
Domum autem illam id est corda iudeorum invenit
vacantem/ scopis mundatam et ornatam/ Va
cantem quidem a virtutibus et meritoriis operi
bus/ mundatam/ eciam non intra sed extra a vicio
rum apparencia/ Et ornatam quibusdam
cerimoniis/ et tradicionibus seniorum/ Et as
sumens septem spiritus nequiores se/ rediit in
domum illam id est in iudeorum corda/ Et tunc no
vissima hominis illius id est populi iudaici fuerunt
facta peiora prioribus Illi autem septem spiritus nequi
ores dyabolo/ sunt septem mala que inventa sunt
in Iudeis/ que dicuntur peiora ipso/ Quia
melius est mundum in ipsis/ cum tamen facta demo
nis quod est de se sit munda/ Sunt autem ista
septem mala/ Contumacia contra deum Indignacio
contra Christum/ Falsa doctrina contra ewangelium Invi
dia contra ecclesiam/ Blasphemia contra virginem
Mariam/ Avaricia contra christianum populum/ a quo
iniustissime accipiunt usuras/ Et impudi
cicia contra seipsos/ Sunt enim impudicissi
mi fex/ et dorsum tocius mundi Sunt autem

n eis ista mala / Quia noluerunt audire et
custodire vbu dei hoiem fcm / Qui habitauit
int ipos / De quo d. in fine ewagelij / Bti
qui audiunt vbu dei 2c / Et cu dixerat illa
cu mulier Btus vent qui te portauit
2c / Ipm dico audire nec custodire voluerunt
Sz ipm exprobrauerunt / et tande occiderunt
Et postea eius aplis pdicantib nec eius ad
huc fide ei recipe voluerunt — Hijs vi
sis ad duo vba istius ewagelij de quib s
mones fiu volum9 accedam9 / Quor
pmu est vbu supius expositu / Cu eieci
set ihc demonium loqut9 est mut9 / et ad
mirate st turbe / Scdm aut vbu erit
illud de fine ewagelij .s. Bti qui audiunt
vbu dei et custodiunt illud / In pmo vbo
breuit tangut tria q ad pfcam pniam
concurrunt vz. Interna contricio / Aperta co
fessio / Et pfca satisfactio Interna at contricoe
Infestu demoniu fugat / Aperta confessioe
nociuu silenciu laxat. Sz pfca satisfacti
one / Deuotu collegiu miratur / Et p hoc
In xpi amore firmat. Primo dico q acci
pie do verbu istud spualit. mt d. p ho
obsessu a demone constaim peccoris / quia
affualit / demo p pccm mortale obsidet /
/ qui ab ea no eicit. nisi p vtute ihu xpi
tangit Interna contricio / p q infestu demo
niu fugat. pmittedo Cu eiecisset demo
niu / Est em interna contricio fuiu9 ille / qui
extricat ome gen9 demoniorum / De quo
h. Thob. vj. Consila em hois exitas
in pcco mortali / est habitacio demoniorum
fugat em p Babilone / de quo d. Apoc.
xviij. Oz facta e habitacio demonior / De
ista no habitacoe eicit xps demonium / qn
compugit et contrit / Et sa q ds vult eicere
demone de domo sua .i. de peccoris consa
p q or p q pt quib ho expellere hoiem
de domo sua / qn cuiq locauit ea sibi vidz.
/ qn pensione no soluit / Quado ea in
malos usus quertit / Quado ipam destruit
et subuertit / Et qn ea inhitace disponit
Certe dyab9 no pmittit q homo soluat
deo censum q sibi debet / Quia nec de corde

leuuina / nec de ore oroes / Nec de reb eleo
sinas solue pmittit / Prohibet em ie
iun / Quia est sibi venenu / Et orom / q
e sibi incediu / Et eleosina q e sibi iactu
Ipam eciam domu .i. peccoris consam i ma
los vsus quertit / Quia facit ea pstibulum
omn viciorum / Itez / eande domu destruit
2 subuertit / facit em aiam fimle corpi / qd
tn contro debet esse / Itez eande domu ipe
dus inhitare vult in eternu / Camera eius meo
rie p bnficior recordacom / Intellcae p pecca
tor continua meditacom / Cameri eius uo
luntatis per vera dilcom — Primo g. tang
hic Interna contricio / p q in eitoce demoniu
fugat. / Et dico meritoie Quia Ihs xps
eiecit ipm effectiue / Propt qd sup eode dem
est Erat Ihs eiciens demoniu — Scdo dico
q tang Aperta confessio / Per q nociuu sile
ciu laxat. Cu addit Locut9 est mut9 Vbi
e sa q ipse possessus a demone no solu
erat mut9 Sz eciam erat cecus 2 surdus Q
em eet cecus apte d. Mt. xij. Q at eet
surdus hoc m Criso9 sup eode ca. Mt
dices Mirada negcia demonis / vtruq in
illu oppilauit p q ille erat creditur9 sub
auditu 2 visu / Sed xps apperuit utrq
Ergo no solu xpo eiciente demonu loqu
t9 est mut9 Sz eciam cecus vidit 2 surdus au
diuit / Et bn dicit de xpo i. Mt. vij. Bn
oia fec. surdos facit audire et mutos lo
qui / Et sip cecos vide / Quod tunc ipletu
e corpalit Sz cotidie iplet spualit i qu
sitoe fideliu / Expulso em demone / pmo
veritatis lume aspiciunt / Scdo veritatis
vba audiunt et custodiunt / Et demu i lau
des dei tacentia prius ora laxantur / Nota
do q demo p pccm mortale cecat hois in
tellcm / ne videat veritate Sicut apparuit
i Sampson / qui fuit cecat9 ut h. Judic.
xvj. Vexat affcm / ne diligat bonitate
Sicut patuit in Saulo / que demo uexabat
ut d. i. Reg. xix. Tollit affatu / ne confite
at iniqtate sicut patuit in Caym Qui no
luit confiteri pccm suu / Sed dixit Nunquid
custos fris mei su ego / Et impedit ome

hic videntur nobis demonum de vii.
mortalibus peccatis et de vii. donis s. sps.

bonu effcm s. pz in quob; peccore Sed gra
1 xpi adueniens intellcm illuiat s. h. in figu
e Job. xi. affcm libeat sicut patuit i pe
tro Act. xij. Os appit et ligwa laxat s.
patuit in Zacharia Luc. 1. Hoiem ect
ad agendu oreitorie habilitat et madata
dei suare facit s. d. xps Jo. xiiij. Si qs
diligit me smone meu suabit Cir
ca pmu aut ndu. q pccm exceat intellcm
fumo supbie pulue auaricie et setore
inuidie Sophonie pmo dr de peccoribus
ambulabut ut ceci q dno peccauerut
2 Circa scdm ndu. q demoniu vexat affcm
hois et obturat spualem auditu explicat
videlz Supbia ab interiori Cocupia ab i
feriori et auaricia ab exteriori 1. Jo. ij. Oe
qd est in mudo aut e cocupia oculorz aut
cocupia carnis aut supbia vite Talis
ho qui sic surdus est est silis aspidi surde
et obturanti aures suas ne audiat voce
incantantis sapienter ps. lvij qui sub smo
nib; incantat aias ne exceat de cau
na frigida viciorz Quantu aut ad tciu
3 ndu q cu loqla sit data hoim ad lauda
du deu ad edificandu pxim et ad cofite
du pccm Sz ho exns in pcco mortali
nc laudat dm gciose nec edificat pxim
luminose nec cofitet pcca sua fructuose
Sed tcia xpo infudente sibi gram
soluit vinclm sue ligwe et loquit de
istis trib; rcte Sicud dr de illo surdo Mc
vij. Quantu aut ad qrtu ndu q exns
in pcco mortali no facit illa bona opa q
ds colit nec illa quib; pmius meretu
nec et illa qb; ipemz in iusticia tene
t. Vn q ad ista oia impotes e et inf
mus Vn dz dice xpo id ps miserere mei
dne qm infirmus su Quando g. Certe xpo
eiciente demoniu de cosciencia peccoris ipe
qui fuit cecus videt et qui fuit surdus
audit et qui fuit mutus loqr et q fuit
ce claudus celerit p via iusticie currit Vn
tuc implet id ysa. xxxv. Tuc apient
ocli cecorz et aures surdorz patebut
tuc saliet sicud ceruus claudus et apta erit
ligwa mutorz Tercio dico tan psca
satisfacco per q deuotu collegium nu
rat at p h. in amore xpi firmat et subd.
Et admirate st tbe Vo em est sine ad
miracone q luxuriosus carne crucifigu
Supbus mete inclinet et obediam
pmittat Auarus sbam sua distribuat
et alijs effudat et sic de alijs Vn ex tali
imitacoe q est dextre excelsi z pcedit ex dina
supia dz quib; dice deo e. ps mirabilis sca est
scia tua ex me cofortata est z no potero ad ea
Dicat g. Cu eiecisset demonium zc Circa pmu
scdo q malignus sps p septe pcca mortalia
quib; pest z de quib; teptat hoies nucupat
septe noib; in scriptura Propt em pccm su
pbie cui pest pncipalit vocat ut dr in Job
Ipe est Rex sup omes filios supbie Dicit
dyabls inter. deorsu fluens p istud em pccm
ipe fluxit de celo i infnu et huius pcci pode
supbos hoies i. facit flue ut i. ps deiecisti
eos du eleuaret Et ut i. Poete tollut
i altu ut casu grauiore ruat De isto noie hct
i multis locis Jo. viij. Dixit xps Judeis
Vos ex pre dyao. estis Propt pccm aut in
uidie dr Sathanas qd inter. aduersarius et ctc
pccm Inuidie aduersat omi bono et inuidu
ius dyali. intulit mortē in orbē tcrrz s. dr Sap
ij. De isto aut noie hct in multis locis papi
in isto loco s. Luc. xj. dicete xpo Si Satha
nas sathana eiciat zc Propt pccm aut
iracundie dr Labadon qd inter. exterminans de
q. dr Apoc. ix. c. Et certe iracundia hoiem ex
terminat z poit ext tmios rois vocat ut dr
quus Impedit ira aim ne possit cne veru
Propter pccm aut auaricie nucupat ille
Lemathan qd inter. addens seu addicio qm
Auaricia addit munu inmo z agru agro
copulare facit de quo dicit noie h. ys. xxvij.
Propt ecc istud pccm dr Mamo qd intcrptr.
diuicie vel cupiditas de quo dr glo. sup illo
vbo Mt. vj. No potestis deo suire z mamo
ne ecc mamo e nome demonis qui diuicijs
pest Propt pccm aut accidie vocatur
demo de quo noie h. hic cu dr erat ihc ei
ciens demonium demo em inter. sufficiens
accidia em cuius nich faciat tame suffici
ens est ad acquirendu etna dapnacom
Vel p istud pccm pt dici qd appllat Bel

sebuch quod interpretatur vir muscarum / Sicut enim mus-
ce requiescunt in scabiis et in putredinibus / sic
homines accidiosi quiescunt in sua pigricia / et non vi-
tant alios nisi detractioni peiorum et recitationi
defectuum fratrum / Unde beatus Franciscus voca-
bat fratrem ociosum fratrem muscam De isto nomine
habetur sicut dicente Christo Si ego in Belsebuch prin-
cipe demoniorum etc. Propter autem peccatum gu-
le vocatur behemoth de quo habetur Job. xl. In-
terpretatur enim animal et significat hominem gulosum qui totus
est animalis / et magis est bestia quam homo / et vere
animal est quia abutitur animalia corporali / Propter
autem peccatum luxurie vocatur Asmodeus / de quo
habetur Thob. vi. Interpretatur enim factura iudicii / et
significat illum qui preest luxurie et de ipsa temptat
propter quod peccatum fuit primo iudicium universale scilicet
aque sicut habetur Gen. vi. Et secundo propter eam quam maxime
fiet iudicium ultimum ignis / De isto autem demone
dicitur Thob. vi. quod illis prevalere potest qui sue li-
bidini ita vacant sicut equus et mulus quibus non
est intellectus Isti ergo septem demonia qui presunt
septem peccatis mortalibus et de illis temptant / iux-
ta quod nuncupantur propriis septem nominibus sunt septem
demonia que Christus eicit de Magdalena de quo
habetur Mar. ult. / et Luc. viii. super quo dicit Gregorius quod
Maria septem demonia habuit que universis
viciis plena fuit Ista ergo septem peccata mor-
talia possunt dici illi septem spiritus nequiores dyabolo
de quibus dicitur in isto evangelio infra dicente Christo
quod immundus spiritus assumit secum septem spiritus nequiores
se Et dicuntur nequiores quia in demone natura bona
est / et tamen nichil est in peccato mortali nisi pu-
ra privacio boni / Et quomodo isti septem spiritus nequis-
simi eiciantur ab homine per Christum in digito dei
sicut infra dicit Si ego in digito dei eicio de-
monia etc. Quod autem Luc. dicit In digito
Mat. dicit in spiritu sancto / Et vere spiritus sanctus dicitur
dei digitus / quia ipse eicit ab homine peccati putre-
dinem ipsum dirigit in eternam beatitudinem
et imprimit divinam similitudinem / et in eo de-
scribit salvatoris sancte [illegible] / Eicit
ergo Christus in hoc digito i. per septem dona spiritus
sancti septem spiritus nequam Sunt enim septem dona
spiritus sancti quorum quodlibet dicitur spiritus quia infunditur
a spiritu sancto scilicet spiritus sapientie et intellectus spiritus consilii
et fortitudinis spiritus scientie et pietatis / et spiritus
timoris domini / De quibus habetur Ysa. xi.
Dico ergo sic quod Christus per spiritum sapientie eicit ab

homine spiritum superbie / Et quia tanta sapientia
eicit superbiam sicut maxima stulticia i.
dyabolus / Nullus enim est homo magis stultus quam homo
superbus qui existimat se aliquid cum tamen nichil
sit / Eicit ergo spiritus superbie per spiritum sapientie / que
est humilitas vera / Et sic eicitur superbia ab homine
per humilitatem sicut serpens eicitur de vinea per odorem
vinee florentis / Serpens enim odit naturaliter odorem
vinee florentis et significat veram humilitatem
que dominum induit sicut patuit in Maria virgine et
demonem pellit / Unde dixit demon magno
Anthonio / Si tu ieiunas ego non comedo /
Si tu vigilas ego sompnum non capio / Si tu
contempnis divicias ego nichil terrenum possi-
deo Hoc solum est in te quod me pellit scilicet vera
humilitas / Et cum semel idem sanctus videret in spiritu
totum mundum plenum laqueis et diceret / O quis poterit
evadere / dictum fuit ab angelo Sancta humilitas
Eicitur ergo ab homine spiritus superbie per spiritum sapientie
i. per suam veram humiliacionem / Per spiritum autem
intellectus eicit Christus spiritum invidie qui est Sathan
quia nichil racionale invidum intelligere permittit
Non enim intelligit quod debet contristari de malis pro-
ximorum et gaudere de bonis Ipse vero oppositum
facit scilicet gaudendo de malis et contristando de bonis
/ Et tamen ex seipso aliter intelligere debet / Eicit
ergo spiritus invidie per spiritum intellectus i. per sinceram
dilectionem que est quedam incantacio anime per quam deus
incantat ipsam ut expulsa invidia deum et
proximum diligat / Iram autem per incantacionem eicit
serpens qui est aspis de caverna sua super illo verbo
ps. Plane innuitur sicut aspis surde etc.
[illegible] et venefici incantantis sapienter
Eicit ergo immundus spiritus per imitacionem Christi i. per
sinceram dilectionem / Spiritus autem iracundie qui est
Labadon eicitur per spiritum consilii Sanum enim consilium
ibi esse non potest ubi iracundia regnat / Et ideo
spiritus consilii spiritum ire fugat / Eicitur ergo spiritus ire
per spiritum consilii i. per cordis dulcoracionem que intel-
ligitur mistice per illam citharizacionem quam fa-
ciebat David coram Saule / Et propter quod recedebat
ab illo spiritus malus sicut dicitur i. Reg. xvi. Corde
enim dulcorato per spiritum sancti consilii spiritus malus
i. spiritus ire ab homine recedit / Spiritus autem ava-
ricie qui est Leviathan eicitur per spiritum fortitu-
dinis sicut eicitur debilitas per fortitudinem / et
certe non potest esse maior debilitas quam sit in avari-
cia / Avarus enim vincitur per modicas divicias /
que sunt omnino extra ipsum cum alii peccatores incitent

spus sap.

intc 9.

9silii

22.

fortitudinis

na d' vij. dona. s.s.

per ea que sunt in ipsis vel in corpore eius vel corde. Ergo eicitur spiritus avaricie per spiritum fortitudinis. Et certe ista eiectio fit per temporalium abdicationem que est quedam hominis denudatio per quam cum serpens expellitur. Dicitur enim in hystoriis quod serpens cum tempta-vit hominem invenit eum nudum ideo sibi pe-na inflictum est quod hominem nudum valide fugit. Sic scilicet abdicationem temporalium per quam expellitur leviathan sive mammona. Ergo spiritus avaricie expel-litur per hominem denudationem id est per temporalium abdi-cationem. Spiritus autem accidie depellitur per spiritum sciencie. Homines enim accidiosi nichil habent de bona sciencia quia nolunt laborare pro sua prosperitate nec student ut ipsam habeant. De ipsis enim dicitur in Jeremia: Sapientes sunt ut faciant malum, bene autem facere nescierunt. Ista autem bona sciencia ac-quiritur per devotam orationem et virtuosam exorcisa-tionem. Quartus autem id est inmundus spiritus qui est demon ut Belsebub eicitur per orationem. Dicitur hic apte Sal-vator Luce ix°. Hoc genus demoniorum non eicitur nisi per ieiunium et orationem. Quintus eicitur per exorcisationem. Dicit hic plane glosa super illo verbo: in filiis filii vestri in quo eiciunt. Dicitur enim sic: Quintus eicitur quidam exorciste filii levitarum qui per quosdam exorcismos Salomonis aliquando ab ob-sessis demonia pellebant. Ista autem exorcisacio signabat illa adiuratio quam nunc facit ecclesia per quam pelluntur demones, maxime iste qui nichil bonum facere permittit. Spiritus autem gule qui dicitur Vehemoth eicitur per spiritum pietatis. Homo enim gulosus non habet aliquam pietatem nec videtur dei quia de ventre suo deum facit nec respicit proximi. Exemplum de illo divite epulone infra xvi°. qui epulabat cottidie splendide et me-dicam lazaro nichil dabat. Vere ista pietas induat in homine ieiunium et maceracio carnis. Dicitur enim quod sputum hominis ieiuni interficit ser-pentem. Unde Ambrosius in exameron: Tanta inquit vis est ieiunii ut serpens moriatur sicut cum hominis gustaverit sputum. Eicitur ergo iste spiritus per ieiunium ut Salvator dicit supra ix°. Hoc genus igitur demoniorum etc. Spiritus autem Luxurie qui dicitur Asmodeus eicitur per spiritum timoris. Timor enim expellit securitatem. Homini autem luxurioso vi-detur quod sit securus et quod non timeat iudicium dei. Propter quod dicebat ille in psalmo: Confige timore tuo carnes meas, a iudiciis enim tuis timui. Eicitur ergo iste spiritus per spiritum timoris qui induat in hominem meatus inflamationem

per quam demon pellitur et religatur. Unde dicitur per figuram Thobie vi°. Quod cum Thobias posuit partem iecoris piscis super carbones vivos angelus apprehendit demonium et religavit. Si vero ex ista meatus inflamatione erumpat lacrime calide tunc melius demon eicitur sicut aqua calida carne eicit de coquina. Ponatur ergo pars iecoris id est pars gaudii super car-bones vivos id est in igne caritatis et statim fuga-bitur et religabitur demon. Et signanter dico pars quia de lege communi tota carnalis gaudia non comburitur nec consumitur in hac vita. Ponatur ergo pars iecoris morbidi id est gaudia carnis super carbones vivos id est in igne caritatis que habet istam proprietatem quod ignem sibi oppositum extinguit. Patet ergo quo spiritus nequam eiciuntur ab homine per spiritus bonos, qui quidem eiectiones includuntur in qua-dam eiectione generali que fit per fidei formate caritate et per dilectionem operantis professionem quod innuit Salvator cum dicit Marci ultimo: Signa eos qui credide-rint hec sequentur: In nomine meo demonia eicient. Hoc idem innuit Marci xv°. cum dixit illi mulieri cuius filia male a demonio vexabatur: O mulier magna est fides tua fiat tibi sicut vis, et sana-ta est filia eius ex illa hora. Contingit autem homini a quo exivit inmundus spiritus per veram penitentiam quod dyabolus qui non invenit requiem in locis inaquosis id est in mistorum cordibus que dicuntur loca inaquosa quia ab omni fede carnalitate et humore concupiscentie sunt siccata inveniat domum suam id est conscienciam vacan-tem semper a virtutum operibus id est ociosam scopis mundatam id est a viciis et ornatam scilicet sanctitatis indiciis et hoc solum per exteriorem apparentiam et non secundum veritatem sed solum secundum quandam simula-tionem, quia si talem invenit domum illam per peccati recidivum et sanctitatis ostentationem revenit ibi cum septem spiritibus nequioribus se id est cum septem ma-lis que fiunt in homine peccati recidivum, quia sic ista quam per ipsum homo sit inpotencior ad resurgendum debilior, ad resistendum facilior, ad relaben-dum difficilior, ad confitendum etc. culpa sit gravior ad remittendum, deus implacabilior ad exaudi-endum, et demon improbior ad impetendum. Bene ergo dicit Salvator Jo. v°. Ecce iam sanus factus es iam noli peccare ne deterius tibi aliquid contingat. Placeat ergo Christo qui sit per septem bonos spiritus sanet nos a septem demonum vexationibus ut preservates nos ab omnibus peccati recidivo perfectam sanitatem glorie assequamur. Amen.

Dom. iij. xl. sermo. ij. :

Beati qui audiunt verbum dei et custo
diunt illud. vbi sup. A verbis precedentibus ex
it dumus sps aut tam est qz ipi audiunt ver
bum dei et custo^nt. i. verbum dei incarnatum loquen
tis ad cor audiunt p internam inspiracionem
et custo^nt p sue legis adimplecionem / Verbum
est revelatum et libris demandatum / audiunt p
exteriore erudicionem / et custo^nt p assiduam me
ditacionem et opibus execucionem / ut bn dicit
Salvator de ipis verbum istud / Beati qui au
diunt verbum dei etc. Ad homines aut simula
tos et in peccatis recidivantes et si aliqn
ab eis exiuit p penitentiam / Iterum ad eos re
diit / fiunt eorum novissima peiora prioribus peio
ra / aut causa est / Quia et si audiunt verbum
dei p internam inspiracionem vel p exteriore
erudicionem / Verbum dico tam incarnatum qz re
velatum i^d tn no custo^nt nec assidue de ipo
meditando / nec audita opibus ad implendo /
Vn si primi sunt beati iam in spe et tande erunt
in re / Ita isti sunt maledicti i. malo subiecti
addicti / et tande erunt i malo pene sempi
terni nisi corrigant^r / Beatum ergo est et utile
audire et custodire verbum dei incarnatum /
tu dixit illa mulier sc^d h^m. pax sup / Venter
qui te portavit etc. Beatum est est
et utile audire et custodire verbum dei cre
atum et revelatum eo mo q. e dcm sup / qz
ut d^t Aug^s / Beatior fuit Maria suscipie
do fide xpi qz concipiendo carne xpi / Materna
em propinquitas ut d^t. nich ei pfuisset nisi
felicius xpm mente qz ventre gestasset / Beati
g^o qui audiunt verbum dei et custodiunt illud
In quibus quide verbis magister perfectionis breviter
tria tangit. s. Profunditate lectionis ex parte istruen
tis / q reddit attentum auditore cum d^t. Verbum
dei / Sedulitate susceptionis ex parte audie
tis / q ondit strenuum executore cum addit
qui audiunt et custodiunt / Vtilitate reple
tionis ex parte facientis et retribuentis / q ar
guit benignum remuneratore cum subdit /
Beati. Qui g^o audiunt et custo^nt verbum dei
beati sunt et cum ut e dcm / Profunda utique e
lectio dei verbi et ideo attentissime e audi
enda et suscipienda / Illi em qui i corde

bono et optimo istam lectionem verbi dei audiunt / et
de ipa fructum bonum afferunt dicuntur terra bo
Luc. viij^o. Cum alij dicant^r ibide vel terra secus
viam vel terra petrosa vel spinosa / q de
lectione verbi dei nullum afferunt fructum / Sedu
le ergo et studiose e audiendum et opibus exeque
dum quod ista lectio verbi dei docet / Vnde illi q
audiunt sedule et custo^nt studiose lectionem istam
verbi dei dicunt deo illa verba ps / Da m intellectum
et scrutabor legem tuam et custodiam illam in
toto corde meo / Et bn in toto corde. i. in
quali potentia aie. s. i intellectu p vigilem
meditacionem / In memoria p tenacem re
tencionem / In voluntate p firmam affectionem et
dilectionem / In effectiva p virtuosa execucionem /
Et in sensitiva p rigidam compassionem / Vtile
ergo est et beatitudinis meritorum adimplere / p
opera illa q docet lectio verbi dei qd Salvator
innuit cum d^t. Beati. Vere via omnes illas beatitu
dines quas ponit Salvator m^t. v^o. cum d^t. Beati
pauperes spu etc. consequent^r illi qui verba dei
audiunt et custo^nt quia de illis omnibus loquitur
et illa suadet efficacit^r lectio xpi verbi dei / et
no solum beati erunt in hac vita / sed ergo perfectius
i alia / Vn Salvator Jo. xiij^o. Si hec scitis
scilicet que docet lectio verbi dei Scitis dico / no
solum speculative sed ergo practice / Beati eritis
si feceritis ea / Dicit g^o qui verbum dei audiunt
et illud custo^nt beati — Circa primum sciendum
est q verbum dei attente audiendum est / qz ipm
est Veritate certum Immobiliter fixum / Virtu
ositate fecundum / et utiliter bonum / Propter
primum d^t. propheta in ps loquens deo / Principium
verborum tuorum veritas / et e no solum principium
sed est medium et finis / Quia n^o. unum iota
n^o. unus apex preteribit a lege donec omnia fiant
Luc. xvj^o. Non sic aut est de verbis hominum
de quibus d^t. propheta in ps / Narraverunt m iniqui
fabulaciones sed no ut lex tua / Seq^r. Omnia ma
data tua veritas / Igitur qz certa q docet
lectio verbi dei sunt veritas ideo sunt fide forti
et certitudine credenda / Quia ut d^t. apostolus ad
Rom. x^o. Corde credit^r ad iusticiam / Ore
aut confessio fit ad salutem / Dicit em scriptura
Omnis qui credit in illum no confundet^r / Et
tamen multi sunt qui no credunt quos arguit

ipsa veritas Jo. viij°. dicens Si veritatem dico
vobis quare non creditis michi. quasi dicat credere de
beretis / Est 3°. verbum dei veritate eternum / Est eciam in
mobilitate fixum. Dicitur enim ysa. xl. De cunc
tis hominibus excitatum est fenum et cecidit flos
verbum autem domini dei nostri stabit in eternum / Ubi
dicitur quod omnes homines quos vocat fenum propter sui parua
duracionem / Paruo enim super dixit Vere fenum est
populus qui cito per fenum exsiccatur / Et ipsorum pros
peritas que flori comparatur cito evanescit / Sed verbum
domini stabit in eternum / Ymo secundo ipse dicit Luc. xxj°.
Celum et terra transibunt verba autem mea non transi
ent / Et certe istud verbum sic stabiliuit fixum / quod
est veritas ut est dominum veritas autem domini manet
in eternum in ps. Creature racionales faciunt et
perficiunt iuxta illud ps. Ignis grando nix glacies
spiritus procellarum que faciunt verbum eius / Solent autem crea
ture irracionales scilicet mali angeli et mali homines co
nantur transgredi verbum dei illi scilicet de quibus in ps
dicit deus Verbum iniquum constituerunt aduersum
me / et tamen sic est / Licet quod ipsi faciunt verbum dei / ut
deus facit de ipsis Iuxta verbum suum / Est 4°. verbum
dei Immobiliter fixum / Est eciam virtuosissime fecun
dum Ipse enim est illud semen de quo dicit Salvator
Luc. viij°. Semen est verbum dei / Sic enim se
men corporale propter sui fecunditatem erumpit in folia
flores et fructus Sed eciam verbum dei producit per
homines folia vere loqucionis / flores honeste con
sacionis / et fructus bone operacionis De 5°. enim
verbo dicit ysa. lv°. Quomodo scilicet ymber et nix des
cendit de celo et effundit terram et inebriat
eam / et germinare eam facit / et dat semen se
renti et panem comedenti / Sic erit verbum quod
egredietur de ore meo Vere verbum dei quod
tempore nix infrigidat concupiscenciam / et tempore yber
lauat culpe inmundiciam / iuxta illud Jo. xiiij°. Iam
vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum
vobis infudit et inebriat terram id est fecundat
animam et germinare eam facit scilicet bona verba /
/ pulchra exempla / et iusta opera / Et dat semen
serenti id est predicanti qui de verbo dei predicat
et panem comedenti id est audienti studenti et me
ditanti / quod de ipso viuit / Est eciam verbum dei v
tiliter bonum / Unde dicit deus per prophetam in ps /
Eructauit cor meum verbum bonum / Ad literam
diuinus intellectus quod ipse vocat hic cor suum /
eructauit id est produxit hominibus istud verbum
bonum scilicet scripturarum sacrarum / Magne utilitatis
est istud verbum Habet enim virgam sicut

scilicet radius iuxta illud ps Lucerna pedibus meis
verbum tuum / Habet eciam ulcera secare scilicet gla
dius ut pura virus inde exeat Ad ephesios vj
dicit apostolus Assumite gladium spiritus quod est verbum dei
Habet eciam superbos conterere scilicet malleus et in de
uotos incendere scilicet ignis Unde dicit Jer.
xxiij°. Nunquid verba mea dicit deus sunt quasi ignis
Et scilicet malleus conterens petras quasi dicat sic /
Habet eciam scilicet virtuosus cibus famelicos
reficere / iuxta illud Salvatoris Mt. iiij°. Non in
solo pane viuit homo sed in omni verbo quod pro
cedit de ore dei / Habet medicus scilicet sirupus
optime contra morbos anime expellere / iuxta illud ps
Misit verbum suum et sanauit eos / Habet
medicus scilicet politum speculum vitam et mores ho
minis componere In ipso enim scilicet in speculo ut dicit Gg.
pulchra nostra et feda conspicimus quomodo eciam profi
cimus / quomodo vero a profectu distamus Hoc autem beati
conditores speculi verbum dei manifeste innuit
dicit Jac. 1°. Ubi dicit Si quis auditor est verbi et
non factor etc. Proch dolor multi sunt adul
terantes verbum dei id est verbo dei falsa miscen
tes scilicet sunt heretici et pro voluptate non pro fructu
spirituali predicantes scilicet sunt doctores mali de quo
modo apostoli non cauit scilicet dicit apostolus ij. ad Chor.
ij°. Non sumus sicut plurimi adulterantes
verbum dei consulti eciam sunt quibus istud verbum dei
factum est in opprobrium de quibus deus conqueritur Je.
vj°. Factum est eis verbum domini in opprobrium / et
non suscipient illud ideo furore plenus sum labo
raui sustinens verba sunt dei / quemadmodum
furentes se habent contra fastidientes verbum suum
et quasi cum quodam labore sustinet eos ad
vitam isti sunt homines carnales et mundani et
peccatis assueti / de quibus dicit 1°. ad Chor. 1°. Ver
bum crucis pereuntibus stulticia est Contra nos iuxta
consilium apostoli ij°. ad Chor. vj°. Exhibeamus
nos scilicet dei ministros in verbo dei Unde quasi dicit
ad Col. iij°. Verbum dei habitet in vobis
Certa secundum sanctum est quod auditus et obseruan
cia diuini verbi est Inchoacio diuine adopcionis
Probacio intime perfeccionis Euasio eterne confu
sionis / Et acquisicio eterne fruicionis Propter
primum dicit Salvator Jo. viij°. Qui ex deo
est verbum dei audit / Unde argumentum est
euidens est quod homo est filius dei adoptiuus qui

vba dei libent audit / Et egtiro q no vult
audie vba dei sigm est q no ptinet ad dei
filiacom / propterea ingr ds iudeis Vos no
auditis qr ex deo no estis n eius hedi=
tare debetis Propter hm dr Luc viij
scd sup dcm fuit q illi st tra bona q i cor
de bono et optio audientes vbu retinet
Et si bona tra st scq q st in statu sa
lutis / Et q no st tra secus viam per su
pbia / Vel tra petrosa per cordis duria
am / Vel tra spinosa per auaricia Propter
tam dr Eccl. xxiiijo Qui audit me .i. vbu
mea dr Sapia increata q xps est no co
fudetur spp in examine extremo Propter quam
dr xps Jo. v. Qui audit vba mea habz
uita etna / Habet dico nuc in spe / et hc
bit tande in re / Bonu est q audire vbu
dei ut ho filius dei appareat / ut sanitate mtis
teneat et extius ondat / ut eciam extrema gfusi
one euadat et btifica fruicom acqrat
Sed tn no sufficiat solu audire nisi scqr
et custodie Vn 2 hic dr Qui audiut 2 cus
todiut Vnde custodiendu est vbu dei i cor
de per iuge meditacom et tenace retecom
ut i. qd. dr Sap. ca. iiijo in psona dei
Custodi eloqa mea i medio cordis tui / Est
ec custodiendu in ore per optiam pdicacoem
ut i. Malachie. ijo Labia sacerdotis custo
diut sciam et lege ex ore eius requiret / Di
cit at custont sciam ut spp optimo tpe ipaz
effudat et alio tpe ipam retineat / Est
ec custodiendu in man per operosa imple
com ut i. qd dicebat pha in ps. Inclin
naui cor meu ad faciendas ias tuas
per retribucom / Est ec custodiendu i ipa
sensualitate per rigidam gpssiom ad ois ma
li deuitacom ut ho possit dice deo i. ps
Particeps ego su omi timencu te .i. ab
omi malo declinacium et custodiencium ma
data tua / Prochdolor multi st q nec
audiut vbu dei et posito q audiat ipm
no custont eo mo quo dcm est / De quibus
gquerit dns per pham i ps dicens Et no au
diuit pplus meus uoce mea et isrl no ite
dit michi Loquit de multis xpianis / ideo
seqr pena et dimisi eos dr scdm desideria
cordis eorum / Ibut adinuentoibus suis / Vn
ex hoc q multi no audiut voce dei / pmitit

eos ds face mala et pcca q adueniut scdm
desideria cordis sui / De illis ec qui qmuis au
diat no tn vbu dei custont de quibus dr Osee
ijo Dereliqrut dnm no i custodiendo / Non
em pt mag delinqui dns q q no custo
ant madata eius dicat q quibz in ran cu
ps. Paratus su et no su ctbatus ut custodia
madata tua / Quia custodia madatorum dei
est multu acqsitiua illius porcionis glie q hc
bit btus ho quibz in patria celesti / Vn dr
pph. in ps. Porco mea dne dixi custodie
lege tua Porcio qdc illa de qua ibidc dr Por
cio mea dne sit i tra viuencium Ista aute
porcio inuit et mr in vbo Saluatoris di
cetis hic Beati / Vbi tria st q audienti
et custodienti vbu dei veritate tu / Reddet
i patria preclaritas gteplacois / Que uel
est tota btudo / uel saltem ps btitudinis de q dr
Thob. xiijo Beati erimus si fuimus ad uide
da claritate Jrlm spp celestis / Et Mt. vo
dr Bti mudo corde qm ipi dm videbut
Audienti aut ac custodienti vbu dei imo
bilitate sua / reddet in illa patria eternitas
incorrupcois de q dr in ps Bti qui hitat
i domo tua dne in scla sclorum laudabut te
et hn in scla sclorum Quia uiuentes ppetuo
dm etnu laudabut / Quia scdm Augus.
Videntes amabimus amantes laudabimus
i fine sine fine / Audienti aut et custodienti
vbu dei utiliter bonu reddet in illa patria
suauitas degustacois de qua dr Luc. xiiijo
Btus qui manducabit pane i regno dei
Audienti aut et custodienti vbu dei virtuo
sitate fecudu reddet ibi immensitas glori
ficacois / de q dr in ps Btus q elegisti
et assupsisti hitabit in atriis tuis spp celes
tibus in qbz sit replebut bonis domus dei
vn seqr Replebimur in bonis domus tue etc.
Vn go dr Apoc. io Ecce btus q legit et qui
audit vba phecie huius .i. totius vbi dei
et suat ea que i ea scripta st / Placeat
g dno deo q sic audiamus 2 custodiamus
vbu suu q ad ista btitudine uenire ua
leamus Amen. Fa. iij. me ebdomade
xlme smo. :—

Hesus transiens per medium illorum
ibat. Luc. 4o c. Quia mat ecclia
in pnti dnica monuit nos per Paulu aplm

in exemplum omne peccatum mortale sive carnale sive spirituale designatur, dicitur fornicatio autem et omnis immunditia etc. Et quoniam propter humanam infirmitatem et demonum temptancium malignitatem interdum contingit homines labi in peccata mortalia, Ideo veritatis eadem die secundum Christi in evangelio monet nos quod cum in peccatum lapsi fuerimus ad illum recurrere qui solus potest nos a peccato liberare et demonium nos obsidens a nobis expellere, scilicet ad dominum Ihesum Christum per veram penitentiam. De quo enim dicitur in primo evangelio hodie: Erat Ihesus eiciens demonium. et infra eodem dicit ipse: Si in digito dei, id est in virtute spiritus sancti eicio demonia etc. Ulterius verba Christi veritatis in eodem evangelio monet nos quod cum immundus spiritus a nobis exierit per veram penitentiam quod vitemus peccata recidiva, ne iterum revertatur in nos inveniens animam nostram ociosam, quia tunc erunt novissima nostra prioribus peiora. Quia vero propter humanam fragilitatem et demonum hominibus insidiancium crudelitatem interdum contingit homines post veram de peccatis prius commissis penitentiam iterum peccata committere et peccata recidiva incurrere, atque propter hoc et demonem intra mentis sue domicilium recipere, Et sic eius novissima fieri prioribus maiora, Ideo quia propter hoc posset desperare homines et credere quod ex quo in peccatum recidivaret non posset contra peccatum invenire remedium, nec ab ipsius immunditia expiari, propter quod occurrit huic false existimationi in tertia secunda feria ostendens in epistola que scribitur iiii Regum v capitulo, et incipit: Naaman princeps militie, quod sicut Naaman qui erat leprosus qui ad iussum Helisey lavit se septies in Iordane fuit a lepra sua mundatus perfectissime, ita et omnis homo quicumque et quotienscumque lepra peccati moreretur si laverit se lavacro vere penitentie que per Iordanem intelligitur. Interpretatur enim Iordanis rivus iudicii, et vere sacramentum penitentie rivus quidem est peccati maculas abluens, et rivus est iudicii quia per ipsum peccator iudicio ecclesie se submittit ab eadem peccati immunditia purgabitur perfecte, semper enim est efficax penitentia contra peccata quecumque quotiescumque et quantacumque vita penitentis durante. Iubet ergo Christus leproso cuicumque lepra peccati laboranti: Vade lavare septies in Iordane et mundaberis, id est lavare lavacro penitentie septies, id est contra septem peccata mortalia, vel septies id est contra peccata quecumque qualiacumque et quotiens-

cumque et quantacumque et mundaberis, septies enim universitatem designat. Et quoniam ad veram penitentiam pertinet quod redimuntur peccata multum et necessaria elemosina, iuxta illud quod dictum fuit illi Nabugodonosor sicut legitur Danielis iiii: Peccata tua elemosinis redime et iniquitates tuas misericordiis pauperum. Ideo ista secunda materie veritatis verba Christi habet secunda feria in evangelio quod scribitur Luce iiii et incipit: Dixerunt pharisei ad Ihesum: Quanta audivimus facta in Capharnaum etc. In illo enim evangelio antequam Christus recitat factum sub Helyseo propheta de Naaman Syro a lepra mundato, in quo innuitur allegorice efficacia penitentie contra peccatum, recitat aliud factum sub Helia qui fuit missus in Sareptam Sydoniorum ad mulierem viduam ut pasceret ipsum, in quo facto nobis evidenter innuitur quod sicut pauper mulier fecit elemosinam prophete pauperi, multo fortius divites debent facere elemosinas pauperibus maxime bonis ut per ipsas contrite lavacro penitentie ipsorum crimina redimant. Verum quoniam multi sunt peccatores qui audientes ista propter que monentur ad elemosinam et veram penitentiam indignantur contra Christum predicatores Christi eius auctoritate loquentes, et eiciunt Christum de civitate sue anime et monita Christi precipitant, id est respuunt et pro nichilo reputant, atque propter hoc et ipsum quodammodo precipitant, scilicet ad terram contingit ut dicitur in isto evangelio: Omnes pharisei audientes ista repleti sunt ira et eiecerunt Christum extra civitatem et duxerunt illum usque ad supercilium montis ut precipitarent eum. Sed quid? Ihesus Christus misericordissimus est, non statim punit homines qui peccant, sed dissimulat transit, nec propter peccata aliquorum omnes homines deserit, sed a malis transit ad bonos per effectus sue gratie, quod allegorice nobis innuitur in verbo proximo quod est finis evangelii: Ihesus transiens per medium illorum ibat. In quo quidem verbo forma perfectionis Christus cuius omnis actio nostra est instructio nobis tribuit exempla salutis. Ostendit enim adversis exemplum convertendi, conversis exemplum proficiendi, perfectis exemplum permanendi. In primo enim est exemplum adversorum ut transeant quia Ihesus transivit. Ihesus autem transiens. Ideo enim Ihesus transivit ut peccatores transirent de peccato ad gratiam, de viciis ad virtutes, de captivitate ad libertatem, de potestate dyaboli

ad similitudinem xpi. Iste enim transitus est istud phase de quo dicitur Exo. xii°. Est enim phase i. transitus domini. Istud dicitur fuit quando filii israel transierunt de egypto ad desertum qui quidem transitus figurat spiritualem transitum de servitute peccati ad uere (?) statum gratie per desertum. In secundo autem est exemplum glorioso (?) ut canit i. in bono proficiat per Ihesus ibat. Ire enim debet quasi progredi proficiendo in virtutibus. Quia secundum Ber. in via xpi non progredi regredi est. Convertis n. dicit xps id Jo. xv°. Ego vos elegi de mundo ut eatis i. in virtutibus proficiatis et fructum i. merita bonorum operum afferatis, et fructus vester maneat semper eternaliter in premio glorioso. In tercio autem est exemplum virtuoso ut in medio virtutis consistat, quia Ihesus transiens per medium ibat et virtus enim consistit in medio cuius extrema sunt viciosa, et io dicitur. Medium tenuere beati. Istud autem medium est medium paradysi de quo dicitur Gen. ii°. Lignum vite i. deus Ihesus xps in medio paradysi i. virtuose perfectionis dicitur. Ihesus autem transiens etc. Circa primum sciendum quod aversi a deo per peccatum sunt exulati excecati peregrinati et amaricati, quia sunt exulati ideo debent transire ad statum libertatis, quia sunt excecati ideo debent transire ad lucem veritatis, quia sunt peregrinati debent transire ad domum amenitatis. Sed quia sunt amaricati debent transire ad mensam suavitatis. Dico primo quod peccatores sunt exulati sunt enim cives mundi et exules gratie, ideo debent transire ab isto exilio et servitute gravissima scilicet grata per servitute Egyptiaca ad statum gratie per quod est vera libertas sicut dicit apostolus loquens de peccatoribus multis (?) i° ad Chor. x°. Omnes mare transierunt. Et ad Hebreos xi. Fide transierunt mare rubrum, per quod intelligitur unio (?) nostri sanguinis peccati. De quo dicitur peccatoribus Ysa. i°. Manus vestre plene sanguine sunt. Transcendum enim quod ab ista servitute Egyptiaca, et transeundum est istud mare rubrum, per quod peccatum intelligitur. Et sic veniendum est per desertum penitentie ad domum dei que est in urbem in qua est visio patris et timor perfectus, de qua dicit apostolus ad Gal. iiii°. Illa que est sursum urbem libera est i. ad statum caritatis cum qua concurrit pax pectoris et timor dei perfectus i. filialis, et libertas spiritualis scilicet ab omni mortali peccato. Interpretatur enim urbem pacifica et timor perfectus. Ista autem tria scilicet pax pectoris, timor filialis, et

libertas spiritualis sunt in statu caritatis, ad quem transeundum est a mundi exilio et a servitute peccati. De hoc transitu loquitur vir iustus cum dicit in ps. Quia transibo in locum thabernaculi admirabilis usque ad locum dei i. ad statum caritatis in quo est thabernaculum dei admirabile in quo habitat deus dicens. Delicie mee esse cum filiis hominum Prov. viii°. Et bene est thabernaculum admirabile quia ipsius edificium excedit facultatem nature et totius creature, non enim ipsum edificat nisi specialis virtus dei. Hoc est illud thabernaculum de quo dicit Apoc. xxi°. Ecce thabernaculum dei cum hominibus et habitabit cum eis. Secundo dico quod peccatores quia sunt excecati sedent enim in tenebris et lumine celi non videt, ac per hoc nullum est eis gaudium spirituale sicut dixit ille in principio Thob. v°. De peccatoribus enim dicit Sophonie primo. Ambulabunt ut ceci quia domino peccaverunt, ideo debent transire a statu peccati in quo est ista cecitas ad lucem veritatis i. ad statum gratie in quo est lux veritatis. De isto transitu dicunt veri penitentes illud Luc. ii°. Transeamus usque Bethlehem et videamus hoc verbum quod factum est quod fecit dominus et ostendit nobis. In statu enim peccati nichil videtur salutiferum nichilque ad salutem pertinens, sed in statu gratie quo per Bethleem intelligitur. Sicut enim in Bethleem xps natus fuit corporaliter, ita in anima que est in statu gratie xps nascitur spiritualiter et in ea videntur omnia que sunt necessaria saluti. Ibi enim videtur Marie castitas Joseph caritas et infantis Ihesu summa humilitas, cuiusque benignitas et humanitas. Ideo dicunt veri penitentes. Transeamus usque Bethleem et videamus hoc verbum i. dei filium quod factum est suppositum i. carnem unitum quod fecit dominus super homines quia per virtutem aliam fieri non poterat et ostendit nobis ut ipsum imitaremur. Primum et ecce qui sic transeunt videt istud verbum per fidem veram et invenerunt Mariam et Joseph et infantem positum in presepio i. cognoscunt quod castitas et caritas et vera humilitas sunt necessaria ad salutem. Tercio dico quod peccatores sunt peregrinati. Status enim peccati et si videatur levius corpori anime tamen est gravissimus propter remorsum consciencie qui semper pungit eam et propter eius fomitem concupiscentie qui in statu peccati magis eam cruciat, et qui ad peccandum

pi.

xpo.

tio.

septi

luc

ipsam maculat / ideo transire debet ab isto fumo
congruenter ad locum amenissimum .i. ad statum gratie quo
equidem ad animam amicam suam / Unde vere penitentes
dicunt deo in psalmo Transivimus per ignem et aquam
et eduxisti nos in refrigerium / Peccatores enim
transeunt per ignem fornacis babilonice / et per
aquam fetidam carnalis immunditie / Sed tunc e-
ducuntur in refrigerium quando anime penitenti sic dicit
Amic. christus sicut habetur Canticorum ii° Iam hyemps transiit ymber
abiit et recessit / Surge amica mea et veni
Non enim solum dimittunt penitentes ignem ma-
lum in quo totus mundus positus est / et aquam feti-
dam que impenitentes submergit / verum etiam
et hyemem frigidissimam in qua non est calor
divinus et ymbrem tempestuosissimum quod immi-
net peccatoribus submersione eterna / Ideo dicit
sibi surge amica mea et veni / Ergo anima
iuxta christum invenit refrigerium summum / Secundo
dico quod peccatores sunt amaricati / bibunt enim
de calice dyaboli in quo ministratur eis potus
quibus eorum amarissimus / licet videatur corporibus
dulcis / debet transire ab ista mensa dy-
aboli amarissima ad mensam suavissimam .i. ad
statum gratie in quo est mensa christi redundans
suavitate magna / Ad istum transitum invitat
Ecc. eos christus dicens Ecclesiastici xxiiii° Transite ad me
omnes qui concupiscitis me et a generationibus me-
is adimplemini / spiritus enim meus super mel dulcis
et hereditas mea super mel et favum / Signan-
ter autem dicit Qui concupiscitis me quia nulli a-
lii transire possunt nisi qui transire desiderat il-
la que appetunt que post transitum requiruntur / Et certe
illi qui transeunt implentur a christi generationibus
.i. ab illis quos christus generat in animabus devotis que
sunt delectationes magne quas nemo sentit nisi
qui percipit / de quibus statim dicit Spiritus meus
.i. mea spiritualis refectio super mel dulcis est
hoc dicit quantum ad presentem vitam / Quantum autem
ad vitam futurorum subdit / et hereditas mea quam
semper dabitur electis super mel et favum / ibi enim est
tanta delectatio quod oculus non vidit nec auris
audivit nec in cor hominis ascendit / Ergo exem-
plo domini ihesu christi transeamus ab istis quatuor que
dicta sunt / Ad alia quatuor opposita ipsis / qui enim
transit sicut dictum est sperare potest certissime spe quod
ipsum non confundet in divina misericordia / Et est iusta
que sic duce alis dei / Unde potest dicere in psalmo deo
ps. In umbra alarum tuarum sperabo donec transeat

iniquitas que numquam transibit simpliciter donec
iste mundus finiatur / Qui autem non transibit sicut
dictum est descendet in infernum in quo sicut dicitur Job xxi
transibit ab aquis nivium ad nimium calorem / Ex
istis enim duobus que erunt in infernali supplicio
scilicet ex calore maximo et frigore summo / erunt
illa duo de quibus dicit Salvator Matthei xiii° xxiiii
Ibi erit fletus et stridor dentium / fletus quidem ex
fumo qui ascendet de igne maximo et fetidis-
simo et que resolvet dampnatorum lacrimas que
comburent corpora ipsorum / Propter quod dicebat
quidam sanctus Patri ploremus nimium antequam
veniant ille lacrime que comburent corpora dampna-
torum / Stridor etiam dentium erit ibi ex summo
frigore quo ipsorum corpora sic congelabuntur et con-
stringentur quod necesse erit eos dentibus stridere / et
forsan ista duo erunt in eis simul diversa de
causa / quia secundum aliquos potest fieri quod duo contraria
in summo simul sint in eodem / vel si non simul
quia hic non dicit Salvator tamen successive sicut innu-
it auctoritas Job preallegata Transibunt etc. / Er-
go transeamus ab illis quatuor malis que dicta
sunt per veram penitentiam ad bona quatuor opposita
ipsis / et sic poterimus evadere transitum illum pessi-
mum de quo dicit sanctus Job ut dictum est quod condemp-
nati ab aquis nivium transibunt ad calorem ma[ximum]
¶ Circa secundum verbum in facto christi ostenditur congruentis
exemplum proficiendi / quia ihesus non solum transiunt /
sed etiam venit Ihesus namque ibat / Sic quod congrue
ad christum per veram penitentiam de quibus in psalmo dicitur
ibunt de virtute in virtutem donec videatur deus
deorum in Syon superna / debet ire specialiter
ad quatuor scilicet Ad dissolvendum vincula peccatorum
Ad exequendum opera meliora / Ad ponendum
dogmata preceptorum / Et ad sustinendum
tedia pressurarum / Propter primum dicitur eis per christum
Matthei xxi° Item in castellum quod est contra
vos et invenietis asinam alligatam et pul-
lum cum ea solvite et adducite michi / Istud
non solum dictum est prelatis ecclesie qui admi-
nistrando sacramenta ex suo officio habent solvere
peccatorum vincula tam senum et inveteratorum in
malis qui intelliguntur per asinam / verum etiam
iuvenum insolentium et lascivientium que per
pullum intelliguntur / Et solvendo tam istos quam il-
los debet adducere christo ut in eis sedeat /
ipsique subdant se ipsi per obedientiam / ipseque de
ipsis faciat secundum suam voluntatem / Vel

gusti debet ire ad quatuor

[pro] hoc dicitur quibuscumque hominibus iustis qui per
[perso]na documenta et virtutum exempla et sanctorum oratio-
[n]um suffragia debent mutuo solvere peccatorum vin-
[cu]la tam istorum quam illorum / Et sic omnes libertatis
[v]inculis adducunt xpo / xps enim solvit ista
[vi]ncula principaliter et effective unde dicitur ps. Dominus
solvit conpeditos / Prelati autem solvunt minis-
[ter]ialiter sacramentum penitencie administrando unde illis
[dixit] dixit xps apostolis de lazaro qui erat li-
[g]atus institis Jo. xi. Solvite eum et si-
[ni]te abire / Alii vero iusti viri solvunt interp-
[reta]tive quia per suas sanctas oraciones impetrant apud
[de]um solucionem peccatorum / quilibet enim peccator et quo-
[li]bet homo quia non est homo qui non peccet debet
isto modo ire scilicet ad dissolvendum vincula suorum
[pe]ccatorum / Ire dico debet ad primum per contricionem
[e]t lacrimarum effusionem sicut illi de quibus in ps.
[dicitur] Euntes ibant et flebant etc. Ire eciam ad sa-
[cer]dotes submittendo iudicio ~~corpus~~ ipsorum / et
[e]ffectum clavium ecclesie humiliter suscipiendo / Et hoc
[eni]m dixit xps illi lepro qui peccatorem complebat
[Matth.] viii. Vade ostende te sacerdoti etc.
[et] luc. xvii. Et alibi dixit quibusdam aliis
[le]prosis / Ite ostendite vos sacerdotibus etc. Ite
[eti]am ad satisfactionem scilicet per ieiunia per oraciones
[e]t per elemosinas que tria complent dici illa via
[t]rium dierum de qua dicunt veri penitentes id est
[E]xo. iii. Ibimus via trium dierum in solitu-
[di]ne scilicet penitencie / Secundo eciam dico quod debent ire
[a]d exercendum opera iustorum / Unde dicit xps omnibus
[qui] volunt proficere in virtutibus Matth. xx. Ite in
[v]ineam meam et quod iustum fuerit dabo vobis
[V]inea ipsa secundum crisostomum est iusticia cuius tot
[sun]t vites quot sunt virtutes / Jubet ergo xps ire
[i]n vineam suam id est ad colendum iusticiam / et con-
[gr]egandum virtutum merita / quod utique non fiet
[si]ne magno premio / nam dixit xps / quod ius-
[t]um fuerit dabo vobis / Igitur necessarium est ire ad
[c]ulturam istius vinee / Cristus enim reprehendit
et arguit ociosos qui nolunt colere vineam
[i]usticie / n. vites eius que sunt virtutes sancte / dicens eis
[qui]d hic ibidem ociosi hic statis tota die ocio-
[s]i / Eundum est ergo ad colendum ~~vineam~~ iusticie
[v]ineam / et sic eundum quod semper sit perfectus in virtutibus
[e]t instat sanctorum animalium / sic est eundum quod num-
[quam] est revertendum semper ad vicia per primam
[d]electa Ezech. enim i. dicit quod animalia non

revertebantur cum incederent / et infra Ubi erat
impetus spiritus illuc gradiebantur nec revertebantur
cum ambularent / Nec est contra hoc illud quod in-
cedit dicit animalia ibant et revertebantur in simi-
litudine fulguris choruscantis / Utrumque enim
verum est videlicet quod sancti viri debent ire secundum
impetum et instinctum spiritus sancti qui semper homines
stimulat ad profectum / et quod non debent reverti
semper ad vicia que relinquerunt quia hoc non esset
ire secundum instinctum sancti spiritus sed secundum impetum
spiritus maligni / et tamen debent reverti secundum aliud
modum / quia interdum debent ire sursum et ascen-
dere in deum per contemplacionem / et interdum reverti
deorsum et descendere ad proximum per accionem / et hoc
ostendendo ei exemplum bone vite et sancte conversacio-
nis / quod est reverti in similitudine fulguris
choruscantis / Et tamen utrumque istorum scilicet reverti
et non reverti scilicet est dictum / est secundum impetum
spiritus sancti / Tercio dico quod debent ire quasi ad
proponendum documenta preceptorum. Sic enim dominus fecit
apostolis Matth. ult. / Euntes docete omnes gentes
servare omnia que precepi vobis / Et Mar. ult. Euntes
in mundum universum predicate evangelium omni cre-
ature id est omni homini / Et licet principaliter isto modo
debeant ire spiritualiter prelati successores apostolorum
qui ad hoc tenentur ire ex officio / tamen et
alii ex caritate debent ad hoc idem ire / quilibet
enim tenetur suo modo actus caritatis exercere etiam
proximum monere quos sunt ista scilicet docere ignorantem /
Corripe peccantem / et stimulare ociantem
Omnibus ista debeat facere primum prelati / Unde
omnis bonus homo debet habere officium angeli respiciendi
proximi errantis / peccantis / et ociantis / Sic
enim dicitur hominibus iustis ysa. xviii. Ite an- ysa
geli veloces ad gentem convulsam et dila-
ceratam et ad populum terribilem / peccatores enim
sunt gens convulsa / sunt enim evulsi per peccatum
de orto sancte ecclesie quantum ad meritum / Sunt eciam
gens dilacerata / quia vestis que est caritas cum
omnium virtutum ~~[illegible]~~ varietate est in eis
rupta scissa et dilacerata / Sunt eciam populus
terribilis sanctis hominibus / quia sunt demonum imita-
tores qui homines iustos terrent / Dicitur ergo
iustis viris Ite angeli veloces etc.
Quarto dico et ultimo debent ire quasi ad
sustinendum tedia persecucionum / Apostolus enim dicit

ad hebr. xij°. Sic deponentes omne pondus et
circu(m)stans nos pccm p(er) pacia(m) curram(us) ad (pro)po-
situ(m) nob(is) c(er)tame(n) / C(er)tame(n) em(m) h(abe)nt s(an)c(t)i viri no(n)
solu(m) cu(m) carne mu(n)do (et) dya(bo)lo. v(er)o eciam cu(m)
ho(min)ib(us) malis qui eos v(er)bis et v(er)berib(us) co(n)ti-
nuo affligu(n)t / Ad ist(u)d aut(em) c(er)tame(n) cur-
ru(n)d(um) est p(er) paciam ut ap(osto)l(u)s monet. Debe(n)t
em(m) ho(m)i(n)es ad d(eu)m (con)u(er)si (con)u(er)sari i(n) medio ho-
minu(m) p(er)u(er)sor(um) s(icu)t oues i(n) medio lupor(um) /
Vn(de) sic dixit eis xp(istu)s m(atthei) x°. Ite ecce ego mit-
to vos s(icu)t oues i(n) medio lupor(um) / estote (er)go
p(ru)dentes s(icu)t s(er)pentes (et) simplices s(icu)t columbe
Re u(er)a tanta est malicia multor(um) ho(mi)n(um) / q(uod) bo-
nos ho(m)i(n)es op(or)tet e(ss)e benignos et pacientes /
s(icu)t est ouis q(ue) no(n) balat du(m) occidit(ur) / et cito
dec(er)t p(ro)mittere sit / Op(or)tet eos e(ss)e p(ru)dentes
instar s(er)pentis q(ue) p(ro) custodia capitis totu(m)
corp(us) expo(n)it / Sic (et) s(an)c(t)i viri p(ro) custodia sui ca-
pitis .i. c(h)r(ist)i corp(us) exponu(n)t ieiuniis laboribus
et flagellis / op(or)tet eos e(ss)e simplices in-
star columbe / que ut d(icitu)r caret felle Sic et
s(an)c(t)i viri caret felle inuidie et odij. Signa(n)t(ur)
at(em) d(icitu)r Simplices s(icu)t columbe q(ui)a columbe h(abe)nt
pulchros oc(u)los Vn(de) d(icitu)r sp(on)se Can(t). i°. Ocu-
li tui columbar(um) / pulchri(tu)do aut(em) metalis ocu-
li (con)titudo i(n)tenc(i)o(n)is op(or)tet (er)go h(abe)re oc(u)l(u)m
mentale pulchru(m) (et) simplice(m) et i(n) o(m)ib(us) tu(m) acci-
o(n)ib(us) q(uam) passio(n)ib(us) solu(m)mo(do) dei gl(ori)am / et
salutem sue a(n)i(m)e ac p(ro)xi(m)or(um) intedat / oc(u)lus .n.
mentis d(e)b(e)t e(ss)e simplex i(n)tendens p(ri)ncipal(ite)r vnu(m)
.s(cilicet) deu(m) no(n) duplex ut v(idelicet) obliquat(ur) ul(tra) me-
necur(?) illicite ad t(er)rena et carnalia / Cu(m)
tali em(m) oc(u)lo incedu(n)t viri iusti q(ui) fecu(n)-
di (vir)tutib(us) portant archa(m) d(omi)ni .i. xp(istu)m q(uan)t(um)
imitac(i)o(n)em / Vn(de) de ip(s)is d(icitu)r mistice i°. R(eg).
vj. Ibat in directu(m) vacce q(ue) ducit Beth-
sames / et itine(re) vno gradiebant(ur) p(er)gentes
(et) mugientes et no(n) declinabat neq(ue) ad
dextram neq(ue) ad sinistra(m) / S(an)c(t)i viri du(m)
vacce p(ro)p(ter) (vir)tutu(m) fecu(n)ditate(m) qui vadu(n)t
in directu(m) p(ro)p(ter) i(n)tenc(i)o(n)is simplicitate(m) / P(er)-
gu(n)t q(ue) vno itine(re) p(er) via(m) ducit bethsames
p(er) op(er)i(s) iusticie exercic(i)o(n)em / Bethsames en(im)
i(n)t(er)p(re)t(atur) dom(us) solis / op(er)a aut(em) s(un)t iusta via
q(ue) ducit ad domu(m) solis et(er)n(i) q(ui) est sol iu(s)-
ticie / P(er)gu(n)t ergo mugie(n)tes p(er) dolore(m)
cordis et geme(n)bu(n)da(m) orac(i)o(n)em / Et no(n) decli-
nat neq(ue) ad dextram neq(ue) ad sinistra(m) p(er)
o(mn)is p(e)cc(at)i mortalis c(on)taminac(i)o(n)em / Vnde en(im) decli-
nat ad dextram q(ui)a no(n) decipiu(n)t eos mu(n)-
di p(ro)sp(er)a / Neq(ue) ad sinistra(m) q(ui)a no(n) fra(n)gu(n)t(ur) p(er)
adu(er)sa. Sic (er)go c(er)tu(m) est ut d(i)c(tu)m est sup(ra) / cu(m)
iustis viris aut(em) no(n) est c(er)tu(m) p(er) via p(e)cc(at)or(um)
qui q(ua)n(do) deser(u)nt(ur) a deo vadu(n)t i(n) ad inue(n)-
c(i)o(n)ib(us) suis .i. ad p(er)petrandu(m) p(e)cc(at)a s(ecundu)m mo(do)s
diu(er)sos q(uo)s admi(ni)strat p(ro)pria voluntas p(er) (con)cu-
piam dep(ra)uata de quib(us) d(icitu)r ps(almo) / Dimi-
sit eos s(ecundu)m desideria cordis eor(um) ibu(n)t i(n) adi(n)-
uenc(i)o(n)ib(us) suis / Et ecce q(ua)m ista q(ui) volu(n)tas
p(ro)p(r)ia admi(ni)strat / et ad que (com)pellu(n)t ho(m)i(n)em
carnalia desideria vitate(n)ds est c(er)tu(m) / Vn(de)
s(icu)t d(icitu)r Ecc(lesiastic)i xviij°. Post (con)cupiscencias tuas no(n)
eas / (et) a volu(n)tate tua a(uer)tere / Si p(re)stes a(n)i(m)e tue (con)cupiscencias ei(us) faciet
te i(n) gaudiu(m) i(n)imicis tuis / Ce(r)tu(m) (er)go e(st)
p(er) via(m) iusticie (et) p(er) via(m) mi(sericordi)e s(e)c(t)ando ip(s)as op(er)a
faciendo paup(er)ib(us) elemosinas / Sic em(m) poterit
quis i(n)tr(are) ne a(n)i(m)a sua uadit i(n) tenebras
exteriores / Sic em(m) d(icitu)r Thob. iiij°. elemosina
ab o(mn)i p(e)cc(at)o et a morte liberat et no(n) pa-
tiet(ur) a(n)i(m)as ire in tenebras / Magna e(n)i(m) e(st)
d(icit) Ambros(ius) in quoda(m) s(er)mone. elemosina q(ue)
ardenciu(m) crimi(n)u(m) globos beniuolencie sue
fomite refrigerat / et quoda(m) irriguo largi-
tas obruit delictor(um) incendia / ut q(ui)b(us) of-
fensus deus q(ui)b(us) p(ro)uocat(us) cri(mi)nib(us) cogat(ur)
liberare elemosinis q(ue) dispensaueat(?) pauue(?)
p(ro)itas / Ite (er)go d(icitu)r nobis xp(istu)s s(icu)t eunt viri iu(st)i
et no(n) s(icu)t eu(n)t p(e)cc(at)ores / Qui a s(ecundu)m s(e)n(tenci)am
eius de m(atthei) xxv°. ibu(n)t reprobi in suppliciu(m)
Iusti aut(em) in vita(m) et(er)na(m). Circa t(er)ciu(m) v(bi)
xp(istu)s exe(m)plo sui / q(ui)a ibat p(er) mediu(m) o(sten)dit
c(ar)itatis exe(m)plu(m) p(er)manendi / et in bono (vir)tut(is)
s(em)p(er) p(er)sistendi / S(ci)e(ndu)m / q(uod) ip(s)e q(ui) est media i(n) t(ri)ni(tate)
p(er)sona (con)nectitas cu(m) p(at)re in ista (com)p(ar)ac(i)o(n)e. q(uod) ab
ip(s)o est ali(us) .s(cilicet) sp(iritu)s s(an)c(tu)s (et) (con)nectat cu(m) sp(iritu) s(an)c(t)o
in t(er)cia (com)p(ar)ac(i)o(n)e. q(uod) ip(s)e est ab alio .s(cilicet) a deo p(at)re p(er)
et(er)na(m) g(e)n(er)ac(i)o(n)em / qui ecia(m) mediator dei (et) ho(m)i(nu)m
Homo xp(istu)s ih(esu)s s(icu)t d(icitu)r ap(osto)l(u)s i(n) .i. ad Thymot. ij°.
Et qui nat(us) fuit s(ecundu)m carne(m) i(n) media noc-
te Iux(ta) i(llu)d Sap. xviij°. Du(m) m(edi)u(m) silenciu(m) te-
nerent o(mn)ia et nox i(n) suo cursu m(edi)u(m) iter h(abe)-
ret o(mn)ipotens s(er)mo tu(us) d(omin)e a regalib(us) sedib(us)
uenit / Qui eciam nat(us) iacuit i(n) m(edi)o duor(um)
a(n)i(m)aliu(m) s(icu)t d(icitu)r Abacuch. iij°. s(ecundu)m alia(m) l(ite)ram
Qui eciam fuit (con)u(er)sat(us) (et) op(er)at(us) salute(m) i(n) m(edi)o
i(n) medio t(er)re .i. i(n) m(edi)o i(n)t(er) h(abi)tac(i)o(n)is / iux(ta)
i(llu)d ps(almo). Op(er)atus e(st) salute(m) i(n) m(edi)o t(er)re / Et
qui eciam voluit crucifigi i(n) media die .s(cilicet) hora

x math. xxviii°. Et qui forsan veniet ad iudi-
cium media nocte iuxta illud math. xxv°. Media noc-
te clamor factus est etc. Multum acceptauit
medium in hoc dat perfectis exemplum permanendi semper
in medio virtutis. Unde ipse semper habebat ex elevatione
celsitudinis. In medio sedit, in medio stetit, in me-
dio incessit et per medium abiit. Sedit quidem in
medio doctorum dans formam addiscentibus. Luce
2°. dicitur quod mater eius et Joseph invenerunt
eum in medio doctorum sedentem et audientem illos
et interrogantem. Stetit eciam in medio discipulorum
dans formam presidentibus. Luce enim xxii°. dicitur quod
Christus sic dixit suis discipulis quibus future
erant omnes in ecclesia presidentes. Ego in medio
vestrum sum sicut qui ministrat. Quilibet enim prelatus
minister est subditorum suorum, et ideo per figuram
debet stare in ipso medio ut omnibus sine scrupulo at-
temptacione salutis necessaria ministret. Jo. eciam xx°.
dicitur quod stetit Ihesus in medio discipulorum suorum dicens
eis Pax vobis. Prelati enim debent pacem
dare subditis, pacem pectoris, pacem temporis, et
pacem eternitatis. Apostolus quidem dixit eis tercio pax vobis.
Incessit eciam in medio latronum dans formam pa-
cientibus. Jo. enim xix°. dicitur quod cum Ihesu crucifixe-
runt alios duos hinc et hinc medium autem Ihesum.
Tunc enim fuit verificata prophecia Ysa. liii°.
Cum iniquis reputatus est. Si ergo dominus Ihesus tam
pacientissime tulit quod fuit reputatus iniquus
et inter iniquos crucifixus, procul dubio pacientis-
sime debet ferre christianus quicumque si propter Christum
affliccionum contumeliis affligatur in iniquis, et
eciam interficiatur diversis suppliciis. Dominus
vult eciam per medium persecutorum dans formam
predicantibus, et de hoc Luce iiii°. Habemus. Videre enim dicit
te videns bona verba ipsi indignati et ira
repleti eiecerunt eum a civitate, et de montis
supercilio ipsum precipitare volunt, sed ipse non
timens transcendens per medium illorum ibat. Certe
fideles non debent timere eos qui occidunt cor-
pus, animam autem non possunt occidere, sed animo leto et fi-
ducia plena et vultu et facie hilari de-
bet transire inter persequtores dicendo cum propheta
in psalmo Ecce deus adiuvat me, et dominus suscep-
tor est anime mee. Et alibi Iniqui persecuti
sunt me adiuva me domine deus meus. Igitur
karissimi rogemus istum mediatorem et medium
de quo dixit precursor videns Jo. i°. Me-
dius autem vestrum stetit, ut ponat semper suum
in medio nostri sicut ipse promittit fidelibus suis

Ezechiel xxxvi°. ut per ipsius graciam semper mane-
amus in medio virtutis nec declinantes ad
extremum aliquod viciosum. Ita ut qui secundum apostolum
ii. ad Thess. ii°. Tunc tenet scilicet caritatem vite, te-
neat eam semper continue donec de medio fiat,
id est donec per mortem transferatur de medio presen-
tis vite ad illud templum et ad illius tem-
pli medium in quo omnes sancti dicent graciam dicen-
tes in psalmo Suscepimus deus misericordiam tuam in medio
templi tui. Ad quod templum nos perducat qui sine
fine vivit et regnat Amen. Feria iii. eb-

domade iii. xlme sermo

Si peccaverit in te frater tuus
vade et corripe illum inter te et ipsum
solum. Math. xviii°. Peccatum mortale non solum est
quasi immundicia verum eciam et plaga durissima
propter quod peccator non solum indiget spirituali locione
ut eius immundicia expietur, verum eciam et spirituali
unccione ut eius plaga curetur. Et ideo sancta
mater ecclesia in precedenti sexta feria monuit
peccatores in epistola sub typo Naaman leprosi
ut accederet ad lavacrum penitencie pro expiacione
immundicie sed ista monicione per Heliseum
prophetam sicut apparuit supra. Hodierna vero die
in sermone qui legitur loco epistole monet eos per
eundem prophetam sub typo mulieris vidue ut
acquirat oleum gracie pro curacione plage, que de
epistola scripta est iiii Regum iiii°. et incipit In
diebus illis mulier quedam de uxoribus prophetarum
etc. Et secundum istud oleum caritatis scilicet que est a-
mor dei et proximi. Caritas autem respectu proximi
se extendit in exhibicione beneficiorum maxime
spiritualium inter que duo sunt de principalioribus
scilicet fraterna correccio et offense remissio, que duo
debitas ipsa mater ecclesia adiungit hodie per
dictam leccionem que iniscitur loco sermonis de caritatis oleo
ewangelium quod scribitur Math. xviii°. et incipit Res-
piciens Ihesus in discipulos suos dixit Symoni
Petro etc. In cuius primo Salvator hortatur
nos ad primum beneficium spirituale iam predictum scilicet
ad fraternam correccionem dicens Si peccaverit
in te frater tuus etc. In fine autem ewangelii
hortatur nos ad secundum beneficium spirituale iam
predictum scilicet ad offensarum remissionem, cum ei dixisset
Petrus quociens domine quot peccabit in me
frater meus dimittam ei usque ad septies,
dixit ille Ihesus non dico tibi septies tantum solum
sed usque septuagies septies id est semper et ad omnia
offensa. Certe nec immerito si homines ex-

caritate se mutuo corripiunt et remittunt si
bi offensas quam et deus ex caritate summa so
luta sup terram solvit in celo et exaudit corp
borales oraciones in medio ipsorum existens sicut ipse dicit
et medium ewangelii ab illa parte Amen dico
vobis usque ibi In medio eorum Mo[ralit]er reli
tamen ad liberum propositum in quo magistri benignitatis Ihesus
ad istud spirituale beneficium ex caritate impendendum
propicius s. ad benigna correctionem fratrum nos
invitans dicit Si peccaverit etc. In quibus verbis
brevibus tria tangit s. clemenciam commanitatis ut
pacientem excitet ad parcendum vehemenciam
iniquitatis ut iniuriatem excitet ad dole
dum benivolenciam caritatis ut utrumque stimulet
ad diligendum // Primo dico tangit clemenciam
commanitatis ut pacientem excitet ad p
cedendum cum dicit frater tuus Certe extra omnis homo
eciam inimicus meus est frater meus / de quolibet
enim homine possum dicere id quod dixerunt filii Ia
cob specialiter Iudas de Joseph Gen. xxxvii.
frater noster et caro nostra est // Propter ista
fraternitatem et commanitatem debet quilibet homo excitari
ad parcendum cuilibet homini quantumcumque offenderit.
eum / Salvator enim dicit Mt. v. Qui prius debet
quis reconciliari fratri suo antequam offerat mu
nus suum ante altare / Dicit eciam Mt. xviii. quod
deus tradet omnem hominem infirmum tortori
bus qui non remisit ex corde fratri suo // Secundo
tamen vehemenciam iniquitatis ut iniuria
tem excitet ad dolendum cum addit / Si peccaverit
ut in te / Non solum enim est gravius iniquitas
peccare in deum / verum eciam et peccare in hominem
qui est creatus ad dei ymaginem et redemp
tus Christi sanguine / et potest esse capax eterne bea
titudinis / Graviter ergo delinquit qui peccat in
hominem / dicit enim i. Io. ii. Qui odit
fratrem suum in tenebris est et in tenebris
ambulat Et infra eiusdem capitulo iii. circa dicit
Qui si habens substanciam huius mundi clauserit vis
cera sua / ut sepe non subvenerit fratri suo neccessi
tate pacienti / non habet caritatem dei in se / ex
quo sequitur quod est in peccato mortali Ex quo patet /
quod si peccatum est non subvenire fratri egenti multo
forcius peccatum est ipsum offendere verbo vel
facto / dicit enim i. Reg. ii. c. sic Si peccaverit
vir in virum placari potest ei deus / Sed si
peccaverit vir in deum quis orabit pro eo / In
quibus supponuntur duo Primum est quod gravius est
peccare in deum quam in hominem / Secundum est quod ex

quo pro peccato in hominem requiritur placacio dei
Sequitur eciam quod peccare in hominem est offensa
dei / Nullus dicat dicit Augustinus quod non sit grave
peccare in hominem / quod probat ex hoc quod dicitur in
isto ewangelio Qui si frater qui peccavit in hominem
audire voluerit ipsum hominem corripientem se
quod ipse corripiens est lucratus fratrem suum / Quem
lucratus dicit Augustinus. Certe quia periret et eciam
periebat Sequitur quod mortaliter peccavit Pro. c.
xiiii. dicit Qui despicit proximum suum peccat
Tercio tamen benivolenciam caritatis / qui utrumque
stimulat ad diligendum cum subdit Corripe
eum inter te et ipsum solum / Certe ista correctio
quam est secreta et benigna et debitis circum
stanciis associata caritatem indicat corripien
tis que signum est evidens quod caritas stimulat
eum ad corripiendum / Et ideo correptus benigne
et caritative stimulari debet ad diligendum
suum correptorem / Debet enim cogitare quod deus
per ipsum corripuit eum / et sic correptus convertatur
ad deum et evadat penam sempiternam quam meru
it offendendo ipsum / Unde sic dicit deus peccatori
bus hominibus pro. i. Contempsistis ad correctionem
meam quam non solum per me ipsum facio / sed eciam per
homines in quibus peccastis / Alias nisi conversi volueritis
ad istam correctionem dicam vobis in die iu
dicii verba que sequuntur / Vocavi et renuistis
extendi manum meam et non fuit qui aspiceret
Propterea in interitu vestro ego ridebo et sub
sannabo cum id quod timebatis vobis accide
rit / Cogitet ergo unusquisque qui a fratre suo
corripitur. id quod dicit Eccl. xix. Qui odit
correctionem minuetur vita / Et id eciam quod dicit
dicit xx. Quam bonum est correptum manifestare
penitenciam sic enim effugies voluntarium peccatum
Vult dicere quod magnum bonum est quod correptus a
fratre suo in quo peccavit peniteat de offensa quam
ei irrogavit / dicat ergo Si peccaverit etc.
Circa primum ubi Salvator tangit clemen
ciam commanitatis que debet excitare pacientem
ad parcendum cum dicit frater tuus / sciendum
quod et si omnes homines sunt dicti fratres / quia omnes
sunt eiusdem speciei / et ab uno homine et ab una
muliere originaliter descenderunt ut omnes
eodem signo sunt signati videlicet ymagine dei /
specialiter tamen christianum dicunt fratres propter quatuor / Primo
quia eodem sunt precio spiritualiter liberati s.
sanguine Christi / propter quod dixit Christus apostolis in persona
omnium christianorum Mt. xxiii. Omnes vos fratres

fris et un9 est pat vest. s. Ego qui no solu
ream vos sm aiam 2 forim sm corp9 / Vex
et vos redimi magno pco. s. aspsione mei
sanguis / ac sic liberavi vos de svitute gius
ma / vos qz cstitui ad libertate — Scdo dn.
fres xpiani qz st ex eode utero sacralit ge
nati. s. sce mris ecclie de q omes gnat un9
pat. s. xps sposus eiusde mediate semie i
corruptibli. s. vbo vite / qd est i. vbu de q.
d. aug9 Ox accedit vbu ad elemetu 2 fit
sacram / Quodquide vbu e for in sacro bp
tismi pp qd gnacom d. btus Petrus .i.
sue can. i. oib xpianis / Simpr. ex corde
diligite inuice attentius renati / no ex se
mie corrupt. sz incorrupt. p vbu dei vivi / Et
Jac. i. d. de xpo Ox uoluntaie genuit nos
vbo ver. Sum9 g. fres qz ab eode pre
sum9 imediate sacralit gnati / Vn possum9
dice i. qd dixerunt filij Jacob s. h. Gen. xlij.
fres sum9 vno pre gnati / Sed ad huc est
i nob maior cmanitas / qz no solu sum9
gnati ab eode pre s. illi erant ad liram ge
nati / Vex ecc et ex eade mre q est unica
sposa ei9 / qd no illi qui fuunt ex q. uxorib9
gnati / Propt aut ista cmanitate max
ima q est int xpianos / qz st vterini s. Jo
seph et Beniamin / no solu debet se voca
re fres / sz fres carissimos 2 dilctissimos /
Vn sic dicebat Philippensib9 aplus ad philip.
iiij. Itaqz fres mei carissimi et desiderati s
simi Et Jac. i. dicebat ille aps9 illis xanis
qb9 scbebat / Scitis fres mei dilctissimi —
Tercio dico qp xani spualit sunt fres / qz st ex
eode pabulo uitalit creati 2 saciati / Omes
em xani figurant p illos fres filios Jacob
quib9 Joseph i. xps p figuram fecit appom a
bdia corp se / s. h. ad liram Gen. xliij. xps
em e ille ho quida qui fecit cena magna
s. instituit sacrm corpis sui 2 sags i spcieb9
panis 2 vini ad qd vocauit multos / Quia os
xpianos s. d. p figura Luc. xiiij. Sicut
g. fres qui st filij vni9 pris / et vni9 ma
tris comedunt in eade mesa / et de eode cibo
saciantur Ita os xpiani st inuitati ad ea
dem mesam xpi q est altare sce ecclie / et
saciant eode cibo sacrali qui e vex corp9
et veri9 sags xpi / Secua iste pdeptitates
mese et cibi st argumetu euidens qp os
xpiani quada spcialitate sut fres / xpi
em spualit xpiani peccates p figura s. ille
frat p qp pat ei9 instrues gauiuu et fecit
occidi uitulu saginatu de q. ecc dixit alij
fri inuidenti opulari 2 gaude optebat
qz fr tu9 hic mortu9 fuat 2 reuixit et q
perierat 2 inuetus spualit sigt. xpianos
peccates quib9 nllo mo debent inuide
xpiani innocetes / Quia gaudiu e aglis
dei sup vno peccatore pniam agete / Luc.
h. dni ora pablice Luc. xv. — Quarto dni
fres / qz st eode pmio finalit coronadi /
omes em xpiani si moriat in gra xpia
nitatis recipiet ide pmiu etne. s. btitudinis.
qd figuratur p illa denariu diurnu pmis
su opariis Mt. xx. Et coronabuntur illa
corona uite / de q d. aut Apoc. ij. Esto fi
delis usqz ad morte / et dabo tibi corona
uite / Vn p ista pdeptitate corone qp pnt
expectare omes xpiani / du tn pueniat ex
spectacio ex meritis / dicebat Johes illis an
gelis septe / septe ecciarr / et in illis dice
bat oib9 bonis xpianis Apoc. i. Ego Jo
hanes fr vr et pticeps 2 socius in tribu
lacone et regno 2 paca in xpo ihu / Re
ia quib9 ho du tn sit pticeps tbulacoum
paciecter tollerataxx p xpm / erit pticeps
et soci9 cu oib9 bonis hoib9 i regno celesti
in q. ille erit merces 2 pmiu qui dixit Ha
brae Gen. xv. Ego ptector tu9 su 2 mer
ces magna nimis / Propt aut ista frnitate
q est int xpianos / no debet ee int eos
aliqd iurgiu nc aliqd litigiu / Vn dixit Ha
braa illi Loth. s. h. Gen. xiij. Ne qso sit
iurgiu int me 2 te fres em sum9 / Sed
debz ee int ipos caritatiua dilco 2 mutua
subuectio / cu est aliqs eorp in angustia et
necitate Quia s. d. puerb. xvij. Frat i an
gustijs cpbat 2 xviij. d. Qx fr qui ad
iuuat a fre qi ciuitas firma / Vn ps ecc d.
apha gmendas ecc multu caritate et vni
tate q debz ee int fres Ecce qm bo9 2 qm
iocudu habitare fres in vnu / Sed pch dolor
hodie tata e malicia hom et xpianorp
p qi quib9 pt dice i. Job. xxx. Frat fui
draconu et socius struconu / Iam apt
multitudine xanorp malorp uerificatu est i. Je.
ix. Vnusqsqz a pximo suo custodiat / et in
oi fre suo no heat fiduciam / Quia ois fr
supplantans supplantabit / Et infra Et vir
frem suu decidebit 2 no loqtur veritate

no sit de nob' ε̄im. Sed ināc' q̄d dixit dn̄s
p Zachariam pphām Zach. vij°. Judiciū
verū iudicate ⁊ mīam ⁊ mīsacōēs facite
vnusq̄sq̄ cū fr̄e suo et vir nō cogitet ma
lū in corde suo fr̄i suo/ dic q̄ nob' hēam'
ad fr̄es ut tādē p̄cipiam' coronā glīe cū
ihū xp̄o/ et de manu ip̄' qui sc̄dm ap̄lm ad
Heb. ij°. nō ɔfūdit. nob' uocare fr̄es/ q̄m
est sc̄dm eundē ad Rom. viij°. est p̄mogē
nitus in mult̄is fr̄ib;/ Circa s̄cm tangit
Saluator vehementiā iniquitatis q̄ deb;
p̄uocare iniuriantē ad dolendū/ Graue
enī ē p̄ccare in hoīem et dignū magna pe
na/ q̄d ɔsiderans ille q̄ fr̄i suo irrogat iniuriā
multū deb; dolē = Sc̄d'. aūt q̄ q̄s p̄ccāt in
hoīem q̄druplr̄. s. p̄ inferēd' violenciā/ Jrro
gacōe ɔtumelie/ ɔstesiōe cūsacōis p̄ue/ et
tradicōne false doctrīe/ Sc̄dm p̄mū mōm
p̄ccauit Cayn in Abel q̄ interfecit q̄ dixit
s̄d h'. Gen. iiij°. Maior ē iniquitas mea
q̄ ueniam merear/ Filij Jacob in Joseph frēz
suū q̄ ueste sua nudauit et in cisternam
p̄iecerūt/ et tandē ysmahelitis uendide
runt s̄d h'. Gen. xxxvij°. q̄ fuit magnū pec
catū/ q̄ ip̄i reḡgnoscētes eū ecēnt in quadā
tribulacōe dixerūt s̄d h'. Gen. xlij°. Merito h̄
patim'. q̄ p̄ccauim' in fr̄em nr̄m ⁊c̄/
Saul in Dauid/ de q̄° dixit Sauli Jonathas
s̄d h'. i. Reg. xix°. Ne p̄ccet in suū tuū Da
uid et infra eodē. Quare p̄ccas in sanguine
innoxio interficiēs Dauid qui ē sine culpa
q̄d p̄ccm̄ recognouit ip̄emz Saul s̄d h'. i°. Reg.
xxvj°. dicens. Peccaui reuertere fili mi Dauid
Judas in xp̄m q̄ uendidit et iudeis i morte
tradidit/ q̄d desperans et laqō se suspē
dens recognouit s̄d Matth. xxvij°. Peccaui
tradens sanguinē iustū/ Judei in Stephanū
q̄ lapidauerūt q̄ tn̄ rogauit dn̄m p̄ eis dicens.
s̄d h'. Act. vij°. Dn̄e ne statuas illis hoc
p̄ccm̄ Sc̄do mō p̄ccauerūt illi duo viri fi
lij diaboli q̄ dixerūt de Nabochodonosor
s̄d h'. iij°. Reg. xxj°. Benedixit. i. maledixit
Naboth deū et regē accusauerūt eū de f̄co
blasphemia in deū ⁊ de crime lese maies
tatis in regē/ Illi impudici p̄sbīri i Susa
na q̄ accusauerūt de adulterio q̄ꝛ vni dixit
Daniel s̄d h'. Dan. xiij°. Inueterate dierū
malorū nūc venerūt p̄ccā tua/ Judei in
xp̄m quib; dixit in p̄ccō vr̄o moriemī
vocauerūt eū Samaritanū ⁊ demoniacū
⁊ multa alia mala dixerūt de ip̄o s̄d het

dur Jo. viij°. Sc̄dm aūt t'ciū mōm p̄ccandi
in hoīem. s. p̄ ɔtesiōm cūsacōis p̄ue p̄c
cauerūt in p̄xīm illi sacerdotes filij Hely qui p
opa sua mala ⁊ pessima exēpla detrahe
bāt hoīes a sacrificio dn̄i/ de quib; d̄r. j. Reg.
ij°. Mⁱ erat p̄ccm̄ puerorū grande/ Graue aūt
est p̄ccm̄ p̄ mala exēpla retrahē hoīes a di
uinis et ab opib; bonis hoīes aūt infirmi
s̄t ⁊ q̄ uident illa q̄ fiūt p̄ alios cito p̄ru
tiūt. et max'. p̄ illa mala que fiūt a p̄latis
Quia s̄d d̄r q̄ a p̄latis agit. facile trahit ab
alijs in exēplū/ Et utiq; h'. p̄ccm̄ est/ vn̄
ap̄ls j. ad Chor. viij°. d̄r. hoīb; q̄ ondunt ma
lū exēplū alijs sic d̄r. Peccantes in fr̄es ⁊
p̄cucientes ɔsciēm eorū infirmā in xp̄o p̄cca
tis = Sc̄dm aūt q̄rtū mōm p̄ccandi qui est
p̄ tradicōm fl̄se doctrīe/ sc̄dm q̄ mōm p̄ccauit
heretici ⁊ fl̄i doctores. Peccauit ille Jeroboā
sp̄alit' qui docuit p̄p̄lm Isrl. cole uitulos
aureos/ q̄ꝛ vnū posuit in Dan/ et aliū i
Bethel/ de q̄° d̄r sepe in s̄cptā. iij. Reg. xiij°.
q̄ p̄ccauit ⁊ p̄ccare fecit Isrl. et ec̄ xvj°.
Quicūq; ḡ aliq°. istorū q̄°r morū q̄b; p̄ccat
in hoīem p̄ccauit recognoscat se grauit' p̄ccasse
et doleat atq; fleat dicens cū Dauid qui
grauit' p̄ccauit in Vria/ et p̄ccō adulterij
in vxore sua et p̄dicōis ac homicidij i p̄m
ip̄ius p̄ccaui/ q̄ p̄ccatus in hoīem p̄ncipa
lius p̄ccat in dn̄m/ Sed cū p̄ricius corde do
lens. s. ⁊ ore satisfaciens ut dn̄s placat'
remiserat p̄ccm̄ suū. s. ab obligacōe pene
et'ne ad penā t'pale s̄d p̄pha dixit Dauid
de penitenti dn̄s transtulit p̄ccm̄ tuū s̄d h'.
ij. Reg. xij°. = Circa t'ciū vbi Saluator ta
git beniuolenciā caritatis q̄ d; ēē in p̄ccante
ad benigne corripiendū/ Et in correpto ad
humilit' suscipiendū correcōm/ et in p̄ccāte
se emendandū et alti satisfaciendū q̄ quide
beniuolenciā d; vterq; simulare ad diligendū
Sc̄d'. q̄ correccō fraterna de qua h' Saluator
loq'. nō enī loq' de correccōe iudiciali deb;
ēē secreta ne p̄uocet ad indignacōm mā
festa/ Ne deiciat in desp'acōm diffā
macōe/ Ne perdit p̄ suspicōm ⁊ deb; eē ēē disc'
ta. i. intencōne recta ut solū intendit ad
emendacōm/ ⁊ deb; dc̄o ēē secreta/ ne p̄uo
cet ad indigācōm q̄d Saluator h'it innuit
cū d̄r. Corripe eū int' te ip̄m solū ⁊ deb;
enī ista correccō ēē/ nō s̄d iudicis ac p̄lati
ad subditū/ s; s̄d fr̄is ad fr̄em/ et amici ad

iniquitati Dicit enim apostolus ij. ad Thess. iij°. De quo
securante in hominem eos nolite existimare i
nimicum sed corripite ut fratrem secrete/ Correc
cio enim talis si fieret in publico provocaret hominem
ad indignacionem et ad odium corripientis/
Unde dicit Amos v°. Odio habuerunt corripientem
in porta i. publice De peccatis enim occultis non
debet esse correccio publica sed solum secreta de quo
hic agitur. Secundo debet esse mansueta ne deiciat
in desperacionem Benigne enim et verbis dulcibus
debet fieri ista correccio si velit corripiens quod
sequatur correccio In psalmo enim dicit Supervenit ei
mansuetudo et corripiemur. i. ad benignam et man
suetam correccionem corrigemur a nostris peccatis/
Tali enim correccione corripit nos iustus unde
psalmus Corripiet me iustus in misericordia et incre
pabit me etc. Tercio debet esse discreta
ne procedat per suspicionem/ Nimium enim omnis ho
tenetur secrete corrigere fratrem suum qui peccat
in ipsum inter se et ipsum solum in casibus tamen
potest intermitti ista correccio licite et sine pec
cato/ Unus casus est si constet per coniecturam proba
bilem quod per ipsum correccionem non corrigeret
peccatum sed pocius peior et deterior efficeretur/
Alius casus est quando peccatum non est grave/ Non enim
de quibuscumque peccatis debet esse ista correccio non
solum de gravibus/ Ulterius tamen dicendum quod peccatum
corripiens si corripiet esse de levibus sed dico
quod non tenetur. Tercius casus est ad propositum quando
non constat homini per certitudinem quod peccatum sit com
missum sed solum habet de tali peccato aliquam suspicionem
Unde enim dicit in psalmo Peccatori iniquitate corripu
isti hominem Deus enim non corripit hominem
nisi per iniquitate de qua sibi constat/ Deus enim de
nullo habet suspicionem sed de omnibus plenam certitudi
nem/ Sic dico ad propositum quod quamvis homines de mul
tis suspicentur non tamen tenentur procedere ad
correccionem illius peccati de quo eis per certitudinem
non constat/ Apostolus enim dicit i. ad Thess. v°. Cor
ripite inquietos/ hoc est de quibus corripite illos
de quibus vobis constat quod non habent in consciencia que
tem/ vel saltem quod non debent habere per peccatum
quod commiserunt de quo vobis constat/ Et Salvator
hoc supposuit hic dicens Si peccaverit in te
Quarto dico quod debet esse et fieri cum intencione
recta ut corripiens solum intendat correpti
emendacionem/ Sic enim dicit apostolus i. ad Thymot.
ij°. Servum domini non oportet litigare sed man
suetum esse ad omnes docibilem/ pacientem/ cum
modestia corripientem eos qui resistunt veritati

ne quando i. si quando deus det illis penitenciam ad cognoscen
dum veritatem et resipiscat a dyaboli laqueis a quo
tenentur captivi ad ipsius s. dei voluntatem
sicut prosequitur agendum In quibus verbis tangitur modus et finis
debite correccionis/ modus quidem quia cum man
suetudine et modestia finis autem correp
ti penitencia ad cognoscendum veritatem et resiliacio
a captivitate dyaboli/ ad faciendum dei voluntatem.
Istum enim finem debet intendere omnis corripiens fratrem
suum et hoc sive corripiat publice sive esse secrete
Solum enim debet intendere penitenciam et emenda
cionem correpti/ Multum prodest peccatoribus ista cor
reccio multi enim retrahuntur per ipsam a mul
tis malis/ quod utique verum est si sapiens fuit
Ista correccio non proficit apud hominem stul
tum secundum hoc enim proverbiorum xvij°. Plus proficit corre
ccio apud prudentem quam centum plage apud stul
tum/ proverbiorum xv°. dicit Non amat pestilens
eum qui se corripit nec ad sapientes graditur
Sed de viro prudente dicit proverbiorum xix°. Si cor
ripueris sapientem intelliget disciplinam/ quod
autem sit de prudencia vel de stulticia hominis
nullo modo est intermittenda debita correccio
nisi appareret probabiliter quod correptus per eam dete
rior efficeretur/ Hely sacerdos fuit reprehensibilis
quia non corripuit efficaciter filios suos/ Cor
ripuit autem eos tepide secundum hoc i. Reg. ij°. Rep
rehensus David non corripuit illum Adoniam fi
lium suum et ideo in magnum scandalum fuit sup
bia et audacia ipsius Adonye secundum hoc iij. Reg.
i°. Placeat deo quod in hac vita nosmet
ipsos iudicemus et iudicio eterne et corripere
cum nos subdamus Quia ut dicit apostolus i. ad
Chor. xj°. Dum iudicamur a domino corripimur
ut non cum hoc mundo dampnemur Quia de illo
quod cum hoc mundo dampnabitur dicit Sap. c. ij non
preteriet illum corripiens iudicium Recipiamus
ergo correccionem dei sive per seipsum nos corri
piat sive per homines bonos ut inter suos fili
os nos computet/ Quis enim filius quem non cor
ripit pater ut dicit apostolus ad Hebr. xij°. quasi dicat
non reputatur dei filius/ ac per hoc non dignus hereditate
celesti si non corripiatur ab ipso/ Qua quidem
hereditate ipse nos concedat Amen

Feria iiij post tertiam dominicam xl^e.

Quare vos transgredimini mandatum
Dei. Mt. xv°. Istud quadragesimale ieiunium
institutum et non solum ad expiacionem iniusti
cie per peccatum commisse Et curacionem plage per

peccatum implicite / Vero est ad exercicium operum bo
ne adeo inuicte / Si enim postquam peccator se ex
piauit ab immundicia / lauacro penitentie / et plagam
suam sanauit oleo gratie / non intendat exercicio o
perum bonorum / tunc dyabolus inueniens animam suam vacan
tem et ociosam / et assumens secum septem spiritus ne
quiores se / intrat in ipsam per peccati recidiuum
a qua prius exiuit per penitentie lamentum sicut supra
ostensum fuit in ewangelio dominice immediate precedentis
Ideo postquam ecclesia filios suos monuit ad
purgacionem predicte immundicie lauacro penitentie
in epistola sexte ferie immediate precedentis sub fi
gura Naaman leprosi / et est in ewangelio eiusdem
diei in quo fit mencio de Naaman Syro sic
quod lepre immundicione / Postquam eciam monuit
eosdem de curacione predicte plage oleo diui
ne gratie ac nunc / et hoc in epistola iam sic imme
diate precedentis sub figura illius olei quo
mulier illa impleuit multa vasa / Quod
quidem oleum unctionem diuinam signat ac graciam
qua cum impletur cor hominis omnis spiritualis pla
ga curatur / Et est in ewangelio huius diei eiusdem in quo
Christus precepit duo opera pietatis per que peccatores diuina
gratiam et veniam promerentur / unde ibidem dicitur Esto
te misericordes etc. Precepit eciam Christus in illo ewangelio
primo peccatum secreta correpcione dicens Si pec
cauerit in te frater tuus etc. Secundo peccatum peccanti
remissionem dicente Christo ad questionem Petri Non
dico usque septies etc. Hodierna vero die ecclesia
hortatur monet eos efficaciter ad exercicium operi
bus bonis / Inter opera vero bona unum est precipu
um quod est ad salutem necessarium scilicet obseruancia ma
datorum ad quam monemur hodie tam in epistola quam
in ewangelio leccione In epistola enim que sumitur
Exodi xx recitat nobis Moyses ac in eius persona ecclesia nu
meracio omnia mandata decalogi scilicet septem precepta
secunde tabule quorum unum est affirmatiuum et alia sex
sunt negatiua / Recitat eciam nobis hodie ecclesia saltem
implicite mandata prime tabule dicens Non facies
deos argenteos etc. Ubi prohibetur cultus latrie
et prohibetur ydolatria / et dico hic implicite
quia non sit explicite sicut supra in eodem capitulo Moy
ses explicauit Incipit autem ista epistola Hec
dicit dominus deus honora patrem tuum etc. In ewangeli
o huius diei quod incipit accesserunt ad Ihesum
ab Ierosolimis scribe et pharisei etc. increpate
a Christo predicti scribe et pharisei de hoc quod transgredie
bantur mandata dei propter hominum tradiciones dicen
te eis Christo post verbum Quare et vos transgredi
mini mandatum dei propter tradiciones hominum Cum ei
arguebant Christi discipulos quod non crebro la

uabant manus cum panem manducarent Hoc enim
faciebant ipsi iuxta hominum tradiciones Sed Christus in
crepat eos ac per hoc omnes homines qui propter tradi
cionem quorumlibet hominum transgrediuntur preceptum dei / o
bedire enim oportet magis deo quam hominibus Unde dix
it eis Quare et vos transgredimini mandatum dei scilicet propter
qualiscumque a quibuscumque hominibus tradita vel precepta / Un
de peccatores ut contineant increpat in hiis verbis
ubi eis questio proponitur / excitatiua intelligencie In
crepatiua contumacie / et persuasiua penitentie / Pri
ma ista questio excitat intelligenciam in implica
ta dubitacione cum premittit Quare non dico im
plicata dubitacione respectu Christi quia non dubitabat
quin ipsi pharisei deum offenderent et contra precepta
caueret / quia propter tradiciones hominum transgrediebantur
mandata dei / Nichil enim erat ei dubium cum om
nia sciret / Unde propter hoc non consuluit nec dixit quare quod ipse
dubitaret vel quod hoc nesciret Sed dico implica
ta dubitacione respectu phariseorum qui videbantur super
hoc dubitare ymmo videbantur credere quod liceret eis
diuina mandata transgredi propter hominum tradiciones /
de quo revera non debet dubitare quicumque homo
nec credere sed magis de opposito certus debet esse si
recte vixerit Et maxime non debebant dubitare
de hoc scribe et pharisei qui dicebant se in scriptu
ris peritos Ysaie enim xxix legebant dominum con
traria decreuisse / quod potest infirmare quis dicit
nisi / In preceptis enim prime tabule nec deus nec homo
ut dicit Bernardus dispensare potest / In preceptis
vero secunde tabule et si deus dispensare possit homo tamen
non propria auctoritate / Modicum quidem fidei habet qui hoc credit
vel de hoc dubitat / Unde potest sibi dici illud quod dixit
Christus Petro Matthei xiiij Modice fidei quare dubita
sti Secundo ista questio increpat contumaciam in ex
plicata transgressione cum addit transgredimini Certe
transgressio diuini mandati multum est vituperabi
lis ac per hoc est durissime increpanda / Unde
Moyses dicit filiis Israel sicut habetur Leuitici xxvj
Cur transgredimini verbum domini quod vobis non cedet
in prosperum Numeri xiiij dicitur et plus signatur non enim solum
ista transgressio domini ubi non cedit in prosperum
ymmo eis succedit nisi peniteat pena ad
uersitatis durissima / et tribulacio summa / Tercia
questio ista persuadet ad penitenciam ex diuina offen
sione cum subiungitur Mandatum dei Videmus
continuamus quod intendit homines multum penitere
quam transgressi sunt mandata Si enim principes for
midantes penam / quanto magis debet penitere
de transgressione diuini mandati / non solum propter penam
quam meruerunt sed eciam propter ipsius dei offensam

dicit enim prov. xix. Qui custodit mandatum suum
custodit animam suam, et a damnis offensa
et pena geminata. Dixit ergo Mat. xv. Vos transgreditis
mandatum etc. Circa primum scilicet quod istud Quare nostra
excitat insufficiencia ut diligenter consideremus quatuor
que homines excitant ad penitendum de peccatis com-
missis excitat deo nostram insufficientiam ut consideremus
in necessitate succumbamus Quia temeritate contemp-
nimus Quia difficultate diffidimus Et quia fatue
negligimus. Si enim bene consideremus non inveniemus
necessitatem in succumbendo. Nec enim succumbit
temptacioni alicui carnis mundi seu dyaboli ex
aliqua necessitate. Sed quicumque succumbit alicui spiritu-
ali adversario committendo peccatum voluntarie succum-
bit. peccatum enim secundum Aug. adeo est voluntarium
quod si non est voluntarium non est peccatum. Cum ergo pec-
cat homines certe non ex aliqua coactione seu necessi-
tate, sed quia volunt et voluntate propria adversantur
divine voluntati propter quod non possunt se excusare si
peccant, ac per hoc digni sunt reprehensione et pena
dura. Unde prime mulieri que voluntarie peccavit
et fecit contra dei precepta dicit deus sicut habetur Gen.
iii. Quare hoc fecisti. Ipsa vero volens osten-
dere quod non fecit voluntarie dixit Serpens decepit
me et comedi. Certe non fuit coacta comede-
re nec debuit decipi per talem veritatem quod fuit serpens
unde sua excusacio fuit frivola nec ex ipsa ap-
paruit quin voluntarie fecisset propter quod meru-
it penam que paroptus subditur. Multiplicabo
erumpnas tuas etc. Et sicut ipsa voluntarie pecca-
vit ita vir suggestione eius voluntarie pecca-
vit. Nec tamen secundum apostolum fuit seductus Sed
volens contristare suas delicias secundum Aug. de
ligno vetito comedit propter quod quia nulla fuit
eius necessitas ad comedendum penam meruit
que sequitur. Maledicta terra in opere tuo etc. Quia
quod sunt qui voluntarie peccaverunt qui tamen dicunt
se esse deceptos per mulieres, qui tamen decepto si
sit voluntarium debeat peccatum non excusat. Quia
voluntarie se exponunt ut per ipsas seducantur.
Quare merentur penam. Unde prov. v. audit tali
dicitur: Quare seduceris fili mi ab aliena, et fo-
veris in sinu alterius. Oculi enim mulieris que ad con-
bitum aliena dicitur sunt Vxore Sequitur Pena res-
picit dominus vias hominis et gressus illius considerat.
Et dicere contemptus Quia mens quamvis sit occultum
latet ipsum Sequitur Iniquitates sue capiunt
ipsum et funibus peccatorum constringitur etc. Secundo
dico quod si bene consideremus inveniemus temeritatem
in contempnendo suum mandatum dei. Summa enim
temeritas est contempnere mandatum summi Regis

Si enim dominum temerarii illi qui contempnunt manda-
ta terrenorum principum, quanto magis arguuntur
de summa temeritate qui contempnunt iussa prin-
cipis celorum et de ista temeritate fuit reprehen-
sus David dicente sibi domino sicut habetur ii. Reg. xii.
Quare contempsisti verbum domini ut faceres malum
in conspectu meo. quasi dicat. Multa bona feci tibi
et plura me facturum promisi. Quare contempsis-
ti verbum domini. Ve ita illi qui ex temeritate
contempnunt verbum domini non ambulant in timore
eius de quo reprehenduntur illi Nemine Nee-
mie v. quibus dicitur: Quare non ambulatis in timore
domini. Certe isti tales non habent ante oculos timorem
domini Ideo secundum quod in psalmo dicitur. In timore sunt vie
illorum id est opera illorum in omni tempore. Summa ergo te-
meritas est contempnere verbum domini et sermonem eius
detrahere verbo vel facto. Unde tales reprehendun-
tur Job xlii. Ipsis enim sic dicitur: Quare detraxistis sermoni
veritatis etc. Magnum ergo periculum est verbum domini
contempnere, et mandata eius transgredi, quia ex hoc
istud malum sequitur quod deus derelinquit hominem
unde dicitur peccatoribus ii. Paralipomenon. xxiiii. Quare
transgredimini preceptum domini quod vobis non proderit
vos ipsos multum obesse Sequitur Et dereliquistis dominum
ut derelinqueret vos. O deus meus quam potest esse
tutus in loco aliquo quod tu derelinquis. Certe non
potest esse tutus, quia iam est traditus in manus crude-
lis inimici. Tercio dico quod si bene consideremus non
inveniemus difficultatem in resurgendo. Quamvis
enim homo qui peccatum commisit non possit per seipsum
a peccato resurgere, tamen propter hoc non est sibi difficul-
tas ad resurgendum, dummodo bene velit
Quoniam ipse est sibi promptus divina manus adiutorio eius
resurgere potest, tamen requiritur ad expeditionem suam, nisi
quod de peccato doleat et peccatum suum confiteatur.
Unde cum David audivisset verba Nathan dicentis
Quare contempsisti mandata domini. Tunc dixit
propheta Peccavi Et propheta ad ipsum Dominus trans-
tulit peccatum tuum. Nulla ergo fuit sibi diffi-
cultas ad resurgendum, tria enim peccata gran-
dia commiserat scilicet homicidium, adulterium
et proditionem Et tamen dicendo peccavi ubi sunt
tamen tres sillabe, deus secundum Bernardum illa tamen
omnia remisit eidem. Non ergo debet despera-
re homines de venia et dei misericordia. Unde homini qui
dolet tamen de peccato suo quod desperat de venia,
maius reputabit suum peccatum, quam dei misericordiam
sicut ille Caym reputabat ut habetur Gen. iiii.
dicitur Mathei v. Quare merito contraheris
Nunquid Rex non est tibi, aut consiliarius tuus

quatuor consideraciones provocant homines ad
penitendum

peryt / qui dicet Non debes merore desperatiuo
gemuisse quia Rex est tibi qui vult te adiuvare tamen
tu uelis de faucibus dyaboli eripere Ille enim
semper presto est te iuuare ad resurgendum / et consi-
liarius bonus est tibi s. christus dominus qui tibi semper
consulit ut facias quod in te est / et acquiescendo suo
consilio resurgere uelis Quare ergo merore contere-
ris / Non me dicat merore compunctionis / absit
sed solum merore desperationis Numquid Rex non
est tibi qui dicat est s. Rex celestis qui semper
paratus est te iuuare / aut consiliarius tuus perie-
rit. Certe non / Ymo semper est tibi presens ille qui
dicitur ysaie ix. Admirabilis consiliarius et cetera Il-
le semper tibi consulit ut facias quod in te est et
resurgas. Item dico quarto quod si bene consideremus
inueniemus summa fatuitate in negligen-
do semper surgere a peccato / Unde negligentibus et primaz
differentibus et procrastinantibus dicitur Ecclesiastici xxxiii
Quare dies diem superat / et lux lucem et sol
solem et annus annum / quia a domini scientia separati sunt
Nec ita multi sunt qui cum semper habeant oportunitatem
penitendi / ac peccata deserendi / differunt et pro
crastinant exspectantes maiorem oportunitatem
Et quantum ad hoc dies diem superat / Exspectant
enim quod habeant maiorem sapientie claritatem / Et per
consequens sciant confiteri / Et quantum ad hoc lux lucem sup-
perat / Exspectat enim quod deus maiorem infun-
dat eis caritatem / si penitere differant usque
ad aliquod tempus / et quantum ad hoc sol solem superat. Sper-
te / Exspectant quod enim sint senes / et habeant
ad peccandum minorem pronitatem / Et quantum ad hoc
annus superat annum annum senectutis annum
iuuentutis / Et quare ista sunt dicit Sapiens in mul-
tis hominibus / Certe quia stulti sunt et a scientia do-
mini separati sunt que opposita docet / Quare
ergo ista non considerant peccatores ut peccata di-
mittentes mortem eternam euadent / et reu-
tentes ad dominum vitam que vincerent eternam
Unde reprehendens dominus dicit huiusmodi peccatores dici-
tur Ezechielis xviii Quare moriemini domus israel
nolo mortem morientis Reuertimini et viuite
Prochdolor quam multi sunt miseri et impii qui dicta
pauper aut minus considerant / et ideo non cen-
sent digni frui luce istius seculi Unde Job iii.
dicitur Quare misero data est lux / qui dicunt / non
censent digni / nec sunt digni uita presenti / nec
honoribus ac diuitiis mundi / sed quod viui des-
cendent in infernum / Unde Job xxi dicitur Quare
impii viuunt et sublimati sunt confortatique di-
uitiis et cetera quia dicet Non cent digni istis / sed po-
tius pena inferni scilicet descendent illuc / insig-
nitant scilicet infra eodem capitulo dicitur Ducunt in bonis
dies suos / et in puncto / scilicet nouissimo ad inferna
descendunt / Nec ita mali homines multum pros-
perantur in vita ista / cum tamen boni homines mul-
tum affligantur. De quo tamen multum propheta
Jeremias conqueritur dicens Jeremie xii Quare uia
impiorum prosperatur et bene est omnibus qui preuaricantur
et inique agunt Quare hoc Certe / contradi-
cere insipientes per scripturam quod illi qui abu-
tuntur bonis presentibus quibus sepe habundat se-
quetur confusio et tribulatio eterna / Et bonos homines
qui in presenti tribulantur sequetur habundancia se-
piterna / Nos ergo propter peccata descamus peccata re-
uertamur ad dominum / Et speremus in eius misericordia
Unde cum aliquis constat de peccatis confessus debet dicere
cum propheta in psalmo sic Quare tristis es anima mea
et quare conturbas me Spera in deo et cetera. Et si ui-
deat homo quod propter multas tribulationes quas deus
infligit propter peccata deus ipse homines deserat
sed dicere deo cum propheta in psalmo Exurge quare obdor-
mis exurge et ne repellas in finem semper
uite nostre sicut iudeis nos repulisse in fine
ti Quare faciem tuam auertis scilicet iudeis certa nobis
auertere propter peccata nostra / Obliuisceris ut semper
uidetur tribulacionem nostram / Exurge domine ad-
iuua nos et libera nos ut tandem liberati a ma-
lis omnibus bonis domus tue s. celestis perpetuo
repleamur. Circa secundum ubi questio propter Sal-
uatorem propositum increpat malicia et contra
cia peccatorum in explicita transgressione / circa adver-
transgressorum sciendum Quod summopere studendum est
hominibus ut vitent mandatorum dei transgression-
em propter quatuor. Quia prima est / quia diuina contemptione spe-
cialiter intuita / quia canonica sanctione solem-
niter prohibita / quia dyabolica suggestione fra-
udulenter exhibita / Et in eternum suggestione
finaliter est punita / Dico primo quod transgressi-
onum maxima est quia diuina contemptione specialiter
intuita Certe unquam fiat / Quia nouit di-
cta qui non sunt scilicet ea que sunt Judicantur dicit ad Roma.
iiii. Et in eius verbum Sapientis Omne deo cun-
cta antequam fiat sunt cognita / Unde ipse dicitur ysaie xl
viii cuiusdam peccatori / Scio quod preuaricans preuari-
caberis et transgressorem de uentre semper nomina-
tur uocaui te / Sicut ergo deus scit futura uniuer-
sorum scit peccata et peccatum quam deo miris Vocau-

.º de Consolacione. Magna est nobis indicta bon
.. necessitas cum agimus ora ante occulos iu
dicis cuncta cernentes / Spectator ei astat de
sup. dicit Ambrosius in quodam hympno Quia nos
lucebis omnibus actibus nos prospiciat a luce prima
usque in vesperam / Nichil enim latet eum / eciam in
cogitacionibus hominum Super verbum ps Dominus scrutans
viscera hominis / Et ideo cauenda est omnibus diuine legis
transgressio / quia est a tanta sanccione solempniter prohibi
ta / Unde apostolus ad Gal. iiiº dicit Lex propter trans
gressione posita est / ut scriptura vetet. Vera propter istas
transgressiones de quibus nos se excusare querit / quia sunt
in lege diuina solempniter prohibite / deus contra hoc
irascitur et punit eciam bonos propter malos / Unde
dicit ipse Ysa. xxiiiiº Quia transgressi sunt leges
meas / mutauerunt ius / preuaricati sunt fedus
sempiternum / propter hoc maledictio vorabit terram / Co
ntra istas transgressiones debet clamare pasto
res ecclesie et predicatores verbi dei / Cuilibet eorum
dicit Ozee viiiº In gutture tuo sit tuba / quasi
aquila super domum domini pro eo quod transgressi sunt
fedus meum / et legem meam preuaricati sunt
Dico secundo Quod est multum cauenda ista transgressio
quia est a dyabolica suggestione exhibita / Unde
Quia summopere cauendus est dyabolus / quia insidiatur
homini / Et iuxta verbum beati Petri tamquam leo ru
giens circuit querens quem deuoret / Cauendum est eciam
hoc quod ab eo suggeritur Et certe mater omnis transgres
sionis diuini precepti fuit ab eodem primitus suggesta
Suggessit enim eam primo mulieri / et per ipsam
viro sicut habetur Gen. iiiº Per quam quidem suggestionem
mors intrauit in orbem terrarum sicut dicitur Sap.
iiº Inuidia dyaboli etc. Et certe sicut suggessit illis
primis parentibus istam transgressionem / ita et continue
suggerit hominibus In hoc enim est tota occupacio
sua / Et sicut illi primi parentes acquiescentes sue
suggestioni peccauerunt grauiter Ita et cuncti homines
peccant qui eos imitantur / Multi autem sunt / eciam sin
gulari modo qui eos imitantur Unde dicit deus Ozee
viº Ipsi sicut peccatores sicut Adam transgressi sunt pactum
Hic non omnes qui peccant ad suggestionem dy
aboli qui contra mala suggerit sicut Adam transgredi
untur pactum / Et quia quod a prelatis agitur / facile
trahitur ab aliis in exemplum Ideo non solum propter
suggestionem dyaboli / verum eciam propter malum exem
plum prelatorum ecclesie / quod est eis quedam suggestio
legem diuinam transgrediuntur Exemplum habemus in illis
sacerdotibus filiis Hely Qui suo malo exemplo
detrahebant homines a sacrificio domini / quibus ipse

dicit sicut habetur i. Reg. iiº Cur facitis res huiusce
modi / res pessimas quas ego audio / Non
enim est bona fama ut transgredi faciatis populum
domini / Et certe proh dolor / ipsi qui debent populum
trahere ad diuinum seruicium sunt sepe primi in transgressi
onibus / Unde dicitur i. Esdre ixº Manus prin
cipum et magistratuum fuit in hac transgressione
prima Et Bernardus sic dicit in quodam sermone
Heu domine deus / quia ipsi sunt in persecucione tua primi
qui primatum videntur in ecclesia diligere / et re
gere principatum / arcem Syon occupauerunt / ap
prehenderunt municiones / et tota libere ac po
testatiue tradunt incendio ciuitatem / Misera
eorum conuersacio / miserabilis tue plebis subuersio
est Iam dati sunt sacri gradus in occasione
turpis lucri / Et questum existimant pietatem
te / Copiosissime pietatis munera in sus
cipienda / ymmo magis accipienda cura animarum
Sed hec apud eos cura minor / Et de salute
animarum nouissima cogitacio est / Loquitur sanctus
de malis prelatis / de quibus eciam Salomone ego
loquor — Quarto dico quod vitanda est ista transgres
sio Quia est in eterna discussione / est ẽma
liter punita Dicit enim Sap. Eccl. xxviº Qui
qui transgreditur a iusticia ad peccatum / deus parauit
illum ad rumphea id est ad gladium eterne dampna
cionis Et alibi sicut xxixº dicit idem Qui transgre
ditur legem altissimi incidet in iudicium scilicet
extremum / quod est terribile nimis / et reproborum ex
terminatiuum / Ergo non transgrediamur mandatum
domini / sed pocius in veritate sua / transgrediamur mu
rum peccati / Qui nos ab ipso diuidit / et nobis
faciem suam abscondit / et dicat quilibet nostrum ps
In deo meo transgrediar murum / Et non videatur
nobis ista transgressio impossibilis Quia virtus diuina
sit parata est ad iuuandum / Licet super dicta transgres
sio videatur aliquem irrecessibilis quamdiu viuet
hic hominibus / Quia scriptum est de Christo domino nostro
Ysa. liiiº Quod ipse pro transgressoribus orauit /
et si orauit pro ipsis ut non peccant / Non est du
bium quod deus pater exaudiuit eum In omnibus enim secundum
apostolum ad Hebr. vº exauditus est pro sua reuerencia
Ergo vitemus istas transgressiones / Non solum ut
penam eternam euadamus sed eciam ut perhennem
gloriam acquiramus Scriptum enim est de viro iusto
Eccl. xxxiº Qui beatus est qui potuit transgredi
et non est transgressus / Cuius quidem beatitudinis
nos efficiat ipse deus consortes — Circa tamen
ubi quo posita prouocat homines ad primam

ex diuina offensione cui subiugit^r Mandatu dei
sca^d. q^a q^r trasgressio diui man^ti est ipius dei
multu offensiua Ideo ep^oh^r. solo / est p^t
pena puocatiue dz trasgressores ad pnam
Vn ppha dicebat in ps Exitus aq^{ro} de
duxerut oculi mei / q^r nō custodierut lege
Et ppha d^r cuilz peccatori Jereme ij^o. Scito
z uide q^r malu est z amarum te dereliquisse
lege dni Dolere g^o debemus multu z peni
tere si ptingat nos trasgredi madata dei
qm ipa hnt immutablem auctem / q^r sunt ma
data dei / Vn dixit Moyses filijs Isrl. s^d
h^r. Deut^o vj^o. Hec sunt precepta q madauit
dns ds / Certe si sunt madata dei / imutablem
hnt auctem / ac p h^r. custodienda sunt nimis
Vn ppha in ps d^r. do Tu madasti mada
ta tua custodiri nimis / Hnt etiam indubi
tablem ueritate de quorz ei diuino man^{to}
d^r. pu^r. vj^o. Q^r man^{tu} lucerna est / et lex lux
Luce em clariora sunt / et nichil pinet nisi
sinceram ueritate Et ideo s^m. Aug^9 Quo
cis resistat stultissimu ee nō dubitam^9 / Di
cit em ppha in ps Narrauerunt in iniqui
fabulatores s^z nō ut lex tua oia madata
tua ueritas Habet etiam inobliquablem eq
tate / Nichil em precipit nisi bonu^m z hoc sta
net aliq^d phibet nisi malu / Deriuatur
ei immediate a lege etna / q est ois eq^{tis}
regla prima Propter h^r. g^o. sunt pnutianda di
mand eloquia / q^r sunt equitas / Vn ppha
in ps Pnutiabit ligwa mea eloquiu tu
u / q^r oia man^{ta} tua eqtas / Et ctequi bn
intelliget man^{ta} dei q sunt equitas / odiret
omem iniqtate / ut^o c^d. qd d^r. ppha in ps
A man^{tis} tuis intellexi pp^{ta} odiui omez
viā iniq^{tis} / Habet etiam ultio irrefragibile
necitate sue ueniendi ad uita etna Que
siuit em a xpo quida legisptus / Magist^r
q faciedo vita etna possidebo Luc. x^o. /
Respodit illi ihs Diliges dnm dm tuu
ex toto corde tuo z c^a. Seq^r. Et pxi^m tuu
sicut teipm In hijs aut duo^9 man^{tis} s^r.
ipe d^r Mt^r. xxij^o. Vniuersa lex pedet z pphe
Et ecce sine obseruatia istorum madatorum / q
explicat^r p dece pcepta seu man^{ta} decalo
gi impo^{le} e ad uita etna ingredi / Ergo
necia est ad ingressu / ut^o c^d. qd dixit Sal
uator illi Juueni Mt^r. xix^o. Si uis ad uita
ingredi serua man^{ta}. Ad q^o uita nos pducat
ipe cui^9 sunt man^{ta} qui uiuit z regt^r ds in
secla seclorum

Fe^a v^a post tercia dnicam xl^e

Stans ihesus sup illam imperauit
febri et dimisit illam Luc^e iiij^o.

In pcedentibus diebus huius sce quadragesime
pia mr ecclia referens scripturarum vba filios
suos monuit tam in eplis q^m in Ewagelijs
ad mali desertom / et ad boni psecucom / ad
que duo nitum psut efficaciter ij^9 ecce p
dicatio / et scorum deuota oro / De pdicatoe
ei d^r. Greg^o in quada omel. Sic predicato
pucit / et tuc ad hitacln metis dns uenit
verba exortatois or percurrutem p h^r. ueritas
suscipit^r in mete / De oroe aut d^r. sic Crisos
sup Mt^r. Omib^s mg^o medici placat^r pcauijs
medicus aut celestis sola oroe placat^r. p
quibus vbis ondendis in ista d^{ie}. fia legit
in ecclia eplam seu lcom q scribit^r Jere
mij^o. et incipit Fcm e vbu dni z c^a. In q^a
d^r. illi magno pdicatori s. Jerem. Sic Sta
in porta domus dni / et pdica ibi ubu ist^d.
s. ex p^{te} dei Bonas facite uias uras z stu
dia uira z c^a. Seq^r. Qm si bn direxitis uias
uras z c^a. Seq^r. Aduene z pupillo z uidu
nō feceritis calupniam z c^a. Seq^r. Habita
bo vobiscu in loco isto / Vn p^z q^r d^r. sibi
q^o moneat illos bona psequi / z mala de
sere p comodu / qd ipi^r hec assequetur / In
quo debet eu pdicatores ecclie imitari
Legit etiam hodie euan^m de quo sumptu est
vbu ppo^m qd scrib^r Luc^e iiij^o. et incipit /
Surgens ihs de Synagoga z c^a. Vbi dic^r.
q^o ihs intrauit in domu Symonis in
qua socrus Symonis tenebat^r magnis
febribus / Discipli aut rogauerut dnm pro
illa / Et ihs ad rogatum eorum ut dicit
vbu ppo^m Stans super illa imperauit fe
bri z dimisit illam / in quo debent imitari
iusti qui sunt in ecclia vt. uidz. roget dom
ihm xpm p peccatoribus ut sanetur a pcti
febre Ipe em celestis medicus ut dcm
est nichil aliud requirit p salacio nisi
fidele orom / Et sci^r. q^r in hoc vbo breuit
tria tangunt^r. vz. dulcor uisitatis / lag
uor infirmitatis et rigor meditatis /
Tangit^r aut dulcor uisitatis / in accessu
psonali cu pmittit^r Stans ihs sup illam

ante mulierem febricitantem. Summa fuit dulcedo
ne ihu xpi / cum conversabatur accedebat ad
infirmos / Nec dedignabatur introire dom9
paupes in quibus egrotabant infirmi s. hic hec9
t liberius intrabat domos pauperum / quam
uitum et nobilium Introiuit enim domum
ta in qua iacebat mulier ista / Nec enim
n intrauit domum centurionis in qua iace
at puer eius paraliticus quem tamen sanauit s. h.
y. viij.° / Nec domum illius reguli / cuius tamen
ilium a febre sanauit s. h. Jo. iiij.° Nec
olum intrabat domos infirmorum / Verum eciam
tabat cum illos / Ante eos coram vilibus et
etidos s. hic dicitur Stans iesus super
illam .i. ante illam Stans ihs dicitur Luc. viij.°
ussit cecum adduci ad se quem sanauit / Stetit
et in conspectu discipulorum suorum trepidancium
dixit eis Pax vobis s. h. Jo. xx.° Lang
uor autem infirmitatis tenebatur in febre cor.
additur Et febri / Videtur autem quod esset magna
febris et infirmitas quibus Domina prepositu
ra dicitur quod tenebatur magnis febribus / ffor
tan paciebatur duas febres s. continuam
et terciana vel alia Ista autem febris signi
ficat infirmitatem peccati qua non est generalior se
xus / quam febrem spiritualem patitur. quia omnes
homines in omni sexu / Exemplum de ista muliere / In
omni etate s. iuuentutis et senectutis Exemplum
de iuuene in filio reguli Jo. iiij.° Exemplum
de sene in patre Publij De quo Act. ult.
Et ista febris peccati aliquando est continua / et aliquando
interpolata / Aliqui enim peccant continue / nec
unquam peccare desinunt sed in hijs finiunt vitam
Aliqui autem paciuntur interpolate / Aliqui
enim peccant interpolate / quia post peccata sepe
compunguntur / sed postea in peccatis recadiuunt / Est
autem secundum medicos triplex continua corporalis
Quedam scilicet ex nimia habundancia sanguinis
et vocatur Emota / Quedam autem est ex pu
trefaccione sanguinis / et vocatur Synochus /
Vnde versus Synocha de multo / sed synochus
ex putrefacto / Quedam autem est ex corrupcione
matis / et vocatur frenesis / Hec autem tri
plex continua scilicet replecionem et radicem
peccati s. tumiditate / et eleuacionem cordis
habundanciam rerum temporalium / Et ociositatem
vite / Per primum causatur spiritualis frenesis
Per secundum spiritualis Synocha Et per tercium quod

bona omnia putrefaciat spiritualis synochus desig
natur. Dicitur enim ab Ezech. xvj.° Hec fuit in
iquitas Sodome / Superbia / Saturitas panis
Et habundancia et ocium // Vigor autem medicina
lis tamen in iussu imperiali / Et effectu salutari
cum subditur Imperauit et dimisit illam
fuit enim virtus illa s. apparet infinita / quia solo
verbo absque quibuscumque medicaminibus corporalibus
sanauit eam a valida febre / et sic sanauit
eam quod statim cum imperauit surgens ministrauit
eis / quod fuit super omnem virtutem na
ture / Summe virtuosum est istud xpi imperium
et summe virtus est Ipse enim dixit et facta sunt ipse
mandauit et creata sunt Dicitur enim de primis operibus
Gen. 1.° quod dixit et statim facta sunt / Istud autem imperi
um dedit pater filio suo ihu xpo s. dicitur i. Reg. ij.°
Dabit imperium regi suo / et in quibus Da imperium
puero tuo Ipse enim gratia et imperium in secula seculorum
Apoc. 1.° Nec imposuit hic imperium super viuen
tes / quia eciam habet imperium mortis s. dicitur ad
Hebr. ij.° Dicitur ergo ihs Stans ihs super illam
etc. == Circa primum sciendum quod ihs xpus ex sum
ma misericordia stat super infirmitatem animam ad quatuor scilicet
Vt pulset ad apercionem cordis / Vt riget ad
emundacionem sordis / Vt iuuet ad superacionem
hostis / et ut inuitet ad percepcionem mercedis
dis / Dico primo quod ipse stat super infirmatem animam
Vt pulset ad apercionem cordis / Ipse enim intrare
vult et scrutari cordis intima / per illapsum ut
videat radicem morbi Et ideo pulsat ut sibi
cor aperiatur. Nisi enim sibi aperiatur cor per consensum
nunquam per graciam ipsi anime illabetur / et per hoc
nec eius infirmitatem sanat / Dicit enim ipse sic
Apoc. iij.° Ecce ego sto ad hostium cor
dis et pulso Siquis mihi aperuerit
cordis ianuam / et audierit vocem meam intro
ibo ad illum et cenabo cum illo / et ipse mecum /
O quanta est misericordia dei nostri Ipse enim cum est extra nos
per peccatum ipse pulsat ad hostium cordis immitten
do aliquas bonas cogitaciones / et affecciones Ipse
loquitur ipsi anime ad cor / Consulens eos s. ingrati et
inuiales / qui et si audiat vocem dilecti pul
santis videtur tamen non audire / quia non aperit
sibi Ponit enim obicem / quia claudit vnam
aurem sui cordis amore carnali / et aliam
amore terrenorum / et sic efficiuntur sicut aspides
surde et obturant aures suas / Et sic non au
diunt vocem xpi sapienter incantantis s. dicitur in
ps. Dicitur enim quod aspis que est in cauerna /
claudit vnam aurem cum cauda sua / et aliam cum

terra ut no audiat voce incātatis/ Sic est
de peccatoribꝫ multis/ Aggrauat enim aures suas
ut xp̄m no audiat/ ac ꝑ h̄ sequitur q̄ xp̄s no
sanat eos s̄ꝫ h̄ dīr ysaie lix.° Maior est est
curabilitas xp̄i dn̄i qui vult cenare cū peccatore
Cenabo inq̄ cū illo ⁊ ip̄e mecū / Vult tn̄ ip̄e
dn̄s q̄ peccator ponat in ista cena tria fercula .s.
Contrītōm/ confessiōm/ et satisfactōm/ Et ip̄e
vult ponere alia tria .s. pctī remissiōm/ sp̄ualis
gaudij immissiōm/ et de glīa finali pmissio
ne Sed multi sunt iniuriis similes qui volunt
gratis cenare cū hoībꝫ nichil ponendo de
suo — Secundo dico q̄ xp̄s sicut misericors
stetit aīam peccatoris esse sordidā stat iuxta
illa/ vt ip̄am riget ⁊ lauet infusione sue
gre ac sic ip̄am/ a pctī sordibꝫ emundet/
Summa e ista mīa q̄ ip̄e velit lauare sordes
peccatoꝝ/ quibꝫ no sunt sordes fetidiores/ sꝫ no la
uat istas sordes nisi aīa ploret/ vel plo
ratu interiori vel exteriori/ Tunc enim cū aīa
sic plorat q̄ sua peccata/ conuersa ad xp̄m/ videt
ih̄m stantem/ Vn̄ de maria dr̄ Jo. xx.° Maria
stabat ad monumentū foris plorans et seq̄
q̄ conuersa retrorsū vidit ih̄m stantē/ Certe
cū aīa stat plorans ꝑ sua pctā/ et ꝑ mor
te dn̄i/ et conuertit retrorsū .i. a creatura ad
creatorē/ a vicijs ad virtutes/ tunc videt ocłis
fidei ih̄m stantē paratū ad rigandū et emū
dandū sordes suas dicens .i.° Ezech. Effū
dam sup̄ te aquā mūdā et mundabeis ab
oībꝫ inquinamentis tuis/ Cū enim aīa effū
dit aquā lacrimaꝝ deus effudit sup̄ eā aquā
grē lauātē pctā — Sed pro dolor multi sunt
qui hn̄t oclōs et mentes et carnes ita siccos
q̄ nunq̄ est ibi lacrima/ nec sp̄ualis nec corꝑalis
et ideo a xp̄o no mundantur/ ac sic sꝫ i sor
dibꝫ manent/ Vn̄ talī aīe dr̄ xp̄s Ezechielis
xxiiij.° Immundicia tua execrabilis est/ q̄
mundare te volui/ et no es mundata a
sordibꝫ tuis — Tercio dico q̄ xp̄s pius
et misericors stetit aīam q̄ diu est i mortali
corꝑe obsessa diuersis hostibꝫ q̄s no pt vin
cere virtute ꝓpa stat iuxta illam/ ut iuuet ip̄m
ad supandū hostes/ Act. enim vij.° dr̄ q̄
Stephanus cū a iudeis lapidaretur vidit
Jh̄m stantē .s. paratū ad iuuandū ip̄m/ et sic
gl̄osū reportauit triumphū/ Sed multi sunt
qui stant tota die ociosi/ de quibꝫ dr̄ Mt.
xx.° qui volunt iuuari a xp̄o/ q̄ no faciunt
q̄d in se est ut ab ip̄o iuuetur/ et io nunquam vi
ꝑ ph̄at sꝫ sꝫ contra hostibꝫ succubunt — Quarto
dico q̄ ip̄e stat iuxta aīam ut ip̄am inuitet
ad acceptōm mercedis No solū enim vult cū
aīa cenare in p̄nti vita sꝫ eciam in vita glo
sa/ Apoc. xiiij.° dr̄ Ecce agnus stabat sup̄ mo
te syon/ et cū eo Centum quadraginta quattuor
milia/ hn̄tes nomē eius et nomē patris sui
scriptū in frontibꝫ suis Per quos designantur
oēs qui sunt vel erunt beati quos inuitauit xp̄s
et inuitat cotidie/ ad ꝑcepcōem illius gloriose mercedis
De illis eciam dr̄ infra eodē q̄ sin macula sunt an
thronū dei/ q̄d no erit donec venerit illa gl̄osa
cena ad q̄ xp̄s nos cotidie inuitat/ Stabit
xp̄s ad iudicandū reprobos in die iudicij/
Stat eciam dn̄s ad iudicandū ꝑplos ysa. iij.°
Sed stat ad inuitandū electos/ ip̄osq̄ sacian
dū et potandū/ Vn̄ Jo. vij.° dr̄ Stabat
ih̄s ~~clamans et dicens~~ et clamabat dicens
Si quis sitit veniat ad me ⁊ bibat scilicet aquā illā
de qua ip̄e dr̄ Apoc. xxj.° Ego dabo bibere
de fonte aque viue gratis et bn̄ gratis/
Omnia ut dr̄ ad Rom. viij.° No sunt condigne
passiones huius tp̄is ad futurā gl̄iam q̄ reue
labitur in nobis — Circa scd̄m vbi tangitur
langor infirmitatis in febre corꝑali cū additur
Et febri sciendū q̄ ꝑ ista febre corꝑale/ a q̄
xp̄s sanauit ista mulierē cōsistente intelli
gitur pctm̄ mortale quo no est febris grauior nec eciam
periculosa ex quo a febre corꝑali pt ho curari virtute
creata/ nā .s. vl̄ artis/ Ab ista vero no ii solū
virtute diuina Unde diuina eciam no sp̄ adiuuit corꝑale
vita Ista vero sp̄ adiuuit sp̄ualē vita/ Et igitur
ꝑ ista febre corꝑalem intelligitur febris sp̄ualis q̄
e pctm̄ mortale/ Quam .s.° ꝑ febre corꝑale visus
decipitur/ febricitans enim/ de lineis q̄s videt in
pariete credit esse serpentes Gustus inficitur
febricitans enim nullum saporem in cibis inuenit
q̄ h̄t ligwā infectā/ collerico humore/ Sic
accidit. febricitans enim ꝑ nimiū calorem in
trinsecū est q̄ si sit stabundus/ Caput demittit
Prosternit enim virtute corꝑalis/ et io febricitans ca
put suū in lecto reclinet/ Vn̄ oportet febri
cantē iacere/ Sic ꝑ pctm̄ mortale Intellectus
decipitur in discernendo febricitans enim sp̄ualiter
ꝑ pctm̄ mortale nescit discernere inter bona et
mala/ inter agenda ⁊ fugienda/ pro bonū dr̄
malū/ et malū bonū/ Et bonū ut nunc
simpliciter extimat bonū/ q̄ sp̄uale e sup̄nali

luce / Voluntas insistit in eligendo / Eligit enim voluntas peccatoris id quod secundum se malum est / et quod ipsam ad penam obligat sempiternam / Secundo mens attendit in concupiscendo In homine enim qui est in peccato mortali est maior amor male inflammans / Maior quam fervor gehenne / Et propter hoc maior pronitas ad malum tantaque est pronitas in eo quod nisi cito peniteat oportet eum in aliud peccatum ruere / Quia secundum Gregorium / Peccatum quod per penitenciam non deletur mox suo pondere ad aliud trahit / Peccatum enim peccavit ierusalem / ideo instabilis facta est Treno. 1o. Tertio intencio corrupta in constituendo finem / Ideo enim peccator sibi finem ultimum et optimum salutis ad meritum vite eterne in hiis que agit / Hec est illa febris que habet multos malos socios / De qua dicitur peccatori ministice et sub figura Deut. xxviiio. Percuciat te dominus id est percuciet / hoc est demon permittet permittet febre scilicet peccati mortalis / Et egestate / frigore ardore et estu / Aere corrupto et rubigine et persequatur id est permittet te persequi / ab istis malis donec pereas scilicet perdicione eterna / Modo videamus sex malos socios quos habet ista febris de qua statim est dictum / Percuciat te primo dominus id est pati permittet cum ista febre vilissima Egestate scilicet interne refectionis / Reficiuntur peccatores exterius quantum ad corpus sed interius quantum ad animam non possunt refici / Quia non habent divinam graciam sine qua omnia sunt anime insipida / nec aliqualiter reficiunt ipsam / Hec est illa egestas miserabilis de qua dicitur Luc. xvo. Quod ille filius prodigus qui a patre suo recessit / et qui typum peccatoris gerit cepit egere Et dicunt homines peccatores qui habent habundanciam rerum temporalium parum aut nichil curantes de ista egestate / quia nullus eget / Quorum autem dicitur ita Apoc. iiio. Dicis quod dives sum et locupletatus et nullius egeo / Et nescis quod tu es miser et miserabilis et pauper et cecus et nudus Dicit secundo Percuciat te id est pati permittet te deus cum ista febre frigore scilicet indurati cordis / Peccator enim / quod est sine calore divini amoris / Et humore divine gracie paulatine indurat in malo nisi peniteat / Et tandem tam induratur quod nunquam emollitur. Hoc est illud frigus de quo dicitur prover. xx. Propter frigus piger arare noluit Mendicabit egestate et non dabitur ei / Certe propter istud frigus induratum homines efficiuntur pigri ad bonum / et propter ipsum arare noluit licet terram cordis sui per abstinenciam et penitenciam / Nec est vera

cie sue per diligenciam ut viciorum spinas evellant / Et sic a deo verbi semina reciperet / propter quod mendicabunt estate id est in alia vita in qua colligetur ultimus fructus / et non dabitur eis Dicent enim deo cum illis fatuis virginibus / Domine domine aperi nobis. Et respondit ei dominus Amen dico vobis nescio vos. Mt. xxvo. Quo est frigida malicia peccatoris / totus est congelatus nichil sentit de calore divino / Unde de illo dicitur Jeremie vio. Sicut frigidam facit cisterna frigidam facit aquam / ita frigidam fecit maliciam suam Dicit tercio percuciat te dominus id est percuti te permittet dominus cum ista febre Ardore scilicet cupiditatis Peccator enim quod nichil sperat vere de bonis celestibus / quia si speraret non esset spes sed presumpcio / ideo cupit ardentissime bona temporalia cupiditate ipsius accedente dyabolo / De quo dicitur Job. xxxxio. Alitus eius prunas ardere facit Gravius est iste ardor in corde peccatoris qui omnem humorem gracie consumit sicut ignis prunam consumit aquam / De anima peccatoris dicitur Eccli. xxiiio. quod anima calida scilicet calore peccati qui est calor male inflammans quasi ignis ardens non extinguetur donec aliquid glutiat / Certe iste extingui non potest per bona temporalia quantumcumque ea glutiat / nisi glutiat deus sibi dante aquam gracie / De qua dicitur Eccli. iiio. Ignem ardentem extinguit aqua / Alias nisi ista aqua glutiat ignis ille usque ad infernum novissima ardebit sicut dicitur Deut. xxxiio. Dicit quarto percuciat te dominus id est pati te permittet cum ista febre Estu scilicet carnalitatis Illi enim qui non delectantur spiritualiter nec senciunt spirituales delicias delectantur carnaliter / et sentire volunt carnis delicias utrumque estu Babilonis / Dicitur enim Dan. xiiio. Quod cum illi mali presbiteri exardescerent in concupiscenciam Susanne voluerunt peccare cum ea concupiscencie estus / Estus quippe erat dicit scriptura Vere estus qui intrinsecus et extrinsecus urebat eos Istum estum sequuntur homines mundani et superbi De quorum quolibet dicitur Ozee xiio. Effraym pascit ventum et sequitur estum / Dicit quinto percuciat te dominus cum ista febre aere corrupto scilicet infamia Infames sunt enim peccatores et male opinionis maxime qui peccant notorie / Et ista infamia est mobilis et cito volat sicut aer Nichil enim cicius currit et velocius volat quam hominis mala fama / Sed quid / Nunquid volat sicut purus aer / Certe non /

Sz s.d aer corruptus/ Procedit em a corrup
tis hoib; de quib; in ps d. Corrupti st z abhoi
nabiles fti st/ Et multos hoies ecc innocen
tes corrupit. No solu em corrupit bonos
mores praua colloquia sm aplm sz etc ho
minu mala fama et exempla mala. Dicat sex.
Perrutiet te dns ut supra Rubigine ssp
adeptois nociue. Dicit aug9 q peccor ideo
nocet q aliq adiuuit/ qm si nichil adiuuet
procul dubio no noceret/ Adiuuit aut peccm ad
no de sba aie/ nc de potecijs eius/ Ista em
oia manebut integra etc in dapnatis/ Sz
pecm gtz. s. mor.le adiuuit aliq de habilit.e
aie q est ad bonu/ et em pnt multiplicari
pecca/ q qi gsuit habilitas illa tota/ saltem
cu aia eit in infno eit totalit gsupta/ Ista
est horribilis rubigo. s. pecci/ et no solu gsuit
fruct9 arboz et fruges tre. i. aie/ sz etc ip9
fecunditate. i. habilitate ad bonu/ Est em
ad lram Rubigo/ corrupto fructuu z frugu
/ et modu est illa ualida rubigo corporalis/
q no solu corrupit fruct9 z fruges/ sz eciam
desiccat arbores et tra sterilem reddit/ Ide
ista rubigine spuali q corrupit oms fruges
tre nre. i. aie/ et fruct9 arboz. i. potenciaz
aie/ et no solu ista gsuit hoc ecc adiuuit
et aie gsuit fecunditate istoz. i. habilita
te ad bonu. Dicat p figam peccori Deut.e
xxviij.o Omis arbores tuas z fruges tre
tue rubigo gsuet/ Expone s.d pmis gsidatz
q ex pdictis q multu e pcciosa febris p.c
cati — Circa tciu z ultimu. Vbi tan.r ri
gor meditatis/ in iussu impiali/ et effcu
salutari/ cu subiungitur Imperauit z dimi
sit illam ssp mulierem/ Dimisit quide ad
ad ei9 imperiu illa ualida febris/ Est aut
sc.d q ihs legit imperasse pmo uetis z mari
Vn Mt. viij.o Surges ihs d. ibi/ imperauit
ventis z mari/ et fca est tranquillitas mag
na/ Scdo legit imperasse spiritib; immudis/ Mt.
i. d.r de ipo Q in ptate imperauit spiritib;
immudis et obediut ei/ Tercio le.r imperasse
febri s.d legit hic/ que spualit nobis innu
ut q xps imperat Supboz extollencie fas
tuose/ Et h est uentus tumultuas/ Rap
toz molestie pcellose/ et h est mare tepes
tans/ Emuloz inuidie capciose/ et hec
est demo insidias/ Immudoz gaqne fur
ose/ et hec febris demetans/ Istis uo im
perat xps optans q cesset/ Sed quid/ Proch

dolor/ ueti z mare demones z febris obedi
uerut eius imperio/ sz multi st hoies supbi
Raptores Inuidi/ et immudi Quib; xps im
perat/ qui tame no obediut ei Imperat ei sup
bis ut humilet sua extollecia/ Raptorib; ut
mitiget z desecant sua malicia et molecia
Emulis ut dimittat sua inuidecia/ Et im
mudis ut p pniam sua refrenent gcupiam
Sed quid/ Multi st puisi hoies in pecco idu
rati/ qui qi no audientes impiu dei adu
santes/ no obediut sibi/ Vn xps gquens de
ipis d.t ita p figam Deut.o i.o Loqut9 sum
ssp p me et p pdicatores meos ut ista
mala desereris/ Sz uos timentes supbia
et adusantes dm. s. pris mei imperio ascen
distis in monte In monte. s. honoz et dig.tu
et diuiciaz huius mudi/ O. de9 me9 qt sut
qui aduisant dm imperio/ cu tn de quib; eciam
irronali dicit in ps Preceptu9 dedit
z no pteribit/ Certe qui sapi.ns est faciat qd do
imperat Ius.e i.d qd d.r Deut.e i.o Quisqs vir
sapiens est uiciat z faciat sm qd dns impera
uit/ Sed ecce s.d d.r ysa.e xl.o Multiplicabitur
ei9 imperiu/ et Regni ei9 no eit finis/ Mul
tiplicabit dico q.m ad euidecia/ Qua post
hac uita oms hoies/ uelint/ nolit obediu
ei9 imperio/ Et dicet de quib; i.d Luc. xxiij.o
Dne sum estut imperasti/ Ideo q regni su
at imperij nuq eit finis/ Qua dns regna
bit in eternu et ultra Exo. xv.o Ad qd reg
nos pducat ipe omi imperator sum9 Am

Fer. vj.a post tciam dnicam xl.me Sermo

Hic est uere saluator mundi. Jo.
iiij.o Heri dcm fuit in smoe q xps de
suo imperio sanat aiam hois a febre pcci
que designabat mistice in illa febre corp.l
a qua solo iussu absq omi alio medicamie
sanauit Symois socru/ Et qm aliqs pos
querere/ Vtz s.d solo vbo/ absq omi medica
li remedio sanauit illa muliere/ ita solo v
bo sanet peccatrice aiam/ nichil ponedo in
ipa/ Ad cui9 quide qonis solucoem in hac
vj.a feria legit euca illa eplam q incipit C
uenerut filij Isrl. z c. et sebit ubi xp.o
Et i.d euan.m qd sebit Jo. iiij.o et incipit
Venit ihs in ciuitate Samarie. De quo
bu ppo.m est assuptu In utiq em textu fit
mencio de aqua/ q mistice dico q.m ad epla
sc. aq gre que h3 tollit exiguere calore
spualis febris In epla em sic d. Moyse

des. Dne de9 exaudi clamore ppli hui9 et aperi eis fontem aq vive 2c. Et sequitur p moyses ad preceptu dni pcussit vga bis silice et egsse st aque largissime In q°. p figuram nobis innuit q qui pcutit petra xpm bis vga / Semel quide vga gpuctois et semel vga devotis orois / Statim egredit de xpo aque grace / In ewan°. vero expsse loquit. xps de aqua gre / Et sine oi figura dicens illi mulieri samaritane / Aqua q ego dedero / qui biberit ex ea no sitiet iterz .i. si aq illam bn custodiat no desiderabit. imoderate aq opposita .s. divicias 2 delicias hui9 sti. Sz fiet in eo fons aque salientis .i. salire faciens in vita etna / Quid g°. dicendu ad hom / Vtq s. xps solo vbo / sanet infirmitate ue / mich ponendo in xpi p remedio salutari / Dicendu q no s°. in istis fontibz innuit / Sz ponit in aia q sanat aq viua sue gre / calore febrile tota lit extinguente / Certe p ista / q xps sic sanat aias hom a spuali febre / infundendo in eas aq sue gre debem9 de xpo dice vbu ppo9 qd dixerut illi samaritani s°. scribit in fine ewangely Hic est ve saluator mundi / Quod quide vbu debz ee omi fideli triphare excellentu Refersat s. Ihm xpm / Cangnit em de xpo in h°. vbo singlarem entitate / Virtuale ptate / Libealem bonitate / Astruunt dico pmo assertive et sine dubitatone singlarem entitate cu dnt Hic est ve. q. dicerent Hic s. ihs / vere est .s. ens p essencia et no p pticipatoz est em nome ei9 / qui est Exo. iij°. Vn dixit ille Nabugodonosor fidelibz Dan. ij°. / V°e de9 vr de9 deor est / et dns Regu / qd verissimu est de xpo quia9 ds est / Qd eciā coniunxit sibi hoi p grāin vnionis / Tanta em fuit illa vnio d. Aug9 q deu fecit hoiem et hoiem fec. dm / Scdo astruunt in hoc se vbo assertive de xpo / Virtuale ptatem / cu addut Saluator Ve saluator no est a pctis hom nisi eet virtutis infinite / Est aut saluator hom / saluos eos faciens .a. pctis Vn dcm fuit p angelm Joseph sic. g°. M. i°. Vocabis nome ei9 Ihm .i. Saluatore Ipe em saluu faciet ppim suu a pctis eor / Quia g° est tate ac tt ptatis no debet time sui fideles qtumqz heant hostes Vn ipe sic d. cuilz suo fideli ysaie xliij°. Noli time 2c. Quia ego dns de9 tu9 scus isrl. Saluator tu9 / Non em hnt time fideles xpi / Nec aqs .i. temptatores mundi / n. igne .i. temptacoes carnis 2 dyaboli / Tercio astruunt de xpo affirmative Libealem bonitatem cu subdunt mundi Suma fuit filij dei libealitas / et immensa bonitas / qui voluit saluare mundu / qui tn xpm no cognovit Jo. i°. Mundus eu no cognovit / Non em misit de9 filiu suu in mundu ut iudicet mundu sz ut saluet mundus p ipm Jo. iij°. / Et expssius tangit bonitatem xpi cu d. C. sue can°. .ij°. ca°. Si qs peccauit aduocatu hem9 apud prem Ihm xpm iustu / et ipe est ppiciacio p pctis nris / Non p nris aut tm / sz eciā pro toti9 mundi / Dicit g°. Hic e ve saluator mundi — Circa pmu vbi fideles de xpo astruunt singlare entitate cu dicunt Hic est ve / est sciend q ist. adiubiu ve affirmat de xpo quatuor q nulli cature convenire pnt vz. Immensitate excellencie Integritate Inocencie Profunditate sapie / et Heditate vniuse cature / Pmo. dico q p ist. aduerbiu ve astruit de xpo Immensitas excellencie Vere ipe solus / q ds est / Immensus est / et oibz excelsior / ppt qd d. ei pphā. ysa. xlv°. Tantu in te est ds / et absqz te no est ds / ve tu es ds absconditus / Signat d. absconditus volunt em xps divinitate sua absconde sub nube carnis Ipe em dei filius qui est ver9 sol tegi voluit nube carnis / Sole nube tega / dixit ds pr. p pphām / Ezech. xxxij°. Et Can. ij°. d. de ipo dei filio / En ipe stat p piete nrin .i. p piete nre carnis / Ista immensitate negauit in xpo heticu specialit Ariani / qui dixerunt xpm no ee dm / sz puram cature / Ebion et eciā Cherinthus / qui dixerut ipm ante mariam no fuisse / Et vniusalit oms peccatores videntur ipm crede no ee dm / q no timet eu / et mandata ei9 no suat / cu tn audiat omi die 1°. vbu pph Deus iudex iustus / Scdo astruunt de ipo p istud ve / Integritate innocencie / Pctm em nuq fecit n. face potuit qd de nullo hoie ul angelo pt dici / Propt qd dixit ille Centurio de ipo 1°. Luc. xxiij°. Vere hic ho iustus erat Ista aut innocencia negaunt de xpo pessimi Judei qui dixerunt eu malefctore

et reum mortis secundum hec Jo. xviij°. Et ad hunc ne
gat dicentes ipsum fuisse pro suis peccatis crucifixum
Jmitatur enim illos primos iudeos qui dixe
runt de xpo secundum hec Jo. ix. Nos scimus quia hic
homo peccator est. Quos tamen conuincit beatus Pe
trus dicens de xpo i. sue canonice ij°. Qui peccatum
non fecit etc. Et tota eciam scriptura ueteris testamenti
que dicit eum iustum et cum quo iusticia fuit orta
ysa. xlv°. — Tercio dico quod propter istud ille as
struitur de xpo Profunditas sapiencie. Ipse enim
qui est verbum dei est fons sapiencie Ecclesiastici i°. Fons
sapiencie verbum dei in excelsis. Propter quod dixe
runt illi de ipso secundum hec Jo. vj°. Hic est uere propheta
qui est uenturus in mundum. Vere propheta omnia nos
cens / omnia uidens preterita presencia futura / omnia intuens quantumcum
que secreta / Jstam autem profundissimam sapienciam
omnia uidentem et clarissime intuentem uidentur
negare in ipso quasi omnes peccatores / qui uidentur
credere quod deus eos non uideat quando peccant / Di
cunt enim illud verbum quod scribitur Job. xxij°. Deus cir
ca celi cardines perambulat / et nostra non consi
derat / Dicunt eciam illud psalmi Et quo scit deus / et si
est sciencia in excelso / quasi dicent Nescit deus
illa que facimus / Nec de nostris operibus est sciencia in
excelso / Et tamen apostolus dicit de xpo ad Heb. iiij°.
Quod non est ulla creatura inuisibilis in conspectu
eius / Omnia enim nuda sunt et aperta oculis
eius — Quarto dico quod propter istud uere astruitur
de xpo Hereditas vniuerse creature. Jpsum enim
secundum dicit apostolus ad Heb. i°. Constituit deus pater
heredem vniuersorum per quem fecit et secula / Est autem
heres vniuersorum / quia est dei patris naturalis filius
Quod si filius et heres per deum dicit apostolus ad Gal. iiij°.
Propter hoc enim est heres vniuersorum / quia nomen
pre omnibus angelis hereditauit / Ad Heb. i°. Quod qui
dem nomen est super omne nomen scilicet filius dei
Jsta hereditate uidentur credere peccatores se pos
se carere si iterum crucifigant xpm secundum dixerunt
illi de filio patrisfamilias sub typo xpi. Hic
est heres uenite occidamus eum et nostra erit here
ditas Matthei xxj°. Et certe non erit ita / ymo quia
in seipsis iterum crucifigunt xpm / priuabuntur
illa hereditate / Vnde sic dicit apostolus ad Eph. v°.
Hoc enim scitote intelligentes quod omnis fornica
tor aut inmundus aut auarus non habet heredi
tatem in regno xpi et dei / Sed illi qui pecca
re uitant et mandata dei seruant / quia sunt filij
dei adoptiui / sunt erunt cum xpo filio et
herede naturali in regno celesti coheredes
Vnde apostolus ad Rom. viij°. dicit de filijs adop

tiuis qui sunt omnes iusti. Sic. Quod si filij sumus dei
adoptiui sumus et heredes erunt / Heredes enim dei
Coheredes autem xpi — Circa secundum Ubi fide
les de xpo astruunt / Virtualem potestatem eum di
cunt de ipso / Est Saluator secundum dictum est Saluare
non possit simpliciter nisi haberet infinitam potestatem
Propter quod ipse dicit cuilibet fideli Jeremie xlvj°.
Ne paueas serue meus Jacob quia ecce ego te
saluum faciam. Et est notandum quod istum Saluatorem
nostrum legimus in scripturis Propugnatorem
infirmorum liberatorem captiuorum Exemplato
rem iustorum Et remuneratorem electorum / Legimus
dico ipsum Propugnatorem infirmorum. Vnde dicit
ysa. xxvj°. Urbs fortitudinis nostre Syon Sal
uator ponetur in ea murus. Vere urbs nostre
fortitudinis est Syon id est sancta ecclesia per Syon desig
nata. Sed quare est urbs nostre fortitudinis. Eciam
Certe quia saluator noster qui est xpus positus est
in ea murus ipsam circumdans. Vnde illi qui sunt
in ista urbe non habent timere hostes / quia murus
fortissimus et impenetrabilis ipsam ex omni parte
cingit. Secundo dico quod ipsum legimus Liberatorem
captiuorum. Vnde sic dicit de deo patre ysa. xix°.
Clamabunt ad dominum a facie tribulantis et im
mittet eis Saluatorem qui liberet eos. Hoc
utique fuit dictum de hominibus ante aduentum xpi
qui in carcere dyaboli tenebantur captiui. Sed
clamauerunt sancti patres ex persona humani generis ad
dominum patrem a facie dyaboli ipsos multipliciter tri
bulantis et ipse misit eis filium suum qui libe
rauit eos et adhuc cotidie liberat omnes detentos
in peccati carcere. Dummodo credant in eum. Sic
enim ille dicit Qui crediderit et baptizatus
fuerit saluus erit / Fides tua te saluum fecit. di
xit xpus diuersis personis in euangelio / Dummodo eciam sper
ent in ipsum. Dicitur enim sibi in psalmo Saluos
facias sperantes in te / Dummodo eciam reuertantur
ad ipsum per penitenciam. Vnde dicit peccatoribus ysa. xxx°
Si reuertamini ad dominum et quiescatis
a peccato salui eritis. Et alibi ysa. xlv°. Con
uertimini et salui eritis. Dummodo eciam perseuerent
in bonis operibus usque in finem. Xpus enim dicit Matthei
Qui perseuerauit usque in finem hic saluus erit
Legimus eciam istum Saluatorem nostrum Exemplato
rem iustorum Venit enim ipse in mundum ut o
stenderet hominibus verbo et opere viam sanctitatis. Ipse
enim apparuit mundo ut splendor mundi illuminans ani
mas. Et ut lampas frigidos homines in amore
dei inflammans. Vnde dicit ysa. lxij°. Quod ipse ius
tus noster fuit egressus ut splendor. Et ipse Sal

m fuit ut lampas accensus/ Qn em ipse na
tus fuit/ ipsmet germinavit terra virginea/ fuit
at eo orta iusticia/ Sic em predixit ppha ysa.
xlv. Postquam em dixerat Rorate celi desuper
et nubes pluant iustum/ Aperiatur terra et germi
net salvatore/ Statim subdit Et iusticia
oriatur simul/ Vere ipso nascente sm in ps d
Veritas de terra orta est et iusticia de celo pro
spexit/ Veritate em doctrine/ vite et iusticie
hominibus demonstravit/ Iterum legimus ipsum Remu
neratore electorum/ Ipse em est ille de quo d. apls
ad Philip. iii. Salvatore expectamus dominum
nrm Ihm xpm/ qui reformabit corpus humi
litatis nre i. corpus nrm humiliatum/ et in cineres
reductum/ Configuratum corpori claritatis sue i.
corpori suo splendido et fulgenti/ Si em sic
reformabit nra corpora ut sint suo modo splendi
da sicut corpus suum/ Multo forcius debemus credere
quod sic reformabit nras aias quod suo modo
erunt bte sicut sua/ Ergo in ipso dno virtus
est infinita/ Quia Salvator est eo modo
quo est deus/ Sed quid de peccatore d. in ps
quod longe ab ipso est salus Longe d. a peccatoribus
salus/ Propter quod d. dns ad peccatricem/
ysa. xvii. Deserta eris propter ab oi bono/ quia
oblita es dei Salvatoris tui/ Ergo longe a
peccatoribus salus/ Sed quilibet vir iustus d. illud
de ps Dns illuminacio mea et salus mea etc.
Ergo dne ihu xpe Salvator mi dic aie
mee salus tua ego sum/ Dicat quilibet nrm
Circa tercium ubi astruitur xpi summa libera
litas cum d. Salvator mundi/ Magna fuit
humilitas ihu xpi qn voluit intrare in domum
ubi tm una persona febricitabat/ Sed i infi
nitum fuit maior qn voluit intrare i mundum
ubi os hoies febricitabant/ longissima et pu
trosissima febre/ De qua summa bonitate lo
quitur apls i. ad Thymoth. i. ubi d. sic/ Fi
delis sermo et omni accepcione dignus/ quod xpus
venit in hunc mundum peccatores salvos facere
Omnes em hoies quantum est de se/ liberavit a pecti
febre/ Est autem sciendum quod hic per mundum intelli
gitur humanum genus De quo d. Jo. iii. Quia lux venit
in hunc mundum/ Et dilexerunt hoies magis
tenebras quam lucem/ Erant em mala eorum opa
Est autem notandum quod istum mundum i. humanum genus
et quemlibet hoiem nisi ipsemet ponat impedimentum
reconciliat vis dme influencie per inflam
macionem caritatis Jo. em iii. sic d. Sic deus
dilexit mundum ut filium suum unigenitum da
ret ut ois qui credit in eum non pereat sed

habeat vitam eternam/ Si em deus pater tm dilexit quem
libet hoiem/ ut tm et tale donum quod erat eius
unigenitus daret ne ipse periret/ sed haberet vitam
eternam/ Quilibet ho ista legens et audiens debet
inflammari in amore ipsius/ Nos ergo sicut d.
Jo. i. sue canonice iiii. Diligamus deum quoniam ipse
prior dilexit nos/ Et ideo summe dilexit nos
qui per nram reconciliacionem/ vitamque nram spiritua
lem/ ut ipsemet Jo. d. ibidem/ filium suum unige
nitum misit in mundum/ Istum ergo mundum
illuminat sol iusticie/ Ad quod testimonium veritatis Jo.
i. d. de xpo quod est lux vera que illuminat omnem
hoiem venientem in hunc mundum/ Non quod os
hoies illuminentur per ipsum/ sed quia nullus illuminatur
nisi per ipsum/ Alibi ergo Jo. viii. d. ipse/ Ego
sum lux mundi/ Vere ante adventum suum/ totum
humanum genus ambulabat in tenebris/ et ha
bitabat in Regione umbre mortis/ Sed cum
ipse natus fuit vidit lucem magnam/ et lux
orta est eis Istum ergo mundum visitat agnus
innocencie/ ad remissionem iniquitatis Jo. i. d.
Quia precursor ostendens xpm digito dixit de ipso
Ecce agnus dei i. qui est deus Ecce qui tollit
peccata mundi/ Ad hoc em fuit missus i mun
dum ut esset propiciator pro peccatis nris sicut d. Jo. i.e
iii. Istum ergo mundum acceptat sibi nunc/ ad
retribucionem felicitatis/ Propter quod quandam
retribucionem misit xpus apostolos in mundum di
cens eis sicut habetur Mr. ult. Euntes in mundum
universum predicate evangelium omni creature/
qui crediderit etc. Sequitur Salvus erit scilicet
salute eterna Sed sciendum quod in scriptura legitur
duplex mundus/ Primus quidem Congre
gacio amatorum mundi/ De quo d. Jo. xiiii.
Quem mundus iste non potest spiritum scm accipere
Istius em mundi Rectores sunt demones/ Contra
lesque nequicie in celestibus habitantes/ Ad
Ephes. vi. Et ideo quia iste mundus/ sequitur
regimen pessimum sui Rectoris/ quamdiu sic
regitur non potest percipere graciam spus sci/ Xpus
em qui orat pro peccatoribus/ non rogavit pro
isto mundo quamdiu sequitur suum Rectorem Jo.
xvii. dixit Salvator. Non pro mundo rogo
Alio mo sumitur mundus pro sba huius mundi
cuius deus princeps est et creator Jo. i. d. de
filio dei Quia in mundo erat scilicet antequam carnem
assumeret/ et mundus per ipsum factus est/ In
isto mundo sunt multi hoies quorum quilibet d.
quasi ipse mundus quia mundatus vel mundandus
deum et si dilexerunt ea que sunt in mundo i. i

munda
hygiaus hoib; de quib; d[r]. i^a. Jo. v^o. Volut en
ea desere uel deseruerut ea iam scientes
q[uod] totus ille mundus in maligno .i. i malo
igne positus s[unt] d[icitu]r i^a Jo. v^o. Et ab istis cupiunt
mundari Et io ipse quib; d[icitu]r mundus in isto
mundo s[e]d ille effectus qui iam s[unt] dcti p[er] i^o mundo
rogat xps ut princeps mundi p[ri]mi eiciat fo
ras Jo. xij^o. Placeat ei q[uod] sic a nob iste ma
lus princeps eiciat / ut ipse foras eiectus sic
in pace viuam[us] / ut tande possim[us] ingredi in
Regnu sempiternu / Amen

Sabbato post iii^am dominicam in xl^ma

Non ego te condempnabo uade et am plius noli peccare.

Jo. viij^o. Heri fuit dcm in simone q[uod] xps dns de q[uo] dixe runt illi Samaritani q[uod] est uere Saluator mundi / Venit in mundu istu / ad liberandu q[uo]d m se fuit oms peccatores De quib; et q[uo] quib; questio / am[en] aliam[us] pulsare p[ote]st / Quo xps uenit ad liberandu oms peccatores / Cu lex Moysi fuit iusta et s[an]c[t]a / et q[uod] ipse no uenit sol uere s[ed] pocius adimplere M[ath]. v^o. Condempnaret aliq[uo]s peccatores ad morte t[em]p[or]alē s[ic]ut uidei q[uo]d erat in Babilone / Ad f[...]m testiom illor[um] impudi cor[um] seniu / condempnauit ad morte p[ro] adulte rio falso imp[o]situ Susanam / Non q[uod] lex Moysi condempnaret innocentem / s[ed] pocius li beraret / Sed quia hoies no uidet nisi / ea q[ue] parent / ideo p[ro]bat[ur] contra aliq[ue]m p[er] duos testes / qui q[ua]m[uis] erant f[al]si s[ed] i[ust]i fuerint / condempnato debe bat sequi / Vero q[uia] ista Susanna erat inocens de[us] liberauit eam a morte / Ad uoce Danielis / fecit q[ue] m[a]nifesta accusatores ei[us] f[al]sos / Vn[de] salua tus fuit fuit innoxius sanguis / s[ic]ut h[ec] legit[ur] in hodierna ep[isto]la q[ue] scribit[ur] Dan. xiij^o. / Huic aut q[uo]m[odo] r[espo]nderi p[ote]st / q[uod] illa lex Moysi fuit lex rigoris et seueritatis / Vn[de] xpus dns cui[us] iugu e suaue / et hon[us] leue / uenit ad euacuandu legem illam grauissima q[uo]d ad multa / Cui[us] quide euacuacio fuit ip[s]i[us] impleco / Venit e[ni]m ad instituendu lege ewa gelij / Que lex est dulcoris et suau[itatis]. / Ad qd p[ro]bandu legit[ur] hodie eua[n]g[e]l[ium] q[uo]d scribit[ur] Jo. viij^o. et incipit p[er]rexit ihs in montem oliueti [et]c. In quo d[icitu]r q[uod] quedam mulier depr[eh]ensa in adulterio / fuit adducta ad ihm / Quia / cu deberet lapidari s[ecundu]m lege Moysi / Ipse tamen q[uo]m[od]o ipsam no absoluerit / volens in aliq[u]o deficere legi q[ue] adhuc habebat statum Ipsa t[ame]n q[uo]m[od]o cet[er]a erat rea / et morte digna / Et qui erat iudex ipsu no condempnauit / Nec q[uo]d ad morte t[em]p[or]alem / Nec e[ni]m ad morte et[er]nam / Quia puto q[uod] mulier penitebat de peccato suo / qd ipse clare uidebat / Vn[de] dicebat ei v[er]bu p[ro]p[ositu]m / Non ego te condempnabo / uade et ampli[us] noli peccare / Et ita nusq[uam] condempnaberis ad morte et[er]na / Ad solucom[em] questionis q[ue] posita fuit legit[ur] hodie etia illa lecom q[ue] scribit[ur] Dan. xiij^o. / et incipit Erat uir in Babilone. Ex qua aperte colligit[ur] q[uod] lex illa Moysi fuit lex rigi da et seuera / Legit[ur] e[ni]m istud ewan[geliu]m de quo sup[ra] / Ex quo e[ni]m aperte innuit[ur] q[uod] lex ewage lij / lex est dulcis et suauis / Vn[de] xps no con dempnat istam mulierem / Incepit de s[an]c[t]o os tendere dulcedine et suauitate sue legis / cu dixit adultere verbu p[ro]p[ositu]m Non ego te condemp nabo [et]c. Od quide v[er]bu e[ni]m dixit xpus cuilibz aie peccatrici a peccato reuerti et de peccato penitenti In ipso e[ni]m xps blandit[ur] eni auim / et hortat[ur] / accedentu reddit In hoc e[ni]m v[er]bo / p[ro]mittit ei aie / b[e]n[e]ficiu misracois Vt ipam p[ro]uocet ad cont[ri]c[i]o[n]is accom[modationem] / Induat ei exercitu bone operacois / ut eam excitet ad uitor[um] consumacom / Intendat ei p[re]miu re adunationis / ut p[ro]uocat p[ro] eius p[er]fectom / Primo dico / Promittit ei b[e]n[e]ficiu mis[e]racois / cu d[icit] aie peccatrici / Non ego te conde nabo. Re uera ipse dns ihs no uenit i mu du ut iudicet mundu / s[ic]ut d[icitu]r Jo. iij^o. / Et q[ui] no uenit uocare iustos s[ed] peccatores M[at]t. ix^o. Non condempnabit a[n]i[m]am q[ua]ntu[m]cu[m]q[ue] peccatrice fu[erit] dummo digne peniteat / Et no residuat apponat / no condempnabit ea / s[ed] pocius re mittet ei culpa / Et infundet ei gram / et p[ro]mittet ei p[ro]p[ri]am veniam / et tandem ofe[ret] ei glam p[ro]p[ri]am / Vn[de] sic d[icitu]r d[e] Ezech. xviij^o. Si impius egerit p[enite]ntiam ab oib; peccatis s[uis] q[ue] operatus est / et custodierit oia precepta et fecerit iudiciu et iusticiam / vita uiuet et no morietur / Om[n]i[u]m iniquitatu suar[um] q[ua]s operatus est no recordabor / In iusticia e[nim] sua q[ua]m operatus est viuet / Ergo ce[r]te au[tem] no condempnabit xps / s[ed] pocius saluabit / Scd[o] induat ei exercitu bone operacois / q[ua]n[do] addit Vade / Quia e[ni]m penitentes / no debz occ[iosi esse] no e[ni]m debz iacere / n[on] sedere s[ic]ut fa[ciun]t ociosi / s[ed] d[e]bet ire se exercitando in bonis operibus / et u[a]de de v[ir]tute in v[ir]tute / s[ic]ut d[icitu]r in ps. de iustis hoi[bus] Ibunt de uirtute in v[ir]tute [et]c. Vn[de] cuilibz peni tenti d[icitu]r Ecc. xvij^o. In peccatis uade s[an]c[t]i seculi cu viuis et dantibz deo confessionem Parte e[ni]m s[an]c[t]i s[an]c[t]i s[unt] p[ro]ma glie / que pertinet a[d] b[ea]t[o]s s[ecundu]m merita / Ad quas quide no

Sabbato p[os]t iii^a dominicam in xl^a

vadit nisi p bona opa / et ciudo de v^te in
virtute / Nec aliqui vadunt illuc nisi illi
qui viuunt p gratiam / Et qui dat deo confessio
one vera / Ergo d^r ait penitenti In pace
vade scti zc. Tertio mediat ei pctin
readiuatu cu subdit / Et amplius no
li peccare / Quia em mala faciunt recadi
uu in pcto dem fuit supi in smoc dm
te precedetis / Et in smone illo Ecce san
sus es ia noli peccare ne deterius aliquid
tibi contingat Vide sup in smoc vj^e fic
p9 sma dnicam in xl^a Dicat g^o Non
ego te condepnabo Circa pmu sciendu
q xps no condepnabit viuetes i innoce
cia / dolentes in pnia / Studentes in sapia
et sustinetes in pacia / Non condepnabit
dico viuetes i innocetia sicut sepe fa
ciunt hoies iniusti S^d d^r in ps / Sagne
innocetem condepnabunt / S^d patuit de Su
sana / Quocont dixit ipe xps phariseis
m^t xij^o Si sciretis q est / misericordiam volo et
no sacrificiu / no condepnassetis innocetes
Certe si sciret hoies q ds vult iusticiam et
iusticiam / plusq totalem sacrificiu / nunq ius
tificaret impiu / nec condepnaret innoce
tem / S^d n^c ipe facit / Vn d^r Sap^ns pu xvij^o
Qui iustificat impiu et condepnat ino
cete / uterq abhominabilis est apud dm / Sic
d^r ds papit / no condepnac Innocete / n^c
ipe condepnat / s pocius saluat Jux^a c^d sc^o
tu Job xxij^o Saluabit innocetes / salua
bit^r mudicia manuu suarz S^d saluauit
Susana Scdo dico q no condepnab^t xps
dolentes in pnia Penitentes em ipe^e ius
tificat / Quis g^o est qui condepnet ue pei
tente / Deus est qui iustificat d^r aptus
ad Rom viij^o Quis e qui condepnet / ds
no / q ipe iustificat penitente / n^c aliquis
alius a deo / Quia nullus alius e iudex pei
tetis / Deus em pace facit cu pctore qui
penitet / Deo aut concedete pace / quis est
qui condepnet / q^i dicat nullus / Non condepna
uit g^o ds penitetes / s pocius saluabit / po
et ipi penitetes salti sui cooperatoe condepna
uit impenitentes / Vn dici^r m^t xij^o Viri
Niniuite qui fecerunt pniam ad pdica
tom Jone Jon iij^o condepnabunt Judeos
qui noluerunt facere pniam ad pdica
tom xpi / Qui loge fuit plusq Jonas.
Audacter g^o dixit btus Job deo i^o q^a h^r

Job x^o Loquar in amaritudine aie mee / dicam
deo / noli me condepnare Tertio dico / Q ds
no condepnabit / Studetes in sapia Illos ei
qui studet in celesti sapia / De qua scribit^r
Jac. iij^o q est pudica i pudicos efficiens
hoies / Que est pacifica / modesta / Suadi
bilis / Bonis consentiens / Plena mia et fruc
tibus bonis i faciens hoies pacificos / Cont^a
iracundia / S^d facit pudicos con^a luxuriam /
modestos cotra gulam / Suadibiles cotra su
pbiam / Bonis consentientes con^a inuidia / ple
nos mia / con^a auariciam / Et fructibus bonis
cotra accidia / Tales dico studetes in tali
ter sapie / no condepnabit de9 / s pocius ipi
sui cooperatoe condepnabunt sapientes / Sapia mu
di que d^r terrena / Vel sapia carnis q d^r aiis
Vel sapia demonis / q d^r dyabolica / Vn dici^r
m^t xij^o Regina austri q fuit Regina
Sabba condepnabit in iudicio sui cooperatoe Ju
deos qui caruerunt z caret ista sapia ce
lesti / cum ipa venit a longinqs ptibus audire
sapiam Salomois S^d h^r iij^o Re. x^o / Et tame
stulti iudei noluerunt audire sapiam xpi
int^r illos habitantis / Non g^o condepnabit xps
vacates celesti sapie / s pocius eos saluab^t
/ et condepnabit ipam spernetes Quarto no
condepnabit xps Sustinetes in pacia /
Ista em mulier de qua lo^r istud euangm
stetit paciente int^r illos qui accusabant ea
qui tn erant magis rei q ipa / Et cu exiret
vnus post aliu incipientes a senioribus / et
solus ihs remansisset / remansit et ipa mulier
stans in medio no fugit / no declinabat ad
dexteram vl sinistra / s stetit imobilis per
vera paciam expectans iudiciu xpi / Prop
ter qd dixit ei xps Nec ego te condepnabo
zc. Sic dico q illos qui paciente expectant
diui iudiciu / et qui no fugiunt a xpo recadiuantes in pctm / Nec declinat ad dexte
ram amplexado mundi pspa / Nec ad si
nistra / no sustinetes adusa / xps no condep
nabit / Qui vult g^o uitare condepnatoem et
ma viuat i innocetia / Quia si pdiderit
dolea in pnia / Et penitens studeat i celes
ti sapia / Et aduersitates omnes sustineat
in pacia / De illo em qui no viuit i inno
cetia / nec dolet in pnia / Nec studet i ce
lesti sapia / Nec adusa sustinet in pacia
d^r in ps Cu iudicatur exeat condepnatus
i cu iudicatur in extremo examine / exibit
a facie xpi dicetis sibi et aliis reprobis

i^d^ m^t^. xxv^o^. Discedite a me maledicti etc. Con
dempnatus — Circa secundum Ubi xpus induat
cuilibet penitenti habitum bone operationis cui dicat
ei Vade / sed^o^ quod hortatur dominus quoscumque a peccatis
ut vadant / Quia secundum Bernardum In via dei
non progredi regredi est / Monet eos dico ut
vadant ad quatuor / Primo scilicet ad confessionem
peccatorum / Confessio enim peccati sacramentalis que fit coram
sacerdote est ipsius vere et digne penitentie / Unde non suffi
cit interior contritio / nisi sequatur et confessio / si pos
sibilitas assit / Propter quod dixit xpus illi lep
roso postquam mundatus fuit a lepra / qui significat pecca
torem iam corde contritum secundum habetur m^t^. viii^o^. Vade
et ostende te sacerdoti / Postquam enim homo corde con
tritus est / debet ire ad confessionem faciendam coram
sacerdote xpi vicario / qui habet potestatem absolue
di a peccatis / saltem ut minister / Et debet habere
in proposito dum conteritur / alias contritio non valet
Secundo hortatur eos Ut vadant ad reconciliationem
proximorum / Nisi enim quis remisit fratri suo ex cor
de offensam quam ei irrogavit / Nec deus remit
tet sibi peccata quibus ipsum offendit m^t^. xviii^o^.
Etiam si aliquis offendit proximum suum ipsum ledens
vel in persona propria vel in civitate / vel etiam in
fama / et non fuit sibi reconciliatus satisfaciendo
eo modo quo potest / nec ipse deo reconciliabit / nec sua
merita sive fuerint orationes sive satisfactio sive elemosine
acceptabit / Propter quod dixit xpus m^t^. v^o^. Si
offers munus tuum ante altare / et ibi recorda
tus fueris quod frater tuus habet aliquid adversum te / vade
prius reconciliari fratri tuo / et tunc veniens offers
munus tuum / Non enim acceptat deus munus cu
iuscumque hominis / qui suum offendit proximum et non sa
tisfecit ei / Tercio hortatur eos ut vadant ad
exhibitionem beneficiorum / Qui enim non facit proxi
mo suo misericordiam / nec deus miserebitur eius
Unde multum omnia hec sunt plene necessaria penitenti ut se
exerceat in operibus pietatis / Unde dictum fuit illi
Regi Babilonis Peccata tua elemosinis rede
me / et iniquitates tuas misericordiis pauperum
Dan. iiii^o^. Et Luc. xi^o^. dicit Salvator Date
elemosinam / et ecce omnia munda sunt vobis / Prop
terea que dixit xpus illi qui dicebat sibi quod
ille erat proximus sauciato qui fecit misericordiam in
illo / ligando scilicet eius vulnera / et vinum ac oleum
infundendo dixit dominus xpus illi / Vade et fac
tu similiter / sicut habetur Luc. x. Quarto hortatur
ut eos / Vadant ad abdicationem terrenorum / Terre
na omnia debent contempnere omnes quicumque volunt in
dei via proficere / Contempnere dico quod ipsa immo
derate non cupiant / nec in eis finem ultimum

constituant / et si divites fuerint quod divitiis non fruantur
sed potius utantur / hoc enim est de necessitate salu
tis / Cui tamen velit magis expedite per viam xpi
progredi ipsamque sequi libere debet omnia terrena ab
dicare penitus / non solum quantum ad appetitum immo
deratum / sed etiam quantum ad substantiam sicut fecerunt apostoli et alii
apostolici viri / qui nichil voluerunt de temporalibus nisi solum
alimenta / et quibus tegerentur / Istud tamen non est de
necessitate salutis / sed est consilium perfectionis / Unde xpus dixit
illi iuveni sicut habetur m^t^. xix^o^. Si vis perfectus esse
vade et vende omnia que habes et da pauperibus / et veni
et sequere me / Sic igitur hortatur dominus conversos a
peccatis ut ad ista quatuor vadant / et nos debemus
esse obedientes sicut quidam fuerunt illius Centurionis
qui dicebat m^t^. viii^o^. quod habebat milites sub se
et cum dicebat uni vade et ipse statim ibat
Unde dicebat uni Vade et vadit / Sic et nos de
bemus facere / xpus enim qui est / non solum Centurio
nec solum tribunus / Sed etiam princeps regum terre
precepit cuilibet nostrum dicens quod vadamus ad ista qua
tuor que sunt dicta / Ergo et vadimus ut ipse possit
contestari de quolibet nostrum ac dicere / Dico huic
vade et vadit / Sic enim poterimus congregare me
rita talia in estate vite presentis per que acqui
ramus premia quibus vivamus in eterna vita
Deus enim cuilibet homini pigro et negligenti con
gregare precepit merita in vita presenti dicens sicut pro
ver^o^. Vade ad formicam o piger et disce a
ea sapientiam que cum non habeat ducem aut precep
torem congregat in estate quod comedit in hyeme
Sic et nos debemus facere / et quamvis sit nobis
verecundia / tamen est nobis utile si a formica
quantum ad hoc discamus / Sed multi sunt qui non va
dunt ad ista / sed fugiunt a facie patris celestis
et a facie matris scilicet ecclesie / et vadunt ad con
gregationem malorum / quorum quilibet est alienus a matre
ecclesie / et advena a patria celesti / Quorum cui
libet dicitur deus reprehensive id est quod dixit Angelus illi Agar
que significat peccatorem Interpretatur enim advena / Dicitur
enim sibi ita sicut habetur Gen. xvi^o^. Agar Unde ve
nis aut quo vadis / potest respondere talis /
Recio fugies a facie domine mee ecclesie scilicet per
rebellionem / et vado ad Synagogam malorum
accedens per imitationem / Cui statim dicit Angelus
id est divina inspiratio sicut dixit illi ad literam An
gelus / Revertere ad dominam tuam etc. Sed nunc
qui a deo recessit et ab ecclesia potest reverti
primus lavetur per veram penitentiam per quam deus mi
tit suam gratiam / Unde cuilibet tali dicit deus sicut
Jo. ix^o^. quod dixit illi ceco Vade ad Natatoria

Syloe qd interp. missus i. ad sacram pnie/ p
qd dma gra mittit pnitenti/ Et lauare ab
oi sorde pcti/ Et tunc uidebis spualit sic et ille
ptus locum corpalit uidit/ Certe si vadamus
ad illa q dicta sunt/ xpus qui dicit nob Jo. xiiij.
Vado uobis parare locum/ et si habieo/ et pparauo
vob locum Iterum venio ipse in hora mortis uite
et accipia vos ad meipm/ Vt ubi ego sum
et vos sitis/ Sic deo placeat qp nob otigat
Circa tciu et ultimu/ Vbi xpus inducit pei
tentibus pcctm recidiuacois/ dices Amplius
noli peccare/ Magnu em pctm est/ et magnu
imminet hoi/ si ptus pmam recidiuet/ Quia
quiuis ex se possit in pctm cadere et ire ad ob
ligandu se opa lo/ ex se tn sn spali dei adiu
torio no pt resurgere/ A pcto n. ad dm redire
Est ala hois spus uadens et no rediens/ sicut dicit
in ps/ Est aut scdo qp sumope debemus uita
re de pctm mortale/ Propter quatuor. Primo
qr e inductiuu auersionis Nichil em auertit
hoiem a deo que e bonum in omutabile Nichil
ergo ipm ab eo separat et diuidit nisi pctm
mortale Vn dicit deus Ysa. lix. pctoribus Ini
quitates vre diuiserunt int vos et dm ves
tru/ et pcta vra absconderunt facie eius a
vobis/ ne vos exaudiret/ Vere pctm mortale
est quida paries sume spissus/ qui nos a deo
separat/ cuius facie in qm angeli desiderant
pspice abscondit a nobis Scdo Quia est
excecatiu cognitionis/ Cu em e pctm i vo
luntate/ necesse est quedam cecitas i intellcu
Et sm Ar. qui dicit iii. ethy. Oz ois ma
lus est ignorans/ Vn dicit dns sic hr. Sophon.
i. Ambulabunt ut ceci. s. pctores/ qr dno pec
cauerunt Quamuis em heant oculos carnis
claros et sanos/ Oculos tn mentis hnt cecos
et nichil uident de hijs/ q ad salute aie sunt uiden
da/ Juxta illud ps Oculos hnt et no uidebunt
Tercio/ Quia e inquinatiu affcois/ Nichil
em polluit et inquinat hois volutate/ nisi
pctm mortale/ qd recognoscens ppha dicebat
in psona pctorum Ys. lxiiij. Peccauimus
et in ipis. s. pctis fuimus semper/ et facti sumus
ut inmundus oes nos qsi pannus menstruate
oes iusticie nre/ Fortis qo solo e neccia ad
mundandu volutate nram/ a pcto mortali
Certe longe forcior qz ad mundandu pannu
menstruate Propter qd dicebat ppha
in ps Amplius laua me dne ab iniustia
mea/ et a pcto meo munda me Quarto

Quia e preparatiuu dampnacionis Vn dicit Ecc. xxi.
Stuppa collecta synagoga peccanciu/ et con
summacio illorum flama ignis/ Erunt em pcca
tores stuppa/ et ticiones inferni/ Ista erunt sti
pendia pcti Juxta illud apli ad Rom. vi. Sti
pendia pcti/ mors/ Quia ergo tot et tanta ma
la facit in hoie pctm/ Summa cu diligencia
debz vitari Vn Apostolus i. ad Chor. xv. dicit
oibus iustis mones eos/ ne recidiuet i pctm
Euigilate iusti/ et uigiles estote/ et nolite
peccare/ et si otigat vos aliqn peccare/ qd
deus auertat/ Agite pniam/ et dicatis cu
ppha dauid/ Peccaui/ Quia deus dicit homi
i pcicenti/ et pctm suu no recognoscenti i. Je
ij. Ecce ego iudicio otendam tecu/ eo qd dixe
ris/ No peccaui/ Vitemus ergo pctm mortale
Et faciamus sicut nob dicit Btus Petrus ij. sue
canonice i. c. Fratres mei magis satagite/ ut
p bona opa certa faciatis vocacionem et electionem
vram/ Sic em facientes no peccabitis aliqn
Et sic habundanter ministrabitur vobis introitus
in eternu Regnu dni nri/ et Saluatoris ihu
xpi Ad quod Regnum nos pducat etc. Amen

dominica iiij. xl. Sermo i.

Est puer unus hic qui habet quinque panes ordeaceos/ et duos pisces Jo. vi. Ista iiija. dnica xl. dicitur dni
ca de leticia/ Vnde dicitur dnica q cantatur Le
tare Jrlm Dicitur aut dnica pnti. de leticia
spuali/ licet fideles possint licite in ista dni
ca p labore pcedentis ieiunij aliqualiter honesta
corporali leticia ofulari Juxta illos vsus
Interpone tuis intdu gaudia curis/ Quod
caret alterna reqe durabile no est Ad ista
aut spuale leticia qua no pnt exultare
nisi soli iusti/ qui deposuerunt uetustate
culpe/ et induerunt nouitate gre/ Nos
inuitat totum officiu pntis diei/ pcipue officium
misse/ Ad ipam em nos inuitat misse
introitus/ Qui sumitur de ult co. Ysa. lxvi.
dicit Ecc. ueisp eius filijs Letare Jrlm etc.
Ad hanc eciam nos inuitat Pauli epla q scribitur
Ad Gal. iiij. et incipit Scriptu est qm ha
braam etc./ Et q qm nobis euidenter in
nuit in duobus filijs Habrae. s. Ysmahe
le filio Ancille/ et Ysaach filio libere/ q
ueri filij Ecce sunt filij libere/ q libtate xpus
nos liberauit/ Et p hoc qp ipis debetur he
ditas superna/ Nichil aut sic libertas totalis
multu animum inuitat ad leticiam Qualem

Sic et libtas spualis tm iuuat ad leticia spu
alem / q sine ipa nllatenus ee pt / Veri go filij
ecce. qui st oms iusti / qz st liberi / de p hc. et
heredes dei / et coheredes xpi pnt spualit exul
tare / Ad hc. est ide nos inducit alia q i mis
se offitio decantatr / Ad hoc ide est nos in
ducit Rosa q hodierna die sumus pastor ecce.
portat in manu sua / q dum nrm ihm xpm
risu mundi et gaudiu intuit / Et qui s. uide
mus q no pt ee corpale gaudiu / vbi e defcs
cibi corpalis / Ita pariter pt ee spuale gau
diu vbi est carencia spualis alimenti / Ideo
hodierna die legit euangm q scribit Jo. vjo.
et incipit Abijt ihs trans mare galilee 2c.
In quo dr. q cu ueller ihs dare ad manduca
du maxe. homy mltitu q ipm sequebatur
dixit ei Andreas aplus ipos / vbu Est puer
vnus hic / etc. Qui quide panes 2 pisces lo
quendo mistice s. apparebit postea spuale desig
nat alimentu / quo spuali cibo / qui habundat
pt spualit gratulari / Verp / Nullus habz
tlis alimenti habudanciam nisi sit a pcco
mundus / a deo no diuisus / Cuius est locus / sit
contra hostes spuales securus / Talis ue est in
alimentis ualde copiosus / De tali em pt dici
q est puer pp pmu / et q e vnus pp scdm
Et q est hic pp tcium. s. in loco tuto / Et q
ht v. panes ordeaceos et duos pisces
pp quartu. Sciend go q tlis homo in hc.
cibo comedit. quadrupliciter. s. a sinceritate
conuersatois / ab vnanimitate coditois / a secu
ritate habitatois / a suauitate degustatois / Fe
lix est go tlis homo / qui nuq fedat puri
tate / sz sp e sicut puer / talem em spualit
diligit deus / Juxta id Osee. xjo. Puer isrl
et dilexi eu / Tale dico diligit ds spualit
Quia e puer Nazareus. i. totus floridus
vtutu floribus / Sicut dr. fuit de illo
Sampsone Judic. xiij. Erit dr. ibi puer
Nazareus / qd interpretatur floridus ab infancia
sua / Felix est tlis qui nuq soluit vnita
te sz sp manet vnus. s. a bono no diuisus
Ad qua quide vnitate nos hortat aplus
ad Ephe. iiij. dicens / Solliciti seruare vni
tate spus / in vinculo pacis / Felix est tlis
qui nuq mutat simlitate / sz sp est hic
. s. in loco tuto et securo / Contra spuales
hostes / In statu. s. caritatis / et in Ciuitate
ecce / Non solu nuo / sz est merito de q
dr. Gen. xix. Est hic ciuitas pua / ad quam
possu confuge / et saluabor in ea Est em

Ecclia ciuitas pp vnitate. i. ciuiu vnitas
sp spualis / Sed pua pp humilitate et pp cla
ru pauacitate / Felix est tlis qui nuq sentit
egestate / sz ht sp. v. panes ordeaceos 2 du
os pisces Que ut postea uidebit / spuale
alimoniam designat / Est em tlis de numo il
loru de quibus dixit ille filius prodigus s. h. Luc.
xvo. Quanti mercenary in domo patris mei ha
bundant panibus / Ego aut dr. peccator hic. s. in
statu pcti fame pereo. s. pp defcm et carencia
spualis alimenti / Dicat go est puer vnus
hic et c. Circa pmu Vbi iustus ho q ocupat
habundare in alimentis spualibus / Ac p hoc
et gaude spuali leticia / comedit a sinceritate
conuersatois / cu dr. Est puer / sciend q no c aliq
confusio hoi iusto ymo hor magnus / si uocat
puer / et si heat coditoes morales qs naliter ht
puer / Ominoes em hoies / et magis comenda
tos de ueti testamto. legimus pueros vocatos
. s. Habraam nre fidei fundatore / in pbs / Moy
sen vbi sa sui qd habuit ad Habraam puer
suu / Jacob dei contemplatore Luc. ijo. Suscce
pit isrl. puerum suu / Moysem legislatore
Baruth. ij. Fecisti nob dne deus scdm boni
tua sicut locutus es i manu pueri tui Moysi / Da
uid pptli dei gubnatore / Luc. ijo. Erexit
cornu salutis nob in domo dauid pueri sui
Est go in laude iusti viri q vocet puer
Quamq ipe sit senex et anosus / dum ht
coditoes morales quas naliter pueri ht
Est em puer naliter / Gratus / aptus / Purus
Et pmptus ad seruiendu / Sic hoies qui vo
lunt habundare in bonis spualibus debet esse
graciosi Vite innocencia / Speciosi / Moru re
fulgencia Ingeniosi sapia / Et obsequiosi re
uerencia / Debent dico ee graciosi / Vite inoce
cia / Sicut dr. de Samuele 1o Reg. ijo. Puer
Samuel pficiebat et crescebat / Et placebat
tam deo q hoibus / Nichil em magis est gra
tu deo et hoibus q hois innocencia / Debet
est ee speciosi / Moru refulgencia / Specialit
pudicicia carnis sicut dr. de Samuele 1. Reg.
ijo. Puer Samuel ministrabat coram dno
accinctus Ephot lineo / Ephot em lineu sig
moru refulgencia / Spualit mundicia carnis
Debet est ee Ingeniosi intelligencia / Sicut
dr. de eode Samuele. 1. Reg. iijo. Puer Sa
muel ministrabat coram dno / et sermo dni e
preciosus / Debet est ee obsequiosi Reue
Sicut dr. de Samuele. 1. Reg. ijo. Vbi dr.

puer ... comedit conuersat

ꝙ puer Samuel erat minister dni/ ministerat
utiqȝ .i. serviebat et ministrabat in thabernaculo/ Ta
les pueri debent esse omnes illi qui habundare
volunt in virtutibus ministerii Samuelis/ Ut sit
scilicet illi pueri de quibus dicitur Dan .i.o In quibus nulla
sit macula decori forma Eruditi sapientia/ Et
qui possint stare in palacio Regis/ Nulla enim
debet esse macula mortalis in talibus/ nec in co
gitacionibus/ nec in affectionibus/ nec in sermonibus/ nec
in operibus/ et hoc propter puritatem innocentie/ quam
debent habere sicut habet puer ut quilibet possit dicere
illud ps Innocens manibus et mundo corde/ Et
ecclesia sancta que ipsos genuit possit dicere illud ys.
viii.o Ecce ego et pueri mei quos dedit michi dominus
in signum et in portentum/ Vere magnum
signum et magnum portentum est/ cum aliquis invenitur
sine macula mortali et crimine/ Aliter non
potest ingredi celeste thabernaculum scilicet in ps dicitur
Domine quis habitabit etc. Sequitur Qui ingreditur
sine macula etc. Debet etiam esse decori for
ma morum refulgencia/ Et speciositate pudi
cicie/ Quam mundi debet esse pueri/ qui accedunt
ad dominum ut manducent panem sanctum/ Si mundi
sunt pueri maxime a mulieribus/ non solum ab actu
nephario/ verum etiam a cogitatu et consensu/ man
ducent panem sanctum/ sicut dixit Achimelech ipsi
David scilicet .i. Reg xxi.o Et dixit David ei
David ... scilicet illud quod ibi sequitur/ Fuerunt
vasa puerorum sancta/ Debet igitur esse decori for
ut quilibet possit dicere deo illud ps Domine dilexi
decorem domus tue .i. cor ... et anime mee/ quoniam
utriusque debet esse domus tua/ Debet etiam esse eru
diti sapientia spiritus celesti/ propter ingeniositatem
intelligencie/ ut possit dicere quilibet eorum Sapie
viii.o Puer eram ingeniosus/ et sortitus sum
animam bonam/ Et vere bonam/ Quia ut dicitur Sap
vii.o Venerunt michi omnia bona pariter cum sapientia
Et ubi non est sapientia anime/ non est bonum scilicet dicitur in
pu. In quolibet igitur illorum debet esse sermo dum p
rosus/ scilicet corde meditando/ ore predicando/ et
opere consummando/ Ad que omnia deus incipiunt
erudit/ et propter hoc est beatus Juxta illud ps Beatus
homo quem tu erudieris domine etc. Debet etiam esse
tales ut possint stare in palacio Regis/ et hoc
propter obsequiositatem reverencie/ cum dicat deus
de quolibet ipsorum illud ysa. xlii.o Ecce puer
meus electus quem elegi/ complacuit sibi in illo
anima mea/ Tales enim homines in quibus nulla est
macula mortalis/ Et qui sunt decori forma/ Et erudi
ti sapientia sunt digni stare in palacio Regis et mi

ad serviendum et ministrandum ei/ Tales enim sunt
scilicet illi de quibus .iii. Reg. x.o Beati viri tui/ et beati
servi tui/ hii qui stant coram te semper/ et audiunt sa
pientiam tuam/ Prodolor/ non sunt tales pueri mul
ti christianorum/ Sed sunt sicut pueri filiorum Hely/ qui le
guntur scilicet habetur .i. Reg ii.o ingluviosi/ injurio
si/ luxuriosi/ invidiosi/ et pessimi exempli/ de
quibus ibidem dicitur Quod erat peccatum puerorum grande
quia detrahebant homines a sacrificio dni/ Con
sulere talibus/ quod cum Naaman Syro lavare
tur septies .i. quod septem peccata mortalia/ in
Jordane .i. in vera penitencia/ quod significatur Jordanis
Qui interpretatur Rivus iudicii/ Penitencia enim
est rivus/ sordes peccatorum abluens/ Et rivus
iudicii/ Quia homo per ipsam iudicat seipsum
Et sic restituetur caro ipsorum .i. carnalis
anima ipsorum sicut caro pueri parvuli ¶ Circa secundum
Ubi vir iustus commendatur/ ab unanimi
tate concordis/ cum dicitur Unus/ sciendum quod vir iustus
debet quatuor condiligere .i. simul diligere/ et cum
eis habere quadruplicem unitatem/ Debet
enim esse unus cum deo/ Singularitate adhesionis
Unus secum/ tranquillitate consciencie/ Unus
cum Ecclesia/ fidelitate obediencie/ Unus cum
proximo/ Societate amicicie/ Debet dico esse
unus cum deo etc. Quia ut dicitur .i. ad Chorinthios
vi.o Qui adheret deo unus spiritus est cum illo/
Unus dico Quia conformatur ei in volendi
motivo/ In volendi obiecto/ In volendi
modo/ Et in volendi fine intento/ In cuius
corde preter amorem christi nullus alius versatur amor
o felix consciencia et beata virginitas dicit Jeronimus in
epistola ad Demetriadem In cuius corde preter
amorem christi qui est sapientia/ castitas/ paciencia et
alie virtutes nullus alius versatur amor Debet etiam
esse unus secum etc. Ut videlicet non habeat conscientiam di
visam nec claudicatem in duas partes/ nec
diversa ad exteriora/ sed in seipsa recollectam/
et propter hoc non turbulentam/ sed pacatam et ioci
dam/ Talis anima est unica ad diligendum illud
unum quod solum est necessarium/ quod pre ceteris nunquam
auferetur/ De tali dicitur de concilio illud Exo.
xxi.o Sume vas unum/ et mitte ibi Man
Vere homo anima talis/ est vas propter compacien
ciam unum propter tranquillitatem In quo continetur
Man divine gracie/ propter ydoneitatem Debet
etiam esse unus cum Ecclesia etc. Talis enim fuit Ha
braam/ qui fuit vir obedientissimus De quo
dixit deus ysa. li.o Unum vocavi eum/ et be
nedixi ei/ et multiplicavi eum/ Unum enim obe

Vl.

Vl.

. christi

Jero

exo.

... c. a. ... salus ... xxiiii. q. i. ... ysa.

Vista quadruplici unitate ... pars vita de passione

dies metur a deo vindicta / et in meltas mul
tiplicari / Debet ergo esse vnus cum primus /
2o. Iuxta id ps Ecce quam bonum et quam iocundum ha
bitare fratres in vnum / Et alibi Deus qui in
habitare facit vnius moris in domo s. Eccl.
ste / O quantum valet ista vnitas in qua consistit
collegium xpianitatis Jo. xj. dicitur Quia mortuus est
Jhesus ut filios dei congregaret in vnum / Que est per
mctur / vnguentum sanitatis Jo. vo. dicitur Qui sana
batur vnus / Super quam est fundatum edificium salutis
Ysa. iiij. dicitur Apprehendent septem mulieres i.
septem virtutes virum vnum / Que est accipit bravium
felicitatis i. Ad Chor. ix. dicitur Quod vnus accipit
bravium / Ergo ut dictum est sup. iiij. apostoli con
silium ad Eph. iiij. Omnes solliciti servare v
nitatem spiritus. 2us Pro dolor multi sunt qui
non vivunt cum deo per adherentiam / sed diuidunt
contra deum per superbiam sicut dicitur in ps Astiterunt
Reges terre et principes convenerunt in vnum
2o. Nec vivunt secum per recollectionem
internam / sed dissoluuntur et dispergunt extra
se per cupiditatem / sicut i. de quibus dicitur in ps / Cor
rupti sunt et abhominabiles facti sunt in studiis
suis / non est qui faciat bonum / non est usque
ad vnum / Nec vivunt cum aliis / nec cum pre
latis suis per obedientiam / sed rebellant contra ipsos
per contumaciam / Ad frequenter contingit propter ipsorum
extollentiam / quia non sunt sicut vnus ex subditis
Vnde Sap. Eccl. xxxij. dicitur Rectorem te posu
erunt / noli extolli / esto in illis sicut vnus ex
illis / Nec vivunt cum proximis per amicitiam
et beneficentiam / Sed separantur ab eis sicut extranei
per invidiam et duritiam et avaritiam / Vnde
de multis exponitur sicut Eccl. iiij. Vnus est
et secundum non habet / non filium non fratrem / Homo
enim invidus et avarus nullum alium recognoscit
per exhibitionem beneficii / Nec sicut filium / nec sicut
fratrem ¶ Circa tertium / Vbi commendatur vir
penitens a sinceritate habitationis /
cum dicitur quod est hic .s. in loco tuto et securo
contra quoscumque spirituales hostes .s. In sta
tu salutis et gratie / et in aula sancte Eccl.
faciendum quia secundum philosophum Opposita iuxta se posita
magis elucescunt / Ideo ut clarius pate
at securitas status salutis videndum
est infirmitas status peccati mortalis / Est g
sciendum quod status peccati mortalis est Infructu
osus actu / Contagiosus tactu / Periculo
sus lapsu / Laboriosus victu / Et dico
primo Actu Infructuosus / Nichil enim fruct
uosum / hoc est dignum / nichil vite eterne

meritorium potest agere aliquis / quamdiu manet in hoc
statu / Unde vivit sicut ociosus qui nichil agit
ad meritum / et nichil sibi acquirit lucri / Unde
Salomon Prov. xx. increpat eos tamquam ociosos / quia
in vinea iustitie et Eccl. non laboravit dicens
eis Quid hic statis tota die ociosi / nichil
boni semper operantes / Ite et vos in vineam
meam semper ad laborandum et operandum / et
reportabitis mercedem / que scilicet in fine
mundi operariis reddetur / Secundo est status
iste Contagiosus tactu / Qui enim tangit
picem inquinatur ab ea ut dicitur Sap. xiij. / Sic
qui tangit peccatum / ipsum committendo inficitur
et polluitur ab eo / ac abhominabilis sicut fetidus
et putridus efficitur coram deo / quia nichil est
abhominabilius coram ipso nisi peccatum mortale /
Propter quod dicitur de propheta de committentibus peccata
Ezech. viij. Ingredere i. applica consi
derationes tuas et vide abhominationes
pessimas / quas isti .s. peccatores faciunt hic .s.
in statu peccati / Tercio status iste est periculo
sus lapsu / Quia homo de peccato in peccatum labi
tur / et tandem peccata prodest demergit in infer
num / Vnde dicitur de peccatore Ysa. xxij. / Quid
tu hic / i. Cur es in statu peccati / aut quasi
quis hic / Et signanter dicit quasi / Quia non peccator
proprie est quis / sed mortuum aliquis per exteriorem
apparentiam / est quasi quis / Et bene dico / dicitur
quod tu peccator es quasi quis / quia excidisti tibi hic
s. in statu peccati sepulcrum in quo semper iaces
sepultus / Peccator enim per consensum moritur in do
mo i. intus in anima / sicut filia Archisyna
gogi De qua Luc. viij. Sed per actum pu
est mortuus extra portam / sicut ille adolescens / de
quo Luc. vij. Sed cum peccatum ducit in consue
tudinem fetet in sepulchro sicut Lazarus De quo
Jo. xj. / A quo quidem sepulchro dicitur de pecca
tori / apportabis te in infernum / Vnde subditur in
textu / Ecce asportari te faciet dominus / sicut
asportatur gallus gallinaceus 2us / Vnde
sicut ille gallus / totus deplumatus ponitur in o
la bullienti / Sic et talis nudatus bonis
omnibus / demergetur in infernum / Quarto dico quod hic
status est Laboriosus victu / Peccatores enim
propter passiones multas et fomitem concupiscentie / et
appetitus inordinatos et immoderatos / et
quia sunt in servitute dyaboli qui nullam dat eis
requiem / vivunt in maximo labore / quamvis non
sentiant ipsum / Propter quod dicitur de peccatoribus
Michee ij. Surgite et ite / quia non habetis

hic requie / saltim spiritualem / Sed pro oppo-
situs sanitatis / est amen' dei habitacōe
seren' / mentis illustracōe / Securus hos-
tis effugacōne / Sed est quietus / bonorum
positi continuacōe / Est d'o. amen' dei habi-
tacōe / Deus enim habitat cum hoīe / qui ē
in statu sanitatis / Unde de aīa talis hoīs /
dixit i°. Jacob / Gen. xxviij°. Vere dns ē
in loco isto .i. in aīa sancti seq'r Vere non
est hic aliud nisi domus dei et porta celi
Cum g' valde amenum sit habitare in domo
Regis terrenum / et stare in porta camere sue
Multo amenius est incomparabiliter manere in
statu sanitatis / que ē dom' dei et porta
celi / qd est spiritualis camera dei vivi / Se-
cundo d'o. qd est i'e status seren' mentis
illustracōe / Aīa enim sancta iam exuit pec-
catorum tenebras / et est luce gratie illus-
trata / Propter qd d'r Petr' de ipso statu
i°. Mt. xvij°. Dne bonum est nos hic esse
Vir enim iust' videns sanus oculis sue fidei
splendentem xpi faciem quo ad divinitatem
Et vestimenta ei' candida quo ad humani-
tatem / Et legis ac prophetarum in Moyse et He-
lya intelligit veritatem / Et aure sua spiritua-
li / audit vocem patris confirmantem pro auctoritatem
Clamat cum Petro dns. Dne bonum ē nos
hic esse / Tercio dico qd status i'e / est secur'
hostium effugacōe / Statum enim sanitatis
horrent spirituales hostes et ab ipso elonga-
tur / Unde q'diu quis manet in statu sa-
nitatis stat in iusticia et timore dei / et si in
illo maneat usque ad finem vite numquam gus-
tabit mortem .i. peccatum mortale / sed post istam
vitam videbit regnum dei / Unde Salvator
d'r de talibus Sunt aliqui hic .i. in statu gra-
cie / stantes s. firmiter / et immobiliter / qui
non gustabunt mortem .i. non committent pec-
catum mortale / donec videant regnum dei .i.
numquam committent peccatum mortale / sed post hanc
vitam videbunt i°. regnum / Quarto d'o. qd hic
status est quietus / appositi boni continuacōe
Certe qui est in hoc statu ipsumque proponit
continuare usque ad finem / est in maxima
tranquillitate mentis / Unde d'r. vir sanus in
ps. Hec requies mea in seculum seculi hic habitabo
quoniam elegi eam .i. sanitatem / Multum debet appe-
ti status i'e / et in eo d3 ho manere usque ad
finem / Quia ut d'r. ad Heb. xiij°. Non hem'
hic .i. in mundo i'o. manentem civitatem / Sicut
videntur credere multi hoīes mundani / et io
peccare non verentur / Sed futuram inquirimus

ubi spiritualiter erit requies sempiterna / Circa quintum
et ultimum / Ubi vir iust' commedat. Ad suavitatem
degustacōis cum subdit Qui habet .v. pa. or. et
duos pisces faciendum qd mistice loquendo / isti
quinque panes sunt quinque consideracōes / in quibus
debet vir exercitari vir iustus / Primus ē
consideracio universitatis create / Et i'e pa-
nis d3 comedi / cum dentibus directis contemplacōis
spiritualiter in deum / Condicōes enim creature / si bene
considerentur habent hoīem ducere in deum / ceptus in
perfecto / Et de i'o. pane debem' facere quatuor
bolos / Debem' enim considerare principium qd
creature ondunt magnum s. sapiens et optimum
impium qd attendunt / Omnes enim creature
irrationales divino parent precepto / qd numquam
preteriunt / Obsequium qd impendunt / Omnes
enim nobis serviunt ut nos serviamus deo / Ex-
emplum qd pretendunt s. mutabilitatis /
Omnes enim sunt mutabiles / quarum ex mutabi-
litate debem' in nobis considerare, ut humi-
liemur / Iste est panis subcinericius et posi-
tus ad caput Helye .i. in mente viri iusti
In cui' fortitudine vadit usque ad montem dei .i.
usque ad celum / Signatur aut d'r. subcinericius
quia ois consideracio qua hem' de creatore ex creatu-
ris quam est de se est obscura / insipida / et
imperfecta / tamen si quis in creatura non mane-
at / sed ab ea s'd a vestigio ad creatorem rede-
at / multum creature proficiunt ad divinam cogni-
cionem / Secundus panis est consideracio trans-
scripte veritatis in libris sacris
ab exemplari divino / et iste debet comedi cum den-
tibus prudentis exponens / Et de i'o debent
fieri quatuor morselli / ut videlicet ho consideret
diversitatem scripture / Quid credendum in articulis
Quid agendum in preceptis / et consiliis Quid
horrendum in suppliciis / Et qd appetendum in
premiis / Iste ē ille panis de quo d'r. quod ad
virum iustum Ecc. xv°. Cibavit illum dns pa-
ne vite et intellectus et cetera Et hec vite Quia ut
d'r Mt. iiij°. Non in solo pane vivit ho et cetera
Tercius panis ē consideracio iniquitatis commisse / et
debet comedi cum dentibus stridentibus compunctionis
ut dicat cum ps. Cibavit nos pane lacri-
marum / Et dicat penitens cum eodem fuerunt
michi lacrime mee panes die ac nocte /
Et de i'o. debet fieri quatuor bolos / ut videlicet peccator
considet / Quid per peccatum amisit / quia vitam glorie
Quid meruit / quia penam gehenne / Quid offen-
dit / quia libram iusticie / Quid ex contempsit / quia
statum divine iustitie / et i'os spiritualiter debet comedere
cum dolore / Quia dictum est ei Gen. iij°. In
sudore vultus tui vesceris pane tuo

Quinque panes sunt .v. consideraciones

Quartus panis e consideracio causarum impesse
s. in beneficijs ihu xpi / Et hic debet comedi
cum dentibus frequentis graciarum actionis / Et debet
de isto fieri tot morselli quot fuerunt / et quot sunt
beneficia saluatoris / De isto pane loquitur ps. cum
dicit. Panem angelorum manducauit homo / Et iterum
panis cor hominis confirmet / Quintus panis est
consideracio felicitatis eterne / Et hic debet comedi
cum dentibus feruentis desiderij et deuocionis / Et de
isto debet fieri septem bolli / pro tres dotes beate anime
et quatuor et dotes corporis glorificati / De isto pane dicitur
Luc. xiiij^o. Beatus qui manducabit panem in
Regno dei / Dicat ergo quilibet xpo illud Jo. vj^o. /
Domine da nobis hunc panem / Et non vacat a
misterio quod isti quinque panes dicuntur fuisse orde-
acei / Quoniam omnes consideraciones quas habemus in ui-
ta presenti / et si habeant intus latentem sua-
uitatem per medullam / habent tamen exterius per corti-
cem aliquam asperitatem / et ideo fuerunt eis additi
duo pisces pro condimento / Quorum primus est spes
de remissione peccatorum / Et secundus est spes de adepcio-
ne premiorum / Que premia nobis tribuat / ipse
qui est largitor omnium bonorum Amen.

Sermo secundus dominica iiij. Quadragesime

Colligite que superauerunt fragmenta ne pereant.

Jo. vj^o. Quinque pa-
nes et duo pisces de quibus loquitur hodiernum
euangelium loquendo per figuram sunt dei beneficia / que
sunt impensa humano generi / et quotidie impenduntur
Que cum manducat homo quilibet i. non solum specu-
latiue / sed et practice masticat / viuit in
ipsis et per ipsa / Illi autem qui prius manduca-
uerunt fuerunt per figuram sancti primitiui / Pro ipsis
enim fuerunt dei beneficia integri panes et pis-
ces / Fragmenta vero que superauerunt omnibus satis
saciatis / sunt eadem dei beneficia que remanserunt
pro nobis / qui eis successiuimus / et qui usque ad
finem mundi eis succedent / De quibus nobis
dicitur apostolorum verbum Colligite que super. fragmenta etc.
Licet oportet nos timere / quia dicuntur fragmenta
Quia enim est de dei beneficijs quod numquam sunt
nec erunt aliqualiter minuta / quamuis aucta et per augmentum
crescent. Sed quare pro satis primis dicuntur panes
dei beneficia / pro nobis autem fragmenta / Dicendum
quod istud dicitur propter diuersam condicionem et disposicionem
recipiencium dei beneficia / Primi enim sancti fu-
erunt sic dispositi quod potuerunt uti cibo so-
lido / et ideo pro illis fiunt panes et pisces / Illi
enim habuerunt os anime valde latum ad capien-
dum / et dentes valde fortes ad terendum et
masticandum / et stomachum valde calidum
ad digerendum et retinendum / Pro nobis
autem sunt fragmenta quia sumus paruuli quibus
lacte opus est / non solido cibo / Sumus enim

tamquam catelli qui edunt de micis que cadunt de men-
sa dominorum suorum Math. xv^o. Colligamus ergo ista frag-
menta i. consideremus dei beneficia / et faciamus quod
in nobis est / quod quantum ad nos non pereant / Et dico
bene quantum ad nos / quia in se nullatenus perire possunt
sed propter nimiam negligenciam possunt esse quantum ad nos
sine omni fructu / Colligamus ergo ea / ut de ipsis
collectis faciamus cordi nostro / et aliorum / Que
quidem corda sunt quidam cophini / capaces diuinorum
fragmentorum / Sed sunt cophini xij. Si imitemur fidem
et opera xij. apostolorum / Et tunc poterimus digne
comprehendere in illa leticie et laudis canticum di-
cendo / Hic est vere propheta qui venturus est in mun-
dum / Dicatur ergo nobis. Colligite frag. etc.
Secundum enim sentenciam Sapientis / Stultus est magis
quam formica que non congregat in estate pro tempore
excitacionis quod accedit in hyeme futuro rege-
cionis / Sic enim dicitur auctoritate in libro prouerbiorum vj^o. Vade
ad formicam o piger et disce ab ea sapien-
ciam. que parat sibi cibum in estate et congregat in messe
quod comedat / Doctor ergo salutis noster xpus dicit
nobis verbum propositum Colligite que super. frag. ne
pereant. In quo quidem verbo monet nos
Aliquid generaliter accipere / Aliquid specialiter eligere / Et
aliquid finaliter euadere / Monet dico nos / gra-
ciam accipere / Cumulum meritorum in ipsa electione / qua
indicat / cum premittit Colligite i. diligenter
beneficia dei recollite / Et sic facite quod in
vobis est / ut acquiratis profectum meritorum / Mo-
do enim est tempus / considerandi diuina beneficia / De-
plorandi commissa crimina / Obseruandi diuina man-
data et congregandi merita / Modo enim manus xpi
aperta pro omnibus ad dandum graciam / Vere cuius ista
omnia possunt fieri / Certe xpo dante / et manu sua
aperiente / sancti viri colligunt / Ipso vero non dante
et manu sua claudente homo quilibet egre-
tur patitur et defectum incurrit. ps. Dante te illis
colligent etc. usque ibi deficient / Modo enim
manus xpi est aperta ut dictum est / Sed ueniet
tempus quando ista manus erit pro peccatoribus clausa et
collecta ad faciendum manum / Sed erit aperta
et extenta ad expetendum vindictam / Ergo
nobis Colligite. Secundo monet nos Aliquid
specialiter eligere s. animorum pabulum in omni
sione ipsa qua reliquit / cum addit fragmenta / Unde
dicit Sitis solliciti eligere reliquias et frag-
menta ciborum mense mee / que ego vobis
uidens de industria vobis reliqui / Ista
enim sunt per figuram illud fragmentum / Masse Caritatis
i. ficuum / quod cum comedit quidam famelicus
Reuersus est spiritus eius s^o. R. c. xxx^o. Ista
enim sanctos viros nutriunt et in uita grauiter

Sermo quartus dominica iiij. xl^e

consumant / Sed et peccatores reprobis sunt fragmine mole
quo ipsorum capita confrigentur. De quo habetur
Judic. ix. Tercio monet nos aliquis finaliter
euadere scilicet peccatorum periculum / Et hoc in ipsa predicacione
quod concludit dicens Ne pereant / quasi diceret. Briciaria dei
colligite / ne scilicet quando ad vos sint sine omni fructu
ac per hoc peccatis fame in presenti uita pro defectu
gracie, sicut dicebat ille filius prodigus scilicet habetur Luc.
xv. Ego dicebat hic in statu scilicet peccati fame
pereo / et in futuro pro defectu glorie. Vnde sic dicatur
de peccatoribus in quibus Erubescunt et conterentur et confundantur
et pereant. i. Erubescant et conturbabuntur
et confundentur et peribunt / Sicut enim fluit cera
a facie ignis sic pereant i. peribunt peccatores
a facie dei / Dicat ergo nobis christus Colligite &c.
Obmissis autem aliis Circa istam collectionem
fragmentorum est aliqualiter insistendum / Vnde
sciendum quod celestis dapifer deus / parauit hominibus
quinque mensas in quibus ministrauit eis / quinque
panes et duos pisces / Prima enim mensa
potest dici Vniuersitas creature / et in hac ministrat
nobis primum panem quem ego voco noticiam
naturalem / Secunda mensa est Condicio scriptura,
et in hac ministrat nobis secundum panem quem
ego voco / sapienciam supernaturalem / Tercia mensa
est deuota consciencia / et in hac ministrat nobis
tercium panem quem ego voco / leticiam spiritualem
Quarta mensa est Catholica Ecclesia / et in hac ministrat
nobis quartum panem quem ego voco / primam
sacramentalem / Quinta mensa est perfecta uita christi
scilicet et sanctorum / et in hac ministrat quintum panem
quem ego dico / euidencia exemplare / Duo autem
pisces sunt per figuram verbo dei &c. / Vel conceptus
bonorum / et appetitus eorum / Ista
dat saporem panibus / Cum quibus habeant suauitatem /
exinde tamen uidentur habere quandam asperitatem / Sunt enim ordeacei / Colligamus ergo
fragmenta istorum quinque panum et duorum piscium
/ Et primo colligamus fragmenta primi panis
/ qui est naturalis noticia quam possumus sumere
de mensa vniuersalis creature lumine nostro naturali
Colligamus ergo quatuor fragmenta huius panis
que in alio sermone vocaui bolos .i. consideremus
ad utilitatem nostram quatuor ex creaturis videlicet
primum quod ostendit / Imperium quod attendit / Obsequium
quod impendit / Et exemplum quod ostendit /
Sap. xiii. Ex magnitudine speciei et creature
poterit creator horum cognoscibiliter uideri / Et ad
Rom. i. Inuisibilia dei per ea que facta sunt / a
creatura mundi .i. ab homine / intellecta conspiciuntur
Super quo dicit Augustinus et est in glo. Deus / qui
natura inuisibilis est / ut a uisibilibus possit

sciri / opus fecit quod sua uisibilitate demonstraret
opificem / ut per certum sciretur incertum / Hoc enim attendentes nobiles philosophi consueuerunt interrogantes
Creaturam de creatore / Ex specie eius omnium et
dispositione quam vocem credere / ex arte cognouerunt
artificem / quomodo enim in opifice / Omnis enim creatura
ostendit nobis vnum esse omnium principium summe potencie
/ summe sapiencie / Et summe clemencie / Eterne
duracionis / et immense perfectionis / Omnis creatura obedit domino imperio / cui et nos multo forcius
parere debemus / Sed tamen est econtrario / Quia
que caret racione obedit deo / et nos contempnimus obedire / Omnes creature obsequuntur nobis ut
nos seruiamus deo / Sed nos libenter sumimus eorum
obsequium et deo nolumus deseruire / Omnis
creatura ostendit nobis quod mutabiles sunt et variabiles ut nos humiliemur / quia eadem mutabilitas in nobis est / et maior quam sit in multis
creaturis / Ista ergo quatuor fragmenta huius primi
panis debemus colligere / de mensa vniuersalis
creature ductu racionis naturalis / Et hoc considerantes
omnium esse vnum perfectissimum principium / ut impleamus
eius imperium / Vt impendamus ei gratum obsequium
/ Et ut recognoscamus in nobis esse multiplicem defectum / De ista autem collectione possumus exponere
illud quod scribitur Deut. xi. Si obedieritis mandatis que ego precipio vobis hodie dicit moyses / ut diligatis dominum deum vestrum / et seruiatis ei in toto corde vestro / Dabit ipse terre vestre
pluuiam temporaneam et serotinam / ut colligatis frumentum vinum et oleum atque fenum /
Possumus autem dicere quod ille de terra .i. de creatura
frumentum colligit / qui ex creaturis dei potenciam
sapienciam et bonitatem cognoscit Sed ille vinum
colligit / Qui obediens creaturarum attendit
Ille uero oleum colligit / qui obsequium quod nobis
creature impendunt aduertit / Sed ille fenum
colligit / qui uidens creaturarum mutabilitatem
ex hoc suam fragilitatem comprehendit / Omnis enim
caro fenum / Ista ergo colligamus modo lumine naturali ex creaturis ut tandem auxilio gracie multiplicentur in spiritualibus bonis iuxta illud ps. Multi
dicunt quis ostendit nobis bona / Et inde
sequitur Signatum est super nos lumen vultus
tui domine &c. Sequitur A fructu frumenti vini et olei
atque feni addatur / multiplicati sunt isti in bonis
spiritualibus / illi sunt fideles qui ista considerant
ad suam utilitatem ex creaturis Sciendum tamen
quod ista non possumus colligere fructuose et meritorie sine pluuia diuine gracie / sine qua omnia
talia desiccantur / Hec ista pluuia habere possumus nisi faciamus quod in nobis est / quod obe

diamus diuus preceptis / et seruiamus deo in toto
corde nostro. Ideo promittit Moyses in auctoritate
ista / Si obedieritis mandatis que ego precipio vo
bis hodie etc. Pro dolor / multi sunt tamen
qui ista non colligunt ex creaturis / et de istis
parum aut nichil considerant / Vel si colligunt
.i. ista considerant / non ex hoc mouentur / ad pla
cendum deo / et faciendum eius voluntatem / Sed
potius per creaturas mouentur ad placendum
dyabolo et faciendum eius voluntatem. De quibus pos
sumus exponere illud Jere. vii. Filii colligunt
ligna / et patres eorum succendunt ignem / et
mulieres conspergunt adipem / ut faciant place
tam Regine celi / et libent diis alienis / Vult
dicere propheta quod peccatores huius mundi vniuer
saliter / tam viri quam mulieres / tam iuuenes quam
prouecte etatis colligunt ex creaturis occasi
onem peccandi / et placendi demonibus / Vn
de filii colligunt ligna .i. mundi diuicias
et bona terrena / Que secundum intencionem Christi /
Luc. viii. sunt quedam spine / et quedam ligna
spinosa / Que secundum Grego. diuicias diuitum inflic
to vulnere cruentant / Ista ergo ligna sunt incre
mentum mali ignis .i. peccati De quo Jo.
v. Totus mundus in maligno .i. in malo
igne positus est / Filii ergo colligunt ligna
ignis mali nutritiua / Sequitur et patres eorum
succendunt ignem .s. inuidie / iracundie / aua
ricie dissensionis / et inobediencie / Succendunt
dico ignem / Quia bona acquisita in dampnum
conuertunt anime / Et ex talium acquisicione / ignem
malum in mundo ponunt / Sequitur mulieres
.i. homines effeminati quibus dominantur mulie
res / Vel ad literam ipse femine / aqua immun
dicie et spurcicie conspergunt adipem .i. nutriunt
in se ipsis carnis lasciuiam / et ad eam alios
inducunt / Et ista omnia faciunt peccatores mun
di / ut faciant placenta regine celi .i. ut
placeant multitudini demonum qui reg
nant et principantur in celo .i. in isto aere te
nebroso / qui dicitur celum in illo ps. Volucres
celi / Sunt enim demones secundum apostolum ad Ephe.
vi. Rectores tenebrarum harum et spirituales
nequicie in celestibus habitantes / Sicut ergo
tota collectio quam faciunt iusti viri ex creaturis
est ut placeat deo uero / qui est Rex et
princeps omnium celorum / Et ipsi libent gratie
laudis sacrificium / Sic tota collectio quam faciunt
peccatores ex creaturis est ut faciant placenta
Regine celi .i. multitudini demonum / et eis qui
non sunt dii ipsi / sed alienant animas suas et corpora

libet / Libet dicitur diis alienis / Sed colligamus
fragmenta spiritualis panis Qui est sacra supernalis
/ Que possumus sumere de mensa candide scriptu
re fidei / Ipsa enim docet nos quedam que tran
scendunt nostram noticiam nature / ut videlicet Quid
credendum / Quid et quo diligendum / Quid fugi
endum / Et quid prosequendum / Quid sperandum / Quid hor
rendum et timendum / Quid ergo sperandum et appeten
dum Ista sunt fragmenta sacri panis / que in alio
sermone vocaui bolos / Hec et sunt per figuram ille
sagitte / De quibus dicitur .i. Reg. xx. Puer Jo
nathe collegit sagittas Jonathas enim interpretatur
columba / Et significat Christum qui est illa columba de
qua dicitur Gen. viii. quod venit in vespera .s. mun
di / per carnis assumpcionem Ad archam / et eos
qui erant in ea .i. ad ecclesiam / cuiusque vicos
filios / Ad prelatos autem bonos proprie per
hoc designatos / Puer autem Jonathe / significat
per fidelem christianum proprie statum / Iste non
collegit istas sagittas .i. illa scripture que sunt data
de mensa scripture sacre mediante dono super
nali / que quidem sagitte / de archa diuine sapie
processerunt / Cum istis enim sagittis / debemus sepius
sauciare cor nostrum / ictu sui acuminis / Sunt
enim sagitte potentis acute / ut dicitur in ps. Cum
istis et sagittis debent doctores / et predica
tores ecclesie sagittare / et vulnerare peccato
res / et sic ab eis educere saniem peccati Sed de
multis dicitur in ps. Quod sagitte paruulorum facte
sunt plage eorum / Ita enim debiliter percuciunt mul
ti cum istis sagittis / vel propter malam vitam / uel
propter paruam scienciam quod faciunt cum istis sagittis plagam
modicam / sicut facit paruulus cum sagittam emittit
Quidquid autem sit de istis / colligamus istas sa
gittas / que non solum sunt acute ad vulnerandum
sed eciam sunt lucide et radiose ad dirigendum / Et
ea que sunt saluti necessaria demonstrandum / Iuxta illud Aba
chuch iii. Ibunt homines .s. viatores in luce
sagittarum tuarum in splendore fulgurantis
haste tue Dicit propheta deo / Scriptura enim
sacra secundum Grego. in Moralibus / Quasi quoddam
speculum mentis nostre oculis opponitur / ut interna
mens nostra facies videatur. Ibi enim feda nostra
ibi pulchra nostra conspicimus / Ibi sentimus
quantum proficimus / quantum uel a profectu distamus
Narrat gesta fortium / Et ad imitacionem
cordium prouocat infirmorum / Dum solum victores for
tium asserit / nobis / Dum eorum casus corporis innotes
cat / Ut in victoria fortium / Quid imitando
arripere / Et rursum in lapsibus eorum videamus

q̊ tunc debeam⁹ / Colligam⁹ g° sagittas cū
cū puero Jonathe / Et cū illa Ruth colligam⁹
in agro Boozs spicas q̄ man⁹ metentiū effu
gerunt / Ruth int̄p̄ᵗ. uidēs / 2 sḡt. uiꝝ strenuū in
cultu scripture sacre studio / Boozs at̄ int̄p̄ᵗ.
virt⁹ in medio / 2 sḡt. xp̄m qui ē uirt⁹ in oī
medio / Ager at̄ isti⁹ Boozs ē ip̄a scriptura
sacra / in qua ē absconditꝰ diuine sapie the
zaur⁹ s°. inuit̄ Mt. xiij°. Spice at̄ q̄ effuge
runt man⁹ metentiū sunt illa / q̄ nos study
nr̄i sollicitudine possu⁹ ex scriptura sacra
collige / post messores .i. post s̄tos doctores
qui fuerūt messores / et collegerunt magis
manipulos de scriptura / Sed illa q̄ nos post
eos colligim⁹ / sunt queda spice / q̄ man⁹ eoꝝ
effugerunt / Ergo colligam⁹ ista de scriptura
sacra / et de doctrina p̄dicatoꝝ / Sed pch dolor
sunt multi s̄ q̄ ex v̄bis p̄dicatoꝝ nō colligunt
triticū .i. bona v̄ba q̄ dixerunt / quib⁹ uiuer
ent. Sed colligunt zizania .i. v̄ba inordi
nate dicta ōtra / mādatū xp̄i Mt. xiij°. Vis
im⁹ et colligim⁹ zizania Dixerunt illi q̄s
rndit xp̄s dicens / Non / ne forte collige
tes zizania eradicetis et triticū / Sepe em̄
ōtingit / q̄ illi qui colligunt zizania .i. v̄ba
inc̄aute dicta in sermone p̄dicatoris / eradicant
triticū .i. p̄dunt tot⁹ p̄dicacōis fructū /
Ter°. colligam⁹ fragmenta tcij panis qui
est sp̄ualis leticia de mensa ōsc̄ie deuote
Ista em̄ fragmenta int̄p̄ colligunt de alia
mēsa / n°. comedunt in alia nisi in ōsc̄ia
deuota / Colligunt aūt p̄ deuota ōrōm / et
iocūdam ōtēplacōm / Per b̄nficioꝝ sedula
dei ōsidēacōm / et humilem grāꝝ actōm /
Cū em̄ aīa deuota ōtēplat̄ xp̄i incarnacōm
p̄ q̄ se dedit nob̄ in fr̄em et ōsāgnēū / Co
usacōm p̄ q̄ se dedit nob̄ in sociū / Predi
cacōm p̄ q̄. dedit se nobis in magr̄m / Sa
cramēti institucōm / p̄ q̄ se dedit nob̄ in
cibū et uiaticū / Crucifixiōm p̄ q̄ dedit se
nob̄ in p̄ciū / Continua inspiracōm / p̄ q̄ de
dit se nob̄ / in excitatore et nunciū / Diuinam
ōmissiōm / p̄ q̄ offert se nob̄ in p̄miū / Tūc
comedit et ioc̄udit leticā sp̄uali / cuiꝯ eius
ōsc̄ia / et amaritudo in gaudiū et dulcedi
ne ōmutat̄. De ista collecc̄ōe d̄. p̄ figuram
Num. xj°. Circuibat p̄p̄lus colliges man.
et terebat illud in mortariolo / et coqueb̄ i. in
olla faciebat q̄ tortulas panis oleacei /
Tūc em̄ aīa deuota circuit cū vita xp̄i ōtēp
lando in ōp̄rit Tūc man colligunt cū xp̄i b̄n
ficia ad memoriā reducit / Tūc ip̄a in mor
tariolo terit / cū occulta discutit / et s̄p noua
inuenit / et de sub theca educit / Tūc in olla
coq̄ cū p̄ istā ōsideracōm in amore dei
se accendit / Tūc at̄ panē oleaceū facit / cū
ōsiderando dei b̄nficia lacrimas fudit / et oleo
sp̄ualis leticie se p̄ungit / Tūc em̄ p̄t come
dere et epulari / et intra se age solēpne festū
Deut°. em̄. xvj°. d̄. p̄ figuram sic Solēpni
tate thabnacloꝝ celebrabis p̄ septē dies
qn̄ collegeris de area tua et torculari fru
ges tuas / Et epulaberis in festiuitāte tua
tu et fili⁹ tu⁹ 2 filia tua s̄u⁹ tu⁹ 2 ancilla / Ho
spiritualiter mystice / ista area p̄t d̄. xp̄i vita / vel
illa columpna in qua corp⁹ xp̄i fuit flagella
tū / s°. frumētū fructū exaltat̄ in area cū flagello
Torcular aūt est ip̄a crux xp̄i / de q̄. Ysae
ysa°. lxiij°. In 1°. aūt torculari / fuit calca
tus botr⁹ i. i. corp⁹ ihū xp̄i de q° exiuit vin⁹
p̄ciosissim⁹ s. sanguis ei⁹ q°. sum⁹ redempti /
Dicat g°. Moyses Cū collegeris fruges tu
as .i. ōsideraris xp̄i p̄egrinacōm / flagellacōm
et crucifixiōm / p̄ que nobis meruit victū
sp̄ualem / s°. de frugib⁹ hec hō rapit cotidie
uictū / Tūc epulaberis .i. cū gaudio sp̄uali
ista ōsiderando / teip̄m recreare poteris / Tu d°.
et fili⁹ tu⁹ .i. int̄ellectus / et filia tua .i. voluntas
s̄u⁹ tu⁹ 2 ancilla .i. corp⁹ 2 sensualitas / Et ista
solēpnitas debet celebrari septē dieb⁹
.i. to°. tpe vite hoīs usq̄ ad finē / Ista g°
debem⁹ collige .i. ōsiderare / spāliter xp̄i passionem
2 morte / Per figuram em̄ d̄. iij. Reg. xvij°.
Q quedā mulier uidua colligebat duo
ligna / ut faceret panē sibi 2 filio suo / et p̄ea
moreret̄. Mulier ista vidua est ip̄a aīa deuo
ta diu corpali sui sp̄osi solacio destituta
Ip̄a duo ligna colligit .i. lignū in q°. pependit
corp⁹ xp̄i / Et i°. est lignū cui fuit affixa xp̄i
brachia ōsp̄at ut sibi 2 filio suo p̄p̄lo s.
xp̄iano p̄mo panē doloris faciat / qui tn̄
ōuertit̄ in panē oleaceū sp̄ualis gaudij /
ut comedat s̄p p̄ deuocōm / et postea mo
riant̄ cū xp̄o sp̄oso suo p̄ ōpassiōm / et
oīs pcc̄i detestacōm / Ista g°. fragmenta
s̄t colligenda de tertia mēsa / Sed pch
dolor / multi dampnabiles hoīes nō colligunt ista frag
menta .i. dei b̄nficia / Quia de ip̄is paꝝ
curant / et modicū ōsiderant / Sed b̄n colli
gunt b̄nficia dei tp̄alia / et plus q̄ eis suf
ficiat ōtra mādatū dn̄i / Qui d̄. Exo. xvj°.

de illo manna et colligat unusquisque quantum sufficiat. Et etiam mundanum homines plus colli gunt de temporalibus quam eis sufficiat, ymo sepe unus habet tantum quod sufficeret centum. Iste dico de bonis Ecclesiasticis. Et tamen ibidem dicitur quod non plus invenit qui plus colligit quam ille qui minus. Et quod ille qui reservavit eam crastinum, ea putre da et vermibus scateat. Quia procul dubio ille qui plus habet de bonis temporalibus, non plus invenit et in morte sua quam ille qui minus habet. Quia ut in psalmo dicitur: Dormierunt sompnum suum, et nichil invenerunt omnes viri divitiarum etc. Iste est qui ea reservat indebite, Et non vult ea tri buere indigentibus, inveniet eam in morte putri dam et vermibus scateam. Quia erunt sibi tota sine fructu, Et non relinquet in eis nisi peccati putredinem et vermem conscientie qui numquam movietur. — Quarto colligimus fragmenta quinti panis. Qui est sacramentalis penitencia de mensa catholice ecclesie, in qua nobis sacramenta omnia minis trantur. Fragmenta autem istius panis sunt considerationes quas homo penitens, et qui confi tetur penitenciam integre debet habere, et in eis co gitare. Prima est consideratio culpe quam com misit, et hanc habuit David ii. Regum ult. Quando dixit: Peccavi valde. Secunda est consideratio gratie quam amisit. Istam collegit Petrus quando fle vit amare Matthei xxvi. Tercia est consideratio divine iustitie quam offendit. Et istam habuit publi canus, qui nolebat oculos suos levare ad celum, sed percutiens pectus suum dicebat: Deus propicius esto mihi peccatori Luce xviii. Quarta est consideratio eterne pene quam meruit. Istam collegerunt Rex Ninive secundum dicitur Jone iii. Et Achab secundum dicitur iii. Regum xxi. Quinta est consideratio divine clementie, quam ipsum paciente sustinuit. Hanc collegit Magdalena, que mul tum dilexit Luce vii. Iste sunt diligenter colligenda, et in olla considerationis ponenda. Et quando sentitur amaritudo, Quia sunt herbe agrestes et amare plus quam colloquinta. Debet clamari ad verum Helyseum, scilicet dicendo ei: Mors in olla, mors in olla. Et si ipse mittat farinam, id est tribuat veram spem de venia, tota amaritudo in dulcedinem convertetur. Sicut hic dicitur ad literam de filiis prophetarum et ipso Helyseo. Et quantum ad nos et Christum per figuram iiii. Regum iiii. Iste sunt illi cineres de quibus habetur Numeri xix. per figuram ubi dicitur quod vacca ruffa debebat flamma vorari, cuius cineres debebat vir mundus colligere et effundere extra castra in loco

purissimo, ut essent filiis Israel in custodia, et in aquam aspersionis. Quia per peccato vacca est combusta. Vacca ista ruffa est penitentie consciencia, que pro dicitur vacca sine macula, secundum nostre institutionem. Sed ruffa propter peccati restitutionem. Ista debet vorari flamma, id est affectuosa penitencia, et que est caritate formata. Talis enim penitencia vorat istam vaccam ruffam, id est consumit peccatricem conscientiam non quantum ad substantiam sed quantum ad peccatorum maculam, ita quod nichil de amore peccati relinquitur in ipsa. Isti autem cineres qui remanent post combustionem vacce, id est post deletionem peccatorum per fervidam penitenciam, sunt peccatorum recordationes, de quibus homo sepe debet recordari, Et quantum ad ipsorum nu merum, et quantum ad peccandi modum, et quantum ad con temptum, et quantum ad dampnum ex peccatis consecutum. Recordatio enim peccati in amaritudine debet peni tens manducare tamquam cineres tamquam panem, sicut dice bat ille in psalmo: Cinerem tamquam panem manducabam, id est meditabar de peccatis meis, non ad delec tandum sed ad dolendum. Istos autem cineres debet vir mundus, id est mens, que tunc munda est cum de peccatis cogitat non ad complacendum sed ad execrandum. Colligere sibi considerando et ef fundere extra castra scilicet voluntatis. Et bene dicitur effu dere extra castra, id est extra voluntatem rationalem et extra omnem appetitum spiritualem. Quia quamvis mens debeat de peccatis cogitare, et memoria recordari, Numquam tamen debet voluntati placere nec eciam appetitui spirituali. Istos autem cineres debet vir iste mundus, id est mens, reponere in loco pu rissimo, id est in memoria in qua semper debet esse peccatorum recordationes. Qu[…] ipsa est locus purissimus quando recordatur de peccatis non ad delec tandum sed dolendum. Sed ad quid debebat reserva ri isti cineres, id est peccatorum recordationes. Subditur cum dicitur: Ubi sint filiis Israel, id est veris penitentibus qui sunt filii Israel non carne sed spiritu, et qui deum per veram fidem contemplantur. In custodia, scilicet contra peccati recidivum. Et in aquam aspersionis, id est in lacrimarum irriguum quo vir penitens debet frequenter asper gi. Sicut autem in lege cum aqua et istis cineribus fiebat aqua que dicebatur aspersionis qua mundaban tur illi qui contraxerant legales inmundicias. Sic ex peccatorum recordationibus, cum lacrimosis suspiriis fit lexivium fortissimum et virtuosissimum ad abluendum omne peccatum, et ad vitandum peccati recidivum. Non vacat autem a misterio quod sacerdos leviticus debebat digitum suum intingere in sangui ne huius vacce, Et aspergere septem vicibus contra

fores thabnacli Nunc aut sacdos ecclasticus
digitu suu intigit in sagne/ cu de petis
illius qui ei qfitetur diligeter inquirit
ut ea prudent discutit/ Sed tuc septe vi
ciby aspgit/ qtra fores thabnacli/ qn a sep
te petis mortaliby pniteute vte clauiu
ecce q est xpi thabnaclm/ absolutu et emu
datu ondit Ista g debet nuc petores col
lige/ qr nuc e tps pnie/ Sed pdolor multi
st qui no colligut ista q dca sut q ptinet
ad vera pniam/ s3 colligut cu illis hebis
paleas in egypto s. Exo. v. d. p figrim
Palea em que ut videmus e sn pode/ et
sine vigore/ q mediu est fracta et rupta
et q exteius e pulchra/ et intius vacua/
sig. vana pniam/ p q n. peta pondant
n. qfitetes qpugitur/ q mediu frigitur
et dimidiat/ qr no est integra/ Cofitet
em aliq de petis aliq et gruiora tacent
Paleat ecc extius/ petorp excusacoiby/ s3
cora deo q corda qspicit oi3 fructu gre
et vene vacuat/ Certe qui sic qfitetur
ad huc st in Egypto .i. in peto/ et in srute
Pharaonis .i. dyabli ad huc manet/
Quito et ultio colligamus fragmeta quinq
panis/ que e exeplaris eudecia/ de mesa
pfte uite xpi et scorp/ Debemus em collige
in h. vno tpe flores/ Quia ia flores appa
ruerut in tra nra/ Can. ij. i. exepla scor
tis/ q xpus et sci nobis ostederut/ et nobis
reliqrut/ Pricipue debemus collige exepla
q xpus nob ondit De q. d. Aug9 in li. de
vera Religioe q tota vita xpi in tris disci
plina morp fuit Nullm em petm qmitti
pt/ nisi vel qr fugiut que pecijt/ vel qa
appetut q ipe qtepsit/ De quoz et statu
scorp debemus ad flore collige/ ad faciedu
nobis corona Sicut de Angelis/ humili te. De
priarchis pietate De pphis veri te. De
Aplis paupertate .i. mudi qtepu/ De mr
tiriby paciam et sime te. De qfessoiby/ uite
asptate De virgiby pudiciacia et casti te
et sic de alijs/ Ista g colligamus/ qr libent
xpus ea colligit/ qr ipa remunerat et accep
tat/ Vn Can. vj. d. sposa Dilcs meus desce
dit in ortu suu/ ut lilia colligat/ Et ecce s.
ipe d. Luc. xj. Qui cu eo no colligit disp gt
Colligamus g. ista/ de bonis hoiby no de ma
lis s. multi st/ qui no bonos/ s3 malos ho ces
imitant. De quiby n. vuas n. ficus .i. ad

nutrimtu aie collige pnt/ Salr em dicit
m. vij. Nuq colligut de spinis vuas/
et de tribulis ficus. q. dicat No colligut
Quia n. collige pnt/ Spine at st et tribli
hoies mali/ Colligamus g. fragmeta hoz
quinq panu/ ut possimus euade collecom petorp
et ptinge ad collecom beatoz/ Petores em
colligetur in fine mudi s. qdam frusta
lapidea q ponet in fornace infni/ ad facie
ndu ibi calce afflictoiu/ Nuc em deo p
mittete e tps spgedi lapides .i. petores
per totu em mudu dispsi st/ s3 tuc colliget
Ecc. iij. d. Tempus spargedi lapides/ et tps
colligedi/ Tuc etia colliget s. stupa ad co
burendu/ Ecc. xxj. Stupa collecta synago
ga petoriu/ et qsumacio illoz flama ignis
Colliget etia s. quedam scandala/ ne possint
amplius scandalizare et pturbare electos m. xiij.
d. ipe xpus/ Mittet filius hois angelos suos
et colliget de Regno eius oia scandala .i. os
petores/ Colligetur etia s. quedam sicca sar
meta/ et mittent in igne ad sp ardendu
Jo. xv. d. sic Salr. Si quis i me no manserit
mittet foris s. palmes et arescet/ et col
liget eu/ et in igne mittet/ et ardet .i. in
ppetuo ardebit Justi aut viri postq col
lecti fuint in sepulchris/ et appositi ad patres
suos et ad ppłm suu s. sepe d. in scptura
de scis priarchis Colligetur in celu per
angelos vbi a gra dni colligetur ysa. et
Rong. d. sic aut3 iusto Gla dni colliget te
Ad q. glam nos pducat ipe xpus qui est
oim gla scorp Amen.

Feria secunda post dnicam iiij. xle

Solvite templu hoc et in triby
dieby excitabo illud Jo. ij. Hesterna
die pra mr Ecca. ta in epla q. in euan.
induxit petores ad vera pniam In epla
quide monuit eos ad hoc/ ut p veram pniam
obtinuerit libertate gre/ et tande heredita
te glie s. filij libe s. fuit ysaach/ No anal
le s. ysmahel fuit/ In euan. vero monuit
eos ad h. ide/ ut p vera pniam obtine
ret habudacia spualis alimonie/ vt quib3
illoz sit ille puer vnus de q. dicitr d./ Est
puer vnus hic q ht et c./ Verum qr impenite
tes/ et i malo psistetes/ quorum quib3 filiu
suu .i. xpm sua spualit interficit psequit
veros pnitetes/ Quorp aut3 filius .i.

xps vivit / gre vita in re / et in spe vita glie
Conatur inpenitentes / suis iniquis suasio
nibz filiu .i. spm auus͡z penitentis / ad morte
culpe pthere / et tande ad morte gehene
Sz p sapiam uei salomois .i. xpi psuat
a morte / Propter que inueda mistice legit
hodierna die eccia illa eplam seu lconem
q scribit iij. Reg iij°. Et incipit Venerut due
mulieres meretes etc In qua em fit meco
de duabz mulieribz meretribz / Quarz vna
mt ebat filiu suu / q sigt catuam penitea
uiuz / et in pcto psistetu / Alia uo seruauit
in vita filiu suu / et sigt catua penitcau
Verz prima fuit conata filiu alterius
ad morte pduce dicens alti de filio eius / Nec
m n tibi sit / sz diuidat Ita de multis p
catoibz e p iustorz et penitetu ut e dem
Et sic p sapiam Salomois fuit filius istius
sede psuatus a morte corli / Ita p sapiaz
xpi psuat sps hois penitentis / dutamen
in eo no remaneat a morte spuali / Verz
qr sepe otingit qp deo pmittete et dyab
suggerente p iniquas suasioes malorz hoim
sps hois penitetis / qui fuat teplu xpi / a q
eiecerat ipe cu flagello fco de tribz funiclis
.i. cu vera pnia q ht tres ptes / Quem pro
... et similitate mocetie / Boue ingluuie z
immuditie / Columba q in altu volat elatio
nis z supbie / Aeris seu nūmu / cupiditatis
et auaritie Soluit .i. a uero hitatore suo
z xpo sepat et diuidit / et mo se est solut
Quia deserit a xpo p q pus viuebat / Jsta
aut sit / q in uiri pnitens pt pmam labit
in mortale pctm / Sz p h no debz totalr
desperare a venia / qr si uelit pnitere iterz
in tribz diebz .i. in tribz ptibz pnie reparabit
eius teplu / Propter que oia inueda mistice
legit hodie eccia eius Ewangelium qd scribit Jo ij°
et incipit Prope erat pascha iudeorz
De quo est sumptu expo verbu Soluite te
plu hoc etc / Quod exponendo mistice / sit
ee Vbu xpi / dicetis malis hoibz sic / Vos
vris malis exeplis et iniqs suasionibz te
plu hoc .i. veri pnitetis spm qd erat te
plu meu a quo supdicta eieci / nolens
domu mea et domu pris mei face do
mu negociatois soluetis .i. a me suo hi
hitatore diuidetis / et ipm mo se destruc
tis ipm gra dei priuando / Vn cu dr Solui
te / No tenetur ... preceptiue Deus em

no pcipit malis hoibz qp faciat istud malu
Nec est tenet optatiue / qr h deus no optat
Sz oppom magis / Sed tenetur potiue / Vn
Soluite .i. soluetis / Verz p h no debz ille
qui fuit iustus iā fcus pctor desperare / Quia
ego in tribz diebz .i. in tribz ptibz pnie exata
bo .i. reparabo illud sp teplu meu qp fuit i eo
Verz qr xps dns / no loqbat ad litam de
tali teplo / quius sit pdca expo mistica ita
Sz loqbat de corpe suo vero / qd soluerut iu
dei .i. paurunt soluj .i. ab aia p morte
separi Sed xps / sua vtute infinita in tribz
diebz ad litam exitauit illud / Quia tercia die
a morte ad uita surrexit / Loqbat g de corpe
suo uo / Quauis mistice possit exponi de
corpe suo mistico ut e dem / Et iudei h intel
lexerut de matiali teplo / Vn dr Jo. ij.
Ipe aut s xps dicebat h de teplo corporis sui
xps go iudeis petetibz ab eo signu pmitteb
eis sz ostesurz pximu signu / Quod fuit de
sua rne / dixit eis istud vbu / no pcepti
ue / n notatiue / sz sola pdictiue / Soluite
.i. p morte soluetis teplu hoc .i. corpus meu
et in tribus diebz exitabo illud / Quia tercia
die a mortuis resurga / qd est maximum signum
In quo quide vbo sic ad litam accepto / xps
dns aliq latent insinuat / aliq clemeter
denunciat / Et aliq patenter pnunciat / La
tent dco insinuat dissipite ne nobilitate
in templi oditione / cu dr iudeis Templu h .i. meum
qd fuit et e sume nobilitatis / Quauis cu
aliorz homin corpa possit dici teplu dei s
postea uidebit / Corpus tn xpi inter oia / fuit
et e nobilitatis sume / Hoc eni teplu de
quo dr Ezech xliiij° / maiestas dni .i. dei
pris filius ingssa e teplu .i. corpus a uigie
ine sumptu / Patent aut denuciat Ingra
titudine crudelitate / In templi solutione / cu dr
Soluite .i. p morte soluetis / clamando
cora pylato / Crucifige crucifige eu / et alia
multa Judei em putauerut xpi corpus
solu ee hois puri / et no corpus ueri dei / Vn
no crediderut ipsum ee ligatu .i. vnitu diuinitati
Vn no putauerut / pcurado eius morte
se pcurare solucoem illius corrigie de q
loquitur pcursor .i. Jo. dicens No su dignus
solue corrigia calciamenti eius .i. modu
quo eius humanitas designata p calciame
tu diuinitati vniatur Certe iudei ceci

hac no ꝯgnu̇nt / Quia ut dicit apostolus / Nunquam dominum
glorie crucifixissent si eum cognouissent / Verum quia iu
dei et gentiles fecerunt circa corpus domini / nunquam tamen
ista corrigia soluerunt / Quia quamuis corpus christi
fuit per mortem solutum ab anima / nunquam tamen fuit
solutum a diuinitate ipsa / Patent autem premissa
ex diuine potencie immensitate / cum subdit /
Et in tribus diebus excitabo illud. Potestas enim diuina
que est vna in patre et filio et spiritu sancto / prout misterialiter
loquendo inuestice per illum angelum de quo dicitur Act.
xij. qui excitauit petrum dicens ei / Surge ue
lociter / Certe potestas diuina de qua dictum est / exci
tauit corpus christi in sepulchro dormiens / dic
tercia post mortem dicens ei / Surge uelociter / Et
statim surrexit / Dicitur enim super illo verbo Gen.
penultimo. Catulus leonis iuda / quis suscitabit
illum eum / Quia catulus leonis post sua natiuitate stat
quasi mortuus per tres dies / tercia uero die ad
rugitum patris quasi suscitatus a morte surgit
Sic fuit de christo quia ad corpus per tribus diebus stetit
mortuus / accipiendo dies per synodochen .i.
parte pro toto / Sed tercia die per gloriam patris / ut dicit
apostolus ad Rom. vj. i. per potentiam diuinam / que est vera
in tribus personis a mortuis resurrexit / Dicat ergo
christus iudeis Soluite templum hoc etc. — Circa
primum ubi christus tangit assumpte nature nobilitatem
In templi condicione tum dicit Templum hoc .i. corpus
meum / quod quidem corpus est materia certa humana no
bilius / Cui omnes competunt condiciones templi secundum di
cetur infra / Est enim corpus christi secundum quod templum no
bilissimum Locus diuine habitacionis In ipso enim sicut
apostolus habitat plenitudo diuinitatis corporaliter ad Col.
ij. Istud enim corpus est illud templum de quo dicitur in
psalmo / Et Abachuc ij. Dominus in templo sancto suo
Est eciam locus diuine exaudicionis De ipso enim dicit
propheta in psalmo per figuram / Exaudiuit de templo
sancto suo uocem meam / De hoc enim templo exaudi
uit christus latronem iuxta ipsum pendentem / ac dicentem
Memento mei domine etc. / Vere de hoc templo ex
audit christus omnes oraciones et peticiones deuotorum /
Est eciam locus humane curacionis De hoc enim
templo exiuerunt sacramenta ecclesie / que omnes spirituales
egritudines sanat / De vulnere enim lateris christi
exiuerunt sanguis et aqua. Sanguis quidem redemp
cionis / et aqua mundacionis et regeneracionis Dicitur
enim per figuram Ezech. xlvij. Quia aque descendebat
ad latus templi dextrum / Ad literam de latere christi
dextro descenderunt aque salutiferes / que omnes
peccatorum sordes lauat / et infirmitates sanat
omnis enim ad quos peruenit aqua ista salui facti sunt /
secundum ecclesia cantat / Et eciam locus deuote oblacionis

Quidquid enim deo patri offerimus debemus offerre isto te
mplo mediante / quia omnis nostra oracio / accio / et oblacio
in isto templo uerbo mediante a summo pontifice s.
deo patre acceptatur / Unde ecclesia concludit omnes suas
oraciones sic terminat dicens Per christum dominum nostrum
Propter quod et propheta dicit in psalmo de isto templo loquens
christo deo / Adorabo ad templum sanctum tuum et confi
tebor nomini tuo / Loquendo autem misterice / Corpus christi
est istud templum / de quo dixerunt iudei in isto capitulo
Quadraginta annis edificatum est hoc templum /
ad literam / Verum dixerunt iudei de templo materi
ali quod fuit in ierusalem / Non quidem de templo edi
ficato sub Salomone / Quia illud fuit edificatum
tum in septem annis secundum quod habetur iij. regum vj. / Sed de
templo reedificato sub Regibus Persarum in
reditu Iudeorum de Babilone sicud dicitur in Es
dra / Propter enim inimicos quos habebant iudei
fuit intermissum illius templi edificium longo tempore
tandem autem in xlvj. anno fuit consumatum
Secundum autem Augustinus iiij. de Trinitate numerus iste s.
xlvj. perfeccionem diuini corporis competit / xl. enim vj.
secundum dicitur Si multiplicetur per senarium faciunt ducen
tos septuaginta sex dies / qui fluxerunt ab
viij. kal. april. in quo christus fuit conceptus
usque ad viij. kal. Ianuarij in quo fuit natus
Tot enim dies sunt et non plures / qui faciunt nouem
menses Licet enim in primo instanti in quo fuit
conceptum corpus christi fuit animatum / et a verbo assump
tum / non tamen habuit notabilem quantitatem / Sed in tot
diebus fuit ad quantitatem notabilem deductum
Et ideo dicit hic Augustinus quod numerus hic perfeccionem diuini corporis
competit Perfeccionem quidem quam habuit in corpore et
in uirtute — Circa secundum ubi christus tangit iniuste
cecitatis credulitatem In templi solucione cum dicit
Soluite .i. solueretis / sciendum quod est quadruplex
templum / Primum est humana consciencia / quam deus spiritua
liter inhabitat / De quo templo dicit apostolus fide
libus i. ad Chor. iij. Templum dei sanctum est
quod estis vos / Et iterum Si anima hominis fidelis
dicitur templum dei / quia eciam membra corporis hominis iusti
Secundum eundem apostolum i. ad Chor. vj. sunt
templum spiritus sancti / Nescitis dicit apostolus quia membra
vestra templum sunt spiritus sancti / qui est in vobis
Istud autem templum soluitur .i. a deo separatur et
diuiditur / Et a gracia spiritus sancti deseritur
— De quo potest exponi illud quod scribitur ij. Pet.
iij. / Celi ardore soluentur / Celi .i. anime hominum
que debent esse quidam celi / Quia sunt sedes
dei Ardore s. auaricie / luxurie / et iracundie
soluentur .i. a deo diuidentur / et a gracia de
seruntur / Hoc dixit christus predicare / Quod

verificat^r cottidie in pecto^r. / q^r ip͡oru͞ aie q̄
debent ee quoda͞ ce͞li / ardore pc͞to / qui appet
in ipo͞r gustacione / solui^t / Expone s^o. p̄us
sed q͞ d^r. ap͞l^s de t̄li hoīe / qui sic solvit tem
plu͞ dei / audi / d^r. eni͞ sic i^a. ad Chor. iij^o. /
Si q̄s templu͞ dei violavit / disp͞det illum
deus / O de^s me^s q͞t s^t violatores hu^s tepli
qui cottidie suis p̄uis opib^z spoliat ist^d
templu͞ ornamentis sp̄ualib^z / ita q^r i quosd͞
corp^r remanet templu͞ istud s^o. ho īg^o blis
vt. i. Machab^s. i^o. d^r / Ipi paup͞ 2 nud^s / Et su
is vestib^z spoliat^s / Scd͞m aut templu͞ est
scriptura sacra / In qua deus figalit^r latitat
Apoc. v^o. d^r. Q^r ante adventu͞ xpi liber sc͞p
scripture sacre erat clausus / et no͞ erat q̄ possit
ipm͞ ap̄ire / n^e eius signacula solue. i. figura͞
in volucri / Sub quib^z misteria xpi 2 ecc^e.
abscondita manebat / Sz venit agn^s in x^t
s. et ille aperuit librum 2 soluit ei^s signa
cula / Omia illa q̄ an̄ latebat / spe q͞^m sunt
ntē hoib^z revelavit / Et tunc fuit verificatu͞
i^d. q͞d scrib^r. Apoc. xi^o. Apertu͞ ē templu͞ dei. i.
liber scripture in celo. i. in ecc^a. Et visa ē
archa testamenti. i. ipe xp͞s dn̄s / cu͞ oib^z
sc͞p qui ad ei^s fide͞ vera͞ ptinet / in teplo
teplo ei^s. i. in libro scripture sacre / De i^o.
aut teplo d^r. Luc. xix. Q^r xp͞s erat cottidie
docens in teplo / Istud at templu͞ solui^r. i.
a vero 2 cathol^co. sensu dividit^r Erronea expo
ne sc͞p q͞ fer^nt heretici / qui falsissime scripturis
exponunt / et alit^r intelligunt q͞ doceat sp̄s scs
Et tales s^t minimi / ymo nulli in Regno celor^m
i. in ecc^a. Dicit eni͞ Saluator. M^t. v^o. Q^r
qui soluit vnu͞ de mandatis i^s minimis. i.
de preceptis scripture sacre / q̄ dnr minima /
Vel q^r s^t indivisibilia / vel q^r p^r ipa no͞
est salus minimus 2c. Ipe eni͞ s^o. p̄ex͞positu͞
dixit Non veni lege solue͞ s͞ adimple͞ / Et
ide͞ no͞ ve^t. solue / q^r s͞m veritate͞ scripturi
no͞ pt solui s^o. ip^e d^r. Jo. x^o. / Re vera multi
soluit sic hodie templu͞ ist^d / qui ponut q͞^m
in eis ē abhoiacom͞ erro^r et heresu͞ in
hoc teplo / q̄ pt d^r. ee illa / q͞ vidit Daniel
stante in teplo / abhoiaco. s. desolacois /
Multu͞ eni͞ fuit p̄ hereticos desolata scriptura
De t^a. abhoiacone h^r. Dan. ix^o. Et M^t. xxiiij^o.
Ter^m templu͞ est / Militans ecc^a q͞ xp͞s pri
cipalit^r edificat / Et d^co. p̄ncipal^r. Quia lz.
ap͞li fuerint quida͞ edificatores hu^s tepli
xp͞s tn̄ est ip͞ius artifex p̄ncipalis / Ecc^a.
eni͞ ē i^d. templu͞ / de quo d^r. ap^s ad Eph. ij^o.

In xp͞o / d^r. Omnis edificatio constructa / crescit i
templu͞ scm͞ in dn̄o De quo ec͞ expoi pt i^d.
Malach. iij^o. Veniet ad templu͞ scm͞ suu͞ dn̄a
tor 2c. Hoc ē i^d. templu͞ / de quo xp͞s loquēdo
p̄ figuram eiecit ementes et vendentes oves
2 boves et columbas et nummularios. i. os
gyesitas 2 symoniacos q̄ emut 2 vendut p̄
bendas ecc^e. et sacra / Vel p̄ contraria simili
qui intelligunt p̄ ementes / et vendentes bo
ves Bos eni͞ ē aial dedicatu͞ labori corpali
Vel p̄ mystuas ptes / p̄ q̄s intelligu^r eme
tes 2 vendentes oves q̄ mystice et tediose
balat / Vel qui p̄ pecuniam emut 2 vendut
gratiam sp̄s sci͞ in sacris / q̄ p̄ columba intellig^r
Nummularios eciam eiecit ut manifeste inu
eret q͞ p̄ amore pecunie nich^l debz fieri in
hoc teplo Istud at templu͞ solui^r. i. a vita
te vite / doctrine / et iusticie separa^r vbi talia
fiunt scismatica dione Dicit^r eni͞ Act. xxiij^o.
Q^r facta ē contencio int^r phariseos et Saduce
os / qui negabat resurrcom͞ futura͞ / et solu
tayte multi^do. / Vere p̄t^r contencos et scismata q̄
cong^r sunt ——— solui^r a pc͞ta veritate multi^do.
s. p͞pli xp͞iani q͞d est xp͞i misticu͞ corp^s / Re
ra De illis qui sic soluit ist^d. templu͞ d^r. in
ps. Polluerut templu͞ scm͞ tuu͞ / Certe no͞
magis polluit^r. p̄ aliq^d q͞ p̄ hereses 2 scisma
ticas diones / Quartu͞ templu͞ est humanitas
assumpta / q͞ ipm͞ vbu͞ eternalit^r substantificat
Istud eni͞ ~~vbu͞~~ substantificat^r. templu͞ in vbo
sive in p^a verbi De i^o. teplo satis dc͞m ē
supius Istud at templu͞ solui^r. Indigna
perpcone Qui eni͞ corp^s xp͞i indigne p̄a
quit in sacro q͞i soluit eu͞ sc͞p ab ipa diuini^te.
q^r no͞ videt^r ipm͞ discerne ab alijs corpalib^z
cibis Propt^r q͞d d^r. ap^s q͞ talis est re^s cor^is.
2 sanguinis dn̄i no͞ diiudicans. i. no͞ discernes
corp^s dn̄i sc͞p ab alijs corpalib^z cibis i^e. ad Chor.
x^o. Omnis qui soluit ih͞m no͞ est ex deo /
Vere no͞ est ex deo s͞ pocius ex dyab^o. / q^r
ipm͞ imitat^r. Ipe eni͞ dyab^s aliq^n. crede non
putavit xp͞m ee vero͞ dn̄m / Ideo videam^s
q͞ no͞ soluam^s p̄mu͞ templu͞ n^e. s͞m n^e. tam
n^e. q^rtu͞ Ne a xp͞o separemur / Caritas
tam / Vbi tangit xp͞s virtutis diuine imensi
tate In templi excitacione / ac addit Et i trib^z
dieb^z excitabo i^d. / Virt^s eni͞ infinita / ap
paruit in suscitacōe mirabili corp^s dn̄i /
a morte ad vita͞ gl͞osam De q̄ h^r. M^t. xx^o.
dicente xp͞o de seipo / q͞ tradet ipm͞ gentib^z

principes sacerdotum et scribe ad illudendum, flagellandum et crucifigendum et tertia die resurget. Et idem
Luc. xviii°. Sciendum autem magis loquendo moraliter, quod primum templum quod est humana conscientia exa
citatur in tribus diebus s. in mentali contritione, in vo
cali confessione, et in virtuali satisfactione, que
sunt tres partes penitentie. De 1° autem dicitur Exodi [x]
tertio Exo. v. ubi dicitur sic: Deus hebreorum
vocavit nos ut eamus viam trium dierum in soli
tudine, et sacrificemus domino deo nostro. Deus
enim verus, et si sit deus deorum et omnis creature, est
tamen specialiter deus hebreorum i. veraciter penitentium, qui sunt transeuntes a viciis ad virtutes
ut patet per hebrei. Ipse autem vocat peccatores
ut eant viam trium dierum s. mentaliter conterendo
vocaliter confitendo, et effectualiter satisfaciendo
in solitudine s. penitentie, et sic sacrificet domino.
Peccator enim antequam peniteat, non potest digne sacrificare deo. Propheta enim dicit in psalmo: Sacrifica
te sacrificium iusticie. Secundum autem templum quod est
domus scriptura, excitatur etc. in tribus diebus s. in ex
piatione mentis a falsis argutiis, in captiva
tione mentis sub divinis eloquiis, et in restrena
tione lingue a pravis sermonibus. De quo dicitur Hest.
Exo. xix°. Ubi dicitur sic: Iam advenerat dies tertius
et mane claruerat, ceperunt audiri tonitrua ac micare fulgura, clangorque buccine
vehementius perstrepebat. Tertia autem post diem
primum, qui fuit lex nature, et diem secundum qui fuit
lex scripture, cepit lucere mane diei tertie qui fuit
dies gratie, quod quidem mane micarunt in ortu
Christi temporali. Tunc ipso Christo reserante scripturarum
abdita, ceperunt audiri tonitrua sanctorum expositorum
tonitrua dico divina comminationum contra
peccatores, ac micare fulgura s. catholicarum
expositionum, ac vehementius perstrepere clangor
buccine i. predicationis sacre s. apostolorum ac ali
orum doctorum ecclesie, per quod mentes fidelium emun
dantur a falsis argutiis, et intellectus eorum captivantur sub divinis eloquiis, ac vero lingue
refrenantur a pravis sermonibus. Tertium est templum
quod est militans ecclesia, et excitatur in tribus die
bus s. in veritatis professione, in unitatis
conclusione, in sanctitatis executione. Hoc est
triduum de quo habetur Mt. xv°. Dicitur enim ibi
quod illorum qui triduo sustinuerunt Christum fuit
misertus Christus, quia eos est famelici saciavit eos. Ita duo spiritualiter, quod illi saciantur
et pane veritatis catholice et pane eterne
et eucharistie qui Christum sustinent isto triduo
veritate confitendo, unitate custodiendo,
et sanctitate exequendo. Quartum est templum quod

est humanitas assumpta, excitatur in tribus
diebus, qui sunt diligentia in preparando, reverentia in appropinquando, et sapientia in manducando sanctum dominicum corpus in sacramento. Ille enim
qui ad sacramentum diligenter se preparat, cum reverentia appropinquat, et sapienter manducat
s. non solum sacramentaliter sed etiam spiritualiter credendo s. firmiter que sunt de sacro credenda. Ille potest
dicere de Christo illud Osee vi°: Post duos di
es vivificabit nos, et in die tertia suscitabit nos ad vitam in fine mundi. Unde
dicit Salvator Io. vi°: Qui manducat carnem
meam habet vitam eternam, et ego resuscitabo
eum in novissimo die. Quod meruit fidelis
manducatio corporis domini, que fuit dies tertia
super tres dies. Nos igitur talem habe
amus ad istud templum quadruplex de quo
iam loquti sumus, ut tandem perveniamus ad
templum celeste de quo in psalmo dicitur: In templo
eius omnis dicet gloriam, ad quam gloriam nos perducat etc. Amen.

Feria iiii post dominicam
iii xl°

Nil opus feci et omnes miramini.

Io. vii°. Tempus istud sacrum est in
arguendi pravitate peccatorum, et parandi
sanitate animorum. Tempus dico est increpandi
pravitate peccatorum. Debent enim in hoc tempore prela
ti et alii predicatores arguere et increpare
peccatores per ea quod auferentes se a deo, convertunt se
ad creaturis, quibus tamen ydolatre fiunt
et honore deo debitum creaturis tamen quibusdam
ydolis impendunt. Dicit enim Apostolus ad Ephe.
v. Qui avaricia est ydolorum servitus. Debemus
igitur increpari et argui exemplo Moysi, qui
sicut dicitur in epistola que legitur hodie que scribitur Exo.
xxxii°: Et inquit loqutus est dominus ad Mo
ysen dicens: Vade descende etc. Increpa
vit dure Aaron, quia permisit quod populus fe
cit vitulum conflatilem quem adoraverunt, et eius
hostias immolaverunt, et honore deo debitum
impenderunt dicentes de vitulo: Isti sunt dii
tui Israel qui te eduxerunt de terra Egypti. Unde dixit Moyses ad Aaron: Quid tibi
fecit hic populus, ut induceres super eum peccatum
maximum. Increpavit etiam totum populum dicens:
Peccastis peccatum maximum. Et non solum increpavit eos verbo, sed etiam tamen principes eorum
ferro, quia de mandato eius ceciderunt
gladio circiter xxiii milia hominum
quod ut sequitur. Et si non in epistola hodierna

tn in cap° illo vii est supra/ sic ecc debent
face rectores xpianam zpli/ Debet em in
crepare pctores verbis acutissimis/ et
medii occide gladio materiali/ qm ad pnci
pes/ et gladio spuali .s. p censura ecc^a
qm ad platos ecc^e/ Tempus ecc est par
radi sanitate aiaz/ ab illo celesti me
dico/ qui solo iussu .i. solo vbo sanat hoiez
totu ab omi spuali morbo/ Et ista sana
co pctoris e illud opus vnu qd facit xps
de quo omes hoies mirari debet/ Unu op
opus feci et oms miramini/ qd quidem
vbu sumptu est de ewang° hodierno/ qd
scribit Jo. vii° et incipit Jam die festo
mediante zc./ Sciendu tn q istud vbu dixit
xps de sanacoe illius paralitici/ q sanauit
solo vbo in sabbato sic dicens ei Surge
tolle grabatu tuu zc. De quo tn supra vo.
De ista aut sanacoe fuerunt mirati et
indignati iudei/ Mirati quide/ qz sic so
lo vbo subito sanauat ipm Indignati
vo contra ipm s. qt legis violatore/ qz
in sabbato ipm sanauat/ Et qz in sabbato
dixerat ei q tollet suu grabatu/ qd et fe
cit/ Re vera Judei debuerunt mirari de t°
ope/ s nullo mo debuerunt qr xpm indig
nari/ Quia z ipi s. xps arguit/ in sabbato
circudebat hoiem/ et hoc quide licebat eis
nc. p hoc soluebat mosayca lege/ Et tn ista
circucisio erat remediu pciale/ Nō em sa
nabat nisi aiam/ Multo magis licuit x°
sanare totu hoiem/ qm ad corpus z qm ad aiaz
in sabbato/ Vn dicebat eis/ Michi indigna
mini/ qz totu hoiem sanu feci in sabbato/ Et
tn vos circucidit hoiem in sabbato/ Totu
aut illu hoiem sanauit xps/ et qm ad corpus
a paralisi/ et qm ad aiam a pctis/ qd pz qr i.
q infra eode vo c° dixit ei xps/ Ecce sa
nus factus es iam noli peccare zc. Accipie
do go vbu istud spualiter dico q recurendu
ē ad celeste mediatr/ qui solo vbo sanat i
terdu totu hoiem/ et qm ad corpus z qm ad
aiam Inceduat sanat totu hoiem in maiore
solo vbo/ et qm ad cam aie/ et qm ad ob
potencias culpe/ et ista sanaco e opus vnu
.i. sume singulare ad solu dm ptinens
de quo vos fideles/ qui de ista curatone hnt
fide debet q plurimu admirari/ Vn loq
do in ista istud vbu dicit xps fidelibus
cunctis dicens Unu opus feci/ s. sanacoz
aie pctricis/ et omes miramini/ Nec
mirū In quo quide vbo curacom aie pcca
tricis tpe opus singulare/ stupendu et mira
bile xps extollit ex tribus .s. Ex agentis nec
sitate/ Ex opis singularitate/ Et ex fructus
copiositate/ Agentis necessitas/ arguit opus p
fcom/ Opis singularitas/ requit laudis exhi
bicom/ Fructus copiositas/ induat mentis
admiracom = Circa pmu vbi xps/ qm
ad curacom aie pcctricis tangit/ Agentis in
necessitate/ q arguit opus pfcom/ cu dicit
Feci .s. ego qui su verus deus/ cuius virtus est
infinita/ sine q no pt fieri curaco aie pcca
tricis/ Ita pax s. sine ea potuerit fieri
celu z terra Propter qd dr. ipe Ysa° xlv°
Ego dns faciens oia hec .s. q requirit ad cu
racom aie pcctricis/ quoz vnu est In
fusio gre/ q creando infudit/ Aliud e vers
sio culpe/ Et totu est commutaco pene eterne
in tpalem/ Scdo tangit circa hoc opis
singularitate/ que exigit laudis exhibicom/
cu ad Unu opus/ Vere istud opus qd est
curaco aie pcctricis e vnu opus singulare
.s. stupendu z mirabile qd excedit tota facul
tate nre create/ soli deo possibile/ De quo dicit
Bern° ut supra Una petij a dno hanc re
quira .s. curacom aie mee ab oi morbo p
cati/ et hoc ut aia mea curata z culpa mea
remissa/ et gra dei sibi infusa/ inhitem i do
mo dni .i. in ecca tn nito q meito oibus
diebus vite me/ Tercio tangit i hoc vbo qm ad
curacom aie pcctricis/ Fructus copiositate
q induat mentis admiracom/ cu subdit/
Et os miramini/ Vere fideles os/ qui de ista
hnt mera fide debet de isto ope q plurimu
mirari Debet em mirari dei iusticiam/ q
iuste pcctrice aiam subripuit dyabo/ qui
seducendo subiugauit ea sue suituti/ Mi
rari ecc debet eius prudenciam/ qui ita caute
scit educere de pcctrice aia colubru tortuo
su .i. dyabolum/ Debet ecc mirari eius pom/ qui
pctore qui nichil est Pecm em nichil est
dr Augs/ Et nichil fiunt hoies cu peccant/ aliq
facit in gne moz/ Debet ecc mirari/ de
mencia/ qz inimicu sum reducit ad suam
graciam/ ipmqz facit dignu vita eterna/ Ista
sunt illa mirabilia q facit deus in recociliando
sibi pctores In quo psona dicebat ille pu
er Marias sed hoc Dan. iii° Eruc nos in
mirabilibus tuis/ et da gloriam noi tuo dne/
Dicit go Unu opus feci = Circa pmu
sciendum q deus est agens pncipale i cusioe pcco

ris/ Quia ipse differt execucionem sive pulsat ad conversionem penitentie/ Confert remissionem culpe/ et iuvat ad consummacionem iusticie. Ipse enim peccatorem/ qui statim cum peccavit dignus esset pena eterna, deus expectet ut misereatur. Ipse enim est paciens et longanimis/ et differt eos longo tempore/ demandare penam execucionem/ propter quod debet peccator statim demergi in infernum/ Unde enim sic dicitur Ysa. xlvi°. Ego feci/ et ego feram/ et portabo et salvabo. Ipse enim qui fecit peccatorem/ non quantum ad culpam/ absit/ sed quantum ad naturam capacem gracie et glorie/ Et quia est causa ab eo per culpam/ adeo cum revertibilem per penitentiam/ istum dicit Christus/ quem ego etiam feci si se avertat a me. Ego feram id est sustinebo per pacienciam/ expectando conversionem et remissionem suam/ Ego portabo id est peccata sua que plus pendunt in corde meo super lignum crucis sicut dicitur i. Petri ii°. Ad hunc porto et portabo super merito passionis mee et sic quantum est ex me nisi ipse abutatur mea paciencia/ Salvabo/ quia ego expecto ut misrear/ et sic perducam ad salutem/ Dico ergo quod Christus non solum differt execucionem pene/ verum eciam pulsat ad hostium peccatoris ad conversionem penitentie quod procedit ex maxima pietatis bonitate/ An ignoras dicit apostolus ad Rom. ii°. cuilibet peccatori/ quia dei benignitas ad penitentiam te adducat quasi dicat Non debes ignorare/ Propter quod dicit propheta in psalmo loquens deo in persona penitentis Bonitatem fecisti cum servo tuo domine secundum verbum tuum/ Secundum dictum verbum id est quod tibi dicitur idem propheta alibi in psalmo Tu dixisti/ Convertimini filii hominum/ Propter istam enim conversionem tu ihesu christe/ Et expectas peccatorem ad penitentiam/ Et inspiras sibi eandem/ Ad hunc dicto tercio/ quod christus confert penitenti remissionem culpe/ et commutat penam eternam in temporalem/ Et tunc facit pacem cum peccatore quemque sibi reconciliat/ Quamvis fuit ab eo elongatus fuit Et istud respexit propheta/ in persona peccatoris loquens de deo Ysa. xxvii°. Faciet pacem michi/ pacem faciet michi Semel dicit Faciet pacem michi/ propter remissionem culpe/ Et iterum dicit pacem faciet michi propter commutacionem pene/ et istam pacem facit et deus quando remittit culpam/ cum peccatoribus quantumcumque fuerint ab eo longe/ propter multitudinem et magnitudinem peccatorum/ Unde dicit apostolus ad Ephe. ii°. loquens de christo maximis peccatoribus/ et eciam minimis magnis/ Veniens inquit christus evangelizavit vobis pacem/ qui longe fuistis et pacem hiis qui prope/ Ad hunc dicto quarto/ quod

quia penitenti parum prodest conversio/ nisi sequatur bonorum operum prosecucio/ et usque ad finem vite consummacio/ que non potest esse sine divino adiutorio. Ideo ipse qui est de se/ iuvat penitentem ad consummacionem iusticie/ Unde dicit ipse Eccl. xxiiii°. Ego feci ut oriretur lumen indeficiens in celis. Isti celi qui figuram sunt veri penitentes/ quia anime eorum sunt sedes dei/ Quibus in terris ac celis/ christus qui est de se/ facit oriri lumen gracie et iusticie/ et indeficiens/ Numquam enim istud lumen in penitentibus deficiet/ nisi ipsi obstaculum ponant. Christus enim secundum quod dicit apostolus ad Philipp. i°. Qui cepit in penitentibus opus bonum/ perficiet nisi ipsi sponte impediant usque in diem ihesu christi id est usque ad diem mortis sue/ vel usque ad diem iudicii/ quando erit proprie dies ihesu christi/ Secundo ac quarto duo ultima propter que totus homo minor salvatur ab infirmitate culpe/ et roboratur in execucione iusticie/ non facit christus nisi in sabbato/ Hoc est nisi peccator proponat sabbatizare id est a peccato quiescere/ Propter quod ut dicitur per figuram Jo. v°. Totum hominem sanum feci in sabbato/ O quot sunt multi peccatores qui vivunt quasi desperati de venia/ et divina misericordia/ et ideo converti nolunt/ Cum tamen dicatur eis Ezech. ult./ Convertimini itaque peccatores et facite iusticiam coram deo/ credentes quod faciat vobiscum misericordiam suam/ Alias nisi credatis hoc/ conversio vestra nulla erit// Circa secundum ubi tangit christus evidenter/ quod ad conversionem peccatoris operis singularitate/ que requiritur laudis exhibicionem/ cum addit Unum opus/ Sciendum quod vera conversio peccatoris/ est opus singulare super aliud/ et mirabile propter quatuor scilicet Quia est adnichilati recreacio/ Mortui resuscitacio/ Ceci illuminacio/ Et elongati a deo ad ipsum approximacio/ Que quatuor sunt opera singularia/ et mirabilia/ et totam facultatem nature create excedencia/ Dico primo est adnichilati recreacio Homo enim cum peccat secundum Aug. nichil fit sive in genere moris/ ymo minus quam nichil/ quia fit similis nichilo id est peccato/ Sed quando ad deum convertitur tunc iterum creatur id est de nichilo aliquid fit in genere moris/ Unde dicebat propheta in psalmo loquens deo/ Cor mundum crea in me deus/ Et alibi Emitte spiritum tuum et creabuntur. Spiritus in me bonum moves/ et meritorie operatus/ idem est opus quod est peccatoris recreacio/ cum penitet qui ante erat nichil. Loquitur christus Jo. v°. dicens Pater meus operatur usque modo/ et ego operor/ Verum est quod deus

in die septia quieuit .i. cessauit ab oi ope
s[ic]ut d[icitu]r Gen. 1° .i. quieuit a 9dendis nouis re
ru gnibz 2 spebz / Ex tu[n]c n[ichi]l nouu gen9 nul
laq[ue] noua spem re9 9didit / Sed no cessa
uit ab admistracoe et gubnacoe vniuersi
Alt a remissioe peto9 / et infusioe gra9 / p
que hoies p[ro]p[ri]us adnichilati ite9 creantur
et aliq fiunt ut est dem / De tali ope loq[uitu]r
xps in vbo apo[stoli]. cu d[icit]. Pat[er] me9 opat[ur] usq[ue]
mo / et ego operor / et sic usq[ue] ad fine mu
di operabor / Penitentes enim s[un]t opa digito
ru xpi .i. donoz sps sci / s[ic]ut d[icit]. 9pha in ps
loq[ue]ns p figam Videbo celos tuos .i. uiros
penitentes / opa digitoz tuoz / Ad hu[n]c
do. qi 1a. 9usio e mortui resuscitacio / Nulli
fideli dubiu est qui gra xpi sit uita aie
Ista at graciam pdit ai mortale petat / er
go remanet mortu9 / et uita spuali p
uat9 Sed qn ad xpm 9uti[tu]r tu[n]c exsgit
a mortuis s[ic]ut d[icit]. ap9 Et qui mortu9 fuat
resuscitat[ur] De h[oc] ope loq[uitu]r Saluator Jo. v.
Queaq[ue] m9 pr fecit / et fili9 sili[ter] facit 2[am]
Sequi[tu]r. Sicut pr suscitat mortuos 2 vi
uificat / sic et fili9 quos volt viuificat / De
h[oc] et ope loq[uitu]r. ide Sal[uat]or Jo. iiij°. Meus
m9 cibz e ut facia volutate ei9 qui mi
sit me / ut pficia op9 ei9 / Qd est petoris
reuocacio / que e queda mortui resuscita
cio Illi enim mortui s[un]t in petis qui au
dict voce filij dei .i. inspiracom cu effec
tu viuet sic vita gre / Ad hu[n]c do. tcio
qi 1a. 9usio e Ceccati illuiacio / Nulli
pt ee dubiu / qui petor s[un]t ec cec9 spua
lit[er] Sophonie pmo d[icit]. de petoribz / Am
bulabut ceci / q[uia] dno peccaue[run]t / Sz qn
9utit[ur] ad dnz illuiant[ur] luce s. fidei per
dilcom opantis / Vn d[icit]. ap9 Surge qui
dormis / et exurge a mortuis / et illuia
bit te xps / Et in ps d[icit]. 9pha Accedite / ad
eu 2 illuiamini / De 1° ope loq[uitu]r Saluator
Jo. vj°. dicens Hoc m9 est op9 dei ut cre
datis in eu q[ue]m ille misit / qd m[od]o est a[ccipien]d
qu in xpm tende p fidem caritate forta
et opante p dilcom / q est ua illuiacio
mentis / Et hoc e opus dei pris / et opus
eciam ihu xpi / Ad hu[n]c q[ua]rto / ista 9usio est
elongati a deo / ad ipm appximato 9ph.
d[icit]. in ps Q longe a petoribz salus / et p
h[oc] longe a petoribz de9 / Et ita longe q ista
distancia no pt ptransiri v[ir]tute n[atur]e Sic em
elogat9 est petor a deo q nllo mo pt ad

ipm appinquare v[ir]tute p[ro]pria appinquacoe deo accepta
Sz qn petor 9uti[tu]r subito et i instanti ista dis
tancia ptransit. et fit 9dam vnio 2 pax nobilis
sima int[er] dm 2 illu qui fuat sui 9uissim9
hostis / Qua pace sperant se h[abe]re a deo penite
tes / Vn d[icu]nt illi qui peitet 1a. ys. xxvj°.
Dne dabis nob pace / seq[uitu]r. Omnia opa nra
opat9 es nobis Ipe em e i[ste] de quo in ps
d[icit]. Deus Rex n[oste]r an scla / opat9 e salm in
medio tre .i. hois terem Et bn i medio
q[uia] xps dns reconciliauit deo pri hoiem
ea aduersariu tqz mediator Ista oia facit
xps et 9usiom peto9 / Vn bn dixit ille de
xpo Luc. xxiiij°. Q erat potens in ope et
smoe / Ista oia debent cogitare hoies / et
p eis gras age s[ic]ut d[icit] 9 maria mra / et dice
cu ps. de deo / q miseracoes ei9 sup oia opa
sua / Sz multi s[un]t qui nlliz de istis opibz dei
aspiciunt / h[oc] est 9sideant s[ic]ut d[icit]. ys. xxvij°.
seq[uitu]r. Peregrinu uel alienu est op9 ei9 .i. dei
ab eo .i. ab impeis Sed sa viri vnuqsq[ue]
istoz opez dei diligent[er] 9sideant / et sic se ha
bet ea ista q incutiunt timore inimicis suis
.i. demonibz / sicut q opus est dei s[ic]ut d[icit]. p
figam Jeremie xj° — Circa tciu / vbi
xps tangit fructi9 isti9 opis copiositate / q
inducit mentis admiracom cu d[icit]. Et omnes
mirant[ur] / Vere mirabia s[un]t ista opa / que
fiunt circa pmam petoris / q solus de9 fac[it]
De quo d[icit]. Ecci xl. Q mirabilia s[un]t opa
altissimi solius / Et sciend q in 9usione
petoris debem9 mirari quatuor s. Vtu
ale pom / in educendo s. petore a carce
dyaboli / vbi sedebat in tenebris et no
videbat luce celi / De quoda em demoi
aco d[icit]. o[mne]s v°. Qm sgt. petorem q qn fuit
libat9 p xpm pdicabat xpi ueitatem
De quo mirabant[ur] os / Sic debem9 nos
mirari de potencia xpi / q ondit i expul
sione demonis a corde petoris Dicit[ur] em
o[mne]s vij°. Q qn sanauit surdu 2 mutu /
mirabant[ur] oms dicentes Vn oia fecit /
surdos fec[it] audire et mutos loqui / Et pos
sui9 ec adde / et cecos uide / Sic ec debem9
mirari de hijs q fiunt p xpi potencia in
9usioe petoris / Vn q° dixit ille Eccl xl
q mirabilis e po dei / Debem9 ec mirari
libealem clemenciam in deducendo 2 redu
cendo / Certe mirabilis e xpi pietas / qui
illu qui fuit ei9 inimicis vult p du
reim deduce / et sic eu ad se ipm reducat

Un dr ppha in ps in p(er)sona ei patris/ Deducet
te mirabilit(er) dextra tua .i. xpi virtus et
clemencia que e dextra nra virtuosa De q(ua)
d(icitur) Job. xiiij. Dextera porriges operi tuo
dexteram .i. xpi v(ir)tute et clemencia/ Et de
ista mirabant(ur) discipuli/ qn xps volens de-
duce et ad se reduce illa Samaritana/
loqbat(ur) cu ipa/ Un dr Jo. iiij. q mirabā-
t(ur) discipli/ q(uia) cu muliere loqbatur/ Mira-
bant(ur) clemencia dr glo. Debem(us) eciam mira-
ri regnare iusticiam in corripiendo/ Un dr
Mt. xxij. q xps agnita nequicia phariseorum q
temptabant eu de soluendo censu cesari dixit
eis/ Reddite q(ue) st cesaris cesari et q(ue) st dei
deo/ Un et iuste corripuit eos de sua neq-
cia dicens Q(ui)d me temptatis ypocrite/ et iusta
s(e)n(tent)iam dedit/ dns/ Reddite q(ue) st cesaris etc.
Seq(ui)t(ur) Et audientes mirati st/ Debem(us) eciam
mirari doctrinale sapiam in erudiendo/
Dicat(ur) em Mt. vij. q vniu(er)sa t(ur)ba mirabat(ur)
de doctrina ei(us) Nec mirum si miram(ur) xpi
sapiam/ q(uia) pph dr et in ps Mirabilis facta
e scia tua ex me etc. Mirem(ur) g(ratia) et nos oī-
pota p(ro)p(ter) mirandi st/ ut tande veniam(us) ad
celi palaciu In quo dicem(us) xpo i. Hest.
Valde mirabilis es dne et facies tua
plena e graciarum Ad qd palaciu nos pducat
etc. fr. iiij. p(os)t iiij. dnicam xl.

Si quis dei cultor est et voluntatem eius facit hunc deus exaudit

Jo. ix. Sepe dcm e in sup(er)iorib(us) s(er)monib(us)
q oro e prima et pncipalis spēs ieiunij cor-
poralis Cum at oro vana e et sn fructu qn
a deo no exauditr/ Oro at hois no est dig-
na exauditoe nisi ho sit a pcto mudat(us)
q(ua)m ad affcm .i. volutate in qua pctm
fortit(er) csistat/ nisi eciam sit illuiat(us) q(ua)m ad mete(m)
Nisi eciam sit roborat(us) q(ua)m ad vbu et effcm
Atq hoc nisi sit dignificat(us) an diuinum
cspcm/ Ad que significanda legit hodie
ecca in missa tres lcos Duas quidem
pphecias et ewan(geliu)m In duab(us) em pphecia-
is agit(ur) de aqua diuine gre/ et mudacoe
q fit p eam p(er) q(ua)m hoies a pcto mudant(ur).
Dicit(ur) ei sic de(us) in prima lcoe q sebit(ur) Ezech.
xxxvj. et incipit Hec dr dns Sanctificabo
nome meu etc. Effundam dr sup vos
aq(ua)m mudam .i. gram mea Et mudabimini
ab oib(us) inqnamentis vris .i. pctis vris
In scda at dr de(us) pctorib(us) referente/ ysaia

ys. i. Hec dr dns Lauamini mudi estote
etc. Hoc g(ratia) est pmu quod requirit(ur) ad h(oc)
q oro hois exaudiat(ur) a deo vz. q sit a pcto
mudat(us) q(ua)m ad affcm/ q quide mudacio
seu lauacio no fit nisi p aq(ua)m gre/ q pe-
nitentib(us) infudit(ur)/ De qua eciam videnter ad
lram loqu(n)t(ur) ambo pphe In ewan(geli)o at qd
sebit(ur) Jo. ix. et incipit Preteriens ihs/ Agi(tur)
ad lram de aqua Syloe qd interpretatur
missus/ q sigt diuinam gram que a deo mit-
tit(ur) penitenti De ista aq(ua) dr in ceco ewan(geli)o
qd i. cec(us) a natiuitate de mandato xpi lauit
cu illa aqua oculos suos/ et stati vidit/ Sic
est de aq(ua) diuine gre Statim cu p ipam
mudat(ur) ho a pcto sic interius illuiat(ur) in
mete q clare videt ncia ad salute/ Et
h(oc) e scdm qd requirit(ur) ad exauditom ois
Dicat(ur) eciam in ceco ewan(geli)o q ille cec(us) stati cu fuit
illuiat(us) et oculi sunt ei apti post locone
scam in aqua Syloe Statim fuit robo-
rat(us)/ et q(ua)m ad vbu/ et q(ua)m ad affcm/ Q(ua)m
cu ad vbu quide/ q(uia) statim pdicauit sine
timore xpi virtute et potem/ et miraclm qd
fecit in ipo dicens/ Ille ho qui dr ihs etc.
Et iterum/ nisi hic ho eet a deo etc. Et illud
eciam q a sclo no est auditu etc. Fuit eciam ro-
boratus q(ua)m ad effcm/ q(uia) ut dr in fine
ewangelij/ q cu dixit ei xps Credis in
filiu dei etc. Seq(ui)t(ur) vbu xpi Qui loq(ui)t(ur) tecu
ipe est scz filius dei/ Et stati respodit ille
qui fuit cec(us)/ Credo dne scz in filiu dei
q(uia) tu es/ Et pcidens adorauit eu/ scz ado-
racoe debita soli deo/ Sic e ad lram q
qn ho p diuinam gram e a pcto mudat(us)
et interius illuiat(us) stati roborat(ur)/ Et q(ua)m
ad vbu libe/ et apte cfessionis/ et q(ua)m est
ad effcm fidelis adoracois Ad ista ta seq(ui)t(ur)
q oro veri penitetis et iusti/ est exaudi-
coe digna/ q(uia) talis est cultor dei sumi/
et factor iussus diui/ at p h(oc) est dign(us) a deo
exaudiri De qua quide dignificacoe loq(ui)t(ur)
vbu ppo(situ)m qd fuit verbu illi(us) quonda ceci
sz tuc illuiati Siquis inquit dei cultor e
et voluntate ei(us) facit hunc de(us) exaudit
In quo quide verbo euident(er) dm tria
de vera penitete vz. q ipe accipit statu
sume nobilitatis Perficit actu sume
ardulitatis Et colligit fructu sume vtili(tati)s.

fr. iiij. p(os)t iiij. dnicam xl.

Primo dico q verus penitens accipit statum summe nobilitatis. Quia est status cultor dei veri, et hic minime cum permittitur. Si quis cultor dei est, scilicet est verus penitens, qui per hoc est in statu summe nobilitatis quod habet verus christianus, cum est fidelis colere dominum, quod est status nobilissimus. Quia deo servire regnare est. De veris et penitentibus dicitur Ps. xix. Clamabunt ad dominum scilicet peccatores proponentes penitere, a facie tribulantis id est dyaboli, et ipse mittet eis salvatorem qui liberet eos. Mittet quando dedit christum per invisibilem gratie offensam. Et sequitur infra. Et colent eum in hostiis et muneribus scilicet cum fuerint a peccato per penalem gratiam liberati. Secundo dico q verus penitens perficit actum summe arduitatis. Quia iam est status observator iussus domini, quod ostendit ibi cum addit. Et voluntatem eius faciat. Vere facere facere voluntatem dei secundum intentionem ipsius est actus summe arduus, quia nullus homo virtute sua propria potest sic perficere divinam voluntatem. Quod autem facere dei voluntatem secundum eius intentionem sit actus summe arduus, et super totam facultatem nature creature ostendit salvator cum dicit Mt. xii. Quicumque fecerit voluntatem patris mei qui in celis est ipse meus frater et soror et mater est. Sed homo non potest esse mater christi ipsum concipiendo mentis in corde, et ipsum pariendo exterius in bono et meritorio opere. Nec potest esse frater vel soror christi sic quod sit dignus parte cum christo hereditate glorie virtute propria, sed requiritur necessario virtus divine gratie. Tercio dico q verus penitens colligit fructum summe utilitatis. Quia meretur a deo exaudiri. Quod evidenter ostendit ille cum subdit. Et exaudiet eos. Certe divina exauditio qua exauditur oratio hominis est fructus summe utilitatis. Propter quod ecclesia frequentissime dicit deo. Exaudi domine preces meas. Et exaudi vocem meam, et talia multa, quod reges et sancti quibus unus iustus dicit in Ps. Ad dominum cum tribularer scilicet pro peccatis que commisi vel pro adversitatibus quas sustinui, clamavi orando scilicet et deprecando. Et exaudivit me, quod scilicet fuit michi summe fructuosum. Dicat ergo. Si quis dei cultor etc. Circa primum sciendum q dei cultores sunt electi eterna predestinatione, erecti interna sanctificatione, erepti ab inflicta tribulatione. Et erunt suscepti in eterna retributione. Dico primo q dei cultores sunt electi eterna predestinatione unde scilicet deus dicit cultoribus suis ii. Paralipom.

xxix. Filii mei dixit ille in persona dei. Vos elegit dominus ut stetis coram eo et ministretis ei et colatis eum, et cremetis incensum. Vere deus ab eterno elegit homines aliquos ut stent coram eo non cadentes per aliquod peccatum. Et ministrent ei id est serviant ei, et perficiant iussa sua. Et colant eum scilicet cultu latrie, qui exercetur secundum Aug. fide, spe, et caritate. Et crement incensum id est offerant ei animas suas igne caritatis incensas. Vel offerant orationes suas coram eo scilicet incensum. Vere licet scire possit homo scientiam de sua predestinatione, vel esse potest habent de hoc probabilem coniecturam, quod deus ab eterno elegit ipsos. Quando dicit ad Ephes. i. Elegit nos deus ante mundi constitutionem ut essemus sancti et immaculati, ut scilicet sibi digne coleremus eum. Secundo dico quod deus elegit ipsos interna sanctificatione quod optavit ille qui dicit ii. Mach. i. Det vobis cor omnibus ut colatis eum et faciatis eius voluntatem. Et bene dixit, Det vobis cor. Quia nisi deus det per gratiam suam nemo potest digne colere dominum. Et bene dicat Et faciatis eius voluntatem, quia nemo potest deum colere eo modo quo colere nisi faciat ipsius voluntatem. Tercio dico quod deus ipsos eripuit ab inflicta tribulatione. Unde dixit rex Danieli scilicet hic Dan. vi. Deus tuus quem colis semper liberabit te. Et signanter dicit. Quem colis semper, quia homo debet perseverare usque ad finem vite in vero cultu dei. Iuxta illud quod dicit ille Luc. i. Serviamus deo in sanctitate et iustitia coram ipso omnibus diebus nostris. Talis enim liberatur a deo ab omni tribulatione ut scilicet per ipsam non frangatur per impatientiam, et quod ipsa coronetur propter finalem perseverantiam. Quarto dico quod deus suos cultores suscipit in eterna retributione. Unde dixit illa sancta mulier Sara filia Raguelis loquens deo Thob. iii. Hoc habet pro certo omnis homo qui colit te, quod si vita eius in probatione fuerit coronabitur. Si autem in tribulatione fuerit liberabitur. Si autem in correptione fuerit ad misericordiam tuam licebit pervenire. Et signanter dicit. Si in probatione fuerit scilicet illa de qua dicit Jac. i. Cum probatus fuerit accipiet coronam vite. Et signanter etiam dicit liberabitur a tribulatione scilicet, ut non frangatur per impatientiam ut dictum est. Et signanter etiam dicit Et si in correptione fuerit, quia sepe contingit quod illi qui longo tempore coluerunt dominum, corruunt per aliquod peccatum. Sed tamen ipsi cito cum penitent ad dei misericordiam perducuntur. Prochdolor multa sunt qui nullo modo colunt dominum, sed colunt creaturam

ad deum, sicut dicit apostolus de multis ad Rom. 1°. Coluerunt et servierunt creature potius quam creatori. Qui propter creaturis ei deserunt creatorem, et honorem soli deo debitum creaturis impendunt. Multi etiam sunt qui deum colunt sine causa, id est sine fructu, qui labiis laudant et honorant deum, sed cor ipsorum longe est a deo, quia non servant mandata eius sed ipsa violant, propter hominum doctrinas et tradiciones, id est persuasiones iniquas, quas etiam ipsi sequuntur. Unde dicit Salvator de quibusdam Matth. xv°. Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est a me. Sine causa autem colunt me, docentes doctrinas et mandata hominum, iniqua que etiam operantur ipsi. Tercia sunt secundo quod voluntas dei respectu hominum est de peccatis penitencia, pro preceptis obediencia, in adversis paciencia, et etiam in premiis opulencia. Primo dico quod voluntas dei respectu hominum est de peccatis suis puniendis penitencia. Ezechiel xviii°. dicit deus Nunquid voluntatis mee est mors impii, quod dicat non, sed potius penitencia ut vivat. Unde subdit infra eodem capitulo Quare moriemini domus Israel, quia nolo mortem morientis, revertimini et vivite. Ex quibus satis evidenter innuitur quod ipse deus vult reversionem peccatoris, que non fit nisi per penitenciam. Vult ergo deus respectu hominum de peccatis puniendis penitenciam, quia aliter non remittuntur in hac vita. Dico etiam secundo quod voluntas dei respectu hominum est pro preceptis suis adimplendis obediencia. Unde dicit apostolus ad Rom. xii°. Nolite conformari huic seculo scilicet faciendo et adimplendo voluntates vestras, sed reformamini in novitate sensus vestri, scilicet consenciendo et acquiescendo divinis iussibus per que renovatur interior sensus, et hoc ut probetis scilicet per opera sancta que sit voluntas dei bona. Hoc enim probare potestis quod ipsius voluntas est ut impleatis iussa sua. Nec mirum si deus vult hoc, cum etiam terre principes velint istud, videlicet quod fiat per subditos que ipsi iubent. Adhuc dico tercio quod voluntas dei respectu hominum est ~~ut facientes voluntatem dei quod suum est de vera paciencia~~ in adversis sustinendis paciencia. Iuxta illud apostoli ad Heb. x. Paciencia enim vobis necessaria est, ut facientes voluntatem dei, que scilicet est de vera paciencia in adversis, reportetis repromissionem, id est gloriam pacientibus et perseverantibus repromissam. Adhuc dico quarto quod voluntas dei respectu hominum est cum premiis adipiscendis opulencia. Vult enim deus quod iusti homines habeant in premiis pro sua merita summa opulenciam, que erit vita eterna. Unde dicit Christus Io. vi°. Hec est voluntas eius qui misit me patris ut omnis qui videt filium et credit in eum habeat vitam eternam etc. Et Matth. vii°. dicit Christus Non omnis qui dicit michi domine domine intrabit in regnum celorum, sed qui facit voluntatem patris mei qui in celis est, ipse intrabit in regnum celorum, ubi erit omnis habundancia boni, omnisque carencia mali. Sciendum autem quod voluntas dei quantum ad nunc pertinet est quod peccata puniantur, quod precepta tam affirmativa quam negativa impleantur, quod adversa paciencius sustineantur, quod etiam iusti homines pro meritis eternam gloriam adipiscerentur. De ista voluntate dei dicimus cottidie in oracione dominica, fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. In celo enim semper impletur divina voluntas, sed oramus ut etiam fiat in terra, id est impleatur per homines terrenos. Sed proh dolor multi sunt qui faciunt contra id quod orant. Orant enim dicentes deo fiat voluntas tua etc. Et tamen ipsi non faciunt voluntatem dei sed voluntatem propriam, sed resistunt contraria divine voluntati. Cum tamen dicit Christus patri suo secundum illud Luc. xxii°. Non mea voluntas sed tua fiat. O deus, quomodo deberent homines conformare voluntates suas divine voluntati, quia in hoc consistit meritum, et per hoc acquiritur celeste premium. Sed quando voluntas hominis est divine contraria in hoc consistit demeritum, et per hoc acquiritur eternum supplicium. Sola enim voluntas secundum Anshelmum vel remunerabitur in celo si bona fuit, vel punietur in inferno si mala. Hoc est dictu propter voluntatem hominis bonam vel malam, totus homo vel premiabitur in celo, vel punietur in inferno. In voluntate enim si bona fuit consistit omne meritum, et si mala omne demeritum. Et tamen hoc non obstante voluntas peccatorum cottidie rebellat contra divinam voluntatem, propter quod et deus non acceptat opera eorum. Dicunt enim peccatores deo dicentes secundum illud Ys. lviii°. Quare ieiunavimus et non aspexisti etc. Sequitur responsio divina Ecce dicit in die ieiunii vestri invenitur voluntas vestra scilicet rebellis et resistens voluntati mee. Ideo non aspicio, id est non accepto ieiunia vestra, nec opera vestra, quamvis sint ex genere bona. Sed quid est? Nunquid potest homo resistere divine voluntati? Videtur quod non. Quia dicit Hest. xiii°. Deus in voluntate tua cuncta sunt posita, et non est qui possit resistere voluntati tue. Videndum

p simplr no resistit volutati dme / Qua
vel homo facit dnam uolutate / vel de9 fac
de ho. sua volutate / Et s. sm aristhem
no pt aliqs simpli recedere a celo / q2 q-
to plus recedit ab vna pte tm accedit
ad alia / Sic si ho recedit a volutate dei
papicte / Et h. uel affir. ut ne. stati
incidit in volutate dei puniente / Et
qto magis recedit ab illa / tato pfudi
us incidit in ista / No g. resistit simp.
dme volutati / Et d. simp. / Quia pecca
tores resistut volutate dei papicti et p
hibeti / et cos osueti / tame no resistunt
volutati impleti et puienti / Propt
qd iusti viri sp implet uolutate dei /
Vn d. de uiro iusto in pri. ps In lege
dni uolutas ei9 / Et alibi di. Beatus uir
qui timet dnm i madatis ei9 uolet
nimis / Certa tcu sci. q illos non
exaudit de9 qtucq3 clamet / et oros mul
tiplicet / qui pmanet i statu pcti mor
tis / et psistut in amoe pcti / et i uolu.
peccandi / Tales d. no exaudit de9 sp
ad meritu uite etne / Dicit em ppha i
ps Iniqui. si aspexi in corde meo / no
exaudiet dns / Et ds ys. d. eis peccator
cu mltiplicauitis oros vras no ex
audia vos / ys. i. No tn est dom ss.
qui de9 pccorp no exaudiat / alias
frustra orasset ille publicanus q dicebat
deo Deus ppicius esto m pccori / Et
tn s. d. luc. xviij. oseruit iustificatoz
Vn d. Aug9 q ille cecus qui dixit s. h.
in i. ewan. Peccores de9 no audit / qnus
cet inunct9 / nondu tn erat illuiat9 / fal
su em dixit dicedo absolute / peccores
de9 no audit / Sciendu q de9 exaudit
suspirates p trasgssione / Inuocates
i psequcoe / Perseuerates in oroe / Et
oformates se ei in volicone / Dico p.
q de9 audit suspirates p trasgssione
sup madatorp dei / Vn ppha d. in ps / i
psona pnitentis et p delictis suis ge
metis et suspirantis / Laboraui in gemi
i gemitu meo lauabo p singlas noctes
lectu meu lacrimis meis stratu meu ri
gabo / Cam qre subdit dns. Turbat9 est
a furore ocls me9 / A furoe d. grupie
me in pccm subingetis Inueteraui i.
uetustate culpe otraxi int omes inimi
cos meos / qui st demoes infernales
Et qm simul tenet p fide q ueri pnite

tes exaudiunt / Ideo subdit Discedite a
me omes qui opamini iniquitate / qm exau
diuit dns uocem fletus mei / Et alibi d.
ei9 in ps vii pcites De pfudis clama
ui ad te dne / dne exaudi voce mea / De
pfudis d. s. cordis intimis 2c. / Scdo d.
q exaudit de9 Inuocates in psequcone
Qn em aliqs iniuste psequtos 2 tribula
cos patit et clamat ad dnm ipe exaudit
eu / est em pius 2 misticors Vn d. pph.
in ps Cu inuocare i. me9 vocare exau
diuit me de9 iustie mee i. cu p iustas
psequtos inuocare te de9 / qui es ca iustie
mee tu exaudisti me / Cu inuocare me
exaudiuit me de9 / Et signat d. iustic
mee / q2 si hoies iniusti paciant tribula
cones si dnm inuocet / no st exauditoe
digni / s3 de iustis hc ierp e / quib9 tribulaco
nes psut / q2 pacient sustinet eas / Vn
subdit uir iustus In tribulacoe dilatasti
michi sps cor p caritatem / Quato em iust
uir magis tribulat et pacient sustinet
tato magis cor ei9 p caritate dilatatur
Vn s. uiem9 q fer duru de se 2 opactu
sup incude mollificat et dilatatur / et fit
ad diusa artificia aptu / Sic cor iusti uiri
iflamatu igne caritatis sup incude tribu
lacoum mollificat 2 dilatat / et fit aptu
ad pfcam implecom dme volutatis /
Justi g. uiri inuocates dm in suis tribu
lacoimb9 exaudiunt ab eo / Sic q uel ab
ipis liberant / Vel p ipas no frangunt / s3
tande coronat sicut d. Jac. i. Beatus
uir qui suffert teptacom 2c. scq. accipi
et corona uite / Dico tcio q de9 exaudit
Perseuerantes in huili 2 deuota oroe /
Judith. iiij. Scitote dixit ille Eliachim
sum9 sacdos pplo isrt qm exaudiet dns
pces vras si manetes pseueraueritis in
ieiuniis et oroimb9 / in ospcu dni / Sicut
illa sca Anna fuit digna exaudicone
q2 no discedebat de teplo ieiuniis et
obsecracoimb9 suiens die ac nocte Luc
ij. / Et signat d. in aucte pmissa In ospu
dni i. semp respicietes dnm 2 honore
suu / no laude hom uel fauore ppli / s.
sa nt. ypocte q cu ieiunat uel vacet / no
attendut n q ab hoib9 laudet / Qrto dic
q de9 exaudit se oformates ei in volicon
Dicit em pph in ps de viris timetib9
dm et oformates sua volutate dme
volutate timeciu se faciet et deprecacio

cor exaudiet et saluos faciet eos/ Ergo
utile ē hoibȝ suspiriis p cusessione Inuo
care dnm in tribulacoe/ Perseuare i oro
ne/ Et gfortie deo in uolutoe/ qr tales a deo
exaudiunt. Sed mali hoies in sua pseue
rates malicia/ et maxie qui obturant
aures suas ad clamore pauperz/ qn op
primunt ab eis/ ut qn petunt ab ipis subsi
diu cor. no exaudient tn qtcuqȝ ad de
um clamet/ Vn dr. pu. xxi. Qui obtu
rat aures suas ad clamore pauperz/
clamabit z ips et no exaudiet. De pcto
ribȝ eis q vias suas malas iterat dicit
ds Jere. xi. Induca sup eos mala de
quibȝ exire no poterunt/ et clamabunt ad
me et no exaudia eos/ Etia iustos hoies
orantes p talibȝ deus no exaudit/ Vn sic
dixit ds Jereme sicud hr. in eode ca. Tu ḡ
ibi noli orare p pplo hoc/ et ne assumas
p eis laude aut orom/ qr no exaudia te
De oibȝ eis pctoribȝ i mortali pcto dies su
os finientibȝ dr. ds p Sapiente pu. i.
Aut si post morte inuocabunt me/ et no
exaudia p eo q exosa habuerunt sapiam
Oremus g ad dnm et effudamus cora eo
preces humiles et deuotas/ et no gfidimus
solu i multis orōibȝ uocalibȝ sicud faciunt Et
nichi/ qui putant q i multiloquio suo ex
audiantur/ sicud dr. Saluator mt. vi. Nonē
ita/ ʒ magis oro mentalis est digna exau
dicoe/ q solu uocalis Sed tamē e pocior to
ta dno/ qn utraqȝ est simul. s. mentalis z vo
calis/ Orare em solu uoce ul ore qtcuqȝ mul
tiplicet oros tales/ no st magni meriti apud
dm/ Orare em mente absqȝ vbo vocali me
ritoriu est/ ac deo multu acceptu/ Sic ei
mentaliter orabat Moyses/ cu dcm fuit a deo
Quid clamas ad me/ Et tamē vocaliter
no loqbatur/ Et pp eandem orom audacter
dicebat pphā in ps Clamaui in toto corde
meo exaudi me dne/ Sic eciā exaudiuit
dns illā scam Anna orante sola mente/
Vn z exaudita fuit oro sua sicud hr. i. Re. i.
Sed qn utraqȝ ē simul. et opa no obsistunt/
tunc est dignissima exaudicone/ De tali
loqbatur pphā in qbus dicens/ Verba mea au
ribȝ pcipe dne/ Hoc qm ad orom uocalē
Intellige clamore meu. i. cordis mei/
Hoc qm ad orom mentale. Seqr. de utraqȝ
Intende uoci oronis mee rex meus z deus
meus/ Qm ad te orabo dne/ mane exau
dies uoce meam/ Et no solu mane ʒ

est meridie et uespe/ z oi tpe sit orando/
Dicamus g xpiani pptas i. qd scribit
ii. Machab. i. Exaudiat dns oros vras
et reconcilietur vobis nec vos deserat in
tpe malo. i. in toto tpe uite pntis/ Qd
ipe oibȝ pstare dignet/ qui z c. Amen

Fria v. post iiii. dnicam ad.

Accessit ihesus et tetigit loculum
hy aūt qui portabant steterunt.
Luce vii. Saluator nr dixit Judeis qda
vbu ad lram Istud. s. Vnu opus feci et
oms miramini Jo. vii. Istud est vbu sm
spualem sensum dicit fidelibȝ suis/ qd hc
vbu dz intelligi/ no solu de sanacoe z uiui
ficacoe hui ut illius pctoris in spuali pp
pctm no solu infirmi ʒ est mortui/ et
uita gre puati/ Vero eciā de sanacone
z viuificacone tocius gnis huani i gnali
Ante aduentu sui/ no solu egri/ ʒ est mor
tui pp pctm pthoplausti/ Et quia posset
aliqs qre/ quo ul quo merito, dei filius hu
manu genus egru sanauit/ Et mortuu uita
spuali restituit/ Ad qua qom debz rndēri/ q
dei filius huanu genus sanauit z uite
restituit. Carne huana assuendo/ Et i car
ne suscepta moriendo/ Idem debz dici de sa
nacone z viuificacone cuiuslibz pctoris
in spuali/ Nunqȝ em aliqs pctor sanatus
fuit spualiter seu viuificatus simpliciter/ nisi
virtute z merito incarnacionis z passionis xpi
Nec sanabitur n. viuificabitur. vmqȝ. Ad
que inuendi sca mr. ecca legit istis ebdo
diebȝ hodie. s. z cras et sabbto lecones
i missa ta de nouo q de ueti testamto
In quibȝ agitur sub figura de incarnacoe
et passione filii dei/ et effectibȝ earz/ Die uo
dnica q dr. de passione leget qsda lecos/ in
quibȝ agitur de eisde euidenter z sine figura
Dic g ista in epla q scribitur iiii. Reg. iiii.
et incipit Venit mulier Sunamitis
agit de istis sub figura/ Dicitur em in
ipa q Helyseus qui filiu dei signat/ filiu Su
namitis qui huanu genus designat/ q
puer suus s. Giesi cu baculo eius de. a.
morte corporis suscitare no potuit/ Ipemz
ingrediens domu illius mulieris/ et ascen
dens sup lectulu in quo iacebat ille filius
mortuus posuit mebra sua sup mebra
pueri/ et itez ascendens incubuit super
puerz/ qui statim reuixit. Sic dei filius

genus humanum filium Sunamitis .i. nature
humane miserie et captiue / quam pueri hely
sei .i. Moyses cum baculo .i. cum diuina et
seueritate legis a morte illa suscitare
non potuit / quam meruerat per primi hominis
peccatum / Sed ipsemet dei filius ascendens super
lectulum .i. carne humana assumens / et se
coaptans membris hominum / accipiens seruum for
mam / Et iterum ascendens super lectulum .i. super
crucem / Mortem scilicet pro nobis paciendo / ipsum ab
illa morte suscitauit / nec vacat a mis
terio quod dicitur quod propheta bis ascendit super lec
tulum in quo iacebat mortuus / quia xpistus
bis ascendit lectulum crucis / Primo scilicet quando
carnem assumpsit / quia tunc simul omnes pe
nalitates accepit / Secundo quando realiter ipsum
ascendit crucem morte in ea sustinendo / Et
crucem in isto lectulo crucis iacebat humanum
genus mortuum quia per ipsam et in ipsa de
bebat sibi secundum Ambrosium resurrectio ad
vitam / In ewangelio eciam huius quod scribitur Luce
vii^o et de quo superius est visum ipso agitur de
eisdem sub figura / Dicitur enim in ewangelio quod
incipit Ibat ihesus in ciuitatem etc. quod ihesus fi
lium mortuum cuiusdam vnicis vidue / quem
designant illa eadem que statim superius
sunt dicta per istum modum / a morte corporis sus
citauit / Accessit enim et tetigit loculum / et
statim steterunt illi qui portabant mortu
um ad sepulchrum / Vere xpistus bis tetigit
loculum .i. crucem / Primo quidem omnes pena
litates assumendo / Et secundo mortem in cruce perfe
rendo / quo facto temptaciones demonum / Concu
piscencia carnis et oculorum / et superbia vite que
portabant mortuum ad sepulturam inferni
steterunt .i. vte penitus ihesu xpisti sic ceisse
et separate sunt / quod ex tunc sectatoribus crucis
nullam violenciam intulerunt / Idem dico
per omnia de suscitacione huius vel illius pecca
toris / Dicitur ergo quod accessit ihesus et teti. lo.
hii. at qui porta. steterunt / In quo quidem
verbo quam magna sit dei misericordia super totum huma
num genus / et super quemlibet peccatorem innuitur
euidenter / Ostenditur enim in hoc verbo affectus
diuine miseracionis Influxus interne visita
cionis / Et effectus humane liberacionis // Primo
dico quod tangitur in hoc verbo Affectus diuine misera
cionis in accessu personali cum dicitur Accessit
ihesus Certe ista fuit infinita miseracio / quod
dei filius voluerit accedere ad homines qui gra
tis a se elongati fuerant per peccatum aduersum /

De qua miseracione potest exponi per figuram illud quod
dicitur iii. Regum xviii^o. accedens Helyas ad omnem
populum / et instruxit eos / Helyas interpretatur dominus
meus / et significat dei filium / qui carne assumens
accessit ad omnem humanum populum pro instruccione
et liberacione ab inimicis / Secundo tangitur in hoc
verbo Influxus interne visitacionis / cum additur
Et tetigit loculum per istum loculum potest intelligi
non solum xpisti corpus ut dictum est / Sed eciam consciencia
peccatoris in qua iacet filius mortuus scilicet mentis
errore deceptus / Vel eciam carnalis concupiscencia
in qua eciam peccator mortuus iacet / Certe cum
deus visitat hominem interius / tunc tangit / et hu
manam conscienciam / et carnalem concupiscenciam / et
tangendo facit homines bellatores contra vicia
et vere xpisti sectatores / De quo potest exponi
illud quod dicitur i. Regum x^o. Abiit cum Saule qui
ibi xpistum significat pars exercitus / quorum deus tetigerat
corda / Tercio tangitur in hoc verbo Effectus hu
mane liberacionis cum subditur hii. at qui por
ste. Vere deo tangente cor hominis / mala illa
que portant ipsum ad sepulchrum inferni / stant
.i. recedunt vel permittunt vlterius portari
Qui funesti portatores possunt intelligi / per
illam vndam maris que in nullo nocuit filiis
dei / et tamen submisit inimicos eiusdem / De
qua vnda dicitur Exo. xiiii^o. quod stetit vnda
fluens / Et sic stetit quod filii israel ambulaue
runt per siccum / Sed postquam illi transierant vn
da descendit / et egypcios submisit / Dicitur
ergo accessit ihesus etc. — Circa primum verbum
ostenditur / Affectus diuine miseracionis vel ho
in accessu personali cum premittitur accessit
ihesus Sciendum / quod ex summa miseracione dei
filius accessit ad quatuor scilicet ad limum huma
nitatis assumendum / Ad signum penalitatis
sustinendum / Ad limbum captiuitatis descend
Et ad sinum benignitatis aperiendum / De primo
potest exponi per figuram illud Exo. xx^o. Acces
sit Moyses ad caliginem in qua erat deus
Iste Moyses princeps populi dei / Assumptus
de aqua / xpistum dominum significat principem vniuersi
qui assumptus fuit ad celum de aqua mundane
tribulacionis Iste magister dei patris filius / motus
ex summa miseracione accessit ad caliginem
.i. ad naturam carnis quam assumpsit / et que
ipsum sole iusticie texit in qua erat deus / non
quod ante assumpcionem carnis in ipsa esset deus
Cum non ipsa caro ante assumpcionem erat / Sed
simul fuit caro formata et animata / et ...

assupta sibiqz unit vinta / Vn ver9 e i9 q3 i9
ppha dixit xpo ys. xlv. Ve tu es de9 ab
sconditus / Quia ad istam caligine .i. nube car
nis psonalit accessit / cui z inseparabilr v
nitus fuit / De sedo expoin pt illud qd sc
bi Judith xiij. vbi d. q Judith accessit
ad colupna / q erat ad caput lectuli / et pu
gione qui i ea ligat9 erat pendebat exsoluit
cu quo cet cap. holofernis abscidit / lo
quod p figuram Ista colupna scz crucem xpi
holofernes i. qui inter. infirmitas dep
sensionis scz dyab9 / qui qz est de se fat. in
firmai omnem hoiem / qz fat. omnem hoiem
q e de se discede a vero medico qui est
de9 Lectulus aut eius holofernis mudu scz In
quo ante aduetu xpi dyab9 pacifice q este
bat / Caput aut lectuli scz iudea q tuc p
cultu vni9 veri dei qui erat in ea d. pote
rat caput mudi / pugio uo q pendebat
i colupna significabat virtute crucifixi Judith
uo que inter. confites scz bat xpm vbi vni
tam carni / Quid g. dicat Judith .i. xpo.
Vbi vinta carni accessit ad colupnam
.i. ad crucem ut in ea p nobis morte sus
tinet / q quide colupna erat ad cap. lectu
li .i. in quodam monte iudee s. Caluarie
Et exsoluit pugione qui erat in colupna
.i. virtute crucis cu qua abscidit caput ho
lofernis .i. dyaboli / Virtute em crucis .i. xpi
passi in cruce debilitata fuit potissimu po
testas inimici / Et signat d. q pugio erat
ligat9 in colupna / qz anq dei fili9 factus
homo accessisset ad crucem / potestas crucis q li
gata ———— apparebat / Sed cu xpus accessit
ad cruce et in ea passus fuit / potestas crucifixi
fuit soluta ad interficiendum humanum genus in
imicos / Et sic p virtute crucis exaltat9
fuit de9 iuxta illud ps / Accedet ho xpus
ad cor altu .i. sm aug9 ad passionem crucis
et exaltabit de9 / De tercio pt expoin i.
qd d. in psona filij dei ys. viij. Accessit
d. ad prophetissam q concepit et pepit filiu
Et dixit dns ad me / Voca nome eius
accelera spolia detrahe festina pdari
Ista prophetissa mariam vginem designat / que
spu prophetie fuit impleta / Quid g. d. dei
fili9 / Ecce accessi .s. p v. spus sci ad prophe
sam .i. ad vginem maria q concepit et pepe
rit filiu .i. me in ipa et de ipa / de spu
sco hoiem factum De quo quide filio d. de9
pat ad me / qz p ea me sut facta / Voca
nomen ei9 accelera .s. ad crucis pectionem
Spolia detrahe .s. p hoim a potestate dyaboli
liberacom / festina pdari .s. p limbi deso
lacom / qui remansit solitarius / et vacu9
omi aia / xpi aia post9 exitu a corp. ipm p
dante / Hoc utiqz nome fuit xpi hois
et h. noie ipe vocari voluit .s. accelera
z c. qd nome no fuit sine re / Quia et
sic impletu fuit / Accelerauit em ad pas
et p morte sua ad demonu de hoibus
spoliacom / et ad limbi in q. scorp aie de
tinebant captiue / desolacom / De quarto
d. aps9 vbu tercio ad heb. vij. dicens
de xpo / q ip. pt saluare in ppetuu / acce
dens p semetipm ad dm scp prem / scz
viuens ad interpellandu p nobis / Aduo
cat9 em in q ihs xpus est cora deo pre
ad q accedit qn vult / no p aliu sz p se
metipm / qz fili9 ei9 est / et de9 sicut ipe
scz vivit vita glie / qz mors no dna
bit illi ultra / viuit d. ad interpellandu
p nobis / scz em p nobis interpellat / qz scz
e nobis nate / Quilibz em tam aliorum
accessiua fuit tm semel / Sed i. e et erit
scz continu9 q diu mud9 i. durabit / Ac
cedit g. continue ihs ad apprendu nobis
sinu dine pie. ut uciam et iuiam co
sequamur. Quia g. fuit tanta e9 misacio
q sic voluit z vult accede p nobis / et
nos ecce debem9 ad ipm accede Ipe em
no indigebat accessu suo v. ui / sz nos
potissimu indigem9 accede ad ipm / ut p
eu qui verus e sol iusticie illuminem. Iuxta
i. ps Accedite ad eu z illuiamini / Ergo
iuxta consiliu apli ad heb. x. Accedam9 scp
ad eu cu vero corde no cu ficto In ple
nitudine fidei / Quia ut d. ad heb. xj.
Accedente oportet credere Aspsi corda
.i. mundatis cordibz a conscia mala / Et ab
luti corp9 aqua munda .s. pine teneam9
spei nostre que si uera e puet. exinci
tis / confessionem indeclinabilem Si em ha
bemus vera fide / Et firmam spe confitebi
mur scz de xpo dei filio quatuor pdictos ac
cessu ———— et ipe proculdubio / Accedz
ad nos ut p ipm illuminem. Circa sm
vbi ondit Influxus interne visitacio
nis / in actatu virtuali / cu additur /

Et tengit loculu/ est sc(ilicet) q(uod) p(er) loculu ut dcm
est/ intelli(gitur) crux xpi qua xpus tetigit
corporalit(er) cu(m) ipa p(ro) nobis suspensus fuit/
in ipa s(cilicet) in quodam loculo sine feretro
iacuit mortuu(m) corp(us) Saluatoris In ipo x(pist)o
iacete in i(st)o loculo iacuit mortuum huma
nu(m) gen(us)/ iacueruntq(ue) mortui om(ne)s peccatores
q(ui)a ipe sup(er) se portauit illa om(n)ia p(ro)p(ter)
q(ue) meretur mors sp(irit)ualis et et(er)na/ Posu
it e(n)i(m) ipe uer(us) Samaritan(us) gen(us) huanu
seminiu(m)/ et peccorem q(ui)b(us) sup(er) iumentu
suu(m) i(d est) sup(er) corp(us) suum. Sicut dicit(ur) Luc.
x(mo). Et hu(m)i seminiu(m)/ q(ui)a uiuere uita n(atur)ali/
s(ed) p(ri)uatu uita sp(irit)uali de ipso c(er)ta(m) dicit(ur)
i(a) Pet(ri) ij(o). Peccata n(ost)ra ipe p(er)tulit i corp(or)e
suo sup(er) lignu(m) etc. Per loculum e(ti)a(m) p(otes)t
intelligi corp(us) peccatoris/ Vel ipa carnalis co(n)cu
piscencia in qua iacet a(n)i(m)a peccatoris mor
tua/ Vel e(tiam) p(otes)t intelligi p(er) loculu(m)/ hominis p(rauo)
sa (con)sci(enti)a in q(ua) iacet m(or)t(u)us ei(us) q(ua)si mortu(us)
/ Sed q(ua)n(do) xpus tetigit ta(li)s loculu(m)/ tunc ste
terunt funesti portitores qui portabat
gen(us) huanu mortuu(m) ad sepulchr(um) in
fin(em) ut e dcm/ Itera(m)/ cu(m) xpus sua interna
visitacione/ tangit corp(us) peccatoris/ vel ipa(m)
carnalem (con)cupiam/ seu eiusdem mala
(con)sci(enti)am/ tunc e(tiam) stat s(ed) dicet(ur) sui funesti
portitores/ Cum tact(us) d(omi)nice v(ir)t(u)tis e/ Con
pressiu(us) p(er)turbatis (con)cupie/ Excussiu(us) agg(ra)
uatis sopnolencie/ Purgatiuus/ depra
uatis inmundicie/ Et (com)probatis/ adoptiuis
amicicie/ De p(ri)mo p(otes)t expo(ni) i(d est) q(uo)d d(icitu)r p(er) fi
guram Gen. xxxij(o) s(cilicet) q(uo)d angelus tetigit ner
uu(m) femoris Jacob/ qui emarcuit 2 stati(m)
claudicare cepit/ Vere cu(m) angelus mag
ni (con)silij qui e(st) xpus tan(git) sua v(ir)t(u)te ner
uu(m) femoris i(d est) fomite (con)cupie/ qui q(ui)d(em)
max(ime) uiget c(ir)ca femoru(m) stati(m) marces
cit/ q(ui)a virtus xpi tagens a(n)i(m)am p(er) g(ra)
ciam/ ac p(er) h(oc) tangetis fomite p(er) quanda(m)
redundancia(m) fomes ip(s)e (com)primit(ur)/ et debi
lior efficit(ur)/ quo (com)presso homo p(er) h(oc) effici(tur)
difficilior ad peccandu(m)/ et p(ro)mcior ad bn
agendu(m)/ quor(um) t(ame)n oppo(s)i(tu)m erat p(ri)us an
te tactu(m)/ Et tu(n)c homo claudicat i(d est) vno
pede inferiori t(ame)n/ tangit t(er)ram i(d est) paru(m)
afficit(ur) ad t(er)rena/ sumendo solu(m) de bonis
t(er)renis uite sue necc(ess)aria/ Alio u(er)o pede q(ui)
in t(er)ra no(n) figit desiderat bo(na) celestia et

et(er)na/ et talis homo dign(us) est b(e)n(e)dic(ti)o(n)e diuina
Vn(de) seq(uitu)r in textu/ q(uod) p(ost)q(ua)m ista angelus ip(su)m Ja
cob b(e)n(e)dixit/ Ergo tact(us) d(omi)nice v(ir)t(u)tis est
(com)p(er)turbatis (con)cupie (com)pressiu(us)/ De s(e)c(un)do p(otes)t expo
ni i(d est) q(uo)d p(er) figuram d(icitu)r iij. R(eg). xix(o). q(uod) c(um)
angelus tetigit helyam dormiente(m) i(n) umb(ra)
Juniperi posuitq(ue) ad cap(u)t ei(us) pane(m) subcine
riciu(m)/ et vas aque/ et sic excitauit eum
Helyas dormie(n)s in vmbra Juniperi/
sig(nificat) peccatorem dormientem i(d est) quiescente(m)
in peccato/ q(uo)d est vmbra Junipi i(d est) dyabli
cu(m)/ folia s(u)nt spinosa/ et fruct(us) s(u)nt amari
t(u)d(in)is iunipi i(d est) sue temptaciones 2 suggestiones
pungu(n)t 2 vulneraru(n)t a(n)i(m)as ho(mi)nu(m)/ ducuntq(ue)
ipsos q(ua)n(tum) est de se ad amaritudinem sempit(er)
nam/ Sed q(ua)n(do) cu(m) angelus diu(ini) i(d est) xpus tan(git)
v(ir)t(u)te sue g(ra)cie ho(min)em dormiente(m) in pecca(to)
Tunc ponit ad caput ei(us) i(d est) inmittit in
mente sua pane(m) subcinericiu(m) i(d est) (con)sidera
cio(n)em de calamitate mortis p(er) qua(m) ei(us)
corpus incinerabitur/ Et vas aq(ue) i(d est) (con)
sideracio(n)em de uita p(rese)nti q(ue) fluit sicut aqua
Et inquam nu(m)q(ua)m ho(mo) p(er)manet i(n)
eode(m) statu/ Et sic ip(su)m excitat a sopno
pecc(at)i/ monetq(ue) ipsum comedere et
bibe(re) i(d est) ista (con)siderare/ q(ui)a grandis restat
sibi via usq(ue) ad celu(m)/ De hoc
e(tiam) eode(m) p(otes)t expo(ni) i(d est) q(uo)d d(icitu)r Act. xij(o). s(cilicet) q(uod)
angelus d(omi)ni p(er)cuciens latus Petri dor
mientis excitauit eu(m) (et) (con)surg(ere)/ Tact(us) d(omi)nice
v(ir)t(u)tis est agg(ra)uatis sopnolencie excussiu(us)
/ De t(er)cio p(otes)t expo(ni) i(d est) q(uo)d d(icitu)r p(er) figuram m(athei). viij.
vbi dicit(ur) q(uod) Jhus extendens manu(m) su(am)
tetigit lep(ro)sum/ qui peccatorem sig(nificat)/ Et sta
tim fuit a lepra mundat(us)/ Magis
fuit Jhs humilis q(uam) helyse(us) qui noluit
tangere loca lepre/ Naaman/ Syri
iiij R(eg). v(o)./ Et ita cu(m) xpus tan(git) peccatore(m)
Jn fluxu sue v(ir)t(u)tis inmundat ip(su)m a lep(ra)
pecc(at)i/ De q(ua)rto p(otes)t expo(ni) i(d est) q(uo)d dicit(ur) p(er) fi
guram Gen. xxvij(o). Vbi dicit(ur) q(uod) ysaac
dix(it) Jacob filio suo/ Accede ad me ut ta(n)
gam te/ Et p(ro)be(m) utr(um) tu sis filius/ Ysa
ac interp(re)tat(ur) risus/ xpm mundi gaudi(um)
sig(nificat)/ qui tages ho(min)em per gr(aci)am/ Et
mediante p(er) t(ri)bulacio(n)em inflicta(m)/ Vel ab ali(o)
illata(m) p(ro)bat ip(su)m ee utr(um) sui(t) filiu(m)/ Qui
q(ui)c(um)q(ue) tribulacio(n)em uel inflicta(m) uel illata(m)

pacient tolleat / ac p hc dign9 efficit he
ditate xpi / Vere nisi hoies qui i. pcco
tu dni motes / cu sic tingunt a xpo fu
migat .i. fumu emittit odoriferu de
uote orois / et famose ac suauis opiois
itte .i. pb / Qui tagit motes & fumigat
Ista tact9 dine Vtutis st hoib sanie
natu / Ideo eos debe9 appose cpaurare
Possu9 ac eos cpaurare / si et nos tagi
m9 eu .s. deuote orado / et ei huilit sup
plicado / ac uirtuosa opa faciedo / Si ei sic
tangam9 eu / ipe taget nos sua Vtute
q exies de ipo sanat omem infirmitate p
cti / Vn Luc. vi. d qp ois tba qrebt
eu tage / qr Vt9 de illo exibat / et sana
bat oms / Luc ec viij. d qp cu illa / E
morroyssa ipm tetigit statim fuit sana
ta ab infirmitate sua / qr Vtus sanas de xpo
exiuit / Vn & xps dix. sd ibidem / Te
tigit me aliqs / na et ego cognoui de me
Vtute exire / Nec timeat hoies ipm
sic tange quauis sint peccatores / Quia ec
Magdalena tagebat eu sd h Luc vij.
et xps tactu suu sustinuit / nec fuit indig
nat9 sd i. phariseus ardebat ipm debe
indignari Dicebat ei de xpo Hic si ect
ppha sciet q & qualis e mulier q tangit
ipm / qr peccatrix e / Non horrebat dns
tm peccores qm9 horrebat ille Venerat
em ut peccores ipm tagerent / et sic a pcca
tis sanaret / sic fuit de ista de qua dixit
xps Remittut ei pcca multa qr dil
exit em tetigerat ipm / et ipe efficacissime
tetigit ipam — Circa tcium / Vbi tangi
successus uel effcus humane liberatois
in statu salutari cu subdi Hij aute
qui portabat steterut / est sciendum / q
quatuor st funesti portitores qui portat
aiam peccatrice in loculo .i. in corde / p
catis subdito / Vel in ipo fomite cocupic
ad sepulturam infni. s. timor supbie
fetor luxurie / ardor auaricie / Et furor
seu liuor inuidie et iracudie Hij em
st illi p figura quib d Amos v. Vos
portastis tabnaclm moloc .i. dyali
Moloc. em intpt Rex / & st dya9 qui
malos hoies regit Ista g quatuor q sut

dia portat thabnaclm Moloc .i. pecca
trice aiam in loculo corpis q st habitaclm
demois qudiu e in peccori / Sed quid /
Certe cu xps tactu sue Vtutis intrinse
co tangit ipm cu vespillo loculo / tuc stat
.i. quiescit i. funesti portitores / Tuc
em stat supbia p huilitate De q expoi
pt. i. qd scribit in ps Dixit spu xps .i. Vte
huilitatis inspirauit / et tuc stetit spus
pcelle .i. uetus supbie / qui pcellas guer
rar / rebellionu & dissensionu gnat i
hoc mudo / Tuc ec stat luxuria p sobri
etate de quo expom pt i. Luc viij. Vbi
d qp confestim cu Emoroyssa / tetigit ipm
corpalit / et ipe tetigit eam spualit / ste
tit fluxus sagnis ei9 / p qd fetida luxuria liberalitatem
designat / Tuc ec stat auaricia p libe
ralitate / et de hoc expo i. qd scrib Jone
i. Vbi d qp mare stetit .i. quieuit a ferro
re suo / Per mare qd oia recipit / et ni
chil ei vnq sufficit intr auaricia q tuc
stat .i. quiescit a feruore suo cu hoiem
tanc xps spualit et Vtute liberalitatis ei
infudit / Tuc ec stat Inuidia et iracu
dia / p caritate & benignitate / Et de h expoi
pt illud Abacuk iij. Egredietur dyab9 an
pedes ei9 / stetit et mensus e tra / Cu ei
tangit xps hoiem spualit / infudendo
ei caritate & benignitate / tuc egredit dyab9
.i. Inuidia & iracudia / de q9 cp maxie
teptat dyab9 de aliis peccatis / Tuc ec stat
stat .i. cessat ipm teptare fortit de inuidia
et iracudia / Verumptn no p hoc cessat
cpm ad hoies terrenos qs metit suis tep
tacoib / et sua ec habitacoe / Vn seq Et
mensus e tra .i. hoies amantes inordinate
terrena / Ne g hm i. funesti portitores
portet nos / portem9 stigmata ihu nos
in corpibus nris sd faciebat aps q dicebat
Nemo michi molest9 sit / ego ei stigmata
dni ihu in corde meo porto Ille em por
tat in corde suo stigmata dni ihu / qui
carne sua cu uiciis et cocupiscetiis cru
cifigat / Et certe tali hoi no st molesta illa
mala quatuor q sd dca / nec portat ipm ad
infnu / qr stat .i. quiescut cpm ad ipm
ut e dcm Sed qn morit portabit ei9
ala angelis in sinu Habrae .i. i requie

sempiterna/ s. portauerut illu medicu La
zar9 s. h. Luc. xvj. Ad qua vegem nos
pducat et c. Dnica. iij. p. qua. in quadragesima

Ecce quem amas, ecce infirmatur

Jo. xj. Hesterna die fuerunt lecte due lec
nes in missa/ vna de veteri/ et alia de novo
testamento. In q9 agit p figura et ondit.
q dei filius/ carne assumendo/ et in carne
assumpta moriendo/ huanu gen9 p peccatum
primi hois mortuu a morte suscitauit
ad vita/ Hodierna vo die in alijs dua
b3 lectionib3 q legunt in missa idem ondit
p figuram In epistola enim q scribit iij. Reg.
xvij. et incipit Egrotauit fili9 mulieris
etc. ondit ad litteram q Helyas filiu cuiusdam
mulieris Sareptane mortuu portauit
in cenaculu suu/ et posuit sup lectulu
suu/ et expandit se atq mensus est sup pu
eru trib3 vicib3/ clamauitq ad dnm et
ait Dne de9 reuertatur oro aia pueri huius
intra uiscera ei9/ post que puer statim
reuixit/ Allegorice Helyas i. s. dei fi
lius gen9 huanu mortuu portauit scdm
in Cenaculu/ in quo intrauit. s. in utero
Marie virginis de quo carne assupsit
et in quo qi se spualit cenauit/ et conti
mensib3 noue/ Tunc aut portauit mor
tuu in istud Cenaculu/ qn de ipsa p susci
tacoe mortui penalitates nras assup
sit/ Sed tunc posuit eu sup suu lectulu
qn in cruce q fuit ei9 lectul9 in quo iux
verbu sponse Can. i. i meridie cubauit
p ei9 humiliacoe pculit morte/ Mensus
aut fuit sup puerum trib3 vicib3/ qn post
ei9 passionem et rnem fecit pdicari so
lempnit p aplos fidem catholicam/ q est
de trib3 s. de ipa trinitate quo ad tres
psonas/ Et de opib3 trinitatis/ q sunt
Creacio/ sanctificacio/ et rno ad vita glosa.
Et de hijs q ptinent ad dei filiu incar
natu/ Et signant d. q mensus est/ qr si
deus ht certa mensura cui nihil pt addi
nec aliquid detrahi ab ipa/ Certe p istam q dea
s. reuixit huanu gen9/ et cottidie re
uiuiscunt hoies a morte pcti/ In euangelio
vo qd scribit Jo. xj. et incipit Erat q
dam languens lazarus etc. q xps dixit
discipulis suis ad litteram Lazarus amicus
noster dormit loqns de dormicoe mortis
qr iam ad litteram mortu9 erat/ Sed vado dix
xps ut a sopno sup mortis excitem eum
Venit g ad monumentu in quo iam fuerat
quatuor dieb3 p qd iam fetebat/ Xps uero
lacrimat9 fuit/ et clamans ad dm prem sus
citauit mortuu/ ympq tradidit discipulis
soluendu/ Allegorice loqndo mortu9 iste amic9
xpi s. huanu gen9/ in aduentu xpi/ p
pccm primi hois mortuu/ et in sepulchro
quadriduanu/ Quorum dierum prim9 fuit de
pus legis nature/ Scds tps legis Moysayce
tercius tps prophetie/ Et quartus tps gre/ qd
iam diu intepat qn dei fili9 istu mortuu
suscitauit a morte pcti Unde iste mortuo
dixit dei fili9 deo pri et spui sco/ Amicus m
dormit sup dormicoe mortis/ Et signant
d. Amicus/ qr gen9 huanu cuius mortuu
p pccm/ Amabat trinitas tota/ p ymagi
dei qui erat in ipo/ Et qr portat btitudi
ne capax Idem dico de quolib3 peccatore in
spali/ Sed quid dixit dei fili9 Vado sup
ad mundu p carnis assumpcionem/ Vel a sopn
sup mortis excitem eu sup ad uita/ Ipe
enim e ille cui dixit Martha s. h. in h.
eode euangelio. Tu es xps fili9 dei viui/ qui
in hunc mundu venisti/ sup ad rnem mor
tuorum Ipse enim prius ei dixerat Ego su rno
et vita/ Ulti9 ipe dei fili9 cu carne susp
ta venit ad litteram ad locu quendam ppinqu
sepulchro in quo iste Lazarus mortu9
iacuerat quatuor dieb3/ Et scdm allegoria ve
ad quenda locu ppinqu sepulchro infirm/ in
quo multi de huano genere fuerunt quatuor
dieb3 supradictis Allegorice sumptis. s. venit ad
monte caluarie qui satis ppinqu9 videt
fuisse sepulchro infirm/ qd dicit trib3/ qa
aia xpi separata a corpore in instanti — vn
fuit in illo sepulchro/ Sed quid In mo
te caluarie cruci affixus/ Ad litteram lacrim
tus e ihs p suscitacoe huani generis Unde
enim aps9 ad Heb. v. Qui in dieb3 carnis
sue i. passionis sue preces et supplicacoes cu
clamore valido/ et lacrimis offerens/ exaudit9
e p sua reuerencia. s. fuit exaudit9 qn p
suscitacoe istius Lazari ad litteram lacrimat9
fuit Pater — mi gracias tibi ago/ qr exau
disti me/ Propter istud dico. s. p preces sui
et lacrimas/ et morte crucis qua in monte

Caluarie ptulit renouit humanu genus sus
citatiuq fuit. Quo ad istos homines a tum
bo primus solum voluit p suos discipulos
ac ipsorum successores misterio sacrorum. Ide
dico p oia de quibuslz peccoribus quo mita
fuit mortui quatuor diebus scilicet consu
etu ope et consuetudine peccandi p qua in
pfundu malorum venit vel in quo cadit
cu in pfundu malorum venit. Nullus dico
peccor a morte peti suscitatur nisi virtute
et merito incarnacionis filii dei et
morte eiusdem salvatoris nostri et omnes
sue. Et de lege dei no soluitur simpliciter sed
p viros apostolos instituta et sacra q
hnt efficacia a morte salvatoris. Et
quoniam infirmitas peti deducit homines ad
morte spiritualem et eterna. Ideo de infir
mitate peti nunc dicendum est aliquid. De qua
Maria et Martha loquentes allegorice
dixerunt xpo apostolum verbum. Dne ecce
quem amas infirmatur. In quo quidem
verbo sancta mater ecclesia in qua quidam sunt ac
tiui cu Martha et quidam contemplatiui
cu Maria p infirmitate spirituali cuiuslz
sui filii supplicans celesti medico. Primo
inuocat potentiam omnibus preminentem
dicens Dne. Ipse enim est ille de quo dicitur
Exo. xv°. Dns quasi vir pugnator omnipotens
nomen eius. Secundo allegat benivolentiam
omnibus succurrentem cum addit ecce quem amas.
Vere celestis medicus amat quemlz hominem
etiam peccatorem. Unde dicit cuilz cum illo David
ij. Re. i°. Sicut mater amat unicum
filium ego diligebam te et adhuc diligo
et semper diligam optando et procurando quantum
in me est et erit tue anime sanitatem. Tercio
explicat miseriam omnibus iminentem cum
subdit Infirmatur. Vere ista infirmitas
peti omni homini iminet. Non est enim homo qui
non peccet. Si enim dixerimus quoniam peccatum non
habemus dicitur i. Jo. i°. Nos ipsos seducimus
et veritas in nobis non est. Unde quilz homo
debet dicere xpo illud verbum ps. Miserere mei do
mine quoniam infirmus sum sana me Dne. Dicit
ergo Ecce Dne quem amas etc. Circa primum
nota Ubi sancta mater ecclesia p suis filiis in
uocat xpm potentiam omnibus preminente cum dicat
Dne sciendum quod iste dns de quo dicit apostolus ad
Rom. x°. quod idem dns omnium dives in omnes
qui inuocant illum. Et bene dives quia copi
osus est ac sufficientissimus ad largiendum
oia p quibus inuocatur. Sciendum tercio quod in
vocatur specialiter p quatuor scilicet p curacione infir
morum p subuencione egenorum. Pro conso
lacione afflictorum. Et p remissione peccatorum.
Pro primo inuocat eum ille Centurio Dne
scilicet Mt. viij°. Dne puer meus iacet
in domo paraliticus et male torquetur. Et
infra eodem Dne non sum dignus ut
intres sub tectum meum sed tantum dic verbo
et sanabitur puer meus. Pro hoc eodem
inuocauit eum Regulus dns scilicet Jo. iiij°.
Dne descende prius quam moriatur filius meus.
Et multi alii scilicet apparet p legentibus scripturas
inuocauerunt xpm potentiam dicentes Dne p
curacione infirmorum. Quod non solum debet exponi
ad literam de curacione infirmitatis corporalis
verum etiam et de curacione infirmitatis spiritualis.
Dicit enim sanctus quod xpus nullum sanauit corpora
liter qui sanaret ipsum spiritualiter. Pro secundo
accipiatur illud verbum ps. Oculi omnium in te sperant
Dne et tu das escam illorum in tempore oportuno.
Quod non solum debet intelligi de esca corporali verum etiam
principaliter de esca sacramentali et spirituali. Sic
inuocabat ipsum illi qui dicebant xpo Jo. vj°.
Dne semper da nobis panem hunc semper de quo scilicet
loquitur ego sum panis vivus qui de celo des
cendit et dat vitam mundo. Et sic illa Sa
maritana inuocabat eum dicens Jo. iiij°.
Dne da michi hanc aquam hanc scilicet de qua tantum
dixisti Qui biberit ex aqua quam ego
dabo non sitiet in eternum sed fiet in eo fons
salientis id est salire facientis in vitam eternam.
Ergo Dne qui es pater in celestis pa
nem nostrum cottidianum da nobis quod non
solum intelligitur de pane corporali sed principaliter
de pane sacramentali et spirituali. Mt. vj°. Que
panem alius evangelista panem supersubstancialem vo
cat. Ergo inuocatur p subuencione egenorum
qui sunt homines universi. Pro tercio scilicet p con
solacione afflictorum accipiatur illud quod dicit psalmista
in ps. In Dno cum tribularer clamaui et exau
diuit me. Et illud etiam quod dicit Jonas scilicet

nota quomodo probatur amor Christi ad nos

Jon. hetur. Jon. ii°. Clamaui ad dominum de tribula
tione mea et exaudiuit me / De uentre inferi
clamaui / et exaudisti uocem meam / Pro quarto
scilicet pro remissione peccatorum accipiat illud quod
Job. scribitur Job. vii°. in persona cuiuslibet penitentis
ps. de peccatis Parce michi domine. Et in psalmo Propter
Parat. nomen tuum domine propiciaberis peccato meo mul
tum est enim / Et illud etiam quod dixit ille peccator
Manasses secundum historiam ii. Paralip. xxxiii°. Nunc
dicit flecto genua cordis mei precans
ad te bonitatem domine / peccaui domine peccaui
et iniquitatem meam agnosco / Peto rogans te
domine / remitte remitte michi / ne simul
perdas me cum iniquitatibus meis / neque
in eternum reserues mala michi / quia indignum
saluabis me secundum magnam misericordiam tuam
Et certe si inuocetur digne pro ista remissione
sequitur exauditio / Quia sicut dicit vir peni
ps. tens in psalmo Dixi confitebor aduersum me iniu
sticiam meam etc. Sequitur Et tu remisisti impie
tatem peccati mei etc. / Sic igitur inuocandi est
diuina potentia / que si inuocetur debet inuocari
scilicet corde / ore / et opere / Aspergit insimul cum
tamen / Exemplum subuenientem / afflicti consola
tionem et contritionem pro peccatis remissionem / Sed pro dolor
multi inuocant dominum dicentes Domine domine /
sed hoc non sufficit / debet / si hoc solum dicatur ore
secundum dicit Saluator Matthei vii°. Non omnis qui
dicit michi domine domine etc. / Multi autem
sunt qui solo ore dicunt / domine domine / Qui tamen
nec corde nec opere requirunt / Quorum auctoritas dicit
t. deus Malachie i°. Si ego pater sum ubi est ho
nor meus / Et si ego dominus sum ubi est timor
meus / Quasi diceret / deus peccatoribus Vos uo
catis me patrem et dominum / et tamen dicatis /
tamen etenim / sed vos non honoratis me sicut
patrem / ymmo cottidie factis vestris inhono
ratis me / nec timetis me sicut dominum / sed
cottidie transgredientes mandata mea / con
tra me rebellatis / Et ideo non habeo uos
sicut meos filios / nec sicut bonos seruos / Nos
igitur inuocemus Christi patrem sicut debemus inuocari
Jo. Quia ut dicit Joh. ii°. Omnis quicumque inuo
cauerit nomen domini saluus erit / Circa secundum
vbi etc. Allegat pro suis filiis Christi bea
nolentiam omnibus succurrentem / Cum ille sancte
mulieres / de Lazaro dicunt Christo Ecce quem
amas / De dilectione enim Christi ad nos / ple

ne sunt scripture / Dicit enim apostolus ad Ephes. v°. Am
bulate in dilectione sicut et Christus dilexit vos etc.
Et Apoc. i°. dicitur Jhesus Christus dilexit nos / et
lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo / Sed
ista dilectio Christi ad nos sub isto verbo amare
spiritualiter probatur ex quatuor scilicet ex contractione
copule spiritualis / Ex profusione lacrime corporalis
Ex correctione culpe criminalis / Et ex diffu
sione gratie virtualis / Primo dico quod amor fi
lii dei ad nos probatur ex contractione copule
spiritualis / Voluit enim ex amore summo de
mero gratie matrimonium accipere / Coniugemque sibi spon
sam assumere / humanitatem scilicet nostram quam sibi
matrimoniali vinculo insolubili copulauit
Propter quod et ipse fuit et est fidelium ecclesie
verus sponsus / Istud autem spirituale et solempne
matrimonium designauit aliud carnale quod
quis / quod est inter virum et uxorem / Vnde dicit apostolus
ad Ephes. v°. loquens de carnali matrimonio
Sacramentum magnum dico hoc magnum in Christo et
ecclesia / De isto matrimonio contracto inter deum et
hominem possumus exponere per figuram illud quod scri
bitur Hester ii°. Vbi dicitur quod Hester placuit re
gi Assuero / et adamauit eam Rex plus
quam omnes mulieres / et posuit dyadema Reg
ni in capite eius / fecitque Regina / spiritualiter ...
sponsam Jussitque fieri conuiuium permagni
ficum pro nuptiis et coniunctione Hester / Assue
rus interpretatur beatitudo / et significat dei filium Hester
interpretatur eleuata et significat illam naturam humanam
quam assumens dei filius ad diuinam subli
mitatem eleuauit / ista adamauit dei filius
quia ad hoc super omnes creaturas / ymmo fecit
Regina totius vniuersi / Quia Christus non solum
fuit magnus deus sed etiam magnus homo et dominus vni
uersorum / ~~quod in hac uita magnifice fuit~~ / Pro
coniunctione eius et nuptiis cum ista Hester
fecit magnificum conuiuium suis fidelibus / quod
in hac uita perfecte fuit / et in alia perfecte
Magnus ergo fuit amor iste / quia dominus despon
sauit sibi ancillam / quod etiam erat de gente sibi
inimico sicut et Moyses desponsauit sibi Ethi
opissam / Secundo probatur iste amor ex profusi
one lacrime corporalis / Christus enim sepe lacri
matus fuit pro salute humani generis / Primo in
presepio Iuxta illud Vagit infans inter arta
secundo lacrimatus est super ciuitatem Jerusalem
sicut dicit Luc. xix°. Lacrimatus est super Lazarum

mortuu Jo. xi°. Lacrimatus est in cruce
s'd ap9 inuit ad Heb. v°. Omnesque iste
lacrimaco fuit ex amore summo et compassione
q habebat ad humanu genus/ Vn cu viderent
Judei q lacrimatus fuit sup Lazarum dixerunt
s'd h3 Jo. xi°. Ecce quo amabat eu[m]/ s'cdo
probat idem amor ex correctione culpe crimina
lis/ Probat enim amor patris ad filiu
qn corripit et castigat ipm de excessibus
suis/ Sic et amor filii dei ad hoies proba
ex h°. q ipse peccantes hoies arguit et
castigat/ Vn ipse d'. cuil3 hoi Apoc. iii°.
Ego quos amo/ arguo et castigo/ Emulare
g°. et penitenciam age/ In h°. enim appz q dei
filius tenet hoies quos arguit p filiis suis
spualibus/ Vn d'. ap9 ad Heb. xii°. Que
enim diligit dns castigat/ flagellat autem
omnem filiu que recipit/ Quis ei filius
que no corripiat pr/ q. dicat Non
appz dei filius nisi ab eo corripiatur.
Quarto patz idem amor ex diffusione
gre virtualis/ Quamuis enim hoies pp
sua pecca veniam suam sumunt/ si tn penite
ant reddit eis sua gram, p qm sunt v
tuose operari/ et mereri vitam gloriosam/ Vn
d'. eis sapiens Sap. xi°. Parcis oibus q
tua s't dne/ qui amas aias/ qui amor
probat spualis/ qui penitentibus diffudis
gram tui spus De quo statim subdit Sa
piens Sap. xii°. c°. O q bonus et suauis
es dne spus tuus in nobis/ Istu g dnm
qui tm dilexit naturam nram humana/ de
qua pt assu in p sua 1° Sap. viii°./
Hanc amaui et exquisiui eam a iuuentute
mea/ et quesiui eam sponsam michi sponsam as
sumere/ et amator factus sum forme illius/ Mul
tu debemus amare/ Sed p ceto ipm no a
mat nisi qui sapiam amat/ Vn d'. Sap.
pu. xxix°. Qui amat sapiam letificat
prem/ Sed pdolor pauci s't qui ament
sapiam/ s3 multi s't qui amant carnis sue
luxuriam De q°. d'. Sap. pu. xxi°. Qui
amat vinu et pinguia non ditabitur spp
diuiciis virtutu/ Multi est s't q amant
mundi sciam De quorum q'b3 d'. Eccl. v°.
Qui amat diuicias fructu tum no ca
piet ex eis Quia ut d' Eccl. x°. Nich
iniquius q amare pecuniam/ Multi est s't

qui amant p aliis hoibus Reuerencia s'd illi
de quibus d'. Mt. xxiii°. Qui amant primos
recubitus in cenis Et Luc. xi°. Qui amat luc
salutatu in foro/ Multi est s't q ponunt
amorem Dno/ creature amicicia De quorum
quolibet Mt. x°. Qui amat patrem suu plus mt.
q me no est me dignus Et Jo. xii°. Qui io.
amat aiam sua i. aialitate sua spp
contra me pdet eam/ s'd nos q amemus xpm
q ipse prius amauit nos/ et sic fortit
amemus eu/ ut possimus ei dicere cu Petro io.
1° Jo. xxi°. Tu scis dne q amo te//
Circa tciu et ultimu Ubi ecta explicat
xpo q suis filiis infirmam oibus imminere
tem/ cu subdit Infirmatur/ s'd q inf
mitas spualis Que peccm est q pessimu
est fugiendu pp quatuor vz. Quia perturbat
spuale leticia/ Quia est inducit inc
tate inopia/ Quia debilitat nichominus
virtuale efficacia/ Et q. pducit ad
infernale ignominiam/ Quod aut ista inf
mitas perturbet spualem leticia probat
p 1° qd d'. ille sanctus Thob. qui cecus erat thy.
Thob. v°. Quale gaudiu michi est qui i
tenebris sedeo/ et lumen celi no video
q dicat nullum/ Et p. 1° est qd d'. in ps ps.
in p° peccatoris Miser factus sum et curuatus usque
in finem/ tota die contristatus ingrediebar/ qm
lumbi mei impleti s't illusionibus/ et no est
sanitas in carne mea Postq est de
propheta dicat alibi Miserere mei dne qm in
firmus sum/ Subdit Et aia mea turbata est
valde/ Quod est 1° infirmitas inducat inc
tate inopia probat p 1° qd d'. propheta in ps ps.
in p° peccatoris Infirmata est in paupertate
virtus mea/ Vere virtus hois infirmatur
multu in illa paupertate qua inducit peccm
q est carencia omnium virtutum/ et ois alimenti
spualis/ ac est uestimenti/ Quod est ista in
firmitas debilitet virtuale efficacia ad
operandu/ probat p 1° qd d'. Jerem. 1° in trey
psona peccatoris Infirmata est virtus mea
spp p peccm/ Dedit me dns i. dedit me
permisit/ in manu i. in ptate dyaboli/ de
qua no poterunt surgere/ Vere est istud qd d'.
No poterunt surgere/ Quia homo pt p se
in peccm cadere s3 virtute ppa no pt a pecco
surgere/ neque euadere dyaboli iugu/ Quod est

ista infirmitas pducit hoiem ad infna
le ignominiam ptz p i° qd d. iiij. Reg. i°.
ubi d. q dcm fuit Ochozie Regi qui pete
bat consiliu utz posset sanari de infir
mitate sua / Idem dicto fuit ei de lectu
lo sup q ascendisti no descendes / sz mor
te morieris sez infernali / Et sic fuit / Et
sic fm veritate e de quoli peccatore / q
si no penitcat morte morietur eterna
Igitur qm potimus utemus ista infirmitate
pecti ut ipam no incurramus / q si incurra
mus ea / recurramus ad pfcm medicu dnm
nrm ihm xpm ut sanet nos p sua
grciam / ut sic tandem pueniamus ad sa
nitate glie que sine durabit. Amen.

Sabbato p[ost] iiij dnica xl[e]

Qui sequitur me non ambulat in tenebris sz hebit lumen ui

te. Jo viij°. In duabus feriis imediate
istud sabbatum precedentibus lecte st i missa
lect[ion]es de ueti ac nouo testamento In qbz
sub figura ondit effcus incarnacois et
passionis filij dei / qui sunt comunificacio
hiiam gnris in gnali / et est ad huc / et
erit usqz ad fine mundi vnificatio cui
libet peccatoris in spali / cui ipi vinifi
cacioni p opa no obsistat / In isto aut sab
bato tam in epla q in ewang° agitur
qui sub figura de effcibus secundariis / quos eciam
consecuta est p incarnatoem filij dei / et
passiom eiusdem In epla em qsa-bit
ys. xlix°. et incipit Hec dicit dns In
tpe placito 2c tanguntur xij. effcus in
carnacois 2 passionis filij dei / qui fu
erunt et st in eccia a tpe quo dei filius
carne assumpsit / Et spalit a tpe quo ipe
in carne morte suscepit / Quorum primus
e exaudicio deuotorum In tpe / inqt accep
to i. in tpe grie exaudiui te dicit dns
eccie qntum ad deuotos / Scdus est / confortacio
actiuorum sez ad opandu / Et in die sa
lutis addit auxiliatus su tui s. in acti
uis hoibz opantibz iusta / Tercius est
recolmacio peccatorum Et seruaui te subdit
i. pseruaui te i multis tuis filijs a
pctis / Quartus e federacio diuisorum sez
a deo et int se Vn subiungit Et de
di te in fedus ppli / Quintus e Ele

uacio crenorum i. sepultorum in creris / Vn
addit Et suscitares tra / Sextus e Poss[essi]o
pditorum / Vn subdit Et possideas heredita
tes dissipatas s. ciuitates et regiones
a cultu veri dei alienas / Septimus est
solucio ligatorum / Vn subdit Et diceres
hijs qui vincti st s. ligati peccatorum vin
culis Exite Octauus e directio deuiorum / et
illuminacio cecorum / Vn subiungit Et hijs q
in tenebris st releuamini i. illuminami
lumine spuali / Nonus est refectio egenorum
Vn d. qntur Super vias pascetur / et in oibz
planis erunt pascue eorum Loquitur de pas
tu sacre doctrine qui fuit de sciptura sa
cra / Decimus e Protectio / et munitas
infirmorum / Vn d. qntur Et percuciet eos
estus et sol / qz miserator eorum reget eos
2c. i. pteget eos ab omi aduersitate / ne
sez p impaciam frangatur / Vndecimus
est collectio dispsorum / Vn subdit Ecce isti
de longe venient 2c. Duodecimus e Exul
tacio desolatorum sez p istis beneficijs / Et q
deus no oblivisitur ppli sui / s. ante passiom
videbatur oblitus / Vn subdit Laudate celi
i. prelati / Et exulta tra i. subditi Jubi
late montes laudem i. vos oms pfecti
Quia consolatus e dns pplm suu Ista du
odecim fuunt et st in eccia Et p doctrina
ipius / Virtute ac mito passionis xpi /
Istis concienter concordet ewangelium qd legitur
hodie qd scribit Jo. viij° / et incipit di
cebat ihs turbis iudeorum / Ego su lux mu
di / qui sequitur me 2c. qd est verbu prius
ppositum In epla em d. eccie q dicat p doc
trina sua hijs qui in tenebris st reuela
mini / que quidem illuminacio spualis no pt
esse nisi p doctrina xpi / q fuit et e / et sp
erit lux mundi / que e summe autentica / qz
ei phibet testiom ipemet xpus / et pater
qui misit eu / sicut d. in ewang° i°. De seq
tibz aut istam doctrinam xpi / d. in vbo ppo°
q p ipam dirigunt in via salutis / et vi
tant oms errores deuiu / et pecti / Qui
inqt xpus sequitur me no ambulat in tenebris
sz hebit lume vite In quo quidem verbo
xpianos milites pt se credentes xpus rex
comendat eplt / et extollit / Ostendit em

In h° v'bo q' ipi currunt per stadiu v'
tuose pfectois / Q' ipi vitant — dis
pendiu dapnose excecacionis / Q' ipi ex
hnt solaciu radiose diffusionis / Pri°
dco q' ondit q' xpiani milites cu'unt per
stadiu virtuose perfectionis ~~esse pfe~~
~~ccio~~ / De qua d'r Eccl. xxiij° q' gla mag
na e sequi dnm Longitudo — dier
assuctur ab eo / Et bn loqit' dier .i. uite
etne assumetur a sequente xpm
Jux' i.' qd d' Saluator Jo. xij° Qui m
ministrat me seqt' Et ubi su ego illic et
minister me' erit seqs me erit / Sed posset
aliqs qre dicedo Quid e ho ut possit
sequi Rege fore suu s'd d' Eccl. ij° c°.
R'dm q' neo pt sequi xpm pfce q' fuit
omo sine pcco / et qui hnt spm no ad
mensura Jo. iij° Pt tn homo et debet
sequi eu sm virtutis sue modulu in
tendo q' via p qua ipe ambulauit / qmuis
no sit pfce / Quilz em homo de dice v.
i.d qd dixit Jacob Esau fri suo s'd hec
Gen. xxxiij° Precedat dixit dns me'
an frm suu et ego sequar paulati ves
tigia ei' / Et bn paulatim / q' no sic pfce
s'd ipe ambulauit / cu tn auxilio sue gre
sufficient tn ad salm / Scdo ondit
q' ipi vitat dispediu dapnose excecacio
nis / cu add' no ambulat in tenebris
s'd sic ambulant pctores / de quibz d'r in
ps Nescierunt neqz intellexerunt / in te
nebris ambulant / Vere pctores nesci
unt neqz intelligunt illa q' sc ad salm neca
Ambulant em ut ceci / q' dno peccaverunt
Sophon. i° Et in ps alibi d'r fiat .i. fi
et via illoz tenebre et lubricu / Terc°
ondit q' ipi hnt solaciu radiose diffu
sionis / cu addit Sed hebit lume uite /
.i. lume spuale qd dirigit hoiem i via
salutis / q' pducat ad luce etna / Aliu
em lume corle seu n'ale pt d'ci lume
uite / Sed solu lume spuale .i. lume di
uine gre qd dirigit hoiem ad uitam
Jlle Thobias gens xpm pctoris Thob.
v° dicebat Quale gaudiu mchi est / q'
in tenebris sedeo et lume celi no ui
deo .q.i. dicat Aliu Dapnati est dicet
i inferno s'd h' Sap. v° Lume iustie non

luxit nob / De qua d' Sap'ns Sap. vij Q'
in exiguit' e lume illi' / Diat' g° Qui
seq' me etc / Circa p'mu sca' q' debe'
sequi xpm s'd seqe egri mediciu / p' bn
ficiu curacois / Discipli magrm / p' dona
erudicois / Exules prinm / p' psidiu
defensiois / Milites dnm / p' stipediu
remuneracois / Propt' p'mu d'r de q'
busda ad litm Jo. vj° q' sequebatur
xpm magna mlta .do. q' videbat signa
q' faciebat sup hijs q' infirmabant' / Q'
q' libent' seqt' mediciu corle illi qui
laborant aliq infirmitte corli / Certe mlto
forci' debet sequi celeste mediciu / illi
qui laborat infirmitte spuali q' e pccm
qui solus ea sanare pt / Vn in ps d'r
de ipo cuius hoi Qui sanat oes infirmitates
tuas / Jpe eci no petit p salario nisi
tn deuota orom / Oms alij medici d'r
Eccli. xxx° placatur preciis / medic'
at celestis sola orone placat' / De scdo
pt accipi i.d qd d' bc. pe. i° sue ca'
ij° c° / Xps passus e p nob vob relinqs
ex'm / ut seqmn vestigia ei' / Xps em io
morte sustit' / ut q' pus hoies docuerat
vbis docet explis que ostedit hominib'
in sua passione / Ostedit em explu
paup'tis / q' nudus pependit / Explu ee
caritatis / q' cor' suu ad omem dimesi
one extedit / Explu ee penalitatis et
aspitatis / q' grauissios dolores sustit'
Explu ee pacie et longanimitatis / quia
passionem sustit' donec dixit Cosumatu
est / Explu ee humilitatis / q' inclinato ca
pite tradidit spm / Sequi g° debem' eu
atqz pfem magrm / qui via dei no so
lo verbo sz ee explo docuit in veritate
Sic seq' eu ille qui pt dice i.d Job xxiij°
Vestigia ei' secut' e pes me' / Viam
ei' custodiui / et no declinaui ex ea /
a mandatis ei' no recessi / et in sinu
meo abscondi vba oris ei' / Jta ee et
expla q' docuit ostedit / Vn g° d' xps
Luc. ix° Siquis vult post me venire /
abneget semetipm et tollat crucem sua
et sequat' me / De tcio pt accipi i.d
qd scbit' Ysa' xlj° Qui sustitaunt ab

oriente iustu/ vocauit eu ut sequeret se.
Omis homies ab origie sua sunt exules prie
et mundi incole circumdata diuersis inimi
cis/ et hoc tam iusti quam iniusti/ Propter quod
debet sequi fidelem promotorem pro presidio de
fensionis/ Et quis est ille fidelis promotor qui
possit nos defendere ab inimicis nostris in
hoc exilio/ Certe non est nisi xps de quo dicit
apostolus. quicumque et inter quos apostolorum/ Ubi
Omnis namque iustum ita et iniustum in hoc
s. exilio expositos et diuersis hostibus circumda
tos/ ab oriente .i. ab origine natiuitatis sue
suscitauit .i. vitam dedit/ et confortauit
ad defendendum se ab inimicis/ vocauit
eum ut sequeretur se. ipsum pro presidio defensio
nis qui dicat Hic est solus xps quem de
bemus sequi in isto exilio/ et in pressuris vi
te deserto/ ut nos defendat ab inimicis/ Mo
yses enim dixit filiis israel qui erant in de
serto sic Deuteronomio xiii. Dominum deum vestrum
sequimini/ et ipsum timete/ et mandata eius
custodite/ et audite vocem eius/ qui ipse
vocat vos ut ipsum sequamini/ ipsi seruietis
et ipsi adherebitis/ De quo ipso dicit ipsemet
xps Matthei xix. cuidam homini volenti et cupienti
recipere supradictum eterne remuneracionis/ ha
bebis thesaurum in celo/ veni et sequere
me/ Et infra eodem dicit sequentibus ipsum
Vos qui secuti estis me/ in regeneratio
ne cum sederit filius hominis/ sedebitis et vos
super sedes duodecim/ iudicantes xii. tribus
israel. Et infra eodem dicit omnibus illis qui re
linquunt omnia que sunt eis obsistentia in diuo
rcium et sequuntur ipsum/ Centuplum acci
pietis et vitam eternam possidebitis/ Sed
proh dolor multi sunt qui derelicto xpo sequun
tur diaboli superbia/ qui sunt multum contra
illos de quibus dicit ii. Regum xv. Toto corde
vniuersus israel sequitur absalon .i. diabolum
Absalon enim interpretatur patris mei amaricatio
/ Et diabolus quia fuit de se/ fuit et est
amaricatio dei/ quia facit quantum potest quod homines de
linquant ipsum/ Multi etiam sunt qui sequuntur
carnis sue libidinem/ qui sunt multum
contra illum vecordem iuuenem/ de quo dicitur
Proverbiorum vii. quod sequitur meretricem sicut bos duc
tus ad victimam/ et nesciat miser quod ad
vincula trahatur/ quia de peccato aue illius agitur
Multi etiam sunt qui sequuntur mundi sciam.
sicut sunt omnes cupidi et auari. De quibus
dicit Ysaias i. Omnes diligunt munera/ sequuntur
retribuciones Et Ezechielis xxxiii. Cor eorum
auariciam sequitur/ Multi etiam sunt qui sequuntur
malorum hominum malam de quibus dicit ii Petri scdo
ii. Qui errauerunt sequuti sunt Balaam per
quod potest intelligi malus homo/ qui contra alios ma
lum exemplum/ Multi quoque sunt sectatores malorum/
qui xpm derelinquunt/ et omnia bona contem
pnunt/ Illos quoque sequamur xpm per bona opera
mentes et iusticie/ Quia ut dicit Proverbiorum xxi.
Qui sequitur misericordiam et iusticiam inueniet
vitam et gloriam = Circa secundum sciendum quod peccata
in quibus peccatores ambulant recte dicuntur te
nebre/ Tum quia suadentur a tenebris
.i. a demonibus qui dicuntur potestas tenebrarum
Tum quia continuantur in tenebris/ Quia qui
male agit odit lucem Johannis iii. Tum quia
quia causat interiores tenebras scilicet obscu
ritate et cecitate mentis/ Quia secundum philosophum
iii. Ethicorum Omnis malus est ignorans/ Tum quia
merito quia perducunt ad exteriores tenebras
Immo non solum peccata dicuntur tenebre/ sed
etiam ipsi peccatores dicuntur tenebre/ Unde apostolus
ad Ephesios v. dicit illis qui in peccatis fuerunt
Eratis aliquando tenebre/ Sciendum autem quod sunt
oculum mentis obtenebrant quorum vnum Humor
fluens Pulvis superueniens fumus visum
impediens/ Et tela pupilla operiens/ Sic
et oculum mentis quatuor obtenebrant. scilicet
Luxus carnalis concupiscentie quam inflat/ De quo
exponitur illud Job v. Quale dixit i. e
excecatus/ scilicet tore calidus concupiscentie in lumine per que
designatur carnis inmundicia gaudium mi
chi/ qui in tenebris sedeo/ et lumen celi non
video. quod dicatur iii. Pulvis carnalis af
fectione/ qui deprimit De quo exponitur illud Genesis
i. Tenebre erant super faciem abyssi .i.
cordis hominis cupidi et auari/ quod proprie dicitur
per abyssum. Sicut enim abyssus omnia recipit
/omnia abscondit/ nichil reicit nisi rem mor
tuam/ et nichil ei sufficit ut possit repleri
/ Sic est de homine cupido/ omnia enim recipit/ et
recepta abscondit/ nichil respuit/ nichil
reddit/ nisi quod minus valet/ et nichil ei
vnquam sufficit/ Fumus extollencie mentalis
De quo potest exponi illud quod dicit ad Ephesios iiii.
de quibusdam hominibus qui ambulant in vanitate

spus sui q habent tenebris obscuratam mentem.
Certe superbia et vanitas/ atque mentis elacio
sunt quidam fumus/ qui obscurat et obtene
brat intellectum superborum/ Unde secundum Crisostomum
super Mattheum/ Nichil magis impedit noticiam
veritatis sicut superbia/ De illa bestia de
qua loquitur Jo. apoc. xvi.o per quam intelligitur dyabolus
qui est rex super omnes filios superbie dicitur quod
factum est regnum eius tenebrosum/ Vere totum
regnum superborum tenebrosum est contra lucem
veritatis/ Secunda feralis iracundie et in
vidie/ Certe sicut tela que nascitur in oculo pu
pillam operit/ et visionem impedit/ sic ira
cundia et invidia/ obtenebrant et ob
scurant oculum cordis/ Unde dicitur de ira quod
ira impedit animum ne possit cernere verum
De ista iracundia et invidia per quam homines
se odiunt atque persequuntur dicitur i. Jo. ii.o Qui
odit fratrem suum in tenebris est/ et in te
nebris ambulat/ et nescit quo eat quia tene
bre obcecaverunt oculos eius/ Tales sunt iste te
nebre que sunt peccata mortalia/ que sunt omnia abi
cienda Unde apostolus ad Rom. xiii.o Abiciamus
opera tenebrarum et induamur arma lu
cis/ sicut in die honeste ambulemus/ Sed istas
tenebras non possumus abicere nisi sequamur ve
ram lucem que Christus est sicut dicit ipse in evangelio Jo. viii
Qui sequitur me non ambulat in tenebris/ Unde
amus ergo quod non simus sicut illi/ De quibus
ipsemet dicit Jo. iii.o Lux venit in mundum
id est ipsemet docens verba/ et ostendens exempla quod
tenebre non comprehenderunt Jo. i.o Et dilex
erunt homines magis tenebras quam lucem/ Erant
enim mala eorum opera/ Contra tamen sancti
et iusti viri qui sequuntur veram lucem que est
Christus habent coram se quadruplex lumen/ Lu
men scilicet impressum claritatis naturalis id est natale
indicatorium/ De quo intelligitur illud verbum ps. Sig
natum est super nos lumen vultus tui domine/
Expressum/ veritatis sapiencialis/ Veritas enim
sapiencie/ est lumen expressum in scriptura sacra
quod quidem lumen soli iusti aspiciunt et
sequuntur/ De quo dicitur in ps. Exortum est in te
nebris lumen rectis corde/ Hoc enim lumen
sapiencie et salutaris intelligencie fuit exortum in
tenebris figurarum/ hoc faciente vera luce
que Christus est/ Unde dicit apostolus ii. ad Chor. iiii.o
Deus qui dixit de tenebris lucem splendescere
ipse illuxit in cordibus nostris/ ad illuminacionem
sciencie claritatis dei in facie Christi Jhesu/ In
fusum/ serenitatis spiritualis/ quod est lumen gracie
gratum facientis/ De quo lumine exponitur illud quod
dicit Christo propheta in ps. In lumine tuo scilicet tue gracie
videbimus lumen scilicet tue glorie/ Solum enim
lumen gracie dei/ ad lumen glorie perducit/
Iuxta illud apostoli ad Rom. vi.o Gracia dei vita
eterna/ Lumen eciam ostensum exemplaris sanctitatis
De quo exponitur illud quod scribitur Eccl. xi.o Dulce
lumen et delectabile est oculis videre solem/
Per solem hic intelligo vitam exemplarem
Christi domini et sanctorum/ qui tamquam alter sol mundum
illuminat/ Et ostendit hominibus viam per quam ad bea
titudinem vadant/ Christus enim non solum dicit
de seipso Ego sum lux mundi sicut habetur in i.to
ewangelio/ Verum eciam hoc idem dixit de apostolis
per quos eciam intellige imitatores eorum/ Vos
dixit eis Matthei v.o Estis lux mundi/ Certe
de isto lumine verum est verbum sapientis predictum
Dulce lumen et delectabile etc. Nichil
enim est magis delectabile oculis mentalibus
quam videre id est considerare istum solem id est vitam
Christi et sanctorum exemplarem/ Sed proh dolor
multi sunt de quibus dicit Job. xxiiii.o Ipsi
fuerunt rebelles lumini/ nescierunt vias
eius/ nec reversi sunt per semitas eius/ Vere
rebelles sunt isti lumini omnes peccatores/ quia re
sistunt omnibus bonis operibus/ que ostendit/ Sed
nos tamen sequamur istud lumen ita quod
nullus nostrum possit dicere illud ps. Lumen oculorum
meorum non est mecum id est lumen illud non
video quod debet meos oculos illustrare
Sed dicat quilibet illud ad ps. Lucerna pedibus
meis verbum tuum/ et lumen semitis meis
Ita quod sequentes lumen istud veniamus tandem
ad celestem patriam ubi dicet beatus quilibet
deo suo illud ps. Eripuisti animam meam
de morte et pedes meos de lapsu/
ut placeam coram deo in lumine viventium
id est in luce glorie quod lumen solum est viven
cium/ et numquam morientium/ Quod nobis
ipse qui est lux vera prestare dignetur etc.
Amen. Dominica in passione sermo primus.

abraam pater uester exul

tauit ut uideret diem meum. uidit et
gauisus est. Jo. viij. In tribus precedenti
bus feriis presentia materia circa suis filiis proponit
in locis que in missis lecte fuerunt tam de no
uo quam de ueteri testamento sub figura quedam
effectus tam primos quam secundarios incarnacio
nis et passionis filii dei. In ista uo dominica
que ideo de passione dicitur. Quia iam sexta pre
dicti in qua recitata fuit suscitatio lazari
per xpm facta. Quia anno quo xps fuit pro no
bis mortuus fuit proxima dies ab illis co
gitauerunt et uoluerunt iudei xpm dimi
mere scilicet sicut dicitur Jo. xj. Ab illo dicitur quo die
cogitauerunt ut interficerent eum. Unde non cess
sauerunt ab ista cogitacione donec quod co
gitauerant opere impleuerunt. Prop
ter hoc igitur ista dominica que immediate ista sex
ta feriam sequitur dicitur de passione. Et deinceps usque
ad feriam sextam in pasceue fit. Etiam
officium speciale de domini passione. Sicut enim
secundum legem agnus qui debebat ymolari de
cimaquarta luna primi mensis ad uespe
ram querebatur proxima die eiusdem mensis. Et
x. die eiusdem mensis portabatur ad locum
ubi debebat ymolari. Et xiiij. die ad
uesperas ymolabatur. Sic fuit ad literam
de agno uero domino ihesu xpo. Prima enim die
ab illis cum suscitauit lazarum incepit eum
iudei ad mortem querere deliberate. Decima
uo die eiusdem mensis que fuit dies Ramus
palmarum ueniens ipse ad locum uictime scilicet
in Jerusalem uectus asello. Quarta uo decima
die ad uesperum ymolauit se ipsum sacra
mentaliter. Statimque eadem nocte cepit sua ymo
latio corporalis. Propter ista igitur dicitur istud
totum tempus de passione. Unde heri sero fuit can
tatum in uesperis solempniter Vexilla reg
prodeunt etc. In ista dieo dominica in epistola
Pauli que legitur que scribitur ad Hebr. ix. et
incipit Xpus assistens pontifex etc. Cla
re et sine figura agitur de domini passione
et ipsius effectu principali qui fuit redemp
cio generis humani. Unde dicitur de xpo Per propriu
sanguinem etc. Et emundatos esse a peccatis cum
dicitur de sanguine xpi qui emundat conscientias nostras
ab operibus mortuis scilicet a peccatis. Et
eternam redempcionem eterne hereditatis cum dicitur. Et ideo
noui testamenti mediator est etc. Agit

est de effectibus secundariis domini passionis cum dicitur in
principio epistole quod xps noster pontifex est assistens pro
nobis deo patri. Ut scilicet ostendit ac merita
sue passionis ac omnibus salutem nostre necessaria pa
ret. In euangelio uero quod scribitur Jo. viij. et
incipit Dicebat ihesus turbis iudeorum quis ex
uobis arguet me de peccato agitur clare et
sine figura de quibusdam conuiciis et quasi iniu
riis manualibus quas fecerunt iudei xpo
ante diem sue passionis. Dicebant enim xpo sicut
hic dicitur Nonne dicimus nos quia Samaritanus es
tu et demonium habes. Et infra dicitur quod tule
runt lapides ut iacerent in eum. In uerbo
autem proposito ex eodem euangelio sumpto satis clare
agitur de incarnacione et passione filii dei.
dicente xpo ipsis iudeis Habraham pater uester
exultauit scilicet in spiritu id est desiderauit cum
gaudio et deuocione animi ut uideret diem
meum. diem scilicet incarnacionis ac passionis
uidit scilicet utrumque diem et gauisus est id est gratias
egit credens quod ante illos dies anima sua non
posset a limbo liberari nec corpus suum a sepulchro
suscitari. Uidit autem in spiritu illos dies deo
sibi reuelante sicut statim dicetur. Igitur xpus
deus inducat patrem nostrum Habraham huius
modi ut ipsum imitemur. Ut effectus domine incar
nacionis ac passionis desideremus et ut eos per
ipsis gratias referamus. Unde xpus dominus idu
cens patrem nostre fidei Abraham hortatur nos
ad tria scilicet Ad perfectam imitacionem. Ad at
tentam consideracionem. Et ad deuotam gratiarum
actionem. Hortatur nos primo dico ad perfectam
imitationem cum dicitur Abraham fuisse patrem
nostrum. Et certe si Abraham pater noster est et nos
sumus eius filii debemus ipsius opera imitari.
Habraham dicitur pater uester. Ergo et nos filii er
go imitari ipsum debemus. Unde dixit xpus
Judeis et idem dicit nobis Si filii Habrahe es
tis opera Habrahe facite supra eodem. Secundo
hortatur nos ad attentam consideracionem.
Exemplo Habrahe de quo dicitur quod exultauit id est
cum gaudio et deuocione animi desiderauit
ut uideret diem meum diem scilicet incarnacionis
mee ac passionis et alios de quibus dicetur
Sicut igitur ipse ante multa annorum milia ista
desiderauit ut ea uideret. Sic et nos ea
sui debemus attente considerare et recolere
illa que pro nobis illis diebus sunt facta. Ad hoc

N d. t. p. vj. h. t doi
ca palmarum p. hmoe
p t quecient t i d.
pm ms. ra aplos

em hortat nos xpus p pphetam Treni. 1° d.
O vos omnes qui transitis p viam attendite
et videte .i. attente considerate si e dolor si
milis s. sicut dolor meus quem sust p
salute vra sustinui in carne de vobis as
sumpta. Sec° hortat nos ad deuotam
graz actionem exemplo habrae de q° d. q
vidit die meum et gauisus est suppl
gras referendo. Si g° habraam qui a re
motis vidit diem xpi gauisus fuit et
gras egit multoforcius nos qui firmit
credimus illos dies iam transisse et in illis
dieb3 xpm dnm salutem nram opatu
fuisse gaudere debemus spuali gau
dio et gras referre. Ad qd quidem gau
dium hortat nos aplus i° ad Tess. i°
Gaudete inquit semp sine intermissione ora
te .i. gras agite. Circa hec sciend q Abra
ham vidit in spu q°tuor dies xpi. Vidit enim
diem eterne emanacionis. De q° d. in ps
Tecum principium in die virtutis tue etc. Et
Michee. V°. d. de xpo Et egressus eius a dieb3
eternitatis. Hunc diem vidit in spu quando tres
vidit et unum adorauit Gen. xviii°.
Vidit eciam diem tmpalis incarnacionis de
q° d. Jerem. xxiii°. Ecce venient d. dns
et suscitabo dauid germen iustum etc. Hunc
diem vidit quando dictum fuit sibi q in semine
suo benedicerentur omnes gentes Gen. xii.
et eciam xxii°. In semine quidem d. aplus qd
est xpus. Vidit eciam diem sacralis ymmola
cionis. De q° Joelis iii°. In illa die stil
labunt montes dulcedinem etc. Hunc diem
vidit quando dixit tribus viris i. qd hr Gen.
xviii°. Lauet pedes vros et requiescite
sub arbore ponamque buccellam panis et
confortet cor vrm postea transibitis. Vi
dit eciam diem corporalis oblacionis supple
mentum. De q° d. ys. xi°. In illa die
Radix yesse qui stat in signum ppl'orum etc.
Et ad Hebr. V°. In dieb3 carnis preces
et supplicaciones cum clamore valido et la
crimis offerens. Istum diem vidit quando filium
suum ysaach xpm expresse figurantem ymmo
lare voluit s. hr Gen. xxii°. De die
vero i. s. passionis dnice qua specialiter debemus
videre mentis oculis debemus gras agere

p q°tuor specialit vz. Quia fuit restitutiua
habitus veritatis. De i° d. ys. xxix°. In
illa die surdi audient vba libri et de te
nebris et caligine oculi cecorum videbunt.
Illa enim que ante erant abscondita sub figuris
inuoluta fuerunt mito dnice crucis re
serata. Fuit eciam inflammatiua tepide carita
tis. Unde dicit de judeis et malis xpianis
q occidit eis sol cum adhuc dies esset. Ad
huc enim e dies dnice passionis .i. effectus
eius et erit usque ad finem mundi. Et tamen
sol eternus inflammans mentes homm occidit
eis propter qd spiritualiter manet in frigore iniquitatis
Et amoris Amos viii°. d. Occidet eis sol in meri
die etc. Fuit eciam dies ista restitutiua
perdite libertatis. Unde d. de ista die p figuram
Exo. xiii° Mementote diei huius in qua
egressi estis de egypto. Merito enim passio
nis xpi egressi sunt omnes homines qui est de se de
dyaboli seruitute. Fuit eciam expiatiua perdite
sanitatis. Xpus enim fuit passus sicut ait
Petrus ut nobis ondet exemplum perfecte sanitatis
Unde bn dcm e sup id ysa. xi°. In illa
die erit Radix yesse qui stat in signum
pplorum etc. Propterea qd d. anima xpiana
Cant. iii°. Egredimini filie syon et vide
te Regem salomonem in dyademate quo
coronauit eum mater sua in die despo
sacionis sue et in die leticie cordis sui.
Que dies fuit dies passionis xpi q fuit di
es leticie sue p redempcionem humani generis
quamuis sm carnem grauissime affligeretur.
Dicit enim Abraham pr nr etc. Circa
primum ubi xpus inducens Abraham virum
perfectissimum hortat nos ad perfectam imita
cionem cum d. Habraam pr nr. Si enim ipse
pr nr est sicut quia p ita e ut d. xpus
et nos sumus eius filii debemus ipm imitari
alias degeneres sumus. Debemus autem ipm
imitari in multis. Legimus enim habraam
obliuisse ceteras veritatis patriam. Dictum enim
fuit sibi a deo s. hr Gen. xii°. Egredere
de terra tua et de cognacione tua et de do
mo patris tui et veni in terram quam mons
trauero tibi et ita fecit. Sic dico q xpia
nus quilibet debet exemplo habrae mundi
statum intimare. Sibi enim d. deus p scriptu
ram et p internam inspiracionem Egredere

De q° d. ys. lviii°. Sicut lux meridiana
clara e etc. Xpus enim p passionem suam fuit
lux meridiana inflammans mentes indeuotas

de terra tua .i. de terrena conversacione et de cogi
tacione tua .i. de malorum hominum societate.
Quibus fuisti antea sicut tibi corporaliter cognatus. Et de
domo patris tui .i. de omni peccato mortali et i
niquitate que fecerunt conscienciam tuam domum pa
tris tui .i. dyaboli qui erat pater tuus quamdiu in
peccato mortali fuisti. Iuxta illud Salvatoris Jo.
viii. Vos ex patre dyabolo estis. dicit de peccatoribus.
10. Et veni in terram quam monstravero tibi. In terra
scilicet viventium quam deus monstrat homini per fidem et
per scripturam sacram et per inspiracionem internam.
Veni dico in terram istam scilicet per veram fidem et
per bona opera per veram penitenciam et per carnis
afflictionem per iusticiam et misericordiam. Huius
enim itineribus pervenitur ad salutem. Bonus igitur christi
anus videns spiritualiter requiem eternam quod esset bona
et terram viventium quod esset optima. Supposuit
humeros suos tamen arare quam corpus ut ad
ipsam pertingere possit. Sicut dicitur per figuram
Gen. penult. Debemus igitur exemplo Habrae
statum mundi declinare. Quibus ei in me dicitur
in ps. Obliviscere populum tuum et domum pa
tris tui. Legimus etiam Habram cultorem
divinitatis factum. Fuit enim Habram de
primis hominibus qui coluerunt deum et sibi cultum
latrie impenderunt. Dicitur enim Gen. xii.
quod ipse edificavit altare domino et invocavit
nomen domini. Sic et nos exemplo ipsius de
bemus per virtutes dei cultum dilatare deumque
liberorum modo debito colere et adorare. Et
in nobis ipsis edificare altare .i. cor nostrum
virtutibus ornare ut in ipso possimus modo
debito cogitaciones nostras et affectiones
domino ymmolare. Dicit enim Salvator Jo.
iiii. Venit hora et nunc est quando veri ado
ratores adorabunt patrem in spiritu et veritate.
3. Legimus etiam Habram [illegible] fraterni
tatis graciam. Dixit enim ipse Loth nepoti
suo Ne queso sit iurgium inter te et me et
pastores meos et pastores tuos fratres enim
sumus. Sic et nos exemplo Habrae debe
mus cum fratribus pacem conservare. Omnes enim homines fra
tres sumus. Et ideo quantum in nobis est ut quod
dicit apostolus ad Rom. xii. debemus cum omnibus pacem
habere. Et cum inimicis pacis. Iuxta illud quod dicit
psalmista: Cum hiis qui oderunt pacem eram
pacificus. Legimus etiam Habram pro
sternentem hostilitatis turbam. Dicitur enim Gen.
xiiii. quod Habram prostravit et debella
vit illos quatuor reges, predamque

qui acceperant de manibus eorum tulit. Sic et
nos exemplo Habrae debemus hostilitatem
expugnare. Debemus etiam debellare quatuor re
ges .i. quatuor demones. Illum scilicet qui temptat de
superbia, et illum qui temptat de invidia,
et illum qui temptat de avaricia, et illum etiam
qui temptat de luxuria. Quia ut dicit apostolus
ad Ephes. vi. Non est nobis colluctacio
adversus carnem et sanguinem tantum, sed etiam
adversus principatus et potestates, adversus rec
tores tenebrarum harum, contra spiritualia neq
uicias in celestibus .i. contra demones qui prin
cipantur peccatoribus, qui sunt tenebre. Vel
etiam qui principantur peccatoribus istius aeris tene
brosi. Ergo debemus exemplo Habrae ad
versantes expugnare. Legimus etiam Habram
fugientem cupiditatis flammam. Legitur
enim Gen. xiiii. quod ille rex Sodomorum
dixit Habrae postquam habuerat victoriam de
illis quatuor regibus predamque de manibus eorum tu
lerat: Da michi animas, cetera tolle tibi. Cui res
pondit Habram: Levo manum meam ad dominum
deum possessorem celi et terre, quod a filo subtegmi
nis usque ad corrigiam calige non accipiam
de omnibus que tua sunt. Fugit igitur Habram cu
piditatis flammam. Sic et nos exemplo ipsius
debemus cupiditatem et avariciam abdicare.
Quia ut dicit apostolus ad Ephes. v. Omnis forni
cator aut immundus aut avarus quod est ydo
lorum servitus, non habet hereditatem in regno christi
et dei. Legimus etiam Habram eicientem liber
tatis emulam. Legitur enim Gen. xxi. quod Ha
bram eiecit de domo sua illam Agar ancil
lam suam cum filio suo que emulabatur domi
nam suam scilicet Saram. Sic et nos debemus exemplo Ha
brae omnem servilitatem amputare penitus
et a nobis exstirpare. Quia mens nostra que deberet esse
libera est, et caro ancilla est. Hec ancilla
emulatur contra dominam. Quia caro concupiscit
adversus spiritum ut dicit apostolus ad Gal. v.
Sic et nos debemus a nobis eicere omnem s
ervilitatem. Quia sumus filii libere non ancille.
Quod facimus cum carnem spiritui subiugamus
et hoc etiam debemus facere. Quia dicitur nobis
ad Gal. iiii. Eice ancillam et filium eius.
Non enim erit heres filius ancille cum filio
libere. Legimus etiam Habram circumcidentem
carnalitatis superbiam. Legitur enim Gen. xvii.
quod Habram de mandato domini circumcidit
carnem preputii sui et omnem qui natus in domo

sua / Sic et nos exemplo ipsius debemus carnis
motum subiugare / et ob malum prauum cor
nobis cauendo / preparare prauum cordis ut ipso
te malas cogitationes / prauasque desideria / et
affectiones pessimas / Ex quibus procedunt
omnia opera mala iuxta illud quod dicitur nobis Jerem.
iiij^o. Circumcidimini prauum cordis uiri
Legimus et habraham exhibentem hos
pitalitatis curam / Legitur enim Gen. xviij^o.
quo habraham recepit in suo hospitio tres
angelos / quibus ad comedendum dedit / eo
modo quo angeli comedere possunt / Sic et nos
exemplo ipsius debemus mentis domum parare
ut deus uelit in ipsa hospitari / habitare
et cenare Ipse enim dicit Apoc. iij^o. Ecce ego
sto ad hostium et pulso / si quis audierit uo
cem meam et aperuerit michi ianuam / intra
bo ad eum / et cenabo cum eo / et ipse mecum /
Debemus etiam homines in nostris hospitiis reci
pere / eisque secundum nostram facultatem prouidere /
Hoc enim est unum de operibus misericordie / pro quo
deus remunerabit electos / Unde dicet eis
in iudicio / Hospes fui et recepistis me /
Mat. xxv^o. Apostolus etiam dicit ad Heb. xiij^o. Hos
pitalitatis nolite obliuisci / Per hanc
complacuerunt aliqui deo / angelis hospitio
receptis / Legimus et habraham exposcere
pro aliis ueniam / Legitur enim Gen. xix. quo ha
braham orando suppliciter et humiliter postula
uit ueniam pro Sodomitis / Sic et nos ex
emplo ipsius debemus pro uiribus iram dei mi
tigare / et orare etiam pro peccatoribus qui nos perse
quuntur Iuxta illud xpisti Mat. v^o. Orate pro persequen
tibus et calumpniantibus uos / Legimus etiam
habraham obedientem ad simplicem dei loque
lam / Legimus enim Gen. xxij^o. quo habraham
in re multum difficili et ardua scilicet in occi
sione sui filii / ad loquelam dei simpliciter uo
luit obedire / Sic et nos exemplo ipsius
debemus obedire deo / ad solum eius uerbum
in omnibus que iubet / quamuis sint ardu
a / et difficilia nobis / Ut possit dici de
quibus illud Ps. In auditu auris obe
diuit michi / Legimus et habraham offe
rentem pietatis uictimam Legitur enim Gen.
xxij^o. quod ipse pro suo filio obtulit deo a
rietem / Sic et nos exemplo ipsius debemus
pro filio id est pro spiritu nostro / arietem id est carnem
nostram in holocaustum immolare Iuxta illud

quod dicit apostolus ad Rom. xij^o. Obsecro uos per mi
sericordiam dei / ut exhibeatis corpora uestra
hostiam uiuentem / sanctam deo placentem / Legimus
et habraham concludentem in sanctitate uitam
Dicitur enim Gen. xxv^o. quod mortuus est habra
ham in senectute bona / prouecteque etatis
et plenus dierum / Sic et nos quantum in nobis
est / cum diuino adiutorio debemus uitam nostram fe
liciter consumare / ut scilicet moriamur in senectu
te bona et uenerabili / que non est diuturna / neque
annorum numero computata / ut dicit Sap. iiij^o. Sap. iiij^o.
Sed est uita hominis immaculata / Moriamur
etiam pleni dierum id est pleni uirtutibus / per quas
diescit in emisperio mentis humane Igitur
in istis omnibus debemus habraham imitari / alias
non erimus filii sui liberi / ac heredes sui /
Deus enim dicit nobis Ys. lj^o. Attendite ad
habraham patrem uestrum id est imitamini ipsum
in istis xij que sunt dicta / et subdit causam / quare
debeamus imitari ipsum dicens / Quia unum
uocaui eum / et benedixi / et multiplicaui
eum / non solum scilicet in filiis / uerum etiam in
uirtutibus / et in premiis / uolens dicere / quod si
attendimus ad eum / scilicet imitando ipsum in istis
ipse deus benedicet nobis / et multiplica
bit nos in uirtuosis meritis / et gloriosis
premiis / cumque migrabimus ab hoc seculo /
portari faciet animas nostras per angelos
sicut portauerunt animam illius Lazari de quo
Luc. xvj^o. In sinum habrahe id est in requie
sempiterna Quam ipse nobis concedere dig
netur et cetera Amen Sermo secundus in eadem
dominica passionis

**Ihesus autem abscondit se et exi
uit de templo** · Jo. viij^o. In hac so
lempni dominica que dicitur de passione / in qua
ecclesia incipit passionem dominicam recolere
quod etiam continuat deinceps usque ad feria
sexta in parasceue In qua fuit dominus cru
cifixus Recolit eadem ecclesia effectum precipua
te dominice passionis / qui fuit redemptio hu
mani generis / et quosdam alios etiam saluti
hominum optimos / Inter istos autem effectus
quidam fuerunt et sunt corporales / et quidam
spirituales / Corporalis autem effectus est / pu
nitio et flagellatio quorumdam in hac uita
Iudei enim propter peccatum grauissimum quod fecerunt
procurando mortem xpisti / puniti fuerunt et
flagellati durissime / ipso ordinante / per

Romanos ipos trucidantes et ciuitatem ipsorum
ac templum destruentes, et multos de ipsis
captiuantes, que quidem captiuitas adhuc
durat. Unde in signum huius quod erat futurum
precio Jhesus abscondit se et exiuit de templo
sicut dicitur Johannis octauo ubi supra. Tunc enim quasi abscondit pre-
senciam suam ab eis, et subtraxit eis suam
assistenciam, tradendo ipsos in manus Roma-
norum, et hoc totum meruit propter peccatum commissi-
onis in morte Christi commissum. Idem dico est
de malis christianis, qui quando sunt ingrati tanto
dei beneficio iterum crucifigentes ipsum et iterum
renouantes crucifixiones sue causam quam fuit peccatum.
Ideo flagellat eos interdum temporaliter, et per-
mittit eos ab aliis flagellari. Unde tunc
quasi non uidetur curare de ipsis quasi abscondit
faciem ab eis suamque assistenciam subtrahit
ipsis, permittens eos multipliciter tribulari
et hoc interdum fit propter ingratitudinem, quia tantum
beneficium non recognoscunt. Christus enim intuitu compa-
cionis de illa ingratitudine et magis propter ipsam plora-
uit quam propter dolores quos sustinuit. Unde dicitur
quidam hominibus loquens in persona Christi in cruce pende-
tis: Vide mi homo quid pro te pacior, vide
plagas quibus afficior, et cum sit tantus do-
lor exterior, grauior tamen est planctus interior
tam ingratum cum te experior. Effectus autem spiri-
tualis respiciens nostram animam est subtrac-
cio gratie quam interdum propter istam ingratitudinem sub-
trahit eis Christus. Unde in signum huius abscon-
dit se Jhesus et exiuit de templo sicut dicitur Johannis octauo
ubi de elucidacione istius dicti supra manifes-
te innuens quod propter istam ingratitudinem abscon-
dit se id est subtrahit suam graciam a peccatoribus
et exiit de templo id est de animabus ipsorum nolens
cum eis habitare per graciam, quamuis tamen quasi cupiat
in eis habitare per graciam. Accipiendo quod verba ista secundum
templum spirituale, accipiendo templum quod
spirituale intelligimus, et accipiendo templum quod
anima hominis in illis verbis satis euidenter tangit
anima hominis et cetera verbis satis euidenter tangit
... id est perfeccionem humane nobilitatis, diuini-
tatis ... diuisionem graciose societatis, et amissionem de-
liciose claritatis. Accipiendo quod verba illa sic de
templo exiuit Jhesus et abscondit se. Primo
templo tangitur perfeccionem humane nobilitatis in templo
tangitur perfeccionem humane nobilitatis, Magna est nobilitas
condicionis cum dicitur de templo, Magna est nobilitas
anime hominis que est templum dei in quo ipse vult
habitare. Unde dixit illi secundum hoc ij Machabeorum
xiiij°: Tu domine uniuersorum qui nullius indiges
voluisti templum habitacionis tue fieri in nobis.
Magna quidem est perfeccio humane nobilitatis, et
multum debet honorari. Istudque templum a pro-
priis ... preseruari, ne ipse deus fugaretur ab ipso.
Secundo tangitur diuisionem graciose societatis. In ... in
expressione cum dicitur quod exiuit Jhesus de illo templo. Gra-
ciosissima societas est inter deum et hominem, quam-
diu homo est in statu gracie et sine peccato mortali.
Et bene graciosa societas, quia cum tali homine semper
deus vadit, in eo habitat, dormit, et pausat,
et cum ipso cenat, semperque sibi assistit, semperque
iuuat et protegit. Sed ista graciosa socie-
tas rumpitur statim, cum homo peccatum mortale com-
mittit. Christus enim sibi separatur ab eo, et rema-
net miser peccator solus, et tamen sentire ...
... Recia deus ipse propter istum exitum qui
dolet et amaricatur. In signum cuius dicitur Matthei
xiij°: Exiens Jhesus de templo sedebat iuxta
mare. Cum enim Christus exit de domo spirituali
hominis id est de anima sua propter peccatum, sedet iuxta
mare, quia quasi dolet et amaricatur considerans
quod ipse sensit et sustinuit amaritudine
passionis ut in ista domo sibi per graciam habita-
ret. Tercio tangitur amissionem deliciose clarita-
tis in verbis abscondicionis. Recia quamdiu homo est
in statu gracie, deus tenet ad hominem faciem
suam conuersam, et tunc homo videt claritatem
suam spiritualiter per quam consolatur ea que sunt necessaria sa-
luti, et recia ista claritas multum est de-
liciosa et ideo propheta dicebat in psalmo: Os-
tende nobis domine faciem tuam et salui erimus.
Sed statim cum homo committit peccatum mortale,
se statim occultatur ista claritas, et absconditur
a peccatore diuina claritas, et remanet mi-
ser peccator, non tantummodo solus, verum eciam in
tenebris et umbra mortis. Unde dicit
Ysaias lxiiij°: in persona peccatorum domino: Ab-
scondisti faciem tuam a nobis et allisisti
nos scilicet subtrahendo nobis claritatem tuam
et hoc in manu id est in merito iniquitatis nostre.
Frequenter eciam propter peccata aliquorum deus eciam flage-
llat viros iustos, et quasi abscondit faciem
suam ab eis, et hoc est quod multum formidat
eciam iusta homines, quia propter flagella temporalia in-
terdum frangitur per impacienciam, et committunt
peccata. Et de ista flagellacione temporali sanctus
Job conqueritur deo in persona hominis iusti dicens Job.
xiij°: Cur faciem tuam abscondis, et arbi-

aia hois dr templu dei

tractus communitatem .i. videlicet arbitrarium
Contra folium quod vento rapitur ostendis potentiam
tuam et stipulam siccam persequeris. Postmodum
orat dicens deo Recede paululum ab eo
ut quiescat etc. Sic igitur in hoc verbo tangun-
tur duo. Quorum primum est quod homo multum hono-
rabilis est scilicet quia eius anima sit dei templum. Secundum est
quod homo peccatore multum lamentabilis est scilicet quia ipse
execat de anima eius que est templum dei. Circa
primum dicit Augustinus tam iusto quam iniusto mul-
tum formidabilis. Per primum quod pertinet ad primam de tem-
plo flagellis. Exiit quia de templo exi-
vit ihesus etc. Circa primum ubi tangi-
tur persona humane nobilitatis. In templi condicione.
In hoc quod homo dicitur templum dei. Tamen dicit de templo
sciendum quod istud spirituale templum quod est homo
spiritualis secundum animam est a deo solo edificatum.
Ex quo habet stabiliorem firmitatem. Ab ipso est solo
dedicatum. Ex quo habet celebriorem veritatem.
Ab ipso est solo exornatum. Ex quo habet perfectio-
rem sanctitatem. Ab ipso est solo expiatum.
Ex quo habet placidiorem amenitatem. Dico
quod istud templum quod est anima racionalis est a
deo solo edificatum. Ex quo habet firmiorem sta-
bilitatem. Solus enim dei filius una cum pa-
tre et spiritu sancto edificat templum istud quod est
anima humana. Edificatur enim per creationem.
Solus autem deus creat. Unde dico quod istud tem-
plum per figuram est illud quod edificavit Salomon
.i. dei filius magnus deus. De quo habetur iii. Regum
iiii. Ipse enim est per figuram ille vir cuius
nomen est oriens. De quo dicitur Zacharie
vi. Ecce vir oriens nomen eius. Ipse ex-
truet templum domino. Et vir oriens. Ipse enim
est ille de quo dicitur Luce i. Visitavit nos
oriens ex alto. Ex hoc igitur quod est a solo deo
edificatum, habet firmiorem stabilitatem. Est
enim hoc templum semper manens quia anima hominis est
incorruptibilis. Propter hoc dicitur templum sanctum .i. fir-
mum sanctum enim vero modo idem est quod
firmum. Propheta enim dicit deo in psalmo Sanctum est
templum tuum .i. firmum et semper manens. Hoc
enim est illud sanctuarium de quo dicitur Exodi xv.
Sanctuarium tuum domine quod firmaverunt manus
tue. Dico secundo quod hoc templum est a solo deo
dedicatum et consecratum. Ex quo habet cele-
briorem auctoritatem. Videmus enim quod ista tem-
pla materialia tanto habent maiorem auc-
toritatem quanto sunt per episcopos consecrata. Multo
forcius istud templum debet esse magne
auctoritatis et dignitatis sicut in summa Bonaventure.
Dedicatio autem istius templi fuit figurata per
dedicationem templi factam sub Salomone.
De qua habetur iii. Regum viii. De quo est
templo dicit ipse deus iii. Regum ix. Templum istud
quod sanctificavi etc. Fuit etiam figurata
per dedicationem templi factam sub Esdra
et Neemia. De qua Esdre vi.
Hoc est enim per figuram istud tabernaculum
de quo dicitur in psalmo Sanctificavit tabernaculum
suum altissimus. Tercio dico quod istud
templum est a solo deo exornatum. Ex quo
habet perfectiorem sanctitatem. Exornatum dico
dei ymagine que consistit in trinitate cum
et trinitate potenciarum. Per quam ymagi-
nem capax dei et particeps esse potest secundum
Augustinum. Exornatum est dei similitudine
que consistit in trinitate gracie et trium virtu-
tum scilicet fidei, spei et caritatis. Hoc
est illud templum per figuram de quo dicitur iii. Regum
vi. quod nichil est in templo quod non tegitur
auro. Auro scilicet caritatis quod utique verum est
sanctum cum homo est per baptismum renatus. Ex hoc dico
quod hoc templum a deo solo exornatum est per-
fectiorem sanctitatem. Templum dei sanctum est dicit apostolus
i. ad Chorinthios iii. quod estis vos. Sanctum specialiter
secundum animam. Et dico perfectiorem sanctitatem que non
solum manet in ipsa anima sed etiam redundat
in corpus. Unde dicit apostolus i. ad Chorinthios vi.
Membra vestra templum sunt spiritus sancti. Dico quarto
quod istud templum est a solo deo expiatum. Ex
quo habet placidiorem amenitatem. Hoc est
illud templum per figuram quod purgavit Judas
de qua purgatione habetur i. Machabeorum x.
Hoc etiam est illud templum de quo per figuram
eiecit ihesus oves et boves columbas et et
nummularios. De quo dictum fuit supra
in illo sermone Solvite templum hoc etc.
Cum enim templum istud est prophanatum et
pollutum per peccatum purgari non potest nec
expiari, nec ab ipso potest eici peccatorum im-
mundicie, nisi per sanguinem Christum, qui sub sangui-
ne emundat ipsum. Unde dictum fuit heri
in epistola Christi sanguinis eius emundabit nostras
conscientias ab operibus mortuis .i. a peccatis
ad serviendum deo viventi. Ad Hebreos ix.

Proh dolor istud templum nobilissimum peccatores
violat polluit et prophanat immundiciis
et abhominacionibus peccatorum. Unde fit ecce in illo
templo est abhominacio desolacionis de qua
dicitur Dan. ix. Ponunt enim peccatores in isto te
mplo ydola sua, i. per suas viles cogitacio
nes, mulieres et alia vilia sua. Sicut ille
Manasses posuit ydolum luci in templum
domini sicut habetur iv. Reg. xxi. Unde per figuram est
templum illud de quo dicitur ii. Machab. vi. Quia
erat plenum luxuria et comessacionibus. Fa
ciunt enim peccatores de anima sua que est templum dei
vivi secundum apostolum ii. ad Chor. vi. faciunt te
mplum Baal, de quo dicitur iv. Reg. xi. et in
pluribus aliis locis. Baal interpretatur vorans
vel devorator, et significat animam hominis gulo
si crapulis et ebrietatibus dediti. Sepe
etiam faciunt istud templum dei vivi templum
Dagon, de quo dicitur i. Reg. v. Dagon enim
interpretatur piscis meroris seu tristicie aut
piscis ... et significat animam hominis invidi
et iracundi, qui per invidia et iracundia
semper est in merore et tristicia per bona proxi
morum. Unde in illis submergitur sicut piscis
in aqua, ac per hoc est miser. Nec enim est
maior miseria quam invidere proximis
et tristari de bonis eorum. Sepe etiam faciunt
istud templum dei templum Astaroth, de quo
dicitur i. Reg. xxxi. Astaroth enim interpretatur ca
bile seu presepia(?), et significat animam hominis im
pudici et lubrici, qui semper est deditus ca
bilibus(?) et impudiciciis. Sepe etiam faciunt
istud templum dei templum Nesroch. De
quo habetur Ysa. xxxvii. Nesroch enim inter
pretatur exaltacio inutilis et significat animam ho
minis superbi, cuius cor inutiliter exaltatur. De
istis omnibus conqueritur propheta in persona domini: Pol
luerunt templum sanctum tuum. O deus meus, quot
sunt qui negligunt honorem istius templi, et
qui adorant creaturas, de quibus dicitur sicut
faciunt habentes dorsa sua contra templum, i. non
curantes de honore templi dei quod est in ipsis.
Sicut dicitur per figuram de illis Ezech.
viii. Ergo propter deum templum istud dei quod
est intra nos honoremus et non pol
luamus ipsum. Quia apostolus dicit i. ad Chor.
iii. Si quis templum dei violaverit dis
perdet illum deus. Et si contingat quod aliquis pol
luatur per peccatum recurramus per veram penitentiam

ad illum solum qui purgare potest, i. ad dominum
Ihesum Christum, de quo dicitur Apoc. i. Qui dilexit nos
et lavit nos a peccatis nostris in sanguine
suo et cetera. Illa locio ad huc habet efficaci
am et habebit usque ad finem mundi. Unde dicitur
i. Jo. i. quod sanguis Ihesu Christi filii dei emun
dat nos ab omni peccato. Circa secundum, ubi
tangitur divisio gloriose societatis que est inter
deum et animam quando est sine peccato. Que quidem societas pro
prietatis rumpitur statim cum homo committit pecca
tum mortale. Per peccatum perdit homo optimum
et fidelissimum socium, quo perdito miser homo
remanet totus solus. Unde in signum huius
quod per peccatum Christus exit de templo quod est anima,
ipse exivit de templo materiali propter peccata iu
deorum. Ihesus ingressus exivit de templo. Sciendum
autem circa exitum Christi quod ipse exivit in foro cer
te ad liberalem vocacionem; in loco discipline
ad spiritualem erudicionem; in campo pugne
ad virilem congressionem. Exivit autem de templo an
te per criminalem transgressionem. Dico primo quod ipse
exivit in forum et cetera ad liberalem vocacionem.
Ipse enim est ille de quo dicitur Mt. xx. Qui exivit
primo mane conducere operarios in vineam suam.
Ipse vere qui exivit de deo patre in eterna generacione
exivit primo mane, i. in mundi principio. Vel
primo mane, i. in ecclesie inicio conducere
operarios in vineam suam, i. in ecclesiam suam,
cuius vinee tot sunt vites quot sunt homines boni.
Et promisit cuilibet fideli operario qui operatur
in vinea ecclesie. Unde vincendo, unde docendo
et exempla sanctitatis ostendendo denarium diur
num, i. eternam beatitudinem, que est illa merces
de qua pater dixit Christo, ut habetur in eodem capitulo:
Voca operarios et redde illis mercedem. Ad
hoc enim dei filius, qui dicit Jo. xvi. Exivi a
patre et veni in mundum. Ad hoc dico exivit
principaliter ut homines stantes ociosos et nichil labor
antes vocaret et conduceret ad labora
ndum et operandum in vinea sua, s. ecclesie. Vel
in vinea sua, s. iusticie. Cuius secundum Crisostomum
tot sunt vites quot virtutes. Secundo exivit in
locum discipline ad doctrinalem erudicionem.
Ipse enim est ille de quo ipse dicit Luc. viii.
Exiit qui seminat seminare semen suum. Ad hoc
enim ipse qui a patre exivit et venit in mun
dum verbi sui exivit ut seminaret et compleret
orbem precioso semine, quod est verbum dei Luc. viii.

Istius autem seminis secundum quod ipsemet predicat in eadem parabola Luc. viii. Una pars cecidit et adhuc cadit secus viam .i. in cordibus superborum que sunt demonum suggestionibus pervia et ista pars non fructificat. Quia volucres celi scilicet ipse diabolus devorat illa. Tollit enim demones verbum de cordibus superborum ne credentes salvi fiant. Quedam autem pars cecidit et adhuc cadit supra petram .i. super corda hominum pertinacium que non credunt domino tactu nec compaciuntur suis proximis propter suam duriciam et iniquitatem. Nec ista etiam fructificat. Quia cum humorem non habeat semper sicut radices non mittit propter quod statim exsiccatur. Quedam autem cecidit et adhuc cadit inter spinas .i. super corda cupidorum et mundanorum hominum que a diviciis seculi et iocunditatibus sollicitudinibus que tamquam a spinis pungitur et laceratur et ista etiam non fructificat. Quia exorte spine suffocant illam. Quarta vero pars cecidit et adhuc cadit in terram bonam .i. in corda iustorum et devotorum hominum. Et ista sola fructificat et alia fert ~~affert~~ fructum tricesimum scilicet in primis incipientibus, alia sexagesimum scilicet in viduis et penitentibus, aliqua vero centesimum scilicet in virginibus et innocentibus. Exivit igitur Christus ad seminandum semen doctrine salutifere .i. verbum celestis sapientie quod quidem semen secundum deum est medium fructificat, sed in pluribus perditur. Sed hoc non est propter defectum aliquem ex parte seminantis sed propter indisposicionem terre .i. cordium super quam cadit. Tercio dico quod exivit Ihesus in campum pugne ad civitatem congressionem(?). Ante adventum enim Christi dyabolus principabatur in mundo et in pace homines possidebat quia omnes pro maiori parte erant peccatores. Sed dei filius qui est ille forcior superveniens et armatus humanitate nostra in campum pugne exiens debellavit ipsum. Unde ipse dixit secundum hoc Jo. xii. Nunc princeps huius mundi eicietur foras. Venit ipse enim in campum istum .i. in mundum ad pugnandum exiens eiecit illum de mundo et abstulit illi electos omnes quos possidebat. Ipse enim Christus est ille de quo dicitur Apoc. vi. Vidi dicit Jo. Et ecce equus albus et qui sedebat super eum habebat arcum et data est ei corona et exivit vincens ut vinceret. Iste equus albus significat Christi corpus ab omni peccato immune. Sessor autem huius equi est ipsius Christi anima qui sedebat super corpus suum. Quia sibi in omnibus corpus suum obediebat. Hic sessor habebat in manu sua .i. in potestate sua arcum .i. libertatem faciendi iudicium et iusticiam. Et data est ei corona .s. universalis dominii. Sed quod sessor iste cum equo suo dei .i. anima Christi cum suo corpore exivit semper ad pugnandum cum demone mundi huius possessore. Exivit dico vincens semper ipsum ut vinceret eundem et mundum et etiam mortem. Dicit enim apostolus quod absorta est mors in Christi victoria. Quarto dico quod Christus iudicem(?) ita exivit pro salute hominum exit de templo anime propter criminalem transgressionem. Idem est statim supra quod nichil eiciat Christum de templo anime nisi solum peccatum mortale. Unde in signum huius ipse propter peccata et malicia iudeorum exivit de templo. Exivit inquit Ihesus de templo. Ipse enim est qui figuratur ille angelus de quo dicitur Apoc. xiiii. Et alius angelus exivit de templo. Et signanter dicitur alius. Quia ab omni alio angelo distat in infinitum. Si nos volumus illud quod omnino velle debemus quod Christus non exeat de templo nostre anime sed quod in ipso semper maneat, oportet nos operari fideliter in sua vinea. Quia de quolibet nostrum in psalmo dicitur Exibit homo ad opus suum etc. Ergo dum tempus habemus dicit apostolus secundum ad Gal. vi. operemur bonum ad omnes. Oportet etiam quod suscipiamus semen eius in bona terra .i. in devota et fideli anima. De tali enim dicitur Luc. viii. Qui verbum dei retinet et fructum affert in paciencia. Oportet etiam quod viriliter pugnemus in hostili(?) pugna. Quia si quod in nobis est faciamus, deus expugnabit pro nobis inimicos nostros. Eccl. iiii. dicitur Agonizare usque ad mortem pro iusticia et deus pro te expugnabit inimicos tuos. Oportet etiam quod vitemus omne peccatum mortale in tota nostra vita. Quia existente peccato in anima Christus non potest in ea manere. Ad hoc enim hortatur nos propheta Ys. lii. dicens omnibus. Recedite, recedite, exite inde. Pollutum nolite tangere .i. peccatum quod animam pollutam reddit. Et si contingat nos propter infirmitatem

aliquod peccatum mortale commiserit, statim exeamus
inde per veram penitentiam. Deus enim pater dixit
Christo sicut habetur Ysaie xlix. Servavi te ut
diceres hiis qui vincti sunt exite. Vincti dicuntur
peccatores vinculis, apostolus etiam dicit ad Hebr. xiii.o
Exeamus ad eum .i. ad dominum Ihesum Christum
extra castra .i. extra omnia peccata et exeamus
portantes improperium eius scilicet Christi, ut por-
temus in nostris corporibus, et etiam in cordibus
per veram penitentiam stigmata Christi. Exeamus
ergo virum ab istis castris .i. a peccatis que sunt
diaboli castra. Quia ut dicitur Mt. xiii.o In fi-
ne mundi exibunt angeli et separabunt
malos de medio iustorum, et mittent eos
in caminum ignis. Quia ad hoc erit tunc ius-
ticie sententia. Tunc enim sicut dicitur Zach. ix.o Exi-
bit ut fulgur iaculum dei, id est iusta sententia
dei interficiens malos. Circa tertium
ubi tangitur amissione deliciose claritatis
In lucis absconsione cum dicitur Et abscondit
se. est sciendum quod Christus abscondit se a peccatoribus
quadrupliciter videlicet Subtractione gratificatis
influencie. Occultatione refulgentis
sapientie dilatione confortantis po-
tencie et execucione finalis sententie
Primo dico quod abscondit se a peccatoribus
subtractione gratificatis influencie
.i. gracie dei, qua deus homini non subtrahit nisi
propter peccatum per qua subtractionem dicitur deus fa-
ciem suam abscondere peccatori. De hoc dicitur propheta
Ysaie lix.o Iniquitates vestre dicit peccatoribus
diviserunt inter vos et deum vestrum. Et
peccata vestra absconderunt faciem eius a vobis
ne vos exaudiret. Pessima est pro
hominibus ista subtractio ad quam sequitur divi-
ne faciei absconsio. Et ad istam sequitur
quod deus non exaudit hominem ad meritum
vite eterne Io. ix.o Deus peccatores non
exaudit. Dico etiam quod deus abscondit fa-
ciem suam a peccatoribus occultatione refulgen-
tis sapientie. Occultat enim deus malis homi-
nibus claritatem sue sapientie per quam re-
gantur homines in via dei, sine qua omnis
homo est in errore devio, et in periculo
mortis eterne. De ista absconsione dicitur
Job xxxiiii.o Ex quo deus abscondit vul-
tum suum .i. suam sapientiam per quam ipse consi-
deratur secundum quod homo consistat per vultum, quis est qui con-

templetur eum .i. qui consideret de ipso aliquid necessa-
rium saluti, quasi diceret nullus. Quibus sapientibus
dicitur in ps. Et custodiret hec scilicet saluti necessaria, et
intelliget misericordias domini .q. diceret nullus, nisi
qui est sapiens sapientia celesti. Abscondit ergo
deus sic vultum suum .i. sapientiam suam a peccatoribus
Unde verum est quod dicitur Job. — de deo Qui in
manibus .i. malis et impiis hominibus abscon-
dit lucem. Tercio dico quod deus abscondit se a
peccatoribus dilatione seu suspensione confortantis
seu liberantis potencie. Sepe enim deus propter
peccata homines peccatores, et in medium iustos fla-
gellat homines in hac vita, et sustinet quod
flagellentur per alios propter peccata vel etiam propter ali-
as causas, et in tantum flagellat eos et per-
mittit flagellari quod videtur eos dereliquisse
sicut dixit Christus de seipso Mt. xxvii.o Deus deus
meus ut quid dereliquisti me. Videbatur enim
deus pater ipsum dereliquisse tradendo ipsum in ma-
nus peccatorum. Tunc enim absconditur deus ab hominibus
quando suspendit ad tempus potentiam suam, et differt ad
tempus liberare eos. De hoc exponitur illud Abacuc
iii.o Ibi .i. in tribulationibus hominum sancte
iustorum abscondita est fortitudo eius. Que
quidem abscondita, ante faciem eius ibit mors
dicit propheta Egredietur diabolus ante pedes
eius stetit et mensus est terram. Abscondita ergo
fortitudine dei, mors et diabolus vadunt ad af-
fligendum homines terrenos, et mensurant eos
.i. virtutem et pacientiam eorum. Sic enim abscon-
dit faciem suam a iudeis frequenter, tradens eos
in manus Assyriorum, Caldeorum et Romanorum
et suspendit ad tempus potentiam suam, et distulit
et adhuc differt. In cuius signum ut habetur dicitur
Abscondit se ab eis. Quarto dico quod abscon-
dit se deus a peccatoribus, et abscondet se in
die iudicii execucione condempnationis sententie
In die enim iudicii totaliter abscondet se ab
eis quantum ad misericordiam dicens eis Mt. xxv.o
Discedite a me maledicti etc. Abscondit
dico totaliter quantum ad misericordiam, nisi quod citra
condignum puniet eos. De hoc exponitur illud quod dicit
deus peccatoribus Deut. xxxii.o Abscondam fa-
ciem meam ab eis scilicet a reprobis, condempnan-
do eos, et finalem execucionem demandabo
Et considerabo novissima .i. ultima eorum sup-
plicia que erunt inseparabiliter peiora penis
quod pessimus est ista absconsio per quam ut ...

euadat d^r. sanctus Job ita dicens deo Job. xiiii^o Quis mihi hoc tribuat ut abscondas me s[ecundu]m passio[n]e tue m[isericord]ie / donec p[er]transeat furor tuus .i. iusticia tua qua app[re]hendis q[ua]si furiosus / Cont[ra] reprobos ip[s]os condempnando / Certe qui vult euadere ista abscon[si]onem dei / oportet q[uod] p[ri]mo et abscondat se / et q[uod] eciam no[n] abscondat se / Oportet enim q[uod] abscondat se in v[ir]tute d[omi]nice passionis / Vnde dicitur Ysa[ie] ii^o. Ingredere in petram / absconde in fossa humo a facie timoris d[omi]ni / Abscondi debet h[om]o in fossa humo .i. in plagis corporis d[omi]ni / q[uae] in manibus et pedibus p[er] nos fuit fossa / In illis enim foraminibus debet se homines abscondere cogitatione iugiter de d[omi]ni passione / Ibi enim p[er]manent tuti esse ab illis auibus infernalibus / ne capiatur ab eis / Oportet eciam q[uod] no[n] abscondat se occultando peccata sua uel excusando / sicut Adam credidit se abscondere a facie dei / sicut d[icitu]r Gen[esis] iii^o. Item q[uod] no[n] abscondat scelera sua qui ipsa confiteatur. Quia ut d[icitu]r Prou[erbiorum] xxviii^o. Qui abscondit scelera sua no[n] diriget / qui autem ea confessus fuit / et reliquit ea / m[isericordi]am consequetur. Oportet eciam q[uod] abscondat v[er]ba dei in corde suo Job xxiii. d[icitu]r. In sinu meo abscondi verba eius / Et in ps[almo] d[icitu]r .i. In corde meo abscondi eloquia tua / Item oportet q[uod] no[n] abscondat peccata sua / no[n] solum q[uantu]m ad confessionem / s[ed] et q[uantu]m ad satisfactionem / Vnde d[icit] .i. iustus Job .xxxi^o. Si abscondi q[ua]si homo peccatum meum / et celaui in sinu meo iniquitatem mea[m] / q[uasi] dicat / non abscondi / Re uera si sic nos h[ab]eamus in abscondendo / et no[n] abscondendo / deus tandem abscondet nos in abscondito tabernaculi sui s[e]c[un]d[u]m celestis in quo gustabimus de multitudine dulcedinis sue / De qua d[icit] p[ro]pheta in ps[almo] Quam magna multitudo dulcedinis tue d[omi]ne / qua[m] abscondisti timentibus te / Quod nobis ipse prestare dignetur. Amen.

f[eri]a ii^a post d[omi]nica[m] de passione :—

Qui credit in me flumina de uentre eius fluent aque uiue. Jo. vii^o.

Hesterna die in p[ri]mo s[er]mone actum fuit de p[ri]ncipali effectu passionis d[omi]nice qui fuit redemptio humani generis / Et eiusdem a morte peccati resuscitatio / Quia dies enim passionis d[omi]nice vidit Habacuc in sp[irit]u / ante multa anno[rum] milia / et gauisus fuit de ipsa visione / In s[ecund]o autem s[er]mone actum fuit de quodam effectu s[ecund]ario / qui p[er] d[icta] quodammodo negatus et p[ri]uatus vz. de subtractione diuine potencie / et gr[ati]e que subtrahit deus in p[er]manencia p[e]ccatoribus p[ro]p[ter] ingratitudinem / Quia s[ecundu]m ingratitudinem tanto b[e]n[e]ficio / nec ip[s]um suis nec operibus regraciatur / In ista vero septimana feria / et in qualibet alia tota huius ebdomade / agitur de quibusdam effectibus ap[er]tius et potentius / Quorum p[ri]mus est infusio gr[ati]e per quam credentes / ac de peccatis penitentes / Et de isto agitur ista die / Vnde eccl[esi]a recitat hodie in ewangelio quod scribit Jo. vii^o. / et incipit. Miserunt principes et pharisei ministros etc. In quo d[icitu]r q[uod] Jh[esu]s clamabat dicens Si quis sitit ueniat ad me et bibat / Qui credit in me flumina de uentre eius fluent aq[ue] viue. Sequitur v[er]bum ewangelii. Hoc autem dixit s[ecundu]m v[er]bis de sp[irit]u .i. de gr[ati]a sancti sp[iritu]s / q[uem] accepturi erant credentes in eum / Verum q[uonia]m sp[iritu]s sancti gr[ati]a infunditur hominibus v[irtu]te ac merito d[omi]nice passionis / Adhuc tamen requiritur ad hoc vera penitencia per quam disponuntur homines ad diuine gr[ati]e susceptionem / Penitencia enim s[ecundu]m Crisostomum sup[er] Math[eum] Cor emundat sensus illuminat / et ad diuina[m] susceptionem humana[m] p[re]parat precordia / Per veram eciam penitenciam applicatur v[ir]tus passionis d[omi]nice dispo[sitioni] patienti Ideo legitur hodie ep[isto]la que scribitur Jon[e] iii^o. et incipit / Factum est v[er]bum d[omi]ni ad Jonam s[ecund]o etc. In qua d[icitu]r quod Niniuite qui erant infideles / et magni peccatores egerunt penitenciam ad predicationem ip[s]ius / p[ro]p[ter] qua[m] et in fine d[icitu]r Misertus est d[omi]n[u]s p[o]p[u]lo suo / Certe multo fortius xp[ist]iani peccatores debent agere penitenciam de peccatis suis ad predicationem xp[ist]i / qua[m] omni die mater eccl[esi]a s[an]c[t]a eis refert / Et ne sicut ipsemet xp[istu]s d[icit] de se ip[s]o. Ipse longe plus est q[uam] fuit Jonas / Et ecce magis plus q[uam] Jonas hic. Si u[er]o agant veram et dignam penitenciam misereb[itu]r eorum d[omi]n[u]s infundendo eis gr[ati]am p[er] qua[m] peccata deleantur / Et quemadmodum adducitur hodie in medium Jonas qui expresse figurat xp[istu]m / Et q[uantu]m ad passionem et q[uantu]m ad sepulturam / et q[uantu]m est ad [ri]u[er]em

Sicut em Jonas fuit i ventre ceti devo
ratus / et in ipo mansit p triduu / et die
tercia fuit liberatus / Sic xpus fuit p iude
os ad morte traditus / et in corde terre
fuit conditus / et die tercia a sepulchro libe
ratus / Sicut dicit Salvator . Ipe innuit Mt . xxi° xii°
adductus dico fuit Jonas i mediu ut
evidentur innuat q merito passionis xpi per
Jona figurati deus peccatoribus misertus infu
dendo eis gram p qua peccata delent /
Jonas eni interpretatur columba / et signat gram
sps sci / de qo dr Mt iii° Qd descendit in
spe columbe / Nec immerito gra sps sci dicat
Salvator ubi supponit Qui credit i me
et cetera Que vba sunt sic ordinanda fflu
mina aque vive fluent de ventre eius
i . de corde eius / qui credit i me / Et sm
hoc xpus dns in vbis quanta sit gre effi
cacia apte innuens exprimit tria videlicet
Pfectionem donum fecundativum / Excellentem
usus pfatum / Et descripcionem sbi recepti
Primo dico exprimit pfectionem donum fe
cundativum / In aque vive condicione / cum p
mittit fflumina aque vive i . gre sps sci
q aias in peccatis mortuas vivificat et
fecundat Juxta illud Jo . vi° Sps e qui vi
vificat / Secundo exprimit Excellentem
usus pfatum in continuacione / cum
addit fluent de ventre eius /
i . de corde eius / Certe qui ht in mente
sua dei gram / no est contentus q in se vi
vat p ipam / sz eciam bn docendo / et exempla
vite demonstrando alys bona continuat / et ad
alios diffundit / No quidem effective / sz so
lum dispositive / et exercitative / De isto
fluxu expom pt illud qd dr in ps Fflabit
sps eius et fluent aque / Cum em sps scus pflat
mentem hois / infundendo ei gram / de mente
ipius sic pflata vivificata / et fecundata
fluunt ad alios aque . s . gracie eo mo quo est
dictum / Tercio tanget descripcionem sbi recepti
In fidei formacione / cum subdit Qui credit
i me / Certe sbm divine gre receptivum
no est ille / qui solu credit deo / vel qui
eciam credit q deus est / Quia demones credunt
et contremescunt / Sed solu qui credit in
xpm i . qui fide formata credit in ipm
et in tali qui fide operante p dilectionem / est

fides viva no mortua / operosa / no ocio
sa / sicut habetur dicitur in Canonica Jac . ii° c° Cre
dens g in xpm / est sbm receptivum gracie
vivificativus Juxta illud qd dicit Salvator Jo . xi°
Qui credit i me eciam si mortuus fuerit vi
vet / Concludat g fflumina aque vive et cetera // Circa
primu sciendum q gra sps sci / convenienter intel
ligitur p aquam vivam / Aqua em viva ad litteram
Mortua vivificat / Sterilia fecundat /
Lutosa mundificat / Estuosa refrigerat /
Sic dico q divina gra / vivificat mortali
tate / ffecundat sterilitatem / Mundificat obsce
nitate / Et refrigerat cupiditate
Primo dico q divina gra Est aqua vivificans
mortalitatem / Peccator em qui e in peccato mor
tuus est sm Aug . supra in esse moris /
Sed cum ad dm convertitur scilicet p gram
vivificatur / Unde de gra sps sancti dicit
deus Ezech . xxxvi° Dabo vobis spm i .
gram sci sps / et vivetis scilicet spirituali vi
ta / Hec e em p figuram illa aqua viva
de qua loquitur Salvator Jo . iiii° dicens
illi mulieri Si scires dei donu / et quis e
qui dicit Da michi bibe / tu forsitan petis
ses ab eo / et dedisset tibi aquam vivam i .
gram vivificantem aiam mor
tuam / et constituentem in esse spirituali
et gratuito / Aiam p peccatum i mortalitatem
inductam / Secundo dico q e aqua ffecundans
sterilitatem / Aia em in qua no est dei
gra / sterilis e et sine fructu i . sine ullo
et operibus meritorys / Sed cum in ea descen
dit sps sca gra / statim fecundat / et pfert
bonorum operum fructus / Unde de illo viro dicitur
in primo ps Et plantatum est tamquam lignum
qd plantatus est secus decursus aquarum / per
quas mistice intelliguntur dona gre / Quod
quidem lignum fructum dabit in tempore suo
et cetera usque ibi Prosperabitur / Peccator em
carens ista gra / ht aiam sterilem et are
tudam sicut terra / que no irrigatur aquis e in
fecunda / Unde dicit sic peccator loquens deo in ps
Aia mea sicut terra sine aqua tibi / Sic em aiae
sterilis sine gra / sicut terra sine aqua / Tercio dico
q divina gra e aqua expians vicorum ob
scenitate Est em p figuram illa aqua aspersionis

Num. viii. Cu qua quide aqua aspgeba
ois homo/ qui sm lege erat imudus/ et
sic mudabat/ Vn ante illa aspsiom re
putabat imudus/ Sic dico q nisi pc
cator aspgat septies .i. cont septe pcca
ta mortalia/ aqua ista .s. dine gre sp
e imudus/ Hec ees est p figam aq. Jor
danis/ in qua qui lotus fuit septies/ ut
e dem mudabit ab omi pcca lepra/
sicut Naama ad ltam fuit mudatus
Hec ee ia e illa aqua de qua dr de pe
nitetib Ezech. xxxvi. Effuda sup uos
aq muda .i. gram oib pcca mudifica
tiuu/ Et mudabimi ab oib inqinamet
vris/ Quarto dico q e aq refrigeris/ ac
mala cupidite Honor .s. mudi volup
tatu carnis/ et appetitu mordiatu sec
lis/ aqua em ista omem talem appe
titu refrigeat/ et sitim extiguit De ta
aqua dr Saluator Jo. iiii. Qui bibeit
ex aq qua ego dedero/ no siciet itez .i.
no appetet mordinate illa q sut dei/
De ita aqua q refrigeat/ ymo extiguit
in corde hois cupidi igne et estu aua
ricie dicit Ecci. iii. Sicut aq extiguit
igne/ ita elcosina/ que sp dat p gram
no p vana glam extiguit pccm sp
auaricie/ Dicat g quilibz nrm xpo/ cu
illa muliere Jo. iiii. Dne da nob hac
aqua .i. tua gram/ viuificate corda
mortua/ Fecudante sterilia emudan
te fetida/ Et refrigeante corda fuida
calore sp male cupiditatis/ Dne da
nobis ista aqua/ ut fiat in quolz nrm
fos aque salientis .i. salue facientis i
vita etna/ sicut tu pmittis Jo. iiii. Et
dte ipe xps psto est dare aqua ista gtis
petetib/ et no petit aliqd salariu sm
Cris. nisi em deuota orom/ Ego dr
ipe Apoc. xxi. dabo bibe de fote aque
viue/ gtis/ Amplimu debem desidera
re ista aqua/ q p ipam e in hoie/ Sple
dor ad ospiceda/ Est em aq sapie Sal
uatois Ecci. xv. Sapor ad reficiendu
Est em aq refectois/ de q dr pspha in ps
Sup aqua refectois educauit me/ sp
Vigor ad ascedendu Hec ei e p
figam illa aq. qua posuit angls ad cap.
Helye Posuit em ad cap. eius panē et aqua
Et in forti illius huatia ambulauit usqz
ad mote dei oreb. sicut dr iii. Reg. xix.
Decor ad ospiandu/ Qui em aq ista la
uat facie sua Juxta c. Saluatoris Mt. vi.
Vnge cap. tuu et facie tua laua/ Ha
bet ospacom decora/ et hoib gciosam
Vn dr aie pccatrici/ que ondit exterius
indecora ospacom Ezech. xvi. Aq
no es lota in salute/ Proch dolor mul
ti sut qui nichil hnt de aqua ista/ Quia
p pcca sua derelinquut fote aq viue .i.
dm Jere. ii. dr ipe de pccoribus Me dereli
querut fote aq viue/ Sed hnt mor
tua habudancia aq pcca/ Aqua .s. te
nebrosa ignorancie De qua dr in ps te
nebrosa aqua in nubibus aeris .i. i pccoribus
precipue supbis q p acca volat/ Aqua
est pcellosa arrogacie et mobedie/
Hec e aqua odictois/ p qua oaradicit
et resistit deo/ et plato/ De ista aq dr
Ds in ps pccori Probaui te apud
aqua odictois 2c. Aqua est turbida
iracudie De qua Ezech. xxxiii. Aq
est fetida luxurie/ q est aq Egypti/ que
fuit in sagne oursa sicut hr in Exo. Et
in ps dr de illa Couertit sp deus .i. quati
pmisit aqs eorum in sagne/ et occidit
pisces eorum/ Qua re ia hoies q mo
rat in ita aq fetida omi vita gre sut
pruati/ Aqua est gelida odii et inuidie
de qua hr p figam Ecci. xliii. Gelauit
ab aq cristallus/ Hoies em inuidi/ et
qui pximos odiut/ quia sut sine huore
gre et mie hnt corda gelida tmqm cristallo
Cristallus dr p duricia et malicia cm
Aqua est fluida auaricie De quo da ei
dr Gen. xxxvi. q inueit aqs in soli
tudie Qui sigt hoiem cupidu et auarū
Talis ei in solitudine .i. in corde suo
solitario/ qui nemine amat nisi seipm i
ueit aqs calidas .s. mudane sollicitudinis
et amoris imoderatissimi/ ad habedu
diuicias scli Possesst ita septe aque
et mortifere/ placeat deo q p aq fue
gre aque ite pciosissime expellant/
Circa scdm vbi xps expruit/ Vsus

per sanctam excitacionem. In ipsa contricione, tunc
dicitur flumina fluunt de ventre eius. Re vera qui
habet in corde suo aquam vivam divine gracie, si bene
utitur ipsa, quam sanctificat et bene usu ipsius
exequitur, statim de ventre eius, id est de corde
ipsius qui dicitur venter hominis, fluunt semper ad
alios flumina, id est dona spiritus sancti. Non quidem
quod talis homo ista flumina in aliis efficiat,
sed bene vivendo, bene docendo, et exempla vite
sanctitatis ostendendo, disponit homines alios
ad donorum carismatum recepcionem. Secundo
dicit quod aqua gracie que est in homine refluit in
deum per lacrimosam confessionem. In hominem
ipsum per austeram maceracionem. In ec
clesiam per famosam predicacionem. Et
in proximum per misericordiosam compassionem
et luculosam edificacionem. Refluit primo
dico in deum per lacrimosam confessionem.
Dicit enim propheta in psalmo: Confitemini domino
quoniam bonus etc. Sequitur: Dirupit petram,
id est cor durum et siccum peccatoris per graciam spiritus sancti
quam ei deus percipere infudit, et fluxerunt
aque, scilicet lacrimarum, sicut fluxerunt ab oculis
Magdalene Luce vii° et Petri Luce
xxii°. Abierunt in sicco flumina, id est in sicco
corde prius abierunt flumina [cancelled]
donorum carismatum, ex quibus
fit refluxus in deum per lacrimosam confes
sionem et oracionem. Secundo refluit in hominem
ipsum per austeram maceracionem. De isto
refluxu dicitur Judith v°: Domine cum exires
de Seyr, terra mota est, celique et nubes
stillaverunt aquis, et montes fluxerunt a
facie domini. Per Seyr, que fuit terra Esau,
significatur cor hominis carnalis et peccatoris, de quo
exit deus per dilectionem peccatorum, qui intrat in
ipsum per veram penitenciam. Tunc enim exit ab
ipso magis peccator est, et intrat in ipsum
eum efficiendo iustum. Christus ei a peccatore
cordis exit per peccatum subtrahendo ei graci
am. Tunc enim exit ab eo magis ipse prius
fuit iustus, et sic exit ab eo excedendo ius
ticiam. Sed qui vere penitet, tunc exit ab
eo magis peccator fuit, excedendo iram
et reddendo ei suam graciam. Et tunc recte potest
dici quod terra, id est anima ipsius, mota est per dolorem
et contricionem. Tunc etiam potest dici quod celi et
nubes, id est viri penitentes et iusti, stil

laverunt aquis spiritualis graciarum per quas fit refluxus
in hominem totum per abstinenciam et austeram
maceracionem. Tunc etiam potest dici quod montes
fluxerunt a facie domini. Peccator enim qui prius
fuit mons per superbiam, cum vere penitet et fa
cit dignos fructus penitencie, tunc fluit a facie
domini, id est qui seipsum annichilat per humilitatem et
timorem. Refluit etiam tercio in ipsam ecclesiam
per famosam et fructuosam predicacionem, quod
multum desiderat vir iustus dicens Deuteronomii
xxxii°: Concrescat, id est perficiat in aliis, ut plu
via doctrina mea, que facit crescere fruges;
fluat ut ros eloquium meum, id est per meum elo
quium fluat in auditoribus ros gracie dei.
Refluit dico quarto in proximum per mise
ricordiosam compassionem et luculosam edificacionem.
De quo exponi potest illud quod dicit sponsa Canticorum
iiii°: Surge aquilo, glossa, id est discede diabole,
et veni auster, glossa, id est tu spiritus sancte, perfla
ortum meum, id est conscienciam meam, ut flu
ant semper ad proximos meos aromata illius,
id est bona opera et sanctitatis exempla, per que recre
entur corporaliter et spiritualiter edificentur. Sed pro
dolor multi sunt qui cum non habent aquam [struck through]
vivam divine gracie, non possunt de ipsorum cordibus
fluere flumina supradicta, nec refluunt in deum,
nec in seipsos, nec in ecclesiam, nec in proximos,
sed e contrario de ventre ipsorum, id est de cor
de, fluunt ad alios flumina pessima, scilicet pecca
torum opera et iniquitatis exempla, per que
sepissime alii moriuntur. Ista sunt flumina Ba
bilonis super que non est situs ad bene operan
dum, sed pigricia ad orandum; non est leti
cia ad consolandum, sed tristicia ad desperandum,
nisi deus homines iuvet. De istis fluminibus
dicit propheta in psalmo in persona peccatorum: Super flumina
illic sedimus et flevimus etc. Multum debe
timere ne quando iusti epulabuntur et exulta
bunt, ipsi fluant et pereant a facie dei. In
psalmo enim dicitur: Sicut fluit cera a facie
ignis, sic pereant, id est peribunt peccatores a facie
dei. Sequitur: Et iusti epulentur et exultent
etc. Circa tercium ubi Salvator expri
mit sibi receptivum condicionem. In fidei
formacione cum dicit: Qui credit in me. Homo
enim qui credit in Christum, id est fide formata
credit in ipsum, talis est salvus, est subiectum

receptum aque vive .i. gratie dei / Est est secundo
quod fides formata caritate et operans per dileccionem
per quam solum in xpm creditur / illustrat intelli
genciam ad cognicionem / Vnde ys. dicit viij°. secundum ali
am literam Nisi credideritis / non intelligetis
Ergo per oppositum si credideritis scilicet in xpm in
telligetis scilicet saluti necessaria / Quia ut dicitur ad
Heb. xj°. fide intelligimus aptata esse secula
verbo dei etc. Quia fides christi est lumen anime
Talis est fides confirmat in gratiam ad per
mansionem / Cum enim quidam discipuli recessis
set a xpo ipse dixit ad xij apostolos / Numquid
et vos vultis abire / Respondit Petrus
ex persona omnium Domine ad quem ibimus / scilicet a te rece
dentes / Verba vite eterne habes / Et nos
credimus et cognovimus / Quia tu es filius dei
Quasi diceret Petrus / Fides vera qua te cre
dimus esse verum filium dei / confirmat nos ut te
cum semper maneamus / et numquam a te recedamus
Non credentes enim in xpm ab ipso reces
serunt / Credentes autem / cum ipso permanserunt / sicut
dicitur ibidem / Talis est fides Impetrat bene
volenciam ad exaudicionem / Quia ut dicitur marci
ix°. Omnia sunt possibilia credenti / De tali enim
fide multis personis dictum est sicut habetur in ewangelis.
Fides tua te saluam fecit / Nichil enim peti
tur a deo sub tali fide, quin deus exau
diat / Saluator ei dicit in ewangelio. Si quid
pecieritis credite et fiet vobis / Talis est
fides Commutat continuam semper presentis vi
te / in glorificacionem et beatificam visionem / Sal
uator enim dicit marci ultimo Qui crediderit et
baptizatus fuerit saluus erit / Et Jo. iij°. dicit ipse
met xpus Qui credit in filium dei non iu
dicabitur scilicet ad condempnacionem / Qui autem non
credit iam iudicatus est / Quia non credit
in nomine vnigeniti filii dei / Et infra eodem
dicitur / Qui credit in filium dei habet vitam
eternam scilicet in spe vera et firma / quam ipsum non confun
det Qui autem incredulus est filio non vide
bit vitam eternam / Sed ira dei manet .i.
iusticia dei manebit super eum in eternum /
Credamus igitur nos in xpm tali fide / per quam
viuit / vita gratie in presenti / et euadet
mortem eternam in futuro et assequitur vitam glo
riam / Quam nobis prestare dignetur ipse qui istius
fidei verus auctor est Amen. Feria iij post
dominicam de passione:

Vos ascendite ad diem festum.

Jo. vij°. Hesterna die sicut dictum fuit / reducit mater
ecclesia ad memoriam fidelium effectum quendam affectum
et promotum passionis dominice / Qui est infusio gratie
quam infudit deus fidelibus suis merito dominice
passionis / Hodierna vero die reducit ad eorundem
memoriam effectum alium promotum / qui est exhibicio
latrie / Ante mortem enim xpi non iudei nec
gentiles adorabant deum / non impendebat ei
cultum latrie eo modo quo debebat / Vnde omnibus
tunc poterat dici illud verbum xpi Jo. iiij°. Vos a
doratis quod nescitis / Sed post mortem ihesu
xpi virtute ac merito sue passionis multi de
Judeis / et plurimi de gentibus facti sunt veri xpiani
qui adorant deum in spiritu et veritate / Vnde pro
pter quod statim incepit post mortem xpi / impletum
est verbum eius quod dixit Jo. iiij°. Venit hora
et nunc est / quando veri adoratores adorabunt
patrem in spiritu et veritate / Nam et pater
tales querit qui adorent ipsum / Propter hoc ergo
xpus dominus sue passioni propinquus monuit
apostolos ut ascenderent ad diem festum / et deo
verum cultum latrie exhiberent sicut dicitur in ho
dierno ewangelio. De quo sumptum est verbum propositum
Vos in ascendite ad diem festum / Ad quod
quidem festum ipse est ascendit / ut ipsos exemplo
suo in ista virtute latrie confirmaret sicut habetur
in 1° ewangelio quod hodie legitur / quod est
scriptum Jo. vij°. et incipit Ambulabat
ihesus in Galileam etc. / Vt autem credatur quod
exhibicio cultus latrie sic creuit in hominibus
merito passionis dominice Ideo legitur hodie ecclesia
loco epistule illa que legitur Dan. xiiij°. vbi dicitur
Quod congregati Babilonij petiuerunt a Re
ge Babilonis ut danielem qui Bel destru
xerat mitteret in lacum leonum quod et
factum fuit / Sed virtute diuina liberatus fu
it / quo quidem liberato dixit ille Rex
Magnus es domine deus danielis In quibus
autem sub typo danielis fuit figurata passio
Saluatoris / qui ad peticionem iudeorum /
fuit missus in lacum leonum .i. traditus
in manus impiorum / qui eum crucifixerunt / Sed
virtute sui patris fuit liberatus / quia per gloriam
eius a morte surrexit Juxta quod ipse petiue
rat ab eodem suo patre dicens illud verbum ps.
Salua me ex ore leonis / Et inde est quod
ecclesia dicit in persona eius in ?? dicens De ore le
onis libera me domine / De ore quidem illius
leonis de quo ipse dicitur est in ps. / Aperuerunt

Feria iij post dominicam de passione

sup me putes os suu s. leo rapiens 2 rugiens
Sed quid / Certe ipse postq̄ resurrexit a mor
tuis sue mortis mito. Vel destruxit .i.
cultura ydolorum q̄ p totu mundu cessac fecit.
Vt igit̄ exemplo sui at discipulorum suorum inuita
ret omnes homines ad seruiendum deo et exhibe
dum ei verum cultu latrie. Ipse ascendit de gali
lea in ierlm ad diem festu scenophegie /
voluitque quod apli ascenderent dicens eis verbu
ppo[m] Vos ascendite ad die festu. In quo quidem
verbo ipse qui fuit et est verorum exemplar perfec
tionis post se nos omnes trahere papiens tria
facit. Primo eligit statum perfectum. Secundo exp[l]it
expeditum. Tertio prestituit tempus quietatum.
Primo dico eligit illos qui sunt perfecte et p
ficiendo perfecta dicens Vos. Illi enim qui sunt
perfecte / et perficiendo ad perfectionem deducti intelli
gunt p hoc pronomen vos. De talibus dicit xpus
Jo. xvi[o]. Ipse pater amat vos / quia vos me
amatis / et credidistis quia a deo exiui. Cer
te nemo est ydoneus ad attingendum culmen per
fectionis nisi qui amat xpm / et nisi qui credit
quod xpus a deo patre exiuit. Sed verus deus
Tale enim hominem amat deus pater / et sibi tribu
dit caritate que est secundum aplm vinculum perfectionis.
Secundo innuit motu quo sunt attingere / cum
subdit ascendite. Descensus enim est motus ad
defectum. Sed ascensus est motus ad perfectionem. Ille ergo
qui est exul in hac valle lacrimarum disponit
in corde suo ascensiones ut scriptum est de vi. in
dn[o]. Talis potest p 1[ros] ascensus perfectionem at
tingere et tandem diuinam visionem / Quia
ut habetur dm in ps Per 1[tas] ascensiones deus
deorum videbitur in patria celesti. Tertio pre
figit tempus in quo sunt quiescere cum subdit
ad die festu. Omnia enim festa que de mandato
dei celebrantur in hac vita reuitant illa
festiuitate que celebratur continue in celo et ce
lebrabitur in eternum. Certe illud festum il
ludque supremum gaudium erit tempus omnis deside
rii quietatis. Alibi enim non potest esse quies.
Fecisti nos domine ad te dicit aug[us] in .li. Co
fessionum / et inquietum est cor nostrum donec quiescat
in te. In quo nunquam perfecte quiescat / nisi in
festo celesti. Illud enim festum est sabbatum
gloriosum in quo erit perfectissima requies ppter quam
esse vocauit deus diem septimam sabbatum
.i. requiem. Et de quo dixit s. hi. Exo. xxi.

Clemento ut die sabbati sanctifices. In omni enim
festo quod debet esse quedam animi requies debe
mus recordare illius festi eternum in quo perfectissi
me quiescemus. Dicat ergo. Vos ascendite ad
diem festu. Circa primum ubi xpus eligit
statum perfectum / sciendum quod illi soli sunt perfecte et
perficiendo ad perfectionem venire / qui habent mun
diciam in affectione / Sapientiam in eruditio
ne / Refulgenciam in conuersatione. Et effica
ciam in operatione. Primo dico quod illi soli sunt
perfecte et perficiendo ad perfectionem deducti / qui
habent mundiciam in affectione. Quibus dicit xpus
i[d] Jo. xiii[o]. Vos mundi estis scilicet ab omni
peccato mortali. Cum autem mundicia necessaria in
virtutibus perfecte potest. Querit ergo propheta in ps dicens
Quis ascendit in montem domini &c. Sequitur In
nocens manibus et mundo corde. Vnde ergo
dicit Saluator ma. v[o]. Beati mundo corde quoniam
ipsi deum videbunt. Que quidem visio secundum aug[ustinum]
erit sanctorum plena merces. Secundo dico quod illi soli
sunt conuenienter perfecte. Et perficiendo perfecta
qui habent sapientiam in eruditione .i. qui non
solum studet ad propriam perfectionem / verum etiam ad
perfectionem aliorum. Vere tales qui per doctrina
sua / et sapientiam qua habent ad erudiendum
dirigunt deuotos. Conducunt insipidos
et indeuotos et disponunt perficiunt in
perfectos. Tales enim sunt illi quibus dicit Saluator
ma. v[o]. Vos estis sal terre. Hoc dixit xpus
aplis quibus postea dixit ma. ult. Euntes
docete omnes gentes. Et ma. ult. Euntes in
mundum uniuersum predicate euangelium omni creature.
Et tamen / non solum hoc dixit aplis / sed etiam
in ipsis dixit hoc / omnibus iustis qui habent
sapientiam celestem. Vere doctrina iustorum
hominum est sal condiens et saporem tribuens
omni insipiencie huius mundi. De qua doctrina
dicit Saluator ma. v[o]. sub typo salis. Quod
si sal euanuerit .i. si doctrina in mundo sapi
ens cessauerit / in quo salietur / tamen non inuenietur
sal bonum quod possit condire insipientiam mun
di. Et si hoc sit. Ad nichilum valet ultra
status scilicet hominum nisi ut mittatur foras
foras dico statum iustorum / et conculcetur ab
hominibus .i. a demonibus qui alii dicuntur homines
sicut ibi ma. xiii[o]. Inimicus homo hoc fecit
glo. i. dyabolus. Tertio dico quod illi

soli pnt pficere in vtutibus Et pficacio pfici
qui hnt refulgenciam in qusacoe/ Qui
bus dicit xps Mt. v. Vos estis lux mudi
scilicet dirigentes devios/ Et p exepla sce qu
sacois seducentes eos in via veritatis/ Tales
em sunt lucerna accensa divino lumine/ q non de
poni sub modio sed sup candelabrum/ ut
luceat oibus qui in domo sunt scilicet ecclie
militantis/ Sic q dicit ide Salvator iustis ho
minibus/ Sic luceat lux vra .i. qusacio
exeplaris et honesta coram hoibus/ ut vide
ant opa vra bona/ et glorificent prem
vrm qui in celis est/ sicut h dnm Mt. v.
Quarto dico q illi soli pnt pficere i vtutibus
et pfectois culmine pfectois attingere/ qui
hnt efficaciam in opacoe/ Sine bonis et
et iustis opacoibus/ vba qtumcumque bona
ad pficiendum non sufficiunt/ sine quibus eciam
caritatis exepla minime pnt extendi/ Igitur
iuste opatos sunt necie/ et obsuacia ma
datorum dei/ Vn Salvator dixit aplis/ et in
ipis hoibus oibus. Jo. xvi. Vos amici
mei estis si feceritis q pcipio vobis/
Probacio ei dileccois sum Gregorium exhibi
cio e opis/ Vn qui dicit se deum diligere
et mandata ei non custodit/ mendacium
dicit/ Ad bn opandum hortatur nos sunt
xps dns/ Non solum vbis/ sed eciam et
exeplis/ Vn dicitur Jo. xiii. q postq la
uit pedes discipulorum xps/ dixit eis ita
Exeplum dedi vobis/ ut qadmodum feci
vobis/ ita et vos faciatis/ Sic g patz
qui sunt illi qui pficere pnt/ Sed pch do
lor multi sunt/ qui de pfcu ltm/ modicum
aut nihil curant/ Quia nec vba dei cu
effcu audiunt/ Quia non sunt ut videtur ex
deo/ quibus dicit Salvator Jo. viii. Qui ex
deo e vba dei audit/ ppterea vos non au
ditis/ q ex deo non estis/ Qui eciam imita
tur dyabolum/ cuius desideria pficiunt/ Quibus
dicit xps Jo. viii. Vos ex pre dyabolo estis
Ex pre em dyabolo sunt peccatores huius mu
di Non quidem p creacoem/ Absit/ Sed solum
p imitacoem/ Quia imitantur ipm sicut
filii prem/ Qui eciam vbis et factis xpm
blasphemat et inhonorat/ Quibus dicit
xps Jo. viii. Vos inhonoratis me.

Vere eciam multum huius Machaa sua phiben
te non pnt illuc ascendere/ quo xps iam as
cendit .i. ad gloriam celi/ Talibus em dicit xps
Jo. vii. Quo ego vado vos non potestis
venire/ Sed iustis viris qui hnt pfissas
condicoes quos ipse elegisse videtur. Iuxta illud
Jo. xv. Ego elegi vos de mundo etc. Et
qui pseuauit usque ad fine vite i dei
suicio/ non obstante quacumque teptacoe dis
ponit xps celeste regnum Iuxta illud qd dixit
aplis Luc. xxii. Vos estis q pmansis
tis mecum in teptacoibus meis/ et ego
dispono vobis sicut disposuit michi pr
meus Regnum ut edatis et bibatis sup me
sam mea in Regno meo — Circa sum
Vbi Salvator exprimit Motum expeditum
Motum s. quo pnt hoies culmine pfectois
attingere/ cu addit Ascendite. scdum q
motus qucienscumque attingendi pfeccoem/ est
elevatus animi/ et ascensus/ Videmus at
q ascensus corporalis fit a decursu in sursum
Vn sicut locus a quo incipit ascensus corporalis
e inferior q sit tinus ad quem fit ascensus
Videmus eciam q subtilia magis/ acutus ascendunt
quam grossa et spissa/ Calida eciam acutus as
cendunt quam frigida/ Exeplum de igne cuius pfu
e sum dicitur Sursum fieri/ Levia eciam oia
ascendunt/ et ponderosa descendunt Exeplum
de terra que q grauis e naliter descendit
Sic dico spualiter q illi qui volunt ex
pedite ascendere ad pfeccoem/ et tandem ad
celi gloriam/ opz q sint Inclinati p hu
militate Extenuati p austeritate Inflam
mati p caritate Exonerati p paupta
te/ Oportet dico q qui volunt expedite as
cendere ad pfeccoem/ oportet q sint inclinati
.i. q ponet se i ymo et in loco basso
p humilitatem/ Salvator ei dicit Luc. xiiii.
Sit cum hoie Cum invitatus fueris ad nup
cias recumbe i novissimo loco/ ut cum ve
nerit q te invitavit/ dicat tibi/ Amice
ascende supius/ et c. tibi gloria coram simul
discubentibus/ Quia sic concludit/ Qui se
humiliat exaltabitur et econverso/ qui se exaltat
humiliabitur Nos omnes sumus invitati ad
nupcias sacrales/ que celebrantur in
prima ecclesia pro concepcoem filii dei/ et nature

de nobis assumpte / Certe si invitatis in nupciis re-
cubamus in loco novissimo .i. si per humilita-
tem velim simus contenti loco inferiori et non
appetamus inordinate primatum in eterna
nupcias primos recubitus sicut faciebant pharisei
Mt 23 Luc 20 In fine dicet Christus qui nos invitavit
cuilibet nostrum Amice ascende superius scilicet ad
locum celestem / et tunc erit tibi gloria coram
simul discumbentibus .i. coram omnibus beatis / Hoc
enim meruit tua humilitas / Quia qui se
humiliat exaltabitur .i. ponetur in culmine
perfectionis / et in alto loco patrie celestis /
Econverso autem / Qui nunc per suam superbiam in-
digni et invitati loca prima occupant
cum rubore et confusione tenebunt tandem
locum novissimum .i. descendunt in infernum
2 Quia qui se exaltat humiliabitur / Secundo dico
quod oportet quod sint extenuati per austerita-
tem scilicet vite / Pingues enim et incrassa-
ti non sunt expediti ascendere / sed illi qui
ieiunando et carnem suam affligendo effi-
ciuntur graciles et tenues / Vel saltem fa-
ciunt ad hoc quod in se est ut sint tales cru-
cifigendo carnem suam cum viciis et concupis-
centiis / De tali enim persona dicitur Cant. 3o Que
est ista que ascendit per desertum scilicet penitencie / sicut
virgula fumi scilicet gracilis et delicata
et disciplinis corporalibus extenuata / De
quolibet tali potest dici illud quod dicitur per figuram Za-
charie 1o Ecce vir ascendens super equum
ruffum / Homo enim abstinens ab omni ex-
cessu cibi et potus / domansque carnem
suam ieiuniis / et conservans se ab omni carnis
lubricio / est vir scilicet virtuosus / et vir
ascendens super equum ruffum .i. super corpus
proprium sanguine plenum / Ascendit dico
quia facit carnem suam spiritui obedire
3 Tercio oportet quod sint inflammati per
caritatem / Videmus enim naturaliter quod calidum
et igneum semper ascendit / Sic dico quod qui vult
ascendere ad perfectionem / et tandem ad gloriam
celi / oportet quod sit ignitus et inflammatus
per caritatem / iiii Reg. 2o dicitur quod Helyas
ascendit in celum in curru igneo / Currus
igneus per figuram est caritas / que habet quatuor
rotas / Nam homo per caritatem primo dili-
git deum propter se et super omnia / Secundo seipsum
4 Tercio proximum sicut seipsum / Quarto corpus

proprium / quod est ex caritate diligendum / quia est capax glorie
Gloria enim anime redundabit in corpus / Certe
qui habuerit istas quatuor rotas / ascendet non so-
lum ad perfectionem in ista vita / sed eciam et ad ce-
li gloriam in curru igneo caritatis / aliter enim
quam in isto curru nemo ascendere potest / Quarto dico
quod oportet quod sint exonerati per paupertatem .i. per
contemptum terrenorum / Videmus enim quod homines
qui volunt expedite ascendere / exuunt
a se omne onus / et eciam spoliant se quibus-
dam vestimentis suis / quia onerati non possunt as-
cendere expedite / Sic dico spiritualiter quod volen-
tes ascendere ad illa que sunt sursum / omne onus
terrenorum oportet quod a se excuciant / que sunt
secundum Gregorium quedam corporis indumenta /
Oportet dico quod quilibet terrena a se excuciat per
contemptum / saltem quoad inordinatum amorem
Divites enim qui inordinate amant divicias
ad difficile intrabunt in regnum celorum / ut dicit
Salvator Mt. xix / et sic difficile quod est impos-
sibile scilicet omnino .i. inordinato amore / De
tali autem persona / que a se excutit terrena
omnibus .i. contempnit terrena / Nec ipsa
inordinate amat / dicitur Cant. viii Que
est ista que ascendit de deserto scilicet paupertatis sed
ascendit dico per contemptum omnium mundanorum
deliciis affluens scilicet spiritualibus / In corde
enim hominis in quo non sunt terrena .i. amor et
sollicitudo diviciarum / est affluencia spiri-
tualium deliciarum innixa super dilectum suum /
Et bene innixa / quia inter omnes virtutes illa que
specialiter facit inniti hominem super dilectum
suum .i. super Christum imitando ipsum / est pau-
pertas evangelica / Pauperes enim evangelici
sequuntur Christum pauperem / et innituntur sibi
quia non querunt aliud quam ipsum / Ergo sicut dictum est
disponamus nos ad istum ascensum / ut sub-
iciamus nobis omnia vicia / hostes de ipsis vic-
toria plena / Ut quilibet nostrum dicat illud Cant.
viio Ascendam in palmam et apprehendam
fructus eius / Ille utique ascendit in palmam
qui vincit omnia vicia / Et ille apprehendit
fructus huius victorie / Cum sint multi / qui
promittuntur victoribus / iio et iiio capitulo Apoc.
Inter quos est ultimus de quo sic dicit Christus
Qui vicerit dabo ei sedere mecum in throno
meo / Sed proh dolor multi sunt / qui non
se ascendunt ut est dictum Sed quia Christum adiu-

Superbia cor ascendit sup. s. in ps. dr. Sed quid in alio ps. dicit. de talibus ascendit usque ad celos sup. per superbia et arrogantiam. Et descendunt ad abyssos sup. infernales. Sed non sic sit de nobis karmi. sed disponamus nos ad ascensum s. dictum est. Nobis enim dr. apostolus ys. ii. Venite ascendamus ad montem domini et ad domum dei Jacob. Ad montem i. ad perfectionem sanitatis. Et ad domum dei que sup. est in celis per adeptionem eterne felicitatis. Circa tertium. Ubi xps. prefigit nobis tempus gestam i. in quo possumus spiritualiter quiescere cum subdit ad diem festum. est sciendum quod solum in festo quod sup. celebratur in celesti patria est quies perfectissima. quod quidem festum excedit omnia illa festa, que homines in hac vita celebrant temporibus statutis. que sunt utique quedam sabbata, et quedam vices licet ipsa ad quorum quidem festorum celebrationem oportet nos spiritualiter ascendere. et in ipsis quiescere si ad festum glorie eternum ascendere volumus. et in illo quiescere perfecte. Est autem notandum quod teste ewangelista Johe xps. ascendit ad quatuor festa in Jerusalem dum inter homines viveret. Ascendit enim ad diem festum pasche s. ii. Jo. ii. Ascendit etiam ad diem festum Penthecostes s. ii. Jo. v. Ascendit etiam ad diem festum Scenophegie de quo hic. Ascendit etiam ad diem Encemniorum s. ii. Jo. x. Ascendit dominus ad ista quatuor festa, ut nobis exemplum suum ostenderet, quod nos debemus spiritualiter ascendere Primo ad diem festum pasche, et hoc per deiectionem mundane feces. Pascha enim interpretatur transitus, et fiebat in memoria transitus et exitus populi de Egypto. Pascha ergo celebrimus spiritualiter, si deseramus mundanas feces. Si transeamus a viciis ad virtutes. Si etiam exeamus de Egypto i. de Pharaonis vel dyabolice potestate. Ostendit nobis etiam exemplo suo quod debemus ascendere ad diem festum Penthecostes, et hoc per observationem divine legis. Festum enim illud celebratur in memoriam lationis legis. Quid ergo. Certe si ad celebrandum spiritualiter festum Penthecostes ascendamus et in ipso quiescamus, si precepta divine legis observamus.

Ostendit etiam nobis exemplo suo, quod debemus ascendere ad diem festum Scenophegie, et hoc per commemorationem superne pacis. In illo enim festo habitabant filii israel in thabernaclis et umbraculis In quibus cum pace et leticia habitabant. Nos ergo ascendamus ad celebrandum festum Scenophegie si sup. diu vivimus cum pace pectoris commemorantes contemplantes. et desideramus pacem eterne felicitatis. Ostendit etiam nobis exemplo suo quod debemus ascendere ad celebrandum diem festum Encemniorum et hoc per orationem et gratiarum actionem devote mentis. Erat enim Encemnia i. festum dedicationis templi. In quo quidem festo filii Israel spiritualiter orabat, et gratias agebat Nos ergo ascendamus ad celebrandum istud festum, si mente innovata, et toto corde devote oremus. Et gratias deo agamus pro beneficiis nobis impensis. Nos ergo carissimi celebremus ista quatuor festa ut possimus ascendere ad celebrandum eternum festum quod nunquam cessabit. Prochdolor multi sunt qui non celebrant ista festa, que sunt festa dei, sed celebrant festa alia, que sunt festa dyaboli. Gaudent enim non in domino, sed in seculo. Non in spe eternitatis, sed in flore mundane prosperitatis. De quibus quidem festivitatibus dicit deus peccatoribus Amos viii. Convertam festivitates vestras in luctum. Ducunt enim peccatores in bonis temporalibus dies suos, et celebrant festa Buhal et Baalim, et aliorum ydolorum que sunt festa dyaboli. Ista festa dico celebrant committendo peccata. Et in puncto ad inferna descendunt. Ubi erit perpetuus luctus s. dr. Job xxi. Et Amos. v. dr. eisdem. Odi et proieci festivitates vestras. Etiam festa dei que celebrant homines in statu gratie, si committant postea peccatum mortale, deus tradit ea oblivioni quantum ad meritum. Unde propheta dr. Tren. ii. Tradidit dominus oblivioni in Syon festivitatem et Sabbatum. Sed nos solum verbis et operibus verum etiam et cogitationibus agamus diem festum domino Juxta illud ps. Reliquie cogitationis diem festum agent tibi. Audi quid dr. nobis Naum primo per figuram. Celebra Juda i. tu xpiane, qui debet semper esse Juda i. confitens domino. Celebra dicit festivitates.

tuas/ eo mo sp(irit)u quo e(st) d(ictu)m/ et redde vo
ta tua/ O(mn)ia s(i) hoc fec(er)is te s(un)t celebra
te/ Nō addiciet ultra/ ut p(er)transeat in te
Belyal .i. dy(abolu)s/ te sp(iritu)s facies ruere in
p(ec)c(a)t(u)m/ Uniu(er)sus enim interijt .i. om(n)is dy
abli intericerunt q(uonia)m ad te su(n)t sic fec(er)is ut
est d(ictu)m/ Q(uo)d nobis p(re)stare dignet(ur) d(omi)n(u)s.

Fer(ia) iiij. p(ost) d(omi)nica(m) de passione.

[O]ves mee vocem meam audi unt et ego cognosco eas Jo. x°.

In duobus diebus imediate ista p(re)ceden(ti)b(us) actu fuit de duobus effect(i)b(us) affir(mati)vis et p(ro) sitivis d(omi)nice passionis/ Quor(um) p(ri)m(us) est infusio gr(aci)e et sec(un)d(u)s exhibitio cult(us) la trie/ Hodierna aut(em) die agit(ur) de t(er)cio ef fectu affirmativo et positivo eiusde(m) p(ass)io(n)is d(omi)nice Qui e(st) execucio obedie(nci)e/ Ante morte(m) enim (christ)i t(a)m Judei q(uam) gentiles fu erunt ut pl(urimu)m/ inobedientes deo/ et sue legis t(ra)nsg(re)ssores/ Q(uonia)m et m(u)lti ex eis e(ra)nt oves dei p(er) et(er)na(m) p(re)destinacio(nem) adducende ad ovile (christ)i/ Nō t(ame)n erant oves p(er) gr(aci)e infusione(m)/ Et q(uonia)m t(a)m ma(n)data dei/ tam affir(mati)va q(uam) nega(ti)va p(ro)bat(ur) ho(mini)s obedie(nci)a Jdeo legit(ur) hodie e(ps)t(o)l(a) loco ep(isto)le illa q(ue) scribit(ur) Leuit(ici) xix°. que incipit Loqu(u)t(us) e(st) d(omi)n(u)s ad Moysen d(icen)s Ego d(omi)n(u)s de(us) v(este)r. Non facietis fur tu(m) (et)c(etera). Ubi ponu(n)tur multa p(re)cep ta negativa s(ecundu)m p(re)z. Deinde Jnfra in fi(n)e q(uonia)m ad p(re)cepta affir(mati)va. Diliges p(ro)xi(mu)m tuu(m) s(icut) te ip(su)m/ Leges meas custodite Precepta n(on) dei nega(tiv)a t(ra)nsgrediunt(ur) peccatores/ et t(ra)nsg(re)ssi fuit sp(irit)ualit(er) Ju dei i(lle)d p(re)cep(tu)m q(uo)d est in ep(isto)la ista Non stabis c(ontr)a sa(n)g(ui)ne p(ro)xi(mi) tui/ Et illud e(tia)m Non oderis p(ro)xi(mu)m tuu(m) in corde tuo Judei v(er)o oderunt in corde suo (christu)m qui est magis p(ro)xim(us) o(mn)ib(us) ho(min)ib(us) q(uam) aliquis ho(mo) alius sic(ut) d(ici)tur Luc. x°. Et steterunt c(ontr)a sui sa(n)g(ui)ne(m)/ donec ip(su)m fecerunt effundi/ Transgrediunt(ur) e(tia)m pec catores o(mn)ia p(re)cepta affir(mati)va q(ue) hic ponu(n)t(ur) sp(irit)ualit(er) aut(em) Judei t(ra)nsg(re)ssi sunt i(lle)d p(re)cep(tu)m Juste iudica p(ro)x(imu)o tuo Et in(super)

Diliges p(ro)xi(mu)m tuu(m) s(icut) teip(su)m/ Jpi enim iust(issimu)m v(er)o tissimu(m) iudiciu(m) p(er)uerterit fieri c(ontr)a (christu)m suu(m) sp(irit)ualem p(ro)ximu(m)/ que(m) usq(ue) ad mor te oderunt/ Sed quas iudei et alij peccatores t(ra)nsg(re)ssi sunt i(s)ta et t(ra)nsgrediunt(ur) cottidie Certe q(ui)a no(n) s(un)t actualit(er) de ovib(us) (christ)i Jp(s)is (enim) d(icit) (christu)s s(ecundu)m t(ex)t(um) in hodierno ewang(e)l(i)o q(uo)d scribit(ur) Jo. x°. et incipit/ Fca s(un)t encenia (et)c(etera). Vos aut(em) no(n) creditis q(ui)a no(n) estis de ovib(us) meis sp(irit)ualit(er) aut(em) Judei erat c(ontr)a erat de ovib(us) (christ)i/ (sed) erant lupi ferocissi mi c(ontr)a (christu)m qui erat mansuetissi(mu)s eis De quibus d(icitu)r in eo(dem) c(apitu)lo eode(m) ewang(e)l(i)o. Q(uia) sustu lerunt lapides ut lapidarent eu(m) t(ame)n p(ro) blas phemia Justi aut(em) viri custodiunt o(mn)ia p(re)cepta dei tam aff(irmati)va q(uam) nega(tiv)a/ et p(er)fecte deo obediunt/ Precipue p(ost) passione(m) (christ)i et eiusdem mortis/ Quia s(un)t de ovib(us) eius/ De quib(us) d(icit) ip(s)e (christu)s p(er) p(ro)p(ri)u(m) v(er)bu(m)/ Oves mee voce(m) meam audiunt/ et ego agnosco eas Jn quib(us) verbis (christu)s amicos suos et fideles triu(m)phaliter co(m)men dat/ Ostendit enim eos ee dilectos sp(irit)ualit(er) i(n) nocencia/ Subiectos virtuali reuerencia Et p(er)fectos exemplari excellencia/ Ostendit d(ic)o eos ee ab ip(s)o dilectos/ sp(irit)ualit(er) Jnnocencia Jn gratuita adopcione/ cu(m) p(re)mittit Oves mee Ovis nat(ur)alit(er) s(ignifica)t Jnnocencia Sed illi ho(m)i(n)es de quib(us) dicit (christu)s Oves mee O(mn)ia s(un)t adoptati in dei filios p(er) gr(aci)am/ at p(er) h(an)c f(ac)ta heredes dei/ et coheredes (christ)i/ s(un)t a deo dilecti/ sp(irit)ualit(er) Jnnocencia Jste s(un)t ille oves de quib(us) d(icit) ip(s)e Jo. x°. Ego bon(us) pastor qui e(st) ip(s)e dat a(n)i(m)am sua(m) .i. vita(m) corp(or)ale(m) p(ro) ovib(us) suis/ Et infra eode(m) d(icit). A(n)i(m)am mea(m) pono p(ro) ovib(us) meis/ Qua(m) libet enim talium oviu(m)/ que p(ri)mo fuit p(er)dita p(er) p(ec)c(a)t(u)m p(ri)mi ho(mini)s/ t(ame)n diu q(ue)sivit (christu)s/ Veritate(m) docendo/ Caritate(m) ostendendo Et t(ame)n p(ro) ip(s)a moriendo/ ut ip(s)am faceret adoptiva(m) filia(m)/ donec ip(s)am invenit/ et ponens eam sup(er) humeros suos in ar(cu)e/ reduxit eam ad grege(m) et tu(n)c ovile s(ecundu)m s(icut) d(ici)t(ur) Luc. xv°./ Sc(d)o ondit eos ee subiectos/ virtuali reuerencia. Et hoc in attenta et p(er)fecta audic(i)o(n)e c(um) addit/ Voce

meam audiut scilicet cum effectu .i. michi perfecte obe
diut / Multi enim qui ante mortem domini fuerunt
inobedientes deo et preceptis eius / merito eius
mortis facti sunt perfectissime obedientes / de
quibus dicitur ipse in ps. Populus quem non cognovi
.i. quem prius non approbavi servivit michi scilicet
post mortem christi / in auditu auris obedi
vit michi / Immo etiam considerantes christi obe
dientiam qui factus est pro nobis patri obediens usque
ad mortem ad philipp. ii^o perfectissime obedi
verunt etiam usque ad mortem fidei catholice et
ewangelice legi / Consideravit enim et conside
rat .i^o. quod christus aue cuiuslibet fidelis in ps.
Audi filia et vide et inclina aurem tuam
scilicet interiorem / et obliviscere scilicet amodo mei
populum tuum et domum patris tui .i. omnes tuos
parentes carnales si tibi obsistant in servicio
meo / Secundo dicit eos esse perfectos exemplari e
videntia / Et hoc in approbativa cognitione
cum subdit Et ego agnosco eas / Deus enim
qui ab eterno novit omnia / nunc aliquid ignorare
potest / dicitur aliqua ex tempore cognoscere / cum approbat ipsa
sicut et dicitur nescire / quando reprobat / Deus
autem non approbat vitam et opera hominum nisi sit
perfecta saltem perfectione sufficientie / cum que saltem
sufficiat ad meritum vite eterne / Unde bo
na opera hominis sunt aliis quedam exemplaris evi
dentia / quod deus ipsa approbat / atque per hoc quod ipse
est perfectus / Deus etiam dicitur tunc hominem cognoscere
non quod ipse eum novit cognoscat sed quia facit a
lios homines ipsum cognoscere / Dicit enim Gen.
xxii^o. Postquam abraham fuit obediens
deo super immolacione filii sui / dixit ei deus
Nunc cognovi quod timeas deum etc. .i. alios fe
ci cognoscere quod timeas dominum / Unde quando videt
homines aliquem perfecte obedientem deo et legi
sue / hec est eis certa evidentia quod ipse timet
deum / atque per hoc quod est perfectus / Dicat ergo Oves
mee etc. — Circa primum ubi dicitur christus a
micos suos et fideles esse a deo dilectos
spiritualiter innocentia / Et hec in fiducia adoptio
nis / cum premittit Oves mee / est sciendum quod oves
domini habent illum pro pastore / qui dicitur de seipso
super eodem capitulo Ego sum pastor bonus / Cuius
quidem bonitas apparet in quatuor / videlicet
In pascuali provisione / In liberali reductio
ne In virtuali defensione / Et apparebit in fina
li discretione / Dico primo istius pastoris bonitas
apparet respectu ovium In pascuali provisione
Unde dicit ipse Ezech. xxxiiii^o. In pascuis
uberrimis pascam oves meas / et infra
In pascuis pinguibus pascet. Providit
enim iste pastor talibus suis ovibus de quatuor pin
guibus pascuis. scilicet De scriptura sacra / In qua
inveniunt cibum doctrine / De sacra ecclesia In
qua inveniunt cibum Eucharistie / De sanctorum
hominum vita / In qua inveniunt cibum / Exem
plaris evidentie / Et de celesti patria In qua
invenient cibum eterne glorie / Unde ergo dicit pas
tor iste super eodem Ego sum hostium ovium / per
me si quis intraverit salvabitur / scilicet salute
glorie / et ingredietur scilicet ad contemplandam
meam divinitatem / et egredietur scilicet ad intuen
dum meam humanitatem / Et ingrediendo atque
egrediendo pascua inveniet scilicet felicitatis
eterne / Secundo apparet huius pastoris bonitas
In liberali reductione / Oves enim christi ante
fuerunt disperse / immo et perdite per peccatum pri
mi hominis / Sed ipse modo voluit / ut ipsas
reduceret ad suum ovile / Unde ipse dicitur Ysa.
xl^o. Sicut pastor pascet gregem suum
et in brachio suo congregabit oves suas
fetas ipse portabit / Loquitur deus pater de
suo filio / vel ipse filius de se tamquam de alio / Ipse
enim scilicet pastor bonus pavit et pascit gregem
suum / et in brachio suo / immo in ambobus
brachiis suis que in cruce extendit congrega
bit oves suas / que erant disperse / et eas agnos
et in sinu suo .i. in plaga sua laterali le
vabit eos / Ipse etiam scilicet corpus suum portavit
spiritualiter oves fetosas .i. homines illos qui
futuri erant bonorum operum fructus / In illo
enim spiritualiter habuit efficaciam passio christi / Ad
hoc facit verbum eiusdem salvatoris super
eodem dicentis / Alias oves habeo / que non
sunt ex hoc ovili / et illas oportet me adducere
et vocem meam audient / et fiet unum ovile
et unus pastor / Cristus enim habebat alias
oves ante mortem suam / que erant oves sue
solum per eternam predestinacionem / que postmodum
sunt oves per gratie infusionem / et fidei pro
fessionem merito mortis sue / et de istis
dixit / Illas oportet me adducere scilicet per passionem
meam / et fiet ex eis unum ovile scilicet ecclesie
et unus pastor scilicet qui sum ego / Tercio apparet

eiusdem pastoris bonitas In virtuali de
fensione Virtuose enim defendit oves
suas et si contingat quod diffugiant et exeat
de ovili per aliquod peccatum mortale at per
hoc quod sint in periculo quod a lupis infernalibus
devorentur. Ipse requirit eas Inspirando eis
penitentiam Et visitat eas Infundendo eis gratiam
et sic liberat eas ne devoret a lu
pis et ponat eas in infernum fovea Unde
ipse dicit Ezech. xxxiiij° Ecce ego requiram
oves meas et visitabo eas et liberabo
eas de cunctis locis in quibus disperse fue
rant .i. si voce mea cum effectu audiant
liberabo eas de cunctis peccatis propter que erant
proxime devorationi Dico quarto quod ap
paruit huius pastoris bonitas In fina
li discretione Dicit enim ipse pastor Christus
Mt. xxv° quod ipse in die iudicii discernet e
lectos a reprobis sicut pastor segregat oves
ab edis Et oves quidem .i. electos statuet
et a dextris Edos autem .i. reprobos a sinistris
Edis autem .i. reprobis dicet sicut habetur ibidem
Discedite maledicti in ignem eternum etc.
Ovibus autem suis .i. electis dicet Venite benedicti
patris mei etc. Et sequitur quomodo dicte
oves Et ibunt hii .i. reprobi in supplicium
eternum Iusti autem in vitam eternam Unde
dicit Salvator de ovibus suis qui vocem
eius cum effectu audiunt ipsum quod sequuntur imitando
eum .i. quod ipse dicit in 10° capitulo Ego vitam
eternam do ovibus meis et non peribunt in eter
num et non rapiet eas quisquam de manu
mea Que omnia dicta sunt si oves pastoris
vocem cum effectu audiant ipsumque imitando
sequantur De illis ovibus quas bonus pas
tor qui est Christus novit ab eterno predestina
do Vocat ex tempore inspirando Educit de
peccatis revocando Adducit similiter ad ovile
suum gratiam infundendo Et emittit ad
bona opera efficaciter excitando Et ante eas
vadit ipsas dirigendo Easque conservat ap
plicando Et tandem vitam eternam eis tribuit
glorificando Sicut hec omnia dicuntur in hoc capitulo De
quo supra tunc est expositum verbum De istis secundo ovi
bus interdum contingit quod deus in hac vita
flagellat eas Aliquando sic dure quod videtur irasci
et furere contra eas Iuxta illud psalmi Iratus est
furor tuus super oves pascue tue Hoc autem
facit deus Quia interdum fures .i. dyaboli procura
te ut eas mactet et perdat facit eas exire
de ovili Ecclesie quantum ad meritum Christus non fla
gellat eas taliter ut eas reducat In quo
deus facit eis magis gratiam quam iusticiam. Licet
videatur eis irasci et furere contra ipsas Magna
enim ira est negocia impunita non relinquere
ne cogatur deus in extremo examine condempnare
illos peccatores quos in hac vita non flagellavit
Dicamus ergo pastori nostro .i. Christo quod si sumus
extra ovile Ecclesie reducat nos ad ipsum teneat
at nos in ipso usque ad finem vite ut possimus
ei dicere illa verba psalmi Nos populus tuus et oves
pascue tue confitebimur tibi in seculum seculi sup
confessione laudis devote = Circa secundum
ubi Christus ostendit amicos suos et fideles esse sibi
subiectos Virtuali Revelatione In attenta et perfecta
audicione cum addit Audiunt vocem meam
Sciendum quod illi homines qui sunt ipse oves Christi audi
unt vocem eius cum effectu quia vox Christi est tante
efficacie quod domat contumaciam superborum fir
mat instabilitatem infirmorum Fugat sopno
lenciam torpidorum Et prestat efficaciam operum
1 arduorum Quia enim vox Christi frangit et domat
contumaciam superborum dicit hoc apte propheta in
psalmo Vox magna domini confringentis cedros Ce
dros enim altas .i. superbos homines confringit
vox Christi ut humilientur Tonat enim voce sua
mirabiliter sicut dicitur in Iob .i. comminatur superbis
eterna confusione et sic facit eos sepe humi
2 liari Quia autem vox Christi firmet instabilita
infirmorum dicit hoc plane precursor Iohannes Io.
iij° loquens de seipso Amicus autem sponsi qui stat
firmiter semper in iusticia et audit eum semper sponso
scilicet .i. Christum et gaudio gaudet propter vocem sponsi
Omnis homo quantum est de se infirmus est et
instabilis Non potest stare de se in bono virtutis
sed labitur in peccatum sicut aqua Vox tamen Christi ad
cor hominis loquentis qui audit cum effectu firmat ipsum
in stabilitatem et facit hominem firmiter stare in
bono virtutis Sicut dicit Io. de seipso Amicus
sponsi qui stat etc. Quia et vox Christi fugat sop
nolenciam torpidorum plane dicit hoc sponsa
Cant. v° Vox dilecti mei pulsantis Aperi
michi soror mea dicit Christus anime pigre et
interdum dormienti in peccato
sopnolencie et interdum dormienti in peccato
Aperi michi michi .i. consenti et acquiesce

mociom et inspiracoi mee / Apperi d. / Surge et excute sompnolenciam / quia intrare volo ad te / ut dem tibi de rore meo i. de mea gra qua fecundeis / Apperi d. michi / quia caput meu plenu est rore i. similitas quia mea capud meu est / plana e rore om̄ grāz / Pulsat g. ut apperiat sibi / Sed quid fecit sponsa / cu audiuit voce dilci pulsantis / Certe excussit a se omem sompnolenciam / Vn subdit Surrexi ut apperirem dilco meo / Q est vox xpi / pstat efficaciam opez arduorz i. ad exeqndu opa ardua / pz p id qd d. de Paulo Act. ix. Dicit ei ibi statim cu audiuit voce xpi sibi dicentis / Saule Saule / q me psequeris Statim dixit / quis es dne / Et dns ad eu Ego sum Ihs Nazarenus que tu psequeris ssp in mebris meis Quib auditis statim dixit Dne q me vis facere Statim ei cu audiuit voce xpi pauit se ad obediendu / Et exeqndu opa arduissima / q fuit postea gtinue executus Patet g q vox xpi est efficacissima / et ideo est attentissime audiendu / De ista voce xpi satis dem fuit supra i illo smoe / Vox clamatis in deserto Sabbo quat. tpm mens decebris / Sed multi sunt surdi / qui more aspidis obturant aures suas interiores ne audiat voce xpi sapienter animas incantatis / Et ideo remanet in cauna fetida pccoz / sicut h dicit ipse De istis gqueritur xpus p eude in alio ps. d. No audiuit pplus meus voce mea / et isrl. no intendit michi / Et io dimisi eos in desideria cordis eoz / Ibunt in adinuencionib suis / Et in eode ps d. gnus / Si pplus meus audisset me / et in viis meis ambulasset / Pro no inimicos eoz humiliassem / et sup tribulantes eos misissem manum meam / Vn / Qua peccatores no audiunt voce xpi Ideo pmittit ipse ut impleat sua pua desideria / et pcta q adinueniunt exequat / nec expellit ab eis inimicos suos i. demones / s dimittit eos sibi subiugatos — Carta tam vobi xpus o. amicos suos ac fideles et pfcos / Exemplari eundem cia / Et hoc in approbatiua cognicoe / cu d. de ouib suis Et ego agnosco eas / scilicet q ipsas cognoscat Ambulantes i innocencia / obtem

perantes in obedia Tollerantes in paciencia / Et pncipantes in iusticia Cognoscat dico deus i. approbat / Ambulantes i innocencia / In ps enim d. q deus humilia respicit / et alta a longe cognoscit Cognoscat enim alta i. superba corda ptatis plena Cognoscat deus a longe Et hm a longe / quia cognoscit speculatiue / no tn approbatiue Sed d. xpus in euang. i. Jo. paz sup / Ego cognosco oues meas i. approbo vita et opa hominu innocentu / Cognoscat eciam deus optemperantes in obedia sicut dem fuit sup de Abraha et scribit Gen xxii. q dixit deus ei postq fuat obediens sup immolacoe filii Nunc cognoui q timeas dnm i. approbaui timore tuu quo times me / et michi paratus es obedire / Cognoscat eciam deus Tollerantes in paciencia Probat enim deus hoies iustos per multas tribulacoes / Et cu ipas paciter tollerant deus approbat eos et coronat sed d. psalmista in ps loqns deo Dne pbasti me et cognouisti me i. me pbatu p multas tribulacoes approbasti me / ut tandem me corones Iuxta illud Jacob. i. Btus vir qui suffert temptacoem qm cu pbatus fuit accipiet corona vite / Cognoscat eciam de. i. approbat Principantes cu iusticia / Quocontra d. ipse de malis pncipib / qui no principatur eo mo q ipse iubet Ozee viii. Ipi regnauerunt et no ex me i. no eo mo quo ego iubeo Principes extiterunt et no cognoui i. non approbaui mo principandi q tenuerunt / Sed p oppositum Ipse cognoscat i. approbat illos q principatum secundum sua voluntate / Sic g deus cognoscat i. approbat ista quatuor gna hoium q sunt dca / Sed scd. q ipse no cognoscat nisi illos q eu cognoscunt Ipe ei d. Jo. x. Cognosco oues meas / et cognoscunt me mee De h. at q no cognoscant dnm hoies ipe multu conqueritur Ys. i. dns. Cognouit bos possessore suu et asinus psepe dni sui Isrl at non cognouit me / et pplus meus no intellexit. Et Jerem. viii. d. Miluus in celo cognouit tps suu / Turtur et yrundo et Ciconia custodiunt tps aduentus sui / pplus at meus no cognouit iudiciu dni Peccatores ei no cognoscunt dnm nc iusticiam eius et iudiciu / quia cognoscere noluit No enim hnt ignoranciam inuincibile / s pocius affectatam / Affectat ei no cognoscere

vt liceamus et libenius petent No sic sit
de nobis Karissimi / sed orando et supplicando dica
mus illa verba psalmi Deus misereatur nostri et
benedicat nobis illuminet vultum suum super nos
et misereatur nostri / Vt cognoscamus in terra vi
am tuam deus .i. precepta que iussisti / et ex
empla que ostendisti et verba que docuisti / aliter
ut in die iudicii cognoscamus nos esse de omni
bus / quibus dices / Venite benedicti patris mei
possidete paratum vobis regnum / Ad quod
nos perducas tu ipse Amen. fi. v^a. ne

post dominicam de passione et in festo Marie Magdalene.

Remittuntur ei peccata multa quoniam dilexit multum.

Luc. vii^o. Actum
fuit in hiis diebus ista immediate precedenti
bus de explicando effectu penitencie donec pa^{dib}
s. de Infusione gracie / De exhibicione sa
tisfactionis et de Execucione obediencie In ista vero
quinta feria Reducit Ecclesia ad memoriam
aliquam quam tamen effectum penitencie mortalis donec
cum est Confusionem penitencie ad quam sequitur
Remissio culpe / Licet enim ante mortem domini
fuerint aliqui vere penitentes de peccatis / scilicet
David De quo in Regum ult. Sicut etiam
Achab in Regum. Sicut eciam Niniuite / de
quibus Jone iii^o. Sicut eciam publicanus de
quo Luc. xviii^o. Et Maria Magdalena / de
qua Luc. vii^a. Post mortem tamen domini fu
erunt / sunt / et erunt incomparabiliter plures
et hoc virtute et merito et exemplo mortis
Christi / Considerantes enim homines / quod tanta fu
it et est peccati mortalis macula / quod non potuit
nec potest ablui nisi virtute sanguinis Christi / Ideo
inuenti penitent / quod commiserunt peccata contra
sic ut tantum Christum / Considerantes eciam quod in
morte Christi sol fuit obscuratus / terra fuit mo
ta / et petre sunt scisse / monumenta sunt
aperta Ideo et ipsi de peccatis suis cogitantes
obscurantur intra se quadam obscuritate Verecun
die et confusionis / Mouentur eciam intra se motu quo
dam detestacionis / Remouent eciam sua corda
lapidea dolore contricionis / Oraque sua ape
riunt ut emittant de monumentis suorum
cordium peccata fetida Verbo confessionis / Consi
derantes nichilominus quod ad quamcumque penitenciam / non
sequitur peccati remissio / nisi virtute et merito mor
tis Christi / Ideo propter hoc cum plures sunt / fuit / et
erunt penitentes de suis peccatis / quam fuissent

ante / Et cum penitencia ut dictum fuit supra est necessaria
ad culpe remissionem / quia per ipsam applicatur virtus
sanguinis Christi anime penitenti Ideo in hac quinta
feria istius sacri temporis in quo passio domini recoli
tur / adducit Ecclesia per exemplo penitendi duas
personas Adducit enim in epistola que scribitur
Dan. iii^o. Et incipit Orauit daniel etc.
puerum Azariam dicentem quod secum in medio
aliis in Babilone captiuus dicit verba ista
In animo contrito et humilitatis spiritu suscipiamur etc.
multa / Quod enim dicitur in principio epistole Orauit
Daniel / non est intelligendum quod ista verba dixit da
niel / quia puer Azarias dum cantat in fornace
ignis cum Anania et Misaele / in qua non fu
it daniel dixit verba ista cum multis aliis
que in illo capitulo sunt scripta / Confessus enim fuit peccata
sua et populi dicens Peccauimus cum patribus
nostris etc. Petiuit eciam humiliter veniam et
dei misericordiam / Allegando penam pro peccatis iuste
consecutam / Ostendendo eciam cordis penitenciam /
et promittendo deo veram obedienciam / Dicitur
autem in principio epistole Orauit daniel. Non quod ipse
ista dixit / Sed quia forsan Azariam de illis
docuit / Vel quia forsan ea scripsit / Nec fuit
ista verba accepta de hebreis voluminibus secundum
Jeronimum Sed de edicione Theodocionis / Addu
cit quoque Ecclesia in hac epistola per exemplo penitendi
petendi istum puerum habentem cor contritum et
humiliatum suaque peccata ac populi humiliter confiten
tem / In euangelio vero adducit per exemplo penitendi
illam beatam peccatricem scilicet Magdalenam
peccata sua non verbis sed lacrimis confitentem / de
qua Saluator dixit presens verbum Remittuntur
ei peccata multa quoniam dilexit multum / Quod
quidem euangelium scribit Luc. vii^o. / Et incipit
Rogabat quidam phariseus Jhesum etc. / Circa
quod verbum dico sicut quod cogitaui in
de peccati enormitate De dei Clemencia / de
Male penitencia et de penitencie efficacia / Flere
magis libet quam aliquid dicere secundum Greg. in
omel. Flere tamen cum gaudio et spe remissi
onis / In hiis verbis tria breuiter ostendun
tur videlicet. Quid abhorrendum / Quia excessus i
niquitatis offendentis / Quid appetendum / Quia
influxus bonitatis abluentis / Quid eciam
diligendum / Quia conatus voluntatis penitentis / Confessa enim iniquitas animam maculat

cc.2. no pccm relinq et alia mq. mala i peccatore

Diffusa bonitas maclam expiat / Sed extenta in deu volutas veniam ipetrat Est d°. phorredus excessus puritatis offendentis / Quia animam maculat qd Saluator innuit cu d. pcca multa / Certe sic pccm aiam maculat / q no pt emundari nisi virtute sanguis xpi Ideo dicebat pph. in ps amplius laua me dne ab iniquitate mea et a pcco meo munda me / Et d. signanter amplius / q amplior et efficatior lotio requirit ad mundicom pcti q ad alicuius alterius macle expiacom / Et tanto amplior q nlla alia sufficiat / nisi illa q fit p sanguine xpi / Est ecia appetendus influxus bonitatis indulgentis / q pcti maclam expiat qd innuit Saluator cu addit Et remittuntur ei .s. Marie Que licet no vbis lacrimis tn pcca sua confitebat. ppt qd meruit remissiom / Quia sm Ambros lacrime lauant delictu / qd voce pudor est confiteri De ista remissioe di 1°. Jo. 1°. Si confiteamur pcca nra vbis vel salt lacrimis / cu dolore cordis fidelis est ita. Et ecia Petrus qui fleuit amare Luc. xxii°. / fidelis e et iustus sp xps ut remittat nobis oia pctata nra / et emundet nos ab oi iniquitate Ista remissio pcti summe e appetenda / q sn ipa impossibile e salus Propter qd dicebat ille pctor Manasses ut h. in ii. paralipom. ult. flecto dicebat genua cordis mei petens a te bonitate dne / Remitte michi remitte michi etc. / Est ecia eliciendus Conatus voluntatis promerentis / Qui e dm multu diligere / Quia iste veniam pcti impetrat / Et signanter dico Conatus / q dm multu diligere / hoc e meritorie et fuenter diligere excedit facultatem voluntatis / tamen si bn conetur faciendo qd in se e cu diuino adiutorio potest istu actu elicere / Qui e / multu diligere deu / Ad istam dilectom nos hortatur Jo. dicens 1e sue canonice v°. Nos diligamus dm / qm ipse prior dilexit nos / Ecce si diligamus deu q ipse prior dilexit nos / Cu ipse prius nos multu dilexit / et nos debemus ipm diligere multu / Et si diligamus ipm multu remittent nobis pcca multa sicut ista bte peccatrici / Quia dilexit multu Ideo fuerunt ei remissa

pcca multa / Et bn multa Quia sm Greg. 14. septe demonia habuit sicut d. Marc. ult. / Que vniuersis vicijs plena fuit / Dicit g°. Remittunt ei pcca multa etc.

Circa pmu vbi tang. offendentis puritas cu d. Pcca multa / sciend q multu est phorrendu pcti puritas Quoniam inter alia mala quatuor specialiter relinquit videlz Infirmitatem ad persistendu Pronitatem ad sequend / Temeritatem ad contempnendu / Et difficultatem ad resurgend / Relinquit d°. pmo aie Infirmitatem ad pmanendu / Qui ei committit pccm mortale / nisi ipm p veram pniam cito diluat / no pt diu manere quin in aliud cadat / Quia sm Greg. Pccm qd p pniam no diluitur mox suo pondere ad aliud trahit / Ideo d. i°. Tren. 1°. Pccm peccauit Jrlm / ideo instabilis fca est / Et bn instabilis / q pctores de pcco in pccm labuntur / et no cessant labi donec sic in infimu Relinquit ecia in aia pccm Pronitatem ad sequend sp pctato / Et dyabolo iniectori pcti / Saluator cu d. Jo. viii°. Qui fac. pccm seruus e pcti / ac p h°. seruus e nichili Quia peccauit / ac p hoc pccm minus e q nichil Quia seruus e nichili / et seruus minor e dno cui seruit Relinquit ecia pccm in aia Temeritatem ad contempnendu / qd quidem vm e / si pccm ducat in consuetudinem / q p ea venit ipius in profundu maloz / ac p hoc contempnit dei iusticiam et iram Vn Sap. pu. xviii°. Impius cu in pfundu maloz venit / contempnit / Relinquit ecia in aia Difficultatem ad resurgendu / Homo ei facile pt in pccm cadere / q p se pt cadere / Sz difficile pt resurgere / q no p se / nisi cu diuino adiutorio Vn ait Crisostomus sup Mt. Si semel peccando nos dyabolo obligauimus / ex tunc no possumus iugu eius euadere sp p nos / Et nisi manus diuine bonitatis vincula pcti soluerit sp oportebit nos in ptate dyaboli remanere / Est enim ho spus vadens et non rediens ut dr in ps / Apostolus ecia d. in epistola ad hebreos vi. Impossibile e dicit eos qui semel illuminati sunt .s. remissoe culpe et infusione gre / et prolapsi sunt sp reci

diuates in peccatum rursus renouari ad penitenciam, quod si intelligat apostolus de renouacione que fit per baptismum, verum est quod dicit, videlicet quod ista renouacio est impossibilis, quia baptismus iterari non potest nec habet effectum suum nisi semel. Si autem intelligat de renouacione que fit per penitenciam, tunc est exponendum sic: impossibile pro difficili, ut dicitur impossibile, id est difficile. Sicut enim infirmitas recidiua difficilior est ad curandum quam fuit infirmitas prima, eo quod infirmitas secunda relinquit naturam debiliorem quam prima, sic est de peccati recidiuo, quod difficilius homo resurgit ab ipso quam a primo peccato. Quod euidenter dixit Saluator cum dixit illi languido iam sanato Jo. v°: Ecce sanus factus es, iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. Certe inter illa deteriora que contingunt homini propter peccati recidiuum, propter que fiunt nouissima hominis peiora prioribus, est unum istud, scilicet difficultas ad resurgendum. Ideo dicitur Eccli. xxi: Fili peccasti, ne adicias iterum, sed de pristinis deprecare ut tibi dimittantur. Secundo quia mala relinquit peccatum in anima peccatoris, propter que non fuit mirum [?] si beata peccatrix Magdalena fecit illa que fecit ut de multis peccatis que commiserat veniam et graciam inueniret. Multum debent homines cauere a peccato. Unde dixit ille filio suo Thobias, Thob. iiii°: Caue ne consencias aliquando peccato et pretermittas precepta dei nostri. Quasi scilicet dixit ille angelus Thob. xii° [?]: Quasi a facie colubri fuge peccata, et si accesseris ad illa suscipient te; dentes leonis dentes eius interficientes animas hominum. — Circa primum vbi tamen: Diffusa bonitas indulgencie que peccati maculam expiat, cum addit remittuntur ei, scilicet quod peccata remittuntur confidentibus de peccati dimissione, confitentibus cum peccati detestacione, compunctis in cordis contricione, et supplicantibus pro gracie infusione. Dico quod peccata remittuntur confidentibus de peccati dimissione. Spes enim et confidencia requiruntur necessario ex parte peccatoris ad istam peccati remissionem. Non enim remittit deus peccatum desperanti de sua misericordia, et dicenti cum Chaym Gen. iiii°: Maior est iniquitas mea quam ut veniam merear. Propter hoc

Christus dixit illi paralitico Matthei ix°: Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Erat enim ille infirmus corpore sed magis infirmus mente. Verum quia fuit confisus in Christi bonitate et potestate meruit tam corporis quam anime sanitatem. Remittuntur etiam peccata confitentibus cum peccati detestacione. Omnibus enim ante Christi mortem et sacramentalis confessionis institucionem sufficiebat ad istam peccati remissionem dolor cordis cum lacrimis corporalibus vel etiam mentalibus, sicut apparuit de ista Magdalena hic, et de Petro Luc. xxii°. Ex quo tamen fuit instituta sacramentalis confessio post mortem saluatoris, non sufficiunt de communi lege ad peccati remissionem dolor cordis cum lacrimis, sed requiritur necessario verbalis confessio et peccati expressio facta coram illo qui potest soluere et ligare. De ista confessione dicitur in psalmo in persona confitentis: Dixi confitebor iniusticiam meam domino, et tu remisisti impietatem peccati mei. Jnquantum [?] quidem sunt tres condiciones que requiruntur ad veram peccati confessionem. Prima est deliberacio et precogitacio, contra illos qui veniunt ad confessionem non premeditati vel deliberati, propter quod cum sunt coram sacerdote nesciunt quid dicant, sed oportet quod interrogentur. Contra istos dicit verus penitens: Dixi supple in corde meo, id est deliberaui et cogitaui de peccatis meis antequam venire ad confessionem. Secunda est cordis contricio, et tercia est peccati per os explicacio. Contra illos qui etsi peccata sua explicent verbo coram sacerdote, non tamen illa detestantur nec de ipsis dolent in animo, nec habent propositum abstinendi ab ipsis. Sed verus penitens dicit: Confitebor, id est simul ore et corde fatebor. Corde scilicet dolendo et detestando, accusacio non commendacio. Contra illos qui proprias [?] exprimunt coram sacerdote bona que fecerunt quam peccata que commiserunt. Sed verus penitens dicit iniusticiam. Debet enim peccator in confessione seipsum accusare non laudare, iniusticias quas commisit, non iusticias si quas fecit, explicare. De illis enim non est confessio facienda. Quarta est simplicitas, non aliorum accusacio. Contra illos qui non solum confitentur peccata sua sed etiam ut sua aliqualiter palliant confitentur.

quibus peccata remittuntur

non quod condiciones que requiruntur ad veram peccati confessionem

pcca alioꝝ/ Sed ver⁹ pnites d. meam
no alienā/ Sexta ē seā intēcio ut fiat
solū ad honore dm/ no ad laude suā. Cont
multos qui ↄfitent pcca sua/ nō ut pla
ceāt eis de⁹/ et fiat eis ꝓpicius/ s; ut mū
dus laudet eos/ et dicat q boni hoīes
sūt/ et bn faciūt illa q̄ fiēe debet/ Sed
ver⁹ pnites dicit dno .i. ad honore et
laude dm/ et ad acquirēdam ꝓpiciacoꝫ
dnj/ Septia ē vcā spes q fiat ei rēissio
Cont illos qui ꝑꝑ pccoꝝ suoꝝ magnitu
dine nō sꝑant q eis pcca remittat.
Sed verus pnitens d. Et tu s. dne ds
illis ↄpietatis que sūt dcta rēisisti im
pietatē pcti mei/ qm aug magm et mul
tiplicati/ et de hc. ctus fit ꝑ fidem
d cr. et Remittut pcca communica
bus in ecce comone Dicat ei simbolm
aploꝝ q in cōione ecce. et scoꝝ fidelm
et rēissio pccoꝝ Statim inqꝫ Etiam sco
rū cōione rēissione pccoꝝ Quamuis ei
an qbs grē nō eēt necia ad pcca rēis
sione Sacratis absoluco/ q fit ꝑ pla
tos et sacerdotes ecce/ Ex quo tn fuit i
stitutū sacrm pnie/ illa requirit. de
cōi lege/ Et ubi pt hri/ Xpūs ei dixit
aplis/ et in eis dixit oibꝫ platis et sa
cerdotibꝫ ecce. Jo. xx. Quoꝝ rēiseritis
pcca rēittut eis ze. Attēdēdū est ↄo.
ad sacerdotes qui ligare et solue pnt
et sicut p sanacoe lepre pcca q ē rēis
sio. In cui⁹ sigm dixit xps illi leproso
postq ipm sanauit Vade et onde te sa
cerdoti Mt. viij. Et lazaro postq ipm a
morte suscitauerat dixit aplis Soluite
illū Jo. xj. Habet eni sacerdotes auctē
xpi solue asina et pullū .i. hoīes in pc
catis inueteratos qui intelligunt ꝑ asi
na/ et hoīes ex ꝑe incipientes/ qui p
pullū Mt. xxj. Remittut ec pcca supli
cantibꝫ p grē infusioe/ Postq eni
pha dixit deo Remisisti impietate
pcti mei Statim subdit Pro hac ↄp
pcti rēissioe q fit ꝑ infusione grē
orabit ad te ois scūs in tpe optuno
Et ēte nō solū sā viri debet orare
p seipis ut pcca eis remittant/ Veꝝ

ec et p aliis qui sūt fideles/ et si orat
p eis fideliter et deuote pcca eis rēittet
merito fidei et deuote orōis Dicit ei
coīt q iustus homo meret p alio ↄgrui
tnā/ Et hc. nō solū de ↄgruo s; ec
de digno/ qz iustus homo dign⁹ est
exaudiri/ et exaudit. nisi ille p quo
orat obice ponat Dicat ei sit. btus Ja
cobus ulte c°. sue cano Infirmat qs in
vobis inducat sup se Sacerdotes ecce
et orēt p eo/ et orō fidei saluabit infirmū
Et si in pctis fuit rēittet ei/ Sic ↄ p
quibꝫ remittut pcca/ qz ↄsideratibꝫ de
pcti rēissioe ze. Veꝝ ec q d. Saluator
Mt. xij. q pcca in spm scm nō rēittut
neq in hc. sclo neq in futuro/ Sūt at pcca
in spm scm sex ut d. coit. vz Impugnac.
veritatis agnite Inuidencia fraterne grē
ↄpresūpcio ꝑ qm quis ↄtempnit dnam ius
ticiā/ nimis ↄfidēs de dna mīa/ Despa
cio ꝑ qm quis ↄtēpnit dnam miam/
Nimis timēs de dna iusticia/ Obduracio
cio/ et in malo vite ↄmcto/ hoc ē finalis
īpnitencia/ Sed quo d. Saluator q ta
pcca nunq rēittut/ nec in c°. sclo neq in
futō. Cū dicat qdam glo. sup illo vbo
ps. Dixit dns ex basan ↄūtam/ q ds
multū hoīes despatissimos ↄūtit ad se
ipm Dicēdū q vbū Saluatoris simpr.
ē vm de ultio pcco qd ē finalis īpni
tencia/ qd ē ꝓpe pccm in spm scm/ quia
pcedit ex summa malicia q opponit bo
nitati appate spui sco/ De aliis at quiqꝫ
q tāto dicat q nō rēittent. Vo quin
multū rēittent s; qz minꝰ hnt rēissi
bilitatis/ nec excusabilitatis/ qz pcedut
ex malicia/ Quedā pcca hoim pcedut
ex infirmitate/ Et ista pnt dici pcca in
prem cui appat potēcia/ et ista habet
aliqn excusacom ꝑ qua aliquatr sūt
rēissibilia/ Quedā at pcedūt ex igñra
cia/ et ista pnt dici pcca in filiū/ cui appp
at sapia/ et ista ec hnt aliqn excusacoꝫ
ꝑ qd sūt aliquatr rēissibilia/ Quedā
at pcedūt ex pura malicia s. ista sex
q dcā sūt. q dnr pcca in spm scm/ cui
appat bonitas et clemencia Hec quia
nullam hnt excusacom nō hnt aliquid

nō d pcco i spm scm

q est de sce remissibilitatis / Omnibus int du ex diuina bonitate remittunt oia ultio excepto / Consultu debemus considerare illa remissione qua obtinere potimus si simus confidentes de pcti dimissione Confitentes cum cordibus contritione Commotes in Eccl. tono ne / ex qua non e remissio pcti / Et si adhibeamus nobis ~~pctores~~ qui oret p nobis p gre infusione Dicit em Sapiens Eccl. ij.o q pius et misericors est deus et remittet pcta in die tribulacionis i. in qe pme corda tribulantis Dicit ergo quilz nunc deo orando et supplicando illu versu ps. Remitte m dne deus ut refrigerer scilicet contra ardore concupie refrigerio tue gre. prius qm abeam i. ab hac vita p morte mi grem / Et amplius non ero scilicet in statu merendi / Sic ecce orauit Magdalena et ideo meruit remissione / Circa tam et ultimu ubi tangitur voluntas / Actu diligendi eciaes / qui veniam impetret / cu subditur de Magdalena Qm dilexit multu Considerans eni ista sca dna q dns qui ipam multu dilexerat Creando s. ipam / Et aie eius sua ymagine imprimendo Diligit enim oia que sunt / et nichil odit eoz q fecit / s. d. g. enim Sap. xj.o Qm etiam diu ipam peccante sine pena sustinuerat / ipam ad penitenciam expectando / et penam differendo / Et nunc eam ad se trahendo Juxta i. Jerem. xxxj.o In caritate ppetua dilexi te ideo attraxi te miserans tui / Considerans etiam ista q deus qui tm ipam dilexerat / Qui p salute eius filiu suu tradiderat s. d. sic filius eius Jo. iij.o Sic quantum offenderat / fecit quantum potuit / ut ipm multu diligeret / Et ne scilicet hoc / fecit em talia p que apparuit q multu diligebat xpm / Ipa em q suis pedibus quantum ipm offenderat / pedibus suis ipm placare voluit / Renaces cu se inuidia et infima / cucurrit ad fonte mie p sanacione / Et ad medicum peritissimum pro remedio Ipa etiam que suo corde xpm quantum offenderat / toto suo corde ipm placare voluit / Venit em int conuiuantes non inuitata / et ad pedes dni posuit se prostratam / non ad caput erecta / Retro pedes eius / non an se prostrauit / Oculis suis xpm

quantum offenderat / oculis suis ipm placare voluit / nam int epulas flere non erubuit / Et quantum em verecundabatur int / p nichil erat qd verecundaret foris / Et sic copiose fleuit q lauit suis lacrimis pedes xpi / Capillis suis xpm offenderat / et capillis suis ipm placare voluit / suis em capillis pedes xpi tersit / Ore suo xpm offenderat / et ore suo ipm placare voluit / Nam oscula deuotissima suis pedibus impressit / Bonis suis temporalibus xpm quantum offenderat / et p ipa xpm placare voluit / nam vnguentu preciosum attulit quo pedes dni vnxit / Manibus suis xpm offenderat / quibus ipm placauit manibus suis xpi pedes vngendo / Certe cum ista faciebat hec sca fcia potuit dicere illud Cant. 1.o Fasciculus mirre dilectus meus michi int vbera mea commorabitur / Et bn mirre p amaritudine pnie / Et bn int vbera mea commorabitur / Que quidem vbera sunt intellectus meus et affectus / Quo primo scilicet de ipso cogitaui / Et scdo scilicet deinceps dilexi Ad hunc ista sca fcia plus fecit / gra sentit xpo docente / Et tunc potuit dicere illud Cant. j.o Botrus cipri dilectus meus michi Botrus quidem cipri / p eius sapidissima doctrina / Ad hunc feruit xpo discipule / sibi ministrauit euntem / ipm pungit mortuum / ipm plorauit mortuu / ipm quesiuit sepultu / Et tunc inuenit q diligit aia sua Cant. iij.o Tunc em cu ipm quereba / locutus fuit michi dicens Maria Sic hec Jo. xx.o Et tunc aia mea liquefacta e ut dilectus loquutus est / Cant. v.o Ad hunc pdicauit xpm victorem inimicis qualibus ipm a mortuis surrexisse / Ad hunc plus fecit postquam xpus a mortuis resurrexit terra ppam deseruit cu tn eet nobilissima / Mare transiuit et ad terra aliena accessit ibique xpi gliam pdicauit publicauit / plurimos ad fide xpi conuertit / Et tandem in deserto Massilien p xxx annos sine cibo mortali vixit / Et quantum talia / et tanta fecit / Certe ut dilexit qui dilexit nos diliget multu qd debebat facere / Quia dilectus eius fuit sicut ea / Candidus in meretrice Rubicundus

in pa^one^. Et electus ex milibus / ex omnibus bonis p-
fectione. Unde potuit dicere Cant. v°. Dilectus me-
us candidus et rubicundus / electus ex milibus
Et etc / quia ipsa multum dilexit xpm ipse mul-
tum dilexit eam Sap. viij°. Dominus omnium dilex-
it eam / et bene dilexit / quia defendit eam contra
omnem accusatorem. Defendit enim eam contra
phariseum qui vocabat eam criminosam Luce
vij°. Et contra Martham qui vocabat eam
ociosam Luce x°. Et contra Judam qui vocabat
eam prodigam Mt. xxvj°. Et Jo. xij°. Et contra
demonem quem ipsum cum vij viciis replevit / de
qua eum eiecit omnibus Marc. ult. Unde ergo dicitur
Jo. xj°. Diligebat Jhesus Martham et Ma-
riam / Ad huc unum signum magnum dilec-
tionis ostendit ei xpus / quia triginta annis per angelos
cibo celesti nutrivit / Unde ergo potuit dicere
ista domina Cant. vij°. Ego dilecto meo / et
ad me conversio eius / Multum ergo dilexit / et
multo plus fuit a xpo dilecta / Secundo at-
magis moraliter quod dilectio dei comprimit
carnis lasciviam / Imprimit legis custo-
diam / Despicit mundi substantiam / Erudit sci-
enciam. De primo dicitur Cant. viij°. Fortis
est ut mors dilectio / Sicut enim secundum Gregorium
Mors naturalis animam a carne separat / Sic
et dilectio dei animam separat ab omni carna-
li amore / Et fomitem in homine comprimit et
refrigerat / De secundo dicitur Sap. vj°. quod dilectio
dei custodia legum est / Unde custodia / Quia
ut dicit Salvator Jo. xiiij°. Si quis diligit
me sermonem meum servabit / Et paulo supra
Qui habet mandata mea / et servat ea ille est
qui diligit me / Et infra eodem Qui non
diligit me sermones meos non servat / De
tercio dicitur Cant. viij°. Si dederit homo omnem
substanciam domus sue pro dilectione spiritus dei / quasi nichil
despiciet eum / Vere qui ex caritate deum
diligit / quasi habet pro nichilo omnem substanciam mun-
di / Ad quam despiciendam hortatur nos Jo.
in sua canonica ij°. dicens / Nolite diligere mun-
dum / et ea que sunt in mundo. De quarto dicitur Eccl.
j°. Dilectio dei honorabilis sapiencia id est docet ho-
norabilem sapientiam / que solum est illa / que
desursum descendit / non que est terrena / vel
animalis vel diabolica. De quibus Jac. iij°. di-
cuntur. Igitur diligamus ergo dominum xpm / Quia ipse dicit Joh.
xiiij°. Qui diligit me diligetur a patre
meo / et ego diligam eum / et manifestabo
illi meipsum / Quem ipse nobis prestare dignetur
qui est dei patris filius dilectus Mt. iij°. et xvij°.
Qui cum eodem patre et spiritu sancto vivit et regnat
per omnia secula seculorum Amen.

Feria vj^a post dominicam in passione

Expedit nobis ut unus moriatur homo. Jo. xj°. In diebus huius ebdoma-
de ista sexta feriam immediate precedentibus actu
fuit secundum apparuit de effectu principali passionis dominice
/ qui fuit et est humani generis vivificatio / et
a morte tam spirituali quam gehenali resuscitacio
Actu ergo fuit de quibusdam aliis effectibus /
utpote de infusione gratie. De exhibicione
cultus latrie / De execucione obediencie / Et de
correpcione prime / Ad quam sequitur rescissio
culpe / In ista vero sexta feria in cuius octa-
va est dies mortis sue / dies scilicet parasceves
agitur de quodam effectu alio / qui fuit congregatio
ecclesie / Unde ecclesia recolit hodie eam huius
effectus / et ipsum effectum In epistola enim que legitur
Jerem. xvij°. et incipit Dixit Jerem. etc.
Sub typo Jeremie qui inter omnes sanctos
veteris testamenti xpm dominum expressissime
representat / recolit eam predictum effectum scilicet passionis
dominicam / Sicut enim iudei qui fuerunt tempore
Jeremie persequti sunt ipsum usque ad mortem
pro eo quod ipse predicabat eis destructionem
sui loci interfectionem et captivacionem sue
gentis per caldeos fiendam Ita iudei qui
fuerunt tempore xpi persequti sunt xpm usque
ad mortem pro eo quod predicabat eis / et ne
destructionem sui loci interfectionem et cap-
tivacionem sui populi per Romanos fiendam
Estimati enim sunt Judei stultissimi / quod
xpo domino ad vitam servato totus mundus crederet
in eum / Et venientes Romani tollent lo-
cum et gentem / Quod ita contigit xlij°. anno
de passione domini / Illa ergo que dixit ad literam
Jeremias de seipso / que sunt scripta in prima epistola
in qua exprimit culpam iudeorum ipsum perse-
quencium / Et predixit eis penam consequturam
Ita potuit dicere xpus dominus de seipso circa
suum principalem effectum / In evangelio vero quod
legitur. Jo. xj°. et incipit Collegerunt pon-
tifices et pharisei consilium etc. tangitur
expresse causa predicta / et prefatus effectus / Causa
scilicet quidem id est passio dominica / Dicitur enim in
isto ewangelio quod post suscitacionem

Lazari fcam prpt xpm / sexta feria ante
dnicam qua cantat^r. Ista sc^t dies .i. an
dnicam qua vocam^s de passione / Cui^s
quidē sexte ferie hodierna est octaua /
Que et s^m magistrum in historys / illo tpe
quo xps fuit mortu^s fuit prima dies
Aprilis In illa d^ca sexta feria s^d d^r p^ns
ewan^m Collegerunt pontifices et phari
sei c̄silium ut ihm interficerent / Ab illa
em̄ die s^d d^r in fine ewan^ly cogita
uerunt iudei ihm interficere timentes q^d
ꝓpter multa signa que faciebat ob edient
in eū / et Romani tollerent ab eis locū
et gentē / Vn^s aut ex illis noīe Cayphas
q^i erat pontifex anni illi^s dixit alys Jude
is ꝓpo^m v^bu / Vos nichil nescitis neq^ȝ
aut cogitatis / Quia expedit nobis ut
vn^s moriat^r homo ꝓ ppl'o / et nō tota
gens pereat / Ecce tangit^r causa .i. mors
dnica Istud aut nō dixit iste a semet
ipso s^d dicit ewan^ta .i. m^om homo / Sed
a spu s^co .i. in q^m ꝓpha / Sps em̄ s^cus
nō solū loquit^r et pdicat v^ba ꝓ ora
iustorū homī / verū etiā interdū ꝓ ora i
iustorū / Sicut legi^s de Balaam i Num
et de pontifice Caypha in loco .i^co. ꝓpha
uit iste ut Johes d^r. Q^{ui} ihs erat mori
tur^s ꝓ gente .s. Judayca / Et nō tm̄ ꝓ
gente ista illa / Sed etiā ut filios dei q^i dis
persi erāt / tā int^r iudeos q^m int^r gentiles
c̄gregaret in vnū .i. de ipsis faceret
vnam ecclesiam sponsam suā / Ecce tangit
sup^radcm effcm / Sciend aut q^d iste Cay
phas dicens v^ba ꝓposita / nō intendebat
loqui de euasione / pdicionis et^ne et g^nera
lis / Sed solū de euasione pdicionis t^palis
et particularis / s. solū q^m ad iudeos / Vn^de
s^m suā intencōm / verba ista nō fuerūt
ꝓphetica / q^ȝ nō fuerūt v^ca / Contrariū
em̄ i^co c̄tigit post xpi morte / Nam
ꝓ Romanos fuerūt ipi iudei t^palit^r pditi
interfecti / vel captiuati / Verū s^m inte
ncōm sp^us s^ci loquentis ꝓ os isti^s Cay
phe mouentis linguā ipius tamq^m suū in
strumentū v^ba fuerūt vere ꝓphetica Inte
debat em̄ sps s^cus loqui de euasione
pdicionis et^ne / et etiā g^nalis q^m ad totū

gen^s humanū / Q^d p^ȝ ꝓ v^ba ewan^te q^i sequit^r
ꝓphauit q^{ui}a ihs erat moritur^s ꝓ gente
Et nō solū ꝓ gente zc̄. / Verba ergo ista c̄
sp^us principalis i ille que intendebat sps
s^cus / fuerūt vere ꝓphetica / q^ȝ ꝓ morte xpi
sequta fuit euasio pdicionis et^ne et ge
neralis q^m ad totū gen^s humanū / Sequta
etiā fuit c̄gregacio ecc^e sponse xpi v^tute et me
rito sue mortis Dicit ergo Cayphas / ul
pocius sps s^cus / Expedit vobis ut vn^s mo
riat^r homo. In quib^ȝ quidem verbis /
Sacramentum nre redempcionis q^d ꝓ xpm i cce
mortuū totalit^r ē impletū ondit^r / Expe
diens / ex necitate remedy / Sufficiens
ex preciositate precy / Efficiens ex qualit^e
supplicy // Probat aut necitas remedy
expedienciam qua innuit sps s^cus / Cū
d^r oib^ȝ hoib^ȝ Expedit vobis / Vere humanū
gen^s erat tūc in summa necitate q^i reme
diari nō potuit nisi ꝓ morte xpi Jo.
x^i i^o d^r Q^i i^te Cayphas dix. Expedit
vnū hoīem mori / Vere expediens fuit
q^ȝ alit^r nō poterim^s liberari / Judei q^m
ē de se scandalizauerūt xpm / ipm voca
do demoniacū et blasphemū / et reum
morte c̄firmando / Et ecce ꝓ pecco istius
scandali / ymo et ꝓ pccis tocius mundi
expediens fuit / ut in collo xpi / ymo et
in toto suo corpe suspenderet .i. poneret
mola asinaria .i. pena grauissima / que
nullo modo decebat ꝓpter summū opprobriū
nisi stultū hoīem stultitia asinina / Et
sic dimergeret^r in ꝓfundū .i. clauderet^r in
sepulchro / Sicut exponi pnt aliqualit^r
v^ba xpi dicentis Mt. xviii^o. Qui scanda
lizauit vnū de pusillis istis s^d Judei
scandalizauerūt xpm int^r omēs hoīes ꝓpter
humilitate magis pusillū / Expedit ei
scilicet iudaico ꝓplo / Vt pro pecco suo / et
toci^s mundi tollendo / suspendat^r scilicet per
ipm ꝓplm iudaicū / in collo eius / ymo
et in toto corp^e / Eius dico .i. xpi ꝓpter ip^os
scandalizati / Mola asinaria .i. pena g^r
auissima / et omī c̄fusione plena / Et sic de
mergat^r in ꝓfundum .i. claudat^r intra se
pulcrū / Probat aut s^cdo sufficiencia
ex preciositas precy / qua tangit sps s^cus

cu addit Ut unus ho. Certe iste unus ho i
cruce deo patri oblatus fuit sufficiens pciu
p humano genere redemptione. Ipse enim est ille
unus de quo dr Thob. x. In te uno oia
habentes. In isto enim uno est conpletum ad oes ho
mines sub bono sufficiencia. De isto eciam u.
dr apls ad Heb. xj° sub typo Habrahe
Ab uno nati sunt et hoc emortuo oia fuit fide
les iuxta. Et orient usque ad fine mun
di tamquam sydera celi. Probat autem racio ef
ficiencia acerbitas supplicii qua innu
it cum subdit Moriatur. Vere mors xpi
acerbissima fuit quamvis esset de se medicina effi
cacissima. Non solum contra infirmitatem hu
mani generis ~~quo flebat pro infirmitate~~
~~contra iusticiam et morte amarissima in qu~~
~~erat Ista acerbitate supplicii pro salute hu~~
Verum eciam contra mortem. Unde xpi fletus
in cruce et dolor acerbissimus fugaverunt
fletum humani generis quo flebat pro infir
mitate contra iusticiam et morte amarissi
ma in quibus erat Ista acerbitate suppli
cii pro salute humani generis summe desidera
bat xps. Unde exponi potest de ipso per
figuram quod scribitur de David ij. Reg. xviij°.
Dicitur enim ibi quod cum audisset mortem Ab
solonis filii sui, flevit, et flens dicebat
fili mi, Quis michi tribuat ut pro te
moriar. Sic dicebat xps faciens contra
dampnabilem mortem humani generis flens et
suspirans, Quis michi tribuat ut ego pro
te moriar fili mi. Pro te scilicet redime
do, sanando et vivificando. O dne Jhu
xpe Istud quod tantum desiderasti pro salute
humani generis scilicet mori tribuit tibi pater
tuus tibi hoc preparans et ad hoc in mun
dum te mittens. Hoc eciam tribuit tibi spus scs
cuius amor ad hoc te maturavit. Et qui
per eundem spm scm teipsum obtulisti ut
dr apls ad Heb. ix°. Hoc eciam teipse tribuis
ti tibi Quia ut dr Ys. liij° Oblatus est
quia voluisti. Et teipse ut ibidem dicitur animam
tuam id est vitam tuam in morte tradidisti
Dicit ergo Expedit vobis ut unus mo
riatur homo — Circa [illegible] primum sciendum
quod expedientissimum fuit mori xpm propter
quatuor scilicet. Ut hostilitas compesceretur
Ut captivitas eriperetur. Ut mortalitas
absolveretur. Ut hereditas restitueretur. Dico
primo quod fuit summe expediens xpm mori
ut per eius mortem hostilitas compesceretur.
Hostis enim antiquus humani generis scilicet dyabolus
armis aliis aliisque bellandi modis de
bellari non potuit nec compesci. Quia ut
dr in Job. Non est potestas super terram que ei va
leat comparari. Sed xps eo longe forcior
superveniens id est desuper veniens per mortem
suam vicit eum. Ut qui in ligno vince
bat hominem in ligno vinceretur. De hoc ex
poni potest per figuram illud quod scribitur primo Reg. xvij°.
Expedit magis occurrere urse raptis fe
tibus quam fatuo confidenti in stulticia sua.
Per ursam que tunc est magis iracunda
cum capta sunt eius catuli possumus intelligere
omnem maliciam huius seculi sive sit super
bia vite sive concupiscencia oculorum vel carnis
Per istum autem fatuum confidentem in sua stul
ticia intelligimus dyabolum qui inter oes crea
turas fuit fatuissimus. Quoniam per incogitabile
vanitatis et superbie amisit summum gra
dum excellencie quem pura creatura poterat
obtinere. Et iste fatuus semper confidit in sua stul
ticia Quia ut in ps dr Superbia eius
ascendit semper. Quid ergo dr hic Expedit
magis id est longe minus periculosum est occurrere
urse raptis id est ire contra ursam captivis iam
catulis per quam intelligitur ut dictum est omnem ma
liciam seculi ut sit sensus quod minus fuit peri
culosa autem homini oes malicia huius mun
di quam occurrere fatuo raptis id est quam erat ante mor
tem xpi malicia et iracundia dyaboli
tenentis humanum genus in sua potestate. Sic
ergo fuit et est minus periculosa autem homini
oes mundi malicia quam erat ante mortem
xpi solius dyaboli malicia iracundia et
violencia. Multum expediens fuit quod debel
laretur per mortem xpi quia per modum alium
non poterat debellari. Sicut enim intuen
tes serpentem exaltatum in ligno sanabantur
a morsibus serpentum sicut dr in Num. Ita
quicumque intuentur xpm in ligno pendente
oculis fidei sanantur a morsibus serpentum
infernalium. Quia per mortem xpi fuit ipsorum
malicia et fallacia debellata sicut
hec dicit per Aug. Secundo dico quod fuit summe
expediens xpm mori ut eriperetur

captiuitas / Ante morte em xpi / oms iusto[rum] aie tenebant[ur] in inferno captiue / nec potu erant alit[er] liberari nisi p morte xpi / cui[us] sanguis fuit tante efficacie q[uod] fregit portas inferni / seras[que] disrupit / Ergo p[ro]p[ter] hoc sume expediens fuit xpm mori / Crist[us] dns fuit et e p sua doctna / Oculus mundu dirigens / Ego dicebat ipe Jo. viii. su lux mudi / Ipe eciam fuit et e p sua po[tenci]am / Manus dext[er] / mudu p[ro]tegens / Sed quia iste oculus et ista manus multu scadalizauit iudeos / Vn dixerut xpo discipli Mt. xv. Scis / quia pharisei audito hoc vbo scadalizati sut / Certe expediens fuit q[uod] iste oculus / et ista manus p peco istius scadali passum tollendo / Jmmo et p pctis tocius mundi tollendis ad tpus erueret[ur] oculus / Et abscidet[ur] manus / ne tot[um] corp[us] .i. tot[um] huanu gen[us] descedet in iehena .i. in carcem infni / A quo nullus nusq[uam] liberari potuit / sic nec potit / nisi p erucom istius oculi / et abscisione hui[us] man[us] .i. p tpale xpi morte / Igit[ur] expediens fuit xpm mori / ut eriperetur captiuitas de inferno / et q[uod] nullus ho nisi moriens in finali impenitentia / demceps ibi captiuaret[ur] De hoc expom pt .i. qd d[icit] Saluator Mt. v. Si oculus nequ tuus scadalizat te / erue eu et pice abs te / Et si man[us] tua dextra scadalizat te / abscide ea / et pice abs te / Expedit em tibi / ut vnu mebrorum tuorum peat / q[ua]m totu corp[us] tuu eat in gehenna / Expone ista mistice ad ppo[siti]o[n]em sicut videbit[ur] tibi Dico tcio q[uod] expediens fuit xpm mori / Vt absorberet mortalitas Homo em fuit catus imor[ta]lis .i. potens no mori Sed p pcam pmu fuit fcus mor[ta]lis .i. necio moriturus / Vt ista mor[ta]litas .i. moriendi necitas / no potuit absorberi / nisi p mortem xpi / Triumphauit em xps p sua morte .i. de nra mor[ta]lite / qua dya[bo]lus p astucias suas ppinauerat homi / Triumphauit pmo in corpe suo qd iam no morit[ur] / et mors ultra illi no dnabit[ur].

/ Et triumphabit eciam de mor[ta]lite in corporibus electorum / qui post iudiciu fient imortales .i. no potentes mori / Vn g[lo]o. d[icit] aplus i. ad Chor. xv. Absorta e mors i victoria sp xpi et ozee xiii. dcao dicit xps / O mors ero mors tua 7c. De hoc expoi pt p figam .i. qd dixit i. sauls Thobias Thob. iii. de seipo / Expedit michi mag[is] mori q[ua]m viue / Ista potuit dic xps sub hoc sensu / ut opleam etna ordinacom / Vt p[ro]ficia Jniucta michi a pre legatione Vt eciam absorbea huana mor[ta]lite / Expedit michi mg mori q[ua]m viue / Quia t[ame]n p vita mea no pmt p[ro]ficia sed p morte / Dico q[ua]rto q[uod] expediens fuit xpm mori / ut restituet[ur] nobis / celestis hereditas / Saluator em d[icit] Jo. xvi. discipulis Expedit vobis ut ego vadam .i. ab hac uita p morte recedam / Quia si vada restituam vobis celeste hereditate / qua i pmo hoie amisistis Igit[ur] xpm mori fuit expediens p[ro]p[ter] quatuor supdcta / Certe si volum[us] q[uod] ista expediencia mortis dnice / finaliter in nobis effectum heat / Vnu expedit nobis face / Et aliud no expedit / Illud em qd expedit nobis face / e obedire deo / et platis eccie qui tenet locu dei / Vn d[icit] nob aplus ad heb. xiii. Mementote p[re]positorum vrorum / et obedite eis 7c. Sequit[ur] Hoc ei expedit vobis / Vel si velis dice negatiue s[ecundu]m q[uod] hnt aliqui text[us] / tuc dices sic obedite platis vris Ipi em puigilat q[ua]si redd[itu]ri racionem deo de aiabus vris / ut cu gaudio hoc faciat / et no gemetes / Hoc em expedit vobis / Illud at qd nllo mo expedit nob / est / pugnare gt dnm s[cilicet] p supbia / p inuidia / auaricia et luxuriam / Et p alia pcta / Vn sic di[citur] nob .ii. paralipom. xiii. Nolite pugnare gt dnm deu prm vrorum / qr hoc vobis no expedit / Sic g[ratia] p[ro]p[ter] pmu vz. Quo necitas remedii pbat expedienciam mortis xpi p qua dixit sps sauls Expedit vobis // Circa fm / Vbi preciositas pcij pbat sufficienciam sp que fuit in xpi morte ad redimendu et liberandu gen[us] huanu / eu addit[ur] Vt vnus homo / sci[licet] q[uod] licet

deus libare potuit huanu gen9 p potem Ipm tn libeauit voluit p iusticiam / Ut sicut inobedia vni9 hois morte induxerat / ita obedia morte tolleret / et vita donaret. Hic at homo no fuit quicuqz ho / s3 tm vn9 ho / xps s. de9 et ho / pvalens toti humano gen / et ideo mors sua / qr no solu fuit mors hois / s3 ecia mors dei huanitati / sufficeat p pcio redimedi et liberadi hoies / eciam mudorz infinitorz si essent. Et hoc no solu quia fuit et e de9 Sed quia huit quatuor singlaria p alijs hoibz / Sz. Singlarem sinceritate in gnone / Singlarem bonitate in gubnacoe Singlarem aucterm in eruditoe / Singlare ecia pietate et ptatem in recociliacoe / Huit dico singlare sinceritate in gnacoe / qr sicut nec pccm nuq commisit / sic nec pccm gtraxit / In eius em singlare natiuitate nichil de gcupia carnis transijt / nichilqz de lege pcti manauit / dicit leo in smoe. Certe hec fuit singlare in xpo hoie / Nu quam em fuit aliqs pur9 homo / quin pccm huit / saltem originale / Eccl. vii. sua / sicut doctrina cois tenet / Propter qd d. i. Eccl. vij. / Viru de mille vnu repperi sine pcco / Mulierem at ex oibz no inuenim sine ol pcco Et pphã d. in ps. Oms hoies declinauerut / simul inutiles fci sut / sed p pccm pmi hois No est qui faciat bonu / sed pfce / no est usqz ad vnu glosa. i. pt xpm / Dico ecia q hic vnus homo / huit et hic singlarem bonitate in gubnacoe Ipse em solus e pat pius oms hoies fideliter et valide gubnans Incopabilr melius q aliqs pat carnalis possit suos filios gubnare / Ad utiqz vere q ad illos qui credut ei / et suo regimi no resistut De illo vno d. Saluator m. xxiij. loqns discipulis ad litram de seipo / Nolite vocari vobis prem sup tram vn9 em est pat vr qui e in celis / Huit ecia singlarem aucterm in eruditione / Ipse em solus e mgr / qui solus via dei docuit in vitate m. xxij. Immo ipse solus scdm augi est mgr / Oms aut alij qui mgri vocant sut ipi9 ministri

De illo vno loq xps ipemet m. xxiij. dices de seipo / Neqz uocemini mgri nisi solu ministrales / Vnus ei est mgr vester pncipalis qui est xps / Habuit ecia Singlarem ptate in recociliacone sed hoim cu deo / Ad Rom. v. d. apls sic Si em delicto vni9 / multi mortui sut / s. delicto Adam / Multomagis gra dei / et donu gra vni9 hois ihu xpi in plures habudauit / Et infra / Si em in vni9 delicto mors regnauit p vnu / Multomagis habudanciam gre ac iusticie accipientes in vita regnabut p vnu ihm xpm / et ic Sic em p inobedianm vni9 hois peccatores gstituti sut multi / qr oms / Ita et p vni9 obediam / iusti gstituent multi Quia oms / sed qui obice no ponet / Patet g / q mors ista9 vni9 hois fuit pciu sufficiens p toti9 huani gnis libacone Sed lz ita et si mors ihu xpi / fuit sufficiens p libacone om hoim / no tn erit efficax nisi solu in illis / qui custodiet spualem vnitate / qui vz erut vnu cu deo p adhesione / Vnu secu / p intna tranquillitacom / Vnu ecia cu Eccia / p fidei pfessione / Vnu inchos cu pxis p dilcom / et caritatum subiectom / De qua vnitate / uel ad qua vnitate nos hortat aplus in Epla ad Eph. dices iiij. c. Solliciti suare vnitate spus in vinclo pacis / Certe nisi suem9 sollicite pdcam quadruplice vnitate / pciosa mors istius vni9 hois q fuit sufficiens pciu / qr fuit de se p redeptone huani gnis / nichil nobis pderit ad etna salute / Ergo attedite ad habraam prem vrm. i. ad xpm / Dicit nob ysa. li. sub typo abrahe / Et attedite ecia ad Saram. i. ad scam Ecciam q de ipo xpo pepit vos attedite d. ad xpm / qr vnu vocaui eu dicit de9 pat / Et bn vnu / qr nuq huit prem / Et bndixi ei / no solu in seipo / bndcone oib gre / s3 ecia in suis filijs. innu tatibz ipm / Et multiplicaui eu / s. in meritis p toto huano gne / Et ecia in glosis p mijs p se / Quia datu e illi nomen sup ome nome ec. Ad philip. ij. Et ecia p suis filijs ipm innitatibz et suatibz

unitate quadruplice superdictam // Circa tertium / ubi actiuitas supplicii probat efficaciam / cum subdit Sanat / sciendum quod mors
acerbissima / et amarissima Saluatoris
fuit medicina efficacissima / Et est salutis omnium hominum qui finaliter moriuntur in
fide catholica / Et digna propter hoc sacramenta
ecclesie que sunt efficaciam ab ipsa domini
6 passione / apostolus namque dicit ad Ro. v.° Vix enim
pro iusto quis moritur etc. Sequitur / Commendat autem suam caritatem deus in nobis /
quoniam si cum adhuc peccatores essemus secundum
tempus xpistus pro nobis mortuus est / Multo
magis nunc iustificati in sanguine ipsius
salui erimus ab ira per ipsum et sequitur
Si enim cum inimici essemus reconciliati sumus deo per mortem filii eius /
Multo magis reconciliati / salui erimus
in vita ipsius / Ex quibus patet quod mors
xpisti / fuit causa efficax meritoria humane reconciliacionis cum deo / Non solum
pro illis / qui tunc erant / vel in presenti vita
uel in limbo seu in purgatorio tempore quo ipse
fuit mortuus / Verum etiam et pro omnibus qui nunc
sunt / et qui erunt usque ad finem mundi /
Iustificati tamen per fidem ipsius / et sacramenta
ecclesie per eosdem actu vel proposito percepta
Nota autem quod 1.a mors benedicta Saluatoris
proponitur nobis In speculum Innocentie immunitatis / Euidentie veritatis Patientie firmitatis / Et affluentie voluntatis / Ponitur dico In speculum Innocentie immunitatis
et sanctitatis / 1.a Petri iii.° dicitur quod xpistus semel
pro nobis mortuus est / iustus pro iniustis
vt nos offerret quidem deo / mortificatos quidem carne / viuificatos autem spiritu /
Et si iustus fuit mortuus / ergo innocens
/ Ergo quasi pro peccatoribus innocens mortuus
est / Sequitur quod infinita caritas fuit / Ipse
enim est ille de quo supra ii.° dicit idem apostolus xpistus
pro nobis passus est vobis relinquens exemplum
/ ut sequamini vestigia eius / Sequitur / Qui
peccatum non fecit / nec inuentus est dolus in ore
Exemplo igitur ipsius debemus vitare peccata
omnia / Et de peccatis que fecimus agere penitenciam /
Quia xpistus pro eis mortuus fuit / ac portare / non solum in mente nostra / sed etiam in corpore
passionis sue stigmata / sicut apostolus
Paulus portabat / ut ipsemet dicit

ad Gal. vi.° Carnem nostram cum viciis et
concupiscenciis nostris crucifigendo scilicet sicut illi
qui sunt xpisti / Sic dicit idem apostolus ad Gal. v.°
2 Proponitur nobis in secundo In speculum euidentie
veritatis / Ante enim mortem xpisti scriptura
sacra veteris testamenti erat liber inuolutus / et multis figuris inuolutus / tamquam quibusdam sigillis signatus / Nec erat aliquis / nec
angelus nec homo qui posset signacula soluere / et librum aperire Nesciebat enim plene
per aliquid quid illa omnia designabat / Sicut
dicit Jo. apoc. iiii.° Sed venit agnus dei
in mundum istum / qui pro nobis fuit occisus
/ Et mortis sue merito liber fuit apertus
/ et signacula eius soluta / quia merito sue
passionis sunt nobis reuelata illa / que sub
illis signaculis / tunc erant occulta / Iam scimus quid significabat Abel occisio / Gen.
iiii.° Quid arietis pro ysaach oblacio
Gen. xxii.° Quid etiam agni paschalis ymmolacio Exo. xii.° Et sic de aliis multis
Sub quibus latebat misterium xpisti / Propter
que dicebat xpisto angelus apoc. v.° Dignus
es domine deus aperire librum et soluere signacula
eius / quoniam occisus es / Ecce causa huius dignitatis / Causa scilicet meritoria / Et redemisti
nos deo in sanguine tuo / In signum huius velum
templi scissum fuit in morte xpisti sicut dicit
Jo. xix.° Quia per mortem eius omnia in scripturis latencia sunt reserata / Dico tercio quod
3 proponitur nobis in speculum Patientie firmitatis / Patientissime enim mortem protulit
Ita ut dicit 1.a Pet. ii.° Cum malediceretur
non maledicebat / cum pateretur non comminabatur Immo ipse voluntarie ut ibidem dicitur
tradebat se iudicanti iniuste / Et bene
voluntarie Quia ut dicit ys. liii.° Oblatus
est quia voluit / et non aperuit os suum / Sequitur
Sicut ouis ad occisionem ducetur / et
tamquam agnus coram tondente se obmutescet
Ecce paciencia summa firmitas / Sequitur infra
post multa verba Tradidit in mortem animam
suam / et cum sceleratis reputatus est / et ipse
peccata multorum tulit / et pro transgressoribus orauit / Certe per istam pacienciam quam ipse xpistus
pro exemplo ... nobis ostendit debemus nos
mundi huius aduersitates cum paciencia tollerare Sicut ei dicebat apostolus de seipso / Et

alijs apls ad Rom viij° dicens xpo/ ppt
te mortificamur tota die/ Estimati sum⁹
sicut oues occisionis/ Sed in hijs oibȝ sup
adusitatibȝ que nob inferunt/ supamus
.i. superiores existim⁹ ꝑ patiam/ ꝑꝑ eu
qui dilexit nos/ Dico quarto ꝙ appoi
tur nob In spectm/ afflictis vtilita
tis/ Summa em et multiplex vtilitate
possum⁹ spectari/ si diligent aduertim⁹
in morte ihu xpi De quibȝ satis su
perius e dcm/ Saluator tamen Jo. xij°
exprimit euidentissime mortis sue mul
tiplicem fructum dicens Ni granu frumenti/
qd est ipse Loquebat em de seipso/ sub
typo grani frumenti/ Ni mortuum fuit
multu fructum affert/ Vere ita multu
et magnu/ qd nec sensu excogitatu/ nec
sermoibȝ explicari pt/ Et apls i.ª ad
Chor xv°. dt. Deo gras/ qui dedit nb
victoriam ꝑ ihm xpm qui mortu⁹ est
ꝓ nobis/ Victoriam dico dat nobis de⁹
ꝑ morte filij sui mortis/ dyab̃li et infim
aptls eꝯ petr⁹ dicit de xpo ꝙ nob passo
i.ª sue can. ij°. Pecta nra ipe ꝑtulit in
corꝑe suo sup lignu/ ut pctis mortui iust
icie viuam⁹/ Si em in nobis non rema
neat/ nisi xpm pctis mris utrȝ assigna
mus/ et de ipis vera pniam non agam⁹
mors xpi dabit nobis etiam victoriam
ꝙ omi pcto morienti. Dicit em sic apls
i.ª ad Tess. iiij°. Si em credim⁹ sp̃ fide
formata caritate/ et opante ꝑ dilcom/ ꝙ
Jhs mortu⁹ e et resurexit/ Ita et deus
eos q dormierut ꝑ Jhm .i. qui mortui
fuent in fide et opibȝ/ ac sacris ihu/ ad
ducet cu eo/ Adducet dico ad celestia reg
na/ Ad que nos adducat mitis ipius
Jhu/ de⁹ ipe qui in trinitate pfecta viuit et
regnat Amen

Sabbto p⁹ dnica de passione ꝝ dicit ꝙ feste sci ceteris sermo

Si exaltatus fuero a terra omnia traham
ad meipsum. Jo. xij°. In diebȝ pce
dentibȝ immediate ista die Sabbti/ dictu
fuit tam in eplis quam in ewangelijs de effec
tibus dnice passionis/ tam de pncipali
qui fuit humani generis viuificatio/ Et a
morte culpe resuscitacio/ qui est de qua da

alijs min⁹ pncipalibȝ utpote/ de infu
sione gre De exhibicione cult⁹ latrie/
De execucione obedie/ De ꝯmissione pene
Et de ꝯgregacione eccle/ que oia sunt in mun
do i.° ex pa°ne dnica sed ex meritoria eius
In i.° Sabbto ad hoc reducat eccia ad me
moria fidelium/ cum meritoria istorum ef
fectuum s. pa°ne dnicam/ et quosdam effec
tus pa°nis alios/ vz. ꝯmitorum sanctifica
tionem/ Et omium hominum ad xpm attractionem
In epla em q legitur Jere. xviij°. Et iap.
Dixerut impij iudei ad inuicem ꝛc. Sub
typo Jeremie qui xpm figurauit expressis
sime ut e dcm/ Agitur de pa°ne xpi quo ad
quatuor vz. Quantum ad iudeorum impia co
gitacionem/ cum dt. Dixerunt impij iudei dixerut
Venite cogitem⁹ aduersus iustum cogita
ciones/ Quantum est ad ipsorum ꝑuersa loqucionem
/ qr dixerunt ut hic dt. Venite pcutia
mus eum lingua ꝛc/ Quantum est ad ipsorum
iniusta opacionem In hoc quod dixit xpus
sub typo Jere. de iudeis/ Quia fode
runt foueam aie mee/ sicut de ipo ante dix
erat idem xpus sub typo Dauid ipse
foderut manus meas et pedes meos
Quantum est ad diuinam/ iuste de Judeis
ꝯsequuta vlcionem/ De qua dt. Jeremias lo
quens pncipaliter de xpo ad dicens deo
patri Propterea da filios eorum in famem
.i. dabis/ Et infra fiant uxores eorum
absque liberis et vidue .i. fient ꝛc/ Que
oia debent exponi in futurum/ et debent
intelligi pncipalius etiam sm sensum litale
de vlcione diuina ꝯsequuta de iudeis ꝑꝑ
xpi pa°nem/ quam de vlcione ꝯsequuta ꝑpter
Jeremie psecucionem/ Quamuis oia q dicuntur
in hac epla sunt vera ad literam de psequ
cione Jeremie In ewangelio uero hodierno
qd legitur Jo. xij°. Et incipit Cogitaue
runt principes iudeorum/ ut et lazarum inter
ficerent et c. Cui⁹ quidem ewangelij hysto
ria/ tali die ꝯtigit ad literam s. ante sex
dies pasche iudeorum In illa em sexta
feria/ q nunc proxime pcedit dnicam de pa°ne
/ que fuit ad literam illo anno prima dies
Aprilis/ cogitauerunt Judei ꝑꝑ suscitacionem
Lazari interficere xpm Sed in ista die

Sabbto p⁹ dnica [illegible] sermo

que fuit ad litteram iii diebus aprilis cogita
uerunt iudei interficere lazarum / et hoc solum propter
Jhesum / de cuius interfectione principaliter cogita
bant Agitur dico in hoc euangelio de passione xpi
conformiter ad epistolam quem ad quatuor s. Quan
tum ad iudeorum iniquam cogitacionem / Quia
cogitauerunt ut lazarum interficerent / et hoc
propter xpm / Quantum est ad eorum presumptionem lo
quens / Quia dixerunt ad semetipsos /
videtis quia nichil proficimus / Ecce totus mun
dus post eum i. post ihesum abiit / Quantum
est ad ipsorum iniustam operacionem / que fuit
mors xpi perpetrata per Judeos / De qua
ipsemet dicit in hoc euangelio de seipso / Si granum
frumenti mortuum fuerit etc. / Et propter quam est
dicit Nunc anima mea turbata est / Et / Pater
saluifica me ex hac hora / Et quantum est ad
iuste consequtam de iudeis ulcionem / Que
fuit xpi clarificacio / de qua ipse dicit in hoc
loco deo patri / Venit hora ut clarificetur
filius hominis Et idem Pater clarifica filium
tuum / Fuit enim xpus clarificatus / non so
lum per processione quam fecerunt sibi illi ho
mines clamantes osanna / quam refert
idem euangelium / Nec est solum per cursionem geracium
ad quam xpus refert premittit verba ista scilicet
multum fructum affert Et idem Omnia traham
ad meipsum / Verum est et in punicione
iudeorum / per quam forsan dixit vox celes
tis supra hic / Et clarificaui / et iterum cla
rificabo / Modo reuertamur ad verbum xpi
superius propositum Ego dixit xpus / Si exalta
tus fuero a terra i. per vos eleuatus in cruce
omnia traham ad meipsum / Ecce fructus
dominice passionis / qui est omnium hominum ad
dominum attraccio / Et hic est prout dicit ille
xpm fructus de quo paulo superius dicebat
Si granum frumenti mortuum fuerit multum fruc
tum affert / Et consequenter quod in istis verbis
satis euidenter tangit xpus de se tria scilicet
Sui paciencis gradum eminentem Paci
endi modum congruentem / et paciendi fructum
affluentem // Tangit dico primo sui
paciencis gradum eminentem / et hoc in sua
nominali denunciacione / cum de seipso dicit Ego
per ipsum enim pronomen ego sepe in scriptu
ris demonstrat xpus suam sublimitatem
et hoc quantum ad diuinitatem / utpote cum dicit Exo. iii.
Ego sum qui sum / Et Apoc. i. Ego sum alpha
et o / Et quantum est ad humanitatem / utpote cum
dicit Jo. x. Ego sum pastor bonus / Et ego sum
hostium ouium / Et idem apoc. ult. Ego sum
radix et genus dauid / stella splendida et
matutina / Secundo tangit paciendi mo
dum congruentem / In ipsa exaltacione cum
addit / Si exaltatus fuero a terra i. in cruce
eleuatus Hoc enim dixit Jhesus / ait Johannes
Significans qua morte esset mo
riturus i. morte crucis / Et certe hic modus
paciendi fuit valde congruus / Ut sicut
adam ad lignum vetitum se eleuans / et ex
tento brachio fructum ligni accipiens
mortem induxerat / Ita ipse in cruce ele
uatus / et extensis in ea brachiis vite
fructum erogaret / De ista exaltacione
potest exponi per figuram illud Ezech. xvii. Sta
tura eius exaltata est inter frondes i. sta
tura corporis dominici eleuati fuit inter
frondes i. inter brachia et cornua crucis
Fuit enim crux arbor vna nobilis / sicut
cantatur Nulla silua talem profert fronde
flore germine etc. Tercio tangit passionis
fructum affluentem / Et hoc in ipsa attrac
cione cum subdit Omnia traham ad meipsum
i. omnes homines traham ad fidem meam
Quod sic debet intelligi s. de omni sexu
hominum multos / viros s. ac mulieres / Et
de omni secta multos iudeorum s. et gen
tium / Et de omni etate multos s. paruulos
iuuenes et senes / Et de omni est statu
hominum multos s. nubencium / Continencium
et virginum / Certe virtute et merito sue passionis
xpus ad se traxit homines valde multos
Aut quidem tractus fuit virtute illius pre
tue caritatis / De qua dicit ipsemet dei
filius Jerem. xxxi. In caritate perpetua
dilexi te / ideo attraxi te miserans tui
Sed quomodo xpus traxit eos / cum ipse dicit Jo.
vi. Nemo venit ad me nisi pater meus
traxerit eum / Dicendum quod eodem tractu
trahit pater ad xpm / Et est spiritus sanctus / et
xpus est trahit ad seipsum Sunt enim indi
uisibilia opera trinitatis / Verumptamen xpus
patri suo istum tractum attribuit / Quia

ptatem trahendi hoies ad seipm accipit xpc
a pre nascedo / Vel pt dici q xps no lo
quit de tractu essentiali / Ille em solu e essen
ue a tota trinitate / Sed loquit de tractu me
ritorio / qui e a xpo hoie merito sue passionis
Isto tractu optabat sponsa trahi post xpm /
dicens Cant. 1o. Trahe me post te / Nec
miru si traxit xps ad se hoies merito sue
mortis / ut eos fideles faceret / et in statu
salutis poneret / Quia etiam ipm dyabolum ad
se traxit / ut ipius potentia contra hoies
debilitaret / De quo exponit id qd dixit
angelus illi Thobie sicut hr Thob. vjo. De
illo pisce qui devorabat eu / et qui sig
ficabat dyabolum / Apprehende mox branchiam
eius / et trahe eu ad te / Quod et fecit / Prop
ter quem tractu ut ibidem dr mortuus fuit
piscis / Ad lignum / dyabolus voluit devorare
xpm procurando eius morte / Unde dr quedam
dam glo. sup illo verbo q dyabolus stabat sup
cornua crucis mortem xpi exspectans / Sed
quid / xps apprehendit ipm et traxit ad se
ut ipm interficeret / et malicia eius contra
hoies debilitaret / Dicit g. Ego si exal
tatus fuero etc. — Circa primum sibi tan
Parachitis quidam eminens / in pronoie p
me psone / Cu xps dr de seipso Ego /
Sciendum q xps p hoc pronomen ego / demo
strat in scripturis sua sublimitate /
Demonstrat em de se quatuor valde sublimi
a vz. primo / Sui ex patre eterna generatione / di
cens Jo. viijo. Ego ex deo processi. s. per
eterna generatione / De quo etiam dr Eccl. xxiiijo.
Ego ex ore altissimi prodij / primogenita an
omnem creatura / Dicit ipse qui e sapientia
increata / Demonstrat etiam p hoc pronomen
ego Sui cu patre immensam pfectionem / et
hoc q̄m ad quatuor vz. q̄m ad essendum /
Dicit em Jo. xvo. Cu venerit paraclitus
que ego mittam vobis a patre etc. / Si cu ipm
mittit / ipm spirat eadem virtute qua et pr
Quantu etiam ad agendu / Dicit cu ipse Jo.
vo. Pater meus usque modo operatur / et ego o
peror / Sequitur / Quecumque pater facit sic
et filius facit / Quantu etiam ad docendu / dixit
em ipse Judeis ut hr Jo. viijo. Cognoscetis
qr ego sum / et a meipso facio nichil / sed
sicut docuit me pater hec loquor

Sunt em pater et filius eandem veritate
docent / Nec tn ab hoc excluditur spus sanctus
Demonstrat etiam p hoc pronomen ego Sui in
patre mira circuicessione / Dicit em sic
Jo. xiiijo. Ego sum in patre et pater in me e /
Demonstrat etiam sui et patris simul ad ho
mines verum dilectionem / Dicit em sic Jo.
xiiijo. Qui diligit me diligetur a patre
meo / et diligam eu / et manifestabo
illi meipsum Sic g p istud Ego demos
trat xps de se summas sublimitates
Sed vere ista nob no pderunt / quantumque
sint sublimia / nisi etiam nos faciamus
aliqua que ipse dr p hoc pronomen Ego vz.
nisi credimus suam veritatem / Ipse em
dixit iudeis sicut hr Jo. viijo. Si veritatem
dico vobis Si p qr / quare no creditis mihi
Nisi etiam imitemur humilitatem eius Ipse em
dr nob. Jo. xiijo. Exemplu dedi vobis / ut
quemadmodu ego feci vobis / ita et vos
faciatis / Nisi etiam formidemus eius seve
ritatem / De qua ipse dr Apoc. ult. / Ego
venio cito / et merces mea mecum e
dare unicuique iuxta opera sua / Et nisi ap
petamus eius felicitatem / De qua ipse
dr Jo. xo. Ego vitam eternam do ovibus me
is / et no peribunt in eternum / Et in eodem
co. dr Ego veni ut vitam habeant / et
amplius habeant — Circa secundum sibi tan
git. Paciendi modus congruens / cu
addit Si exaltatus fuero / Est sciendu
q ista exaltatio i. xpi in cruce levacio
fuit dno ihu xpo / et nob multu congru
ens Ista em exaltatio ad lignum / fuit
ipius xpi hois a terra elongacio / fuit
etiam eiusdem ad celu approximacio / fuit
etiam eiusdem in ligno crucifixio / et fuit
etiam eiusdem in aere suspensio / Que xps
dns sustinere voluit ut nob cernentibus
. . . exemplu / Fuit em a terra elongatus
ut nos a terrenis elongemur p contemptu
Fuit etiam celo approximatus / Ut ~~an fendio~~
~~. . . . . Supperius contra demonia~~
~~p conflictu~~ sempiternus appinquemus p
affectum / Fuit etiam in ligno confixus / ut
in ligno crucis confligamus contra vicia p
triumphu / Fuit inthronizatus in aere suspensus

Vt in stadio presentis vite superemus cuncta de-
monia per conflictum. Fuit dico primo per istam ex-
altacionem a terra elongatus, Vt nos ipsos a
terrenis elongemus per contemptum. Et de ista ex-
altacione exponitur de christo illud quod dixit de
seipso in psalmo, Pauper sum ego et in labori-
bus a iuventute mea, Exaltatus autem humi-
liatus sum et conturbatus. Vere pauper fuit christus
a iuventute sua, immo pauper a nativitate
sua continue usque ad horam mortis. Sed exal-
tatus in cruce apparuit pauperior. Quia
nudus in ea pependit, et signanter additur
humiliatus, quia et si fuit exaltatus corporaliter
et apparenter, realiter tamen et veraciter fuit humi-
liatus. Iuxta illud quod dicit apostolus de christo ad Phil.
ii°. Humiliauit semetipsum factus obediens patri
usque ad mortem crucis. Signanter etiam additur
et conturbatus. Vere conturbatus non solum propter dolo-
rem quem sustinebat, verum etiam propter ingratitu-
dinem hominum, quia videbat quod homines plurimi
non imitarentur christum in ista elongacione
a terrenis, ut quilibet possit dicere cum apostolo ad
Gal. vi°. Per christum crucifixum mihi mundus
crucifixus est, et ego mundo. Secundo dico quod
per istam exaltacionem fuit christus homo celo
approximatus. Vt nos ipsos celestibus appro-
ximaremus per affectum id est per desi-
derium et amorem, ut credentes in christum
crucifixum tandem vitam eternam obtineremus.
De hac exposicione patet illud quod ipse dicit de seipso
Jo. iii°. Sicut moyses exaltauit
serpentem in deserto scilicet ut dicitur in
Num. xxi°. Ita oportet exaltari filium
hominis, ut omnis qui credit in ipsum non pe-
reat sed habeat vitam eternam. Sicut ergo christus
homo fuit exaltatus corporaliter, ac per hoc celo
approximatus, ita oportet nos approximare
celestibus per desiderium et amorem, ut habea-
mus ibi vitam eternam. Vt sicut longe est a peccato-
ribus salus in psalmo Ita prope sit nobis ipse
deus De quo dicitur in psalmo Quia prope est omnibus
invocantibus eum id est non solum ore rogantibus
eum, Sed etiam corde desiderantibus
ipsum qui est vera salus Iuxta illud quod ille dice-
bat in psalmo deo Dic anime mee salus tua
ego sum. Appropinquate ergo deo et appro-
pinquabit vobis sicut dicitur Jac. iiii°. Tercio

dico quod christus homo per istam exaltacionem fuit in
ligno confixus, Vt nos ipsos in ligno penitencie
configamus cuncta vicia per supplicium. Vt vere
simus illi qui sunt christi, Crucifigamus carnem
nostram cum viciis et concupiscenciis ad Gal.
v°. De hac exposicione patet illud quod dicit Sapiencia increata
que est christus de seipsa Eccli. xxiiii°. Quasi ce-
drus exaltata sum in libano. Cedrus est
arbor imputribilis. Libanus autem interpre-
tatur candidacio. Voluit ergo christus exaltari in
libano quasi cedrus, ut nos confixi cruci penitencie
confugeremus a viciorum putredine, et sic
assequeremur sanctitatis candidacionem. O quam pau-
ci configunt in cruce penitencie seipsos et sua vi-
cia, dicentes cum apostolo qui dicit de seipso ad Gal.
ii°. Christo confixus sum cruci. Respiciamus ergo per imi-
tacionem ad christum confixum, quem iudei confixerunt
ut de nobis verificetur illud Zachar. xii°. Aspi-
cient ad me quem confixerunt scilicet iudei. Et
dicat quilibet nostrum orando illud psalmi ubi, Con-
fige timore tuo carnes meas. Quarto dico
quod per istam exaltacionem christus homo fuit
in aere suspensus, Vt nos superemus cunc-
ta demonia per conflictum, et hoc in stadio presen-
tis vite, Vel in stadio istius presentis. De-
mones enim qui nos temptant habitant in
isto caliginoso aere, propter quod et christus sus-
pendi voluit in aere, ut debellaret cunc-
ta demonia in aere habitancia, Et ut
daret nobis exemplum ipsos superandi per conflic-
tum. Contra enim ipsos habemus continuam luc-
tam secundum Aug. Quia ut dicit apostolus ad Ephe.
vi°. Non est nobis colluctacio adversus car-
nem et sanguinem tantum, Sed etiam adversus princi-
patus, et potestates, adversus rectores tene-
brarum harum id est ~~rectores~~ huius aeris tenebrosi
contra spirituales nequicias celestibus id est
habitantes in partibus huius aeris caliginosi
Quem aliquando dicitur celum Iuxta illud psalmi Volu-
cres celi, Ergo viriliter assurgentes vexilla
sancte crucis resistemus dyabolo ut ipsum devica-
mus, Sic enim dicit beatus Petrus i° sue canonice
v°, Sobrii estote et vigilate, quia adversa-
rius vester dyabolus tamquam leo rugiens circuit
querens quem devoret, cui resistite fortes
in fide In fide dico formata caritate

Et operante p dilcom / Et si sic resistam9 ei /
tollentes sup nos / cruc xpi vexillu deui
tem9 eu / Et sic (con)fusus fugiet a nobis
Iux i. Iac. iiij. Fugite dyab(olu)m i. fugate
eu a vobis / ei virtuose resistendo / Et fu
giet a vobis / De victoria qua huit xps
de demonib3 suspensus in aere / expoi p(otes)t
p figuram l(ite)ra(lem) q(uo)d d(icitu)r ipa sapia increata q(ue) e(st)
xps de seipa Eccl. xxiiij. Quasi pal
ma exaltata su in cades / Palma e(st)
arbor victorialis In manib3 em victo
ru ponebat(ur) antiquitus rami palme
Cades at inp(re)tat(ur) tolles mac / Et sig(nifica)t cruce
tollente sup cor9 xpi / Mare i. amari
tu(dine) pa(ssi)o(n)is Quid g(ra)o d(icitu)r Sapia q(ue) est xpus
cruc qu(as)i palma i. victoriosus ejus / exal
tata su i. elevata / In cades i. in cruce
pedens in aere / In cruce quidem tolle
tem sup cor9 meu / Mare i. omez ama
ritudine / Ergo / Et nos pugnem9 (con)t(ra)
demones habitantes circa nos in i(st)o aere
Ut tandem v(ir)tute crucis / vincam9 eos / Quia
multa magna p(re)mia p(ro)mittu(n)t(ur) victo
rib3 / Apoc. ij. et iij. Unde eciam Io. d(icit)
i. sue can(oni)ce ij. c. Scribo vobis iuvenes
quoniam fortes estis / Et verbu dei in vobis
manet / et vicistis malignu / Placeat
deo q(uod) ita sit de nob / Sic g(ra)o p(ate)3 de ista
exaltacoe (qu)o(ad) xpm // Sed notand(um)
q(uo)d i(st)a exaltacio xpi q(ue) realit(er) fuit humilia(ci)o
no (con)decit illis qui p supbiam se exal
tat / Sicut fac(iu)nt illi quib3 d(icitu)r ij. Esdre
viij. Iniquitates vre exaltate sut usq3
ad celu / Sed oportet q(uod) quilib3 nrm sit
talis q(uod) possit dic(er)e i(ll)ud ps / Dne no est
exaltatu cor meu (et)c. Quia Saluator
d(icit) Luc. xix. Qui se exaltat humiliab(itur)
Et (con)v(er)so Qui se humiliat exaltabit(ur) / Sed
q(ua)l(ite)r sit de nob ista tn exaltacio q(ue) reali(ter)
fuit humilacio meruit q(uo)d cor(pus) xpi / ymo
et p toto xpo exaltacom / saltem q(uo)ad
inno te(s)tearam / Quia ut in ps d(icitu)r / Ac
cedet ho / s(cilicet) xps / ad cor altu i. ad illas
(con)fuces passios s(ecundu)m Aug9 / Et exaltabit(ur)
de9 i. ipe xps / qui fuit exaltatus p p(ro)p(he)ta(s)
et in t(er)ra iudeoru / Et int(er) gentes Iux(ta) i(ll)ud

q(uo)d ipe d(icit) in ps / Exaltabor in gentib3 et
exaltabor in t(er)ra / Meruit eciam illam glo
riosam exaltacom / de qua d(icitu)r q(uo)m ad ip(su)m
ad Philip. ij. Propt(er) q(uo)d i. p(ro)p(ter) humilita
te crucis / exaltavit illu de9 / Et cetera to(ta)m
Ergo audiam9 nos (con)siliu bti Petri
cu effectu / qui d(icit) nob. i. sue can(oni)ce v.
Humiliamini sub potenti manu dei ut
vos exaltet in t(em)p(or)e t(ri)bulacois // Circa
t(er)ciu / Ubi tan(gitu)r Passionis fructus afflu
ens et copiosus / cu subdit / Oia traha(m)
ad meipm / Vere iste tractus hom(inu)m
fuit multu fructuosus / q(uia) sic merito pa(ssi)o(n)is
dnice tracti sunt hoies ad xpm / q(uod) ipa
qui caeci erat sunt illuati / Quasi ei
mebrana oui traxit xps ab oculis
cecis cor(um) / Et sic visum receprunt / Sic(u)t
d(icitu)r Thob. xj. / De illo Thobia iuvene
sig(ni)ficante xpm / q(uod) traxit ista ab oculis
p(at)ris sui ceci / Et sic visu recepit / Quo
at xps traxit hoies ad seipm exalta
tus in cruce Dicit ipe Osee. xj. De huma
no gne In funiclis Adam / traha eu
in vinclis caritatis / Funiculi Adam
s(un)t penas et dolores quib3 ligant(ur)
oms posteri Adam / Sic q(uod) no p(ossu)nt libe
age q(uo)d vellent / Certe istis funiclis
fuit ligatus xps in cruce / in quib3 traxit
hoies innuos ad seipm / Hoies d(ic)o in
nuos / Considerantes hui9 funiclos i.
penas xpi et pa(ssi)ones p ipis tollerans
Principalius tn et fortius traxit /
In vinclis caritatis / que traxerunt eu
de celo ad terra / Et de t(er)ra ad cruce(m) /
Et in cruce fecerunt eu stare imobiliter
donec dixit i(ll)ud Io. xix. Consumatu e(st)
// Sed at q(uod) sut q(ua)tuor tractus corpales /
Quor(um) p(ri)m9 e(st) a calido / Calor em so
lis / incorporatus vaporib3 / eos trahit sur
su / Scd(u)s e(st) a vacuo / Tantu em na(tur)a
refugit vacuu / q(uod) si nich(il) eet int(er) celu
et aq(ua)m / Aqua ascederet ut vacuitatem
repleret / Tercius tractus est a tota spe(cie)
Quo tractu Adamas et Magnes t(ra)
hut ferru / A tota em specie Adamatis
et Magnetis / Et a tota eciam spe(cie) ferri

/est q illi trahant ad se/ et sua trahat ad ipos
Quartus tractus e a violencia/ Sicut mul
ti hoies violent trahut trabe/ vel naue
p aqua/ Certe tractus iste quo xps trahit hoies
ad se/ e a calido/ qr p caritate que infudit
/et qa incorporat ipor cordibus merito do
minice mortis/ Est eciam tractus a vacuo
/qr e p paupertate que xpm vacuauit bo
nis tpalibus/ et illos eciam vacuat/ saltem
p contemptu/ qui volut trahi ad xpm/ Est
eciam tractus a tota spe/ qr e p pietatem
a tota enim na diuinitatis/ cuius proprium e
misereri et parcere/ est pietas et mia/ p qua
mori volens p hoibus/ hoies ad se traxit.
Et quicunque volut ad xpm trahi/ oportet q
sint misericordes et benigni/ Quia tales
miam consequent os. v. Et etiam pietas e a
tota spe hois/ Quia ho e aial mansue
tu na/ Est eciam tractus iste a violencia/
Quia e p asperitate spus prime qua oportet
q faciat sibi hoies/ si volut trahi ad xpm
Quia ut scribit ost. xj. Regnum celorum vim
patit/ et violenti rapiunt illud/ Licet
enim xps sponte et voluntarie crucem ptule
rit/ Et qr e de se hoies traxit/ Hoies
tn peccatores/ nisi violenciam sibi fecerint
p primam no trahunt ad xpm/ Potest
eciam dici q quedam violencia fuit illata
humanitati xpi/ Oportet nos g trahi ad
xpm/ si volumus trahi ad celu/ Trahi dico
a calido/ p caritate/ a vacuo/ p paupertate
a tota specie/ p pietate/ Et a violencia
p austeritate/ Job enim. xxxiiij. dicit
Si direxerit homo ad deu cor suum spus
p illius et tes/ spm illius ad se trahet/ Sed p
dolor multi sunt qui nolunt trahi ad xpm
Sicut illi quibus dicitur ys. v. Ve qui
trahitis in funiculis vanitatis/ iniquitate
Et qa vinculum plaustri pccm/ Funiculi
enim et vinculum/ quibus plaustro dyaboli
trahunt/ quo eciam ipse trahit hoies malos ad
infernum/ sunt pcta oia/ In ipsis enim trahit
plaustro ipius/ qd e sua malicia/ cum
pctoribus in infernum/ Scd. aut q quidam
hoies sunt boni tractores/ quidam aut pes
simi/ Quidam aut trahunt sapiam/ stude
do et addiscendo/ Et qua ad istos dicitur Job
. xxviij. Trahitur sapia de occultis. i.
de scripturis sacris/ de quibus eam trahit bo
nus homo/ studendo et addiscendo/ Quida
aut trahunt ad se pecuniam/ rapiendo/ et iniuste
acquirendo/ De quorum quolibet dicitur abacuc. i.
Totum in hamo suo leuauit/ traxit illud
in sagena sua/ et congregauit in rete suum
Hamus enim/ sagena/ et rete/ hois auari
et cupidi/ sunt/ sua cupiditas et auaricia
Et in istis viuit trahut totum quod e in mundo
q me e de sua voluntate/ Quida aut sunt/ qui
trahunt hoies ad xpm/ eos verbis et exemplis
erudiendo Sicut dicitur de petro Jo. ult/ q
traxit rethe/ plenum magnis piscibus
Rethe eni istud petri/ intelli sua et doctorum
Ecce predicacio/ in quo .i. in cuius virtute
tracti sunt hoies multi ad xpm/ Quida
aut trahunt hoies ad dyabolum suis malis v
bis et exemplis/ alliciendo et decipiendo/ Si
cut dicit de quolibet tali Job. xxj. q post
se omnem hoiem trahit/ sicut qui e de se/ Sed
quid est/ Certe bonos tractores/ trahit
ad se xpus/ in pnti p gram/ et in futuro
p glam Sicut ipse dicit de quolibet ut e dcm
Traham eum in vinculis caritatis. Ozee.
xj. Sed malos tractores/ qui sed dicit gen.
xiiij. Traxerunt ventum qsi dracones/ tra
hunt enim mundam hoies ventu .i. hores
mundi/ et bona tpalia/ ad refrigerandu ca
lore sue cupiditatis/ Tales dico trahut
dyabolus cauda sua .i. astucia sua/ ac falla
cia i infernum Dicit enim apoc. xij. q bes
tia illa que significabat dyabolum traxit cau
da sua/ terciam ptem stellarum mittens suppo
infernale/ que e terra mortuorum/ Multu
est timendu/ q dyabolus terciam ptem stellarum
.i. hominum xpianorum/ Et precipue simulatorum
qui debent ee qsi stelle/ et no sunt/ ia traxe
rit ad terra .i. ad amore et amplexu tre
norum/ Et deinde ad terra mortuorum/ Quicquid
tamen sit de reprobis hoibus/ nos dicamus hu
militer dno Jhu xpo/ sic/ Dne qui merito
tue passionis ad tuam fidem traxisti
nos rogamus et supplicamus/ ut iste tractus
habeat in nobis efficaciam/ Ut vz te trahente
nos post te trahamur ad clara sydera
celi Quod ipse nobis prestare dignetur
Amen

Sciendu aut q aliq Ecc. sequit ista die
sabbti p ewang. ista pte ewangelij Jo.
que scribit Johais vj. / Et incipit / Ame
ame dico vobis / nisi manducaveritis car-
ne filij hois etc. Sequit paru infra vbu
xpi / Caro mea ve e cibus / et sangs meus
ve e potus / Quod quide verbum potest
conveniens sumi p predicacoe feria vta
in cena dni q in 1o sabbato / Tunc em
fuit institutu sacrm altaris / in quo caro
xpi sub spe panis vere e cibus / Et sangs
sub spe vini vere e pot / Et ad huc conve-
nie sumit hoc vbu p predicacoe in festo
corpis dni / qd celebrat feria v. post
octava pent / Vn uel in cena dni /
vel in festo predicto faciemus smone de eo
dante de vbo supradicto s. Caro mea etc.

Dnica de Ramis palmarum smo

Acceperunt ramos palmarum / et pro
cesserunt ei obviam / Et clama
bunt osanna / Benedictus qui venit
in noie dni Rex isrl.

Jo. xij. Ad evi-
denciam huius sacre diei qua xpiani vo-
cant dnicam Ramis palmarum sunt aliq
pnotanda / Primu e q illo anno q xpus
dns fuit in cruce ymolat p nobis / fuit
1a dies ad litram / scdm magistrum in hystorijs
x. dies mensis Aprilis / In qua scdm lege
agnus ymoladus xiiij. luna ad vesperu
hec e v. feria septi / debebat portari ad
locu victime / ibiq suari / usq ad horam
ymolacois / Secundu est / q ut veritas
respodet p oia figure / Ideo agnus pro
nob ymolandus. s. xpus dns / ista die que
fuit x aplis ut e dcm / venit ad locu
victime. s. in Jrlm / vectus asello / Ibiq
mansit / Vel multu pxe. s. in Bethania
usq ad vesperu sequentis quinte ferie / In
qua seipm ymolavit sacralit / Et postea
qr statim eade nocte cepit sua corpal
ymolacio q fuit osumata circa nona
diei septis / Tertiu e q in 1to adventu
xpi in Jrlm turba multa collecta de
simplicib Judeor / Et de pueris hebror
Et ut puto de quibusdam gentilib q vene-
rat adorare in die festo / pcesserunt ei ob-
viam / Quor aliqui cedebant ramos
de arborib / et iactabat ante eu / alij vero
vestimenta sua sternebat in via / Et omnes
ta illi qui pibant / q illi qui sequebantur
voce magna clamabat dicentes osanna
etc. Q aut in 1a turba erant pueri hebreor
hec testat Ecca. q sic cantat 1a die / Pueri
hebreor etc. / Q ecia satis patet ex textu
Mt. xxjo. vbi dr q statim post ingressum
civitatis ingressus fuit in templu / Et q
indignati sunt principes sacerdotu / Quia
audiebant pueros clamantes in templo
et dicentes osanna filio david / Unde
credo q 1a pueri fuerant in pcessioe / Q
eciam in ista turba fuerint gentiles pbat p id
qd dr Jo. xijo. Q quidam gentiles vene-
rat in Jrlm ad die festu / Qui ut ibide
dicit. Jhm videre voluerunt / Vn puto
q aliqui de ipis fuerint in pcessione / qd
no vacat a pulchro misterio / Sic nec
vacat a misterio q 1a die ut Matheus
refert asina et pullus / sunt ad eu adduc-
ta / Ex utroq em ppto. s. Judeor designa-
tor p asina / Et gentilium designator p
pullu / Colligenda erat sca Ecca. q debebat
xpm dnm pfectissime adorare honorare
De quibus aut arborib fuerint rami quos
cedebat et sternebat in via / solus Johes
explicat dicens in hoc vbo Acceperunt
ramos palmarum / Puto tamen q cu
ipse tunc transiret p monte oliveti in q
e habundancia diversor arbor / precipue
palmar et olivar / q acceperint no solu
ramos palmar / sed eciam ramos olivar
Et eciam ceterar arbor / Sic em hodie pla-
ne innuit Ecca. in officio s. in benedictoe
ramor / Circa eciam ista pcessionem facim
hodie ad litram Regi nro / Cuia die 1a
cantat Ecca. Propt qd ante pcessionem
legit Ecca. quanda Eplam q scribit Exo.
xvo. / et incipit Venerunt filij isrl. in Elim
etc. Legit eciam ewangm quod scribitur
Mt. xxjo. Et incipit Cu appropinquasset
Jhs Jerosolimis etc. Epistola enim repre-
sentat figuralit pcessione xpo factam
p hebreos Ideirco dr in pncipio Epistole

q3 filij Isrl. sine tra sine spu / venerut
ipi hodie pcessionalr in Ierlm .i. ad
xpm / Ierlm em inter. fortis et defia
ens / et sgt. xpm / qui fuit fortis scdm
deitate et scdm aiam / sz fuit infirmus et
defiacs scdm carne. Iux .i. q. xxvi.
Spus pmpt9 e caro aut infirma /
Dut em eant cu xpo xij. fontes .i. xij.
apli / quoz doctrina potat9 e mudus
aqua sapie celestis / Et lxx. palme .i.
lxx. discipli / qoz pdicatoe palmas
victorie xpi mudus agnuit / Hec in
glo. In ewang. vo expsse et sn figura
recolit pcessio supdca / Sicut appet
intueti / In missa vo ca in epla / q
scbit ad philip. ij. / Et incipit Hoc n.
sentite in vobis zc. / q in ipo ewang.
quod cotter dicat passio / qd quidem
ewan scbit q. xxvi. Et incipit Sci
tis q post biduu pascha fiet / et c.
expresse et sine figura recolit xpi
pa. / cui9 vte et merito / accipit salus
illa / qua sps scs / postulabat p ora illo
ru qui clamabat osanna zc. Postulabt
dico sps scus / no p se / cu ipe sit actor salu
tis / sz p hoib3 / Et dco q spus scus postu
labat / Quia scdm Cris. Illi hoies nesci
ebant q laudabat / Sz spus scus subito
ingressus p ora illoz ueritate fudebat
Et quiciens i.a die q fuit x aprit. legit
xpi pa. q'uis ista die no fuit passus /
n pulchr misteriu / Legit em Josue
iiij. q filij Isrl. postq circuierant des.
tu p xl. anno / decima die pmi mes
.i. aprilis xl. anni intuerut tra pmis
sionis / Sic et uei xpiani / fco pcessiona
sionis / Sic et uei xpiam / fco pcessiona
li circuitu p istu mudu vn. te passionis
xpi q legit hac x. die intrat Iherusalem
tram / Quauis at oms ewang. loqutur
de ista pcessione / Expssius tame loquit
Mathes et Iohes / Et io de ewang. eu
istoz accipio vnu sbu pdicate p ista
die / Vez q solus Iohs loq. de ramis
palmaz / p qd et ista dies dr / Dnica
ramis palmaz / Ideo pmu simonem
facio de vbis Iohis sup. suptis / Scilicet
Acceperut ramos palmaz / et pcessrut ei
obuiam zc. In quib3 quidem verbis eui
dent nob ostendit quo illi hoies ad litam
xpm dnm honoraunt / Et quo et nos in
eligedo scdm eoz allegoice et spualiter
ipm debem9 honorare / Illi em hoies ho
norauerut xpm in fco i.o epli. s. ianib3
pedib3 et vocib3 / Vel sic / Honorauit ipm
frodibus arboz / Sicut triuphatore hos
tis / Gressib3 corpm / Sic dnatore orbis
Et vocib3 pectoz / Sic osumatore pacis
Dico q honoraunt ipm frodib3 arbo
ru / s. triuphatore hostis / Et hoc ma
nib3 suis ramos acci. / Quod notat
cu pmittit Acceperut ramos palmaz
Accepit utiq ramos istos palmaz
ptestantes facto suo / q xpus dns erat
de hoste maligno triumphatus / Ramus
em palme portabat antiquitus in sig.m
victorie et triumphi / Videt em q spus
scus / ad cor ipoz loqs dixcit eis ver
ba illa q scbit Neem. viij. Egredi
mini in motem / supp oliueti / obuiam
saluatori / venienti ad locu suu ctamus
Et afferte frodes oliue / et ramos pal
maz / Credo q h duo attulerut isti
ad litam / frodes s. oliue / et ramos pal
maz / Et hc. no sine pulchro misterio
Frondes em oliue attulerut / ptesta
do xpi iniam / et q ipe in mudu ve
neat / ad fudendu oleu mie / Et ad
sanadu vulna huani gnis / sauci et
semiuiui / Ipe em fuit p figam illa
columba / q portas ramu oliue tpe di
luuij / venit ad archam / Sic hr Gen.
viij. Ipe em tpe maxmi diluuij in
quo oms hoies erant i pido etne sub
mersionis / venit ad archa s. eccl. portas
ramu oliue / in sig.m pacis int deu et
hoies / p ipm repande / Attulerut et
ramos palmaz / Protestantes ipm
fore victore et triumphatore dyaboli
p morte crucis / Scdo dico q honora
uerut ipm ad litam gressib3 corpm
tamq dnatore orbis / Et hoc pedibus
suis ei obuiam pcedendo / Quod notat

eu addit Et processerunt ei obuiam. Xpo enim tamquam
creatori mundi processerunt illi homines obuiam
protestantes ipsum suo xpi dominum et re-
gem omnium. Consueuerunt enim subdi-
ti cum processione honorabili venire obui-
am domino suo venienti de alio ad suam ci-
uitatem. Sic fecerunt isti scilicet boni subdi-
ti et fideles seruitores. Vnde potest exponi de
xpo id quod scribitur de Iacob Gen. xxxii°.
Fuerunt enim obuiam angeli dei. Isti enim
obuiantes xpo propter tanto possunt dici angeli
quia humiliter et reuerenter xpm scilicet suum ve-
rum dominum honorauerunt. Secundo dicitur quod isti
honorauerunt xpm vocibus pectorum. Sic
reparatorem et consumatorem pacis. Et hoc
suis labiis ab eo salutem postulantes
ipsumque saluatorem protestantes. Quod notatur
cum dicitur Et clamabant Osanna etc. Osan-
na enim secundum Ieronimum est dictio hebraica com-
posita ex integro et corrupto. Osy enim
hebraice idem est quod salua latine. Anna
secundum eundem est interiectio obsecrantis. Sic-
ut heu est interiectio admirantis. Et heu inter-
iectio dolentis. Anna ergo hebraice idem
est quod obsecro latine. Sensus ergo erat
Osanna id est salua obsecro. Et si ambe
dictiones essent integre debet dici Osianna.
Sed prima dictio est corrupta et dicitur
Osanna. Et sunt ista verba que dixerunt
isti homines xpo sumpta de psalmo. Vbi dicitur sic
hebraice O adonay. Osanna. Sed la-
tine dicitur sic. O domine saluum me fac. O
domine bene prosperare. Benedictus qui uenturus
es in nomine domini. Hoc enim de xpo pro-
dictum fuerat. Sed isti homines ut uidetur cre-
diderunt hoc esse impletum. Et ideo non
dicebant Benedictus qui uenturus est. Sed
Benedictus qui uenit in nomine domini Rex israel.
Dicitur ergo Acceperunt Ramos palmarum
etc. ¶ Circa primum sciendum quod nos fi-
deles exemplo illorum hominum portamus hodie
Ramos in processione qua facimus in qua-
druplex signum. Quorum primum est quantum ad
xpm. Tria vero alia sunt quantum ad nos. Por-
tamus enim Ramos quantum ad xpm In signum
subiugacionis inimicorum. Sed portamus

Ramos quantum ad nos In signum fructificacio-
nis meritorum. In signum eciam detestacionis
viciorum. In signum protestacionis gaudiorum.
De quibus omnibus exponi potest id quod scribitur
Leuit. xxiii°. Sumetis dicit vobis fructus ar-
boris pulcherrime spatulasque palmarum
et Ramos ligni densarum frondium. Sali-
ces de torrente. et letabimini coram
domino deo vestro. In qua quidem auctoritate sit
mencio de palmis. de Ramis. de
salicibus. et de fructibus et de leticia debi-
te regulata. Prosequamur ergo circa hoc. Sume-
tis vobis dicit scilicet spatulas palmarum
Et hoc quantum ad xpm In signum scilicet subiugacio-
nis inimicorum. Portamus enim hodie
spatulas id est Ramos palmarum In signum
quod xpus dominus iam nobilem victoriam obti-
nuit de hoste per mortem crucis. Et quod ipse
iam ascendit in palmam et iam apprehendit
fructus eius qui fuit victoria de dyabolo. et
expedicio humani generis ab eius seruitute.
Cant. vii°. Dicitur autem secundo quantum ad nos
Sumetis vobis fructus arboris pulcherrime
In signum fructificacionis meritorum. Designa-
mus enim deffendo ramos quod iam
fructificauimus merita vel saltem propo-
nimus fructificare. Secundum hebreos ar-
bor pulcherrima de qua fit hic mencio
est cuius fructus sunt malapunica. Que quidem
arbor semper habet botros. folia. flores. et fructus
in quatuor differencia scilicet teneros. virides. et
maturos. Sic anima cuiuslibet hominis hodie
digne ramos deffentis debet semper habere bo-
tros sancte meditacionis. folia honeste conuer-
sacionis. flores odorifere opinionis. Et fructus
meritorie actionis. Teneros quidem per vi-
te innouacionem. Virides per iugem execu-
cionem. Et maturos per finalem consumacionem.
De istis fructibus dicitur nobis precursor Luce
iii°. Facite dignos fructus penitencie. Et apostolus
ad Rom. vi°. dicit. veris penitentibus. cuius-
modi debet esse omnis qui hodie portat
Ramos. sic. Nunc vero liberati a peccato
serui autem facti deo. habetis fructum vestrum
in sanctificacionem. finem vero in vitam eternam.
Non sic autem de peccatis. de quibus statim

peccatum

sup~ direxit / finis at illorum mors / Ego
dico nobis hodie / Sumite vobis fruc
tus arboris pulcherrime .i. que sunt au(tem)
fructus sunt opera meritoria vite / Adhuc
tamen dicitur quoniam ad nos Sumetis vobis ramos
ligni densarum frondium / et salices de
torrente / Et hoc in signum detestacionis
viciorum / Rami enim ligni densarum fron
dium / et salices de torrente / sunt sicut virides
et propter salices per humorem torrentis /
Nunc autem quamdiu anima est in peccato mortali /
et subdita vicijs / est tota sicca et arida
sicut terra sine aqua / et per hoc sterilis et infe
cunda / Sed quando per elemosinam compunctam / et
viciorum detestacionem intrat in ipsam hu
mor divine gracie / tunc pellitur ab anima / omnis
siccitas omnisque sterilitas / Et que prius tota
erat arida / et ad fructificandum inepta /
fit virens et fecunda / Unde illi qui digne
portant hodie ramos virides et flore
tes / manifeste designant / quod ipsi omnia vi
cia detestentur / alias false et sine veri(ta)te
portant ramos / Illi autem qui digne por
tant suo modo vincunt vicia / Sicut xpistus
triumphavit de hoste / Unde de istis potest exponi
primum quod scribitur Judicum .vi. Certatim
ponunt illud quod scribitur Judicum .vi. Certatim
in ramos precidentes de arboribus seque
bantur ducem / Isti enim sequuntur ducem suum s.
xpistum / qui in virtute sua de vicijs trium
phavit / Unde de istis est exponi potest illud quod
scribitur ii^o Machab. i^o. Ramos virides
preferebant Jude .i. xpisto per Judam figura
to / Adhuc tercio dicitur nobis / Et leta
bimini coram domino deo vestro / et hoc in signum
protestacionis gaudiorum / Certe qui digne
portant hodie ramos / evidenter protesta
tur quod ipsi gaudent intus in suis men
tibus leticia spirituali / at per hoc quod sunt iusti
Quia nullus nisi iustus potest isto gaudio
exultare / Propter quod dicitur in psalmo Letami
ni in domino / et exultate iusti etc. Et alibi in
psalmo Justi epulentur et exultent in conspectu dei
et delectentur in leticia / Verum istud
gaudium / licet non possit simul esse cum
dolore vel tristicia sibi opposita / Compatitur

tamen secum / aliquem parvum dolorem et sanctam tristi
ciam de aliquibus / utpote de peccatis que homo
commisit / De dampnacione proximorum / de dila
cione celestis leticie / Et de prolongacione
presentis miserie / Hec enim nullo modo sibi
opponuntur / Quia secundum Augustinum Verus peni
tens dolet de peccatis suis / Et de dolore
gaudet / In signum cuius statim post istum
honorem quem isti homines fecerant xpisto / de
quo poterat gaudere / flevit super civitatem
sicut habetur Luc. xix^o / Statim eciam post istam
processionem gaudiosam / incipiemus officium
de dolorosa passione salvatoris / In signum
quod xpistus secundum apostolum ad Heb. xii^o. Proposito
sibi gaudio sustinuit crucem etc. Et in signum
eciam quod secundum quod dicitur Eccl. xiiii^o. Risus dolo
ri miscebitur / et extrema gaudii luctus
occupat / Est autem sciendum / circa istos ramos
moraliter loquendo quod nos legimus in scriptura
quatuor genera ramorum s. ramos Libani
Osee .xiiii^o. Erumpet radix eius ut Libani ut
ibunt rami eius / Ramos eciam olive sicut
sequitur dictum est Et multiplicatur ad Rom.
.xi^o. Ramos eciam palmarum Eccl. l^o. Circa
illum steterunt quasi rami palme / Ra
mos eciam Therebinti / Unde Eccl. xxiiii^o.
Ego dixit Sapiencia quasi therebintus extendi ra
mos meos / et rami mei honoris et gracie
Moraliter loquendo / Illi portant hodie Ra
mum Libani / qui interpretatur candidacio /
Qui per castitatem vincunt carnis luxu
riam / Sed illi portant hodie Ramos oli
ve / Qui per pietatem vincunt avariciam /
que odit omnem miseriam / quam oliva de
signat / Sed illi portant hodie Ramos
palmarum / Qui per longanimitatem vincunt
omnem inpetus ingstanciam et impaciam
Palma enim est arbor multum longeva
Sed illi portant Ramos therebinti
Qui per humilitatem vincunt superbiam / est
enim therebintus ut dicitur arbor brevis
et nigra / Multum tamen odorifera et fru
ctifera / et que longe extendit ramos suos
Sic dico quod anima sancta per veram humilitatem est
brevis / et nigra in oculis suis et despecta
Sed est multum odorifera deo et Angelis

Altum est fructiferum / Quia secundum Gregorium
Qui sine humilitate virtutes congregat quasi paleas
in ventum portat / Extendit etiam longe mul-
tum ramos suos / Quia qui se humiliat exal-
tabitur / dicit Salvator / Et oratio humiliantis se
nubes penetrat dicit Sapiens / Idem possunt
dici de ramis sinapis de quibus dicit Salvator
Matthei xiii° sic Granum inquit sinapis minus
est omnibus seminibus / cum autem creverit maius
est omnibus oleribus / et fit arbor ita ut celi
volucres habitent in ramis eius / Hec
omnia exponi possunt de virtute humilitatis / que mi-
nores virtutes est minima efficacie / Quia homines
minimos efficit in oculis suis / Re vera
ramum humilitatis sunt rami honoris et gratie
ut dictum est supra de ramis Therebinti
Quia in ramis eius ut hic dicitur / volucres
celi id est iusti viri habitant et quiescunt /
Proh dolor in multis hominibus isti rami
siccantur per cupiditatem sive tam carnis quam
mundi / Unde dicitur de istis ramis quoniam ad
peccatores Job xv° Ramos eius arefaciet
et flamma / Flamma scilicet cupiditatis
tam carnalis quam mundane / In quibus
dam rami etiam secantur et franguntur per in-
stabilitatem / Unde dicitur de talibus Sapientie iiii°
quod rami talium infirmiter positi / a vento scilicet
mundane adversitatis / vel etiam superbie
et vanitatis commovebuntur etc. Sequitur
Confringentur enim rami inconsumati / In
quibusdam autem decorticantur et spoliantur
propter tempus vite ostensione / Unde peccator
talis potest dicere illud Joelis i° ficum meam
decorticavit nudavit et spoliavit
spiritus meus tempus vita / Et rami eius albi fa-
cti id est tota vita mea / et omnia opera mea
sine cortice / et sine virore hominibus appa-
rent / In quibusdam etiam / immo in omnibus
peccatoribus / rami isti fedantur per demonum
habitacionem / Dan. ... iiii° dicitur quod in
ramis illius arboris quam vidit ille Rex
Babilonis / conversabantur volucres celi
id est demones / qui dicuntur volucres celi / eo
quod habitant in celo id est in isto aere caligi-
noso / Certe In ramis id est in cogitacio-
nibus et affectibus verbis et operibus tali-
um conversantur habitant et quiescunt

demones atque per hoc cum ipsi sint immundi ipsos
omnia ista fedant / Pro deo / karissimi portemus
ramos virides / non siccos / Inte-
gros / non fractos / Vestitos cortice / non
nudos / Et in quibus Angeli habitent
Et quos demones fugiant / Quia qui in
talibus ramis commoratur / et tales ramos
portat / moratur in ramis sapientie / De
quibus dicitur Eccl. xiiii° Qui sub ramis
sapientie morabitur / protegetur sub tegmine
illius a fervore / et in gloria eius requiescet
Circa secundum sciendum quod in ista proces-
sione quam hodie facimus Christo / protestamur
quatuor scilicet obsequium hebraice veneracio-
nis Imperium divine dominacionis / Circuitum
humane peregrinacionis / Et occursum extreme
obviacionis / Dico primo quod faciendo istam
processionem / nos protestamur et rememoramus
Obsequium hebraice veneracionis / Repre-
sentamus enim illam gaudiosam processionem
quam ista die fecerunt hebrei domino ihesu
Christo obviantes ei venienti in Ierusalem cum
ramis palmarum / et magnis vocibus
laudantes eum sicut dicitur in isto libro Acce-
perunt ramos palmarum et processerunt
ei obviam etc. De qua processione gau-
diosa fecerat dudum propheta Zach. ix° Ex-
ulta satis filia Syon Jubila filia Ierusalem
etc. Unde in ista processione fuit verifica-
tum illud Psalmi Misericordia et veritas obvia-
verunt sibi / Misericordia quidem Christi veni-
entis / Et veritas prophetie predictus / que
tunc fuit impleta / Iterum tunc fuit verifi-
catum verbum sapientis proverbiorum xxix° Pauper
et creditor obviaverunt sibi / Pauper
quidem ille populus / Creditor quidem Christus
qui credit omni homini bona que habet /
Secundo dico faciendo istam processionem protes-
tamur quoniam ad Christum Imperium divinitatis domina-
tionis Illi enim ut dictum fuit supra processerunt
obviam Christo venienti humiliter et reverenter
sicut subditi domino suo / Quod et nos de-
bemus facere sicut dicitur de illis / quod exierunt
de Civitate obviam illi. iii° Machab.
x° Nos enim debemus exire de Civitate
tacius mundi obviam Christo / protestantes in

eo vniu[er]sa d[omi]num / Tercio d[icitu]r q[uod] p[ro]ces
tam[us] q[uia] ad nos circuitu huane p[er]eg
nacois / Exiuim[us] eni[m] modo de eccl[es]ia
circuiui[mus] claustru[m] vel cimiteriu[m] / et
reu[er]tem[ur] in eccl[es]iam / Sed p[er] aliud hos
tiu[m] / Et c[er]te hoc faciendo / p[ro]cessionam[ur] et re
p[rese]ntam[us] q[uod] hoies exiuerunt de paradyso
p[er] pecc[atu]m p[ri]mi hois / Et p[er] mundu[m] istum
fecerunt longu[m] circuitu[m] / Reuertentes in
celu[m] p[er] portam iusticie / qui exiuerunt p[er]
portam inobediencie / Certe i[st]o t[em]p[o]re q[uan]
max[im]e q[ua]n[do] xp[istu]s p[ro]cessit ad pugna[m] c[ontra]
hoste[m] / et q[ua]n[do] eciam t[em]p[u]s est / quo solet Re
ges ad bella p[ro]cedere / Nos eciam debem[us]
p[ro]cede[re] ad pugna[m] c[ontr]a multos hostes
Sicut eni[m] filij Isr[ae]l[is] circuiendo deserta
inuenerunt multos hostes c[ontr]a quos
in pugna p[ro]cessint / Ita et nos mu
du[m] istu[m] circuiendo opertet nos c[ontr]a mul
tos hostes p[ro]cedere / Sic filij Isr[ae]l[is] p[ro]
cessint aduersus philisteos / Sicut
d[icitu]r .i. R[egum] .xvij. / Hoc eni[m] e[st] t[em]p[u]s .s. totius
vite p[rese]ntis / quo solet Reges .i. iusti bel
li / qui b[e]n[e] Regunt se ad bella p[ro]cedere
De quo ij. R[egum] .xj. / Nobis eni[m] dicit[ur]
Jer[emie] .xlvj. Preparate scutu[m] .s. fidei / et
clipeu[m] .s. iusticie / Et p[ro]cedite ad bellu[m] /
Quarto d[icitu]r q[uod] faciendo ista p[ro]cessi
one[m] p[ro]testam[ur] et r[e]p[rese]ntam[us] Occursu
extreme obuiacois Quando .s. p[ro]cede
m[us] obuia[m] xp[ist]o in aere post r[esurrectio]nem
De quo scribit[ur] i[ª] ad Thess[alonicenses] .iiij. Qu[ia] t[un]c
eciam p[ro]cedet qui bona fecerunt i[n] r[esurrectio]ne
vite / Et qui mala egerunt in r[esurrectio]nem
Judicij. Jo[hannis] .v. / Quando eciam subito cla
mor fiet Ecce sponsus venit exite ob
uiam ei Mat[thei] .xxv. / Facientes enim
ista[m] p[ro]cessione[m] / debem[us] meditari de
ista ultima p[ro]cessione / et obuiacone
s[ecundu]m qua[m] differente[r] p[ro]cedet eccl[es]ia / et re
p[ro]bi / Et dum[m]odo obuiabunt xp[ist]o / Pro
istis o[mn]ib[us] exp[ri]m[en]d[is] p[atet] vocalit[er] / Et eciam
aliquo m[od]o realit[er] .i[dest] quod d[icitu]r cu[m]
ex[er]cicio p[er] s[e]p[tim]am sc[ri]ptam in p[salmo] Specie tua
et pulchritudine tua intende p[ro]sp[er]e
p[ro]cede et regna / Quamuis eni[m] ista ver
ba d[i]c[t]a sunt xp[ist]o ad l[itte]ram / hoib[us] t[ame]n / aliis
~~p[re]ter xp[istu]m~~ / fidelib[us] qui sunt corp[us] xp[ist]i
misticu[m] sunt d[i]c[t]a / Eciam eni[m] ista t[ame]n dicta [recipit]
multis aliis p[re]ter xp[istu]m / Sic p[ate]z de v[ir]ginib[us]
In qua quide[m] au[ct]oritate tangu[n]tur quedam q[ue] sunt
n[ecess]aria hodierna die p[ro]cedentib[us] digne /
Primu[m] e[st] s[an]c[t]itatis inchoacio / q[ue] solu[m] est
in mente / Pro qua d[icitu]r Specie tua / Secundu[m] e[st]
s[an]c[t]itatis declaracio / que for[ma]lit[er] c[on]sistit in
exteriori op[er]e / vel exemplo p[ro] quo d[icitu]r Et pul
chritudine tua / Terciu[m] e[st] s[an]c[t]itatis app
bacio / que c[on]sistit in rectitudine intencionis
p[ro] quo d[icitu]r Intende prosp[er]e / Quantu[m]cu[m]q[ue] eni[m]
op[er]a e[ss]ent iusta et bona ex g[e]n[er]e / nunq[uam]
tamen approbarent[ur] a deo / nisi e[ss]ent f[ac]ta r[e]c[t]a
intencione / Que quide[m] intencio t[un]c e[st] p[er]f[ec]
p[ro]pria / q[ua]n[do] e[st] r[e]c[t]a / et in solu[m] deu[m] extenta /
Secundu[m] eni[m] ide[m] intencione[m] c[on]ponat[ur] homo i[n]
cunctis q[ue] facit / Quartu[m] est / s[an]c[t]itatis
augmentacio / p[ro] quo d[icitu]r p[ro]cede / Digne eni[m]
hodie p[ro]cedenti / necessarium est q[uod] saltem habeat
p[ro]positu[m] p[ro]cedendi de virtute in virtute
/ at p[er] h[oc] augmentandi s[an]c[t]itate[m] / Quia s[ecundu]m
Bern[ardum] / In via dei no[n] p[ro]ficere regredi est / Quinto
tangit[ur] s[an]c[t]itatis c[on]sumacio / Que erit ce
lestis regni possessio / qua[m] sp[er]at finalit[er] p[er]
p[er]uenire ex meritis / o[mn]is hodie digne pro
cedens / p[ro] quo d[icitu]r Et regna / Certe qui in
fine fuit inuentus cu[m] quatuor p[re]d[i]c[t]is /
et cu[m] ista q[ui]nta sp[er]e regnu[m] p[er]petuu[m] obtine
bit / Unde sibi dicet[ur] Regna / Prodolor
multi sunt / qui no[n] p[ro]cedunt cu[m] specie et
pulchritudine .n[on] cu[m] r[e]c[t]a intencione / Qui non
habent s[an]c[t]itate[m] in corde / Et si ostendunt ope
no[n] t[ame]n intendunt honore[m] dei / Sed fauore[m]
mundi / Nec p[ro]ponunt de virtute in virtute[m]
p[ro]cedere / S[ed] pocius retrocedere / Vel de ma
lo ad peius p[ro]cedere / Isti sunt qui ex more
suo p[ro]cedunt ad ducendos choros .i[dest] ad
gaudendum no[n] in d[omi]no s[ed] in mundo / Et io
rapiunt[ur] s[e]p[ar]e a demonib[us] / Sicut d[icitu]r de illis
v[ir]ginib[us] Judic[um] ult[imo] / Isti eciam sunt qui pro
cedunt ad maledicendu[m] xp[ist]o / Et si no[n] ver
bis / c[on]tinue saltem factis / Sic d[icitu]r de illo
Semey / q[uod] p[ro]cedebat egrediens / et male

dicebat dauid sic dicitur .ij. Re. xvj°. Non
sic sit de nobis karissimi. Sed precedamus cum
illis .xxiiij°r. Senioribus / De quibus dicitur apo.
.iiij°. Qui precedebat ante sedentem in throno
et adorabant uiuentem in secula seculorum / Sic
et nos precedamus ¶ Circa tamen sciendum
quod nos honoremus xpm vocibus pectorum
Sicut consumatorem pacis / Quod et illi facie-
bant / ab eo salutem postulando / quod notatur
cum subditur et clamabat etc. Ubi est notandum
quod illi homines qui erant vel simplices uel
pueri / Primo pandebant interna affectum
seu deuocionem Quia clamabat / Unde cla-
mor iste erat indicium interne deuocionis
Unde poterat quilibet eorum dicere illud psalmi De profun-
dis scilicet cordis mei / clamaui ad te domine
Ita et nos clamoribus ac vocali laude
debemus hodie pandere interna deuocionem
ut possit quilibet dicere illud alibi psalmi Clamaui
in toto corde meo / etc. Secundo petebant
optatam saluacionem Quia dicebant O-
sanna / quod est dictum latine Salua obsecro
ut supius est dictum / Recordabantur enim
isti de illo verbo psalmi unde sumptum est istud
osanna secundum Ieronimum O domine saluum me
fac / In hebreo enim habetur sic O adonay o-
sanna / Mathus autem dicit sic ut habetur Mt. xxj°
quod illi clamabant dicentes osanna filio
dauid i. per filium dauid / qui est xpus est
nobis salus / Sciebant enim ex scripturis quod
de semine dauid uenturus erat xpus qui sal-
uaret eos / Et tunc li filio dauid tenetur
ablatiue / Vel si teneatur datiue li filio
dauid / tunc dicitur sic pronuntiando Clamabant filio
dauid osanna / Sic et nos debemus ab
eo petere finalem effectum saluacionis per
passionem ipsius acquisite pariter / dicentes /
Osanna i. salutem eternam quam moriens
nobis acquisiuisti finaliter concede nobis
Et certe nos dignius et ceteris et fide-
lius debemus hoc petere quam ipsi / Quia ipsi
enim sperabant istam salutem nondum acquisitam
sed acquirendam / Nos autem firmiter credimus
iam esse acquisitam / et speramus finaliter nobis
exhibendam / Ergo dicat ei quilibet nostrum
Osanna i. obsecro salua scilicet relaxando

culpa / Commutando pena / Conferendo gra-
ciam / Et tandem gloriam / De xpo enim promis-
sa fuerat ista salus ysa. xxxiij°. Dominus
iudex noster ipse ueniet / et saluabit nos
Tercio / soluebant iocunda laudacionem
Cum addebant / benedictus / In psalmo enim predictum
fuerat Benedictus qui uenturus est / Sed nos
debemus dicere cum istis Benedictus qui uenit
Vere / Benedictus xpus in omnibus locis / propter
immensam presenciam maiestatis / psalmo In
omni loco dominacionis benedic anima mea domino
In omnibus creaturis / propter continuam influ-
enciam bonitatis In psalmo Benedicam dominum
in omni tempore / Omnibus esse votis / propter assump-
cionem humanitatis In psalmo Benedic anima
mea domino / et omnia que intra me sunt nomini
sancto eius / Et luc. primo Benedictus dominus deus
israel quia visitauit et fecit etc. / Benedictus
esse omnibus modis / propter oblacionem saluacionis
propter quam dicebat ille Thob. xiij°. Be-
dicite dominum omnes electi eius etc. / Quarto
et ultimo recognoscebant excelsam iuris-
dictionem in xpo / Cum dicebant / In nomine
domini i. habens rem / et nomen ueri domini
tamquam filius et heres Regni dauid /
Unde Marc. xj°. quod isti homines dicebant
sic / Benedictus qui uenit in nomine domini / Be-
nedictum Regnum patris nostri dauid / Cuius
scilicet iste est verus dominus / et vniuersalis he-
res / Ac per hoc et Rex israel. Secundum quod isti dice-
bant / Vel sic In nomine domini scilicet dei patris / Eter-
nalis filius / et heres sui Regni / quem
constituit heredem vniuersorum / Per quem fecit
et secula / Ad heb. i°. / Quocumque modo ex-
ponatur In nomine domini supponitur quod isti
confitebantur xpm esse dominum / Et nos idem
confiteri debemus / longe fidelius quam illi
Scriptum enim est in psalmo / Dominus nomen est illi /
Sic ergo patet quomodo isti homines honora-
uerunt xpm / frondibus arborum / Gressibus
corporum / Et vocibus pectorum / Et ista etiam
hodie fideles faciunt ad imitacionem istorum
Portant enim hodie Ramos et flores
Credendum enim est / quod illi Rami / quos
isti portabant / aliqui erant floridi /

Quia ipius erat unu. Procedut ergo extra flores / Et gemunt voces / et laudes dicentes Gloria laus et alia multa. Placeat isti dno / qd sic laudemus et honoremus xpm / ut tandem in noie ipius salvari mereamur. Juxta illud ps. Deus in noie tuo salvum me fac. Quod nobis concedat etc. Amen. Dnica in ramis palmarum, sermo. 2dus

Ecce rex tuus venit tibi. Math. xxi.

In diebus precedentibus / Actum est de multis effectibus qui sunt in fidelibus / virtute ac merito dnice passionis / Hodierna vero die agitur de quodam alio effectu qui est xpi laudacio / Et pro impensis beneficiis gratiarum actio / Quamvis enim ante adventum ihu xpi multi homines xpm laudaverint / et eidem gratias egerint propter salutis et redempcionis beneficium / quod per ipm obtinere sperabat / Plures tamen in parabiliter post ipius passionem / dignius / fidelius / iocundius / et solempnius laudant xpm / et eidem gratias agunt pro salutis ac redempcionis beneficio / Quod certa fide credunt iam esse obtentum / ac eis exhibitum / virtute et merito dnice passionis / Illi enim solum sperabant futurum / Sed nos tenemus iam factum / Isti autem et illi laudatores xpi intelliguntur per illos de quibus dicitur in hodierno ewangelio Ubi supra. Et qui preibant et qui sequebantur Clamabant Osanna .i. obsecro salva / Illi enim qui preibant .i. qui xpm laudaverunt ante suam passionem dicebant Osanna .i. salva obsecro / solum propter spem quam habebant de salute per xpi mortem obtinenda / Sed illi qui sequuntur .i. qui laudant xpm post eius passionem / dicunt Osanna / non solum propter spem / sed etiam propter rem / Quia credunt salutem iam esse realiter acquisitam per xpi passionem / quamvis ad huc sperent finalem effectum / qui erit firmacio beatifica / Et ideo isti dignius et efficacius laudare debent dicentes cum angelis illud Apoc. vo. Dignus est agnus qui occisus est accipere honorem et gloriam et benediccionem / Ad istam autem laudem Zach. propheta ix. c. sub prophetie hortatus fuit istum populum hebraicum dicens Exulta satis filia Syon Jubila filia Jrlm Ecce rex tuus venit tibi / etc. Quorum quidem verborum partem recitat Math. in isto ewangelio dicens Hoc autem totum factum est / etc. Et non solum hortatus est illum populum hebraicum / qui erant pro maiori parte simplices ut pueri / verum eciam et principaliter hortatus est xpianos populos / filios eciam sponse xpi / Qui dignius et iocundius laudare debent xpm quam alii propter tria / Primo quia ille persone erant filie Syon / et Jrlm terrestris / Persone autem fideles sunt filie Syon / et Jrlm celestis / Secundo quia et si illi erant ut simplices vel pueri / xpianus autem debet habere oculum intencionis magis simplicem / et magis debet esse elongatus ab omni dolo et fraudulencia / Magis eciam debet esse puer sensibus / et parvulus malicia / Tercio quia illi forsan nesciebant quod laudabant / nec propter quid laudabant / xpianus autem scit quid laudat / Quia xpm redemptorem / Et propter quid laudat propter hoc videlicet / Quia cum omnes homines essent subiugati dyabolo / nec possent liberari ab eius servitute / nisi per aliquem hominem fortiorem / et potenciorem dyabolo / quod non posset esse aliquis purus homo / Jhs xps deus et homo / personaliter voluit confligere cum dyabolo / ut humanum genus eriperet ab eius potestate / Unde hodierna die personaliter venit ad locum certaminis / et in propria persona compuit / Sicut dicitur omnibus hominibus verbum prophe. Ecce Rex tuus venit tibi / Quod est sumptum de Zachar. ix. c. / Et a Matheo ewangelista in isto ewangelio repetitum / Quasi diceret verbum / omnibus hominibus / specialiter xpianis omnibus in communi / et cuilibet in singulari / Exulta et iubila / Non solum exultacione et iubilacione corporali Sic exultaverunt et iubilaverunt illi hebrei / Sed principalius exultacione / et iubilacione spirituali Quare hoc subditur causa / Ecce Rex tuus .s. xps

Jhesus / venit tibi .i. ad confligendu p te cu
dyab° / Et ad te liberandu de ipius ptate /
Pro illo tñc / istud venit erat de futu
Sed nuc et continue post eius pa°m de p
tito fuit / Sciend aut q ewan^ta rece
tes vbu pheticu / introducat pugile
nrm .s. xpm / q nob plit copute / In se
singlarit eminetem / Et nobis nal
attinetem / Personalis at pñcia / ar
guit ipius beniuolenciam / que notat
cu dr ewan^ta de xpo Ecce venit .i. pñti
p vobis copuit / Vn tñc verificatum
fuit c° ys. lxy°. Dicite filie Syon .i.
xpianorum Ecc° q e filia Syon celestis
Ecce Saluator tuus venit / Ipse eni xp̄c
potuit dre tñc c° ys. lij°. Ego ip° qui
loquebar / sup nob p alios / utpote per
phas Ecce assu .i. psonalit̄ compareo /
vt p vob pugne / Et pugnado vos
salue / Predctm eni erat p eude phe
tam / q postq̄ hoies diu inuocasset
/ et clamasset ad dnm / q ipe exaudiet
eos / Et psonalit̄ veniens liberaret eos
Vn sic dr ys. lvij°. Inuocabis et
dns exaudiet Clamabit / et dicet /
Ecce assum / Quia misericors su dns
deus tu9 / Singlaris aut eminencia
nram erigit defficienciam / qd notat
cu dr Rex tuus Si eni homo audi
uisset q aliquis qui no eet Rex for
cior et potencior dyab° / veniret ad pu
gnadu p eo contra dyam / no fuisset conso
latus / Quia no sperasset victoriam /
Et p hoc n° sua liberacoem / Sed cum
audit suu pugilem xpm / fuisse et
ee Regem / tñc sperare potuit victori
am et suam expedicoem / Quod pheta
pphitat in ps dicens Deus aute in
Rex ante scla opatus e salute i me
dio tre / Et bene i medio tre Quia
i mote Caluarie / qui e ut dr i medio
nre habitabilis / Et etc nisi fuisset
Rex ante secula / Cu no sit ptas qua
lis / que ptati dyab^li valeat compararí /
Vt dr in Job. Non posset dyabolu

vince / at p h° salute nram opari /
Vn q° dicebat illi / qui cu Ramis pal
maru hodierna die precedentes ei ob
uiam / clamabat dicentes osanna .i.
Saluifica obsecro Rex Isrl. Jo. xij°.
Vn dicebat / Saluare no poss nisi Rex
Isrl eet / Et Rex dicebat / Quia nisi
eet Rex Isrl .i. videncium deu / Siue
p fidem / Sic vident omes fideles via
tores / Siue p spem Sic vident omes
conphensores no poss vince dyam / Qa
no eet deus / Naturalis aut attinencia
ia tribuit nob confidenciam / qd notat
cu dr Tuus tibi .i. ille Rex qui tibi
attinet / Est eni frat tu9 / et caro tua
venit tibi .i. ad pugnadu p te / Et te
liberandu / Ergo securus esto / Et cum
iocunditate confide / Sicut eni dicat
ille Baruch pplo hebraico / qui hodie
exiuit de Jrlm / obuiam xpo veniens
Baruch. iiij°. Circuspice Jrlm .i. tu
pple de Jrlm ad oriente .i. ad xpm
qui est ille vir de quo dr Zachar
vj°. Ecce vir oriens nome eius / Et
de quo dictu est / Alius Zacharias
Luc. i°. Visitauit nos oriens ex alto
Ergo circuspice ad istu oriente / Et
vide iocuditate sup p xpm tibi veni
ente / A deo / Et quib nrm / Ex quo
p xpi passiom habet requie / subiuga
tis inimicis nisi in ipo remaneat /
debet dre aie sue c° ps Conuerte aia
mea in requie tua .i. considera regem
tibi data p xpm / Quia ipe dns bn
fecit tibi / Quia eripuit aiam mea
de morte sup etna / Oculos meos a
lacrimis supp infernalib / Et pedes me
os sup inferiores a lapsu supp i infnu
nisi ego voluntarie obice pona / Dic.
g° Ecce Rex tu9 venit tibi // Circa prim
sacnd / q istud Ecce e exhortatiuu
triuphalis processionis / Pntatiuu
psonalis oblacois / Premostratiuu
gnalis collectois / Et exhibitiuu sa
lutaris redepcionis De istis qua°r

possumus gaudenter exponere prophecia Zacharie
scripta Zachar. ix. Que ad literam de istis
quatuor fuit Dicit enim sic Exulta satis
filia Syon Jubila filia Jerusalem Ecce Rex
tuus venit tibi Justus et Saluator/ ipse
pauper/ Et ascendens super asinam/ Et super
pullum filium asine/ Et disperdam quadrigam
et Effraym/ et equum de Jerusalem/ Et dissi
pabitur arcus belli/ Et loquetur pacem
gentibus/ Et potestas eius a mari usque ad
mare/ Et a fluminibus usque ad fines terre/
Tu vero in sanguine testamenti tui/ emisis
ti vinctos tuos/ de lacu in quo non est
aqua/ De primo Exulta satis filia
Syon Jubila filia Jerusalem. Hoc dicit quantum
ad primum scilicet quantum ad triumphalem processionem
que fuit hodie facta xpo domino per illas per
sonas hebreas/ quarum quelibet erat filia
Syon/ et Jerusalem terrestris/ Et que etiam
ista die/ fit eidem xpo domino per fideles per
sonas/ quarum quelibet est filia Syon/ et Je
rusalem celestis/ Spectant enim per fidem
eterna bona/ et vident eos oculis fidei
pacem eternitatis/ qua non possunt gaudenter
videre nisi gaudeat illa pace dei/ que
exsuperat omnem sensum secundum apostolum ad phi
lipenses. iiii. Quare dignus fidelius/ et io
cundius debet et potest exultare et iu
bilare in hodierna processione quam
fecerunt ille persone Unde quamvis illi pro ma
iori parte/ exultabat et iubilabant
et iubilabat corporaliter et carnaliter/ dicen
tes filio dauid Osanna/ Que quidem
leticia non sufficit Ideo addidit spiritus
sanctus Istud Satis. dicens. Exulta satis
Nulla enim leticia sufficit nec est ple
num gaudium nisi sit spirituale/ De quo
dicit Saluator Jo. xvi. fidelibus/ Petite
et accipietis ut gaudium vestrum sit ple
num/ Jo. xvi. Et certe/ ista leticia/ nulla
anima gaudere potest nisi sit filia Syon/ et
Jerusalem celestis/ Illis enim pro ista die dicitur
in psalmo Exultate deo adiutori nostro Ju
bilate deo Jacob/ Et signanter dicit adiu
tori nostro/ Quia hodie pluraliter compulit

ut nos adiuvaret contra hoste Juxta illud psalmo
Ecce deus adiuvat me etc. Dicitur etiam
alibi in psalmo Exultate iusti in domino rectos
decet laudacio/ Et signanter dicit iusti et
rectos Quia non est laus dei speciosa in ore
peccatoris/ Et propter hoc non est speciosa/ Laus
dei nisi in ore hominis iusti et recti Justi quidem
dem in reddentibus unicuique quod est suum
Et recti id est omnia ad dei laudem et honorem
ordinantibus/ Tales enim possunt hodie can
tare/ et dicere digne Gloria laus et hon
or etc. Ergo iuxta consilium psalmiste. Jubilate deo
omnis terra/ Servite domino in leticia spirituali/
Non carnali vel corporali Sed spirituali que
est ad salutem necessaria/ Carentia enim istius
leticie est meritoria luctus/ et tristicie infina
lis/ Unde Moyses dixit illi populo Israel Sic
habetur Deut. xxviii. Erunt in te signa et
prodigia/ usque in sempiternum/ eo quod non
servieris domino deo tuo in gaudio/ cordisque
leticia/ Sequitur Ecce Rex tuus venit tibi ius
tus et Saluator/ ipse pauper/ Hoc dicit
quantum ad secundum. videlicet quantum ad plenam oblacionem
Ostendit propheta nobis et reducit ad me
moriam/ quo Rex noster xpus pro nobis
pluraliter compulit/ Et ad mortem pluraliter se
obtulit/ Ubi est sciendum. quod ewangelista
Matheus pro istis omnibus ponit mansuetus
nec tamen alia sunt dimittenda seu ne
gligenda/ Quia tam propheta quam ewangelista
ondunt nobis per ista verba/ quibus armis
munitus pro nobis xpus compulit pluraliter cum
hoste sevissimo pugnaturus/ Fuit enim
primo armatus Jmmensa potestate/ quod notatur
cum dicitur Rex Ecce inquit Rex. Ipse enim
est ille Rex de quo dicitur Apoc. xix. quod
habet in femore suo scriptum Rex Regum
et dominus dominancium/ Et de eodem dicitur in
psalmo Quis est dominus virtutum ipse Rex glorie/ Ista
autem armatura scilicet Jmmense potencie su
perauit dyaboli violencia Ipse enim est ille
fortior qui desuper veniens forte ar
matum id est dyabolum confudit Luc. xi. Fuit
eciam armatus assumpta humanitate/ quod
notatur cum dicatur cuilibet nostrum Rex

tuus venit tibi / Tuus quidem i. tibi attinens
per assumptam humanitatem / Unde potuit dice-
re cuilibet nostrum illud Gen. xlv°. Ego sum frater tuus
Dicit enim Leo in sermone de natali domini / quod
in conflictu pro nobis contra dyabolum inito / magno
et mirabili / equalitatis iure certatum est
Dum omnipotens deus cum seuissimo hoste / non in sua
maiestate / Sed in nostra humilitate congreditur
obiciens ei eandem formam / eandemque naturam
mortalitatis quidem nostre participem / Sed peccati
totius expertem / Ista autem armatura s. nostre
mortalitatis / delusit dyaboli superbiam
Non enim superbus hostis / se credidit pos-
se superari per mortalem hominem / Si Christus deus
obiceat sibi formam humanam / Ut sicut per for-
mam primi hominis mortem induxerat / Sic per
formam hominis quam ipse assumpsit vitam re-
duxit / Primum credidit potentem superbus dyabolus
Sed secundum omnino impotentem reputavit / Secundo
armavit se iustissima equitate. Quod notatur
cum dicitur Iustus Voluit quidem Christus dominus
superare dyabolum per potentiam / sed solum per iustitiam
Ut sicut dyabolus humanum genus per unum hominem
corrumpat / ita per seipsum hominem reinte-
graret / Et sicut dyabolus per lignum vetitum hu-
manum genus vicerat Ita ipse per lignum
crucis demonem debellaret / Ipse enim est ille
Rex de quo dicitur Jer. xxiii°. Ecce di-
es veniunt / et suscitabo David germen ius-
tum / et Regnabit Rex / et faciet iudicium
et iustitiam in terra Sequitur Et hoc est nomen
quod vocabunt eum dominus iustus noster / Ergo
non potestate solum / sed equitate et iustitia / se-
ductorem dyabolum superavit / Unde ista ar-
matura s. equitatis et iustitie superavit
dyaboli fraudulentiam / Item quarto arma-
vit se misericordissima bonitate / Que
notatur cum dicitur Et Salvator Omnes enim
salvare non possit sine infinita potestate
tamen / quod salvare voluit inimicos su-
os / qui tam graviter ipsum offenderant / sum-
ma / Immo infinita bonitas fuit / Il-
le est enim / de quo propheta utrumque testatur s.
potestatem / et bonitatem / cum dicit ei Ysa. xlv°
Tamen in te est deus / et absque te non est

deus / Ecce confitetur infinitam potestatem /
Que notatur in nomine dei / Sequitur / Ve-
re tu es deus absconditus / deus Israel Salvator
Ecce infinitam bonitatem / que notatur in
nomine dei absconditi / Summa enim fuit bo-
nitas / et nimia caritas / quod voluit se
abscondere sub pallio nostre humanitatis /
Unde ista armatura s. summe bonitatis
dyaboli maliciam superavit / Quinto ar-
mavit se extrema paupertate per quam vicit
mundi cupiditatem et avaritiam / Quod
notatur cum dicitur Ipse pauper / Ipse enim / In
cuius domo sunt divitie et gloria in psalmo
Et qui dives est in omnes qui invocant eum
Ad Rom. x°. Voluit in assumpta humanitate
pauperrimus apparere / ut nos ipsius paupertate
et inopia ditaremur. Fuit enim ipse simul
in uno dives et pauper / ut dicitur in psalmo
Dives quidem magis deus / Sed pauper magis
homo Dives est magis homo de iure
Quia omnia sua erant / sicut illius qui in domino
est assumptus / Ut dicit Leo in sermone Sed
pauper de facto / ut homines ad amorem pau-
pertatis / et contemptum divitiarum invitaret
Pauper quoque fuit nimium i. quod ipse dicit per prophetam
in psalmo Pauper sum ego et in laboribus
a iuventute mea / exaltatus autem humilia-
tus sum / et conturbatus / Pauper utique fuit a
nativitate sua de virgine usque ad exalta-
tionem / et humiliationem suam in cruce ubi nudus
pependit / In qua etiam fuit conturbatus / Non
quidem in voluntate rationali / sed solum in
parte sensualitatis / Sexto et ultimo armavit
se obedientissima voluntate / per quam fuit
obediens patri usque ad mortem crucis
Ad Philipp. ii°. Et hoc notatur cum dicitur Mathei
Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus / Vere
mansuetus sicut agnus / Unde ipse dicit Jer. xi°
[illegible] / Ego quasi agnus mansuetus qui por-
tatur ad victimam Ista autem arma-
tura s. humilitatis / et obedientie vicit pri-
mi hominis inobedientiam / Vicit etiam miseriorum
hominum rebellionem et contumaciam contra deum
Non fuit [illegible] / Si sancti patres desi-
deraverunt ardentissime adventum huius

Regis/ Potuit enim ofide quod talibus armis
veniret inultus/ per que omnes hostes suos
in genus superaret/ Ergo karissimi Honoremus
istum Regem/ Diligamus istum nostrum fratrem
Dicitur enim cuilibet nostrum Ecce Rex tuus ve
nit tibi/ Formidemus istum iustum/ Adore
mus istum saluatorem Imitemur istum pau
perem/ et istum mansuetum/ taliter ut cum ipse
Rex in extremo examine sedebit pro tribunali
collocatis ad suam dexteram omnibus electis
Et ad sinistram omnibus reprobis/ dicetque electis
Venite benedicti/ Et reprobis Discedite ma
ledicti et cetera/ Nos mereamur euadere male
dictionem reproborum/ et habere benediccionem electorum
Ut sic reprobis euntibus in supplicium/ nos e
amus cum iustis omnibus in vitam eternam/ De
quibus omnibus habetur Matthei xxv°. Sequitur in auctoritate
principali/ Et ascendens super asinam et super
pullum filium asine. Hoc dicitur quantum ad
tertium s. quantum ad generalem collectionem exercitus
sponse Christi/ Ad cuius euidenciam tria sunt
notanda Primum est quantum ad literale sensum. Secundum
est quantum ad virtutis exemplum Tercium est quantum ad
spirituale misterium/ Circa primum videtur
dubium Utrum Christus hodie sedebat super tantum
duo animalia s. super asinam et pullum/ vel
tantum super pullum/ Et videtur quod super utrumque
Quia propheta loquitur dicit de Christo/ quod venit as
cendens super asinam et super pullum filium a
sine/ Hoc idem eciam videtur ex hodierno
ewangelio beati Mathei/ Ubi dicitur quod discipuli de
mandato Christi soluerunt asinam et pullum
et eam adduxerunt ad Ihesum/ et impositis
suis uestimentis Christum desuper sedere fe
cerunt/ Sed contrarium videtur posse argui
ex litera aliorum ewangelistarum Marcus enim
xi. capitulo Et Lucas xix°. Et Johannes xii°. capitulo
nullam faciunt mencionem de asina/ Sed Lu
cas et Marcus solum commemorant pul
lum Johannes uero facit mencionem de asello/ Pu
to quod et propheta/ et ewangelista Matheus dixerunt
plenam ueritatem/ videlicet quod Christus ascendit hodie
et sedit super utrumque/ Quoniam a Bethania
usque in Jerusalem erat spacium vie satis paruum
Hoc enim fecit Christus ut postea dicetur/ ut
pulcherrimum misterium designaret/ Nec

tamen alii tres ewangeliste sunt contrarii quantum ad hoc/ nec
prophete/ nec Matheo in aliquo contrarii/ Quamuis
enim non faciant mencionem de asina/ non tamen
negant eam ibi fuisse/ Moris enim est ewangelistarum
in multis locis/ ut quod unus commemorat
alter taceat/ Omnes tamen dicunt veritatem
Nec in aliquo unus alii contradicit/ Circa secundum
sciendum quod in hoc facto ondit Jesus/ maximum
humilitatis exemplum/ Non enim venit sicut aut
Cesar sedens in curru aureo/ purpura fulgens
Non ascendit super equum fundum/ discordie
amatorem/ qui pectus habet plenum gloriantem iac
tancia/ Qui procul odorat bellum/ Et gau
det ad vocem tube/ Non habuit Christus hodie
in comitatu/ splendentes gladios/ aut cetera
ornamenta tribulum armorum/ Nec uenit
comitatus militibus/ Sed quid/ Venit se
dens super asino/ non quidem ornato purpura
uel cendade sed uestibus satis tenuibus
Venit eciam habens in comitatu suum/ pueros
et homines simplices Ramos/ et frondes
testimonia pacis/ Et tamen ad bellum su
me contra diabolum procedebat/ cuius tamen belli
victoria/ fuit pax mundi/ Interroga dicit
Judeos Quis unquam dicitur Rex Israel sic
intrauit unquam Jerusalem. q. d. Nullus./
Quia alii intrabant obnoxii bellorum
Iste autem intrauit ut auctor pacis Unde
et dicit Matheus/ quod dicit de isto Rege/ quod venit
mansuetus/ Vere mansuetus/ Ut non ti
meretur propter potenciam/ Sed ut propter mansuetudinem
amaretur/ Certe in hoc facto eundo Cristi,
dedit nobis magnum humilitatis/ et pau
pertatis exemplum/ Et ut quod necessitatis
est velimus esse contenti/ Contra multos qui
dicunt se suos vicarios/ qui non sunt con
tenti magnis asinis/ ut pote mulis
sed volunt habere magnos palefredos
et fundos equos/ Circa tercium notandum quod
hoc quod Christus ascendit et sedit super asinam
et super pullum/ dicit nobis spirituale misterium
s. de Collectione generali ipsius exercitus/ Per
ista enim animalia que carent immundi sunt
lege Judaica est et stulta/ ac infirma

sim sua naturam / Et que eciam erant ligata in
telliguntur omnes homines qui fuerunt ante xpi ad
ventum / Erant enim omnes ut plurimum immundi
in consciencia / Rudes in intelligencia / Stulti ig
norancia et insipiencia / Infirmi inconstancia / Et
ad bonum operandum impotencia / Erantque omnes
ligati spirituali cathena / que non solum nec
rumpi potuit sine divine virtutis efficacia /
Possumus autem loqui de apparatu / dicere quod per
pullum figurabant homines in apperiencie pecca
re / Per asinam homines assueti in malis
et inveterati in peccatis / Vel per pullum fi
gurabantur homines lascivi et rebelles / Per
asinam vero homines pigri et ad operandum
senes / Vel magis ad propositum per ista duo
animalia figurati fuerunt duo populi de quibus
fuit universalis ecclesia congregata Iudei scilicet
et gentiles / Ita quod per asinam que domesticus
dicitur subiugalis figurabatur synagoga
Iudeorum que licet fuit pigra et segnis
ad obediendum deo / fuit tamen subiugalis
id est sub iugo legis quod diu portavit licet
imperfecte / fuitque assueta oneribus ceri(moniarum)
ma(io)rum et patrum traditionum / Per
pullum vero lascivum et stultum / et super quem
nullus hominum sedebat sicut dicitur Marci xi.
et Luce xix. figurabatur gentilitas que
licet fuit petulans lascivia carnis / Se(d)
quod fuerat stulta et effrena nesciens ali
quid de deo vero / licet quod ei inobediens / cum
cultum deorum falsorum / Et que nunquam suscep
erat alicuius salutifera doctrina / Ista
duo animalia id est isti duo populi / et omnes qui
erant in eis peccatores ante passionem xpi
fuerunt ligati ut dictum est spirituali cathena
Et hoc in castello interius virus contra
id est in mundo isto / Sed quid / Discipuli xpi
post passionem eius de mandato ipsius fide
liter predicando / honestissime conversando / mi
racula operando / Et sacra ecclesie administra
do solverunt ista duo animalia id est multos
homines de utroque populo de quibus fuit collecta
ecclesia / Qui eciam adduxerunt ea ad xpm
id est multos de utroque populo / Plures tamen
de gentili / Et posuit super eos predicti orna
mento / suis vestibus id est suis moribus ac virtutibus
quibus ornaverunt eos / sancti per ministerium
quorum talis ornatus efficacie fuit a deo / Et sic super
utrumque populum xpm sedere fecerunt id est utrumque
populum sibi obedientem fecerunt / Asina
ista fuit figurata per asinam Balaam /
De quo Numeri xxii. De illa dicitur quod ti
mens gladium angeli a semita recta
divertit in agrum / Quia post xpi passionem
per apostolorum predicationem multi de populo Iu
deorum dimiserunt rectam viam legis
Moysaice / et venerunt ad latitudinem a
gri ecclesie in quo potest homo salubriter
operari / et fructus facere salutis / Iste autem
pullus quem Iohannes vocat asellum fuit
figuratus per illum asinum / et per illum ca
melum De quo Ysaie xxi. Ubi quasi
figuram dicitur de ipsa ecclesia quod vidit ascen
sore asini et cameli / Certe ecclesia vi
dit et nunc videt per fidem ascensorem
asini et cameli id est ascensorem et sessorem
super populo gentili / Et quis est iste ascensor
Certe ille de quo statim in eodem capitulo subditur
Ecce venit iste ascensor bige equitum id est
xpus dominus Qui est ascensor bige equitum
id est qui habet in sua persona duos equos / na
turas scilicet divinam et humanam / Est enim gygas
gemine substancie / deus scilicet et homo / Et iste
postea fuit ascensor asine et asini id est
multorum de utroque populo / de quibus collecta
est ecclesia / super quam xpus per fidem eius et
obedienciam quietissime sedet / Ad huc
ista duo animalia id est isti duo populi fuerunt
figurati expressissime Genesis penultimo
Ubi dicitur quod Iacob benedicens Iude de cuius
semine descendit xpus secundum carnem / dixit
prophetice de xpo sic Ligans ad vineam
asinam suam et ad vitem pullum suum / O
fili mi / quasi dicat Iacob loquens prophetice /
O fili mi Iuda / quidam descendet de tua
progenie xpus scilicet salvator mundi / qui
erit ligans ad vineam id est ad suam ecclesiam
asinam id est Iudeorum synagogam / hoc est
multos de populo Iudeorum / Et nihilominus
erit ligans ad vitem id est ad se ipsum / qui se

vocat uite beatu Jo. xij°. Et p[ost]h[ec] ad ip[su]m
eccl[es]iam / Quia nec[ess]e fuit ligari ad xp[istu]m / qui
et ligetur ad eccl[es]iam que e[st] corp[us] ei[us] / Et
cui[us] ip[s]e e[st] caput / pullu[m] sunt .i. multos
de gentilitate / Sed quo uero e[st] istud q[uod]
xp[istu]s ligaverit asina et pullu[m] / cu[m] de
ma[n]dato ip[s]i[us] discipli solueru[n]t ut [pate]t /
Dicendu[m] q[uod] p[ri]us era[n]t ligati ad dya[bolu]m p[er]
[pec]cati vinclis / Quod quide[m] vincl[u]m apposto
li solueru[n]t p[er] ministeriu[m] / et xp[istu]s ip[s]e p[er]
sue vir[tu]tis efficacia / Sed postea ip[s]e xp[istu]s
ligauit eos ad se ip[su]m / et ad sua eccl[es]iam
preceptis ewang[elic]is / et cali[ta]tis vinclis / que
tenueru[n]t ip[s]os obedientissime / et ad
huc tenet plurimos / sub ip[s]o sessore /
Placeat xp[ist]o d[omi]no / q[uod] nos in hac vita
soluam[ur] a [pe]cc[at]or[um] vinclis / et ornati
uestib[us] ap[os]t[o]licis .i. meritis et vir[tutibus] addu
cam[ur] ad Ih[eru]s[a]l[e]m Ita ut sup[er] nos sedere
velit / et sibi i[m]p[er]petuu[m] alligari / Sequit[ur]
in aucte p[ri]ncipali Et disp[er]da[m] q[ua]dri
gam ex effraym / et equ[m] de Ier[usa]l[e]m / Et
dissipabitur archus belli / Et loquet[ur]
pacem gentib[us] / Et p[otes]tas ei[us] a mari us[que]
ad mare / Et a fluui[bus] usq[ue] ad fines t[er]re
re Tu uero in sa[n]g[ui]ne testamenti tui / e
misisti uel eduxisti vinctos tuos / de
lacu in quo no[n] erat aqua / Hoc dicat[ur]
q[uantu]m ad q[ua]rtu[m] s[cilicet] q[uantu]m ad salutare redempcio
ne / Dicat g[ra]o [pro]ph[et]a loq[ue]ns in p[er]sona illi[us]
Regis de quo paulo sup[ra] dixerat / Ecce
Rex tuus uenit tibi / Et disp[er]da[m] q[ua]driga[m]
ex Effraym / et equ[m] de Ier[usa]l[e]m / Per Eff[ra]
ym de qua t[ri]bu fuit Jeroboam / qui
p[ri]m[us] in p[o]p[ul]o Isr[ae]l ydolatriam induxit /
Sic h[abetu]r in iij°. Reg[um] . intelli[gitur] gentilitas
q[ue] sp[eci]alit[er] coluit ydola / Per Ier[usa]l[e]m intelli
gi[tur] Iudeor[um] p[o]p[u]l[u]s qui h[ab]uit noticia[m] vnius
veri dei / Quamuis medio aliqui Reges
Iuda ydolatre fuerunt / Per quadriga[m]
aut[em] et equ[m] intelli[gitur] malicia dyaboli / In
qua quadriga et in quo equo uehit
peccatores in infernu[m] / ~~Ex effraym .i. de~~
~~p[o]p[u]lo gentili~~ Dixit g[ra]o Rex iste Disp[er]di
d[i] p[er] passione[m] mea[m] quadriga[m] .i. dya[bo]l[icam]
malicia[m] / Ex effraym .i. de p[o]p[u]lo gentili /

Et equ[m] .i. eande[m] dya[bo]l[icam] malicia[m] de Ier[usa]l[e]m .i. de
populo Iudeor[um] / Certe p[er] passione[m] d[omi]ni fuit
q[uantu]m ad om[ne]s gentiles / et iudeos sufficient[er]
dya[bo]l[ica] malicia destructa / q[uantu]m ad sui finale[m]
effectu[m] / Et q[uantu]m ad multos efficient[er] s[cilicet] q[uantu]m ad
om[ne]s / qui se disposueru[n]t et disponet / ad
suscipiendu[m] effectu[m] pa[ssionis] om[ni]b[us] d[omi]nice q[uod] est iam
facta / De ista quadriga dya[bo]l[ica] qua t[ra]he
bant q[ua]tuor equi s[cilicet] eius sup[er]bia / eius inuidia
/ eius fraudulencia / et ei[us] violencia / q[uod] sit
p[er]dita et destructa sufficient[er] q[uantu]m ad o[mne]s
gentiles / Dicat i[ste] idem Rex aggei . ij° ca
cum dixisset [pro]ph[et]a / Veniet desideratus cunctis
gentib[us] / paulo post loq[ue]ns in p[er]sona ip[s]i[us]
dic[it] Et disp[er]dam quadriga[m] et ascensore[m]
eius .i. ip[su]m dya[bolu]m / De quo et eiusdem
.i. de ip[s]i[us] malicia q[uod] sit p[er]dita et destructa
sufficient[er] q[uantu]m ad iudeos p[atet] p[er] i[lu]d q[uo]d d[icitu]r Exo.
xv°. Cantem[us] d[omi]no gloriose e[ni]m magnificat[us]
e[st] / equ[m] et ascensore[m] p[ro]iecit i[n] mare / Vere
xp[istu]s malicia[m] dyaboli et ip[su]m dya[bolu]m p[ro]ie
cit et submisit in mare .i. i[n] amaritudine
sue pa[ssionis] om[ni]b[us] / Vel in mare sup[er] rubr[um] .i.
in Baptismu[m] eccl[es]ie suo sa[n]g[ui]ne rubricatu[m]
tu[m] / Sed q[uare] d[icitu]r Quadriga et Effraym
et equ[m] de Ier[usa]l[e]m Nunq[ui]d dya[bo]lo erat ita ne
cessaria quadriga ad uehendu[m] Iudeos ad
infernu[m] s[icut] ad uehendu[m] gentiles / Dicendu[m] q[uod]
q[ui]a om[ne]s gentiles p[ro]pt[er] sua[m] ydolatriam et ig[no]
ranciam / et vita[m] c[ri]mi[n]osa[m] dampnabat[ur] et ue
habant[ur] in infernu[m] / Non sic aut[em] de iudeis
qui era[n]t longe pauciores q[ua]m gentiles / Et
quor[um] multi s[ecundu]m aias uehebant[ur] ad li
bu[m] / uel ad purgatoriu[m] / Ideo [pro]ph[et]a ha
buit istu[m] modu[m] loq[ue]ndi / Seq[ui]t[ur] Et diss
pabit[ur] archus belli s[ed] p[er] eunde[m] Rege[m]
de quo p[ar]s sup[er]i[us] Iste archus bellicus
e[st] eadem dya[bo]l[ica] malicia / Cui[us] quide[m] arch[us]
lig[num] e[st] ei[us] potencia / Corda u[er]o e[st] eiusdem
fraudulencia / Certe i[ste] arch[us] p[er] morte[m]
d[omi]ni / fuit sufficient[er] q[uantu]m ad om[ne]s ho[m]i[n]es / Et
sufficient[er] q[uantu]m ad multos totalit[er] dissipa
tus Iux[ta] i[llu]d .i. Reg. ij°. Archus fortiu[m] .i.
demo[nu]m sup[er]at[us] est / Sequit[ur] Et loq[ue]t[ur]
pace[m] gentib[us] sup[er] iste idem Rex / Vere no[n]

solu fuit loquens xpus pace gentib3 .i. hoib3 ex mulierib3 genitis / Pace dico cu deo / Et pace cu angelis / Et pace inter se / Un(de) et ista pace sco consumauit p suam morte Dixit em in cruce / Consumatu est Jo. xix° / Un(de) g° dixit ppha cu thee. v° de isto Rege / Qui scdm deitatem fuit egressus a pre a dieb3 eternitatis / Et scdm huamitate fuit egressus ex Bethleem / ex tpe Quid dix de ipo / Ecce et pax erit in tra nra du venit Qua ut d. aplus ad Gal. ij° Xpus ueniens euangelizauit pace / Pace Pacem hiis qui pe / Et pace hiis qui longe / Sequitur Et ptas eius a mari usq3 ad mare / Et a flumib3 usq3 ad terminos orbis terre / Ista verissima sut de xpo scdm diuinitatem Qua in dicione cuncta sut posita / nec e qui possit resistere sue volutati / Dns em vniuersorum est Sic dr Hest. xiij° Etiam vera sut de xpo scdm huamitate / p vnione cu diuinitate in eadem psona / Vnde natue iste coicant sibi sua ydiomata / ut qd est dei attribuatur hoi / Dicit em Leo ppa in quoda smone / q homo ille quem suscepit dei filius p nra salute in dno assuptus e / Et Ambrosius d. in quoda ympno de ascensione / Culpat caro / purgat caro / Regnat deus / dei caro / Ista eade vba q ponit iste ppha ponitur in ps illo Deus iudicium tuu Regi da / 2° Sequitur Et dnabitur a mari usq3 ad mare / et cetera Possut et hec omia intelligi de dno qd huit xpus in Ecclia / que fuit in quatuor climatib3 longe lateq3 diffusa / Sed p dolor pctis exigentib3 / multi se ab isto dno subtraxerut / quorum tamen xpus e verus dns / q'muis ipi no obediant ei / Sequitur ulti. ubi ppha conuertens se ad istu Rege / Et loqns ei in sclda psona dic. Tu uero in sagne sup tuo / testamenti tui / uonj sup dedicatiuo / et consecratiuo / Eduxisti uel emisisti .i. educes et emittes / De futo em loquitur tamqua de pterito / p certitudinem pphetie Vinctos tos tuos .i. scos pres / quorum aie fut victe in limbo / De lacu .i. de eode limbo in quo no e aqua supp consolacionis / p s. pena dapni / qua paciutur .i. carencia diuine visionis / Ubi em no e diuina visio / no pt ee plena consolatio / Certe in vir.te visionis xpi sagnis fuint isti vincti de lacu illo educti / Et forsan multi de lacu purgatorij / Vel eduxisti .i. educes / vinctos tuos .i. omes pctores / de lacu .i. de statu pcti In quo no e aqua supp gre aias abluentis / Certe ad hec fuit sufficiens virtus sagnis xpi / Quamuis multi sint qui no consequitur effectu / hic confitetur ille in ps dicens in psona huani generis / Eduxit me de lacu miserie / et de luto fecis / Placeat isti Regi nro q scdm u.te sui sagnis sufficient fuimus educti de lacu pcti / q nos consequamur scdm fma sit eductionis effectu Ita q possimus euadere lacu inferiore .i. infernu Amen

fe scda. post dnica i Ramis palmarum scd°

Domus impleta est ex odore vnguenti. Jo. xij°

In hac scda feria maioris ebdomade / agitur p figura de quoda effecu pciosus dni / qui fuit plenius ipa xpi Ecclia post eius passione / merito ac vir.te eiusde / q' nunq fuit in huano genere sub aliqua alia lege / Qui quide effecus e fragrancia seu redolencia fame / et opinionis bone / Vnguentu em diuine gre / quod descendit a xpo capite / no solu ut in ps dr. In barba barba aaron .i. in platis Ecclie / Vez et et in ora uestimenti eius .i. in subditos tm redolet p storm vir.tes varias utpote / p contemptu psperitatis mundane / qui fuit in aplis / Per fortitudine pacie q fuit i mrib3 / Per asperitate vite / que fuit i confessorib3 / Per sinceritate pudicicie q fuit in Virginib3 / Per opa pietatis et mie / q fuerut i multis xpi fidelib3

Quod quasi totum mundum ad ipam traxit
Etiam p odore / Et intantum valuit
iste tractus / quod domus militantis ecclesie fu
it impleta gloria / ex odore istius vnguenti
Ex ope enim pietatis quod impenderunt
xpo paupi Lazarus / Martha / et Maria
qui fecerunt ei cenam / Sicut in hoc ewangelio
dicitur / Et suis disciplis pauperibus / Et Maria
mit psonas alias vnxit pedes Jhu
ad refrigerium / gra illius ere caloris
Tota illa domus fuit impleta / ex odore
vnguenti / ut dicit pposi ... passus argu
ere / accipiendo oia hec spualit / q per
opa mie tam spualia quam corpalia que
impendunt xpo in membris suis / max
i pauperibus / qui scdm istos intellim p
pedes Jhu implet domus ecclesie ex o
dore huius opis / quod manat originalit
ut dem e ex vnguento gre xpi / Multo
magis possumus arguere q p alias ptes
que dte sunt / fuit ecclesia domus impleta /
Ut aut sciat manifeste q ista trina
redolentia / fuit in xpi ecclesia / vniversalite ac
merito sue passionis / Ideo legr hodie e
pistola q scribitur ysa l. Et incipit / Dns
ysaias / Dns deus aperuit m aure
&c. In qua ppha loquens in psona xpi
pdicitur exprimit passione eius / utpote cum
dicit Corpus meum dedi percutientibus &c. Et
faciem meam non averti ab increpantibus et
conspuentibus in me &c. / In ewangelio vo d
scribitur eodem modo quo dem e / de effectu
passionis pdicte / Quod quidem ewangelium scri
bitur Jo xij. Et incipit Ante sex dies
pasche / Sed querent qr ecclesia legit ho
die istud ewangelium / qr ista dies non est
ante sex dies pasche veteris / ymo an
quatuor / nec est ante sex dies pasche
nri ymo ante septem / Unde videtur q a
ecclesia melius faciat / que legit ista die
aliqua de xij c. Johis / que forsan co
tigerunt ista die / Sicud quod dixerunt
gentiles volumus videre Jhm / Et multa
alia que sequuntur / Dicendum q ideo legit
hodie istud ewangelium Rom eccla / Quia
cum hesterna die fuisset recitata xpi passio / Et
cras etiam debeat recitari / voluit eccla le
gere istud ewangelium / qr in ipo legitur triplex ca
passionis sue / Prima fuit Lazari resus
citatio / Que fuit vna de causis mortis
xpi / Sicut supra dem fuit / Secunda fuit
Marthe et Marie devotio / Erant enim no
tabiles dne / et fuiebat xpo devotissime
Specialit Maria / De quo indignabant
pharisei sacerdotes / Quia non sic p ipas
fuiebatur eis / Tercia fuit Jude pditio / Ju
das enim qui portabat loculos / et fur
erat / videns q vnguentum / qd Maria fuderat
sup caput et pedes Jhu / potuerat vendi
trecentis denariis / murmurans dixit / Ut
quid pditio vnguenti ista facta est &c. /
Non hoc dixit ut ait Johs q sibi cura
de pauperibus / sed qr volebat eos furari / Un
ut ipsos recuperet xpm vendidit Ju
deis xxx argenteis / quorum quilibet valebat
x. denarios vsuales / Et ita habuit denarii
os trecentos / De istis aut tribus fit mentio
in ewangelio isto — Hiis premissis revertamur
ad dictum pposi / Domus impleta e ex odo
re vnguenti / Ubi est sciendum q p ista
Maria que vnxit pedes Jhu / Que vo
modo interptatur amarum mare / signabat
incitudo passionis xpi / Per istos aut
pedes Jhu / intelligantur fideles aie / q
xpm portant p mundum / Quid go / Maria
vnxit pedes Jhu .i. merito mortis xpi
amarissime vncte sunt / et vnguntur cottidie
die fideles aie / ut portent xpm / Unde
in verbo pposito / sic spualiter intellecto circa
breviter innuuntur tria / Diaconi dedicatio / p
interna vnctione / Unctionis declaratio / p
odoris diffusione / Diffusionis fructificatio / p domus impletione / Ista tria sm
istum ordinem accepta / notantur in hoc
vbo sic accepto / Ex vnguenti odore im
pleta e domus / Tangitur dico primo
diaconi dedicatio / p interna vnctione / Que
notatur cum dicitur vnguenti / Certe virtute
ac merito mortis xpi amarissime / xpus
ipse / vngit aias fidelium / vnguento gre

/Et hoc vnguedo/eas dedicat et consecrat
Et bn dico q xpus vngit/A nullo em
alio nisi a xpo pt ee vnctio ista/Vnde
dr 1e Jo. ij. Vos dr Johes vnctionem ista
hetis a sco .i. a xpo/Sequit/Et vnctio ei9
docebit vos de omnib/De quib em fide
li dr xpus in ps Inueni dauid seruum
meum oleo sco meo vnxi eu/Scdo tan
vnctois dedicatio p odoris diffusionem/qd
notat cu addit Ex odore/Quod em fi
delium aie sint vncte/vnctoe gre dedica
te qn spirat odore bone fame/Quas
pnt dre cu aplo 1e. ij. ad Chor ij. Xpi
bon9 odor sum9/Alijs quidem odor vite
in vita/Et alijs odor mortis in morte
Scorum em opa sunt/electis odor vite/qz
p illu trahunt ad vita/Sz repbis hoi
bus sunt odor mortis/Quia cu p illa de
bent ad vita trahi/abutedo et contep
nedo trahunt ad morte/Ad istu bonu
odore diffudendu hortat nos sps scs
cu dr nob p Sapiete Ecc. xxxix. Flo
rete flores/qi liliu date odore/et fron
dete in gram/Tercio tan diffusionis
fructificatio p dom9 impletionem/que
notat cu dr Dom9 impleta e/Vere
ex bono odore quo spirauerunt sci viri
vnguento gre delibuti/et ad huc spirant
Impleta fuit dom9 militantis Ecce/gla
.i. miraculorum choruscatoe/Claritate
predicatois/Et pfectorum nuositate/Hoc
em predixerat xpus De quo dix aggeus
agger. ij. Veniet desideratus cunctis genti
bus/Et implebo domu ista gla/dic
dns exercitum/Et seqr/Maior erit gla
dom9 isti9 nouissime/plusq pme
Certe nuq fuit tanta gla Synagoge
qnta fuit Ecce post passione Saluato
ris/Dic g. Ex vnguenti odore ipleta
e dom9// Circa pmu sciendu q dns
Ihs xpus qui e ille vnguentari9/de quo
dr Ecc. xxxviij. Vnguentari9 faciet
pigmenta suauitatis/et vnctiones conficia
et sanitatis Iste dico vnguentarius
ex diuersis aromatib vnu preciosu vng

uentu confecit/quo vngit fideles aias ad
quatuor. vz ad compugendu dolorose/Ad co
teplandu delitiose/Ad congrediendu anio
se seu virtuose/Et ad gaudendu specio
se/Pro pmo e istud vnguentu pungiti
uu dolore faciens/Pro scdo e pratiuu
dolore leniens/Pro tercio e Sanatiuu
morbu curans/Pro quarto e Reparatiu as
pectu blandiens/Vnguentu aut istud
dne gre/qd e p pmo pungitiuu dolore
faciens/figuratu fuit/p illud vnguentu
quo vnxit se Judith/De quo dr Judith.
x. q lauit corp9 suu/et vnxit se mir
ro optimo Judith interpretatur confitens/Et signat
aiam penitentem/que confitetur sua crimina
Certe tunc lauat corp9 suu/Non solu
aiam/aqua pnie/Lauat em aiam lac
mis spualib/Et corp9 lacmis corpalib
Vnxit eciam se mirro optimo/p qd intelli
genda pnia/Mirru em quanto preciosi9
tanto e amarius/Sz quanto amarius tanto
fragrancius/Sic et pnia/quanto uerior
tanto amarior e/et tanto magis dolore
incutit/et cor pnitentis pungit/Et etc
tanto magis fragrat/et redolet cora
deo/Et sic illa Judith/vncta illo mir
ro optimo/decepit holofernem et tande
interfecit/Sic et aia qn est vncta isto
vnguento pnie decepit dyabolum/Et tande
occidit quantum ad seipsam/Forsan vngue
tu quo Maria pmo vnxit pedes ihu
de quo dr Luc. vij. Erat mirru/h.
e de mirra pncipaliter confectu/Erat ei
tunc Maria in summa amaritudine pnie
Eratq eius aia isto mirro peruncta
qd p vnctionem exteriore/qua vnxit pe
des Ihu demonstrauit/Tali collirio de
bet peccatores vngere interiores oculos
vt videat/Vnde dr cuilibet peccatori. Apoc.
iij. Collirio supple pnie/inunge oculos
tuos supple interiores/ut videas supple
saluti necessaria etc. Sequit/Emulare g.
et age pniam Ista no vnctionem pnie
medr dyab9 quantum pt peccatoribus dicens auribz

id quod dixit Joab per quendam mulierem d-
li mulieri Thecuithe ij. Reg. xiiij. Lu-
gere te simula, et induere veste lu-
gubri, et ne ungaris oleo, ut sis quasi
mulier iam plurimo tempore lugens mortu-
um / Primum suadet dyabolus multis peccatoribus
videlicet quod simulent luctum penitencie, et quod induant
exterius vestes lugubres quasi lugentes spi-
ritum suum pro peccatum mortuum. Sic faciunt
ypocrite / Sed aliud dissuadet videlicet veri-
tatem penitencie / Pro primo dicitur autem Luge-
re te simula / Multum enim placet dyabolo ypo-
crisis et simulacio / Sed pro secundo addit / Et
ne ungaris oleo scilicet penitencie / Licet enim
simulacio penitencie multum placeat dyabolo
veritas tamen multum contristat eundem
/ Dico adhuc quod istud unguentum penitencie
contra peccatum secundo / Est spiratum dolore leniens
Istud per figuram fuit unguentum id est quo
Maria non solum unxit pedes Jhesu sicut
hic dicitur / Verum eciam et caput sicut dicitur Mt. xxvi.
Et Mr. xiiij. Unccio enim pedum et capitis
Jhesu fuerunt similiter, et in eadem domo scilicet
in Bethania / Et per eandem mulierem scilicet
per Mariam sororem Marthe In quo facto
designatur quod anima compuncta unguento quod
ac ad contemplandum deliciose / contemplatur
devote non solum caput Christi id est eius divinitatem
Verum eciam et pedes id est eius humanitatem
Et utrumque contemplando quam plurimum delectatur
Ista est unccio designatur per illam unccionem
de qua dicitur ij. Reg. xij. quod David postquam est
penitenciam quam habuerat de infirmitate pueri
Surrexit de terra, et lotus unctusque
est / Quia post luctum penitencie homo debet
ungi / ad contemplandum divina / In qua
quidem contemplacione delicias invenit /
Quia sicut dicitur Prov. xxvij. Unguento /
et variis odoribus delectatur cor / Pro
dolor multi sunt qui parum curant de
isto unguento / ad contemplandum celes-
tia / sed vino precioso et unguentis im-
plent se / ad amplexandum carnalia
Juxta illud quod dicunt peccatores Sap. ij.

Vino precioso et unguentis impleamus nos
et non pretereat nos flos temporis Juxta illud est
quod dixit illa meretrix illi vecordi ju-
veni Prov. vij. Aspersi cubile meum mirra
aloe et cinamomo / Veni inebriemur
uberibus / et fruamur cupitis amplexibus
Peccatores enim mundi sunt sicut musce mo-
rientes / De quibus dicitur Eccl. x. Musce mo-
rientes perdunt suavitatem unguenti / Sunt
enim mundi plerumque musce / et mortui per
peccatum spirituale sunt morientes id est appropinquan-
tes morti eterne / Et iste musce / quia non
curant nisi de carnalibus / perdunt suavitatem
spiritualis unguenti / Ad huc dico quod istud
unguentum pro tercio / Est sanativum morbu-
ciaces / Hoc enim unguento ungitur fidelis
anima ad confligendum acriter / Que si in conflictu
fideliter se habeat / habebit victoriam de inimi-
co / quo devicto perfecte sanabitur / ab omni pec-
cati morbo / Reges enim et pugiles un-
gebantur antiquitus / ut virilius contra hos-
tes pugnarent Sicut patet de David i. Reg.
xvj. Et de Salomone iij. Reg. i. Et de Aza-
le iij. Reg. xix. Ungebantur eciam manus
sacerdotum / non solum ut essent digniores ad
ministerium / Verum eciam / et ut essent virtuosi-
ores ad operandum / Per manus enim opera
designantur / De isto unguento quo fuerunt
initiate manus sacerdotum id est consecrate / habetur
Exo. xxix. Et xxx. ~~Non curatur a spirituali~~
~~morbo Juxta illud Ysa. i. Vulnus et livor~~
~~et plaga tumens non est circumligata neque~~
~~curata medicamine / neque fota oleo~~ / sed et
Multi vero qui fuerunt uncti in baptisma-
te isto oleo / qui debent esse fortes pu-
giles contra dyabolum / postea succubuerunt coram
hostibus / et tandem interfecti ab eis gladio
peccati mortalis / ac si non essent isto oleo per-
uncti / Sicut dicitur quod dixit David de Saule
ij. Reg. i. Clippeus inquit Saul abiectus
est quasi non esset oleo unctus / Abiciunt enim
de se / istud spirituale oleum / Et ideo abicia-
ntur a deo / Et subiciuntur dyabolo / Et per
hoc non curatur a spirituali morbo Juxta illud
Ysa. i. Vulnus et livor et plaga tumens

/no e cculigata neq3 aurata medicamine
neq3 fota oleo/ Adhuc dico q istud vng
uentu diuine gre/ Est p q(uarto) Reparatum
aspectu bladiens/ Vngunt(ur) enim fideles
psone isto oleo ad conu(er)sandu speciose/
Ad qua vnctom hortat(ur) nos sps scus
dicens aut3 c(apitulo) Ruth iij°. Lauare et vn
gere/ et cultioribus indue uestimentis
Lauare dr. Et vnge .i. fac qd in te est
q deus lauet et vngat te/ interius in
mente/ Et tunc indueris cultioribus uesti
mentis/ Supple conu(er)sacionis honeste/ Ad edi
ficandu pximos/ Et bladiendu intuenci
um aspectus/ Ergo s(ic) dr aut3 Ecc. ix°.
Omni tpre uestimenta tua sint candida
Et oleu de capite tuo no deficiet/ Si
enim oleu istud no deficiat de capite .i.
de mente/ sp uestimenta manebunt
candida .i. exterior conu(er)sacio erit speciosa
Propt(er) qd eciam Saluator dr. Mt. vj°.
Vnge caput tuu/ et faciem tua laua.
Quia si caput vnctu maneat/ tunc fa
cies .i. exterior conu(er)sacio sp apparebit lota
Pdolor multi sunt/ quorum aut3 p(ri)mo dic
deus .i. Ezech. xvj°. Laui te aq(ua)/ et mu
daui sangwne tuu/ ex te .i. pctm/ Et vn
xi te oleo s. gre/ Et uestiui te disco
loribus .i. uestibus diuersorum coloru/ p qd
designat scas vtes/ quese demirant
i exteriori honesta conu(er)sacone/ Ita pt
dic deus multis/ qui aliquando fuerunt sci/ Sz
postea h oia despiciunt/ et diuersa pcca
committunt/ Vnde postea dic pt aut3
ds .i. qd postea subdit(ur) in eodem c°.
abhominabilem fecisti decore tuu/ Et
multiplicasti fornicacoes tuas/ Et
postea comminat(ur) ei grauissimas penas
Sic g(ratia) p3 de vnguento diuine gracie
quo vngit fideles suam/ ad compunge
du lacrimose/ ad contemplandu deliciose
ad congrediendu auose/ et ad conu(er)sandu
speciose/ Ergo custodiamus nobis
hoc vnguentu Istaq3 scam vnctom

Si tamen viam habeamus/ Et sp rogemus
dnm ut ipo sco oleo suo nos pungat/
Quia ubi e ista sacra vnctio/ no pt
manere aliquis spualis morbus/ Quod
innuit Jac ult. vbi dr pt Infirmat(ur)
quis in vobis et c. Sequitur/ Et vngat
eu oleo sco/ Et oro fidei saluabit inf(ir)
mu/ Si vnctio exterior que designat
interiore/ sanat a morbo corporali/ Multo
forcius vnctio spualis/ sanat ab oi
morbo spuali — Certasim vbi tang(itur)
Vnctionis dedicacio/ p odoris diffusio
ne/ qd notatur cum addit(ur) odore/ faciendo
q manifeste appet q aie homin/ sunt
vncte vnctione diuine gre/ qn p opa
diuersarum virtutu/ spirat exterius bonu
odore fame/ et opinionis/ p que trahunt(ur)
hoies ad currendu post xpm/ a quo e
vnctio ipa/ Et dicunt ei .i. Can. i°. In
odore curremus vnguentorum tuorum Cum dico
aie homin appent pucte vnguento gre
/qn spirat odore mirre/ p austeram
maceracom/ Quando queb(us) pt dic .i.
Ecc. xxiiij° Quasi mirra electa dedi
suauitatem odoris/ Mirra e gustu ama
rissima/ Sed e olfactu suauissima/ p
apue qn e electa/ Sic et carnis mace
racio/ e spualiter amarissima/ Sz e spua
li olfactu homin/ dei eciam et angelorum
suauissima/ Tale odore spirauit .i.
Maria Magdalena qn lauit lacrimis
pedes Jhu/ et vnguento pvnxit Luc.
vij°./ Vnde bn appuit tunc q ipa erat
puncta intus mirro compunctionis/ Qn
eciam spirant odore nardi per pfunda
humiliacom/ Qn pt queb3 dic .i. Can.
.i°. Nardus mea dedit odore suauitatis
Nardus enim ut dr/ e herba multu breuis
Sz multu odorifera/ Et sigt vera humi
litate/ q facit hoiem breue et pium i
pa reputacoe/ Sed facit eu cora deo
multu odoriferu/ Odor enim humilitatis
bte Virginis/ tm fuit suauis dei filio

et angelus quod non solum ipsa traxit ad se
celeste unguentum / Unde et dei filium / ut
incarnaretur in ipsa / Tale est odorem
spirabat ista Maria Magdalena / quando
unguento Nardi pistici humilime / et
prostrata ante pedes Ihesu unxit pe
des eius sicut dicitur in ewangelio Iohannis / Unde bene
apparuit tunc / quod ipsa erat perfecta intus
unguento spiritualis nardi / ad seipsam
humiliandam / et tota deo purificanda
Quando est spirant / odore thuris seu
libani / per devotam orationem / Thus enim
seu libanum / designat in scripturis orationem
Iuxta illud psalmi / Dirigatur oratio mea sicut in
censum etc. / Thus enim proprie cum incen
ditur / reddit fumum valde odoriferum
Quia superiora petit / Sic et oratio quando
exit de corde calido / et caritate inflamma
to superiora petit / Et remanet usque
ad nares dei / quibus est multum suavis
Unde secundum Crisostomum super Matheum / Nichil est dig
nius quod offeramus deo quam fideles orationes
Que simul cum intentionibus omnibus iustitias / thi
miamati comparantur / Sanctorum enim orationes ut
dicitur in Apocalypsi sunt fumus incensorum / Quando
ergo spirant istum odorem thuris seu li
bani / Et potest dici de quolibet illud Osee
xiiii° Odor eius ut libani / Tunc
apparet manifeste quod est perfecta intus
unguento aromatico / et quod est vesti
ta interius variis virtutibus / quas omnes
debet applicare ad orationem / ut tunc de
ipsa dicatur illud Canticorum iiii° Odor vesti
mentorum eius sicut odor thuris / Quando
est spirant odore vitis / et agri ple
ni / per virtuosam operationem / ut quelibet
possit dicere illud Ecclesiastici xxiiii° Ego quasi
vitis fructificavi suavitatem odoris
Et de quolibet possit dici de eis illud Genesis
xxvii° Ecce odor filii mei sicut odor
agri pleni / Vitis quando floret / multum
redolet / cuius quidem odore venenosa
alia non possunt sustinere / Unde a vinea

fugantur / Et quando vitis redolet / signum est
quod cito fructificare debet / Ager est non
redolet / nisi quando est plenus fructibus / qui
statim colligi possunt / Sic dicitur quod anima red
olet / quando est in proposito fructificandi idest factis
digniis penitentie faciendi / ac exhibendi actus
opera iustitie et pietatis / Sed tunc redolet
sicut ager plenus / quando non solum proponit fa
cere / sed est quando actu facit etiam opera / per que
colligit animabus meritorum / Isti igitur odo
res procedunt ex unguentis anime gratie
quibus sanctorum anime perfruuntur. De quibus
quidem unguentis dicitur Canticorum iiii° Odor
unguentorum tuorum super omnia aromata /
Prodolor quam ad multos homines veri
ficatum est illud quod dicitur Ysaie iii° Erit
pro suavi odore fetor / Multi enim sunt
qui cum deberent suavem fumum / et opti
mum odorem emittere / tamen fetorem emittunt
Et sunt multi qui tamen fetorem emittunt
pro odore bono aliorum fetidum reddunt
Sic dixerunt Exodi v° Odorem nostrum fe
tere fecisti / Et sunt multi qui quasi
per totam suam vitam requiescunt in fecibus
idest in peccatis et criminibus / Qui quamvis aliquando mo
neantur / vel a deo intrinsecus inspirante
vel ab homine exterius predicante / et exhor
tante / nolunt a fecibus surgere / Ac per hoc
odor ipsorum fetidus minime immutatur
Sic habetur de obstinato peccatore
Ieremie xlviii° Requievit dicitur in fecibus
suis / et non est transfusus de vase in vas
idest de vase iniquitatis / non est factus vas
sanctitatis / Et in transmigrationem non abiit
idest transire noluit a vitiis ad virtutes
tes / Et ideo gustus eius in eo est / Gus
tus dico corruptus / cum sapiunt terrena
et desipiunt spiritualia / Et odor eius ipse
fetidus non est immutatus / Certe impossibile est
quod homo quamdiu permanet in fecibus odore suum
fetidum immutet / Certe odor talium est
multum deo abhominabilis / ymo est si
tales offerant deo sacrificia / vel faciant

opa de se odorifera / No placet ei / Nec
ipa acceptat / Juxta illud Amos. v°. Odi et
pieci festiuitates vras / dicit dns pctoribus / Et
no capiam odore cetuu vrorum / No sic
sit de nobis kmi / sed studeamus quod talia fa
ciamus opa que sint cora deo / et hoibus re
dolentia / ppter quod deus / acceptet nra sacrifi
cia / Quia ut dr Ecc. xxxv°. Oblacio
iusti impigat altare / et odor suauitatis
e in cspectu eius — Circa tercium sciendum.
Q domus militantis Ecce. sm virtutes va
rias q fuit et sunt in eius filijs / dr in
scriptura alia domus eburnea / pp castitate
Interdu domus aurea / pp caritate / Interdu
domus lapidea / pp stabilitate / Interdu eciam
domus lignea / pp paupertate / Dicitur
dico / domus eburnea / pp castitatem / Ebur
em quod e os elephantis e valde frigidu
et est coloris albu / et sigt castitatem / pp quam
refrigeratur concupia / Et albescat .i. honesta
hois exterior vita / Et ecce domus ista pp
ebur castitatis / multu delectat Rege glie
xpm Dicitur em in ps de ipa Ecc. q
quis sit vna / tame dr plures pp multi
tudine ipm contnentium / A domibus ebur
neis ex quibus delectauerut te filie Re
gu in honore tuo / Ecc. em dr domus
eburnee in plurali / Quia sunt in ea multe
filie Regu .i. virorum aplicorum / que multu
pp castitate delectant xpm Rege / De
qua quide Ecc. statim subdr in fine
Astitit Regina ad dextris tuis etc. / Dr
eciam domus aurea / pp caritate / Dicitur et
pp figuram de ipa iij. Reg. vi°. quod intus erat
in teplo .i. in domo dni / quod no tegeretur
auro / Dicitur eciam domus lapidea ppt
stabilitate Ipa em e illa domus de qua
dr Saluator Mt. vij°. quod e edificata sup
petra / Et ideo quamuis descendeit pluuia
a venerit flumina / flauerit venti / Et ir
ruerit in domu illa / No cecidit / fu
data em erat sup firma petra / Habu
it em domus Ecc. tam pp tyrannos quam pp
hereticos / temptatores fortissimas / Et tame

Quia erat lapidea / et sup firma petra /
fundata no cecidit / Nec vnquam xpo qui
ipam edificauit orate pro ipa cadet /
Dicitur eciam domus lignea pp paupertatem
et contemptu mudane prosperitatis / Figura
ta em fuit Ecc. pp Archam Noe / que
fuit tota de lignis / et ideo natauit
sup aquas diluuij Sic hr Gen. vij°. Et
vij°. fuit eciam figurata pp thabnaclm Mo
ysi de quo in Exo. quod totum fuit de
lignis / uel de pellibus / Et sagis In quibus
oibus figurabatur paupertas Ecc. pp leuita
te / Ecc. em / precipue in principio pp a
more paupertatis / et contemptu terrenorum
natauit sup aquas mudane prosperitatis
utpote in aplis / et in scis primitiuis
Ista g domus / pp istas virtutes quatuor
q fuit in ipa specialiter / fuit tota a
romatica / et figurata pp illam domu
aromatu / De qua hr iiij. Reg. xx°.
Sed congregatio Ecc. malignancium / q no e
ipe Ecc. / sed e Sathane Synagoga
no e domus eburnea pp castitatem / Sed
e domus lutea pp lubricitate et immu
diciciam / No est domus aurea pp caritatem
sed e domus ferrea pp crudelitate et ma
liciam / No e domus lapidea pp firmitatem
sed est domus terrea pp instabilitate et
inconstancia / No est eciam domus lignea
pp paupertate / Sed e domus plumbea pp
cupiditate et auariciam / Et ideo no
e domus aromatica / sed e domus fetentis
sima / No e repleta diuinis muneribus /
Sed e repleta draconibus / Sic pp figuram
dr ysa. xiij°. Sed domus Ecc. pp virtutes
filiorum suorum q dce sunt e impleta gla
et diuicijs spualibus / Juxta illud ps Gloria
et diuicie in domo eius .i. xpi / Et tanta
e plenitudo huius domus quod de ipius ple
nitudine / nos omnes accepimus Juxta illud
ps quod dicitur xpo Replebimur in bonis
domus tue / Sic g kmi / Seruemus
interius diuinam vnccionem / Spiritus

extius p bona fama vn.te odore / vt sic
sp ondam nos dilige dom9 dei decore
vt quib; mcy possit deo dic ps / dne
dilexi decore dom9 tue / Et ut tandem
p ista domu / que dom9 dei e / et porta
celi / Sic p figura dr Gen. xxviij.o ve
niam9 ad domu glie etne / Cui9 ipa
e porta / Quod nob concedit ipe deus
dns ihs xpus / qui viuit et regnat i
scla sclor / Amen :

Feria 2a post dom. in Ramis palmar

Vigilate et orate ut non intre tis in temptacionem. Marc. xiiij.o :

Passionem Saluatoris nri quam in leccione
seu epla que hodie legi et scribi se
xi.o Et incipit Dixit Jeremi dne de
monstrasti michi et cognoui 2a. Preno
ciauit Jeremias prophice futuram / Et qm
ad ipm passionem sub. tis vbis in psona
xpi platis Ego qsi agnus mansuet9 qui
portatur ad victimam etc. Et sub aliis
vbis iudeor in psona / Venite mittam9
lignum in panem ei9 2a. / Et qm eciam ad ulti
one / consequtam de iudeis p ipam passione
dicere xpo deo pri suo Videam ultione
tuam ex eis / Eandem passionem ista eadem
die recitat euangl. / Non tamen futuram / sz tamen
exhibitam / Et hoc in leccione bti Marci / que
scribitur Marc. xiiij.o / Et incipit Erat pas
cha et azima post biduum / Hodierna
enim die dixit Jhesus discipulis suis ut
Mt. xxvj.o Scitis qr post biduum pas
cha fiet / De quo et Marc9 dr. Erat
pascha et azima post biduum / Pascha
enim iudeor erat futurum feria quinta se
quenti / Et qr tunc dixit xpus Sic hr in
locis pdictis / Et fili9 hois tradet ut
crucifigatur / Ideo forsan hodie passio eius
recitatur / Est aut sciend qr xpus per
passionem suam non solum fuit auctor salu
tis nre et fuit doctor et exemplar vir
tutis / Inter cetera aut que xpus tunc pati
ens vel approquinquans passioni facto et
vbo docuit fuerunt ea que in verbis
proposito continet / Quor primum e / Vigila
ncia contra temptaciones Ipe enim p tota nocte
immediate precedente sua passionem corporaliter
vigilauit / docens nos qui sumus omni
die propinqui morti / Exemplo suo et
vbo spualiter vigilare / Vigilate dixit
aplis / Et dicendo ipis dixit omnib; nobis
Juxta illud Marc. xiij.o Quod vobis dico omnib;
dico vigilate / Secundum fuit instancia ois
Ipe enim eadem nocte propinqua sue morti
in tantum efficacit et prolixe orauit qr
factus in agonia sudore sanguineum de suo
corpore in terra emisit / Sic hr Luc. xxij.o
Nos omni die appropinquans morti p hoc eru
diens / Et facto suo et vbo humiliter et in
stanter orare / Orate dixit aplis / et di
cendo ipis dixit omnib; nobis / Propter
quod dicit Apls nob i. ad Thess v.o Gaude
te sp / Sine intermissione orate / Certum
fuit victoria temptacionis / Credimus enim sz
non exprimatur in ewangeliis qr dyabolus nocte
illa / et in hora sue mortis temptauit
Jhesum xpm / putans ad huc estimans ee
purum hoiem / Unde dr quedam glosa sup
libro Job. qr xpo in cruce paciente dy
abolus stabat sup brachio crucis / xpi
uitam tamen sua expectans / Sed in omnib;
suis temptacionibus / xpus ipm gloriosissime
vicit / Per hec nos instruens / qr qr sumus
approquinquantes morti / in cui9 hora temptacio
demonum contra hoiem forcius inualescat
vincamus temptatorem / Unde dixit aplis
et dicendo ipis / dixit omnib; nob / Ut
non intretis in temptacionem / Hoc e dicere
vincite temptacionem / Et taliter vos habe
te / ut temptacio vos non vincat / Dicit
enim Beda sup vbo isto / qr non dixit xpus
Vigilate / et orate ut ne temptemini / Quia
impossibile e ut dr. humanam uitam non temp
tari / Sed dixit / vt non intretis in tempta
cionem / Id est / Ut temptacio vos non supet
Certe / qr tota vita nra e temptacio
Juxta illud Job vij.o Secundum aliam lram temp
tacio e vita hois sup terram / Ideo debe9

Fer. 2a post dominicam in Ramis palmarum

sz vigilare spualit et orare efficaciť
ut no supemur a teptacoe Et hoc
qmaxie qz et vivētes sumꝰ ꝓpinq
morti cuiꝰ hora no possuꝰ puidere
Secdm em Greg in quadam omel. ho
ra ultiam .i. hora mortis vel extrem
iudicij Jdeo voluit deus ee absconditā
ut sp heret suspecta Ut quia ipam
puidere no possiꝰ ad ipam sn inter
missioe pparem Dixit g Salvator
Vigilate et orate ꝛc. Jn quibz ꝛbe
vbis ca nob cuident ondit videlz
Modu pcaucendi lapsu iniquitatis
Modu coꝓhendi donu caritatis
Modu nichiloꝰ assequendi statu tranquil
litatis Vitat em culpa ꝑ diligencia
circumspexiois Jdeo d Salvator vigilate
Certe vigilare opz spualit ut vite
tur pcca Quibz vestimenta hois .i.
corpꝰ et aia lacerant Vn ait Salvator
Apoc. xvi Ecce venio sicut fur Be
atus qui vigilat et custodit vesti̅ta
sua ne nudꝰ ambulet Et videant
spp deꝰ et angeli turpitudine eiꝰ Vigi
landu g e ut vestimēta ista sine
integra nec ꝑ vicia pmittatur
lacerari Jmpetrat aut gra ꝑ insta
ciam orōis Jdeo d Salvator Et ora
te Nichil em dignius possuꝰ offerre
deo sm Cris. sup Jo ꝑ impetrando do
no gre qz fidelem orom Ecc em xxxv.
d qz oro humiliantis se nubes pene
trat et donc ꝓpinquet no ꝯsolabitur
et no discedet donec altissimꝰ aspiciat
at Aspiciat d ꝑ effectm gram largie
do De aplis em d Act. ij qz qui
receput spm scm erant ꝑseverantes
unanimit in oroe Tranquillitat
aut ꝯsa ꝑ victoria teptacoīs Jdeo
d Salvator Vt no intretis i tepta
.i. ut teptaco vos no supet sz vos de
ipa pocius triumphetis Constat ei
illiꝰ hois que vincat teptaco vel carnis
vel mundi vel dyaboli no e tranquilla

sz tota turbulēta qz no e vivia sz morti
eterne ꝓpinqua Vn dix Petrꝰ illi Ana
nie Sic h Act. v Cur vos teptavit
Sathanas mētiri spui sco et fraudare
de pcio agri qm vidit Cur teptavit Sa
thane supavit vos ut mentiremini
spui sco et fraudaretis de pcio agri
Certe dignꝰ es morte Vnde ut statim
subdit ibide mortuꝰ fuit sp corporalit
ꝑ quod nob innuit qz illi sunt digni
morte eterna q supantur a teptacoe
cuiusz hostis Dicit g Salvator Vi
gilate ꝛ orate etc. Circa 2m sciend
qz nos debemꝰ vigilare ad quatuor
vz. Ad cautā ꝓvisione Ad firma ex
spectacom Ad devotā orom Et ad
fructuosam pdicacom Debemꝰ d
vigilare pmo Ad cautā ꝓvisiom Mul
ti em hostes insidiant nobis pcipue
dyaꝰ Jdeo opet nos vigilare ne
supem ab ipsis Si em inveniat nos
pigros et segnes ac ꝑ negligenciam
dormientes statim devorabunt nos
Sic d i Pe. v de dyao qui e grauior
int hostes quos habemꝰ Dic eī sic
aplis Sobrij estote et vigilate qz
adusarius vr dyaꝰ tamqz leo rugiens circuit
querens que devoret cui resistite for
tes in fide Et signant pmittit Sobrij
estote Quia qui no e sobrius ī cibo
et potu no pt vigilare corporalit Et
etc minꝰ spualit Ergo vigilate ut pos
sitis puide pcta et insidias hostiu
ne supemi ab eis Signant et subd
Cui resistite fortes in fide Quia
quantucuqz sobrij et vigiles eemꝰ
no possemꝰ dyalo resistere nec eiꝰ teptacoes
vincere nisi eemꝰ fortes in fide Hec
em fides e sola victoria q vincat mun
du ut d i Jo. v Sed ec e victoria
q vincat carne et dyam Scdo debeꝰ
vigilare Ad firma exspectacom Ex
spectamꝰ em sponsu xpm redeuntē
a nupciis padysi ad iudicandum mundu

Expectamus eum / ut veniat ad vocandum
nos per mortem / et educendum nostras animas
de corporibus / Propter quod nos vigilare
debemus / ne nos inveniat in peccatis dor-
mientes / Unde dicit xpus nobis Marci xiii
Videte / vigilate et orate / nescitis enim
quando dominus veniet / sero an media nocte
an gallicantu an mane / ne cum venerit
repente / inveniat vos dormientes /
Et ideo necessarium est nos vigilare / quia nesci-
mus quando dominus veniet vocans nos ad iudi-
candum vel presentare per mortem vel ad
universale post generalem resurrectionem / Nescimus
enim si ipse qui veniet occulte et repente
tamquam fur / veniat vocans nos sero i. in
nostra senectute / vel media nocte i. in
virili etate / vel gallicantu i. in iuventute
vel mane i. in adolescentia seu in pue-
rili etate / Ergo vigilate dicit Salvator
Quia ut ipsemet dicit Luce xii Si sci-
ret paterfamilias domus qua hora fur
veniret / vigilaret utique et non sineret
perfodi domum suam / Certe xpus venit
sicut fur / occulte domum nostri corporis / va-
riis infirmitatibus perfodiens / ac in ea tan-
tum foramen faciens / quod ex ea potest animam per
mortem eicere / Ideo concludit Salvator
ibidem dicens / Ideo et vos estote parati
quia qua hora non putatis filius hominis
veniet / Sint ergo genitalia lumbi nostri precincti
cingulo castitatis / Sintque lucerne ar-
dentes in manibus nostris i. in primis
nostris per bona opera lucens exempla monstre-
mus / Ut supra eodem capitulo dicit Salvator
Quia beati servi illi / quos cum venerit dominus in-
venerit vigilantes / Talem enim servum
quem cum venerit dominus vigilantem invenerit
ut infra eodem dicit super omnia bona sua
constituet eum i. bonis suis potioribus
que sunt bona glorie premiabit eum / Multum
enim debemus considerare quod prudentes vir-
gines / quia propter suam vigilantiam / fuerunt
invente parate / intraverunt cum sponso ad
nuptias / Et fatue que propter suam negligen-
tiam fuerunt repulse / et fuit eis clau-
sa ianua / Propter quod concludit Salvator
Matthei xxv Vigilate ergo quia nescitis diem
neque horam / Tertio debemus vigilare ad
devotam orationem / Semper enim Salvator
coniungit vigilantiam et orationem / Vigilate
inquit et orate / Quia qui bene vigilat orat
Et qui non orat non vigilat / Ad hoc
etiam monet nos beatus Petrus i canonica sue ca-
pitulo iiii d. Estote prudentes et vigilate in
orationibus / Estote prudentes dicit Salvator
sicut serpentes / Cuius prudentia est ut dicitur quia
pro tuendo capite exponit totum corpus /
Item cum sentit se senescere per artum fo-
ramen transiens deponit vetus corium / quo
deposito renovatur / Item dicitur quod habet duas
linguas / et quod in calore solis totum
suum venenum emittit / Sic et nos pro
anima nostra tuenda que caput nostrum est
debemus flagellis et ieiuniis exponere
corpus nostrum / Item transeundo per artum fo-
ramen penitentie / debemus vetustatem culpe
deponere / ut sic novitate gratie renove-
mur / Ad hoc debemus habere quasi duas
linguas / ut cum una loquamur deo in oratione
Et cum alia sacerdoti in confessione / Item
In calore solis i. in fervore amoris
divini / debemus totum peccati virus / emittere
de cordibus nostris / Estote ergo prudentes
et vigilate in omnibus / Quia si sic studueritis vigi-
lare in omnibus / deus dabit vobis suam gratiam
per quam possitis imitari in predictis pru-
dentiam serpentinam / Propter quod dicit apostolus
ad Colossenses iiii Orationi instantes / vigilan-
tes in ea in gratiarum actione / Quarto de-
bemus vigilare / ad fructuosam predica-
tionem / Non enim potest predicare bene verbum dei /
nisi qui studet in libris sacris / Stu-
dere autem non potest aliquis / nisi sit vigilans /
etiam corporaliter / Preterea / Predicatio illius
contempnitur / qui peccata non fugit / Peccata autem
non potest fugere / nisi sit vigilans spiritualiter
/ Ergo ut predicemus utiliter / oportet nos
vigilare / et corporaliter / et spiritualiter / Unde

ait apls. iiº ad Thym iiiiº auit Eccie
doctori Tu uo vigila qn omnib labo
opus fac ewangte ministerium tuum imple
sobrius esto / Quasi sp ingngit scriptura
sacra vigilanciam et sobrietatem / Vigilemus
g et no dormiamus / Isbozeth filius
Saulis qr fuit interfectus dormiens
in fuore diei fuit interfectus / Sic hab.
ij. Reg iiiiº. Sic loqendo spualit qui dor
mivit in fuore hauritur a dyabolo occi
ditur. Ergo ut dr apls iº ad Thess.
vº. No dormiamus sicut ceteri / s vigilemus
et sobrij simus / Et vigilemus ad illa q
tuor que sunt dicta / No sicut multi peccatores
qui vigilant .i. solliciti sunt quo proximos
decipiant / Quo eciam divicias mundi ac
quirant / Quo eciam sua libidinem expleant
Quo modo voluntate suam fatiant et vo
luntate dei contempnant / Nos sic vigilemus
nos / Quia de sic vigilantibus dr sic
ps. xxixº. Succisi sunt omnes q vigila
bant sup iniquitatem / Qui peccare fatie
bat hoies in vbo / Et arguente i por
ta supplantabant / Et declinaverunt frus
tra a iusto .i. a deo iudice iusto / a
quo declinant ob peccatores / Et ne frus
tra Quia ut in ps dr Omnes declina
verunt / simul inutiles facti sunt / Ne g
succidamur gladio dme sine / no vigi
lemus sup iniquitate supp faciendi / Sed
vigilemus ad ea que sunt dicta / Quia ut
dr Sapia incarnata q xps e Btus ho
quit / qui audit me / et qui vigilet
ad fores meas cottidie .i. ad sua
virtutum opa p que / sicut p fores intrat
ad ipm qu vim. Circa sm sa
q tue oro est deo accepta / ac exau
ditoe digna / qn detedit dilcoe / Qn
attinguit intencione / Qn abscondit humili
atoe / Qn eciam condit devotoe / Tunc dr
oro e accepta deo / qn detedit dilcoe /
.i. qn procedit de corde / ignito et infla
mato caritate De qua dr ppha in ps
Dirigatur oro mea sicut incensum in conspectu
tuo / Thus no dr incensum / nisi qn e ig
nitum / Et qn reddit fumum valde odo
riferum / qui ascendit vsus celum / Et de
signat oronem / que cum exit de corde i
flammato caritate / dirigitur vsus
deum / Et no solum tendit vsus deum ad
placandum ipm / verum eciam extenditur ad
dextram / et ad sinistram / ad orandum / no
solum p amicis verum eciam p inimicis / Iux
id qd dr Salvator Mt. vº. Orate p
persequentibus et calumpniantibus vos
Est eciam deo accepta / qn attinguit intencione
Omnis enim sit orandum p illis q nobis
benefaciunt et eciam qui nos persequuntur / Oro
tamen sp debet attingere in quedam termino / Vt. lz.
laus et honor xpi intendatur / ac ipse
solus deus / ab orante primitus videatur / Iux
id qd dicebat c. in ps Effundo in conspe
ctu .i. dei oronem mea / Et tribulacionem mea
.i. cordis mei tribulancia desiderium / ante
ipm pronuncio / Est enim accepta deo oro
Qn abscondit humiliacoe .i. ut i orando
vitemus omnem ostentacionem / et no oremus
p vana gloriam / et ut videamur ab ho
minibus / s solum vt videamur a deo / Vn
ait Salvator Mt. vjº. Cum oratis no
eritis sicut ypocrite tristes / Qui amant in
Synagogis et angulis platearum stantes
orare / ut videantur ab hoibus / Amen dico
vobis receperunt mercede sua / Tu aut
aut cum ieiunas / intra in cubiculum tuum
et clauso hostio ora patrem i abscondi
to / et pr meus qui videt in abscondito
reddet tibi / Non intendit ait Salvator
interdicere omne q fit in publico / nam Ecclia
publice orat / nisi solum quo ad intencione
Vbique enim orandum est / Quamvis forsan
oro personalis qn fit in secreto mag
sit efficax / Quia tunc e homo magis
intra se recollectus / Vnde et xps solus
et in locis solitariis sepius orabat
Illam enim oronem efficacissima qua fecit

propinquus parum / de qua habetur Luc. xxij^o.
dicitur solus / et a suis discipulis euulsus
seu separatus / Sed ubicumque oretur siue in
publico siue in secreto mentaliter debet ma
nere in occulto / et solum coram deo / ut solus
ipse ab orante videatur / Et non ut uide
antur hominibus / orantes videantur ab eis / Sic
dicit Saluator de ypocritis / qui orant sta
tes in angulis platearum / ut ab hominibus
videantur / Certe sic orantes non habent ali
quid expectare de hoc a deo pro mercede /
quia iam receperunt eam ab hominibus / laudem
scilicet hominum / ut videtur eis / Sepe credunt
laudari ab hominibus / ubi tamen ab eis
spernuntur / sed ipsi hoc non credunt / Certo
est accepta deo oratio / que conditur deuotio
ne / Sic orabat apostolus qui dicebat . i.
ad Chor. xiiij^o. Orabo spiritu / orabo et
mente / Orare   est orare vocaliter
et si ista oratio sit sola . i. sine mentali
/ oratio est valde indeuota / et deo parum
accepta / Sed quando quis orat spiritu simul
et mente / tunc est oratio deuota / quando scilicet
est simul mentalis et vocalis / Et certe
nisi oratio condiatur isto sale scilicet deuocionis
insulsa est / et insipida coram deo / Sed tunc
aut est signum deuote orantis / quando orat
cum lacrimis / sicut orabat illa sancta Anna
De qua habetur . i. Reg. i^o. Sic etiam orabat
ille sanctus Rex Ezechias / cui dixit deus
sicut habetur iiij . Reg. xx^o. Audiui orationem tu
am / et vidi lacrimas tuas / Sic etiam ora
bat Thobias / de quo dicitur Thob. iij^o.
quod ingemuit et cepit orare cum lac
rimis / Cui etiam dixit angelus sicut habetur Tho
bie . xij^o. / Cum orabas cum lacrimis / ego
obtuli orationem tuam domino / Signum etiam est
deuote orantis / quando orans multum humi
liat se / et mente et corpore / Sic enim ora
bat publicanus / qui a longe stans / no
lebat oculos suos ad celum leuare /
sed percutiebat pectus suum dicens / Deus
propicius esto michi peccatori / Et ideo
phariseo superbo / et superbe oranti / ma

nente iniusto / Sic iniustus ad orandum
ascenderat / ipse publicanus fuit iustifica
tus / Quia qui se humiliat exaltabitur / et
econtra Sic dicit dominus et Saluator Luc. xviij^o.
Multum enim est necessaria orationi humilitas / et
que ondatur exterius / de quo dedit nobis
exemplum Saluator / Qui sicut dicitur Luc. xxij^o.
Positis genibus orabat / Et etiam beatus
Stephanus / qui etiam pro inimicis lapidantibus
positis genibus orauit Sic dicitur Act.
vij^o. Unde quoque dicit propheta in psalmo / quod deus re
spexit in orationem humilium / et non spreuit
precem eorum / Certe ista quatuor que sunt omnino
necessaria / impediuntur per peccatum / Unde ubi est
peccatum mortale oratio non est accensa / nec in
deum directa / nec humiliatione secreta / nec de
uocione condita / Et propter hoc non est exauditione
digna / Unde propheta in psalmo Iniquitatem si as
pexi in corde meo / non exaudiet dominus
Est enim peccatum mortale per figuram / illa nu
bes spissa et densa / quam opponunt sibi
peccatores / que non permittit transire orationem
ut ueniat coram deo / De qua quidem dicit
propheta Treno. iij^o. ait peccatori / Opposu
isti tibi nubem / ne transeat oratio / Oratio enim
hominis / qui transgreditur legem dei / et persistit
in amore peccati / ac contemptu legis dei / est
execrabilis Iuxta illud Prou. xxviij^o. / Qui
declinat aurem suam / ne audiat legem /
oratio eius erit execrabilis / Et propter hoc nullo
modo exaudibilis / Unde dicit deus peccatoribus
Ys. i^o. / Cum extenderitis manus uestras /
auertam oculos meos a uobis / Et cum mul
tiplicaueritis orationem non exaudiam / ma
nus enim uestre sanguine plene sunt . i. opera
uestra sunt plena peccato / Vitemus ergo pec
cata mortalia / et adhibeamus in oratione omnes
illas quatuor circumstancias que sunt dicte
/ et tunc in oratione exaudiemur a deo
Saluator enim dicit sic Mt. xxj^o. Omnia
quecumque petieritis in oratione credentes
. i. vera fide et formata caritate ha
bentes accipietis — Circa tamen sciendum
quod Saluator non loquitur de temptacione

bona que e a deo / qua ec temptat iustos viros / ut eos pbet et approbet / et approbatos coronet / Et aliis det virtutis exempli / Qua temptacione temptavit abraham Gen. xxij°. Cui sr. dr. i. Mach. ij°. In temptacione inventus e fidelis / Per quem dedit deus aliis obediencie exemplu / Hac ec temptacione temptavit Thobiam et Job. Unde angelus dixit Thobie Thob. xij°. Quia acceptus eras deo / necesse fuit ut temptacio pbaret te / De qua temptacione dr. scriptura Thob. ij°. q hanc temptacionem pmisit illi deus evenire / ut daretur posteris exemplu paciencie Sicut et sancti Job. Unde gr° dr. Sapiens Eccl. xxvij°. q vasa figuli pbat fornax / Et homines iustos / temptacio tribulacionis / No loquitur gr° xps de temptacione / q e a deo / Illa enim petit propha dns in ps / Proba me dne et tempta me / Sed loquitur de temptacione / q e ad malu temptari / Utpote de illa q e a carne / ad inficiendu / Vel que e a mundo ad decipiendu / Vel q est ab hoste ad irretiendu / Vel ec q e a malis hoibus / ad inducendu sp ad malu / Quibus temptacionibus temptantur hoies ec iusti / No quide a deo / Qa ut dr Jac. i°. Deus intemptator malorum e / Ipse enim neminem temptat sp ad malu / Sed temptatur a pprias iniquitas / Nec mirum si temptantur hoies ec iusti Quia ec xps temptatus fuit a dyabolo Et de pcco gule / Et de pcco superbie / Sic hr Mt. iiij°. Sed tamen sm Greg. in omel. tribus nobis temptacio fiat / scilz Suggestione / Delectacione / Et consensu / Homines plerumque cu temptantur labuntur in delectacionem pcci / Et inde in consensum / Sed Salvator nr p suggestione temptari potuit / s ipsius mentem pcati delectacio no momordit / Hec Greg. / Un et temptatore glose vocat Propter quod dr. Apls ad Heb. iiij°. de xpo / Non hemus pontificem / q no possit

compati infirmitatibus nostris / temptatu p oia / s absque pcco / Est aut sciend q temptacio de qua Salvator loquitur Si p hoiem queratur / Est inductiva aversionis / Si p hoiem ei consenciatur / Est preparativa dampnacionis / Si ab hoie fugiatur / Est impetrativa deffensionis / Si p hoiem devincatur / Est acquisitiva coronacionis / Primo dico q h temptacio si ab hoie queritur / e inductiva aversionis Un nullo modo e querenda / nec e aliquid agendu / nec ab aliquo abstinendu / p quod pdca temptacio veniat / Unde apls i. ad Chor. vij°. dr. illis qui sunt in matrimonio q ab opere coniugali mutuo abstineant ut vacent oroni / Et q iterum revertantur in idipsum / ne forsan Sathanas temptet ipsos / Unde nullo modo debent hoies qui st debiles et infirmi istas temptaciones querere / ne inducantur in ipas / hoc e supplicant ab ipsis ac p hoc avertuntur a deo / Propter quod nos doctrina xpi Mt. vj°. In oracione qua ipse nos docuit dicimus deo / Et ne nos inducas in temptacionem / Secdo dico q h temptacio si p hoiem ei consenciatur Est preparativa dampnacionis Jac. enim i°. dr. Unusquisque temptatur a concupiscencia sua / abstractus et illectus / Deinde concupiscencia cu conceperit / parit pccm / Pccm vo cu consumatum fuit generat mortem / Tercio dico q h temptacio Si ab hoie fugiatur est impetrativa defensionis / Cu enim homo fugit quantum potest tales temptaciones / si contingat q irruant in ipam deus iuvat et deffendit ipm / ne superetur ab ipsis Unde ii°. quod propha dr. deo / Qui te eripiat a temptacione / Et apls dr. i. ad Chor. x°. fidelis e deus / qui no paciet vos temptari / supra id quod potestis Sz faciet cu temptacione proventu / ut possitis sustinere / Et hoc sp / Si quantum in vobis e / temptaciones huius fugiatis / Fugiende sunt quoque huius temptaciones / Et maxime ab hoibus infirmis / q forsan a hoibus qui st fortes

ad sustinendu[m] pro merito patie[n]ter no[n] su[n]t ita fugiende. Iux[ta] i[lu]d q[uo]d d[icit] Jac. i°. Omne gaudiu[m] existimate fr[atr]es m[e]i cu[m] in varias te[m]ptac[i]o[n]es incideritis. Sed certe ibi no[n] loq[ui]t[ur] ap[osto]l[u]s de te[m]ptac[i]o[n]e q[ue] e[st] a carne. Quia illa vix e[st] sine pecc[at]o. Nec de i[ll]a que a mu[n]do. Quia s[ecundu]m d[icit] ille ap[osto]l[u]s i[n] i[a] ad thimot. vi°. Qui volu[n]t diuites fieri incidu[n]t in te[m]ptac[i]o[n]em et in laq[ue]u[m] dyaboli. Et in desideria inutilia et no[x]ia q[ue] mergu[n]t ho[m]i[n]es i[n] interitu[m] et p[er]dic[i]o[n]em. Sed loquit[ur] de te[m]ptac[i]o[n]ib[us] vel q[ue] su[n]t a deo vel que su[n]t a malis ho[min]ib[us] p[ro]pter deu[m]. Quarto dico q[uo]d i[st]a te[m]ptacio si deuincat[ur] est acq[ui]sitiua coro[n]ac[i]o[n]is. Iux[ta] i[lu]d Jacobi i°. B[ea]t[u]s vir qui suffert te[m]ptac[i]o[n]em, q[uonia]m cu[m] p[ro]bat[us] fu[er]it accipiet corona[m] vite. Iste e[n]i[m] suff[er]t te[m]ptac[i]o[n]em qui vincit ea[m]. Nam qui ab ea vincit[ur] no[n] suff[er]t eam, s[ed] p[ot]i[us] ab ea suffert[ur]. Homo ig[itur] qui vult s[er]uire deo debet stare co[n]ti[nuo] in iusticia et timore et p[re]parare sua[m] a[n]i[m]am ad te[m]ptac[i]o[n]em. Iux[ta] i[lu]d Ecc. ii°. Fili accedens ad s[er]uitute[m] dei sta in iusticia et t[im]ore et p[re]para a[n]i[m]am tua[m] ad te[m]ptac[i]o[n]em. Ut sup[er] resistas ei, et resistendo vincas. Quo co[n]t[r]a de multis d[icit] Luc. viii°. q[uo]d ad t[em]p[u]s credu[n]t, s[ed] qui su[n]t in te[m]ptac[i]o[n]e, et in t[em]p[or]e te[m]ptac[i]o[n]is rece[d]u[n]t. Et signa[n]t[er] d[icit] sapiens Sta in iusticia et timore. Q[uonia]m qui iniustus e[st], et qui deu[m] no[n] timet, te[m]ptac[i]o[n]ib[us] no[n] p[o]t[est] resistere. Sed de iusto viro ac timorato d[icit] Ecc. xxxiii°. Timenti deu[m] no[n] occurre[n]t mala, s[ed] p[er]petua, s[ed] deus in te[m]ptac[i]o[n]e co[n]s[er]uabit illum. Et sic co[n]s[er]uabit ut assequat[ur] p[er]petue vite corona[m]. Quam nobis co[n]cedat qui cu[m] p[at]re et sp[irit]u s[an]c[t]o viuit et regnat deus. In s[e]c[u]la s[e]c[u]lor[um] Amen.

Fe[ria] iiij post d[omi]nica[m] i[n] Ramis p[a]lmar[um] sermo. Qui[cqui]d tamen p[otes]t fi[eri] fe[ria] v[a] i[n] cena d[omi]ni et i[n] festo cor[poris] xpi

[D]esiderio desideraui hoc pascha manducare vobiscu[m] antequa[m] patiar Luc. xxii°. In hac iiii[a] feria maioris ebdomade Judas p[ro]ditor et mercator pessimus ut co[mmun]it[er] dicit[ur], corp[us] et sa[n]guine[m] Jh[es]u xpi Judeis vendidit. Corp[us] q[ui]de[m] ad occisione[m] et sa[n]guine[m] ad effusione[m]. Propt[er] q[uo]d multi fideles o[mn]i[n]o q[ua]rta fe[ria] a carnib[us] abstine[n]t. Quia tali die fuit caro vendita redemptoris. Propt[er] hoc eciam hodie reducat ad memoria[m] fideliu[m] tam in lectionib[us] seu in ep[isto]lis que legu[n]t[ur], q[ua]m in ewang[eli]o eiusde[m] d[omi]ni pa[ssi]one[m]. In ep[isto]lis quide[m] ut futura[m] et p[ro]phetice p[re]nu[n]ciata[m], licet p[ro]ph[et]e p[ro] c[er]titudine de re futura te[m]p[or]e de p[re]t[er]ito p[ro]ph[et]a loquat[ur]. In ewang[eli]o v[er]o ut iam factam, realit[er] ac actualit[er] co[n]su[m]mata[m]. In p[ri]ma e[ni]m lectione au[tem] vna p[ro]s[e]c[ri]bit[ur] ys. lxii°. Et re[si]duu[m] ys. lxiii°. Et incipit. Dicit d[omi]n[u]s deus Dicite filie syon. Ecce salvator tu[us] venit [et] c[etera]. Sub figura tinc[t]ure vestiu[m] et indume[n]ti rubei, ac calcac[i]o[n]e torcularis, Describit p[ro]ph[et]a xpi pa[ssi]one[m], et asp[er]sione[m] sui sa[n]guinis q[u]o fueru[n]t tincta ip[s]i[us] vestime[n]ta, f[a]c[t]a rubra i[d est] corp[us] ei[us] et me[m]bra. In s[e]c[un]da no[n] lectione q[ue] s[c]ribit[ur] ys. liii°. Et incipit. Dixit ysaias, D[omi]ne quis credidit auditui n[ost]ro [et] c[etera]. Sic euide[n]t[er] p[ro]ph[et]a describit pa[ssi]one[m] xpi, q[uo]d in alio loco veteris testame[n]ti no[n] describit[ur] euidencius. Sic[ut] satis innuit Philippus dyacon[us] exponens Eunucho hui[us] lectionis v[er]ba, Act. viii°. de d[omi]no Jh[es]u xpo. Videat[ur] o[mn]ia v[er]ba hui[us] p[ro]phecie, et manifeste apparebit q[uo]d no[n] sonat nisi xpi passio[n]e[m] et potentia[m] (?). Ut q[uo]d d[icit] p[ro]ph[et]a. Et no[n] e[st] ei species n[e]q[ue] decor [et] c[etera]. Seq[ui]t[ur] Ipse aut[em] vulneratus e[st] p[ro]pter pecc[at]a n[ost]ra [et] c[etera]. Et seq[ui]t[ur] Oblatus e[st] q[ui]a ip[s]e voluit, et no[n] ap[er]uit os suu[m] sicut ouis ad occisione[m] duccet[ur] [et] c[etera]. Usq[ue] ibi. Et p[ro] t[ra]nsgressorib[us] orauit ut

no p[er]ueet/ In ewan.o uo qd s[ecundu]m Luc. xxij.o Et mapnt Appropinquabat e[nim] dies festus Azimor[um]/. Euidenter ewa gelista describit iam s[e]c[un]d[u]m et d[omi]n[u]m q[uod] p[ro]y saias p[ro]ph[et]a p[re]dixat futur[um]/ Vere q[ui]a die crastina Saluator n[oste]r Sacr[amentu]m al tissimu[m] corp[or]is sui/ ac sa[n]g[ui]s insti[tui]t. Vt memoratiu[m]/ et annu[n]ciatiuu[m] sue mor tis/ Don[e]c ip[s]e ad iudicandu[m] ueniat s[e]c[un]d[u]m ap[osto]l[u]m/ Ideo fideles multi ip[s]a die insti tuc[i]o[n]is Sacri hoc e[st] ca[e]n[e] s[e]c[un]d[u]m v.a feria i[n] ce na d[omi]ni sumu[n]t Eucharistia[m]/ manducant q[uia] xpi corp[us] Sacr[ament]alit[er] s[ic]ut ip[s]e manduca uit ip[su]m illa die/ Et q[uia] s[e]c[undu]m ap[osto]l[u]m Q[ui] sumu[n]t indigne Sacr[amentu]m istud/ mandu cant sibi ac bibu[n]t iudiciu[m]/ fiu[n]t q[uia] rei corpus et sa[n]g[ui]s d[omi]ni Ideo ut fideles dig[n]e Sacr[amentu]m p[er]cipia[n]t/ Et ut hodie pa ret se Ideo in hac v.a feria de i[st]o altis simo sacro c[on]sueuit caritati fidelium p[ro]mo reddi/ Vnde ad hoc sump[tu]m e[st] v[er]bu[m] p[ro]p[ositu]m p[ro]po[siti] quod xps dixit suis discip[ul]is et e[st] sc[ri]ptu[m] in hodierno ewan.o s[cilicet]. Desi derio desideraui hoc pascha manducare vobiscu[m] anteq[uam] patiar/ Quod q[ui]dem v[er]bu[m]/ et si dixit xps suis discipulis ad l[ite]ram/ de pascha ueteri et figali/ q[uo]d ip[s]e cu[m] suis discipulis ante institucio[n]em istius Sacri manducauit corp[or]alit[er]/ Per figu ra[m] tamen valde expressam dixit h[ec] v[er]ba de pascha nouo et uo .i. de suo sacro corp[or]e/ Q[uo]d ip[s]e in eade[m] mensa cu[m] suis discipulis Sacr[ament]alit[er] manducauit/ Vbi e[st] s[ci]en[dum] q[uod] in h[uius]mo[d]i v[er]bis ondit Saluator Sacr[amentu]m altiss[imu]m corpus sui et sa[n]guis Ignitiu[m] deuoc[i]o[n]is/ Refectiuu[m] affecc[i]o[n]is/ Vnitiuu[m] dilc[i]o[n]is/ Et inductiu[m] c[om]passio[n]is Primo d[i]c[t]o describit[ur] h[oc] Sacr[amentu]m ut Igni tiuu[m] deuoc[i]o[n]is/ Quod p[ro]bat ei[us] odor desi derabilis/ Et no[ta]t cu[m] d[icit] Saluator Desi derio desideraui Ve ua si xps desiderauit h[oc] Sacr[amentu]m manducare/ Et nos ecc debe[mu]s ex p[ar]te ip[s]ius desid[er]are/ Et q[uia] indige[mu]s

isto viatico Quo tamen no[n] ip[s]e/ Certe si xps p[ro] p[ri]mo suo aduentu fuit multu[m] desideratus Iux[ta] i[lu]d Aggei .ij.o Veiet desideratus cunctis ge[n]tib[us]/ Etiam debet multu[m] desiderari p[ro] i[st]o s[e]c[un]do aduentu/ q[uo] ip[s]e dignat[ur] ueire/ No[n] solu[m] ad mente[m] ho[m]i[n]is/ Vere et ad corp[us]/ Q[uonia]m s[ic]ut p[ri]mo ueiens impleuit domu[m] illa[m] materia le .i. templu[m] gl[or]ia/ Sic et multo amplius veiens Sacr[ament]alit[er]/ implet gr[ati]a/ ho[m]i[n]is ueru[m] q[uia] domu[m]/ A[n]i[m]a e[nim] deuota/ que tracta ex odore/ c[on]tenti in i[st]o Sacro/ deuote p[er]cepit Eucharistiam d[icit] i[lu]d Can[t]. ij.o Sub vmbra illi[us] que desideraueram sedi/ Et fruct[us] ei[us] dulcis gutturi meo/ A[n]i[m]a q[ue] dig[n]e et deuote p[er]cepit corp[us] xpi/ sedet .i. quiescit sub vmbra illi[us] .i. sub v[ir]tu[te] isti[us] Sacri/ Quod e[st] queda[m] vmbra uel corpus d[omi]ni/ Sub quo/ t[em]p[or]e sub quadam vmbra absconditu[m] manet/ Et uere fruct[us] hui[us] Sacri multip[lex]/ e[st] dulcissi[mus] gutturi sue mentis/ Scd[o] describit[ur]/ ut Refectiuu[m] affc[i]o[n]is/ Quod p[ro]bat ei[us] sapor oblectabilis/ Et no[ta]t cu[m] addit Saluator Hoc pascha/ Hoc pascha dix[it] Sal[uato]r de suo sacro corp[or]e figato p[er] ist[u]d pascha vetus et Mosaycu[m]/ Q[uo]d uer[us] d[icitu]r pascha q[uia] i[lu]d Pascha e[nim] hebraice/ q[uo]d e[st] id[e]m q[uo]d phase/ et q[uo]d t[ra]nsit[us] latine Iux[ta] i[lu]d Exo. xij.o Est e[nim] phase .i. t[ra]nsit[us] d[omi]ni/ Et e[ti]a[m]/ ve[ri]us hoc t[ra]nsit[us] fit/ p[er] istud pascha nouu[m] .s. p[er] corp[us] d[omi]ni sub Sacro q[uam] fuit p[er] illud pascha uet[us]/ Per i[lu]d e[nim] angel[us] d[omi]ni p[er] Egyptu[m] t[ra]nsiens/ vides sa[n]g[ui]ne[m] agni in hebreor[um] hostijs t[ra]nsiuit illos/ ipor[um] p[ri]mogenita no[n] interficiens corpaliter Sic[ut] interficiebat p[ri]mogenita Egypcior[um] Sed p[er] istud pascha m[odo] defendu[n]t[ur] veri hebrei a morte sp[irit]uali et et[er]na li/ Vt exponat[ur] de ip[s]a e[ccles]ia sub typo Moysi i[lu]d q[uo]d sc[ri]bit[ur] ad Heb. xj.o Fide ce lebrauit pascha/ et effusione sa[n]guinis/ ne qui vastabat/ p[ri]mitiua Egypcior[um] tangeret eos/ Istud e[ni]m p[er] figura[m] est

i.d pascha de quo dr Jo. xj. Cu multi
ascederunt ierosolimam ante pascha
ut sanctificarent seipsos / Si em immundi
antequam sanctificarent no debebant celebra
re neque manducare pascha vetus /
ut dr Num. ix. Multo forcius no
debet aliquis manducare pascha no
vu. i. corpus dni / nisi prius sanctificet
r / Qd no fit nisi in vitam spualem
i. nisi in fide et unitate ecclie mili
tantis / Alias si manducet h. pascha
sine sanctificacoe / no inveniet in eo sa
pore delectabilem / Hec e eis pascha
i. transitus / Quia no transeunt p istud
a servitute in libertate / n. a vicijs
ad virtutes / Tercio describitur h. Sacrm ut
unitivum dilectois / Quod pbat eius a
mor sociabilis / Et h. notatur cum
subdit Salvator Manducare vob
cum / Carissima fuit societas inter
xpm et discipulos p istud Sacrm
Quod ipse manducavit cu eis / et
ipi cu eo / Manducare inqt vobiscu
cara est et sume amorosa societas
e int xpm et sua Ecclesiam usque ad
finem mundi p istud Sacrm / Juxta id
qd ipe dr fidelibus M. ult / Ecce ego
vobiscu omnibus diebus usque ad csum
com scli / Ipe em qui a nobis recessit
sit corpalr / est et erit nobiscu usque ad
fine mundi p istud Sacrm / Qrto
describitur ut inductivum cpassiois / qd
pbat dolor incorribilis / Et h. notatur
cu subiungit Salvator / Anteqm pacia
ar / Istud em Sacrm est memori
ale pcipuum passionis dnice / Vn
dixit xps discipulis / postqm Sacrm
instituerat / Hoc facite i mea cme
moracoem Math. xxvj. / Et Luc.
xxij. Et aplus repetit i. ad Chor.
xj. Quicumque g manducat h. Sacrm
sive spualr sive sacralr debet
xpo p nobis passo cpati / Ad quod
inducat nos hoc Sacrm / Debetque

ipius xpi dolore meorari / cu e meo
riale pcium istud Sacrm / Propter
qd dr Petrus cunctis fidelibus i. sue Can.
iiij. Xpo in carne passo / et vos eade
cogitacoe armamini / Ut sp eide cpa
ciamur / pcipue cu manducatis eius corpus
Dicat g. Desiderio desideravi rc.
Circa pmu sciendu / qd fidelis quilibet
explo summi Sacerdotis s. xpi Jhu / debz
desiderare / manducare digne xpm sub
Sacro ditez cu eo Desiderio deside
ravi / Et facere qd in se est ut digne
manducet / Qm ctetu in hoc Sacro
est sume desiderabile / Est em totus xps
verus ho / et verus deus / Est g. sume
desiderabile / Obiu em desiderij e bom
Ergo obiu summi desiderij e summu bom
Contentu at in h. Sacro e summu bom
Est em bom ecclit / et sine pticipacone
Bonu est totalr / et sine pmixtone /
Bonu est vle / Et sine pvacione / Bonu
nichous calr / Et sine alicuius coopacone
Hec em quatuor cveniunt ctento i i.to
Sacro / Saltem rone divinitatis / Est
cu bonu p essenciam / No pticipative
sicut sunt bona creata / Et ideo dr de ipo
pu. mo. sub noie Sapie increate / qd
preciosior e cunctis opibus / Et oia q desi
derantur huic no valet cparari / Est ea
totus bonus / Et sine pmixtoe alicuius
mali / vel alicuius defectus / Sic sunt bona
creata / Que sunt pmixta alicui malo /
vel alicui defectui / Et ideo dr de ipo
Can. v. qd guttur eius e suavissimum / Et
totus e desiderabilis / Est eciam bonu vle
Et sine pvacoe / Quia e ois boni bom
Et in quo e oe bom creature supeminet
qm sit in ipa / Quod no e sic de creatu
ris que hnt pticulam bonitate / Et ideo
dr de ipo pu. xj. qd desideriu iustorum
e omne bonu / Vere ctentu in hoc
Sacro quod e omne bonu / no e desi
deriu quorumcumque honum / Quia nulli

hoies debito mo xpm desideant nisi fo
si iusti / Est ea bonu tale / Et sine quo
alterius boni cooperacone / Est em cu oib
boni / nec in causando ei aliq comparatur
sic e in creaturis / Que si enim aliq bo
nu / no hnt hoc a se / sz vltra ab alio recep
ta / Et ideo dr propha in ps loqns deo /
Quemadmodu desiderat ceruus ad fo
tes aquaru ita desiderat aia mea ad te
deus / Sitiuit aia mea ad deu fonte vi
uu etc / Ceruus qui est sitibundus vehe
menter desiderat fonte aque / Certe ve
hemencius debz homo quilz desiderare
deu fonte viuu / a quo oes riuuli boni
tatis descendunt / Dicat ergo quilz nrm
cu saluatore Desiderio desideraui etc
Prodolor / multi sunt qui hoc bonu no
desiderant / sz desiderant bona creata / Et
in illis constituunt ultimu fine / ultimamqz
delectacom sua / Juxta illud prou. xiij. Desi
deriu si compleatur delectat aiam / Et re
ra qui sit desiderat bona creata / no pt
bonu mercatu / modo debito desidera
re / Vnde de talibus dr qui sit deside
rat bona creata Michee vij. Dnm
deu nrm no desiderabunt / ~~Non sic sit
de nobis krmi / Sed vniusquisqz dicat
deo illud ps. xxvj. Anima mea deside
rabat te in nocte~~ Et isti sunt illi de q
bus dr in ps qui pro nichilo habuerunt
terra desiderabilem .i. terra viuencium /
Non sic sit de nobis krmi / sz vniusquisqz
dicat deo illud ys. xxvj. Anima mea
desiderabat te in nocte sz presentis mi
serie / ut tandem satier cu tua gloria ap
parebit / Est ergo contentu in illo sacro /
Condimentu deuocionis / Cuius odor est
desiderabilis / Circa secundum vbi sa
crm describitur / ut Refectiuu affectionis
Cuius sapor e oblectabilis / Quod notat
Saluator cu addit Hoc pascha filij
Isrl / Qui primitus viderunt manna dixe
runt Manhu Quod signat Quid e hoc / Cui
rndit Moyses Iste e panis qui dedit

vobis dns ad vescendu Exo xvj. Sed
Saluator propius respondet dicens de
suo sacro corpe / in sacro contento / sub
spe panis / Hic qui dixit Hoc pascha
Sed expressius respondit ad illa qonem
qui dixit Hoc e corpus meu / Mt. xxvj.
Et Marci xiiij. Et Luc. xxij. Certe
corpus suu in sacro / e verum et nouu
pascha / in se continens oe delectamentu
/ et oib saporis suauitate / Sicut dr Sap.
de ipso / sub figura Manatis Sap. xvj.
Istud pascha e illud de quo dr aplus i.
ad Chor v. Pascha nrm immola
tus e xps / Itaqz epulemur / no in fermento
veteri / neqz in fermento malicie / et ne
quicie / Sed in azimis sinceritatis /
et veritatis / In qua quidem aucte
aplus tangit quatuor .vz. mistica signe
catholica oblacom / magnifica pfectz
et dulcissima degustacom / Quantu
ad misticam signe / pmittit Pascha nrm
Pascha / s. dcm e hebraice idem est
quod transitus latine / Fiebat em in lege
veteri / pascha / in memoria transitus / seu
exitus Isrl. de Egypto / Sed nrm
pascha / quod e corpus dni sub sacro
expressius innuit transitu qui facit illud /
Per hoc em pascha nrm / transimus
a veteri ad nouu / a figura ad veru
a viciis ad gre statu / a mundo ad
celeste Regnu / Bonu ergo ht signe
istud pascha / Transitu em sume
necem fig. designat / Vnde de veris
Hebreis .i. de xpianis / qui cu vera
fide et deuocione percipiunt istud pascha
pt exponi illud qd dr ad Hebr. xj. Fide
transierunt mare Rubru / quod experti
egypcij deuorati sunt / Certe q cum
vera fide sacri dni. istud percipiunt
pascha / transeunt mare Rubru / sicut
per aridam .i. transeunt per istu mundu
peccati sangne Rubru / sine madefac tio
cione .i. sine contractione peccati mortis.

Sed alii qui sine fide et indigne percipi
unt devorantur a dyabolo Et subiungunt
in mundo / Faciamus ergo sicut dixit Habra
am illis angelis Gen. xviii^o. Laventur
inquit pedes vestri et requiescite sub ar
bore / ponamque buccellam panis et confor
tetur cor vestrum / Postea transibitis / Certe
qui vult istud pascha digne sumere /
et virtute ipsius postea transitum facere
debet primo lavare pedes suos mentis scilicet
aqua compunctionis et penitencie / In signum cuius
christus / antequam ministraret sacramentum discipulis
lavit pedes eorum Jo. xiii^o. / Deinde debet
quiescere sub arbore id est sub umbra christi
Que est ipsius gratia / scilicet a peccato quiescere
et sic finit apponere / Deinde potest buc
cellam panis sumere id est pascha nostrum quod
est corpus christi sub specie panis / Quo quidem
confortatus transire poterit eo modo quo
est dictum / Postea inquit transibitis / Sed
proh dolor de multis verificatur quod dicitur
in ps. / Non est ruina macerie neque tran
situs / neque clamor in plateis eorum
Maceria est paries vilis et significat congeriem
peccatorum / qua ponuntur peccatores inter se
et deum / Certe in multis peccatoribus / non
est ruina istius macerie per veram penitentiam
ac per hoc nec per eos fit transitus de servi
tute peccati ad libertatem gratie / Neque cla
mor super confessionibus et devotionibus
Quantum autem ad catholicam oblationem
seu sacrificationem / addit apostolus Ymmo
latus est / Vere scilicet christus fuit ymmola
tus in cruce corporaliter / Ita semper ipse
ymmolatur in altari sacramentaliter Que y
molacio fuit figurata per illas ymmola
tiones animalium / que in lege veteri of
ferebantur deo / De ista autem ymmola
cione dicitur de sapientia increata que est
christus pro. ix^o. Immolavit victimas
miscuit vinum et posuit mensam /
et locuta est / Venite comedite pa
nem meum / et bibite vinum quod miscui

vobis / Christus enim hoc sacramentum instituens
Immolavit victimas id est corpus suum / quod
dicitur victima / Quia est hostia oblata pro
victoria de hoste obtenta / et obtinenda /
Sed dicitur victime in plurali / Quia per ipsum
tamen in isto sacramento omnes spirituales victo
rie obtinentur / Sequitur Et miscuit vinum
id est obtulit et ymmolavit suum sanguinem
sub specie vini Sic ymmolavit corpus
suum sub specie panis / Et posuit mensam
scilicet altare sancte ecclesie instituit In quo
ipse per sacerdotes ymmolatos postea
facit / et loquitur sic fidelibus suis dicens
Venite comedite panem meum id est corpus
meum sub specie panis / Et bibite vinum
id est sanguinem meum sub specie vini / Sacerdo
tes ergo ecclesiastici qui ymmolant christo
hoc pascha principaliter Immolat / et
ipsi ministrant Sic dicitur 1^e Esdre. vi^o.
per figuram / Et omnes eciam qui ministrant
altari debent esse purificati et mundi
ad ymmolandum istud pascha universis
filiis transmigracionis id est universis peni
tentibus / qui transmigrant de Babilone
peccati ad statum gratie / Et fratribus suis sacer
dotibus ac sibi / Videant ergo quod sint mun
di ab omni peccato / Precipue carnis / Si
mundi sunt pueri / maxime a mulieribus / com
edunt panem sanctum / Sic dixit ille Christi
David id est Reg. xxi^o. / Quantum autem ad mag
nificam perfectionem subdit apostolus / Christus / In
concepto enim in isto sacramento / Est omnis per
fectio simpliciter / Quia non solum est verus
homo / Sed eciam verus deus / Est enim totus
christus / Liceat enim virtute sacramenti / Non fit
sub specie panis / nisi solum corpus christi
Tamen quia corpus christi non est modo sine san
guine / nec est sine anima / Et est coniunctum
inseparabili unitati / Ideo sub specie
panis / non solum est corpus christi / Sed eciam
et alia que dicta sunt per quandam concomitan
ciam realem / Idem dicendum sub speciebus

vniu est tm sacrm vtute sacri sag
vis xpi / Sed qm sanguis xpi no c
nuit nisi in venis sui corpis aiati
Et vnitt diuinitati / Ideo ecc sub spe
vini sut oia pdta / ac p hoc totus xc.
Qui g° sacrm istud pcapuit / mul
tu debet formidare / ne sumt vn pa
ti / Quia pcapuit int se to^m xpm /
hoiem vez / et deu vez / Illud aut
qd e in i° sacro vtute vboz / sab.
corp9 dni / et sagis / fuit figatu p illu
ariete / que ymolauit habraa p
filio suo ysaach de quo Gn°. xxij° /
Fuit ecc figatu p illu agnu q fuit
ymolat9 in exitu filioz Isrl. de
Egypto / Qui dicebat pascha / De
quo Exo. xij° / Corp9 em xpi et sag
uis s° fuint ymolata in cce / Ita qz pe
ymolant in altari sacralit / Sed co
tentu ueraat et reali in i° sacro
qd est tot9 xps / Est ille agn9 dei / de
quo dix Io. pcursor Io. i° Ecce ag
nus dei / ecce qui tollit pcca mudi
Et de quo d. infra eode / Ego testioni
phibui / qm hic e filius dei / Xpus
em / et si inqm homo / tollit pcca mu
di meritorie / tame effectiue no toll.
nisi inqm deus / Contetu g° in h°
sacro qd est tot9 xps / est agn9 dei
i. qui e deus / Quitu at ad dulcedi
nem degustacom subiungit aplus
Itaqz epulemur xc / Certe q ipe
xpus / pauit nob cena seu pradiu
de suo corpe ac sagne / Sic ip° d.
Mt. xxij° Ecce pradiu meu paraui
Et oia iam pata sut / epulari et gau
dere optet Sic d. Luc. xv° Epu
lemur itaqz d. aplus / Sed qualit
debem9 epulari / ssequet exponit di
ces / Non in fmeto ueteri neqz
i fmeto malicie et neqe i. non
existentes i aliq° pcco mor^li / quod
dicitur fermentum vetus / quod ia
dudu huanu gen9 corrupit / Nos em
qui suminus corp9 xpi in spe panis azi
mi / In tali em pane s° ostat fuit in
stitutu ist° sacrm / debem9 ee azimi
i. sine zima / h° e sine fmeto / malicie
qm ad pcca spualia / Et nequicie qm
ad carnalia / Zima em grce id e q
fmetu la° Et designat pccm / qd cor
rupit oia bona hois / Sic modicu f
metu fm aplm tota massa corrup.
Ideo d. q epulem9 / no exntes i aliq°
pcco mortli / neqz spuali neqz carna
li / Sed in azimis / q designat sincerite
sse ostae / Et ueritate sse iustae / Sincee
ritatis d. aplus et ueritatis / Prodo
lor multi sut qui epulant. i. qui su
munt h° sacrm / ad qd inuitati sut
p xpm sine sinceritate et ueritate p
dcas / qs ipe xps reputac pt homicidas
Quia fm aplm i° ad Chor. xj° Rei
sut corpis et sagnis dni / De quib
fm h°. d. Math. xxij° q Rex s. xps
pdidit homicidas illos qui fuerut
inuitati ad istud pradiu / qui tame
no fuerut digni / Isti ecc qui se inge
rut ad istud pradiu exntes i pcco
mortli / ac p h° no hntes ueste nupa
ale / tradent tortoribz infni / Sic ibide
d. de illo qui fuit inuetus sine ueste
nupcali q sgt. caritate / Eade ecc pnt
dici de illis qui hoc xpi pradiu pcipe
octepnut — Circa tcum / Vbi sacrm c407
istud describit tcpu vnitiui dilcois / qd
pbat amor socialis / Et notat h° xps
cu subdit Manducate vobiscu / Per
ista em manducacom qu e digna /
ipe xps vnit nobis / Sicut ab9 cibato / Et no sibiipi / ipe incorpat / quod e
ot° nam ois aliq9 maducacois / In
manducacoe em corpali cibus vnit
abato / Sed abatu nllo modo i corpa
cibo / Carissima g° societas ochitu
int xpm et hoies p ista manduca
com — Sciendu aut q ista madu
cacio vnificat desiuctos / Vnificat

disiunctos / Diiudicat indignos / Fortifi
cat infirmos / Q' aut defunctos viuificet
pbat' p i.d qd d'. Saluator Jo. vj°. Amen
amen dico vobis / nisi manducaueritis
carne filij hoīs et biberitis eius sagne
no hebitis vita in vobis / Sequit' / Qui
manducat carne mea / et bibit sagne
meu ht vita etna zc. / Q' aut loqt'
de manducacōe sue carnis in Sacro
sub spē panis / pz p i.d quod dixit p'rop
siti. Panis que ego dabo caro mea
ē p mundi vita / Et infra eode / Qui
manducat huc pane viuet i etnu
/ Q' aut ista manducacio viuificet dis
iunctos xpm s. et hoiem qui ē digna
pbat'. p i.d qd d'. ibide s. Jo. vj°. Qui
manducat carne mea / et bibit sag
nē meu i me manet et ego in eo
Ecce viuificacio xpi et homi / digne
manducanciu p ista manducacom / Q'
at ista manducacio / diiudicet indignos
pbat' p vba apli i.e ad Chor'. xj°. Qui
cūqz indigne manducauit pane / et cali
cē dni biberit indigne / reus erit cor
pis et sagnis dni / Et infra eode
Qui manducat et bibit indigne iu
diciu sibi manducat et bibit / Non
diiudicans corp9 dni .i. no discernens
int' corp9 dnicu et alios cibos / Q' at
ista manducacio / confortet infirmos /
Prob' p i.d qd d'. xps Marc. xiiij°.
Vbi ē refectio mea / vbi pascha cu
discipulis meis manducē / Puto em
q no solu dixit ista vba de pascha
veteri qd ipē manducauit cu discipulis
corpalit' / Sed principalius dixit hec
de pascha nouo / qd ipē cu eisdē Sa
cralit' manducauit / Quantus at p'm
pascha eet refectio / Melior et utili
or refectio ē scdm pascha / Primu
aut pascha reficiebat et confortabat
corp9 / Scdm at aiam reficit et cofor
tat / Et in tantu confortat q virte istius
refectionis / pt homo ambulare cu He
lya usqz ad monte dei / Prodolor
/ multi sūt / qui cu alijs fidelibus co

ueniut in Eccia / ut ista refectom sumat
Qui tñ vere / Quia indigni sūt / Necqz
reficiunt' / necqz confortat' / Quibz pt dici
i.d i.e ad Chor'. xj°. / Conuenientibz vo
bis in vnu / iam no ē .i. iam no que
dnicā cena manducare / Quare d'. No
quert eos comedere dnicā cena / Certe
q2 no sūt de discipulis xpi / No em st
humiles et dociles / s.d boni discipuli
nec sūt fideles / Nec imudicati des ad
seruiendu mgro suo xpo / Xps at no
manducauit istud pascha / nisi cu dis
cipulis suis / Vbi inqt ē refectio mea
Vbi pascha cu discipulis meis manducē
De ista manducacōne / multa reuices
exposita satis diffuse in postilla Euā
geliorū Sup illis vbis q dicunt' de pas
cha veteri / Que oia applicant' ad pascha
nouu Vide ibi / Multa etiā dixi in pos
tilla Epistolarū / Vide in expone Eple q
legit' in die Cene / Et in smoibz factis
de eade // Circa quartu et ultimu Vbi Sa
cramētum istud describit / vt Inductiuu co
passionis / Quod pbat dolor incorra
bilis / Et notat hc. Saluator cu subiu
git / antequā patiar / Vt em dcm est
Supius Sacrm istud ē incorratiuu
Et representatiuu passionis at mortis
dnice usqz ad fine mundi / Vn Aplis
i.e ad Chor'. xj°. Quocienscuqz mandu
cabitis pane hunc et calice bibetis
morte dni annunciabitis donec ueniat
ipē dns ipē ad iudicandu / Vnde Sac'
dos in altari / extendens brachia et incli
nans caput / Et ostendens libru et altare
et huius ceta faciendo / imitat ipm dnm
in cruce affixu / Ex quo patet / q2 q2 hc. Sa
cram ē passionis dnice representatiuu / q
debz omnem hoiem inducere / ad compaci
endu xpo p nobis passo // Sacrm
at q passa xpi / qua istud Sacrm
imitat / Est Inductiua compassionis / Exe
platiua pfectionis Inflammatiua dilcco
nis / Et eciā acquisitiua glificacōnis / Q'

eciã sit Inductiua ꝯpassionis pbat̃ p aplm ad Hebr ult. qui dr̃ ita de xpo Jhs ut p sanguine suu sanctificaret pplm extra portã passus e / Ecce xpi passionem / Subdit aplus nram ꝯpassionem dicens / Exeamus igr ad eu .i. ad eius similitudine / extra castra .i. scdm glosam extra corporum voluptates / Portantes improperium ei9 / id e mortificacõem nroꝝ corporm / ut videamur simul cu eo pati / Et ide aplus dr̃ ad Heb. xij° qd Jhs pposito sibi gaudio / sustinuit crucem ꝯfusione ꝯtempta / Ecce de xpi passione Subdit de nostra ꝯpassione Recogitate igr eu qui talem sustinuit a petcõribus / aduersus semetipm contradictionem / ut no fatigemini animis vris deficientes / No fatigemini dr̃ xpo ꝯpaciendo / Et p ipo paciendo / Quia ut ide aplus dr̃ ij° ad Chor .i°. Qui erut socij passionis / Erunt et socij ꝯsolacionis / Et alibi dr̃. Si ꝯpatimur et regnabimus / Qr aut sit exemplatiua pfeccõis pbat̃ p aplm Petru / qui dr̃ .i°. sue ca. .ij°. Xpus igr passus e p nobis / vobis relinqns exemplu / ut sequamini vestigia ei9 / Sup quo verbo diximus alibi .vz. In postilla epistolaꝝ / qd xps dns ondit nobis in cruce qi oia ptinencia ad sctitate vite / Qr aut ipa eade passio sit Inflamatiua dileccõis / pbat̃ p .i°. qd dr̃ btus Job in psona xpi / Cum em multa dixisset cca xpm futura in sua passione / Ipe dicit Hec passus su / absq iniquitate manus mee / Cu haberem mundas ad deu preces / Quis qso ptest ee / tam in suo corde frigidus / quin inflametur dilecõe Cu legit / vel cu audit xpm dnm / tam ꝯtumeliosissima passu / sine culpa sua / Sed p nris pctis / Cu et legit / ut cu audit xpm orantem p peccatoribus / et p suis crucifixoribus / Cum actu p ipis / et ab ipis pateret̃. Hec igr passus su / cu haberem mundas ad deu preces / Ergo diligamus ipm qui tantu et prius nos dilexit / Qr aut ista passio xpi fuit acquisitiua

glorificacõis pbat̃ p .i°. qd ipemet xps dr̃ Luc. xxiiij°. Oportuit igr xpm pati / et ita intrare in gloriam sua / Oportuit dco ipm pati / ut intraret in sua gloriam / No quide p seipo / qui sp fuit scdm aiam gloriosus / Sed p nobis quibus ipe acquisiuit illa gloriam paciendo. Igr̃ breuiter paciamur et nos in hac vita modicu / Et bn modicu / quantaucuq grauces sufferamus passiones / Quia ut dr̃ aplus ad Rom viij°. No sunt ꝯdigne passiones huius tpis / ad futuram gloriam / que reuelabitur in vobis Qua ipe nobis ꝯcedat qui fuit passus p nobis A m e n — Fi^s iiij^{us} s'mo f. qui etiam pot fieri die crastina / et i festo corporis xpi. scdm alias eciã Sabbo ante ramos palmaꝝ :—

Caro mea vere est cibus / et sanguis meus vere est potus :- Jo. vj°.

Saluator noster / sicut sacri ewangeliste referunt / vz. Mt. xxvj° c°. et Marchus xiiij°. Et Luc. xxij°. / Aplus eciam Paulus hoc idem repetit tq accepitu a dno .i°. ad Chor. xj°. dedit in illa cena magnifica / corpus suu discipulis ad manducandu sub spe panis / Sanguineq suu ad bibendu sub spe vini / Et qm aliqs mirari de istis posset ꝯtra / et ꝯtra mentis dice / Quo h potuit facere dns vz. dare carne sua ad manducandu / et sanguine ad potandu / cu caro hois no videat ee cibus / nec sangis esse potus / Ideo Saluator noster in hijs verbis assertiue astruit / Et astruendo exprimit veritate illoꝝ / que ꝯtinet̃ i altissimo altaris Sacro dicens ista verba / Caro mea vere e cibus 2c. / Que quidem verba pnt ee smonis quiciens materia in ista iiij^a feria in qua recitat̃ verbu dnice pcepositu s. Desiderio desideraui hoc pascha 2c. / Possunt eciam ee quiciens smonis materia p die crastina / in qua istud Sacrm altaris xps instituit / Et eciam in festo corporis dni / Cuius em legit ewangeliu in quo ꝯtinet̃ hec verba / Potest eciam pdicari de istis verbis

fi^s iiij^{us} s'mo sed' q^e eciam pot fieri die crastina et i festo corporis xpi. Et scdm alias Eciam

sedam alias ecias Sabbto qd est imed.
ante Ramis palmaꝝ/ Cuī eui alie et
deste legit ewan̄m qd scbit Jo. vj°.
Et incipit Ame ame dico vobis/ nisi
manducaueritis carne filij hoīs/ et c̄.
Est aut sciend qd puisor vniuersita
tis xp̄s/ et dapifer largifluus/ ad sup
habudante mēsā sua/ Nos iuitat
in hijs vbis/ Cu dicat/ Caro mea ve
est cibus/ et sagis meus ue est potus/
Vbi ipse dn̄s Offert pabulū saci
tatis/ Confert poculū suauitatis/ Au
fert scrupulū dubietatis/ Oblacio
aut pabuli/ Sanat infirmates/ Collo
poculi/ Refrigerat estuantes/ Sed ab
lacio scrupuli/ Firmat vacillantes/
Primo dico Offert pabulū sacie
tatis/ cū dr̄. Caro mea ē cibus/ Veru
ē qd caro xp̄i ē cibus hoim Sacralis
Non quide sub spē carnis/ sz sub spē
panis/ sub qua fuit institutū Sa
crm/ Et qd hoc sit verum pbatur p illd
qd dr̄. Saluator Jo. vj°. Panis que
ego dabo caro mea ē p mudi vita/
Scdo Confert pocim suauitatis/ Cum
addit Et sagis meus ē potus Non quide
sub spē sagnis/ Quia sub illa/ nō ē
quid potabile/ Sed pocius esibile/
Et qd hoc sit verum pbatur p id qd dixit
Saluator discipulis/ Cū accepit ca
licē/ et gras egit/ Bibite ex hoc oēs
Hic ē sagis meus noui testamenti qui
p multis effūdetur in remissione pec
catorum/ Sagnē g° suū dedit ad po
tandū in calice sub spē vini/ Tercio
Aufert scrupulū dubietatis/ Cum
utrūqz confirmat et astruit p hoc aduu
biū vere/ Quecuqz em̄ p xp̄m sca
sut/ Vera sut et nō ficta/ Certa/ et
nō dubia/ Sicud em̄ ue assūpsit
huana carnē/ et huanu sagnem
Ita ue dedit vera carnē sua ad ma
ducadū hoīb sub spē panis Et ue
rū sagnē suū ad bibendū sub spē
vini/ Sicut em̄ verum ē/ qd vbū caro

factū ē Aug. l°. Ita ue verum est/ qd caro
sua ē cibus/ Vn g° dr̄ Aug. l°. qd gra
et ueritas p Jhm xp̄m facta ē/ Dicat g°.
Caro mea uere ē cibus etc. Circa
primū sciendū/ qd xp̄s offert in Sacro
altaris Carnē suā que ē caro Juxta car
nē nrē conformitate Juxta id ad Rom. l°.
Qui factus est ei ex semie dauid se
cūdū carnē/ Est g° caro xp̄i conformis
carni nrē in natura/ Caro em̄ nra
et frater noster est/ Sic dixit ille de
Joseph Gen. xxvij°. Caro est pter car
nē culpe immunitate/ Si em̄ caro
xp̄i ē carni nrē conformis in natura/
Est tamē ei suime difformis in culpa
Quia nec pccm contraxit/ nec fecit/ Vn
Apls dr̄. qd ppt nimiam caritate suam
misit deus filiu suū in similitudinem
carnis pcti Similitudine em̄ huit car
nis peccatricis Non tamē veritate/
Caro em̄ xp̄i videbatur similis carni pec
catrici ppt penas qs assūpsit/ Fuit tam
ab oī pecco sp̄ immunis/ Caro est infra
carnē/ Pene acerbitate Dolori em̄
carnis xp̄i nō fuit vnqm similis dolor
aliqs alicui' alterius carnis/ Qd satis
innuit apls cu dr̄. ad heb. v°. de xp̄o/
Jn dieb carnis sue/ preces et supplica
cōes obtulit deo cu clamore valido/ et
lacrimis Jn dieb dr̄. carnis sue .i. pass
passionis sue/ Passionem em̄ vocat car
nē sua/ p eo qd tota sua caro fuit pena
ne et dolore plena/ Caro est supra
carnē Stole immortalitate/ Caro ei xp̄i
fuit caro prima q fuit immortalitate do
tata Juxta id quod ipse dr̄. in ps/ Caro
mea requiescet in spe/ supple resurrectionis
Et nō dabis sem̄ tuū .i. corpus meu
videre corrupcōm/ Ista g° caro xp̄i
que talis fuit/ et talis est/ Est cibus fi
deliū sub spē panis/ Nullus g° di
cat id qd dixerut illi de xp̄o Jo. vj°.
Quō pt hic carnē suā dare nobis
ad manducadū/ Durus ē hic sermo
Et qui pt eu audire/ Certe nō ē durus

Immo est omnium suauissimum plenus / Dummodo tamen verba xpi non intelligantur carnaliter sed spiritualiter / Quod docet fieri secundum quod ipse conceptor dicit. Verba mea / que ego loquor vobis de carne mea / et meo sanguine / spiritus et vita sunt. i. spiritualiter sunt intelligenda Et si ita intelligantur vita sunt / Quia ut ibidem dicitur Spiritus est qui viuificat / caro autem non prodest quicquam / Vult dicere Saluator quod non intelligit de carne sua quod sit cibus hominum sub specie carnis sed sub specie panis / Nec vult dicere de sanguine suo / quod sit potus hominum sub specie sanguinis sed sub specie vini Unde est manducatur caro xpi / non solum sacramentaliter sub specie panis sumendo sacramentum / Sed etiam spiritualiter pure per veram fidem et deuocionem ad sacramentum Sicut dicitur est alibi de triplici manducacione corporis xpi / Scilicet de corporali spirituali / et sacramentali / Vide in postilla epistolarum ¶ Circa secundum sciendum / quod sanguis xpi quem ipse offert / nobis in pocium suauissimus in isto sacramento / habet unam mundificatiuam / Quia lauat maculatos Iuxta illud Apoc. i°. Dilexit nos Ihesus et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo / Unum est redemptiua Quia saluat condempnatos Iuxta illud i. Petri primo. Non corruptibilibus inquit auro vel argento redempti estis / de vana vestra conuersacione / sed precioso sanguine quasi agni incontaminati / et immaculati Ihesu xpi / Unum est iustificatiua / Quia sanat depravatos / Iuxta illud quod dicit apostolus ad Rom. iii°. Iustificati gratis per graciam dei / Et per redempcionem que est in xpo / Quem proposuit deus propiciatorem i. peccatorum remissorem / per fidem in sanguine ipsius / Unum est vnitiua / Quia pacificat elongatos Iuxta illud quod dicit apostolus ad Col. i°. quod deo patri complacuit reconciliari omnia per ipsum / pacificans per sanguinem crucis eius / siue que in celis siue que in terris sunt / Iste sanguis datur nobis in pocium suauissimum in isto sacramento /

Ergo cum tanto timore / et cum tanta reuerencia debemus accedere ad potandum xpi sanguinem in calice sicut si ab ipsa xpi costa biberemus / Sed proh dolor multi sunt qui habent sanguinem pollutum ducunt / Quia ipsum polluto ore sumunt / et corde fedo / ac in corpore peccatis subdito recipiunt / De quibus dicit apostolus ad Heb. x°. quod deteriora merentur supplicia quam merentur illi qui legem Moysi transgredi probabat ¶ Circa tercium sciendum / quod in sacramento altaris sunt inter alias quattuor veritates / Scilicet. Veritas / Velate deitatis / Vere in hoc sacramento est tota deitas / Sed velata Iuxta illud Ysa. xlv°. Vere tu es deus absconditus / Veritas est oblate humanitatis / In hoc enim sacramento / est illa vera humanitas que pro nobis pependit in cruce / vnita tamen diuinitati / Ut possimus dicere de xpo in hoc sacramento contento illud quod dixit Centurio de ipso Et habetur Marc. xv°. / Vere hic homo erat filius dei / Veritas est demisse caritatis / Sicut enim xpus in cruce portauit nostra peccata / et tulit nostros languores / Ita suo modo facit in isto sacramento Ut possimus dicere de ipso quod dicitur ad literam illud Ys. liii°. Vere languores nostros ipse tulit / et peccata nostra ipse portauit / Veritas est collate vnitatis In hoc enim sacramento est ille panis / de quo dicit xpus Jo. vi°. Panis meus verus est / qui scilicet in hoc sacramento vere continetur est / qui descendit de celo et dat vitam mundo / Credamus igitur firmiter omnes istas veritates / ut tandem ad claram ipsarum noticiam veniamus Amen

Sermo de duobus libris propositus pro cena die cene domini

Ante festum pasche sciens Jesus quia venit hora eius ut transeat ex hoc mundo ad patrem, cum dilexisset suos qui erant in mundo: in finem dilexit eos. Jo. xiii°.

In finem dilexit suos qui erant in mundo. Jo. xiii°.

Scitis quid fecerim vobis. Jo. xiii°. Multa signa caritatis

Primum thema pro cena domini

nimie / et dilcois sume / ondit hoib3
xps dns / in uespa hui9 diei Sacratis
sime / Que dr feia quita in Cena do
mini / Sic app3 manifeste legenti e
plam hui9 diei / Que scbit' i. ad Cor.
xj°. Et incipit Convenientib3 vobis in
vnu / iam no est dnicam cena ma
ducare 2c. / Appet hoc idem legenti
ewan^m / qd hodie i missa recitat ec
clesia / Et scbi Jo. xiij°. Et incipit /
Ante diem festu pasche 2c / Pro
quib3 quide signis caritatis pdica
dis et explicadis / supsi duo vba p
posita de Ewan°. supradco / Quor3
pmu ipius redemptois nre / dilcom
suma exprimit / Scdm uero ad qsi
derandum iugit' signa / ipius dilco
nis / nobis onsa die ista / efficacit'
nos inducit / Est em dilco ipius co
ditois nri / ex uera caritate amplex
anda / Signaq3 ipius dilcois sut / a
nobis iugi qsidcatoe rumiada
Circa pmu vbu s. In fine di
lexit suos q erant i mundo / Intro
ducit Ewan^ta. Jo. facta illa q fecit
hodie xps / Et que funt signa di
lcois nimie / Esse amabilia p cor
dialit' / Utilia inspicabli / Et stabi
lia insolubili / Primu plat / decimus
dilcois / cu dr ewan^ta. de xpo / q dilexit
suos / Vere xps omia que fecit dilig't.
Sic. dr Sap. xj°. Sed specialit' dilig't.
suos .i. electos qui sut eius / Quib3 spe
cialit ondit hodie multa signa di
lcois / p que ipos ad se traxit / Vn
pt cuilib3 electo dice i. Jerem. xxxj°.
In caritate ppetua dilexi te / ideo
attraxi te miserans tui / Attraxi q
dem p signa dilcois que ondi tibi
spalit ista die / Sut g°. i^ta. signa
Amabilia p cordialit / Quia sunt
signa illi9 dilcois / qua nos xpus
vehement' dilexit / Scdm at pbt.
Cursus nre pegnacois / Ca addit

q xps dilexit suos qui erat i mudo /
Vere signa ista fuerut sume utilia
electis dei / qui erant / et qui sut i mudo
Qm in isto mudo / Est decursus in
dubitacoib3 Iux^a i. Jo. i°. Mudus eu
no cognouit / Conflictus in teptacoib3
Iux^a i. Jo. ij°. Omne qd est i mudo
vel e qcupia carnis / vel qcupia oculor3
Aut supbia vite / Excessus in tribula
coib3 Iux^a i. Saluatois Jo. xvj°. /
In mudo pssura hebitis / Defcus
in opacoib3 Quia ut dr Jo. xiiij°. /
Spm veritatis mudus no pt accipe
Fuit g°. sume utile / Immo et sume
necciu q xps diliget suos q erant i
mudo / Et ipis signa dilcois onderet
p que informarent / et qfirmarent'
qtra pdca / Terciu ondit / Status
pfce qsumacois cu subdit' In fine
Vere In fine sue morti ppinq9 oste
dit se multu dilige fideles suos / In
signu q stabili Et in fine / sine fine
diligit eos / Vn ppinq9 cru / in qua dix.
Cosumatu e / Jo. xix°. / Ostedit eos se
pfce dilige / ac cq° qsumate / Nota
tamen q xps dilexit suos spalit' / In
fine seculi etatis circulacois / Hoc e i sex
ta etate / De qua dr i. ad Chor. x°. /
Et de omib3 qui sut in ea / q nos su
mus in quos fines seculor3 deuene
rut / Dilexit eciam suos Iux^a finem
sue temporalis qsumacois / Sic dicat
apositu vbu / Cu dilexisset Jhs suos
qui erant i mudo / Dicat Ewange^ta.
Johs In fine .i. iux^a fine sue vite
dilexit eos .i. spalit se ondit dilige
eos / Dilexit eciam eos qt^a fine car
nalis corrupcois / De qua dr Gen.
vj°. Finis vniuse carnis / venit co
ram me Dilexit mchor9 eos / Ad
fine eternalis delectacois / De qua dr.
vn. Justus dco in ps Adimplebis
me leticia cu vultu tuo / delectacoes

in dexta tua usq in fine/ hoc e sn fine
Insinuat g° ewang^a Johes dicens ista
v̄ba/ signa dilcois/ que xp̄s ondit no
bis/ in hui^9 diei uespa/ Esse amabilia
pcordialit Et utilia imparabli/ Ac
stabilia insolubili/ Semp em ma
net hoib p exemplo In fine mgr di
lexit xp̄s suos q eant i mūdo
a^d thema pdic cadem ¶ Circa scdm/ quod
fuit vbū dni nri Jhu xpi dicentis suis
discipulis/ Scitis quid fecerim vobis .i.
scire debetis spalit/ et ingri osideacoe
ruminare/ quid fecerim ipp in hinus
diei uespa/ vobis .i. ad utilitate vrā.
Quod quide vbū e/ excitatiū affectio
nis/ Vt inspiciam^9/ Cū d^t xp̄s Scitis
.i. scire et osideare/ ac otepleri ingit
debetis/ Qm ista que i hac uespa feci
afferunt suma pfuditate inquirentib
Summa difficultate expmentib/ Sum
ma suauitate ruminatib/ Summa
eq comoditate/ ardentib et diligentib
Ergo scitis .i. scire debetis/ et attete
/considerare ac otepleri/ Et no solu
speculatiue/ Verū eq et practice/ exte
dendo osideacoe in opus/ Quia ut pau
lo post dixit Saluator discipulis/ Si h
scitis bti eritis/ si feceritis ea/ Est g°
vbū istud xpi/ Excitatiuū affectois
Vt inspiciam^9/ ¶ Scdo h^c ubū e demo
stratiū pfcois/ Vt pficiam^9/ Cū ad
dit Saluator Quid fecerim/ Certe
illa que in hac uespa xp̄s fe^c sut a
nobis imitanda/ Vt pficiam^9 i vir
tutib/ Quia sut specim omis pfcois
Vn ipse xp̄s d^t Ecc^a xxiiij° spalit p
ista dic Ego feci/ ut oriret ipp i me
tib fidelii/ lume indefiaes .i. exe
plar pfcois uite/ quod ip durabit
Et ip diriget hoies/ tp̄ lume uer
in omi scitate/ Que aut sut illa
que xp̄us fe^c in ista uespa/ explica
bit^r postea in pcessu/ Est g° uerbū
istud xpi Demratiū pfcois/ Vt pfi
ciam^9/ Cū dicat Quid fecerim Quia
illa que fe^c debem^9 p virtutis inre
modulo imitari/ ¶ Terciū ubū istud xpi
est Inflammatiū affectois/ Vt diligam^9
/et eide grīs referam^9 Cū subdit vobis
.i. ad utilitate vrām/ Omia em que
fe^c xp̄us in hoc mūdo/ fe^c ad utilitate
homi/ ppue illa q fe^c hijs dieb/ que
sunt hoib/ vo solū ca salutis/ vm eq
et explar virtu^s Vn ait Petr^9 i^a sue
can^ce ij° Xp̄s passus e p nob vobis
relinqns explū/ ut sequami uestigia
eius/ Dicit g° xp̄s Scitis quid fecerī
vobis ¶ Circa pmū vbū qd e vbū
Ewang^te Jo./ de xp̄o exprimentis suam
dilcom/ ac dicentis In fine dilexit
suos qui eant i mūdo/ Et circa scdm
simul/ Quod quide e vbū xpi/ Exci
tantis et inducentis nos/ Ad osideran
dū ingit/ illa q p nobis fe^c in hui^9 di
ei uespa/ Que fuerut signa maifesta
sue caritatis/ Ac dicentis discipulis/ Sa
tis quid fecerī vobis Sut explicam
da illa que fe^c hodie/ in signū eui
dentissimū dilcois/ Que quide sut
pbanda/ vocalit et realit/ p vbum
diligendi et faciendi/ De quorz pmo
d^r in pmo vbo Dilexit/ Et de scdo
d^r in alio/ Quid fecerim/ Est igit
sciendū/ q xp̄us in hui^9 diei uespa/
ex suma dilcoe/ et caritate nimia/ scdo
sic instrauit hoib/ tp̄ Rex subditis
obligatoriū obsuade equitatis/ In
pasche ueteris/ celebracoe/ Tamq̄ dn^9
dnis/ Obsequiū imitade humilitatis
In pedū ablucoe/ Tamq̄ pat^r filijs
Edulū pportade suauitatis i sacri
institucoe/ Et tp̄ doctor discipulis
Magisteriū addiscede et retinede
veritatis in sca pdicacoe/ Et smone
glosissimo que fe^c ¶ Primo d^o ins
trauit nobis hodie xp̄s Jhs s^d Rex
subditis obligatoriū obsuadi lega
le equitate In pasche ueteris celebra
coe/ Ascedit em hodie in Jrlm Ad
celebrandū die pasche Ibiq pmo
lauit et manducauit/ uetus pascha

sm qd lex p xpm edita madabat / Sicut et alias ad celebrandu idem festu et alia ascenderat in Jrlm / Unde ascendit in Jrlm ad celebrandu istud festu Pasche s. h. Jo. ij. / Ascendit eciam ad diem festu penthecost / Sic h. Jo. v. / Et ad diem festu Cenophegie / Jo. vij. Et ad die festu Encenniorum / Jo. x. Juxta illud enim qd dr patet lege qua ipse tulerat / Ad confirmadu lege p xpm edita / voluit ascende ad celebrandu ista festa / Et eciam ad ostendendu nob suo fco qd sumus obligati ad obseruadu lege dei / Si enim ipse q erat dns et legislator illa q erant euacuanda seruare voluit quodiu habuerunt statu / Sequitur qd et nos qui sumus legi subiecti sumus obligati ad seruadu illa oia / que sp manent et manebunt sp / Sicut sunt mandata decalogi / Et precepta euang / Et hoc ondit nobis ipse suo fco hodie / qn celebrauit y molauit / et manducauit vetus pascha De quo dixit in ista Cena / Sicut h. Luc. xxij. Desiderio desideraui hoc pascha manducare vobiscu antequam paciar / De quo eciam dcm e supra satis diffuse / Xpus ergo dns faciendo istud potuit dicere illud ysa. xlviij. Ego feci / et ego feram / qsi diceret Ego feci . i. ego madaui qd istud pascha fieret / Et ego feram . i. principium pdem festu celebrabo Ut ostendam alios obligatos esse ad obseruandu lege / Ego enim su ille de quo dr Act. i. Qui cepit Jhs facere et docere / Et ad istud faciendu mouit me caritas nimia / et dileccio summa / De qua exponi pt illud Deut. xxxiij. In dextera eius ignea lex dilexit pplos / Ista enim fuerunt dicta de me / qui ob dileccom qua habui ad pplos seruaui legem ignea . i. que fuit data in monte Synai qui totus fumigabat / eo qd dns descendisset sup eu in igne / Vel ignea . i. que

no pt seruari sine igne . i. sine gra sps sci / qui est spualis ignis / scdm intencom madantis / Dilexi ergo pplos / et ideo ista lex ignea fuit in dextera mea . i. in obseruacia mea / Ondit eciam dr alibi s. in ps Dilexisti iusticiam et odisti iniquitate / Xpus ergo fco suo ondit nos esse obligatos / Ad obseruadu lege diuinam / qz ista obseruacia e de volutate dei / De qua dr Saluator Mt vij. qd qui facit volutate pris mei qui in celis e ipse intrabit in Regnum celorum / Per ista eciam obseruacia pbatur dileccio hois ad deu / Quia ut dr xpus Jo. xiiij. Si quis diligit me smonem meu seruabit / Et infra eode / Qui no diligit me smones meos no seruat / Et paulo sup dixat / Si diligitis me madata mea seruate / Qm p istam obseruacia pbabitur dileccio / Juxta illud Gregorii in omel. Probacio dileccois exhibicio e opis / Hec de pmo

Scdo dico / qd xpus in istius diei vespa / monstrauit hodie / scilicet seruus dnis obsequiu inuitade humilitatis / In pedu ablucoe / Et bn dr pedes seruus domini / Quia officiu serui e lauare pedes dni sui / Et certe dns noster se hodie habuit sicut seruus / Quia sicut dr in isto Euang. / Surgens a Cena / postquam uetus pascha concedat / uestimenta sua deposuit / misitque aqua in peluim / Et cepit lauare pedes discipulorum suorum / omniaque pedes lauit eciam Jude pditois / Qui tamen superbus et temerarius / isti sancte locacom se miscat / In quo fco humillimo / xpus doctor omis salutis / monstrauit nobis duo salutifera documenta / Primo vz. Ut pxios sustentemus / Scdo / ut nris obsequiis reficiemus / Unde ipse infra eode dixit / Si ego / magister / laui pedes vros dns et magr / Et vos debetis alter alterius lauare pedes . i. seruire et subuenire vobis mutuo /

Jn necessitatibus uris / Exemplum enim dedi vobis
ut quadmodum ego feci vobis / ita et vos
faciatis / ffecit ergo xps istud opus humili
mum / ut et nos ita faciamus .i. ut nris
pxis in suis necessitatibus subyciamus /
Sedo / Jstud opus voluit facere / antequam sa
crum altaris instituet / Et .i.a manducan
dum discipulis offerret / vt per hoc doceret
nos quod ad suspcionem tanti sacri / nos
decet preparemus / faciendo quod in nobis est
A malis abstinendo / Bona faciendo / O
rando et supplicando / ac lacrimas funde
do / Vt ipse lauet pedes nros spirituales
.i. interiores affectus / Nisi enim ipse pe
des istos nobis lauerit / non hebimus partem
te secum Sicut ipse dixit Petro / Et ideo
nos debemus sibi dicere / cum Petro /
Dne non tantum pedes meos sed eciam ma
nus et caput / Quia non solum indige
mus locione pedum .i. interiorum affecci
um / Verum eciam indigemus locione ma
nuum .i. exteriorum operum / Jndigemus eciam
locione capitis .i. intencionis / que si
omnia ista lota fuerit / aqua diuine gracie /
secure poterimus accedere / ad suspcionem
sacri / Vnde ipse xps dicit per figuram / cunctis
fidelibus id quod dixit habitacio illis an
gelis sicut habetur Gen. xviii.o Lauentur
pedes vri / et requiescatis sub arbo
re / ponamque bucellam panis .i. corpus me
um sub specie panis / Et confortetur cor vrm
/ postea transibitis / Alibi eciam dicitur in fi
gura xpi Judic. xix.o quod postquam laue
runt pedes suos recepit eos ad con
uiuium / Vere / Nullus recipit utiliter
ad istud sacramentale xpi conuiuium / nisi
prius fuit per veram graciam pedum loca
cione mundatus / Certe Jn hoc se habuit
xps ad homines in summa bonitate / Vnde
potest dicere quilibet sibi id psalmus Bonitatem
fecisti cum seruo tuo dne / Jn hoc eciam facto
ostendit hominibus summam dileccionem / Neo
enim debet dubitare / quin xps dns
tanta humilitate voluerit facere / cum
dicat hoc Ewangelium / Et cum cenam pre
aliquid maius probari possit / Sicut

enim dicit Jo. Apoc. i.o Jhs xps dilexit
nos / et lauit nos a peccatis nris in sanguine
suo / Cum ergo sanguine proprio / qui de suo sit
cum aqua manauit latere lauit nos
a peccatis nris / quod fuit summa caritas
Nullus debet dubitare / sed fuit summa
humilitas quod lauerit hominum pedes / aqua
materiali / Quod eciam fuit dileccio summa
Si enim suis indutus uestibus / et exten
tis manibus / suo sanguine lauare nos volu
it / Non fuit mirum / Si uestibus depositis
/ et flexis in terra poplitibus / lauit hodie
hominum pedes / Et ideo / Jn hoc docuit homines
mutuam dileccionem / et fraternam subieccionem /
Vt diligamus proximos sicut ipse dilexit nos /
Hoc enim ipse nobis precepit Jo. xiii.o Man
datum nouum do vobis / ut diligatis
inuicem sicut dilexi vos / Ergo iuxta xpi ex
emplum / lauemus pedes hominum .i. subue
niamus proximis in suis necessitatibus / Et
non solum subueniamus amicis / Sed eciam
inimicis / Quia eciam xps lauit pedes
Jude proditoris / Eciam iuxta documentum xpi
in hoc facto / Cum volumus accedere ad sumendum
Eucharistiam / faciamus quod in nobis est /
vt ipse a peccatis nos lauet / Dicamus sicut
id psalmus Amplius laua me dne ab in
iusticia mea / et a peccato meo munda me
/ Tercio xps dns in hac uespera misit
uit nobis tempore prandii / Edulium delec
tande suauitatis Jn sacri institucione /
Apostolus dicit expresse i.a ad Chor. xi.o quod illa
que tres Ewangeliste Matheus scilicet Marchus
et Lucas referunt de sacro altaris /
Et de conuersione panis in corpus xpi / Et vini
in sanguinem eius / verbo suo omnipotenti / fu
erunt facta in illa nocte / hoc est in principio
illius noctis / in qua dns Jhs trade
batur ad mortem / hoc est in principio noctis
sexptis Jn qua quidem institucione sa
cramenti / et oblacionem sui corporis in cibum
sub specie panis / Et sui sanguinis in potum /
sub specie vini / fecit xps dns memoriam
suorum mirabilium / De ipso enim qui facit
mirabilia solus dicit propheta in psalmo quod in
ad istud sacramentum Memoriam fecit mi
rabilium suorum misericors et miserator

no mirabilia i sacro altari

dns escam dedit timentibus se .i. sacrm
altaris in escam nutritivam aiarum / Non
quorumcumque hominum / Sed solum timentium timore
timore filiali / Quibus enim talium solum est
nutritiva esca ista / Propter quod dicit escam
dedit / spiritualiter utilem / timentibus se Illis enim
solum prodest / Et signat dicit memoriam
mirabilium suorum / Quia hoc sacrm
est memoriale perpetuum multorum mi
rabilium dei / Mirabile enim est quod virtute
aliquorum verborum / unum corpus in aliud
convertatur. Sic fit hic / Item mirabile
est quod aliqua verba sunt tantis conversionis
operativa / Quando proferuntur per aliquem hominem
puta sacerdotem / etiam peccatorem / Et
non quando proferuntur per aliquem alium hominem
quantumcumque iustum / etiam si per angelum
proferrentur / Item mirabile est quod tam
magnum corpus / scilicet est corpus xpi / contineatur
totum sub modica quantitate Sic est hic
Item mirabile est quod unum corpus contineatur
sub quantitate alterius corporis Ita quod totum sit
sub tota quantitate / Et totum etiam contineatur sub
qualibet eius parte / Ad huc / Mirabile est
quod facta conversione unius corporis in aliud / ac
cidentia primi remaneant / Et ad huc
magis mirabile quod maneant sine subiecto
Item Mirabile est quod idem corpus secundum se
totum / Etiam secundum suam totam quantitatem / sit
simul in diversis locis / Sic est hic / quod
post conversionem panis in corpus xpi / Corpus
suum est totum simul in altaribus infinitis
si possent esse infinita / Ad huc / Mi
rabile est quod quantitas sub qua continetur
aliquod corpus / frangatur et dividatur /
ita quod illud corpus in nullo tangatur / Ad
huc / mirabile est quod eundem cibum simul
homines multi comedant / Et post comes
tionem integrum perseveret / Ad huc / mi
rabile est quod diversa corpora consecrata at
tingantur in aliquod corpus / ita quod illud non
augeatur. nec fiat maius / Ad huc
Mirabile est quod cum vera / habeat saporem
panis / Et verius super habeat vim sapo

re / Ulterius / Mirabile est quod corpus mutat
spiritum / Et vegetet / et confortet / Istorum mi
rabilium et aliorum plurium / est istud sacrm
memoriale perpetuum / Ut bene dicat propheta
Memoriam fecit mirabilium suorum / Quis est ille
qui fecit istam memoriam / Certe / ille qui
dicit apoc. xxi^o. Ecce nova facio omnia
Ipse enim quando permittet ad prandium / sumpto
pascha veteri / Et quasi evacuato / istud
hic pascha novum / Signat etiam dicit Mi
sericors / et miserator dns / Quia quod ut
hic sacrm instituerit / Et seipsum in cibum
et viaticum dederit / Ex summa processit
misericordia / Et ex dilectione infinita / De qua
dicit apostolus ad Gal. ii^o. Cristus me di
lexit me / et tradidit semetipsum pro
me / Tradidit vult dicere apostolus / semet
ipsum xps dns / Non solum in pretium re
demptionis in cruce / Verum etiam in cibum et
viaticum refectionis in altari sancte ecclesie
Tradidit enim xps semetipsum in pretium
pro me redimendo / Et etiam in cibum / pro
me reficiendo / et confortando / De ista
enim dilectione loquitur idem apostolus ad Eph.
v^o. Viri diligite uxores vestras
Sic et xps dilexit ecclesiam / Et tradidit
semetipsum pro ea / Inter cetera / in quibus
viri ostendunt se diligere uxores suas /
est quod ipsas pascunt et nutriunt cibis de
licatis pro suo posse / Sic et xps in hoc
ostendit se diligere uxorem suam .i. Ecclesiam
Quia vult eam nutrire et pascere cibo
summe delicato / et optime nutritivo
Cibum enim non potuit invenire / Sic vir
tuosum et sic utilem pro Ecclesia Sic est corpus
suum sub specie panis / Et ideo de isto cibo
providit ei / usque ad finem mundi / Dilec
tio autem ista / ex qua processit ista cibi
provisio / est eadem in tribus divinis personis
Unde Jo. iii^o. dicit de deo patre / Sic deus
dilexit mundum / Ut filium suum unigeni
tum daret / Daret quidem / Non solum
in pretium / Sed etiam in cibum Istud gloriosum opus
fecit xps / in principio noctis sequentis / ex su

ma inia et caritate infinita / In q. quide
ope monuit nos suo fco / istud Sacrm
digne pape / Monuitqz suos discipulos
Et in eis oms sacerdotes Ecclesie / hoc Sa
crm alijs ministrare / dicens eis l. Bbum
Ma. xxbj. q. xiiij. Et Luc. xxij. Et
1e. ad Chor. xj. Hoc facite i mei me
moria / Vel in mea commemoratom /
Monuit etiam nos vt considerantes ista
sua dilcom / nos ipm et proximos / ex ca
ritate diligamus / Sic et ipe dilexit nos
Vn apls d. cunctis fidelib; ad Eph. v.
Ambulate in dilcoe sicut et xps dilexit
nos 2c. / Ista sufficiant p nuc de isto
altissio Sacro / Quia de ipo multa po
teris invenire diffuse tradita in Pos
tilla Ewang. et in postilla ep. Epla
ru / ac in smoib; de ipo fcis / Quarto
ministrauit nobis xps dns / in hac ves
pa seu in noctis septis principio / tamqz
doctor discipulis Magisterium addiscede /
et veritatis in sca predicatoe / et
i smoe gloriosissio que fecit / Aug. em sic lo
quutus fuit homo / Alias dem fuit de ipo
Et maxie pt hoc dici de smoe / que fec
nocte ista / Qui incipit in illa pte xiij.
Cap. Jo. Nunc clarificatus e filius hois
Et durat usqz ad xbiij. Cap. s. Hec
cu dixisset Jhs 2c. Longe ante p mul
ta tpa dixerat pphia in pso Supplicans
deo p quibus aplis Et in quib; ipos / p
quib; fideli et Catholici. Fiat mia tua
et consolet me sm eloquium tuu suo tuo /
Certe in hoc smoe eloquentissimo omniqz
veritate pleno consolatus fuit xps / in
quib; aplis quib; Catholicis / Et signat
dico / omem Catholicu / Vz. qui habet fide
catholicam / caritate formata / Et ope
rate p dilcom / Alias em no consolat s
mo iste / In signum cuius / anteqz smone
istu incepisset Jhs Judas proditor / Ac
cepta buccella / exiuerat continuo / Vn
sic dr Jo. xiij. Cu accepisset ille buc
cella / exiuit continuo / Erat at nox / Cu
g. exisset / dixit Jhs Nunc clarificatus
e filius hois 2c. / Processit g. iste
smo / ex suma mia / Vt bn dixerat pphia

Fiat mia tua / ut consolet me / In hoc em
smoe fuit maxia consolatio / tocius comus
humani / Alias em xps fecit discipulis
multos smoes / Et de multis ad salutem
necessarijs ipos docuerat / Sed in isto smoe /
que solus Johs refert / fuit qi complemen
tu tocius sue doctrine / qua docuit hoies
mit eos exiens / Et certe Ista doctrina pces
sit ex suma xpi dilcoe / Vn ipe dixit
sic / in fine smois sui / deo pri suo / de
aplis / et in ipis cunctis fidelib; / Notu
mihi feci eis / nomen tuu / scz in isto smoe
Et notu faciam / scz amplius / qn mitta
eis spm scm / ut dilectio qua dilexisti
me / in ipis sit / Et ego in ipis / Et sig
nant dixit Vt dilectio sit in ipis / Quia
xps no dat notitiam / eor que saluti
sut necia / saltem practicam / nisi illis
qui manet in sua dilcoe / Et qui sut
eius amici Vn ipe dixit aplis. Jo.
xv. Vos aut dixi amicos / Quia oia
que audiui a pre / scz saluti necia /
nota feci vob / Certe Ista notitia fu
it in hoib; ex suma dilcoe dei / Que
no e in aliquib; hoib; / Vtilit et salu
briter / nisi in illis qui ipm diligut / et
madata eius obsuant / Vn ipe dr
Jo. xiiij. Qui seruat madata mea / ille
est qui diligit me / Et diligetur a pre
meo / Et ego diliga eu / Et manifes
tabo illi meipm / Manifestabo qde
in via p vera fide / Et in pria / p ap
tam visione / In isto at smoe que
fecit Jhs / monuit hoies / platos ecclie
papue / Credenda confiteri / Et alijs expli
care / Quia ut dr Mt. v. Qui fecit
et docuit / hic magnus vocabitur in regno
celor / Ergo / scdm qd dr nobis Jac. ij.
Si loquimini / et sic facite / Sicut debe
mus loqui / ut xps docuit nos / ipam
qz doctrina confirmare / opibus / Ne sim
s. Pharisei De quib; ipe dr Mt. xxiij.
Dicunt et no faciunt / Ad Bbu g. xpi
pus propositu s. Scitis quid fecerim
vobis / Potest ipe respondere sic di
cendo Hec feci in huius diei vespera
dilige / Ibi em e dilexit / In scdo aut de facie / qz ibi e quid fece
rim / sicud e de utroqz supius concordatu

d' fe' d. n. sicut x' t.
se nosse

Patet qz de duob;
Bbis pus propositis
pnt duo smones
fieri p die Cene / Ista
qz in 2o. concordet de

vȝ Pascha vetus celebraui / Pedes hom
cuiusdam / Pascha nouum .i. sacrm̄ insti
tui / Et cū alijs manducaui / Sermonem p
glosū pdicaui / Et in istis quatuor omē
vite pfcōm deuiaui / In p̄mo em̄
ondit / q̄ debem⁹ pcepta et ꝯsilia ob
suare / In scd̄o q̄ debem⁹ pximos suste
tare / et recreare / sicut nra inferiora mū
dare / In t̄cio q̄ debem⁹ sacra peyre
et plati debet alijs ea ministrare / In q̄rto
q̄ debem⁹ meditari saluti nr̄a / Et
ea p doctrinā alijs explicare / Hec em̄
optet nos face / Et p ista oīa xpm
sume dilige / Ipe em̄ prior dilexit nos
sicud i.a Jo. vo. Et in tātū dilex nos
q̄ p ipm debem⁹ oms hostes vince
et adūsa oīa supare / sic dicebat
aplus ad Rom. viij.o In oībȝ hijs sup
mundi adūsitatibȝ supam⁹ .i. per
paciam supiores existim⁹ / p eū qui
dilexit nos / Certe / Ista dilectio / qua
debem⁹ illū dilige qui tm̄ dilexit
nos / debet eē fortis sicud mors / Juxta
i.a Can. viij.o fortis ē ut mors dilco /
sic em̄ mors / aiam a carne sepat
sic ista dilco debet omem hoiem
ab omī amore carnis et mundi abs
trahe / Et p ipam totū mundū despi
ce Juxta i.a Can. viij.o / Si dederit ho
p dilcoe omem sbam dom⁹ sue / q̄n
nichil despiciet eam / Quod si fiet p
aliquē / nō dubiū qui veiat / ad p⁹
dilcois ꝯplementū / Quod erit i pria
celesti Quod nobis ecc.

Smo p'm⁹ in pasceue

**Baiulans sibi crucem exiuit i
illum qui dr caluarie locus /
ubi crucifixerūt eum :- Jo xix.o
Inclinato capite tradidit spiritū**
Ubi sup. / Passiom saluatois nostri
Juxta sacratissimi Jo. de dilca xpi dis
cipli / assistētis ꝯtinue cū Jhū / cū matre
virgine Ewangl. qd scbit Jo. xix.o Et
incip. Egressus ē Jhs cū discipl. suis
etc. Hodierna die flebilit recolit eccia
Nam et tali ꝯtigit die / Legit aut eccia
anteq̄ passiom recitet / duas lcoes de ue
teri testamento / Quaꝝ vna sumit de p
phecia Ozee / Et scbit Ozee vj.o Et in
cipit In tribulacoe sua mane ꝯsurget
ad me / Scda sumit de Penthatheuco
Moysi Et scbit Exo. xij.o Et incipit
Dixit dns ad Moysen et Aaron In
tra Egypti mensis i.e pncipiū mensiū
etc. Legit aut duas / ad innuendū q̄ xps
fuit passus p salute dupl.ıs ppli / vȝ.
Judayci et gentilis / Et p salute dupl.ıs
ptis hois .s. aīe et cor.is / Et eciā ad innu
endū / q̄ pa.o xpi / fuit psignata a lege
et a pphis pnūciata / Ordiat at sic
istas lcoes Rom. eccia q̄ prius lex fuit
ante pphas / Postius tn̄ ac breuius
ad passiom legit hodie lcōm de lege
supta Cui⁹ rō pt eē / Quia in toto
canoe ueteris testamenti / nō ē aliq̄ figura
q̄ clarius expom possit de passoe xpi
q̄ sit illa / que ē de agno paschali
Que resĉ lcco hodierna de lege sup
ta / Quod patet maxie ex hoc / Quia
Jhēs in hystoria passois xpi qua p⁹e
resĉ et que hodie legit adducat q̄dda
verbū scptū de agno paschali i lcoe
pdca / Et applicādo ipm ad xpm. vȝ.
i.d Os nō ꝯminuetis ex eo / Ad pdi
cāndū aliqualit hodie de pa.oe saluatoris
supsi duo vba de lcoe Ewangel. q
hodie recitat / Quoꝝ p̄mū euidet
describit xpo dno illata ꝯtuelia p⁹ꝯ
crucifixione / Scdm vo euidet descbit
xpi morte et expiracom / Circa p̄m
.s. Baiulās sibi crucem / exiuit i eū qui
dicit caluarie locus vbi crucifixerūt
eū / Sciendū q̄ ibi tangunt tria / eui
dent exprimencia xpi passiom / Quoꝝ
p̄mū fuit sume ꝯfusiois / Scdm sū
me derisionis / Et t̄cū sume afflic
tōis / Xpus em̄ voluit ꝯfudi / Vt nos
exaltaremur / Voluit derici / Vt nos re
uocaremur / Voluit affligi / Vt nos co

Smo p'm⁹ i pasceue

solacium. Sua afusio fuit depssima, nre
supbie. Sua deiectio fuit excussima, nre
desidie. Et sua afflictio fuit repssima,
nre lascivie. Summa xpi afusio notat
hic in crucis baiulacoe, Cu dt Johes de
ypocundo, qd ipe in ppa psona baiulau
crucem, in qua debebat suspendi. Baiulas
inqd .i. portas crucem sibi .i. p suo corpe
in ipa suspendendo. Istius baiulacois
figura pcessit in ysaach, de quo dr Gen.
.xxij. qd ipemet portabat ligna sup
que volebat eu pat suus ymolare,
Sed puidente deo ipe mansit illesus, et
p ipo fuit aries sup illa ligna ymolat
Sic et xps dns baiulauit hodie ligm crucis
sup quo, diuinitate sua manente illesa
aries .i. homo ille, que p nra salute
vbu eternu assupserat, fuit ymolatus.
Grande spctaclm dt Aug. Sed si spectet
impietas, grande ludibriu. Si autem
pietas grande misteriu. Videt ipietas
Rege p virga regni, lignu portare
sui supplicij. Videt pietas Rege ba
iulante lignu, ad semetipm figendu
Quod tamen fixurus erat in frontibs
Regu. Spernendu qdem oclis impiorum
in quo erant glorificatura corda scorum.
Hec Aug. Sicut Jo. Et sic victores
ait Crys. alij balltheu, alij mitra. Ita
et ipe xps portauit in humeris victo
rie signu. Patet g qd ista baiulaco
fuit xpo summa afusio. Sed ipe pro
nra salute, totalit eam atempsit. Iux
illud qd dt aptls ad heb. xij. Qz ppo sibi
gaudio sustinuit cruce, omi afusioe co
tempta. Voluit aut ut dicitur e xps afu
di. Vt nra supbia deprimeretur. Et ad por
tadu crucem pnie, animaretur, ac p hoc
tandem exaltaretur. Saluator eni dicit
Luc. xiiij. Qui no baiulat crucem sua
Cruce vult dre pnie, et venit post me
no pt ee meus discipls. Baiulemus g
crucem pnie post Jhm, voluntarie, et cu
spuali leticia, et no in angaria. Sicut
portauit crucem post Jhm ille Symon
Syrenensis De quo loqr Mt. xxvij. Et
Marchus. xv. Et Luc. xxiij. Xpi vero
deiectio notatur in xpi expulsione, supp
de Ciuitate Regali, cu additur. Qz exiuit
in eu qui dr Caluarie locus. Grande
est hic spectaculm, Paru ante, vocitus
fuerat p multos de Judeis Rex Israel.
qn intrauit scil. Rex ciuitatem Regiam,
s. Jrlm cu magna pcessione. Sed mo
fuit eiectus de Ciuitate Regia, no cu
frondibs arborum, Sed cu fustibs et lignis
et facis. No cu laudibs hoim, Sed cu
ludibrijs et iniurijs. Non sedens i asi
no, Sed peditans et crucem baiulans
Exiuit g sua Ciuitate ppam hodie, cu
grandi vitupio, qui ipam ante paulo
intrauerat, cu solepni gaudio. Exiuit
g scil. eiectus, et a ciuibs deiectus. Pau
lo ante dixerat Ewangelista, qd exiuit Jhs
portans spinea corona, et purpurium
uestimentu, Et dixit Judeis pylatus,
Ecce homo, qi diceret ut ait Aug. Si
Regi inuidetis, saltem parcite hoi, que
deiectu videtis, flagellatus enim e, spi
nis coronatus, Ludibriosa ueste amic
tus e, amultis iniurijs illusus e, alapis
cesus e. Ergo cu fuerit ei ignominia
feruescat viri inuidia. Sed crte, no
refriguit, Sed pocius inualuit, Na
statim clamauerunt, Crucifige, Cru
cifige eu. Credo qd scil. tunc exiuit por
tans spinea corona. Ita est ex nunc
exiuit, cu eade corona, Addito tamen
ligno crucis, sup humeros eius. Vn dr
hic Baiulans sibi crucem exiuit, Ex
iuit quidem, Non clarus imperio,
Sed plenus opprobrio, dt Aug. Et exiuit
in locu Caluarie. Dicunt aliqui Re
fert Crys. qd in loco illo fuit sepultus
Adam, Et quia ad hoc apparebat ibi eius
caluaria, Ideo locus ille fuit dictus
Caluarie. Sed istud improbat Aug. Et
bn Quia scil. dr Josue xiiij. in fine
Adam fuit sepultus in Ebron cu Eua
Ibi est sepultus e Habraa cu Sara,
Et ysaach cu Rebecka Et Jacob cu
Lya, Propt qd fuit vocata Ebron

Cariatharbe .i. Ciuitas quatuor suppl
principum / Non ergo pro Caluaria dicta
fuit sic vocatus locus ille / Sed quoniam ibi
interficiebantur illi qui erant morte plec
tendi / Quorum Caluarie ibi apparebant /
fuit ergo multum deiectus dominus / Cum quia
de sua Ciuitate eiectus / Tum etiam / Quia ad
locum dampnatorum pro suis reatibus / fuit
deductus / Cruci affigendus / Per ipsum
ipse voluit deici / Vt nostra desidia excu
teretur / Et tandem ad Ciuitatem supernam reuo
caremur / Ergo / Quia exiuit ipse / Exea
mus et nos cum eo / Vnde apostolus ad hebreos
ultimo. Ihesus inquit / ut sanctificaret per suum
sanguinem / extra portam supra Ciuitatem / passus
est / Exeamus ergo ad eum .i. ad eius similitudinem
/ extra castra .i. extra carnis voluptates / Et
mundi vanitates / portantes improperium
eius .i. per penam stigmata sue crucis
Christi non summa afflictio / notatur in corporali
crucifixione / Cum addit Crucifixerunt eum
Summa fuit ista afflictio / Quia corpus
eius tenerum / et delicatissimum / fuit clauis
acutissimis perforatum / et cruci affixum
Quamuis enim Ewangeliste passionem domini refe
rentes non faciant mencionem de clauis /
Tamen constat quod pedes eius et manus / cum
clauis cruci affixerunt / Probatur mani
feste per hoc quod dixit Thomas / Sicut Refert
Johannes Jo. xx°. Nisi inquit videro in ma
nibus eius fixuram clauorum etc. Non cre
dam supra christum a mortuis surrexisse / Et
pedibus etiam quod eidem dixit christus / Infer
digitum tuum huc / Et inde manus meas
supra claui perforatas / Et pedes etiam / Vnde
dicitur Luce ultimo quod christus apparens eis / post
resurreccionem ondit eis manus et latus / dixit
quod eis Videte manus meas et pedes
meos / quia egoipse sum / supra qui clauis sum
perforatus / Hoc etiam patet per illud quod dicitur Apoc.
.i°. quod in iudicio videbunt christum / etiam qui
eum pupungerunt / Voluit autem christus af
figi / Vt nostra lascivia reprimeretur. Et cum
ipso in patria consolaremur / Crucifigi etiam
voluit / Vt nos crucifigeremus Quod quidem
faciunt illi qui sunt eius / Quia ut dicit
apostolus ad Gal. v°. Qui autem sunt christi car

nem suam crucifixerunt / cum vicijs et concupiscen
cijs Dicit ergo Baiulans sibi crucem et cetera
Circa primum sciendum quod et si christo domino / fuit
summa confusio / ista baiulacio crucis secundum
extimacionem infidelium / fuit tamen ei
summus honor / Summaque gloria / secundum fidelium opi
nionem / Quam ipse baiulauit crucem / sicut uere
fideles credunt / loco uexilli / distinctiuum
aduersancium / Connexiuum conmilitancium / Ora
tiuum preliancium / Et ostensiuum triumphancium
Distinguit enim crux ab infidelibus / christi
ane milicie Castra / Vnde dicit apostolus i°. ad
Chorinthios 1°. Nos predicamus christum crucifixum
Iudeis quidem scandalum / gentibus autem stul
ticiam / Ipsis autem vocatis .i. electis / dei virtutem
et dei sapienciam / Igitur crux christi distinguit.
ab infidelibus / Castra christiane milicie /
Quam quidem infidelium estimat crucem stul
ticiam / Quibusdam autem est magnum scan
dalum / Sed fidelibus Crux ipsa est dei virtus
et sapiencia / Dico secundo quod ipsa Crux Con
nectit membra Ecclesie inter se / Et cum capite
christo / Propter quod dicit apostolus ad Gal. ij°. christo
inquit crucifixus sum cruci / Viuo ego / iam non
ego / viuit in me christus / Dicit enim christus cru
cifixus per ipsam crucem / connectit membra
Ecclesie cum seipso / quod illi qui viuunt per graciam
iam non viuunt / Quia scilicet ex se non viuunt
Sed viuit in eis christus / cuius vita viuunt
Qua quidem vita nullatenus viuunt / nisi
fuit inter se connexi / caritate / quam ipsis me
ruit crucifixio christi / De ipsa etiam connexione
exponi potest illud quod dicit idem apostolus ad Col. 1°.
Scilicet quod deus pater pacificat per sanguinem
crucis christi / omnia / Siue que in celis / siue que
in terris sunt / Tercio dico quod Crux christi
Indicat Bella penitencie / christus enim interfecit
inimicicias per crucem / Sicut dicit apostolus ad
Eph. ij°. Interfecit dico inimicicias .i.
demones hominum inimicos / Vel Inimi
cicias que erant inter homines et deum / Propter
quod et ipsa Crux christi hortatur nos / Vt
exemplo christi / per crucem penitencie / preliemur cum
hostibus / Sic vincit quod vincamus eos
Quibus deuictis / habeamus plenam pacem

Saluator em Mt. x°. d. q qui no accipit
Cruce sua sup pme / no est me dign9 /
Et Mt. xvj°. Si quis vult pt9 me venire
Abneget semetipm / et tollat crucem su
am / et sequat me. Jn Ewang° no sm
Luc. / exponit. Saluator / quato tpe
tollenda e crux p me / Quia cottidie
s. hr Luc. ix°. Si q̃s vult venire
pt9 me / tollat crucem sua cottidie 2c. /
Propt qd dicebat Aplus i. ad Chor. ij°.
Nichil me iudicaui me scire int vos
nisi xpm Jhm / Et hunc crucifixu / Dico
ergo quarto q crux xpi / ondit signa
victorie / Per ipam em triumphauit x.
Et nos ipius vutc possum9 si volum9 /
de hostib triumphare / Propt qd d. Ap9
ad Gal. vj°. Michi absit gl'ari / nisi in
cruce dni mri Jhu xpi / p que michi mu
dus crucifix9 est / et ego mudo .i. p que
triumpho de mudo / Jta q ipm in nullo
teneo / nc ipe me in aliquo tenet / Be
nedcta g e Crux Jhu xpi p qua vin
cunt oms hostes / Sic em dyab9 p lig[m]
hoiem .i. huanu gen9 vicerat / et mor
te induxerat / Jta xps p lignu sue crucis
eu solu vicit dyam / Verũ eciam et fideles
vutc ipius p ipam crucem vincunt ipm
Saluatẽ em huani gnis / xps in ligno
crucis / Vt vn mors oriebat / inde vita re
surgeret / Sic Eccla Cantat / Cris eciam d. / q
salus om in pa°ne xpi posita est / Et
michi e p qd magis debeam9 deo gras
age / q p ipius pa°ne / Quidq Adam
p lignu pdidit xps in cruce inuenit / d.
Aug9 Sic ad hoc sm eu / Adduca pmt
Allegorice multa misteria veteris testa.
De diluuio inq aquar / huanu gen9 /
Archa lignea liberauit / Moyses etiam
virga lignea mare diuisit / Pharaone
subuertit / Et pplm dei redemit / Jdem
eciam Moyses / lignu in aqua misit / Et a
maritudine in dulcedine comutauit
Virga eciam lignea / de petra spuali / sa
lutaris vnda pfert / Et ut Amalech vi
cit / cruce virgam lignea / expansis ma
nib / Moyses extendit / Et lex dei / Arche
lignee credit / Vt p ista / q̃i p quosda
gradus / ad lignu crucis veniat / Baiule9

g°. crucem pt9 Jhm / no quide in angaria
Sic Symo ut dcm fuit sup / Per que
ut ait Gg. designat / abstinentes et vo
grantes / qui p abstinencia / q̃i p quada
Cruce / Corp9 afficiunt / Sed fructu abs
tinencie intici9 no requirunt / Tales em
p Cruce no moriunt pcco nec mudo
Sic nc ille Symon ipius crucem porta
uerit Jn ipa tamen mortu9 no fuit /
Quia tales / etsi carne afficiunt / tamen
p desideriu glie / mudo viuunt / Por
tem9 g°. crucem pt9 Jhm / Et moriam. ei
pcco in ipa / Xpus em in cruce qua por
tauit / fuit mortu9 / Juxt i°. Ad Philip
ij°. Humiliauit semetipm / factus obediens
usq ad morte crucis / Sequit / Propt
qd deus exaltauit illu 2c. Sic deus
exaltabit nos in glia / si pcco om in
cruce pnie moriam. // O de ista cruce Jhu
quot et q̃ta erent dicenda / si facultas
eet dicendi / De ipa em d. Cris. sup
Jo. q insim portas aperuit / Celorum Ja
nuas expandit / Jngressum padysi re
nouauit / Dyaboli neruos abscidit /
Orbem terrar saluauit / Errore abegit
Veritate reduxit / Terra / celu fecit /
Hoies angelos fec. / Propt hac deo
nos no sut trtles / Sed gtemptibiles /
Neq mors dicenda e mors / s sopn9
// Circa scdm sciendu / q et si i. exit9
xpi de Jrlm Ciuitate Regia / fuit ei
summa derisio / fuit tamen nobis me
ritorie / reuocatio et deductio / ad Ciui
tate celeste / Jste em exit9 / fuit mei
meritorie / in introitu9 in celo / Xpus
eni exiuit hodie Cruce baiulas / Vt de
bellaret hostilitate / De quo exponit
i. Apoc. vj°. Exiuit / dr ibi de xpo / vin
cens vt vinceret / Vinceres quide mor
te / vt vinceret hoste / Exiuit eciam Vt li
beraret captiuitate / Post morte em
crucis / descendit ipe sm aiam i infima
ad liberandu vinctos / quor ipe fuit
dux / suis ducatu pbens / Vt exponat
q9 ad hoc de Jrlm allegorice / qd fuit
dcm ad litam de Bethleem Mt. ij°. /
Ex te exiet Dux / qui regat pplm me
um Jsrt. Xpo em duxerat de9 pater-

ic. quod scribit ys. xlix. Dedi te i fedus
ppli / vt dicas hijs qui vincti sut exite /
Exiuit ergo / vt ofutaret iniquitate / Vn
ipse hodie exire voluit de medio Ciui
tatis inique / Ciuitatis inique / vt nos
exiremus de statu pcti / Nobis em dr
ysa. lij°. Recedite recedite / exite in
de / scz de statu pcti / pollutu nolite
tangere / Ipse em in figuram huius fuit
exiens de finibz Tiri / et Sydonis / p
que sig. status pcti / De quo h. oz.
Exiuit ergo / Vt exemplaret operandi
strenuitate / Marc. em iiij°. dr de ipo.
p exiuit seians ad seiandu / Re uera
hodierna die / exiuit spualr ad seiandu
Non solu seiatis vba verbo ergo / et exe
pla / Vnde fuit dem supius / q i. suus
exitus / fuit nre desidie excussiuus /
Debemus em nos explo ipius exire /
Ad seiandu i. ad operandu / ac pducen
du / bonorum operum fructus / Scriptu em e
in ps de hoie iusto / Exibit homo ad
opus suu. i. ad operacom sua / usqz ad
vesperam / Ergo / exeamus nos armati
virtutibz / vt hostes debellemus / De
corati ergo sacris explis / et smonibz / vt
captiuos captiuitate pcti liberemus
Vt sic nos et alij pcta deseramus / et bo
na opa faciamus / Vt tande cu ipse xpus
subito veniet ad iudicandu / De ipo
em dr Mt. xxiiij° q sc. fulgur exit
ab oriente / et paret in occidente
Ita erit aduentus filij hois / Cu eciam
media nocte. i. nullo sciente / aut spe
rante / clamor fiet scz angelorum / Ecce
sponsus venit / exite obuiam ei Mt. xxv.
Nos ipm securi videamus in iudi
cie y Et cu ipo intremus ad nup
tias celi Circa tciu sciendu / q
ia. xpi Crucifixio / de qua hic dr Vbi
crucifixerunt eu / Et si fuit dno Ihu xo.
summa afflictio / fuit tame huano ge
neri / summa osolacio / ut e dem Istam
crucifixione / tm ipam psciens / et ipaz
voluntarie suscipiens / xpus sepe pdixe
rat suis discipulis Sic dicit Mathi.
Mt. c. xxvj°. Et ergo Antea. xx°. Et Marc.

viij°. Et ergo Luc. xxij°. Loquendo aut mo
ralit / ut ex eo qd sctm fuit circa xpm
aliqd p nobis utile sumamus / Sciendu
q xpus fuit crucifixus Erecto corpe /
Demisso capite / Extensis manibz / Et
iunctis pedibz / Coniunctis dico pedibz
Si tm fuerint tres claui / Sic coit tra
ditur / Quidam em dnt q fuit quatuor / Que
quidem stata deci / designat quatuor que
debet ee in nra spuali crucifixione / Cor
pus em erecto / Designat ocplacom
supnorum / Capitis demissio / Designat
obediciam / Et obseruaciam peceptorum / Ma
nuu at extensio / designat erogacom
bnficiorum / Sed pedu iunctio / designat
dilcom pxiorum / Ista quatuor sut in illis
qui sut cu xpo spualr crucifixi / Cu quorum
quibz crucifigunt duo latrones / Sic et cu
xpo sunt crucifixi / Qui latrones loquendo
moralit / sut caro / et mundus / Qui bo
na furtiue spm nrm spoliare / Et ideo
sut crucifigendo / Caro aut / est latro dext
Cuius crux e Rigor discipline / Cuius que
tuor brachia quatuor sut Vigilia / ab
stinencia / Aspitas vestiu / Et modestia
Vborum / Mundus aut e latro sinister /
Cuius crux e paupertas spus / Huius aute
crucis quatuor brachia sut Contemptus
glorie / pecunie / potencie / Et parentele / Si sut
hij duo latrones crucifigant / Certe in me
dio ipsorum crucifiget nr spus / Cuius crux e
feruor deuocionis / Istius at crucis quatuor
brachia sut / Spes / Timor / Amor / Et
dolor / Spes sursu / Timor deorsum
Amor a dextris / Et dolor a sinistris /
Bona utiqz e ista xpi crucifixio spualis
Cuius quidem crucifixionis / exemplar fuit cor
poralis crucifixio xpi / in medio latronu sit
cu eo crucifixorum / Sed pro dolor / multi sut
qui no curant / nec de exemplari / nec de exe
plato / vz. Nec de crucifixione xpi corpali
nec de sua spuali / De quibz dr aplus ad
philip. iij°. q sut inimici crucis xpi / Quo
ru deus venter est / et gloria in ofusione
qui terrena sapiunt / Sed no sic sit de
nobis kmi / vz crucifigamus sic in nobis ve
terem hoiem / Vt destruatur in nobis corpus

pcti .i. multitudo peccatorum / Ut ultra non seruia
mus peccato / Quod si fecerimus simul viuemus cum
xpo / Sic hec innuit apostolus ad Rom. vi.
Quam nobis vitam ipse xps qui pro nobis crucifix
presta(r)e dignetur Amen etc.

It sermo .ii. i(n) pascheue

Sequitur secundum verbum salutis Incli
nato capite tradidit spiritum
Jo. xix. Quod quidem verbum euidenter ex
primit xpi mortem et expiracionem / Post
quam enim xps in cruce pendens pro suis cru
cifixoribus orauit / spiritumque suum patri com
dauit / Matrem eciam suam / dilecto discipulo
ac ipsum matri commisit / Postquam eciam
desiderium suum / de salute humana siti
bundo expressit / omnibus que perfectis / Prop
ter que a patre suo in mundum missus
fuit / Propterea quod dixit Consummatum
est Inclinato capite tradidit spiritum /
In quibus quidem verbis / nos commemora
tes suam mortem / istaque verba audientes
possumus euidenter attendere / et inspicere
tria signa / videlicet Signum specialis ca
ritatis / Signum eciam virtualis potestatis
Signum mediorum corporalis veritatis /
Ex primo habemus cur debemus xpm di
ligere / Ex secundo cur debemus ipsum me
tuere / Ex tercio cur debemus in ipsum con
fidere Signum autem specialis caritatis
xpi possumus attendere in capitis inclina
cione Inclinato inquit capite / Xpus
enim moriens / inclinauit caput /
ostendens hominibus caritatem suam / pro qua
pro eis voluit mori / Inclinauit deo
caput ad homines / quasi volens eos oscu
lari / Verum ergo fuit verbum illius Esdre
quod scribitur .i. Esdre .ix. Non dereliquit
nos deus noster / Sed inclinauit su
per nos misericordiam suam / Vere super inclina
uit deus noster super homines suam misericordiam / Non
dereliquit homines / quamuis ipsum grauiter of
fenderunt / Sed quam maxime tunc inclina
uit super nos suam misericordiam / quando pro
nobis moriens / inclinato capite tra
didit spiritum Signum autem virtualis
potestatis xpi / possumus attendere / In spiritus
sui tradicione cum addit / tradidit

spiritum quando voluit / Istud verbum conuenit cum illo
verbo xpi / quod Johannes refert Jo. x. Pota
tem inquit habeo / ponendi animam meam
Et iterum sumendi eam / Certe / Ista ver
ba .s. cum dicitur de xpo / quod tradidit spiritum /
quando voluit / Et cum ipse dixit Potestatem
habeo etc. Manifestissime innuunt
quod ipse / non solum erat verus homo / Sed
eciam verus deus / Non enim purus homo
potest spiritum suum tradere / quando vult / Et recipere
quando vult / Nec potest animam suam a se / cum
vult diuidere / Et iterum ipsam recipere /
Ista enim non sunt / nisi virtutis infinite
Xpus in hoc ostendit manifeste / quod erat
verus deus / Quia quando voluit / animam suam
separauit a corpore moriendo / Et quando
voluit / ipsam resumpsit resurgendo / Ma
theus ad locum huius quod dicit Johannes tradi
dit / dicit quod voce magna emisit spiritum
Mt. xxvii. Et Marcus eciam dicit / quod voce
magna exspirauit Mr. xv. Lucas
eciam dicit Luc. xxiii. quod Jhesus voce magna
clamans ait Pater in manus tuas etc.
Et hec dicens exspirauit / Certe sicud
istud quod hic dicitur tradidit ostendit ma
nifeste / quod xps erat verus deus / Sic
et illud quod alii Ewangeliste dicunt / quod voce
clamans emisit spiritum / vel exspirauit
ostendit hoc idem / Puri enim homines / cum
moriuntur / vix vocem tenuem emittere possunt /
Unde Centurio qui astabat videns
quod Jhesus sic clamans exspirasset / dixit
Vere filius dei erat iste / Unde clamans
voluit tradere spiritum / ut ostenderet se verum
deum / Tradidit enim quando voluit / Potuit
enim ipse rogare patrem suum / qui misisset
ei .xii. legiones angelorum / ne traderetur
Judeis / Sic ipse dicit Jo. xix. Unde
quod fuit traditus Judeis / Et quod ipse
tradidit spiritum / totum fuit in sua potestate /
Secundum Ulanum vero voce magna
clamauit / dolens / non se portare peccata
hominum omnium / propter ipsorum ingratitudinem
et peruersitatem / Tradens eciam patri suo spiritum
ostendit secundum Theophilum quod anime sanctorum

deueniut ad manu dei/ Nec deinceps
claudent in infno/ diabus impior/ ad
loca penar deductis Signu at corpa
lis veritatis/ possum⁹ attende/ in spus
noiatoe/ Cu subdit spm/ Si em xps tra
didit spm/ Ergo hebat spm/ Ergo et cor⁹
ver. Quod a spu ipm informate vita
hebat/ et quo ab eo sepato/ vere mor-
tuu remasit/ Non enim loqr hic/ ewa
gelista de illo spu/ qui e deus/ Quia il
lu no tradidit xps/ Quia nuqa fuit
nc ab eius aia/ nc est a corpe sepatus
Nec est loquit de statu/ qui aliqn dicit sps
Nec est de spu qui cirt p huanu cor⁹/
qui e quodda cor⁹ subtilissim/ pt dt. ille
acte de diuina sps et aie/ qr ille sps/ que
xps moriens tradidit/ post morte ip⁹
pmasit/ alias ipius tradicio nlla fu
isset/ Sed status hois/ et alii sps/ qui dnr
corpa subtilissima/ no remanet post
morte hoim/ s3 totalit desinut esse/
Loquit g° de spu ronali qui vnit hua
no corpi/ s3 forma/ Et sa. cu cor̃. vni
p se s. hoiem/ Et qui p morte sepat
a cor. et manet incorpalis/ pt carls
corrupcom/ Tale g° spm tradidit xps
Ex quo seqr quod ipe hebat veru
cor⁹ huanu Scdm em Greg. x°. Mor
Idem e hic sps q aia ronalis/ De tli
spu loqr ppha in ps dus deus/ Spm
rectu innoua in visceribz meis/ Dic
g° Ewangta de xpo dno Inclinato ca
pite tradidit spm — Circa pmu
vbi ondit nobis/ de xpo dno/ Signu
visceralis caritatis/ In capitis inclina
coe Cu pmittit Inclinato capite
Sciendu q multu inclinauit se dei
filius/ ad huani gnis gsolacom/ In
qua quide inclinacoe/ ondit sui ad ho
mies pfusissima dilcom/ Legim⁹ em
q ipe ex suma caritate/ Inclinauit ce
los ad assupsione huanitatis/ Aiam
ad libacom captiuitatis Caput/ ad
ostensione libalitatis/ Aure/ ad ex
auditom hulitatis/ Dico q inclina
uit celos .i. sua celsitudine/ ad assup

sione huanitatis/ Hoc em ppha in ps
petiuat/ dne/ Dne inclina celos tuos
et descende/ Quod est dixit fuisse ad
implendu/ loqns de pterito tp de futo
ac dicens de ipo Inclinauit celos celos
et descendit/ Descendit utiqz/ Quia ut
dt. aplus ad philip. ii°. de ipo Cu in for
dei eet/ Exinaniuit semetipm/ form
sui accipiens/ et habitu inuentus ut ho/
Inclinauit est sua aiam/ ad libacone
captiuitatis/ Statim em cu sua sctissia
aia fuit a corpe sepata/ inclinauit se/
Quia descendit ad infnu/ vt scor aias
ibi detentas libaret/ Quod fuit ondu
in figa Jo. viii°. vbi dr/ q Judei ad
duxerunt ad Ihm mulierem dephensa
in adulterio/ Ipe aut ex suma mia/
inclinauit semetipm scribens in tra/
Ex qua quide inclinacoe/ et scipture
placione/ fuit mulier libata/ Sic dico
q na huana/ dephensa in adulterio/ que
in pmis pntibz dimittens sposu leym
s. deu/ adhesit lenoni .i. dyabolo/ fuit
sepe p demones accusata/ Sed xpus
ex suma mia/ Inclinauit se scdm aiaz
Quia descendit ad inferos/ Captiuosqz
libans/ nam ipam adultam/ libauit
in ipis/ Dico est adhuc/ q inclinauit
caput/ ad ostensione libalitatis/ Ho
mo em libalis/ qn inclinat caput/ ex
spectantibz ab ipo aliqua bona/ sua oste
dit libalitate/ Quia no solu verbo/
s3 est capitis signo/ gcedit que petut
Et de hoc exponit libu ppo⁹ scilicet
q Jhesus Inclinato capite tradidit
spm/ Multu fuit xps in cruce libea
lis/ qui no tm tradidit pri spm/ Veru
est et multa alia/ multis aliis/ qn in
testamento deliqt/ Unde Ambro⁹ sr
Luc. Actor pietatis in cruce pendens/
testamentu condens/ officia pietatis di
uidens/ psecucom aplis/ pace discaplis
Corp⁹ Judeis/ pri spm/ Virgini pare
nimphu/ Latroni padysu/ Peccoribus
infnu/ Cruce penitentibz deliquit//

Ultimo dico q͞ inclinauit aure ad ex
audicom̄ humilitatis / Xp̄s em̄ humilie
supplicis / dicat 1ᵒ verbū ps̄ Inclina
dn̄e aure tua / et exaudi me / q̄m in
ops et paup̄ sū ego / Et s̄ᵒ postulat /
sit dt̄ se inuenisse dicēs alibi in ps̄ /
Dilexi q̄m exaudiet dn̄s voce oro͞is
mee / Quia inclinauit aurē sua michi
Sic g͞ xp̄s dn̄s inclinauit ex sua mi
sericordia / Nec tam̄ p̄ ista inclinacom̄
fuit ipe ꝓpinq̄ ruine seu casui / Sic
estimauerut Iudei / qui irruerut in
ipm̄ hoiem / tanq̄ͧ in pariete inclinatū
Et casui ꝓpinquū / Propt̄ qd̄ increpa
ebat se vnum̄ si / Sic dt̄ eis p̄pha in ps̄
Quousq; irruitis in hoiem .s. xp̄m
Interficiatis vniu͛si vos / Irruitis dico
tanq̄ͧ parieti inclinato / et ruine ꝓpinquo
No est ita s̄ᵈ vos estimatis / No enim
p̄ sua inclinacom̄ fuit xp̄s ꝓpinquus
casui / Sed pocius a p̄re meruit exal
tari / Quia g͞ xp̄s inclinauit se / ad
nos / Et nos inclinem̄ ad ipm̄ Et maxi͞e
isto t͞pe g͞re / in quo ipe se maxie incli
nauit / De quo͡ʒ cl͞o dr̄ ys̄ xvijᵒ /
In die illa .i. in t͞pe g͞re inclinabitur
hō s͞p iustus / ad fctore suū .i. ad xp̄m
Et oculi ei͛ s͞p intales sem̄ Isrt̄ .i.
xp̄m respiciet / Inclinabit dt̄ corde /
ad obediendū ei / et implendū sua p̄
cepta Iuxͣ͞ 1ᵈ qd̄ dt̄ vir iustus deo in
ps̄ Inclinaui cor meū ad faciēdas
iustificacōs tuas in et͞nu / p̄ retribu
cione / Propt̄ quas dt̄ nob xp̄s alibi
in ps̄ / Attendite p͞pl͞e meus lege me
am inclinate aure v͞ram / in verba
oris mei / Ve ua / Illi qui no inclinat
cor suū nūc / nec aure sua ad obedie͞
dū xp̄o / Et implendū sua madata / in
fine puenient ab ipo / Et qui nūc tenēt
manū sua in alto / no ꝑcuciēs eos ꝑm
iusticiam / Tūc inclinabit manū sua
Applicādo ipam ad eoꝝ ꝯsupsionem
Nec inuenient ꝯtra ipam aliqd̄ auxi͛m
Sic mo credūt se iuuare / p̄ demōes
ꝯtra ipm̄ / Unde dt̄ p̄pha ysa͞ xxxjᵒ
Inclinabit dn̄s manū sua s͞p ad pu
mendū impios / Et corruet auxiliū /

Quia nullum inuenient / s̄ᵈ no estimat
se inuenire / Et cadet s͞p impius / cui p̄s
tatur auxiliū / s͞p modo a demonibꝫ
ꝯimilꝫ oms tam hoies reprobi q̄ͣ de
moēs ꝯsuent / Inclinabit em̄ tūc / s̄ᵒ
in ps̄ dr̄ / Ex hoc in hoc .s. ex calice mīe
in calicē iusticie / Et seq̄r Veruptamē
fex eius / no est exmanita / bibet oms
peccōres t͞re / Nos g͞ inclinem̄ cor
nrm̄ ad faciendas iustificacōs xp̄i
p̄ retribucom̄ / — Circa scd̄m Ubi no
bis ondit̄ de xp̄o signū infinite po
testatis / Et q̄ ipe eet͞ ver͛ deus in sua
sp̄us tradicōe / Cū addit Emisit sp̄m tra
didit .s. q̄m voluit / s̄cd̄ q̄ loq̄bs ꝯplāt
tradicio xp̄i fuit voluntaria / Et signū
infinite vir͞tis / Que quidē tradicio /
ex p̄te dei p̄ris / fuit vehementissima
dileccō Ex p̄te xp̄i / Acceptissima ob
lacio / Ex p̄te nr̄i / Pfcīssima satisfccō
Ex p̄te aut finis / Eminentissima exal
tacio / Fuit s̄ᵒ ex p̄te p̄ris / Feruentis
sima dilecō / Qd̄ ondit ap̄s ad Rom.
viijᵒ dn̄s. Ꝓprio filio suo no pepcit
deus / s̄ꝫ p̄ nobis oībꝫ tradidit illum /
Certe no potuit ee maior dilecō / q̄ͧ
fuit ista / Quia p̄ nos inimicos suos
filio suo n͞ali et ꝓpo / Quia no hebat
nc̄ habet nisi vnū / pcē noluit de͛
pat̄ / Sed p̄ nobis sibi recōsiliandis
ipm̄ tradidit in morte / Fuit eciā ex
p̄te xp̄i / Acceptissima oblacio / Quod
ondit ap̄s dn̄s ad Ephes vᵒ Am
bulate in dilecōe sic͞ et xp̄s dilexit
nos / Et tradidit semetipm̄ p̄ nobis
hostiā et oblacom̄ deo / in odore sua
uitatis / Fuit eciā ex p̄te nr̄i / Pfcīssia
satisffaccio / et iustificacio / Unde dr̄
de xp̄o 1ᵉ Pe. ijᵒ Tradebat aūt Iu
dicanti se iniuste / qui pc̄ca nr̄a ipe p̄
tulit in corpe suo sup̄ lignū / vt pc̄cis
mortui iusticie viuam͛ / Fuit eciā
ex p̄te finis inrcti Eminentissima
exaltacio Un̄ dr̄ de xp̄o ys̄ . liijᵒ /
Dispciam ei plurimos / et fortiū spolia
diuidet / p̄ eo q̄ tradidit aīam sua

in morte/ Certe qr xps aiam suam
in morte tradidit p salute hoim/ De
pri displacet ei plurimos .i. pte sua po
core/ Faciet oms electos/ Qui in die iu
dicii ad dexteram sua collocabunt/ In q
apparebit summa xpi exaltatio. Ipse ei for
tium spolia iam divisit/ Et ad huc divi
det/ Quia multos scos hoies/ quibus
dyab9 mundu spoliauit/ et in sua ser
vitute retinebat/ diuersis officijs et mis
terijs ecce assignauit/ Et ad huc assig
nabit/ Cu quibz oibz regnabit inet
nu/ Ergo xps traditdit/ Tradidit
dico pat filiu ex caritate inme/ Vt e
dem/ Filius tradidit seipm/ ex humilte
obedie ut e dem/ Judas tradidit ipm
ex cupidte auaricie Mt. xxvj. dr de
Juda sic/ Qui tradidit ipm dedit Ju
deis sign9 etc. Judei tradiderut ipm
ex iniquite inuidie Luc. xxiij. dicit
de Pylato/ q sciebat q Judei p inu
diam tradidissent xpm/ Pylat9 at
tradidit eu/ ex pusillitate iustie/ Vn
dr Luc. xxiij. de ipso q Ihm flagel
latu tradidit voluntati eor/ Dyab9
aut ut dic Orig. tradidit ipm ex
timore/ timens amittere gen9 huanu
p xpi doctrina/ si amplius vixerit
No aduertens/ q magis erat eripiendu
gen9 huanu ab ipo p morte eius
q p eius doctrina/ Et quecuq signa
mirabilia que fecisset/ Ergo/ Quia
xps seipm p nobis tradidit/ Tradi
mus et nos/ nosipos totalit sibi .i.
Nos sub brachijs incapem9/ Vt cu
ipe tradiderit Regnu deo et pri/ de
quo aplus i. ad Chor. xv. Tradat
xps nos in manibz sui pris/ Nec
fiat de nobis sicut dr qd dic de reprob.
Judeis qui ip9 morte procurauerut
et de illis oibz/ qui peccando cottidie
crucifigunt ipm in se Ipsi uero dr xps
in vanu quesierunt aiam mea/ Et
ideo tradent in man9 gladij .i. i po
testate dmc siue/ at vindicte/ ptes
vulpiu erut .i. cu vulpibz inferna
libus s. cu demonibz/ instar vulpiu/

Nunc hoies decipientibz pte .i. suspicedu
habebit Ignis em et sulphur/ s. i ps
dr/ ps calicis eor — Circa tertiu et
ultimu/ Vbi ondit nobis de xpo/ Signum
corporalis ueritatis/ in spus noiacoe/ Cu
subdit Spm/ Sci q i. spus que xpus
tradidit/ fuit ei9 ronalis aia/ q cor
poris informabat/ et viuificabat/ De q
dr ipe s. hr Mt. xxvj. Tristis e aia
mea usq ad morte/ Quo quide spu
tradito/ cor9 ip9 mortuu remansit
Hic em spus scdm se dr spus/ Dr at aia
p comparacom ad cor9/ Vlterius ite spus
xpi/ no solu fuit spus puerus creat9/ Veru eci
quia sp fuit unit9 diuinite in psona Vbi
quodamo potuit dici de9/ p ipam v
mone/ Vel salti spus dei/ Sic et caro
xpi mortua/ p eande vnione potuit
dici caro dei/ Notandu at/ q nos legi9
istu xpi spm/ promptu/ Ad tollacoz
inflicte penalitis/ Comedatu/ Ad eru
dicom huane fragilitatis/ Traditu/
Ad onsione inmese ptatis/ Adductu/
Ad testificacom et pbacom vere hu
manitatis/ Legim9 dco istu spm xpi
Proptu/ Ad tollacom inflicte pena
litatis/ Vnde ipe dix de spu suo/ Mt.
xxvj. Spus dr proptus e/ caro at infir
ma Omnis em caro xpi/ ipiusq
spualitatis morte naliter refugerint
Spus tame suus voluntati dei pris
obedientissim9 promptissim9 fuit/ ad
omem pena sustinenda/ Et miru fu
it/ q in eade sta/ spus xpi/ fuit sumi9
dolor/ Qm dolor qui fuit i spualite
ascendit usq ad sumu spm/ Summaq
delectacio/ ex clara visioe/ et pfecta frui
cioe Vbi/ Semp em fuit ophensor
Sic ista sunt alibi declarari/ Lego
eci xpi spm/ Comedatu/ Ad erudi
com huane fragilitis Luc. em xxiij.
dr/ q Ihs moriens/ vel salti morti
ppinquissim9 dixit Pat in man9
tuas comedo spm meu/ Sed qr con
medauit pri spm suu/ Nuq time
bat/ q dyab9 circa ipm aliqd mali poss

facte vel ipm ad peccm ptrahendo vel
ipm admisum pducendo / Dicit aliqr hom
sps Wiccedu / q primus legat in quada
glo. sup vi°. c°. Thobie / q xpo moriete
dya9 stabat sup brachia crucis / Conside
rans / an xps pcci maculam haret / siu
glo. veritate gmeat / Quia forsan dy
abol9 supbus et ptuus / credidit se ad
de suo posse inducere / in aia Salvatoris
vel ipam posse ad pccm pthe / No tn
pr ista / pri suo spm gmedavit / Non
em timuit dya / cu ei9 sps eet semp
dmr vincet9 / Et qui nuq pcti macu
lam contraxit / Et qui eet pfte btus eat
De roe btitudinis / aut est plena securi
tas. vz. q btus / pfte securus e / q no pt
amittere btitudine / Quare g° gmedavit
Certe ad nram erudicom. vz. ut nos
misi peccores / in hora mortis nre / in
qua dya9 teptat hoies fortius / gmede
m9 deo nros sps / Quia nulls de manibz
suis rape pt ipos / No g° timuit dyam
absit hoc / Que ip9 sps a corp° separatus
fugavit spualr / ipm q in inferno fortit
religavit / Sed ex ista gmedacoe sui sps
ondit se / obediam et reverencia exhibe
patri / Et nram fragilitate ut dem est
instruxit / Dicas g° Tu xpiane / cum
eris morti pximus / deo tuitati / Pat
in manus tuas et c. / Legim9 ecia istu
xpi spm / Ad ostesione innocenc ptans
/ Et de hoc exponit° vbu pha le salicz
Inclinato capite tradidit spm / In hoc
ten q spm suu tradidit qn voluit
Et que qn voluit resupsit / ondit se
ut dem e sup / Ver eé deu / Ac p hoc
Et hre innocsam ptata / Unde Au
gustin9 / Considera inq gta eit ptas
Iudicatis Si tata fuit ptas morie
tis / In hoc eé ut dem fuit sup / on
dit scdm scos / q post ipmus mortem
scor aie no claudent in infno / Sed
statim tradent in manus dei pris /
Quarto legimus xpi spm adductu
ad testificacom et pbacom ve huma
nitatis Jo. d. c sue cano v°. cap°.

q tres st qui testiom dat in celo. s. q
xps e ver9 de9 / Pater / verbu / Et sps
scus / Pater em testificavit eu esse
ver deu / Cu dix qd hr Mt. iii° Hic e
filius me9 dilcus zc. / Verbu eé i.
Ipe xps / Per multa vba / et fca mira
bilia que legim in Ewageliis / testifi
cavit hocidem / Sps eé scus / hocidem
testificavit / qn descedit et mansit sr
eu in columbe spe / Propt qd et pau for
dixit Sic hr Jo. i°. Ego testiom phibui
/ Quia hic e fili9 dei / Et tres sut qui tes
tiom dat in terr. s. q xps eat ver9 ho
Sps / Aqua / Et sagwis / Sps em que i mor
te xps tradidit / testificavit / ut dem e
q xps huit vera aiam ronale De a
lio em spu / illa tradicao ut dem e / intr
no pt / Ac p hoc testificavit / q xps huit
ver corp9 huanu / Quia tlis sps no
infort nec vivificat / nisi corp9 huanu
Sed ad huc expssius testificaverut
hoc / Aqua et sagwis / Qui exiverut de
suo late / Ut dr Jo. xix°. / Fuit em illa
aqua vera / no fantastica / Nalis / no
artificialis / Nec eé miraculose pduc
ta / licet educta / Talis at aqua / non
exit nisi de corp° nali / Sagwis eé ille
fuit ver9 / Et vn9 de quat° huoribz / qui
exire no pt / nisi de corp° aialis / Ex qbz
patet / q corp9 xpi fuit ver / Fuit ecia
nale / Fuit mixto9 mixtu / et aiale / Et
qn addim9 / q sps que in morte tradit
fuit aia ronalis / Seqr / q xps fuit ve
rus homo Ista satis plane tradat in
quada decretali / p Innocenciu tciu. ex.
de celebra. missar. c. In quadam De
hoc eé satis inuenies / in expone epte
que legi dnica pma post pascha / Ro
gem9 g dnm Ihm xpm / qui p nobis
suu tradidit spm / Ut qn ipe qui auffert
om hom sps / Ecia pncipu / et regu
ac p hoc e sume terribilis / Terribili dr
in ps / et pro i. qui auffert spm prin
cipu / terribili apud oes reges tre / Nos
p morte auffert sps / Quibz ablatis
nra corpa revertent in pulvem / Jux
id ps Auffert spm eor et deficient

et in pulverem suam revertentur spiritus quem ad corporis
tradat eos in manibus sui patris ipsosque re
cipiat in paradysum cum spiritu boni latronis
cui dixit ista die sicut habetur Luce xxiii° Ho
die mecum eris in paradyso Quod nobis
concedat ipse qui est pater omnium spirituum Qui
vivit et regnat in secula seculorum Amen

Sabbato Sancto sermo.

Ihesum qui crucifixus est queritis
Mt. xxviii°. Post illusiones et verbera
post plagas et vulnera post aceti et
fellis mixta pocula postque alia crucis
supplicia Ihesus Christus scilicet deus et homo voce magna
clamans tradidit spiritum Qui statim huma-
nus manens divinitati descendit ad infe
ros Ubi fuit cum spiritibus sanctorum patrum usque
ad diluculum diei tercie scilicet pasche Corpus
autem ipsius Christi paulo post tradicionem
spiritus fuit transfixum lancea in latere De
quo vulnere ut refert Jo. xix Exivit
continuo sanguis et aqua Quod quidem
corpus mansit mortuum vel in cruce pendens
vel depositum in monumento quiescens
usque ad idem diluculum In quo ascendente
spiritu ab inferis cum sanctorum patrum spiritibus
ac resurgente corpus ipsum qui fuit novus
homo clauso manente tumulo prodiit
gloriosus Surrexeruntque cum eo multorum
sanctorum corpora apertis monumentis ipsorum
spiritibus resumentibus ipsa Post tradicio
nem autem spiritus Christi turbe que venerant
ad illud spectaculum videntes et audien
tes que facta fuerant revertebantur percucientes
pectora sua Viderunt enim obscuracionem
solis motum terre petrarum scissionem Et
veli templi ruptionem audiverunt Et quod
cum Christus voce magna clamans exspira
vit percuciebant pectora sua Circa ves
peram autem illius diei venit ad Pylatum
Joseph ab Arimathia Nobilis decurio
Et petivit ab eo corpus Ihesu Quo ei con
cedente deposuit illud de cruce priusque
punctum ac conditum mirra et aloe per
Nichodemum ut refert Johannes posuit ipsum
in monumento novo quod ipse exci
derat in petra Quod erat propinquum

crucifixionis loco Quedam autem sancte mulieres
que Christum secute fuerant ipsumque vehe
mentissime dilexerant Et sue crucifixioni as
titerant steterunt contra sepulchrum respi
cientes condicionem monumenti Et qualiter
corpus sui magistri ibi ponebatur Propo
nebant enim corpus Ihesu visitare ipsumque a
romatibus ungere quando liceret eis Matheus
quidem ad hoc non nominat nisi duas scilicet
Mariam Magdalene Et Mariam Cleophe ma
trem Jacobi Minoris forsan matrem filiorum
Zebedei cum Maria matre Ihesu domum re
dierat forsan enim ille due Marie sorores
inter se condixerant quod una associaret ma
trem Et alia remaneret iuxta funus magistri
Iste autem due domine quando licuit eis operari ista
die quod parum licuit eis propter sabbatum quod
debebat esse in crastinum paraverunt
aromata et unguenta Sicut refert
Lucas Siluerunt autem id est quieverunt per
totum sabbatum iuxta mandatum legis Donec
transacto sabbato tempus rediit operandi
Quo quidem rediente scilicet post vesperam
sabbati Quia due prius dicte non suffi-
ciebant emerunt aromata Ideo tunc ille
due Et eciam ut puto tercia cum ipsis scilicet Maria
Salome emerunt aromata Ut venien
tes valde mane prima sabbati id est diei do
minice ungerent corpus Ihesu Sic enim refert
Marcus xvi° c°. Maria Magdalene Et
Jacobi Et Salome etc. Voluerunt enim
iste domine ungere corpus Ihesu ut longo tempore
maneret odoriferum Et a corrupcione preserva
tum Non enim credebant corpus esse dotatum
divinitate Nec quod ita cito resurgere deberet
Non enim habebant adhuc veram fidem de
Christi divinitate nec de sua celeri resurreccione
Mater autem eius Ihesu non curavit nec
emere nec parare unguenta seu aromata
ut cum aliis ungeret filii sui corpus Ipsa
enim firmiter credebat corpus illud esse corpus
dei Et quod die tercia resurgere debebat
Iste autem domine cum in illo diluculo ve
nerunt ad monumentum invenerunt
lapidem revolutum ab hostio monumenti
Et mirantes viderunt angelum super eo
sedentem Corpus autem sui magistri non inve

nerunt. Iam enim xpus surrexerat / vel circa
illius noctis medium / Vt opinatur Gregorius
vel in fine illius noctis cum adhuc essent
tenebre .i. cum nondum esset clara dies / vt
opinatur Augustinus Et tenetur communius / Sic enim
dicendo ponit opinionem concordanciam Ewangelistarum. Sur-
rexit autem ut est dictum / clauso manente se-
pulchro / Vnde postquam ipse surrexerat / An-
gelus domini lapidem reuoluit / Iste autem
sancte domine que cum aromatibus quesierunt
Ihesum typum gerunt fidelium / qui debent
Ihesum querere cum aromatibus .i. cum odore
virtutum et bonorum operum / Quod si sic eum que-
rant / ipsum inuenient Sicut et iste domine xpistum
inuenerunt post resurrectionem videre meruerunt /
fideles autem sic Ihesum querentes alloquitur
angelus sicut allocutus fuit istas mulieres
dicens eis / Nolite timere vos / Scio enim quod
Ihesum qui crucifixus est queritis etc. Sciendum
autem quod sic in die precedenti non celebratur
missa nec conficitur corpus domini / Quia corpus
xpisti conficitur in representacionem mortis eius
Et ideo illa die qua recolitur ut fuit facta
non debet immitari sub figura / Sic non cele-
bratur missa / nec conficitur corpus domini in isto Sab-
bato Quia per totum istud Sabbatum / Apostoli
fuerunt in merore et tristicia / Et corpus domini
absconditum mansit / Vnde missa que celebra-
tur hodie / non est missa huius diei / Sed est
missa noctis sequentis Quod patet ex hiis
que dicuntur in benedictione cerei / Vbi dicitur sepe /
Hec quoque nox est / Et o vere beata nox etc.
Et per id eciam quod dicitur in Collecta misse / Deus
qui hanc sacratissimam noctem etc. Vnde / In
primitiua ecclesia / totum illud officium / quod nunc
de die facimus / fiebat de nocte / Quando-
cumque autem missa ista celebratur / Siue de die
siue de nocte / Semper refertur ad gloriam
dominice resurrectionis / Qua fuit hec nox sacratis-
sima illustrata / Legitur autem in ista mis-
sa Ewangelium quod scribitur Mathei xxviii. Et incipit
Vespere autem Sabbati / de quo sumptum est
propositum verbum Sancti mulieribus dictum / Et quia
nemo potest inuenire Ihesum / nisi querat / et
sapiat que sursum sunt / non que super terram
Nec aliquis potest ista querere nisi cum xpisto spiritu-
aliter surrexit .i. a peccato per graciam Ideo / con-
respondenter legitur hodie loco Epistole illud Apostoli
ad Colossenses iii. Si consurrexistis cum xpisto
etc. quasi diceret Nisi queratis que sursum sunt
non poteritis inuenire Ihesum / Nec poteri-
tis ista debito modo querere / nisi surrexeri-
tis per graciam a peccato / Ergo / Si non consurrexe-
ritis / non inuenietis ipsum / Quia non cum
aromatibus quereretis ipsum / Igitur Sicut iste
domine cum aromatibus quesierunt Ihesum / qui
erat ab eis absconditus / ipsisque subtractus /
Et quia sic deuote et diligenter quesierunt
ipsum / ipsum inuenerunt Sicut refert Ewangelista
inuenire et videre meruerunt / Sic et nos
in tota vita ista / in qua ipse qui est vita
nostra / est a nobis absconditus Iuxta illud Epistole
hodierne / Vita vestra abscondita est cum xpisto
in deo / Queramus ipsum / orto iam sole
.i. non sint in nobis viciorum tenebre
Et cum virtutum et bonorum operum aromatibus
/ Et si sic quaeramus eum / procul dubio inueniemus
et videbimus ipsum in celesti patria / cum
apparuerit gloria sua Tunc enim / ut dicit
in hac Epistola Apostolus / Et nos apparebimus
cum ipso in gloria / Si autem sic queramus
ipsum Angelus domini .i. diuina inspiracio /
alloquetur et consolabitur nos / dicendo
Nolite timere vos / Scio enim quod Ihesum qui
crucifixus est / queritis / De quo quidem
verbo sciendum. Ihesum qui crucifixus est queritis In
ista die aliqua sunt dicenda / In hoc enim
verbo / fideles lamentantes xpistum mor-
tuum / Et querentes corporaliter iam sepultum
Et naliud autem victurum / diuina inspiracio
per piam mentem Etiam alloquitur tanquam
Inflammatos dileccione / Regulatos intencione
Et vulneratos compassione / Probat
autem ipsos esse dileccione inflammatos / Affectus
inquisicionis / Cum dicitur Queritis Certe
Debet queri Ihesus / Quia ut dicitur Luce xi.
Qui querit inuenit / Ergo / Queramus ipsum
Vt ipso inuento per ipsius graciam viuamus
Dicitur enim nobis in psalmo Querite dominum
et viuet anima vestra / Probat autem ipsos
esse Regulatos intencione / Aspectus salua-
toris Cum addit Ihesum .i. Saluatorem
Queri enim debet Ihesus pro salute / et in

hac uita debz qri / qm ipe est deus abscō
ditus. Ys. xlv°. dr ei Vere tu es deus
absconditus deus Isrł salvator / Dicamꝰ
g°. ei id canticū orando et supplicando
qđ dixerunt ei illi hebrei Osanna filio
dauid Mt. xxj°. Quod eidem sit ıne
qđ iđ ps O dñe saluū me fac / Probāt
aut ipos ee vulneratos cōpassione gemi
tus crucifixionis cū subditꝰ Quī crucifix
est / Debemꝰ eni quere Ihm p salute
eterna qua nobis meruit crucifixus / De
qua crucifixione / spāl debemꝰ gemere et lac
mari / Et tristes esse / p̄cipue diebꝰ istis /
Vn̄ Luc. xxiiij° / dr de illis duobꝫ disci
pulis euntibꝫ in Emaus / ipa die resur̄
p ambulabat tristes / causaqꝫ tristicie
cū ab eis quereret xp̄s. qui eis appuit tanq̄
peregrinus dixerunt de Ihu Nazareno
qui fuit vir p̄pha / potens in ope et s
mone / Quō sūmi sacerdotes tradide
runt eū / in cōdempnacōe mortis / et cru
fixerunt eū / Quasi dicent / Vn̄ hemus
de quo tristem̄ et lametem̄ / Vz. qꝫ tlis
et tantꝰ vir / qui erat p̄pha et magi
noster / fuit cōdempnatus ad morte / sic
hō miqꝰ et int̄ latrones crucifixus / Cer
te eandē cām tristandi / gemendi et lamē
tandi / hnt omīs fideles / qui credut qꝫ
Ihs dei filius / fuit p̄ corꝝ peccā cōdep
natus ad morte / Precipue cū audi
unt ipm p ipoꝝ salute fuisse crucifixum
fixū. Dic g°. angls cunctis fidelibus
in isto sabbato vndēo Ihm q crucifixꝰ
est / quecitis / Et bn̄ facitis ¶ Circa
primū sciendū / qꝫ querendus ē Ihs qua
druplr. Vz. amaritudine cōpunctōis /
fortitudie opacōis / Rectitudie intencōis /
Et plenitudine cōsumacōis / Amaritne
cōpunctōis quesierunt Ihm / omīs ue peite
tes / Qui designatr p Mariam et Io
seph / Qui dixerunt ut hr Luc. ij°. Ego
dno / Dolētes querebamꝰ te / Et ideo
Quia dolētes querebat eū / inuenerunt
eū / Designatr ecā p iiijtas scās dnas /
de quibꝫ nō dubiū / qꝫ cū dolore et la
mētō / quererent magrm suū / p̄cipue

illa Maria Magdna. De qua dr Io. xx°.
qꝫ stabat ad monumetū foris plorās
Et quī cū dolore et lacrimis / quesierunt eū
inuenerunt ipm letificante et cōsolantem
ipas / Vnde et appuit eis sicut Ewangelia
narrant / Queramꝰ g°. dnm Ihm / cū a
maritudine cōpunctōis / Conuertetes nos ad ipm
ab omī pcō recedentes / Dicatr eni nob
ysa°. xxj°. Si quecitis / quecite / Conuertimini
et venite / Quasi dicet / Si vultis dnm
querere modo debito / quecite sp̄ sit / Conuertimini
sp̄ ab oī pcō / Et uenite sp̄ ad me / que
vobis ppiciū inuenietis ¶ Fortitudine
ecā opacōis / querendus ē Ihs / Nō eni
querit amaritne cōpunctōis vere / nisi cū
vera dilcōe / Probacō aut dilcōis / exhibi
cō ē opis / Queramꝰ g°. ipm bn̄ operando /
Et manꝰ nrās ad opa bone et iustie ap
plicādo / Et tunc quilꝫ nrm poterit dicere
cū p̄pha in ps Deū exquisiui manibꝫ
meis / Sic bē ilia / Quesierunt iste dne
Ihm / Quia paraūit aromata et vngue
ta ad vnguendū corpꝰ eius / Sic et nos
queramꝰ ipm / cū vnguētis et aroma
tibꝫ .i. ut sepe dem / cū odore vtutū / et
bonoꝝ opm / Et spalr ad vnguendū
corpꝰ Ihu / Corpꝰ quidē eiꝰ misticū / pau
peribꝫ bn̄ficia impendēdo / Sic eni queritr
Justicia Regni dei / De qua dr nobis
Mt. vj°. Primꝰ quecite Regnū dei et iusti
ciam eius / Justicia eni p qua Regnū dei
acquiritr / cōsistit in bonis opacōibꝫ / Justicie
s. et pietatis ¶ Rectitudie ecā intencōis
querendus ē Ihs / Nisi eni oclūs ñre
mētis / qui ē intencio fuit simplex. i. vnū
solū principalr videns / deū. s. et honore
ipius / ac sue voluntatis complacitū / nō
possumꝰ mō debito querere Ihm .i. salu
te / Nō eni debꝫ intencio nrā ee duplica
s simpla / Nō curua s rcā. et in vnū
solū s. deū erecta / Quia vnū solū est
necium / Luc. xj°. Propter qđ dr nob Sapiens
Sap. i°. In simplicitate cordis querite il
lū / Certe / Sic cōsumerunt dnm Ihm / iste
see dne / que ptermittentes verecundiam hōm
et labore itineris cōdicionisqꝫ tpis / Nōx

cu eat dnm Jhm quesierut nichil aliud
inueire cupientes / plenitudie co opaa
oms / querendus e Jhs / No em sufficat ia
pe quere Jhm / bona opando / Et a malis
abstinedo / Sed oportet ipm quere cosuma
tiue .i. no desinedo bona opari Et mala
vitare / usqz ad fine vite / Ista em pseue
rancia in qrendo xpm facit eu inuenire
Quia s. dr Ma. x. Qui pseuauit usqz
in fine / hic saluus erit / Qui aut saluus
erit saluatore inueniet / et hauriet a
dno salute / Certe / Sic quesierut eu
iste sce dne / que no destiterut a qre
do / donec ipm inuenerut / Ipmqz vi
dere meruerut / Sic g querendus e
Jhs / scilz istis quatuor mois / Sic em qri
t in toto corde / Et ro inuenit / Vn dixit
ille Moyses Deutro iiii. Cu qsieris dnm
deu tuu / inuenies eu / Si tn toto corde
qsieris eu / Et Jerem. xxix. dicit domi
nus hoib / Queretis me et inuenietis
Cu qsieritis me in toto corde vro / to
tu em cor applicandu e ad dnm qren
du / vt vz. querat Cu dolore cotric
nis / Cu timore exime discussiois / Cu
amore eciam et desiderio saluacois ppetue
Et cu spe adepcois celestiu gaudiorz
Cu spe dico / ex meritis pueniente / que
ppe spes dr / Alias em nisi pueniat ex
meritis / spes no e / Sed psupcio magis
Iste em sut quatuor affectus cordis
Prodolor / multi querut Jhm / qui tn
ipm no inueniut / Sic ipsemet dixit Ju
deis Jo. vii. Queretis me / et no inue
nietis / Et vbi ego su vos no potestis
venire / Sed quare / qui querut Jhm
ipm no inueniut / Certe / Vel qr ipm
modo debito no querut / scilz .4or. mois
pdictis / Vel qr / In loco debito no qrut
Sed ipm querut in lecto / corpalis de
lectacois Et ibi no inueniut cu sposa ut
dr Can. iii. Vel in foro / Seu in vico
tempalis negociacois / Et ibi eciam non
inueniut cu sposa / vt dr ibidem / Vel in
turba / parentalis affccois / Ibi eciam no
inuenit eu mat sua maria Luc. ii. /

Vel in monumento praue qsuetudis / p
qua / No solu homo moritur / Sed eciam sepe
litur / Et certe / Ibi no inuenerut Jhm
Iste sce dne / Cu tame pfectissime qrerent
ipm / In talibus em locis / nequaqm Jhs
inuenitur / Sed Inuenitur / In psepio septuire
et sce meditacois / et erudicois / Septura
em sacra / e xpi psepiu In quo inueni
ut aia mansueti Ibi em inuenerut
eu pastores / Luc. ii. Inuenitur eciam in te
plo / sce orois et qtemplacois / Ibi em
inuenit eu maria mat sua Jo. ii. / In
uenitur eciam in orto / iuste opacois / et fruc
tificacois meritorz Ibi em inuenit ipm
dilecta sua maria magdalena Jo. xx. / Inuenitur
eciam sup oia mundialia / in celo qsistens / pau
lulu em dr sposa Can. iii. / cu ptransisse
oms / scilz creaturarz gradus Inueni
que diligit aia mea / Ibi em solu in
uenietur a bnis / Vbi no pnt uenire / qui
no qrut ipm modo debito / Et in debi
tis locis / Talibus em dr ipe / Queretis
me et no inuenietis / Et ubi ego sum
vos no potestis uenire Jo. vii. / Ergo
Queramus ipm cu istis stis mulieribus
Et modo debito / vz. Cu dolore / Et eciam
cu gaudio Dolendo s. de peccatis / Et de
dolore gaudendo / Cu gaudio em spu
ali querendus e Jhs / qui est nrm gau
diu / Quia no qrere Jhm est meito
riu etni luctus / Vnde / Sic dixit
Moyses Judeis Deut. xxviii. Erut
in te signa et pdigia / usqz in sepit
nu / Signa quidet et pdigia insolitarz
litarz penarz / eo qd no quesieris dnm
deu tuu / cu gaudio / cordisqz leticia /
Circa sim scdm / q debemus qre Jhm
ppt quatuor / videlz / Quia ipe est lux
Directiua errancium / Vox / Recosiliatiua
peccanciu / Merces / premiatiua triu
phanciu Et lex punitiua desperanciu
Est dico Jhs Lux directiua erranciu /
Vn dicit ipe Jhs Jo. viii. Ego sum
lux mundi Qui sequitur me no ambulat

in tenebris/ Ergo querend9 e Jhs et seq
dus/ Quia qui ipm sequit͛/ cu ipe sit lux
vera/ errare no pt in/ Sed de multis dr
Jo. iijo. Q lux uenit in mundu/ et dilexe
runt hoies magis tenebras q lucem
/Certe/ pctores magis diligūt tenebras
viciorum q lucē que est xpc/ Quod patz/
Quia ꝑ istas tenebras deserūt lucē/
et ideo in incertu et in ꝑpetuū va
dūt/ Querendus est e Jhs/ Quia ipe
est vox recōsiliatiua pctimeū/ De ipo
em dr apls ad Heb. ixo. Q Jhs introiuit in
ipm vt nūc appeat vultui dei p nobis/
Certe/ Continue appet vultui dei pris p
nobis/ sibi recōciliandis Cui eciā ꝓtendit
continue p nobis latus crucifixu/ Pedūqz
ac manuu vulnera/ et sic e ꝓpiciacio p
pctis nris/ Vnde dr i° Jo. ijo. Si qs nr̄
peccauit/ aduocatu hem9 ad prem Jhm
xpm iustu/ et ipe e ꝓpiciacio p pctis
nris/ Non tm p nris/ sz etiā p toci9 mu
di/ Sed multi sūt qui no curāt de ista
ꝓpiciatoe/ Quia continue offendūt Jhm
qui est corp ꝓpiciator si uellet cōuerti/
Vellentqz quilz corde dice cu publicano
Deus ꝓpicius esto michi pctori/ Luc
xixo. Dicat g° quilz quilz nrm xpo
dno i°. ps/ Propt nome tuu dne/ qd
ipe e Jhs/ ꝓpiciaberis pctō meo/ mul
tu e enim/ Querendus est e Jhs Quia
ipe e merces ꝓmatiua triumphatiu/
Vnde ipe pt dre cuilz electo i° Gen. xvo.
Ego ꝓtector tuus su/ et merces tua
magna nimis/ Vere/ Potest dre/ Ego
merces magna nimis/ Quia ipe dr deo
pri Jo. xvijo. Hec e uita etna vt cog
noscant te deu verū/ et que misisti Jhm
xpm/ Hic ait scm Aug. Clara dei cogni
cio/ erit tota merces/ Certe/ de ista mercede
parū cogitat pctores/ Qui oia facien
tes ꝑ hoies et ꝓpt delicias et diuicia
as ac mundanos hores/ Recipiunt in
hac vita sua mercede/ De quibz dr ipe
Jhs Mt. vo et vjo. Amē dico vobis rece
perunt mercedem sua/ Querunt em isti
que sua sūt no q Jhu xpi/ Ad Philip.
ijo. Querendus est e Jhs/ Quia e lex
ꝑuintiua desperanciu et finaliter impeni

tenciu: Ipe em xpc tam electis q reprobis da
bit mercedem vnicuiqz debitam/ Vnde ipe
dr Apoc ult. Ecce venio cito et merces
mea mecu e/ dare vnicuiqz scdm opa sua
Quia/ vt ipe dr Mt. xxvo. Ibūt reprobi in
suppliciu Justi aute in vitam etna/ Certe/
De ista mercede reprobis debita/ parū curat
multi pctores mundi/ Qui no timent
dm nec ipi9 iustitiam/ De quorum quolz dr
in ps Non e timor dei an° oclos eius
Querendus g° est Jhs/ vt inuentus/ a
nobis ꝓseruet nos a mercede reprobor
et reddat nobis mercede elector/ Sibi eni
dicet deus pat Sic hr Mt. xxo. Voca
operarios et redde illis mercede/ Mercede
quide copiosam in celis/ Sic g° ꝑ apta i°ta
quatuor querendus e Jhs/ et in omibz
nris opibz bonis/ solu ipe/ qui nra salus
est/ est aspiciendus/ et in ipo prius oclis me
mentis figendus/ Et queram9 in isto
Sabbto/ Non solu Jhm/ Sed etiā mrem
Jhu/ in qua sola ut dr remansit in i°to
Sabbto tota ecce fides/ Oms eni apli
atqz discipli increduli fuerunt/ Nec e
crediderunt xpm ee vm dm/ que morte
turpissima mori viderunt/ Sz sola virgo
mat Jhu/ ꝑ morte ipius in nullo
discredidit/ Cu ipa sciret se ipm cōce
pisse de spu sco/ Sciretqz etiā ipm ee
mortuu p om salute/ Ergo in hac
die queram9 Jhm et inuēm ei9/ Quia
no inueit͛ Jhs nisi p mrem et nisi
cu mre/ Vnde de illis btis Magis dr
Mt. ijo. q Inuenerunt puerū Jhm/ cu
Maria mre eius. Circa tciu et ul
timu sciendu/ q i°te sce dne apparue
runt vulnate cōpassione/ et mira affec
te pietate/ Qm no verentes irrisiões
hom/ Crudelitate custodu sepulchri
Obscuritate tpis/ ꝓpinquitate monu
menti/ loco illi in quo rei decollebantur
et in quo paulo ante viderunt xpm cru
cifigi/ Non verentes ista oia/ venerunt
ad monumentu/ querentes corp9 Jhu
crucifixu/ Mortuu/ ligatu cu sudario/
plagatu/ sepultu/ saxo magno clau
su/ et multis custodibz obsessu/ Quanuis

cu no hrent veram fidem / Credebat em
i. corpus ee corpus puri hois / Et ipm s[ecundu]m ele
corpus disponebat vnguẽ ut longo tpe ma
neret odoriferu / Et ne humiditate scaturi
ret / Sunt em aromata desiccatiua humi
di / ac p hoc pseruatiua longo tpe corpus mor
tui a putrefactoe Quilibet dico no ha
rent veram fidem / Ista tamen pietatis
opa no fecerunt sine magno merito /
Propter quod no solu meruerunt videre
angelos / quod de nullo aplorum legitur / Sed
etiam meruerunt vide primo / mortis tri
umphatorem / Fueruntque facte aplorum xpi i.
nuncie ad aplos de sua resurrectione / Multu ergo
e meritorium se exercere in pietatis opibus
Propter que dicet xps electis in Judicio / Venite
benedicti etc. Mt. xxv. Nos ergo exemplo istarum
dnarum / sinus hijs diebus vulneratu gpassione
Consideantes illu ee crucifixum reum
qui est ipa iusticia / Illu ee plagatu / p
que solu e sanitas integra / Illu esse
mortuu / qui e com vita / Illu ee liga
tu in panno i. in syndone munda / qui
vinctos liberat / Illu ee sepultu / qui se
pultos suscitat / Ipm etiam ee clausu infra
magnu lapidem / qui inferni et paradisi
aperuit claustra / Illu etiam ee obsessu cus
todibus / sine quo nulla est custodia Juxta
id ps. Nisi dns custodierit ciuitatem etc.
Igitur Ista gsideando / cu istis scis mulieri
bus / vulneremur hodie gpassione / ad xpm
in carne passu / Et afficiamur pietate / ad
vnguendu corpus xpi mysticu i. ad consola
du / et recreandu pauperes / pietatis opera
exercendo / Specialiter aut debemus vulnera
ri gpassione hodie / Cu nobis p euangelium
dr prg mat etiam hodie Jhm queritis
qui crucifixus e / Ubi quantum ad vbu ultimu
notandu e / quod crucifixio xpi / nobis pponitur
ad quatuor. Scilicet / Ad gteptu mundane co
fusionis / Ad obiectu mentalis recorda
cois / Ad exemplu corporalis afflixiois / Et
ad titulu spiritualis gloriatois / Pro primo
accipitur id apli ad Heb. xii. qui dr de xpo
quod pposito sibi gaudio sustinuit crucem omni
cofusione gtempta / Ergo / et nos propter
crucem / et opa pnie / debemus gtempnere
omnem mundana cofusione / nec debemus

curare de verbis hominum / Quia propter ista crucem
pponitur nobis et pmittitur gaudiu celi /
De quo dr Mt. xi. quod Regnu celorum vim pa
titur / et violenti rapiunt illud / Pro scdo
accipitur id apli i. ad Chor. ii. Non iudicaui
me me scire aliquid inter vos / nisi Jhm / et
hunc crucifixu / quasi diceret / Non iudicaui me
aliquid scire etc. / Quia recordor gtinue de xpi
crucifixione et vulneribus eius / Certe / nos
sic debemus recordari de xpi vulneribus / De
ipo em dr ysa. liii. quod ipe vulneratus est
propter iniquitates nras et attritus propter scelera
nra / et etc. / Sic ipe huit quinque vulnera
in suo corpore / Sic et nos debemus hre quinque
vulnera in nra mente / Ut videlicet / Vulnus
lateris sit in mente nra / Vulnus amoris
ad diligendu deu et pximum / Vulnus aut
eius manus dextre / sit in mente nra vulnus
doloris / ad plangendu xpm crucifixum
Vulnus aut manus sinistre / sit in mente
nra vulnus timoris ad formidandu
extremu iudiciu / Vulnus aut pedis dextri
sit in nobis vulnus pudoris / ad cofite
du et puniendu peccatu ppriu / Vulnus aut
pedis sinistri sit in mente nra vulnus la
boris / ad declinandu pcti recidiuu / et
multiplicandu meritu O dulcissimis plagis
xpi de quibus sibi dr. Zach. xiii. Quid
sunt iste plage in medio manuu tuarum
Et possumus nos addere In medio etiam pe
du tuorum Et etiam in medio cordis tui / in
quo e plaga lateralis / Et rndet ipe
Hijs plagatus sum in domo eorum qui me
diligebant / Placeat deo / quod nos no pla
gemus eum / istis plagis faciendo pcta
Sed p recordacom gtinua / abscondamur
in illis / et tuti erimus a demonibus / sicut
columbe / tutantur ab accipitribus / cum sunt in
foraminibus murorum / Cuilibet em nrm
dr ysa. ii. c. Ingredere in petram
i. in vulneribus xpi / qui e firmissima pe
tra a facie timoris dni / et a gloria ma
iestatis eius / Vult dicere / quod si tu ergo in
grediaris no timebis in iudicio faciem
dni / nec sue maiestatis gloriam / Sed cu
ipa letaberis inetnu Absconde in fos
sa humo i. in illa fouea que facta fuit cu
lancea in latere xpi / Pro tercio accipitur

i.d. qd apls de seipo ad Gal. ii.o Xpo crucifi
xus su cruci/ Et infra v.o c.o Qui aut sut xpi
carne sua crucifixerut/ cum vicijs et cu
piscentijs Ec ua/ Sic aplo/ qui dicebat
ad Gal. vj.o Ego stigmata dni Jhu/ in
corpore meo porto/ Fuit crucifixio xpi/ exe
plu corpalis crucifixionis afflictionis/ et
mortificationis Jta et nobis debet esse
vt sz. Sic ipe fuit mortuus vite corpis
Nuq iter moriturus/ Jta et nos moria
mur omi vitio/ viuetesqz iustie/ nuq
iter pcco morituri/ Pro qrto aplus ad
Gal. vj.o Michi mq absit gliari/ nisi in
cruce dni nri Jhu xpi/ p que michi mu
dus crucifixus e et ego mudo/ Jlle em
gliat solu in cruce xpi/ cui mudus cru
cifixus e/ Et qui ee mudo crucifixus e
Jta/ q mudus in eo/ nichil de suo inuenit
suppcitatu/ et amore dei impedies
Nec ipe p amore mordinatu afficiat
ad mudu/ Sic em gliabat aplus in
cruce Quia ut ibide d.r Glo. Nec ipe te
nebat mudu/ Nec tenebat a mudo
Ergo/ Et nos sic gliemr in cruce/ Veir
/ Crucifixio xpi fuit cpoita istis scis
mlieribz ad ista quatuor Et io no ti
muerut mudana cfusione/ Sed ha
buerut in sua mete/ de cruce dni cotinu
am recordacom/ Et senserut in suis
corpibz qi cotinue grauissima afflictom
Et sic semp fuerut gliate recordate
q mudus fuit eis crucifixus/ Et ipe
mudo/ Prodolor multi ee Ecclastia
viri miseri et insensati/ qui decipiutur
p suggestiones demonu/ Et suasiones
maloz hoim/ et p teptatoes ee mudi
et carnis/ Et sic p hui fascinatur q no
lut obedire ueritati/ Et comittut tot
et tata pcta/ q sciet et delibeate/ A
seipis cscribut .i. eiciut xpm/ s.c. fuit
p illos pctores de Jrlm eiectus/ Jmmo
quod grauius est Jn ipis iter crucifigit
xps/ Jsti em sut siles illis Galatis q
bus d.r aplus ad Gal. iij.o O mqi in
sensati Galathe Quis nos fascinauit
no obedire ueritati/ Ante quoz ocltos
pscriptus e xps et in vobis crucifixus/

Certe Jlli qui pcta uerut et gemiuant
Ante ocltos suos .i. sciet et delibeate
xpm a seipis pscribut/ Et in seipis cruci
figut/ Non sic sit de nobis/ Absit q xpm
a nobis pscribamus/ Sed ipm intra nos
sp viuu et sanu teneamus/ Quia ia no
morit/ Nec in nobis ipm crucifigamus
Sed cu ipo crucifixi/ omi pcco moriamr.
Et cu ipo ee omi praue csuetudini
csepeliamr/ Si em d.r aplus ad Gal. vj.o
cplantati fci sumus/ similitudini mor
tis xpi/ Simul et resurrectionis erimus/ Vult
dic/ q si moriamr pcco nuq iter mo
turi Sic xps fuit mortuus uite mortal
Nuq iter moriturus/ Jta/ Sic ipe sur
rexit a mortuis totus gliosus/ Jta et
nos in fine mudi/ cu glia aie et corpis
resurgemus/ Quod nobis ipe cedat et c.
Jpe xps dns nr Amen.

·Sermo i die sce pasche·

Jhesu queritis Nazarenu crucifixu surrexit non est hic. Marc. xvj.o

Contigit aliqn mt Reges mudanos/ q
qn aliqs coz/ in bello campali cu inimi
cis suis pliat cgredit/ Si deuicit eos/ et
de ipis reportet triumphu/ Statim/ obte
ta uictoria/ Castra inimicoz destruit/
Carces coz cfringit/ Et captiuos qui in
eis detinet/ liberat et eripit/ Quo fco
Quia multu in cflictu laborauerat po
nit se in lecto/ ~~ad induit se~~ dormiedu
et quiescedu/ Post quiete aut surgit
de lecto et induit se/ et suos comites
vestimetis nobilibz/ ac insignijs victo
rie/ Quo facto/ Mittit solepnes nucios
ad domu sua Regiam/ denucians per
eos ad gaudiu mat sue ac vxori/ dna
bus ee de curia/ ac militibz quos i do
mo Regia dimisat gliam sui triuphi/
Postmodu at uenit ad eos psonaliter
ipos qz letificans/ cu eis familiarit epulat
Per istu modu se huit Rex noster/ et
Saluator Jhs xps/ Sexta em feria ime
pcedenti/ ipe cu inimicis suis/ Et etiam
huani generis/ fuit in capo crucis corpalit
cgressus/ Jposqz deuicit/ ac de eis triuphu

reportauit / Obtenta aut victoria ista ipi9
diuinitati vnita / descendit ad inferos / Castra
qz tartarea inimicoru destruxit / Carceres
qz eoru ofregit Et iustoru aias q in ipis de
tinebant liberauit / Cu aut ista fierent
corp9 suu qd multu in cruce laborauerat
fuit in monumeto depositu ad quiescendu
et dormiendu / Quieuit aut usqz post
noctis precedentis mediu / Et usqz ad h9
diei sacratissime iniciu / Et tuc aia ei9 rede
unte ab infers / Ac reunita suo sacro cor
pori / diabs ecia iustoru cu aia xpi ascende
tibz / Ac reunitis suis corpibz / surrexit xps
de suo sepulcro .i. de monumeto ipo clauso
manete / Surrexerut eciam cu eo iusti illi
quoru aias ab infers eripuerat / Aptis
tn ipis monumetis / Et tuc xps induit
corp9 suu Et corpa illoru suoru comitu
vestibz nobilissimis / Et uictorie insignis
scilz quatuor dotibz corp9 gl'osi / Quo facto
misit solepnes nuncios scilz angelos
ad denunciandu matri sue et vxori / domi
nabus ecia alijs de curia / Ac militibz scilz
suis discipulis gl'am sue resurrectionis / Nam
paulo post resurrectionis hominis xpi / tres sce
mulieres scilz Maria Magdalene / Et
Maria Jacobi .s. minoris mater / Et Maria
Salome .s. filia Matris filioru zebedei
valde mane hui9 ipi diei sacratissime
venerut ad monumetu xpi / volentes
vngere suu sacratissimum corp9 / Quibz ap
parens ab eode xpo missus angelus dixit
apposita vba scilz Jhm queritis Naza
renu etc. Sic hec dixit In hodierno E
wangelio qd scribit Mr. xvjo Et incipit
Maria Magdalene / Ipe uero mox iussu
angeli statim nunciauerut ista xpi disci
pulis / Vnde per ipas primo sciuerut glo
riam resurrectionis xpi sui discipuli / Et ecia vx
or xpi .i. tota ecclia mediantibz tn aptis
Et forsan mater sua virgo Maria / Et dico
forsan / Quia valde credibile e / qzuis hoc
ewangelia no referant / qz xps per seipm nu
nciauit matri sue gl'am sue resurrectionis / Quit
qz aut sit de ipa tamen hoc ostat per ewan
gelia / qz angelus immediate nunciauit
ista gl'am istis sanctis mulieribz Et ipe a
postolis / Et apti spose xpi .i. ecclie sce
Prima g° denunciacio fuit facta scis mu

lieribz / Et alijs mediantibus ipis / Hijs pre
actis / xps dns ista eade die apparens
psonalit / primo istis mulieribz Deinde
aptis Cu quibz omibz / excepto Thoma
ista eade die familiariter manducauit /
Sic dr Luc. ult. / Et qm ipe dns / ista die
fuit epulatus cu suis discipulis Ideo or
dinauit Ecclia / qz hac eade die xpianus
ppls cu ipo dno epuletur sumendo scilz sacrm
altaris / Quod qm ad spem visibile fuit
figuratu per illu pane que hodie xps fregit
cora discipulis In cui9 fractione ognouerut
ipm Quando em ipis scripturas exposuit /
no ognouerut ipm / Sed qn fregit pane
ognouerut ipm / In quo fuit figurata effi
cacia sacri altaris / Quia magna et mi
rabile virtute ht xpi corp9 sub spe panis / Ista
fractio fuit facta cora illis duobus discipu
lis
euntibz in Emaus Luc. ult. / Fuit ecia
figuratu qm ad veritate credibile per illu
pisce assu que manducauit iste eade
die cora xj. discipulis / Sic dr ibide / Cor
pus em xpi / qd necessarie credit in sacro
ce / fuit sic dicit scus Piscis natus in
aquis .i. in penalitatibz huian generis
/ fuitqz captus mortis laqueo / Et assatus
in cruce passionis / Fuit ecia figuratu qm
ad suauitate sensibile per fauu mellis /
que eciam hodie cora eisdem manducauit.
Pascha em vetus dr scus / edebat cum
amaritudinibz .i. cu lactucis agrestibz / Sed
pascha nouu .i. corp9 dni editur cu de
lectamento / et suauitate saporis / Est em hoc
sacrm hns ome delectamentu / et omem
saporis suauitatem Sap. xvjo. / Istud aut pas
cha manducat hodie xpianus pplus Cui9
quide pascha e ipe xps ymolatus in
cruce corpalit et sacralit in altari /
Et qm nullus sumit istud pascha dig
ne / nec cu xpo epulatur vtilit / nisi qui
per pniam / est expurgat9 ab omi fme
to ueteri .i. ab omi pcto mortali / tam
spuali qm carnali Ideo pro efficacia exhor
tatoe legit hodie ecclia loco epistole .j. aptli
i°. ad Chor. v°. Expurgate vetus ferme
tu etc. Sequitur Etenim pascha nrm ymo
latus est xps Itaqz epulemur non in fer

metes ipm xpm in Sacro/ Epulem quide
exntes Non in fermeto ueteri .i. in aliquo
pcco mortali vel spuali/ quod vocat mali
ciam/ Nec eciam carnali qd vocat nequici
am malicie dr et nequicie Sed sup ex
istetes in azimis sinceritatis et verita
tis .i. que designant sinceritate csciencie/
Et veritate iusticie/ Angelus g mediantibus
istis sacis mulieribus/ dixit cunctis fidelibus ver
ba ista Jhm que. na. cru. sur. no e hic.
Que quidem verba sut cmendativa/ De
uotois pfcor/ Exclusiva Dubitacionis
infirmor/ Et exprobrativa cfusiois im
pior/ Sunt dico cmedativa Deuo
cois pfcor/ Juxta 1d quod dt Aug in smoe
De pascha xpi csumat iustos in dilige
cia querentis/ Cu dicat/ Angelus volentibus
hodie fuere Pascha ver Jhm queritis
Nazarenum crucifixu Sut aut exclusiva
dubitacois infirmor/ Juxta 1d Aug in
smoe/ Pascha xpi firmat dubios i eiu
dencia surgentis Cu addit Surrexit/ Sut
aut exprobrativa cfusiois impior/ Juxta
1d eiusdem Aug in eode smoe/ Pascha
xpi dapnat incredulos In absencia
vincentis/ Cu subdit Non est hic/ Dicat
g Angelus fidelibus hac sacra die corpus
dnicu fuere volentibus Queritis Jhm
Naza. cruci. Queritis dicat Prompti
tudine opacionis in exequedo lege/ Jhm
Faciendine intecois in pstituedo sine
Nazarenum .i. floridu/ Pulchritudine
cusacois in edificado plebe Cruci.
Artitudine macacois in affligendo
carne/ Tales enim et soli/ sut digni ho
die cibu vite hodie fuere Qui querut
sup pmpte legem exequedo Juxta csi
liu dni ysa. 1o. Quiescite age agere
pvse/ discite bn face Querite iudiciu
Subuenite oppsso Judicate pupillo/
Deffendite viduam/ Qui enim sic faca
ut diliget querut/ Qui querut eciam
Jhm Recte sine intedendo/ que e salus
eterna importata p nome Jhu Juxta
vbu Angeli mt. 1o. Jhs saluu faciet po
pulu suu a pctis eor/ Qui querut
eciam Nazarenum Pulchre mores cpo
nedo Nazareus enim interp flos seu flo
ridus Unde ubi nos hem ysa. xi. Flos
de radice eius ascedet/ Hebreus ht Na
zarenus ascedet/ Ipe g est ille flos/ de q
dr ipemet Can. 2o. Ego flos campi/ Flo
re aut istu no bn querit qui no est floridus
Et qui no edificat alios pulchritudine
vite/ Et odore bone fame/ Propt quod
dr nobis Ecci. xxxix. Florete flores qsi
liliu/ date odore/ Et frondete in gram/
Qui querut eciam crucifixu Dure carne
macerando/ Tales enim sut xpi/ De quibus
dr ad Gal. 5o. Qui aut sut xpi carne
sua crucifixerut/ cu vicijs et cocupiscentijs
Ergo/ Nos qui volumus cplari cu dno/ q
ramus Jhm Nazarenum crucifixu Et cofi
teamur de ipo Judeorum titulu sue crucis Hic
e Jhs Nazarenus Rex Judeor Qmius
enim sit Rex om Specialit tn e Rex Ju
deor .i. bn laudanciu et cfitenciu dig
Jo. xix. Et no queramus ipm sic illi
quibus dixit xps Jo. xviij. Que queritis
at illi/ Jhm Nazarenum/ Illi qrebant
eu ad occidendu/ et crucifigedu/ Nos sic
at nos/ Sed qramus ipm ad honorandu
et adorandu/ Et corpus suu hodie int nos
digne recipiendu/ Sunt dico/ Scdo/ vba
ista/ Exclusiva dubitacois infirmor/
Et hoc in euidencia surgentis/ Cu dicat
Angelus de Jhu pdco/ cfirmas in fide
oms dubios Surrexit Articulus de xpi
resurreccione qi int oms articulos fidei fuit dif
ficilior ad credendu/ Sed nullus de hoc
dubitare debz/ Quia Angelus celestis qui
mentiri nescit/ dicat hc eundem de xpo
q Surrexit Surrexit dico Cui sup
acto exercitatis pplus/ Vn ppha in ps
puidens xpi labore que debebat in cruce
sustinere/ dixit ei pdicedo Surge dne
.i. Surges post labore crucis/ in requiem
tua sup sempitrna/ qm ad corpus/ De quo
statim subdit/ Tu et archa sanctificacois
tue/ Surrexit eciam Hoste subacto ex
tenuantis odij/ De quo ut suus Angelus
pdixerat ppha in ps dns Exurgat ds
et dissipentur inimici eius &c. .i. Exur
get xps/ et dissipabunt demones inimici
sui/ Surrexit eciam Jugo cfracto/ Cap
tiuitatis exilij .s. inferno spoliato illis
quos tenebat captiuos/ De quibus dicat

Ipse per eundem prophetam in ps. Propter miseriam inopum et gemitum pauperum nunc exurgam dicit dominus. i. post quietem mei corporis in sepulchro exurgam spiritu cum eis de carcere liberatis. Surrexit ceptro suscepto universalis imperii. Tunc enim dixit Mt. ult. Data est michi omnis potestas in celo et in terra. De hoc dicit ipse per eundem prophetam in ps. loquens de preterito scilicet de futuro pro certitudine. Ego dormivi et soporatus sum. i. dormiam, et soporabor secundum corpus in monumento. Et exsurrexi. i. exurgam. Quia dominus suscepit. i. suscipiet me ad regimen universi. Etiam secundum humanitatem quam assumpsi. Surrexit igitur Christus ista sacratissima die. Certo dico quod hec verba sunt exprobrativa confusionis seu punitionis impiorum et perfidorum. Et hoc in absencia vincentis. Cum dicit beatus Mulieribus angelus de Christo. Non est hic. Querebant enim illum qui dicit de seipso Apoc. i. Ego sum vivus et fui mortuus et ecce sum vivens in secula seculorum et habeo claves mortis et inferni. Propter quod dixerunt illis sanctis mulieribus illi sancti angeli. Sicut habetur Luc. ult. Quid queritis viventem cum mortuis. Non est hic. Sed surrexit. Hoc autem dixerunt eis angeli non exprobrando sed pocius eas letificando, et consolando. Sed revera. Illi exprobrandi sunt, qui credunt ad huc istum viventem esse hic, scilicet secundum corpus. i. in illo monumento in quo primitus fuit positum. Vel esse in alio in quo discipulus eius furtive rapuisset corpus eius, et in alio sepulchro posuissent. Sic hortati fuerunt Iudei custodes sui sepulchri. Etiam promissa pecunia quod dicere deberent. Sic dicitur Mt. ult. Sed vere. Sic dicit angelus. Non est hic corpus domini. i. in aliquo loco terreno dominice passionis. Sed solum est sic in celo ubi regnat et imperat. Sic dicitur in quodam ympno. Culpat caro, purgat caro, regnat deus dei caro. Sunt esse exprobrandi illi de quorum quolibet potest dici, quod Christus non est hic. i. in sua mente per graciam. Nec esse in suo corpore hodie per susceptionem sacramenti. Iste sicut sancte mulieres querebant Ihesum hodie que ~~querebat~~ credebat mortuum, ligatum, sepultum, et obsessum super a custodibus. Quibus dixit angelus ad literam de Christo. Non est hic. Sed idem angelus

dicat spiritualiter de peccatoribus qui sunt actualiter in peccato mortali. Non est hic. Scilicet cum talibus qui sunt mortui, et sine caritate vivificante. Quorum quilibet potest dicere in ps. Non est sanitas in carne mea etc. Qui sunt esse ligati et sine prosperitate exultante, seu operante. De quibus dicitur in ps. Corrupti sunt et abhominabiles facti sunt etc. Sequitur. Non est qui faciat bonum. Qui sunt esse sepulti, et sine honestate testificante. De quorum quolibet dicitur in ps. Non est deus in conspectu illius, inquinate sunt vie eius in omni tempore. Qui sunt obsessi super per demones, et sine libertate perdurante. Quorum quilibet potest dicere in ps. Dereliquit me virtus mea et lumen oculorum meorum quod est Christus non est mecum. Certe in talibus non est Christus. Neque spiritualiter per graciam, nec esse sacramentaliter secundum sacramenti efficaciam. Patet igitur ex predictis. Nota Aug. in sermone quod pascha Christi, ut dictum est. Consumat iustos, firmat dubios, et dampnat incredulos. Dicat igitur angelus Ihesum queritis Nazarenum etc. Obmissis primo et ultimo. Circa secundum principaliter sciendum quod Christus surrexit hodierna die absorbens victorialiter, assumpta mortalitate, educens misericorditer, prosequita captivitate. Exemplans spiritualiter vite novitate. Et premonstrans infallibiliter humanam corporalis futuram eternitate. De primo dicit apostolus ad Rom. vi°. Christus resurgens ex mortuis iam non moritur, et mors illi ultra non dominabitur. Corpus enim domini ante resurrectionem erat mortale et corruptibile sicut sunt humana alia corpora. Sed in resurrectione fuit perfectius quantum ad ipsum mortalitas absorta. Unde apostolus i. ad Chor. xv°. Absorta est mors in victoria super Christi quam habuit plene in resurrectione et absorbebitur mors quantum ad nostra corpora in finali resurrectione virtute eiusdem victorie Christi. Propter quod dicit ibidem apostolus. Deo autem gracias qui dedit nobis victoriam super quantum ad sanctorum corpora qui cum Christo surrexerunt. Et daturus est quantum ad nostra in fine per Ihesum Christum dominum nostrum qui mortuus est pro nobis. Et quamvis aliquis possit dicere quod i. corpus quod ondit Christus post resurrectionem non fuit verum. Sed fantasticum non fuit de quo prius. Sed omnino diversum.

Non fuit vivum / Sed manens mortuum / Non
fuit gloriosum / Sed adhuc mortaliter sub
iectum / Que omnia xps refellens probavit
corpus suum esse verum / Non fantasticum / Quia
obtulit ipsum palpabile dicens eis Luc. ult.
Palpate et videte / Quia spiritus carnem et
ossa non habet / Ostendit etiam corpus suum esse idem
quod prius et non specialiter diversum Cum dicit
apostolis secundum hoc Luc. ult. / Videte manus me
as et pedes meos / super quibus illis cicatri
bus quas in cruce suscepi / Quia ego ipse
sum / Et cum dixit Thome secundum hoc Jo. ult.
Infer digitum tuum huc / et vide manus
meas et mitte manum in latus meum
Et invenies super easdem cicatrices quas
in meo corpore cruci affixo vidisti / Ostendit
etiam corpus suum esse vivum / Quia secundum dicit Luc.
ult. Manducavit cum discipulis suis / Ma
ducare autem est actus corporis vivi / Ostendit
etiam ipsum esse gloriosum Quia clausis ianuis
intravit ad suos discipulos / Sic dicit Jo.
ult. Sic exivit de monumento ipso
manente clauso / Quod quidem fuit factum /
Non solum effective divinitatis virtute Sicut
per illam virtute corpus suum mortale exivit de
utero virginis ipso ventre manente clauso
Sed etiam hoc fuit formaliter virtute dotis sub
tilitatis Qua xps dotavit suum corpus in
resurrectione / Sic et aliis dotibus corporis gloriosi Scilicet
Agilitate / Claritate / Subtilitate / Et impassi
bilitate / De quibus postea dicetur / De so
scilicet de Eductione Proscripte Captivitatis
Quia hodierna die eduxit xps inferior
des de inferno / expoi pt l. quod dicit propheta ei
in ps / Tu exurgens misereberis Syon / quia
tempus miserendi eius venit / Per istud Sy
on quod interpretatur Specula et speculum intelligitur con
gregatio iustorum que erat in limbo / Qui
quamvis essent in tenebris / Continue tamen
speculabant oculis mentalibus / expectan
tes liberatorem / Qui etiam cum viveret in
carne / fuerunt specula omnis perfectionis / Is
tius autem Syon .i. congregationis sanctorum ani
marum que erat in limbo / xps hodierna
die exurgens ab inferis misertus fuit
Hoc enim tempus fuit quo ad ipsos tempus mi
serendi ab eterno prefinitum / Misertus autem
fuit hodie / Quia omnes illas animas cum
sua de limbo eduxit / Et cum hodierna
die fuit sua anima unita suo sacro corpori

Sic et ille fuerunt unite suis corporibus / xpo quoque
resurgente / Et illi etiam quorum erant anime cum
suis corporibus surrexerunt / Sic dicit Mt. xxvii
per quandam anticipationem quod multa sanctorum
corpora qui dormierant surrexerunt / Et exe
untes de monumentis / apparuerunt multis
post xpi resurrectionem / Cum autem dicit Exeuntes de
monumentis / puto quod debeat intelligi quod
exierunt de monumentis ipsis manen
tibus clausis / Que postea fuerunt aperta
vel per angelos vel virtute divina / Credo enim
secundum tenetur communiter quod istorum resurrectio fuit vera et per
fecta / Nec postea fuerunt mortui / Sic Laza
rus / Quia magis fuisset eis resurrectio
ad laborem et dolorem / quam ad aliquam consolationem
Si postea deberent mori / Et preterea non fuis
sent veri testes resurrectionis xpi / Qui resurrexit
ad immortalitatem / ffuerunt ergo dotati in
suis corporibus quatuor dotibus corporis gloriosi /
Sed si simul surrexerunt cum xpo / Quare
dicit Apoc. 1o Xps est primogenitus ex mor
tuis Et apostolus dicit 1a ad Chor. xvo de xpo quod
est primicie dormientium / Dicendum quod ista
prioritas / non fuit temporis / sed solum dignitatis /
quamvis enim simul tempore / cum eis surrexerit / Spe
tialiter resurgens fuit causa resurrectionis corporum / Quoniam quidem
per hominem mors / Et per hominem resurrectio mortuorum
Sic dicit apostolus ibidem / Per hominem scilicet xpm
De tertio s. de explanatione resurrectionis
spiritualis per resurrectionem xpi corporalem / expono
illud ad Rom. iiiio q.s. xps traditus
est ad mortem / et resurrexit propter iustifica
tionem nostram explanandam / Ut scilicet secundum
eundem ad Rom. vio Quo xps resurrexit
per gloriam .i. per potentiam patris / Ita et nos
in novitate vite ambulemus / Sciendum
autem quod sicut xps non resurrexit corporaliter /
donec clavus fuit affixus in cruce / et
tandem mortuus / Ita nullus peccator vite
peccatrici vivens potest resurgere corporaliter
nisi prius moriatur peccato per veram penitentiam
Et hic affixus cum primo clavo Ut primus
clavus sit contritio de peccatis / Secundus sit vera
confessio de eisdem / Si possibilitas adsit / Vel
saltem proposito de eodem / Tertius clavus sit
satisfactio / Et si quartus clavus fuit in cor
pore xpi / Dicatur quod ille est propositum de numquam mo
riendo per peccatum / Martellus autem quo isti
clavi fortiter figuntur / ne homo deserat

cruce pne est uera spes de indulgencia ob
tinendi Qm aut sit mort in cce pne cu
xpo resurgente corporalit et ipe spualit re
surgit Vn ista r̃o spualis est similis in
quatuor rn̄ corpali Ihu xpi Primu e
q sic xps resurrexit corpalit vite pena
li nuq moritus Ita et qui resurgit spu
alit a pcco sic debz ab ipo resurge q nu
q deinceps saltem sm suu firmu ppom
optat ipm mori vite peccatrici xpus
em resurgens ut dt aplis ad Rom vi o ia
no moritur etc. Ita et homo resurgens
a pcco sic debz in pposito viue instanc
q nuq pcco moriatur alias no resurg.
Scdm est q sic xps scdm corpus a sepulc
surrexit et sm aiam ab inferno Iterum Sur
rexit expeditus a ligamento quo erat ligatus
Et a sudario quo erat inuolutus Sic ho
resurgens spualit debz surge a sepulchro
corrupcionis culpe Est em culpa mortalis
qdam sepulchrum in quo ho sepultus est
ppinqus corrupcioni viciorum Sic et corpus huma
nu quod e in sepulchro e putrefaccioni p
pinqu Debz eciam surge ab inferno obliga
cionis pene Et sic fit si ne periclat Sicut
surgit a sepulchro Homo em qui est in
pcco mortali est obligatus ad pena eterna
Sed cu resurgit spualit Surgit a sepul
chro quantu ad culpam que deletur Et ab inferno
quantum ad pena eterna que comutatur in tpale
Surgit eciam a ligamento psuetudinis praue
que ligat hoiem ne celeriter a pcco surgat
Surgit eciam a sudario siue a pallio excu
sacois vane Multi em pcccores
sunt inuoluti quodam sudario siue pallio
ad excusandas excusaciones in pctis Excu
sat em pctm suu Sic Adam et Eua excu
sauerunt Gen iii o Tercium est q sic xps sur
rexit de sepulchro ipo manente clauso
Sic qn ho resurgit spualit p veram pniam
claudit sepulchrum corrupcionis ne deffluat
ipius riuuli ad pcreacionem pccorum Quartu
e q sic xps surrexit cu quatuor dotibus corporis
vz Cu claritate contra opacitatem Cum
agilitate contra grauitatem Cu subtilitate
contra grossiciem Et cu inmortalitate contra
passibilitatem Sic et ho cu resurgit spualiter
surgit ad claritatem conversacionis Ad agilita
tem bone operacionis Ad subtilitatem co
templacionis et ppicium accionis Et ad in

passibilitatem solide tollerancie aduersorum
Sic igitur et nos resurgentes cu xpo spualiter
in nouitate vite ambulemus Qm aut sic cu
xpo surrexerimus dat nobis signu aplis ad
Col. iii o dicens Si consurrexistis inq cu xpo
que sursu sunt querite vbi xps e in dextera
dei sedens Que sursu sunt sapite no que
sup terra Ista em duo scilz querere et sape
superna no terrena Querere sp p bona opone
et sape p deuocom sunt signa infallibilia
resurrectionis spualis Surge ergo p pniam tu qui
dormis in pcco Et exurge a mortuis i.
a morte spuali et eciam gehenali quantum ad obli
gacom Et illuminabit tibi xps Dicit aplis ad
Eph. v o aut pccori Sed pdolor multi sunt
de quorum quolibet dt pphta in ps No addiciet
ut resurgat Sic sp est in pcco durat Certo
dico et ultio q xps surrexit pmostrans infal
libilit humanam corporis futuram eternitatem Resurrectio
em xpi corporalis fuit ac pmostratiua ge
neralis resurrectionis omnium que erit in fine Dicit
em aplis i o ad Chor. xv o q deus pr no
suscitauit xpm a mortuis si alij mor
tui no resurgunt Nam si mortui no re
surgunt neqz xps resurrexit q si xps no
resurrexit vana e fides nra Ergo Quia
no e vana fides nra Sed certissima Sequitur
q et xps resurrexit corporalit Et q eciam omnes
mortui in fine mundi corporalit resurgent
Que quidem r̃o fuit nobis pmostrata
infallibilit in ista xpi r̃one Sciendum
aut q etsi omnium hominum corpora debeant in fine re
surge ut ipsorum aie recipiant mercede scdm
q egerunt in corporibus siue bonum siue ma
lum Non tn omnium hominum corpora dotabuntur glo
riosis dotibus omnes em resurgemus Sed no omnes
immutabimur Sic dt aplis i o ad Chor. xv o
Sed solum corpora electorum de quorum quolibet dicitur
i o ad Chor. xv o Seminatur in corrupcione Sur
get in incorrupcionem Hoc dt quantum ad dotem in
passibilitatis Seminatur in ignobilitate Sur
get in gloria Hoc dic quantum ad dotem claritatis Se
minatur in infirmitate Surget in virtute
Hoc dt quantum ad dotem agilitatis Seminatur aut cor
porale Surget aut spuale Hoc dt quantum ad
dotem subtilitatis Per qua erunt glosa corpora
sic quedam sbe spuales Sed q dt aplis
omnes inq resurgemus Cu dt pphta in ps
No resurgunt impij in iudicio Dicendu
q sicut dt glo. sup isto vbo ps quatuor erunt
ordines resurgencium Quidam em resurgent

passibilitatis
claritatis
agilitatis
subtilitatis

d' iiij dotibus … xps …
… iiii q

Qui iudicabut et no iudicabut Et illi re
surgent in iudicio No ut iudicet s ut iu
dicet Sic erut apli et alij pfectissimi viri
Quibz dic xps Mt xix Sedebitis sup se
des xij 2c Quida aut resurgent qui n
iudicabut nc iudicabu Sic infideles
qui iam iudicati sut Sic dr Jo iij De
talibz dic pphta No resurgut in iudicio
Quia nc iudicabut nc iudicabu quoru
cuiz dicit id qd dixit ille puer Anthioco
ij Machab vij Tibi resurrectio no erit ad
vita Quida aut resurgent Qui iudica
bu et saluabu s illi qui sut iusti ius
ticia dei De quibz dr Saluator Jo v
Qui bona fecerut pcedet in resurrectionem vite
Quida aut resurgent qui iudicabut et
pibut s reprobi qui tn sunt fideles De
quibz dr xps Jo v Qui vero mala ege
rut in resurrectionem Judicij i ut iudicetur
Omis g resurget in Judicio Aut ut iudi
cet aut iudicet Infidelibz exceptis qui
iam sut iudicati Potest eciam dici q oms
hoies iudicabu de iudicio disceptacio
nis Sic mali fideles Aut iudicio diffini
cois Sic boni fideles Et ecia infideles
Pro omibz eni bois tuc diffiniet mer
ces vite eterne Et p oibz malis pena
sempiterna Placeat xpo qui resurrex
a mortuis hodierna die corpalit q nos
sic iterum resurgamus spualit q in fine sit
nobis resurrectio ad gliam sempitna Qua no
bis concedere dignet ipe xps dns nost
qui viuit et Regnat deus in scla sclorum
Amen :-

Sermo feria secunda post pascha :-

Mane nobiscu dne qm aduespe
rascit · Luc ult · Hesterna die uei
sime Surrexit dns de quo gauisi sunt
discipli cu quibz eade die manducauit et
bibit corpalit Sic refert Lucas
Luc ult · De quo eciam gaudet xpianus
pplis Et ideo ppt gaudiu omi anno s
eade die manducat et bibit cu eode dno
Sacralit Sumes corpus eius et sagne sub
spe panis et vini in Sacro De quibz
qm ad utrsq salz xpi disciplos et pplos
xpianos exponi pt quodda vbu qd pet
scriptu de epla que hodie legit Et scrib
act x Et incipit Stans Petrus in
medio plebis dixit Vos scitis q factu
est verbu p vniusam iudea 2c Verbu
aute quod dixit Petrus est istud Mandu
cauimus et bibimus cu xpo postq resurrex
a mortuis Manducauerut eni discipli
cu xpo hesterna die corpalit pisce assu et
fauu mellis Sic dr Luc ult Puto eciam
q tuc cu eis bibit vinu qmuis hoc no ex
pmat Ewangm Nusq eni legi in Ewango
q cu disciplis biberit postq resurrexit
tame q hoc apte dic Petrus Credendu
e q sic fuit Et satis innuit hoc xps cu
dixit disciplis Sic ht Mt xxvj Dico vo
bis q no bibam amodo de hoc geniminie
vitis usq in diem illu cu illud vobiscu
bibam nouu in Regno pris mei Manduca
uit aut et bibit cu xpo eadem die xpianus
pplis Sacralit Sumes corpus eius at sagne
in Sacro Quod quide fuit figatu ut supra
dem e qm ad spem visibile p illu pane que
fregit xps cora disciplis suis eade die Et
qm ad ueritate credibile p pisce assu Et
qm ad suauitatem sensibilem p fauu mellis
que manducauit xps eade die cu disciplis
Lucha ibide referente Manducauerut g et
biberut fideles s heri cu xpo Et ipe ma
ducauit cu eis Quia digne manducates
corpus suu et bibentes suu sagne sibi in
corpat atq vnit Et qm mundus aduespe
rascente et ad fine appinquate dyabolo
contra hoies inualescente fideles q heri
manducauerut et biberut xpm in Sacro
timet p pctm ipm amittere Ideo de
bet ipm rogare et eide cu instancia sup
plicare dicedo vbu pus ppom Mane no
biscu dne qm aduesperascit Volentes p
hoc dicere Dne Jhu xpe que heri in Sa
cro recepimus et ecia ut credimus spualit
tenemus Habendo nobis p gram Nolis
pmittere nos amplius in pctm mor
tale ruere ut p ipm nos deserens et a nob
longius eas Sed sp mane nobiscu
Maxime nuc cu ad uesperascit i cu mundus
est pe fine Istud vbu dixerut ei illi
duo discipli qui ipa die resurrectionis ibant in
Emaus loquetes et conferentes ad inuicem
de hijs q circa xpm fca fuerant in Jrlm
illis diebz quibz appens Jhs in pegrini
spe Et cu ipis ambulans interrogauit
eos de quibz loquerent et cur essent tristes

Cu miraretur q ipe veniens de Jrlm in
deret ignorare que ibi facta fuerant circa suu
magrm Responderunt ei dicentes q loqba
tur / quo sumi sacerdotes tradiderunt Jhm
Nazarenu / talem et tantu viru / quem
ipi sperabant Isrl redemptuz in condepna
tione mortis / et crucifixerunt eu / Quos ipe
increpans vocans eos stultos et tardos
ad credendu exponit ipis scripturas / mo
ysi et pphaz scdm quas oportebat pati xpm
et ita intrare in glam sua / Quas qde
scripturis expoñ inflammauit ipoz corda
Vn postea dixerunt / None ardens erat
cor nrm / du loquer nobis in via / et ap
periret nobis scripturas / Et du appinqua
ret castello quo ibat / Jhs finxit se lon
gius ire / Sed ipi rogando et supplicando
coegerunt illu ut intraret cu eis dicen
tes ei vbu istud Mane nobiscu dne zc
/ Et intrauit cu eis discubensqz cu illis
accepit pane et bndixit / ac fregit / et
porrigebat illis / Tunc aut apertis corp
oculis cognouerunt eu in fractione panis /
que antea no cognouerunt in expone scrip
turaz / Et Jhu euanescente ab coz oculis
eade hora surgentes regressi sunt in Jrlm / et
inuenerunt congregatos vndecim / et eos
qui cu ipis erant / dicentes q surrexit dns
vere / et apparuit Symoni / Et ipi eis nar
rauerunt eis que gesta fuerant in via / et
quo cognouerunt eu in fractione panis / que
oia narrat hodiernu Ewangm / qd scrip
bit Luc. ult. et incipit / Duo ex discip.
Jhu zc Nos g qui hesterna die / xpm
in sacro suscepimus / pp quia suscepcom
debemus ee letificati / contra mala eterna
Et informati contra ignorancia / Et infla
mati contra desidia / Sic et illi discipuli
fuerunt / debemus multu formidare / ne xps
que heri sacralit et spualit suscepimus
pmittat nos iteru labi in mortalia pccm
/ ac p hoc ipe nos deserat / et a nobis longi
us cedat / Propter quod nos debemus xpm
pcui instar / et bonis opibus qi xpm coge
ut nobiscu maneat dicentes ei / Mane
nobiscu dne / qm aduesperascit / Vbi fide
les exoptat Jocunditatem socialis am
plexus / Expostulat / Cotinuitate vita
lis illapsus / Allegat / Vicinitate fina

lis occasus / Primo dico exoptat fide
les ista verba dicentes / Jocunditatem so
cialis amplexus / supp sui cu xpo / Cum
dicunt nobiscu .i. simul cu nobis / vt sp
sis nobis sp Emanuel / quod e interpta
tu nobiscu deus / Ysa. vij. Scdo expos
tulat / Cotinuitate vitalis illapsus
Sacz xpi in ipis / cu addunt Mane .i. Tu
que heri recepimus no recedas a nob
Sed mane et intra nos fac sp mansiom
Vn placeat tibi q sp diligamus te / scdm
nescz tuos sp seruemus / ut tu et pater
tuus / ad nos continue venientes p influxum
et augmentu gre / sp apud nos mansiom
faciatis / Sic tu dicis Jo. xiiij. de illis
qui diligunt te / et sermones tuos seruant /
Tercio allegat / Vicinitate finalis occa
sus .s. sui cu mudo / cu subdunt / qm ad
vesperascit / qr dicent / Et si sp sit nob
necta masio tua / maxie aut nuc / qm ad
vesperascit .i. qm mundus e prope fine et oc
casum / ac p hoc et nobis cu ipo / Sis g no
bis dne columba illa que venit ad Noe
ad vesperam portans ramu oliue / Veni
go ad nos in ista mundi vespa / in qua
totus iste mundus positus est in malig
no / Veni go ad nos sicut columba pacifi
ca / et mane nobiscu / cu gra et mie oli
ua / Sic hec dm p figuram Gen. viij. / Mit
te eciam ad nos / tuos angelos in ista vespa
qui nos educat a statu pccoz / Sicut
venerunt vespe duo angli Sodomam /
ad eripiendum Loth / a congregacione illoz
pccoz / ne simul periret cu eis / Sic hec dm
Gen. xix. Dicunt go fideles xpo dno /
Mane no. dne zc Primo g. nos
fideles petimus dinam socictate / cu di
cimus xpo / Nobiscu Sacz. qd hijs dieb
sacris / informasti / Magisterio efficacissie
eruditois / Recreasti pabulo / sacratis
sime coiois / Recoaliasti sacficio / acer
bissie panis / Conformasti titulo / vic
toriosissie crucis / Petimus dico xpi so
cietate / dicendo Nobiscu .i. tu dne Jhu
xpe / qui dedisti te nobis socu in tua
cusatoe / ad huc sta et ambula nobis
cu virtualit / Sis qz nobis socius / quos
istis dieb sacris informasti tua eru
dicone / Videlz sic Jonas in illo sermoe

glosissimo que fecisti post cenā tuis discip͛lis
et in ipis oibȝ xp̄ianis / Hic eē venis in
illis sacris ṽbis que pedes in ēte dixisti /
Hesterna eē die in illis verbis que dixi-
sti duobȝ discipulis euntibȝ i emaus / Et
eē in illis verbis que dixisti aplis cum
manducaueras cū ipis / De quibȝ oibȝ scri-
bit᷑ Jo. xiij°. c°. usqȝ ad xxm̄ Et Luc. ult°
Ista em̄ oīa fuerūt dn̄e Jhu xp̄e / ad
oim̄ fideliū salutifera eruditōm / ut pos-
sim͛ dic͛e cū aplo ad Heb. i°. Diebȝ istis
loquut͛ est nobis. s. deus pr̄ in filio suo
Que spū dedit nobis in magm̄ / Et que
gstituit heredem vniuersoꝝ / p̄ que fecit et
scla / Magn͛ g°. est mag͛r iste / qui dicit
aut nr̄m i°. Ys. xlviij°. Ego deus tu-
docēs te vtilia / Adhuc dn̄e sis nobis
socius / quos hijs diebȝ recreasti / Sacra-
tione. s. die Jouis in qua Sacrm̄ al-
taris instituisti / Et corp͛ tuū ac sangne
nobis in cibū et potū dedisti / Quod q̄-
dem Sacrm̄ multi ex nobis illa die
susceprūt / Sed plures hesterna die illud
susceprūt / Corp͛ em̄ dn̄i in spē panis ē
ille panis p̄ figam̄ / de quo dixit mo-
yses Exo. xvj°. / Iste ē panis quē dedit
nobis dn̄s ad uescendū / Ad litam̄ dix-
hoc de illo manate / quo nutriuit deus
illū ppl̄m Judaicū in desto / De quo
dt Sapiēs dēo / Sap. xvj°. Angeloꝝ es-
ca nutriuisti ppl̄m tuū / et panū paratū
de celo prestitisti eis / hntem omne de-
lectamentū / et omem saporis suauitēs / Sed
quide manna ppl̄ multa figabat / Sacm̄-
metū altalis / Sicut alibi diffuse tōi
dim͛ / Et in postilla Ewangelioꝝ / Et i pos-
tilla Eplaꝝ / Ergo recreasti nos hijs die-
bus / isto celesti cibo .i. altaris Sacro /
Nos em̄ sum͛ de nūo illoꝝ de quibȝ
dt Petrus in Epla hodierna / Deus
mgr̄ pat͛ fecit xp̄m maifestū / Non
oim̄ pplo / Quia nō infidelibȝ / Nec eē
xp̄ianis pctoribȝ / Sed nobis qui cū
illo manducauim͛ et bibim͛ postqȝ sur-
rexit a mortuis / Apli em̄ hesterna
die manducauūt et biberūt cū xp̄o
corpalit͛ / Nos aūt in Sacro / Adhuc
dn̄e sis nobis socius quos die ueneris
recōciliasti deo tmtei tua acerbissima pas-
sione

Que em̄ fuit uerificatū qd̄ dic̄ Jo. de te
Apoc. i°. Dilexit nos et lauit nos a pec-
catis nr̄is in sangne suo / Et illud eciā
qd̄ nos fideles dicim͛ tibi qd̄ est scriptū
Apoc. v°. Redemisti nos deus in sangne
tuo / ex omi tribu et ligua / et ppl̄o et naci-
one / Et fecisti nos deo nr̄o Regnū
Tunc em̄ dedisti nobis auxiliū / de illa tribu-
lacōe in qua eram͛ p̄p pctm̄ p͛mi pntis
Quia nullus alius nos poterat saluare
Propter qd̄ dixerat tibi supplicādo pp̄ha
in ps Da nobis auxiliū de tribulacōe
Quia vana salus hoīs / Sed tu fuisti
nobis vera salus / Cui dixit idē pp̄ham
ps Saluasti nos de affligentibȝ nos .i.
a demoibȝ / Et odientes nos cōfudisti /
Antiquos fres nr̄os inimicos / Adhuc eē
gito dn̄e sis nobis socius / quos hesterna
die gfirmasti / tua victoriosa resurrecōne / Cōfir-
masti em̄ nos. s. qȝ ue a mortuis resur-
rexeris / Et p̄ ṽba Angloꝝ / que dixerūt
sctis mulieribȝ de te / Surrexit nō ē hic /
Mt. xxviij°. Et Marc. xvj°. Et Luc. ult°
Et p̄ ṽba eē Aploꝝ qui dixerūt qȝ sur-
rexit dn̄s ue Luce ult°. Et qd̄ plus est
eē p̄ ṽba tua / et p̄ fcā tua / p̄ que pbasti
corpus tuū / in quo apparuisti p͛ tuā
resurrecōne / ee verū nō fātasticū / Esse viuū
nō mortuū / Esse idē qd̄ p͛us / nō diuisū
Etiā ee glosū / nō mortalitati subiectū
Sic ondim͛ in smoe p͛cedēti / Confir-
masti eē nos qȝ sic tu resurrexisti corpalit͛
Ita et nos in fine mūdi resurgem͛ / Si
em̄ xp̄s resurrexit / Et mortui resurget /
ut pbat Aplus i°. ad Chor. xv°. Si em̄ cre-
dim͛ prim̄ / Si p̄ qȝ quia credim͛ / Ali-
as em̄ ut ibidē dicit Aplus / vana eet fi-
des nr̄a / Ita eē debem͛ crede scdm̄ / Di-
cit em̄ idem Aplus i°. ad Tess. iiij°. Si ei
credim͛ qȝ Jhs mortu͛ est et resurrexit
Ita et deus / eos qui dormierūt p̄ Jhm̄
adducet cū eo / Deo g͛ gras / dicit Aplus
vbi supra / qui dedit nobis victoriam /
et adhuc dabit p̄ dn̄m nr̄m Jhm̄ xp̄m
qui mortu͛ ē p̄ nobis / Sic g͛ petim͛
xp̄i societatē dicēdo / Nobiscū / Et eē
pbabile qȝ mō sit nobiscū / Quia ipm̄
heri recepim͛ / ut possim͛ dic͛e i°. ps

Dns virtutu nobiscu susceptor noster deus Jacob / Vere susceptor qr suscepit nos hiis dieb ad sua scolam / ut instrueimur / Et ad sua mesam / ut reficiem / Et ad sua gram / ut reconciliarem / Et ad suam gtam / qua resurreccoe ondit / ut per ipam tande btificacem / Ergo ut dicit nobis illa sca Judith Judith xiiij° Aperite portas qm nobiscu e deus / Aperite / s. portas aie .i. intellcm ad recognoscendu / Et affcm ad diligedu / Porta ecc corpis / scz os ad laudandu et gras reffe rendu Dns go nobiscu e ut credo / nolite metue sic dr Num. xiiij° Nolite dic metue .s. timore mudano vel humano / Vel nolite metue dapnacoem eternam / Quia ille qui nobiscu est si ipm tenerim9 ab ipa nos psuabit / Sed pdolor multi sut qui pnt dic i° qd dixerut illi ut hr in R. xx° Non e ps nobis in David / Vel sic / Que nobis est ps in David qi. dicent Nulla / Vere / Illis qui st in pcco morli nulla ps est in david / .i. in xpo / Nulla ps dico in ei9 scola / qr ipm negligut / Nec in eius mensa qr ipam fastidiut / Nec in ei9 gra / quia ipam renuut / Nec in eius gtia / qr ipaz no appetut / Absit q nos sic possim9 dic Sed dicam9 i° qd dr Jerem xiiij° Tu aut in nobis es dne / et nome tuu inuocatu e sup nos / Ne derelinqas nos / Ex q dne in nobis es ut credim9 / noli pmitte q peccem9 itez / atq s ut tu nos derelinqas = Circa sm Ubi ~~nos~~ pctim9 illapsus intimu otinuacom / cu dicim9 xpo / Mane / .i. no te elonges a nobis sz mane .s. in nro intellcu / ipm illustras doctna pietatis / In nro affcu ipm purificas flama caritatis / In nro spu / ipm obseras clausura castitatis / In nro eciam effcu ipm mesuras statera equitatis Mane dicim9 in nro intellcu / ipm illustrans doctna pietatis In quo quidem intellcu mane no potes / nisi in ipo maneat unccio tua De qua dr Jo. i. sue cam° ij° Unccio eius xpi docet vos de omnib sup saluti nccis Propt quod papa sup hortat nos / ut talit nos habeam9 q ista unccio xpi qua accepim9 hiis dieb ut credo s maneat in nobis. Unde dicat sic Vos unccom qm accepistis ab eo .i. a xpo maneat i vobis .i. ipam sic suate qm in vobis est / ut maneat sp in vobis / Mane ecc dne in nro affcu ipm purificans flamma caritatis / Caritas ei est quida ignis diuinus / Qui osumit in huana volutate / oez rubiginem et scoriam pcti / Et ille qui ht caritate a deo / a quo solo dat Et declinas ab oia pcta mortalia / manet in ipa / Talis dico q manet in deo / et de9 manet in ip°. Ita dr i° Jo. iiij° c° ubi sup Qui eius manet in caritate / in deo manet / et de9 in eo Mane ecc dne in nro spu / ipsum obserans clausura castitatis / Xps eni fugit et elongat se a spib vagis / et impudicis oclis et aptis / ut videant vanitates / Sed manet in aia solitaria hoc e cauta et circuspecta / cui9 sensus exteriores st clausi / ne p ipos intret ad ipam vane cogitacoes et viles affeccoes / que ptbat puritate et tranquillitate mentis / Unde dr sic p pham in ps Ecce elongaui fugiens sup a spib hois vagis et incautis p quos mors intrat ad aiam / Et maxie pccm luxurie / Et mansi in solitudine .i. in aia cauta et circuspecta / cui9 spus sut clausi Et p hc et ipa sp e munda sic solitudo / Sicut eni in deserto no apparent nisi paucissime psone / Ita in tali aia / no sut cogitacoes et affecciones turbatiue / et corruptiue castitatis / Sed sut ibi solu cogitacoes munde / Et affeccoes pure / Adhuc mane / dne in nro effcu ipm mesurans statera equitatis / Effcus eni hois .i. opus extrinsecu / no e salutis eterne meritoriu / nisi sit mesuratu statera equitatis .i. illius iusticie que e sm lege dei / Tali aut nuq mesurat nisi deus maneat in ipa virtute opatiua / Et in ipo ope redudatiue / Unde dr xps Jo. xv° Qui manet in me et ego in eo hic fert fructu multu .i. pducit opus multu salutis eterne meritoriu / Et bn dr Qui manet in me et ego in eo / Qa ut statim dicat / Nichil sine me potestis face / Prodolor de multis pt dici id quod scribit Jo. v° Verbu ei9 .i. dei patris quod e ei9 filius / no habetis apud vos manes / Certe nullus homo qui e in pcco mortali ht xpm apud se /

p gram manete / Et p h[c] nec xps in eo ma
net / Ex quo sequit q est dign[us] flama ge
henali Vn ipe d[icit] Jo. xv[o]. Si quis in me
no manserit / mittet[ur] foras sicut vinea mea
que e[st] eccl[es]ia sic palmes / Et arescet / Et col
liget ipm sic angeli in fine mundi / Et
mittet eu in igne et ardet i. ppetuo ar
debit / Ergo faciam[us] scdm eius monito
ne manete in me sic p fidem et bona
opa Et ego in vobis sic p gram mane
bo Jo. ubi sup[ra]. Qz aut p fidem et bona
opa homo maneat in dilcoe xpi / Ap
te dicit hoc ipe Jo. xv[o]. Si pcepta mea
servaveritis / manebitis in dilcoe mea /
Dicamus g[o] dno Jhu xpo / ut roget p
nobis prem sicut pmisit aplis dicens
eis Ego rogabo prem / et aliu paclitu
dabit vobis ut maneat vobiscu ine
tnu Jo. xiiii[o]. Certe si paclitus sps in
nobis maneat / Semp ec manebit
in nobis xps ipe / et eius pat[er]. Circa
tciu ubi allegamus xpo Quinc mundi
appinquare. Cu dicamus Qm advesperas
cit / Sciendu q sicut in vespa diei ad
litam est umbra longior / Aura fri
gidior / Langor validior / Et homo ad
opandu tardior / Sic mundo advespe
rascete / et ad fine appinquate / inva
lescit Erroris dubiu / contra veritate /
Rancoris odiu / cotra caritate / Langoris
tediu cotra castitate / Torporis ociu
cotra opez strenuitate / Dico pmo
q sic ad litam in vespa diei / est umb[ra]
longior / Omne enim corp[us] qd facit um
bra facit eam in vespe longiore / Sic
dico q in vespa hui[us] mundi / Invalescat
Erroris dubiu cont[ra] veritate / Nunc ei
s[ecundu]m manifestu e / sunt multi errores / mul
teq hereses ctra fidei veritate / Sol
enim vere fidei in multis hoib[us] declina
vit ad occasu / Immo qa totalit[er] pati[tur]
eclipsim / Propt[er] quod dnt fideles do
lentes de ista maledcoe i[lla]d Jhem. vi[o].
Ve vobis / qm declinavit dies / et lon
giores sunt fce umbre vespi / Re vera
Jam sunt fce longiores in multis hoib[us]
umbre sic errorz / et heresu contra
veram fidem / Adhuc dico / q sicut
ad litam In vespa diei est aura frigi

dior. Sic est manifestu / Sic in mundi ves
pa / ipoq ad fine appinquate / invalescit
Rancoris odiu cont[ra] caritate / Habunda
vit enim in multis hoib[us] / iniquitas invi
die sic et malicie / contra pximu / Et io
refrigescit caritas multoz / Sic Salvator
pdixit Et ideo doles de hoc pphta in ps
dicit / Ad vespum demorabit[ur] fletus / i.
tristicia de bono pximi Invidia et mali
cia cont[ra] ipm In tpre enim vespi / cete[r]e t[ri]
bacio. Sic d[icit] ysa. xvii[o]. Itez dico / q s[ecundu]m
ad litam In vespa diei langor hois / et
morbus quib[us] / validior est in vespa di
ei / et magis affligit hoiem qua in alia
hora / Sic mundo advesprascete / invales
cit langoris tediu contra castitate / Nes
cio si fuit maior corp[ti]o carnis / Ante di
luviu / qn ut d[icit] Gen. vi[o]. ois caro cor
rupat via sua qz modo sit in humano
gne / Unde de ista corrupcoe carnis / que
nunc e in hoib[us] dic Jemias Jem. v[o]. / lo
quens de futo s[ecundu]m de pito / Percussit eos
dicit i. percutiet leo de silva / Et lupus
ad vespam vastavit eos i. vastabit /
Leo enim et lupus / et pdus est / de quo ibi
dem loquit[ur] pphta / sunt aialia multu lux
uriosa / Et ete sps immudus i. dyab[olu]s in
stigans hoies ad carnis immundiciam
in ista mundi vespa innumeros pcutit
atq vastat pros paupitas i pfundu
peccoz / Unde ad istud malu ppetrandu
hoies carnales qui dnt equi / insanie
tes in feias Cu tamen dicat[ur] eis in ps
Nolite fieri s[ecundu]m equus et mulus quib[us] no
est int[ellectu]s. Dicit Abachuc i[o]. q leviores
sunt pdis equi eius / Et velociores lu
pis vespertinis / Sup[er] ad explendu libidi
ne sua / Adhuc dico quarto q sic ad
litam in vespa diei homo quib[us] e tardior
et difficilior ad opandu Sic in ista mu
di vespa / invalescit torporis ociu / cont[ra]
opez strenuitate / Unde de hoie ocioso
et torpido ad opandu d[icit] in ps / Mane
floreat et transeat i. florebit et transibit
Vespe aut decidat / induret et arescat
i. decidet indurabit / et arescet / Multi ei
hoies sunt qui in mane suo i. in iuventu
te sua floret virtutib[us] et bonis opib[us] / Et

transeunt .i. cito desinunt bene operari dantes
se ocio et torpori / Et tandem in sua uespera .i.
in senectute decidunt per suam pigriciam
Indurantur et arescunt .i. totaliter fiunt inpoten
tes ad bonum operandum / Sic certe est quod in mane
mundi / fuerunt multi homines florentes
virtutibus et bonis operibus sicut patriarche et
prophete / Et sic transierunt de isto mundo / Sed
in mundi huius vespera / multi decidunt / In
durantur et arescunt .i. fiunt inpotentes
ad bonum operandum / Cum tamen dicatur in psalmo / quod ex
ibit homo ad opus suum et ad operationem suam
usque ad uesperum Et sapiens dicit Mane
semina semen tuum / et uespere non cesset
manus tua Eccl. xi°. Placeat deo quod ista
mala non apprehendant nos in ista mundi
uespera in qua sumus Sicut certe non apprehe
dunt nec apprehendent iustos viros / quorum
cuilibet dicitur Job. xi°. Si iniquitatem que est in
manu tua abstuleris a te et non permanse
rit in tabernaculo tuo iniusticia tunc
sequitur Quasi meridianus fulgor consur
get tibi ad uesperum / Certe / Cuilibet iusto
viro qui est in ista mundi uespera quantum
cumque inualescant mala in mundo / consurget
diuina claritas / quasi meridianus fulgor /
ipsum illuminans et dirigens / ac deducens
ad eternam claritatem Quam nobis concedat
qui viuit et regnat deus in secula seculorum
amen. — Dominica ii. post pascha :—

Oportebat pati xpistum et resurgere
a mortuis tercia die :— Luc. ult.

Saluator noster preuidens quod homines erant
difficiles ad credendum / veritatem sue glo
riose resurrectionis Idcirco ipsam probare voluit / ex
multis argumentis Scilicet per reales appa
riciones / Per vocales locuciones / Per eius
dem corporis gloriosi sui ostensiones / Et ad pal
pandum exposiciones / Ac etiam per corporales ma
ducaciones / Apparuit enim primo mane diei
pasche Marie Magdalene iuxta monumentum
ut dicitur Marc. ult. / Et tunc fuit ei locutus
ut dicitur Jo. xx°. Secundo apparuit eadem die / ei
dem Marie et aliis duabus / dum reuertebantur
a monumento quas salutauit dicens Aue
te / eisque dixit multa verba / ut dicitur Mt. ult.
Tercio eadem die apparuit Petro / Creditur
quod sibi apparuerit cum reuertebatur a monu
mento ad quod iuerat cum Johanne ut dicitur

Jo. xx°. De qua apparicione solus Luchas
refert ut dicitur Luc. ult. / Quid autem Petro tunc lo
cutus fuit Nullus Ewangelista refert / Quarto
apparuit eadem die duobus discipulis euntibus
in castellum / Cum quibus multa verba locutus
fuit / Cum quibus etiam discubuit / panemque co
ram eis fregit / et porrexit illis / De hac
apparicione loquitur Luchas Luc. ult. Quid autem
xpistus manducauit tunc / Ewangelista non dicit /
Quia nec ipsi forsan tunc manducauerunt
Statim enim fracto pane / euanuit ab oculis
eorum / Fuit autem ista apparicio sicut innuit
Ewangelium circa uesperam illius diei / Quinto
apparuit eadem die / cum esset sero omnibus apostolis
excepto Thoma / De qua apparicione loquitur
duo Luchas .s. Luc. ult. Et Jo. Jo. xx°.
Et tunc sicut uterque refert locutus fuit mul
ta verba eis / Tunc etiam ondit se habere corpus
gloriosum Quia intrauit ad eos ianuis clau
sis / Tunc etiam ondit se esse verum deum / Quia
insufflando dedit eis spiritum sanctum / Que duo
tamen Jo. refert / Tunc etiam ondit se habere verum
corpus / Quia exposuit ipsum palpando / Dixit
enim discipulis / palpate et uidete / quia spiritus
carnem et ossa non habet / sicut me uidetis habere
Tunc etiam ondit se habere idem corpus quod prius
Dixit enim eis Videte manus meas et
pedes / quas ipsi uidistis in cruce / quia ego ipse
sum dominus cum eodem corpore / quod tunc habebam /
Tunc etiam ondit se habere corpus viuum / Quia
manducauit et bibit cum eis Hec tamen solus
Luchas refert / Sexto apparuit octaua die
pasche omnibus apostolis presente Thoma / Et tunc
locutus fuit eis dicens / Pax uobis / Sicut
etiam dixerat in quinta apparicione / Locutus
etiam fuit Thome / ondendo sibi suum corpus
offerendo sibi ipsum palpandum / in manibus
et in latere / ut sic possit concludere quod xpistus habebat
verum corpus / Et quod etiam habebat idem quod prius
Quod potuit manifeste cognoscere / ad cica
trices plagarum / que in manibus et latere fue
runt / Sicque ipsum apostolum in fide confirmauit
Tunc etiam ondit se habere corpus gloriosum / Quia
intrauit ad eos ianuis clausis / Istam
apparicionem sextam / solus Jo. refert. Jo.
xx°. Septimo apparuit post illam octauam
diem / Septem discipulis ad mare Tyberia
dis / Et tunc fuit eis locutus / et forsan
tunc manducauit cum illis / Quia dixit
eis Venite prandete / Et infra dicitur quod ac

cepit panem et dabat illis / Et piscem similiter. Et paulo post dicitur / Cum ergo prandissent etc. Istam apparitionem septimam solus Johannes refert Jo. xxj°. Tunc autem fuit loquutus Petro specialiter committens ei etiam si diceres / Pasce oves meas et agnos meos / Et multa alia / que dicuntur ibidem. Que die vero fuit ista apparicio / Nescitur de certitudine / Sed certum est quod fuit in aliqua dierum / que fluxerunt ab octava Pasche usque ad Ascensionem / Octavo apparuit xj. Apostolis in monte Galilee / et tunc fuit eis loquutus dicens eis / Data est michi potestas etc. usque ad finem libri / Istam autem octavam apparitionem solus Matheus refert Mt. ult. / Nono apparuit xj. apostolis in die sue Ascensionis in Cenaculo Syon ubi cum ipsis recubuit et manducavit / Sicut dicitur Act. 1°. Et tunc eciam fuit eis multa verba loquutus. Istam nonam apparitionem solus Marcus refert inter Evangelistas. / Verum est tamen quod Lucas eam refert non in suo Evangelio. Sed in Act. Marcus autem eam refert expresse / Sicut habetur Marc. ult. Decimo apparuit eisdem eadem die circa horam sextam in Monte oliveti de quo ipsis videntibus est elevatus in celum. Istam autem apparitionem solus Lucas refert Luc. ult. Et eciam Act. 1°. / Istis decem vicibus apparuit Christus a die sue resurrectionis usque ad diem sue ~~resurrectionis~~ Ascensionis inclusive. Sicut habetur ex Evangelistis. Et dicit hoc apte beatus Aug. in li. de consensu Evangelistarum. / Quasdam autem ~~alias~~ apparitiones alias Christi refert apostolus 1 ad Chor. xv°. Vide in Postilla Epistolarum in expositione epistole que legitur dominica xiij. post Penthecosten / Postquam autem tercia recitavit hesterna die apparitionem Christi scilicet Petro et duobus discipulis euntibus in Emaus / De quibus dictum fuit in hesterno Evangelio. Hodierna autem die recitat in Evangelio sextam apparitionem / que fuit facta secundo diei Pasche apostolis omnibus excepto Thoma In qua fuit loquutus multa verba eis / Et ostendit se habere verum corpus / et idem quod prius / ac eciam vivum. De istis omnibus agitur in hodierno Evangelio / quod scribitur Luc. ult. Et incipit / Stetit Jhesus in medio etc. Ante quod legitur Epistola que scribitur Act. xiij° / Et incipit secundum litteram eciam. Surgens Paulus / Et manu silencium indicens ait etc. In qua quidem Epistola dicitur correspondet ad Evangelium quod Deus pater Jhesum filium suum interfectum a principibus Judeorum depositumque de ligno crucis ac in monumento positum / Suscitavit a mortuis tercia die / Et visus est per dies multos etc. Ista enim tria videlicet quod Christus pro nobis pateretur / Et paciendo moreretur / Et quod eciam resurgeret / Iterum quod tercia die suscitaretur / erant omnino expediencia humano generi ad salutem / Sicut expresse dicit verbum Salvatoris prius propositum / sumptumque de hodierno Evangelio. quod in quinta apparitione sua apostolis dixit / Oportebat inquam pati Christum et resurgere a mortuis tercia die / Tangit enim primo dignam ymmolationem victime salutaris Nona apparitionem nature immortalis / et quartum declaracione mensure temporalis / Et certe Ista tria sunt expediencia humano generi / Et quamplurimum oportuna / Oportebat enim victimam ymmolari in duello crucifixionis / Quod innuit Salvator cum dicit. Oportebat Christum pati / Ita eciam dixerat precedenti die duobus discipulis euntibus in Castellum / Nonne dixit eis hec Oportuit Christum pati / et ita intrare in gloriam suam / Quasi diceret / Oportuit / Et ut scripture implerentur / Et humanum genus a morte liberaret / Oportebat eciam naturam reparari in triumpho resurrectionis / Quod Salvator apte innuit / cum addit in eius verbis / quod oportebat Christum resurgere / Certe / Oportebat ipsum resurgere ut scripture implerentur / Paulo enim superius dixerat sic apostolis Necesse est impleri omnia que scripta sunt de me in lege Moysi et prophetis et psalmis de me / Quibus tunc aperuit sensum ut intelligerent scripturas / et dixit eis / Quoniam sic scriptum est / Et sic oportebat pati Christum et resurgere a mortuis / Oportebat eciam Christum resurgere / ut promoveret nobis / nostram futuram resurrectionem sine qua non esset perfecta salus / Et ne eciam vana esset fides nostra. / Et predicacio nostra / Sicut ista satis apte dicit apostolus. 1 ad Chor. xv°. / Oportebat eciam hominem informari in triduo signo / Et hoc innuit Salvator secundum misticum intellectum Cum dicit quod oportebat eum resurgere tercia die / Certe / Oportuit eum resurgere tercia die / ut eciam quod ipse predixerat impleret / Ipse enim dixerat de seipso apostolis sic habetur Mt. xx°. Sic tradetur filius hominis gentibus ad illudendum et flagellandum et crucifigendum / Et tercia die resurget. Qualiter autem hoc verum sit / quod Christus ad litteram tercia die resurrexit per Synodochem accipiendo

pte p toto / expoitu multcies satis pfte in expone euuagelioꝝ sm mencom bti aug̃ m̃. si. de dm. Optuit eū ipm tcia die re sgere / Vt p istud triduu ipm accepit spua liter / ad salute informacem / Per triduu em acceptu spualit in multis locis scp turarꝝ informam̃ / ad agendu multa me ritoie / Sic informam̃ ad agendu verim pniam Exo. iij°. Cu ibi dr̃. Deus hebꝛeoꝝ vocauit nos / ibim9 viam triu dieꝝ in solitudine ꝛc̃. Et eē ad alia multa sicut postea dicet̃ / Dic g° xps Optebat xpm pati ꝛc̃. Circa pmu sciendu q oportebat xpm pati ad quatuor / Scilz / Ad restitucoem pdite libertatis / Ad declaracom abdite veritatis / Ad pugnacom hu mane fragilitatis / Et ad onsione pfte satatis / Pro pmo accipit̃ i°. epli ad hebreos ult̃. Ihs ineq ut sanctificaret ppłm p suu sanguinem extra porta passus est Pro nra em sanctificacoe et redempcoe ext̃ porta pati voluit / ut manifeste innuerit q p sua passiom sum9 redditi libeati / Et sum9 extra omem dyaboli s uitute / Pro scdo acci i°. Saluatois Luc xviij°. Consumabunt̃ in q oia q scpta st p pphas de filio hois / Tradet̃ em gentibus ad illudendu ꝛc̃. Sic pꝫ / Vn pꝫ q optuit ipm pati ut illa que cant in scpturis addita reserarent et q pdcta cant impleret̃ / Propt̃ hoc eē dixit illis duob9 discipulis euntib9 in Emaus ipa die r'nis O stulti et tardi corde ad credendu in hys que loquti st pphe None optuit pati xpm ꝛc̃. Luc. ult. Petrus eē q ad hoc dixit. Sic hr̃ Act. iij°. Deus qui pnunciauit p os om pphetaꝝ pati xpm suu impleuit sic / Pro tcio acci i°. epli ad heb. ij°. dicetis de xpo q in eo qd passus ē potēs est auxiliari hys qui temptant̃ / Acu9 ne rito ac vtute sue pass̃is potēs ē ipe auxiliari hoib9 qui temptant ab inimicis Et utiqꝫ auxiliat̃ / Propt̃ qd nos dicim9 sibi / Per signu crucis de inimicis nris libera nos deus nost̃ / Contra em omez temptacom debet fideles signu crucis oppone / Quia p vtutē crucis potēs ē xps eis auxiliari / Potēs quidem Non po

testate absoluta / Quia illa pt simplr̃ in q̃m deus Sed potēs ptate ordinata / Quia sic ordinauit ipe ut scilz p vtutē sue pass̃is auxiliaret̃ temptatis / Pro qrto acci i°. c°. Pet° ij°. Xpus passus ē p nobis vob relinqns exemplu ut sequamini vestigia ei9 / In cuc em sc° sequim9 sup c° verbo in Simoe dmce scde pt9 pascha ondit nobis xps qn oia q ptinet ad pfcam scitate / Propt qd dicit ide Petrus iiij°. c°. ubi sup Xpo in carne passo et vos eade cogitacoe armamini / Cogitacoe dic no solu speculatiua / Sed eē practica. i. extendente speculacom in opus / Ergo optebat eu pati / Scptu em erat de filio hois ut pateret̃ et cotepnaret̃ / Sic ipe dicit Marc ix°. Ergo / Et nos exemplo eius paciam̃ p iusticiam / Quia sic dr̃ Petr9 fidelib9 i. sue ep̃e iij°. Siquid patimi p iusticiam bti / Nemo g sc° ipemet dr̃. iiij°. c°. ubi sup paciatur qn homicida aut fur / aut maledcus / aut alienoꝝ appetitor / Sic sp inita paciut̃ / Sed si paciat̃ ut xpianus. i. p iusticiam no erubescat / Sed glificet deu habendo sp vera paciam / Qui em sic paciut̃ / paciut̃ sm voluntate dei / Qui aut paciut̃ sm voluntate dei / ut ipe dicit pas infra comedant suas aias fideli creatori

Circa scdm sciendu / q optuit xpm resgere ad quatuor / Scilz / Vt solidaret̃ infirmitas xpianoꝝ / Vt cofunderet̃ improbitas incredulo / Vt explaret̃ veritas qutedoꝝ / Vt eē pmiaret̃ felicitas resurgedoꝝ / Pro pmo acci i°. epli i°. ad Cor. xv°. Si xps no resurrexit inanis ē fides nra / Ergo / optuit eu resgere / ut eet solida fides nri / Pro scdo acci i°. Act. iiij°. Virtute magna reddebat apli testiom r'nis Jhu xpi dni nri / Per quod quide vtuosu testiom / increduli cofudebant̃ / Pro tcio acci i°. epli ad Ro. iiij°. Traditus ē sp. xps p delicta nra sp delenda / Et resurrexit p iustificacom nram sp ondenda et explanda Vt quod / vt ide apls dicit ad Rom. vj°. Xps surrexit p glam. i. p pom pris / ita et nos in nouitate vite ambulem9 Illa em q sunt ad lram de r'ne xpi

corli mistice et spualit accepta/ sut netia
pfte ouisiom et spuali rim peccoris/
Pro quarto acci illud apli i°. ad Chor/
xv°. Si mortui no resurgut/ Neqz xps
surrexit/ Ergo a contrario [illegible] ma
xps resurrexit vere/ Ergo [illegible] et oms
mortui resurget/ De i^tis oim satis dcm
e in smoib precedetib et ideo no op
tet amplius innouari/ Prodolor/ tn
qz multi sut qui cu xpo resurgete cor
palit/ no resurgut spualit/ De quoz quolt
tus dr Amos ult cadet sp p pccm/ et
no resurget ultra/ sp p pniam vcam/ Qd
si otingit de aliquo/ Procuidubio ipe et
nalit morie Circa tciu sciendu/ q
optuit xpm resurge tcia die/ ut ipa/ q ipe
dixat impleret/ Ipe em dixerat Jude
is s^d lr Jo. ij°. de teplo corpis sui Sol
uite teplu hoc .i. soluctis seu solui facie
tis pcurado morte mea/ et ego in tbus die
bus excitabo illud Quia tcia die a mor
te resurgam Oportuit et ipm tcia die re
surgere Ut innuctur/ Tcium istud ac
cipiendo spualit/ q in tcia die pntis mi
serie homo surrexit de carce ad liberta
te p xpi incarnacom/ Q et in tcia die
pnie homo resurgit plene de crime ad
sctitate p satisfactiom/ Q et in tcia die
iustie/ homo resurgit de fame ad sacieta
te p osumacom/ Q et in tcia die tocius
pugne ho resurget de morte ad imorta
litate p oib mali amocom/ Pro pmo
expom pt i^a Gen. i°. q tra fuit libata
ab aquis tcia die Et tuc germinauit tra
herba viretem Istud mistice sic expoi
pt Terra .i. huana na fuit libata ab
aquis viciorz scilz et fuitutis dyaboli
in quib subiugebat tcia die .s. tpre le
gis gre/ No em fuit libata pma die
.scilz tpe legis nre/ Nec et scda scilz tpe
legis Moysayce/ Sed tcia die .s. tpe legis
gre/ Tuc em germinauit ista tra herba
virente .i. virginem Mariam/ que fet.
et dedit nobis gtosu seme scilz xpm
dnm/ Qui in hac die tcia .i. tpe legis
gre libauit ista tra .i. huana nam
a pdcis aquis/ Sufficient q ex se fu
it/ Ergo In die tcia resurrexit homo/ de
carcere ad libertate p xpi incarnacoz
et pacem Pro scdo accip i^d spualiter

Ozee vj°. Post duos dies viuificabit
nos/ et in die tcia suscitabit nos/ Isti tes
dies signt tres ptes pnie/ Sic et ibi Exo.
v° Cu dicit Viam dierz triu ibim9/ in
solitudie sp pnie/ ut imolem9 deo/ aias
sp et corpa nra/ Prim9 dies e uca ot
cio Scds est ~~ver~~ ofessio [illegible] integra/ pt9
quos duos dies deus viuificat aiam p
gram/ que fuat mortua p pccm/ Et do
pt9 duos dies Dies em pma .i. cotricio
e netia ad ista viuificacom/ Tcia in actu
Dies aut scda .i. Cofessio e netia/ Et ht
in actu vel in ppoito firmo/ Certe post
istos dies sic acceptos deus aiam vi
uificat Sed ad huc no e plene suscita
ta/ Quia ad huc restat satisfactio/ que
e tci9 dies/ in qua plene suscitat/ Un
go dcm est/ q in tcia die pnie ho resurgt.
de crime/ ad sctitate p satisfactom/ Pro
tcio expo i^d Marc. viij°. Ubi dicit sic
Saluator/ Miscor sup tba/ qz ecce ia
tbduo sustiet me nec hnt qd maducet
zc. Istud tduu/ accipi^do ipm mistice
sigt pfctam iusticiam/ Ita q pma dies
e Inchoacio bn opandi/ Scda e otinua
cio/ Tcia e osumacio bonoz operz/ Que
non est nisi in fine uite hois/ Re ua
Quatacuqz iusti viri pacient xpm ex
spectet et sustient tolleranc ei pacia
angustias uite pntis sp sut in fame
.i. in desiderio bonoz gre et glie/ Nec
saciant usqz ad diem tciam .i. usqz ad
osumacom meritorz/ Tuc em deus mi
seret sup ipos/ Saciatqz ipos/ Quia
tuc appet eis glia sua/ Pro tcio expo
nit mistice i^d quod scribit Exo. xix.
Ubi dixit sic Moyses filijs Isrl/ Estote
pati in diem tciu In die em tcio/ des
cendet dns cora om plebe Et infra
Jam aduenerat dies tcius/ et mane
inclaruerat/ Prim9 istorz dierz pt dr.
cursus pntis uite/ Scds quies corpm
pt9 morte/ Terci9 dies est ingressus
aiaz et corpm simt scilz electorz ad vi
tam sempiterna/ Et ista dies est dies
Judicij/ In illa em die descedet xpus
dns cora om plebe .i. cora oib hoi
bus ad iudicandu ipos/ Et tuc pro
clab quib dicetur/ Venite bndicti/

Inclaresceret mane ccm^tis / Ergo in die ter
cia totius pugne et humane milicie que erit
dies Judicii resurget electus quilibet de morte
ad gloriam immortalitatis / Ergo ut mereamur consilium
Moysi summus pati in illum diem tercium / Ut cum
ipse ad iudicandum venerit ad celi nupcias
ingrediamur cum eo de camera / Pro istis
omnibus potes si vis accipe illa que notavi in
postilla Ewangeliorum super verbo hesterni Ewangelii
Tercia dies est hodie et cetera **Sermo**
feria quarta post pascha:

Mittite in dexteram navigii rethe

Et invenietis. Jo. ult. Postquam heri
recitavit in Ewangelio secunde ferie precedentis quas
dam apparaciones Christi factas post suam resurreccionem
quibusdam viris in via / utpote Petro /
Et duobus discipulis euntibus in castellum / De
quibus habetur Luc. ult. Postquam eciam recitavit die
hesterna in Ewangelio apparicionem factam omnibus apostolis
excepto Thoma In domo De qua eciam habetur
Luc. ult. Hodierna die recitat in Ewangelio
Septimam eiusdem apparicionem factam septem
discipulis ad mare Tyberiadis Et signa
ter dico septimam apparicionem / Quia illud quod dicitur
in fine hodierni Ewangelii scilicet hoc iam
tercio manifestavit se Jhesus discipulis suis cum
resurrexisset a mortuis Non est referendum
secundum Augustinum de consensu Ewangelistarum ad apparicio
nes Christi factas post suam resurreccionem / Quia ista
de qua hic / non fuit tercia / Ut patet / Quia
in die pasche / Christus apparuit quinquies / Et
non apparuit tunc alicui ad mare Sicut dicitur
de ista / Iterum / In octava die / eciam apparuit
Sed non ad mare / Sed in domo / Quare sequitur
quod ante istam fuerunt sex apparaciones / Ista ergo non
fuit tercia / Sed septima Istud ergo quod hic dicitur
Hoc iam tercio / Non refertur ad apparaciones / Sed
refertur ad dies in quibus apparuit / Apparuit
enim in die pasche primo Et postea in oc
tava / Et tercio apparuit nunc ad mare / Agitur
ergo in isto Ewangelio de tercia Christi manifestacione
qua manifestavit se coram suis discipulis
postquam resurrexit a mortuis / De qua resurreccione
agitur eciam convenienter in Epistola hodierna /
Que scribitur Act. iii.º Et incipit / Aperiens
Petrus os suum dixit et cetera In qua dixit
Petrus Judeis Deus patrum nostrorum Jhesum
auctorem vite sanctum et iustum quem vos ne
gastis coram Pylato / Et postulato homicida

da paravistis interfici glorificavit / Quem
a mortuis suscitavit / Queri autem pos
set quare eciam legitur hodie Ewangelium istud quod
scribitur Jo. ult. Et incipit Manifestavit
et cetera Ad quod potest responderi quod quia in ista quarta
feria terminatur invitacio sexagesime viduacio
nis Ecclesie Que incepit ad litteram in ascensi
one Christi corporali Extunc enim Ecclesia mansit
vidua sponsi sui corporali solacio destituta
Terminabitur autem in corporali eiusdem re
gressu ad iudicandum post seculi finem / Ista autem
sexagesima Ecclesie invitatur incipit dominica que
cantatur Exurge quare. Et durat ista invitacio
in istam feriam quartam / Et quia in fine totius sexa
gesime dicet Christus electis / Venite benedicti pa
tris mei Ideo hodierna missa sic incipit
Venite benedicti et cetera Ulterius / Quia in fine il
lius sexagesime erit ultima piscacio id est
ultima vocacio hominum ad Ecclesiam triumpha
tem Ideo ista die legitur Ewangelium istud /
In quo agitur ad litteram de quadam piscacione
facta per Christi discipulos virtute eius / que secundum in
tellectum misticum signat illam ultimam pisca
cionem que erit post universalem resurreccionem / Du
plicem enim piscacionem solempnem legimus factam
per apostolos virtute Christi / Quarum primam refert
Luchas Luc. v.º Secundam autem refert Johannes
in loco isto / Prima autem piscacio quam refert
Luchas signat vocacionem hominum ad Ecclesiam pre
sentem per apostolicam predicacionem Secunda autem signat
vocacionem finalem que fiet per angelos ad
Ecclesiam futuram que erit post seculi finem / In
prima enim piscacione stabat Jhesus in navi
Symonis / In ista vero stabat in litore /
Quia piscacio presens fuit facta / et fit cottidie
Christo existente in navi Ecclesie cure commissa
Symonis Existente dico corporaliter ante resurreccionem
suam Et postea virtualiter et sacramentaliter / Que
quidem Ecclesia fluctuat inter undas seculi procel
losi / Futura vero piscacio fiet Christo existente in
litore id est in soliditate immortalitatis / Ad
huc in prima piscacione / non fuerunt apostoli iussi
si mittere recia / Solum in dexteram vel sini
stram / Sed datum fuit eis indifferenter lax
are recia In ista autem datum fuit eis / Mit
tite in dexteram navigii rethe / Quia pis
cacio presentis Ecclesie / Non solum concludit bo
nos / qui sunt de dextra / Nec solum malos
qui sunt de sinistra Sed includuntur bonos
et malos Futura vero piscacio solum concludet

electos qui soli erunt de illa ecclesia que inch-
bit de sinistro / Iterum in prima non fuit de-
terminatus numerus piscium / In hac autem determi-
natus scilicet centum quinquaginta tres / Quia
multi sunt vocati / qui omnes sunt de pre-
senti ecclesia / pauci vero electi / qui soli erunt
de futura / Iste enim numerus centum quinquagin-
ta tres secundum Augustinum et Gregorium omnes electos
ad futuram beatitudinem signat / Sic inde po-
test in expositione huius Evangelii in postil-
la Iterum In prima pisces fuerunt positi in
naviculis / In hac autem in littore maris /
quia omnes fideles adhuc in mari presentis
seculi fluctuant / Sed electi post iudicium in lit-
tore i. in soliditate quietis perpetue /
semper manebunt / Adhuc in prima rumpebatur
rethe In hac autem dicitur quod cum essent tanti
non est scissum rethe / Quia multi rumpunt re-
the ecclesie presentis per hereses et scismata ac
diversa vitia / Et exeunt a fidelium societate
Ab illa autem ecclesia que triumphat in celis
Qui semel intraverit in perpetuum non ex-
ibit / Adhuc post primam piscationem nulla
fit mentio de prandio aut cena / Post
istam autem dixit Christus piscatoribus / Venite
prandete / Quia et si in presenti ecclesia man-
ducent fideles cum Christo spiritualiter et sacra-
mentaliter / Respectu tamen celestis convivii de quo
dixit apostolis Christus Sicut habetur Luc. xxii.o Ego
michi dispono vobis regnum / ut edatis et
bibatis super mensam meam in regno me-
o / Dico quod respectu illius eterni convivii /
nichil quod per ipsum ministretur fidelibus in hac
vita / quantumcumque sit magna debet nominari / Hec
omnia invenies ad literam Luc. ult. et Io.
ult. / Patet ergo quod secundum istum spiritualem intellectum
exponendo illud Evangelium valde convenien-
ter legitur ista / in qua agitur ad literam / de
piscatione corporali post Christi resurrectionem / Et mis-
tice de illa que erit post generalem resurrectionem
Modo revertamur ad ubi proposui aliqualiter
exponere / quod dixit Christus Mittite in dexte-
ram navigii rethe / et invenietis / Sed
quidem verbum et si secundum predictam mis-
ticam expositionem dictum fuit pro finali piscati-
one electorum Generaliter tamen exponi potest
de piscatione hominum i. de vocatione / est ad
penitentiam ecclesiam per ipsius ecclesie predicationem
Unde doctor veritatis Christus de predica-
tione salutis / que per rethe intelligitur

terra nobis innuit in hiis verbis sub ty-
pum figuralem / Modum regularem / fructum ge-
neralem / Innuit dico predicatoris typum fi-
guralem in rethis commixtione cum dicat
Mittite rethe / conveniens enim per rethe
predicatio ecclesie intelligitur / qua non solum pisca-
tor vero est et venator / Rethe enim predi-
cationis capit etiam peccatores qui latitant
in silvis et foveis viciorum / Capit etiam
eosdem peccatores / qui natant et fluctuant
in aquis carnalium deliciarum / ipsosque cap-
tos ad statum salutis reducit / Vel istud autem
Rethe predicationis exponi potest per figuram illud quod
dicitur Tren. i.o In persona peccatoris Expandit
michi rethe pedibus meis / et convertit me re-
trorsum / Vere divina virtus et misterium
ecclesie expandit rethe predicationis peccatorum
pedibus i. mentis eorum affectibus / et convertit
eos semper ad seipsum per penitentiam veram / Innu-
it autem predicationis modum regularem in dex-
tre applicatione cum addit In dexteram / Mo-
dus enim veritatis sancte predicationis debet es-
se iste scilicet. Ut semper predicatio laxetur et mittatur
in dexteram i. per dextram per quam intelliguntur
bona potiora que soli sunt in patria celes-
ti / Unde ut predicator proficeret sibi / et au-
ditoribus ista dexteram i. bona potiora que
erunt in gloria soli / vel saltem principaliter de-
bet istud rethe mittere et laxare / semper enim
debet habere in mente sua illud verbum Cant. ii.o
c. Leva eius sub capite meo / et dextera
illius amplexabitur me / Omnia enim bona tem-
poralia que per levam Christi intelligi debent
esse sub capite i. sub intentione predicatoris
quantum non cogitando de ipsis sed solum de ista
dextera ut amplexetur ipsum et suos audi-
tores In cuius signum angelus qui pronunciavit
Christi gloriam mulieribus veniat / sedebat in
dextris / Innuit etiam nobis sancte predicationis
fructum generalem in piscium inventione / cum
subdit Et invenietis / Virtute enim pre-
dicationis homines per peccatum perditi inveniuntur
et a malo reducuntur ad bonum / Virtute
est ipsius Christo domino date virtute vocis
sue / invenitur ipse qui est perditus a peccatoribus
per peccatum / Et certe quod diu durabit presentis
ecclesie predicatio poterit inveniri Ihesus / dum tam-
men ad inventionem predicatorum diligenter que-
ratur Iuxta illud Ysa. lv.o Querite dominum
dum inveniri potest / Et illud Luc. xi.o Omnis

qui querit inveniet / Ipse autem dicit Prov. viii°
de seipso Qui me invenerit inveniet vi-
tam / et hauriet salutem a domino Dicitur ergo
predicatoribus Mittite in dexteram navigii
rethe et invenietis // Circa primum autem
sciendum quod quelibet per figuram predicatio
ecclesie comparatur rethi / Sicut enim in rethi cor-
porali et materiali est Multiplex ligatura /
Plumbea pressura / Et piscium captura / Sic
in predicatione ecclesie est connexio documento-
rum / apertio misteriorum / Repressio hereticorum
Et conversio peccatorum / Sic dico in rethe mate-
riali est multiplex ligatura / Sic in isto rethi
spirituali / est multiplex connexio et ligatio
documentorum sacre scripture / Ligant enim pre-
dicatores unum verbum scripture cum alio / unum
quod exponunt per aliud / Sic patet / Sic eciam
in rethi materiali est multiplex apertura
per quas aque exeunt Sic eciam per hoc rethe
spirituale est apertio misteriorum scripture / Ap-
peruit enim predicatores predicando audito-
ribus multa que in scripturis sunt occulta
Sic eciam in rethi materiali est plumbea pressu-
ra / Est enim in tali rethi multum de plum-
bo per quod deprimitur usque ad fundum aque /
Sic per istud rethe spirituali est repressio he-
reticorum / et universaliter omnium peccatorum / Sic eciam
in rethi materiali est captura piscium /
Sic per istud spirituale capiuntur homines et con-
vertuntur ad Christum Sciendum autem quod istud
rethe spirituale ut per figuram in ewangelio
ostenditur / laxatur et lavatur / Rumpitur et trahitur
Laxatur dico equa dispensatione verbi /
Tunc enim predicatores laxant istud rethe
quando equaliter / et sine acceptione personarum
dispensant omnibus verbum dei / Predica-
tor enim ad instar Christi cum ministrat verbum
dei debet stare in medio ut omnibus
dispenset equaliter secundum eorum condicionem /
Salvator enim dixit apostolis sic habetur Luc.
v° Laxate rethia in capturam / Et sequitur
quod concluserunt piscium multitudinem co-
piosam / Certe quia apostoli sic laxaverunt
istud rethe / Ideo multos concluserunt
et in navi ecclesie posuerunt / Et maxime /
Quia in verbo Christi laxaverunt istud re-
the In verbo dixit Petrus Christo / laxa-
bo rethe / Ille enim laxat istud rethe in verbo
Christi qui non dicit in predicatione nisi verba
dei / Vel que faciunt ad edificationem ver-
bi dei / Lavatur autem istud rethe [illegible] Sed conversa-
tione miseri Frequenter enim contrahunt peccatores
ex conversatione hominibus [illegible] que pulverem / et
aliqua rubigine peccati / Vel eciam ex sua
fragilitate peccatum committunt / et tunc re-
the spirituale est aliqualiter immundum / Sed
tunc lavatur quando predicator penitet / Et per
veram penitenciam redit ad conversationem sanctam
Ista autem lavacio numquam fit nisi predicator
fugiat superbiam et vanam gloriam per quam
elevatur in altum / Et descendat per veram
humilitatem Propter quod dicitur Luc. v° quod
piscatores descenderant / et lavabant re-
thia Istud autem rethe spirituale rumpitur
Stulta impugnatione discipuli i. audi-
toris Cum enim auditores non acquies-
cunt predicationi sed ecclesie ipsamque impug-
nant / tunc rumpunt istud rethe / per hereses
per scismata / Et per adversa diversa vicia /
Sicque exeunt / a navi / Vel saltem a me-
rito ecclesie Christi Ista autem ruptio fit sepe
in piscatione ecclesie presentis / de qua per
figuram habetur Luc. v° Unde ibi dicitur Ru-
pebatur autem rethe eorum In piscatione
enim finali que fiet ad ecclesiam trium-
phantem ut dictum est supra nulla erit
istius rethis ruptura / Unde Jo. xxi°
Cum essent tamen tanti pisces / non est scis-
sum rethe / Certe / Cum subditi et audito-
res rumpunt istud rethe / predicatores de-
bent ipsum reficere bonis effectibus predicando
verbo pariter et exemplo / Sic per figuram Jaco-
bus et Johannes reficiebant sua rethia /
Ut dicitur Mt. iiii° Trahitur autem istud rethe
plena consumatione meriti / Et conversione
peccatorum Tunc enim trahet ecclesia istud rethe
quando cum intraverit plenitudo gencium / reli-
que Israel salve fient / secundum apostolum / Tunc
enim erunt consummata electorum merita / Et
tunc presens verificabitur illud Jo. ult. Traxit
Petrus / per quem intelligo ecclesiam / Rethe
plenum magnis piscibus Centum quinqua-
ginta tribus / per quem numerum / ut dictum est

fupius intelligunt omes qui intrabunt ad
btitudine sempiternam/ In ista enim bi
ta/ [illegible] ita trahi p multitudine pis
cium/ [illegible] multi sunt bocati [illegible] inducti
ut de [illegible] capiut rethe/ De quo expo
i Luce v. No poterit rethe trhere
p multitudine pisciu/ Prov. xi/ Multi
ti fugiunt rethe istud/ nec volunt capi i
illo/ Sed voluntarie capiunt in rethi
dyaboli/ qd est pctm Unde dr de pec
catore Job xviii. Immittit In rethe
scz dyaboli pedes suos .i. affectus mē
nos p gsensum pcti/ Et in maculis eius
.i. in suis cordulis .i. suggestionibus
p quas hoies capit/ et decipit ambu
lat/ videlz opus pcti extrinsecu cōitte
do/ et gtinuando/ Et de ista gtinuac
captione qua dyabolus cu sua re
thi capit peccatores plurimos dicitur
Abacuc i. Totu in hamo suo le
nabit/ Traxit illud in sagena sua/
Et congregavit in Rethe suu/ Prod
lor/ totu scz hunt pctores intellem .s. et af
fectum/ sensu et et opacoes/ ggregat
dyabolus in rethe suu/ Cu quo ista
oia trahit ad pctm/ Sed deus loqr
gtra pctores de alio rethi .scilz iusticie
et sine finalis Unde dr sic de quolz
pctore Ezech. xii. Extendam rethe me
um/ scz iusticie mee et vindicte/ sup
eu .i. sup quelz pctore nisi peniteat
Et capiet in sagena mea/ Et addu
ca eum in Babilone scz gfusionis .i.
in infnu/ Sed ista rethia/ tam dei
qz dyaboli que statim dca sunt hoies
iusti qui sunt penati .s. pennis vtu
tu facilit euadunt Dicit enim prov. i.
q frustra iacitr rethe ante oclos pe
nator/ Frustra dicit/ q facili eua
dunt ipa/ Unde nec eos capit i pu
ti rethe pcti/ nec eos capiet in futo
rethe vindicte dei Circa scdm sa
endu/ q dextra pt respcu sinistre
i hoie e nobilior/ Calidior/ Robus
tior/ Et habilior Ab illa pte enim
scdm dcpt. incipit motus aialis In
dexteram ergo navigij .i. ecclie rethe

pdicacois mittitr/ Cu ad capiendos hoies
in mare huius mundi extenditr p pdica
tores appetentes superna pmiacionem
Intendentes fraternam correccoem/ Sus
tinentes inflictam tribulacoem/ Et exten
tes pfeccam opcoem/ Vel ecc ut tam ipi
qz auditores appetat superna pmiacoem
que p dexteram dei intelligitr/ Iux i
ps Delectaciones in dextera dei usqz in
fine .i. sine fine/ Hec aut pmiacio
que quiescenter p pte nobiliore .i.
p dexteram intelli/ est incopabilit no
bilior/ qz eet aliqua pmiacio in hac
vita/ Vt ecc tam ipi qz auditores/ in
tendant ad suu/ et aliorp correccoem/ Que
quidem oibz papitr p diuinam legem
De qua dr Deut. xxxiii. In dextera
dei ignea lex/ Certe/ caritas p quam
pdicatores et hoies alij mouentr ad
fratnam correcoem intelligitr p pte cali
diore .i. p dexteram/ De qua dicitr/ in
dextera dei ignea lex .i. lex caritatis
q est ignis/ Vt ecc tam ipi qz audito
res sustineat qmcuqz tpalem tribula
coem/ Qua de re no possent sustinere/ ni
si vir dextera diuina eis assisteret/ Vn dic in
ps pphia in psona viri pacientis/ Pro
uidebam dnm in gspcu meo scz/ qm ad
dextris e mihi ne commouear/ scz p
aliquam tpalem tribulacoem/ Alit enim
nisi virtus diuina michi assistet a
dextris scz infundendo michi fortitu
dinem pacie/ necio commouerer/ Vt
ecc tam ipi qz auditores/ exerceat bo
nam opcoem/ Unde ad hoc fit i eccia
sca pdicacio/ ut tam pdicatores qz au
ditores vtantr utraqz manu/ sic dextra
sic dicitr de quodam Judic. iii. Qui
aut homo utraqz manu utitr sicut
dextra/ qm est pmptus et habilis/ ad
exercendu bona opa/ sive sint respcu
dei sive respcu sui/ sive respcu pxi
Certe/ quilz illoru qui sic extendit istud
rethe in dexteram potest dicere deo/ in
fine Saluu me fecit dextera tua in ps
Et i aliud ps Adhesit aia mea post

te me suscepit dextra tua / Sed de illis plati(s) etc. qui no(n) sic mittut rethe p(re)dicatoris in dextram / Et de subditis eciam qui noluit capi in isto rethi dicet(ur) eciam in fine Dextra tua d(omi)ne magnificata e(st) i(n) fortitudine dextra man(us) tue / (con)fregit inimicos. Placeat xpo q(uod) sicut ei(us) dextra fecit in nobis vir(tu)te(m) nos redimendo a s(er)vitute dyaboli Sic in fine nos exaltet glorificando ut possim(us) tu(n)c dic(er)e i(l)l(u)d aliud ps(almi) Dextera d(omi)ni fe(cit) vir(tu)te(m) / Dextra d(omi)ni exaltavit me posse dic(er)e quilib(et) n(ost)r(u)m = Circa t(er)ciu(m) et ultimu(m) sc(ilicet) q(uod) boni p(re)dicatores vir(tu)tuose p(re)dicando peccatores p(er)ditos inveniut Et inveniendo reducunt ipsos de invios a s(e)m(i)tis veritatis / De qua invencio(n)e xpus gaudet dicens angelis i(d est) Luc. xv°. Congratulamini michi / q(ui)a inveni ovem qua(m) p(er)dideram / Solvunt eciam ipsos ligatos vinclis iniq(ui)tatis In cui(us) figura discipuli xpi solverunt asina(m) et pullu(m) qui erant ligati / q(uo)s invenerunt Sic h(abe)t(ur) M(a)t(thei) xxj°. Quia p(re)dicatores vir(tu)tuose p(re)dicando solvunt saltim misterialit(er) asina(m) et pullu(m) i(d est) homines in p(e)cc(a)tis invet(er)atos / Et eciam peccare incipientes / Extrahunt eciam eos expositos procellis adversitatis De quo expo(n)i p(otes)t hodiernu(m) Ewan(geliu)m Specialit(er) i(d est) Traxit Petrus rethe plenu(m) magnis piscib(us) / Petrus e(ni)m qui tenet typpu(m) p(re)dicator(um) p(re)dicando v(ir)tuose / trahit homines a mari huius s(e)c(u)li in quo fluctuat / et in quo su(n)t expositi div(er)sis adversitatib(us) / Propt(er) quas multi mediu(m) p(er) impaciam frangunt(ur) Sed ipi p(re)dicando / extrahut multos ab huius procellis ad littus soliditatis p(ac)iac / et firmitatis virtuose / Ut b(e)n(e) h(ab)eat locu(m) v(er)bu(m) xpi (con)victive in dextram navigii rethe / et invenietis / Unde et p(re)dicatores s(e)c(un)d(u)m tales inveniut et extrahut ad littus / Adducunt eciam / eosdem sicibundos / ad fo(n)te(m) bonitatis / Pro quo exponunt(ur) illa que scribunt(ur) Jo. i°. q(uod) Andreas invenit Symone(m) / Et Philippus invenit Nathanael / et adduxerut eos ad Ih(esu)m / Illi e(ni)m salute(m) siciebat / Et ideo Andreas et Philippus / eos inventos / adduxerut eos ad fonte(m) vivu(m) i(d est) ad xpm Placeat xpo q(uod) sic inveniam(ur) / Ut reducam(ur) ad semi

tas veritatis si sum(us) devii / Ut solvamur a vinclis iniquitatis si sum(us) ligati Ut extraham(ur) a procellis adversitatis quib(us) sum(us) expositi / Ut tu demu(m) adduci mur ad fonte(m) ... bonitatis Ut ibi plene ... sitis i(d est) n(ost)r(u)m desideriu(m) saciet(ur) Dicat ergo quilib(et) n(ost)r(u)m cu(m) sponsa xpo i(d est) Can(ticorum) viij°. Quis det te michi fr(atr)em meu(m) ut inveniam te solu(m) foris Quia tu solus michi sufficias / Foris dico i(d est) extra o(mn)ia t(ra)nsitoria / ut te deosculer i(d est) ut s(em)p(er) tecu(m) p(er)fecte p(er)fruam h(ab)eam Quod no(n) erit nisi in p(at)ria celesti / Placeat ergo tibi / ut ibi te inveniamus ~~inveniet nos man(us) tua ad vindictam et(er)na(m)~~ Ita q(uod) ex tu(n)c nemo nos despiciat / Quia nisi te ibi inveniam(us) / inveniret nos man(us) tua ad vindictam et(er)na(m) Sic inveniet tuos inimicos / Et eos qui te oderut / Nam in ps(almo) d(icitu)r Inveniatur i(d est) inveniet(ur) man(us) tua inimicis tuis Ipi e(ni)m invenient ea(m) durissia(m) Et dextra tua inveniat i(d est) inveniet eos qui te oderut Quia via(m) civitatis habitaculi no(n) invenerut / in ps(almo) Non sic sit de nobis absit / Sed sic inveniam(us) te in p(rese)nti / ut possim(us) dic(er)e in futuro / Invenim(us) Messyam Quod e(st) interp(re)tatu(m) xpus Jo. i°. Et i(d est) Tren(orum) ij°. En ista est dies qua(m) exspectabam(us) Invenim(us) / s(cilicet) xpm Vidim(us) s(cilicet) eu(m) facie revelata Quia invencio(n)em nobis tu ipse concedas Qui vivis et regnas in et(er)nu(m) Amen :—

Maria stabat ad monumentum foris plorans. Jo. xx°. Rac(i)o dup(le)x

p(otes)t reddi q(ua)r(e) ist(u)d ew(angeliu)m le(gi)t(ur) ho(di)e i(d est) i(n) ista q(ui)nta f(eri)a paschali Prima q(ui)d(em) e(st) l(i)t(er)al(is) S(e)c(un)da e(st) allegorica seu sp(irit)ual(is) Prima d(ic)o e(st) l(i)t(er)al(is) q(ui)a inter appariciones xpi q(ua)s narrat ew(angeliu)m app(ari)c(i)o facta M(ari)e M(a)gd(alene) s(cilicet) mag(dale)ne fuit p(ri)ma / t(ame)n p(ro)p(ter) vile dig(nitat)e p(er)s(on)e aucte(n)t(i)ce ac testib(us) maiore celebritate c(ir)ca p(ri)mus recitat app(ari)ciones x(risti) f(a)c(t)as viris utpote pet(r)o (et) duob(us) euntib(us) i(n) Emaus q(ui)b(us) apparuit i(n) via sic(ut) apparuit i(n) ew(angeli)o s(e)c(un)de f(eri)e p(re)cedentis Luc. ult(imo).

Sermo ... pasch(alis)

Apparuit [illegible] sororum apostolis in domo absente
[illegible] sicut patet in evangelio Jo. ultimo precede
tis etiam [illegible] ultimo. Apparitor et septima discipulis
ad mare sicut patet in evangelio Jo. ultimo.
Unde usque ad [illegible] [illegible] septimam non recitat ecclesia
aliquam apparitorem ut septimam mulieri. Et evenit de
tes fuit ut prima apparitio que fuit post resurrectionem hodie
recitaretur per aliquas apparitiones factas variis viris
or sicut inchoatoe vite mortalis. Angelus
malus apparuit mulieri et non viro. Et secundum ipsius
dyaboli suggestionem fuit mulieri ipsi viro prima
initia mortis. Sic in inchoatione vite in
mortalis que fuit inchoata in resurrectione Christi. Angelus
bonus soli mulieri apparuit et non viro alicui.
Ordo sequitur et ipsa mulier secundum persuasionem angeli
intimavit primitus viris id est Christi discipulis vitam
a mortuis redisse. Ideo ecclesia istis diebus
pluries recitavit in evangelio Marci ultimo feria et Mathei ultimo. In
quibus dicitur quod angeli apparuerunt mulieribus et quomodo
ipse debuerunt nuntiare apostolis Christi resurrectionem sicut
apparuit in evangelio diei sabbati et diei dominice.
Item recitavit ut dictum est apparitiones factas
viris. Hodierna die recitat ecclesia in
evangelio primam apparitorem factam mulieri id est isti Ma
rie. Ipsa enim ad litteram veniat summo mane
diei pasche ad monumentum Christi cum aliis
duabus sicut dicitur Mathei xxviij. Et cum viderunt la
pidem a monumento revolutum et angelum super
ipsum sedentem, statim ipsa cucurrit ad discipulos. Specia
liter ad Petrum et Johannem quibus ipsa dicat Tule
runt dominum meum a monumento etc. Illi autem statim
cucurrerunt et venerunt ad monumentum et
invenerunt sicut mulier dixerat. Utrum autem que
due venerunt cum Maria non refert hic Johannes
sed certum est quod venerunt cum ea ad nuntiandum
apostolis. Ita enim referunt Matheus et Marcus
et etiam Lucas, sed ista sola Mariam Johannes
commemorat, quia inter omnes fervencius diligebat
Christum. Statim autem sicut ymaginor redierunt
iste tres domine cum predictis apostolis ad monumentum.
Apostolis vero recedentibus, non recesserunt ipse,
sed Maria quidem inter alias stabat ad monumentum
foris plorans. Foris dico secundum Augustinum id est
extra locum saxi sepulchri. Intus enim erat spatium
in quo cum aliis sunt ingresse ubi scilicet corpus
erat. Et dum fleret inclinavit se et prospexit
in monumentum, et vidit duos angelos qui dixerunt
ei Mulier quid ploras. Quibus ipsa respondit, Quia
tulerunt dominum meum et quod Videndum autem quod ista
Maria in primo adventu vidit cum aliis duabus
angelum sedentem in dextris sed in isto recessu
forsan ipsa sola vidit duos angelos unum
ad caput et alium ad pedes domini sepulchri
Et dico forsan, quia Lucas pluraliter dixit quod vide
runt duos viros in veste fulgenti qui dixerunt
eis Quid queritis viventem cum mortuis,
Quod quidem Lucas dicit expresse hic tacuit Johannes
Postquam autem respondit angelis ipsa ut ymaginor
aliquantulum elongavit se a monumento
Et conversa respiciens ad ortum vidit Ihesum in
specie ortulani, quem non cognoscebat, cum ipse
diceret ei Mulier quid ploras, Et ipsa respondens
dixit. Tulerunt dominum meum etc. Ipse suo
nomine vocavit eam dicens. Maria, Et tunc
ipsa cognovit eum et dixit Raboni id est magister, Et
cum ipsa vellet pedes eius tangere et osculari,
dixit ei Christus, Noli me tangere etc. Que in
isto evangelio dicuntur. Quedam de visione Ihesu Christi
ipsa ad eos rediens narravit, Credendum
autem quod tunc alie domine non viderunt Ihesum, sed
postea cum rediret de monumento apparuit eis
simul cum Maria sicut dicitur Mathei ultimo. Hec ergo ero
tralis quia hodie hoc evangelium legitur. Ratio autem spiritua
lis et allegorica potest esse ista, Quia cum dictum sit
erat heri quod in tempore sexagesime quod erat in regressu
Christi ad inditum dicitur Christi clamans, Venite benedicti
Et quoniam ad hoc quod aliqui veniant ad istum glo
rie terminum Sexagesime scilicet necessaria duo sa
cramenta et ecclesia scilicet baptismus contra peccatum originale,
Et prima contra peccata actualia, Que
quis committit post baptismum Ideo ista die addu
cit ecclesia duo exempla unum scilicet pro baptismo et aliud pro pe
nitentia Pro baptismo nominatim adducit in exemplum Eu
nuchus qui credidit filium dei esse Christum baptizatus
est Et gaudet [illegible] sicut hec dicitur in epistola ho
dierna que scribitur Actuum viij. Et incipit An
gelus domini locutus est ad philippum etc. Pro

prima vero adducit

II

